

พะทัม โคระ
ลปุง ลเวือะ

**พระคัมภีร์ใหม่ ภาษาละว้า
New Testament in Lawa**

**New Testament © Thailand Bible Society, 1993
Thailand Bible Society
Box 4-198
Bangkok 10400**

**Illustrations © New Tribes Mission, 1989
New Tribes Mission
1000 East First Street
Sanford, FL 32771-1487, U.S.A.**

ISBN 974-89047-7-6

**Published and Printed in Thailand
LAWA NT/TBS-1993-2M**

สารบัญ

<u>มอยฮอ พะทัม</u>	<u>หน้า</u>	<u>มอยฮอ พะทัม</u>	<u>หน้า</u>
มัดไท	1	ติ ทิโมเทว	500
มาระโก	83	ลอา ทิโมเทว	510
ลูกา	133	ติโต	518
โยฮัน	217	ฟีเลโมน	523
กัน โกฎกอ	277	ฮีบรู	526
โรม	352	ยาโคโบ	551
ติ โครินโท	386	ติ เปโตร	561
ลอา โครินโท	420	ลอา เปโตร	572
กะลาเทีย	443	ติ โยฮัน	578
เอเฟโซ	456	ลอา โยฮัน	587
ฟิลิปพอย	469	ลอวย โยฮัน	589
โคโลไซ	478	ยูด้า	591
ติ เทซะโลนิเก	487	พะทัม รโองะ	594
ลอา เทซะโลนิเก	495		
รูปพาบ	631		
แพนที	635		

ไอลวางพะเยชูคริตปไชยมัดไท

ไอลวาง พะเยชู คริต ป ไชย มัดไท รโองะ ซโตย มัส พะเยชู ป เรอิม ปุย ป ชันญา พะจา
อึง เนอิม เจน พะทัม ไพรม โฆะ. พะทัม มัดไท เฮ เกือฮ เอะ คาวใจ ตอก เกิด โอเอือ ตัม ป อัส
พะทัม ไพรม อี ซ เกิด โครยญ เจือ. โอเอือ เซ มัส กวน มวน รพาวม ละ โม ยิว, ปังเมอ มัส โรย
ป มวน ละ เอะ ปุย ตัง เมือง โรย.

มัดไท รโองะ ตอก เกิด พะเยชู, ไม่ ตอก รัป อี บัปติขมา, ไม่ ตอก ลอง ซาตัน รพาวม อี.
ฟวยจ เซ รโองะ โรย ตอก เพอิก พะเยชู ปุย, ไม่ ตอก เกือฮ อี ป โชะ นิง จังวัต กาลีไล ไฮ.
เนอิม นิง โบต 19 ฮอยจ ละ โบต 20 เอะ คาวใจ กระจ โฮว พะเยชู เนอิม นิง จังวัต กาลีไล ฮอยจ
ละ เวียง เยรูซาเลม. โบต 21 ฮอยจ ละ โบต 28 มัส ไอลวาง ป เกิด ใน อาเลฮ ซงะ กา ยุม อี
ไม่ ตอก โกอ โอม อี.

พะทัม มัดไท เฮ เกือฮ เอะ ยุง มัส พะเยชู กซัด เลือก พะจา. พะเยชู เพอิก ไอลวาง ตอก
ตัดเตียง พะจา ปุย ปลัสเตะ, นิง มัส พะเยชู ป ลัง มัส กซัด. บันเมือง ยุฮ พะจา มัส ไกอ อี ปเลี้ย
ดัส เอะ ญอม เกือฮ ตัดเตียง รพาวม เอะ ไฮ. พะเยชู มัส อาจาน ระ ป เกือฮ เพอิก ตอม ปุย. กัน
เพอิก ตอม อี ปุย ไกอ พอน คัก ตัม ป ไชย มัดไท เฮ. (1) กัน เพอิก อี ปุย นิง บลาวง ป เกว ไม่
ตอก มัส ตอก มอยฮ ปุย ป ญอม อาวต นิง บันเมือง ตัดเตียง พะจา (โบต 5-7). (2) กัน เพอิก
อี โม ลูกซิก แตะ (โบต 10). (3) ลปุง บันฮา เกว ไม่ ตอก ตัดเตียง พะจา ปุย (โบต 13). (4)
กัน เพอิก ป เกว ไม่ แบน ปุย ลูกซิก เนอิม (โบต 18). (5) กัน เพอิก ป เกว ไม่ เวลา ซ ลอยจ
ปลัสเตะ เฮ (โบต 24-25).

โลลาวง จัตเจือ พะเยชู

¹ คัก เฮี มัฮ โลลาวง จัตเจือ พะเยชู
1 คริต. พะเยชู คริต เซ มัฮ จัตเจือ
ด่าวิต. ด่าวิต เซ มัฮ โรฮ จัตเจือ
อัปราชัม.

² อัปราชัม เซ มัฮ เปืออะ ยิชฮัก. ยิชฮัก
เซ มัฮ เปืออะ ยาโคป. ยาโคป เซ มัฮ เปืออะ
ยุด่า ไม เอียกปู ไฮญ อี เตือง โอยจ อี.

³ ยุด่า เซ มัฮ เปืออะ เพเรต ไม เซรัก. มะ
ปุย ลอา เซ มัฮ ทามัน. เพเรต เซ มัฮ เปืออะ
เคตโรน. เคตโรน เซ มัฮ เปืออะ รัม.

⁴ รัม เซ มัฮ เปืออะ อัมมีนาดัป.
อัมมีนาดัป เซ มัฮ เปืออะ นัตโซน. นัตโซน
เซ มัฮ เปืออะ ซาละโมน.

⁵ ซาละโมน เซ มัฮ เปืออะ โปอัต. มะ อี
มัฮ ราฮัป. โปอัต เซ มัฮ เปืออะ โอเบต. มะ
อี มัฮ รุด. โอเบต เซ มัฮ เปืออะ ยีไซ.

⁶ ยีไซ เซ มัฮ เปืออะ ด่าวิต ป ไฮลส แปน
กซัต. ด่าวิต เซ มัฮ เปืออะ ชะโลโม. มะ อี
มัฮ ปุย เญืออะ อูร์ยา ไพรม อี.

⁷ ชะโลโม เซ มัฮ เปืออะ เรโฮโปอัม.
เรโฮโปอัม เซ มัฮ เปืออะ อะบียา. อะบียา เซ
มัฮ เปืออะ อาซา.

⁸ อาซา เซ มัฮ เปืออะ ยะโฮซาฟัด.
ยะโฮซาฟัด เซ มัฮ เปืออะ โยรัม. โยรัม เซ
มัฮ เปืออะ อูชียา.

⁹ อูชียา เซ มัฮ เปืออะ โยทัม. โยทัม เซ
มัฮ เปืออะ อากัด. อากัด เซ มัฮ เปืออะ
เฮเซคียา.

¹⁰ เฮเซคียา เซ มัฮ เปืออะ มะนาเซ.
มะนาเซ เซ มัฮ เปืออะ อาโมน. อาโมน เซ
มัฮ เปืออะ โยชียา.

¹¹ โยชียา เซ มัฮ เปืออะ ยะคนะยา ไม
โม เอียกปู ไฮญ อี. เจน เซ ปุก เญือม
โรวก ปุย โม อิชราเอน ฮอยจ นิง เมือง
บ่าบีโลน.

¹² ฟวยจ โรวก ปุย โม อิชราเอน ฮอยจ
นิง เมือง บ่าบีโลน เนอ, ยะคนะยา เซ ไก
กวน มอยฮ ชะอาละทีเอน. ชะอาละทีเอน
เซ มัฮ เปืออะ เซรูปบ่าเบ่น.

¹³ เซรูปบ่าเบ่น เซ มัฮ เปืออะ อะบีสุด.
อะบีสุด เซ มัฮ เปืออะ เอละยาคิม.
เอละยาคิม เซ มัฮ เปืออะ อะโซน.

¹⁴ อะโซน เซ มัฮ เปืออะ ซาโดก. ซาโดก
เซ มัฮ เปืออะ อะเคม. อะเคม เซ มัฮ เปืออะ
เอลีสุด.

¹⁵ เอลีสุด เซ มัฮ เปืออะ เอละอาซัน.
เอละอาซัน เซ มัฮ เปืออะ มัตกัน. มัตกัน เซ
มัฮ เปืออะ ยาโคป.

¹⁶ ยาโคป เซ มัฮ เปืออะ โยเซป. โยเซป
เซ มัฮ ปรเมะ เญืออะ มาเรีย. พะเยชู ป อัจ
ปุย พะคริต ไม เซ เอัจ ฮอยจ เกิด เนอิม
นิง มาเรีย เซ.

17 ญ็อม มัฮ อี ตอก เซ เนอิม เจน อับราฮัม ฮอยจ ละ เจน ดาวิด เตอ, ไก กาว โรส ปาวน เจน ปุย. เนอิม เจน ดาวิด ฮอยจ ละ โรวก ปุย โม อิศราเอน ฮอยจ นิง เมือง ปาบีโลน เนอ, ไก โรส กาว โรส ปาวน เจน ปุย โรส. เนอิม ญ็อม โรวก ปุย โม อิศราเอน ฮอยจ ละ ญ็อม เกิด พะเยชู คริต เตอ, ไก โรส กาว โรส ปาวน เจน ปุย โรส.

ไลลวง เกิด พะเยชู

18 ไลลวง ญ็อม เกิด พะเยชู คริต เตอ มัฮ ตอก เฮี. มาเรีย ป มัฮ มะ อี เซ เอ็จ ไก กัมฟู ไม โยเซป. กา เข็ยง ไอฮ อี ปุ และ เปน รมะ รโปวน เนอ, มาเรีย เอ็จ โรวก กวน และ เปือ ลปู พะจาว. 19 โยเซป ป ไก กัมฟู อี ไม เซ ตะ เกือฮ ไลลวง เซ ไหลป นิง มัฮ และ ปุย ไมจ ไล ซองนา พะจาว, ไม โอ อี ฆวต เกือฮ มาเรีย โชะ กิจ นิง ปุย. ตะ ประ ละ มาเรีย เซ ฆกี อี. 20 ลไล ตะ อี ยุฮ ตอก เซ, ฮอยจ เตปด่า ยุฮ พะจาว เคะ อี, รโงงะ โอเอ็ฮ ละ อี นิง รโมะ อี. อัส เฮี ละ อี, “โยเซป, ปะ ป มัฮ จัตเจือ ดาวิด เตอ, ปุ ฮอ นิง ซ ไอฮ เปอะ มาเรีย เปน ปุย ญ็อะ เปอะ. เอ็จ มัฮ โรวก อี เปือ อัมนัด ลปู พะจาว. 21 มาเรีย เซ ซ ไก กวน รมะ ตี. ปะ ไมจ เปอะ ปุก มอยฮ

อี, อัส เยชู ละ นิง มัฮ อี ป ซ เกือฮ ปุย ไน และ โปน มัป ยุฮ และ,” อัส เซ ละ อี. 22 โอเอ็ฮ ไล เซ เต็อง โอยจ อี มัฮ เกิด อี นิง ซ เกือฮ อี เปน ตอก อัส ป ซิป ลปูง พะจาว อี ซ เกิด เซ. 23 มัฮ อัส อี ตอก เฮี, “งอด แลน, ปะเค็ริฮ มอง ตี ปุย ซ โรวก, ซ เกิด กวน รมะ ตี ปุย. มอยฮ อี ซ อัส ปุย อีมานูเอน ไม.” มัฮ อัส อี พะจาว อาวต ไม อะะ ไม, อัส เซ. 24 โยเซป ญ็อม เอ็จ โปวะ อี ลอค ยุฮ อี ตอก ดวน เตปด่า ยุฮ พะจาว และ ยุฮ เซ. ไอฮ เนอิม มาเรีย เซ เปน ปุย ญ็อะ และ. 25 ปังเมอ โอ ตี โฮลฮ ยุ ปุ และ เฟือฮ กา เข็ยง เกิด กวน อี เซ. ญ็อม เอ็จ เกิด กวน อี เซ, ปุก มอยฮ อี, อัส เยชู ละ อี.

ป เกือฮ ยุง โอเอ็ฮ เปือ ซโมยญู

1 ญ็อม เกิด พะเยชู นิง ย่าง 2 เบตเลเฮม จังวัต ยูได๋ เยอ, มัฮ เจน เปน เฮโรต กซัด. ญ็อม เซ ไก ป ฮอยจ นิง เวียง เยรูซาเลม เนอิม ลัก โอก ซงะ งอน. มัฮ ป เกือฮ ยุง โอเอ็ฮ เปือ ซโมยญู โม เซ เยอ. อัส อี ตอก เฮี, 2 “ป เกิด เปน กซัด ยุฮ โม ยิว เซ อาวต ก เมอ? อะะ มัฮ โฆง ฮอยจ ละ ซ นุ่ม และ ไว กซัด เซ นิง นัปที และ, นิง เอ็จ โฮลฮ และ ยุ โอก ซโมยญู ซกิ ซัมคัน ยุฮ อี,” อัส เซ. 3 ญ็อม เอ็จ ฮมอง กซัด เฮโรต ไม ป

อาวต นึง เวียง เยรูลาเลม โอเอ็ช ไล เซ
 เยอ, โดวช ฆรึง ฆ่า อี เต็อง มู แตะ.
 4 กซัด เซ กอก โม ชตุ ระ ไม โม ป มัธ คู
 เพ็็ก พะทัม ป อาวต นา เซ เก็ช อี โพรม
 ดิ ไม ปุ แตะ เต็อง มู แตะ. ญ็อม เซ
 ไฮมญู อี ตอก เฮ็, “ป อัส ปุย มัธ พะคริต
 เซ ช เกิด นา เมอ?” อัส เซ ละ อี.

5 โม เซ โลยช อี, “ช เกิด นึง ย่าง
 เบตเลเฮม จังวัต ยูได. ป ซิป ลุง พะจาว
 โฆะ เอ็จ ไซช อัง ลุง พะจาว ละ ย่าง
 เซ ตอก เฮ็, 6 ‘ป มัธ ย่าง เบตเลเฮม จังวัต
 ยูได’ เยอ, มัธ เปอะ โดว ป แตะ ไล ฮา
 ย่าง ไฮญู ละ แลน โม ป ตัดเต็ยง จังวัต
 ยูได’ อี. ช โอก ป มัธ ป นัมนา ปุย
 นึง เปอะ ดิ ปุย. ปุย เซ ช ตัดเต็ยง โม
 อิชราเอน ป มัธ ปุย ใน อี,’ อัส เซ พะจาว
 นึง พะทัม.”

7 ญ็อม เซ กซัด เฮโรต บระ กอก โม ป
 ยุง โอเอ็ช เป็อ ชโมยญู เซ เอ็ญู เคะ แตะ,
 ไฮมญู ที ไลลวง ญ็อม ยู โรง อี โอก
 ชโมยญู เซ นึง โม เซ. 8 ฟวยจ เซ ดวน
 อี โฮว ฮอยจ นึง ย่าง เบตเลเฮม. อัส เฮ็
 ละ อี, “โฮว ชาวป โจน ยู เปอะ กวนดู เซ.
 ดัส เปอะ เอ็จ ยู โฮ, แม รโฮงะ แม ละ อี
 เดอิม อี ช โฮลช โฮว นุ่ม โรช ไว,” อัส
 เซ ละ อี.

9 โม ป ยุง โอเอ็ช เป็อ ชโมยญู เซ, เม็อด
 2:11* กัมยัน ไม โมตญูอป เซ มัธ ปุยช โคะ ป

เอ็จ ฮมอง ดวน กซัด แตะ เซ, โฮว เนอิม
 ฆ่า อี. ชโมยญู ยู อี ลัก โอก ชงะ เซ โฮว
 รกา อี ฮอยจ ละ ซี อี นา ก อาวต กวนดู
 เซ. ญ็อม เซ ชโมยญู ยู อี เซ ลโลละ ซี
 นา เซ. 10 ญ็อม ยู อี ลโลละ ชโมยญู เซ,
 มวน เนอิม มวน แนม รพาวม เป็อ อี โม
 เซ เยอ. 11 ญ็อม เล็ยง อี โตะ ญ็อมะ อา,
 ยู เนอิม กวนดู เซ ไม มาเรีย ป มัธ มะ
 อี. นุ่ม ไว กวนดู เซ ปอ จิ โกญู แตะ
 ตะ. ฮอย ป. ไมจ โรวก แตะ เซ เก็ช อี
 ละ อี. ป โรวก อี เซ มัธ ใคร ไม กัมยัน
 ไม โมตญูอป.* 12 ฟวยจ เซ พะจาว ชตอก
 แม อี นึง รโมะ อี ละ ช เก็ช อี โอ ญ็อมะ
 เอ็ญู เคะ เฮโรต. เอ็ญู ฆ่า อี นึง เม็อง
 แตะ กระ ไฮญู.

ไลลวง ตอ ปุย ฮอยจ เม็อง อียิป

13 ญ็อม เอ็จ เอ็ญู โม เซ เยอ, โยเซป
 ฮอยจ แม เตปด่า ยุช พะจาว เคะ อี นึง
 รโมะ อี, อัส เฮ็ ละ อี, “เฮโรต ช ชาวป
 ยุช ยุม ไม กวนดู เซ. ไมจ เปอะ โกช
 ตุย โรวก กวนดู เซ ไม มะ อี, ตอ ไม
 ฮอยจ นึง เม็อง อียิป. อาวต นา เซ ฮอยจ
 ละ อัส อี อี ละ เปอะ,” อัส เซ ละ อี.
 14 ชาวม เซ โกช ตุย เนอิม โรวก กวนดู เซ
 ไม มะ อี โฮว เนอิม ฮอยจ นึง เม็อง อียิป
 เซ. 15 อาวต นา เซ ฮอยจ ละ ฟวยจ ยุม

ดิก นึง เป็ยง แตะ ลอา เจ็อ.

เฮโรด. โอเอ็ส ไล เซ เอ็จ มัธ เกิด อี นิง
ช เก็ช อี แปน ตอก ป อัธ ป ซึป ลปุง
พะจาว อัง ช เกิด เซ. มัธ อัธ อี ตอก เอ็,
"อ็ กอก กวน แตะ โอก ฮา เมือง อ็ยป,"
อัธ เซ.

ไลลวง มอก ปุย โม กวนดู

16 เฮโรด ญ็อม เอ็จ ยุง อี จู โม ป ยุง
โอเอ็ส เป็ช ชโมยญู แตะ เซ, ฮาก รพาวม
เนอ็ม ฮาก รพาวม แนม. ดวน ปุย โฮว
ชาวป มอก โม กวนดู รมะ เค็ยง ลอ
เนอ็ม เล็ช ก เซช นิง ย่าง เบตเลเฮม ไม่
ปุย ฮอง ย่าง เซ เต็อง โอยจ อี. มัธ คิต อี
ดั้ม ไลลวง ป รโงะ โม ป ยุง โอเอ็ส เป็ช
ชโมยญู ละ แตะ เซ. 17 ญ็อม เซ เยอ
เอ็จ เกิด เนอ็ม ตอก อัธ ยิระมะยา ป ซึป
ลปุง พะจาว โฆะ ช เกิด เซ. 18 มัธ อัธ
อี ตอก เอ็, "ปุย ฮมอง เช็ยง ปุย นิง ย่าง
รามมา. มัธ เช็ยง ครวัก รัก ไม่ เช็ยง เย็อม
ปุย. ราเฮน เย็อม ฆ็ี ยุม กวน แตะ. ญูอม
โตว เก็ช ปุย เกาะ โลม แตะ นิง โอ อี
ญ็ือะ ไก กวน," อัธ เซ นิง พะทัม.

ไลลวง เอ็ญู เนอ็ม เมือง อ็ยป

19 กัง เคะ เอ ญ็อม เอ็จ ฟวยจ ยุม
เฮโรด เตอ, โยเซป ฮอยจ แม เตปด่า ยุง

พะจาว นิง รโมะ อี ญ็อม อาวต ลัง อี
เมือง อ็ยป เซ, อัธ เอ็ ละ อี, 20 "โกช ดย
โรวัก กวนดู เซ ไม่ มะ อี, เอ็ญู ไม่ นิง
เมือง อิชราเอน. เอ็จ ยุม ป ชาวป ยุง ยุม
ไม่ กวนดู เซ," อัธ เซ ละ อี. 21 โยเซป
โกช ดย เนอ็ม โรวัก กวนดู เซ ไม่ มะ อี,
เอ็ญู ฮอยจ นิง เมือง อิชราเอน.

22 ญ็อม ฮมอง อี แปน อารเคลาโอ
กซัต รโตง เป็อะ แตะ ป มัธ เฮโรด เซ
นิง จังวัต ยูได่ เยอ, โรวัก โตว เอ็ญู ฆ็ี อี
ฮอยจ นา เซ. ลอด โฮว ฮอยจ นิง จังวัต
กาล็ไล ฆ็ี รโมะ แตะ ยู ดวน พะจาว
แตะ. 23 ลอด อาวต ฆ็ี อี นิง ย่าง
นาซาเรต. ญ็อม ยุง อี ตอก เซ เอ็จ แปน
เนอ็ม ตอก ป อัธ ป ซึป ลปุง พะจาว อัง
โฆะ. มัธ อัธ อี ตอก เอ็, "พะคริต เซ ปุย
ช อัธ ปุย ย่าง นาซาเรต ไม่ อี," อัธ เซ.

โยฮัน ป เก็ช ปุย รัป บัปติชมา

1 ญ็อม เซ เยอ, ฮอยจ โยฮัน ป เก็ช
3 ปุย รัป บัปติชมา. ครอย อี เนอ็ม
นิง ลัน เว็ช นิง จังวัต ยูได่, อัธ เอ็,
2 "ไมจ เปอะ โปวช รพาวม ไพรม โอช
รพาวม โคระ แตะ. พะจาว เอ็จ ชติ ช

ฮอยจ ตัดเตียง อี ปุย ปลัฮเตะ เอ,”* อັฮ
 เซ. ³เอ็จ มัฮ โยฮัน เซ ป อັฮ ยะซาฮา ป
 ซึป ลปุง พะจาว ไลลวง อี โฆะ โอ. มัฮ
 อັฮ อี เฮ็, “ไก ป ครอบ เนอิม นิง ลัน
 เวือฮ ตี ปุย อັฮ เฮ็, ‘เพรียง อั้ง ครอบ ยุฮ
 พะจาว เมือ. เกือฮ ซึ ครอบ อี.’ ” อັฮ
 เซ. ⁴โยฮัน เซ จาวป เครอึง ฮาก อุด,
 โจต โมะะ ฮุด ฮัก. ป โฆม ป ไอฮ อี มัฮ
 จักจัน ไม โกะ แส. ⁵ปุย เวียง เยรูซาเลม
 ไม ปุย จังวัต ยูได ไม ป อาวต ฮอง โกลง
 ยอรเด้น เตือง โอยจ อี, โฮว เคะ อี นิง
 ลัน เวือฮ เซ. ⁶โม เซ รโองะ พิต โฉวะ
 ยุฮ แตะ ไม รัป อี บัปติชมา เนอิม นิง
 โยฮัน นิง โกลง ยอรเด้น เซ.

⁷เญือม ยุ โยฮัน เอ็ญู โม ฟารีไซ ไม
 โม ซาดูไก เคะ แตะ โฮวาน นิง ซ รัป โรฮ
 อี บัปติชมา เยอ, อັฮ เฮ็ ละ อี, “โม เปะ ป
 มัฮ เจือ ซโอยญู มาย เยอ, มัฮ ปุย ป อັฮ
 โม เปะ ซ เกียฮ ตอ ฮา รพาวม ฮาก ยุฮ
 พะจาว ป ซ โอก เข็ยง เฮ็ เยอ? ⁸ไมจ
 เปอะ เกือฮ ไลลวง ป ยุฮ ป อັฮ แตะ โปง
 ไม ไลลวง เอ็จ โปวฮ เปอะ รพาวม ไพรม
 ไอฮ เปอะ รพาวม โคระ แตะ. ⁹ทัน โตว
 อาวต ตี เปอะ นิง มัฮ แตะ จัดเจือ อัปราชัม.
 อี ซ อັฮ ละ เปอะ. พะจาว มัฮ ป ซ เกียฮ

เกือฮ ซโมะ โม เฮ็ แปน จัดเจือ อัปราชัม.
¹⁰ปล็ย เฮ็ มอย เอ็จ ฮอยจ เนอิม โคะ.
 โคะ โอ ไมจ เปลิ อี, ซ โฮลฮ ปุย ชู นาก
 โตะ งอ โครยญู โคะ อี. ¹¹ออี เกือฮ
 เนอิม โม เปะ รัป บัปติชมา นิง รอาม ละ
 ซ เกือฮ แตะ โม เปะ เปลือ โปวฮ เปอะ
 รพาวม ไพรม ไอฮ เปอะ รพาวม โคระ
 แตะ. ป ซ ฮอยจ รเคะ อี บังเมอ ระ แม
 ฮา อี ไล อี. บัง มัฮ เมอะ ซ โรวก อี เกิ
 อี โนง, โปง โตว ลัง ปุย เซ นิง แตะวะ อี
 ฮา. ปุย เซ ซ เกือฮ โม เปะ รัป บัปติชมา
 นิง ลปุง พะจาว ไม งอ. ¹²ปุย เซ ไปญู
 การบัต ยุฮ แตะ. ซ วี เองะ โตะ รนุฮ ยุฮ
 แตะ นิง อี ชงะ. ฟวยจ เซ ซ รโจะ เองะ
 ยุฮ แตะ เซ โตะ เกอิม. แลป อี เซ บังเมอ
 ซ ตอง อี นิง งอ โอ เกียฮ ญีต,” อັฮ เซ ละ
 อี.

ไลลวง รัป พะเยชู บัปติชมา

¹³เญือม เซ เยอ พะเยชู โอก เนอิม
 จังวัต กาลีไล, โฮว เคะ โยฮัน นิง โกลง
 ยอรเด้น, ละ ซ รัป อี บัปติชมา เนอิม นิง
 โยฮัน เซ. ¹⁴โยฮัน ริ ฮัม พะเยชู, อັฮ เฮ็
 ละ อี, “ปะ ฮอยจ รัป บุย เปอะ บัปติชมา

3:2* ตัม ลปุง กริก มัฮ อັฮ อี เฮ็, “บันเมือง มะลอง เอ็จ ซติ ซ ฮอยจ อี.” อັฮ เซ. เญือม ไชฮ
 มัดไท พะทัม ยุฮ แตะ ตัน กอ โกว “มะลอง” ฆรอม มอยฮ พะจาว ตอก กอ โกว โม ยิว อี.
 “มะลอง” อັฮ อี เซ เอ็จ มัฮ อັฮ อี ไม พะจาว.

เนอิม นิง อี เมอ? โปง โดว ปะ. ปุก ละ
 รัป อี บัปติชมา เนอิม นิง ปะ,” อัส เซ ละ
 อี. ¹⁵พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ปเสี้ย เฮี
 เยอ ไมจ เปอะ ญอม เกือฮ อี รัป บัปติชมา
 นิง แตะ. เฮีจ ปุก ละ ยุฮ อะอะ อี ตัม ป
 อัส พะจาว อีจ โครยญ เจือ,” อัส เซ ละ
 อี. ฟวยจ เซ โยฮัน ญอม เนอิม เกือฮ อี
 รัป อี. ¹⁶ญืออม เฮีจ ฟวยจ รัป พะเยชู
 บัปติชมา เยอ, โอก ฮา โตะ รอวาม. ญืออม
 เซ มะลอง โปฮ ไอฮ ตี แตะ. พะเยชู ชวน
 เลือฮ อาวต ลปุ พะจาว นิง แตะ ตอก รโกะ
 เกือ โฮ. ¹⁷ไก แม ลเลาะ ลอยฮ เนอิม
 มะลอง, อัส เฮี, “ปุย เฮี มัส กวน ฮรัก
 เกอะ, ปุก เนอิม รพาวม เมอะ,” อัส เซ.

พี ระ ฮอยจ ลอง รพาวม พะเยชู

¹ญืออม เซ เยอ ลปุ พะจาว ดา
4 พะเยชู โฮว นิง ลัน เวือฮ ตี โดฮ,
 ละ ช โฮลฮ พี ระ ลอง รพาวม อี.
²ญืออม เฮีจ ฟวยจ เอือป พะเยชู ป โชม ป
 ไอฮ แตะ รปาน ชเงะ รปาน ชวาม เมอ,
 ฮวต โชม. ³พี ระ เซ ฮอยจ เคอะ อี, อัส
 เฮี ละ อี, “ดัฮ เปอะ มัส เนอิม กวน พะจาว
 โฮ, เกือฮ ชโมะ โม เฮี แปน ป โชม ละ
 เปอะ เมอะ,” อัส เซ ละ อี.

⁴พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “พะจาว เฮีจ อัส
 อี นิง พะทัม ตอก เฮี, ‘ปุย มัส โดว โอม
 อี นิง ป โชม แตะ โน่ง. มัส โอม อี เบือ

ป/ อัส ป มวยญ พะจาว โครยญ เจือ,’ อัส
 เซ.”

⁵ฟวยจ เซ พี ระ อา โรวก พะเยชู ฮอยจ
 นิง เวียง เยรูชาเลม, เกือฮ อี อาวต นิง
 เป็อง รกุ วิฮัน ยุฮ พะจาว. ⁶อัส เฮี ละ อี,
 “ดัฮ เปอะ มัส เนอิม กวน พะจาว โฮ, เคิม
 แลน เนอิม ก อาวต เปอะ เซ เมอะ, นิง เฮีจ
 ไก โรฮ อี นิง พะทัม, อัส เฮี, ‘พะจาว ช
 เกือฮ โม เตปด่า ยุฮ แตะ โชะโกะ ฮรักชา
 นิง ปะ. โม เซ ช มอง เชือน ปะ นิง เตะ
 แตะ นิง ไอ อี ช เกือฮ ชวง เปอะ ลอก
 ชโมะ,’ อัส เซ พะทัม.” ชาตัน อัส อี ตอก
 เซ.

⁷พะเยชู โลยฮ อี ละ อี ตอก เฮี, “พะทัม
 เฮีจ อัส แม อี ตอก เฮี ตี คอ, ‘ปุ/ ลอง
 รพาวม พะจาว ป/ มัส พะจาว ยุฮ เปอะ,’ ”
 อัส เซ.

⁸ฟวยจ เซ พี ระ เซ โรวก พะเยชู ฮอยจ
 นิง เป็อง โม ฮลาวง เนอิม, เกือฮ อี ชวน
 บันเมือง คี นั๊ก นิง ปลัฮตะ เลือป อี ไม
 โอเอือฮ ป ไมจ นิง อี. ⁹อัส เฮี ละ อี, “ปะ
 ดัฮ เปอะ ญ่ม ตี แตะ ไว อี โฮ, อี ช
 เกือฮ ละ เปอะ เต็อง โออยจ อี โอเอือฮ เมอะ
 ป ยุ เปอะ เซ,” อัส เซ ละ อี.

¹⁰ญืออม เซ พะเยชู อัส เฮี ละ อี,
 “ชาตัน , คอ แปฮ เมือ. พะทัม อัส เฮี,
 ‘ไมจ เปอะ ญ่ม ตี แตะ ไว พะจาว เนอิม ป

มัส พะจาว ยุส เปอะ, ไมจ เปอะ รชอฮ ละ พะจาว ตี โตน เซ โน่ง, อัส เซ พะทัม”.

11 ฟวยจ เซ พี ระ เซ โฮว เนอิม ฮา อี. ฮอยจ โม เตปด่า พะจาว เคะ อี, เรอิม อี.

พะเยชู โฮว ครอบ โลลวง พะจาว

12 พะเยชู ญีอม เอ็จ ฮมอง อี โฮมวต ปุย คัง โยฮัน เนอ, เอ็ญ ฮอยจ จังวัต กาลีไล. 13 ปังเมอ โอ ญีอะ อาวต หนึ่ง ย่วง นาซาเรต. โฮว อาวต หนึ่ง ย่วง คาเพรนาอุม ป ไก โบ ปลัส รอวาม. ปุก แควน อาวต เจอ ชะบุลุน ไม เจอ นัปทาลี ไพรม อี. 14 โอเอ็ฮ ไล เซ มัส เกิด อี หนึ่ง ช เกือฮ อี แปน ตอก ป อัส ยะซาฮา ป ซิป ลปุง พะจาว ช เกิด เซ. มัส อัส อี เอ็, 15 “นาตี ชะบุลุน ไม นาตี นัปทาลี ไก โบ ปลัส รอวาม, ไก ปลัส ไกลง ยอรเด้น ลัก เดิต, ปุก จังวัต กาลีไล ก อาวต ปุย ตัง เมือง. 16 โม ป อาวต นา ก เฟ็ยก อี เอ็จ โฮลฮ ยุ ซเป็ย ระ. โม ป อาวต ฮริม อัมนัด ลักยม นา ก เฟ็ยก อี, เอ็จ รณินญ โรฮ ซเป็ย ละ,” อัส เซ.

17 เค็ยง เซ เยอ พะเยชู โฮว ครอบ อี ละ ปุย ตอก เอ็, “ไมจ เปอะ โปวฮ รพวาม ไพรม ไอฮ รพวาม โคระ แตะ. พะจาว เอ็จ ซติ ช ฮอยจ ตัดเค็ยง อี ปุย ปลัสตะเอ, ” อัส เซ ละ อี.

โม ป ซาาป กะ ปาวน ปุย

18 ญีอม โฮว พะเยชู หนึ่ง เค็ยง รong ปลัส รอวาม กาลีไล เยอ, รโตฮ ยุ ป มัส เอ็ยกปุ ปุ แตะ ลอา ปุย, มัส ซีโมน ป อัส ปุย เปโตร ละ ไม อันตะเรอา ป มัส ปุ อี. ปุก ญีอม เต็อะ อี เรอ็ป ยุส แตะ, หนึ่ง มัส อี ป ยุส กัน ซาาป กะ. 19 พะเยชู อัส เอ็ ละ อี, “โฮว ตี ไม อี อี, ช เกือฮ โม เปะ แปน ป โฮว ซาาป ปุย ตอก โรฮ โฮว ซาาป เปอะ กะ เซ,” อัส เซ ละ อี. 20 ปุย ลอา เซ ละ เอ็น เรอ็ป ยุส แตะ จุบัน เอ็น, โฮว ฟวต พะเยชู.

21 ญีอม เอ็จ โฮว พะเยชู ฮา นา เซ เยอ, ยุ แม ปุย ลอา ปุย. มัส โรฮ เอ็ยกปุ ปุ แตะ. มัส ยาโคโบ ไม โยฮัน. มัส กวน เซเบ้ไค. ปุก ญีอม โจวก อี เรอ็ป ยุส แตะ โตะ โล่ง ไม เซเบ้ไค ป มัส เป็อะ แตะ เซ. พะเยชู กอก อี โฮว ไม แตะ. 22 ปุย ลอา เซ ละ เอ็น โล่ง ยุส แตะ ไม เป็อะ แตะ จุบัน เอ็น, ลอด โฮว ฟวต พะเยชู.

พะเยชู เกือฮ ป โชะ ไฮ

23 พะเยชู โอก โฮว เส็ป จังวัต กาลีไล, เฟ็ก ตอม ปุย โตะ โฮงซุต ยุส โม ยิว โฮวาน โคฮ, ครอบ โลลวง ฮอยจ ตัดเค็ยง พะจาว ปุย ปลัสตะเอ ไม เกือฮ อี ป โชะ ป

กระ ไฮ โครยญ เจือ โชะ ปุย. ²⁴พะเยชู
 พรุ เอือ มอยฮ เล็ป จังวัต ซึเรีย ฆ่า อี.
 เมาะ ป โชะ ป ปวย ไม่ ป เลียก พี นิง, ป
 โชะ ลปลอยฮ, ไม่ ปุย ยุม เตะ ยุม ชวง,
 ไรวก ปุย ฮอยจ เคะ อี. พะเยชู เกือฮ อี
 ไฮ เตือง โอยจ อี. ²⁵ปุย จังวัต กาลีไล
 ไม่ จังวัต ดะคาโพลี ไม่ เวียง เยรูซาเลม
 ไม่ จังวัต ยูได้ ไม่ ป อาวต บลัฮ โกลง
 ยอรเด่น ลัก เต็ด, ไฮว ฟวด โรฮ พะเยชู
 ไฮวน.

ป เกือฮ ปุย ไฮลฮ รพาวม ไมจ มวน เตะ

¹เญือม ยุ พะเยชู รเจือม ปุย ไฮวน
5 ตอก เซ เยอ, ไฮว ฮาวก บลาวง ฆ่า อี
 ตี โดฮ. เญือม เอือจ เญือฮ อี งาวม, ฮอยจ
 ไม่ ลุกซิก อี เคะ อี, ²เญือม เซ พะเยชู
 เพือก ตอม อี, อัส เอ็ ละ อี,

³“ไม่ ป อาวม วิต วัง โตะ รพาวม
 รโมยฮ เตะ เอือจ ไฮลฮ รพาวม ไมจ มวน
 เตะ, นิง เอือจ เกือฮ พะจาว บันเมือง ยุฮ
 เตะ ละ อี.

⁴“ไม่ ป ตุก เปละ นัน พาวม เอือจ ไฮลฮ
 รพาวม ไมจ มวน เตะ, นิง ช เกาะ โลม
 พะจาว รพาวม อี.

⁵“ไม่ ป ปีกๆ ออนๆ เอือจ ไฮลฮ รพาวม

ไมจ มวน เตะ, นิง ช เกือฮ พะจาว
 ปลัฮเตะ เอ็ เปน คอง อี.

⁶“ไม่ ป ฆวด ไฮฮ เนือม ฆวด ไฮฮ
 แนม รพาวม ซึ ไฮ เตะ เอือจ ไฮลฮ
 รพาวม ไมจ มวน เตะ. พะจาว ช เกือฮ อี
 ละ อี ตัม ป รไม่จ อี ไฮลฮ เซ.

⁷“ไม่ ป เลียก พาวม โชะ ัง นิง ปุย
 เอือจ ไฮลฮ รพาวม ไมจ มวน เตะ. พะจาว
 ช เลียก พาวม โชะ ัง โรฮ นิง อี.

⁸“ไม่ ป ชงะ ชงอม โตะ รพาวม เมอ
 เอือจ ไฮลฮ รพาวม ไมจ มวน เตะ, นิง ช
 ไฮลฮ อี ยุ พะจาว.

⁹“ไม่ ป เกือฮ ปุย ปุก ปอ ปุ เตะ เอือจ
 ไฮลฮ รพาวม ไมจ มวน เตะ. พะจาว ช
 อัส อี มัส กวน เตะ.

¹⁰“ไม่ ป ไฮลฮ ปุย โคมเฮง เปือ เปน
 อี ปุย ซึ ไฮ ละ พะจาว เยอ เอือจ ไฮลฮ
 รพาวม ไมจ มวน เตะ, นิง เอือจ เกือฮ
 พะจาว บันเมือง ยุฮ เตะ ละ อี.

¹¹“เญือม ญวต ปุย ไม่ เปะ พิต เตอ
 ไม่ ยุฮ ปุย ป โชะ ป ไฮญุ ละ เปอะ, ไม่
 ไฮว ปุย โบ เปอะ เตือง โอ อี มัส ป เนือม
 โครยญ เจือ เปือ อ่า อี, เอือจ ไฮลฮ เปอะ
 รพาวม ไมจ มวน เตะ นิง.

¹²“ไมจ เปอะ เกือฮ ตี เตะ ญันตี ปีติ
 ไม่, นิง ระ ลังวัน เปอะ นิง เมือง มะลอง.

เอ็ง โคมเฮง โรฮ ปุย ป ซิป ลปุง พะจาว
กา เปอะ โฆะ ตอก เซ โรฮ.

กิส ไม่ ซเปีย

13 “โม เปะ เอ็ง มัฮ เปอะ ตอก กิส ละ
ปุย ปลัฮเตะ. ดัฮ กิส เอ็ง ไฆร เออิม โส,
แจง โอ อี ญื่อะ ซ เกียฮ เออิม แม. ญื่อะ
ไก โดว ป มัฮ อี ละ ปุย. ปุก ละ ไปว
เตีย เอีย ไฮ เกือฮ ปุย บิน. 14 โม เปะ เอ็ง
มัฮ เปอะ ป ซเปีย ละ ปุย ปลัฮเตะ. ยวง
อาวต นิง ตู เกียฮ ไฆลป โดว. 15 ไก
โดว ป เตี ออม ครูป อี นิง ทัง เงอ. มัฮ
ย่อง อี นิง ควน เตี อี ป ซ ซเปีย ละ ปุย
โตะ ญื่อะ เซ โครยญุ โฆะ ปุย. 16 ตอก
โรฮ เซ โม เปะ เอ, ไมจ เปอะ เกือฮ ซเปีย
ยุด แตะ รัง ละ ปุย เดอิม ปุย โม เซ ซ ย
ยุด โม เปะ กัน ไมจ, ไม ซ ลีลาว อี เปื่อะ
อาวต เปอะ เมือง มะลอง.

**พะเยชู รโงะงะ ไล โกตไม ยุด
พะจาว**

17 “ปุ อัฮ อี ฮอยจ ยุด ไลจ ไม โกตไม
ยุด พะจาว ไม ลปุง พะจาว ซิป ปุย ละ
เปอะ โฆะ. อี มัฮ โดว ฮอยจ ยุด ไลจ
ไม. มัฮ ฮอยจ เกือฮ ฮะ ตอน ฮมัน กุมปอ.
18 อี อัฮ ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, กา เขียง
ไฆร เตะ ไม มะลอง เงอ, โอเอือฮ ไก นิง
โกตไม ยุด พะจาว ไก โดว ป ซ ไฆร นิง

ติ จัต ติ เจือ เนอิม กา เขียง เกิต ป อัฮ
อี ซ เกิต เซ โครยญุ เจือ เยอ. 19 ป โอ
ยุด ตัม ป อัฮ พะจาว อีง, บัง มัฮ ป ตีก
นิง แตะะ ไล แตะะ ฮา คอ ไฮญุ ญุก, ไม
เพือก โรฮ อี ปุย โอ ยุด ตอก เซ, ปุย ตอก
เซ ซ แปน ป แตะะ ฮา ปุย นิง บันเมือง
ยุด พะจาว. ป ยุด ตัม ป อัฮ พะจาว อีง
ไม เพือก อี ปุย ยุด ตัม เซ บังเมอ ซ ไฮล
แปน ป ระ นิง บันเมือง ยุด พะจาว. 20 อี
อัฮ ละ เปอะ ตอก เอี, ดัฮ เปอะ โอ แปน
ปุย ซีไซ ละ พะจาว ฮา โม คู เพือก พะทัม
ไม โม ฟารีไซ โส, ไก โดว ตอก เกียฮ
เล็ยก เปอะ นิง บันเมือง ยุด พะจาว เยอ.

ไลลวง รอก พาวม

21 “โม เปะ เอ็ง ฮมอง เปอะ ป อัฮ ปุย
ละ ปุย ไพรม รอาม เกือม เมอ, *‘ปุ ยุด ยุม
ไม’ ปุย.* ป ยุด ยุม ไม ปุย ซ ลอก กัน
รเดือฮ ฆ่า อี, อัฮ เซ.

22 “ปัง อัฮ ปุย ตอก เซ, อี ซ อัฮ ละ
เปอะ ตอก เอี, ป รอก พาวม นิง เอียกปุ
แตะะ ซ ลอก กัน รเดือฮ ฆ่า อี. ป อัฮ ปุ อัฮ
งาว ละ เอียกปุ แตะะ ซ ไก ป ฟอง ละ โม
ป รเดือฮ รคุม โอเอือฮ ละ ซ เกือฮ อี ลอก
ตุต แตะะ. ป อัฮ รชอม ซะ ฆอก ละ เอียกปุ
แตะะ ซ ลอก กัน รเดือฮ นิง งอ มอ นไฮก
ฆ่า อี. 23 เคียง มัฮ อี ตอก เซ ญื่อม ฮอยจ
เปอะ ละ คัน ละ ซ ทไว แตะะ โอเอือฮ ละ

พะจาว, คัฮ เปอะ โตก ละ เกียต รพาวม
เอี้ยกปู แตะ 닝 แตะ, ²⁴ไมจ เปอะ ละ
อึง ป ช ทไว แตะ นา เซ ฮัม. ไมจ เปอะ
เอ็ญ เกือต ตี แตะ ปุก ปอ ปู แตะ ละ ฮัม.
ฟวยจ เซ แม ทไว ป ตะ เปอะ ทไว เซ.
²⁵คัฮ ไก ป ฟอง เปอะ ฮอยจ 닝 ชัน โฮ,
ลไล โฮว ตี เปอะ ไม 닝 กระ, ไมจ เปอะ
ชใจ เกือต ตี เปอะ ปุก ปอ ปู แตะ ไม, กา
ฮอยจ แตะ 닝 ชัน. คัฮ เปอะ โอ ยุส ตอก
เซ, ปุย เซ ตีน ช มอป ปะ ละ ป รเตือ
โอเอ็ฮ. ฟวยจ เซ ป รเตือ เซ ช มอป ปะ
ละ ในกุม ไม ช ลอต อี คัง อึง ปะ โตะ
คอก. ²⁶ออี ฮัฮ ละ เปอะ คัม เนอิม อี, คัฮ
เปอะ โอ ตี กุม ยุส โตะ แตะ ตี แตะ, ตี
โฮลย เปอะ โดว โอก.

ไลลวง กัน เลน จู

²⁷“โม เปะ เอ็จ ฮมอง เปอะ ป ฮัฮ
พะทัม ไพรม, ปู เลน จู ชู เม็ย ปุย เยอ
ฮัฮ เซ. ²⁸ออี ปั้งเมอ ช ฮัฮ ละ เปอะ
ตอก เอ็, คัฮ ไก ป แลน ปรีไปวน ไม ไก
รพาวม ขวต โอฮ พาวม แตะ ไม ปรีไปวน
เซ, เอ็จ มัฮ เลน อี จู ไม โตะ รพาวม แตะ.
²⁹คัฮ ัง ลวง คอม เปอะ เกือต เปอะ ยุส ป
พิต โฮ, ไมจ เปอะ กัว แปะฮ ไปวฮ. ปั้ง ไก
ป วิต 닝 โกะ เนอิม เปอะ ตี เจือ, ไมจ ฮา
นั๊ก พะจาว เปอะ 닝 มอน โฮก เตือง โม่
เปอะ. ³⁰คัฮ เตะ ลวง คอม เปอะ เกือต

เปอะ ยุส ป พิต โฮ, ไมจ เปอะ กิต แปะฮ
ไปวฮ. ปั้ง ไก ป วิต 닝 โกะ เนอิม เปอะ
ตี เจือ, ไมจ ฮา เล็ยก เปอะ 닝 มอน โฮก
เตือง โม่ว เปอะ.

ไลลวง ละ ปุย ปุย เญือะ แตะ

³¹“ปุย ไพรม ฮัฮ โรฮ อี ตอก เอ็, ‘โม
ป ละ ปรีไปวน เญือะ แตะ, ไมจ อี เกือต
นั้งชี่ ลักทัน กัน ละ ปุย ปุย เญือะ แตะ
ละ อี ตี เดอิม ช แปน ไล แตะ,’ ฮัฮ เซ.
³²ปั้ง มัฮ ตอก เซ, ออี ช ฮัฮ ละ เปอะ ตอก
เอ็, ป ละ ปรีไปวน เญือะ แตะ เตือง โอ อี
เลน จู อู, เอ็จ เมาะ โรฮ เกือต อี ปรีไปวน
เญือะ แตะ เซ มอยฮ ป เลน จู ฮ่า อี. ป
โฮฮ ปรีไปวน ป เอ็จ ละ ปุย เญือะ อี เซ,
มัฮ โรฮ ปุย เลน จู โรฮ.

ไลลวง ชันญา ปุย อึง โอเอ็ฮ

³³“โม เปะ เอ็จ ฮมอง โรฮ เปอะ ป ฮัฮ
ปุย ไพรม ละ ปู แตะ ตอก เอ็, ‘ปู ชันญา
อึง โอเอ็ฮ ป โอ เปอะ ช ยุส เนอิม. คัฮ
เปอะ ชันญา อึง โอเอ็ฮ ไม พะจาว, ไมจ
เปอะ ยุส คัม ป ชันญา แตะ อึง เซ,’ ฮัฮ
เซ.

³⁴“ออี ปั้งเมอ ช ฮัฮ ละ เปอะ ตอก เอ็,
ปู เกือต ตี เปอะ คัม ออฮ คัม เอ็ฮ 닝 ลปุง
ชันญา เปอะ เฟือฮ เอ็น. ปู ปัว โอเอ็ฮ ป
อาวต เมือง มะลอง ยุส ป โชะ ละ เปอะ,

นึ่ง มัธ เมือง มะลอง เซ ก อาวต พะจาว.
 35 ปุ ปัว โอเอ็ฮ ปร อาวต นึ่ง ปลัฮเตะ เฮ็
 ยุช ปร โชะ ละ เปอะ, นึ่ง มัธ ปลัฮเตะ เฮ็
 ก พรอก พะจาว ชวง แตะ. ปุ โรฮ เก็ฮ
 โอเอ็ฮ นึ่ง เวียง เยษฐาเลม แปน ควน ตอน
 ยุช ลปุง ชันญา เปอะ, นึ่ง มัธ อี เวียง
 อาวต กซัต ระ ฮา กซัต ไฮญ เต็อง โอยจ
 อี. 36 ปุ โรฮ ญวต ไกญ เปอะ นึ่ง รชอม
 ชันญา เปอะ อัง, นึ่ง โอ เปอะ เก็ฮ ยุช
 ฮัก ลอง แตะ เก็ฮ ปิญ ตี ญ็ียง เน็ม,
 'ไม โอ เปอะ เก็ฮ ยุช ฮัก ปิญ แตะ เก็ฮ
 ลอง โรฮ. 37 ดัฮ เน็ม โฮ, 'ไมจ อัฮ
 เน็ม. ดัฮ โอ เน็ม โฮ, 'ไมจ อัฮ โอ
 เน็ม. โอเอ็ฮ โฮฮ ฮา เซ มัธ ฮอยจ อี
 เน็ม นึ่ง ฮัวนา ปร ออก ปร เบร. คัน ไทว
 ญะ อัฮ ตี เปอะ คัม เฮ็ คัม เซ นึ่ง ลปุง
 ชันญา เปอะ เพ็ฮ เอ็น. มัธ เซ ปร ขวต
 อัฮ อี ละ เปอะ.

'ไมจ เปอะ ฮรัก โม ปร เกละ ยุ แตะ

38 "โม เปะ เอ็จ ฮมอง เปอะ ปร อัฮ
 พะทัม ไพรม, 'งั' ฮรอก 'งั' เบ็ียง ฮรอก
 เบ็ียง โรฮ,' อัฮ เซ.

39 "อากี ปังเมอ ช อัฮ ละ เปอะ ตอก เฮ็, ปุ
 เก็ฮ ตี เปอะ ง่อต ตอก ช โรก แตะ เวน
 ละ ปร ยุช ปร โอ ปุก ละ เปอะ. ดัฮ ไก ปร
 เต็ฮ ชปะ ลวง ตอม เปอะ, 'ไมจ แม เปอะ
 ดาวง ชปะ ลวง วิ แตะ ละ. 40 ดัฮ ไก

ปร ฟอง เปอะ ละ ช ขวต ลู อี ลปี จาวปร
 เปอะ, เก็ฮ โรฮ ละ อี 'ไม ลปี ฮอป เปอะ
 โรฮ. 41 ดัฮ ตัน คันป เปอะ โฮว ตาว
 รนุช แตะ ตี ลัก กระ, 'ไมจ เปอะ ตาว ละ
 อี ลลา ลัก กระ. 42 ดัฮ ไก ปร ปัว โอเอ็ฮ
 นึ่ง เปอะ, 'ไมจ เปอะ เก็ฮ ละ อี. ดัฮ ไก
 ปร ขวต รอม เว็ โอเอ็ฮ นึ่ง เปอะ, 'ไมจ
 เปอะ ไทว เก็ฮ แม ปลา.

43 "โม เปะ เอ็จ ฮมอง เปอะ ปร อัฮ ปุย,
 'ไมจ เปอะ ฮรัก ปุ ย่าง แตะ. 'ไมจ เปอะ
 เกละ ยุ ปร ขวต รูป 'ไม เปอะ,' อัฮ เซ.

44 ปัง มัธ ตอก เซ อากี ช อัฮ ละ เปอะ ตอก
 เฮ็, 'ไมจ เปอะ ฮรัก โม ปร เกละ ยุ เปอะ.
 'ไมจ เปอะ เพ็ โม ปร โคมเฮง แตะ นึ่ง
 รชอม ไวออน เปอะ, 45 เด็ม เปอะ ช แปน
 เน็ม กวน เป็ฮ อาวต แตะ เมือง มะลอง.
 พะจาว ยุช ชงะ เก็ฮ อี รัง ละ ปร ยุช ปร
 'ไมจ 'ไม ปร ยุช ปร ออก ตอก ปุ แตะ. เก็ฮ
 โรฮ พริ เฮละ รโตง ปร ฮี ปร 'ไซ 'ไม ปร โอ
 ฮี โอ 'ไซ ตอก ปุ แตะ. 46 โม เปะ ดัฮ

เปอะ ฮรัก โม ปร ฮรัก แตะ โน่ง, ช โฮลฮ
 เปอะ ไทว ลังวัน แตะ. โม ปร เกป พาสี
 โอเอ็ฮ ยุช โรฮ อี ตอก เซ เมอ. 47 โม เปะ
 ดัฮ เปอะ อัฮ ลปุง นัปที ละ เอ็ยกปุ แตะ
 เซ โน่ง, ตี ยุช เปอะ ไทว กัน 'ไมจ โฮฮ
 ฮา ปุย ไฮญ. ปุย ดัง เมือง ยุช โรฮ อี
 ตอก เซ เมอ. 48 โม เปะ 'ไมจ เปอะ แปน
 ปุย 'ไมจ 'ไล ไครญ เจ็, ตอก โรฮ มัธ

เปืออะ อาวต เปอะ เมือง มะลอง ปุย ไมจ
ไล โครยญ เจือ โรฮ.”

ไล เรอิม ปุย ป ดุก ป ญัก

¹ “เญือม ยุส เปอะ กัน ไมจ ละ
6 พะจาว, ไมจ เปอะ แชน โอ แตะ ยุส
ละ ช เกือส เปอะ ปุย อวต ลี แตะ นิง,
เดอิม โอ ช แปน แลง เปอะ นา แตะ. คัส
เปอะ โอ แชน โฮ, ช โฮลย เปอะ โดว
ล้งวัน เกือส เปืออะ ป อาวต เมือง มะลอง
ละ เปอะ ฆ่า อี. ²เญือม เกือส เปอะ
โอเอือส ละ ป ดุก ป ญัก เกอ, ทัน โดว กอก
รโฮงะ เกือส ปุย ฮมอง ตอก ป ยุส โม ป
ไล โกะ ไล เอียง อี โตะ โฮงชุต ไม ตัม
กอง โฮ. โม เซ มัส ยุส อี ตอก เซ นิง ช
เกือส อี ปุย ลี แตะ. อวี อัส ละ เปอะ ตัม
เนอิม อี, โม เซ เอ็ง ฟวยจ โฮลย อี ล้งวัน
แตะ. ³เญือม เกือส เปอะ โอเอือส ละ ป ดุก
ป ญัก, ปุ เกือส เตะ วิ เปอะ ยุง ป ยุส เตะ
ดอม เปอะ. ⁴ป เกือส ป กอยส เปอะ เซ
ไมจ เปอะ เกือส ไหลป ฮา ไร่ ปุย. ฟวยจ
เซ เปืออะ เปอะ ป เกือส ยุ โอเอือส ป ไหลป
ฮา ไร่ ปุย เซ ช โปต ล้งวัน ละ เปอะ.

ไลลวง กัน ไวออน ปุย

⁵ “เญือม ไวออน เปอะ ปุ เกือส ตี เปอะ
ตอก ป ไล โกะ ไล เอียง. โม เซ ฆาด
ชุง ไวออน โตะ โฮงชุต ไม ตัม กอง นิง

ช เกือส แตะ ปุย ยุ แตะ. อวี อัส ละ เปอะ
ตัม เนอิม อี, โม เซ เอ็ง ฟวยจ โฮลย อี
ล้งวัน แตะ. ⁶โม เปะ เญือม ไวออน เปอะ
ไมจ เปอะ เสี่ยง โตะ เญืออะ, ชอง รเวือะ
ไมแตะ, ไวออน ละ เปืออะ แตะ ป อาวต ก
ไหลป อี ฮา ไร่ ปุย. ฟวยจ เซ เปืออะ เปอะ
ป เกือส ยุ โอเอือส ป ไหลป ฮา ไร่ ปุย เซ,
ช โปต ล้งวัน ละ เปอะ. ⁷เญือม ไวออน
เปอะ, ทัน โดว ชาวป ดุช รชอม อี เกือส
โฮวาน มวยญ, ไม โอ เปอะ ไมจ อัส แม
เลอะ แม ลัน ตอก ป ยุส ปุย ตั้งเมือง โฮ.
โม เซ มัส แกต อี พะจาว ยุส แตะ ฮมอง
นิง อัส แตะ โฮวาน มวยญ. ⁸ปุ เกือส ตี
เปอะ ตอก โม เซ, นิง เอ็ง ยุง เปืออะ เปอะ
โอเอือส ดุก เปอะ นิง กา เขียง ปัว เปอะ.
⁹โม เปะ เญือม ไวออน เปอะ ไมจ เปอะ
อัส ตอก เอี.

“เปืออะ อะะ ป อาวต เมือง มะลอง, ปัว
เกือส ลอป มอยส เปอะ แปน ป ชัมคัน
ละ ปุย. ¹⁰ปัว บันเมือง ยุส เปอะ ฮอยจ
ละ ปุย ปลัฮเตะ เตือง โอยจ อี. ยุส ปุย
เมือง มะลอง ตอก ปุก อี รพาม เปอะ
ตอก ออย, เกือส โรฮ ปุย ปลัฮเตะ ปุน
ยุส โรฮ ตอก เซ โรฮ. ¹¹ปัว ปะ
โปต ป โชม ป ไอฮ ละ แตะ ปอ ชงะ
เนาะ เอี. ¹²ปัว ปะ โอ ที โชะ โระ
โกลยจ อะะ, ตอก โอ อะะ ที โชะ โระ
โกลยจ ปุย โฮญ โรฮ. ¹³ปัว ปะ โอ

เกือฮ ไอเอีฮ ปุ่น ลอง รพาวม เอะ. ปัว
ปะ เกือฮ แตะ โปน ฮา ป ขอก ป เบร.
(กัน ตัดเตียง ไอเอีฮ ไม อัมนัด อันนา
ไม โญตซั๊ก เตือง โอยจ อี มัฮ ลอป ป
ยฮ ปะ. อาเมน.)*

14 พะเยซุ อัส โรฮ เอี, “ดัฮ เปอะ โอ ที
ปุย ปลัฮตะ เอี โซะ, ดัฮ เปอะ โอ โระ
โกลยจ, ป มัฮ เปือะ เปอะ เมือง มะลอง ที
โตว โรฮ โม เปะ โซะ, โระ โตว โรฮ โม
เปะ โกลยจ โรฮ. 15 ดัฮ เปอะ ที โซะ, ดัฮ
เปอะ โระ โกลยจ, ป มัฮ เปือะ เปอะ เมือง
มะลอง ที โรฮ โม เปะ โซะ, โระ โรฮ โม
เปะ โกลยจ โรฮ.

ไล เอีป ปุย ป โชม ป ไอฮ แตะ

16 “เญือม เอีป เปอะ ป โชม ป ไอฮ
แตะ, ปู เกือฮ นา เปอะ มีต มอง ดอก ปุย
ไล โกะ ไล เอียง โฮ. โม เซ มัฮ ขวต
เปลือฮ อี นิง นาดา แตะ ละ ซ เกือฮ อี ปุย
ยง เอีป แตะ ป โชม ป ไอฮ แตะ. อี
อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, โม เซ เอัจ ฟวยจ
โฮลฮ อี ลังวัน แตะ. 17 โม เปะ เญือม
เอีป เปอะ ป โชม ป ไอฮ แตะ, ไมจ เปอะ
คะ ลอยฮ คอยจ นา แตะ 18 เดอิม ปุย โอ
ซ ยง เอีป เปอะ ป โชม ป ไอฮ แตะ. มัฮ
เปือะ เปอะ ป อาวต ก ไหลป ฮา ไร่ ปุย

ไ่่ง ป ยง อี. ฟวยจ เซ เปือะ เปอะ ป เกือฮ
ยง ไอเอีฮ ป ไหลป ฮา ไร่ ปุย เซ ซ โทค
ลังวัน ละ เปอะ.

**คาว คอง ระ งามยฮ นิง เมือง
มะลอง**

19 “ปู รโจะ อีจ คาวคอง ระ งามยฮ
เปอะ ละ โกะ เปอะ ไอฮ นิง ปลัฮตะ เอี,
นิง มัฮ อี นา ก เกือฮ ม่วต เกือฮ โรฮ
อี, ไม ก เกือฮ เลียก ซะ เต คะมุย เปอะ.
20 ฮา เซ ไมจ เปอะ รโจะ อีจ คาวคอง
ระ งามยฮ เปอะ นิง เมือง มะลอง นา ก โอ
อี เกือฮ ม่วต เกือฮ โรฮ. นา เซ มัฮ ก โอ
คะมุย เกือฮ ซะ เต เปอะ. 21 ไก คาวคอง
ระ งามยฮ เปอะ นา ออฮ, รพาวม เปอะ ซ
อาวต โรฮ นา เซ โรฮ.

ซเปีฮ ละ โกะ เนอิม ปุย

22 “ไร่ ซลอง ปุย มัฮ ดอก ออม ละ โกะ
เนอิม อี โฮ. ดัฮ ไร่ เปอะ เอัจ ที, ซ ซเปีฮ
โรฮ ละ โกะ เนอิม เปอะ เตือง โม่่ว เปอะ.
23 ดัฮ ไร่ เปอะ เอัจ ไลจ, ซ เฟียก โรฮ
ละ โกะ เนอิม เปอะ เตือง โม่่ว เปอะ. ดอก
โรฮ เซ ดัฮ รัจ ซเปีฮ นิง กไน เปอะ เอัจ
ไหลป นิง เฟียก โฮ, ติน ซ ปู เนอิม เฟียก
เซ, โม่ มัฮ ดอก เซ?

6:13* นิง พะทัม ป ไซฮ ปุย ไพรม อี ไก โตว รชอม ป อาวต กไน ไวงลป เอี นิง อี งอน อี.

ป ไก กุม ลอ

24 “ไก ไทว ตี ปุย เนอิม ป เกียช รชอย ละ กุม แตะ ลอ. คัซ ยุช อี ดอก เซ ตีน ซ เกละ ยุ อี ตี, ตีน ซ แด่น ยุ อี ตี, โด เซ ซ อรัค อี ตี, ซ จัง อี ตี. ดอก โรช เซ โม เปะ เกียช บรูก แปน เปอะ ไทว กวนใจ พะจาว ไม่ กวนใจ ละะ ม้า.

ไมจ ไทว ปุย ตุก พาวม

25 “คัซ มัซ ดอก เซ, อี อัส ละ เปอะ ดอก เฮี, ปุ ตุก พาวม นิง ป ซ เลียง เปอะ จีวิต แตะ นิง, นิง ป โชม ป ไฮส เปอะ ญุก, นิง เครอึง จาวป เครอึง ฟุต เปอะ ญุก. จีวิต เปอะ แจง ระ ไล อี ฮา ป โชม ป ไฮส แส. โกะ เนอิม เปอะ แจง ระ ไล อี ฮา เครอึง จาวป เครอึง ฟุต เปอะ, โม มัซ อี? 26 ง่อต แลน ไลลวง ไชม ไล่เยอ. ชมา ไทว อึง ป โชม ป ไฮส แตะ. มัค ไทว อึง อี. รโจะ ไทว อึง อี โตะ เกอิม. เปอะ เปอะ เมือง มะลอง ปังเมอ เลียง อี. โม เปะ เอ แจง ระ ไล เปอะ ฮา ไชม ไล่เยอ. 27 โม เปะ ญีอม เกือช เปอะ ตี แตะ ตุก พาวม, เกียช เพือ เปอะ ไทว อาญุ แตะ ชกั ตี ปุย เนอิม. ปัง มัซ ตี ลอ เนอิม เกียช เพือ เปอะ ไทว. 28 เมอญุ เกือช เปอะ ตี แตะ ตุก พาวม นิง เครอึง จาวป เครอึง ฟุต แตะ? ง่อต แลน ไลลวง เตีย ไรป เปอ. ระ

ไฮส นิง แตะ. ยุช ไทว กัน, ไทญุ ไทว ตี ชาว. 29 อี ซ อัส ละ โม เปะ ดอก เฮี, กชัต ซะโลโม ญีอม นุง ญีอม ย่อง อี ตี แตะ นิง เครอึง ตี เครอึง นัค แตะ, ไมจ ไทว ลัง เมอะ เตีย ตี โพรยช เซ. 30 ไรป เซ ไอม เนอะ เฮี, ชง่าวป ซ ตึง ปุย โตะ งอ. โม เปะ ป อาวต ไม่ แตะวะ รพาวม เจือ แตะ, อี ซ อัส ละ เปอะ ดอก เฮี, คัซ พะจาว เกียช เพรียง เตีย ไรป เกือช ไมจ ดอก เซ-ไฮ, แจง เกียช เพรียง โรช อี เครอึง เซอิก ละ โม เปะ ไฮส ฮา เซ, ไม่ เกียช อี? 31 คัซ มัซ ดอก เซ, ทัน ไทว ตุก พาวม นิง โอเอือ. ปุ อัส ‘เมอ ป ซ โชม ซ ปอน เนอ? เมอ ป ซ จาวป ซ ฟุต เตอ?’ ทัน ไทว อัส ดอก เซ. 32 มัซ ปุย ดัง เมือง ป ชาวป โอเอือ ดอก เซ โครยญุ เจือ. เปอะ เปอะ เมือง มะลอง เอ็ช ญง อี ไมจ โรช เปอะ ไฮลส โอเอือ ดอก เซ โรช. 33 ป ระ ไล ฮา โอเอือ ไฮญุ, ไมจ เปอะ ชาวป ดอก ซเกือช แตะ พะจาว ตัดเตียง รพาวม รโมยช เปอะ, ไม่ ชาวป เปอะ เกือช ตี แตะ อาวต ไม่ รพาวม ซิไซ ยุช อี. คัซ เปอะ ยุช ดอก เซ, โอเอือ ป ตุก เปอะ นิง ซ นุ อี ละ เปอะ โครยญุ เจือ พะจาว เยอ. 34 ทัน ไทว ตุก พาวม นิง ป ซ เกิต ชง่าวป เปอ. ชง่าวป ตีน ซ ไก แม ดอก ตุก พาวม ปุย. โอเอือ กอ ตุก พาวม ปุย นิง ชงะ ออช, เอ็ช ปอ ใน ชงะ เซ.

ปู่ ตัดหิน ปู่

1 “ปู่ ตัดหิน ปู่ ไม่ เตี เปอะ เดอิม
7 พะจาว โอ ซ ตัดหิน เปอะ ไม่ โอ อี
 เตี ปะ โรฮ. 2 ตัดหิน เปอะ ปู่ ดอก
 ออฮ, พะจาว ซ ตัดหิน โรฮ โม เปะ ดอก
 เซ โรฮ. ซมอย เปอะ ละ ปู่ นาวก เมาะ
 ออฮ, ซ ซมอย โรฮ พะจาว ละ เปอะ นาวก
 เมาะ เซ โรฮ. 3 เมอยุ แก เปอะ ครัม
 แตะะ โฆยฮ ไร่ เอียกปู่ แตะะ, เตือง โอ
 แตะะ อาวม โคะ เตือง โฆง อี โตะ ไร่
 โกะ เปอะ เซ? 4 เกียฮ อ้อ โน่ง เปอะ ตี
 แตะะ เกียฮ คลวยฮ ครัม แตะะ โฆยฮ ไร่
 ปู่ แตะะ, เตือง ระ โคะ อาวต โตะ ไร่ โกะ
 แตะะ เมอ? 5 ปะ ปู่ ไร่ โกะ ไร่ เอียง เงอ,
 ไร่ เปอะ กอฮ โคะ เตือง โฆง อี ไร่ ไร่
 โกะ แตะะ เซ ฮัม, เดอิม เปอะ ซ เกียฮ ยู่ ที
 ละ ซ คลวยฮ แตะะ ครัม แตะะ โฆยฮ ไร่
 ปู่ แตะะ เซ โอท. 6 ปู่ เกือฮ ปู่ ซงะ ซงอม
 ยู่ พะจาว ละ เซาะ. ปู่ ไร่ ก้าว ปิณู ยู่
 เปอะ ละ เล็ง. ตีน ซ โจฮ ซ บิน อี, ฟวยจ
 เซ ซ ลเตือฮ จาวน โกะ เปอะ.

ไร่ ปัว, ไร่ ชาวป, ไร่ ลขุฮ

7 “ไร่ แนฮ เปอะ ปัว เดอิม เปอะ ซ
 โฮลฮ. ไร่ แนฮ เปอะ ชาวป เดอิม เปอะ
 ซ ยู่. ไร่ แนฮ เปอะ ลขุฮ เดอิม พะจาว
 ซ ปะฮ ละ เปอะ. 8 ปู่ ค้อ ปัว อี ซ โฮลฮ

อี, โครยญ โฆะ ปู่. ค้อ ชาวป อี ซ ยู่
 โรฮ อี โครยญ โฆะ ปู่. ปู่ ค้อ ลขุฮ อี
 ซ ปะฮ พะจาว ละ อี. 9 โม เปะ ไร่ โตะ
 ซ ปัว กวน เปอะ คโนมบั้ง ซ เกือฮ เปอะ
 ซโมะ ละ อี. 10 ค้อ ม้อ ปัว อี กะ โฮ, แจง
 โอ เปอะ ซ เกือฮ เวียก ไร่ ละ อี. 11 โม
 เปะ บั้ง ม้อ เปอะ ปู่ โอ ไร่, ยู่ ไร่ เปอะ
 เกือฮ ปู่ ไร่ ละ กวน แตะะ. เปอะ เปอะ
 ปู่ อาวต เมือง มะลอง แจง ซ เกือฮ อี ปู่
 ไร่ ละ ปู่ ไร่ ไร่ แตะะ โฮฮ ฮา เซ แม.
 12 ไร่ ไร่ เปอะ ปู่ ยู่ ละ แตะะ ดอก ออฮ,
 ไร่ โรฮ เปอะ ยู่ ละ ปู่ ดอก เซ โรฮ.
 ไร่ลาวง ปู่ อ้อ โทตไร่ ยู่ พะจาว ไร่ ปู่ อ้อ
 ปู่ ฮิป ลปุง พะจาว เตือง โอยจ อี เอ็ง ไร่
 ไร่ คอ เซ โครยญ เจือ ความไร่ อี.

ไร่ รเวือะ ซไทป

13 “ไร่ เปอะ เลียก ไร่ รเวือะ ซไทป
 ไร่ ม้อ ไร่ รเวือะ ระ กระ เวือฮ ปู่ ซ
 ฮอยจ ละ มอ นโฮท. ปู่ โฮว กระ เซ
 โฮวาน. 14 ไร่ รเวือะ ซไทป กระ แตะะ
 ปู่ ฮอยจ ละ จีวิต เซ, รม้อ ปู่ ซ รโตฮ ยู่
 กระ เซ ไร่ โฮว อี ไร่.

ไร่ ไร่ เปลือ อี

15 “ไร่ เปะ ไร่ เปอะ แชน ตี แตะะ ฮา
 ไร่ ปู่ ไร่ ตี แตะะ ม้อ ปู่ ฮิป ลปุง พะจาว
 ละ เปอะ. ไร่ เซ เคียด เกือฮ กพริ แตะะ

ไมจ ซลิต ซโลม ตอก แกะ โฮ. โตะ กไน
รพาวม อี บั้งเมอ มัฮ ลั้ง ตอก บราวก ซวก
โฮ. 16 โม เปะ ซ ยุง เปอะ ป มัฮ ป มอยฮ
อี เบือ เปลิ กัน ยุฮ อี. อัม ไก ป โฮลฮ เปฮ
เปลิ อะงุน เนอิม นิง ไรป กัด เตอ? อัม ไก
ป โฮลฮ เปฮ เปลิ เม เนอิม นิง โคะ กัด
เตอ? 17 ตอก โรฮ เซ, เจือ โคะ ไมจ, ซ
เกิต เปลิ ไมจ นิง. เจือ โคะ โอ ไมจ ซ
เกิต โรฮ เปลิ โอ ไมจ นิง. 18 เจือ โคะ
ไมจ, ซ เกิต เปลิ ป โอ ไมจ นิง อี เกียฮ
เกิต โตว นิง อี. เจือ โคะ โอ ไมจ, ซ เกิต
เปลิ ไมจ นิง อี ปุ โรฮ เกียฮ เกิต. 19 โคะ
โอ ไมจ เปลิ นิง อี, ไมจ ชู แปฮ นั๊ก โตะ
งอ โครยญ โคะ อี. 20 โม ป ซิป ลปุง
พะจาว, โม เปะ ซ ยุง เปอะ ป มัฮ ป มอยฮ
อี เบือ เปลิ กัน ยุฮ อี.

อวี ยุง โตว โม เปะ เฟือฮ

21 “มัฮ โตว โฮลฮ ปุย เลียก นิง
บันเมือง ยุฮ พะจาว เบือ อ้อ อี,
‘พะโองจาว, พะโองจาว’, เน โครยญ โฆะ
แตะ ปุย เยอ. มัฮ โฮลฮ อี เลียก เบือ ยุฮ
แตะ ตัม ป ปุก รพาวม เปืออะ เกอะ ป อาวต
เมือง มะลอง. 22 ซเงะ เซ เยอ, โฮวาน ป
ซ อ้อ ตอก เฮี, ‘อะ เอ็จ ซิป ลปุง พะจาว
ละ ปุย ดัง เปอะ. อะ เอ็จ โครฮ พี โอก
เบือ มอยฮ เปอะ. อะ เอ็จ ยุฮ ป ชัมคัน
เบือ มอยฮ เปอะ โฮวาน เจือ,’ ซ อ้อ เซ เน.

23 ญืออม เซ อวี ซ อ้อ เฮี ละ, ‘อวี ตีน โอ
ยุง โม เปะ เฟือฮ เนอิม ไพรม อี. โม เปะ
ป ยุฮ ป ขอก ป เบร, ตอ แปฮ ฮา อวี อี,’ ซ
อ้อ เซ ละ.

ป ยุฮ ญืออะ ลอา ปุย

24 “เมอะ ป ฮมอง ลปุง รโองะ โอะ เฮี
ไม เนอึง อี ตอก อ้อ ฮะ, ซ แปพ เปอะ
ไม ปุย ไมจ พันญา ป ยุฮ ญืออะ แตะ ราว
ซโมะ ระ. 25 ญืออะ เซ บั้ง เฮละ พริ
ละ, บั้ง ฮาวก รอวาม ละ, บั้ง ปุฮ กวี ระ,
ฆลอส โตว ฆวี อี นิง โบลวง อี ราว ซโมะ
ระ เซ. 26 ป ฮมอง ลปุง รโองะ โอะ
เฮี ไม โอ อี เนอึง ตอก อ้อ ฮะ, ซ แปพ
เปอะ ไม ปุย ลโมะวะ ป ยุฮ ญืออะ แตะ
นิง เกอะ. 27 ญืออะ นิง เกอะ เซ ฮอยจ
เฮละ ละ, ฮาวก รอวาม ละ, ปุฮ กวี ระ,
ฆลอส, ลเลอิม, โลจ โอยจ เอ็น,” อ้อ เซ.
28 ญืออม เอ็จ ฟวยจ อ้อ พะเยชู โอเอ็ฮ เซ
เยอ, โม ลัษต่อน เงอิต เนอิม นิง ตอก
เพอิก อี ปุย, 29 นิง เพอิก อี ปุย ไม อัมนัด
แตะ. ตอก โตว เพอิก โม คู เพอิก พะทัม
ปุย.

พะเยชู เกือฮ ปุย ลาวต ไฮ

1 ญืออม เอ็จ เลือ พะเยชู ฮอยจ ชวง
8 บลาง, โฮวาน เนอิม ป โฮว ฟาวต เตอ.
2 ไก ปุย ลาวต ตี ปุย เอ็ญู เคะ พะเยชู.

นุ่น ไว อี ปอ จิ ไกญุ แตะ ตะ, อ้อ เฮี
 ละ อี, “จาวไน, ด้อ เปอะ ไก รพาวม ขวต
 เกือฮ อี ไฮ, เกือฮ ไฮ เนอิม เปอะ ยุฮ
 ฮู,” อ้อ เซ ละ อี. ³พะเยซุ ชนาว ตะ
 ตะ เตื่อะ เปื่อ อี, “เอ็จ ปุก รพาวม เมอะ,
 ไฮ เปอะ,” อ้อ เซ ละ อี. เค็ยง เซ, ไฮ
 ไมจ เอ็น ลาวต อี เซ. ⁴พะเยซุ อ้อ เฮี
 ละ อี, “ปุ รโฮงะ ละ ปุย ไฮญุ. ไมจ
 เปอะ โฮว เคะ ชตุ ยุฮ พะจาว เกือฮ แลน
 เปอะ. พวยจ เซ ไมจ เปอะ ทไว โอเอ็ฮ
 ละ พะจาว ตัม ป อ้อ ไฮ โมเซ อัง นิง
 โกตไม, เคอิม ปุย ช ยุง ไฮ เนอิม โชะ
 เปอะ เซ,” อ้อ เซ.

พะเยซุ เกือฮ กวนใจ ในลอยะ ไฮ

⁵ลไล เล็ยก พะเยซุ นิง ย่าง
 คาพรนาอุม, ฮอยจ ในลอยะ เคะ อี ตี ปุย,
 ปัว นิง พะเยซุ, ⁶อ้อ เฮี ละ อี, “จาวไน,
 โชะ เนอิม โชะ แนม กวนใจ เยอะ ตี ปุย,
 เญื่อะ ปุ่น รชอฮ โคว ตะ ชวง ตะ เพื่อฮ,
 โอจ นิง เญื่อะ,” อ้อ เซ ละ อี.

⁷พะเยซุ อ้อ เฮี ละ อี, “ออี ช โฮว เกือฮ
 ละ เปอะ ไฮ,” อ้อ เซ.

⁸ใน ลอยะ เซ โลยฮ อี ละ อี, “จาวไน,
 ออี ม้อ ปุย โอ ไมจ. โปง โคว ปะ ช
 โฮว กิด เปอะ ขริม พรัง เญะ เอ. ปัง

โอ เปอะ โฮว, อ้อ เปอะ เนี ตี ลอา มวยญ
 โน่ง, กวนใจ เยอะ เซ แจง ช ไฮ เปอะ
 ยุฮ. ⁹ออี ยุง เงอะ นิง ม้อ รโฮ ตะ ปุย
 อาวต ขริม ป ระ อัมนัด ฮา โกะ ตะ.
 ปังเมอ ไก รโฮ ตัน อาวต ขริม อัมนัด อี
 อี. ออี ด้อ ดวน ปุย เฮี โฮว, โฮว เนอิม.
 ด้อ ดวน ปุย เซ เอ็ญุ ไฮ, เอ็ญุ เนอิม. ด้อ
 ดวน กวนใจ ยุฮ ตะ ยุฮ ออฮ, ยุฮ เนอิม
 เซ,” อ้อ เซ ละ อี.

¹⁰พะเยซุ เญื่อม ฮมอง อี ป อ้อ อี, เงอ็ด
 หม่า อี, อ้อ เฮี ละ ป โฮว ไม ตะ เซ, “ออี
 อ้อ ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ออี ตี ยุ โคว ตี
 ชวง ป ระ รพาวม เจื่อ เมอะ ปุย เฮี, ปัง
 ม้อ โม อิชราเอน ปุ รโฮ ไก. ¹¹ออี อ้อ
 ละ โม เปะ ตอก เฮี, โฮวาน ป ช ฮอยจ
 เนอิม เมือง ลัก โอก ชงะ ไม เมือง ลัก
 เล็ยก ชงะ เอ, ช โฮลฮ งาวม โชม ตี นิง
 บันเมือง พะจาว ไม อัปราชัม ไม ยิชฮัก
 ไม ยาโคป. ¹²โม ป ลัมเป็ง โฮลฮ อาวต
 นิง บันเมือง ยุฮ อี ปังเมอ ช โฮลฮ พะจาว
 น้ก กพริ นา ก เพ็ยก อี. นา เซ เยอ, ปุย
 ช เยื่อมๆ ญื่อตๆ ไม ครวก รัก นิง โชะ ป
 อาวม ตะ,” อ้อ เซ. ¹³พะเยซุ อ้อ แม เฮี
 ละ ในลอยะ เซ, “เอ็ญุ เมือ, รพาวม เจื่อ
 เปอะ ม้อ ตอก ออฮ, ช แปน รโฮ ละ เปอะ
 ตอก เซ,” อ้อ เซ ละ อี. เญื่อม เซ กวนใจ
 อี เซ ไฮ เอ็น จุบัน เอ็น.

มะ เนอิม เปโตร ไม ป โชะ ไฮญ ไฮ ไฮวน ปุย

14 ญีอม เลียก พะเยชู นิง ญีอะ เปโตร
เยอ, ยุ มะ เนอิม อี, โจอ นิง ฮอยจ โชะ
แตะ. 15 พะเยชู เคือะ ไปญุ เตะ อี, ฮอยจ
โชะ อี เซ ไฮ เอ็น เปือ อี. โกอ เอ็น
เรอิม พรี่ โชม ตุม ไอฮ ละ พะเยชู. 16 ปุ
เซ ปุย ดาว โม ป เลียก พี นิง ฮอยจ เคะ
พะเยชู ไฮวน ปุย. พะเยชู อ้อ อี ละ พี ตี
ลอา มวยญู โน่ง. โกอ ยุช อี. เมาะ ป
ไก ป โชะ นิง, เกือฮ อี ไฮ เตือง โอยจ อี.
17 โอเอือ ลอ เซ ม้อ ยุช อี นิง ช เกือฮ อี
เกิต ตอก ป อ้อ ยะชชยา ป ซิป ลปุง พะจาว
โฆะ ไฮ ช เกิต ไฮ, ม้อ อ้อ อี เอี, "ปุย เซ
แจง ปุยฮ กลอม อี ป โชะ ป กระจะ นิง เอะ
ฮา เอะ เอ. แจง โรวก อี รพาวม ตุก ยุช
เอะ ฮรอ เอะ เอ." อ้อ เซ ยะชชยา.

ป ขวต ฟวต พะเยชู

18 ญีอม ยุ พะเยชู แวต ปุย ไฮวน แตะ,
ควน ออึง ลุกซิก แตะ เตือง บลัฮ ปลัฮ
รอวาม ลัก เติต. 19 ญีอม เซ เยอ, ฮอยจ
คู เพอิก พะทัม เคะ อี ตี ปุย, อ้อ เอี ละ อี,
"อาจัน, ช ไฮว ปะ ลัก ออฮ อี ช ไฮว
ไม เปอะ ลัก เตฮ," อ้อ เซ. 20 พะเยชู

โลยฮ อี ละ อี, "บราวก ไฮลฮ ลั้ง อาวต
โตะ แตะ, ไชม ไฮลฮ ลั้ง อาวต โตะ
รชมวาม แตะ. ป ม้อ กวน ปุย ปลัฮเตะ*
ปังเมอ โอ ไกอ ญีอะ อาวต คราว โชม,"
อ้อ เซ ละ อี.

21 อ้อ แม ลุกซิก อี ละ อี ตี ปุย ตอก เอี,
"จาวไน, ปัว เปอะ เกือฮ อี เอีญู รมอยจ
เปืออะ แตะ ละ ฮัม, ฟวยจ เซ ช ฟวต ปะ,"
อ้อ เซ ละ อี. 22 พะเยชู โลยฮ อี ละ
ออี, "ไฮว, ฟวต แนฮ อี อี. เกือฮ ป ยุม
รมอยจ ไฮฮ ปุ แตะ," อ้อ เซ.

พะเยชู ฮัม ก่า ไม รอวาม

23 ฟวยจ เซ พะเยชู เลียก โตะ โล่ง, โม
ลุกซิก อี ฟวต อี, ไฮว ไม อี. 24 ลโล
เตือง อี ปลัฮ รอวาม เซ ฮอยจ ก่า ระ
ละ. พุกเพียก รอวาม นิง ปอ ช เลือป
เอิน อี โล่ง ยุช อี. พะเยชู ปังเมอ ปุน
ลั้ง โจอ. 25 ลุกซิก อี ชอ อี, อ้อ เอี ละ
ออี, "พะโอจจาว, ปัว ปะ เรอิม แตะ, เอะ ช
รมัม เมอะ," อ้อ เซ ละ อี.

26 พะเยชู อ้อ เอี ละ อี, "เมอญู ฮลัด
เปอะ? เกียฮ แตวะ ลัมเลือ โน่ง รพาวม
เจือ เปอะ เมอ?" อ้อ เซ. พะเยชู โกอ ชุง
เอิน ฮัม ก่า ไม รอวาม กัมลั้ง พุกเพียก เซ.
ญีอม เซ ญีต เอ็น ก่า, รอวาม เซ ญีอะ

8:20* พะเยชู ญีอม อ้อ อี ลอวาง โกะ แตะ กอ อ้อ "กวน ปุย ปลัฮเตะ" ไม โกะ แตะ ไฮฮ.

พุกเพียก โดว. 27 โม ลุกซิก อี เงอิด ซ่า อี, อ้อ เฮี ละ ปุ แตะ, “ปุย เฮี ม้อ ปุย ดอก เมอ แล? บัง ม้อ ก่า ไม่ รอวาม เนอึง ตี ป อ้อ อี,” อ้อ เซ.

พะเยชู ยุ ป เลียก พี นิง ลอา ปุย

28 ญือม เอ็ง เตอึง อี ฮอยจ นิง เมือง ก อาวต โม กะด่ารา บลัซ ปลัซ รอวาม ลัก เติต เตอ, ไก ป เลียก พี นิง ลอา ปุย, โอก เนอิม นิง โตะ อุโมง รมอยจ ปุย ป ยุม. ฮอยจ รโตซ ยุ พะเยชู. ปุย ลอา เซ ไชะฮอน ปอ โอ ปุย โรวต โฮว กระ เซ. 29 อ้อ เฮี เรียง, “ปะ ป ม้อ กวน พะจาว. เมอ ซ ยุช เปอะ ละ เอะ เอ? ปะ อัม ม้อ ฮอยจ เปอะ นา เฮี ละ ซ คัม ซ ดุง เปอะ เอะ กา เต็ง เวลา อี?” อ้อ เซ ละ อี.

30 นา เซ ไก เล็ง นิง ตี มู, ซติ บุษ โรฮ. ซาวป โชม. 31 โม พี เซ ปัว อี นิง พะเยชู ดอก เฮี, “ค้อ เปอะ ซ โครฮ เอะ โอก, เกือฮ เอะ เลียก นิง เล็ง เซ โอะ,” อ้อ เซ ละ อี. 32 “โฮว เมอ,” อ้อ เซ ละ อี. พี โม เซ โอก เนอิม โฮว เลียก อาวต กไน เล็ง โม เซ. เล็ง ตี มู เซ ตอ ง่าะ ตอ วู เอิน, ดุช ก พรัก อี ฮอยจ โตะ ปลัซ รอวาม, รम्म เตอึง โอยจ อี.

33 ป เลียง เล็ง เซ เยอ, เอัญ นิง ย่าง, รโงะ โลลวง ป ยุ แตะ เซ ละ ปุย โครยญู เจือ, เตอึง โลลวง ปุย เลียก พี นิง

ไพรม อี เซ. 34 ปุย ตี ย่าง เซ โอก ซาวป ยุ พะเยชู ซ่า อี. ญือม เอ็ง ยุ อี, ปัว อี โอก ฮา นาตี ย่าง แตะ เซ.

โลลวง ป ยุม เตะ ยุม ชวง

1 พะเยชู เลียก โตะ โลง, เตอึง แม 9 ฮอยจ นิง ย่าง โกะ แตะ, 2 ญือม เอ็ง ฮอยจ อี โรวาก ปุย ป ยุม เตะ ยุม ชวง นิง ตี ปุย, ฮอยจ เคะ พะเยชู. ยวก โรวาก อี เตอึง ซัด โอจ อี. ญือม เอ็ง ยุ พะเยชู รพาวม เจือ โม เซ เยอ, อ้อ เฮี ละ ปุย ยุม เตะ ยุม ชวง เซ, “กวน, ปุ เกือฮ ตี เปอะ ดุก รพาวม. ม้ป ยุช เปอะ เอ็ง ยวก ละ เปอะ,” อ้อ เซ ละ อี.

3 โม คู เพอิก พะทัม อ้อ เฮี โตะ รพาวม แตะ งอน, “ปุย เฮี ม้อ อ้อ อี ลปง พามัด พะจาว,” อ้อ เซ. 4 พะเยชู ยุง อี ป คิต โม เซ โตะ รพาวม แตะ, อ้อ เฮี ละ อี, “เมอยุ โม เปะ เอ คิต เปอะ ป ฆอก โตะ รพาวม แตะ ดอก เซ? 5 อี ซ อ้อ ดอก เฮี ละ ป โชะ เซ, ‘ม้ป ยุช เปอะ เอ็ง ยวก ละ เปอะ’, โต เซ ซ อ้อ แม ละ อี ตี เจือ, ‘โกฮ โฮว เมอ’, ซ อ้อ เซ ละ. ลอา เจือ เซ เมอ ป เยือ นิง อี?” อ้อ เซ.

6 “ออี ซ ยุช ดอก เฮี นิง ซ เกือฮ แตะ โม เปะ ยุง แจง แน ไก อัมนัด อี ป ม้อ กวน ปุย ปลัซเตะ ละ ซ ปุน ยวก แตะ ม้ป ยุช ปุย นิง ปลัซเตะ เฮี,” อ้อ เซ ละ โม เซ

พะเยชู เยอ. ฟวยจ เซ อัส แม เฮี ฆ่า อี
 ละ ป ยุม เตะ ยุม ชวง เซ, “โกฮ, ดุย โรวก
 ชัด ใจจ เปอะ, เอ็ญญ ไม่ เญื่อะ เปอะ,” อัส
 เซ ละ อี. 7 ปุย เซ โกอ เอ็น เนอิม, เอ็ญญ
 ฮอยจ เญื่อะ แตะ. 8 โม่ ป รเจอิม นา
 เซ เมือด เอ็จ ยุ ป ยุฮ อี ละ ปุย เซ โดวฮ
 ฆรริง ฆ่า อี. ลอด ลีลาว พะจาว ึ่ง ยุ อี
 โทต อี อัมนัด ดอก เซ ละ เรอิม แตะ ปุย
 ปลัฮตะ.

พะเยชู กอก มัดไท เกือฮ ฟวด แตะ

9 เญื่อม ลอด พะเยชู ฮา นา เซ เยอ,
 รโตฮ ยุ ปรเมะ ตี ปุย. งาวม ึ่ง ด่าน ก
 เกป ปุย พาศี โอเอ็ฮ. มอยฮ อี มัส มัดไท.
 อัส เฮี ละ อี, “โฮว ตี ไม่ อี อี,” อัส เซ ละ
 อี. ปุย เซ โกอ โฮว ฟวด เอ็น อี.

10 ฟวยจ เซ เญื่อม โชม พะเยชู โตะ
 เญื่อะ มัดไท เซ, ฮอยจ โม่ ป เกป พาศี
 ไม่ โม่ ป อัส ปุย ปุย มัป ละ โฮวน, เญื่อฮ
 งาวม ตี ไม่ พะเยชู ไม่ ลุกซิก อี. 11 โม่
 ฟารีไซ เมือด ยุ โชม อี ไม่ ปุย ดอก เซ,
 อัส เฮี ละ โม่ ลุกซิก พะเยชู, “เมอยุ ปอดุ
 โม่ เปะ เอ โชม ไอฮ อี ไม่ ป เกป พาศี ไม่
 ปุย มัป เปอะ?” อัส เซ ละ อี.

12 พะเยชู เญื่อม ฮมอง อี ดอก เซ อัส เฮี
 ละ อี, “ปุย กอ ปุย บ้าง ทัน โดว ชาวป
 มวด ชาวป มอ. มัส ป โชะ ป ปวย ป ไมจ

ชาวป มวด ชาวป มอ. 13 ‘มัส กัน เล็ยก
 พาวม โชะ ึ่ง ึ่ง ปุย ป ปุก รพาวม เมอะ,
 มัส โดว กัน ดอง ปุย ทไว โอเอ็ฮ,’ อัส เซ
 ึ่ง พะทัม พะจาว เยอ. ไมจ เปอะ เอ็ญญ
 ึ่งอด เกือฮ ตี แตะ ยุง ไลลาวง คอ เซ. อี
 มัส โดว ฮอยจ กอก ปุย ซีไซ, มัส ฮอยจ
 กอก ปุย มัป เอ็ญญ เคะ แตะ,” อัส เซ.

ไล เอ็ป ปุย ป โชม ป ไอฮ แตะ

14 เญื่อม เซ โม่ ลุกซิก โยฮัน ฮอยจ เคะ
 พะเยชู, อัส เฮี ละ อี, “โม่ เอะ ไม่ โม่
 ฟารีไซ ไตป ที เยอะ ซิน เอ็ป ป โชม ป
 ไอฮ แตะ. ลุกซิก ปะ เมอยุ โอ อี ที เยอะ?”
 อัส เซ ละ อี.

15 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “โม่ ป ฮอยจ
 โชมญู เซ แจง โอ อี ซ เก็ฮฮ ดุก รพาวม
 เญื่อม อาวต ลัง กวน เบลีย ซ เญื่อะ เซ ไม่
 อี. โก ตี ซงะ เญื่อม ซ ดุย พะจาว กวน
 เบลีย ซ เญื่อะ เซ ฮา ปุโฮมว อี. เญื่อม เซ
 ซ แปน เอ็ป อี ป โชม ป ไอฮ แตะ.

16 “เครฮึง ชู เครฮึง ญู, ปุย พลุ เกอะ
 โดว ึ่ง ป โคระ. ดัส เปอะ พลุ ึ่ง บัวตช
 โคระ โฮ, ตีน ซ แฉฮ เวือฮ ฮา ไพรม
 แตะ. 17 ดอก โรฮ เซ, โก โดว ป ดุฮ
 รอวาม อะงุน โคระ โตะ บึง ฮัก ไพรม.
 ดัส ซ ยุฮ อี ดอก เซ, รอวาม อะงุน โคระ
 เซ ซ ฮาวก, ซ ลตุฮ ยุฮ บึง ฮัก เซ.
 รอวาม อะงุน ไม่ บึง ฮัก เซ ซ ไลจ ดอก ป

แต่. รอาม อะงุน โคระ เซ ไมจ ดุช นิง
ปัง ฮัก โคระ เดอิม ซ ไมจ ฆี อี," อ้อ เซ.

พะเยชู เกือช กวน จาวไน โกอ โอม แม

18 ลไล อ้อ พะเยชู โอเอือ เซ ละ ปุย
เยอ, ฮอยจ ป กวด ฆุช โม ยิว เคะ อี ตี ปุย.
นุ้ม ไว อี, อ้อ เอี ละ อี, "ขุม กวน เครือ ฮี
ปลือย เซ. ปัว ปะ โฮว ย่อง เตะ แต่ะ ราว
อี เดอิม ซ โกอ โอม แม," อ้อ เซ ละ อี.

19 พะเยชู โกอ โฮว ไม อี. ลุชชิก อี โฮว
โรฮ ไม อี.

20 เญือม เซ โกอ ปรโปวน โชะ บรริง
ฮันม นิง ตี ปุย. เอ็จ โกอ กาว โรฮ ลอ
เนอิม โชะ อี. บระ ฮอยจ เคือะ เปือ ค้าง
ลปี พะเยชู ลักเคะ อี. 21 อ้อ เอี โตะ
รพาวม แต่ะ, "ปัง ม้อ เมาะ โฮลฮ เคือะ
เปือ ลปี อี โน่ง, อี ซ โฮ โชะ โอ," อ้อ เซ
โตะ รพาวม แต่ะ.

22 พะเยชู แมฆี ลักเคะ แต่ะ, ฆุ ปรโปวน
เซ, อ้อ เอี ละ อี, "กวน, ปุ เกือช ตี เปอะ
ตุก รพาวม. รพาวม เจือ เปอะ เอ็จ เกือช
ปะ โฮ," อ้อ เซ ละ อี. เคียง เซ เยอ
ปรโปวน เซ โฮ เอ็น โชะ อี จุบัน เอ็น.

23 เญือม โฮว พะเยชู ฮอยจ นิง เญือะ ป
กวด ฆุช โม ยิว เซ, ฆุ โม ป ป้าง เป็ ไม
ปุย โฮวน, ลอยฮ เนอิม โฮช พาวม แต่ะ.

24 พะเยชู อ้อ เอี, "โกอ โกอ แปฮ. กวนดู
เซ ตี ขุม โตว, ม้อ ปุน อี โจอ," อ้อ เซ ละ
อี. ปุย โฮวน เซ โล่ ญวยฮ พะเยชู ฆี อี.

25 เญือม เซ พะเยชู ดวน ปุย โฮวน เซ
โอก ก พรี. โกะ อี เล็ยก โตะ เญือะ.
โตวค เตะ กวนดู เซ. กวนดู เซ โกอ
โอม แม เอ็น. 26 ลลวง เซ พรุ เอือ ไคว
เมือง เซ.

ปุย จัก ลอา ปุย

27 เญือม ลอด พะเยชู ฮา นา เซ, โกอ ปุย
จัก ลอา ปุย. ฟวด ลักเคะ พะเยชู. อ้อ
เอี เรียง, "ปะ ป ม้อ จักเจือ ด่าวิต เตอ, ปัว
ปะ เล็ยก พาวม นิง แต่ะ," อ้อ เซ ละ อี.

28 เญือม เอ็จ เล็ยก พะเยชู โตะ เญือะ ฮา,
ป จัก ลอา ปุย เซ เล็ยก เคะ อี. พะเยชู
โฮมญู อี ตอก เอี, "โม เปะ อัม เจือ เปอะ
ซ เกียช ฆุช อี กัน ลี เอี ละ เปอะ?" อ้อ
เซ ละ อี. "เจือ เยอะ, พะโองจาว," อ้อ เซ.

29 ฟวยจ เซ พะเยชู เคือะ เปือ ว่าง อี, "เกือช
แปน คัม รพาวม เจือ เปอะ ละ เปอะ," อ้อ
เซ ละ อี. 30 ว่าง อี เซ เกียช ฆุ เอ็น โอเอือ.

พะเยชู คัด เนอิม คัด นนม อี, "ปุ รโองะ ป
ม้อ อี ละ ปุย โอะ," อ้อ เซ ละ อี. 31 ปุย

ลอา เซ ปั้งเมอ โฮว ครอย ป ม้อ ป มอยฮ
พะเยชู ละ ปุย, ปอ พรุ เอือ ลลวง อี ไคว
เมือง เซ เอ็น.

ปุย งาว เกียฮ ลปุง

32 ลไล โอก เอ็ญ ปุย ลอา เซ, โรวก ปุย ป งาว ป เล็ยก พี นึง ฮอยจ เคะ พะเยซุ ตี ปุย. 33 ญ็อม เอ็จ โครฮ อี พี เซ โอก เกอ, ปุย งาว เซ เกียฮ ลปุง เอ็น. โม ป รเจอิม นา เซ เงอิต ฆ่า อี, อัส เอ็ ละ ปุ แตะ, “ยุ โดว ตี ชวง ปุย เกียฮ ยุฮ โอเอ็ฮ ตอก เอ็ ลลึง โม อิศราเอน”, อัส เซ ละ ปุ แตะ. 34 โม ฟารีไซ บังเมอ อัส อี ตอก เอ็, “ปุย เอ็ มัส ปุน โครฮ อี พี โอก เบ็อ อัมนัด ฮัวนา พี,” อัส เซ.

พะเยซุ เล็ยก พาวม นึง ปุย

35 พะเยซุ โกอ โฮว เก็ฮ ตี แตะ ฮอยจ โครยญ บัน โครยญ เมือง, เพ็จ ตอม ปุย โตะ โฮงซุด ยุฮ อี, ครอฮ ไลลวง เอ็จ ชติ ช ฮอยจ ตัดเต็ยง พะจาว ปุย ปลัฮตะ, ไม่ เก็ฮ อี ป โชะ ไฮ โครยญ เจ็อ โชะ ปุย. 36 พะเยซุ ญ็อม ยุ อี รเจอิม ปุย นา เซ โฮวาน เนอ, เล็ยก พาวม นึง อี, นึง โฮวาน ป คัม ป ตุง อี ไม่ โอ อี โก ตัว เป็ง. มัส ตอก อี แกะ โอ โก ป เล็ยง โฮ. 37 ญ็อม เซ เยอ, พะเยซุ อัส เอ็ ละ โม ลุกซิก แตะ ฆ่า อี, “เอ็จ โฮวาน เหงาะ เคราะ ออ. ป โฮว ม็ก เกอ บังเมอ รมัฮ ลั้ง. 38 มัส เซ ป ไมจ เปอะ ปัว นึง ป มัส กุม เหงาะ เซ

ฆ่า อี, เก็ฮ ดวน ปุย โฮว ม็ก เหงาะ ยุฮ แตะ,” อัส เซ ละ อี.

พะเยซุ ดวน ลุกซิก แตะ กาว ลอา ปุย โอก โฮว

1 พะเยซุ กอก ลุกซิก แตะ กาว **10** ลอา ปุย เซ เอ็ญ เคะ แตะ, เก็ฮ อัมนัด ละ อี ละ ช ปุน โครฮ อี พี โอก ไม่ อัมนัด ละ ช ปุน เก็ฮ อี ป โชะ ป กระ ไฮ โครยญ เจ็อ โชะ ปุย. 2 ป มัส ป โฮว ฆรล ปุง ตัง พะเยซุ กาว ลอา ปุย เซ มัส ตอก เอ็ มอยฮ อี, ปุย รกา นึง อี มัส ซีโมน ป อัส ปุย เปโตร ละ. ตี อี มัส อันตะเรอา ปุ เปโตร. ฟวยจ เซ มัส ยาโคโบ, มัส กวน เซเบได้, ไม่ โยฮัน ป มัส ปุ อี. 3 ฟวยจ เซ มัส ฟิลิป ไม่ บ่าโทโลโม. ฟวยจ เซ มัส โทมา ไม่ มัดไท ป มัส ป เกป พาสี โอเอ็ฮ. ฟวยจ เซ มัส ยาโคโบ กวน อาลาไฟ ไม่ ทาได้. 4 ฟวยจ เซ มัส ซีโมน ป มัส พัก ชาต นิยม ไพรม อี ไม่ ยุด่า อิศคาริโอต ป โชะ พะเยซุ ละ ปุย.

5 ปุย กาว ลอา เซ พะเยซุ ดวน อี โฮว, อัส เอ็ ละ อี, “ปุ โฮว เคะ ปุย ตัง เมือง. ปุ เล็ยก โตะ ย่าง โม ชามาเรีย ตี ย่าง เเนอิม. 6 ฮา เซ ไมจ เปอะ โฮว เคะ โม อิศราเอน ป ไฆร อี ฮา กระ ตอก แกะ โฮ.

7 ฃ็อม โหว เปอะ ไมจ เปอะ ครอบ แนช
 อดอก ฮ็, พะจาว ฮ็ช ซติ ซ ฮอยจ ตัดเตียง
 ฮ็ ปุย ปลัฮเตอะ เอ. ไมจ เปอะ ฮัฮ อดอก
 เซ. 8 ไมจ เปอะ เกือฮ ป โหะ โฮ. ป
 ฮ็ช ยุม, ไมจ เปอะ เกือฮ โกฮ โอม. ป
 ลาวต, ไมจ เปอะ เกือฮ โฮ. ไมจ เปอะ
 โครฮ ฝ็ โอก ฮา ปุย. โม เปะ ฮ็ช โฮลฮ
 ฮ็ช เปอะ, ไมจ โรฮ เปอะ เกือฮ ฮ็ช ละ
 ปุย โรฮ. 9 ทัน โดว โรวก ไคร ม็ แปก
 ซครัก บรัก ลอง โตะ กปาว เปอะ. 10 ทัน
 โดว โรวก ทอง โหว ครอบ เปอะ ไม ครอฮ
 ลไปลฮ เปอะ ตี แตะ, ไม เกิป ไม โคะ
 ฮ็ เปอะ. ป ยุฮ กัน โปง ฮ็ โฮลฮ โฮม
 เปือ กัน ยุฮ แตะ. 11 ฃ็อม ฮอยจ เปอะ
 ย่าง ฮอย ย่าง ฮ็ช ฃุ๊ก, ไมจ เปอะ ฮาวก
 ฃ็ช เปอะ ป ฃ็อม รัปคัม โม เปะ. คัฮ เปอะ
 ฮาวก ฃ็ช ฮ็ โฮ, ฮาวต ฃ็ช เซ ฮอยจ
 ละ โอก โหว เปอะ ฮา ย่าง เซ. 12 ฮาวก
 เปอะ ฃ็ช เปอะ ป ฮอย ปรึฮ มุ่น ละ ฃ็ช เซ.
 13 คัฮ โปง รัป แตะ กุนมุ่น, มุ่น ยุฮ เปอะ
 เซ ซ ฮาวต ไม ฮ็. คัฮ โอ โปง ฮ็, เกือฮ
 มุ่น ยุฮ เปอะ แม อดอก ไพรม ฮ็. 14 คัฮ
 โก ป โอ รัปคัม เปอะ ไม โอ ฮ็ งอด ป
 ฮัฮ เปอะ, ฃ็อม โอก โหว เปอะ ฮา ฃ็ช
 เซ ฃุ๊ก ฮา ย่าง เซ ฃุ๊ก, ไมจ เปอะ ปวยฮ
 ฮ็ช รกั ฮิต ชวง แตะ ละ.* 15 ฮ็ ฮัฮ ละ

เปอะ ตัม เนฮิม ฮ็, ฃ็อม ซ รเตฮ พะจาว
 ปุย ยะ, ย่าง โฮโดม ไม ย่าง โกโมรา ซ
 รมัฮ ฮา ย่าง เซ อด ฮ็.

ปุย ซ โคมเฮง โม ป ที พะเยช

16 “งอด แลน, ฮ็ เกือฮ โม เปะ โอก
 โหว อดอก แกะ เลียง ลลึง บราวก โฮ.
 มัฮ เซ ป ไมจ เปอะ แชน ลอป ตี แตะ
 ฃ็ช ฮ็ อดอก ซโฮยญ โฮ, ไม เกือฮ เปอะ
 ตี แตะ จวต ฃุม ไมจ ไล อดอก รโกะ เกือ
 โฮ. 17 ไมจ เปอะ เกือฮ ตี แตะ งาม ชวง.
 ซ โก ป ซ โฮมวต มอป โม เปะ ละ ฃัน.
 ซ ฝ็ชต โม เปะ โตะ โฮงชุต ยุฮ แตะ.
 18 ซ เมือะ โรวก โม เปะ ฮอยจ ลักกา โม
 จาวเมือง ไม โม กชัต ฃ็ช ที เปอะ ฮ็. โม
 เปะ ซ โฮลฮ เปอะ รโฮงะ ไลลวง ฮ็ ละ
 โม เซ ไม ปุย ตัง เมือง ฃ็ช ฮ็. 19 ฃ็อม
 โฮมวต ปุย โรวก เปอะ, ปุ เกือฮ ตี เปอะ
 อดอก พาวม ฃัน ป ซ ฮัฮ ซ มวยญ แตะ. ป
 ไมจ เปอะ ฮัฮ ฃ็อม เซ ยะ, พะจาว ซ
 เกือฮ โม เปะ ยุง ฮ็. 20 ลปุง ซ ฮัฮ เปอะ
 เซ ซ มัฮ โดว ลปุง โกะ เปอะ. มัฮ ลปุง ป
 ฮอยจ เนฮิม ฃัน เปือ เปอะ ป เกือฮ ลปุง
 เซ ละ เปอะ. 21 ฃ็อม เซ ฮ็ชก ซ รโจฮ
 ปุ แตะ ฮอยจ ละ ยุม ฮ็. เปือะ ซ รโจฮ
 โรฮ กวน แตะ. กวน ซ ฟอง มะเปือะ แตะ

10:14* กัน ปวยฮ ฮ็ ฮ็ช รกั ฮิต ชวง แตะ อดอก เซ มัฮ เปลัฮ ที ฮ็ ซ ลอก ย่าง เซ อด แตะ ฃัน
 โอ แตะ รัปคัม ลปุง พะจาว.

ฮอยจ ละ ยุม อี. 22 ปุย เตื่อง โอยจ อี ซ
 เกละ ยุ โม เปะ เปื่อ ที เปอะ อี. ปุย ปุ่น
 อาวต ไม่ รพาวม เจื่อ แตะ ฮอยจ ลอยจ อี
 ปุย เซ ซ โปน ตุด แตะ เปื่อ อี. 23 ดัซ
 ปุย คัมตุง เปอะ ย่าง เฮี, ตอ ฮอยจ ย่าง
 เซ เยอ. อี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี,
 เตื่อน เปอะ โดว ไคว ยุช ย่าง อาวต โม
 อิชราเอน โครยญู ย่าง กา ซ ฮอยจ กวน
 ปุย ปลัฮตะเอ.

ไมจ โดว ฮลัด นิง ปุย

24 “ลูกซิก ระ โดว ฮา ปอคู ยุช แตะ.
 กวนใจ ระ โดว โรฮ ฮา ปอเลียง แตะ.
 25 ดัซ ลูกซิก เอ็จ รคู ปอคู ยุช แตะ,
 เอ็จ เคราะ อี. ดัซ กวนใจ เอ็จ รคู
 ปอเลียง แตะ เคราะ โรฮ อี. ดัซ ปุย อัส
 บะละซนุ่น* ละ ป มัส กุม ญื่อะ โฮ, ละ
 ปุย ใน ญื่อะ เซ ติน ซ พามัต อี โฮฮ ฮา
 เซแม.

26 “โม เปะ กัน โดว ฮลัด นิง ปุย โม
 เซ. ป เมาะ ป พรัด ป โอ ซ โอก ไก
 โดว. ป เมาะ ป เค็ย ป โอ พะจาว ซ เป็ลีส
 ปุ โรฮ ไก. 27 ป อัส อี ละ เปอะ นา
 ก ไหลป อี, ไมจ เปอะ รโงะ ละ ปุย ลัก
 ก เปง อี. ป บระ อี อัส ละ เปอะ นิง
 รแซป แตะ, ไมจ เปอะ ครอฮ เร็ยง เก็ฮ

ปุย ฮมอง. 28 กัน โดว ฮลัด นิง โม ป ซ
 ยุช ยุม ไม่ โกะ เนอิม เปอะ. แจง โอ อี ซ
 เก็ยช ยุช โลจ ไม่ ลปู เปอะ. ฮา เซ ไมจ
 เปอะ ฮลัด นิง พะจาว ป เก็ยช ยุช โลจ
 ไม่ โกะ เนอิม เปอะ ไม่ ลปู เปอะ นิง มอ
 นโฮก. 29 ไชม ย่าง ลอา ตัว เยอ ปุย โชะ
 อี ตี แปก โน่ง. บัง มัส ตอก เซ ไก โดว ตี
 เนอิม ป ซ ดุช อี ฮอยจ ลัง เตะ เอ โนก ฮา
 โปง เปื่อะ เปอะ ดุช ฮู. 30 ไลลวง โม เปะ
 นิง อี, บัง มัส ฮัก ไกญู เปอะ พะจาว เอ็จ
 เม็ญู อัง อี โครยญู ญื่อะ อี. 31 เค็ยง มัส
 อี ตอก เซ ปุ ฮลัด นิง โอเอ็ช อี. โม เปะ
 เอ็จ มัส เปอะ ป ระ งวยช ฮา ไชม ย่าง
 เตื่อง โอยจ อี. 32 ป รโงะ ยุง แตะ อี
 ซองนา ปุย ปลัฮตะเอ, อี ซ รโงะ โรฮ ยุง
 แตะ ปุย เซ ซองนา เปื่อะ อาวต เกอะ เมือง
 มะลอง. 33 ป เมาะ ยุง แตะ อี ซองนา
 ปุย ปลัฮตะเอ, อี ซ เมาะ โรฮ ยุง แตะ ปุย
 เซ ซองนา เปื่อะ อาวต เกอะ เมือง มะลอง
 โรฮ.”

ปุย ไมจ อี รัป ไมะชาวแควง เคอิม ซ โฮลฮ ลังวัน แตะ

34 “กัน ฮอยจ อี นิง ปลัฮตะเอ เฮี, ปุ
 แกต ปุย ปลัฮตะเอ ซ อาวต ชาวม อาวต
 เซอิม เปื่อ อี. มัส โดว ซ โฮลฮ ปุย

10:25* บะละซนุ่น เซ มัส อัส อี ไม่ ฮันนา ที. มอยช เฮี มัส ป ไกว ปุย ละ เพ็ยง แฮม แตะ
 พะเยชู.

อาวต ซาวม อาวต เขรธิม. มัธ กัณ รกัธ
 ลเขืออ ป ช เกิด ละ ปุย ฆี ฮอยจ อี อี.
 35 กัณ ฮอยจ อี เอี ช เกือฮ กาน รมะ
 ปุไป รพาวม ฮา เปือะ แตะ, กาน รโปวน
 ช ปุไป โรฮ รพาวม ฮา มะ แตะ, กอโมวน
 ช ปุไป โรฮ รพาวม ฮา ปุ แตะ. 36 ปุย
 ตี เญือะ อา ช ไก ใน เญือะ อี โอฮ ป
 กละ ยู อู. 37 ป ฮรัค มะเปือะ แตะ โอฮ
 ฮา ฮรัค อี อี อี, โปง โดว อี ที อี ปุย
 เซ. ป ฮรัค กาน รมะ กาน รโปวน แตะ
 โอฮ ฮา ฮรัค อี อี อี, มัธ โรฮ ป โอ
 โปง ที แตะ อี ปุย เซ. 38 ป โอ รัป
 กลอม ไมะซาแควง ยุช แตะ ไมะ ฟวต อี
 อี ไมะ, โปง โดว โรฮ ที แตะ อี ปุย เซ.
 39 ป ฮลักกอ จีวิต แตะ นิง ปลัฮตะ เอี ช
 โฮลฮ โปวฮ จีวิต เนอิม แตะ. ป ญอม ละ
 โปวฮ จีวิต แตะ นิง ปลัฮตะ เอี เปือ อี
 อี, ปังเมอ ช โฮลฮ จีวิต เนอิม แตะ. 40 ป
 รัปคัม โม เปะ, เอ็จ มัธ รัปคัม อี อี. ป
 รัปคัม อี เอ็จ มัธ รัปคัม อี พะจาว ป ดวน
 อี ฮอยจ เซ. 41 ป รัปคัม ป ฮีป ลปง
 พะจาว นิง มัธ อี ป ฮีป ลปง พะจาว, ช
 โฮลฮ โรฮ ลังวัน แตะ ตอก โฮลฮ ป ฮีป
 ลปง พะจาว อี เซ โรฮ. ป รัปคัม ป ฮี ป
 ไช นิง มัธ อี ปุย ฮี ปุย ไช, ช โฮลฮ โรฮ
 ลังวัน แตะ ตอก โฮลฮ ป ฮี ป ไช อี เซ
 โรฮ. 42 อี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี,
 ป เกือฮ รอาม ฮลอง ละ ป มัธ ลุกซิก อี

ฆี มัธ อี ลุกซิก อี, ปัง มัธ ลุกซิก แตะ
 ฮา ปุย ญัก, ปุย เซ แจง ช โฮลฮ อี ลังวัน
 แตะ,” อัส เซ.

โม ลุกซิก โยฮัน ฮอยจ โฮมญ พะเยชู

¹เญือม เอ็จ ฟวยจ เพ็ก ตอม

11 พะเยชู ลุกซิก แตะ กาว ลอา ปุย
 เซ, โฮว ฮา นา เซ ฮอยจ นิง ย่าง แควน
 เซ ละ ช เพ็ก แตะ ปุย ไมะ ช ครอฮ แตะ
 โลลวง พะจาว. ²เญือม ฮมอง โยฮัน
 โลลวง ป ยุช ป อัส พะคริต เตอ, ปุก เญือม
 อาวต อี โตะ คอก, ดวน โม ลุกซิก แตะ
 โฮว โฮมญ พะเยชู ฆี อี, ³เกือฮ อี อัส เอี
 ละ อี, “อัม เอ็จ มัธ ปะ ป อัส ปุย ช ฮอยจ
 เซ? เออะ อัม ไมะ ลัง มอง ปุย โฮญ?”
 ดวน อี อัส อี ตอก เซ.

⁴พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “เอ็ญ รโงะ
 ละ โยฮัน ตอก ยู ตอก ฮมอง เปอะ เอี. ⁵ป
 จัก เอ็จ เก็ช ยู โอเอ็ช, ป ดักได้ เอ็จ เก็ช
 โฮว, ป ลาวต เอ็จ โฮ ไมะจ แม, ป ฮลัด
 เอ็จ รฮอง ฮยวก อี, ป ยุม เอ็จ โกอฮ โอม
 แม, โม ป ตุก ป ญัก เอ็จ ฮมอง โลลวง กัณ
 ระ โล ยุช พะจาว. ⁶เมอะ ป โอ ของไช
 รพาวม นิง โลลวง อี อี เอ็จ โฮลฮ
 รพาวม ไมะจ มวน แตะ, ไมะจ เปอะ เอ็ญ
 รโงะ ละ โยฮัน ตอก เซ,” อัส เซ ละ อี.

7 ญ็อม เอ็จ เอ็ญ ลุกซิก โยฮัน เนอ, พะเยซุ รโองะ ไลลวง โยฮัน เซ ละ โม ป รเจอิม นา เซ, อัส เอ็ ละ อี, “โม เปะ ญ็อม โฮว เปอะ เคะ โยฮัน นิง ลัน เวือส เซ เมอ โฮว แลน เปอะ? อัม มัส โฮว ชาวป เปอะ แลน ดุงเตียง รนา นิง โรวก ก่า แตะ? มัส โทว อี ตี. 8 โม เปะ เมอ โฮว แลน เปอะ, อัม มัส โฮว แลน เปอะ ป นุง ย่อง ตี แตะ นิง เครอึง คี? แจง โอ มัส อี. โม ป นุง ย่อง ตี แตะ นิง เครอึง คี มัส ป อาวต นิง ญ็อะ กซัด. 9 คัส มัส ตอก เซ โม เปะ เมอ โฮว แลน เปอะ? อัม มัส โฮว แลน เปอะ ป ซิป ลปุง พะจาว ละ ปุย? ติน ซ มัส เนอิม อี. ซ รโองะ ละ เปอะ. ปุย เซ มัส ป ระ ไล แม ฮา โม ป ซิป ลปุง พะจาว โฆะ. 10 เอ็จ มัส โยฮัน เซ ป ไชฮ ปุย อัง ไลลวง อี นิง พะทัม โฆะ โอ. อัส เอ็, ‘แลน เม็ฮ, อี ดวน ป ซิป/ กัม นัม ปัก แตะ โฮว รกา เปอะ ตี ปุย. ปุย เซ ซ เพรียง อัง กระ ละ เปอะ ลักกา เปอะ.’ อัส เซ พะจาว. 11 อี อัส ละ เปอะ คัม เนอิม อี, เมอะ ป เกิด นิง ปลั้ตะ เอ็, โก โทว ตี ปุย เนอิม ป ระ ไล ฮา โยฮัน ป เกือฮ ปุย รัป บัปติขมา เซ. บัง มัส ตอก เซ, ป ตีก นิง แตะวะ ไล แตะ นิง บันเมือง ยุส พะจาว บังเมอ ระ แม ฮา โยฮัน เซ ไล อี. 12 เคียง เกือฮ โยฮัน ปุย รัป บัปติขมา ฮอยจ ปล็ย เอ็ เยอ, โก แนฮ ป ขาวต ลู

เล็ยก นิง บันเมือง ยุส พะจาว เยอ. โม ป เรียง รพาวม เอ็จ ปุน ลู เนอิม เล็ยก. 13 โม ป ซิป ลปุง พะจาว โฆะ โม โกตโม ยุส พะจาว เอ็จ รโองะ อัง ไลลวง พะจาว ฮอยจ ละ ฮอยจ โยฮัน. 14 โม เปะ คัส เปอะ ปุน เจือ ไล เอ็ โอ, เอ็จ มัส เอิน โยฮัน เซ ป ฮอยจ ตอก เอลียา อัส ปุย ซ ฮอยจ เซ. 15 ปุย โก ฮยวก เกอ โมจ อี ง่อต.

16 “ปุย เจน เอ็ เยอ, อี ซ แพป ตอก เมอ? ซ แพป ละ เปอะ โม โม กวนดู งาวม รงะ ตะโบรก โม อัส อี ละ ปุโฮมว แตะ ตอก เอ็,

17 ‘เอะ เอ็จ ปัง เป็ ละ เปอะ, โม เปะ บังเมอ โอ เปอะ ญ็อม ฟอน. บัง เยือมๆ ญ็ุตๆ เอะ, โม เปะ โอ ลัง เปอะ ญ็อม โฆว โม เอะ ลัง,’ อัส เซ โม กวนดู เซ.

18 “โยฮัน ฮอยจ โม โอ แตะ โชม โฮฮ ตอก ปุย, ปุย บังเมอ อัส อี เล็ยก พี นิง. 19 ป มัส กวน ปุย ปลั้ตะ ฮอยจ โม โชม โฮฮ แตะ ตอก ปุย, ปุย บังเมอ เพ็ยก อี, อัส เอ็ ละ อี, ‘แลน เม็ฮ, ปุย เอ็ มัส ปุย โชม โฮฮ โชม วิฮ, ญัม ญุ แตะ ไร่ล โม โฮมว ตี อี โม โม ป เกป พาสี โอเอ็ฮ โม ปุย มัป,’ อัส เซ. บัง อัส ปุย ตอก เซ, กัมกิต วิไซ โมจ ยุส พะจาว บังเมอ ซ เปลือท ที่ มัส แตะ ป เนอิม ป แนม โม ป ปุก ป ลอก เปือ กัน ยุส แตะ,” อัส เซ พะเยซุ.

เม่มัก ละ ย่าง ป โอ เจือ

20 ฟวยจ เซ เยอ, พะเยชู เติ ย่าง นา ก
 กอ โฮว ยุส ตะะ ป ชัมคัน โฮวน ฮา ก
 ไฮญู นิง โอ อี ฉะาะ โกะ ลโปลย พาวม
 ตะะ. 21 อ้อ ฮี ละ อี, “ย่าง โคราชิน
 ไม่ ย่าง เบตซาอิด่า ช โฮวน เม่มัก เปอะ
 เตื่อง ลอา ย่าง ตะะ. กัน ชัมคัน ยุส อี
 นิง ย่าง เปอะ, ม้อ ยุส ฮู นิง ย่าง ทูโร
 ไม่ ย่าง ซี้โด่น, แจง เอ็จ เล็ญ จาวป อี
 เครอึง ฮี ฆัน ไม่ งาวม อี นิง จะ อา, ละ
 ช เปลีส อี ฉะาะ อี รพาวม ไพรม ไอฮ อี
 รพาวม โคระ ตะะ. 22 อี อ้อ ละ เปอะ
 ดอก ฮี, ชงะ ช รเต็ช พะจาว โอเอ็ช ฮี,
 ย่าง ทูโร ไม่ ย่าง ซี้โด่น เนอ ช รมัฮ ฮา
 ย่าง โม เปะ ลอา ย่าง เซ ตุด อี. 23 ย่าง
 คาเพรนาอุม, พะจาว อัม ช ยวก โม เปะ
 ฮอยจ มะลอง? ยวก โดว อี. พะจาว ช
 น้าก โม เปะ ฮอยจ โดะ มอ นโฮก เอิน.
 กัน ชัมคัน ยุส อี นิง ย่าง เปอะ, ม้อ ยุส
 ฮู นิง ย่าง โชโด่ม, ย่าง เซ แจง ไก ลั้ง อี
 ฮอยจ ปเล็ย. 24 อี อ้อ ละ เปอะ ดอก ฮี,
 ชงะ ช รเต็ช พะจาว ปุย เยอ ย่าง โชโด่ม
 ช รมัฮ ฮา ย่าง เปะ ตุด อี,” อ้อ เซ.

พะเยชู กอก ป โชะ ไมญู เอ็ญู เคะ
 ตะะ

25 เญือม เซ เยอ, พะเยชู อ้อ ฮี, “เป็อะ,
 ปะ ม้อ เปอะ ป กุม ปลัชตะะ ไม่ มะลอง.
 อี ญันตี ไม่ ปะ นิง เม๊ะ เปอะ โอเอ็ช ไล
 ฮี ฮา โม ป เฮ็ยง ไม่ ป ฮลาวง ป ยุง,
 ปังเมอ เกือช เปอะ โม ป อ้อ ปุย งาว ไงญู
 ยุง ไล ฮี. 26 เป็อะ, เอ็จ ม้อ ดอก เซ ดอก
 ปุก อี รพาวม เปอะ,” อ้อ เซ ละ เป็อะ ตะะ
 พะเยชู.
 27 ฟวยจ เซ อ้อ แม ฮี ละ ปุย, “เป็อะ
 เกอะ เอ็จ มอป อี เนิ โครยญู เจือ โอเอ็ช ฮี.
 ไก โดว ป ยุง ป ม้อ กวน พะจาว โนก ฮา
 เป็อะ อี. ไก โดว โรฮ ป ยุง เป็อะ เกอะ
 โนก ฮา กวน อี เซ ไม่ โม ป ฆวต เปลีส
 กวน อี เป็อะ ตะะ เซ ละ, ตัม รพาวม โกะ
 ตะะ ไอฮ. โนก ฮา เซ ไก โดว ป ยุง เงอ.
 28 “โม เปะ ป โชะ ไมญู เญือ, ป ระ
 รบยฮ เซ็ยน รกลอม เตื่อง โอยจ เปอะ,
 เอ็ญู เคะ อี อี เม็ช, อี ช เกือช โม เปะ
 อาวต เฮน อาวต ฮลอง. 29 ไมจ เปอะ
 ไอฮ แอก ยุส อี ไม่ เฮ็ยน เปอะ เนอิม
 นิง อี, นิง ม้อ ฮะ ปุย ปีกๆ ออนๆ. โม
 เปะ ช ไฮลย เปอะ รพาวม เฮน ฮลอง ตะะ
 เป็อะ อี. 30 แอก เกือช อี ละ เปอะ ชัมฮัน,
 รบยฮ ฮี ชาวง,” อ้อ เซ.

โม ลูกซิก ซซุต ซเนียง เฮงาะ ซงะ ลโล๊ะ

¹ กัง เคะ เอ, ซงะ ลโล๊ะ ตี อี,
12 พะเยซุ โฮว กระ พา ซิจ. โม
ลูกซิก อี ซวัต โซม, ซซุต ปุ โฮว ซเนียง
เฮงาะ ละ ซ โซม แตะ. ² ญ็อม ยุ โม
ฟารีไซ ป ยุส อี ตอก เซ, อັฮ เฮ็ ละ
พะเยซุ, “แลน เมอะ, ลูกซิก เปอะ ยุส กั้น
พิต โกตไม ยุส พะจาว ซงะ ลโล๊ะ,” อັฮ
เซ ละ อี. ³ พะเยซุ อັฮ เฮ็ ละ อี, “โม เปะ
อัม มัฮ โอ เปอะ ตี ลาว นิง พะทัม ไลลวง
ป ยุส คำวิต ไม ปุโฮมา อี ญ็อม ซวัต
โซม อี โฮ? ⁴ เลียก ตุย โซม คโนมบั้ง
ทไว ปุย ละ พะจาว โตะ พากัง ยุส อี. มัฮ
คโนมบั้ง โอ อี ลัง โซม โม เซ เยอ, นิง
มัฮ อี ป ลัง โซม โม ซตุ โน่ง. พะจาว
บั้งเมอ โอ เกือฮ อี ลอก ตุต ซ้ำ อี. ⁵ อัม
มัฮ โอ โรฮ เปอะ ตี ลาว พะทัม โกตไม
ยุส พะจาว ไลลวง ยุส โม ซตุ นิง วิฮัน กั้น
ซงะ ลโล๊ะ โอ โม เปะ เอ? มัฮ โตว ป พิต
ละ อี. ⁶ อี รโฮงะ ละ โม เปะ, นา เฮ็ ไก
ป ระ ไล นิง อี ฮา วิฮัน เซ. ⁷ พะทัม อັฮ
อี ตอก เฮ็, ‘มัฮ กั้น เลียก พาวม โหะ ไร่’
นิง ปุย ป ปุก รพาวม เมอะ, มัฮ โตว กั้น
ตอง ปุย ทไว โอเฮ็ฮ,’ อັฮ เซ. มัฮ เฮ็จ ยุง
เปอะ ไลลวง คอ เฮ็, ติน โอ เปอะ ซ ญวต
พิต ละ ป โอ ไก พิต โฉวะ ยุส. ⁸ ญันไค

ป มัฮ กุม ซงะ ลโล๊ะ เฮ็จ มัฮ เอิน อี
ป มัฮ กวน ปุย ปลัฮตะ,” อັฮ เซ ละ อี
พะเยซุ.

ป ยุมตะ บลัฮ ลอก

⁹ พะเยซุ โฮว ฮอยจ แม ตี โดฮ. เลียก
โตะ โฮงซุต ย่วง เซ. ¹⁰ ไก ป ยุม ตะ
นิง บลัฮ ลอก ตี ปุย. นา เซ ไก โรฮ ปุย
ป ซวัต โซวัต พิต พะเยซุ นิง ง่อน. โม เซ
ไฮมญุ พะเยซุ ตอก เฮ็ ซ้ำ อี, “ซ เกือฮ ปุย
ป โหะ ไฮ ซงะ ลโล๊ะ อัม ปุก อี โกตไม
ยุส พะจาว, อัม โอ ปุก อี?” อັฮ เซ.

¹¹ พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี ตอก เฮ็, “โม
เปะ คัฮ ไก ตี ปุย ป ดุฮ แกะ ยุส โตะ
นัมโม ตี ตัว ซงะ ลโล๊ะ โอ, โม เปอะ ซ
ฮอย? ¹² ปุย ตี ปุย แจง ระ งวยฮ อี ฮา
แกะ แอ. คัฮ มัฮ ตอก เซ เฮ็จ ปุก ละ ยุส
ปุย กั้น ไมจ ละ ปุ แตะ ซงะ ลโล๊ะ โอ,”
อັฮ เซ.

¹³ ฟวยจ เซ พะเยซุ อັฮ เฮ็ ละ ป ยุม
ตะ บลัฮ ลอก เซ, “ซนาว ตะ เปอะ เซ,”
อັฮ เซ ละ อี. ซนาว เนอิม อี. ตะ อี เซ
ไฮ ไมจ เอิน ตอก ตะ ตี ก บลัฮ อี โรฮ.
¹⁴ โม ฟารีไซ โอก โฮว ปีกซา ตี ตอก ซ
ยุส ตะ ยุม ไม พะเยซุ ซ้ำ อี.

กวนใจ เลือก พะจาว

¹⁵ พะเยซุ ยุง อี ป ตะ อี ยุส ละ ตะ เซ,

โอก โหว ฆี อี ฮา นา เซ. ไก โหวน ป
 ฟวด เตอ. พะเยชู เกือฮ ป โหะ นิง อี ไฮ
 โครยญ โหะ อี. 16 คัด โม เซ โอ รโหงะ
 ไลลวง แตะ ละ ปุย ไม่ อี. 17 โอเอือ
 เซ เกิต นิง ช เกือฮ อี แปน ตอก ป อัส
 ยะชายา ป ซิป ลปุง พะจาว โหะ ช เกิต
 ไฮ. มัส อัส อี เอี, 18 "เอี ป มัส กวนใจ
 ยุช ฮู ป เลือก เกอะ, มัส ปุย ฮรัก เกอะ,
 มัส ป ปุก รพาวม เมอะ. อี ช เกือฮ ลป
 แตะ ฮาวต นิง, ช ครอย ไลลวง ตอก ช
 รเตือ พะจาว โอเอือ ละ ปุย โครยญ เมือง.
 19 มัส ป โอ ช รเจ, มัส ป โอ ลปุง ระ
 ชะ โดวต. ไก โดว ป ช ฮมอง ลเลอะ
 อี เนอิม ตะ โบรก เกอ. 20 รนา ปัง เอือ
 ลตุยจ, บิส โดว อี. ปัง เอือ ไฮลม งอ
 ออม, ปุ ญัต อี, ช เกือฮ ตี แตะ เป่ กัน
 บวก เบือ กัน ซี กัน ไฮ ยุช แตะ. 21 ปุย
 โครยญ เมือง เงอ ช วุก เปละ อัง พาวม
 แตะ นิง อี," อัส เซ นิง พะทัม พะจาว
 เยอ.

ป เพียก แฮม ลป พะจาว

22 ญือม เซ เยอ, ตาว ปุย ป จัก ไม่ โอ
 แตะ เกียฮ ลปุง ฆี จา พี อี ฮอยจ เคะ อี
 ตี ปุย. พะเยชู เกือฮ อี ไฮ. เกียฮ ฮู เกียฮ
 ลปุง เอิน. 23 โม ลัปชค่อน เงอิต ฆี อี,
 อัส เอี ละ ปุ แตะ, "อัม มัส เนอิม ปุย เอี

จัตเจือ คำวิต ป อัส ปุย ช ฮอยจ เซ?" อัส
 เซ ละ ปุ แตะ.

24 โม ฟารีไซ เมื่อต ฮมอง อี, อัส โรฮ อี
 ละ ปุ แตะ ตอก เอี, "ปุย เอี มัส โดว ปุน
 ยุช อี เบือ อัมนัด พะจาว, มัส ปุน โครฮ อี
 พี โอก เบือ อัมนัด ปะละชปุน ป มัส ฮัวนา
 พี เซ," อัส เซ.

25 พะเยชู เอือ ยุง อี ตอก คิต โม เซ โตะ
 รพาวม แตะ, อัส เอี ละ อี ฆี อี, "บันเมือง
 ออฮ บันเมือง เอือ ญุก, คัส ปุย นิง อี เอือ
 รกัฮ ลเอือฮ, บันเมือง เซ มัส นัม ญือฮ.
 ปัง มัส ญืออะ ปัง มัส เวียง, คัส เอือ ชุกชัก
 รกัฮ ลเอือฮ เอือ มัส โรฮ นัม ญือฮ.
 26 คัส ชาตัน โด ชาตัน โครฮ โอฮ ป
 แตะ, มัส ตอชู อี โอฮ ตี แตะ. บันเมือง
 ยุช อี แจง โอ อี ช ตอน. 27 คัส มัส โครฮ
 อี พี โอก เบือ อัมนัด ปะละชปุน ไฮ, โม
 ลุกชิก เปอะ มัส โครฮ อี พี โอก นิง อัมนัด
 เมอ? เอือ แจง นิง โม ลุกชิก โกะ เปอะ โอ
 อี ปุก ตอก อัส เปอะ เซ. 28 ปังเมอ มัส ลป
 พะจาว ป เกือฮ อี ไก อัมนัด ปุน โครฮ
 พี โอก เกอ. เอือ ที นิง เซ ฮอยจ ตัดเตียง
 พะจาว โอเอือ ลลึง โม เปอะ เอ. 29 ไก
 โดว ปุย ปุน เลียก ชะ เลียก เต ญืออะ ป ระ
 เรียง ระ แค้น, คัม โอ ตี โฮมวต ปุก ป ระ
 เรียง ระ แค้น เซ ละ อี. ไมจ อี โฮมวต
 ปุก ป ระ เรียง ระ แค้น เซ ละ ฮัม, เดอิม

ช โฮลล เด โอเอ็ช ป ระ งามยส โตะ ญื่อะ อี เซ.

30 “โม ป โอ มัธ บลัธ ลัก อี อี, เอ็จ มัธ ตอช อี อี. ป โอ ชพระ ชแน่ม ดิ ปุย ไม อี อี, เอ็จ มัธ โครช อี โอก ฮา อี. 31 เค็ยง เมอ ตอก อี เซ ช อัส แม อี ละ เปอะ ตอก เอ็, มัป ไม ลปุง พามัต อัส ปุย, พะจาว ปุน ยวก อี ละ ปุย โครยญู เจ็อ. ปุย เพ็ยก แสม ลปู พะจาว ปังเมอ โอ ปุน ยวก อี ละ อี เพ็อส. 32 ดัธ ไก ป เพ็ยก แสม กวน ปุย ปลัธเตะ, พะจาว ช ปุน ยวก อี ละ อี. ป เพ็ยก แสม ลปู พะจาว ปังเมอ โอ ช ยวก อี ละ อี, เนอ็ม เจน เอ็ ฮอยจ เจน ลักกา อี.

โคะ ไม เปลิ อี

33 “ดัธ มัธ เจ็อ โคะ ไมจ, ดิน ช ไมจ ฮอยจ ละ เปลิ อี. ดัธ มัธ เจ็อ โคะ ออก, ดิน ช ออก โรช ฮอยจ ละ เปลิ อี. เจ็อ โคะ ช ยุง เปอะ เป็อ เปลิ อี. 34 โม เปะ ป มัธ เจ็อ ชโอยญู มาย เยอ, ดัธ เปอะ มัธ ปุย โอ ไมจ โส, แจง โอ เปอะ ช เก็ยฮ อัส ป ไมจ เจอ. ปุย นาวก รพาวม นิง ออช, มายญู อี ดิน ช อู เซ. 35 ปุย ไมจ เจอ ช ฮอย ป ไมจ ไลญู แตะ โตะ รพาวม แตะ. ปุย โอ ไมจ เจอ, ช ฮอย โรช ป โอ ไมจ ไลญู แตะ โตะ รพาวม แตะ. 36 ช อัส อี ละ เปอะ, ป อู โอเอ็ช โอ ไก-ป มัธ, ช

โฮลล พะจาว โฮมญู ชงะ รเต็ช อี โอเอ็ช โครยญู มายญู, ช โฮลล รโฮงะ อี ตัม ซี อี. 37 โม เปะ ช ลอก เปอะ ตุด ฆ่า ป อัส ป มายญู โกะ แตะ. โด เซ ช ปอน โรช เปอะ ตุด เป็อ ป อัส ป มายญู โกะ แตะ เซ โรช,” อัส เซ พะเยชู.

ปุย ฆวต ยู ป ชัมคัน

38 ญื่อม เซ เยอ, ไก โม คู เพ็อิก พะทัม ไม โม ฟารีไซ นิง งอน, อัส เอ็ ละ พะเยชู, “อากาน, เอะ ฆวต ยู ยูช เปอะ ป ชัมคัน,” อัส เซ ละ อี.

39 พะเยชู โลยช อี ละ อี, “ปุย เจน ฆอก เจน เบร เอ็ ไม โอ อี เนอ็ม รพาวม ละ พะจาว ฆวต ยู แนฮ ป ชัมคัน, พะจาว ปังเมอ โอ ช โทด อี ละ อี โนก ฮา ป ชัมคัน นิง โยนา ป มัธ ป ซีป ลปุง พะจาว โฆะ. 40 อาวต โยนา โตะ เว็ยก กะ ระ ลอวย ชงะ ลอวย ชาวม ตอก ออช, กวน ปุย ปลัธเตะ ช อาวต โรช โตะ เตะ ลอวย ชงะ ลอวย ชาวม ตอก เซ โรช. 41 ชงะ รเต็ช พะจาว โอเอ็ช ปุย เว็ยง นินะเว ช โกช รโจช ปุย เจน เอ็. ช ปุน รโจช อี นิง เอ็จ ปอวย โม โกะ อี รพาวม ไพรม โอช อี รพาวม โคระ แตะ ญื่อม ครอช โยนา ไลลวง พะจาว ละ อี โฆะ โอ. ปเล็ย เอ็ ป ระ ไล นิง อี ฮา โยนา เยอ, ปังเมอ เอ็จ อาวต นา เอ็. 42 ชงะ รเต็ช พะจาว

โอเอ็ช กซัด รโปวน ฮอยจ เนอ็ม ลัก เซช
เฮ, ซ โกธ รโจธ โรธ ปุย เจน เอ็. เอ็จ
โฆง ฮอยจ เนอ็ม ลอยจ เตะ เตือ มะลอง
นึ่ง ฆวต ยุ ฆวต ฮมอง แตะ พันญา ไมจ
ยุด กซัด ซะโลโม. ปเล็ย เอ็ ป ระ ไล นึ่ง
อี ฮา กซัด ซะโลโม เอ็จ อาวต โรธ นา เอ็.
ปุย เจน เอ็ ปังเมอ โอ ญอม ง่อต ป อ้อ อี,”
อ้อ เซ ละ อี.

พี ป โอก ไม เอ็ญ แม

43 ฟวยจ เซ พะเยชู อ้อ แม เอ็, “พี
ญ็อม โอก อี ฮา ปุย เยอ, โฮว ไป โฮว
มา นึ่ง แพะ นึ่ง แลง นึ่ง ซ ชาวป แตะ ก
อาวต แตะ, ปังเมอ โอ ยุ อี. 44 ฟวยจ เซ
อ้อ เอ็, ‘ออี ซ เอ็ญ แม ฮอยจ นึ่ง ญ็อ
โอก แตะ ฮา เซ,’ อ้อ เซ ละ โกะ แตะ.
ญ็อม เอ็จ ฮอยจ อี นึ่ง ญ็อเซ เซ, ยุ ม่าวง
อี, เอ็จ ไปช ปุย อี ไม เอ็จ แสรป เต็ยป
อี ไมจจ. 45 ฟวยจ เซ โฮว บะ พี ไฮญ
โฮมว ไม แตะ อาแลธ ตัว ป ฆอก ไล ฮา
โกะ แตะ แม, เล็ยก อาวต ดิ นา เซ. ลัก ก
ลอยจ อี ไลลวง ปุย เซ เซอ็ป แม ฮา ไพรม
แตะ. ปุย เจน ฆอก เจน เบร เอ็ ซ ม้อ โรธ
ตอก เซ โรธ,” อ้อ เซ.

ปุ พะเยชู ไม มะ อี

46 ญ็อม โอ พะเยชู ดิ ฟวยจ ลปุง ละ
ปุย โม เซ เยอ, มะ อี ไม โม ปุ อี ซุง ก

พริ, ชาวป ไฮมญ ตอก ซ โฮลธ แตะ อู ดิ
ไม พะเยชู. 47 โก โรธ ป อ้อ ละ พะเยชู
ดิ ปุย, “มะ เปอะ ไม โม ปุ เปอะ ซุง ก พริ
ไฮมญ ปะ, ฆวต อู ไม ปะ,” อ้อ เซ ละ อี.

48 พะเยชู อ้อ เอ็ ละ ปุย เซ, “ม้อ ปุย ป
ม้อ มะ อี อี? ม้อ ปุย ป ม้อ เอ็ยกปุ อี อี?”
อ้อ เซ ละ อี.

49 ญ็อม เซ พะเยชู โร โม ลูกซิก แตะ
ละ อี, อ้อ เอ็, “โม เอ็ ป ม้อ มะ อี ไม
เอ็ยกปุ อู. 50 เอ็จ ม้อ ป ยุด ตัม รพาวม
เป็อะ เกอะ ป อาวต เมือง มะลอง ป ม้อ
เอ็ยกปุ อู ไม รันน เนอ ไม มะ เกอะ,” อ้อ
เซ ละ อี.

ปุย วัน เฮงาะ

1 ซงะ ดิ อี เซ พะเยชู โอก โฮว
13 ฮา ญ็อเซ ก อาวต แตะ, โฮว งาวม
โบ ปลัธ รอวาม. 2 ฮอยจ รเจอ็ม ปุย เคะ
อี โฮวาน. ญ็อม เซ พะเยชู เล็ยก งาวม ฆ่า
อี โตะ โลง ดิ. ปุย โฮวาน เซ ซุง เข็ยง
รอง. 3 ญ็อม เซ พะเยชู อ้อ โอเอ็ช ละ
อี นึ่ง ลปุง ปันฮา แตะ โฮวาน เจ็อ, อ้อ เอ็,
“โก ปุย ดิ โอก โฮว ละ ซ วัน แตะ เฮงาะ.
4 ญ็อม วัน อี เฮงาะ เซ, ครอยจ ดุช เข็ยง
คระ ง่อน. ฟวยจ เซ ฮอยจ ปวก ไชม
โซม. 5 ง่อน อี ดุช นา ก ดู ซโมะ เฮอร์
ตะ. กายฮ เอ็น นึ่ง โอ ตะ นึ่ง อี โด๊ะ.
6 ญ็อม เอ็จ เร็ยง กอยจ เจอ, ดูไต ซอฮ

นึ่ง โอ อี เกียฮ ซักิต แรฮ แดะ. 7 ง่อน
อี ดุฮ ลลิ่ง กัด. กัด เซ ระ ปุๆ เตื่อ อี.
8 ง่อน อี ดุฮ นา ก ไมจ เตะ. กวยฮ, ระ
ฮอน ยุฮ แดะ. ไก เปลิ ตี รอย ง่อน, ง่อน
อี ไก ลแหลฮ, ง่อน อี ไก ง่วย. 9 โม ป
ไก ฮยวก เกอ, 'ไมจ อี ง่อต,' อ้อ เซ ละ อี.

ไล ลปุง โด๊ะ นึ่ง กัน ตัดเตียง พะจาว ปุย ปลัฮเตะ

10 ฟวยจ เซ ลูกซิก อี เอัญ เคะ พะเยชู,
อ้อ เฮี ละ อี, "เมอญ อ้อ เปอะ โอเอือฮ ละ อี
นึ่ง ลปุง ปันฮา แดะ?" อ้อ เซ.

11 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, "ลปุง โด๊ะ
เกว 'ไม' ตอก ฮอยจ ตัดเตียง พะจาว ปุย
ปลัฮเตะ, เอ็จ โทต พะจาว ละ เปอะ นึ่ง ซ
เกือฮ อี โม เปะ ยุง. ปุย ไฮญ โทต โตว
อี ยุง อี. 12 ป ไก โอเอือฮ ยุฮ ซ บุ พะจาว
ละ อี โฮว ละ นาวก แดะ, ซ รน่าวก อี ละ
อี โฮว ละ โฮวน แดะ. ป โอ ไก โอเอือฮ
ยุฮ, ซ ดุย แม อี ฮา อี เมาะ ไก อี. 13 ม้อ
เซ ป อ้อ อี ละ อี นึ่ง ลปุง ปันฮา แดะ ฌกั
อี. ปัง แลน อี ปุ ลั้ง ยุ อี. ปัง ฮมอง อี ปุ
ลั้ง คาวใจ อี. 14 ไลลวง ป ไชฮ ยะชายา
โฆะ ป ซ เกิด ลักกา แดะ, เอ็จ เกิด เนอิม
นึ่ง โม เฮี ตอก อ้อ อี ซ เกิด โฮ. อ้อ เฮี,
'โม เปะ เอ ซ ฮมอง เนอิม เปอะ, ปังเมอ
โอ ซ คาว คิง เปอะ. โม เปะ ซ แลน
เนอิม แลน แนม เปอะ ปังเมอ โอ เปอะ ซ

ยุ. 15 ปุย โม เฮี เฟียก ลิ่ง รพาวม ดุป ไร่
ไล ฮยวก แดะ. ฮวต ยุ โตว โอเอือฮ นึ่ง
ไร่ แดะ, 'ไม' โอ อี ฮวต ฮมอง โอเอือฮ นึ่ง
ฮยวก แดะ, ม้อ โอ อี ฮวต เกือฮ โอเอือฮ
คาว คิง แดะ, นึ่ง โอ อี ฮวต เอัญ เคะ
ออี ละ ซ เกือฮ ออี อี โฮลฮ รพาวม โคระ
แดะ, 'อ้อ เซ ยะชายา.

16 "ไร่ โม เปะ ปังเมอ เอ็จ เกียฮ ยุ
โอเอือฮ. ฮยวก เปอะ เอ็จ เกียฮ ฮมอง โรฮ
อี โอเอือฮ อี. ม้อ เซ ป โฮลฮ เปอะ รพาวม
ไมจ มวน แดะ ฌกั อี. 17 ออี อ้อ ละ เปอะ
ดัม เนอิม อี, โม ป ซิป ลปุง พะจาว โฆะ
ไม ปุย ใน พะจาว โฮวน เนอ, รไมจ โรฮ
ยุ ป เอ็จ ยุ โม เปะ, ปังเมอ โอ โฮลฮ ยุ อี.
รไมจ โรฮ ฮมอง ป ฮมอง โม เปะ ปังเมอ
โอ โฮลฮ ฮมอง อี.

พะเยชู รโงะ ไล ป วันเฮงาะ

18 "ม้อ เซ ป ไมจ เปอะ ง่อต ที่ ตอก
ม้อ ตอก มอยฮ ลปุง ปันฮา ไลลวง ป โฮว
วัน เฮงาะ เซ ฌกั อี. 19 เฮงาะ วัน ปุย
ป ครอยจ ดุฮ เข็ยง กระ เซ, ม้อ ตอก
อี ฌ็อม ฮมอง ปุย ไลลวง ตอก ตัดเตียง
พะจาว ปุย ปลัฮเตะ, 'ไม' โอ อี คาว คิง อี.
ฌ็อม เซ ฮอยจ ฮัวนา ป ฌอก ป เบร ลู ดุย
เฮงาะ วัน ปุย โตะ รพาวม อี.

20 "เฮงาะ วัน ปุย ป ดุฮ นา ก ตู ซโม่
เฮรี เตะ เซ, เอ็จ ม้อ ป ฮมอง ลปุง พะจาว

ไม้อ้อ เอ็น อี ลุ่ง เซ ไม รพาวม ไมจ มวน แตะ, ²¹ ปังเมอ โอ เกือฮ อี เลี้ยก เนอิม ปอ ซี้ต แรฮ อี โตะ รพาวม แตะ. ม้อ คัม อี ตี เตะ โน่ง. กังเคะ เอ ญื่อม ฮอยจ เม่มัก ชัก กระ ไม ลุ่ง โคมเฮง ละ อี ฆ่า เจือ อี ลุ่ง เซ, โลจ เอ็น รพาวม เจือ ฆ่า อี จุบัน เอ็น.

²² “เฮงาะ วัน ปุย ป ดุฮ ลลิ่ง กัด เซ ตอก โรฮ ปุย ฮมอง ลุ่ง พะจาว โรฮ. ฟวยจ เซ กัน ดุก พาวม ปุย นึ่ง ปลัฮเตะ เฮี ไม รพาวม จู ไอฮ ตี แตะ นึ่ง ฆวต ไอฮ แตะ คาวคอง โฮวน, โอเอือฮ ตอก เซ ม้อ ป ไหลป ยุฮ ลุ่ง พะจาว โจน โอ อี ญูเอะ เกียฮ เปลิ.

²³ “เฮงาะ วัน ปุย ป ดุฮ นา ก ไมจ เตะ เซ, ม้อ โรฮ ตอก ฮมอง ปุย ลุ่ง พะจาว ไม คาว อี คิง อี. ปุย เซ ไก เนอิม เปลิ. ง่อน อี ไก เปลิ ตี รอย, ง่อน อี ไก เปลิ ลแหลฮ, ง่อน อี ไก เปลิ ง่าย,” อ้อ เซ พะเยชู.

เฮงาะ ไมจ ไมเฮงาะ พริ

²⁴ พะเยชู อ้อ แม ลุ่ง ปันฮา ละ อี ตี เจือ. อ้อ เฮี ละ อี. “ไลลวง ฮอยจ ตัดเตียง พะจาว ปุย ปลัฮเตะ ม้อ โรฮ แพบ ละ เปอะ ไม ปุย วัน เฮงาะ ไมจ นึ่ง ชิจ ยุฮ แตะ. ²⁵ ลไล ไอจ ปุย เยอ, ฮอยจ ป เกละ ยุ อี ตี ปุย, วัน เฮงาะ พริ ลลิ่ง เฮงาะ

ไมจ ยุฮ อี เซ. ฟวยจ เซ โฮว ฮา อี. ²⁶ กังเคะ เอ ญื่อม เอ็จ กวยฮ เฮงาะ ยุฮ อี ไม ปลอง อี, เฮงาะ พริ เซ ปลัฮ โรฮ ไม อี. ²⁷ ฟวยจ เซ เอ็ญู โม กวนใจ ญื่ออะ เซ เคะ ปอเลียง แตะ. อ้อ เฮี ละ อี, ‘ปอเลียง, ไม ม้อ เฮงาะ ไมจ ป วัน เปอะ นึ่ง ชิจ ยุฮ แตะ? เกียฮ ไก โน่ง เฮงาะ พริ นึ่ง เมอ?’ อ้อ เซ ละ อี.

²⁸ “ปอเลียง อี โลยฮ อี ละ อี, ‘โอเอือฮ เซ ม้อ ป ยุฮ ป เกละ ยุ อี,’ อ้อ เซ. โม กวนใจ อี โฮมญู อี ตอก เฮี, ‘ปะ อัม ฆวต เกือฮ เปอะ เอะ โฮว ตอยจ เฮงาะ พริ เซ?’ อ้อ เซ ละ อี. ²⁹ ปอเลียง อี อ้อ เฮี ละ อี, ‘ทัน โตว ตอยจ. ด้อ เปอะ ตอยจ, โคะ ตอยจ ปลาว เปอะ ไม เฮงาะ ไมจ นึ่ง อี. ³⁰ ละ อีจ ฮอยจ ละ เคะอะ อี มัก. ด้อ เอ็จ เติง เวลา มัก ซ อ้อ ละ โม ป มัก เซ ตอก เฮี, มัก เฮงาะ พริ เซ รกา, โรม แปน โรม อี ละ ซ ตอง เอะ โตะ งอ. ฟวยจ เซ ไมจ เปอะ ซเพราะ เฮงาะ ไมจ นึ่ง อี อีจ โตะ เกอิม, ซ อ้อ เซ ละ อี.”

ลุ่ง ปันฮา โนง มาชเทิต

³¹ พะเยชู อ้อ แม ลุ่ง ปันฮา ละ อี ตี เจือ. “ไลลวง ตัดเตียง พะจาว ปุย ปลัฮเตะ ซ แพบ ละ เปอะ ไม โนง มาชเทิต รอด ปุย โตะ รปี้ม ยุฮ แตะ. ³² โนง มาชเทิต เซ ม้อ ป แตะวะ ฮา โนง ป ไฮญู. ญื่อม

เอ็จ นัน ฮอน อี, ปังเมอ ระ ฮา ป ชมา
ไฮญ เต็อง โอยจ อี. โคะ อี เซ ระ ฮอน ปุ
ปุ ปอ ปุน ยุส ไชม รธมวาม แตะ นึง กัก
อี," อัส เซ.

ลปุง ปันฮา เจือ ซบืออก ไม เอ็ยง เล

33 พะเยชู รโองะ แม ลปุง ปันฮา ละ อี
ติ เจือ. อัส เอ็, "ไลลวง ตัดเต็ยง พะจา
ปุย ปลั้ตะ ซ แพป ละ เปอะ ไม เจือ
คโนมปัง ป ซบืออก ปรโปวน ไม เอ็ยง เล
ยุส แตะ ลอวย แปะ, นึง ซ เกือฮ อี ปลอยฮ
เต็อง โอยจ แตะ," อัส เซ.

34 โอเอ็ฮ ไล เซ พะเยชู อัส อี ละ ปุย
นึ่ง ลปุง ปันฮา แตะ โครยญู เจือ ญืออม
รเจอ็ม ปุย ไม อี. ไก โทว ญืออม อัส อี
โอเอ็ฮ ละ อี โนก ฮา อัส อี นึง ลปุง ปันฮา.
35 โอเอ็ฮ เซ มัส เกิด อี นึง ซ เกือฮ อี ดอก
ป อัส ป ซิป ลปุง พะจา ໂ໊ះ ซ เกิด โฮ,
มัส อัส อี เอ็, "อ็ ซ อัส โอเอ็ฮ ละ ปุย นึง
ลปุง ปันฮา แตะ. ไลลวง ป เมอะ แตะ
เนอ็ม เจน ตะ ฮอ รวาม อ็ ซ รโองะ
ละ อี," อัส เซ นึง พะทัม เมอ.

พะเยชู รโองะ ไล เฮงาเซ พริ

36 ฟวยจ เซ พะเยชู ละ ปุ รเจอ็ม แตะ
ไม เซ, เอ็ญู เล็ยก แม โตะ ญืออะ. โม
ลุกซิก อี เอ็ญู เคะ อี, อัส เอ็ ละ อี, "ปัว

ปะ รโองะ ลปุง ปันฮา ป อัส เปอะ ไลลวง
เฮงาเซ พริ โตะ ซิจ เซ ละ แตะ," อัส เซ
ละ อี.

37 พะเยชู ไลยฮ อี ละ อี, "ป วัน เฮงาเซ
ไมจ เซ มัส อัส ฮะ ไม กวน ปุย ปลั้ตะ.
38 ซิจ เซ มัส อัส ฮะ ไม ปลั้ตะ เอ็.
เฮงาเซ ไมจ เซ มัส อัส ฮะ ไม โม ป ญูอม
เกือฮ พะจา ตัดเต็ยง รพวาม แตะ. เฮงาเซ
พริ เซ มัส อัส ฮะ ไม ปุย ใน พี อก พี
เบร เซ. 39 ป วัน เฮงาเซ พริ นึง เกละ
แตะ ยุกุม ซิจ เซ มัส อัส ฮะ ไม พี ระ.
ญืออม เอ็จ เต็ง เวลา มัก เซ เอ็จ มัส อัส ฮะ
ไม เวลา ซ โอยจ ซงะ ปลั้ตะ เอ็. โม
ป มัก เซ มัส อัส ฮะ ไม โม เตปด่า พะจา.
40 คอยจ ปุย ตัง เฮงาเซ พริ โตะ งอ ดอก
ออส, เวลา ซ โอยจ ซงะ ปลั้ตะ เอ็ ซ
ดอก โรฮ เซ โรฮ. 41 ญืออม ฮอยจ กวน
ปุย ปลั้ตะ เอ ซ ดวน โม เตปด่า ยุส แตะ
ໂ໊ว ซาวป รโจะ โอเอ็ฮ ป เกือฮ ปุย ยุส ป
พิต ไม ปุย ยุส ป อก ป เบร เต็อง โอยจ
อี. เกือฮ อี โหว โปว อี โอก ฮา บันเมือง
ยุส แตะ. 42 ซ โปว อี โตะ งอ ตัก นึง
กอยจ แตะ. นา เซ มัส นา ก ซ เย็อมๆ
ญือตๆ ปุย ไม ซ ครวก รัก อี นึง โชะ ป
อวาม แตะ. 43 ญืออม เซ เยอ, ปุย ใน
พะจา ซ รัง ซเป็ย นึง บันเมือง ยุส เป็อะ
แตะ ดอก รัง ซงะ โฮ. โม ป ไก ฮยวก
เกอ, ไมจ อี งอต.

**ลปฺง ปันฮา คอง ระ งามยฮ เม่าะ
ปฺย โตะ เตะ**

44 “ไลลวง ตัดเตียง พะจาว ปฺย ปลัฮเตะ
ช แพป ละ เปอะ ไม ปฺย รโตฮ ยฺ คอง ระ
งามยฮ รป้าง ปฺย ไพรม โตะ รปี้ม ตี โดฮ.
เญือม ยฺ อี คอง ระ งามยฮ เซ ปฺย เซ เฉมาะ
รป้าง โคระ แม อี นิง โอ อี ฆวต ดฺย เตือง
เซ. เอ็ญู ไม ไมจ มวน รพาวม เตะ. โชะ
โอเอ็ฮ ยฺ เตะ เตือง โอยจ อี. ลอต โฮว
รวี รปี้ม เซ นิง อี ละ ช โฮลฮ อี ไม คอง
ระ งามยฮ เซ.

ลปฺง ปันฮา แกว ตอม ฮอย

45 “อฮ แม ละ เปอะ ตี เจือ. ไลลวง
ตัดเตียง พะจาว ปฺย ปลัฮเตะ ช แพป ละ
เปอะ ไม ป กาโค ป ไร ชาวป แกว ตอม
ฮอย ตี ปฺย. 46 เญือม เอ็จ รโตฮ อี ยฺ แกว
ตีก นิง ไมจ เตะ ตี โนง เซ, เอ็ญู โชะ
คาวคอง เตะ เตือง โอยจ อี, โฮว รวี แกว
ตี โนง เซ นิง อี.

ลปฺง ปันฮา เรอ็ป เตือะ ปฺย

47 “อฮ แม ละ เปอะ ตี เจือ. ไลลวง
ตัดเตียง พะจาว ปฺย ปลัฮเตะ ช แพป ละ
เปอะ ไม เรอ็ป เตือะ ปฺย นิง ปลัฮ รอาม
ไม ปฺน อี กะ โครยญู เจือ. 48 เญือม เอ็จ
นาวก อี เมือะ ปฺย ฮอยจ นิง เข็ยง รong,

เญือฮ งามยฮ รอยฮ อีจ ป ไมจ อี โตะ เคง,
โปวฮ ป โอ อี ไมจ. 49 เญือม ช โอยจ
ชเงะ ปลัฮเตะ เอ็ ช ตอก โรฮ เซ. โม
เตปด่า พะจาว ช ฮอยจ รกัฮ โม ป ยฺ ป
ฆอก ป เบร ฮา โม ปฺย ซี ไช ละ พะจาว,
50 ไม ช โปวฮ อี โตะ งอ ตีก นิง กอยจ
เตะ. นา เซ มฮ นาก ช เข็อมๆ ญีตๆ ปฺย
ไม ครวก รัก อี นิง โชะ ป อวาม เตะ,”
อฮ เซ.

ป โคระ ป ไพรม แหรน ปฺย อีจ

51 พะเยชู โฮมญู โม เซ, “โอเอ็ฮ ไล เอ็
อัม คาว อี คิง เปอะ?” อฮ เซ ละ อี. ไลยฮ
อี, “คาว อี คิง เยอ,” อฮ เซ.

52 พะเยชู อฮ แม เอ็ ละ อี, “ดฮ มฮ
ตอก เซ, ป เก็ยฮ เพ็จิก โกตไม ยฺ พะจาว
ไม เข็ยน แม อี ไลลวง .ตอก ตัดเตียง
พะจาว ปฺย เยอ, เอ็จ มฮ โรฮ ตอก อี กุม
เญือะ ป ฮอย คอง ระ งามยฮ แหรน เตะ,
เตือง ป โคระ ไม ป ไพรม อี, ละ ช เป็ลฮ
อี ละ ปฺย,” อฮ เซ.

ปฺย ว่าง พะเยชู ฆวต เจือ โดว อี

53 เญือม เอ็จ พวยจ อฮ พะเยชู ลปฺง
ปันฮา โฮวน เจือ เซ, โฮว ฮา นา เซ.
54 ฮอยจ แม นิง ย่าง เตะ, เพ็จิก ตอม ปฺย
โตะ โฮงชุต ยฺ อี. ป ฮมอง เซ เกอ็ต นิง
อี. อฮ เอ็ ละ ปฺย เตะ, “ปฺย เอ็ มฮ โฮลฮ

อี กัมกิต วิไซ โมจ เนอิม ก เมอ? อมันต์
เกียส ยุส อี ป ชัมคัน เซ มัส โฮลย อี เนอิม
ก เมอ แล? ⁵⁵ โม่ มัส กวน ชังไมะ ยวง
อะ โฮ? มะ อี โม่ มัส มาเรีย? ยาโคโบ
โม่ โยเซ โม่ ซีโมน โม่ ยูดา โม่ มัส ปุ อี?
⁵⁶ รันน อี โม่ อาวต ยวง อะ เตือง โอยจ
อี? มัส โฮลย อี โอเอือส ไล เฮี เนอิม ก เมอ
แล?” อัส เซ ละ ปุ แตะ.

⁵⁷ โม่ เซ วัว ป ยุส ป อัส พะเยชู รพาวม
อี. พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ป ซิป ลปุง
พะจาว ไก โตว ป โอ นัปที. มัส ญื่อะ
โกะ อี โม่ ปุยวง อี โน่ง ป โอ นัปที,” อัส
เซ ละ อี. ⁵⁸ พะเยชู โฮลย โตว ยุส ป
ชัมคัน โฮวาน เจือ นา เซ นิง โอ โม่ เซ ไก
รพาวม เจือ.

เฮโรต ยุส ยุม โม่ โยฮัน

¹ ญื่อม เซ เฮโรต ป มัส จาวเมือง
14 ฮมอง พรุ คราว ไลลวง พะเยชู.
² อัส เฮี ละ โม่ กวนใจ ยุส แตะ, “ปุย เฮี
มัส โยฮัน ป เกือส ปุย รัป บัปติชมา โฮ.
เอ็จ มัส โกส โอม อี เนอิม ลัก ยุม แตะ.
มัส เซ ป เกียส ยุส อี ป ชัมคัน ฆา อี,” อัส
เซ ละ อี.

³ ป อัส อี ตอก เซ ฆา อี มัส ตอก เฮี.
กา เซ เฮโรต เอ็จ โฮมวต โยฮัน โม่ โจก
อี ไลญุ โตะ คอก. มัส ยุส อี ตอก เซ ฆา
เฮโรเต็ย ป มัส ปรโปวาน ญื่อะ ปุ แตะ. ปุ

อี เซ มัส ฟิลิป. ⁴ มัส ฆา อัส โยฮัน เฮี
ละ อี, “ปะ ลัง โยฮ เปอะ โตว ปุย เซ, พิต
ละ พะจาว,” โตป อัส เซ ละ อี. มัส เซ ป
โฮมวต อี ฆา อี. ⁵ เฮโรต บัง ฆวต ยุส ยุม
โม่ โยฮัน เซ, ไก ลัง รพาวม ฮลัด นิง โม่
ลัปชด่อน นิง ที โม่ ลัปชด่อน มัส โยฮัน เซ
ป ซิป ลปุง พะจาว ตี ปุย.

⁶ ญื่อม เอ็จ ไคว แม ชงะ เกิด เฮโรต
ตี โฮน เนอ, กวน เครีส เฮโรเต็ย เซ เล็ยก
ฟอน ชองนา แคก เลือ ฮอยจ เซ. เกียส
มวน ลัมเลือ ละ เฮโรต เซ, ⁷ ปอ ชันญา อี
อั้ง ละ ปเครีส เซ ชโตส ตอก เฮี, “เตอิม
ป บัว เปอะ นิง เงอะ, อี ช เกือส เซ ละ
เปอะ,” อัส เซ.

⁸ ปเครีส เซ อัส เฮี ละ เฮโรต, “บัว ปะ
ดาว ไกญุ โยฮัน ป เกือส ปุย รัป บัปติชมา
ละ แตะ โตะ ทัด นา เฮี,” อัส เซ ละ อี นิง
ดวน มะ อี อัส ตอก เซ.

⁹ เฮโรต ไกลย นิง ป อัส แตะ เซ,
ปังเมอ โอ ญื่อะ เกียส เมาะ ป อัส แตะ
นิง เอ็จ ชันญา อี อั้ง ชองนา แคก เลือ
ฮอยจ เซ. จัมเปน เกือส ปุย ยุส อี ตัม
ป บัว ปรโปวาน เซ. ¹⁰ ญื่อม เซ ดวน
เนอิม ปุย โฮว กิต ไกญุ โยฮัน โตะ คอก.
¹¹ ปุย กิต เนอิม ไกญุ โยฮัน เซ โรวก อี
โตะ ทัด เกือส อี ละ ปเครีส เซ. ปเครีส
เซ ดาว แม อี ละ มะ แตะ.

¹² ป มัส ลุกซิก โยฮัน เนอ, ฮอยจ กลอม

รปึง โกะ โยฮัน เซ. ฟวยจ เซ ลอด โฮว
รโฮงะ อี ละ พะเยชู.

พะเยชู เลียง ปุย พอน เป็อน

13 ญ็อม เอ็จ ฮมอง พะเยชู ไล เซ เยอ,
โฮว ฮา นา เซ, บุก ปุ โฮว โล่ง ฮอยจ นา
ก โอ ปุย ไก ตี โดฮ. ปุย ย่วง ออฮ ย่วง
เอ็ฮ, ญ็อม ฮมอง อี กระ โฮว อี, โอก โฮว
เคะ อี นึง ชวง แตะ โฮวน ปุย.

14 ญ็อม ฮอยจ พะเยชู นึง เข็ยง รong
งอ, ยุ รเจอิม ปุย โฮวน. เล็ยง พาวม โชะ
ไ่ง นึง อี. เก็ฮ ปร โชะ นึง อี ไฮ โครยญ
โฆะ อี.

15 ญ็อม เอ็จ ฮลอง บู เยอ ฮอยจ โม
ลุกชิก เคะ อี, อ้อ เฮ็ ละ อี, “นา เฮ็ ม้อ
นา ก ชไง ฮา ย่วง. เอ็จ ปุ พริ นึง ไม
อี. ไมจ เปอะ ดวน โม ปร รเจอิม เซ เอ็ญ
ชาวปร รวี ปร โชม ปร ไอฮ ละ โกะ แตะ นึง
ย่วง แควน เฮ็,” อ้อ เซ ละ อี.

16 พะเยชู อ้อ เฮ็ ละ อี, “คัน โตว เก็ฮ
เอ็ญ. ไมจ โม เปะ เก็ฮ โชม,” อ้อ เซ ละ
อี.

17 โม ลุกชิก อ้อ เฮ็ ละ อี, “นา เฮ็ เอะ
เอ ไก คโนมปัง ยุช ฮู พอน โม่ว ไม กะ
ลอา ตัว โน่ง,” อ้อ เซ.

18 พะเยชู อ้อ เฮ็, “เอ็ญ ดาว ละ อี
เมอะ,” อ้อ เซ ละ อี.

19 ฟวยจ เซ ดวน โม ปร รเจอิม เซ งาวม

ราว ไรป เต็อง มู อี. ฟวยจ ดุย อี คโนมปัง
พอน โม่ว ไม กะ ลอา ตัว เซ, ัน มะลอง
ไววอน. เร็ยง เก็ฮ คโนมปัง เซ ละ
ลุกชิก แตะ. ลุกชิก อี จัด อี ละ โม ปร
รเจอิม เซ. 20 ปุย โฮวน เซ โชม ชัก
โครยญ โฆะ แตะ. โฮฮ ฮา โชม ปุย อี,
ชพระ อี นาวก แม ยุช เป็ยต กาว ลอา.
21 โม ปร โฮลฮ โชม เซ, โนก ฮา ปรโปวน
ไม กวนดู อู, โม ปรเมะ นึง อี โน่ง ไก
พอน เป็อน ปุย.

พะเยชู เก็ฮ โฮว ราว รออวม

22 ลไล เก็ฮ พะเยชู ปุย โฮวน เซ เอ็ญ
เยอ, ดวน โม ลุกชิก แตะ เล็ฮ โตะ โล่ง
เต็อง ปลัฮ รออวม กา แตะ ฮอยจ บลัฮ ลัก
เต็ด. 23 ญ็อม เอ็จ ฟวยจ เก็ฮ อี ปุย
โฮวน เซ เอ็ญ เอ็ญ, ฮาวก โน่ง บลาวง ละ
ช ไววอน แตะ. ญ็อม เอ็จ ช เฟ็ยง อี,
อาวต โน่ง นา เซ.

24 โล่ง บุก โม ลุกชิก อี เซ ญ็อม เอ็จ
ชไง บุก โอก อี ฮา เข็ยง รong งอ,
พุกเฟ็ยง รออวม ละ นึง ตัม กวี ระ อี. โล่ง
เซ งู๋งงอ ปอ ญัก โฮว ละ อี. 25 เมอะ
ช รเออะ แอ เยอ, พะเยชู โฮว ราว รออวม
เคะ โม ลุกชิก แตะ. 26 ลุกชิก อี เม็อด
เอ็จ ยุ โฮว อี ราว รออวม, ฮลัด เต็จ นึง อี.
“ม้อ พี”, อ้อ เซ ละ ปุ แตะ. ครวก เอ็น ฆี
ฮลัด แตะ.

27 พะเยซุ อັฮ เอ็น เฮี ละ อี, “ปฺ ฮลัด ฆ่า, มัฮ อี ไอฮ. ปฺ ดุก รพาวม นิง”, อັฮ เซ ละ อี.

28 เปโตร อັฮ เฮี ละ พะเยซุ, “พะโองจาว, ดัฮ มัฮ เนอิม ปะ โฮ, ปัว ปะ เกือฮ อี เกียฮ โฮว โรฮ ราว รอวาม เอ็ญ เคะ เปอะ,” อັฮ เซ ละ อี.

29 พะเยซุ อັฮ เฮี ละ อี, “เอ็ญ เมือ,” อັฮ เซ ละ อี. เปโตร เลือ เนอิม ฮา โลง เซ โฮว ราว รอวาม ละ ซ เอ็ญ แตะ เคะ พะเยซุ. 30 เมือต ยุ ระ ก่า บังเมอ ฮลัด ฆ่า อี. ริ โจม ฆ่า อี. กอก อັฮ เฮี ละ พะเยซุ, “พะโองจาว, เรอิม อี อี,” อັฮ เซ ละ อี.

31 พะเยซุ ซนาว เอ็น เตะ แตะ เตื่อะ โฮมวต อี, อັฮ เฮี ละ อี, “ปะ ป แตะะ รพาวม เจือ, เมอญู เกือฮ เปอะ ตี แตะะ ซองไซ รพาวม เมอ?” อັฮ เซ ละ อี.

32 เญือม เอ็จ ฮาวก อี โตะ โลง เซ เตื่อะ ลอา แตะะ, ญืด เอ็น ก่า เซ. 33 โม ป อาวต โตะ โลง เซ นุ่ม ไว พะเยซุ เตื่อะ มู แตะะ, อັฮ เฮี ละ อี, “ปะ มัฮ เนอิม เปอะ กวน พะจาว,” อັฮ เซ ละ อี.

ป โชะ โฮ โฮวาน ปุย

34 เญือม เอ็จ ฮอยจ อี บลัฮ ปลัฮ รอวาม

ลัก เติต เตอ, จอต โลง ยุช แตะะ นิง เมือง เกนเนซาเรต. 35 ปุย นา เซ เญือม เอ็จ ยุง อี มัฮ อี พะเยซุ เยอ, ดวน ปฺ แตะะ โฮว รโองะ อี ไคว แควน เซ เกือฮ อี ตาว ป โชะ ละ อี โครยญู โฆะ อี. 36 เญือม โอ พะเยซุ เตื่อะ เรอิม ตอก โฮญู เญอ, โม เซ ปัว เกือฮ ป โชะ เซ เตื่อะ เปื่อ ดึง ลปี พะเยซุ โน่ง. เมอะ ป เอ็จ โฮลฮ อี เตื่อะ เปื่อ ดึง ลปี อี เซ, เอ็จ โฮ เปื่อ อี โครยญู โฆะ แตะะ.

รชอม เพ็จ ตอม ปุย ไพรม

1 เญือม เซ เยอ, ฮอยจ โม ฟารีไซ
15 โม โม คู เพ็จ พะทัม เคะ พะเยซุ เนอิม เวียง เยรูซาเลม, โฮมญู อี ตอก เอ็, 2 “เมอญู โม ลูกซิก เปอะ โอ อี ยุช ตัม รชอม เพ็จ ตอม ไพรม กระ เมือต แตะะ? โอ โน่ง รไซจ เตะ แตะะ ตัม ปซี ปซา ยุช อะะ เญือม ซ โชม แตะะ เมอ?” อັฮ เซ ละ อี.*

3 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “โม เปะ เมอญู ยุช เปอะ ป พิต โกตโม ยุช พะจาว นิง ฆวต ยุช เปอะ ตัม รชอม เพ็จ ตอม โกะ แตะะ ไอฮ แฮ? 4 พะจาว เอ็จ อັฮ อัง อี ตอก เอ็, *‘ไมจ เปอะ นัปที มะเปื่อะ แตะะ.’*

15:2* ฟวยจ โรวก โม บ่าบีโลน ปุย แปน ครา แตะะ, โม คู ยุช โม ยิว เอ็จ บุ คอ พะทัม ไพรม โฮวาน เจือ นิง ไลลาง ป ญอย ป ญัม. เพ็จ โรฮ ปุย ยุช อี ตัม เซ. มัฮ ไทว ป อັฮ พะจาว ละ ปุย. มัฮ ป เบ็จ ปุย ไอฮ นิง โกะ แตะะ.

อัส เซ. อัส โรธ เฮี, 'ป อัส ลปง ออก ละ มะเปืออะ แตะ ซ ไก ตุด ฮอยจ ละ ยุม แตะ,' อัส เซ. ⁵ โม เปะ ปังเมอ อัส เปอะ เฮี, 'ดัส ไก ปุย ไก โอเอือช ยุช ป ลัมเปิง อี เรือ้ม มะเปืออะ แตะ 닝, ดัส เมก อี มัส ป ทไว แตะ ละ พะจาว, ญืออะ โยลฮ โตว เรือ้ม มะเปืออะ แตะ 닝 อี,' อัส เปอะ ตอก เซ โม เปะ เอ. ⁶ ตอก เซ ละ ไปวส โม เปะ ลปง พะจาว 닝 ฆวต โยฮ เปอะ รชอม เพือัก ตอม โม โกะ แตะ ละ ปุย.

⁷ "โม เปะ ปมัส ปุย ไล โกะ ไล เอียง เงอ, เอ็จ ปุก เนือ้ม ไลลวง ยุช โม เปะ เฮี ป ไชช ยะชายา อัง ญืออม ซิป อี ลปง พะจาว โฆะ โอ. มัส อัส อี ตอก เฮี, ⁸ 'โม เฮี มัส นัปที อี อี 닝 ดักดอย แตะ 닝. รพาวม อี ปังเมอ ซิง ฮา อี. ⁹ ญืออม นุ่ม อี ตี แตะ ไว อี เซ มัส ป โอ ไก ป มัส เพือฮ เอ็น. มัส โกว อี รชอม เพือัก ตอม ปุย ปลัฮตะ ตัง รชอม เพือัก ตอม พะจาว ปุย,' " อัส เซ พะจาว.

โอเอือช ป เกือช เกือช ปุย รแอม

¹⁰ ฟวยจ เซ พะเยชู กอก ปุย เอือญ เคะ แตะ, อัส เฮี ละ อี, "ไมจ เปอะ ง่อต ฮอยจ ละ คาว อี คิง เปอะ. ¹¹ มัส โตว ป เลี้ยก โตะ มวยญ ปุย ป เกือช เกือช อี รแอม ละ พะจาว เยอ. มัส ป โอก เนือ้ม โตะ มวยญ

อี ป เกือช เกือช อี รแอม เมอ," อัส เซ ละ อี.

¹² ฟวยจ เซ โม ลุกซิก อี เอือญ อัส เฮี ละ อี, "ป อัส เปอะ เซ โม เปอะ ยุง ซ คลุน อี ละ โตะ รพาวม โม ฟารีไซ ญืออม ฮมอง อี?" อัส เซ ละ อี.

¹³ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, "โคะ ป โอ เปืออะ เกอะ ป อาวต เมือง มะลอง ซมา, ไมจ อี ตอยจ ไปวส โครยญ โฆง อี.

¹⁴ มัส อี ญุก. ทัน โตว เครฮึง 닝. โม เซ มัส ป จัก โตว ก ป จัก. ดัส ป จัก โต ป จัก โตว ก ปุ แตะ โย, ตีน ซ ดุช โตะ ฮรกีง เตืออง ลอา แตะ," อัส เซ ละ อี.

¹⁵ เปโตร อัส เฮี ละ พะเยชู, "ปัว ปะ รโงะ ลปง ปันฮา แตะ เซ เกือช เอะ ยุง," อัส เซ ละ อี.

¹⁶ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, "โม เปะ อัม มัส โอ โรธ อี ตี คาว คิง เปอะ โอเอือช ไล เฮี? ¹⁷ โม เปะ โม เปอะ ยุง ป เลี้ยก โตะ มวยญ ปุย ลอด ฮอยจ โตะ เวี้ยก อี. ฟวยจ เซ ไท อี โอก ก พรี. ¹⁸ โอเอือช โอก เนือ้ม โตะ มวยญ ปุย, มัส โอก อี เนือ้ม โตะ รพาวม อี. เอ็จ มัส โอเอือช โม เซ ป เกือช เกือช ปุย รแอม ละ พะจาว. ¹⁹ โอเอือช โอก ฮา รพาวม อี มัส ตอก เฮี, มัส กัม คิต ฆอก, กัน ยุช ยุม ไม ปุย, กัน เลน จุ

ชู เมีย, ปรมะ ปรโปวน ไอฮ พวาม ไม่ ปุ
 แตะ, กั้น ปรระ ปอก ไลจ ไลม, แปน พีญัน
 โอ เนอิม, ไม่ กั้น ปรุ เพื่อ ปุย. ²⁰เอ็จ
 มัฮ โอเอ็ฮ โม เซ ป เกือฮ ปุย รแอม ละ
 พะจาว. ป ไอ รไซจ ตะ ตะ กา โชม
 ตะ มัฮ ไทว กั้น รแอม ยุฮ ปุย,” อฮ เซ
 ละ อี.

ปรโปวน เมือง คณาอัน ป ระ รพวาม เจือ

²¹ฟวยจ เซ พะเยชู โกอฮ โฮว ฮา นา เซ
 ฮอยจ นิง นาคี เวียง ทูโร ไม่ เวียง ซีโด่น.

²²ฮอยจ ปรโปวน นิง นาคี เซ ตี ปุย, มัฮ
 โม คณาอัน, อฮ เอ็ ละ พะเยชู นิง ลเลาะ
 เรียง ตะ, “จาวไน ป มัฮ จัตเจือ คำวิต,
 ปัว ประ เล็ยก พวาม นิง อี ญ็เยะ. กวน
 เครือฮ ฮี เล็ยก พี นิง, โชะ เนอิม โชะ
 แนม,” อฮ เซ ละ อี.

²³พะเยชู ปังเมอ โอ โลยฮ อี ละ อี ตี
 มายญู เนอิม. โม ลุกซิก พะเยชู เล็ยก เคะ
 อี. อฮ เอ็ ละ อี, “ปัว ประ เกือฮ ปรโปวน เอ็
 เอ็ญ. ฟวค ลอป เอะ. อฮ ลอป โอเอ็ฮ ไม่
 อี เรียง,” อฮ เซ ละ อี.

²⁴พะเยชู โลยฮ อี, “พะจาว ป ดวน อี
 ฮอยจ เซ มัฮ เกือฮ อี อี โฮว เคะ โม
 อิชราเอน ป ไฆร อี ฮา กระทบ ดอก แกะ โฮ,
 ดวน ไทว อี โฮว เคะ ปุย ไฮญู,” อฮ เซ.

²⁵ปรโปวน เซ ปังเมอ เล็ยก ลั้ง เคะ อี,

นุ่ม ไว พะเยชู ไม่ อฮ เอ็ ละ อี, “จาวไน,
 ปัว ประ เรอิม ตะ,” อฮ เซ ละ อี.

²⁶พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ดัฮ เปอะ ตุย
 นั๊ก ป โชม ป ไอฮ กวน ตะ ละ เซาะ,
 โปง ไทว อี,” อฮ เซ.

²⁷ปรโปวน เซ อฮ แม เอ็, “เนอิม
 จาวไน, โม เซาะ ปังเมอ โชม ลั้ง อวาล
 ปรอด เนอิม ไทวะ ซไทวาก โชม กุม ตะ,”
 อฮ เซ ละ อี.

²⁸ฟวยจ เซ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ปะ
 เอ็จ ประ เนอิม รพวาม เจือ เปอะ. ขวต
 ไอฮ เปอะ ดอก ออย, เกือฮ แปน ละ เปอะ
 ดอก เซ,” อฮ เซ ละ อี. ญ็เยอม เซ กวน
 เครือฮ อี เซ โฮ ไมจ จุบัน เอ็น.

พะเยชู เกือฮ ป โชะ โฮ โฮวน ปุย

²⁹ฟวยจ เซ พะเยชู เอ็ญู ฮา นา เซ โฮว
 ขวต เขียง รong ปลัฮ รอวาม กาลีไล.
 ลอด ฮาก นิง บลาง ตี โดฮ. ญ็เยอฮ
 งวาม นา เซ. ³⁰รเจอิม ฮอยจ ปุย เคะ
 อี โฮวน. ดาว ป คาโด่ ไม่ ป ไลจ ตะ
 ไลจ ชวง, ป จัก ไม่ ป โอ เก็ยฮ ลปุง ไม่
 ป โชะ ไฮญู โฮวน ปุย, ดาว อี โบลม ชวง
 พะเยชู. พะเยชู เกือฮ อี โฮ โครยญู โชะ
 อี. ³¹โม ลัปซด่อน, เมือต ยุ เก็ยฮ ลปุง
 ป งาว ไม่ โฮ ไมจ ป ไลจ ตะ ชวง เซ,
 ไม่ ยุ อี เก็ยฮ โฮว ป คาโด่ ไม่ เก็ยฮ ยุ ป
 จัก โอเอ็ฮ ฮี, เงอิต เนอิม เงอิต แนม ฆี อี.

ลอต ลีลาว พะจาว ที โม่ อิศราเอน ฆ่า อี โม่ เซ.

พะเยชู เกือฮ ปุย ป่าวน เปือน โชม ซัก

³² ฟวยจ เซ พะเยชู กอก โม่ ลูกซิก แตะ เอ็ญ เคะ แตะ, อ้อ เฮ็ ละ อี, “อ่า เลียก พาวม นิง โม่ ป รเจอิม ไม้ แตะ เฮ็ นิง เอ็จ อาวต อี ไม้ แตะ ลอวย ซงะ. ปเส็ย เฮ็ ไก โตว ป โชม เฟือฮ. อ่า ฆวต เกือฮ โตว เอ็ญ กา เกือฮ แตะ โชม. ฮิว ปลาว นิง กระ ฆ่า อี,” อ้อ เซ ละ อี.

³³ โม่ ลูกซิก อ้อ เฮ็ ละ พะเยชู, “โม่ เฮ็ โฮวาน ลอน. เอะ ซ โฮลฮ ป โชม ป ไอฮ ละ ปอ ซัก อี กเมอ นิง ลัน ตอก เฮ็?” อ้อ เซ ละ อี.

³⁴ พะเยชู อ้อ เฮ็ ละ อี, “โม่ เปะ ไก ซดฺ โม่ว คโนมปัง ยุฮ เปอะ?” อ้อ เซ. โม่ เซ รโฮงะ อี, “ไก อาแลฮ โม่ว ไม้ กะ แตะวะๆ ลอวา ลอวย ต้ว,” อ้อ เซ ละ อี.

³⁵ พะเยชู ดวน โม่ ปุย โฮวาน เซ งาวม ลัง เตะ. ³⁶ ฟวยจ เซ ดุย คโนมปัง อาแลฮ โม่ว เซ ไม้ กะ เซ. ไวออน ญันดี้ ไม้ พะจาว. เร็ยก อี. เกือฮ อี ละ ลูกซิก แตะ. เกือฮ อี จัต อี ละ ปุย.

³⁷ ปุย โฮวาน เซ โชม ซัก โครยญ โมะ แตะ. โฮฮ ฮา โชม ปุย อี ซพระ อี นาวก

แม ยุฮ เป็ยต อาแลฮ. ³⁸ โม่ ป โชม เซ โม่ ป รเมะ นิง อี โน่ง, ไก ป่าวน เปือน ปุย โนก ฮา ป รไปวน ไม้ โม่ กวนดฺ อู. ³⁹ พะเยชู ดวน โม่ ป รเจอิม ไม้ แตะ เซ เอ็ญ. ฟวยจ เซ โกะ อี ฮาวก โตะ โล่ง, บุก อี ฮอยจ นิง นาดี ย่วง มากาคัน.

ปุย ฆวต ยุ ป ซัมคัน

¹ ฟวยจ เซ โม่ ฟารีไซ ไม้ โม่ **16** ซาคูไก ฮอยจ เคะ พะเยชู. ปัว ยุ ป ซัมคัน เนอิม นิง พะจาว เมือง มะลอง. ฆวต ลอง แลน รพาวม พะเยชู ฆ่า อี.

² พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “โม่ เปะ ญ็อม ซวาน เปอะ รัด รโมก นิง ซวง มะลอง เมื่อ ก ปู อี, ‘ซง่าวป ซ โชะ กอยจ นิง’, อ้อ เปอะ เซ โม่ เปะ เอ. ³ ญ็อม ยุ เปอะ วุย อี เมื่อ ก ซะ อี, ‘ซ เฮละ เนฮ เฮ’, อ้อ เปอะ เซ โม่ เปะ เอ. ญ็อม ยุ เปอะ โอเอ็ฮ นิง มะลอง เอ็จ ยุง เปอะ ป ซ เกิด เตอ. ป ยุ ป ฮมอง เปอะ นิง ปลัฮเตะ เฮ็ โอ โน่ง เปอะ ยุง ป ซ เกิด เบือ อี เมอ? ⁴ ปุย เจน เฮ็ ป มัฮ ป ฆอก ป เบร ไม้ ป โอ เนอิม รพาวม ละ พะจาว ฆวต ยุ ป ซัมคัน. พะจาว ปังเมอ โอ โพต อี ยุ อี โนก ฮา ป ซัมคัน นิง ไลลวง โยนา,” อ้อ เซ ละ อี. ฟวยจ เซ พะเยชู โอก โฮว ฮา อี.

ไลลวง เจือ คโนมปัง ยุช โม ฟารีไซ

⁵ โม ลูกซิก อี ญ็อม เอ็จ เต็อง อี ฮอยจ บลัซ ปลัซ รอวาม ลัก เติต เตอ, เบ็ย โรวก คโนมปัง ยุช แตะ. ⁶ พะเยชู อັฮ เฮ็ ละ อี, “ไมจ เปอะ แชน ตี แตะ ฮา เจือ คโนมปัง ยุช โม ฟารีไซ ไม โม ซาดูไก,” อັฮ เซ ละ อี.

⁷ โม ลูกซิก อี บระ อັฮ อี ฆ่า อี ละ ปุ แตะ, “มัช อັฮ อี ฆ่า โอ เอะ โรวก คโนมปัง ไม แตะ ยุง,” อັฮ เซ.

⁸ พะเยชู ยุง เอ็น อี ป บระ อี อັฮ เซ. อັฮ เฮ็ ละ อี ฆ่า อี, “โม เปะ ป แตะ ระวาม เจือ เยอ. อู โน่ง เปอะ โอ แตะ ยุง โรวก คโนมปัง ละ ปุ แตะ เมอ? ⁹ โม เปะ อัม มัช โอ อี ตี คาว คิง เปอะ? อัม มัช โอ เปอะ เก็ยฮ ไตม ไลลวง โชม ปุช พอน เป็อน ปุช คโนมปัง พอน โม่ว โฮ? โอ เปอะ เก็ยฮ ไตม ลั้ง เมาะ นาวก อี ยุช เบ็ยต ป โฮฮ อี เซ? ¹⁰ ไลลวง โชม ปุช ปาวน เป็อน ปุช คโนมปัง อาแลฮ โม่ว โฮ, ไม ฆพระ เปอะ ป โฮฮ อี เมาะ โฮวน เบ็ยต นาวก อี ยุช ฮู, โม เปอะ เก็ยฮ ไตม? ¹¹ เก็ยฮ โอ โน่ง เปอะ ยุง โอ อี อู ไลลวง คโนมปัง เนอิม ไม แตะ เมอ โม เปะ เอ? มัช เก็ยฮ โม เปะ แชน เนอิม ตี

แตะ ฮา เจือ คโนมปัง โกว โม ฟารีไซ ไม โม ซาดูไก,” อັฮ เซ ละ อี. ¹² ญ็อม เซ เยอ, โม ลูกซิก อี คาว คิง อี โอ อี อັฮ ไม คโนมปัง เนอิม, มัช เก็ยฮ อี แชน ตี แตะ ฮา กัม เพอิก กัม ตอม โม ฟารีไซ ไม โม ซาดูไก ปุช.

เปโตร อັฮ พะเยชู มัช กวน พะจาว

¹³ ญ็อม ฮอยจ พะเยชู ึ่ง นาดี ย่วง ซึซาเรยา ฟीलัโปย เยอ, โฮมญู โม ลูกซิก แตะ. อັฮ เฮ็, “ปุช เยอ อັฮ ป มัช กวน ปุช ปลัซเตะ มัช ปุช?” อັฮ เซ ละ อี.

¹⁴ โม เซ โลยฮ อี ละ อี, “ง่อน อี อັฮ ปะ มัช โยฮัน ป เก็ยฮ ปุช รัป บัปติซมา. ง่อน อี อັฮ ปะ มัช เอลียา. ง่อน อี อັฮ ปะ มัช ยีระมะยา. ง่อน อี อັฮ ปะ มัช ป ซิป ลุง พะจาว ตี ปุช,” อັฮ เซ.

¹⁵ พะเยชู โฮมญู แม อี, “โม เปะ เมอะ? อັฮ เปอะ อี มัช ปุช?” อັฮ เซ ละ อี.

¹⁶ ซีมอน เปโตร โลยฮ อี ละ อี, “ปะ มัช เนอิม เปอะ พะคริต กวน พะจาว ป โฮม ลอป,” อັฮ เซ ละ อี.

¹⁷ พะเยชู อັฮ เฮ็ ละ อี, “ซีมอน ป มัช กวน โยนา, ปะ เอ็จ โฮลฮ เปอะ ระวาม ไมจ มวน แตะ. มัช ไตว ปุช ปลัซเตะ ป รโฮงะ ไล เซ ละ เปอะ. มัช เป็อะ อาวต เปอะ เมือง มะลอง ป รโฮงะ เก็ยฮ ปะ ยุง

เงอ. 18 ซ อัส อี ละ เปอะ, ปะ มัส เปอะ
เปโตร,* อี ซ โก คริตซจัก ยุส เดอะ ราว
ซโมะ ระ** เอี. อัมนัด ลัก ยุม มัส นัม
ไป นิง คริตซจัก เซ. 19 อี ซ เกือฮ ความ
กัฮ กแจ บันเมือง ยุส พะจาว ละ เปอะ.
ญ็อม คัด เปอะ ออฮ นิง ปลัฮเตะ เอี, นิง
เมือง มะลอง ซ คัด โรฮ ละ เปอะ ดอก เซ
โรฮ. ญ็อม โปง เปอะ ออฮ นิง ปลัฮเตะ
เอี นิง เมือง มะลอง ซ โปง โรฮ ละ เปอะ
ดอก เซ โรฮ,” อัส เซ ละ อี.

20 ฟวยจ เซ พะเยซุ คัด โม ลูกซิก เดอะ
โอ รโงะ อี ละ ปุย ตี ปุย เนอิม มัส เดอะ
พะคริต เตอ.

**พะเยซุ รโงะ อิง ไลลาวง ซ ยุม
เดอะ**

21 เคียง เซ เยอ, พะเยซุ รโงะ ไมจ
เดอะ ฮาวก เวียง เยรูซาเลม ละ ลูกซิก
เดอะ, ไม ไมจ เดอะ โอต ป โชะ ซกี โม
ป กวด ป เอียง ไม โม ซตุ ระ ไม โม
คู เพอิก พะทัม โฮวาน เจือ. รโงะ โรฮ
ดอก ซ ยุส โม เซ ยุม ไม เดอะ ไม ซ
เกือฮ พะจาว เดอะ โกอ โอม แม ใน ลอวย
ซงะ.

22 เปโตร ברה โดวก พะเยซุ โอก โฮว
โน่ง ตี โดฮ. คัด อี, “ปุ อัส ดอก เซ,

พะโองจาว. โอเอือฮ ดอก เซ แจง โอ ซ
เกิต ละ เปอะ,” อัส เซ.

23 พะเยซุ แมซี อัส เอี ละ เปโตร,
“ซาตัน, ตอ แปะฮ ฮา อี อี. ปะ ดอก เปอะ
ซราว ละ อี นิง โอ เปอะ ง่อต โอเอือฮ ดอก
ง่อต พะจาว อี. มัส ง่อต เปอะ โอเอือฮ ดอก
ง่อต ปุย ปลัฮเตะ อี,” อัส เซ ละ อี.

24 ฟวยจ เซ พะเยซุ อัส อี ละ โม ลูกซิก
เดอะ, “มาะ ป ขวด ฟวด อี อี เกือฮ
ปุน รกัฮ โอฮ รพาวม เดอะ ไม กลอม อี
ไมะซาแควง ยุส เดอะ. ฟวด อี ไม อี.
25 ป ฮลักกอ จีวิต เดอะ ปุย เซ ซ โฮลฮ
ไปวฮ จีวิต เนอิม เดอะ. ป ญอม ละ ไปวฮ
จีวิต เดอะ เปือ อี อี, ปังเมอ ซ โฮลฮ จีวิต
เนอิม เดอะ. 26 ปุย ปัง โฮลฮ โอเอือฮ ไก
นิง ปลัฮเตะ เตือง โอหยจ อี, คัส เกือฮ จีวิต
เดอะ ไลจ, เมอ ซ แปน อี ละ อี? มัส เมอ
ป ปุน รตุ ปุย ไม จีวิต เดอะ? แจง โอ อี
ไก. 27 ญ็อม ซ ฮอยจ กวน ปุย ปลัฮเตะ
ไม โม เตปค้ำา ยุส เดอะ นิง ซเป็ย คี นัก ยุส
เปืออะ เดอะ, ญ็อม เซ ซ เกือฮ ปุย โฮลฮ
โอเอือฮ คัม กัน ยุส อี โครยญุ โฆะ ปุย.
28 อี อัส ละ โม เปะ คัม เนอิม อี, โม เปะ
ป ซุง นา เอี ไก โรฮ ง่อน ป โอ ซ ยุม เมอ
กา เขียง โฮลฮ เดอะ ยุ ฮอยจ แปน กวน

16:18* นิง ลปง กริก เปโตร มัส อัส อี ซโมะ ไม.
เปตรา ไม อี. มัส อัส อี ไม ซโมะ ร้อง.

16:18** นิง ลปง กริก ซโมะ ระ เอี อัส

ปุย ปลั้ตะตะ กซัด นิง บันเมือง ยุช แตะ,”
อัส เซ ละ อี.

พะเยชู เปียน ตี แตะ ซองนา โม ลุกซิก แตะ

¹เญ่อม เอ็ง รซุน อี แลช ซงะ
17 เอ, พะเยชู บะ โรวก เปโตร ไม
ยาโคโบ ไม โยฮัน ป มัซ ปุ ยาโคโบ เซ
ไฮว ฮาวก เป็อง โม ฮลาวง ไม แตะ ตี
โคช. ²เญ่อม เซ เยอ พะจาว เปียน โกะ
พะเยชู ซองนา โม เซ. นา อี รฉินญ ซเป็ย
ตอก ซงะ ไฮ. เครอึง จาวป เครอึง ฟุค
อี ปิญ ฉะยป เล็ยป เอ็น. ³เญ่อม เซ เยอ
ลุกซิก ลอวย เซ ยุ ปลั้ช พรารวป ไฮ โมเซ
ซองนา แตะ ไม เอลียา, ลปุง ไม พะเยชู.

⁴เปโตร อัส เอี ละ พะเยชู, “พะโองจาว,
ไมจ มวน เนอิม ฮาวต เอะ นา เอี. คัส ปุก
รพาวม เปอะ อี ซ ยุช เตอ็ป นา เอี ลอวย
ล้ง. ยุช ออึง ละ ปะ ตี. ยุช ออึง ละ ไฮ
โมเซ ตี, ยุช ออึง ละ เอลียา ตี,” อัส เซ.

⁵เญ่อม เซ เปโตร ตี เค็อน โดว ฟวยจ ป
อัส อี. เล็ช ครูป ชุตรวู จัง ซงอม ลไล อี
โม เซ. โอก ลปุง เนอิม นิง ชุตรวู เซ, อัส
เอี, “ปุย เอี มัซ กวน ฮรัก เกอะ. ปุก เนอิม
รพาวม เมอะ. ไมจ เปอะ ง่อค ป อัส อี,”
อัส เซ.

⁶โม ลุกซิก อี เมื่อด เอ็ง ฮมอง อี, หล่า
รเคอ็ป เอ็น ฆ่า ฮรั้ง ลอน แตะ. ⁷พะเยชู

เอ็ญ เค็อะ เป็อ อี. “โกช ชุง, ปุ ฮลัด,” อัส
เซ ละ อี. ⁸เมื่อด เอ็ง ไบลญู ึ่ง แตะ แก
โอเอ็ช, ซวน โดว ปุย ไฮญู ตี เนอิม. ซวน
พะเยชู โน่ง.

⁹ลไล เล็ช อี ฉี พะเยชู คัด โม ลุกซิก
แตะ, อัส เอี, “กา เข็ยง โกช ไอม กวน ปุย
ปลั้ตะตะ เนอิม ลัก ยุม แตะ, ปุ ตี รโองะ
ละ ปุย ไลลาวง ป ยุ ป ฮมอง เปอะ เอี,” อัส
เซ ละ อี.

¹⁰โม ลุกซิก อี ไฮมญู อี, “โม คู เพอิก
พะทัม เมอ, เมอยุ อัส อี เอลียา ไมจ ฮอยจ
รกา,” อัส เซ ละ อี.

¹¹พะเยชู โลยช อี ละ อี, “ฮอยจ เนอิม.
ฮอยจ เก็ช โอเอ็ช เปียน โคระ เค็อง
โออยจ อี เอลียา เซ. ¹²ออี ปังเมอ ซ อัส
ละ เปอะ, เอ็ง ฮอยจ ตี ปุย ป มัซ ปุย ตอก
เอลียา เซ. ปุย ปังเมอ โอ ยุง ป มัซ อี. เอ็ง
ยุช อี ละ อี คัม รพาวม โกะ แตะ ไฮช.
ตอก โรช เซ, ป มัซ กวน ปุย ปลั้ตะตะ ซ
ไฮลช โรช ฮาวม ป โชะ ป ไฮญู ฆ่า โม
เซ โรช,” อัส เซ ละ โม ลุกซิก แตะ.

¹³ฟวยจ เซ โม ลุกซิก อี คาว คิง อี ป
อัส อี ละ แตะ เซ. เอ็ง ยุง มัซ อี อัส อี
ไลลาวง โยฮัน ป เก็ช ปุย รัป ปัดชมา.

พะเยชู เก็ช พี โอก ฮา กวนค

¹⁴เญ่อม ฮอยจ พะเยชู นิง นา ก รเจอิม
ปุย ไม โม ลุกซิก แตะ, ฮอยจ ปุย เคะ อี ตี

ปุย. นุ่ม ไว อี. อัส เฮี ละ อี, ¹⁵ “จาวไน, ปัว ปะ เลียก พาวม นิง กวน แตะ. ไก โชะ ลปลอยฮ เบฮ นิง. โชะ เนอิม โชะ แนม. กอ ดุช โตะ งอ, โตะ รอวาม. ¹⁶ อี เอ็จ ตาว ละ โม ลูกซิก เปอะ. โม ลูกซิก เปอะ ปังเมอ โอ ไฮ ยุช อี,” อัส เซ ละ อี.

¹⁷ พะเยชู อัส อี, “โม เปะ ปุย เจน เฮี, วิต แนฮ รพาวม เจือ เปอะ ไม พิต แนฮ ป คิต ป ง่อต เปอะ. อี ช อวต ลั้ง ไม โม เปะ เล็ญู เมอะ เมอ แล? ช ปุ่น โอด ลั้ง โม เปะ เมอะ เมอ แล? ตาว กวนคฺ เซเอ็ญู เคะ อี นา เฮี เมือ,” อัส เซ ละ อี.

¹⁸ พะเยชู บวยจ ละ พี. พี เซ โอก เอิน ฮา กวนคฺ เซ. กวนคฺ เซ ไฮ ไมจ เอิน. ¹⁹ กังเคะ เอ, โม ลูกซิก เอ็ญู โน่ง เคะ พะเยชู, อัส เฮี ละ อี, “เมอยุ โม เอะ เอ โอ โน่ง โอก ยุช พี เซ เมอ?” อัส เซ ละ พะเยชู.

²⁰ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “มัฮ ซ้า แตะะ รพาวม เจือ โม เปะ. อี อัส ละ เปอะ คัม เนอิม อี, โม เปะ คัส เปอะ ไก รพาวม เจือ เมอะ โน่ง มาชเทิต, คัส เปอะ ดวน บลาวง เฮี ร้าต ตี แตะะ ฮอยจ ลัก เติต, ตีน ช ร้าต เนอิม. เญาะ ไก โดว ตี เจือ เนอิม ป โอ โม เปะ ช เกียฮ ยุช ฮู,” อัส เซ.*

พะเยชู รโงะ แม โลลวง ซ ยุม แตะ

²² เจือม รโงะ ตี อี นิง จังวัต กาลีโล, พะเยชู อัส เฮี, “ป มัส กวน ปุย ปลัฮตะะ ช ญวต ปุย เกือฮ อี อวต ฆริม ลวัง บั้งคัป ปุย. ²³ โม เซ ช ยุช ยุม ไม อี. ลอวย ชงะ พะจาว ปังเมอ ช เกือฮ อี. ไกฮ โอม แม,” อัส เซ ละ อี. โม เซ ตุก เนอิม รพาวม ซ้า อี.

โลลวง เกป พาศี เรอิม วิฮัน

²⁴ เจือม ฮอยจ อี นิง ย่าง คาเพรนาอุม เมอ, โม ป เกป พาศี ละ เรอิม ปุย วิฮัน เนอ เอ็ญู เคะ เปโตร, ไฮมญู อี ตอก เฮี, “ป มัส ปอคู เปอะ อัม กัส โรฮ อี พาศี เยอ? อัม โอ กัส อี?” อัส เซ ละ อี.

²⁵ “กัส อี,” อัส เซ. เจือม เอ็ญู เปโตร ฮอยจ นิง เจืออะ อา, พะเยชู อัส เอิน อี ละ อี กา ไฮมญู อี, “ซีโมน, ปะ แกต เปอะ ตอก เมอ? โม กซัต นิง ปลัฮตะะ เฮี กอ เกป พาศี เนอิม นิง ปุย? อัม เกป อี เนอิม นิง กวน แตะะ? อัม เกป อี เนอิม นิง ปุย ไฮญู?” อัส เซ ละ อี.

²⁶ “กอ เกป อี เนอิม นิง ปุย ไฮญู,” อัส

17:20* 21 (พี ตอก เฮี ปังเมอ โอ ช ไก ตอก เกียฮ โครฮ ปุย อี โอก โนก ฮา กัน ไววอน ไม กัน เออ็ป อี ป โชม ป ไฮฮ แตะะ.) นิง พะทัม ป ไชฮ ปุย ไพรม อี ไก โดว คอ 21 นิง ง่อน อี.

เซ ละ อี เปโตร เยอ. พะเยชู อัส แม เอี
 ละ อี, “ดัส มัส ตอก เซ โม กวน อี จัมเปน
 โดว อี กัส. ²⁷ ตอก ออฮ ตอก เอีฮ ญุก,
 ปะ ไมจ เปอะ โฮว โจม เมต นิง ปลัฮ
 รยาวม. กะ ปุน เปอะ รกา, ววยฮ มวยญ
 อี. ช ยุ เปอะ ม้า แปป นิง. ดุย ดาว ละ โม
 ป เกป พาสี เซ รโดง อี ไม ปะ เดอิม โอ
 ช แปน ป พิต ละ อี,” อัส เซ ละ อี.

ป ระ ฮา ปุ ย นิง บั นเมือง มะ ลอง

¹ ญีอม เซ เยอ, โม ลุกซิก อี ฮอยจ
18 เคะ พะเยชู. ไฮมญ อี, “มัส ปุ ย ป
 ระ ไล ฮา ปุ ย นิง บั นเมือง มะ ลอง เงอ?”
 อัส เซ ละ อี.

² พะเยชู กอก กวนดู เอีญ เคะ แตะ ตี
 ปุ ย. เกือฮ อี ชุง อักอวน โม เซ. ³ อัส เอี,
 “ออี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, โม เปะ ดัส
 เปอะ โอ เมาะ โกะ ลโปลฮ พาวม แตะ,
 โอ เกือฮ ตี แตะ ตอก โม กวนดู, แจง โอ
 เปอะ ช โฮลฮ เลียก นิง บั นเมือง มะ ลอง
 เงอ. ⁴ ดัส ไก ป ปุน เร็จ ตี แตะ เตียม
 ตอก กวนดู ตี ปุ ย เอี, ปุ ย เซ ป ช แปน ป
 ระ ไล ฮา ปุ ย นิง บั นเมือง มะ ลอง,” อัส
 เซ ละ อี. ⁵ “ดัส ไก ป ปุน รัปคัม กวนดู ตี
 ปุ ย เบือ ที แตะ อี อี, เอ็จ มัส โรฮ รัปคัม
 อี อี. ⁶ ดัส ไก ป เพอิก กวนดู แตะวะ ป
 เอ็จ เจือ อี ตี ปุ ย เกือฮ ยุช ป พิต เดอ,

ช โชะ เนอิม ละ โกะ อี โอฮ. ฮา ช ยุช
 อี โอเอีฮ ตอก เซ เยอ, มัส เกือฮ อี ปุ ย
 ปุก ชโมะ คริต เองาะ ไม โงก โกะ แตะ
 ไม เกือฮ อี น้าก แตะ โตะ ปลัฮ รยาวม ก
 โตะ อี ฉักแฟน ลัง ละ อี ฮา เซ. ⁷ ตีน
 ช เมะมัก เนอิม ละ ปุ ย ปลัฮตะ ฆ่า เกือฮ
 โอเอีฮ อี ยุช ป พิต. โอเอีฮ เกือฮ ปุ ย ยุช
 ป พิต มัส ป จัมเปน ไก. ดัส ไก ป เพอิก
 ปุ ย เกือฮ ยุช ป พิต ตอก เซ ช โชะ เนอิม
 เมะมัก ลอก ฆ่า อี.”

⁸ “ดัส ตะ ชวง เปอะ เกือฮ เปอะ ยุช
 ป พิต โฮ, ไมจ เปอะ กิต แปะฮ โปวฮ.
 โฮลฮ เปอะ จีวิต โอ เญาะ ไก ลอยจ แตะ
 ไม ตะ ชวง กุด แตะ, ไมจ ลัง ฮา น้าก
 พะจาว เปอะ โตะ งอ โอ เกียฮ ญีต ไม
 ตะ ชวง ไมจ เปอะ. ⁹ ดัส ไร่ เปอะ เกือฮ
 เปอะ ยุช ป พิต, ไมจ เปอะ กัว แปะฮ โปวฮ.
 โฮลฮ เปอะ จีวิต โอ เญาะ ไก ลอยจ แตะ
 ไม ไร่ บลัฮ แตะ, ไมจ ลัง ฮา น้าก พะจาว
 เปอะ โตะ งอ มอ นโฮก ไม ไร่ ลอาก
 บลัฮ เปอะ.

แกะ ไชร ตี ตัว

¹⁰ “ไมจ เปอะ โดว นัมญุก กวนดู แตะวะ
 ตอก เอี ตี ปุ ย เนอิม. ช อัส อี ละ เปอะ,
 โม เตปด้า ป แลน แก กวนดู เซ อาวต
 เมือง มะ ลอง โฮลฮ ยุ เล็ง นา เปือะ เกอะ
 ป อาวต เมือง มะ ลอง เซ. ¹² โม เปะ แกต

เปอะ ตอก เมอ, ดัซ ปุย ไก แกะ ยุส ตี รอย
 ตัว, ดัซ ไฆร ตี ตัว โห, โม่ ซ ละ อ้าง อี
 หนึ่ง บลาวง เซ แกะ รโตม โรส ซโตม ตัว
 เซ, โม่ โหว ซาวป แม อี ตัว ป ไฆร อี เซ?
 13 อี อัส ละ เปอะ คัม เนอิม อี, ดัซ ยู แกะ
 ไฆร ยุส แตะ เซ โห, โม่จ รพาวม ฮา ยู
 แตะ แกะ โอ ไฆร รโตม โรส ซโตม ตัว
 ยุส แตะ เซ. 14 ตอก โรส เซ, ป มัซ เปืออะ
 อาวต เปอะ เมือง มะลอง เงอ, ขวต เกือฮ
 โดว โม่ ป แตะวะ ตอก เฮี ไฆร ฮา กระ ตี
 ปุย เนอิม,” อัส เซ ละ อี.

เอี้ยกปู ป ยุส ป พิต

15 “ดัซ เอี้ยกปู เปอะ ยุส ป พิต ละ เปอะ,
 โม่จ เปอะ โหว รโงะ พิต โฉวะ ยุส อี
 ละ อี ซอง โด ซอง. ดัซ เนอึง ป อัส เปอะ,
 ตีน ซ ปุก ปอ แม เปอะ ปุ แตะ. 16 ดัซ
 โอ เนอึง ป อัส เปอะ, โม่จ เปอะ บะ ปุย
 โหว โม่ แตะ ตี ลอา ปุย, หนึ่ง ซ เกือฮ เปอะ
 แปน พีญัน เดอิม ป อัส ป มวยญู เปอะ
 ละ ปุ แตะ ซ แปน ป แจง ป แน โครยญู
 มวยญู. 17 ดัซ โอ เนอึง ป อัส โม่ เซ,
 โม่จ เปอะ รโงะ ละ คริตซัจก. ดัซ โอ
 โรส เนอึง ป อัส คริตซัจก เซ, โม่จ เปอะ
 เกือฮ อี ตอก ปุย ดัง เมือง ละ เปอะ โม่
 เกือฮ อี ตอก ป เกป พาสี โอเอือฮ.

18 “ออี อัส ละ โม่ เปะ คัม เนอิม อี,
 ญืออม คัด เปอะ ออฮ หนึ่ง ปลัฮตะ เฮี, หนึ่ง

เมือง มะลอง ซ คัด โรส ละ เปอะ ตอก เซ.
 ญืออม โปง เปอะ ออฮ หนึ่ง ปลัฮตะ เฮี, หนึ่ง
 เมือง มะลอง ซ โปง โรส ละ เปอะ ตอก
 เซ โรส. 19 อี ซ อัส แม ละ เปอะ ตี
 เจือ. โม่ เปะ เอ, ดัซ ไก ลอา ปุย ป อาวต
 หนึ่ง ปลัฮตะ เฮี ป ปัว โอเอือฮ หนึ่ง รพาวม ตี
 โดฮ แตะ, เปืออะ อาวต เกอะ เมือง มะลอง
 ซ โพต เซ ละ อี. 20 ดัซ ไก ป โพรม หนึ่ง
 มอยฮ อี ลอา ลอวย ปุย นา ออฮ นา เอือฮ
 ญุก, อี ซ อาวต โม่ นา เซ,” อัส เซ.

**กวนใจ ป โอ เลี้ยก พาวม หนึ่ง
 ปุโฮมว แตะ**

21 ฟวยจ เซ เยอ, เปโตร เอือญู เคะ
 พะเยชู, อัส เฮี ละ อี. “พะโองจาว, ดัซ
 เอี้ยกปู อี ยุส แนฮ ป พิต ละ อี โห, โม่จ
 อี ยาก ละ อี ซดุ โฮน เดอิม ซ เคราะ อี?
 อาแลฮ โฮน โม่ เอือจ เคราะ อี?” อัส เซ ละ
 อี.

22 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ออี มัซ โดว
 อัส ละ เปอะ อาแลฮ โฮน โน่ง. มัซ อัส
 ละ เปอะ อาแลฮ เซ อาลแซลฮ โฮน.

23 “ไลลวง ตอก ตัดเตียง พะจาว ปุย
 ปลัฮตะ ซ แปป ละ เปอะ โม่ กซัด ป ขวต
 โฮมญู ที ไลลวง ม่า ไปญู โม่ กวนใจ ยุส
 แตะ. 24 ญืออม คิต โรง อี ตอก เซ เยอ,
 ฮอยจ ปุย ไก รมะ หนึ่ง กซัด เซ แปน ลัน
 แปป แตะ ตี ปุย. 25 กซัด เซ ควน ปุย

โหว โหะ คาว โหะ คอง ยุส ป รมะ นิง
 แตะ เซ, ไม่ เญื่อะ ไม่ ม่า อี, ไม่ โกะ อี
 ไม่ ปุย เญื่อะ อี ไม่ กวน อี, ละ ซ โรก
 อี รมะ แตะ เซ นิง, ฆ่า โอ อี ไก ม่า ยุส.
 26 กวนใจ รมะ นิง อี เซ นุ่ม ไว อี ปอ จิ
 ไกญ แตะ เตะ, ปัว อี, 'ปอเสียง, ปัว ปะ
 โทลาว ละ แตะ, อี ซ โรก ละ เปอะ,' อัส
 เซ ละ อี. 27 ปอเสียง อี เซ เกือฮ อี เอ็ญ.
 เกือฮ อี ฟวยจ เอ็น ละ อี รมะ อี เซ นิง
 เสียง พาวม อี นิง.

28 "กวนใจ อี เซ, เญื่อม โอก โหว อี
 รโตฮ ยุ ป รมะ นิง โกะ แตะ ตี รอย แทป
 เซ. มัส ตี กวนใจ กซัต เซ. โฮมวด แบต
 โงก ปุย เซ. อัส เอ็, 'โรก แปฮ เนิ รมะ
 เปอะ นิง อี เซ,' อัส เซ ละ อี. 29 ปุย เซ
 นุ่ม ปอ จิ ไกญ แตะ เตะ, ปัว อี นิง อี, 'ปัว
 ปะ โทลาว ละ แตะ. อี ซ โรก ละ เปอะ,'
 อัส เซ ละ อี. 30 ปุย เซ เน็อง โดว อี ละ อี.
 โหว ดุส เอ็น อี โตะ คอก ตี เจน กา โฮลฮ
 อี โรก รมะ แตะ เซ.

31 "โม ปุโฮมว กวนใจ อี เซ, เญื่อม เอ็จ
 ยุ อี ไล ป ยุส อี ละ ปุย เซ, ตุก เนอ็ม ตุก
 แนม รพาวม ฆ่า อี. ลอด เอ็ญ รโฮงะ ไล
 เซ ละ ปอเสียง แตะ เซ. 32 ปอเสียง อี เซ
 กอก กวนใจ เซ แตะ เอ็ญ เคะ แตะ, อัส
 เอ็ ละ อี, 'ปะ ป มัส กวนใจ ฆอก รพาวม
 เมอ, อี เอ็จ เกือฮ ฟวยจ ละ เปอะ รมะ
 ปะ นิง แตะ เต็อง โอยจ อี นิง ปัว ปะ นิง

แตะ. 33 ปะ โอ โมจ เปอะ เสียง พาวม
 นิง ปุโฮมว แตะ ตอก เสียง พาวม อี นิง
 ปะ เอ็?' อัส เซ ละ อี.

34 "ปอเสียง อี เซ ฮาวก รพาวม. มอป
 ปุย เซ ละ กุม คอก เกือฮ อี ยุส ป โหะ ละ
 อี ตี เจน กา โฮลฮ อี โรก รมะ แตะ เซ
 เต็อง โอยจ อี. 35 ตอก โรฮ เซ ดัส โม
 เปะ ที ลัง เอ็ยกปุ แตะ พิต โตะ รพาวม
 แตะ, เป็อะ ฮาวต เกอะ เม็อง มะลอง เงอ
 ซ ยุส โรฮ อี ละ เปอะ ตอก เซ โรฮ
 โครยญ โฆะ เปอะ," อัส เซ พะเยชู.

ไลลาวง ละ ปุย ปุยเญื่อะ แตะ

1 ฟวยจ อัส พะเยชู โอเอ็ฮ เซ เยอ,
19 โอก ฮา จังวัต กาลีไล โหว เสียง
 นาตี โม ยูไ่ บลัส โกลง ยอรเด่น ลัก
 เดิต. 2 รเจอ็ม ฟวด ปุย โฮวน. เมอะ
 ป โหะ นิง อี พะเยชู เกือฮ อี โฮ นา
 เซ. 3 เญื่อม เซ ฮอยจ โม ฟารีไซ เคะ อี,
 โฮมญ อี, "ดัส ปรมะ ละ ปุยเญื่อะ แตะ
 ฆ่า พิต ตอก ออฮ ญุก พิต ตอก เอ็ฮ ญุก,
 อัม ปุก อี โกตโม ยุส พะจาว, อัม โอ ปุก
 อี?" อัส เซ ละ อี นิง ซ มอง แตะ โฮวต
 ลปง อี.

4 โลยฮ พะเยชู ละ อี, "โม เปะ อัม
 มัส โอ เปอะ ตี ลาว พะทัม ไลลาวง ยุส
 พะจาว ปุย เม็อ โรง อี เกือฮ อี เปน รมะ

รโปวัน เนอ, ⁵ ไม้อ้อ อี เอ้, 'ปรมะ ไมจ อี ละ มะเปืออะ แตะ นิง ติต รพาม อี นิง ปรโปวัน เญืออะ แตะ. ปุย ลอา เซ เอ็ง แปน เนะ ชอ้ง ตี.' อ้อ เซ โทกไม ยุส พะจาว เยอ. ⁶ ปุย ลอา เซ เญืออะ ม้อ โดว ลอา, เอ็ง ม้อ ตี. เคียง ม้อ อี ตอก เซ ป เกือฮ พะจาว อาวต ตี อี ไมจ โดว ปุย รก้อ ฮา ปุ แตะ," อ้อ เซ ละ อี พะเยชู.

⁷ โม เซ ไฮมญู แม อี, "ด้อ ม้อ ตอก เซ, โอ โมเซ เมอญู ดวน อี อะะ ยุส นังซี ลักกัน กัน ละ ปุย ปุยเญืออะ แตะ ละ ปรโปวัน เญืออะ แตะ, เดอิม ซ ปุณ ละ อี?" อ้อ เซ ละ อี.

⁸ พะเยชู อ้อ เอ้ ละ อี, "โอ โมเซ ม้อ ญอม อี เกือฮ โม เปะ ละ ปุย เญืออะ แตะ นิง ฆวต โอฮ ลอน โม เปะ รพาม โกะ แตะ โอฮ. เมื่อ โรง อี ปังเมอ โอ ตอก เซ. ⁹ ซ อ้อ อี ละ เปอะ, ป ละ ปรโปวัน เญืออะ แตะ เตือง โอ อี เลน จู ไม ปุย ไฮญู ญู, ไม โอฮ แม อี ปรโปวัน โคระ เญืออะ แตะ เอ็ง ม้อ เลน อี จู," อ้อ เซ ละ อี.

¹⁰ โม ลูกซิก อ้อ เอ้ ละ พะเยชู, "ด้อ ไลลวง รมะ รโปวัน ซ ม้อ ตอก เซ, ไมจ ลัก โอ อี เญืออะ ฮา เฟือฮ," อ้อ เซ ละ อี.

¹¹ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, "ลปุง ตอก เซ ปุณ โอฮ โดว อี โครยญู โฆะ ปุย. ป ปุณ โอฮ แฮ ม้อ เกือฮ พะจาว อี ปุณ โอฮ อี.

¹² งอน อี ม้อ ป โอ เญืออะ ฆ่า เนะ ชอ้ง เกิต อี ไม เซ. งอน อี ม้อ ป โอ เญืออะ ฆ่า ป ยุส ปุย ละ แตะ. งอน อี ม้อ โฆง อี เกือฮ ตี แตะ โอ เญืออะ เปือ บันเมือง พะจาว. โม ป ปุณ ยุส ตัม ไล เซ, ยุส เมือ," อ้อ เซ ละ อี.

พะเยชู ย่อง เตะ แตะ ราว โม กวนดู

¹³ ฟวยจ เซ เยอ ดาว ปุย โม กวนดู เคะ พะเยชู นิง ซ เกือฮ อี ย่อง เตะ แตะ ราว อี ไม ไววอน อี เฟือ. โม ลูกซิก อี ริ คัด โม เซ โอ ดาว อี. ¹⁴ พะเยชู อ้อ เอ้, "เกือฮ เอ็ญู เคะ อี เมือ, โม กวนดู เซ. ปุ เญืออะ คัด เฟือฮ. เอ็ง ม้อ ปุย ตอก กวนดู โม เอ้ ป ไฮลฮ บันเมือง ยุส พะจาว แปน คอง แตะ," อ้อ เซ ละ อี. ¹⁵ ฟวยจ ย่อง อี เตะ แตะ ราว โม กวนดู เซ ไฮว ฮา นา เซ.

ปุย กอย ป นุม อาญู

¹⁶ เญือม เซ เยอ ฮอยจ ปุย เคะ พะเยชู ตี ปุย. ไฮมญู อี, "อาจาน, ม้อ กัน ไมจ ตอก เมอ ป ไมจ อี ยุส ฮู เดอิม ซ ไฮลฮ จีวิต โอ ญูอะ ไก ลอยจ แตะ?" อ้อ เซ ละ อี.

¹⁷ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, "เมอญู ไฮมญู เปอะ อี นิง กัน ไมจ เจอ? ไก โดว ป ไมจ ป ญัก โนก ฮา พะจาว ตี โตน เนอ. ปะ ด้อ เปอะ ฆวต ไฮลฮ จีวิต โอ ญูอะ

ไก ลอยจ แตะ, ไมจ เปอะ ยุช คัม ป อ้อ
พะจาว อ้อ,“ อ้อ เซ ละ อี.

18 “เมอ ป ไมจ อี ยุช 닝 อี?” อ้อ เซ.
พะเยชู โลยช อี ละ อี, “ ปุ่ ยุช ยุม ไม
ปุย. ปุ่ เลน จุ อู. ปุ่ ברה ปุ่ ปอก. ปุ่ แปน
พีณัน โอ เนอิม เมอ. 19 ไมจ เปอะ นัปที
มะเปืออะ แตะ. ไมจ เปอะ ฮรัก ปุ่ ย่าง แตะ
ตอก ฮรัก เปอะ โกะ แตะ โอช,“ เซ ป อ้อ
พะจาว อ้อ,“ อ้อ เซ.

20 ปุ่ ย นุม อาญู เซ อ้อ แม เอี ละ
พะเยชู, “โอเอือช ตอก เซ อี เอ็จ เนอึง
โครยญู เจือ. เมอ ป วิต ลั้ง อี 닝 อี?” อ้อ
เซ ละ อี.

21 พะเยชู อ้อ เอี ละ อี, “ปะ ค้อ เปอะ
ฆวต แปน ปุ่ ย กุมปอ โครยญู เจือ, เอ็ญู
โซะ คาว โซะ คอง เปอะ. ม้า โฮลช เปอะ
เซ จัต แม ละ ป ตุก ป ญัก. ค้อ เปอะ ยุช
ตอก เซ ปะ ช พอม เนอิม ป โฮลช เปอะ
닝 เมือง มะลอง. ฟวยจ เซ โฮว ฟวต อี
อี,“ อ้อ เซ ละ อี.

22 ปุ่ ย นุม อาญู เซ เมือต ฮมอง ลปุง ตี
มวญู เซ, โกอ เอ็ญู ไม รพววม ตุก แตะ
닝 ม้อ แตะ ปุ่ ย โฮวน โอเอือช ยุช.

23 พะเยชู อ้อ เอี ละ โม ลุกซิก แตะ,
“อ้อ อ้อ ละ เปอะ คัม เนอิม อี, ป กอย ญัก
เนอิม ช โฮลช อี เล็ยก 닝 บันเมือง มะลอง
เงอ. 24 ช อ้อ แม ละ เปอะ, ช ลอด อุด

โตะ ญู อี ช เยือ ลั้ง ฮา เล็ยก ป กอย 닝
บันเมือง ยุช พะจาว ตี ปุ่ ย,“ อ้อ เซ ละ อี.

25 โม ลุกซิก เมือต เอ็จ ฮมอง โอเอือช
ตอก เซ เงอิต ฆ่า อี, อ้อ เอี, “ค้อ ม้อ ตอก
เซ โฮ, อัม ม้อ โอ อี ไก ตี ตี เนอิม ป ช
เก็ยช โปน อี ม้อ เปอะ?” อ้อ เซ ละ อี.

26 พะเยชู แก โม ลุกซิก แตะ. อ้อ เอี
ละ อี, “เก็ยช ยุช โดว อี ปุ่ ย ปลัชตะ เอ,
พะจาว ปังเมอ เก็ยช ยุช อี โครยญู เจือ,“
อ้อ เซ.

27 ฟวยจ เซ เปโตร อ้อ เอี ละ พะเยชู,
“เอะ เอ เอ็จ ละ โครยญู เจือ โอเอือช อี,
โฮว ฟวต ปะ. เมอ ป ช โฮลช เอะ เอ?”
อ้อ เซ ละ อี.

28 พะเยชู โลยช อี ละ อี, “อ้อ อ้อ ละ
โม เปะ คัม เนอิม อี, เมือม งววม กวณ ปุ่ ย
ปลัชตะ 닝 ก งววม คี นัก ยุช แตะ ละ ช
รเตือช แตะ ปุ่ ย เยอ, โม เปะ ป เอ็จ ฟวต อี
อี ช โฮลช โรช เปอะ งววม นา ก งววม
คี กาว ลอา โดช. ช โฮลช เปอะ รเตือช
รตุม โม อิชราเอน เตือง กาว ลอา เจอ อี.
ม้อ เมือม เซ เมือม ช เป็ยน โอเอือช เกือช
โคระ เตือง โอยจ อี. 29 โม ป เอ็จ โฮลช
ละ มะเปืออะ เมืออะ ม่า แตะ ไม เอ็ยกป
กวณ รันน แตะ เปือ ที แตะ อี อี, ช โฮลช
รโตง แตะ ตี รอย ไม ช โฮลช อี จีวิต โอ
ญวาะ ไก ลอยจ แตะ. 30 ปุ่ ย โฮวน อาวต

รกา ซ โฮลส แม อาวต รเคะ. ป อาวต
รเคะ ซ โฮลส อาวต รกา,” อัส เซ ละ อี.

ไลลวง รปิม อะงุน

20 ¹พะเยซุ อัส แม อี ตอก เฮ็,
“ไลลวง ตอก ตัดเตียง พะจาว ปุย
ปลั้เตะ ซ แพป ละ เปอะ ไม่ กุม เญื่อะ
งาวป โทฮ โฮว ละ ซ ซาวป แตะ จัง ปุย,
ละ ซ เกื่อฮ แตะ ยุส กัน โตะ รปิม อะงุน
เญื่อะ แตะ. ²เญื่อม เอ็จ โตกโลง อี ไม่
ลุกจัง แตะ ตี ซงะ ตี แทป เปอ, ดวน อี
โฮว ยุส กัน โตะ รปิม. ³เมาะ ซโตม โมง
เมื่อ ก ซะ อี, โฮว แม ยุ ปุย อาวต ปลาว
โตะ กัต ง่อน. ⁴อัส เฮ็ ละ อี, ‘ไม่ เปะ
โฮว ยุส โรฮ กัน โตะ รปิม ยุส อี. ซ
เกื่อฮ จัง เปอะ ละ เปอะ เมาะ ปุก อี,’ อัส
เซ ละ อี. โม เซ โฮว เอ็น.

⁵“เญื่อม ง่อน ซงะ โฮว แม ตี โฮน.
เมาะ ลอวย โมง โฮว แม โรฮ. บะ แม ปุย
ตอก ไพรม แตะ. ⁶เมาะ พอน โมง โอก
โฮว แม. รโตฮ แม ยุ อาวต ปลาว ปุย
ง่อน, อัส เฮ็ ละ อี, ‘เมอยุ โม เปะ อาวต
ปลาว เปอะ นา เฮ็ ไกลป ซงะ เอ?’ อัส เซ
ละ อี.

⁷“ไม่ เซ โลยฮ อี ละ อี, ‘อาวต ซ่า โอ
แตะ ไก ป จัง,’ อัส เซ ละ อี. ปุย เซ อัส เฮ็
ละ อี, ‘ไม่ เปะ โฮว ยุส โรฮ กัน โตะ รปิม

อะงุน ยุส อี,’ อัส เซ ละ อี. โม เซ โฮว
เนอิม.

⁸“เญื่อม ฮลอง บู ป กุม รปิม เซ อัส เฮ็
ละ ป กุม ลุกจัง แตะ เซ, ‘กอก โม ป ยุส
กัน เซ เอ็ญ. กัส งวยฮ ซงะ อี. ป ฮอยจ
ยุส กัน รเคะ กัส ละ อี รกา. ฟวยจ เซ กัส
ละ ปุย โฮญ ฮอยจ ละ โม ป ฮอยจ รกา
เต็อง โอยจ อี,’ อัส เซ ละ อี.

⁹“ไม่ ป ยุส กัน เนอิม พอน โมง เมื่อ
ก ปุ อี ฮอยจ เคะ อี. โฮลส จัง แตะ ตี
แพป โครยญ โฆะ แตะ. ¹⁰เญื่อม ฮอยจ
แม โม ป ยุส กัน รกา เซ เคะ อี, บระ
แกต ตี แตะ ซ โฮลส อี โฮวน ฮา โม เซ,
ปังเมอ โฮลส โรฮ อี ตีๆ แทป ตอก ปุ แตะ
โครยญ โฆะ แตะ. ¹¹เญื่อม เอ็จ โฮลส
อี งวยฮ ซงะ แตะ ปุปี ละ กุม รปิม เซ.
¹²อัส เฮ็ ละ อี, ‘ป ยุส กัน รเคะ เอ ยุส กัน
ตี ซัวโมง โน่ง. เกื่อฮ โน่ง เปอะ จัง อี
บริญ ไม่ เอะ ป ยุส กัน แปน ซงะ ไกลป
อี ลลิ่ง โชะ กอยจ โชะ บริญ เมอ?’ อัส เซ
ละ อี.

¹³“ป กุม รปิม เซ โลยฮ อี ละ โม เซ
ตี ปุย, ‘เอ็ยก, อี ยุส โตว ป พิต ละ เปอะ.
ปะ ไม่ เปอะ เอ็จ โตกโลง โฮฮ ตี ซงะ ตี
แพป? ¹⁴โฮฮ เม็ฮ จัง เปอะ เซ. เอ็ญ ไม่.
ออี ซาวต เกื่อฮ ป ฮอยจ รเคะ โฮลส บริญ
ไม่ ปะ โรฮ. ¹⁵ดัส อี โกว คาวคอง
แตะ ตัม รพาวม โกะ แตะ โฮฮ อัม พิต

เดอะ นิง? ด้อ อี ซเปือย ละ ปุย, ปะ เมอยุ
ลเสี่ยก เปอะ นิง? อ้อ เซ ละ อี.

16 “ตอก โรย เซ, ป อาวต รเคะ ซ
โฮลย อาวต รกา. ป อาวต รกา ซ โฮลย
แม อาวต รเคะ,” อ้อ เซ.

พะเยชู รโงะ มะ อ้าง โลลวง ซ ยุม เดอะ

17 ลโล ฮาก พะเยชู นิง เวียง
เยรูซาเลม, กอก ลูกซิก เดอะ เอ็ญ เคะ เดอะ
เดือย กาว ลอา ปุย อี นา ก ลโละ อี
ดัม กระ เซ, อ้อ เอ็ ละ อี. 18 “อะ ซ
ฮาก นิง เวียง เยรูซาเลม. ป ม้อ กวน ปุย
ปล้อเตะ ซ มอป ปุย ละ โม ซตุ ระ ไม โม
คู เพอ็ก พะทัม. ซ นอป อี โก พิต ปอ ยุม
อี. 19 ซ มอป แม อี ละ ปุย ดั่ง เมือง. ปุย
ดั่ง เมือง เซ ซ โล่ ญวยฮ อี. ซ ปุฮ อี, ไม
ซ ยุช ยุม ไม อี นิง ไมะซาแควง. ลอวย
ซงะ พะจาว ปังเมอ ซ เกือย อี โกอ โอม
แม,” อ้อ เซ ละ อี.

มะ ยาโคโบ ไม โยฮัน ฮอยจ ปัว โอเอ็ย

20 ฟวยจ เซ เยอ ปโรไปวน เญือะ เซเบได้
ฮอยจ เคะ พะเยชู ไม กวน เดอะ เดือย ลอา
อี. นุ่ม ไว อี. ปัว โอเอ็ย นิง อี. 21 พะเยชู
ไฮมญ อี, “เมอ ขวต โอฮ เปอะ?” อ้อ เซ
ละ อี. ปโรไปวน เซ อ้อ เอ็, “ด้อ เปอะ เอ็จ

โฮลย แปน กซัด โฮ, ปัว ปะ เกือย กวน
ลอา เดอะ เอ็ งาม ลวง ดอม เปอะ ตี ปุย,
ลวง วิ เปอะ ตี ปุย,” อ้อ เซ ละ อี.

22 พะเยชู อ้อ เอ็ ละ ปุย ลอา เซ ซ่า อี,
“โม เปะ ปัว เปอะ โอเอ็ย เดือย โอ เดอะ
ยง. เป็ยญ อี โม เปะ อัม ซ ปุน ญ โรย
เปอะ?” อ้อ เซ ละ อี. “ปุน เนอะ,” อ้อ เซ.

23 พะเยชู อ้อ แม อี ละ อี, “เป็ยญ อี
โม เปะ ซ ญ เนอิม เปอะ. โลลวง โฮลย
ปุย งาม ลวง วิ ไม ลวง ดอม อี เซ ม้อ
โตว ป ฟวยจ นิง อี. ยุช เปือะ เกอะ อ้าง
ละ ป ออย ซ โฮลย ปุย เซ งาม นิง,” อ้อ
เซ ละ อี.

24 เมือต เอ็จ ฮมอง อี โม ลูกซิก กาว ปุย
อี เซ, วัว ปุย ลอา เซ รพาม อี ซ่า อี.

25 พะเยชู กอก โม ลูกซิก เดอะ เซ เอ็ญ
เคะ เดอะ, อ้อ เอ็ ละ อี, “โม เปะ เอ็จ ยง
เปอะ ป ดัดเต็ยง ปุย ดั่ง เมือง โกอ คันป
เดอะ ปุย อาวต ฮริม เดอะ. ปุย ระ นิง อี
เกือย ตี เดอะ ปุน อ้อ ปุน มวยญ เปือ อัมนัด
เดอะ. 26 โม เปะ เอ ปังเมอ โอ เปอะ ไมจ
ยุช ตอก เซ. ป ขวต แปน ป ระ ลลึง
เปอะ ไมจ อี เกือย ตี เดอะ แปน ป รชอย
ละ ปุย. 27 ป ขวต แปน ฮัวนา ลลึง เปอะ
ไมจ อี แปน กวนใจ ปุย โจฮ ปุย. 28 ป
ม้อ กวน ปุย ปล้อเตะ ฮอยจ โตว ละ ซ
เกือย เดอะ ปุย รชอย ละ โกะ เดอะ. ม้อ
ฮอยจ อี ละ ซ รชอย โกะ เดอะ ละ ปุย,

ไม่ ไปง อี จีวิต แตะ นิง ช โดช แตะ ปุย
โฮวาน เซ ฮา มัป ยุช อี," อัส เซ.

ปุย จัก ไร่ ลอา ปุย

29 ญีอม โอก พะเยชู ฮา ย่าง ยะรีโค
ไม่ โม ลูกซิก แตะ, ปุย โฮวาน รเจอิม ฟวด
พะเยชู กระ โฮว อี. 30 ไก ปุย จัก งาม
เขียง กระ ลอา ปุย. ญีอม ฮมอง อี อัส
ปุย พะเยชู พา นา เซ เยอ, อัส เฮี เรียง,
“พะโอองจาว, ป มัส จัตเจือ ด่าวิต, ปัว ปะ
เลียง พาวม นิง แตะ,” อัส เซ ละ อี.

31 โม ปุย โฮวาน เซ คัต อี ดวน อี อาวต
โฆย. ป จัก เซ ปังเมอ โฮว ละ อัส แตะ
เรียง, “พะโอองจาว, ป มัส จัตเจือ ด่าวิต,
ปัว ปะ เลียง พาวม นิง แตะ,” อัส เซ.

32 พะเยชู ชุง เอิน ลโล๊ะ นา เซ, กอก ป
จัก เซ เอัญญู เคะ แตะ, อัส เฮี ละ อี, “โม
เปะ ลอา, เมอ ป ฮวต เกือช เปอะ อี ยุช
ละ แตะ?” อัส เซ ละ อี.

33 ป จัก เซ โลยช อี ละ อี, “พะโออง
จาว, ปัว ปะ เกือช เอะ เกียช ยุ โอเอ็ช,” อัส
เซ ละ อี.

34 พะเยชู เลียง พาวม นิง อี, เตือะ เปือ
ไร่ อี. เคียง เซ ไร่ อี เกียช ยุ เอิน อี โอเอ็ช
อี. ฟวยจ เซ ลอด ฟวด พะเยชู กระ โฮว
อี.

พะเยชู เลียง นิง เวียง เยรูซาเลม

1 ญีอม เซ พะเยชู ไม่ โม ลูกซิก
21 อี ฮอยจ ชติ ไม่ เวียง เยรูซาเลม
ปุย. ญีอม โฮว อี นิง กระ อา, ฮอยจ ย่าง
เบตฟาเก ป อาวต นิง ชวง บลาวง กาวก.
ญีอม เซ ดวน ลูกซิก แตะ โฮว ลอา ปุย.
2 อัส เฮี ละ อี, “โฮว เลียง โตะ ย่าง อาวต
ลักกา เปอะ เซ. ญีอม เซ ช ยุ เอิน เปอะ
บรัง ปุก ปุย อึง ไม่ กวน อี. กัส เมือะ
โรวก ฮอยจ เคะ อี. 3 ดัส ไก ป อัส
โอเอ็ช ละ เปอะ, อัส เฮี ละ, ‘ฮวต โกว
พะโอองจาว ตี เตะ.’ ดัส เปอะ อัส เซ ละ ติน
ช เกือช เอิน อี ละ เปอะ,” อัส เซ ละ อี.

4 โอเอ็ช ไล เฮี เอ็จ มัส เกิด อี นิง ช
เกือช อี แปน ดอก ป อัส ป ซิป ลปุง พะจาว
โฆะ ช เกิด โฮ, มัส อัส อี เฮี, 5 “ไมจ
เปอะ รโองะ ละ ปุย อาวต นิง เวียง ซ็โยน
ดอก เฮี, แลน เมือ, กชัต ยุช เปอะ เอ็จ
ฮอยจ เคะ เปอะ. มัส ปุย ปีกๆ ออนๆ. บุก
โรวก บรัง. มัส เนอิม กวน บรัง ป บุก อี
เซ.” อัส เซ.

6 ลูกซิก อี เซ โฮว ยุช เนอิม อี ตัม ดวน
พะเยชู แตะ ยุช. 7 เมือะ โรวก มะ บรัง
ไม่ กวน อี เซ. ปอยจ คุม เครูอึง แตะ นิง

ตั้งโฆระ มะ บรัง ไม่ กาน อี เซ. ฟวยจ
เซ พะเยชุก บุก ปุ โหว อี.

8 โม่ ป รเจอิม โหวน นา เซ ตุม โรช
เครอิง เซอิก แตะ นิง กระ โหว อี. ง่อน อี
บิช ตุม ฮละ โคะ นิง กระ โหว อี เซ โรช.
9 โหว กา อี ง่อน. ฟวต ลักคะ อี ง่อน, อัส
ปุ โหว เฮี เรียง, “ญันดี ไม่ จัดเจือ คำวิต,
เกือช ซุก ซุก บัน ละ ป ฮอยจ นิง มอยช
พะจาว. ญันดี ไม่ พะจาว ป อาวต เมือง
มะลอง,” อัส เซ โม่ ป โหว ฟวต เตอ.

10 ญือม เอ็จ เลียก พะเยชุก นิง เวียง
เยรูชาเลม เมอ, ปุย นิง เวียง เซ โดวช
รพาวม เตือง โอยจ แตะ เอิน. “ปุย เฮี มัส
ปุย?” อัส เซ ละ ปุ แตะ.

11 โม่ ป โหว ไม่ อี เซ อัส เฮี, “ปุย เฮี
มัส เยชุก ป ซิป ลุง พะจาว, มัส ปุย ยวง
นาชาเรต จังวัต กาลีไล,” อัส เซ.

พะเยชุก โครช ป โชะ โอเอ็ช โอก ฮา วิฮัน ยุช พะจาว

12 ฟวยจ เซ พะเยชุก โหว เลียก โตะ ควง
วิฮัน, โครช โม่ ป โชะ ป นาวง โอเอ็ช ไม่
ป รวี โอเอ็ช โอก ฮา วิฮัน เตือง โอยจ อี.
รเคือป โตะ ยุช โม่ ป เปียน ม่า ไม่ รเคือป
อี ตั้งอี่ งาวม ป โชะ รโกะเกอี่. 13 อัส
เฮี ละ โม่ เซ, “พะทัม เอ็จ อัส อี ตอก เฮี,
‘วิฮัน ยุช อี ปุย ช อัส อี มัส นา ก ไวออน

ป/ย.’ โม่ เปะ ปิงเมอ เกือช เปอะ เปน ‘โตะ
ทัม อาวต คะมุย.’ ” อัส เซ ละ อี พะเยชุก.

14 ญือม เซ โม่ ป จัก ไม่ โม่ ป คาโด
โหว เคะ พะเยชุก ฮอยจ โตะ วิฮัน เซ.
พะเยชุก เกือช อี โฮ. 15 โม่ ชตุ ระ ไม่
โม่ คู เพอิก พะทัม ยุช พะเยชุก ป ชัมคัน.
ฮมอง โรช อัส โม่ กานดู อี ตอก เฮี โตะ
วิฮัน เรียง, “ญันดี ไม่ จัดเจือ คำวิต,”
ฮมอง อัส อี เซ. โม่ เซ วัว รพาวม อี ฆ่า
อี.

16 อัส เฮี ละ พะเยชุก, “ปะ โม่ เปอะ
ฮมอง ป อัส โม่ เฮี?” อัส เซ ละ อี. พะเยชุก
โลยช อี ละ อี, “เอ็จ ฮมอง เอะ. โม่
เปะ อัม มัส โอ เปอะ ดิ ลาว พะทัม ป อัส
เฮี โฮ, ‘ปะ เอ็จ เกือช เปอะ โม่ กานดู ไม่
กานงัก แตะวะ ลีลาว แตะ นิง ลุง เนอิม
แนม แตะ,’ อัส เซ พะทัม.”

17 พะเยชุก โกอ โหว ฮา โม่ เซ, โอก
โหว ฮา เวียง เซ ฮอยจ ยวง เปทาเน็ช.
โอง นา เซ ดิ ซาวม.

ไลลวง โคะ เม ป โสรง ซออช

18 เมือ ก ชะ งาวป อี พะเยชุก ช เลียก แม
นิง เวียง เซ. ญือม โหว อี นิง กระ ฆวต
โซม. 19 ชวน โคะ เม โบ กระ ดิ โคะ.
โหว แลน อี. ไก โดว เปลิ ละ อี. ยุช ละ
อี่ โน่ง. ฟวยจ เซ อัส เฮี ละ โคะ เซ, “ปุ

เงือะ เปลิ เขิม เฮี โหว ไป นา เยอ,” อ้อ
เซ ละ อี. เคียง เซ เยอ, โหรง ซออฮ เอิน
โคะ เม เซ. 20 โม ลูกซิก อี เมือด ยุ อี
เงือัด นิง อี, อ้อ เฮี ละ พะเยซุ, “มัฮ ดอก
เมอ แล เกียฮ โหรง เอิน โน่ง จุบัน เมอ
โคะ เม เฮี?” อ้อ เซ.

21 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “ออี อ้อ ละ
เปอะ ตัม เนอิม อี, โม เปะ ด้อ เปอะ ไก
รพาวม เจือ ไม โอ แตะ ซองไซ นิง, ม้อ
โตว ซ เกียฮ ยุส เปอะ ดอก ป เกิด ละ
โคะ เม เฮี โน่ง. ด้อ เปอะ ดวน บลาวง
เฮี ฉะมาะ ตี แตะ ฮอยจ นิง ปล้อ รอวาม ซ
ฉะมาะ อี ละ เปอะ. 22 ด้อ เปอะ ไก รพาวม
เจือ โห, ปัว เปอะ ออฮ นิง รซอม ไววน
แตะ ซ โฮลฮ เปอะ เซ,” อ้อ เซ ละ อี.

ปุย ไหมญ ดอก เกียฮ ยุส พะเยซุ โอเอือ

23 ฟวยจ เซ พะเยซุ โหว เลียก โตะ ควง
วิฮัน. ลโล เพอิก ตอม อี ปุย เยอ ฮอยจ โม
ซตุ ระ ไม ป กวด ป เฮียง เคะ อี, ไหมญ
ออี, “ปะ ม้อ โฮลฮ เปอะ อมันัด แตะ เนอิม
ก เมอ ละ ยุส เปอะ กัน ดอก เซ? ปุย ป
ดวน ปะ ยุส ดอก เซ?” อ้อ เซ ละ อี.

24 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “ออี ซ ไหมญ
โรฮ โม เปะ นิง ตี เจือ, ด้อ เปอะ เกียฮ
โลยฮ เนี ซ รโงะ โรฮ ละ เปอะ ดอก
โฮลฮ แตะ อมันัด แตะ ละ ยุส แตะ กัน

ดอก เซ. 25 กัน เกือฮ โยฮัน ปุย รัป
บ่ปติชมา, อัม ม้อ พะจาว ป เกือฮ อี เกียฮ
ยุส ฮู? อัม ม้อ ปุย ปล้อตะ? โลยฮ เนี,”
อ้อ เซ ละ อี.

โม เซ อ้อ เฮี ละ ปุ แตะ ฆ่า อี, “เอะ
ด้อ อ้อ ม้อ พะจาว ป เกือฮ อี เกียฮ ยุส ฮู
ตี้น ซ ไหมญ แม เอะ ดอก เฮี, ‘เมอยุ โอ
โม เปะ เจือ โยฮัน เนอ?’ ตี้น ซ อ้อ เซ เนี.
26 ด้อ เอะ อ้อ ม้อ ปุย ปล้อตะ ป เกือฮ อี
เกียฮ ยุส เซ, ฮลัด แม นิง โม ล้อชด่อน,
นิง อ้อ อี โยฮัน ม้อ ป ซิป ลปง พะจาว
โครยญ โฆะ แตะ,” อ้อ เซ ละ ปุ แตะ.

27 โม เซ โลยฮ อี ฆ่า อี ละ พะเยซุ,
“เอะ ยุง โตว,” อ้อ เซ ละ อี. พะเยซุ อ้อ
เฮี ละ อี, “ด้อ ม้อ ดอก เซ, ออี ซ รโงะ
โตว โรฮ ละ เปอะ ดอก โฮลฮ แตะ อมันัด
แตะ ละ ยุส แตะ กัน เซ,” อ้อ เซ ละ อี.

ไลลวง ปุย ไก กวน ลอ

28 พะเยซุ อ้อ เฮี, “โม เปะ แกต เปอะ
ดอก เมอ? ไก ปุย ตี, ไก กวน รมะ ลอ.
โหว เคะ กวน โรง แตะ, อ้อ เฮี ละ อี,
‘กวน, โหว ยุส กัน โตะ รปิม อะงุน เนาะ
เฮี,’ อ้อ เซ ละ อี.

29 “กวน โรง อี เซ โลยฮ อี, ‘โหว โตว,’
อ้อ เซ ละ เปื่อะ แตะ. กังเคะ เอ ไกลฮ นิง
ตะ แตะ โอ โหว. ฟวยจ เซ ไกฮ โหว ฆ่า
ออี.

30 “ป มัธ เปือะ อี เซ โฮว แม เคะ กวน รเคะ แตะ, อัส โรธ อี ละ อี ตอก เซ โรธ. กวน รเคะ อี เซ อัส เฮี ละ เปือะ แตะ, ‘เออะ, ช โฮว เยอะ,’ อัส เซ, บังเมอ โอ โฮว เนอิม.

31 “ปุย ลอา เฮี มัธ ปุย ป ยุธ ตัม รพาวม เปือะ แตะ นิง อี?” อัส เซ ละ อี. โม เซ โลยฮ อี ละ อี, “มัธ กวน โรง อี เซ,” อัส เซ ละ อี. พะเยชู อัส แม เฮี ละ อี, “ออี อัส ละ โม เปะ ตัม เนอิม อี, โม ป เกป พาศี ไม โม มอจ้ง คีต เตอ โฮลธ ลัง เลียก นิง บันเมือง ยุธ พะจาว กา โม เปะ. 32 โยฮัน เอัจ ฮอยจ รโงะ อี ละ เปอะ ไลลวง ตอก เกือช พะจาว ปุย แปน ปุย ซีไซ ละ แตะ, โม เปะ บังเมอ โอ เปอะ เจือ ป อัส อี. มัธ เดียก โม ป เกป พาศี ไม โม มอจ้ง คีต ป เจือ ป อัส อี. โม เปะ บัง ยู เปอะ โอเอือ ตอก เซ เยอ, ปู ลัง เปอะ ไปวฮ รพาวม ไพรม แตะ, ปู ลัง เปอะ เจือ โยฮัน.

ไลลวง กุม รปิม อะงุน

33 “ไมจ เปอะ งอด แลน ลปุง บันฮา แม ตี เจือ. ไก กุม รปิม ตี ปุย, ชมา อะงุน, ยุธ ชรุง ไคว อี. กาวง โตะ เตะ ละ ช ปิน แตะ เปลิ อะงุน นิง. ยุธ เปือะ ฮลาวง ละ มอง แตะ รปิม เซ. เกือช ปุย ยุธ พา อี. ฟวยจ เซ โกะ อี โฮว ฮา อี เมือง ไฮญ.

34 “เญือม เอัจ ช เติง เวลา เปลิ อี, กุม

รปิม เซ ดวน โม กวนใจ แตะ โฮว เคะ โม ป ยุธ พา รปิม เซ. เกือช อี โฮว ดุย รโตง แตะ นิง อี. 35 ป ยุธ พา รปิม เซ โฮมวต ปุย กวนใจ อี ตี ปุย, ยุธ ยุม ไม อี ตี ปุย, แล่น อี นิง ชโมะ ตี ปุย.

36 “กุม รปิม เซ ดวน แม กวนใจ แตะ โฮว โฮวน ฮา ไพรม แตะ. ป ยุธ พา รปิม เซ ยุธ โรธ อี ละ โม เซ ตอก เซ โรธ. 37 กัง เคะ เอ กุม รปิม เซ ดวน แม กวน โกะ แตะ โฮว เคะ อี, อัส เฮี, ‘โม เซ ติน ช นัปที กวน อี,’ อัส เซ โตะ รพาวม แตะ.

38 “เญือม ชวน ป ยุธ พา รปิม เซ ฮอยจ กวน กุม รปิม เซ, อัส เฮี ละ ปู แตะ, ‘ติน ช มัธ ปุย เฮี ป ช โฮลธ รปิม เฮี เขียง เฮี. ไมจ เออะ ยุธ ยุม ไม เดอิม เออะ ช โฮลธ รปิม เฮี แปน คอง แตะ,’ อัส เซ ละ ปู แตะ. 39 โม เซ โฮมวต บัว โรวก ปุย เซ โอท ฮา รปิม เซ. ยุธ ยุม ไม อี.

40 “ดัส กุม รปิม เซ เอัจ ฮอยจ โฮ, เมอ ช ยุธ อี ละ ป ยุธ พา รปิม เซ?” อัส เซ ละ อี พะเยชู.

41 โม เซ โลยฮ อี ละ อี, “ติน ช ยุธ ยุม ไม โม ป ชอก รพาวม เซ ชวี อี. ฟวยจ เซ ช เกือช ปุย เนอิม รพาวม ป ช ตาว ป ลัง โฮลธ แตะ ละ แตะ เซ ยุธ พา อี ละ แตะ,” อัส เซ ละ อี.

42 พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “โม เปะ อัม

มัด โอ เปอะ ตี ลาว พะทัม ป อ้อ ตอก
 เฮ้, 'ด่อง ซโม่ะ โปวส ป ยุส เญื่อะ อา เอ็จ
 ไชวต พะจาว แปน ด่อง โรง. โอเอ็ช
 ตอก เซ มัด ป ยุส พะจาว. เงอ็ด เนอัม ใง'
 ซลอง อะ นิง.' อ้อ เซ นิง พะทัม.

43 "มัด เซ ป อ้อ อี ละ เปอะ ตอก เฮ้
 ฆ่า อี, พะจาว ซ เกือส บันเมือง ยุส และ
 ละ ปุย ไฮญ ฮา เปอะ. ซ เกือส อี ละ ปุย
 เมือง ไฮญ ป ซ ยุส ตอก โปง อี บันเมือง
 เซ. 44 ปุย เมอะ ป ฆลวี ราว ซโม่ะ เซ ปุย
 เซ ซ มะ ซ โบวก ฆ่า อี. ด้อ ด่อง ซโม่ะ
 เซ ดุส ราว ป ออฮ ปุย เซ ปังเมอ ซ ลวยจ
 ซ ใน เอ็น," อ้อ เซ.)"

45 โม ซตุ ระ ไม โม ฟารีไซ, เมือด เอ็จ
 ฮมอง ลปุง ปันฮา พะเยชู เซ, ยุง เอ็น อี มัด
 อี อ้อ อี ไลลวง โม โกะ และ. 46 ฆวต
 โฮมวต พะเยชู ฆ่า อี, ปังเมอ โอ โรวต
 โฮมวต อี นิง ฮลัด และ นิง โม ลัษค่อน,
 นิง อ้อ โม ลัษค่อน พะเยชู มัด ป ซิป ลปุง
 พะจาว.

ไลลวง กซัด ฆวต เลียง ปุย

1 พะเยชู อ้อ แม อี ละ อี นิง ลปุง
22 ปันฮา และ ตอก เฮ้, 2 "ไลลวง
 ฮอยจ ดัดเตียง พะจาว ปุย ปลัฮตะ* ซ
 แพป ละ เปอะ ไม กซัด ฆวต เลียง ปุย

เญื่อม โชมญ กวน และ. 3 กซัด เซ เกือส
 โม กวนใจ และ โฮว กอก โม ป เอ็จ ดวน
 และ อัง เกือส โฮว โชมญ. โม เซ ปังเมอ
 โอ ฆวต ฮอยจ. 4 ฟวยจ เซ ดวน แม
 กวนใจ ไฮญ และ โฮว. อ้อ เฮ้ ละ อี,
 'ไมจ เปอะ อ้อ ละ โม ป เอ็จ กอก เกอะ
 เซ ตอก เฮ้, เอ็จ ฟวยจ พรึ อัง โชม โอฮ
 ละ ซ เลียง และ ปุย. เอ็จ ฟวยจ มอก เกอะ
 อัง โมวก เกอ ไม กวน โมวก โกลยญ
 เญื่อะ และ. เอ็จ แฮรป เตียบ อัง โครยญ
 เจือ โอเอ็ช อี. 'ไมจ เนอัม เปอะ เกือส ตี
 และ ฮอยจ นิง กัน เฮ้,' อ้อ เซ ละ.

5 "กวนใจ อี เซ โฮว อ้อ เนอัม อี ตอก
 เซ. โม เซ ปังเมอ โอ เม็ญ ป อ้อ อี เฟือฮ.
 โฮว นิง รปิม ยุส และ ตี ปุย, โฮว กาโค
 ฮา อี ตี ปุย. 6 ปุย ไฮญ นิง อี โฮมวต โม
 กวนใจ อี, ยุส ป โชะ ป ไฮญ ละ อี ฮอยจ
 ละ ยุม อี.

7 "ป มัด กซัด เซ ฮาวก รพาวม. ดวน
 โม ตัน ยุส และ โฮว ยุส ยุม ไม โม ป
 ยุส ยุม ไม กวนใจ และ เซ. เกือส โรฮ อี
 โตก ย่าง อี.

8 "ฟวยจ เซ อ้อ แม เฮ้ ละ โม กวนใจ
 และ, 'เอ็จ ฟวยจ แฮรป เตียบ อัง โอเอ็ช
 ละ ซ เลียง และ ปุย. โม ป กอก เกอะ
 ฮอยจ เซ เอ็จ โปง อี โอ อี ฮอยจ เซ.

21:44* นิง พะทัม ป ไชฮ ปุย ไพรม อี ไก โทว คอ 44 นิง งอน อี. 22:2* นิง ลปุง กริก อ้อ
 "บันเมือง มะลอง" ไม กัน ดัดเตียง พะจาว ปุย นิง คอ เฮ้.

๑ ไมจ เปอะ โอก โฮว ฮอยจ ต้ม ละคร ตัญ โหว ปุย. ๒ รโตฮ เปอะ ยุ ป ออฮ, กอก โรวัก ปุย เซ ฮอยจ ฌึง กั้น เฮี, อ้อ เซ ละ กวนใจ แตะ.

10 “โม เซ โอก โฮว เนอิม. กอก เนอิม โรวัก ป รโตฮ แตะ ยุ เตือง ป ไมจ ป ขอก เตือง โอัยจ อี. นา ก โชมญ ปุย เซ นาก ฌึง โม แคก เลือ.

11 “เญือม เลียก แก กซัด โม แคก เลือ ฮอยจ เซ, ยุ ป จาวป เครอึง ป โอ ตอก เครอึง จาวป ปุย ฌึง กั้น เลียง เซ ตี ปุย.

12 ไหมญ อี ตอก เฮี, “ชโฮ, เกียฮ เลียก โน่ง เปอะ นา เฮี เตือง โอ แตะ จาวป เครอึง ตอก เครอึง จาวป ปุย ฌึง กั้น เลียง เมอ?” อ้อ เซ ละ อี. ปุย เซ โขย เอิน.

13 “ฟวยจ เซ กซัด อ้อ เฮี ละ กวนใจ แตะ, ‘ไมจ เปอะ ปุก เตะ ปุก ชวง ปุย เฮี น้ริก โปวฮ ก พริ นาก เพียก อี. นา เซ ปุย ช เยื่อมๆ ญืดๆ ไม ครวัก รัก ฌึง โชะะ ป อวาม แตะ.’ 14 เอ็จ โฮวน ป กอก พะจาว ฮอยจ เจอ, ปังเมอ รม้อ ป เลือก อี,” อ้อ เซ ละ อี พะเยชู.

ไลลวง กัฮ ปุย พาศี ละ ชีซา

15 ฟวยจ เซ เยอ, โม ฟารีไซ โอก โฮว ชิงซา ปุ แตะ ละ ช ชาวป อี งอด ตอก ช โชวต แตะ พิต ลปุง พะเยชู. 16 โม เซ

ควาน โม ลูกซิก แตะ ไม โม ป ม้อ ไม กซัด เฮโรต โฮว เคะ พะเยชู ฌี อี. เกือฮ อี ไหมญ อี ตอก เฮี, “อาจัน, เอะ เอ็จ ยุง เงอะ ม้อ เปอะ ปุย เนอิม รพาวม ไม เพอิก เปอะ ไลลวง พะจาว ต้ม ชี อี. อ้อ เปอะ โตว โอเอ็ฮ ละ มวน ฮมอง ฮยวัก ปุย อี โน่ง. ไก เปอะ โตว ป ฮรัก ป จัง. 17 ปัว ปะ รโฮงะ ตอก แกต เปอะ ละ เอะ. กั้น ช กัฮ ปุย พาศี ละ ชีซา, อัม ปุก อี โกตไม ยุช พะจาว? อัม โอ ปุก อี?” อ้อ เซ.

18 พะเยชู เอ็จ ยุง อี ม้อ เคียด โม เซ ไหมญ แตะ ตอก เซ, อ้อ เฮี ละ อี ฌี อี, “โม เปะ ป ม้อ ปุย ไล โกะ ไล เอ็ยง เงอ, ริ โน่ง เปอะ โชวต พิต ลปุง อี เมอ? 19 ตัว ม้า กัฮ เปอะ พาศี เซ,” อ้อ เซ ละ อี. โม เซ กอยฮ ม้า ละ อี ตี เทาป.

20 พะเยชู ไหมญ อี, “ม้อ ฮูป ปุย ป ไก ฌึง ม้า เฮี? ม้อ มอยฮ ปุย ป ไก ฌึง อี?” อ้อ เซ ละ อี.

21 โม เซ โลยฮ อี, “ม้อ ชีซา,” อ้อ เซ. พะเยชู อ้อ แม เฮี ละ อี, “ป ลัง เกือฮ เปอะ ละ ชีซา ไมจ เปอะ ทไว ละ ชีซา. ป ลัง เกือฮ เปอะ ละ พะจาว ไมจ เปอะ ทไว ละ พะจาว,” อ้อ เซ ละ อี.

22 เญือม เอ็จ ฮมอง อี โอเอ็ฮ ตอก เซ เงอิต ฌี อี. ละ โน่ง พะเยชู นา เซ. เอ็ญ ฮา อี.

โม ซาดูโก ฮอยจ ไฮมญู ไลลวง โกฮ โอม แม ปุย

23 ซงะ เซ เยอ ฮอยจ โม ซาดูโก เคะ
พะเยชู. มัฮ ป อ้อ ป ยุม โอ เกียฮ
โกฮ โอม แม โม เซ เยอ. ไฮมญู อี,
24 “อาจัน, โอ โมเซ เอ็จ อ้อ อัง อี ตอก
เอ็, ‘ด้อ พรมะ ยุม ฮา พรโปวน เญื่อ
แตะ, ด้อ โอ ไก กวน โฮ, ไมจ แม ปุ อี
ไอฮ เดอิม ซ ซิป จัตเจือ เอ็ยกะ เอ็ยกตุ
แตะ เซ,’ อ้อ เซ. 25 ไพรม อี ย่าง อะ ไก
ปุย ตี เญื่อ. ไก กวน รมะ อาแลฮ. ป
มัฮ เอ็ยกะ อี เซ เญื่อ, ฟวยจ เซ ยุม ฮา
ปุย เญื่อ แตะ เซ. ละ อัง ปุย เญื่อ แตะ
ละ ปุทัต แตะ นิง โอ แตะ ตี ไก กวน.
26 ปุทัต อี ยุม โรฮ ตอก เซ. เอ็ยกปุ เต็อง
อาแลฮ ปุย เซ ไอฮ ตี พรโปวน ตี เซ.
ปังเมอ ยุม ตี ฮา อี. ไก โตว กวน ไม อี
ตี ปุย เนอิม. 27 ฟวยจ เซ พรโปวน เซ ยุม
โรฮ. 28 ซงะ ซ โกฮ โอม แม ปุย เนอิม
ลักยม แตะ พรโปวน เซ ซ แปน พรโปวน
เญื่อ ปุย นิง อี ไน ปุย อาแลฮ เซ, นิง เอ็จ
ไอฮ อี พรมะ เซ เต็อง อาแลฮ อี?” อ้อ เซ
ละ พะเยชู.

29 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “โม เปะ เอ็จ
พิต เนอิม ตอก งอต เปอะ นิง โอ เปอะ
ยุง ลปุง ไก นิง พะทัม ไม อัมนัด พะจาว.
30 ซงะ ซ โกฮ โอม แม ปุย เนอิม ลักยม

แตะ เญื่อ ไก โตว ป เญื่อ ป เอ็ญ
นิง. ซ ตอก เอ็น โม เตปด่า ยุฮ พะจาว
อาวต เมือง มะลอง นิง ไลลวง ตอก เซ.
31 ป อ้อ พะจาว ละ เปอะ นิง พะทัม เมอ,
ไลลวง ซ โกฮ โอม แม ปุย เนอิม ลักยม
แตะ, อัม มัฮ โอ เปอะ ตี ลาว ป อ้อ อี ตอก
เอ็? 32 ‘ออี มัฮ พะจาว ที่ อ้อราม ไม
ยิชฮัก ไม ยาโคป,’ อ้อ เซ. ด้อ มัฮ ตอก
เซ มัฮ โตว พะจาว ที่ ป ยุม, มัฮ พะจาว ที่
ปุ โอม,” อ้อ เซ ละ อี.

33 โม ป รเจอิม เซ, เม็อด เอ็จ ฮมอง
โอเอ็ฮ ตอก เซ, เงอิต นิง ตอก เพ็ก อี ปุย.

ป ระ ไล นิง โกตไม ยุฮ พะจาว

34 เญื่อม ฮมอง โม ฟารีไซ ปุก ตอก
โลยฮ พะเยชู ลปุง โม ซาดูโก ปอ โฆย
เอ็น โม เซ, ฮอยจ รเจอิม ซ อี นา เซ.
35 ลลึง โม เซ ไก ป ยุง ที่ โกตไม นิง
พะทัม นิง ตี ปุย. ไฮมญู พะเยชู นิง ฮวต
มอง แตะ โฮวต พิต ลปุง อี. 36 “อาจัน,
มัฮ เมอ ป อ้อ พะจาว อัง นิง โกตไม ยุฮ
แตะ ป ตีก นิง ระ ไล แตะ นิง อี?” อ้อ เซ
ละ อี.

37 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ไมจ เปอะ
ฮรัก พะจาว ที่ แตะ ฮอยจ นิง ไกญู เปละ
ไกญู พาวม แตะ, ฮอยจ นิง กัม กิต วิไซ
เปอะ เต็อง โอยจ อี.” 38 มัฮ เซ ป ระ ไล
ไม ป รกา นิง อี ฮา คอ ไฮญู นิง โกตไม

ยฺห พะจาว. ³⁹ ฟายจ เซ มัฮ แม เฮี ป ระ
ไล นิง อี, ซเปี ตอก ปุ แต่ะ. 'ไมจ เปอะ
ฮรัก ปุ่ยวง แต่ะ ตอก ฮรัก เปอะ โกะ แต่ะ
ไอฮ โรฮ,' อัส เซ. ⁴⁰ โกตไม ยฺห พะจาว
ไม่ ป ไชฮ ป ซิป ลปฺง พะจาว อึง โฆะ
เต็อง โอยจ อี เอ็จ รโจะ นิง ลอา คอ เฮี,"
อัส เซ ละ อี.

พะคริต อัม มัฮ จัดเจือ คำวิต, อัม โอ มัฮ อี?

⁴¹ เญือม รเจอิม ลัง โม ฟารีไซ นา เซ
เยอ, พะเยชฺชุ ไฮมญฺ อี ตอก เฮี, ⁴² "ป อัส
ปุย พะคริต ไม่, โม เปะ แกต เปอะ ตอก
เมอ ไลลวง อี? แกต เปอะ มัฮ จัดเจือ
ปุย?" อัส เซ ละ อี. โม เซ โลยฮ อี ละ อี,
"มัฮ จัดเจือ คำวิต," อัส เซ.

⁴³ พะเยชฺชุ ไฮมญฺ แม อี นิง อี, "ดัฮ มัฮ
จัดเจือ คำวิต โฮ, ลปฺ พะจาว เมอยฺ เกือฮ
อี คำวิต อัส พะคริต เซ มัฮ พะโองจาว ยฺห
แต่ะ? เญือม อัส อี ตอก เฮี, ⁴⁴ 'ไมจ เปอะ
งาวม ลวง ดอม อี ฮอยจ ละ เกือฮ ฮะ
ป รุป ไม่ เปอะ ฮาวต ฮริม ฮาง เปอะ.'
อัส เซ ละ พะโองจาว ที อี พะจาว เยอ.
⁴⁵ ดัฮ คำวิต อัส พะโองจาว ละ ตอก เซ
โฮ, พะคริต เซ อัม ซ เกือฮ มัฮ จัดเจือ อี
โน่ง?"

⁴⁶ โไก โทว ป เกือฮ โลยฮ ละ อี ตี
มายญฺ เนอิม. เค็ยง เซ เยอ เญาะ โไก โทว
ป โรวต ไฮมญฺ ไลลวง โอเอ็ฮ นิง พะเยชฺชุ
ตี เจือ เนอิม.

กัน โอ ไมจ ป ยฺห โม ฟารีไซ

¹ เญือม เซ เยอ พะเยชฺชุ อัส อี ละ
23 โม ป รเจอิม ไม่ แต่ะ ไม่ ลูกซิก
แต่ะ. อัส เฮี ละ อี. ² "โม คู เพ็ก พะทัม
ไม่ โม ฟารีไซ เยอ ซิป ลัง ป อัส โอ โมเซ
อึง โฆะ. ³ มัฮ เซ ป ไมจ เปอะ ยฺห ตัม
ป เพ็ก ตอม อี โม เปะ ฆี อี, ปังเมอ โอ
เปอะ ไมจ เฮ็ยง ป ยฺห อี นิง โอ โม โกะ
อี ยฺห ตัม ป อัส แต่ะ. ⁴ โม เซ แฮรป อึง
รบุยฮ เซ็ยง ละ ปุย, ย่อง อี นิง ดัง โฆระ
อี. โม โกะ อี ปังเมอ โอ เรอิม อี ตี ด้อยฮ
เนอิม. ⁵ โม เซ มัฮ ยฺห อี โอเอ็ฮ นิง ฮวต
แลง แต่ะ นา แต่ะ โครยญฺ เจือ. เค็ยต ปุก
คอ พะทัม ระๆ นิง แต่ ไม่ นิง เตะ แต่ะ.
ยฺห ดึง ลปี ฮอป แต่ะ ดา.* ⁶ ฮวต งาวม
ลัก ล่าง ปุย เญือม โพรม ปุย ละ ซ เล็ยง
แต่ะ ปุ แต่ะ. ฮวต งาวม ก ฮลาวง อี โตะ
โฮงชุต. ⁷ รไม่จ ปุย นุ่ม ไว แต่ะ โตะ
กัต ไม่ รไม่จ อี ปุย อัส ฮาจาน ละ แต่ะ.

⁸ "โม เปะ ปังเมอ โอ เปอะ ไมจ เกือฮ
ปุย อัส ฮาจาน ละ เปอะ, นิง เอ็จ โไก อี ตี

23:5* ดึง ลปี เฮี มัฮ ป ยฺห โม ยิว ตัม พะทัม โพรม ละ ซ แบน คาน ไทม พะจาว นิง. ปาวน
โมเซ 15:37-41

ปุย อาจัน ระ ยุส เปอะ. โม่ เปะ มัซ เปอะ
 เอียกปุ ปุ แตะ เตือง โอยจ เปอะ. 9 ทัน
 โตว อัส เปือะ ละ ปุย ึ่ง ปลัฮตะ เฮี, ึ่ง
 เอ็จ ไก เปือะ โม่ เปะ ึ่ง เมือง มะลอง ตี
 โน่ง. 10 ปุ เกือฮ ปุย อัส ฮัวนา ละ เปอะ.
 เอ็จ ไก ตี ปุย ฮัวนา ยุส เปอะ, มัซ พะคริต.
 11 ปุ มัซ ปุ ระ ไล ฮา ปุย ลลึง เปอะ ไมจ
 อี เปน กวนใจ ปุย โจฮ ปุย. 12 ปุ ที่ ตี
 ตะ ระ อา, พะจาว ซ เกือฮ อี เปน ปุย
 ตุ ปุย เตียม. ปุ ปุน ที่ ตี ตะ ตะวะ ออ,
 พะจาว ซ เกือฮ อี เปน ปุย ไก โยุต ไก
 ซัก.

13 “โม่ เปะ ปุ มัซ คู เพอิก พะทัม ไม่ โม่
 ฟารีไซ ปุ มัซ ปุย ไล โกะ ไล เอียง เงอ,
 ซ เมะมัก เนอิม เปอะ ึ่ง ซอง เปอะ รเวือะ
 บันเมือง ยุส พะจาว ฮา ปุย. โม่ โกะ เปอะ
 โอย ปุ เปอะ เลียก ึ่ง. ปุย ไฮญ ปุ ขวด
 เลียก คัด เวียน เปอะ.*

15 “โม่ เปะ ปุ มัซ คู เพอิก พะทัม ไม่
 โม่ ฟารีไซ ปุ มัซ ปุย ไล โกะ ไล เอียง
 เงอ, ซ เมะมัก เนอิม เปอะ, ึ่ง ซาวป เปอะ
 เกือฮ ปุย จู ริต ยุส ตะ ฮอยจ ลอยจ ตะ
 เตือ มะลอง. เมือต เปอะ เอ็จ โฮลฮ, เกือฮ

เปอะ เปน ปุย นัม คุฮ มอ นโฮก ลอา ตะ
 โม่ โกะ เปอะ.

16 “โม่ เปะ ปุ โร คะ ละ ปุย เตือง จัก
 ตะ, ซ เมะมัก เนอิม เปอะ. โม่ เปะ เอ็จ
 อัส เปอะ ปุ ชันญา ปุย อัง ไม่ วิฮัน โอ
 ตอน พิญัน ยุส. ปุ ชันญา ปุย อัง ไม่ ไคร
 ึ่ง วิฮัน เอ็จ ตอน พิญัน อี, อัส เปอะ เซ
 โม่ เปะ เอ. 17 โม่ เปะ มัซ เปอะ ปุ จัก
 ไม่ งาว ไม่ ึงญ ตะ. เมอ ปุ ระ ไล ึ่ง
 อี, อัม มัซ ไคร ึ่ง อี, อัม มัซ วิฮัน ึ่ง อี?
 ไม่ มัซ วิฮัน เซ ปุ เกือฮ ไคร เซ ซัมคัน?

18 โม่เปะ อัส โรฮ เปอะ ปุ ชันญา ปุย อัง
 ไม่ คัน ทไว โตะ วิฮัน โอ ตอน พิญัน ยุส.
 อัส แม เปอะ เฮี, ปุ ชันญา ปุย อัง ไม่ ปุ
 ทไว ปุย ึ่ง คัน ทไว เซ เอ็จ ตอน พิญัน
 อี, อัส โรฮ เปอะ เซ. 19 โม่ เปะ มัซ เปอะ
 ปุย จัก. เมอ ปุ ระ ไล ึ่ง อี? อัม มัซ
 โอเอ็ฮ ทไว ปุย ึ่ง อี, อัม มัซ คัน ึ่ง อี?
 ไม่ มัซ คัน เซ ปุ เกือฮ ปุ ทไว ปุย ซัมคัน?

20 ปุ ชันญา อัง โอเอ็ฮ ไม่ คัน ทไว เซ
 เมอะ โรฮ ชันญา อี อัง ไม่ ปุ ไก ึ่ง
 อี ไครยญ เจือ. 21 ปุ ชันญา อัง โอเอ็ฮ
 ไม่ วิฮัน เซ เมอะ โรฮ ชันญา อี อัง ไม่

23:13* พะทัม ไซส ไพรม ปุย ไก โรฮ คอ 14 งอน ตอก เฮี. “โม่ เปะ ปุ มัซ คู เพอิก พะทัม ไม่
 โม่ ฟารีไซ ปุ มัซ ปุย ไล โกะ ไล เอียง เงอ, ซ เมะมัก เนอิม เปอะ. โม่ เปะ โทย เปอะ โลป ตะ
 ญือะ มา ยุส แมฮัง แมไม ึ่ง เอียง ตะ. เค็ยต เปอะ กอ ไวออน เล็ญ ละ ซ เกือฮ ตะ ปุย ยุ
 ตะ. โม่ เปะ ซ ลอก เปอะ ตุต โฮวน ฮา ปุย ฆี อี.”

พะจาว อาวต โตะ อี เซ. ²² ป ชันญา อัง
โอเอ็ช ไม มะลอง เมาะ โรช ชันญา อี
อัง ไม ก อาวต พะจาว ไม พะจาว อาวต
นิง อี เซ.

²³ “โม เปะ ป มัซ คู เพอิก พะทัม ไม โม
ฟารีไซ ป มัซ ปุย ไล โกะ ไล เอียง เงอ,
ช เม่มัก เนอิม เปอะ. ชะระแน ไม คัมกอ
ไม ชะเค็รียง กาว ปุน, เอ็จ ทไว เนอิม เปอะ
ติ ปุน, บังเมอ โอ เปอะ รเด็ช โอเอ็ช คัม
ชี อี. เล็ยก พาวม เปอะ ไตว นิง ปุย.
เนอิม เปอะ ไตว นิง รพาวม เจือ แตะ. มัซ
โอเอ็ช เซ ป ระ ลวง ระ ไล นิง โกตไม
ยุด พะจาว. คาว ละ ยุด เปอะ โอเอ็ช ตอก
เซ. โอเอ็ช ทไว เปอะ ปุ โรช ชลัษ นิง.
²⁴ โม เปะ ป โร กระ ละ ปุย เต็อง จัก
แตะ. บัง เค็ยต เปอะ ไป ลลอง อาวต นิง
รอวาม ญู แตะ, บลวน ลัง เปอะ อุต เต็อง
ตัว อี ลัง.

²⁵ “โม เปะ ป มัซ คู เพอิก พะทัม ไม โม
ฟารีไซ ป ไล โกะ ไล เอียง เงอ, ช เม่มัก
เนอิม เปอะ นิง กอ พัก เปอะ จอก ไม เชื่อม
กพริ อี โน่ง. กไน อี บังเมอ นาวก ลัง นิง
กัน โลป กัน ไล เปอะ ปุย ไม กัน พลวย
เปอะ ติ แตะ นิง กัน ขอก กัน เบร. ²⁶ โม
เปะ ป มัซ โม ฟารีไซ จัก เกอ, ไมจ เปอะ
พัก กไน โตะ จอก โตะ เชื่อม ละ ฮัม เดอิม
ช ชงะ เต็อง กไน กพริ อี.

²⁷ “โม เปะ ป มัซ คู เพอิก พะทัม ไม โม

ฟารีไซ ป ไล โกะ ไล เอียง เงอ, ช เม่มัก
เนอิม เปอะ. เอ็จ ตอก เปอะ โตะ รมอยจ
โก ปุย นิง ดินจี้ อับ ปุย นิง ชไต โฮ. ไมจ
กพริ โน่ง. กไน อี บังเมอ นาวก นิง ชอ้ง
ป ยุม ไม ป ซอเอ็ม ลโฮก. ²⁸ โม เปะ
ตอก โรช เปอะ เซ, เญือม แลน ปุย กพริ
เปอะ ตอก เปอะ ปุย ชี ปุย ไซ โฮ. กไน
เปอะ บังเมอ นาวก นิง กัน บ่วง กัน โจวง
ไม ป ขอก ป เบร โครยญู เจือ.

²⁹ “โม เปะ ป มัซ คู เพอิก พะทัม ไม
โม ฟารีไซ ป ไล โกะ ไล เอียง เงอ, ช
เม่มัก เนอิม เปอะ. เอ็จ โก เปอะ เจดี
ละ ป ชีป ลปุง พะจาว โฆะ, ไม ปด้าป
ปด้า เปอะ เบ็อง รมอยจ ป ยุม ไน พะจาว
ไพรม อี. ³⁰ เอ็จ อัส เปอะ ตอก เฮ็, ‘เอะ
มัซ อาวต เตอะ เจน จัดเจือ ไพรม แตะ
แจง โอ ช พาวม ติ ไม โม ป ยุด ยุม ไม
โม ป ชีป ลปุง พะจาว เอะ เอ,’ อัส เปอะ
เซ. ³¹ เญือม อัส เปอะ ตอก เซ เยอ เอ็จ
มัซ เปล็ช ที เปอะ มัซ แตะ จัดเจือ ป ยุด
ยุม ไม โม ป ชีป ลปุง พะจาว โฆะ, นิง โก
โรช รพาวม ตอก เซ เปอะ. ³² ยุด จัดเจือ
เปอะ โฆะ ตอก ออช, ไมจ เปอะ ยุด แปะช
ตอก เซ เกือช ฟวยจ.

³³ “โม เปะ ป มัซ เจือ ซโอยญู มวย เยอ.
ช เก็ยช โปน เปอะ ตุด แตะ นิง มอ นโฮก
ตอก เมอ? ³⁴ เค็ยง มัซ อี ตอก เซ, อี
ช ดวน โม ป ชีป ลปุง แตะ ไม โม ป

เกียฮ ซตอก รเงอิม เปอะ ไม โม่ ป เกียฮ
 เพอิก ตอม เปอะ โฮว เคะ เปอะ. โม่ เปะ
 ซ ยุส เปอะ ยุม ไม ง่อน. ซ เคิง เปอะ ึ่ง
 โม่ซาแวว ง่อน. ซ เพียด ซ ปุส เปอะ
 โตะ โฮงซุต ยุส แตะ ง่อน, ไม ซ คัมตุง
 เปอะ ไม ซ โครธ เปอะ โอก ฮา เมือง เฮ
 ฮอยจ ละ เมือง เซิต ง่อน. ³⁵ เขิม เซ โม่
 เปะ ซ โฮลส เปอะ ตุด รโดง ยุส ปุย ยุม
 ไม ปุย ใน พะจาว ตี ปลั้เตะ เฮ ฆ่า อี,
 เนอิม ึ่ง ตุด ยุส ปุย ยุม ไม เฮเบ่น ป มัฮ
 ปุย ซี่ไซ ละ พะจาว, ฮอยจ ละ ตุด ยุส ปุย
 ยุม ไม ซะการยา กวน บ่าราเคีย ป ยุส ปุย
 ยุม ไม ซนะ คัน ทไว ไม ฮอง ซัมคัน ึ่ง
 วิฮัน เซ. ³⁶ อี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม
 อี, พะจาว ซ เกือฮ ปุย เจน เฮ โฮลส ตุด
 รโดง ป ยุส ยุม ไม โม่ เซ เตือง โอยจ อี,
 อัส เซ.

**พะเยซุ โซะ รพาวม ึ่ง ป ซเกิด
 ละ เวียง เยรูซาเลม**

³⁷ พะเยซุ อัส แม เฮ, “เฮฮ, เฮฮ,
 เยรูซาเลม ป มัฮ เวียง ป ยุส ยุม ไม โม่
 ป ซิป ลปุง พะจาว ไม แล่น เปอะ ป ดวน
 พะจาว ฮอยจ เคะ เปอะ ึ่ง ซโม่ โอ. อี
 รไม่จ ลอป ครูป ลุก เมือง เปอะ ตอก ครูป
 แอ กวน แตะ โส. โม่ เปะ ปังเมอ โอ
 เปอะ ญอม ฮอยจ เคะ อี. ³⁸ ง่อด แลน,
 พะจาว ซ โฮว ฮา วิฮัน ยุส เปอะ เกือฮ อี

อาวต ฮัง. ³⁹ อี อัส ละ เปอะ, ญืออะ ซ
 โฮลส เปอะ โดว ยุ อี ฮอยจ ละ เวลา ซ
 โฮลส เปอะ อัส ตอก เฮ, ‘ซนุก ซนุก บัน ละ
 ป ฮอยจ เบือ อมันต์ พะจาว’, ” อัส เซ ละ
 เวียง เยรูซาเลม พะเยซุ.

พะเยซุ รโองะ ป ซเกิด ลักกา ปุย

¹ ลไล โอก โฮว พะเยซุ ฮา วิฮัน
24 ละ ซ โฮว แตะ ก โฮญ, ฮอยจ โม่
 ลุกซิก อี เคะ อี. โร ตีก อาวต กใน ควง
 วิฮัน เซ ละ อี. ² พะเยซุ อัส เฮ ละ อี,
 “โอเอือฮ ตอง เฮ เตือง โอยจ อี, โม่ เปะ เอือ
 ยุ เปอะ, โม่ เปอะ ยุ? อี อัส ละ โม่ เปะ
 ตัม เนอิม อี, ซโม่ อาวต ราว ปุ แตะ เฮ ซ
 ญือฮ โอยจ. ญืออะ ซ ไก โดว ตี เนอิม ป
 ซ อาวต ลัง อี เบือง แตะ,” อัส เซ.

³ ญืออม งาวม พะเยซุ ึ่ง บลาวง กาวก
 เกอ, ฮอยจ โน่ง โม่ ลุกซิก อี เคะ อี,
 โฮมญู อี, “ปัว ปะ รโองะ ละ แตะ, ป อัส
 เปอะ เนาะ โฮ ซ เกิด ญืออม เมอ? เมอ
 ซกิ ซัมคัน ึ่ง อี ญืออม ซ ฮอยจ เปอะ ไม
 ญืออม ซ โอยจ ซงะ ปลั้เตะ เฮ?” อัส เซ
 ละ อี.

⁴ พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “ไมจ เนอิม
 เปอะ แฮน ตี แตะ. ปุ เกือฮ ปุย ปุน จุ เปอะ
 ไฆร ฮา ลปุง เนอิม. ⁵ เขียง เฮ เยอ ซ ไก

โหวน ป ช ฮอยจ โกว มอยฮ อี อี. ช อ้อ
 ตี แตะ ม้อ พะคริต. ช จุ ปุย ไชร ฮา
 ลปุง เนอิม โหวน ปุย. ⁶ โม่ เปะ ช ฮมอง
 เปอะ ไลลวง รูป ปุย ปุ แตะ โหวน โดฮ. ปุ
 ฆรึง ฆ่า. บั้ง ฮมอง เปอะ คราว อี ก ชติ
 อี ญุก, ก ชใจ อี ญุก, ปุ โรฮ ฆรึง นิง.
 โอเอือส ไล เซ จัมเปน อี ไก. ลัก ก ลอยจ
 โอเอือส บั้งเมอ โอ ตี ฮอยจ. ⁷ ปุย ปะเทต
 เฮี ช ตอชู ปุย ปะเทต เซ็ด. ปุย เมือง เฮี
 ช ตอชู ปุย เมือง เซ็ด. ช เกิด ไปลญ
 อาวป เอือป กิส ไม่ ดุงเดียง เตะ นิง โหวน
 โดฮ. ⁸ โอเอือส ไล เซ ม้อ ป จัมเปน เกิด
 รกา ตอก ญือม อวาม โรง ปรโปวน โชะ
 ช เติง เคิ รอวาม แตะ โฮ.

⁹ “ญือม เซ เยอ ปุย ช มอป โม่ เปะ ละ
 ปุย เกือฮ ปุย ฆุช ป โชะ ป ไชญ ละ เปอะ.
 ช ฆุช ฆุม ไม่ เปอะ. ปุย โครยญ เมือง ช
 เกละ ฆุ โม่ เปะ ฆ่า ที เปอะ อี. ¹⁰ ญือม
 เซ เยอ โหวน ป ช ไชร ฮา ลปุง เนอิม ไม่
 ช เกละ อี ฆุ ปุ แตะ. โหวน ป ช รโจฮ
 โอฮ ปุ แตะ ละ ปุย. ¹¹ โหวน ป ช ฮอยจ
 โคะ ตี แตะ ม้อ ป ฆิป ลปุง พะจาว ละ ปุย.
 ช รฆุยจ ปุย ไชร ฮา ลปุง เนอิม โหวน.
¹² ญือม โหวน ป ฆอก ป เบร ปุๆ รพาวม
 ฮรัก ปุย ช รมัฮ โรฮ ฆ่า อี ปุๆ. ¹³ ปุย ปุน
 อาวต ไม่ รพาวม เจือ แตะ ฮอยจ ลอยจ อี
 ปุย เซ ช โปน ตุด แตะ เปือ อี. ¹⁴ ไลลวง
 ระ ไล ฆุช พะจาว นิง ไลลวง กัน ตัดเตียง

อี ปุย ปลัฮเตะ ช ไก ป โหว ครอย เลือ
 เตะ นิง ช เกือฮ อี ปุย ฆุง ที อี โครยญ เจือ
 ปุย. ฟายจ เซ เยอ ช ลอยจ โอเอือส ปลัฮเตะ
 เอ.”

ไลลวง เม่มัก โชะ ลอน ป ช เกิด ละ ปุย

¹⁵ “โม่ เปะ ช ฆุ เปอะ เลียก อาวต
 โอเอือส ป คีต ป ตวยฮ นิง วิฮัน ฆุช พะจาว
 ตอก ป อ้อ คำเนเอน อีจ นิง พะทัม โฮ.
 (เกือฮ ป ลาว พะทัม เซ คาวใจ โอฮ.)
¹⁶ ญือม ฆุ เปอะ โอเอือส ตอก เซ ไมจ
 ปุย อาวต จังวัต ฆุได้ ตอ เอิน ฮอยจ นิง
 บลาวง. ¹⁷ ป อาวต นิง ไชรฮ ปุ ญืออะ
 เกือฮ เลียก ตุย โอเอือส อาวต โคะ ญืออะ.
¹⁸ ป อาวต นิง ฮิจ นิง ม่า ปุ เกือฮ แม ตุย
 เครฮิง จาวป แตะ. ¹⁹ ญือม เซ เยอ ช
 ญัก เนอิม ละ โม่ ป โรวก ไม่ โม่ ป ปุ
 ลั้ง กวน. ²⁰ ไมจ เปอะ ไวออน ปัว โอ
 โฮลฮ ตอ เมือ โฆยญ อี ไม่ ชงะ ลโลละ.
²¹ ญือม เซ ช เกิด เม่มัก โชะ ลอน นิง,
 โชะ ฮา โชะ โอเอือส โฮญ เนอิม ญือม
 เกิด โรง ปลัฮเตะ ฮอยจ ปเลีย, ลักกา อี
 ญูอะ ช ไก โดว ป โชะ ตอก เซ. ²² ค้อ
 พะจาว โอ เกือฮ เวลา เซ เจียง, ไก โดว ป
 ช โอม นิง อี คี คี เนอิม. ม้อ เปือ ฮัน อี
 นิง โม่ ป เลือก แตะ อีจ ป เกือฮ อี เวลา

เซ เจียง หม่า อี. ²³ ญี๋อม เซ ดัซ ไก ป ช
 อัส ละ เปอะ, ‘ตะ, พะคริต อาวต นา เฮี,’
 ดัซ อัส เซ, ปุ เจือ. ปัง อัส แม อี ละ เปอะ
 ดอก เฮี, ‘ไก นา เซิต,’ ปุ โรฮ ไมจ เจือ.
²⁴ ช ไก โม ป อัส ตี ตะ มัส พะคริต
 닝, ไม โม ป โคะ ตี ตะ มัส ป ชิป ลุง
 พะจาว 닝 โฮวาน ปุย. โม เซ ช ปุน ยุช ป
 ชัมคัน ปอ เงอิด ปุย 닝. มัส ชาวต จู อี โม
 ป เลือก พะจาว อึง เซ เกือฮ ไหลร ฮา ลุง
 เนอิม ดัซ ปุน อี โฮ. ²⁵ ง่อต แลน, อี เอ็จ
 รโฮงะ อึง ละ เปอะ กา เข็ยง เกิด อี.

²⁶ “โม เซ ดัซ อัส พะคริต อาวต ละ
 เปอะ 닝 เพราะด่าวก, ปุ โฮว ละ. ดัซ อัส
 อี อาวต ละ เปอะ โตะ ญี๋อะ โฮ, ทัน โดว
 เจือ หม่า อี. ²⁷ ปลุก ปลัก เนอิม ลัก โอก
 ซงะ ซเป็ย ฮอยจ ลัก เล็ยก ซงะ ดอก
 ออฮ, ญี๋อม ช ฮอยจ กวน ปุย ปลัฮตะ ช
 มัส โรฮ ดอก เซ โรฮ. ²⁸ อาวต โอเอ็ฮ
 ยุม ลัก ออฮ เร็ยง กอ รโจะ ลัก เตฮ.

ไลลวง ช ฮอยจ แม พะเยชู

²⁹ “ญี๋อม เอ็จ ลอยจ เคิ เนอิม อาวม ปุย
 เม่มัก โชะ ลอน เซ, ซงะ ช เฟ็ยก, เคิ ปุ
 ญี๋อะ ช รัง. ซโมยญ ช ดุช ฮา มะลอง.
 โอเอ็ฮ ป ไก อัมนัด 닝 กังฮาว ช รกุช
 รเต็ยง. ญี๋อะ ช อาวต โดว เบ็อง ตะ.
³⁰ ฟวยจ เซ เยอ ป ชกิ ชัมคัน ยุช กวน ปุย
 ปลัฮตะ ช ปลัฮ 닝 กังฮาว. ปุย ปลัฮตะ

โครยญ เจือ ปุย ช เย็อม เนอิม เย็อม แนม
 닝 ดุก เปละ 닝 พาวม ตะ. ช ยุ ฮอยจ
 กวน ปุย ปลัฮตะ 닝 ชุตรวู ฮอยจ ไม
 อัมนัด ไม รัง ซเป็ย คี ัก ยุช ตะ. ³¹ ช
 ไก ป ป้าง โดวต 닝 เร็ยง. เอ็จ มัส ดวน
 อี เตปค้ำ ยุช ตะ โฮว รโจะ ป เลือก ตะ
 อึง เต็อง ปาวน ลวง อี ฮอยจ ละ ลอยจ
 ตะ เต็อง มะลอง.

ลปุง แพป ไม ไลลวง โคะ เม

³² “ไมจ เปอะ เกือฮ ตี ตะ ยุง ไลลวง
 เฮี. ช แพป ละ เปอะ ไม โคะ เม. ญี๋อม
 จัว กัก ชุก ฮละ อี เอ็จ ยุง เปอะ ชติ ช
 เฮละ อี. ³³ ญี๋อม เอ็จ ยุ เปอะ โอเอ็ฮ ดอก
 เซ เยอ, เอ็จ ยุง โรฮ เปอะ 닝 เซ เอ็จ ชติ
 ช ฮอยจ กวน ปุย ปลัฮตะ เอ. ³⁴ อี อัส
 ละ เปอะ ดัม เนอิม อี, ปุย เจน เฮี ช ยุม
 โอยจ โดว กา เกิด โอเอ็ฮ ดอก เซ เต็อง
 โอยจ อี. ³⁵ ปลัฮตะ ไม มะลอง ช ไหลร,
 ป อัส ป มวยญ อี ปังเมอ โอ เก็ยฮ ไหลร
 เฟือฮ เอ็น.

ไก โดว ป ยุง เวลา

³⁶ “ซงะ เซ เวลา เซ ไก โดว ป ยุง.
 เตปค้ำ ป อาวต 닝 เมือง มะลอง ไม กวน
 พะจาว ปุ โรฮ ยุง อี. ยุง เป็อะ อี โน่ง.
³⁷ มัส เจน โนฮา ดอก ออฮ ญี๋อม ช
 ฮอยจ กวน ปุย ปลัฮตะ ช มัส โรฮ ดอก

เช. 38 กา เลือป รอาม ปลั้ชเตะ เอ ปุย
 โชม ญุก กุก ญิม, ญื่อะ ป ญื่อะ, เอ็ญ
 ป เอ็ญ, ฮอยจ ละ ชงะ เลียก โนฮา โตะ
 โล่ง เช. 39 ปุย โม เช ยุง โทว ญื่อม
 ช ฮอยจ เวลา เช กา เข็ยง ฮอยจ โรวก
 พรารป รอาม แตะ เต็อง โอยจ แตะ เช.
 ดั้ช กวน ปุย ปลั้ชเตะ เอ็จ ฮอยจ ช ดอก
 โรฮ เช โรฮ. 40 ญื่อม เช เยอ ปุย โตะ
 ชิง ลอา ปุย, พะจาว ช ดุย อี ตี, ละ อัง อี
 ตี. 41 ปรโปวน โตฮ เฮงาะ ลอา ปุย, ช ดุย
 โรฮ อี ตี, ละ อัง อี ตี.

42 มั้ช เช ป ไมจ เปอะ เครอึง รใจจ 닝
 ไม เพรียง แนฮ เปอะ ตี แตะ ฆ่า อี, 닝
 โอ เปอะ ยุง ชงะ ช ฮอยจ พะโองจาว ยุช
 แตะ. 43 ไมจ เปอะ เกือฮ ตี แตะ ยุง แจง
 แน โอเอ็ช ไล เอ็. ป มั้ช กุม ญื่อะ อา,
 มั้ช ยุง อี ญื่อม ช ฮอยจ คะมุย ละ แตะ,
 ตีน ช เป็ลียง ละ ช มอง แตะ ญื่อะ แตะ
 เช, เคอิม ปุย โอ ช ปุ่ญ เลียก ชะ เต อี.
 44 ดอก โรฮ เช, โม เปะ ไมจ เปอะ เกือฮ
 ตี แตะ ใจฮ ชาง, 닝 ช ฮอยจ กวน ปุย
 ปลั้ชเตะ ญื่อม แกต เปอะ โอ ตี ช ฮอยจ.

ไลลวง กวนใจ เนอิม รพาวม

45 “ดั้ช ไก กวนใจ เนอิม รพาวม เมอ
 ไม ไมจ พันญา แตะ ปอ ปุ่ญ เกือฮ
 ปอเลียง อี แปน ป กุม เฮงาะ รโกะ ญื่อะ
 แตะ ไม เกือฮ อี บรี โชม คุม โอฮ ละ ปุย

ญื่อม เต็ง เวลา อี, 46 ดั้ช ยุช แนฮ อี ดอก
 เช, ช โฮลฮ เนอิม รพาวม ไมจ มวน แตะ
 เปื่อ อี ญื่อม ฮอยจ ปอเลียง แตะ. 47 อี
 อั้ช ละ เปอะ ดั้ม เนอิม อี, ปอเลียง อี เช
 ช เกือฮ อี ควป โอเอ็ช ยุช แตะ โครยญ
 เจื่อ. 48 ดั้ช กวนใจ เช มั้ช ปุย ฆอก
 รพาวม โฮ, ไม อั้ช อี เอ็, ‘ปอเลียง อี ตีน
 ช เล็ญ ลัง ช เอ็ญ อี,’ ดั้ช อั้ช เช โตะ
 รพาวม แตะ, 49 ไม ช ปุ่ช อี ปุ่ชอมว แปน
 ตี แตะ กวนใจ ไม เช, ไม ช โฮมว ตี อี
 ไม ป ญุ่ยจ ชัก รัก ครวก โฮ, 50 ปอเลียง
 อี เช ช ฮอยจ ชงะ โอ อี ตี แกต ฮอยจ.
 51 ปอเลียง อี เช ช ปุ่ช ช เฟียด อี เกือฮ
 อวาม ป ตีก 닝 โชะ แตะ. ช คัง ตี อัง
 อี ไม โม ป ไล โกะ ไล เอ็ยง. นา เช
 เยอ ปุย ช เยอมา ญื่อตๆ ไม ครวก รัก อี 닝
 โชะ ลอน ป อวาม แตะ,” อั้ช เช.

ไลลวง ปเครีช กาว ปุย

1 พะเยชู อั้ช แม อี ดอก เอ็,
25 “ไลลวง ช ฮอยจ ดัดเตียง พะจาว
 ปุย ปลั้ชเตะ ช แปน ไม ปเครีช กาว ปุย ป
 ดุย โรวก ออม ยุช แตะ ละ ช โฮว รชัง
 แตะ กวน เบลีช ช ญื่อะ. 2 มั้ช ปุย งาว
 พอน ปุย, มั้ช ปุย ไมจ พันญา พอน ปุย โม
 เช เยอ. 3 โม ป งาว เช ดุย โรวก ออม
 ยุช แตะ, ปังเมอ โอ ยุง โรวก ลออยฮ ละ
 ช บุ แตะ. 4 โม ป ไมจ พันญา เช ยุง

คฺย โรวัก ปั้ง ลอยยฮ ยฺฮ แตะ ไม ออม.
 5 ญ็อม เล็ญ ลั้ง ซ ฮอยจ กวน เบลีย ซ
 ญ็อะ เซ, โม ปเครีฮ เซ ไหญญ ญฺยฮฯ ลอด
 ปฺน ไอจ เต็อง มู แตะ.

6 “ญ็อม เอ็จ ง่อน ซาวม เมอ ฮมอง อັฮ
 ปฺย เฮ็, ‘เอ็จ ฮอยจ ป ซ ญ็อะ อา. ไมจ
 เปอะ โฮว รซัง’, ฮมอง อັฮ ปฺย เซ เรียง.

7 “โม ปเครีฮ เซ โกฮ เพ็รียง ออม ยฺฮ
 แตะ. 8 โม ป งาว เซ อັฮ เฮ็ ละ โม
 ป ไมจ พันญา เซ, ‘เก็ฮ ละ เออะ ญ็ยะ
 ลอยยฮ ยฺฮ เปอะ เซ, เอ็จ ซ ญ็ิต ออม ยฺฮ
 ฮ’, อັฮ เซ ละ อี.

9 “โม ป ไมจ พันญา เซ โลยฮ อี ละ อี,
 ‘ลอยยฮ โรวัก เออะ ปอ โตว รชฺ อู ละ โม
 เปะ ยฺง. ไมจ เปอะ โฮว รวี ไอฮ ญ็อะ ป
 โชะ ลอยยฮ เคอิม เปอะ ซ โฮลฮ,’ อັฮ เซ
 ละ อี. โม เซ เยอ โฮว เนอิม.

10 “ลไล โฮว ซาวป อี รวี ลอยยฮ เซ
 กวน เบลีย ซ ญ็อะ เซ ฮอยจ. โม ป
 เพ็รียง อั้ง ตี แตะ เซ โฮลฮ เล็ยก ไม อี
 ฮอยจ ลัก ก โชมญฺ อี. ฟวยจ เซ ปฺย ซอง
 รเว็อะ.

11 “กั้ง เคอะ เอ ฮอยจ โม ป งาว เซ.
 ‘เอ็ยกฯ, โปฮ รเว็อะ เน,’ อັฮ เซ ละ ป ซ
 ญ็อะ เซ.

12 “ปฺย เซ โลยฮ อี ละ อี, ‘อวี อັฮ ละ
 เปอะ ตัม เนอิม อี, อวี ยฺง โตว ป มัฮ โม
 เปะ,’ อັฮ เซ ละ อี.

13 “มัฮ เซ ป ไมจ เปอะ เครฮัง รใจ
 นั้ง ไม เพ็รียง แนฮ เปอะ ตี แตะ, นั้ง โอ
 เปอะ ยฺง ซาวม พัด ซงะ จี อี,” อັฮ เซ.

ไลลวง ปอเลียง ป เก็ฮ มวี ละ กวนใจ แตะ

14 “ไลลวง เซ ซ แพป โรฮ ไม ปฺย ป ซ
 โฮว เมือง ไฮญ. กอก กวนใจ แตะ เอ็ญ
 เคอะ แตะ, เก็ฮ อี กุม โอเอ็ฮ ยฺฮ แตะ เคอะ
 โฮว แตะ. 15 เก็ฮ มวี ละ อี พอน เป็อน
 แพป ตี ปฺย. ตี ปฺย อี แม ลอา เป็อน แพป.
 ตี ปฺย อี แม ตี เป็อน แพป. จัด อี ละ อี
 เมอะ เก็ฮ กอ เก็ฮ ไค อี. ฟวยจ เซ โฮว
 ฮา อี. 16 ป โฮลฮ มวี พอน เป็อน แพป เซ
 โฮว กา โฮว ไค เอ็น นั้ง อี. โฮลฮ แม
 กัมไฮ อี พอน เป็อน แพป. 17 ป โฮลฮ
 มวี ลอา เป็อน แพป เซ โฮลฮ โรฮ กัมไฮ
 อี ลอา เป็อน แพป. 18 ป โฮลฮ มวี ตี
 เป็อน แพป เซ ปั้งเมอ โฮว รปั้ง มวี เก็ฮ
 ปอเลียง แตะ ละ แตะ เซ โตะ เตอะ.

19 “ญ็อม เอ็จ เล็ญ อี ปอเลียง อี เซ
 เอ็ญ ไฮมญฺ ไลลวง มวี รชฺ แตะ ละ
 กวนใจ แตะ เซ. 20 ป โฮลฮ มวี พอน
 เป็อน แพป เซ ฮอยจ เปลีย กัมไฮ โฮลฮ
 แตะ พอน เป็อน แพป. ‘ปอเลียง, ปะ เอ็จ
 ละ เปอะ มวี เน พอน เป็อน แพป. แลนฯ
 อวี โฮลฮ กัมไฮ อี พอน เป็อน แพป โรฮ,’
 อັฮ เซ ละ ปอเลียง แตะ.

21 “ปอเลียง อี เซ อัส เฮี ละ อี, ‘เอ็จ ไมจ เนอิม ป ยุส เปอะ เซ. ปะ เอ็จ มัส เปอะ กวนใจ เนอิม รพาวม เมอะ. เครอ็จ เนอิม เปอะ นิง ป ญ็ยะ ป ญุ, อี ช เกือส ปะ แปน กุม คอง ป ระ ป โฮวาน. เส็ยก กไน เฮี, เกือส ตี เปอะ ไมจ มวน ตี รพาวม ไม่ ปอเลียง เปอะ,’ อัส เซ ละ อี.

22 “ป โฮลส มี่ ลอา เป็อน แทป เซ ฮอยจ โรส เคะ อี, อัส เฮี, ‘ปอเลียง, ปะ เอ็จ เกือส เปอะ มี่ เนี ลอา เป็อน แทป. แล่นๆ อี โฮลส กัมไฮ อี ลอา เป็อน แทป โรส,’ อัส เซ ละ อี.

23 “ปอเลียง อี อัส เฮี ละ อี, ‘เอ็จ ไมจ เนอิม ป ยุส เปอะ เซ. ปะ เอ็จ มัส เปอะ กวนใจ เนอิม รพาวม เมอะ. เครอ็จ เนอิม เปอะ นิง ป ญ็ยะ ป ญุ, อี ช เกือส ปะ แปน กุม คอง ป ระ ป โฮวาน, เส็ยก กไน เฮี, เกือส ตี เปอะ ไมจ มวน ตี รพาวม ไม่ ปอเลียง เปอะ,’ อัส เซ ละ อี.

24 “ป โฮลส มี่ ตี เป็อน แทป เซ ฮอยจ โรส เคะ ปอเลียง แตะ, อัส เฮี ละ อี, ‘ปอเลียง, อี ยุง เงอะ มัส เปอะ ปุย คนัป กัป กา ปุย. มัค เปอะ ป โอ แตะ รอด. เปอ เปอะ ป โอ แตะ ชมา. 25 ฮลัด นิง เปอะ. มัส เซ ป โฮว รปั้ง มี่ เกือส เปอะ เนี ฆ่า อี โตะ เตะ เอ. ฮี มี่ ยุส เปอะ,’ อัส เซ ละ อี.

26 “ปอเลียง อี เซ โลยส อี ละ อี, ‘ปะ

มัส เปอะ ปุย ฆอก โล. เกละ เปอะ ไม่. เค็ยง เมอ เอ็จ ยุง เปอะ กอ มัค อี ป โอ แตะ รอด ไม่ เปอ อี ป โอ แตะ ชมา เยอ, 27 ลัง รโปะ เปอะ มี่ เซ ไม่ ป ช โฮลส แตะ ค่อก อี ละ อี ฆ่า อี. มัส ยุส เปอะ ตอก เซ อี ช โฮลส ตีน อี ไม่ ค่อก อี ญ็อม ฮอยจ เจอะ,’ อัส เซ ละ อี.

28 “ ‘ตุย แปะฮ ฮา อี มี่ ตี เป็อน แทป เซ, เกือส ละ ป ไก ตี ฮม้าน แทป เซ,’ อัส เซ ละ กวนใจ โฮญ แตะ. 29 ‘ป ไก โอเอ็ฮ ยุส ฮู ช บุ พะจาว ละ อี โฮว ละ นาวก แตะ. ช ร่นาวก อี ละ อี โฮว ละ โฮวาน แตะ. ป โอ ไก โอเอ็ฮ ยุส ฮู ช ตุย แม อี ฮา อี เมอะ ไก อี. 30 ไมจ เปอะ ตุย นั๊ก โปวส กวนใจ โอ แปน ป โกว เซ กพริ นา ก เพ็ยก อี. นา เซ ปุย ช เย็อมๆ ญั๊ตๆ ไม่ ครวัก รัก อี นิง โชะ ลอน ป อวาม แตะ,’ อัส เซ.

ไลลวง รกัซ พะเยชู ปุย ฮา ปุ แตะ แปน ลอามู

31 “ญ็อม ช ฮอยจ กวน ปุย ปลัฮตะะ ไม่ รัง ชเป็ย คี นั๊ก ยุส แตะ, ไม่ เตปด่า ยุส พะจาว เต็อง โอยจ อี, ช งาวม นิง ก งาวม คี นั๊ก ยุส แตะ. ช รโจะ ปุย เกือส อี อาวต ลักกา แตะ โครยญ เมือง โครยญ เจ็อ ปุย. 32 ช รกัซ อี อาวต โน่งๆ ฮา ปุ แตะ, ตอก ป เลียง แกะ ไม่ ปี ตอก รกัซ อี ปี ฮา แกะ

ยฺฮ ตเตะ โห. 33 ป มัฮ แกะ เซ ซ เกือฮ อี
อาวต ลวง ดอม ตเตะ. ป มัฮ ปี เซ ซ เกือฮ
อี อาวต ลวง วิ ตเตะ.

34 “ฟวยจ เซ กซัด เซ ซ อฮ อี ละ ป
อาวต ลวง ดอม ตเตะ ตอก เฮี, ‘โม เปะ
ป เอ็จ โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน ตเตะ เปือ
เปือะ เกอะ, เฮ็ญ นา เฮี. เล็ยก อาวต นิง
เมือฮ บันเมือง ยฺฮ พะจาว, ป ยฺฮ อี อัง
ละ เปอะ เนอิม เจน ตเตะ ขอ รอวาม ลัง.

35 เอ็จ เกือฮ เปอะ อี โขม ญืออม ขวต
โขม เมอะ. เอ็จ เกือฮ เปอะ อี ญ รอวาม
ญืออม ขวต ญ อู. เอ็จ รัปคัม เปอะ อี
ญืออม แปน เนอะ แคก เลือ. 36 ญืออม

อาวต ขาวง เงอะ โม เปะ เอ็จ เกือฮ เปอะ
เครฮึง เซอิก นิ. ญืออม โหะ โอ เอ็จ
ฮอยจ ญป โดม เปอะ อี. ญืออม อาวต
เตอะ โตะ คอก เกอ เอ็จ โฮลฮ เปอะ โฮว
เคะ เอะ,’ ซ อฮ เซ ละ อี.

37 “ญืออม เซ โม ป ซีไซ ละ พะจาว ซ
โฮมญ อี นิง อี, ‘พะโอ่งจาว, ญืออม เมอ
ยฺฮ เอะ ขวต โขม เปอะ ไม เกือฮ เอะ ป
โขม ป โอฮ ละ เปอะ? ญืออม เมอ ขวต ญ
เปอะ รอวาม โฮลฮ เอะ เกือฮ ละ เปอะ?

38 ญืออม เมอ ยฺฮ มัฮ ปะ แคก เลือ ไม
รัปคัม ตเตะ ปะ อา, ไม อาวต ขาวง เปอะ
ไม โฮลฮ เอะ เกือฮ เครฮึง ละ เปอะ?

39 ญืออม เมอ ยฺฮ เอะ โหะ เปอะ ไม โฮลฮ

ญป โดม เปอะ ไม โฮลฮ เอะ โฮว เคะ
เปอะ โตะ คอก เกอ?’ อฮ เซ ละ อี.

40 “ป มัฮ กซัด เซ ซ โลยฮ อี ละ อี ตอก
เฮี, ‘ออี อฮ ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ป ยฺฮ
เปอะ ละ โม เอ็ยกปฺ อู, ปัง มัฮ ป ตู เตียม
ฮา ปฺย ญุก, เอ็จ มัฮ โรฮ ยฺฮ เปอะ ละ อี,’
ซ อฮ เซ ละ อี.

41 “ฟวยจ เซ ซ อฮ แม อี ละ ป อาวต
ลวง วิ ตเตะ เซ ตอก เฮี, ‘โม เปะ ป ซ ลอก
ป โอยจ นิง โหะ ตเตะ, ตอ แปฮ ฮา อี
อี. เล็ยก อาวต โตะ งอ โอ เก็ยฮ ญืด ยฺฮ
พะจาว อัง ละ พี ระ ไม โม เตปด่า ยฺฮ อี
เซ. 42 โม เปะ เกือฮ เปอะ โดว อี โขม

ญืออม ขวต โขม เมอะ, ไม โอ เปอะ เกือฮ
ออี ญ รอวาม ญืออม ขวต ญ อู. 43 ญืออม
มัฮ ฮะ แคก เลือ โม เปะ รัปคัม เปอะ โดว
ออี. ญืออม อาวต ขาวง เงอะ โม เปะ เกือฮ
เปอะ โดว เครฮึง เซอิก นิ, ไม โอ เปอะ
ฮอยจ เคะ เอะ ญืออม โหะ โอะ ไม ญืออม
อาวต เตอะ โตะ คอก,’ ซ อฮ เซ ละ อี.

44 “ญืออม เซ ซ โลยฮ โม เซ ละ อี,
‘พะโอ่งจาว, ญืออม เมอ ยฺฮ เอะ ขวต โขม
เปอะ ไม ขวต ญ เปอะ รอวาม เมอ, ไม
แปน เปอะ แคก เลือ ไม อาวต ขาวง
เปอะ? ญืออม เมอ โหะ เปอะ ไม อาวต
เปอะ โตะ คอก เกอ โอ เอะ โฮลฮ เรอิม
เปอะ?’ ซ อฮ เซ ละ อี.

45 “ເງື່ອມ ເຊ ກຊັດ ເຊ ສ ໂລຍສ ອີ ລະ ອີ, ‘ອີ ອັສ ລະ ໂມ ເປະ ດັມ ເນອິມ ອີ, ເງື່ອມ ໂອ ເປອະ ຍຸສ ລະ ໂມ ເອີຍກປຸ ອູ, ປັ່ງ ມັສ ປ ດຸ ປ ເຕີຍມ ຫາ ປຸຍ ຄູ່ກ, ເອີຈ ມັສ ໂຣສ ໂອ ເປອະ ຍຸສ ລະ ອີ,’ ສ ອັສ ເຊ ລະ ອີ.

46 “ປຸຍ ໂມ ເຊ ຈັມເປນ ອີ ໂຮວ ເລີຍກ ລັກ ກ ໂຮລສ ອີ ດຸດ ໂອ ເງື່ອນ ໄກ ລອຍຈ ເຊ. ໂມ ປ ສີໄສ ລະ ພະຈາວ ປັ່ງເມອ ສ ໂຮລສ ເລີຍກ ຄຣະ ຈິວິດ ໂອ ເງື່ອນ ໄກ ລອຍຈ,” ອັສ ເຊ.

ໂມ ສດຸ ໄມ່ ໂມ ປ ກວດ ໂຮມ ດີ

1 ເງື່ອມ ເອີຈ ຟາຍຈ ອັສ ພະເຍສູ
26 ໂອເອີສ ໄລ ເຊ ເຍອ, ອັສ ເອີ ລະ ໂມ ລຸກຊິກ ແຕະ, 2 “ໂມ ເປະ ເອີຈ ຍຸງ ເປອະ ໄກ ລັ່ງ ອີ ລອາ ສະເ ເອ ກາ ສ ໂຮມ ເລີຍ ດາວ ປຸຍ. ເງື່ອມ ເຊ ປຸຍ ສ ມອປ ກວນ ປຸຍ ປລັສເຕະ ລະ ປຸຍ. ໂມ ເຊ ສ ເຄິງ ອີ ນິ່ງ ໄມະຂາວແຄວງ,” ອັສ ເຊ ລະ ອີ.

3 ເງື່ອມ ເຊ ເຍອ ໂມ ສດຸ ຣະ ໄມ່ ໂມ ປ ກວດ ປ ເຍິງ ນິ່ງ ເມືອງ ເຊ, ໂຮມ ດີ ເງື່ອນ ອັວນາ ສດຸ ປ ມອຍສ ຄາຢາຟາ. 4 ສິງຂາ ດີ ດອກ ສ ບຣະ ແຕະ ໂຮມວາດ ພະເຍສູ ນິ່ງ ສ ຍຸສ ແຕະ ຍຸມ ໄມ່ ອີ. 5 ອັສ ເອີ, “ຄັນ ໂຕວ ດີ ຍຸສ ລໄລ ໂຮມ ເລີຍ ດາວ ລັ່ງ ປຸຍ. ຫາກ ຣພາວມ ປລາວ ປຸຍ ໂຮວນ ເຊ ລະ ເປອະ. ສຸ ປລາວ ຍຸສ ເມືອງ ຫຼ້າ ອີ,” ອັສ ເຊ ລະ ປຸ ແຕະ.

ປຣໂປວນ ໂທກ ລອຍສ ນິ່ງ ໄກຍູ ພະເຍສູ

6 ເງື່ອມ ອາວາດ ພະເຍສູ ເງື່ອນ ສີໂມນ ຍ່ວງ ເບ່າເນີຍ ປ ມັສ ປຸຍ ລາວາດ ໂຮມ ອີ ເຊ, 7 ລໄລ ໂຮມ ອີ ສອຍຈ ປຣໂປວນ ເຄະ ອີ ດີ ປຸຍ. ໂຮວກ ລອຍສ ສອຍ ສງາ ໂຕະ ເອີປ ແກວ. ມັສ ປ ດີກ ນິ່ງ ເປິງ ແຕະ. ໂທກ ອີ ນິ່ງ ໄກຍູ ພະເຍສູ. 8 ໂມ ລຸກຊິກ ເມືອດ ຍຸ ອີ ວ້າ ຣພາວມ ອີ. “ເກືອສ ລອຍສ ເຊ ໄລຈ ເຍີອ ລະ ເມອ? 9 ລອຍສ ເຊ ມັສ ໂຮະ ອີ ໂຮລສ ມາ ນິ່ງ ອີ ໂຮວນ. ຟາຍຈ ເຊ ໂຮລສ ເຣອິມ ປ ດຸກ ປ ຄູ່ກ ນິ່ງ ອີ,” ອັສ ເຊ ລະ ປຸ ແຕະ.

10 ພະເຍສູ ຍຸງ ອີ ປ ອັສ ອີ ເຊ, ອັສ ເອີ ລະ ອີ, “ເກືອສ ໂນ່ງ ເປອະ ປຣໂປວນ ເອີ ດຸກ ຣພາວມ ເມອ? ເອີຈ ໄມຈ ເນອິມ ກັນ ຍຸສ ອີ ລະ ອີ ເອີ. 11 ປ ດຸກ ປ ຄູ່ກ ສ ອາວາດ ລອປ ໄມ່ ເປອະ. ອີ ປັ່ງເມອ ໂອ ສ ອາວາດ ລອປ ໄມ່ ເປອະ. 12 ໄລລວງ ໂທກ ອີ ລອຍສ ນິ່ງ ອີ ເຊ ມັສ ຣໂຊກ ຣເງອິມ ອີ ອີ ນິ່ງ ສ ຣມອຍຈ ປຸຍ ອີ. 13 ອີ ອັສ ລະ ເປອະ ດັມ ເນອິມ ອີ, ສ ໂຮວ ຄຣອຍ ປຸຍ ໄລລວງ ກັນ ຣະ ໄລ ຍຸສ ພະຈາວ ກ ອອຍ ກ ເອີສ ເລີປ ເຕະ ຄູ່ກ, ໄລລວງ ປ ຍຸສ ປຣໂປວນ ເອີ ສ ພຸ ສ ມອຍສ, ແປນ ດວນ ໄຕມ ປຸຍ ອີ ນິ່ງ ອີ,” ອັສ ເຊ ລະ ອີ.

ไลลวง ยุด่า

14 ญ็อม เซ เยอ, ยุด่า อิศคาริโอด ป มัฮ
 ปุย ใน ลุกซิก กาว ลอา เซ ตี ปุย เยอ, โฮว
 เคะ โม่ ซตุ ระ. 15 อ้อ ฮ็ ละ อี, “ด้อ
 อี มอป พะเยซุ ละ เปอะ ซ เกือฮ เปอะ เน
 เมอะ เมอ?” อ้อ เซ ละ อี. โม่ เซ เม็ญ เอิน
 ม่า ยุฮ แตะ ง่วย แทป. เกือฮ อี ละ ยุด่า.
 16 เคียง เซ เยอ, ยุด่า มอง แลน ญ็อม เคริ
 ญ็อม ดอม อี ละ ซ มอป แตะ พะเยซุ ละ
 โม่ เซ.

พะเยซุ โชม ตี ไม่ ลุกซิก แตะ

17 ซงะ โชม โรง ปุย คโนมปัง โอ ไก
 เจือ เยอ, โม่ ลุกซิก อี ฮอยจ เคะ พะเยซุ.
 โฮมญ อี, “ซ เกือฮ เปอะ เอะ บรี อ้าง ละ
 แตะ ก เมอ โชม เลียง ฉาว?” อ้อ เซ ละ
 อี.

18 พะเยซุ ดวน โม่ ลุกซิก แตะ โฮว
 เลียง โตะ เวียง เคะ ปุย ตี ปุย. ดวน อี อ้อ
 อี ตอก ฮ็, “ปอคู อ้อ ฮ็ ละ เปอะ, เอ็จ เต็ง
 ซงะ ยุฮ อี อี. อี ซ โชม เลียง ฉาว ไม่
 ลุกซิก แตะ ญ็อะ เปะ,” ดวน อี อ้อ เซ ละ
 อี.

19 โม่ ลุกซิก โฮว ยุฮ เนอิม อี ตัม ดวน
 พะเยซุ แตะ ยุฮ. บรี โชม เลียง ฉาว ละ
 อี นา เซ.

20 ญ็อม เอ็จ ปู พรี อี, พะเยซุ งาวม
 โชม ตี* ไม่ ลุกซิก แตะ เต็อง กาว ลอา
 ปุย อี. 21 ลไล โชม อี เซ อ้อ ฮ็ ละ อี,
 “ออี อ้อ ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ปุย ใน โม่
 เปะ ตี ปุย ซ รโจฮ อี ละ ปุย,” อ้อ เซ ละ
 อี.

22 โม่ ลุกซิก อี ตุก เนอิม ตุก แนม
 รพาวม ซ่า อี. ตัง โคน ตัง โฮมญ อี,
 “พะโองจาว, อัม ม้อ อี? ม้อ โดว อี ตี,”
 อ้อ เซ ละ อี โครยญ โฆะ แตะ.

23 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “ป ซ รโจฮ
 อี ละ ปุย เยอ เอ็จ ม้อ ป ซาวก ปอน ตี
 โตะฮงา กลอง ตี ไม่ อี ฮ็. 24 โอเอ็ฮ
 ตอก เซ ซ เกิด เนอิม ละ กวน ปุย ปลัฮตะ
 ตอก ป ไชฮ ปุย อ้าง นิง พะทัม โฮ, ปังเมอ
 ซ เม่มัก เนอิม ละ ป รโจฮ อี เซ. ปุย เซ
 ม้อ โอ อี เกิด ไมจ เต็ยก็ ละ อี,” อ้อ เซ.

25 ยุด่า ป รโจฮ พะเยซุ เซ โฮมญ อี,
 “ปอคู, อัม ม้อ อี? ม้อ โดว อี ตี,” อ้อ
 เซ ละ อี. พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “เอ็จ ม้อ
 ตอก อ้อ เปอะ โอฮ เซ,” อ้อ เซ ละ อี.

26:20* โชม พะเยซุ โชน ฮ็ ม้อ โชม แบंप จาวใน ยุฮ โม่ โรม. ซักเข็ ละ อี นิง ซล.

ไลลวง คโนมบั้ง ไม่ รอวาม อะงุน

26 ไลล โชม อี เซ พะเยซุ ดุย คโนมบั้ง. เญือม เอ็ง ฟวยจ ไวออน อี เรียก เกือฮ อี ละ โม ลูกซิก แตะ, อัส เฮี ละ อี, “โชม เมือ, เฮี มัส โกะ เนอิม เมอะ,” อัส เซ.

27 ฟวยจ เซ ดุย เปียง, ญันตี ไม่ พะจาว, เกือฮ โรฮ อี ละ อี, “ญู โครยญู โฆะ เปอะ, 28 เฮี มัส ฮันม อี. เอ็ง มัส ป ตอน ยุส ลปุง ชันญา พะจาว อีจ. มัส บัด อี ฆรอก ปุย โฮวาน นิง ซ ยวก พะจาว มัป กัฮ อี ดุด ยุส ปุย. 29 อี ปัว อัส ละ เปอะ ตอก เฮี, อี ญะชะ ซ ญู โดว รออวาม อะงุน ตอก เฮี, ฮอยจ ละ ชงะ ซ ญู โคระ ดิ อี ไม่ โม เปะ นิง บันเมือง ยุส เปืออะ เกอะ,” อัส เซ ละ อี. 30 เญือม เอ็ง ฟวยจ เซีย อี, โอก โฮว ดิ ฮอยจ นิง บลาวง กาวก.

พะเยซุ อัส อีจ ไล ซเมอะ เปโตร ยุง แตะ พะเยซุ

31 เญือม เซ เยอ พะเยซุ อัส เฮี ละ อี, “เนาะ ก ซาวม เฮี โม เปะ ซ ละ ไปวฮ เปอะ อี โครยญู โฆะ เปอะ นิง เอ็ง อัส พะทัม อีจ ตอก เฮี, ‘ออี ซ ยุส ยุม ไม่ ป เลียง แกะ เซ. แกะ โม เซ ซ แดก ซ ฟง ฆวี อี,’ อัส เซ พะจาว เยอ. 32 ปั้ง มัส ตอก เซ ดัส อี เอ็ง โกฮ โอม แม โฮ, ซ โฮว

กา เปอะ ฮอยจ นิง จังวัต กาลีไล,” อัส เซ ละ อี พะเยซุ.

33 เปโตร อัส เฮี ละ อี, “ปั้ง ละ ไปวฮ ปุย ปะ เตือง โอยจ อี, อี แจง โอ ซ ละ ไปวฮ ปะ อา,” อัส เซ ละ อี.

34 พะเยซุ อัส เฮี ละ อี, “ออี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, เนาะ ก ซาวม เฮี กา รเอาะ แอ, ปะ ซ เมอะ เปอะ ยุง แตะ อี ลอวย โฮน,” อัส เซ ละ อี.

35 เปโตร อัส แม เฮี ละ อี, “ออี ปั้ง ซ ยุม ดิ ไม่ ปะ ญุก, แจง โอ ซ เมอะ ยุง แตะ ปะ อา,” อัส เซ ละ อี. โม ลูกซิก โฮยญู อัส โรฮ อี ตอก เซ เตือง โอยจ แตะ.

พะเยซุ ไวออน นิง รปิม เกตเซมานเน

36 ฟวยจ เซ พะเยซุ โฮว ดิ ไม่ ลูกซิก แตะ ฮอยจ นา ก อัส ปุย เกตเซมานเน ไม่, อัส เฮี ละ อี, “งาวม นา เฮี ลไล โฮว ไวออน อี ลัก เติต,” อัส เซ ละ อี.

37 พะเยซุ บะ โรวก เปโตร ไม่ ยาโคโบ ไม่ โยฮัน โฮว ไม่ แตะ. อวาม ดุก ลัมเลือ รพาวม แตะ, รใจจ ลัมเลือ นิง ป ซ เกิด ละ แตะ. 38 อัส เฮี ละ อี, “ดุก รพาวม เมอะ ปอ ซ ยุม แตะ. อาวต เปลียง ดิ ไม่ อี นา เฮี,” อัส เซ ละ อี.

39 โฮว ฮา อี ญีเยะ, ฆลวี รเคือป ดิ แตะ ลัง เตะ, ไวออน. อัส เฮี, “เปืออะ, ปัว ปะ

ตฺย แปร เปียง เฮ ฮา อี ดัซ แปน โฮ.
ตอก ออช ตอก เอ็ช ญุก, ปุ เกือช มัซ ตัม
รพาวม อี, เกือช มัซ ตัม รพาวม ปะ,” อัส
เช ละ เป็อะ แตะ.

40 ญ็อม เอ็ญ อี เคะ ลุกซิก แตะ ฆุ ปุ
อี โอจ. อัส เฮ ละ เปโตร, “เปลียง ดิ เปอะ
ไม อี ดิ ชัวโมง ไม เปอะ ปุ, โม เปะ
เอ? 41 ไมจ เปอะ เกือช ดิ แตะ ใจช ชาง.
ไมจ เปอะ ไวออน เนอิม โรวะ เคอิม เปอะ
โอ ช ไป นิง ป ลอง รพาวม เปอะ. โตะ
รพาวม โตะ เปอะ เอ็จ ไก รพาวม ขวด
ยฺช เปอะ ป อัส อี อี. มัซ ชุม ลัง เรียง
เปอะ ฆ่า เนะ ชอ้ง แตะ,”* อัส เช ละ อี.

42 ฟวยจ เช โฮว ไวออน แม ดิ โฮน.
อัส อี ตอก เฮ, “เป็อะ, เปียง เฮ ดัซ โอ
เก็ช เว็ โอ แตะ ญ โฮ, เกือช แปน ตัม
รพาวม ปะ เม็ช,” อัส เช ละ เป็อะ แตะ.

43 ฟวยจ เช เอ็ญ แม เคะ ลุกซิก แตะ, ฆุ
ลัง ปุ อี โอจ นิง โอ อี ญ็อะ ปุ เปลียง.

44 โฮว แม ฮา อี. โฮว ไวออน แม โทน
ลวย โฮน, อัส แม อี ตอก อัส ไพรม แตะ.

45 ฟวยจ เช เอ็ญ แม เคะ ลุกซิก แตะ,
อัส เฮ ละ อี, “โม เปะ อัม มัซ ปุ ลัง เปอะ
โอจ? อัม มัซ โอ เปอะ ดิ โฮ โชะ ไมญ?
เอ็จ เต็ง เวลา มอป ปุ กวน ปุ ปลัชตะ
นิง ลวัง บังคับ ปุ มัป เปอ. 46 โกช, ไมจ

เอะ โฮว. แลน เม็ช, ป ช มอป อี ละ ปุ
เอ็จ ช ฮอยจ,” อัส เช ละ อี.

ยุด่า ฮอยจ มอป พะเยชู ละ โม ป ช โฮมวต อี

47 ญ็อม โอ พะเยชู ดิ เค็อน ลอยจ ลุง
ฮอยจ ยุด่า, มัซ ปุ ใน ลุกซิก กาว โรช
ลอา ปุช เช ดิ ปุช. ฮอยจ ไม ปุช โฮวาน.
โม เช ไปญ โรวก วิจ ไม คอน เค็อง มู
แตะ. มัซ ป ดวน โม ชตุ ระ ไม ป กวด ป
เฮียง โม เช เยอ. 48 ป ช มอป พะเยชู เช
เอ็จ อัส อี อี ตอก เฮ, “ฮงกัต อี ป ออช,
โฮมวต ปุช เช,” อัส เช ละ อี. 49 ฟวยจ เช
ยุด่า เล็ยก เอ็น เคะ พะเยชู, อัส เฮ ละ อี,
“อัม กอ เปอะ, ปอคู?” อัส เช. ฮงกัต เอ็น
อี.

50 พะเยชู อัส เฮ ละ อี, “ชโฮ, ยฺช เม็ช
ป ช ยฺช เปอะ เช,” อัส เช ละ ยุด่า. ฟวยจ
เช ปุช โฮวาน เช เล็ยก โฮมวต เอ็น พะเยชู.

51 ป อาวต ดิ นา เช ไม พะเยชู ดิ ปุช เยอ
ลาวต วิจ แตะ มอก กวนใจ ฮัวนา ชตุ ดิ
ปุช. ลอก ฮยวก อี, เบช เอ็น ฮยวก อี เช.

52 พะเยชู อัส เฮ ละ อี, “ชกัต แปร วิจ
เปอะ โตะ รเค็อง อี. ป โกว วิจ ช โลจ
นิง วิจ โครยญ โฆะ แตะ. 53 อี มัซ ช
ปัว นิง เป็อะ เกอะ แจง ช เกือช อี เตปด่า

26:41* เนะ ชอ้ง อัส พะเยชู เช ดิน ช มัซ อัส อี ไม รพาวม ไพรม ปุช.

ป มัซ ดฮัน ยุช และ ฮอยจ เรอิม อี โฮวาน ฮา กาว ลอากอง* จุบัน เอ็น, โม เปอะ ยุง? ⁵⁴ มัซ ยุช ฮู ดอก เซ, ป อัส พะทัม อีง ป ช จัมเปน เกิด เซ ปังเมอ โอ ช เกียช ฟวยจ ฆี อี," อัส เซ ละ อี.

⁵⁵ ญีอม เซ เยอ พะเยชู อัส เฮี ละ ปุย โฮวาน เซ, "โม เปอะ ฮอยจ โฮมวด เปอะ อี ไม่ วิจ ไม่ คอน, อัม มัซ โคะ เปอะ อี มัซ คะมุย? อี งาวม เพอิก ตอม ปุย โตะ วิฮัน โครยญ ชงะ. โอ นุย เปอะ โฮมวด อี เมอ? ⁵⁶ โอเอือเฮี ปังเมอ ไมจ อี เกิด เคอิม ช ดอก ป อัส โม ป ซิป ลปุง พะจาว ช เกิด นิง พะทัม โฮ," อัส เซ ละ อี. ญีอม เซ เยอ ลูกซิก พะเยชู ตอ ฮา อี แกล, ละ โน่ง พะเยชู ไม่ โม ป ฮอยจ โฮมวด อี เซ.

ปุย ดาว พะเยชู ฮอยจ ละ ซพา

⁵⁷ ฟวยจ เซ โม ป โฮมวด พะเยชู เซ ดาว อี ละ คายาฟา ป มัซ ฮัวนา ชตุ เซ. โม คู เพอิก พะทัม ไม่ โม ป กวด ป เฮียง รเจอิม โรฮ นา เซ. ⁵⁸ เปโตร โฮว ฟวด โรฮ อี ปังเมอ ชงี ฮา ปุ และ. ฟวด อี ฮอยจ ละ คาง ญีอะ ฮัวนา ชตุ, เลียก งาวม ดิ ไม่ โม ป มอง ญัม ละ ช มอง และ แลน ป ช เกิด เซ.

⁵⁹ โม ชตุ ระ ไม่ ชมาชิก ซพา เตือง โอยจ อี ซาป ฟีญัน โอ เนอิม ดอก ช

เกือช และ พะเยชู ไก ดุด ฮอยจ ละ ยุม อี. ⁶⁰ ปัง เอ็จ โฮวาน ป ลัป แปน ฟีญัน อี, ป อัส ป มวยญ อี ปังเมอ โอ รโตย ปุ และ เฟือช เอ็น. กัง เคะ เอ โอ กอ อัส แม อี ลอากอง, ⁶¹ "ปุย เฮี อัส ดิ และ ปุน ญีออ วิฮัน ยุช พะจาว. ใน ลอวย ชงะ ช ไก โคระ แม เกือช ฟวยจ," อัส เซ.

⁶² ฮัวนา ชตุ เซ โกช ชุง โฮมญ พะเยชู, "อัม มัซ โอ เปอะ เกียช กัส ดิ และ เฟือช นิง ไลลวง ฟอง ปุย เปอะ เซ?" อัส เซ ละ อี.

⁶³ พะเยชู โขย ลัง. ฮัวนา ชตุ อัส แม เฮี ละ อี, "ออี ดวน ปะ โลยช เบือ มอยช พะจาว ป โอม ลอป, รโฮงะ ซี แปช นิ เมือ. ปะ อัม มัซ เปอะ พะคริต กวน พะจาว? อัม โอ เปอะ มัซ?" อัส เซ ละ อี.

⁶⁴ พะเยชู โลยช อี ละ อี, "เอ็จ ปุก ป อัส ปะ เซ. อี ช อัส โรฮ เฮี ละ เปอะ, เข็ยง เฮี เยอ โม เปะ ช โฮลช เปอะ ยู งาวม กวน ปุย ปลัชเตะ ลวง ดอม พะจาว ไม่ ช ยู เปอะ ฮอยจ อี นิง ชตุรวู," อัส เซ ละ อี.

⁶⁵ ญีอม เซ เยอ ฮัวนา ชตุ เซ แจช โอช ลิป และ ฆี อี, เคียด ยุช ฮุน ดุก รพาวม และ. อัส เฮี, "ปุย เฮี เอ็จ อัส ลปุง พามัด พะจาว. อัม ทา ลัง เอะ ซาป ฟีญัน อี? โม เปอะ เอ็จ ฮมอง เปอะ โอช อัส อี ลปุง พามัด พะจาว. ⁶⁶ โม เปะ ช อัส เปอะ

26:53* กอง ดฮัน โม โรม ดิ ดิ กอง ไก เมอะ คำว 6000 ปุย.

ตอก เมอ?" อัส เซ ละ อี. โม เซ โลยฮ อี ละ อี, "เอ็จ คาว ละ ยุฮ ยุม ไม่," อัส เซ.

67 ฟวยจ เซ โดยจ 닝 นา อี, ลกฺย อี. งอน อี เค็ฮ อี. 68 อัส เฮ็ ละ อี, "ปะ ป มัฮ พะคริต เตอ, ดัฮ เปอะ มัฮ เนอิม ปุย ซีป ลปฺง พะจาว โฮ, รโฮงะ แลน ละ เอะ เมอะ, ป เค็ฮ เปอะ เซ มัฮ ปุย?" อัส เซ ละ อี.

เปโตร เมาะ ยุง แตะ พะเยชู

69 ญ็อม เซ เปโตร งาวม ลั้ง 닝 ควง ญ็อะ ยุฮ ฮัวนา ชตุ เซ. ฮอยจ กวนใจ รโปวน เคะ อี ตี ปุย, อัส เฮ็ ละ อี, "ปะ มัฮ โรฮ เปอะ ไม่ เยชู ปุย จังวัต กาลีไล เซ," อัส เซ ละ อี.

70 เปโตร เมาะ ยุง แตะ พะเยชู ซองนา ปุย เต็อง โอยจ อี เซ, "ออี คาว โทว ใจ เยอะ ป อัส ปะ เซ," อัส เซ ละ อี.

71 ฟวยจ เซ เปโตร โอก ฮอยจ โตะ รเว็อะ ฆรุง. ไก แม ปรโปวน ป มัฮ กวนใจ ตี ปุย ยุ อี, อัส เฮ็ ละ ป ชุง โบ แตะ, "ปุย เฮ็ มัฮ โรฮ มู ตี ไม่ เยชู ย่าง นาสาเรต," อัส เซ ละ อี.

72 เปโตร เมาะ แม ไล แตะ, "ปุย อัส เปอะ เซ, ออี ยุง โทว ป มัฮ อี เพ็ฮ เอิน," อัส เซ. คัม เอิน รชอม ชะ 닝 อี.

73 ตี เตะ แม โม ป ชุง นา เซ เอ็ญุ เคะ เปโตร, อัส เฮ็ ละ อี, "ปะ มัฮ เนอิม เปอะ

ปุย ใน โม เซ, ชกิ 닝 ลปฺง เปอะ," อัส เซ ละ อี.

74 ญ็อม เซ เปโตร ชม่อต ชนา ตี แตะ. เค็ยต เก็ฮ ตี แตะ แจง แน แมน กุน 닝 อี. "ออี ยุง โทว ป มัฮ ปุย เซ เพ็ฮ," อัส เซ ละ อี. ญ็อม เซ เยอ, รเอาะ เอิน แอ.

75 ญ็อม เซ เปโตร โตก ละ ป อัส พะเยชู อั้ง ละ แตะ, กา รเอาะ แอ ซเมาะ เปอะ ยุง แตะ ออี ลอวย โฮน, โตก ละ อัส อี เซ ละ แตะ. โอก โฮว ฮา นา เซ, เย็อม เนอิม เย็อม แนม ฆวี อี.

ปุย ดาว พะเยชู ละ ปีลัด

1 ญ็อม เอ็จ ปวยฮ พริ อี โม ชตุ **27** ระ เต็อง โอยจ อี ไม่ โม ป กวด ป เฮ็ยง เมือง เซ ชิงซา ปุ แตะ ละ ช เก็ฮ ตี แตะ ปุย ยุฮ ยุม ไม่ พะเยชู. 2 ดุช เฮ็ลิจ 닝 อี. ลอด ดาว อี ละ ปีลัด ป มัฮ จาวเมือง.

ไลลวง ยุม ยุด่า

3 ยุด่า ป รโจฮ พะเยชู ละ ปุย เซ, ญ็อม เอ็จ ยุง อี เอ็จ ญวต ปุย พะเยชู ตุด ปอ ยุม อี, ไกลฮ 닝 ป ยุช แตะ ละ อี. ริ รแม่ มวี ง่วย แทป เซ ละ โม ชตุ ระ ไม่ โม ป กวด ป เฮ็ยง. 4 อัส เฮ็ ละ อี, "ออี เอ็จ พิต เนอิม เมอะ 닝 รโจฮ แตะ ปุย โอ ไก พิต

ละ เปอะ,” อัส เซ ละ อี. โม เซ โลยฮ อี ละ อี, “ไลลวง เซ ญื่อะ เกว โดว ไม เอะ. เกว ไม ปะ โน่ง,” อัส เซ ละ อี.

⁵ ยุดำ เตือน เอ็น ม้า แทป เซ ฌิง โตะ วิฮัน, ฟวยจ เซ โอก โฮว ฮา นา เซ. ลอด โฮว ตัก ฆ่า อี.

⁶ โม ชตุ ระ ฆพระ ม้า แทป เซ, อัส เอี ละ ปุ้ แตะ, “ลั้ง อั้ง โดว ม้า เอี ก อั้ง ปุย ม้า ทไว ฌิง มัส อี ม้า งวยฮ ฮันม ปุย,” อัส เซ ละ ปุ้ แตะ. ⁷ ฟวยจ ชิงซา อี ไม ปุ้ แตะ รวี เตะ นา ก ลวน ปุย โดง ฌิง อี ตี โดฮ ม้า เซ. รวี อี ละ ฆ ร moy จ แตะ แคก เลือ ฌิง. ⁸ คิต เซ ฮอยจ ปเล็ย นา เซ ปุย อัส เตะ งวยฮ ฮันม ไม อี. ⁹ ญื่อม เซ เอ็จ เกิด เนอิม ตอก ป อัส ยีระมะยา ป ซิป ลปุง พะจาว ฆ เกิด โฮ. มัส อัส อี ตอก เอี, “*ปุย ตย ม้า ง่วย แทป เซ ตัม คโนวน ตัด โม อีชราเอน งวยฮ โฮะ รวี แตะ ปุย เซ ฌิง.* ¹⁰ *รวี เตะ ยุช ป ลวน โดง ฌิง ม้า ยุช อี เซ ตี โดฮ. มัส ยุช อี ตัม ดวน พะจาว อี ยุช.*” อัส เซ ฌิง พะทัม.

ปี้ลัด ตัดชิน พะเยชู

¹¹ ญื่อม เซ พะเยชู ชุง ลักกา จาวเมือง. จาวเมือง เซ โฮมญ อี, “ปะ อัม มัส เปอะ กซัด ยุช โม ยิว,” อัส เซ ละ อี. พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ปะ เอ็จ ปุก ป อัส เปอะ เซ,” อัส เซ ละ อี.

¹² ญื่อม ฟอง โม ชตุ ระ ไม ป กวด แตะ, พะเยชู ปังเมอ โอ โลยฮ อี ตี มวยญ เนอิม. ¹³ ปี้ลัด อัส แม เอี ละ พะเยชู, “ปะ อัม มัส โอ เปอะ ฮมอง อัส ปุย ปะ โฮวน โตะ พิต เตอ?” อัส เซ ละ อี. ¹⁴ พะเยชู โลยฮ โดว อี ลั้ง ละ อี ตี มวยญ เนอิม ปอ งเอ็ด จาวเมือง เซ ฆ่า.

¹⁵ ตัม ไล ยุช จาวเมือง เซ กอ พลวย ป ตุด ละ โม ลัปชดอน โครยญ เนอิม, ญื่อม ไก กั้น เลียง ฉาว อี, ตี เนอิม ตี ปุยๆ, เตอิม ป เลือก โม ลัปชดอน ฌิง อี. ¹⁶ ญื่อม เซ ไก ป ตุด พรุ มอยฮ ฌิง ตี ปุย, มอยฮ อี มัส บ่าระบ่า. ¹⁷ ญื่อม เอ็จ รเจอิม ปุย เยอ, ปี้ลัด โฮมญ ปุย โฮวน เซ, “โม เปะ มัส ปุย ป ฆวด เกือฮ เปอะ อี พลวย ละ แตะ, อัม มัส บ่าระบ่า, อัม มัส เยชู ป อัส ปุย พะคริต ไม?” อัส เซ ละ อี. ¹⁸ มัส โฮมญ อี ตอก เซ ฌิง เอ็จ ยุง แตะ มอป โม เซ พะเยชู ละ แตะ ฌิง วัว อี รพาวม อี.

¹⁹ ลไล งาวม ปี้ลัด นา ก กอ รเค็ช แตะ โอเอ็ช อี, ฮอยจ มวยญ ตอม ปรีโปวน ญื่อะ อี ละ อี. “ปุ เกว คอง ไม ปุย โอ ไก พิต เซ. อี เอ็จ ปุน ฌิง รโมะ แตะ รเอช ซาวม ไลลวง ปุย เซ. โฮะ รพาวม ฆ่า. มวน โดว รพาวม ฆ่า เฟือฮ เอ็น,” อัส เซ ละ อี มวยญ ตอม อี เซ.

²⁰ ญื่อม เซ โม ชตุ ระ ไม โม ป กวด

เตอ รชฺยจ โม ลัปฺชค่อน บัว ปีลัด พลวย
 ป่าระบ่า ละ แตะ ไม่ เกือฮ อี ยฺฮ ยฺม ไม่
 พะเยชฺ. 21 ฟวยจ เซ จาวเมือง เซ โฮมญ
 แม อี, “ปฺย ลอา เฮี มัฮ ปฺย นิง อี ป ฆวต
 เกือฮ เปอะ อี พลวย ละ แตะ?” อฮฺ เซ ละ
 อี. “มัฮ ป่าระบ่า,” อฮฺ เซ เตือง มู แตะ.

22 ปีลัด อฮฺ แม เฮี ละ อี, “ดัฮ มัฮ ดอก
 เซ โฮ, เมอ ช เกือฮ เปอะ อี ยฺฮ ละ เยชฺ ป
 อฮฺ ปฺย พะคริต ไม่เซ?” อฮฺ เซ ละ อี. โม
 เซ โลยฮ อี ละ อี เตือง มู แตะ, “เคิง นิง
 ไมะชาวแควง เซ เมือ,” อฮฺ เซ ละ อี.

23 ปีลัด โฮมญ แม อี, “เคิง ละ เมอ?
 มัฮ เมอ ป พิต ยฺฮ อี?” อฮฺ เซ. โม เซ
 อฮฺ อี เรียง ฮา ไพรม แตะ, “เคิง นิง
 ไมะชาวแควง เซ เมือ,” อฮฺ แนฮ เซ โม
 เซ.

24 ปีลัด เญือม ยฺง อี โอ ป อฮฺ แตะ ไก ป
 มัฮ ฮา, ไม่ ฮอ อี นิง ช ฮาวก รพาวม ปฺย
 โฮวาน เซ, ฮลัด อี ช เกิด กัน ชฺ เมือง ฆา,
 ดฺย รอวาม รไชจ เตะ แตะ ฆา อี ของนา
 ปฺย โฮวาน เซ, อฮฺ เฮี ละ อี, “เญืออะ เกว
 โตว ไม่ อี ยฺฮ โม เปะ ยฺม ไม่ ปฺย โอ ไก
 พิต เฮี. เกว ไม่ โม เปะ โฮฮ,” อฮฺ เซ ละ
 โม ลัปฺชค่อน.

25 ปฺย โฮวาน เซ อฮฺ เฮี, “ดัฮ มัฮ ป พิต ป
 ยฺฮ ชฺ เฮี ไก ใน เอะ ไม่ กวน เนอะ,” อฮฺ
 เซ เตือง โอยจ แตะ.

26 ฟวยจ เซ ปีลัด พลวย เนอิม ป่าระบ่า

ละ อี ฆา อี. เกือฮ ปฺย เพียด พะเยชฺ นิง
 ไมะแซ ฮัก. ฟวยจ เซ มอป อี ละ ปฺย
 เกือฮ ปฺย เคิง อี นิง ไมะชาวแควง.

โม ดฮัน เพียก แสม พะเยชฺ

27 ฟวยจ เซ เยอ, โม ดฮัน ยฺฮ จาวเมือง
 ดาว พะเยชฺ ฮอยจ ควง เญืออะ จาวเมือง,
 เกือฮ โม ดฮัน รเจอิม นา เซ, ฮาวต รวิท
 รเวียง พะเยชฺ เตือง มู แตะ. 28 ปอຍจ
 เครอึง เซอิก พะเยชฺ, จาวป ลปี ดา ชครัก
 ลอง ละ อี. 29 รเวียง กัด แปน วอม ละ อี.
 จาวป อี นิง ไกญ อี. เกือฮ อี ไปญ โคะ ฆิ
 นิง เตะ ดอม แตะ ตี โฆง. เคียด นุ่ม ไว
 อี. โล่ ญวยฮ อี, อฮฺ เฮี, “กชัด ยฺฮ โม ยิว,
 เกือฮ ไมจ ปฺย เคราะ ป ฮมอง เอะ,” เคียด
 อฮฺ เซ ละ อี. 30 เญือม เซ โม เซ โดยจ
 พะเยชฺ, ดฺย โคะ ฆิ ไปญ อี เซ ปฺย ไกญ
 อี นิง อี. 31 เญือม เอิจ ฟวยจ เพียก แสม
 อี ดอก เซ, ปอຍจ ลปี ชครัก ลอง เซ ฮา อี,
 จาวป แม เครอึง เซอิก โคะ อี โฮฮ ละ อี.
 ฟวยจ เซ ดาว อี โอก ละ ช เคิง แตะ นิง
 ไมะชาวแควง.

ปฺย เคิง พะเยชฺ นิง ไมะชาวแควง

32 ลโล โอก โฮว อี นิง กระจ รโตฮ
 ยฺ ปฺย เมือง ไชริน ตี ปฺย. มอยฮ อี มัฮ
 ซีโมน. โม เซ คนป ซีโมน เซ กลอม
 ไมะชาวแควง ฆรฮ พะเยชฺ. 33 เญือม

เอ็จ ฮอยจ อี นา ก อ้อ ปุย โกละโกทา
 ไม่ (มัช อ้อ อี เบื่อง ลโลก ไกญ ปุย ไม่
 อี), ³⁴เกือช อี ญ รอาม อะงุน รไม่ ไม่
 ไคญ. พะเยชู จิม แลน อี ปังเมอ โอ ญอม
 ญ อี. ³⁵ญีอม เซ โม ตฮัน เค็ง อี 닝
 โมะชาวแควง. ฟวยจ เค็ง อี ลอง แลน นา
 มุ่น แตะ 닝 เครอิง อี. ลัง ออย อี ละ อี
 ไอช เซ อี. ³⁶ฟวยจ เซ งาวม มอง อี นา
 เซ. ³⁷ติต ออิง 닝ซี ไลลวง นอป ปุย อี
 พิต ราว ไกญ อี. “เฮี มัช เยชู กซัด ยุช
 โม ยิว,” อ้อ เซ รชอม 닝ซี เซ. ³⁸ญีอม
 เซ ปุย เค็ง คะมุย ไม่ พะเยชู ลอา ปุย, ลัก
 ดอม อี ติ ปุย, ลัก วิ อี ติ ปุย. ³⁹โม ป โฮว
 พา นา เซ งู่งงอ ไกญ แตะ, เพียก แสม ปุ
 โฮว พะเยชู. ⁴⁰อ้อ เฮี ละ อี, “ปะ ป อ้อ ติ
 แตะ ช ปุ่น ญีออช วิฮัน ไม่ ช โก แม เปอะ
 เกือช ฟวยจ ไน ลอวย ชงะ เอ, เรอิม ไอช
 โกะ เปอะ เกือช ติ เปอะ โปน. ปะ ด้อ
 เปอะ มัช เนอิม กวน พะจา, เลือ แลน ฮา
 โมะชาวแควง เซ เมอะ,” อ้อ เซ.

⁴¹โม ชตุ ระ ไม่ คุ เพอิก พะทัม ไม่
 โม ป กวด ป เฮียง เงอ โล่ โรช ญวยช อี,
 อ้อ เฮี, ⁴²“ปุย เฮี เกียช เรอิม ปุย ไฮญ,
 ปังเมอ โอ เกียช เรอิม โกะ แตะ ไอช. ด้อ
 มัช เนอิม กซัด ยุช โม อิชราอน, ไมจ
 อี เลือ ฮา โมะชาวแควง ปเลี้ย เฮี เอิน.
 ด้อ เกียช เลือ โฮ, เอะ ช เจือ โรช โฮะ.
⁴³เอ็จ ออิง รพาวม แตะ 닝 พะจา ไม่ อ้อ

อี ติ แตะ มัช กวน พะจา เมอ. ด้อ มัช
 เนอิม ปุย ปุก ละ พะจา โฮ, เกือช พะจา
 เซ ฮอยจ เรอิม ปเลี้ย เฮี เอิน,” อ้อ เซ ละ ปุ
 แตะ. ⁴⁴คะมุย เค็ง ติ ปุย ไม่ อี เซ เพียก
 แสม โรช อี.

พะเยชู โออยจ รพาวม

⁴⁵ญีอม เซ เยอ ติ เมือง เซ เพียก เนอิม
 ญีอม ง่อน ชงะ ฮอยจ ละ ลอวย โมง เมื่อ
 ก ปุ อี. ⁴⁶ญีอม เอ็จ ฮอยจ อี ลอวย โมง
 เงอ พะเยชู อ้อ เฮี เรียง, “เอลี้, เอลี้, ลามา
 ชว่าทานี้,” อ้อ เซ. มัช อ้อ อี เฮี, “พะจา
 ยุช อี, พะจา ยุช อี, เมอยุ ละ ปัวช
 เปอะ อี อี?” มัช อ้อ อี เซ.

⁴⁷โม ป ชุง นา เซ ง่อน อี, เมื่อต ฮมอง
 อี, อ้อ เฮี, “ตะ, มัช กอก อี เอลียา,” อ้อ เซ
 ละ ปุ แตะ.

⁴⁸ไก ปุย ติ, ตอ เอิน โฮว ตุย ฟอง นัม,
 ซิต อี 닝 รอาม อะงุน นะ, ปุม อี ไม่
 บรอม, กอยช อี ละ พะเยชู ละ ช เกือช
 แตะ ดวด อี. ⁴⁹ง่อน อี อ้อ เฮี, “มอง แลน
 ติ ตะ, เอลียา อัม ช ฮอยจ เรอิม อี, อัม โอ
 ช ฮอยจ เรอิม อี?” อ้อ เซ ละ ปุ แตะ.

⁵⁰ญีอม เซ พะเยชู รโอัง เรียง แม ติ
 โฮน, พลวย รพาวม แตะ โฮว. ฟวยจ เซ
 โออยจ รพาวม อี.

⁵¹ญีอม เซ เยอ พากัง กใน วิฮัน เนอ
 แดช ไอช เลือ ลอา เนอิม 닝 ไกญ อี

ฮอยจ นึง ชวง อี. ดุงเตียง เตะ นึง, มะ ตี
ชโมะ โอ. 52 โตะ รมอยจ ปุย โบฮ โรฮ
งอน. ปุย ยุม ใน พะจาว โกฮ โอม แม
โฮวาน ปุย. 53 โอก ฮา โตะ รมอยจ แตะ.
ฟวยจ โกฮ โอม แม พะเยชู โม เซ เลียก
เวียง เยรูชาเลม. โฮวาน ป โฮลช ยู อู.

54 ใน ลอยะ ไม โม ตฮัน ป มอง
พะเยชู, ญือม ยู อี ดุงเตียง เตะ ไม ยู อี ป
เกิด ละ แตะ ตอก เซ, โดวฮ ฆรึง ฆี อี,
อฮ ฮี ละ ปุ แตะ, “ปุย ฮี มฮ เนอิม กวน
พะจาว,” อฮ เซ ละ ปุ แตะ.

55 ดอง เซ เยอ ไก โรฮ ปรไปวน นึง
โฮวาน, เตือะ แก อี เนอิม ก ชิง อี.
ปรไปวน โม เซ เอ็จ มฮ ป ฟวด พะเยชู
เนอิม จังวัต กาลีไล ละ ช เรอิม แตะ ยุช
กัน ญอยญัม ละ อี. 56 ใน โม เซ มฮ
มาเรีย มกดาลา ไม ปุย ญือะ เซเบได้ ไม
มาเรีย ป มฮ มะ ยาโคโบ ไม โยเซป.

ปุย รมอยจ พะเยชู

57 เมื่อ ฮลอง บู เยอ ฮอยจ ปุย กอย
เนอิม ยวง อะริมาทายา ตี ปุย. มอยฮ อี มฮ
โยเซป, มฮ โรฮ ลุกซิก พะเยชู. 58 เลียก
ปัว ปีลัต เกือฮ แตะ รมอยจ พะเยชู. ปีลัต
ดวน ปุย เกือฮ อี ละ อี. 59 โยเซป ดุย โกะ
เนอิม พะเยชู. เพาะ กูแก อี นึง พา ปิญ
รฮอยจ. 60 ฟวยจ เซ โฮว รมอยจ อี นึง
โตะ อุโมง โคระ ป ปอยจ แตะ อึง ละ

โกะ แตะ. วิต กละทะ โตะ รมอยจ อี เซ
นึง ชโมะ ระ, ฟวยจ เซ เอ็ญ. 61 มาเรีย
มกดาลา ไม มาเรีย โฮญ ตี ปุย อี เซ อาวต
โรฮ นา เซ, งาวม รเตือป โตะ อุโมง เซ.

62 ปวยฮ พริ ฟวยจ ชงะ วันชุก เพรียง
ปุย อึง โอเอ็ฮ เซ โม ชตุ ระ ไม โม
ฟารีไซ โฮว ตี เคะ ปีลัต แปน มู แตะ.

63 อฮ ฮี ละ อี, “จาวใน, ป จู ปุย เซ เอะ
โตม ลัง เอะ ป อฮ อี กา ยุม แตะ, ลอวย
ชงะ อฮ ตี แตะ ช โกะ โอม แม. 64 ไมจ
เปอะ ดวน ปุย มอง โตะ รมอยจ อี เซ ใน
ลอวย ชงะ ฆี อี, เดอิม ลุกซิก อี โอ ช
บระ ดุย ไม ช รโฮงะ แตะ โกะ โอม แม
อี ละ โม ลปชด่อน. ดฮ ยุช อี ตอก เซ กัน
จุ ปุย ปุย กัง เคะ เซ ช เซอูป แม ฮา จู ปุย
ปุย เมื่อ โรง อี,” อฮ เซ ละ อี.

65 ปีลัต อฮ ฮี ละ อี, “โรวก ตฮัน ตี มู
ฮี ไม เปอะ, เกือฮ มอง โตะ อุโมง เซ ละ
เปอะ ไมจๆ เมาะ เกือฮ ไมจ อี,” อฮ เซ ละ
อี. 66 ฟวยจ เซ โม เซ โฮว เนอิม. ปุย
อึง ทา ชัมคัน นึง ชโมะ เซ. เกือฮ โรฮ
ตฮัน มอง ญัม อาวต นา เซ โรฮ.

พะเยชู โกะ โอม แม

1 ฟวยจ ชงะ ลโละ ปวยฮ ชรุ ชรี
28 ชงะ วัน ติต เซ, มาเรีย มกดาลา
ไม มาเรีย โฮญ ตี ปุย เซ บะ ปุ แตะ โฮว
แลน รมอยจ อี เซ.

² ญี๋อม เซ เกิด ดุงเตียง เตะ นิง เรียง, นิง เอ็ง เลือ เตปด่า ยุช พะจาว เนอิม มะลอง ตี ปุย, วิต ซโมะ เซ โอก ฮา โตะ อุโมง, งาม นิง อี. ³ โกะ อี รัง ตอก ปลุกปลัก โฮ. เครอึง จาวป เครอึง ฟุค อี ปิญ ฌียป เลียป เอิน. ⁴ โม ตฮัน มอง ญัม เซ รกุช รเตียง นิง ฮลัด เตะ นิง อี. เบช เอิน ตี เตะ.

⁵ เตปด่า เซ อฮ เอี ละ โม ปรไปวน เซ, “ปุ ฮลัด นิง, อี เอ็ง ยุง เงอะ ซาวป โม เปะ พะเยชู ป เคิง ปุย นิง ไมะชาวแควง เงอ. ⁶ พะเยชู ฌีเอะ ฮาวต โตว นา เอี, พะจาว เอ็ง เกือช อี โกช โอม แม ตอก อฮ โกะ อี อึง. เอิญ แก แลน เบือง ก โจอ อี เมือ. ⁷ ฟวยจ เซ ไมจ เปอะ ซใจ เอิญ รโห่งะ โกช โอม แม อี เนอิม ลัก ยุม เตะ ละ โม ลุกซิก อี. โกะ อี ซ โฮว กา เปอะ ฮอยจ จังวัต กาลีไล. โม เปะ ซ โฮลช เปอะ ยู นา เซ. ไตม อึง, อี เอ็ง รโห่งะ ละ เปอะ,” อฮ เซ ละ อี เตปด่า เซ.

⁸ โม ปรไปวน เซ เอิญ พรารป เนอิม โตะ อุโมง เซ. ตอ แกม ฮลัด ไม ไมจ มวน รพาวม เตะ ละ ซ รโห่งะ เตะ ป ยู ป ฮมอง เตะ ละ ลุกซิก อี. ⁹ ญี๋อม เซ พะเยชู ฮอยจ พรารป เอิน เคะ อี นิง กระจะ ซ เอิญ อี, อฮ เอี ละ อี, “ไมจ เปอะ ฮาวต ไม ไมจ มวน รพาวม เตะ,” อฮ เซ ละ อี.

โม ปรไปวน เซ นุ่ม ไว พะเยชู ปอ จิ ไกญ เตะ เตะ. ไปญ ชวง อี ไม อี. ¹⁰ ฟวยจ เซ พะเยชู อฮ เอี ละ อี, “ปุ ฮลัด นิง. ไมจ เปอะ เอิญ รโห่งะ ละ โม เอียกปุ อู เกือช โฮว ฮอยจ นิง จังวัต กาลีไล. ซ โฮลช ยู อี นา เซ,” อฮ เซ ละ อี.

โม ตฮัน มอง ญัม รโห่งะ ป โอ เนอิม ละ ปุย

¹¹ ลไล เอิญ โม ปรไปวน เซ เยอ, โม ตฮัน มอง ญัม เซ เอิญ เลียก โรช โตะ เวียง งอน. รโห่งะ อี ละ โม ชตุ ระ โครยญ เจือ โอเอือ ป เกิด ละ เตะ เซ. ¹² โม ชตุ ระ ไม ป กวด ป เฮียง โพรม ตี ฌี อี. ญี๋อม เอ็ง ฟวยจ ซิงซา อี ไลลวง เซ ไม ปุ เตะ โม ชตุ เกือช มี่ ละ โม ตฮัน เซ โฮวาน. ¹³ ดวน อี อฮ เอี ละ ปุย, “โม ลุกซิก อี บระ ดุย โกะ เนอิม พะเยชู เคะ โจอ เอะ เมือ ก ซาวม อี,” ดวน อี อฮ เซ. ¹⁴ ฟวยจ เซ อฮ แม เอี ละ โม ตฮัน เซ, “ดฮ เอ็ง ฮอยจ นิง ฮยวก จาวเมือง โฮ, ซเรอิม เอะ กัชแก ละ เปอะ. ซ เกือช โตว โม เปะ ลอก ตุด นิง,” อฮ เซ ละ อี. ¹⁵ โม ตฮัน เซ โอช เนอิม อี มี่ เซ. ยุช อฮ เนอิม อี ตัม ป ดวน ปุย เตะ เซ. ไลลวง เซ ลอด แปน ป อฮ โม ยิว ละ ปุ เตะ ฮอยจ ปเลีย.

**พะเยชู ดวน ลูกซิก แตะ โฮว
ครอย ไลลวง พะจาว**

16 โม ลูกซิก กาว โรฮ ตี ปุย เซ โฮว
ฮอยจ 닝 บลาวง จังวัต กาลีไล ตี โดฮ
ตอก ดวน พะเยชู แตะ โฮว. 17 เญื่อม เอ็จ
ยุ อี พะเยชู เยอ, นุ่ม ไว อี ปอ จิ ไกญู แตะ
เตะ. ง่อน อี ปังเมอ ซองไซ ลั้ง รพาวม
닝 อี. 18 พะเยชู เลียก เคะ อี, อัส เฮ็ ละ
อี, “อัมนัด อานา 닝 ปลัฮเตะ โม อัมนัด

อานา 닝 มะลอง เอ็จ เก็ฮ พะจาว ละ อี
โครยญู เจื่อ. 19 มัส เซ ป ไมจ เปอะ โอก
โฮว เพอ็ก โฮว ตอม ปุย ซ่า อี เก็ฮ แปน
ลูกซิก อี โครยญู เจื่อ ปุย. เก็ฮ รัป
ปัปติชมา 닝 มอยฮ เปื่อะ เกอะ ไม กวน อี
ไม ลป พะจาว. 20 ไมจ เปอะ เพอ็ก ตอม
เก็ฮ ยุฮ อี ตัม ป เอ็จ อัส อี อ้าง ละ เปอะ
โครยญู เจื่อ. ไตม อ้าง, อี ซ อาวต ลอป
ไม โม เปะ เต็อง ซงะ รชาม ฮอยจ ละ
โอยจ ซงะ ปลัฮเตะ เฮ็,” อัส เซ ละ อี.

ไอลวางพะเยชูคริตปไชฮมาระโก

ไอลวางพะเยชูคริตปไชฮมาระโก มัฮ ตอก เฮี. ป อัส อี เมื่อ โรง อี มัฮ ไอลวาง กัน ระไล นิง มัฮ พะเยชู กวน พะจาา. นิง พะทม์ มาระโก อะะ คาวใจ มัฮ พะเยชู ปุย ยุส โอเอ็ฮ ไม่ อัมนัด แตะ. มัฮ โทว ป ฮลัต นิง ช ยุส แตะ ป ไมจ แตะ ยุส. เญ็อม เพ็ก อี ปุย กอ เพ็ก อี ไม่ อัมนัด แตะ. ปุน โครฮ พี โอก เบ็อ อัมนัด แตะ. ปุน ยาก มัป ยุส ปุย นิง โก อัมนัด อี ละ ช ยุส โรฮ แตะ ตอก เซ. พะเยชู กอ อัส ตี แตะ มัฮ กวน ปุย ปลัฮตะะ ป ฮอยจ ละ ช เก็ฮส ปุย ใน แตะ โปน ฮา แปน อี ครา เซ็ญ โอเอ็ฮ.

มาระโก รโฮงะ ไอลวาง พะเยชู ตอก ป รโฮงะ ช็ๆ โอเอ็ฮ. มัฮ ป เย็อ คาวใจ ปุย. มาระโก เนน กัน ยุส พะเยชู โฮฮ ฮา ลปุง เพ็ก ตอม อี ปุย. อู ไอลวาง กัน ยุส พะเยชู นิง จังวัต กาลีไล แปน ไล อี, เน็อม เญ็อม รัป อี บัปติขมา ฮอยจ ละ เร็อม อี ปุย โฮวาน. เญ็อม โฮวาน ป โชะ โฮเบ็อ อี, โม ป ขวต ตอชู ไม่ พะเยชู เร็ยง ฮาวก รพาม ปุ ปุ ละ ช ขวต ยุส แตะ ป โชะ ละ พะเยชู. โม ลุกชิก อี ปังเมอ ยุง ชโตฮ อี ปุ ปุ ตอก มัฮ ตอก มอยฮ อี. ใน แลฮ โบต ลัก ก ลอยจ อี มาระโก รโฮงะ ไอลวาง ป เกิด ใน ฮาแลฮ ขงะ กา ยุม พะเยชู ไม่ ไอลวาง โกฮ โอมแม อี, เก็ฮส อะะ ยุง ชโตฮ ตอก เกิด โอเอ็ฮ.

ไลลวง โยฮัน ป เกือฮ ปุย รัป บับติชมา

¹ ไลลวง กัน ระ ไล ป มัฮ ไลลวง
1 พะเยชู คริต กวน พะจาเว เนอิม เมื่อ
โรง อี มัฮ ดอก เฮี. ² ยะชายา ป ซิป
ลปุง พะจาเว โฆะ เอ็ง ไชฮ อึง ไลลวง อี
เนอิม กา เกิด อี ดอก เฮี, "แลน เมือ, อี
ช ดวน ป ซิป กัม นัม ปัก แตะ โฮว รกา
เปอะ ตี ปุย. ปุย เซ ช เพรียง อึง กระ
ละ เปอะ ลักกา เปอะ," อัส เซ พะจาเว.
³ "โก ป ครอฮ เนอิม ลัน เวือฮ ตี ปุย อัส
เฮี. เพรียง อึง กระ ยุฮ พะโอังจาเว เมือ.
เกือฮ ซี กระ ยุฮ อี เซ." อัส เซ.

⁴ มัฮ เซ ป ครอฮ โยฮัน ไลลวง พะจาเว
ซำ อี นิง ลัน เซ เกือฮ ปุย รัป บับติชมา
ไม ครอฮ อี ไลลวง เฮี ละ ปุย, "ไมจ
เปอะ โปวฮ รพาวม ไพรม โอฮ รพาวม
โคระ แตะ, ไม รัป เปอะ บับติชมา เดอิม
พะจาเว ช ยวก มัป กัส ดุต ยุฮ เปอะ ละ
เปอะ," อัส เซ.

⁵ โม ป อาวต จังวัต ยูได้ ไม ป อาวต
นิง เวียง เยรูซาเลม เตออง โอยจ อี โฮว
เคะ โยฮัน, รโงะ พิต โฆวะ ยุฮ แตะ.
โฮลฮ รัป บับติชมา เนอิม นิง โยฮัน นิง
โกลง ยอรเด่น. ⁶ โยฮัน จาเวป เครอฮ
ฮำก อุต. โจต โฆะฮุต ฮัก. ป โชม ป
โอฮ อี มัฮ จักจัน ไม โกะ แฮ. ⁷ ครอฮ

อี ดอก เฮี, "ป ช ฮอยจ รเคะ อี เซ ระ
เนอิม แม ฮา อี ไล อี. ปัง มัฮ เมอะ ช
นุ้ม อี กัส โฆะ เกิป อี โน่ง, โปง โดว ลัง
ปุย เซ นิง แตะวะ อี ฮา. ⁸ อี เกือฮ เนอิม
โม เปะ รัป บับติชมา นิง รออวม. ปุย เซ
ปังเมอ ช เกือฮ โม เปะ รัป บับติชมา นิง
ลปุง พะจาเว," อัส เซ โยฮัน เนอ.

พะเยชู รัป บับติชมา

⁹ ฟวยจ เซ เญือะ พะเยชู ฮอยจ เนอิม
นิง ย่วง นาซาเรต จังวัต กาลีไล. โฮว
รัป บับติชมา เนอิม นิง โยฮัน นิง โกลง
ยอรเด่น. ¹⁰ เญือม เอ็ง โอท อี เนอิม
โตะ รออวม เซ ชวน โปฮ มะลอง โอฮ ตี
แตะ. ชวน โรฮ เลือ อาวต ลปุง พะจาเว
นิง แตะ ดอก รโกะเกอี่ โฮ. ¹¹ เญือม เซ
โอท ลเลอะ เนอิม มะลอง, อัส เฮี, "ปะ มัฮ
เนอิม เปอะ กวน ฮรัก เกอะ. ปุก เนอิม
เปอะ รพาวม เมอะ," อัส เซ.

ชาตัน ลอง รพาวม พะเยชู

¹² เญือม เซ ลปุง พะจาเว ดวน พะเยชู
โฮว นิง ลัน เวือฮ จุบัน เอ็น. ¹³ ลอง
ชาตัน รพาวม อี นา เซ รปาวน ชงะ.
พะเยชู อาวต ชนะ ลลึง โกะ พริ. เตปด่า
พะจาเว ปังเมอ เลือ อาวต โรฮ ไม อี.
เรอิม อี.

พะเยชู กอก ลุกซิก แตะ ปาวน ปุย

14 ญ็อม เอ็ง ฟวยจ ดุช ปุย โยฮัน โตะ คอก เกอ พะเยชู โฮว นิง จังวัด กาลีไล, ครอฮ ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว ละ ปุย. 15 อัส เอี, “ปล็ย เอี เอ็ง เติง เวลา อี. พะจาว เอ็ง ซติ ซ ฮอยจ ตัดเตียง อี ปุย ปลั้ตะเอ. ไมจ เปอะ ไปวส รพาวม ไพรม ไอฮ รพาวม โคระ แตะ. เจือ ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว เอี เมิส,” อัส เซ พะเยชู.

16 ฟวยจ เซ พะเยชู โฮว ฮอยจ เขียง รอง ปลั้ รอววม กาลีไล. ยุ ป ซาวป กะ ลอา ปุย. มัส ซีมอน ไม อันตะเรอา. มัส เอียกปู ปุ แตะ. ปุก ญ็อม เตืออะ ดิ อี เรือป นิง ปลั้ รอววม เซ. 17 พะเยชู อัส เอี ละ อี, “โฮว ดิ ไม อี อี. ซ เกือฮ โม เปะ ซาวป ปุย ดอก โฮว ซาวป เปอะ กะ โรฮ,” อัส เซ ละ อี. 18 ปุย ลอา เซ ละ เอิน เรือป ยุส แตะ จุบัน เอิน โฮว ฟวด พะเยชู. 19 ญ็อม เอ็ง โฮว พะเยชู โปน ฮา นา เซ ญ็ยะ อา, ยุ แม อี ลอา ปุย. มัส โรฮ เอียกปู ปุ แตะ. โจวก เรือป โตะ โลงง ยุส แตะ. มัส ยาโคโบ ไม โยฮัน. มัส กวน เซเบได้. 20 พะเยชู กอก เอิน ปุย ลอา เซ จุบัน เอิน. ปุย ลอา เซ ละ เอิน เซเบได้ ป มัส เปืออะ แตะ เซ ไม ลุกจัง แตะ โตะ โลงง. โฮว ฟวด พะเยชู.

ปุย เลียก พี นิง

21 พะเยชู ไม ป โฮว ไม อี โฮว ฮอยจ ย่าง คาเพรนาอุม. ญ็อม เติง ซงะ ลโล๊ะ โอ, โฮว ฮาวก โฮงซุต ยุส โม ยิว, เพือก ตอม ปุย. 22 โม ป ฮมอง เซ เงอิต เนอิม นิง ดอก เพือก อี ปุย. เพือก ปุย ไม อัมนัด แตะ. ดอก โตว เพือก โม ดู เพือก พะทัม ปุย.

23 ญ็อม เซ เยอ ฮาวก โรฮ ปุย เลียก พี นิง ดิ ปุย โตะ โฮงซุต เซ. 24 อัส เอี เรียง, “เยชู, ปุย ย่าง นาซาเรต, เมอ ซ ยุส เปอะ ละ อะ เอ? ปะ อัม มัส ฮอยจ ยุส เปอะ ไลจ ไม อะ? อี ยุง เงอะ ปะ อา. ปะ มัส เนอิม เปอะ ปุย ซงะ ซงอม ฮอยจ เนอิม พะจาว,” อัส เซ ละ พะเยชู ปุย อาวต พี นิง เซ.

25 พะเยชู คัด พี เซ โอ ลปุง. อัส เอี ละ อี, “อาวต โฆย. โอก แปะฮ ฮา ปุย เซ,” อัส เซ. 26 พี เซ เกือฮ ปุย เซ ลปลอยฮ เนอิม ลปลอยฮ แนม ซ่า อี. ฟวยจ เซ ครวาก เรียง. ลอด เนอิม โอก ฮา ปุย เซ. 27 ปุย เตือง โอยจ อี เงอิต เนอิม เงอิต แนม ซ่า อี. อัส เอี ละ ปุ แตะ, “กัน เอี มัส กัน ดอก เมอ แล? อัม มัส เนอิม รชอม เพือก ตอม โคระ ปุย แล? ปุย เอี ไก อัมนัด ดวน พี. พี เนอึง ป อัส อี,” อัส เซ ละ ปุ

และ. 28 ญ๋อม เซ มอยฮ พะเยชู พรุ เอือ ไคว จังวัต กาลีไล เซ.

พะเยชู เกือฮ ป โชะ ไฮ โฮวน ปุย

29 ญ๋อม เอ็จ โอก อี ฮา โฮงชุต เซ พะเยชู ไม ป โฮว ไม อี ลอด ฮาก ญ๋ออะ ยุส ซีโมน ไม อันคะเรอา. ยาโคโบ ไม โยฮัน เนอ โฮว โรฮ ไม อี. 30 ญ๋อม เซ มะเนอิม ซีโมน โอก ฆี ฮอยจ โชะ และ. ญ๋อม เอ็จ ฮอยจ พะเยชู ญ๋ออะ เซ ไก ป รโงะ ไลลวง ป โชะ เซ ละ อี. 31 พะเยชู เล็ยก โดวก เตะ ป โชะ เซ, เกือฮ อี โกฮ. ฮอยจ โชะ อี เซ ไฮ เอ็น. ปโรปวน เซ ลอด พรี่ โชม ตุม ไอฮ ละ อี.

32 ปุ เซ ญ๋อม เอ็จ เล็ยก ชงะ เ, ปุย โรวก โม ป โชะ ไม โม ป อาวต พี นิง ฮอยจ เคะ พะเยชู. 33 ปุย ตี ย่าง เซ รโงะ รเจอิม โบ ญ๋ออะ เซ. 34 ป โชะ โฮวน เจือ เซ พะเยชู เกือฮ อี ไฮ โฮวน ปุย. พี อาวต นิง ปุย โครฮ อี โอก โฮวน. คัด อี โอ ลปุง ฆี ยุง พี ป มัฮ พะเยชู เซ.

พะเยชู ไฮ วาอน

35 ปวยฮ พรี่ เซ เมือ ก ชะ งาป อี เล็ญ ลัง ช ฆเป็ย อี, พะเยชู โกฮ โฮว นา ก โอ ปุย ไก ตี โดฮ. วาอน นา เซ. 36 ซีโมน ไม ปุโฮมา อี โฮว ชาวป อี. 37 ญ๋อม เอ็จ

รโดฮ อี ยุ อู อัส เอ็, “ปุย เต็อง โอยจ อี โฮว ชาวป ปะ,” อัส เซ ละ อี. 38 พะเยชู อัส เอ็ ละ อี, “ไมจ โรฮ เอะ โฮว ย่าง ปุย ไฮญ แควน เอ็, ไมจ อี ครอย ไลลวง พะจา ว ละ ปุย โม เซ. เอ็จ มัฮ ฆี เซ ป ฮอยจ เจอะ ฆี อี นิง ปลัฮเตะ เ, ” อัส เซ. 39 ฟวยจ เซ พะเยชู โฮว ชาวป เพ็ก ตอม ปุย นิง โฮงชุต ยุส อี ไคว จังวัต กาลีไล. โครฮ พี โอก โฮวน ตัว.

พะเยชู เกือฮ ปุย ลาวต ไฮ

40 ไก ปุย ตี, มัฮ ปุย ลาวต, เอ็ญ เคะ พะเยชู. นุ่ม โบ อี. ปัว อี เล็ยก พาวม นิง และ. “คัส เปอะ ไก รพาวม ฆวต เกือฮ อี ไฮ ไฮ, แจง ช เก็ยฮ ยุส เปอะ,” อัส เซ ละ อี. 41 พะเยชู เล็ยก พาวม นิง อี. ชนาว เตะ และ เคือะ เปือ อี. อัส เอ็ ละ อี, “เอ็จ ปุก รพาวม เมอะ. ไฮ เปอะ,” อัส เซ ละ อี. 42 เค็ยง เซ ไฮ ไมจ เอ็น ลาวต อี เซ. 43 กา เกือฮ อี เอ็ญ พะเยชู อัส เอ็ ละ อี ชโดฮ, 44 “ปุ รโงะ ละ ปุย. ไมจ เปอะ โฮว เคะ ชตุ ยุส พะจา ว เกือฮ แลน เปอะ. ฟวยจ เซ ไมจ เปอะ ทไว โอเอ็ฮ ละ พะจา ว ตัม ป อัส โอ โมเซ อัง นิง โกตไม, เคอิม ปุย ช ยุง ไฮ เนอิม โชะ เปอะ เซ,” อัส เซ. 45 ปุย เซ บังเมอ โฮว อู อี โครยญ โดฮ ไลลวง ป ยุส ป อัส พะเยชู ละ และ เซ. ญ๋อม เอ็จ โฮวน

ฮมอง ปุย อี, พะเยซุ ญื่อะ โฮลฮ โตว
เล็ยก นิง ย่วง ปุย ฆี อี. จัมเปน ฮาวต ฆี
อี กพริ ย่วง นา ก โอ ปุย โก. ปุย ก ออฮ
ก เอ็ฮ โฮว ดี เคะ อี นา เซ.

ป ยุม เตะ ยุม ชวง โย

¹ฟวยจ เซ แม พอน แลฮ ชวง
2เอ, พะเยซุ เอ็ญ ฮอยจ นิง ย่วง
คาเพรนาอุม. ปุย ฮมอง ฮาวต อี นิง ญื่อะ
แตะ. ²ปุย โฮว เคะ อี, รโจะ รเจอิม โจน
โอ แตะ ญะาะ โก ก ฮาวต. โป โตะ
รเวือะ นาวก ดี. ³ลไล เพอิก ตอม พะเยซุ
ปุย โม เซ, โก ปุย ป่าวน ปุย กลอม โรวก
ปุย ยุม เตะ ยุม ชวง ดี ปุย. ตะ ฮอยจ
เคะ พะเยซุ. ⁴เมื่อต โอ เก็ฮล เล็ยก เคะ
พะเยซุ ฆี โฮวาน ลอน ปุย นา เซ, ญื่อฮ
พรั้ง เก็ฮล อี คอฮ ซี นา ก ฮาวต พะเยซุ.
ฮรั้งโฮรฮ ป โชะ เซ เต็อง ชัด โจอ อี.
⁵เมื่อต ยุ รพาวม เจือ โม เซ พะเยซุ อ็ฮ เอ็
ละ ป โชะ เซ, “กวน, มัป ยุฮ เปอะ เอ็จ
ยวก ละ เปอะ,” อ็ฮ เซ ละ อี.

⁶โก โม คู เพอิก พะทัม นิง ง่อน ป
งาวม นา เซ. อ็ฮ เอ็ โตะ รพาวม แตะ,
⁷“ปุย เอ็ เมอยุ ลปุง อี คอก เซ เยอ? ลปุง
คอก เซ มัฮ ลปุง พามัด พะจาว. มัฮ ปุย ป
ปุน ยวก มัป เปอ โนก ฮา พะจาว เยอ?” อ็ฮ
เซ โม เซ.

⁸พะเยซุ ยุง เอ็น อี ป คิต โม เซ โตะ
รพาวม แตะ, อ็ฮ เอ็, “เมอยุ โม เปะ เอ
คิต เปอะ โอเอ็ฮ โตะ รพาวม แตะ คอก เซ
เยอ? ⁹อ็ฮ อ็ฮ คอก เอ็ ละ ป โชะ, ‘มัป
ยุฮ เปอะ เอ็จ ยวก ละ เปอะ,’ โต เซ ช อ็ฮ
แม ละ อี ดี เจือ, ‘โกฮ ดุย โรวก ชัด โจอ
เปอะ, โฮว ไม่ เมอ,’ ช อ็ฮ เซ ละ. ลฮา
เจือ เซ เมอ ป เยอ นิง อี? ¹⁰อ็ฮ ช ยุฮ
คอก เอ็ นิง ช เก็ฮล แตะ โม เปะ ยุง แจง
แน โก อัมมัด อ็ ป มัฮ กวน ปุย ปลัฮเตะ
ละ ช ปุน ยวก แตะ มัป ยุฮ ปุย นิง
ปลัฮเตะ เอ็,” อ็ฮ เซ. ฟวยจ เซ พะเยซุ
อ็ฮ แม เอ็ ฆี อี ละ ป ยุม เตะ ยุม ชวง เซ,
¹¹“อ็ฮ อ็ฮ ละ เปอะ, โกฮ ดุย โรวก ชัด
โจว เปอะ เอ็ญ ไม่ ญื่อะ เปอะ,” อ็ฮ เซ
ละ อี. ¹²ลไล แก ปุย อี ปุย เซ โกฮ เอ็น
ดุย โรวก ชัด โจอ แตะ. เอ็ญ ไม่ อี. ปุย
เต็อง โอยจ อี เซ เงอิต เนอิม นิง อี. ลีลาว
โรฮ พะจาว ฆี อี. อ็ฮ เอ็, “เอะ ยุ โตว ป
คอก เอ็ ดี ชวง เนอิม,” อ็ฮ เซ.

เลวี โฮว ฟัด พะเยซุ

¹³พะเยซุ โฮว แม เข็ยง รong ปลัฮ
รลาวม. ฮอยจ ปุย เคะ อี โฮวาน. พะเยซุ
เพอิก ตอม อี ฆี อี. ¹⁴ฟวยจ เซ ลไล
โฮว อี พะเยซุ ยุ ป เกป พาศี ดี ปุย. มอยฮ
อ็ มัฮ เลวี กวน ฮาลาโฟ, งาวม นิง ด่าน
เกป แตะ พาศี. พะเยซุ อ็ฮ เอ็ ละ อี, “โฮว

ดี ไม่ อี อี," อัส เซ. ปุย เซ โทส โฮว ฟวด เอ็น อี.

15 ฟวยจ เซ พะเยซุ โชม ญื่อะ เลวี เซ. โม ป เกป พาศี ไม่ โม ป อัส ปุย ปุย มัป ละ โฮวาน โรส ป ฟวด ลัก เคะ พะเยซุ. โม เซ โชม ดี ไม่ พะเยซุ ไม่ ลูกซิก อี ญื่อะ เลวี เซ ง่อน. 16 โม คู เพอิก พะทัม ป มัส ไม่ โม ฟารีไซ เยอ, ญื่อม ยู อี โชม พะเยซุ ไม่ โม เซ, โฮมญู โม ลูกซิก พะเยซุ ฆ่า อี. "เมอญู ปอคู โม เปะ เอ โชม โฮส อี ไม่ ป เกป พาศี ไม่ ปุย มัป เปอ?" อัส เซ ละ อี. 17 พะเยซุ ญื่อม ฮมอง อี ดอก เซ, อัส เอี ละ อี, "ปุย กอ ปุย บ้าง ทัน โตว ซาป มวด ซาป มอ. มัส ป โชะ ป ปวย ป ไมจ ซาป มวด ซาป มอ. อี มัส โตว ฮอยจ กอก ปุย ซีไซ. มัส ฮอยจ กอก ปุย มัป เอีญู เคะ แตะ," อัส เซ.

ป โคระ ไม่ ป ไพรม

18 ญื่อม เซ โม ลูกซิก โยฮัน ไม่ โม ฟารีไซ ปุก ญื่อม เออิป อี ป โชม ป โฮส แตะ. ปุย โฮญู ฮอยจ โฮมญู พะเยซุ, อัส เอี, "ลูกซิก โยฮัน ไม่ ลูกซิก โม ฟารีไซ ที ซิน เออิป ป โชม ป โฮส แตะ. ลูกซิก ปะ เมอญู โอ อี ที?" อัส เซ.

19 พะเยซุ อัส เอี ละ อี, "โม ป ฮอยจ โฮมญู เซ แจง โอ อี ซ เออิป ป โชม แตะ ญื่อม อาวต ลัก กวน เบลีย ซ ญื่อะ

เซ ไม่ อี. 20 ไก ดี ซงะ ญื่อม ซ ดุย พะจาว กวน เบลีย ซ ญื่อะ เซ ฮา ปุโฮมา อี. มัส ญื่อม เซ ซ เออิป อี ป โชม ป โฮส แตะ. 21 เคอริง ซู เคอริง ญู ปุย พล เกอะ โตว นิง ป โคระ. ดัส เปอะ พล นิง บวดซุ โคระ โฮ, ตีน ซ แฉฮ ฆ่า อี เวือฮ ฮา ไพรม แตะ. 22 ดอก โรส เซ ไก โตว ป ดุย รอาม อะงุน โคระ โตะ ปัง ฮัก ไพรม. ดัส ซ ยุส ดอก เซ รอาม อะงุน โคระ เซ ซ ฮาวก ซ ลตุส ยุส ปัง ฮัก ไพรม เซ. รอาม อะงุน ไม่ ปัง ฮัก เซ ซ โลจ ฆ่า อี ดอก ปุ แตะ. รอาม อะงุน โคระ เซ ไมจ ดุย นิง ปัง ฮัก โคระ เดอิม ซ ไมจ ฆ่า อี," อัส เซ.

ปุย ซฆุต ซเนียง เฮงาะ

23 ซงะ ลโลละ ดี อี ญื่อม โฮว พา พะเยซุ กระ ซิจ, ลูกซิก โฮว ไม่ อี เซ ซฆุต ซเนียง เฮงาะ, โชม ปุ โฮว อี. 24 โม ฟารีไซ อัส เอี ละ พะเยซุ, "แลน เมอะ, โม ลูกซิก เปอะ เกียฮ ยุส โน่ง ป พิต โกตไม ซงะ ลโลละ เมอ?" อัส เซ. 25 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, "โม เปะ อัม มัส โอ เปอะ ดี ลาว นิง พะทัม ไลลวง ดำวิต ไม่ ปุโฮมา อี ญื่อม ฆาด โชม อี โฮ? 26 โฮว เลียก โตะ พากัง ยุส พะจาว, ดุย โชม คโนมปัง ทไว ปุย ละ พะจาว. เจน เซ มัส เจน ญื่อม มัส เอปยาทัน ฮัวนา ซตุ. ตัม

โกตไม่ ยุษ พะจาว มัฮ ชตุ โน่ง ป ลัง โชม
คโนมปัง ทไว ปุ่ย ละ พะจาว เซ. ด่าวิต
ปังเมอ โชม โรฮ อี. โหฮ ฮา เซ, เกือฮ
แม อี ละ ปุโหมว แตะ. พะจาว ปังเมอ
โอ เกือฮ อี ลอก ตุด ฆี อี,” อ้อ เซ.
27 พะเยซุ อ้อ แม เฮี ละ อี, “ซงะ ลโล่ะ
มัฮ ป ยุษ พะจาว อ้อ ละ ปุ่ย. มัฮ โตว ยุษ
อ้อ อ้อ ปุ่ย ละ ซ ที อี ซงะ ลโล่ะ. 28 ป
มัฮ กุม ซงะ ลโล่ะ เอ็จ มัฮ เอ็น กาน ปุ่ย
ปลั้ตะ. เอ็จ ที โรฮ นิ่ง ไลลวง ด่าวิต
เซ,” อ้อ เซ.

พะเยซุ เกือฮ ป ยุม ตะ บลัฮ ไฮ

1 ตี โฮน อี พะเยซุ โฮว ฮาก แม โตะ
3 โฮงซุด ตี โดฮ. นา เซ ไก ปุ่ย ยุม
ตะ นิ่ง ตี ก บลัฮ ตี ปุ่ย. 2 ปุ่ย เต็อง โอยจ
อ้อ มอญ แลน พะเยซุ. อัม ซ เกือฮ อี ไฮ
ซงะ ลโล่ะ? อัม โอ ซ เกือฮ อี ไฮ? ใน
ปุ่ย โม เซ ไก ง่อน ป ฆวด ซาวป ตอก ซ
โซวต แตะ พิต พะเยซุ นิ่ง อี. 3 พะเยซุ
อ้อ เฮี ละ ป ยุม ตะ บลัฮ เซ, “เอ็ญ นา
เฮี เมอะ,” อ้อ เซ. ปุ่ย เซ เอ็ญ เนอิม เคะ
ออี. 4 ฟวยจ เซ พะเยซุ อ้อ แม เฮี ละ ปุ่ย
เต็อง โอยจ อี, “ซงะ ลโล่ะ อะ อัม ลัง ยุษ
กัน ไมจ? อัม ลัง ยุษ กัน ฆอก? อัม ลัง
เรอิม ปุ่ย เกือฮ โอม? อัม ลัง ยุษ ยุม ไม
ปุ่ย? เมอ ซ ปุก โกตไม่ ยุษ พะจาว นิ่ง

ออี?” อ้อ เซ ละ อี. ปุ่ย เต็อง โอยจ อี เซ
โหมย ฆี อี.

5 พะเยซุ แก ปุ่ย โม เซ ไม่ รพาวม
ฮาก แตะ. ตุก เนอิม รพาวม นิ่ง กอ บุง
ลอน รพาวม อี. พะเยซุ อ้อ เฮี ละ ปุ่ย ยุม
ตะ ตี ก บลัฮ เซ, “ซนาว ตะ เปอะ เซ,”
อ้อ เซ ละ อี. ปุ่ย เซ ซนาว เอ็น อี. ตะ
ออี เซ ไฮ เอ็น ตอก ไพรม แตะ. 6 โม
ฟารีไซ โกอฮ โฮว ซาวป ปีกซา ตี อี ไม่ โม
เฮโรต ฆี อี. งอต ตี ตอก ซ ยุษ ตะ ยุม
ไม่ พะเยซุ

ปุ่ย โฮวน ฟวด พะเยซุ

7 พะเยซุ ไม่ ลุกซิก อี โฮว ฮา นา เซ.
โฮว ฮอยจ ปลัฮ รอาม กาลีไล. ปุ่ย
ไฮญ โฮว ฟวด โรฮ อี โฮวน ปุ่ย. มัฮ
ปุ่ย จังวัต กาลีไล ง่อน ไม่ จังวัต ยูไต,
8 ไม่ เวียง เยรูซาเลม ไม่ เมือง อะโต่ม ไม
ปุ่ย บลัฮ โกลง ยอรเด้น ลัก เติต, ไม่ ปุ่ย
แควน เมือง ทูโร ไม่ เมือง ซี้โด่น ป โฮว
ฟวด เซ. ปุ่ย โฮวน เซ มัฮ ฮอยจ อี
เคะ อี นิ่ง ฮมอญ ตะ ไลลวง ป ยุษ ป อ้อ
ออี. 9 พะเยซุ เกือฮ ลุกซิก ตะ เพรียง อ้อ
โล่ง ละ ตะ, ละ ซ เกือฮ อี ปุ่ย โฮวน
เซ โอ เกือฮ ซแน็ต ลอน ตะ. 10 ป โซะ
ลลิ่ง ปุ่ย โฮวน เซ ซแน็ต แนฮ ปุ่ ตะ
นึ่ง ฆวด เค็อะ ตะ เป็อ พะเยซุ, นิ่ง เอ็จ

เกือส พะเยชู ป โชะ เซ ไฮ โฮวาน ปุย.
 11 ปุย ใน โม เซ โก ป เลียก พี นิง โฮวาน
 ปุย. เมื่อต เอ็จ ยุ พะเยชู โมป เอ็น โบ
 ชวง อี. อัส เอ็ เรียง. “ปะ มัส เปอะ
 กวน พะจาว,” อัส เซ ละ อี. 12 พะเยชู คัด
 เนอิม คัด แนม พี เซ, เกือส โดว อี รโงะ
 มัส แตะ กวน พะจาว.

พะเยชู เลือก ลูกชิก แตะ กาว ลอ

13 ฟวยจ เซ พะเยชู ฮาวก บลาวง ดิ
 โดส. ปุก ป ออฮ รพาวม อี กอก ปุย เซ
 เอ็ญู เคะ แตะ. 14 เอ็ญูม เอ็ญู อี เคะ อี
 เลือก อี กาว ลอ ปุย. (อัส โม ป โฮว
 ฆรอก ลปุง ดั่ง แตะ ไม่ อี) เกือส อี อาวต
 ลอป ไม่ แตะ ไม่ เกือส อี โฮว ครอบ
 ไลลวง พะจาว. 15 เกือส อัมนัด แตะ ละ
 อี ละ ช ปุน โครฮ อี พี โอก. 16 ป เลือก
 อี เซ มัส ซีโมน ดิ. พะเยชู ปุก มอยฮ
 โครระ อี, อัส เปโตร ละ อี. 17 มัส ยาโคโบ
 ดิ ไม่ โยฮัน ป มัส ปุ อี. ปุย ลอ เซ มัส
 กวน เซเบได้. พะเยชู ปุก แม มอยฮ ปุย
 ลอ เซ, อัส โปอันเอรเก ละ อี. มัส อัส
 อี ปุย ลอ เซ ดอก เนอิม บริ. 18 เลือก
 โรฮ อันคะเรอา ไม่ ฟीलป ไม่ บ่าโทโลโม
 ไม่ มัดไท ไม่ โทมา ไม่ ยาโคโบ ป มัส
 กวน ฮาลาไฟ ไม่ ทาได้ ไม่ ซีโมน ป

มัส พัก ชาต นิโยม ไพรม อี, 19 ไม่ ยุด่า
 อิซคาริโอต ป โชะ พะเยชู ละ ปุย.

ปเพ็ยก แสม ลปุ พะจาว

20 ฟวยจ เซ พะเยชู เอ็ญู ฮอยจ นิง
 เอ็ญูอะ แตะ. ปุย โฮวาน เซ รโงะ รเจอิม
 ดิ แม โจน โอ พะเยชู ไม่ ลูกชิก อี แญะ
 โก ลไล โชม. 21 โม ครอบ เอ็ญู อี ฮมอง
 อัส ปุย พะเยชู เงาะ. ตะ โฮว ดุย โรวก
 อี ฆ่า อี. 22 โม คู เพอิก พะทัม เลือ เนอิม
 เวียง เยรูซาเลม อัส เอ็, “ปุย เอ็ อาวต พี
 บะละชปุ่น นิง.* ป ปุ่น โครฮ อี พี โอก เซ
 ฆ่า อี มัส ปุ่น โครฮ อี เปื่อ อัมนัด ฮัวนา พี
 เซ,” อัส เซ โม เซ.

23 พะเยชู กอก ปุย โม เซ เอ็ญู เคะ แตะ
 ฆ่า อี, อัส เอ็ ละ อี นิง ลปุง ปันฮา แตะ.
 “ชาตัน ช โครฮ ชาตัน โอก ดอก เมอ?
 24 บันเมือง ออฮ บันเมือง เอ็ช ญุก, ดัส ปุย
 นิง อี เอ็จ รกัฮ ลเอ็ฮ, บันเมือง เซ มัส นัม
 เอ็ฮ. 25 ปุย ดิ เอ็ญูอะ ดัส รกัฮ ลเอ็ฮ
 ฮา ปุ แตะ, มัส โรฮ นัม เอ็ฮ. 26 ชาตัน
 โต ชาตัน รูป ไอฮ ปุ แตะ เก็ฮส แปน
 โดว. ดัส ยุฮ อี ดอก เซ บันเมือง ยุฮ อี
 แจง ช ไลจ ช โลม อี. 27 โก โดว ปุย
 ปุ่น เลียก ชะ เลียก เต เอ็ญูอะ ป ระ เรียง
 ระ แด่น ตัม โอ ดิ โฮมวต ปุก ป ระ เรียง

3:22* “ปะละชปุ่น,” แลน นิง รชอม อาทิไต้ มัดไท โปต 10 คอ 25

ระ แด่น เช ละ อี ฮัม. ไมจ อี โฮมวด
 ปุก ป ระ เรียง ระ แด่น เช ละ ฮัม, เดอิม
 ช โฮลช เต โอเอ้อ ป ระ งวยช โตะ ญื่อะ
 อี เช. 28 อี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี,
 มัป ยุช ปุย ไม ลปุง พามัต อัส อี, พะจาว
 ปุน ยวก อี ละ ปุย โครยญู เจือ. 29 ปุย
 เพียก แสม ลปุ พะจาว บังเมอ โอ ปุน ยวก
 อี ละ อี เพือช มัป ยุช อี. ปุย เช มัส นัม
 ดุต ลอป,” อัส เช. 30 ป อัส อี ฆ่า อี ดอก
 เช มัส ฆ่า อัส ปุย พี อาวต นิง โกะ พะเยชู
 เช.

มะ พะเยชู ไม เอียกปู อี

31 ญื่อม เช มะ พะเยชู ไม โม ปุ อี
 ฮอยจ เคะ อี. ชุง กพริ ญื่อะ, ดวน ปุย
 กอก พะเยชู ละ แตะ. 32 ปุย โฮวาน งาวม
 รวิต รเวียง อี, อัส เฮี ละ อี, “เฮี, มะ เปอะ
 ไม โม ปุ เปอะ ฮอยจ ชาวป ปะ. มอง ปะ
 กพริ,” อัส เช ละ อี. 33 พะเยชู อัส เฮี ละ
 อี, “มัช ปุย ป มัส มะ อี อี? มัช ปุย ป
 มัส เอียกปู อี อี?” อัส เช. 34 พะเยชู แก
 ป งาวม รวิต แตะ ไคว อี, อัส เฮี, “ไม เฮี
 ป มัส มะ อี ไม เอียกปู อี อี. 35 เมอะ
 ป ยุช ป ปุก รพาวม พะจาว มัส เช ป มัส
 มะ เกอะ ไม เอียกปู อู ไม รันน เนอ,” อัส
 เช.

ปุย วัน เฮงาะ

1 พะเยชู โฮว เพอิก ตอม แม ปุย เขียง
4 รong ปลัช รอวาม กาลีไล. ปุย ฮอยจ
 เคะ พะเยชู นา เช โฮวาน. ญื่อม เช
 พะเยชู เลือ งาวม ฆ่า อี โตะ โล่ง ราว
 รอวาม. ปุย โฮวาน เช อาวต เขียง รong.
 2 พะเยชู เพอิก ตอม อี นิง ลปุง บันฮา แตะ
 โฮวาน เจือ. 3 ญื่อม เพอิก ตอม อี เช อัส
 เฮี ละ อี, “ง่อต โอะ. ไก ปุย ตี โอก
 โฮว ละ ช วัน แตะ เฮงาะ. 4 ญื่อม วัน
 อี เฮงาะ เช, ครอยจ ดุช เขียง กระ ง่อน.
 ฟวยจ เช ฮอยจ ปวก ไชม โชม. 5 ง่อน อี
 ดุช นา ก ดู ชโมะ เฮรี เตะ. กวยช เอิน
 นิง โอ เตะ นิง อี โคะ. 6 ญื่อม เอ็จ เรียง
 กอยจ เจอ, ดูโต ฮอยช นิง โอ อี เก็ชช ซัด
 แรช แตะ. 7 ง่อน อี ดุช ลลึง กัด. กัด
 เช ระ ปุๆ. เตือ อี. เปลิ โดว ฆ่า อี.
 8 ง่อน อี ดุช นา ก ไมจ เตะ. กวยช. ระ
 ฮอน ปุๆ. เปลิ ยุช แตะ. ง่อน อี ไก เปลิ
 ง่วย. ง่อน อี ไก เปลิ ลแฆลช. ง่อน อี ไก
 เปลิ ตี รอย,” อัส เช. 9 อัส แม อี ดอก เฮี,
 “ไม ป ไก ฮยวก เกอ ไมจ อี ง่อต,” อัส เช
 ละ อี.

10 ฟวยจ เอ็ญู ปุย โฮวาน เช โม ลุกชิก

อี กาว ลอา ปุย เซ ไม่ ปุย ไฮญู ง่อน ป
ชติ ไม่ พะเยซุ ไฮมญู ลปุง ปันฮา อี เซ.
11 พะเยซุ อ้อ เฮี ละ โม เซ, “พะจาา เอ็จ
เกือฮ โม เปะ ยุง ที ลปุง ปันฮา โด๊ะ ป เกว
ไม่ ดอก ตัดเต็ยง แตะะ ปุย ปลัฮตะะ. ละ
ปุย อาวต กพริ ปั้งเมอ ช เกือฮ อี แปน ลปุง
ปันฮา ละ อี เต็อง โอยจ อี ดอก อ้อ พะทัม
อี, 12 ‘โม เซ ช แลน เนอิม แลน แนม อี
ปั้งเมอ โอ ช ยู อี. ช ฮมอง เลาะ ฮมอง
ลัน อี ปั้งเมอ โอ ช คาว คิง อี. ม้อ คาว อี
คิง อี ตีน ช เอ็ญู เคะ พะจาา. พะจาา ตีน
ช ยวก โรฮ ม้อ ยอ อี,’ อ้อ เซ พะทัม.

13 พะเยซุ อ้อ เฮี ละ โม เซ, “ลปุง ปันฮา
เซ โม เปะ อัม ม้อ โอ เปอะ ตี ยุง? ค้อ
เปอะ โอ ยุง ลปุง ปันฮา เซ, ช ยุง เปอะ
ลปุง ปันฮา ไฮญู ดอก เมอ? 14 ปุย วัน
เฮงาะ เซ เอ็จ ม้อ วัน อี ลปุง พะจาา.
15 โม ป ฮมอง ลปุง พะจาา ง่อน อี ม้อ
ดอก เฮงาะ วัน ปุย ป ครอบจ ดุช เข็ยง
กระ. ฟวยจ ฮมอง อี ฮอยจ เอ็น ชาตัน
ละ, ลู ดุย ลปุง เนอิม วัน ปุย กไน รพาวม
อี เซ. 16 ปุย ง่อน อี ม้อ โรฮ ดอก เฮงาะ
ป ดุช นา ก ตู ชโมะ เหรี ตะะ. เญือม
ฮมอง อี ลปุง พะจาา รัป เอ็น อี ไม่ รพาวม
ไมจ มวน ตะะ. 17 ปั้งเมอ โอ เกือฮ อี
เล็ยก เนอิม ปอ ไก แรฮ อี โตะะ รพาวม
ตะะ. ม้อ คัม อี ตี ตะะ โน่ง. กัง เคะ
เอ เญือม ฮอยจ เม่มัก ชัก กระ ไม่ กัน

โคมเฮง ละ อี ฆ่า เจือ อี ลปุง เนอิม เซ,
โลจ เอ็น รพาวม เจือ ฆ่า อี จุบัน เอ็น.
18 ปุย ง่อน อี ม้อ โรฮ ดอก เฮงาะ วัน
ปุย ป ดุช ลลึง กัด โฮ. โม เซ ฮมอง
โรฮ ลปุง พะจาา. 19 ฟวยจ เซ กัน ตุก
พาวม ปุย นิง ปลัฮตะะ เฮี ไม่ รพาวม จ
ไอฮ ตี ตะะ นิง ฆวต ไอฮ ตะะ คาว คอง
โฮวน, ไม่ รพาวม ลเล็ยก นิง โอเอ็ฮ ไฮญู
โครยญู เจือ, โอเอ็ฮ ดอก เซ ม้อ ป ไหลป
ยุช ลปุง พะจาา เซ, โจน โอ อี เญือะ เก็ยฮ
เปลี. 20 ไก โรฮ ง่อน ป ดอก เฮงาะ วัน
ปุย นิง ตะะ ไมจ เจอ. โม เซ ฮมอง ลปุง
พะจาา. รัป ไอฮ อี โตะะ รพาวม ตะะ.
ไก เนอิม เปลี. ง่อน อี ไก เปลี ง่วย. ง่อน
อี ไก เปลี ลแฆลฮ. ง่อน อี ไก เปลี ตี
รอย,” อ้อ เซ ละ อี.

พะเยซุ เพ็จ ปุย นิง ลปุง ปันฮา

21 เญือม เซ พะเยซุ อ้อ เฮี ละ โม เซ,
“ปุย ค้อ เต็ ออม แจง โฮ อี ช ครูป นิง ทัง
เงอ. แจง โอ อี ช ละ ฆริม เต็ยง ไอจ
ตะะ. เอ็จ ม้อ ย่อง อี นิง ควน เต็ อี เคอิม
ช ชเป็ย ละ ปุย, โม ม้อ อี? 22 ป เม่าะ ป
พริต ป โอ ช โอ ก ไก โดว. ป เม่าะ ป เต็ย
ป โอ พะจาา ช เปลีฮ ฟู โรฮ ไก. 23 ปุย
ไก ฮยวก เกอ ไมจ อี ง่อต,” อ้อ เซ.

24 พะเยซุ อ้อ แม เฮี ละ โม เซ, “เม่าะ
ป ฮมอง เปอะ เซ ไมจ เปอะ เครอ็ยง รใจจ

เนอิม นิง. ซมอย เปอะ โอเอ็ฮ ละ ปุย
 เมาะ ออฮ, ซ ซมอย โรฮ พะจาว ละ เปอะ
 เมาะ เซ โรฮ. ซ โรก ลั้ง อี ละ เปอะ
 โฮฮ ฮา เซ แม. ²⁵ป ไก โอเอ็ฮ ยุช ซ
 บุ พะจาว ละ อี โฮว ละ นาวก แตะ, ซ
 ร่นาวก อี ละ อี โฮว ละ โฮวาน แตะ. ป
 โอ ไก โอเอ็ฮ ยุช, ซ ดุย แม ฮา อี เมาะ ไก
 อี,” อ้อ เซ.

²⁶พะเยชู อ้อ แม เฮี, “ไลลวง ตัดเต็ยง
 พะจาว ปุย ปลัฮตะะ ซ แพป ละ เปอะ ไม่
 ปุย รอด โนง ป ชมา นิง ม่า ยุช แตะ.
²⁷เมื่อ ก ซาวม อี ปุย เซ เอ็ญ โอจ, เมื่อ ก
 ซงะ อี โกอ โฮว ยุช กัน แตะ. โนง ป
 รอด อี เซ กายฮ ระ โอฮ นิง แตะ. ปุย เซ
 ยุง โตว ลไล ระ อี ไม่ ดอก เกียฮ กายฮ อี.
²⁸มัฮ ตะะ ป เกือฮ โนง ป ชมา เซ กายฮ
 ไม่ ระ ฮอน โอฮ ยุช แตะ. ไก ฮละ รกา
 เดอิม ไก ซเนียง. ฟวยจ เซ เปลิ นาวก
 ซเนียง อี เซ. ²⁹เญือม เอ็จ เคะระ อี มั๊ก
 เกอ, ปุย โฮว มั๊ก อี นิง เอ็จ เคิง เวลา มั๊ก
 อี เซ. กัน ตัดเต็ยง พะจาว ปุย ซ มัฮ โรฮ
 ดอก เซ,” อ้อ เซ.

³⁰พะเยชู อ้อ แม เฮี, “ไลลวง ฮอยจ
 ตัดเต็ยง พะจาว ปุย ปลัฮตะะ ซ มัฮ ดอก
 เมอ? ซ แพป ละ เปอะ นิง ลปุง ปันฮา
 ดอก เมอ? ³¹ซ แพป ละ เปอะ ไม่ โนง
 มาชเทิต คี โนง โนง. เญือม ชมา ปุย อี
 มัฮ ป แตะะ ฮา โนง โอเอ็ฮ โฮญ เต็อง

โฮยจ อี. ³²ฟวยจ เซ เญือม เอ็จ กายฮ
 เอ็จ ระ นัน ฮอน อี ปังเมอ ระ แม ฮา ป
 ชมา โฮญ เต็อง โฮยจ อี. กัก อี ระ ปอ
 ปุน ยุช โฮม รชมาวม ตะะ นิง ไม่ เป็ง อี
 ฮลอง อี,” อ้อ เซ.

³³พะเยชู เพ็ก ดอม ปุย โฮวาน เซ นิง
 ลปุง ปันฮา ดอก เซ โฮวาน เจือ. ปุน ง่อต
 อี เมาะ ออฮ พะเยชู รโฮงะ อี ละ อี เมาะ
 เซ. ³⁴พะเยชู อ้อ โตว โอเอ็ฮ โฮญ ละ
 โม ลัปชค่อน โนก ฮา อ้อ อี ลปุง ปันฮา ละ
 อี. เญือม ฮาวต โนง อี ไม่ ลูกซิก ตะะ
 พะเยชู ปังเมอ รโฮงะ ไลลวง ลปุง ปันฮา
 ตะะ เซ ละ อี ซโตฮ โครยญ เจือ.

พะเยชู ฮัม ก่า

³⁵ซงะ เซ เญือม เอ็จ ปุ พริ อี พะเยชู
 อ้อ เฮี ละ โม ลูกซิก ตะะ, “ไมจ เอะ เต็อง
 ปลัฮ รอาม ฮอยจ บลัฮ ลัก เด็ด,” อ้อ
 เซ. ³⁶โม ลูกซิก อี เล็ยก โตะ โล่ง ฮาวต
 พะเยชู เซ ละ ซ ดาว ตะะ พะเยชู. ฟวยจ
 เซ โฮว ฮา ลัปชค่อน. ไก โรฮ โฮวาน
 โล่ง โฮญ ป โฮว ฟวต เตอ. ³⁷ลไล
 เต็อง อี ปลัฮ รอาม เซ ฮอยจ ก่า ระ ละ.
 พุกเพ็ยก รอาม ละ, เล็ยก โตะ โล่ง ปอ
 ซ นาวก โตะ โล่ง เซ เอ็น. ³⁸ลไล เซ
 พะเยชู ปุน โอจ. รพวง ก งาวม ปุย นิง
 ซตะ โล่ง. โม ลูกซิก อี ซอ อี ซ่า อี. อ้อ

เฮี ละ อี, “ปอคู, อะะ ช รมั่ม เมอะ. เครอึง เปอะ โดว นึง เพือฮ?” อัส เซ.

39 ญ็อม เซ พะเยชู โกฮ เอ็น ฮัม กั๊ เซ. อัส เฮี ละ ปรลัฮ รออาม, “อาวต โขย เมือ,” อัส เซ. ฟวยจ เซ ญ็ุต เอ็น กั๊ เซ. รออาม ปุ้ โรฮ ญ็ืออะ พุกเพียก. 40 พะเยชู อัส เฮี ละ โม เซ, “เมอฮุ ฮลัต เปอะ นึง โอเอือฮ ตอก เซ? ฮัม มัฮ โอ เปอะ ดิ อัง รพาวม แตะ นึง อี เพือฮ?” อัส เซ ละ อี. 41 โม เซ ฮลัต เนอิม ฮลัต แนม ซั๊ อี. บระ อัส เฮี ละ ปุ้ แตะ, “ปุย เฮี มัฮ ปุย ตอก เมอ แล? ดวน รออาม ฮัม กั๊ อาวต ฮุฮ อี,” อัส เซ.

ปุย เลียก พี นึง

1 ฟวยจ เซ พะเยชู โม โม ลุกซิก อี 5 ฮอยจ บลัฮ ปรลัฮ รออาม ลัก เด็ด. นา เซ มัฮ แควน ย่าง เกราซา. 2 ญ็อม โอก พะเยชู ฮา โตะ โล่ง เซ ฮอยจ ปุย เคะ อี ดิ. ปุย เซ กอ อาวต โตะ อูโมง นึง รมอยจ นึง เลียก พี นึง แตะ. 3 ปัง ปุก ปุย นึง โมะ เฮลึจ ปุ้ ลั้ง อาวต ฮุฮ อี. 4 เอ็จ ลอก โมะ ลอก เฮลึจ โฮวน โฮน. ไปวต อี. คุด บลวย ฮุฮ อี โครยญุ โฮน. ปุย เซ เรียง ลอน ปอ โอ ปุย ปุน เกือฮ อาวต โขย ดิ ปุย เนอิม. 5 โร แนน นึง รมอยจ เซ ไม่ นึง บลาวง. ครวาก ลอปล เตืออง ซงะ

รชาม. โรจ โอฮ ดิ แตะ นึง ซโมะ ไม่ อี.

6 ปุย เซ ญ็อม ซวน อี พะเยชู เนอิม ก ซิง อี ตอ เอ็น เอ็ญุ นุ่ม ไว อี. 7 อัส เฮี เรียง, “เมอ ช ฮุฮ เปอะ ละ อี อี? โอ เยชู, กวน พะจาอ ป ดึก นึง ฮลาวง แตะ, อี ปัว ปะ นึง มอยฮ พะจาอ ปัว ปะ โอ คัมตุง แตะ,” อัส เซ.

8 ปุย เซ มัฮ อัส อี ตอก เซ นึง เอ็จ ดวน พะเยชู พี เซ โอก ฮา แตะ. 9 ญ็อม เซ พะเยชู โฮมญุ อี, “ปุย มอยฮ เปอะ?” อัส เซ. ปุย เซ โลยฮ อี ละ อี, “ออี มัฮ โกต กอง. อะะ โฮวน ไม่ ปุ้ แตะ,” อัส เซ ละ อี. 10 พี โม เซ ปัว เนอิม ปัว แนม พะเยชู โอ โครฮ แตะ โอก ฮา แควน เมืออง เซ.

11 แควน เซ โก เล็จ นึง ดิ มุ. โฮว ซาวป โซม นึง ดิป. 12 พี โม เซ อัส เฮี ละ พะเยชู, “ปัว ปะ เกือฮ อะะ โฮว เลียก อาวต นึง เล็จ เซ,” อัส เซ. 13 พะเยชู ไปง อี. ญ็อม เซ พี โฮวน เซ โอก ฮา ปุย เซ โฮว เลียก นึง เล็จ โม เซ. เล็จ ดิ มุ เซ, โก ด่าว ลอา เปือน ตัว, เตน เลือ กพรัก อี รมั่ม นึง ปรลัฮ รออาม เซ. ฮุม เตืออง มุ แตะ.

14 ป เล็จ เล็จ เซ ดัง โคน ดัง ตอ เอ็ญุ รโฮงะ ไลลาวง เซ ละ ปุย นึง ย่าง ไม่ ปุย กพรี ย่าง. ญ็อม ฮมอง ปุย โอเอือฮ ตอก

เซ โฮวาน ป โฮว แลน ฆ่า อี. ¹⁵ ฮอยจ
เคะ พะเยชู. ยุ ปุย ไก พี โฮวาน นิง ไพรม
อี เซ, งาวม นา เซ. เอ็จ ยุง จาป เครอ็จ
เซอ็ก แตะ. เอ็จ ยุง ไมจ คิง แตะ. โม
เซ บระ ฮลัด ฆ่า อี. ¹⁶ โม ป เอ็จ โฮลฮ
ยุ เซ รโฮงะ ไลลวง ปุย เล็ยก พี เซ นิง
ไม ไลลวง เล็จ เซ เกือฮ ปุย ฮมอง อี.
¹⁷ ญ็อม เซ ปุย เต็อง โอยจ อี ปัว พะเยชู
เอ็ญ ฮา เมือง แตะ ฆ่า อี.

¹⁸ ญ็อม ช เล็ยก พะเยชู โตะ โล่ง เซ
ปุย เล็ยก พี นิง เซ ปัว โฮว ไม พะเยชู.
¹⁹ พะเยชู เกือฮ โดว อี โฮว ไม แตะ. อ็ฮ
เฮ็ ละ อี, “เอ็ญ เคะ เอ็ยกปุ ตุเจอ เปอะ.
รโฮงะ ละ อี ไลลวง โอเอ็ฮ ป เอ็จ ยุช
พะจา ว ละ เปอะ ไม เล็ยก พาวม อี นิง
เปอะ,” อ็ฮ เซ ละ อี. ²⁰ ปุย เซ เอ็ญ เนอ็ม,
ครอฮ อี ไคว จังวัต ดะคาโพลี ไลลวง ป
ยุช พะเยชู ละ แตะ เซ. ปุย เต็อง โอยจ อี
เงอ็ด เนอ็ม ฆ่า อี.

โยโร ปัว พะเยชู เรอ็ม แตะ

²¹ พะเยชู เต็อง แม ปลัฮ รอวาม ฮอยจ
บลัฮ ลัก ย่าง แตะ. ญ็อม ฮาวต ลั้ง
พะเยชู เข็ยง รong เงอ โฮวาน ป ฮอยจ เคะ
อี. ²² ไก ป กวต โฮงชุด ยุช โม ยิว ตี ปุย
ฮอยจ โรฮ เคะ อี. มอยฮ อี มัฮ โยโร.
เมือต เอ็จ ยุ พะเยชู, นุ่ม เอ็น โบ ชาง อี.
²³ ปัว เนอ็ม ปัว แนม นิง อี, อ็ฮ เฮ็, “กวน

เครีฮ อี อี เอ็จ ช ยุม ลอป เนอ็ม. ปัว ปะ
โฮว ย่อง ตะ ตะ ราว อี เคอ็ม ช โฮ โชะ
ไม โอ อี ช ยุม,” อ็ฮ เซ ละ อี. ²⁴ พะเยชู
โฮว ไม ปุย เซ. โฮวาน ป โฮว ฟวต เตอ.
ชแนต เอ็น พะเยชู.

ปรโปวาน ตี ปุย เคือะ เป็อ ลปี พะเยชู

²⁵ ไก ปรโปวาน ตี โชะ บร็จ ฮนั่ม.
เอ็จ ไก กาว โรฮ ลอา เนอ็ม โชะ อี
เซ. ²⁶ เอ็จ ไกอ มวต ไกอ มอ โฮวาน ปุย,
ปังเมอ โอ ฉักแพน นิง อี เฟือฮ. เซอ็ป
ฮา ไพรม แตะ. โอยจ ตี ละ ม่า ยุช อี.
²⁷ ญ็อม เอ็จ ฮมอง ปรโปวาน เซ ไลลวง
พะเยชู, โฮว ฆ่า อี ฮอยจ ลลั้ง โม ป
ชแนต พะเยชู ลัก เคะ อี, เคือะ เป็อ ลปี อี
ไม อี. ²⁸ อ็ฮ เฮ็ โตะ รพาวม แตะ, “อ็
ปัง มัฮ เมาะ โฮลฮ เคือะ เป็อ ลปี อี โน่ง
อ็ ช โฮ โชะ โอ,” อ็ฮ เซ. ²⁹ ญ็อม เซ
โฮจ เอ็น ฮนั่ม อี เซ. ปรโปวาน เซ ฮาวม
เอ็น อี โฮ แตะ.

³⁰ ญ็อม เซ พะเยชู เอ็จ ฮาวม โรฮ อี
โอก อัมนัด แตะ ฮา ตะ ง่อน เนอ. แมฆี
ลัก เคะ ตะ ลลั้ง ปุย โฮวาน เซ. อ็ฮ เฮ็,
“ปุย ป เคือะ เป็อ ลปี อี อี?” อ็ฮ เซ.

³¹ โม ลูกชิก อี อ็ฮ เฮ็, “ปะ เอ็จ ยุ เปอะ

ชแน่ต ปุย โฮวาน แตะ. เกียฮ โฮมญ โน่ง เปอะ ป เบื่อ แตะ เมอ?" อ้อ เซ.

32 พะเยซุ แก ลั้ง รวิต รเวียงแตะะ, ขวต ยุ ป เตื่อะ เบื่อ แตะ เซ. 33 ปรไปวาน เซ อวาม โฮ แตะ. เอ็ญู ซ่า อี เคะ พะเยซุ ไม่ สลัด เต็จ แตะ ปอ รกุส แตะ. นุ่ม โป ชวง อี. รโห่งะ ไลลวง แตะ ละ อี ตัม ซี้ อี. 34 พะเยซุ อ้อ เฮ็ ละ ปรไปวาน เซ, "กวน, รพาวม เจื่อ เปอะ เอ็จ เกือฮ ปะ โฮ. เอ็ญู ไมจ เอ็ญู มวน 'ไม โฮ เปอะ," อ้อ เซ ละ อี.

กวน โฮโร โกฮ โฮมแม

35 ลโล โอ อี ตี เตื่อน ลอยจ ลปุง, ฮอยจ ปุย เนอิม เอ็อะ ป กวต โฮงซุต เซ งอน. อ้อ เฮ็, "กวน เครีฮ ปะ เอ็จ ยุม. อัม ทา เอ็อะ เกือฮ ปอคู ตุก รพาวม นิง?" อ้อ เซ.

36 พะเยซุ งอต โตว อี ป อ้อ ปุย โม เซ เยอ, อ้อ เฮ็ ละ ป กวต โฮงซุต เซ, "ปุ โตวฮ ซรริง ซ่า. ไมจ เปอะ เจื่อ พะจาา ตี กระ โน่ง," อ้อ เซ ละ อี.

37 พะเยซุ เกือฮ โตว ปุย โฮญู โฮว ไม่ แตะ โนก ฮา เปโตร ไม่ ยาโคโบ้ ไม่ โยฮัน ป มัฮ ปุ ยาโคโบ้ เซ. 38 เอ็อม ฮอยจ อี เอ็อะ ป กวต โฮงซุต เซ, ยุนไว ปุย เย็อม เนอิม โฮฮ พาวม แตะ. 39 พะเยซุ เล็ยก โฮมญ โม เซ, "โม เปะ

เมอญู เย็อม เปอะ เนอิม โฮฮ พาวม แตะ? กวนดู เซ ตี ยุม โตว, มัฮ ปุน อี โฮจ," อ้อ เซ ละ อี. 40 โม เซ โล่ ญววยฮ พะเยซุ ซ่า อี. เอ็อม เซ พะเยซุ โครฮ ปุย ตี มู เซ โอก. บะ มะเปื่อะ อี ไม่ ลุกซิก ลอวย ปุย ป โฮว ฟวต แตะ เซ. เล็ยก ฮอยจ ก โฮจ กวนดู รไปวาน เซ. 41 โตวค เตะ กวนดู เซ, อ้อ เฮ็, "ตาลีทา คูมิ," อ้อ เซ. มัฮ อ้อ อี เฮ็, "กวน เครีฮ, อี อ้อ ละ เปอะ, โกฮ เอิน เมอะ," มัฮ อ้อ อี เซ ละ. 42 เอ็อม เซ กวนดู เซ โกฮ โฮว เอิน. ปุย เตื่อง โอยจ อี เงอิต เนอิม เงอิต แนม นิง อี. กวนดู เซ อาญู อี โก กาว โรฮ ลอา เนอิม. 43 พะเยซุ คัด เนอิม คัด แนม ปุย โอ รโห่งะ อี ละ ปุย โฮญู ตี ตี เนอิม ไลลวง เซ. ฟวยจ เซ ดวน ปุย โฮว ตาว ป โฮม ป โฮฮ ละ กวนดู เซ.

ปุย ย่าง นาสาเรต รัปคัม โตว พะเยซุ

1 พะเยซุ โอก ฮา นา เซ เอ็ญู ฮอยจ **6** ย่าง แตะ. โม ลุกซิก อี โฮว โรฮ ไม่ อี. 2 เอ็อม เอ็จ เติง ซงะ ลโล่ะ โอ พะเยซุ เพอิก ตอม ปุย โตะ โฮงซุต. ปุก เอ็อม อาวต ปุย นา เซ โฮวาน. เอ็อม ฮมอง อี ตอก เพอิก ตอม อี ปุย เยอ, โม เซ เงอิต ซ่า อี. อ้อ เฮ็ ละ ปุ แตะ, "ปุย เฮ็ โฮลฮ รซอม เพอิก ตอม ตอก เฮ็ เนอิม ก

เมอ แล? กัมกิด วิไซ ไมจ ตอก เซ มัซ
โฮลย อี เนอิม ก เมอ แล? กัน ชัมคัน ยุส
อี โฮ มัซ เกียส ยุส อี ตอก เมอ แล? ³ ปุย
เฮี โม มัซ ชังไมะ ป มัซ กวน มาเรีย โฮ?
ยาโคโบ ไม โยเซ ไม ยูด่า ไม ซีโมน โม
มัซ ปุเลือ อี? โม รันน อี โม มัซ ป อาวต
ยวง เอะ โฮ?” อัส เซ ละ ปุ แตะ. โม เซ
ว้ว พะเยชู รพาวม อี ฆา อี.

⁴ พะเยชู อัส เฮี ละ โม เซ, “ป ซิป ลปุง
พะจาว ไก โตว ป โอ นัปที. มัซ ยวง
โกะ อี ไม โม คะ เมือต อี ไม ญืออะ
โกะ อี โน่ง ป โอ นัปที,” อัส เซ ละ อี.

⁵ พะเยชู โฮลย โตว ยุส ป ชัมคัน นิง ยวง
เซ โนก ฮา ยอง อี เตะ ตะ ราว ป โชะ
เกือฮ อี โฮ ลลา ลอวย ปุย โน่ง. ⁶ พะเยชู
เงอิต เนอิม นิง โอ โม เซ ไก รพาวม เจือ.
ฟวยจ เซ โฮว เพอิก ตอม ปุย ยวง โฮญ
แควน เซ ไคว อี.

พะเยชู ดวน ลูกซิก ตะ โฮว

⁷ พะเยชู กอก ลูกซิก ตะ กาว ลลา ปุย
เซ เอ็ญ เคะ ตะ. ดวน อี โฮว ลลา
ปุย. เกือฮ อัมนัด ละ อี ละ ช เกือฮ อี ปุน
โครฮ พี โอก. ⁸ ดวน อี โรวก โคะ ฆิ
ตะ โน่ง, เกือฮ โตว อี โรวก จิลิต คอง
กิน ตะ เพือฮ. ทอง ปุ เกือฮ อี โรวก อี.

⁹ เกือฮ อี จาวป เกิป ตะะ ปังเมอ โอ เกือฮ
อี โรวก เครอึง ละ ช ลโปลย อี ตี ตะ.

¹⁰ ญืออม เซ พะเยชู อัส เฮี ละ โม เซ,
“โฮว เปอะ ก ออส ก เอ็ช ญุก, ดัส ไก
ญืออะ ป ปุน รัปคัม เปอะ, อาวต ญืออะ
เซ ฮอยจ ละ โอก โฮว เปอะ ฮา ยวง เซ.
¹¹ ตัม ไก ป โอ ฆวต รัปคัม โม เปะ ไม
โอ ตะะ งอต ป อัส เปอะ, ญืออม ช โฮว
เปอะ ฮา ยวง เซ ปวยฮ อึง รกกี ติต ฮละ
ชวง เปอะ,* เกือฮ แปน ควน ยุง อี ป พิต
ยุส โกะ ตะ,” อัส เซ.

¹² โม ลูกซิก อี โอก โฮว, ครอส ปุ โฮว
ไลลวง พะจาว เกือฮ ปุย ไปวย รพาวม
ไพรม โฮฮ รพาวม โคระ ตะ. ¹³ โครฮ
พี โอก โฮวาน. ดุย ตา ลออยฮ นิง ป โชะ
เกือฮ อี โฮ โฮวาน ปุย.

กซัด เฮโรต ยุส ยุม ไม โยฮัน

¹⁴ กซัด เฮโรต ฮมอง ไลลวง พะเยชู นิง
พรุ เอ็อ มอยฮ อี ฮอยจ โครยญุ โดฮ. ไก
งอน ป อัส ฮา, “เอ็จ โกฮ โฮม แม โยฮัน
ป เกือฮ ปุย รัป บัปติชมา โฮ, เซ ป ไก
อัมนัด ชัมคัน กไน ปุย เฮี ฆา อี,” อัส เซ.
¹⁵ ปุย โฮญ อัส อี มัซ เอลียา งอน. อัส อี
มัซ ป ซิป ลปุง พะจาว ตอก โม ป ซิป ลปุง
อี โฆะ งอน. ¹⁶ กซัด เฮโรต เมือต เอ็จ

ง่อต อี อัส เฮี, “เอ็จ มัส โยฮัน เซ ป กิต อี ไกญ อี ชวง เฮี. เอ็จ มัส เนอิม โกอ โอม อี เนอิม ลัก ยุม แตะ,” อัส เซ.

17 กา เซ เตอ มัส เฮโรต เซ ป ดวน ปุย โยมวต ดุช โยฮัน โตะ คอก เกอ ไม โจก อี นิง เฮลัจ เจอ. มัส ยุช อี ดอก เซ ฆา เฮโรเต็ย ป ไอฮ อี แปน ปุย เญื่อะ แตะ เซ. ไพรม อี เฮโรเต็ย เซ มัส ปุย เญื่อะ ฟीलิป ป มัส ปุ กซัต เฮโรต เซ. 18 โยฮัน เติ กซัต เฮโรต เซ ฆา อี. “ปะ ลัง ไอฮ เปอะ โตว ปรโปวน เญื่อะ ปุ แตะ, พิต ละ พะจาว.” ไตป อัส เซ ละ อี. 19 เฮโรเต็ย เซ กุยจ วัว ป อัส โยฮัน ละ โตะ รพาวม อี. ฆวต ยุช ยุม ไม อี ปังเมอ โอ เกียช ยุช อี ฆา แลน แก ลัง เฮโรต อี. 20 เฮโรต ยุง มัส โยฮัน ปุย ซี ปุย ไช ปุย ชงะ ชงอม ยุช พะจาว. ประ ฮลัต นิง อี ปังเมอ ฆวต ฮมอง ลัง ป อัส อี. ปัง กอยจ รวาม รพาวม ฆา อี โครยญ ฮมอง แตะ มวน ลัง ละ อี.

21 ไก ตี ชงะ เญื่อม เคริ ดอม อี ละ ยุช เฮโรเต็ย ป โชะ ละ โยฮัน. มัส เญื่อม ไคว ชงะ เกิต เฮโรต เซ. ชงะ เซ เฮโรต เลียง โม จาวไน ไม ไน ตัน ไม ป ระ ป คาว นิง จังวัต กาลีไล เต็อง โอยจ อี. 22 กวน เครือเฮโรเต็ย เซ เลียก ฟอน ชองนา ปุย. เกียช มวน ละ เฮโรต ไม โม ป ฮอยจ โชม ไม อี เซ. กซัต

เซ อัส เฮี ละ ปเคริช เซ, “เตอิม ป ฆวต ไอฮ เปอะ, ปัว เมอ. ปัว เปอะ ออฮ นิง เงอะ อี ช เกือช เซ ละ เปอะ,” อัส เซ ละ อี. 23 ชันญา อีจ อี ชองนา ปุย ชโตฮ. “ปัว เปอะ ออฮ ช เกือช เซ ละ เปอะ. ช เกือช ละ เปอะ ฮอยจ ละ บันเมือง ยุช แตะ บลัฮ,” อัส เซ.

24 ปเคริช เซ โอก โฮว โฮมญ มะ แตะ, อัส เฮี ละ อี, “อี ช ปัว เมอ ป ช ไมจ เจอ, มะ?” อัส เซ. มะ อี อัส เฮี ละ อี, “ปัว ไกญ โยฮัน ป เกือช ปุย รัป บัปติชมา เซ นิง,” อัส เซ ละ อี.

25 เญื่อม เซ ปเคริช เซ โกอ โฮว เอิน เคะ กซัต, อัส เฮี ละ อี, “อี ปัว ปะ เกือช ไกญ โยฮัน ป เกือช ปุย รัป บัปติชมา ละ แตะ. อีจ เนิ โตะ ทัด ปเล็ย เฮี เอิน,” อัส เซ ละ อี.

26 กซัต เซ ดุก เนอิม รพาวม ฆา อี, ปังเมอ โอ เญื่อะ เกียช เฆาะ ป อัส แตะ นิง เอ็จ ชันญา อี อีจ ชองนา ปุย โฮวน เซ ชโตฮ. 27 เญื่อม เซ กซัต ดวน ตัน โฮว กิต โรวก ไกญ โยฮัน ตี ปุย. ตัน เซ โฮว กิต เนอิม ไกญ โยฮัน โตะ คอก. 28 อีจ อี โตะ ทัด เอ็ญ ดาว อี ละ ปเคริช เซ. ปเคริช เซ เกือช แม อี ละ มะ แตะ. 29 เญื่อม เอ็จ ฮมอง โม ลูกชิก โยฮัน ไลลาวง เซ, ฮอยจ ยวก โรวก ป ยุม เซ โฮว รมายจ อี.

พะเยชู เลียง ปุย พอน เป็อน

³⁰ พวยจ เซ โม ป โฮว ฆรอม ลปุง ตั้ง พะเยชู เซ เอ็ญ เน็อิม โฮว แตะ, รโองะ กั้น ยุส แตะ ละ พะเยชู ไม รัชอม เพ็อิก ตอม แตะ ปุย โครยญ เจ็อ. ³¹ ญ็อม เซ ปุก ญ็อม โฮวน ลอน ป ฮอยจๆ เอ็ญๆ เคะ อี โจน โอ อี ญะวะ ไก ลไล โชม เอ็น. พะเยชู อัส เอ็ ฆ่า อี ละ ลุกซิก แตะ, “ไมจ อะะ โฮว ลไละ โน่ง นาก โอ ปุย ไก ตี โดฮ,” อัส เซ ละ อี. ³² พะเยชู ไม ลุกซิก อี เซ เล็ยก โตะ โล่ง เต็อง ปลัฮ รอวาม ฮอยจ ก ซิง อี ฮา ย่าง ตี โดฮ ละ ซ อวาท โน่ง แตะ, ³³ ปังเมอ โฮวน ป ฮวน โฮว อี. ยุง เอ็น อี มัส อี โม พะเยชู. ปุย โฮวน เซ โอก ฮา ย่าง แตะ เต็อง ไพ เต็อง มั้น. ตอ โฮว นิง ฮวง แตะ, เก็ฮ ตี แตะ ฮอยจ กา อี นาก ตะ พะเยชู โฮว เซ. ³⁴ ญ็อม โอก พะเยชู ฮา โล่ง เซ ยุ รเจ็อิม ปุย โฮวน เซ กา แตะ. พะเยชู เล็ยก พวาม นิง อี ฆ่า ตอก โม เซ แกะ โอ ไก ป เลียง. เพ็อิก ตอม อี ฆ่า อี โฮวน เจ็อ โฮวน ย้ง.

³⁵ ญ็อม เอ็จ ซ ปุ พริ ละ อี โม ลุกซิก เอ็ญ อัส เอ็, “นา เอ็ มัส นาก ซิง ฮา ย่าง. ปล็ย เอ็ เอ็จ ซ ปุ พริ นิง ไม อี.

³⁶ ไมจ เปอะ เก็ฮ ปุย โฮวน เซ เอ็ญ รวี

ป โชม ป โอฮ นิง ญ็อะ นิง ย่าง แควน เอ็,” อัส เซ.

³⁷ พะเยชู โลยฮ อี ละ โม ลุกซิก แตะ เซ, “ไมจ โม เปะ เก็ฮ โชม,” อัส เซ. โม เซ อัส เอ็ ละ อี, “อัม ซ เก็ฮ เปอะ อะะ โฮว รวี ป โชม ป ปอน ละ ลอา รอย เค่นาริอัน เอ็น?”* อัส เซ.

³⁸ พะเยชู โฮมญ โม เซ, “โม เปะ ไก เมอะ เมอ คโนมปัง ยุส เปอะ? ฮาป แลน เมอะ,” อัส เซ ละ อี. ญ็อม เอ็จ ยุ อี รโองะ อี ละ อี, “ไก คโนมปัง พอน โม่ว ไม กะ ลอา ตัว,” อัส เซ.

³⁹ พะเยชู ดวน โม ลุกซิก แตะ เก็ฮ ปุย เต็อง โอยจ อี งวาม ราว ไรป แปน มู แปน มู แตะ. ⁴⁰ ปุย โฮวน เซ งวาม เน็อิม แปน มู แปน มู แตะ. ไก ตี มู ตี รอย ง่อน. ไก ตี มู รฮอน ง่อน.

⁴¹ พะเยชู ตุย คโนมปัง พอน โม่ว ไม กะ ลอา ตัว เซ. จัน มะลอง, ไววอน. พวยจ เซ เร็ยก คโนมปัง เซ. เก็ฮ ลุกซิก แตะ จัต อี ละ ปุย เต็อง โอยจ อี. กะ ลอา ตัว เซ รฆุ อี ละ ปุย โครยญ โฆะ ปุย โรฮ. ⁴² ปุย โฮวน เซ โฮลฮ โชม อี ปอ ซัก แตะ โครยญ โฆะ แตะ. ⁴³ คโนมปัง โฮฮ เซ ไม กะ โฮฮ เซ โม ลุกซิก อี ฮาป

6:37* ตี เค่นาริอัน เซ มัส คโนวอน จัง ปุย ปุย ตี ฆงะ.

แม ซเพราะ อี. โฮลซ แม อี นาวก ยุษ
เปียด กาว ลอา. 44 โม ป โชม คโนมปัง
เซ, โม ปรเมะ นิง อี โน่ง, ไก พอน เป็อน
ปุย.

พะเยชู โฮว ราว รอวาม

45 ญ็อม เซ พะเยชู ดวน โม ลูกซิก
แตะ เต็อง กา แตะ ไม โลง ฮอยจ ย่วง
เบตซาอิดำ บลัฮ ปลัฮ รอวาม ลัก เดิต.
โกะ อี มอง ลัง ลา ปุ แตะ ไม ปุย โฮวน
เซ. 46 ญ็อม เอ็จ เอ็ญญ โอยจ ปุย เยอ,
พะเยชู ฮาวก นิง บลาวง ละ ซ ไววอน
แตะ.

47 ญ็อม เอ็จ ปุ พริ อี โลง ยุษ โม ลูกซิก
อี อาวต ลัง บักบ่วน ปลัฮ รอวาม. พะเยชู
อาวต โน่ง นิง โป๊ก. 48 ชวน ญัก ไฟ
โลง ละ โม ลูกซิก แตะ นิง ระ ก้า ละ อี.
เมาะ ลอน ซาวม ง่อน แตะ พะเยชู โฮว
ราว รอวาม เคะ โม ลูกซิก แตะ. พะเยชู
ตะ ลอด ฮา อี.

49 โม ลูกซิก อี ยุ โฮว อี ราว รอวาม.
“มัฮ พี,” อัส เซ ละ ปุ แตะ. ครวก เอ็น
ไม อี. 50 ยุ อี โครยญุ โฆะ แตะ. ฮลัด
เต็จ ซ่า อี. ญ็อม เซ พะเยชู อัส เอ็ ละ
โม เซ, “ปุ ฮลัด ซ่า. มัส อ้า ไอฮ. ปุ
ดุก รพาวม นิง,” อัส เซ ละ อี. 51 พะเยชู
ฮาวก เคะ อี ฮอยจ โตะ โลง. ญ็อม เซ
ก้า เซ ญัด เอ็น. โม เซ เงอิต ลัม เลือ เอ็น

นิง อี. 52 ไลลวง คโนมปัง เซ คาว โตว
ลั้ง ใจ อี. ปุเยื่อ ลั้ง ละ รพาวม อี.

พะเยชู เกือฮ ป โชะ ย่วง เกนเนซาเรต ไฮ

53 ฟวยจ เซ โม เซ เต็อง ฮอยจ บลัฮ
ปลัฮ รอวาม ลัก เกิด. เกือฮ โลง ยุษ
แตะ จอด นิง นาดี ย่วง เกนเนซาเรต.
54 ญ็อม เอ็จ โอก อี ฮา โลง, ปุย อาวต นา
เซ ยุง เอ็น มัส อี พะเยชู. 55 โม เซ ตอ
โฮว ไคว ย่วง แควน เซ. กลอม โรวก
ป โชะ เต็อง ซัด ไอจ อี. ฮมอง อาวต
พะเยชู นา ออส ตาว อี ฮอยจ เคะ อี นา เซ.
56 เมาะ กระ โฮว พะเยชู ย่วง ระ ย่วง
แตวะ ญัก, ปุย ตาว ป โชะ ฮอยจ นา ก กอ
รโจะ รเจอิม ปุย. ญ็อม โอ พะเยชู เต็อง
เรอิม ตอก ไฮญญูญู, โม เซ ปัว เกือฮ ป
โชะ เซ เต็อะ เป็อ ค้าง ลปี พะเยชู โน่ง.
เมาะ ป เอ็จ โฮลซ อี เต็อะ เป็อ ค้าง ลปี อี
เซ, เอ็จ ไฮ เป็อ อี โครยญุ โฆะ แตะ.

รชอม เพ็ก ตอม ปุย ไพรม

1 ฟวยจ เซ โม ฟารีไซ ไม โม คู เพ็ก
7 พะทัม ง่อน เนอ ฮอยจ เนอิม เวียง
เยรูซาเลม, รเจอิม เอ็ญญู เคะ พะเยชู. 2 ยุ
โชม โม ลูกซิก พะเยชู ไม โอ แตะ รไซจ
ตะ แตะ. มัส ป พิต ตัม ไล ที่ โม เซ
อี. 3 โม ฟารีไซ ไม โม ยิว ที่ อี ตัม

ลปฺง เพ็็ก ตอม ไพรม กระ เฉือต แตะ
 ละ แตะ. ดัซ โอ ดิ โฮลย รไซจ ตะ แตะ
 ตัม ไล ที แตะ โม เซ ดิ ญอม โดว โชม.
 ๔ ญ็อม เอ็ญ อี เน็อม นิง กัด ตัม โอ ดิ
 โฮลย รไซจ ดิ แตะ ตัม ริด ที แตะ เซ ดิ
 โชม โดว. ป ไฮญ โฮวาน เจือ ป ที อี ดอก
 พัก อี จอก, โคง เตือง, ไม ซโลวง โอเอ็ช,
 จัมเปน อี พัก ตัม ริด เซ.

๕ โม ฟารไซ ไม โม คุ เพ็็ก พะทัม
 เซ โฮมญ พะเยชู ดอก เอ็, “ดอก เมอ โม
 ลูกซิก เปอะ โอ โน่ง ที อี ตัม ลปฺง เพ็็ก
 ตอม ไพรม กระ เฉือต แตะ เมอ? เก็ช
 โชม โน่ง กา รไซจ แตะ ตะ แตะ เมอ?”
 อัส เซ.

๖ พะเยชู โลยช อี ละ โม เซ, “โม เปะ
 ป มัส ปุย ไล โกะ ไล เอ็ยง เงอ, เอ็จ ปุก
 เน็อม ไลลวง โม เปะ ป ซาย ยะชายา อัง
 ญ็อม ซิป อี ลปฺง พะจาว โมะ โอ, มัส อัส
 อี ดอก เอ็, ‘โม เอ็ มัส นัปที อี อี นิง คัก
 ดอย แตะ โน่ง. รพาม อี บังเมอ ซง
 ฮา อี. ๗ ญ็อม นุ่ม อี ดิ แตะ ิว อี เซ
 มัส ป โอ ไก ป มัส เพ็ช เอ็น. มัส ไกว
 อี รชอม เพ็็ก ตอม ปุย ปลั้ตะ ตัง รชอม
 เพ็็ก ตอม พะจาว ปุย,’ อัส เซ พะจาว.”

๘ พะเยชู อัส แม เอ็ ละ อี, “โม เปะ
 ละ ไปวช เปอะ กัม เพ็็ก กัม ตอม พะจาว

แตะ, แม ที เปอะ ตัม ลปฺง เพ็็ก ตอม ปุย
 ปลั้ตะ เอ็ แตะ. ๙ โม เปะ เกง เน็อม
 เปอะ ละ ช เว็ย แตะ กัม เพ็็ก กัม ตอม
 พะจาว แตะ นิง ฆวต ที เปอะ ตัม ลปฺง
 เพ็็ก ตอม โม โกะ แตะ โอช. ๑๐ โอ
 โมเซ เอ็จ อัส อัง อี ดอก เอ็, ‘ไมจ เปอะ
 นัปที มะเป็อะ แตะ,’ อัส เซ. ‘ป อัส ลปฺง
 ฆอก ละ มะเป็อะ แตะ ช ไก ตุด ฮอยจ ละ
 ยุม แตะ,’ อัส โรช เซ. ๑๑ โม เปะ บังเมอ
 อัส เปอะ ดอก เอ็, ‘ดัซ ไก ปุย ไก โอเอ็ช
 ยุช ป ลัมเป็ง อี เร็อม มะเป็อะ แตะ นิง, ดัซ
 อัส “โกระบัน” ไม อี, ญ็อะ โฮลย โดว
 เร็อม มะเป็อะ แตะ นิง อี,’ อัส เปอะ ดอก
 เซ โม เปะ เอ. ๑๒ (‘โกระบัน’ เซ มัส อัส
 อี มัส ป ทไว แตะ ละ พะจาว.) ๑๓ เอ็จ
 มัส ดอก เซ ไปวช เปอะ ลปฺง พะจาว นิง
 ฆวต โอช เปอะ รชอม เพ็็ก ตอม โกะ
 แตะ ละ ปุย. โอเอ็ช ไฮญ โฮวาน เจือ ยุช
 โรช เปอะ ดอก เซ,” อัส เซ ละ อี.

โอเอ็ช ป เก็ช เก็ช ปุย รออม

๑๔ ฟวยจ เซ พะเยชู กอก ปุย โฮวาน เซ
 เอ็ญ เคะ แตะ, อัส เอ็ ละ อี, “โม เปะ
 เตือง โอยจ เปอะ, ง่อต แลน ป อัส อี ละ
 เปอะ เอ็ ฮอยจ ละ คาว อี คิง เปอะ. ๑๕ ไก
 โดว โอเอ็ช กพริ ป เก็ช เล็ยก กไน ปุย ป

เกียส เกือส ปุย รแอม ละ พะจาว เยอ. มัซ ป โอก เนอิม กไน ปุย ป เกียส เกือส ปุย รแอม เมอ. ¹⁶ (ปุย โก ฮยวาก เกอ ไมจ อี ง่อต,“ อัส เซ.)*

¹⁷ ฟวยจ เลียก อี ฮา ปุย โฮวาน เซ โตะ ญื่อะ อา, โม ลุกซิก อี โฮมญู ลปุง บันฮา อัส อี เซ. ¹⁸ พะเยซุ อัส เฮี ละ อี, “โม เปะ อัม มัซ โอ โรส อี ดิ คาว คิง เปอะ? โม เปะ อัม มัซ โอ เปอะ ดิ ยุง โอเอือส กพริ ป เลียก กไน ปุย มัซ โดว ป เกียส เกือส ปุย รแอม. ¹⁹ มัซ ฆา โอ โอเอือส เซ เลียก โตะ รพาวม ปุย. เลียก โตะ เวียก อี โน่ง. ฟวยจ เซ ไท อี โอก กพริ,“ อัส เซ. (ญื่อม อัส อี ดอก เซ มัซ อัส อี ป โชม ป ปอน โครยญู เจือ มัซ โดว ป รแอม ละ พะจาว.)

²⁰ พะเยซุ อัส เฮี, “มัซ ป โอก เนอิม กไน ปุย ป เกียส เกือส ปุย รแอม ละ พะจาว. ²¹ โอเอือส ป ฆอก ป โอก ฮา รพาวม ปุย เอ็จ มัซ ดอก เฮี, มัซ กัม คิต ฆอก, ปรมะ ปรีโปวน โฮส พาวม ไม่ ปุ และ, กัน บระ ปอก โลจ โลม, กัน ยุส ยุม ไม่ ปุย, กัน เลน จู ชู เมีย, ²² รพาวม ฆวด โฮส โฮส โฮส วิส, รพาวม โฮะ ฮอน, รพาวม บ่วง โจวง, กัมกุยส ฆอก, รพาวม กุยจ วัว, บรุ เพือ ปุย, กัน เกียส ฮุน, ไม่

กัน โฮส พาวม และ. ²³ เมอะ ป โอ ไมจ เต็อง โอยจ อี เซ โอก เนอิม กไน โตะ รพาวม ปุย. มัซ โอเอือส เซ ป เกือส ปุย รแอม ละ พะจาว เยอ,“ อัส เซ พะเยซุ.

ปรีโปวน ป ระ รพาวม เจือ

²⁴ ฟวยจ เซ พะเยซุ โกฮ โฮว ฮา นา เซ ฮอยจ นิง นาดี เวียง ทูโร. เลียก โตะ ญื่อะ ดิ. ตะ โอ เกือส ปุย ยุง ฮอยจ และ, ปังเมอ โอ เกียส ฆอลป ฮา ปุย. โก ปรีโปวน ดิ, เลียก พี นิง กวน เครือส อี. ²⁵ ญื่อม ฮมอง อี ฮอยจ พะเยซุ เอ็ญู นุ่ม เอิน โบ ชวง อี. ²⁶ ปรีโปวน เซ มัซ ปุย จังวัต ซีเรีย เกิด นิง แควน ฟินเซีย. มัซ ปุย ตั้ง เมือง ละ ง่อต โม ยิว อี. ปุย เซ ปัว เนอิม ปัว แนม พะเยซุ โครส พี โอก ฮา กวน เครือส และ เซ.

²⁷ พะเยซุ อัส เฮี ละ ปรีโปวน เซ, คาว ละ เกือส โม กวนคฺ โชม ละ รกา ฮัม. คัส เปอะ ดุย น้าก ป โชม ป โฮส กวน และ ละ เซอะ, ไปง โดว อี,“ อัส เซ.

²⁸ ปรีโปวน เซ โลยฮ อี, “เนอิม จาวไน. เซอะ ฮาวค กเตียม อี ปังเมอ โฮลส ลัง โชม ฮาวป บรอด ยุส กวนคฺ เมอ,“ อัส เซ.

²⁹ ฟวยจ เซ พะเยซุ อัส เฮี ละ ปรีโปวน

7:16* ลปุง โก กไน โวง เสป เซ มัซ ป โอ โก นิง พะทัม ป โชย ปุย โพรม ง่อน อี.

เซ, “เอิญ ไมจ เอิญ มวน เบื่อ ลุ่ง เปอะ ตี
มวญ เซ เม็ช. พี่ เซ เอ็ง โอก ฮา กวน
เครีช เปอะ,” อ้อ เซ. ³⁰ ปรไปวาน เซ เอิญ
เนอิม ฮอยจ เญื่อะ แตะ. แลน กวน แตะ.
เอ็ง ไฮ. โอก กโอก แตะ. พี่ เซ เอ็ง โอก
เนอิม ฮา อี.

พะเยชู เกือฮ ปุย ฮลัด ปุย โกลว ลุ่ง ไฮ

³¹ เญื่อม เอิญ พะเยชู ฮา เวียง ทูโร เซ,
ไฮว พา เวียง ซีโด่น. ไฮว ต้ม กระจ
แควน ดะคาโพลี ละ ช ฮอยจ แตะ ปลัฮ
รอาวม กาลีไล. ³² ลไล ไฮว อี กระจ เซ
ปุย ตาว ปุย ฮลัด ปุย โกลว ลุ่ง ตี ปุย
ฮอยจ เคะ พะเยชู. ปัว อี ย่อง เตะ แตะ
ราว ปุย เซ. ³³ พะเยชู ตาว ปุย เซ ไฮว
โนก ปุย ไฮวาน ตี โดฮ. เจ็จ โตะ ฮยวก
อี่ นิง ค่อยฮ แตะ. ตา โดยจ แตะ นิง ดัก
ปุย เซ ไม่ อี. ³⁴ ฟวยจ เซ ัน มะลอง.
ฮมอยจ. อ้อ เฮ็, “เอฟาทา,” อ้อ เซ. ม้อ
อ้อ อี, “เกือฮ โบฮ.” ³⁵ ฮยวก ปุย เซ
รฮอง เอ็น จุบัน เอ็น. ป คัด ดัก อี เซ เอ็ง
ฮ้อ. ลุ่ง อี เอ็ง ทอป. ³⁶ พะเยชู คัด ปุย
โอ รโองะ ไลลวง เซ ละ ปุย ไฮญ ตี ปุย
เนอิม. ไฮว ละ คัด แตะ ปุย, ปุย บังเมอ
ไฮว ละ รโองะ แตะ. ³⁷ ปุย โม เซ เงอิต
เนอิม นิง อี. อ้อ เฮ็ ละ ุ แตะ, “ปุย
เฮ็ ยุช ป ไมจ ละ ปุย โครยญ เจื่อ, โม ป

ฮลัด เอ็ง เก็ช รฮอง ยุช อี. โม ป งาว
เอ็ง เก็ช ลุ่ง โรช ยุช อี,” อ้อ เซ.

พะเยชู เกือฮ ปุย ปาวน เบือน โชม ซัก

¹ ฟวยจ เซ แม เญื่อะ ปุย รเจอิม ตี แม
8 ตี โชน. ปุย ไฮวาน เซ ไก โตว ป
โชม ป ไอฮ. พะเยชู กอก ลูกชิก แตะ
เอิญ เคะ แตะ. ² อ้อ เฮ็ ละ อี, “ออี เล็ยก
พววม นิง โม เฮ็. เอ็ง ไก ลอวย ชเงะ
อาวด อี ไม่ออี อี. ปล็เย เฮ็ เอ็ง โอยจ ป
โชม ป ไอฮ อี. ³ ด้อ เกือฮ เอิญ นิง ยวง
กา โชม แตะ ช ฮิว ปลาว นิง กระจ. งอน
อี่ ชงิง ยวง ไม่ อี,” อ้อ เซ.

⁴ โม ลูกชิก อี อ้อ เฮ็ ละ อี, “ช โยลช
เปอะ ป โชม ป ไอฮ ละ ปอ ซัก อี กเมอ
นิง ลัน ดอก เฮ็?” อ้อ เซ.

⁵ พะเยชู ไฮมญ โม เซ, “โม เปะ ไก ชดู
โม่ว คโนมปัง ยุช เปอะ?” อ้อ เซ ละ อี.
“ไก อาแลฮ โม่ว,” อ้อ เซ.

⁶ พะเยชู ดวน ปุย ไฮวาน เซ งววม ลัง
เตะ. ดุย คโนมปัง อาแลฮ โม่ว เซ.
ไววอน ญันดี ไม่ พะจาว. ฟวยจ เซ เรียก
อี่. เกือฮ ลูกชิก แตะ จัด อี ละ ปุย ไฮวาน
เซ. ⁷ ไก กะ แตะวะๆ ยุช งอน. พะเยชู
ไววอน แม. ฟวยจ เซ ดวน แม ลูกชิก
แตะ จัด กะ เซ แม. ⁸ ปุย เตื่อง โอยจ

อี ไฮลอส โชม อี ปอ ซัก แตะ. ป ไฮส อี ซาาป แม โม ลูกซิก อี ซเพราะ. นาวก แม ยุส เปียต อาแลส. 9 ปุย โม เซ ไก ค่าว ป่าวน เป็อน ปุย. ฟวยจ เซ พะเยซุ เกือฮ อี เอ็ญ. 10 โกะ อี เล็ยก โตะ โลง ไม่ โม ลูกซิก แตะ. ไฮว ฮอยจ ย่วง ด่าละมานูทา.

โม ฟารีไซ ขวต ยุ ป ชัมคัน

11 เญ็อม เซ โม ฟารีไซ ฮอยจ เก ปุ แตะ ไม่ พะเยซุ. ปัว พะเยซุ เป็ลือ ป ชัมคัน เน็อม นึง เมือง มะลอง ละ แตะ, นึง ขวต ลอง แตะ แลน รพาวม พะเยซุ. 12 พะเยซุ ฮมอยจ ฆ่า อี. อัส เอ็, “ปุย เจน เอ็ เมอยุ ขวต ยุ อี ป ชัมคัน? อี อัส ละ โม เปะ ตัม เน็อม อี, พะจาว แจง โอ อี ซ เกือฮ ปุย เจน เอ็ ยุ ป ชัมคัน เนอ,” อัส เซ ละ อี. 13 เญ็อม เซ พะเยซุ ไฮว ฮา โม เซ เล็ฮ ฮอยจ โตะ โลง ละ ซ เต็อง แม แตะ ปลัฮ รอวาม ฮอยจ ปลัฮ ลัก เต็ด.

รชอม เพ็ก ตอม โม ฟารีไซ ป ตอก เจ็อ คโนมปัง

14 เญ็อม เซ โม ลูกซิก อี เป็ย โรวก คโนมปัง ปอ โชม แตะ. ไก คโนมปัง ดิ โม่ว โน่ง ป โรวก อี ไม่ แตะ โตะ โลง เซ. 15 ลไล ไฮว อี พะเยซุ ซตอก ลูกซิก แตะ ตอก เอ็, “ไมจ เปอะ แฮน ดิ แตะ

ฮา เจ็อ คโนมปัง ยุส โม ฟารีไซ ไม่ โม เอโรต,” อัส เซ.

16 โม ลูกซิก อี บระ อัส เอ็ ละ ปุ แตะ, “มัฮ อัส อี ฆ่า โอ เอะ โรวก คโนมปัง ไม่ แตะ ยุง,” อัส เซ ละ ปุ แตะ.

17 พะเยซุ ยุง อี ป อัส โม เซ ละ ปุ แตะ เซ. ไฮมญอ อี ฆ่า อี, “โม เปะ เมอยุ อู ดิ เปอะ โอ แตะ ไก คโนมปัง ยุส ฮู? อัม มัส โอ เปอะ ดิ ยุง? ดิ คาว โตว นึง คิง เปอะ ป ยุส อี อี? 18 ไรง เปอะ ไก, โม เปอะ ยุ? ฮยวก เปอะ ไก, โม เปอะ ฮมอง? โม เปอะ ไตม ลั้ง? 19 เญ็อม เร็ยก อี คโนมปัง พอน โม่ว ละ ปุย พอน เป็อน ไฮ, โม เปะ ซาาป เปอะ ซเพราะ ป ไฮส อี เซ ไก ซดุ เป็ยต?” อัส เซ ละ อี. “ไก กาว ลอา เป็ยต,” อัส เซ.

20 “เญ็อม รซุ อี คโนมปัง อาแลส โม่ว เกือฮ ละ ปุย ป่าวน เป็อน ไฮ, โม เปะ ซาาป เปอะ ซเพราะ ป ไฮส อี เซ ไก ซดุ เป็ยต?” อัส เซ ละ อี. “ไก อาแลส เป็ยต,” อัส เซ. 21 พะเยซุ อัส แม เอ็ ละ อี, “โม เปะ อัม มัส โอ อี ดิ คาว ใจ เปอะ?” อัส เซ ละ อี.

พะเยซุ เกือฮ ป จัก ไรง ไฮ ดิ ปุย

22 ฟวยจ เซ พะเยซุ ไม่ ลูกซิก อี ลอด ฮอยจ นึง ย่วง เบ็ตซาอิด่า. ดาว ปุย พรเมะ จัก ไรง ละ ดิ ปุย. ปัว พะเยซุ เป็อ

ปุย เซ. ²³ พะเยชู โตวาก โรวาก เตะ ป จัก เซ ตาว อี กพริ ย่าง. เญือม เอ็ง ฟวยจ โดยจ อี ึ่ง ำ ปุย เซ, ย่อง เตะ แตะ ราว อี. โฮมญ อี, “ปะ อัม เกียช ยุ เปอะ โอเอือฮ อี?” อัส เซ ละ อี. ²⁴ ปุย เซ ไบลญ ำ แตะ แก โอเอือฮ. อัส เฮี, “อวี ยุ ปุย ตอก โคะ โฮ, บังเมอ โฮว ไป โฮว มา,” อัส เซ. ²⁵ พะเยชู ย่อง แม เตะ แตะ ราว ำ ปุย เซ. ปุย เซ แก ที แม โอเอือฮ. ำ อี เซ เอ็ง โฮ ไมจ. เอ็ง ยุ ที อี โอเอือฮ อี. ²⁶ พะเยชู ดวน ปุย เซ เอือญ ย่าง โคะ แตะ. ชตอก อัง อี ตอก เฮี, “ปุ แม เลียก โคะ ย่าง เซ เฟือฮ,” อัส เซ ละ อี.

เปโตร อัส พะเยชู มัส เนอิม พะคริต

²⁷ พะเยชู ลอด โฮว ไม ลุกซิก แตะ ละ ช โฮว แตะ แควน ย่าง ซีซาเรยา ฟीलปพอย. เญือม อาวต อี ตัม กระ เซ โฮมญ โม ลุกซิก แตะ ตอก เฮี, “ปุย อัส อวี มัส ปุย?” อัส เซ.

²⁸ โม เซ โลยฮ อี. “ง่อน อี อัส ปะ มัส โยฮัน ป เกือช ปุย ำป บัปติชมา. ง่อน อี อัส ปะ มัส เอลียา. ง่อน อี อัส ปะ มัส ป ซิป ลปง พะจาว โหะ ตี ปุย,” อัส เซ.

²⁹ พะเยชู โฮมญ แม โม เซ, “โม เปะ เมอะ? อัส เปอะ อวี มัส ปุย?” อัส เซ. เปโตร โลยฮ อี, “ปะ มัส เนอิม เปอะ

พะคริต,” อัส เซ. ³⁰ เญือม เซ พะเยชู คัด โม ลุกซิก แตะ โอ รโฮงะ ป มัส แตะ ละ ปุย.

พะเยชู รโฮงะ ไลลวง ช ยุม แตะ

³¹ เคียง เซ พะเยชู เพือก โม ลุกซิก แตะ, อัส เฮี ละ อี, “ป มัส กวน ปุย ปลัฮเตะ ช โฮลฮ โอต ป โหะ ป กระ โฮวาน เจือ. ป กวต ป เฮียง ไม โม ชตุ ระ ไม โม คู เพือก พะทัม เญืออะ ปุน ยุ ปุน ฮมอง โตว อี. ช เกือช ปุย ยุช ยุม ไม อี. ลอวย ชงะ บังเมอ ช โกะ โฮม แม,” อัส เซ. ³² ไลลวง เซ พะเยชู อัส อี ละ อี ชโตฮ. เปโตร บระ อู ำง ไม พะเยชู. ริ ตุชเตฮ อี. ³³ พะเยชู แมซึ แก โม ลุกซิก แตะ. บวยจ ละ เปโตร. อัส เฮี ละ อี, “ซาตัน, โฮว แปฮ ฮา อวี อี, ปะ ง่อต เปอะ โตว โอเอือฮ ตอก ง่อต พะจาว อี. มัส ง่อต เปอะ โอเอือฮ ตอก ง่อต ปุย ปลัฮเตะ อี,” อัส เซ ละ อี.

³⁴ ฟวยจ เซ พะเยชู กอก ปุย โฮวาน เซ ไม ลุกซิก แตะ เกือช อี เอือญ เคะ แตะ. อัส เฮี ละ อี, “มาะ ป ขวต ฟวต อวี อี เกือช ปุน รกัฮ โฮฮ รพาวม แตะ ไม กลอม อี ไมะชาวแควง ยุช แตะ, ฟวต อวี ไม อี. ³⁵ ป ฮลักกอ จีวิต แตะ ปุย เซ ช โฮลฮ ไปวฮ จีวิต เนอิม แตะ. ป ญอม ละ ไปวฮ จีวิต แตะ เปือ อวี อี ไม เปือ

ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว เฮ้, ปังเมอ
ช โฮลส จีวิต เนอิม แตะ. ³⁶ปุย ปัง
โฮลส โอเอ้อ โก นึง ปลั้ตะเต เตื่อง โออย
อี ด้อ เกือส จีวิต แตะ ไลจ, เมอ ช แปน อี
ละ อี? ³⁷มัธ เมอ ป ปุน รตุ ปุย ไม่ จีวิต
แตะ? แจง โอ อี โก. ³⁸เมาะ ป โชะกิจ
ซกี อี ไม่ ลปุง เงอะ ใน ตี เจน ปุย ออก
ปุย เบร ไม่ บ่วง รพาวม แตะ เฮ้, อี ช
โชะกิจ โรธ ซกี ปุย เซ, ญื่อม ฮอยจ กวน
ปุย ปลั้ตะเต ไม่ รัง ซเปี้ย ยุส เปื่อะ แตะ
ไม่ เตปด่า ชงะ ชงอม ยุส อี,” อ้อ เซ.

พะจาว เปียน โกะ พะเยซุ ซองนา ปุย

¹ พะเยซุ อ้อ เฮ้ ละ โม เซ, “อ้อ อ้อ ละ
9 โม เปะ ตัม เนอิม อี, โม ป อาวต นา
เฮ้ โก งอน ป โอ อี ช ยุม กา โฮลส แตะ ยุ
บันเมือง ยุส พะจาว ป ช ฮอยจ ไม่ อัมนัด
อี,” อ้อ เซ.

²ญื่อม เอ็จ รซุน อี แลช ชงะ เอ,
พะเยซุ บะ โน่ง โรวก เปโตร ไม่ ยาโคโบ
ไม่ โยฮัน ฮาวก บลาวง ฮลาวง ตี โดธ.
ญื่อม เซ เยอ พะจาว เปียน โกะ พะเยซุ
ซองนา โม เซ. ³เครอ็จ จาวป เครอ็จ ฟุต
อี ปิญ ฌีปป เลียป เอ็น. ปุย ตี ปลั้ตะเต
โก โดว ป ปิญ ยุส เครอ็จ ซัก แตะ เมาะ
เซ ตี ตี เนอิม. ⁴ญื่อม เซ เยอ โม ลูกซิก

อี ยุ ปลั้ช พราวป เอลียา ไม่ โอ โมเซ
ลปุง ไม่ พะเยซุ.

⁵เปโตร อ้อ เฮ้ ละ พะเยซุ, “ปอคู, ไมจ
มวน เนอิม อาวต เอะ นา เฮ้. เอะ ช
ยุส เตอ็ป ลอวย ลัง. ยุส ออ็จ ละ ปะ ตี,
ละ โอ โมเซ ตี, ละ เอลียา ตี,” อ้อ เซ.
⁶เปโตร ยุง โดว ป ช อ้อ แตะ ซกี ฮลัด
ลอน แตะ เตื่อง โกะ เตื่อง ปุโฮมว แตะ.

⁷ญื่อม เซ เลือ ครูป เอ็น ซุดรวู เตื่อง
โออย อี โม เซ. โอก ลปุง เนอิม ซุดรวู
เซ. อ้อ เฮ้, “ปุย เฮ้ มัธ กวน ฮรัก เกอะ.
ไมจ เปอะ งอด ป อ้อ อี,” อ้อ เซ. ⁸ญื่อม
เซ โม ลูกซิก อี เมือด ซาวป แลน อี ยุ
โดว ปุย โฮมญ. ยุ อาวต พะเยซุ ไม่ แตะ
โน่ง.

⁹ไลล เลือ อี ฌี พะเยซุ คัด โม ลูกซิก
แตะ, อ้อ เฮ้, “กา ฌีเยง โกอ โอม กวน ปุย
ปลั้ตะเต เนอิม ลักยุม แตะ ปุ ตี รโฮงะ ละ
ปุย ไลลวง ป ยุ ป ฮมอง เปอะ เซ,” อ้อ เซ
ละ ลูกซิก แตะ.

¹⁰ไลลวง เซ โม ลูกซิก อี รโฮงะ โดว
อี เนอิม. ปังเมอ บระ ลัง โฮมญ ปุ แตะ
นึ่ง อี. “ไล อ้อ อี ตี แตะ ช โกอ โอม
เนอิม ลักยุม แตะ เซ มัธ ไลลวง ตอก เมอ
แล?” อ้อ เซ ละ ปุ แตะ.

¹¹โม เซ โฮมญ พะเยซุ, “โม คู เพอ็ก

พะทม์ เมอยุ อ้อ อี เอลียา ไมจ ฮอยจ กา
พะคริต เตอ?" อ้อ เซ.

12 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, "เอลียา ไมจ
เนอิม อี ฮอยจ รกา ละ ซ เพรียง แตะ อัง
โอเอ็ฮ เต็อง โอยจ อี. ปัง ม้อ ตอก เซ
พะทม์ อ้อ เฮ็, ป ม้อ กวน ปุย ปลัฮตะะ ซ
ไมจ อี โอด ป โชะะ ป กระ โฮวาน เจ็อ.
ปุย ซ ละ ซ โปวฮ อี. โม่ อ้อ เซ พะทม์?
13 ตอก ออฮ ตอก เอ็ฮ ญุก, อี อ้อ ละ
เปอะ, เอ็จ ฮอยจ ตี ปุย ป ม้อ ตอก เอลียา
เซ. ขวต ยุฮ ปุย ละ อี ตอก ออฮ เอ็จ ยุฮ
เนอิม อี ละ อี ตอก เซ, เอ็จ ปุก ตัม ป อ้อ
พะทม์ ซ เกิด ละ อี โย," อ้อ เซ ละ ลูกซิก
แตะ."

พะเยซุ โครฮ พี โอก ฮา กวนดู ตี

14 ญ็อม ฮอยจ โม่ เซ เคะ ลูกซิก ไฮญ,
ยุ อาวต ปุย ไฮญ รวิต รเวียง อี โฮวาน.
ปุก ญ็อม เก โม่ คู เพ็ฮ พะทม์ โม่ โม่
ลูกซิก อี ปุ แตะ. 15 ปุย โฮวาน เซ ญ็อม
ชวาน อี เงอิต นัง ฮอยจ พะเยซุ นา เซ. ตอ
เอิน เอ็ญ รโนฮ รซัง อี. 16 พะเยซุ ไฮมญ
อี่ นัง อี, "เมอ เก โม่ เปะ ปุ แตะ นัง
อี่?" อ้อ เซ. 17 โลยฮ ปุย ละ อี ตี ปุย.
"อาจัน, อี ดาว กวน แตะ ป โก พี นัง

ฮอยจ เคะ เปอะ. พี เซ เก็ฮ อี โอ เก็ฮ
ลปุง. 18 ฮอยจ ละ อี ญ็อม ออฮ ลปลอยฮ
วัต ตี แตะ ญ็อม เซ. ปุยฮ แม นัง คอย
อี่. เก็ฮต เป็ยง เต็ยง รญี่ แตะ. เก็ฮอ อี
กุง เต็อง โม่ว แตะ. อี เอ็จ ปัว โม่ ลูกซิก
เปอะ โครฮ พี เซ โอก ละ แตะ. โอก โดว
ยุฮ อี," อ้อ เซ.

19 พะเยซุ อ้อ เฮ็ ละ โม่ เซ, "โม่ เปะ
ปุย เจน เฮ็, เตอ ม้อ แนฮ วิต รพาวม เจ็อ
เปอะ. อี ซ อาวต โม่ โม่ เปะ เล็ญ แม
เมอะ เมอ แล? อี ซ ปุน โอด ลัง โม่ เปะ
เมอะ เมอ แล? ดาว กวนดู เซ เอ็ญ เคะ
อี่," อ้อ เซ ละ อี. 20 ดาว เนอิม กวนดู เซ
เอ็ญ เคะ อี. พี เซ เม็อด เอ็จ ยุ พะเยซุ,
เก็ฮอ กวนดู เซ ลปลอยฮ คุกคัก ลัง ตะ.
ปุยฮ แม นัง คอย อี.

21 พะเยซุ ไฮมญ เป็อะ อี, "อัม เอ็จ เล็ญ
โชะ อี ตอก เฮ็?" อ้อ เซ ละ อี. เป็อะ อี
โลยฮ อี, "เนอิม ญ็อม กวนดู อี ลัง. 22 พี
เซ เก็ฮอ โรฮ กวน อี คุฮ ลอป โตะ งอ
โม่ โตะ รอวาม. ริ ยุฮ ยุม โม่ อี. ค้อ
เปอะ โก ตอก เก็ฮอ ยุฮ เน็, ปัว ปะ เล็ยก
พาวม นัง แตะ. ปัว ปะ เรอิม แตะ," อ้อ
เซ. 23 พะเยซุ อ้อ เฮ็ ละ เป็อะ อี เซ,

9:13* พะทม์ มาลาจี 4:5 อ้อ เอลียา ซ ฮอยจ กา ซ ฮอยจ ตัดเต็ยง พะจาว ปุย ปลัฮตะะ. เอ็จ ม้อ
โยฮัน เซ ป ม้อ ตอก เอลียา. โม่ ป โอ เจ็อ ปังเมอ ยุฮ ยุม โม่ โยฮัน เซ.

“ตอก เมอ โอ เกียฮ ฮา? โม ป ไก รพาวม เจือ เกียฮ ยุส ละ อี โครยญู เจือ,” อัส เซ.

24 ญีอม เซ เปืออะ กวนดู เซ อัส เนอิม อัส แนม อี ตอก เฮี, “ออี เจือ เยอะ. บุน โอ รพาวม เจือ ออี ดิ กุมปอ, ปัว ปะ เรอิม แตะ,” อัส เซ.

25 ญีอม ชวน พะเยชู ช เอีญู ปุย โฮวน เคะ แตะ, พะเยชู บวยจ ละ พี เซ. อัส เฮี, “พี งาว พี ฮลัด, ออี ดวน ปะ โอ ก ฮา ปุย เฮี, ปุ ญีอะ เอีญู เลียก นิง ปุย เฮี เพือฮ เอิน,” อัส เซ ละ อี.

26 พี เซ ครวก. เกือฮ กวนดู เซ ลปลอยฮ เรียง. ฟวยจ เซ โอ ก. กวนดู เซ โอจ เอิน ตอก ป ยุม โฮ, ปอ เอ็ง อัส ปุย อี ยุม โฮวน ปุย. 27 พะเยชู โตวก เตะ กวนดู เซ เกือฮ โกฮ. กวนดู เซ โกฮ ชุง เอิน.

28 ญีอม เอ็ง เลียก พะเยชู โตะ ญีอะ ฮา, โม ลูกซิก อี โฮมญู โน่ง อี, “ตอก เมอ เอะ เอ โครฮ พี เซ โอ โอ ก ยุส ฮู?” อัส เซ.

29 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “พี ตอก เฮี ไก โตว ตอก ช เกียฮ โครฮ ปุย อี ตอก โฮญู โน ก ฮา โกว ปุย กัน ไวออน ละ อี,” อัส เซ ละ อี.

พะเยชู รโฮงะ แม โลลวง ช ยุม แตะ

30 พะเยชู โม ลูกซิก อี โอ ก ฮา นา เซ โฮว นิง กระ จังวัด กาลีไล, ปังเมอ โอ ขวต เกือฮ ปุย โฮญู ยุง กระ โฮว แตะ นิง ขวต เพือฮ โน่ง แตะ ปุ โฮว โม ลูกซิก แตะ. 31 พะเยชู อัส เฮี ละ โม ลูกซิก แตะ, “ป มัส กวน ปุย ปลัดเตะ ช ญวต ปุย เกือฮ อี ฮาวต ขริม ลวัง บังคัป ปุย. โม เซ ช ยุส ยุม โม อี. ลอวย ชงะ ปังเมอ ช โกฮ โฮม แม,” อัส เซ ละ อี. 32 โม ลูกซิก อี เมือต ฮมอง ลปุง เซ คาว โตว ลัง ใจ อี, ปังเมอ โอ โรวต โฮมญู อี.

โม ลูกซิก เก ปุ แตะ นิง โลลวง ป ช โฮลฮ แปน ป ระ

33 ฟวยจ เซ พะเยชู โม โม ลูกซิก อี ฮอยจ นิง ย่วง คาเพรนาอุม. ญีอม เอ็ง เลียก อี โตะ ญีอะ ฮา โฮมญู ลูกซิก แตะ, “ลโล โฮว เปอะ นิง กระ เนอะ ฮอ, มัส โลลวง เมอ ป อู ดิ โม เปะ โม ปุ แตะ?” อัส เซ.

34 โม ลูกซิก อี โฮย ฆี อี นิง เอ็ง เก อี ปุ แตะ ตัม กระ นิง โลลวง ป ช โฮลฮ แปน ป ระ ลลึง แตะ.

³⁵ พระเยซู งาวม. กอก ลูกซิก กาว ลอา
 ปุย เซ เอิญ เคะ แตะ. อັฮ เอ็ ละ อี, “ดັฮ
 ไก ป ขวด ระ อา ไมจ อี แปน ป แตะ
 ฮา ปุย. ไมจ อี แปน กวนใจ ปุย โจย ปุย
 เต็อง โอยจ อี,” อັฮ เซ. ³⁶ พระเยซู โตว
 กวนดู แตะ ดิ เก็ฮ อี อาวด ของนา
 ลูกซิก แตะ. โอม กวนดู เซ ไม อี. ³⁷ อັฮ
 เอ็, “ดັฮ ไก ป ปุน รัปคัม กวนดู แตะ
 ตอก เฮ็ ดิ ปุย เยอ, เบ็ ทึ แตะ อี อี, ปุย
 เซ มัฮ โรย รัปคัม อี อี โรย. ป ปุน
 รัปคัม อี มัฮ โตว รัปคัม อี อี โน่ง, เอ็
 มัฮ โรย รัปคัม อี ป ดวน อี ฮอยจ เซ,”
 อັฮ เซ พระเยซู.

ป โอ ตอซุ เอะ แปน ปุย บลัฮ ลัก เอะ

³⁸ โยฮัน อັฮ เอ็ ละ พระเยซู, “ปอคู, เอะ
 ยุ ดิ ปุย ป ปุน โครย พิ โอก เบ็ โกว แตะ
 มอยฮ ปะ อา. เอะ เอ คัด เคอะ นิง โอ อี
 มัฮ ไม เอะ,” อັฮ เซ.

³⁹ พระเยซู อັฮ เอ็, “ปุ คัด. ดັฮ เอ็ ไก
 ป ปุน ยุย ป ชัมคัน เบ็ ทึ แตะ อี อี แจง
 โอ อี ซ เพ็ยก แอม อี อี. ⁴⁰ เมาะ ป
 โอ ตอซุ ปุ แตะ ไม เอะ เอ, เอ็จ มัฮ โรย
 ปุย บลัฮ ลัก เอะ. ⁴¹ อี อັฮ ละ โม เปะ
 คัม เนอิม อี, ดັฮ ไก ป เก็ฮ รออาม ญุ ดิ
 จอก ละ โม เปะ นิง มัฮ เปอะ ปุย บลัฮ ลัก

พระคริต เตอ, ปุย เซ แจง โอ อี ซ วิต ลังวัน
 ละ อี. ”

ป เก็ฮ ปุย ยุย ป พิต

⁴² “ดັฮ ไก ป เพ็ก กวนดู แตะ ป เอ็จ
 เจ็ อี ดิ ปุย เก็ฮ ยุย ป พิต เตอ, ซ โชะ
 เนอิม ละ โกะ อี โอฮ. ฮา ซ ยุย อี โอเอ็ฮ
 ตอก เซ, มัฮ เก็ฮ อี ปุย ปุก ซโมะ คริต
 เฮงาะ ไม โงก โกะ แตะ ไม เก็ฮ อี นั๊ก
 แตะ โตะ ปลัฮ รออาม ก โตะ อี ฉักแพน
 ลัง ละ อี ฮา เซ. ⁴³ ดັฮ เตะ เปอะ เก็ฮ
 เปอะ ยุย ป พิต โฮ, ไมจ เปอะ กิต แปะฮ
 โปวฮ. โฮลฮ เปอะ จีวิต โอ แญาะ ไก
 ลอยจ ไม เตะ กุด แตะ ไมจ ลัง ฮา ดุช
 เปอะ นิง มอ นโฮก นิง งอ โอ เก็ฮ ญุ ดิ
 ไม เตะ ลอาก บลัฮ แตะ. ⁴⁴ (นา เซ
 ยุม โตว เข็รียก นิง. งอ นิง อี ปุ เก็ฮ
 ญุ ดิ.)” ⁴⁵ ดັฮ ชวง เปอะ เก็ฮ เปอะ ยุย ป
 พิต โฮ, ไมจ เปอะ กิต แปะฮ โปวฮ. โฮลฮ
 เปอะ จีวิต โอ แญาะ ไก ลอยจ ไม ชวง กุด
 แตะ, ไมจ ลัง ฮา ซ โปวฮ พระจาว โกะ
 เปอะ นิง มอ นโฮก ไม ชวง เปอะ เต็อง
 ลอาก บลัฮ อี เซ. ⁴⁶ (นา เซ ยุม โตว
 เข็รียก นิง. งอ นิง อี ปุ เก็ฮ ญุ ดิ.)
⁴⁷ ดັฮ ใจ เปอะ เก็ฮ เปอะ ยุย ป พิต โฮ,
 ไมจ เปอะ กัว แปะฮ โปวฮ. โฮลฮ เปอะ
 เล็ยก นิง บัณเมือง ยุย พระจาว ไม ใจ บลัฮ

แต่ ไมจ ลั้ง ฮา ซ โปรว พะจาว โกะ
 เปอะ นิง มอ นโอก ไม ไร่ เปอะ เตื่อง
 ลอาก บลัฮ อี. 48 นา เซ ยุม โดว เขรียก
 นิง. งอ นิง อี ปุ เกียฮ ญืด. 49 ปุย เตื่อง
 โอยจ อี ไมจ รไม ไม กิส ไม รซซ นิง งอ.
 50 กิส มัฮ ป ไมจ. ดัฮ กิส เอ็จ ไพร เอ็ฮม
 ซ เกียฮ เกือฮ แม เปอะ เอ็ฮม ดอก เมอ?
 โม เปะ ไมจ เปอะ เกือฮ กิส ไก นิง แต่.
 'ไมจ เปอะ อาวต ปุก ปอ ปุ แต่,' อัฮ เซ.

ไลลวง ละ ปุย ปุย ญื่อะ แต่

1 พะเยชู โกฮ โฮว ฮา นา เซ,
10 เลียก นิง แควน จังวัต ยูไค. เตื่อง
 แม โกลง ยอรเด่น ฮอยจ บลัฮ ลัก โอก
 ซงะ. ญื่อม เซ ฮอยจ รเจ็ฮม แม ปุย เคะ
 อี โฮวาน. พะเยชู เพ็ฮก ตอม โม เซ ดอก
 เอ็จ กอ เพ็ฮก ตอม แต่ ไพรม อี. 2 โม
 ฟารีไซ เอ็ญู เคะ พะเยชู. โฮมญู อี, "ดัฮ
 ปรมะ ละ ปรโปวน ญื่อะ แต่ อัม ปุก อี
 โกดไม ยุฮ พะจาว, อัม โอ ปุก อี?" อัฮ เซ
 ละ อี นิง ซ มอง แต่ ซาวต ลปง อี.

3 พะเยชู โฮมญู โรฮ โม เซ ซวี อี, "โอ
 โมเซ อัฮ อัง อี ละ เปอะ ดอก เมอ?" อัฮ
 เซ ละ อี.

4 ปุย โม เซ โลยฮ อี, "โอ โมเซ เอ็จ
 โปง ปรมะ ยุฮ นังซี ลักกัน กัน ละ ปุย
 ปุยญื่อะ แต่. ฟวยจ เซ แปน ละ อี ปุ
 แต่," อัฮ เซ.

5 พะเยชู อัฮ แม เอ็ ละ อี, "โอ โมเซ
 มัฮ ซาย อี อัง ไล เซ ละ โม เปะ นิง
 ขวต โอฮ ลอน โม เปะ รพาวม โกะ แต่
 โอฮ. 6 ญื่อม ยุฮ พะจาว ปลัฮเตะ โฆะ
 บังเมอ โอ มัฮ ดอก เซ. พะจาว ยุฮ ปุย
 เตื่อง ปรมะ ปรโปวน. 7 'มัฮ เซ ป/ ไมจ
 ปรมะ ละ มะเป็อะ แต่ นิง ติต รพาวม อี
 นิง ปรโปวน ญื่อะ แต่ ซวี อี. 8 ปุย ลอ
 เซ เอ็จ แปน เนะ ซอ้ง ตี,' อัฮ เซ พะกัม.
 ดัฮ มัฮ ดอก เซ ปุย ลอ เซ ญื่อะ มัฮ โดว
 ลอ. เอ็จ มัฮ ตี. 9 ป เอ็จ รโจะ พะจาว
 อาวต ตี ไมจ โดว ปุย รกัฮ ฮา ปุ แต่,"
 อัฮ เซ.

10 ญื่อม เอ็จ เลียก อี โตะ ญื่อะ อ,
 โม ลูกซิก อี โฮมญู แม พะเยชู นิง ไลลวง
 เซ. 11 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, "ดัฮ ปุย
 ละ ปรโปวน ญื่อะ แต่, โฮว โอฮ แม
 ปรโปวน โคระ ญื่อะ แต่, ปุย เซ มัฮ
 เลน อี จู ไม พิต อี ละ ปรโปวน ไพรม
 ญื่อะ แต่ เซ. 12 ดัฮ ปรโปวน ละ
 ปรมะ ญื่อะ แต่, โฮว โอฮ แม ปรมะ
 โคระ ญื่อะ แต่ โฮ, ปรโปวน เซ มัฮ
 โรฮ ป เลน จู ดอก ปรมะ เซ โรฮ," อัฮ
 เซ.

พะเยชู ปิส มุ่น ละ กวนคฺ แดวะ

13 ฟวยจ เซ โฮว ดาว ปุย โม กวนคฺ
 แดวะ ละ อี นิง ซ เกือฮ อี พะเยชู เตื่อะ

เป็อ กวนคฺ เซ. ลุกซิก อี บวยจ ละ โม เซ ฆี อี. ¹⁴พะเยชู เม็อด เอ็จ ยฺ อี, ปุก โตว รพาวม อี เฟ็อช. อັฮ เอ็ ละ ลุกซิก แตะ, “เก็อช เอ็ญฺ เคะ อี เม็ช, โม กวนคฺ เซ. ปุ่ญเ็อะ คັต เฟ็อช. เอ็จ มັช ปุ่ย ดอก กวนคฺ โม เอ็ ป โฮลช บัันเม็อง ยุช พะจาว แปน คอง แตะ. ¹⁵อี่ อັฮ ละ โม เปะ ตัม เน็อม อี, ป ออช ป เอ็ช ญุก ป โอ ญอม ไอช ไลลวง บัันเม็อง ยุช พะจาว ดอก ไอช กวนคฺ แตะ อี ช โฮลช โตว เล็ยก 닝 บัันเม็อง เซ เฟ็อช,” อັฮ เซ. ¹⁶ญ็อม เซ พะเยชู โอม โม กวนคฺ แตะ เซ. ย็อง เตะ แตะ ราว อี. ป็ช มุ่ณ ละ อี.

ปุ่ย กอย ฮอยจ โฮมญฺ ไลลวง จี๊วิต

¹⁷ญ็อม โกช โฮว พะเยชู 닝 กระ อาก ไก ปุ่ย ตี ตอ เอ็ญฺ เคะ อี. นุ่ม ไว อี. อັฮ เอ็, “อากาน, ปะ มັช เน็อม เป็อะ คู ตีก 닝 ไมจ แตะ. อี่ ช ไมจ ยุช ดอก เมอ เค็อม ช โฮลช จี๊วิต โอ ญะวะ ไก ลอยจ แตะ?” อັฮ เซ ละ อี.

¹⁸พะเยชู โลยช อี ละ อี, “เมอญฺ อັฮ เป็อะ ไมจ ละ อี่ อี? ไก โตว ป ไมจ ป ญุก โนก ฮา พะจาว ตี โตน เนอ. ¹⁹ปะ เอ็จ ยุง เป็อะ ป อັฮ พะจาว อั้ง ดอก เอ็.

ปุ่/เลน จุ อู. ปุ่/ยุช ยุม ไม่ ปุ่ย. ปุ่/บระ

10:24* ลปุง ไก กไน โวงลปเซ มັช ป โอ ไก 닝 พะทัม ป ไชช ปุ่ย ไพรม งอน อี.

ปุ่/ปอก. ปุ่/แปน พ็ญัน โอ เน็อม. ปุ่/บวัก ละ ปุ่ย เยอ. ไมจ เป็อะ นัปที มะเป็อะ แตะ. อັฮ เซ พะจาว.”

²⁰ปุ่ย เซ โลยช อี, “อากาน, โอเอ็ช โม เซ เต็อง โอยจ อี อี่ เอ็จ เน็อง โครยญฺ เจ็อ เน็อม ญ็อม แตะวะ แตะ ลั้ง,” อັฮ เซ.

²¹พะเยชู แก ปุ่ย เซ ไม่ รพาวม ฮรัก แตะ. อັฮ เอ็ ละ อี, “ปะ วิต ลั้ง เป็อะ ตี เจ็อ โน่ง. เมอะ ป ไก ยุช เป็อะ เซ โฮว โชชะ. มี่ โฮลช เป็อะ เซ จັด แม ละ ป ตุก ป ญุก. คັช เป็อะ ยุช ดอก เซ ปะ ช พอม เน็อม ป โฮลช เป็อะ 닝 เม็อง มะลอง. พวยจ เซ โฮว ฟวด อี่ อี,” อັฮ เซ ละ อี.

²²ปุ่ย เซ เม็อด เอ็จ ฮมอง ลปุง ตี มายญฺ เซ โกช เอ็ญฺ ไม่ ตุค รพาวม แตะ, 닝 มັช แตะ ปุ่ย โฮวาน โอเอ็ช ยุช.

²³พะเยชู แก โม ลุกซิก แตะ ฆี อี, อັฮ เอ็ ละ อี, “ป กอย ญุก เน็อม ช โฮลช อี เล็ยก 닝 บัันเม็อง ยุช พะจาว เยอ,” อັฮ เซ.

²⁴โม ลุกซิก อี เงอิต เน็อม 닝 ป อັฮ อี เซ. พะเยชู อັฮ แม อี ละ อี ดอก เอ็, “โม เปะ ป มັช กวน เนอ, (ป อั้ง รพาวม แตะ 닝 คาวคอง ปลั้ชเตะ เอ็)* ญุก เน็อม ช เก็ยช เล็ยก อี 닝 บัันเม็อง ยุช พะจาว เยอ. ²⁵ช ลอด อุด โตะ ญี เย็อ ลั้ง ฮา ช เล็ยก ป

กอย นิง บันเมือง ยุส พะจาว ตี ปุย,” อัส เซ.

26 โม่ ลูกซิก เงอิต เนอิม นิง อี. อัส เฮี ละ ปุ้ แตะ, “ดัส มัส ดอก เซ โฮ, ปุย ซ เกียฮ โปน มัป เปอ?” อัส เซ.

27 พะเยซุ แก แม ลูกซิก แตะ. อัส เฮี ละ อี, “เกียฮ ยุส โดว อี ปุย ปลัฮตะ เอ, พะจาว บังเมอ เกียฮ ยุส อี. พะจาว เกียฮ ยุส อี โครยญ เจือ,” อัส เซ.

28 ฟวยจ เซ เปโตร อัส เฮี ละ อี, “เอะ เอ็จ ละ โครยญ เจือ โอเอ็ฮ อี นิง ซ ฟวด แตะ ปะ,” อัส เซ.

29 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “ออี อัส ละ โม่ เปะ ตัม เนอิม อี, ดัส ปุย ละ เญือะ มา แตะ โม่ มะเปือะ แตะ โม่ กวน รันน แตะ โม่ เอ็ยกปุ้ ตุเจอ แตะ เปือ ออี โม่ ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว, 30 นิง เจน เฮี ปุย เซ ซ โฮลฮ อี โฮวน ฮา ไพรม แตะ ตี รอย ตะ เซ. มัส โฮลฮ อี เญือะ มา, โม่ มะ โม่ กวน โม่ เอ็ยกปุ้ ตุเจอ แตะ, บังเมอ ซ โฮลฮ โรฮ ปุย เฟียก แฮม ซอ อี. นิง เจน ลักกา อี ซ โฮลฮ จีวิต โอ เญาะ ไก ลอยจ แตะ. 31 บัง มัส ดอก เซ ซ ไก โฮวน ปุย ป อาวต รกา ซ โฮลฮ แม อาวต รเคะ. ปุย อาวต รเคะ ซ โฮลฮ แม โรฮ อาวต รกา,” อัส เซ ละ อี.

พะเยซุ รโงะ แม ไลลวง ซ ยุม แตะ

32 เญือม โฮว อี นิง กระ ละ ซ ฮาวก แตะ เวียง เยรูซาเลม, พะเยซุ โฮว นัมนา โม่ ลูกซิก แตะ. โม่ ลูกซิก อี เซ รใจ ซอ อี. ปุย โฮญ ป ฟวด ลักเคะ อี ฮลัด. พะเยซุ บะ โรวก ลูกซิก แตะ กาว ลอา ปุย รโงะ อัง โอเอ็ฮ ป ซ เกิต ละ ตะ ละ อี. 33 อัส เฮี, “เอะ ซ ฮาวก นิง เวียง เยรูซาเลม. ป มัส กวน ปุย ปลัฮตะ ซ มอป ปุย ละ โม่ ซตุ ระ โม่ โม่ คู เพ็ก พะทัม นา เซ. ซ นอป อี ไก พิต ปอ ยุม อี. ฟวยจ เซ ซ มอป แม อี ละ ปุย ตั้ง เมือง. 34 ปุย ตั้ง เมือง เซ ซ โล่ ญวยฮ อี. ซ โดยจ อี. ซ เฟียต ซ ปุย อี. ซ ยุม โม่ อี. ลอวย ซงะ บังเมอ ซ โกอฮ โอม แม,” อัส เซ.

ยาโคโบ โม่ โยฮัน ปัว โอเอ็ฮ นิง พะเยซุ

35 เญือม เซ ยาโคโบ โม่ โยฮัน ป มัส กวน เซเบได้ เอ็ญ เคะ พะเยซุ. อัส เฮี ละ อี, “ปอคู, เอะ ลอา เยอ ซวด ปัว โอเอ็ฮ นิง เปอะ ตี เจือ. เตอิม ป ปัว เยอะ เกือฮ เน โอะ,” อัส เซ.

36 พระเยซู ไฮมณู อี, “เมอ ซ เกือฮ เปอะ อี ยุส ละ แตะ?” อัส เซ.

37 โม เซ โลยฮ อี, “เญือม ซ แปน เปอะ กซัด ไม อาวต เปอะ ไม รัง ซเปีย คี นัก ยุส แตะ, บัว งาวม ลวง ดอม เปอะ ตี ปุย ลวง วิ เปอะ ตี ปุย โอะ,” อัส เซ ละ พระเยซู.

38 พระเยซู อัส เฮี ละ อี, “โม เปะ บัว เปอะ โอเอือส เตือง โอ แตะ ยุง. เปียง ญู อี โม เปะ อัม ซ ปุน ญู โรฮ เปอะ? บัปติซมา รัป อี โม เปะ อัม ซ ปุน รัป โรฮ เปอะ?” อัส เซ ละ อี.

39 ปุย ลอา เซ โลยฮ อี ละ อี, “ปุน เนอะ,” อัส เซ. พระเยซู อัส เฮี, “เปียง ญู อี โม เปะ ซ ญู เนอิม เปอะ. บัปติซมา รัป อี โม เปะ ซ รัป เนอิม โรฮ เปอะ. 40 ป งาวม ลวง ดอม อี ไม ลวง วิ อี บึงเมอ โอ มัส ป ฟวยจ นึง อี. พระจาว ยุส อีจ อี ละ ป ออฮ ซ เกือฮ อี ละ ปุย เซ,” อัส เซ.

41 ลูกซิก อี กาว ปุย เซ เญือม เอ็จ ฮมอง อี ป อัส ยาโคโบ ไม โยฮัน เซ, วั รพาวม อี ซ่า อี. 42 พระเยซู กอก โม เซ. อัส เฮี ละ อี, “โม เปะ เอ็จ ยุง เปอะ ป ดัด เตียง ปุย ดัง เมือง โทย คนป แตะ ปุย อาวต ซริม อัมนัด แตะ. ปุย ระ นึง อี เกือฮ ตี แตะ ปุน อัส ปุน มวยญู เปือ อัมนัด แตะ. 43 โม เปะ เอ บึงเมอ โอ เปอะ ไมจ ยุส

ตอก เซ. ป ขวต แปน ป ระ ลลึง เปอะ ไมจ อี ญูอม เกือฮ ตี แตะ แปน ป รซอฮ ละ ปุย. 44 ป ขวต แปน ฮัวนา ลลึง เปอะ ไมจ อี ญูอม แปน กวนใจ ปุย โจฮ ปุย เตือง โอยจ อี. 45 บึง มัส กวน ปุย ปลัฮตะ มัส โทว ฮอยจ อี ละ ซ เกือฮ แตะ ปุย รซอฮ ละ โกะ แตะ. มัส ฮอยจ อี ละ ซ รซอฮ โกะ แตะ ละ ปุย ไม โปง อี จีวิต แตะ นึง ซ โตฮ แตะ ปุย โฮวาน เซ ฮา มัป ยุส อี,” อัส เซ.

พระเยซู เกือฮ ป จัก ัง ไฮ ตี ปุย

46 ฟวยจ เซ พระเยซู ไม โม ลูกซิก อี ฮอยจ ย่าง ยะรีโค. เญือม ซ โทย โฮว แม อี ฮา ย่าง เซ โฮวาน โรฮ ปุย ไฮญู ป โฮว ไม อี. ยุ อาวต ปุย จัก เข็ียง กระ ตี ปุย. มอยฮ อี มัส บารทิมาโย, มัส กวน ทิมาโย, งาวม มง บัว โอเอือส นึง ปุย. 47 เญือม เอ็จ ฮมอง ปุย เซ ฮอยจ พระเยซู ย่าง นาซาเรต กระ เซ, อัส เฮี เรียง, “พระเยซู ป มัส จัดเจือ ด่าวิต, บัว ปะ เล็ยก พาวม นึง แตะ,” อัส เซ. 48 โฮวาน ป บวยจ ละ. ดวน อี โฆย, บึงเมอ โฮว ละ อัส แตะ เรียง, “ป มัส จัดเจือ ด่าวิต, บัว ปะ เล็ยก พาวม นึง แตะ,” อัส เซ.

49 พระเยซู ลโล๊ะ ชุง. ดวน ปุย กอก ปุย เซ ละ แตะ. กอก เนอิม อี ละ อี, อัส เฮี, “ไมจ เปอะ เกือฮ รพาวม แตะ ไมจ มวน.

โกส ชุง. พระเยซู เอ็ง มัธ กอก อี ปะ,”
อัส เซ ละ อี. ⁵⁰ ปุย เซ ปอฮ เอ็น อี พร
ฮอป แตะ เซ. โกส พรารูป เอ็น เอิญญ เคะ
พระเยซู.

⁵¹ พระเยซู ไฮมญ อี, “เมอ ซ เกือฮ เปอะ
ออี ยุส ละ แตะ?” อัส เซ ละ อี. ปุย จัก ไร่
เซ อัส เฮี ละ อี, “พะโองจาว, ปัว ปะ เกือฮ
ไร่ ออี เกียส ยู โอเอือ,” อัส เซ. ⁵² พระเยซู
อัส เฮี ละ อี, “เอิญญ เมือ, รพาวม เจือ เปอะ
เอ็ง เกือฮ ปะ ไฮ,” อัส เซ. เมื่่อม เซ ปุย
จัก ไร่ เซ เกียส ยู เอ็น โอเอือ, ลอด ไฮ
ฟวด พระเยซู หนึ่ง กระ ไฮ อี เซ.

พระเยซู บุก กวน บรัง

11 ¹ เมื่่อม เซ พระเยซู ไม่ ลูกซิก อี
ฮอยจ โบ ยวง เบตฟาเก ไม่ ยวง
เบทาเนีย, เอ็ง ซติ ไม่ เวียง เยรูซาเลม.
เมื่่อม เอ็ง ฮอยจ อี ชวง บลาวง กาวก เกอ
ดวน ลูกซิก แตะ ไฮว กา แตะ ลอา ปุย.
² อัส เฮี ละ อี, “ไฮว เลียก ฮอยจ โตะ ยวง
ลักกา เปอะ เซ. เมื่่อม เลียก เปอะ ยวง
เซ ซ ยู เปอะ กวน บรัง ตี, ปุก ลั้ง ปุย อัง.
มัธ กวน บรัง โอ ปุย ตี บุก ตี ชวง. กัส
เมือะ โรวก ฮอยจ นาเฮี. ³ คัส ปุย ไฮมญ
ไลลวง กัส เปอะ บรัง เซ, ไมจ เปอะ อัส
ละ อี ดอก เฮี, ขวต โกว พะโองจาว ตี
ตะ. เนส โล้ว ซ ดาว แม อี ฮอยจ นา เฮี

ดอก ไพรม อี, ไมจ เปอะ อัส เซ ละ,” อัส
เซ.

⁴ ลูกซิก ลอา ปุย เซ ไฮว รโตฮ เนอิม
ยุ กวน บรัง เซ โบ กระ ตี. ปุก ปุย โบ
รเวือะ เมือะ. กัส อี. ⁵ ป ชุง นา เซ
ไฮมญ อี, “กัส เปอะ กวน บรัง เซ ละ
เมอ?” อัส เซ. ⁶ ลูกซิก ลอา ปุย เซ โลยฮ
ออี ตัม ป อัส พระเยซู อัง ละ แตะ. เมื่่อม
เซ โปง อี โรวก อี.

⁷ ลูกซิก ลอา ปุย เซ เมือะ โรวก กวน
บรัง เซ ฮอยจ เคะ พระเยซู. ตุย เครอึง
เซอิก แตะ ตุม อี หนึ่ง ตังโฆระ บรัง เซ.
เมื่่อม เซ พระเยซู บุก ปุ ไฮว บรัง เซ.
⁸ โกว ไฮวน ปุย ป ตุย ตุม เครอึง เซอิก
แตะ ตัม กระ ซ ไฮว อี เซ. งอน อี
บิส ฮละ โคะ เนอิม กระ ซิจ, ตุม โรฮ อี
ตัม กระ เซ โรฮ. ⁹ โม ป ไฮว รกา ไม่
โม ป ฟวด ลักเคะ อี อัส ปุ ไฮว เฮี เรียง,
“ญันตี ไม่ พะจาว. เกือฮ ชนุก ชุกบัน ละ
ป ฮอยจ หนึ่ง มอยฮ พะจาว. ¹⁰ ปัว พะจาว
เกือฮ บันเมือง ยุส ดาวิต ป มัธ จัตเจือ
ไพรม เอะ อาวต ไมจ อาวต มวน. มัธ
บันเมือง เซ ป ซ ฮอยจ ละ เอะ เอ. ญันตี
ไม่ พะจาว ป อาวต เมือง มะลอง,” อัส เซ
ปุย ไฮวน เซ.

¹¹ พระเยซู เลียก เวียง เยรูซาเลม ฮาวก
หนึ่ง วิฮัน. ชาวป แลน โอเอือ เตือง
โอยจ อี. ฟวยจ เซ โอก ไฮว ฮอยจ ยวง

เบทาเนีย ไม่ ลูกซิก และ เตือง กาว ลอ
ปุย อี เซ นิง เอ็จ ปู พริ ละ และ.

โคะ เม ป โอ ไก เปลิ

12 ปวายฮ พริ เซ แม ญ็อม โอก พะเยชู
ฮา ยวง เบทาเนีย ขวต โชม. 13 ชวน โคะ
เม ติก ชิง อี. เกลฮีม ฮละ. โฮว แลน
เปลิ อี ไม่ โอ อี เปลิ. เมือด เอ็จ ฮอยจ นิง
เนฮีม อี ยุ โทว เปลิ อี ตี โม่ว เนฮีม. ไก
ฮละ โน่ง. มัฮ ฆ่า โอ อี ตี มัฮ เมือ เปลิ
โคะ เม. 14 พะเยชู อัส เฮี ละ โคะ เม เซ,
“เขิม เฮี โฮว ไป นา เยอ ไก โทว ป ช
โฮลฮ โชม เปลิ เปอะ,” อัส เซ ละ อี. โม
ลูกซิก อี ฮมอง โรฮ ป อัส อี เซ.

พะเยชู โครฮ ป โชะ โอเอ็ฮ โอก ฮา วิฮัน

15 ญ็อม เอ็จ ฮอยจ อี นิง เวียง
เยรูซาเลม พะเยชู ฮาก เอ็น นิง วิฮัน.
โครฮ ป โชะ ป นาวง โอเอ็ฮ ไม่ ป รวี
โอเอ็ฮ โอก ฮา วิฮัน เซ. รเค็ฮป โตะ
ยฮ โม ป เป็ชน ม่า ไม่ ดังอีย ยฮ โม ป
โชะ รโกะเกอ็. 16 คัต ปุย โอ โฮว ไม่
รบยฮ รกลอม และ โตะ ควง วิฮัน เซ.
17 พะเยชู เพอ็ก โม เซ, อัส เฮี ละ อี,
“พะทัม โม เอ็จ อัส อี ตอก เฮี, ‘วิฮัน ยฮ
อีย ปุย ช อัส อี มัฮ ก ไววอน ปุย โครยญ

เจือ ปุย,’ โม เปะ ปังเมอ เกือฮ เปอะ แปน
โตะ ทัม ฮาวต คะมุย,’ ” อัส เซ.

18 โม ชตุ ระ ไม่ โม คู เพอ็ก พะทัม
เมือด เอ็จ ฮมอง ลปุง เซ, ชาวป ง่อต ตอก
ช ยฮ และ ยุม ไม่ พะเยชู ฆ่า อี. โม
เซ บระ ฮลัด นิง พะเยชู ฆ่า เงอ็ต โม
ลัษต่อน นิง รชอม เพอ็ก ตอม อี ปุย.
19 ญ็อม เอ็จ ปู พริ อี พะเยชู โอก ฮา เวียง
เซ, ยฮ อี ตอก เซ โครยญ บู.

ไลลวง โคะ เม ยุม

20 ปวายฮ พริ เซ ญ็อม งาวป ลั้ง อี
พะเยชู ไม่ ลูกซิก อี โฮว แม คระ ไก โคะ
เม เซ. ยุ โฮรง ฮออฮ เอ็น อี ฮอยจ ละ
แรฮ และ. 21 เปโตร โตก ละ อี, อัส เฮี
ละ อี, “ปอคู, ตีต และ โคะ เม บวยจ ปะ
ละ โฮ เอ็จ ยุม,” อัส เซ.

22 พะเยชู โลยฮ อี ละ ลูกซิก และ,
“ไมจ เปอะ เจือ พะจาว. 23 อีย อัส ละ โม
เปะ ตัม เนฮีม อี, ปัง ดวน เปอะ บลาวง เฮี
เฉาะ ตี และ ฮอยจ นิง ปลัฮ รอาม, ดัส
เปอะ เจือ เนฮีม ช แปน อี ตอก อัส และ เซ
ไม่ โอ เปอะ ฮองไซ รพาม นิง, พะจาว
ช ยฮ เนฮีม อี ละ เปอะ. 24 มัฮ เซ ป อัส
อีย ละ เปอะ ฆ่า อี, ญ็อม ไววอน เปอะ
ปัว โอเอ็ฮ อี, ไมจ เจือ เนฮีม เอ็จ โฮลฮ

แต่. โอเอ็ช เซ ซ โยลย เนอ็ม เปอะ ซ่า
 อี. ²⁵ ญ็อม ชุง เปอะ ละ ซ ไววอน แต่
 ดัซ ปุย ไก พิต ไก โฉวะ ละ เปอะ, ปุ ที่
 โชะ โระ โกลยจ, ดัซ เปอะ โอ ที่ โชะ
 โระ โกลยจ โฮ, เป็อะ เปอะ เมือง มะลอง
 ที่ ไตว โรธ โม เปะ โชะ, โระ ไตว โรธ
 โม เปะ โกลยจ โรธ. ²⁶ (ดัซ เปอะ ที่
 ปุย โชะ โระ ปุย โกลยจ, เป็อะ เปอะ เมือง
 มะลอง ซ ที่ โรธ โม เปะ โชะ, โระ โรธ
 โม เปะ โกลยจ,” อัส เซ.)*

**ปุย ไชมญ ดอก เก็ชช ยุช พะเยชู
 โอเอ็ช**

²⁷ พะเยชู ไม่ ลุกซิก อี ฮอยจ แม นิง
 เวียง ยะรูชาเลม แม. ลลิล โฮว อี โตะ
 ควง วิฮัน เนอ, โม ซตุ ระ ไม่ โม คู
 เพอ็ก พะทัม ไม่ ป กาวต ป เฮียง เอ็ญ เคะ
 พะเยชู. ²⁸ อัส เอ็, “ปะ มัซ โยลย เปอะ
 อัมนัด แต่ เนอ็ม ก เมอ ยุช เปอะ กัน ดอก
 เซ? ปุย ป ดวน ปะ ยุช ดอก เซ?” อัส เซ
 ละ อี.

²⁹ พะเยชู โลยช อี ละ อี, “อ่า ซ ไชมญ
 โรธ โม เปะ นิง ตี เจื่อ. โลยช เน. ดัซ
 เปอะ โลยช เน โฮ, ซ รโงงะ ละ เปอะ
 ดอก เก็ชช ยุช แต่ กัน ดอก เซ. ³⁰ กัน
 เก็ชช โยฮัน ปุย รัป บัปติขมา, อัม มัซ

พะจาว ป เก็ชช อี เก็ชช ยุช ฮู? อัม มัซ ปุย
 ปลัชเตะ? โลยช เน,” อัส เซ ละ อี.

³¹ โม เซ ซิงซา อี ไม่ ปุ แต่. อัส เอ็,
 “อะ ซ โลยช ละ อี ดอก เมอ แล? ดัซ
 อะ ซ อัส มัซ พะจาว ป เก็ชช อี เก็ชช ยุช
 ตีน ซ ไชมญ แม อะ, ‘เมอ ยุ โอ โม เปะ
 เจื่อ โยฮัน เนอ?’ ตีน ซ อัส เซ เน. ³² ดัซ
 อะ ซ อัส มัซ ปุย ปลัชเตะ ป เก็ชช อี เก็ชช
 ยุช ฮู แปน ไตว,” อัส เซ ละ ปุ แต่. มัซ
 อัส อี ดอก เซ นิง ฮลัด แต่ นิง ปุย โฮวาน
 เซ. ปุย โฮวาน เซ อัส โยฮัน มัซ ป ซิป
 ลปุง พะจาว เต็อง โอโยจ แต่. ³³ โม เซ
 โลยช อี ซ่า อี ละ พะเยชู, “โม อะ ยุง
 ไตว,” อัส เซ. พะเยชู อัส เอ็ ละ อี, “ดัซ
 มัซ ดอก เซ อ่า ซ รโงงะ ไตว โรธ ละ
 เปอะ ดอก โยลย แต่ อัมนัด แต่ ละ ยุช
 แต่ กัน เซ,” อัส เซ.

ไลลวง กุม รปิม อะงุน

¹ ฟวยจ เซ พะเยชู อัส เอ็ ละ อี นิง
12 ลปุง บันฮา แต่, “ไก ปุย ตี ยุช
 รปิม อะงุน. ยุช ชรุง ไคว อี. กาวง โตะ
 เตะ ละ ซ บิน แต่ เปลิ อะงุน ยุช แต่ นิง
 อี. ยุช ญ็อะ ฮลาวง ละ มอง แต่ รปิม
 เซ. เก็ชช ปุย ยุช พา อี ละ แต่. ฟวยจ
 เซ โกะ อี โฮว อาวต ฮา อี เมือง ไฮญ.

11:26* ลปุง ไก กไน วองสเป เซ มัซ ป โอ ไก นิง พะทัม ป ไชช ปุย ไพรม งอน อี.

² ญี๋อม เอ็ง เต็ง เวลา เปลื อะงุน เซ ดวน กวนใจ แตะ ตี ปุย โฮว เคะ ปุย พา รปิม เซ. เกือฮ อี โฮว ดุย รโดง แตะ นิง อี.
³ ปุย พา รปิม เซ บังเมอ โฮมวด กวนใจ อี เซ. เฟียด อี. ปุย อี. ฟวยจ เซ เกือฮ อี เอ็ญ ปลาว. ⁴ ฟวยจ เซ กุม รปิม เซ ดวน แม กวนใจ แตะ โฮว ตี ปุย แม. ปุย โม เซ ปุย ไกญ อี ปอ มะ อี ไม่ ดุย ป โชะ ป ไชญ ละ อี โฮวาน เจือ. ⁵ กังเคะ เอ ดวน แม กวนใจ แตะ โฮว ตี ปุย แม. โม เซ ดุย โรฮ ยุม ไม่ อี. ปุย พา รปิม เซ ดุย แนฮ อี ตอก เซ ละ กวนใจ กุม รปิม เซ โฮวาน ปุย. ปุย อี ง่อน. ดุย ยุม ไม่ อี ง่อน. โฮลฮ โดว โรฮ โรวก รโดง ปอเลียง แตะ เซ ตี ตี เนอิม. ⁶ กุม รปิม เซ ไก กวน รมะ ตี โน่ง. ฮรัก เนอิม อี. โฮน รเคะ อี ญี๋อม โอ อี ญี๋อะ ไก ปุย โฮญ ละ อี เกือฮ กวน แตะ เซ โฮว เคะ อี. อ้อ เฮ้, โม เซ ตีน ซ นัปที กวน อี, อ้อ เซ.
⁷ โม ปุย พา รปิม เซ บังเมอ โอ โรฮ นัปที อี. อ้อ เฮ้ ละ ปุ้ แตะ, 'ตีน ซ ม้อ ปุย เฮ้ ปุ ซ โฮลฮ รปิม เฮ้ เขียง เฮ้. ไมจ อะะ ดุย ยุม ไม่ เคอิม อะะ ซ โฮลฮ รปิม เฮ้ แปน คอง แตะ,' อ้อ เซ ละ ปุ้ แตะ. ⁸ โม เซ โฮมวด เนอิม ปุย เซ. ดุย ยุม ไม่ อี. ดุย ไปวฮ อี กพรि รปิม เซ. ⁹ ปุ กุม รปิม เซ เมอ ซ ดุย อี ฆ่า อี? ตีน ซ ฮอยจ ดุย ยุม ไม่ โม ปุย พา รปิม เซ. ฟวยจ เซ ซ

เกือฮ แม ปุย โฮญ ดุย พา อี ละ แตะ," อ้อ เซ พะเยชู.

¹⁰ พะเยชู อ้อ แม อี ตอก เฮ้, "โม เปะ อัม ม้อ โอ เปอะ ตี ลาว พะทัม เฮ้? 'ต้อง ซโมะ ไปวฮ ปุย ญี๋อะ อา เอ็ง โฮวต พะจาว แปน ต้อง โรง. ¹¹ โอเอ็ฮ ตอก เซ ม้อ ปุย พะจาว. เกอิต เนอิม ไร่ ซลอง อะะ นิง,' อ้อ เซ พะทัม."

¹² โม ปุ ม้อ ฮัวนา โม ยิว เซ ฆวด โฮมวด พะเยชู นิง ดุง อี ฮอยจ ลปุง บันฮา อี เซ ละ โม โกะ แตะ. โม เซ บังเมอ โอ โรวต โฮมวด อี ฆ่า ฮลัด แตะ นิง ปุย โฮวาน เซ. โอ กโฮว เยื่อ ฮา พะเยชู ฆ่า อี.

ไลลวง ก้อ ปุย พาศี โอเอ็ฮ

¹³ ฟวยจ เซ โม เซ ดวน โม ฟารีไซ ไม่ โม ปุ ม้อ ไม่ กซัด เฮโรต โฮว เคะ พะเยชู ง่อน, ละ ซ เกือฮ อี มอง โฮวต พิต ลปุง อี. ¹⁴ ญี๋อม เอ็ง ฮอยจ อี อ้อ เฮ้ ละ อี, "อาจัน, อะะ เอ็ง ดุง เกอะ ม้อ เปอะ ปุย เนอิม รพาวม. อ้อ เปอะ โดว โอเอ็ฮ ป มวน ละ ฮมอง ฮยวก ปุย อี โน่ง. ไก เปอะ โดว ปุ ฮรัก ปุ จัง. เพอิก เปอะ ไลลวง พะจาว ตัม ซี อี. กัน ซ ก้อ ปุย พาศี ละ ซีซา อัม ปุก อี โกตไม่ ดุย พะจาว? อัม โอ ปุก อี? ¹⁵ อัม ไมจ ก้อ? อัม โอ ไมจ ก้อ?" อ้อ เซ ละ อี.

พะเยชู เอ็จ ยุง อี มัธ อี เคียด โม เซ ไสมญุ แตะ ตอก เซ. อัส เฮี ละ อี ฆา อี, “โม เปะ ริ โน่ง เปอะ ไชวต พิต ลปุง อี เมอ? ตัว ม้า ทาป ยุส เปอะ เซ. เกือส อี แลน เมอะ,” อัส เซ ละ อี. ¹⁶ โม เซ กอยส อี ละ อี. พะเยชู ไสมญุ อี นิง อี, “มัธ สุป ปุย ป ไก นิง ม้า เฮี? มัธ มอยส ปุย ป ไก นิง อี?” อัส เซ ละ อี. โม เซ โลยส อี ละ อี, “มัธ ซีซา,” อัส เซ.

¹⁷ พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ป ลัง เกือส เปอะ ละ ซีซา ไมจ เปอะ ทไว ละ ซีซา, ป ลัง เกือส เปอะ ละ พะจาว ไมจ เปอะ ทไว ละ พะจาว,” อัส เซ ละ อี. โม เซ เงอิด เนอิม นิง อี.

ป ฮอยจ ไสมญุ ไลลวง โกส โอม แม ปุย

¹⁸ ญือม เซ โม ซาตุไก เอ็ญุ เคะ พะเยชู. มัธ ป อัส ป ยุม โอ เกียส โกส โอม แม โม เซ เยอ. ไสมญุ พะเยชู ตอก เฮี, ¹⁹ “อาจัน, โอ โมเซ เอ็จ ไชอ อัง อี ละ อะ แปน โกตไม ตอก เฮี, ดัส พรเมะ ยุม ฮา ปโรปวาน ญืออะ แตะ, ดัส โอ ไก กวาน โส, ไมจ แม ปู อี ไอส เคอิม ซ ซิป จัตเจือ เอ็ยกระ เอ็ยกตุ แตะ เซ. ²⁰ ไพรม อี ไก ปุย ตี ญืออะ. ไก กวาน รเมะ อาแลส. ป มัธ เอ็ยกระ อี เซ ญืออะ. ยุม เตือง โอ แตะ ตี ไก กวาน. ²¹ ปู ทัต อี ไอส โรส

ปโรปวาน เซ โรส. ยุม โรส เตือง โอ แตะ ไก กวาน ไม อี. กังเคะ อี ปู ปุย เซ ยุส ตี โรส อี ตอก เซ. ²² ปุย เตือง อาแลส อี เซ ไอส โรส ปโรปวาน ตี เซ. ยุม โรส เตือง โอ อี ตี ไก กวาน ไม อี เตือง โอยจ แตะ. ฟวยจ เซ ปโรปวาน เซ ยุม โรส. ²³ ซงะ ซ โกส โอม แม ปุย เนอิม ลักยุม แตะ เซ, ปโรปวาน เซ ซ แปน ปโรปวาน ญืออะ ปุย นิง อี ไน ปุย อาแลส เซ, นิง เอ็จ ไอส อี พรเมะ เซ เตือง อาแลส อี?” อัส เซ ละ พะเยชู.

²⁴ พะเยชู โลยส อี ละ อี, “โม เปะ เอ็จ พิต เนอิม ตอก ง่อต เปอะ โอเอ็ช, มัธ ฆา โอ เปอะ ยุง ลปุง ไก นิง พะทัม ไม อัมนัด พะจาว. ²⁵ ซงะ ซ โกส โอม แม ปุย เนอิม ลักยุม แตะ ญืออะ ไก โดว ป ญืออะ ป เอ็ญุ นิง. ซ ตอก เอิน โม เตปด่า ยุส พะจาว ป อาวต เมือง มะลอง นิง ไลลวง ตอก เซ. ²⁶ โม เปะ อัม มัธ โอ เปอะ ตี ลาว นิง พะทัม ไชอ โอ โมเซ ไลลวง ซ โกส โอม แม ปุย เนอิม ลักยุม แตะ? ญือม เซ มัธ ญือม รเอ็ป งอ นิง โคะ โอ. พะจาว อัส อี ละ โอ โมเซ ตอก เฮี, ‘อวี มัธ พะจาว ที อัสราฮัม ไม ยีซอ๊ก ไม ยาโคป,’ อัส เซ พะจาว นิง พะทัม เมอ. ²⁷ ดัส มัธ ตอก เซ มัธ โดว พะจาว ที ป ยุม. มัธ พะจาว ที ป โอม. เอ็จ ที นิง เซ

พิต เนอิม ป ง่อต โม เปะ เอ,” อ้อ เซ ละ อี.

ป ระ ไล นิง ป อ้อ พะจาว อึง

²⁸ โก คู เพอิก พะทัม ตี ปุย. ญื่อม เอ็จ ฮอยจ อี ฮมอง ดอก เก ปุย ปุ้ แตะ. ฮมอง โรฮ ปุก ดอก โลยฮ พะเยชู อี ละ ปุย. โฮมญ พะเยชู ฆี อี, “เมาะ ป อ้อ พะจาว อึง นิง โกตโม ยุฮ แตะ ม้อ เมอ ป ตัก นิง ระ ไล แตะ นิง อี?” อ้อ เซ.

²⁹ พะเยชู โลยฮ อี ละ ปุย เซ, “เอ็จ ม้อ เอ็. ‘โม อิชราเอน, ง่อต เมอะ, พะจาว ป ม้อ พะจาว ที เอะ เซ โน่ง ป ม้อ พะจาว เนอิม. ³⁰ โมจ เปอะ ฮรัก พะจาว ที แตะ ฮอยจ นิง ไกญ เปละ ไกญ พาวม แตะ, ฮอยจ นิง กัมกัต วิไซ, ฮอยจ นิง เรียง นิง แด่น เปอะ เต็อง โอยจ อี.’ ³¹ ฟวยจ เซ ม้อ แม เอ็ ตี ป ระ ไล นิง อี, ‘โมจ เปอะ ฮรัก ปุ่ยว่ง แตะ ดอก ฮรัก เปอะ โกะ แตะ โฮฮ โรฮ.’ โอเอ็ฮ อ้อ พะจาว อึง โก โตว ป ระ ไล ฮา ลอา คอ เซ,” อ้อ เซ.

³² คู เพอิก พะทัม เซ รโองะ อี, “เนอิม, อาจัน, เอ็จ ปุก เนอิม ป อ้อ ปะ เซ. พะจาว เนอิม โก ตี โตน โน่ง. โนก ฮา พะจาว เซ โก โตว พะจาว โฮญ. ³³ ไล ฮรัก ปุย พะจาว ฮอยจ นิง ไกญ เปละ ไกญ พาวม แตะ, ฮอยจ นิง กัมกัต วิไซ, ฮอยจ นิง เรียง นิง แด่น แตะ, โม ฮรัก

อี ปุ่ยว่ง แตะ ดอก ฮรัก อี โกะ แตะ โฮฮ โรฮ, ม้อ เนอิม ป โมจ. โอเอ็ฮ ดอก เซ โมจ ฮา ดอก ปุย ทไว ชัดซิง ละ พะจาว, โม ทไว โอเอ็ฮ โฮญ ละ อี โครยญ เจ็อ,” อ้อ เซ.

³⁴ ญื่อม ฮมอง พะเยชู ปุก เนอิม ดอก โลยฮ ปุย เซ อี อ้อ เอ็ ละ อี, “ปะ ชิง เปอะ โตว ฮา บันเมือง ยุฮ พะจาว,” อ้อ เซ ละ อี. เค็ยง เซ โฮว ไป นา ญะาะ โก โตว ป โรวต โฮมญ ไลลวง ดอก ซ โฮวต แตะ พิต ลปุง พะเยชู ตี ตี เนอิม.

พะคริต อัม ม้อ จัตเจ็อ ด่าวิต, อัม โอ ม้อ อี?

³⁵ ญื่อม เพอิก ตอม พะเยชู ปุย โตะ วิฮัน เซ พะเยชู โฮมญ ปุย ดอก เอ็. “โม คู เพอิก พะทัม เมอยุ อ้อ อี พะคริต ม้อ จัตเจ็อ กซัต ด่าวิต เตอ? ³⁶ ลปุง พะจาว เอ็จ เก็ฮ ด่าวิต อ้อ อี ดอก เอ็, ‘โมจ เปอะ งาวม ลักตอม อี ฮอยจ ละ เก็ฮ อี ป รูป โม เปอะ ฮาวต ฆริม ฮวง เปอะ, อ้อ เซ ละ พะโองจาว ที อี พะจาว เยอ,’ อ้อ เซ ด่าวิต เตอ.

³⁷ “ด้อ กซัต ด่าวิต อ้อ พะโองจาว ละ ดอก เซ โฮ, พะคริต เซ อัม ซ เก็ฮ ม้อ จัตเจ็อ อี โน่ง? แจง โอ อี ม้อ ฮา,” อ้อ เซ. โม ลปชค่อน ง่อต ลปุง อี, มวน ละ อี.

ไล โม ดู เพอิก พะทัม

³⁸ พะเยซุ อັฮ เอี๋ นิง รชอม เพอิก ตอม
 และ ปุย, “ไมจ เปอะ แชน ตี และ ฮา ดู
 เพอิก พะทัม. โม เซ ขวต จาป ลปี ดา.
 ขวต โฮวๆ เอี๋ญๆ ไม อี. ขวต เกือช
 ปุย โตะ กัด นัปที และ นิง ลปุง และ.
³⁹ เญือม ฮาวก อี๋ นิง โฮงซุต ไม เญือม
 เสียง ปุย ปุ และ ขวต งาวม ก ฮลาวง อี.
⁴⁰ โม เซ โภย โลป และ เญืออะ มา ยุช
 แมฮัง แมไม นิง เฮียง และ. เคียด กอ
 ไววอน เสีญๆ ละ ช เกือช อี ปุย ยุ และ.
 ปุย ตอก เซ ช ลอก ตุต โฮวาน ฮา ปุย,” อັฮ
 เซ.

มาี ทไว แมฮัง

⁴¹ เญือม เซ พะเยซุ อาวต ลั้ง โบ ฮิต
 ทไว ปุย มาี นิง วิฮัน ยุช พะจาเว เซ. มอง
 แลน ป ดูช มาี โตะ ฮิต เซ. เญือม เซ
 ฮอยจ โม ป กอย นิง โฮวาน. โม เซ โรวก
 ดูช มาี โตะ ฮิต เซ โฮวาน. ⁴² ฮอยจ โรช
 แมฮัง ตีก นิง ตุก และ ตี ปุย. ดูช โรช
 มาี ชครัก นิง อี ลอ. งวยฮ เมอะ ตี เซีจ.
⁴³ พะเยซุ กอก โม ลุกซิก และ. อັฮ เอี๋ ละ
 อี, “อ๊อ อັฮ ละ โม เปะ ตัม เนอิม อี, ป ดูช
 แมฮัง ตุก เอี๋ โตะ ฮิต เซ โฮวาน ฮา ป ดูช
 ปุย ไฮญ เตือง โอยจ อี. ⁴⁴ ปุย ไฮญ เซ
 ดูช ดูช มาี โฮฮ ใจ และ นิง อี. พรไปวน

โอยจ นิง ตุก และ เอี๋, ปั้งเมอ ดูช ดูช มาี ช
 เสียง และ โกะ และ นิง อี เตือง โอยจ อี,”
 อັฮ เซ.

เวลา ลัก ก ลอยจ อี

¹ ลไล โอก พะเยซุ ฮา วิฮัน เซ โก
13 ลุกซิก อี ตี, อັฮ เอี๋, “ปอคู, ตีต
 และ, แก แลน เญืออะ คี ยุช ปุย นิง ชโมะ
 ระ เซ เมอะ,” อັฮ เซ ละ อี.

² พะเยซุ อັฮ เอี๋ ละ ลุกซิก และ เซ, “ปะ
 เอีจ ยุ เปอะ วิฮัน คี นั๊ก เอี๋, โม เปอะ
 ยุ? ชโมะ อาวต ราว ปุ และ เอี๋ ช เญือช
 โอยจ. เญืออะ ช โก โตว ตี เนอิม ป ช
 อาวต ลั้ง อี เปือง และ,” อັฮ เซ ละ อี.

³ เญือม งาวม พะเยซุ นิง โกญ บลาวง
 กาวก รเตือป วิฮัน เซ เปโตร ไม ยาโคโบ
 ไม โยฮัน ไม อันตะเรอา ฮอยจ ไฮมญ
 โน่ง พะเยซุ. ⁴ “ปัว ปะ รโฮงะ ละ และ
 ป อັฮ เปอะ เนอะ โฮ, ช เกิด เญือม เมอ?
 เญือม เอีจ ช เกิด อี มัฮ เมอ ป ชกิ ชัมคัน
 นิง อี ละ อะอะ เอะ?” อັฮ เซ ละ อี.

⁵ พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “ไมจ เนอิม
 เปอะ แชน ตี และ. ปุ เกือช ปุย ปุน จ
 เปอะ ไพร ฮา ลปุง เนอิม. ⁶ เขีียง เอี๋ เยอ
 ช โก โฮวาน ป ช ฮอยจ โกว มอยฮ อี อี,
 ช อັฮ เอี๋, ‘ปุย อັฮ เปอะ เซ เอีจ มัฮ อี,’ ช
 อັฮ เซ. ช จุ ปุย ไพร ฮา ลปุง เนอิม ฆ่า
 อี โฮวาน ปุย. ⁷ ปั้ง ฮมอง เปอะ ไลลาวง รูป

ปุย ปุ แต่ะ โหวน โดฮ, ปุ ขรริง ขี้. บัง
ฮมอง เปอะ คราว อี ก ซติ อี ญุก, ก ซง
อี ญุก, ปุ โรฮ ขรริง นิง. โอเอ็ฮ ลอ เซ
จัมเปน อี โก. ลัก ก ลอยจ อี บังเมอ โอ ดิ
ฮอยจ. 8 ปุย ปะเทต เอ็ ซ ตอซุ ปุย ปะเทต
เซิต. ปุย เมือง เอ็ ซ ตอซุ ปุย เมือง เซิต.
ซ เกิด ดุงเดียง เตะ นิง ไม่ ไปลญ อวป
เอ็ป กิฮ นิง โหวน โดฮ. โอเอ็ฮ ลอ เซ
ตอก ญ็อม อววม โรง ปรไปวน โชะ ซ
เต็ง เคิ รอววม แต่ะ โฮ.

9 “ไมจ เปอะ โชะโกะ ฮรักซา เนอ็ม นิง
แต่ะ. ปุย ซ โฮมวต โรวก โม เปะ ฮอยจ
นิง ซัน. ซ เฟียด ซ ปุฮ โม เปะ โตะ
โฮงซุต. ซ โฮลฮ เปอะ ซุง ลักกา โม
จาวเมือง ไม่ กซัต ขี้ อี, นิง ซ โฮลฮ
เปอะ รโฮงะ ไลลวง พะจาว ละ โม เซ.
10 กา เกิด โอเอ็ฮ ตอก เซ ไมจ อี โก ป
โฮว ครอฮ ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ พะจาว
ละ ปุย โครยญ เจ็อ ปุย. 11 ญ็อม โฮมวต
ปุย โรวก โม เปะ ฮอยจ ละ ซัน, ปุ เก็ฮ
ติ เปอะ ดุก รพววม นิง ป ซ อ็ฮ ซ มายญ
แต่ะ. ญ็อม เต็ง เวลา อี, เก็ฮ พะจาว
เปอะ อ็ฮ ตอก ออฮ ไมจ เปอะ อ็ฮ ตอก เซ.
ป ซ อ็ฮ เปอะ เซ มัฮ โตว โม เปะ โอฮ ป
อ็ฮ ฮา. มัฮ ลปุ พะจาว.

12 “เอ็ยก ซ รโจฮ ปุ แต่ะ ฮอยจ ละ ยุม
อี. เป็อะ ซ รโจฮ กวน แต่ะ. กวน ซ ฟอง
มะเป็อะ แต่ะ ฮอยจ ละ ยุม อี. 13 ปุย เต็อง

โอยจ อี ซ เกลละ ยุ โม เปะ ขี้ ที เปอะ อี.
ปุย ปุน อวต ไม่ รพววม เจ็อ แต่ะ ฮอยจ
ลอยจ อี ปุย เซ ซ โปน ตุด แต่ะ เป็อ อี.

ไลลวง เม่มัก โชะ ลอน ป ซ เกิด ละ ปุย

14 “โม ป ลาว พะทัม ไมจ อี เก็ฮ ลอ
เอ็ คาว ใจ แต่ะ. โม เปะ ซ ยุ เปอะ เล็ยก
อวต โอเอ็ฮ ป คีต ป ตวยฮ นา ก โอ อี
ลัมเป็ง อวต. ญ็อม ยุ เปอะ โอเอ็ฮ ตอก
เซ ไมจ ปุย อวต จังวัต ยุดั ตอ ฮอยจ นิง
บลาวง. 15 ป อวต นิง ไพรฮ ปุ ญ็อะ
เก็ฮ เล็ยก ดุย โอเอ็ฮ อวต โตะ ญ็อะ.
16 ป อวต นิง ซิจ นิง มา ปุ ญ็อะ เก็ฮ
แม ดุย เครอ็ง จาวป แต่ะ. 17 ญ็อม เซ
เยอ ซ ญัก เนอ็ม ละ โม ป โรวก ไม่ โม
ป ปุ ลัง กวน. 18 ไมจ เปอะ ไวออน
ปั้ว โอ เก็ฮ โอเอ็ฮ ตอก เซ เกิด ละ แต่ะ
เม็อ โขมญ. 19 ญ็อม เซ ซ เกิด เม่มัก
โชะ ลอน นิง โชะ ฮา โชะ โอเอ็ฮ โฮญ
โครยญ เจ็อ. เนอ็ม ญ็อม ยุฮ โรง พะจาว
ปลัฮเตะ ฮอยจ ปล็ย โก โตวป โชะ ตอก
เซ. ลักกา อี ปุ โรฮ ซ โก. 20 พะจาว
เอ็จ เก็ฮ เวลา เซ เจ็ยง นิง โตก แต่ะ ละ
โม ป เล็อก แต่ะ อ็ง เซ. มัฮ โอ อี เก็ฮ
เจ็ยง ตอก เซ โก โตว ป ซ โฮม นิง อี ติ
ตี เนอ็ม. 21 ญ็อม เซ ดัฮ โก ป ซ อ็ฮ ละ

เปอะ ตอก เฮี, ‘เตะ, พะคริต อาวต นา เซ,’
 ดัฮ อัส เซ ละ เปอะ ปุ เจือ. บัง อัส แม อี
 ละ เปอะ, ‘ไก นา เซิต,’ ปุ โรฮ ไมจ เจือ.
 22 ซ ไก โม ป อัส ตี แตะ มัส พะคริต
 หนึ่ง, ไม โม ป โคะ ตี แตะ มัส ป ซิป ลปุง
 พะจาว หนึ่ง โฮวาน ปุย. โม เซ ซ ปุน ยุฮ ป
 ซัมคัน ปอ เงอิต ปุย หนึ่ง. มัส ขวาค จู อี โม
 ป เลือก พะจาว อัง เซ เกือฮ ไพร ฮา ลปุง
 เนอิม ดัส ปุน อี โฮ. 23 โม เปะ ไมจ เปอะ
 โหะโกะ ฮร์กซา หนึ่ง แตะ. อี เอ็จ อัส
 อัง ละ เปอะ โครยญู เจือ เนอิม กา เข็ยง
 เกิด อี.

ไลลวง ซ ฮอยจ แม กวน ปุย ปลัฮเตะ

24 “เญือม เอ็จ ลอยจ เม่มัก เซ ซงะ ซ
 เฟียก. เคี ปุ เญือะ ซ รัง. 25 ซโมยญู
 ซ ดุฮ ฮา มะลอง. โอเอ็ฮ ป ไก อัมนัด
 หนึ่ง กังฮาว ซ รกุฮ รเต็ยง. เญือะ ซ
 อาวต ไตว เบ็อง แตะ. 26 เญือม เซ ปุย ซ
 ยุ ฮอยจ กวน ปุย ปลัฮเตะ หนึ่ง ซุตรวู ไม
 อัมนัด ระ แตะ ไม รัง ซเป็ย คี นัก ยุฮ
 แตะ. 27 เญือม เซ ซ ดวน โม เตปด่า ยุฮ
 แตะ เกือฮ อี ดุย รโจะ ปุย เลือก แตะ เต็อง
 โอยจ อี, เต็อง ปาวน ลวง อี เซ, ฮอยจ
 ลอยจ เตะ เต็อ มะลอง. 28 ไมจ เปอะ
 เกือฮ ตี แตะ ยุง ไลลวง เฮี, ซ แพป ละ

เปอะ ไม โคะ เม. เญือม จัว กัก ซุก ฮละ
 อี เอ็จ ยุง เปอะ ซติ ซ เฮละ อี. 29 ตอก
 โรฮ เซ, เญือม ยุ เปอะ เกิด โอเอ็ฮ ตอก
 เซ โม เปะ เอ็จ ยุง โรฮ เปอะ มัส อี ซติ
 ซ ฮอยจ พะคริต เตอ. 30 อี อัส ละ โม
 เปะ ตัม เนอิม อี, ปุย เจน เฮี ซ ยุม โอยจ
 ไตว กา เกิด โอเอ็ฮ ตอก เซ เต็อง โอยจ
 อี. 31 ปลัฮเตะ ไม มะลอง ซ ไพร. ป อัส
 ป มวยญู อี บังเมอ โอ เก็ยฮ ไพร เฟือฮ
 เอ็น.

32 “ซงะ เซ เวลา เซ ไก ไตว ป ยุง.
 เตปด่า ป อาวต หนึ่ง เมือง มะลอง ไม กวน
 พะจาว ปุ โรฮ ยุง อี. ยุง เปื่อะ อี โน่ง.
 33 ไมจ เปอะ เคร็อง รโจจ หนึ่ง ไม เฟ็ยง
 แนฮ เปอะ ตี แตะ, หนึ่ง โอ โม เปะ ยุง
 เญือม ซ ฮอยจ ซงะ เซ. 34 แพป ละ
 เปอะ ไม กุม เญือะ ตี. ซ โอก โฮว ฮา
 เญือะ แตะ กระ ซิง. กา โฮว อี ซตอก
 อัง กัน ละ กวนใจ ยุฮ แตะ ตี ปุย ตี เจือ,
 ตี ปุย ตี เจือ. ดวน ปุย ม็อง โตะ รเวื่อะ ตี
 ปุย. 35 มัส ข่า เซ ป ไมจ โม เปะ เคร็อง
 รโจจ หนึ่ง, หนึ่ง โอ เปอะ ยุง เญือม ซ ฮอยจ
 กุม เญือะ เซ. อัม ซ ฮอยจ เมือ รเปื่อ ปู?
 อัม ซ ฮอยจ ง่อน ซาวม? อัม ซ ฮอยจ เมือ
 รเออะ แอ? อัม ซ ฮอยจ เมือ โอก ซงะ? ยุง
 เปอะ ไตว. 36 ดัส เปอะ โอ เคร็อง รโจจ
 หนึ่ง, ตีน ซ ฮอยจ พราวป ลไล โอจ เปอะ.
 37 ป อัส อี ละ โม เปะ เอ, อัส โรฮ ละ ปุย

ต้อง โอยจ อี. ไมจ เปอะ เครอิง รใจ
นิง,” อัส เซ.

ปุย ขวต ประ โฮมวต พะเยชู

¹ ไก ลั้ง ลอา ชเงะ กา ช ฮอยจ
14 กัน โชม เลียง ฉาว ปุย. มัส
เญื่อม โชม อี คโนมปัง โอ ไก เจือ. โม
ชตุ ระ ไม คูน เพือก พะทัม งอต เฮียง ตตะ
ละ ช ประ ตตะ โฮมวต พะเยชู ไม ยุช
ตตะ ยุม ไม อี. ² โม เซ อัส เฮี ละ ปุ ตตะ,
“คัน โตว ยุช เวลา โชม เลียง ฉาว ปุย.
ฮาวก รพาวม ปลาว ปุย โฮวน เซ, ช ปลาว
ยุช เมือง ซ่า อี,” อัส เซ.

ปรโปวน โทก ลอยฮ นิง ไกญ พะเยชู

³ เญื่อม เซ พะเยชู ฮาวก เญือะ ซีมอน
ยวง เบทาเนีย ป มัส ปุย ลาวต ไพรม อี
เซ. ลไล โชม อี ฮอยจ ปรโปวน ตี ปุย,
ไปญ เอิป แกว ลอยฮ ซอย ฮง่า. มัส ป
ตีก นิง เปียง ตตะ. ไปวก พลุก เอิป ยุช
ตตะ. โทก ลอยฮ ซอย ฮง่า ยุช ตตะ
เซ นิง ไกญ พะเยชู. ⁴ ไก งอน ป วัว ป
ยุช ปรโปวน เซ รพาวม อี. อัส เฮี ละ ปุ
ตตะ, “เกือฮ ลอยฮ เซ ไลจ เยือ ละ เมอ?
⁵ ลอยฮ เซ มัส โชะ อี โฮลฮ ม่า นิง อี
ลวย รอย เตนาริอัน. ฟวยจ เซ โฮลฮ

เรอิม ป ตุก ป ญัก นิง อี,” อัส เซ. โม เซ
เต เนอิม เต แนม ปรโปวน เซ ซ่า อี.

⁶ พะเยชู อัส เฮี ละ โม เซ, “เกือฮ โน่ง
เปอะ ปรโปวน เฮี ตุก รพาวม เมอ? ไมจ
เนอิม กัน ยุช อี ละ อี เฮี. ⁷ ป ตุก ป ญัก
อาวต ลอป ไม เปอะ. โม เปะ ช ยุช เปอะ
ป ไมจ ละ เญื่อม ออฮ, โฮลฮ เปอะ ยุช ละ
อี เญื่อม เซ. อี ปังเมอ โอ ช อาวต ลอป
ไม เปอะ. ⁸ ปรโปวน เฮี เมอะ ป เกียฮ ยุช
อี เอ็จ ยุช อี เน. ไลลวง โทก อี ลอยฮ
นิง อี เซ มัส รโชก รงอิม อี อี กา เติง
เวลา ช รมายจ ปุย อี. ⁹ อี อัส ละ โม
เปะ ตัม เนอิม อี, ช โฮว ครอย ปุย ไลลวง
กัน ระ ไล ยุช พะจาว ก ออฮ ก เอ็ช เล็ป
ตะ ญัก, ไลลวง ป ยุช ปรโปวน เฮี ช พร
ช มอยฮ แปน ควน ไตม ปุย อี นิง อี,” อัส
เซ.

ยุด่า ช มอป พะเยชู ละ โม ชตุ

¹⁰ เญื่อม เซ เยอ ยุด่า อิซคาริโอต ป มัส
ลุกซิก ใน กาว ลอา ปุย เซ ตี ปุย เยอ, โฮว
เคะ โม ชตุ ระ นิง ช มอป ตตะ พะเยชู ละ
อี. ¹¹ เญื่อม เอ็จ ฮมอง อี โอเอ็ช ตอก เซ
ไมจ เอิน รพาวม โม ชตุ เซ. ซันญา อัง
ช เกือฮ ตตะ ม่า ละ ยุด่า. เคียง เซ เยอ
ยุด่า มอง แลน เญื่อม เคริ เญื่อม ดอม อี
ละ ช มอป ตตะ พะเยชู ละ โม เซ.

**พะเยชู โชม เลียง ฉาว ไม่ ลูกซิก
แตะ**

12 ชงะ โชม โรง ปุย คโนมปัง โอ ไก
เจือ เยอ, มัฮ ชงะ มอก อี้ แกะ ละ โชม
เลียง ฉาว แตะ เซ. โม ลูกซิก อี้ ไฮมญ
พะเยชู, อัส เฮี, “ช เกือฮ เปอะ เอะ ไฮ
บรี โชม เลียง ฉาว ละ แตะ ก เมอ?” อัส
เซ.

13 พะเยชู ดวน ลูกซิก แตะ ไฮว ลอ
ปุย, อัส อึง อี้ ละ อี้ ดอก เฮี, “ไฮว เลียก
ฮอยจ โตะ เวียง เงอ. ช รโตฮ เปอะ ย
ปรเมะ ตี เนะ ปุ ไฮว โดง รอวาม. ไฮว
ฟวต ปุย เซ. 14 เลียก ญื่อะ ออฮ ไมจ
เปอะ อัส ละ กุม ญื่อะ เซ ดอก เฮี, “ปอคู
อัส เฮี, มัฮ ฮอง เมอ อี้ ก ช เกือฮ เปอะ อี้
โชม เลียง ฉาว ไม่ ลูกซิก แตะ?” ไมจ
เปอะ อัส เซ ละ. 15 กุม ญื่อะ เซ ช ตาว
โม เปะ ฮอยจ โตะ ฮอง ระ คัก ฮลาวง อี้.
เอ็จ ฟวยจ แอรป เตียป อี้ อึง โตะ ฮอง
เซ. มัฮ นา เซ นา ก ไมจ เปอะ บรี โชม
บรี ไฮส ละ เอะ เอ,” อัส เซ.

16 ลูกซิก ลอ ปุย เซ ไฮว เลียก โตะ
เวียง, รโตฮ เนอิม ย อี้ ดอก อัส พะเยชู อี้
ละ แตะ. ฟวยจ เซ บรี โชม เลียง ฉาว
นา เซ.

17 ญื่อม เอ็จ ปุ พริ ชงะ เซ พะเยชู
โกฮ ไฮว ไม่ ลูกซิก แตะ กาว ลอ ปุย

เซ ฮอยจ ญื่อะ เซ. 18 ลโล โชม อี้ เซ
พะเยชู อัส เฮี ละ อี้, “อ้อ อัส ละ โม เปะ
ตัม เนอิม อี้, ปุย ใน โม เปะ ตี ปุย ช รโจฮ
อ้อ ละ ปุย. เอ็จ มัฮ ป โชม ไม่ อ้อ ปเลีย
เฮี ตี ปุย,” อัส เซ.

19 โม ลูกซิก อี้ ดุก เนอิม ดุก แนม
รพาวม ฆ่า อี้. ตัง โคน ตัง ไฮมญ
พะเยชู, “อัม มัฮ อ้อ? มัฮ โตว อี้ ต้า,” อัส
เซ.

20 พะเยชู โลยฮ อี้ ละ อี้, “มัฮ ใน โม
เปะ กาว ลอ เฮี ตี ปุย. เอ็จ มัฮ ป
ชาก ปอน ตี โตะ ฮงา กลอง ตี ไม่ อ้อ
เฮี. 21 โอเอ็ฮ ดอก เซ ช เกิต เนอิม ละ
กวน ปุย ปลัฮเตะ ดอก ป ไฮฮ ปุย อึง นิง
พะทัม ไฮ, ปังเมอ ช เมะมัก เนอิม ละ ป
รโจฮ อี้ เซ. ปุย เซ มัฮ โอ อี้ เกิต ไมจ
เดียก ละ อี้,” อัส เซ.

22 ลโล โชม อี้ พะเยชู ดุย คโนมปัง.
ไววอน ญันตี ไม่ พะจาว. เร็ยก อี้. เกือฮ
อี้ ละ โม ลูกซิก แตะ. อัส เฮี ละ อี้, “โชม
เมือ, เฮี มัฮ โกะ เนอิม เมอะ,” อัส เซ.

23 ฟวยจ เซ ดุย แม เป็ยง. ญันตี ไม่
พะจาว. เกือฮ โรฮ อี้ ละ อี้. โม เซ ญ
อี้ โครยญ โฆะ แตะ. 24 ญื่อม เซ พะเยชู
อัส เฮี ละ อี้, “เฮี มัฮ ฮนัม เมอะ ป ปัด
ตัง ปุย, มัฮ ป ดอน ยุฮ ลปุง ชันญา พะจาว
อึง. 25 อ้อ อัส ละ โม เปะ ตัม เนอิม
อี้, อ้อ ญะ ช ญ โตว รอวาม อะงุน ดอก

เฮ้ ฮอยจ ละ ชเงะ ช ญู โคระ โอะ นิง
บ้านเมือง ยุส พะจาว,” อัส เซ.

²⁶ ญี๋อม เอ็ง ฟวยจ เขีย อี โอก โฮว ดิ
ฮอยจ นิง บลาวง กาวก. ²⁷ พะเยชู อัส
เฮ้ ละ ลุกซิก แตะ, “โม เปะ ช ละ โปวส
เปอะ อี โครยญู โฆะ เปอะ นิง เอ็ง อัส
พะทัม อีจ ดอก เฮ้, ‘*อวี ช ยุส ยุม ไม่ ป
เลียง แกะ เซ. แกะ โม เซ ช แดก ช
ฟง ฆวี อี.*’ อัส เซ นิง พะทัม พะจาว เยอ.
²⁸ ปัง มัส ดอก เซ, ดัส อี เอ็ง โกฮ โอม
แม โฮ, ช โฮว ฮอยจ นิง จังวัต กาลีโล กา
เปอะ,” อัส เซ.

²⁹ เปโตร อัส เฮ้ ละ พะเยชู, “ปัง ละ
โปวส ปุย ปะ เคื่อง โอยจ อี, อี แจง โอ ช
ละ โปวส ปะ อา,” อัส เซ.

³⁰ พะเยชู อัส เฮ้ ละ อี, “อวี อัส ละ
เปอะ ตัม เนอิม อี, เนฮ เฮ กา รเอาะ แอ
ลอา โฮน ช เมาะ เปอะ ยุง แตะ อี ลอวย
โฮน,” อัส เซ.

³¹ เปโตร อัส แม อี ชโคฮ ฮา ไพรม
แตะ, “อวี ปัง ช ยุม ดิ ไม่ ปะ ญุก, แจง
โอ ช เมาะ ยุง แตะ ปะ อา,” อัส เซ ละ อี.
โม ลุกซิก โฮญู อัส โรฮ อี ดอก เซ เคื่อง
โอยจ แตะ.

พะเยชู ไวออน นิง รปีม เกตเซมานเน

³² ฟวยจ เซ พะเยชู โฮว ดิ ไม่ ลุกซิก
แตะ ฮอยจ นา ก อัส ปุย เกตเซมานเน ไม่.
อัส เฮ้ ละ อี, “งาวม นา เฮ้ ลโล โฮว
ไวออน อี,” อัส เซ ละ อี.

³³ พะเยชู บะ เปโตร ไม่ ยาโคโบ ไม่
โยฮัน โฮว ไม่แตะ. พะเยชู ตุก เนอิม ตุก
แนม รพาวม. รใจจ ไม่ อี. ³⁴ อัส เฮ้ ละ
โม ลุกซิก แตะ, “ตุก เนอิม รพาวม เมอะ
ปอ ช ยุม แตะ. อาวด เปลียง นา เฮ้ เยอ,”
อัส เซ.

³⁵ พะเยชู โฮว แม ญี๋ยะ, ฆลวี รเคือป
ดิ แตะ ลัง เตะ. ไวออน ปัว เกือฮ ดิ แตะ
โปน เวลา ช อวาม แตะ ป โหะ เฮ้ ดัส
แปน โฮ. ³⁶ อัส เฮ้, “อาบ่า, เปอะ, เอ็ง
เกียช ยุส เปอะ โอเอ็ช เคื่อง โอยจ อี ปะ
อา. ปัว ปะ ดุย แปย เปียง เฮ้ ฮา อี. ดอก
ออฮ ดอก เอ็ช ญุก, ปุ เกือฮ มัส ตัม รพาวม
อวี. เกือฮ มัส ตัม รพาวม ปะ,” อัส เซ.

³⁷ ญี๋อม เซ เอ็ญู ยุ ปุน ลุกซิก แตะ
โอจ. อัส เฮ้ ละ เปโตร, “ซีโมน, อัม
ปุน เปอะ โอจ? เปลียง เปอะ ดิ ชัวโมง

ไม่ เปอะ ปุ่น? 38 ไมจ เปอะ เกือช ตี
 แตะ ใจช ชาง. ไมจ เปอะ ไววอน เนอิม
 โรวะ เดอิม เปอะ โอ ช ไป นิง ป ลอง
 รพาวม เปอะ. โตะ รพาวม โตะ เปอะ เอ็จ
 ไก รพาวม ฆวด ฤษ เปอะ ป อ้อ อี อี. ม้อ
 ชุม ลั้ง เรียง เปอะ ฆ่า เนะ ชอ้ง แตะ,*
 อ้อ เซ ละ อี.

39 พะเยชู โฮว ไววอน แม ตี โชน. อ้อ
 อี ตอก ป อ้อ ไพรม แตะ. 40 ญ็อม เอ็ญ
 แม อี ฤษ ลั้ง ปุ่น อี ใจ นิง โอ อี ญ็อะ ปุ่น
 เปลียง. โม เซ ฤษ โตว ตอก ช อ้อ แตะ
 ละ อี. 41 พะเยชู ญ็อม เอ็จ เอ็ญ อี เนอิม
 ไววอน แตะ โชน ลอวย อ้อ อี ละ อี, “โม
 เปอะ อัม ใจ ลั้ง เปอะ? อัม ม้อ โอ เปอะ
 ตี ไฮ โชะ ไมญ? เคะาะ อี อัม. เอ็จ
 เต็ง เวลา มอป ปุย กวน ปุย ปลัชตะ นิง
 ลัว้ง บั้งคัป ปุย มัป เปอ. 42 โกช, ไมจ เออะ
 โฮว. แลน เมิส, ป ช มอป อี ละ ปุย เอ็จ
 ช ฮอยจ,” อ้อ เซ ละ อี.

ยุด่า ฮอยจ มอป พะเยชู ละ ปุย

43 ญ็อม โอ พะเยชู ตี เตือน ลอยจ ลุง
 ฮอยจ ยุด่า, ม้อ ปุย ใน กาว โรช ลอา ปุย
 เซ ตี ปุย. ฮอยจ ไม ปุย โฮวน. โรวก
 วิจ ง่อน. โรวก คอน ง่อน. ม้อ ป ควน
 โม ชตุ ระ ไม โม คู เพ็จ พะทัม ไม ป
 กวต ป เฮียง โม เซ. 44 ป ช มอป พะเยชู

14:38* เนะ ชอ้ง อ้อ พะเยชู เซ ติน ช ม้อ อ้อ อี ไม รพาวม ไพรม ปุย.

เซ เอ็จ อ้อ อี ละ อี, “ชงัด อี ป ออช
 โฮมวต ปุย เซ. โฮมวต โรวก ตอนๆ,”
 อ้อ เซ ละ อี.

45 ยุด่า ญ็อม เอ็จ ฮอยจ อี เล็ยก เอ็น
 เคะ พะเยชู, อ้อ เฮ็ ละ อี, “ปอคู,” อ้อ
 เซ. ชงัด เอ็น อี ไม อี. 46 โม เซ เล็ยก
 โฮมวต พะเยชู ตอน. 47 ป ชุง นา เซ ตี
 ปุย อี ลวต วิจ แตะ, มอก กวนใจ ฮัวนา
 ชตุ ตี ปุย. ลอก ฮยวก อี. เบฮ เอ็น ฮยวก
 อี เซ. 48 พะเยชู โฮมญ โม เซ, “โม เปอะ
 ฮอยจ โฮมวต เปอะ อี ไม วิจ ไม คอน,
 อัม ม้อ โคะ เปอะ อี ม้อ คะมุย? 49 อี
 อาวต ไม โม เปอะ เพ็จ ตอม ปุย นิง วิฮัน
 โครยญ ชงะ. โม เปอะ โฮมวต เปอะ โตว
 อี เมอ. โอเอ็ช ตอก เฮ็ บังเมอ ไมจ อี
 เกิด เดอิม ช แปน ตอก ป อ้อ พะทัม ช เกิด
 เซ,” อ้อ เซ.

50 ญ็อม เซ เยอ ลุกซิก พะเยชู ตอ ฮา
 อี แกล, ละ โน้ง พะเยชู ไม โม ป ฮอยจ
 โฮมวต อี เซ. 51 ไก ปรมะ นุม นิง ตี
 ปุย, ฟวต ลั้ง พะเยชู. เพ็ย โคะ ไฆญ
 แตะ. โม เซ ริ โรช โฮมวต ปรมะ เซ.
 52 ปุย เซ ละ เอ็น อี โคะ ไฆญ แตะ เซ,
 ตอ ฆาวง เอ็น.

ปุย ดาว พะเยชู ละ ฮัวนา ชตุ

53 ฟวจ เซ โม เซ ดาว พะเยชู ละ

เงือะ ฮั้วนา ซตุ. โม ซตุ ระ ไม ป กวด
ป เอียง ไม โม คู เพอิก พะทัม เตือง โอยจ
อี รเจอิม ดิ นา เซ. ⁵⁴เปโตร โฮว ฟวด
โรส อี ปังเมอ ซิง ฮา ปุ้ แตะ. ฟวด อี
ฮอยจ ละ ควง เงือะ ฮั้วนา ซตุ. งวาม ฎี
ดิ งอ ไม โม ป มอง ฎัม นา เซ.

⁵⁵โม ซตุ ระ ไม โม ซมาซิก ซพา ซาวป
ลปุง พิณัน ตอก ซ เกือส แตะ พะเยซุ ไก
ตุต ฮอยจ ละ ยุม อี, ปังเมอ โอ โฮลส
ลักกัน อี. ⁵⁶โฮวน ป ลัป แปน พิณัน ป
โอ เนอิม เซ. เงือม ฟอง อี พะเยซุ ลปุง
พิณัน อี ปังเมอ แพก ปุ้ แตะ. ⁵⁷ไก แม
งอน พิณัน โอ เนอิม ยุส อี, โกส ซุง, อัส
เฮี, ⁵⁸“เอ็จ ฮมอง เงอะ ป อัส ปุย เฮี, อัส
เฮี, ‘วิฮัน เฮี ป ยุส ปุย นิง เตะ แตะ ซ
เงือส ฮะ. ลอวย ซงะ แม ซ ยุส แม ป
โคระ อี, ปังเมอ โอ ซ โกว เตะ ซวง ปุย
ละ,’” อัส เซ.

⁵⁹ป อัส ป มวยญ พิณัน โม เซ ปังเมอ
แพก โรส ลัง ปุ้ แตะ. ⁶⁰ฮั้วนา ซตุ
เซ โกส ซุง ลลึง ปุย โฮวน เซ, โฮมญ
พะเยซุ, “อัม มัส โอ เปอะ เกียส กัส ดิ แตะ
เฟือส ลปุง ฟอง ปุย เปอะ เซ? มัส โลลวง
เมอ ป ฟอง โม เฮี ปะ นิง อี?” อัส เซ ละ
อี.

⁶¹พะเยซุ โขย ลัง. โลยฮ โตว อี ดิ
มวยญ เนอิม. ฮั้วนา ซตุ โฮมญ แม อี,

“ปะ อัม มัส เปอะ พะคริต กวน พะจา
ว โอยจ นิง ไมจ แตะ?” อัส เซ.

⁶²พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “มัส ฮะ, เข็ยง
เฮี โม เปะ ซ ยุ เปอะ งวาม กวน ปุย
ปลัฮเตะ ลวง ดอม พะจา, ไม ซ ยุ เปอะ
ฮอยจ อี นิง ซตุรวู,” อัส เซ.

⁶³เงือม เซ ฮั้วนา ซตุ เซ แจส โอ
เครอึง แตะ ฆ่า อี. เคียด ยุส ฮุน ตุก
รพวาม แตะ. อัส เฮี, “อัม ทา ลัง ซาวป
พิณัน อี? ⁶⁴โม เปะ เอ็จ ฮมอง เปอะ โอ
ลปุง พามัด อี พะจา. โม เปะ ซ อัส
เปอะ ตอก เมอ?” อัส เซ. โม เซ ตัง โคน
ตัง อัส อี, “มัส ป ลัง ลอก ตุต แตะ ฮอยจ
ละ ยุม แตะ,” อัส เซ โครยญ โฆะ แตะ.
⁶⁵โม เซ โดยจ พะเยซุ งอน. เพาะ ไร่ อี.
ปุย อี, โฮมญ อี ไม อี, “ปุย ป ปุย ปะ เซ?
โรฮงะ แลน ละ เอะ เมอะ,” อัส เซ ละ อี.

เปโตร เมาะ โล ยุง แตะ พะเยซุ

⁶⁶เงือม อาวต ลัง เปโตร นิง ควง
เงือะ เซ ฮอยจ กวนใจ ฮั้วนา ซตุ เคะ อี
ดิ ปุย. มัส ปโรไปวน. ⁶⁷เงือม ยุ อี
ฎี เปโตร งอ เยอ แลน ที่ อี. อัส เฮี
ละ อี, “ปะ มัส โรส เปอะ ไม เยซุ ย่าง
นาซาเรต,” อัส เซ ละ อี. ⁶⁸เปโตร เมาะ
โล แตะ, “อวี ยุง โตว ป อัส ปะ. คาว
โตว นิง คิง เงอะ,” อัส เซ. เปโตร โอก

โฮว ฆา อี ฮอยจ โตะ รเวือะ ฆรุง นา เซ.
(เญือม เซ รเอาะ เอ็น แอ.)

69 โล่ว แม เญือะ ปรโปวน เซ ยู แม เปโตร. อัส แม อี ละ ปุย ชุง นา เซ, “ปุย เฮ็ มัส มู ตี ไม โม เยชู เซ,” อัส เซ.
70 เปโตร เม่าะ ลั้ง ไล แตะ. โล่ว แม เญือะ ปุย ชุง นา เซ อัส อี ละ เปโตร, “ปะ มัส เนอิม เปอะ ตี ไม โม เซ. ที เนี นึง มัส เปอะ ปุย กาลีไล,” อัส เซ. 71 เปโตร คัม รชอม ฆะ นึง อี. เกือส ตี แตะ แมน กุน นึง อี. “ปุย อัส ปะ เซ อี ยุง โดว เฟือส,” อัส เซ.

72 เญือม เซ เยอ รเอาะ แม ตี โฮน แอ เยอ. แปน ลอา โฮน เตือง เซ. เปโตร โดก ละ ป อัส พะเยชู ละ แตะ. “การเอาะ แอ ลอา โฮน ฆ เม่าะ เปอะ ยุง แตะ อี ลอวย โฮน,” โดก ละ อัส พะเยชู เซ ละ แตะ. เยือม เนอิม เยือม แนม ฆา อี.

ปุย ดาว พะเยชู ละ ปีลัด

15 ¹เมื่อ ก ฆะ งาวป อี โม ฆตุ ระ ไม ป กวต ป เฮียง ไม โม คู เพอิก พะทัม ไม โม ฆมาชิก ฆพา ปีกชา ตี อี ไม ปุ แตะ. ฟวยจ เซ ดุส เฮลัจ นึง พะเยชู. ดาว อี โฮว มอปล อี ละ ปีลัด. ²ปี่ลัด ไฮมญู พะเยชู, “ปะ อัม มัส เปอะ กซัด ยุส โม ยิว?” อัส เซ. พะเยชู โลยส อี, “ปะ เอ็จ ปุก ป อัส เปอะ เซ,” อัส เซ ละ อี.

³โม ฆตุ ระ ฟอง อี อัส อี โฮวน โตะ พิต. ⁴ปี่ลัด ไฮมญู แม อี ฆา อี, “ปะ เกียส โอ โน่ง เปอะ โลยส เฟือส เมอ? งอต แลน เมอะ, อัส ปุย ปะ โฮวน คะ พิต เซ,” อัส เซ ละ อี.

⁵พะเยชู โลยส โดว อี ลั้ง ตี มวยญู เนอิม. ปี่ลัด เงอิต เนอิม นึง อี.

⁶เญือม โก กัน เลียง ฉาว ดอก เซ ปี่ลัด ตีน กอ พลวย ป ตุต ตี เนอิม ตี ปุยๆ เตอิม ป ปัว โม ลัษค่อน อี พลวย. เอ็จ มัส ไล ยุส อี ดอก เซ. ⁷ลลึง ป ตุต เซ โก ปุย ตี, มอยส อี มัส บ่าระบ่า. มัส โม ป ชุ ยุส เมือง ตี ปุย ปุย เซ เยอ. เญือม ชู เมือง เอ็จ โฮลส โรส ยุส ยุม ไม ปุย. ⁸เญือม เซ โม ลัษค่อน ฮาวก ปัว ปี่ลัด ยุส อี ละ แตะ ตัม ไล กอ ยุส ไพรม แตะ. ⁹ปี่ลัด ไฮมญู โม เซ, “มัส พลวย กซัด ยุส โม ยิว เฮ็ อัม ปุก อี รพาวม เปอะ?” อัส เซ. ¹⁰ปี่ลัด เตอ เอ็จ ยุง อี มอปล โม ฆตุ ระ เซ พะเยชู ละ แตะ นึง วัว อี รพาวม อี.

¹¹เญือม เซ โม ฆตุ ระ รชุงจ โม ลัษค่อน ปัว ปี่ลัด พลวย บ่าระบ่า ละ แตะ ตัง พะเยชู. ¹²ปี่ลัด ไฮมญู แม โม เซ, “โม เปะ ฆ เกือส เปอะ อี ยุส ดอก เมอ ละ ป อัส เปอะ มัส กซัด ยุส โม ยิว เฮ็?” อัส เซ. ¹³โม เซ อัส เฮ็ เรียง, “เค็ง นึง โมะฆาแควง เมือส,” อัส เซ. ¹⁴ปี่ลัด ไฮมญู แม อี, “เค็ง ละ เมอ? เมอ ป พิต อี

นึ่ง อี?" อัส เซ. ปุย โฮวาน เซ บังเมอ โฮว
ละ อัส ตตะ เรียง, "เคิง นึ่ง โมะชาวแควง
เมือ," อัส เซ.

15 ปัลลัต พลวย เนอิม บ่าระบ่า ละ อี นึ่ง
ไก รพาวม ขวต อี ตตะ รพาวม โม
ลัปชด่อน. ฟวยจ เซ เกือฮ ปุย เพียต
พะเยชู นึ่ง โมะะ ฮัก. มอป อี ละ ปุย เกือฮ
อี่ เคิง อี นึ่ง โมะชาวแควง.

โม ตฮัน เพียก แฮม พะเยชู

16 โม ตฮัน โรวก พะเยชู ฮอยจ นึ่ง ควง
เญือะ จาว เมือง. เญือม เซ กอก ปุ ตตะ
เกือฮ อี ฮอยจ เคือง โออยจ อี. 17 จาวป ลปี
ดา ซี ชูวัน ละ พะเยชู. รเวียง กัด แปน
วอม จาวป อี นึ่ง ไกญ อี. 18 เคียต ไว อี,
อัส เฮี, "กซัด ยุฮ โม ยิว, เกือฮ ไมจ ป ย
เคราะ ป ฮมอง เออ," อัส เซ ละ อี. 19 ดย
โคะ ฮิ ปุฮ ไกญ อี นึ่ง อี. โดยจ อี. นุ่ม
ไว อี นึ่ง เคียต อี นัปที.

20 เญือม เอ็ง ฟวยจ เคียต อี นัปที เซ,
ปอยจ ลปี ดา เซ ฮา อี, ดย เครอิง โกะ อี
จาวป อี ละ อี. ฟวยจ เซ ดาว อี โอก ฮา
นา เซ ละ ช เคิง อี นึ่ง โมะชาวแควง.

พะเยชู ยุม นึ่ง โมะชาวแควง

21 ลโล โฮว อี นึ่ง กระ เซ รโตฮ ยุ ปุย
เมือง ไชริน ตี ปุย. มอยฮ อี มัส ซีโมน.

มัส เปือะ อะเลกซันเตอ ไม รูโฟ. ปุก
เญือม เญือ อี เนอิม กระ โฮว ตตะ. โม
เซ คันป ซีโมน เซ กลอม โมะชาวแควง
ฮรอก พะเยชู. 22 โม เซ ดาว พะเยชู ฮอยจ
ตี โตฮ. มัส ก อัส ปุย โกะละโกทา ไม.
มัส อัส อี เปือง ลโลก ไกญ ปุย ไม อี.
23 โม เซ ดย รอวาม อะงุน รไม ปุย ไม
เยือ โมตญอป เกือฮ อี ละ อี. พะเยชู
ปังเมอ โอ ญอม ญ อี. 24 ฟวยจ เซ เคิง
อี่ นึ่ง โมะชาวแควง. รฆุ เครอิง เซอิก อี
ไม ปุ ตตะ. ลอง แลน นา มุ่น ตตะ นึ่ง อี.
ล้ง ออย อี ละ อี โอฮ เซ อี. 25 เญือม เคิง
อี่ พะเยชู เซ มัส เมาะ ชโตม โมง เมือ ก
ชะ อี. 26 เอ็ง ไชฮ ปุย ออิง ไลลวง นอป
ปุย อี พิต, อัส เฮี, "กซัด ยุฮ โม ยิว," อัส
เซ.

27 เคิง คะมุย ไม อี ลอา ปุย. อาวต
ลัก วิ อี ตี ปุย. อาวต ลัก ดอม อี ตี ปุย.
28 (โอเอือ ลอ เซ มัส เกิด อี นึ่ง ช เกือฮ อี
แปน ตอก อัส พะทัม อี ช เกิด โฮ, มัส อัส
อี่ ตอก เฮี, "ละ ง่อต ปุย อี เอ็ง มัส โรฮ มู
ตี ไม โม ป / ไก ตต," อัส เซ พะทัม.)*

29 โม ป โฮว พา นา เซ งูฮง่อฮ ไกญ
ตตะ ละ อี. เพียก อี ปอ ฟวยจ พาวม
ตตะ, "ตัว เซ ปะ ป อัส ตี ตตะ ปุน เญือฮ
วิฮัน ไม อัส เปือะ ตี ตตะ ปุน ยุฮ แม ป
โคระ อี ไน ลอวย ชงะ เซ. 30 เรอิม

15:28* นึ่ง พะทัม ป ไชฮ ปุย ไพรม อี ไก โดว คอ 28 เฮี นึ่ง ง่อน อี.

ไอฮ โกะ เปอะ. เกือฮ ตี เปอะ ปุน เลือฮ ฮา โมะชาวแควง เซ เมอะ,” อ้อ เซ ละ อี.

31 โม่ ชตุ ระ โม่ โม่ คู เพอ็ก พะทัม โล้ โรฮ ญวยฮ อี. อ้อ เฮี ละ ปุ้ แตะ, “ปุย เฮี เกียฮ เรอ็ม ปุย ไฮญ, ปังเมอ โอ เกียฮ เรอ็ม โกะ แตะ ไอฮ. 32 เกือฮ พะคริต กซัต ยุฮ โม่ อิชราเอน เลือฮ ฮา โมะชาวแควง ปเล็ย เฮี เอิน. ด้อ ยุ เลือฮ อี โฮ, อะะ ช เจือ โโรฮ โอะะ,” เคียด อ้อ เซ ละ อี. ปุย ลอา ป เคิง ตี ปุย โม่ อี เซ เพียก แสม โโรฮ อี.

33 ญืออม เซ เยอ ตี เมือง เซ เพียก เนอ็ม ญืออม ง่อน ซงะ ฮอยจ ละ ลอวย โมง เมือ ก ปู อี. 34 ญืออม เอ็จ ฮอยจ อี ลอวย โมง พะเยชู อ้อ เฮี เรียง, “เอโลย, เอโลย, ลามา ซบ่าทานี,” ม้อ อ้อ อี เฮี, “พะจาว ยุฮ อี, พะจาว ยุฮ อี, เมอยุ ละ ปัวฮ เปอะ อี” ม้อ อ้อ อี เซ.

35 ป ชุง นา เซ ง่อน อี เมือต ฮมอง อี อ้อ เฮี, “ตะะ, ม้อ กอก อี เอลียา,” อ้อ เซ. 36 โก ปุย ตี ตอ เอ็ญ ฮอยจ นา เซ โม่ ฟอง นัม ซิต อี นิง รอวาม อะงุน นะ. ปุม อี โม่ บรอม. เคือะ กอยฮ อี ฮอยจ ละ มวยญุ พะเยชู. อ้อ เฮี, “เอลียา อัม ช ฮอยจ บลือฮ อี เกือฮ เลือฮ? อัม โอ ช ฮอยจ? มอง แลนๆ,” อ้อ เซ.

37 ญืออม เซ พะเยชู รโอง เรียง. ฟวยจ เซ โอยจ รพาวม อี. 38 ญืออม เซ พากัง

กใน วิฮัน เซ แเมฮ ไอฮ เลือฮ ลอา เนอ็ม นิง โกญุ อี ฮอยจ นิง ชวง อี. 39 ใน ลอยะ ป ชุง ลักกา พะเยชู เซ, เมือต เอ็จ ฮมอง รโอง อี ตอก เซ โม่ ยุ อี โอยจ รพาวม อี อ้อ เฮี, “ปุย เฮี ม้อ เนอ็ม กวน พะจาว เนอ็ม,” อ้อ เซ.

40 นา เซ โก โม่ ปรโปวน นิง ง่อน แก อี เนอ็ม ก ชิง อี. โม่ ปรโปวน เซ ม้อ มาเรีย ย่าง มักดาลา โม่ ซาโลเม โม่ มาเรีย มะ ยาโคโบ้ แตะะ. ม้อ โโรฮ มะ โยเซ. 41 โม่ ปรโปวน เซ ม้อ ป กอ ไฮว โม่ พะเยชู ญืออม อวาท อี นิง จังวัต กาลีโล ละ ช เรอ็ม แตะะ ยุฮ กัน ญอยญัม ละ อี. โนก ฮา เซ โม่ ปรโปวน ไฮญุ ป ฮาวก โม่ อี นิง เวียง เยรูซาเลม อวาท โโรฮ นา เซ ไฮวน.

โยเซป รมอยจ พะเยชู

42 ซงะ เซ ม้อ ซงะ เพ็ริยง ปุย อีจ โอเอ็ฮ กา ซงะ ลโล๊ะ แตะะ เซ. 43 ญืออม เอ็จ ช ปู พริ อี ฮอยจ ปุย ตี, มอยฮ อี ม้อ โยเซป. ม้อ ปุย ย่าง อะริมาทายา. ม้อ ปุย ใน โม่ ซฟา ตี ปุย. ปุย นัปที อี เคือง โอยจ แตะะ. ม้อ โโรฮ ป รกวน ยุ ฮอยจ บันเมือง ยุฮ พะจาว. โยเซป เซ โรวัต เล็ยก เคะ ปีลัด โม่ รพาวม กา แตะะ. ปัว โกะ พะเยชู นิง ปีลัด. 44 ปีลัด เงอ็ต นิง ฮมอง แตะะ โกลจ โอยจ รพาวม พะเยชู.

กอก ไฮมญ ในลอยะ ฆ่า อี, “อัม เอ็จ ยุม เนอิม?” อัส เซ. ⁴⁵เมื่อต เอ็จ ฮมอง ไล อี นิง ในลอยะ เซ โปง เอ็น โกะ พะเยชู ละ โยเซป. ⁴⁶โยเซป รวี พา ปัญ รฮอยจ ละ ช เพาะ ตตะ โกะ พะเยชู นิง. ฟวยจ เซ บลีส โกะ พะเยชู ฮา โมะชาวแควง. เพาะ กูแก อี นิง พา เซ. ฟวยจ เซ รมอยจ อี โตะ อุโมง ปอยจ ปุย อัง. วิต กละาะ โตะ อุโมง อี เซ นิง ชโมะ ระ. ⁴⁷เญอม เซ มาเรีย ย่าง มักดาลา ไม มาเรีย มะ โยเซ เซ ชวน โรฮ อี ก รมอยจ โยเซป พะเยชู เซ.

พะเยชู โกอฮ โอมแม

¹เญอม เอ็จ โปน ชงะ ลลัะ โอ **16** มาเรีย ย่าง มักดาลา ไม ซาโลเม ไม มาเรีย มะ ยาโคโบ ชาวป รวี ป ฮอยจ ฮง่า ละ ช โฮว ตา ตตะ นิง โกะ พะเยชู. ²วัน ดิต เมื่อ ก ชะ งาวป อี เญอม ซปัย โรง อี, โม ปรโปวน เซ โฮว ฮอยจ โตะ รมอยจ เซ. ³อัส ปุ โฮว อี ละ ปุ ตตะ ตอก เอ็, “ปุย ช เรอิม วิต ชโมะ ละ เอะ โอก ฮา โตะ อุโมง เงอ?” อัส เซ. ⁴ชโมะ เซ เตอ มัส ชโมะ ระ เซ. เญอม เซ เมื่อต แก อี เอ็จ วิต ปุย กา อี ชโมะ เซ. ⁵โม เซ เล็ยก โตะ อุโมง เซ. ยุ ปรมะะ นุม ตี, โยฮ เครอึง ปัญ คา งาวม ลวง คอม อี. โม ปรโปวน เซ โดวฮ ฆรึง ฆ่า อี.

⁶ปรมะะ นุม เซ อัส เอ็ ละ อี, “ปุ โดวฮ ฆรึง ฆ่า. พะเยชู ย่าง นาชาเรต ป ชาวป โม เปะ เซ อาวต โดว นา เอ็. ปัง เค็จ ปุย นิง โมะชาวแควง เอ็จ โกอฮ โอมแม. แลน เม็ฮ, มัส นา เอ็ ก อัง ปุย อี. ⁷ไมจ เปอะ โฮว รโฮงะ ละ โม ลูกชิก อี ไม เปโตร. อัส เอ็ ละ, ‘พะเยชู ช โฮว กา เปอะ ฮอยจ จังวัต กาลิล. โม เปะ ช ยุ เปอะ นา เซ ตอก เอ็จ อัส อี อัง ละ เปอะ โฮ,’ ไมจ เปอะ อัส ละ อี ตอก เซ,” อัส เซ ปรมะะ เซ.

⁸โม ปรโปวน เซ โอก ตอ เอ็ญ ฮา โตะ อุโมง เซ ฆ่า ฮลัต เต็จ รกุฮ รเต็ยง ตตะ. รโฮงะ โดว อี ละ ปุย ตี เนอิม ฆ่า ฮลัต ลอน ตตะ.

(⁹วัน ดิต เมื่อ ก ชะ งาวป อี เญอม เอ็จ โกอฮ โอมแม อี, พะเยชู เปลีส ตี ตตะ ละ มาเรีย ย่าง มักดาลา รกา. มาเรีย เซ มัส ปุย โครฮ พะเยชู พี นิง อี โอก อาแลฮ ตัว โฮ. ¹⁰ลไล เย็อมๆ ญัตๆ ลัง โม ปุโฮมา พะเยชู นิง ตุก ลัง รพาวม ตตะ, มาเรีย ฮอยจ รโฮงะ ป ยุ ตตะ เซ ละ อี. ¹¹ปัง ฮมอง อี อัส มาเรีย พะเยชู โอม ลัง ไม เอ็จ โฮลฮ ตตะ ยุ อุ, โม เซ ตี เจ็อ โดว อี ลัง.

¹²กััง เคะ อี พะเยชู เปลีส แม ตี ตตะ ตี เจ็อ แม ละ ลูกชิก ตตะ ลอา ปุย ลไล โฮว อี นิง กระ. ¹³ลูกชิก ลอา ปุย เซ เอ็ญ

รโหรงะ อี ละ ลูกซิก ไฮญ. โม เซ บังเมอ
โอ โรฮ ญอม เจือ อี.

14 กัง เคะ อี พะเยชู เปลีส ตี แตะ ละ
ลูกซิก แตะ กาว โรฮ ตี ปุย ลไล งาวม อี
โซม. พะเยชู เตอ อี นิง โอ อี ไก รพาวม
เจือ ไม่ บุง ลอน รพาวม อี นิง โอ อี เจือ
โม ป เอ็จ ยู โกฮ โอม แตะ เซ. 15 พะเยชู
ควน อึง โม ลูกซิก แตะ. อัส เฮ้, “ไมจ
เปอะ โอท โหว ครอบ ไลลวง กัน ระ ไล
ยุฮ พะจาว ละ ปุย เลี๊ป เตะ เตื่อง โอยจ อี.
16 โม ป เจือ ป เอ็จ รัป บัปติชมา ซ โปน
มัป ยุฮ แตะ. โม ป โอ เจือ ซ ลอก ลัง ตุด
แตะ. 17 ลลึง โม ป เจือ เซ ซ เกิด โรฮ
ป ชัมคัน ดอก เฮ้ นิง. โม เซ ซ โครฮ

พี โอท เบือ มอยฮ อี. ซ เกียฮ อัส ลปุง
ตัง โน่ง. 18 ปัง โคะ โหमत ซโอยญ ไม่
โคะ ญ อี ป ออป ซ แปน โตว ป ตี ละ อี.
ซ ย่อง เตะ แตะ ราว ป โชะ ป กระ. ป
โชะ เซ ซ ไฮ เบือ อี,” อัส เซ.

19 ญูอม เอ็จ ฟวยจ ลปุง พะเยชู จาว
ไม่ โม ลูกซิก แตะ ดอก เซ, พะจาว เกือฮ
อี ฮาวก นิง เมือง มะลอง. โหลฮ งาวม
ลัก ดอม พะจาว. 20 โม ลูกซิก อี โอท
โหว ครอบ เนอิม ไลลวง อี โครยญ กระ
โหว โครง เอ็ญ แตะ. พะโอ่งจาว ยุฮ ตี
กัน ไม่ โม เซ ไม่ เกือฮ อี ปุน ยุฮ ป ชัมคัน
นิง ซ เกือฮ แตะ ปุย युง ซโตฮ มัส ไลลวง
ครอบ อี เซ ป เนอิม.)*

16:20* นิง พะทัม ป ไชฮ ปุย ไพรม อี ไก โตว คอ 9 ฮอยจ ละ คอ 20 เฮ้ นิง ง่อน อี.

โลลาวงพะเยชู คริต ป ไชฮ ลูกา

โลลาวง พะเยชู คริต ป ไชฮ ลูกา มัฮ นังซี ป เกือฮ เอะ ยุง ซโตฮ มัฮ พะเยชู ป ฮอยจ เรอิม โม อิศราเอน, ไม มัฮ โรฮ อี ป ฮอยจ เรอิม ปุย ปลัฮเตะ เตือง โอยจ อี. ลูกา เนน โลลาวง ตอก เลือก ลปุ พะจาว พะเยชู ละ "ครอยฮ อี โลลาวง กัน ระ โล ยุฮ พะจาว ละ ป ตุก ป ญัก." ลูกา ไชฮ โลลาวง ปุย เมะมัก โฮวน ปุย ป โฮลฮ ป ไมจ เบือ เรอิม พะเยชู เตะ. ลูกา เนน โรฮ โลลาวง รพาวม ไมจ มวน นิง โปต เมือ โรง อี, เญือม ฮอยจ โรง พะเยชู นิง ปลัฮเตะ, ไม นิง โปต ลัก ก ลอยจ อี, นา ก ยุ เอะ ฮาวก พะเยชู เมือง มะลอง. ลูกา มัฮ โรฮ ป ไชฮ โลลาวง ตอก พรุฮ แพร คริตซจัก ฟวยจ ฮาวก พะเยชู เมือง มะลอง นิง พะทัม "กัน ไกญกอ."

ไก โลลาวง พะเยชู งอน ป อาวต นิง พะทัม ลูกา โน่ง. ปุย ไฮญ ป ไชฮ โลลาวง พะเยชู แบน โตว ไชฮ อี โลลาวง เซ. ตอก โลลาวง เญือม เกิด โยฮัน ป เกือฮ ปุย รัป บัปติซมา, ไม เญือม เกิด พะเยชู, ฮอยจ ละ เญือม มัฮ อี กวนดู, ป โอ ไก นิง พะทัม ไฮญ เซ. โนก ฮา เซ ป อาวต นิง ลูกา โน่ง มัฮ โลลาวง ปุย ซามาเรีย ไมจ รพาวม, ไม โลลาวง ปุย ไฆร กวน. ลูกา เนน โลลาวง ชัมกัน นิง กัน ไววอน, ไม ลปุ พะจาว, ไม กัน ยุฮ โม ปรโปวน ป เกว ไม จีวิต พะเยชู, ไม กัน ยาก อี มัป ยุฮ ปุย.

ลูกา ไชย รโปะ นังซี ละ เทโอฟีโล

¹ นังซี เฮี มัซ ป ไชย อี รโปะ ละ **1** เทโอฟีโล, ป มัซ ป นัปที เนอิม เมอะ. เอ็ง ไก โหวน ปุย ป เอ็ง ลอง แลน ไชย อัง โลลวง โอเอ็ช ป เอ็ง เกิด ลลึง อะเฮี. ² โม เซ เอ็ง ไชย อี ตัม โลลวง ตี ไม่ ป เอ็ง ฮมอง อะ เนอิม นิง โม ป เอ็ง โฮลลย ยุ โอเอ็ช เซ นิง ัง แตะ. โม เซ มัซ ยุ อี เนอิม เมือ โรง อี ไม่ ครอก อี โลลวง เซ ละ อะ. ³ อี เอ็ง โฮลลย ไตชวาน ที โลลวง เฮี เนอิม เมือม เกิด โรง อี. มัซ เซ ป ฆวต ไชย อัง โลลวง อี แปน ไล แตะ รโปะ ละ ปะ ฆ่า อี. ⁴ อี ไชย นังซี เฮี นิง ช เกือฮ แตะ ปะ ยุง ที ป มัซ ป เนอิม นิง อี, โลลวง โอเอ็ช ป เอ็ง อู ปุย ละ เปอะ โฮ.

เตปด่า ฮอยจ อู โลลวง ช เกิด กวน ชะคารยา

⁵ เมือม มัซ ลัง เฮโรต กซัต จังวัต ยูได้ ไก ชตุ รชอก ละ พะจาว ตี ปุย. มอยฮ อี มัซ ชะคารยา. มัซ ป รชอก นิง วิฮัน นิง เวน ยุส มู อะบียา. ปร์โปวน เมืออะ ชตุ เซ มัซ เอลีซาเบต มอยฮ อี. ปร์โปวน เซ มัซ โรฮ จัตเจือ ชตุ โรฮ. ⁶ ปุย ลอา เซ มัซ ปุย ซีไซ ละ แลน พะจาว อี. ยุส โอเอ็ช ตัม ป อัส พะจาว อัง โครยญู เจือ. ตัม

โกตโม ยุส พะจาว ไก โตว ตี เจือ เนอิม ตอก โฮลลย ปุย เตี อี. ⁷ ปุย ลอา เซ บังเมอ โอ ไก กวน นิง โอ เอลีซาเบต เซ เกียฮ ไก กวน. เมืออะ เซ เอ็ง กวต เตือง ลอา แตะ ไม่ อี.

⁸ ตี ชงะ อี ชะคารยา ฮาวก รชอก ละ พะจาว นิง วิฮัน, นิง เติง เวน ยุส มู โม โกะ อี กัน เซ. ⁹ ตัม ปซี ปชา ยุส โม ชตุ เอ็ง โจก เบอ ละ ช เลือก แตะ ป ช ตอง ทไว ป ฮอยฮ ฮงกี ละ พะจาว. มัซ ชะคารยา ป ปุก เบอ เซ. เมือม เซ เลียก กใน วิฮัน เซ ฆ่า อี. ¹⁰ ลโล ตอง อี ทไว ป ฮอยฮ ฮงกี ละ พะจาว เซ ปุย โฮญู มอง ไววอน กพริ เตือง มู แตะ.

¹¹ เมือม เซ ชะคารยา ปลือฮ ง่อม เตปด่า ยุส พะจาว เคะ อี. ชง ละ อี ลวง คอม คัน นา ก ตอง ปุย ป ฮอยฮ ฮงกี เซ. ¹² เมือม ยุ ชะคารยา เตปด่า เซ โตวฮ ฆรึง ฆ่า อี. ฮลัต เนอิม ฮลัต แนม. ¹³ เตปด่า เซ อัส เฮี ละ อี, “ชะคารยา, ปุ ฮลัต นิง. พะจาว เอ็ง ฮมอง รชอม ไววอน เปอะ. เอลีซาเบต ป มัซ ปุย เมืออะ เปอะ เซ ช ไก เนอิม กวน รมะ ละ เปอะ. มอยฮ อี โมจ เปอะ อัส โยฮัน ละ. ¹⁴ เมือม เกิด อี ปะ ช มวน เนอิม มวน แนม รพาวม เปอะ เบือ อี. ปุย โฮญู โหวน โรฮ ป ช มวน รพาวม ไม่ อี. ¹⁵ กวน เปอะ เซ ช แปน ปุย ระ ไล ละ แลน พะจาว อี. โมจ โตว อี ญู รอวม อะงุน

ไม่ ไปล ไฮญู ตี เจือ เนอิม. ซ นาวก
 หนึ่ง ลปู พะจาว เนอิม ญืออม เกิด โรง
 แตะ. 16 ซ เกือฮ โม อิชราเอน ลเตือฮ
 แม เอ็ญู เคะ พะจาว ยุฮ แตะ โฮวาน.
 17 ซ โอก โฮว รกา พะโองจาว ไม่ อัมนัด
 ไม่ รพาวม รโม้ยฮ ตอก รพาวม รโม้ยฮ
 เอลีซา โฆะ โรฮ. ซ เกือฮ เปือะ ไม่ กวน
 ปุก แม ปุ้แตะ. ซ เกือฮ โม ป โอเนอึง ป
 อัส พะจาว ลเตือฮ แม โฮว กระจ เกือฮ ปุย
 โฮลฮ รพาวม ซ็ไซ แตะ. มัส ซ เพรียง
 อี อึง ปุย ตี มู ละ ซ เกือฮ อี โปง ไม่
 พะจาว,” อัสเซ เตปด่าเซ.

18 ซะการยา โลยฮ อี ละ เตปด่า เซ,
 “ไลลวง อัส เปอะ เซ อัม มัส ป เนอิม? อี
 ซ ยุง แจง แน ตอก เมอ? อี เอ็ญู กวด
 เตอะ. ปุย ญืออะ อา กวด โรฮ,” อัสเซ.

19 เตปด่า เซ อัส เฮ็, “ออี มัส กัปรีเอน,
 มัส ป มอง รซอฮ ละ พะจาว. มัส พะจาว
 เซ ป ดวน อี ฮอยจ อู ไม่ ปะ อา. มัส
 เกือฮ อี อี รโงะ ไลลวง ซ โฮลฮ เปอะ
 รพาวม มวน แตะ ละ เปอะ. 20 ญืออม เอ็ญู
 เติง เวลา อี โอเอ็ฮ ป อัส อี ละ เปอะ เซ
 ซ เกิด เนอิม. ปะ บังเมอ โอ เปอะ เจือ ลปู
 รโงะ อี ละ เปอะ เซ. ปะ ญืออะ ซ เกือฮ
 ลปู เปอะ โตว ซ็ไซ, ฮอยจ ละ ซงะ ซ เกิด
 เนอิม โอเอ็ฮ ป อัส อี อึง ละ เปอะ เซ,”
 อัสเซ ละ อี.

21 ตี เจน อู อี ไม่ ปุ้แตะ เซ ปุย ไฮญู
 มอง ลัง ซะการยา กพริ. เงอิด หนึ่ง อาวต อี

โตะ วิฮัน เซ เล็ญู ลัมเลือ. 22 ญืออม โอก
 อี ญืออะ เกือฮ ลปู โตว ไม่ อี. โม เซ ยุง
 โรฮ ยุ บลอง อี โอเอ็ฮ ซ็ไซ อี โตะ วิฮัน.
 ซะการยา เซ ลปู ไม่ ตะ ไม่ ซวง แตะ
 ละ อี หนึ่ง โอ อี ญืออะ เกือฮ ลปู ตี มวยญู
 เนอิม.

23 ญืออม เอ็ญู ฟวยจ กัน ยุฮ อี หนึ่ง วิฮัน
 เซ เอ็ญู ฮอยจ ญืออะ แตะ. 24 ฟวยจ เซ
 เอลีซาเบต ป มัส ปุย ญืออะ อี เซ โรวก. ตี
 เจน ใน พอน เคิ เซ โอก โฮว เล็ม โตว
 เฟือฮ. 25 มัส อัส อี เฮ็, “ปเล็ฮ เฮ็ พะจาว
 เอ็ญู เรอิม อี ตอก เฮ็. ไลลวง โฮะกัจ อี
 หนึ่ง ปุย เตือง โอยจ อี พะจาว เอ็ญู ดุย อี ฮา
 เยอะ,” อัสเซ.

เตปด่า ฮอยจ อู ไลลวง ซ เกิด พะเยซุ

26 ญืออม เอ็ญู โรวก เอลีซาเบต กวน
 แตะ เซ แลฮ เคิ อี, พะจาว ดวน เตปด่า
 กัปรีเอน โฮว ฮอยจ ย่าง นาซาเรต จังหวัด
 กาลีไล. 27 มัส เกือฮ อี โฮว เคะ ปเครีฮ
 ม่อง ตี ปุย ป เอ็ญู ไก กัมฟู ไม่ ประมะ ตี ป
 มัส จัตเจือ กซัต คำวิต. มอยฮ ประมะ เซ
 มัส โยเซป. ปเครีฮ เซ มัส มาเรีย มอยฮ
 อี. 28 เตปด่า เซ ฮอยจ เคะ อี. อัส เฮ็ ละ
 อี, “ไมจ เปอะ อาวต ไม่ ไมจ มวน รพาวม
 แตะ. พะจาว เอ็ญู อาวต ไม่ เปอะ. เอ็ญู
 เกือฮ เนอิม ป ไมจ ป ญุก ละ เปอะ,” อัส
 เซ ละ อี.

29 มาเรีย โดวส ขรรัง ฆี ป อัส เตปด่า
 เซ ละ แตะ. รังมะ รพาวม นิง โอ แตะ
 ยุง ป ช เกิด ละ แตะ เซ. 30 เตปด่า
 เซ อัส แม เฮี ละ อี, “มาเรีย, ปุ ชลัด
 นิง. พะจาว เอ็ง เกือช กุนมุ่น ยุช แตะ ละ
 เปอะ. 31 ปะ ช โรวก เปอะ. ช เกิด กวน
 รมะ เปอะ ตี. มอยช อี ไมจ เปอะ อัส เยชู
 ละ. 32 ช ระ เนอิม ไล อี. ปุช ช อัส อี มัส
 กวน พะจาว ตีก นิง ฮลาวง แตะ. พะจาว
 กุม เอะ ช เกือช อี แปน กซัด ตอก จัตเจือ
 อี โฆมะ ป มัส ด่าวิต เซ. 33 ช แปน ลอป
 กซัด ละ โม จัตเจือ ยาโคป. บันเมือง ยุช อี
 ช ตอน ฮมัน โอ แญาะ ไก ลอยจ,” อัส เซ
 ละ อี.

34 มาเรีย อัส อี ละ เตปด่า เซ ตอก เฮี,
 “อวี มัส ลัง ปเครีช ม่อง. โอเอือช อัส เปอะ
 เซ ช เกียช แปน ตอก เมอ?” อัส เซ.

35 เตปด่า เซ โลยช อี, “ลปู พะจาว ช
 ฮอ่ยจ อาวต นิง ปะ. อัมนัด พะจาว ช
 ฮอยจ เลอูป ปะ. กวนงัก ชัมคัน ป ช เกิด
 เนอิม นิง เปอะ เซ, ปุช ช อัส กวน พะจาว
 ไม่ อี. 36 อัม ไตม ลัง เปอะ เฉือต เปอะ ป
 มัส เอลีซาเบต โฮ? ปุช อัส อี โอ ช เกียช
 ไก กวน. ปเลี้ย เฮี บัง กวด เมาะ เซ เอ็ง
 โรวก กวน แตะ. เอ็ง ไก แลช เค. 37 ไก
 โดว ตี เจือ เนอิม ป โอ พะจาว เกียช ยุช
 ฮู,” อัส เซ ละ อี.

38 มาเรีย โลยช อี ตอก เฮี, “อวี มัส
 กวนใจ ยุช พะจาว. เคอิม ตอก อัส เปอะ

นิ. เกือช เนอิม ตอก อัส เปอะ เซ,” อัส เซ.
 เญือม เซ เตปด่า เซ โฮว ฮา อี.

มาเรีย โฮว เล่มเคะ เอลีซาเบต

39 ฟวยจ เซ เญือยะ มาเรีย โกอ โฮว
 ริป ฮาวก นิง ย่วง ป อาวต นิง บลาวง
 นิง จังวัด ยูได้ ตี โดช. 40 ฮาวก เญืออะ
 ชะคารยา, ลปุง ไม่ เอลีซาเบต. 41 เญือม
 ฮมอง เอลีซาเบต ลปุง มาเรีย เซ, กวน
 โตะ เวียก อี เซ รชอย เอิน ฆี อี กไน
 เวียก อี. เอลีซาเบต เซ อาวต เอิน ลปู
 พะจาว นิง กุมปอ จุบัน เอิน. 42 อัส เฮี นิง
 ลเลาะ เรียง แตะ, “ปะ เอ็ง โฮลช เปอะ
 รพาวม ไมจ มวน แตะ ฮา ปโรไปวน ไฮญ
 เตือง โอยจ อี. กวน ป ช เกิด เนอิม นิง
 เปอะ เซ ช โฮลช โรช รพาวม ไมจ มวน
 แตะ. 43 ระ ลอน โน่ง ไล เมอ ป ช เกิด
 ละ อวี เฮี? ปะ ป มัส มะ พะโอังจาว ยุช
 อวี ฮอยจ บุษ เปอะ เคะ อวี เมอ? 44 เมาะ
 ฮมอง อวี ลปุง ปะ ไม่ แตะ เนาะ ออ,
 กวนงัก กไน เยอะ เฮี รชอย เอิน นิง ไมจ
 รพาวม แตะ. 45 ปะ ปุน เจือ เนอิม เปอะ
 ช แปน อี ตอก อัส พะจาว อี ละ เปอะ.
 โฮลช เนอิม เปอะ รพาวม ไมจ มวน แตะ
 เบือ อี,” อัส เซ ละ อี.

รชอม ลีลาว อัส มาเรีย

46 มาเรีย อัส เฮี, “รพาวม อวี ลีลาว
 แนช พะจาว. 47 รพาวม รโม่ยช อี มวน

เมื่อ พะจาว ยุษ ฮู. มัซ ป เกือฮ อี โปน
 มัป ยุษ แตะ. ⁴⁸ ปัง มัซ อี กวนใจ ตูเตียม
 ยุษ อี พะโอง ไตม ลัง อี. เนอิม ปลีฮ
 โฮว ไป นา เยอ ปุย เตือง โอยจ อี ซ อัส
 อี มัซ ป โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน แตะ.
⁴⁹ พะจาว ป ตีก นิง ระ เรียง ระ แค้น
 แตะ เอ็ง ยุษ ป ระ ไล ละ อี. มอยฮ
 พะจาว มัซ ป ชัมคัน เนอิม. ⁵⁰ พะจาว
 เลียก พาวม โชะ ไร่ นิง โม ป นัปที เนอิม
 แตะ เนอิม เจน โกะ อี ฮอยจ ละ เจน กวน
 อี. ⁵¹ พะจาว เปลีส อัมนัด ระ ยุษ แตะ ละ
 โม ป อวต ตี แตะ ไม ป คิต ป ฮลาวง โตะ
 รพาวม แตะ. เกือฮ อี ตอ อวต เฮีย อวต
 โฮ. ⁵² กซัด ระ เรียง ระ แค้น เอ็ง ทอด
 อี ฮา กัน ยุษ อี. ปุย ตู ปุย เตียม เอ็ง วุช
 อี ระ จอง อี ฮลาวง. ⁵³ โม ป โอ โฮลฮ
 โชม เอ็ง เกือฮ อี ชัก เวียก โกวง โกะ.
 ป กอย เอ็ง เกือฮ อี เอัญ ปลาว. ⁵⁴ เอ็ง
 ยุษ เนอิม อี ตัม ลปง ชันญา แตะ ละ โม
 จัตเจือ ไพรม เอะ. เอ็ง ฮอยจ เรอิม เนอิม
 โม อิชราเอน ป มัซ กวนใจ ยุษ แตะ.
⁵⁵ พะจาว เบีย โดว เลียก พาวม แตะ นิง
 อัปราชัม เตือง โม จัตเจือ อี เตือง โอยจ อี
 เนอิม ปลีฮ ฮอยจ เขียง เฮี โอ เญือะ ไก
 ลอยจ,” อัส เซ มาเรีย.

⁵⁶ มาเรีย อวต ไม เอลีซาเบต ตา ลอวย
 เค. ฟวยจ เซ เอัญ เญือะ แตะ.

ไล เกิด โยฮัน ป เกือฮ ปุย รัป บัปติชมา

⁵⁷ เญือม เอ็ง เติง เคิ รอวาม อี
 เอลีซาเบต เกิด กวน. มัซ ประมะ. ⁵⁸ โม
 ปุยวง อี ไม โม กระ เมือต อี, เญือม ฮมอง
 อี ตอก ยุษ พะจาว ป ไมจ ละ อี ตอก เซ,
 ไมจ มวน ตี รพาวม เบือ อี ไม เอลีซาเบต
 เซ.

⁵⁹ เญือม เอ็ง ไก อี ซตะ เซงะ เอ, โม
 เซ ฮอยจ ละ ซ เกือฮ แตะ ริดกิต ละ อี.
 ตะ ปุก มอยฮ อี ตอก มอยฮ เปือะ อี โรฮ.
 ตะ อัส ซะคารยา ละ อี. ⁶⁰ มะ อี เตือะ คัต
 อี. “ปุ อัส ละ อี. มอยฮ อี ซ มัซ โยฮัน,”
 อัส เซ ละ อี.

⁶¹ โม เซ โลยฮ อี, “กระ เมือต เปือะ
 ไก โดว ตี ปุย เนอิม ป มอยฮ อี ตอก เซ,”
 อัส เซ.

⁶² เญือม เซ โม เซ ลปง ไม ตะ ไม
 ชวง แตะ ละ เปือะ อี, โฮมญู ตอก ซ ชวต
 ปุก อี มอยฮ กวน แตะ เซ. ⁶³ ซะคารยา
 ปัว ควน ไชฮ นังซี. ไชฮ อี ตอก เฮี,
 “มอยฮ อี มัซ โยฮัน,” ไชฮ อี ตอก เซ.
 โม เซ เงอิด เนอิม นิง อี. ⁶⁴ เญือม เซ
 ซะคารยา เกียช ลปง แม จุบัน เอิน. ลอด
 ลีลาว พะจาว. ⁶⁵ ปุยวง อี เซ บระ ฮลัด
 ฆี อี. ไลลาว เฮี พรุ เอือ ปอ ฮมอง ปุย อี

โครยญ ยวง ป ไก 닝 บลาวง จังวัด ยูได้.
 66 เมาะ ป ฮมอง ไลลวง เซง่อต ที่ อี โตะ
 รพาวม แตะ ฆี อี. โฮมญ ฟู แตะ ดอก
 เฮี, “กวงงัก เฮี ช แปน ดอก เมอ แล เขียง
 เฮี?” อ้อ เซ ละ ฟู แตะ. เอ็ง ที่ ละ โม เซ
 อาวต อัมนัด พะจาว ไม้ อี.

**ชะคารยา เกียฮ อ้อ อึง โอเอือ
 เบือ ลฟู พะจาว**

67 ญือม เซ ชะคารยา ป ม้อ เปือ
 กวงงัก เซ อาวต เอ็น ลฟู พะจาว 닝 กุม
 ปอ. เกียฮ อ้อ อึง ป ช เกิด ลักกา กวงงัก
 เซ เบือ อี. อ้อ เฮี,

68 “ไมจ เอะ ลีลาว พะจาว ที่ โม
 อิชราเอน. เอ็ง ฮอยจ เรือม ฟู ใน แตะ
 เกือฮ อี โปน ฮา แปน แตะ ครา เซญ.
 69 เอ็ง เกือฮ ป ดิก 닝 ระ อัมนัด แตะ
 ฮอยจ เรือม เอะ. เอ็ง ม้อ จัดเจือ ด่าวัด ป
 ม้อ กวงใจ พะจาว เซ. 70 เอ็ง ฟู ดอก
 อ้อ อี อึง ละ ฟู เบือ โม ฟู ชัมคัน ป
 ซิป ลฟู แตะ โฆะ. 71 เอ็ง ชันญา อึง
 อี ละ เอะ 닝 ช เกือฮ อี เอะ โปน ป ตอช
 ไม้ เอะ, ไม้ ช เกือฮ อี เอะ โปน อัมนัด
 โม ป เกละ ยู เอะ. 72 เอ็ง อ้อ ตี แตะ
 ช เลียก พาวม 닝 โม จัดเจือ ไพรม เอะ.
 อ้อ โรฮ ตี แตะ ช ไตม ลอป ลฟู ชันญา
 ชัมคัน ยู แตะ ละ ฟู. 73 พะจาว ชันญา
 อึง โอเอือ ละ อ้อราฮัม จัดเจือ ไพรม เอะ

ชโตฮ. 74 เอ็ง โท อึง อี ละ อี ละ ช
 เกือฮ อี เอะ โปน ป ตอช ไม้ เอะ, 닝 ช
 เกือฮ อี เอะ ฟูตี แตะ ไม้ โอ แตะ ฮลัด
 닝 ฟู โฮญ. 75 ม้อ ฆาต เกือฮ อี เอะ
 แปน ฟู ชงะ ชงอม ไม้ ซิไซ ละ แตะ
 เตือง ชงะ รชาม ตี เจน โฮม แตะ เฮี,
 อ้อ เซ.

76 ญือม เซ อ้อ แม เฮี ละ กวง แตะ
 เซ, “กวงงัก, ฟู ช อ้อ ปะ ม้อ ป ซิป ลฟู
 พะจาว ป ดิก 닝 ฮลาวง แตะ. ปะ ช
 โฮว เปอะ ลักกา พะโอังจาว ละ ช เพรียง
 เปอะ อึง กระ ลักกา อี. 77 ปะ ช เกือฮ
 เปอะ ฟู ใน อี ยูง ดอก ช โปน แตะ
 ม้อ ยูช แตะ, เบือ ช ยวก พะจาว อี ละ
 อี. 78 พะจาว ที่ เอะ ม้อ ป เลียก พาวม
 โฆะ ัง เนอิม 닝 ฟู. ช เกือฮ ซเปีย ยูช
 แตะ ฮอต ละ เอะ, ดอก ญือม โอท ชงะ
 โฮ, เกือฮ เอะ โปน ป โอ ไมจ. 79 โม
 ป อาวต 닝 ก เฟียก เมือง ลักกุม, ช เกือฮ
 โรฮ ซเปีย เนอิม มะลอง ฮอต ละ อี. ม้อ
 ช ันม อี กระ โครง ละ เอะ เกือฮ เอะ โฮว
 กระ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม แตะ,” อ้อ
 เซ ชะคารยา.

80 กวงงัก เซ ระ ฮอน ฟู ฟู. โฮลฮ
 รพาวม เรียง แตะ เนอิม 닝 พะจาว ฟู ฟู.
 อาวต 닝 ลัน เวือฮ ฮอยจ ละ เติง เวลา ช
 เปลือฮ อี ตี แตะ ละ โม อิชราเอน.

โลลวง เกิด พะเยชู นิง ปลัฮเตะ

¹เญีอม เซ กซัด ซีซา ออกกะชโต ตอม
2 มายญ แตะ ละ ปุย ตี ปลัฮเตะ เกือฮ
อี โฮว โจต เซน แตะ. ²เญีอม โจต ปุย
เซน แตะ เมื่อ โรง อี เซ ปุก เญีอม มัฮ
คูเรนิโอ จาวเมือง จังวัต ซีเรีย. ³ปุย เตื่อง
โอยจ อี โกอ โฮว ละ ช โจต แตะ เซน
แตะ นิง ย่าง โกะ แตะ ไอฮ เตื่อง ไพ
เตื่อง มั่น.

⁴เญีอม เซ โยเซป ฮาวก เนียม ย่าง
นาซาเรต จังวัต กาลีไล. ฮาวก ฮอยจ นิง
ย่าง เบตเลเฮม จังวัต ยูไค. เบตเลเฮม เซ
มัฮ ย่าง เกิด กซัด ด่าวิต โหะ. โยเซป
ฮาวก นา เซ นิง มัฮ แตะ จัตเจือ ด่าวิต.
⁵ฮาวก โจต ตี เซน แตะ ไม่ มาเรีย ป
ช ไอฮ อี แปน ปุย เญีอะ แตะ. มาเรีย
เซ เอ็ง โรวก. ⁶ลโล อาวต อี นิง
ย่าง เบตเลเฮม เซ เอ็ง เคิง เคิ รอวาม อี.
⁷กวน อี เซ รมะ. มัฮ กวน โรง อี. เฮมาะ
แฮมะ อี นิง บวัต ช. เกือฮ อี ไอจ โตะ
ฮิต ไรป นิง โอ อี ไก เบื่อง ไอจ นิง โฮง
แลม.

เตปด่า พะจาว ฮอยจ เคะ โม ป เลียง แกะ

⁸ควาน เซ ไก ป เลียง แกะ นิง ง่อน.
มอง รชวาม แกะ ยุช แตะ นิง กังเค่น.
⁹โม เซ ฮอยจ ง่อม เตปด่า พะจาว เคะ อี

ตี. รัง ซเปี้ย พะจาว ซอต ตี แตะ รวิต
รเวียง โม เซ. โม เซ ฮลัด เนียม ฮลัด
แนม ซ่า อี. ¹⁰เตปด่า เซ อัส เอี, “ปุ ฮลัด
ซ่า, อี มัฮ ฮอยจ รโห่งะ โลลวง โมจ ละ
เปอะ. โลลวง เซ ช โมจ ยุช รพาวม ปุย
เตื่อง โอยจ อี. ¹¹เนาะ ก ซาวม เอี นิง
ย่าง ด่าวิต เตอ, เอ็ง เกิด ป ช เกือฮ โม
เปะ โปน มัป ยุช เปอะ นิง ตี ปุย. มัฮ
เนียม พะคริต จาว ป เกิด เซ. ¹²โม
เปะ ช ยุ เปอะ กวนงัก เฮมาะ แฮมะ ปุย
นิง บวัต ช ไอจ โตะ ฮิต ไรป. มัฮ เซ ป
ชกิ ซัมคั่น นิง อี ละ โม เปะ เอ,” อัส เซ
เตปด่า เซ.

¹³เญีอม เซ ฮอยจ พรารป เอิน เตปด่า
โฮวน อาวต ตี ไม่ เตปด่า ฮอยจ รกา
เซ. เซีย ลีลาว ตี พะจาว เตื่อง มู แตะ.
¹⁴“ญันตี ไม่ พะจาว ป อาวต มะลอง ตีก
นิง ฮลาวง แตะ. ละ ปุย ปลัฮเตะ เอ เกือฮ
อาวต เฮน อาวต ฮลอง เตื่อง โอยจ อี,
นิง เอ็ง เลียง พาวม พะจาว นิง,” อัส เซ
เตปด่า โฮวน เซ.

ปเลียง แกะ โฮว แลน พะเยชู

¹⁵ฟวยจ ฮาวก แม โม เตปด่า เซ นิง
เมือง มะลอง เงอ, โม ป เลียง แกะ เซ
อัส เอี ละ ปุ แตะ, “โมจ อะะ โฮว ย่าง
เบตเลเฮม ละ ช แลน แตะ โอเอีฮ ป
รโห่งะ พะจาว ละ แตะ เซ,” อัส เซ ละ ปุ
แตะ.

16 โม เช โฮว ริป เอ็น. ยู มาเรีย ไม โยเซป ไม กวางัก ไอจ โตะ ฮิต โรป เช.
 17 โม ป เลียง แกะ เช เญีอม เอ็จ โฮลฮ อี ยู อุ, รโองะ ป ยู ป ฮมอง แตะ นิง ไลลวง กวางัก เช ละ ปุย. 18 เมาะ ป ฮมอง ลปุง รโองะ โม ป เลียง แกะ เช เงฮิต เนอิม เงฮิต แนม ซกี อี. 19 มาเรีย ไตม อัง อี โอเอ็ช ไล เช. ง่อต ที่ อี โตะ รพาวม แตะ. 20 โม ป เลียง แกะ เช เอ็ญ. ลีลาว ลอป พะจาว ไม ญันดี แตะ นิง พะจาว เบื่อ ป ยู ป ฮมอง แตะ เช. เอ็จ โฮลฮ เนอิม ยู อี ตอก อ้อ เตปด่า พะจาว อี ละ แตะ เช โครยญ เจื่อ.

21 เญีอม เอ็จ ไก อี ซตะ ซงะ เอ, เอ็จ เต็ง เวลา เกือฮ ปุย ริตกิต ละ อี. ปุก มอยฮ อี. อ้อ เยชู ละ อี. ม้อ มอยฮ อ้อ เตปด่า ละ อี เนอิม กา เข็ยง โรวก มะ อี ลัง โฮ.

ไล ทไว ปุย พะเยชู ละ พะจาว นิง วิฮัน

22 ฟวยจ เช เอ็จ เต็ง เวลา ไมจ โยเซป ไม มาเรีย ยูฮ ตัม ปซี ปซา เกือฮ ปุย ซงะ ตัม โกตไม อ้อ ไอ โมเช อัง ละ อี. ฮาวก ไม กวางัก เช ฮอยจ นิง เว็ยง เยรูซาเลม ละ ซ ทไว อี ละ พะจาว. 23 โกตไม ยูฮ พะจาว คีน อ้อ อี ตอก เอ็, "กวน รมะ โรง ปุย ไมจ อี ทไว ละ พะจาว โครยญ โฆะ ปุย," อ้อ เช. 24 ปุย ลอา เช ทไว โรฮ โอเอ็ช ละ พะจาว ตัม

ป อ้อ โกตไม ยูฮ พะจาว ตอก เอ็, "ไมจ ทไว รโกะ เกอ็ ดี กู. โด เช ไมจ อี ทไว โนก พิลาป บูฮ ลัง ลอา ตัว," อ้อ เช.

25 ไก ปุย อาวต นิง เว็ยง เยรูซาเลม ดี ปุย. มอยฮ อี ม้อ ซิเมโอณ. ม้อ ปุย ซีไซ ป นัปที เนอิม พะจาว. ม้อ ป รกวน ยู ฮอยจ เรอิม พะจาว โม อีชราเอณ. อาวต ลปุง พะจาว ไม อี. 26 ลปุง พะจาว เช เอ็จ เกือฮ อี ยุง ที่ ซ โฮลฮ แตะ ยู พะคริต ป เกือฮ พะจาว ฮอยจ ละ ปุย กา เข็ยง ยุม อี. 27 เญีอม เช ลปุง พะจาว นัม ซิเมโอณ ฮาวก นิง วิฮัน เช. เญีอม ฮอยจ มะเปือะ พะเยชู ไม กวน แตะ เช นิง วิฮัน, ละ ซ ยูฮ อี ละ อี ตัม ป อ้อ โกตไม อัง, 28 ซิเมโอณ เช ตุย โอม กวางัก เช. ญันดี ไม พะจาว ไม อี. อ้อ เอ็,

29 "พะจาว, ปเล็ย เอ็ เอ็จ ยูฮ เนอิม เปอะ ตอก ป ชันญา แตะ อัง ละ อี. เกือฮ อี เอ็ญ ไม ไมจ มวน รพาวม แตะ. กวนใจ ยูฮ เปอะ เอ็ เอ็จ ญิม ยุม อี. 30 ป ซ เกือฮ ปุย โปน ป โอ ไมจ เอ็ อี เอ็จ โฮลฮ ยู นิง ัง แตะ. 31 ไล เช เอ็จ ม้อ ป เพ็รียง เปอะ อัง ละ ปุย โครยญ เจื่อ ปุย. 32 เอ็จ ม้อ ป ซเป็ย ละ ซ เกือฮ อี ปุย ตัง เมือง ยู คระ โครง ยูฮ เปอะ. ซ เกือฮ โรฮ โญุดซก ละ โม อีชราเอณ ป ม้อ ปุย ใน เปอะ," อ้อ เช ซิเมโอณ เช.

33 มะเปือะ กวางัก เช เงฮิต นิง ป อ้อ ซิเมโอณ ละ กวางัก เช. 34 ซิเมโอณ ปือ

มุ่น ละ เญื่อะ เซ. อ้อ แม เอี ละ มาเรีย
 ป มัซ มะ อี เซ, “กวางัก เอี มัซ ป เลือก
 พะจาว ละ ซ เกือฮ อี โม อิชราเอน โลจ
 โลม โฮวน ปุย ไม ซ เกือฮ อี อาวต ตอน
 อาวต ฮมัน โฮวน ปุย โรฮ. ซ แปน โรฮ
 ป ซัมคัน ฮอยจ เนอิม นิง พะจาว ละ ปุย.
 โฮวน ป ซ เพียก แฮม เมอ. 35 กัม คิต โม
 เซ ป เมาะ อี โตะ รพาวม แตะ ซ โอก ที
 เปือ อี. โกะ เปอะ ซ ตอก ปุย ป บวก วิจ
 ลอม โตะ รพาวม เปอะ ปอ ลล่อน อี, นิง
 ระ ลอน ตุก รพาวม เปอะ นิง อี,” อ้อ เซ
 ละ อี.

36 นา เซ ไก โรฮ ปรโปวน ซิป ลปุง
 พะจาว นิง ตี ปุย. มอยฮ อี มัซ อันนา. มัซ
 กวน ฟานูเอน. มัซ เจอ อาเซอ. เอ็จ กวด
 เนอิม. 37 อาวต ไม ปุย เญื่อะ แตะ อาแลฮ
 เนอิม โน่ง. ฟวยจ เซ ไก รตะ โรฮ
 ปาวน เนอิม มัซ อี แม ฮัง เงอ. โอก โดว
 ฮา ควง วิฮัน เซ ตี ชวง. กอ เออ็ป ป โชม
 แตะ ไม ไวออน แตะ นิง ที เนอิม แตะ
 พะจาว เต็อง ชงะ ระชาวม. 38 เญื่อม เซ
 เยอ ปรโปวน เซ ฮอยจ โรฮ นา เซ. ปุก
 เวลา ฮอยจ ซิมโอน เซ โรฮ. ญันตี โรฮ
 ไม พะจาว. อู โรฮ โลลวง กวางัก เซ ละ
 โม ป รกวน ยู ฮอยจ โดย พะจาว ปุย เวียง
 เยรูซาเลม เกือฮ โปน ฮา ป โอ ไมจ.

พะเยชู เอ็ญู ย่าง นาซาเรต ไม มะเปือะ แตะ

39 โยเซป ไม มาเรีย เญื่อม เอ็จ ฟวยจ
 ยุฮ อี โอเอ็ฮ ตัม ปุก อี โกตไม ยุฮ พะจาว,
 เอ็ญู แม ฮอยจ เญื่อะ แตะ นิง ย่าง
 นาซาเรต จังวัด กาลีไล. 40 กวนคฺ เซ ระ
 ฮอน ปุน เรียง แด่น แตะ ปุ ปุ. แปน ปุย
 กุมปอ นิง วิชา พันญา ไมจ แตะ. กุนมุ่น
 ยุฮ พะจาว อาวต ไม อี.

พะเยชู ฮาวก นิง วิฮัน

41 มะเปือะ พะเยชู กอ ฮาวก นิง เวียง
 เยรูซาเลม เญื่อม ไก กัน เลียง ฉาว
 โครยญู เนอิม. 42 เญื่อม ไก อาญู พะเยชู
 กาว ลอา เนอิม, มะเปือะ อี ฮาวก ลั้ง ตอก
 กอ ฮาวก ไพรม แตะ. พะเยชู ฮาวก โรฮ
 ไม อี. 43 เญื่อม เอ็จ ฟวยจ กัน เลียง เซ,
 มะเปือะ อี โอก เอ็ญู นิง คะ ละ ซ เอ็ญู
 อี ย่าง แตะ. พะเยชู อาวต ลั้ง นิง เวียง
 เยรูซาเลม. 44 มะเปือะ อี ปังเมอ โอ ยุง
 อี. โคะ อี เอ็จ เอ็ญู ไม โม ปุโฮมว แตะ.
 เญื่อม เอ็จ โฮว อี ตี ชงะ คะ ฮา, ฮาวป
 อี ลลึง คะ เมือต แตะ ไม ปุโฮมว แตะ.
 45 เมือต โอ ยู อี ฮาวก แม เวียง เยรูซาเลม
 ละ ซ ฮาวป แตะ. 46 ฮาวป อี ลอวย ชงะ

เคอิม ยู อี นิง วิฮัน. กวนดู เซ งาวม อุ
ดิ ไม โม อาจาน เพอิก พะทัม. โฮมญ
โอเอือ นิง อี ไม ง่อต แตะ ป อ้อ โม เซ.

47 เมาะ ป ง่อต เตอ เงอิต นิง เกียฮ โลยฮ
กวนดู เซ ลปุง ปุย ไม ไบลฮ พันญา แตะ.

48 ญือม ยู อี, มะเปืออะ อี เงอิต โรฮ นิง
ออี. มะ อี อ้อ เฮี ละ อี, “กวนงัก, เมอยู ยฮ
เปอะ โอเอือ ตอก เฮี ละ เอะ เอ? ออี ไม
เปืออะ เปอะ ซาป เนอิม ซาป แนม ปะ,
ไมม เนอิม ปะ,” อ้อ เซ ละ อี.

49 พะเยชู โลยฮ อี ตอก เฮี, “เมอยู
ซาป เปอะ ออี อี? อัม ม้อ โอ เปอะ ยง
ไมจ ออี อาวต นิง ญืออะ ยฮ เปืออะ เกอะ?”
อ้อ เซ. 50 มะเปืออะ อี ปังเมอ โอ คาวใจ อี
ป อ้อ อี เซ.

51 ฟวยจ เซ พะเยชู เอ็ญู ไม อี นิง ย่าง
นาซาเรต. เนอึง ป อ้อ อี โครยญู เจือ. มะ
ออี ไตม ออิง ไล เซ โตะ รพาวม แตะ เคือง
โอยจ อี. 52 พะเยชู ระ ฮอน ปุ ปุ. ปุน
กัมกิด วิไซ ไมจ แตะ ปุ ปุ. ปุก รพาวม
พะจาว ไม ปุย ปลัฮตะ โรฮ.

โยฮัน ป เกือฮ ปุย รัป บัปติซมา

1 ญือม เอ็จ โฮลฮ ทิเบรีโอ แปน ซิซา
3 กาว โรฮ พอน เนอิม เมอ, ปุก ญือม
ม้อ โพนทีโอ ปีลัด จามเมือง จังวัด ยูไค.
เฮโรต ม้อ ลัง ป ตัคเคียง จังวัด กาลิล.
ฟีลิป ป ม้อ ปุ เฮโรต เซ ตัคเคียง โรฮ

ลั้ง แควน อิทูไรยา ไม แควน ตะราโคนที.
ลูซาเนีย แปน โรฮ ลั้ง จามเมือง จังวัด
อะบีเลเน. 2 ปุก ญือม ม้อ ลั้ง อันนัต
ไม คายาฟา ฮัวนา ซตุ. ม้อ ญือม เซ
ญือม ฮอยจ ลปุง พะจาว ละ โยฮัน กวน
ชะคารยา. ม้อ ญือม อาวต ลั้ง อี นิง ลัน
เวือฮ.

3 โยฮัน โกอ โฮว ซวี อี เล็ป แควน
โกลง ยอรเด้น. ครอย อี ละ ปุย ตอก
เฮี, “ไมจ เปอะ ไปวฮ รพาวม ไพรม
โฮฮ รพาวม โคระ แตะ. ไมจ เปอะ รัป
บัปติซมา, พะจาว ซ ยวก มัป ก้อ ตุด ยฮ
เปอะ ซวี อี,” อ้อ เซ. 4 เอ็จ ม้อ โยฮัน
เฮี ป ไชฮ ยะซาซา ป ซิป ลปุง พะจาว ออิง
ไลลวง อี โฆะ โอ. ม้อ อ้อ อี เฮี,

“โก ป ครอย เนอิม นิง ลัน เวือฮ ตี ปุย
อ้อ เฮี, ‘เพรียง คระ ยฮ พะจาว เมือ. เกือฮ
ซี คระ ยฮ อี. 5 นา ก เคียม ตะ นิง อี
ไมจ เทอิม. นา ก ฮลาวง ตะ นิง อี ไมจ
กาวง เกือฮ ลโลวง. คระ บัวก นิง อี ไมจ
เอาะ ยฮ เกือฮ ซี. คระ โกลฮๆ ตาวนๆ
นิง อี ไมจ เพรียง เกือฮ เซอิม. 6 ปุย ซ
โฮลฮ ย ตอก เกือฮ พะจาว แตะ โปน ฮา
มัป ยฮ ตะ เคือง โอยจ อี,” อ้อ เซ.

7 โฮวาน เนอิม ป ฮอยจ เคะ โยฮัน นิง
ฮวต รัป ตะ บัปติซมา เนอิม นิง อี.
โยฮัน อ้อ เฮี ละ อี, “ไม เปะ ป ม้อ เจือ
ชโอยญู นาย เยอ, ม้อ ปุย ป อ้อ โม เปะ ซ
เกียฮ ตอ ฮา รพาวม ฮาวก ยฮ พะจาว ป

ช โอก เขียง เฮี เยอ? ⁸ ไมจ เปอะ เกือช
ป ยุช ป อ้อ ตตะ โปง ไม โลลวง โปวช
เปอะ รพาวม ไพรม ไอช เปอะ รพาวม
โคระ ตตะ. ทัน โตว อวต ตี เปอะ นิง ม้อ
เปอะ จัตเจือ อปฺราฮัม. อี อ้อ ละ เปอะ,
พะจาว ม้อ ป ช เกียช เกือช ชโมะ โม เฮี
แปน จัตเจือ อปฺราฮัม. ⁹ ปเลี้ย เฮี เยอ ม่อย
เอ็ง ฮอยจ เนอิม โคะ. โคะ โอ ไมจ เปลี อี
ช โฮลช ปุย ชู น้ก โตะ งอ โครยญ โคะ
อี,” อ้อ เช ละ ปุย.

¹⁰ ปุย โฮวาน เช โฮมญ อี ตอก เฮี, “ด้อ
ม้อ ตอก เช โฮ, เอะ ไมจ ยุช ฆี อี ตอก
เมอ?” อ้อ เช.

¹¹ โยฮัน โลยช อี, “ป โก ลปี ลอา ปล้อ
ฮา ไมจ อี เกือช ละ ป โอ โก ลปี ตี ปล้อ.
ป โก ป โชม ป ไอช ยุช ไมจ อี รฆุ ละ ป
โอ โก,” อ้อ เช.

¹² โม ป เกป พาศี โอเอ็ช ฮอยจ โรช ละ
ช รัป ตตะ บัปติชมา. ฮอยจ โฮมญ โยฮัน
ตอก เฮี, “อาจัน, ไมจ เอะ ยุช ตอก เมอ?”
อ้อ เช.

¹³ “ป เกป พาศี โฮช ฮา ปุก อี โกตไม,”
อ้อ เช ละ อี.

¹⁴ โม ตฮัน ฮอยจ โฮมญ โรช อี, “โม
เอะ เมอะ? ไมจ เอะ ยุช ตอก เมอ?”

โยฮัน โลยช อี ละ อี ตอก เฮี, “ปุ คนัป
ปุย เกือช โอเอ็ช ละ เปอะ. ปุ พระ ปุ ฟอง
ปุย นิง ช ฆวต จุ เปอะ ไอช ม้า ยุช อี.

เคราะ อี ไม ม้า เคี เอ็ง โฮลช เปอะ เช,
อ้อ เช ละ อี.

¹⁵ ปุย โฮวาน เช กัมล้ง รกวน ยุ ฮอยจ
พะคริต. เญือม ง่อต อี ป อ้อ โยฮัน เช
รังมะ รพาวม ฆี อี. แกต โยฮัน เช ม้อ
พะคริต ป รกวน ตตะ ฮอยจ เช เญือชะ
ปังเมอ โอ แจง นิง อี. ¹⁶ โยฮัน อ้อ เฮี ละ
ปุย เตือง โอยจ อี ฆี อี, “ออี เกือช เนอิม
โม เปะ รัป บัปติชมา โตะ รอวาม. ป ระ
เนอิม โล ฮา อี ปังเมอ ช ฮอยจ ละ เปอะ
ตี ปุย. ปัง ม้อ เมอะ ช นุ่ม อี ก้อ โมะ
เกป อี โนง, โปง โตว ล้ง ปุย เช นิง ตตะ
โล อี ฮา. ปุย เช ช เกือช โม เปะ รัป
บัปติชมา นิง ลปุ พะจาว ไม งอ. ¹⁷ ปุย เช
ไปญ การบัต ยุช ตตะ. ช วี เฮงาะ โตะ
รฆุช ยุช ตตะ นิง อี ชงะ. ฟวยจ เช ช
รโจะ อี โตะ เกอิม ยุช ตตะ. แลป อี เช
ปังเมอ ช ตอง อี นิง งอ โอ เกียช ญัต,” อ้อ
เช ละ อี.

¹⁸ โนก ฮา โล เช โฮวาน ล้ง โล โฮญ
ตอก ชตอก รเงอิม โยฮัน ปุย ไม ครอยช อี
โลลวง พะจาว ละ อี. ¹⁹ กังเคะ เอ โยฮัน
กอ เตี กชัต เฮโรต นิง ไอช อี เฮโรเต็ย
แปน ปุย เญือชะ ตตะ. ไพรม อี เฮโรเต็ย เช
ม้อ ปุย เญือชะ ปุ เฮโรต เช. โยฮัน เตี โรช
ออี ไม กัน ฆอก โฮญ ยุช อี โฮวาน เจือ.
²⁰ เญือม เช เฮโรต ยุช แม กัน ฆอก โฮช
ฮา เช แม. ม้อ คัง อี โยฮัน โตะ คอก.

พะเยชู รัป บัปติชมา

21 ลไล รัป ปุย ไฮญ บัปติชมา เซ พะเยชู ฮอยจ รัป โรธ บัปติชมา. ลไล ไวออน อี มะลอง โปฮ ไอฮ ตี แตะ.
 22 เลือ อาวต ลปุ พะจาว 닝 โกะ อี. ลปุ พะจาว เซ ฮุนฮัง อี ตอก รโกะ เกอ อี โฮ. เญือม เซ โอก ลเลาะ เนอิม มะลอง. อ้อ ฮี, “ปะ ม้อ เนอิม เปอะ กวน ฮรัก เกอะ. ปุก เนอิม เปอะ รพาวม เมอะ,” อ้อ เซ.

จัดเจือ ไพรม พะเยชู

23 เญือม โอก พะเยชู ละ ช ยุฮ อี กัน ยุฮ แตะ อาญ อี โก คำว ง่วย เนอิม. ปุย เตือง โอยจ อี แกต อี ม้อ กวน โยเซป. โยเซป เซ ม้อ กวน เฮลลี.

24 เฮลลี เซ ม้อ กวน มัดทัด. มัดทัด เซ ม้อ กวน เลวี. เลวี เซ ม้อ กวน เมละคี. เมละคี เซ ม้อ กวน ยันไน. ยันไน เซ ม้อ กวน โยเซป.

25 โยเซป เซ ม้อ กวน มัดทาเทีย. มัดทาเทีย เซ ม้อ กวน อาโมต. อาโมต เซ ม้อ กวน นาคุม. นาคุม เซ ม้อ กวน เฮชลี. เฮชลี เซ ม้อ กวน นกไก.

26 นกไก เซ ม้อ กวน มาอัด. มาอัด เซ ม้อ กวน มัดทาเทีย. มัดทาเทีย เซ ม้อ กวน เซเมอิน. เซเมอิน เซ ม้อ กวน โยเชก. โยเชก เซ ม้อ กวน โยด่า.

27 โยด่า เซ ม้อ กวน โยอานัน. โยอานัน เซ ม้อ กวน เรชา. เรชา เซ ม้อ กวน เซรูปบ่าเบ่น. เซรูปบ่าเบ่น เซ ม้อ กวน ชะอันทีเอน. ชะอันทีเอน เซ ม้อ กวน เนรี.

28 เนรี เซ ม้อ กวน เมละคี. เมละคี เซ ม้อ กวน อัดดี. อัดดี เซ ม้อ กวน โคซัม. โคซัม เซ ม้อ กวน เอมาดัม. เอมาดัม เซ ม้อ กวน เออ.

29 เออ เซ ม้อ กวน เยชู. เยชู เซ ม้อ กวน อะลือเอเซน. อะลือเอเซน เซ ม้อ กวน โยริม. โยริม เซ ม้อ กวน มัดทัด. มัดทัด เซ ม้อ กวน เลวี.

30 เลวี เซ ม้อ กวน ซิเมโอน. ซิเมโอน เซ ม้อ กวน ยูด่า. ยูด่า เซ ม้อ กวน โยเซป. โยเซป เซ ม้อ กวน โยนม. โยนม เซ ม้อ กวน เอยาคิม.

31 เอยาคิม เซ ม้อ กวน เมเลอา. เมเลอา เซ ม้อ กวน เมนา. เมนา เซ ม้อ กวน มัดทาทา. มัดทาทา เซ ม้อ กวน นาทัน. นาทัน เซ ม้อ กวน คำวิต.

32 คำวิต เซ ม้อ กวน ยีไซ. ยีไซ เซ ม้อ กวน โอเบต. โอเบต เซ ม้อ กวน ไบ้อัด. ไบ้อัด เซ ม้อ กวน ชาละโมน. ชาละโมน เซ ม้อ กวน นกโซน.

33 นกโซน เซ ม้อ กวน อัมมีนาดัป. อัมมีนาดัป เซ ม้อ กวน อัดมิน. อัดมิน เซ ม้อ กวน อันนี. อันนี เซ ม้อ กวน เฮชโรน.

เฮซโรน เซ มัธ กวน เพเรต. เพเรต เซ มัธ กวน ยูดา.

³⁴ ยูดา เซ มัธ กวน ยาโคป. ยาโคป เซ มัธ กวน ยิชฮัก. ยิชฮัก เซ มัธ กวน อปรัฮัม. อปรัฮัม เซ มัธ กวน เทรา. เทรา เซ มัธ กวน นาโฮน.

³⁵ นาโฮน เซ มัธ กวน เซรุก. เซรุก เซ มัธ กวน เรอ. เรอ เซ มัธ กวน เพเลก. เพเลก เซ มัธ กวน เอเบอ. เอเบอ เซ มัธ กวน เซลา.

³⁶ เซลา เซ มัธ กวน เคนัน. เคนัน เซ มัธ กวน อาพักซัด. อาพักซัด เซ มัธ กวน เซม. เซม เซ มัธ กวน โนฮา. โนฮา เซ มัธ กวน ลามก.

³⁷ ลามก เซ มัธ กวน มะทุเซลา. มะทุเซลา เซ มัธ กวน ฮะโนก. ฮะโนก เซ มัธ กวน ยาเรต. ยาเรต เซ มัธ กวน มาฮะลาเลน. มาฮะลาเลน เซ มัธ กวน เคนัน.

³⁸ เคนัน เซ มัธ กวน ฮะโนต. ฮะโนต เซ มัธ กวน เซต. เซต เซ มัธ กวน อาคัม. อาคัม เซ มัธ กวน พะจา.

ฟี ระ ฮอยจ ลอง รพาวม พะเยชู

¹ ญีอม เอัญ พะเยชู เนอิม นิง โกลง
4 ยอรเคน เอัจ อาวต เอิน ลปู พะจา นิง กุมปอ. ลปู พะจา เซ ดาว อี ฮอยจ นิง ลัน เวือฮ. ² ฟี ระ ฮอยจ ลอง รพาวม อี นา เซ รปาวน ซงะ. ตี เจน รปาวน ซงะ

เซ โชม โดว ป ตี ป เตอ. ฟวยจ เซ ขวต โชม ฆี อี. ³ ฟี ระ อ้อ เอี ละ อี, “ด้อ เปอะ มัธ เนอิม กวน พะจา โฮ, เกือช ซโมะ เอี แปน ป โชม ละ เปอะ เมอะ,” อ้อ เซ ละ อี.

⁴ พะเยชู โลยฮ อี, “เอัจ ไก นิง พะทัม, อ้อ เอี, *ปฺย มัธ โดว โอม อี นิง ป โชม แตะ โน่ง,*” อ้อ เซ.

⁵ ญีอม เซ ฟี ระ โรวก พะเยชู ฮอยจ ก ฮลาวง อี ตี โดฮ. เกือช อี ชวน พราวป บันเมือง ปลัฮตะ เอี เตื่อง โอยจ อี. ⁶ ฟี ระ เซ อ้อ แม เอี, “อัมนัด โอเอือช ชวน เปอะ เอี ไม คาวคอง นิง อี เตื่อง โอยจ อี ช เกือช ละ ปะ. โอเอือช โม เอี เอัจ โฮลฮ อี เตื่อง โอยจ อี. อี ขวต เกือช ละ ป ออฮ ปุน เกือช ละ ปฺย เซ. ⁷ ด้อ เปอะ นุ่ม ตี แตะ ไว อี โฮ, โอเอือช เอี ช แปน คอง ปะ เตื่อง โอยจ อี,” อ้อ เซ ละ อี.

⁸ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “พะทัม อ้อ เอี, *ไมจ เปอะ นุ่ม ตี แตะ ไว พะจา เนอิม ป มัธ พะจา ยุฮ แตะ. ไมจ เปอะ รชอฮ ละ พะจา ตี โตน เซ โน่ง,*” อ้อ เซ.

⁹ ญีอม เซ ฟี ระ อา โรวก แม พะเยชู ฮอยจ นิง เวียง เยรูซาเลม, เกือช อี อาวต นิง เปื่อง รุก วิฮัน ยุฮ พะจา. อ้อ เอี ละ อี, “ด้อ เปอะ มัธ เนอิม กวน พะจา โฮ, เดิม แลน เนอิม ก อาวต เปอะ เซ เมอะ. ¹⁰ พะทัม อ้อ เอี, *‘พะจา ช เกือช โม เตปด่า ยุฮ แตะ โชะโกะ ฮรักชา นิง ปะ.*

11 อัส โธธ เฮี ตี คอ, 'โม เตปด่า เซ ช มอ
เชือน ปะ นิง เตะ ตะ นิง โอ อี ช เกือช
ชวง เปอะ ลอก ชโมะ.' อัส เซ พะทัม."

12 พะเยชู โลยฮ อี ตอก เฮี, "พะทัม เอ็จ
อัส เฮี, 'ปฺ ลอง รพาวม พะจาว ปฺ มัส
พะจาว ยุช เปอะ อัส เซ." 13 ญ็อม เอ็จ
ฟวยจ ลอง อี รพาวม พะเยชู โครยญู เจือ,
พี ระ เซ โฮว ฮา อี ตี วัง.

พะเยชู เอ็ญู ครอช ไลลวง พะจาว

14 ฟวยจ เซ พะเยชู เอ็ญู ฮอยจ จังวัต
กาลีไล. ฮาวต อัมนัด ลปฺ พะจาว โม อี.
ไลลวง ปฺ ยุช ปฺ อัส อี พรุ เอ็อ ฮอยจ ละ
ฮมอญ ปฺย อี เล็ป แควน เซ. 15 พะเยชู
เพ็จ คอญ ปฺย นิง โฮงชุต ยุช อี โฮวาน
ย่วง. ปฺย ฮาวต ลี อี เต็อง โอยจ ตะ.

**ปฺย ย่วง นาชาเรต เกลชะ ฮมอญ ป
อัส พะเยชู**

16 ญ็อม เซ พะเยชู เอ็ญู ฮอยจ ย่วง
นาชาเรต, มัส ย่วง ฮาวต อี เน็อม ญ็อม
แตวะ ตะ. ชงะ ลโลละ โอ ฮาวก นิง
โฮงชุต ตัม ปฺ กอ ยุช ไพรม ตะ. โกช
ชุง ละ ช ลาว ตะ พะทัม. 17 ปฺย นา
เซ กอยฮ พะทัม ละ อี. มัส นังซี ไชฮ
ยะชชยา ปฺ ซีป ลปฺง พะจาว โมะ. พะเยชู
ไลฮ นังซี เซ. ชาวปฺ ยุ คอ ปฺ ไชฮ อี อัง
ตอก เฮี,

18 "ลปฺ พะจาว เอ็จ ฮาวต นิง อี. เอ็จ

เล็อก อี เกือช อี แปน ปฺ ครอช ไลลวง
พะจาว ละ โม ปฺ ตุก ปฺ ญัก. มัส โธธ
เกือช อี อี โฮว ครอช ละ โม ปฺ มัส ครา
เช็ญู โอเอ็ช เกือช ยุง ตอก ช โปน อี ฮา
แปน ตะ ครา เซ. เกือช อี ครอช โธธ
ไลลวง ตอก ช เกือช ตะ ปฺ จัก เก็ช ยุ
โอเอ็ช, โม ช เกือช โม ปฺ ฮาวต โม คัมตง
โอเอ็ช ตะ โปน ฮา ปฺ คัมตง ตะ เซ.
19 เกือช โธธ อี ครอช เวลา เกือช พะจาว
ปฺย ใน ตะ โปน ปฺ โอ โมจ." อัส เซ
พะทัม ลาว อี เซ.

20 พะเยชู ปอ แม อี นังซี ลาว ตะ เซ.
เกือช แม อี ละ ปฺ ควปฺ แลน พะทัม เซ.
ฟวยจ เซ งาวม. ปฺย ตี โฮงชุต เซ แก ที่
อี. 21 พะเยชู อัส เฮี ละ ปฺย, "พะทัม ปฺ เอ็จ
ฮมอญ เปอะ นิง ฮยวก ตะ เซ เอ็จ เกิต
เนอ็ม ละ เปอะ ชงะ เนาะ เฮี ตอก อัส อี ช
เกิต เซ," อัส เซ ละ อี.

22 โม ปฺ ฮมอญ ปฺ อัส อี เซ ปฺก เนอ็ม
รพาวม อี เต็อง โอยจ ตะ. เงอ็ต นิง ตอก
เก็ช อัส ลัมเล็อ อี โอเอ็ช. อัส เฮี, "ปฺย เฮี
โม มัส กวน โยเซป?" อัส เซ ละ ปฺ ตะ.

23 พะเยชู อัส เฮี ละ อี, "โม เปะ ติน
ช อัส เปอะ ละ อี ตอก อัส ปฺย ไพรม อี
โฮ, 'คัส เปอะ มัส มอ โมจ เปอะ เกือช
โกะ เปอะ โฮ รกา', ติน ช อัส เปอะ เซ
เน. 'อะ เอ็จ ฮมอญ ปฺ ยุช เปอะ นิง ย่วง
คาเพรนาอุม. โมจ โธธ เปอะ ยุช นิง ย่วง
โกะ เปอะ เฮี ตอก เซ โธธ', ติน ช อัส

โรธ เปอะ เซ เนิ. ²⁴ อี อัส ละ เปอะ
 ตัม เนอิม อี, ย่าง อาวต ป ซิป ลปุง พะจาว
 แจง โอ อี ซ รัปคัม ป ซิป ลปุง พะจาว ป
 มัส ปุ ย่าง แตะ เซ ตี ชาว.

²⁵ “อี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี. เจน
 เอลียา โฆะ ญืออม โอ พรี เฮละ ลอวย
 เนอิม ไม บลัส โฮ, ไปลญู เออิป เนอิม
 ซ่า อี ปุย ตี เมือง อิชราเอน เฮ. ญืออม
 เซ โม แมฮัง เมือง อิชราเอน ไก โฮวาน.
²⁶ พะจาว บังเมอ โอ เกือฮ เอลียา โฮว เคะ
 โม เซ ตี ปุย เนอิม. เกือฮ อี โฮว เคะ
 แมฮัง ย่าง ซาระฟัต ป อาวต เมือง ซีดัน
 ฮา อี. ²⁷ เจน อะลีซา ป ซิป ลปุง พะจาว
 โฆะ มัส โรธ ดอก เซ. ป ลาวต นิง เมือง
 อิชราเอน ไก โฮวาน. พะจาว บังเมอ โอ
 เกือฮ อี โฮ ตี ปุย เนอิม. มัส นามัน ปุย
 เมือง ซิเรย โน่ง ป เกือฮ อี โฮ,” อัส เซ
 พะเยชู.

²⁸ โม ป อาวต นิง โฮงซุต เซ เมือด
 ฮมอง โอเอือ ดอก เซ, ฮาก รพาม เนอิม
 ฮาก รพาม แนม ซ่า อี โครยญู โฆะ
 แตะ. ²⁹ โกฮ โฮมวด พะเยชู, เมือะ อี
 โอก ฮา ย่าง แตะ. โรวก อี ฮาก ฮอยจ
 ไกญู บลาวง อาวต ย่าง แตะ เซ. ตะ เนือ
 อี เนอิม นิง ไกญู ร้อง. ³⁰ พะเยชู บังเมอ
 ปุน โอก ซไป ลลึง ปุย โฮวาน เซ ลอด
 โฮว ฮา อี กระจาต โฮว แตะ.

ปุย เลียก พี นิง

³¹ ฟวยจ เซ พะเยชู โฮว ฮอยจ ย่าง
 คาเพรนาอุม นิง จังวัต กาลีไล. ซงะ
 ลโลละ พะเยชู เพอิก ตอม ปุย ย่าง เซ.
³² โม ป ฮมอง ป อัส อี เซ เงอิต เนอิม ซ่า
 ดอก เพอิก อี ปุย. รชอม เพอิก อี ปุย ไก
 เนอิม อัมนัด. ³³ โตะ โฮงซุต ย่าง เซ ไก
 ปรมะ เลียก พี นิง ตี ปุย. ปุย เซ รโอง.
 อัส เฮ เรียง, ³⁴ “เยชู ปุย ย่าง นาสาเรต,
 เมอ ซ ยุส เปอะ ละ เอะ เอ? ปะ อัม มัส
 ฮอยจ ยุส เปอะ โลจ ไม เอะ? อี ยุง เงอะ
 ปะ อา. ปะ มัส เนอิม เปอะ ปุย ซงะ ซงอม
 ฮอยจ เนอิม พะจาว,” อัส เซ ละ พะเยชู
 ปุย เลียก พี นิง เซ.

³⁵ พะเยชู คัด พี เซ โอ ลปุง. อัส เฮ, “ปุ
 อัส. โอก แปฮ ฮา ปุย เซ,” อัส เซ ละ อี.
 พี เซ เกือฮ ปุย เซ ซล้า ซองนา ปุย เคือง
 โออยจ อี. ญืออม เซ โอก ฮา อี เคือง โอ อี
 ยุส ป โชะ ละ อี.

³⁶ ปุย เคือง โออยจ อี เงอิต เนอิม ซ่า อี.
 อัส อี ละ ปุ แตะ ดอก เฮ, “ลปุง ปุย เฮ มัส
 ลปุง ดอก เมอ แล? ปุย เฮ ปุน ดวน พี ไม
 อัมนัด แตะ ไม ระ รทึ แตะ. พี เซ โอก
 เนอิม ซ่า อี,” อัส เซ. ³⁷ โลลวง ป ยุส
 พะเยชู เซ พรุ เฮือ เลือแปควาน เซ ซ่า อี.

พระเยซู เกือฮ ป โชะ ไฮ โฮวน ปุย

³⁸ พระเยซู โอก ฮา โหงซุด เซ ลอด ฮาวก เญื่อะ ซีโมน. เญื่อม เซ มะ เนอิม ซีโมน เรียง ฮอยจ โชะ. ปุย ฮาวต นา เซ ปัว พระเยซู เรอิม ป โชะ เซ. ³⁹ พระเยซู เลียก เคะ อี ซุง โบ ก ไอจ อี. ดวน ฮอยจ โชะ อี เซ ฮาวต. ฮาวต เอ็น ฮอยจ โชะ อี เซ. ปรัปวาน เซ โกฮ เอ็น ลอด พรี่ โชม ตุม ไอฮ ละ อี.

⁴⁰ ปุ เซ เญื่อม เอ็จ เลียก ซงะ เอ ปุย โรวก ป โชะ ป กระจ โครยญ เจือ โชะ ปุย ฮอยจ เคะ พระเยซู. พระเยซู ย่อง เตะ แตะ ราว อี โครยญ โฆะ อี. ไฮ ฆ่า อี เตื่อง โอยจ อี. ⁴¹ พี เลียก นิง ปุย โฮวน โอก โรฮ. พี โฮวน เซ เญื่อม โอก อี อ้อ เฮี เรียง, “ปะ ม้อ เปอะ กวน พระจาว,” อ้อ เซ. พระเยซู คัด อี เกือฮ โดว อี ลปุง นิง ยุง พี โม เซ ม้อ โกะ อี เซ พระคริต.

พระเยซู ครอบ โลลวง พระจาว

⁴² ปวยฮ พรี่ เซ เมื่อ ก ชะ งาวป อี พระเยซู โอก ฮา ย่าง เซ โฮว ฮอยจ นา ก โอ ปุย ไก ตี โดฮ. ปุย แควน เซ โฮว ซาวป อี. เมื่อต เอ็จ ยู อี ปัว เนอิม ปัว แนม อี โอ เอ็ญ ฮา เตะ. ⁴³ พระเยซู ปังเมอ อ้อ เฮี ละ อี, “ไมจ ฮ่า ครอบ โลลวง ซ ฮอยจ ตัดเต็ยง พระจาว ปุย

ปลัฮเตะ นิง ย่าง ไฮญ โรฮ. เอ็จ ม้อ ฆ่า เซ ป ดวน พระจาว อี ฮอยจ ฆ่า อี,” อ้อ เซ. ⁴⁴ เค็ยง เซ โฮว ครอบ เนอิม โลลวง กั้น ระ โล ยุง พระจาว นิง โหงซุด จังวัต ยูได้ โฮวน โดฮ.

**พระเยซู กอก ลูกซิก แตะ โฮว ไม
แตะ**

¹ ตี โฮน อี พระเยซู ซุง เข็ยง รong ปลัฮ **5** รอวาม เกนเนซารต.* ฮอยจ ปุย เคะ อี นา เซ โฮวน. ปุย โม เซ ซแนต ปุ แตะ นิง ฆวต ง่อต แตะ ลปุง พระจาว. ² พระเยซู ยู โล่ง ลอา ลัม จอต นิง เข็ยง รong. โม ป ซาวป กะ เอ็จ โอก ฮา โล่ง เซ ละ ซ รไซจ แตะ เรอึป ยุง เตะ. ³ โล่ง ตี อี เซ ม้อ โล่ง ยุง ซีโมน. พระเยซู เลียก ฮาวต นิง โล่ง เซ. ปัว ซีโมน เกือฮ โล่ง เซ โอก ฮา เข็ยง รong เญื่อะ. เญื่อม เซ พระเยซู งวาม นิง โล่ง เซ, เพอิก ตอม ปุย โฮวน เซ เนอิม โตะ โล่ง เซ.

⁴ เญื่อม เอ็จ ฟวยจ เพอิก อี ปุย อ้อ เฮี ละ ซีโมน, “ไฟ โล่ง ยุง เปอะ เฮี ฮอยจ ลัก โดะ รอวาม. ฟวยจ เซ ไมจ ปะ ไม ปุโฮมว เปอะ เตื่อะ แลน เรอึป ยุง เปอะ ตี โฮน แม,” อ้อ เซ ละ อี.

⁵ ซีโมน อ้อ เฮี ละ อี, “ปอคู, เอะ เอ็จ เตื่อะ เรอึป ยุง เตะ ตี ซวาม บวยฮ. ปุน โดว ป ตี ป เตอ็. ปัง ม้อ ตอก เซ อี ซ

5:1* ปลัฮ รอวาม เกนเนซารต เซ เอ็จ ม้อ ตี ไม ปลัฮ รอวาม กาลีโล.

เดื่อะ แม เรือป ยุส แตะ นิง มัธ อี ป อัส ปะ
ละ แตะ,” อัส เซ ละ อี.

⁶ โม เซ เดื่อะ เนอิม เรือป ยุส แตะ. ปุน
กะ โฮวาน เนอิม ปอ ช ดุต เอิน เรือป ยุส อี
เซ. ⁷ ซีโมน ไม ป อาวต ไม อี เซ ลเบียส
ตะ แตะ ฆา อี ละ ปุโฮมว แตะ ป อาวต
นิง โลง ไฮญ เกือฮ อี ฮอยจ เรอิม แตะ.
โม เซ ฮอยจ เรอิม เนอิม อี. ชาวก กะ เซ
ฮอยจ โตะ โลง ปอ ซเป็ โจม โลง เซ เตือง
ลอา ลัม อี.

⁸ ซีโมน เปโตร ญ่อม ยู อี ไลลวง เซ
นุ้ม ไว พะเยชู ฆา อี โบ ชวง อี. อัส เฮี ละ
อี, “โอ พะโองจาว, ปัว ปะ โฮว ฮา อี นิง
มัธ อี ปุย โฮวาน มัป ยุส,” อัส เซ ละ อี.

⁹ ซีโมน ไม ปุโฮมว อี เซ เงอิต เนอิม
เงอิต แนม นิง ปุน แตะ กะ โฮวาน ดอก เซ.
¹⁰ ยาโคโบ ไม โยฮัน ป มัธ กาน เซเบได้,
ป ยุส ตี กัน ไม ซีโมน เซ, เงอิต โรฮ ฆา
อี. พะเยชู อัส เฮี ละ ซีโมน. “ปุ ฮลัด ฆา.
เขิม เฮี โฮว ไป นา เยอ โม เปะ ช โฮลฮ
เปอะ ชาวป ปุย ดอก โฮว ชาวป เปอะ กะ
โรฮ,” อัส เซ ละ อี. ¹¹ โม เซ เกือฮ โลง
ยุส แตะ จอด นิง เขียง รong. ญ่อม เซ ละ
โอเอือส ยุส แตะ เตือง โอยจ อี. โฮว ฟวด
เอิน พะเยชู.

พะเยชู เกือฮ ปุย ลาวต ไฮ

¹² ตี โฮน อี ญ่อม อาวต พะเยชู นิง
ย่วง ตี, ไก ปุย ลาวต นิง ตี ปุย, ลาวต

เล็ป โกะ แตะ. ญ่อม ยู อี พะเยชู, นุ้ม โบ
พะเยชู ปอ จิ ไกญ แตะ ตะ. ปัว เนอิม ปัว
แนม นิง อี ดอก เฮี, “จาวไน, ดัส เปอะ ไก
รพาวม ฆวด เกือฮ อี ไฮ เกือฮ ยุส เปอะ,”
อัส เซ ละ อี. ¹³ พะเยชู ชนาว ตะ แตะ
เดื่อะ เปื่อ อี. “เอ็จ ปุก รพาวม เมอะ. ไฮ
เมือ,” อัส เซ ละ อี. เคียง เซ ไฮ ไมจ เอิน
ลาวต อี เซ. ¹⁴ พะเยชู ชดอก อี, อัส เฮี
ละ อี, “ปุ รโองะ ละ ปุย ไฮญ. ไมจ เปอะ
โฮว เคะ ชตุ ยุส พะจาว เกือฮ แลน เปอะ.
ฟวยจ เซ ไมจ เปอะ ทไว โอเอือส ละ
พะจาว ตัม ป อัส โอ โมเซ อัง นิง โกตไม
เกือฮ แปน ลักทัน ละ ปุย, เดอิม ปุย ช ยุง
ไฮ เนอิม โชะ เปอะ เซ,” อัส เซ ละ อี.

¹⁵ ไลลวง ป ยุส พะเยชู เซ บังเมอ พรุ
เฮือ แม ฮา ไพรม แตะ ฆา อี ปุๆ. โฮวาน
เนอิม ป ฮอยจ ง่อต เตอ ไม โม ป ฆวด
เกือฮ ตี แตะ ไฮ ป โชะ นิง. ¹⁶ พะเยชู
โอก โฮว ไวออน ฮา อี นา ก โอ ปุย ไก ตี
ตี เลือ.

ป ยุม ตะ ยุม ชวง ไฮ

¹⁷ ตี ชงะ อี ญ่อม เพอิก พะเยชู ปุย,
โม ฟารีไซ ไม โม คู เพอิก โกตไม ยุส
พะจาว อาวต โรฮ นา เซ ง่อน. งาวม
ง่อต ป อัส อี. มัธ ป ฮอยจ เนอิม นิง ย่วง
จังวัด กาลีโล ไม ย่วง จังวัด ยูได้ โครยญ
ย่วง ไม เวียง เยรูซาเลม โรฮ โม เซ เยอ.
อัมนัด พะจาว อาวต นิง พะเยชู ละ เกือฮ

เกือฮ อี ป โชะ ไฮ.

18 ญ็อม เซ ฮอยจ ปุย ฌึง ง่อน. กลอม
โรวก ปุย ยุม เตะ ยุม ชวง เต็อง ชัด ใจ
อี. ริ โรวก อี ฮอยจ ฌึง ญ็อะ ละ ช อั้ง
แตะ โบ พะเยชู. 19 ปั้งเมอ โอ ไก กระจ
เล็ยก ฌึง โฮวาน ลอน ปุย นา เซ. โม เซ
ยวก โรวก ป โชะ เซ ฮาวก ฌี อี ฮอยจ
ฌึง ราว พรัง ญ็อะ เซ. ญ็อฮ พรัง เตะ
ตอง เซ เกือฮ คอฮ. ฮรงโฮรฮ ป โชะ เซ
เต็อง ชัด ใจ อี ฮอยจ บักบ่วน ปุย ป อาวด
โบ พะเยชู เซ. 20 เมื่อด ยุ รพาวม เจือ โม
เซ พะเยชู อัส เฮี ละ ป โชะ เซ, “เซ็อก,
มั้ง ยุฮ เปอะ เอ็จ ยวก ละ เปอะ,” อัส เซ
ละ อี.

21 โม คู เพ็ก พะทัม ไม โม ฟารีไซ อัส
เฮี ฌี อี โตะ รพาวม แตะ, “ปุย พามัด
พะจาว เฮี มัส ปุย แล? มัส ปุย ป ปุน ยวก
มั้ง เปอ โนก ฮา พะจาว เยอ?” อัส เซ.

22 พะเยชู ปั้งเมอ ยุง อี ป คิต โม เซ โตะ
รพาวม แตะ. อัส เฮี ละ อี, “เมอยุ โม เปะ
เอ คิต เปอะ โอเอ็ฮ ตอก เซ โตะ รพาวม
แตะ? 23 อี มัส อัส ตอก เฮี ละ ป โชะ,
‘มั้ง ยุฮ เปอะ เอ็จ ยวก ละ เปอะ,’ โตะ เซ
อัส แม ละ อี คี เจือ, ‘โกฮ โฮว เม็ฮ,’ ช
อัส เซ ละ. ลอา เจือ เซ เมอ เยอ ฌึง อี?
24 อี ยุฮ ตอก เฮี ฌึง ช เกือฮ แตะ โม เปะ
ยุง แจง แน ไก อัมนัด อี ป มัส กวน ปุย
ปลัฮเตะ ละ ช ปุน ยวก แตะ มั้ง ยุฮ ปุย
ฌึง ปลัฮเตะ เฮี,” อัส เซ. ฟวยจ เซ พะเยชู

อัส แม เฮี ฌี อี ละ ป ยุม เตะ ชวง เซ,
“อี อัส ละ เปอะ, โโกฮ ดุย โรวก ชัด ใจ
เปอะ เอ็ญ ไม ญ็อะ เปอะ,” อัส เซ ละ อี.

25 ลไล แก ปุย อี ปุย เซ โโกฮ เอ็น, ดุย
โรวก ชัด ใจ แตะ เซ, เอ็ญ ไม อี. ลีลาว
ปุ เอ็ญ พะจาว. 26 ปุย โฮวาน เซ ฌงอิต
เนอิม ฌงอิต แนม ฌี อี. ลีลาว โรฮ พะจาว.
บระ ฮลัด ฌี อี. อัส เฮี ละ ป แตะ, “ดั่ง
เจือ ลัม เลือ ป ยุอะ เนอะ เฮี,” อัส เซ.

พะเยชู กอก เลวี เอ็ญ เคะ แตะ

27 ฟวยจ เซ พะเยชู โอก โฮว ยุ ป เกป
พาซี โอเอ็ฮ คี ปุย. มอยฮ อี มัส เลวี.
งาวม ฌึง ด่าน เกป แตะ พาซี. พะเยชู อัส
เฮี ละ อี, “โฮว คี ไม อี อี,” อัส เซ.

28 เลวี ญอม ละ โอเอ็ฮ ยุฮ แตะ เต็อง
โออยจ อี. โโกฮ โฮว ฟวด เอ็น พะเยชู.

29 ฟวยจ เซ เลวี เซ กอก พะเยชู โชม
ญ็อะ แตะ. เล็ยง โรฮ อี ไม ปุย ไฮญ
โฮวาน. โม ป เกป พาซี โอเอ็ฮ งาวม โชม
ไม อี นา เซ โฮวาน ปุย ไม ปุย ไฮญ โรฮ.
30 โม ฟารีไซ ไม โม คู เพ็ก พะทัม ป มัส
มุ คี ไม อี, เต็ ป ยุฮ พะเยชู เซ ละ โม
ลุกชิก อี. “โม เปะ เอ, เมอยุ โชม โอฮ
เปอะ ไม โม ป เกป พาซี โอเอ็ฮ ไม โม ปุย
มั้ง เปอ?” อัส เซ.

31 พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ปุย กอ ปุย บ้าง
ทัน โดว อี ชาวป มวด ชาวป มอ. มัส โม
ป โชะ ป ไมจ อี ชาวป เปอ. 32 อี มัส

โตว ฮอยจ กอก ปุย ซีไซ เอีญู เคะ แตะ.
 มัฮ ฮอยจ กอก ปุย มัป เอีญู เคะ แตะ ละ ช
 โฮลฮ อี เฉาะ รพาวม ไพรม โอฮ รพาวม
 โคระ แตะ,” อ้อ เซ.

ป โคระ ไม่ ป ไพรม

³³ ญี๋อม เซ โก ง่อน ป อ้อ ละ พะเยชู
 ดอก เอี, “โม ลูกซิก โยฮัน ไตป ที ซิน
 เอีป ป โชม ป โอฮ แตะ ไม่ ไววอน
 แตะ. ลูกซิก โม ฟารีไซ ยุฮ โรฮ อี ดอก
 เซ. ลูกซิก ปะ เกียฮ โอ โน่ง เอีป อี
 เมอ?” อ้อ เซ ละ อี.

³⁴ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “โม เปะ อัม
 ช เกียฮ เกือฮ เปอะ โม ปุโฮมว กวน เบลีฮ
 ช ญี๋อะ เอีป ป โชม แตะ ญี๋อม อาวต
 ลั่ง กวน เบลีฮ เซ ไม่ อี? แจง โอ เปอะ ช
 เกียฮ เกือฮ ฮา. ³⁵ ช โก ดี ชงะ ญี๋อม
 ช ดุย พะจาว กวน เบลีฮ ช ญี๋อะ เซ ฮา
 ปุโฮมว อี. มัฮ ญี๋อม เซ ช เอีป อี ป โชม
 ป โอฮ แตะ,” อ้อ เซ.

³⁶ พะเยชู อ้อ ลปุง บันฮา ละ อี ดอก เอี,
 “โก โตว ป แจฮ ลปี โคระ ละ ช พลุ แตะ
 ลปี ไพรม นิง อี. ด้อ ยุฮ อี ดอก เซ ช โลจ
 ยุฮ ลปี โคระ เซ. ป่าวตชุ โคระ เซ ปุ โรฮ
 ช ปอง ลปี ไพรม เซ โรฮ. ³⁷ ดอก โรฮ เซ
 โก โตว ป ดุช รออาม อะงุน โคระ โตะ
 ปัง ฮัก ไพรม. ด้อ ยุฮ อี ดอก เซ รออาม
 อะงุน โคระ เซ ช ฮาก ช ลตุย ยุฮ ปัง
 ฮัก ไพรม เซ. รออาม อะงุน เซ ช เซรช

โอยจ. ปัง ฮัก เซ ช โลจ โรฮ ฆี อี.
³⁸ รออาม อะงุน โคระ เซ ไมจ ดุช นิง ปัง
 ฮัก โคระ เดอิม ช ไมจ. ³⁹ ปุย ด้อ ญู
 รออาม อะงุน ไพรม, แจง โอ อี ญี๋อะ ช
 ฆวต ญู รออาม อะงุน โคระ โอ. ป ไพรม
 ป ญี๋ม เมอ, ตีน ช อ้อ เซ,” อ้อ เซ พะเยชู.

ไลลวง ชงะ ลโล๊ะ

¹ ชงะ ลโล๊ะ ดี อี ญี๋อม โฮว พา
6 พะเยชู คระ ซิจ, โม ลูกซิก โฮว ไม่
 อี เซ ชฆุต ปุ โฮว ชเนียง เฮงาะ, ลูแล อี
 ละ ช โชม แตะ. ² โม ฟารีไซ อ้อ เอี
 ละ อี ง่อน, “โม เปะ เมอยุ ยุฮ เปอะ ป พิต
 โกตไม ชงะ ลโล๊ะ ยุฮ อะอะ เอ?” อ้อ เซ.

³ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “โม เปะ อัม
 มัฮ โอ เปอะ ดี ลาว นิง พะทัม ไลลวง
 คำวิต ไม่ ปุโฮมว อี ญี๋อม ฆวต โชม
 อี? ⁴ คำวิต เซ โฮว เลียก โตะ พากัง ยุช
 พะจาว. ดุย โชม คโนมปัง ทไว ปุย ละ
 พะจาว. เกือฮ โรฮ อี ละ โม ปุโฮมว แตะ
 โรฮ. ตัม ไล อี ด้อ ป โอ มัฮ ชตุ โชม
 โฮ, มัฮ ป พิต โกตไม ยุช พะจาว. พะจาว
 ปังเมอ โอ เกือฮ อี ลอก ดุต ฆี อี,” อ้อ เซ.

⁵ พะเยชู อ้อ แม เอี ดี มายญู, “ป มัฮ กุม
 ชงะ ลโล๊ะ เอีจ มัฮ เอิน อี ป มัฮ กวน ปุย
 ปล้อตะ,” อ้อ เซ ละ อี.

พะเยชู เกือฮ ป ยุม ตะะ ปล้อ โย

⁶ ชงะ ลโล๊ะ ดี อี แม พะเยชู ฮาก

เพื่อก แม่ ปุย นิง โองซุต. นา เซ ไก ปุย
 ยุม เตะ ดอม นิง ตี ปุย. 7 ไก โม คู เพื่อก
 พะทัม ไม โม ฟารีไซ นิง ง่อน. โม เซ
 มอง แลน ที ซ เกือฮ พะเยชู ปุย เซ ไฮ ไม
 โอ อี เกือฮ ไฮ ซงะ ลโลละ เซ, นิง ขวต
 ซาวป แตะ ดอก ซ โชวต แตะ พิต พะเยชู.
 8 พะเยชู ปังเมอ ยุง อี ป คิต โม เซ โตะ
 รพาวม แตะ. อัส เฮี ฆ่า อี ละ ปุย ยุม เตะ
 บลัฮ เซ, “โกฮ เอ็ญ ชุง ลักกา ปุย เฮี,” อัส
 เซ. ปุย เซ โกอฮ ชุง เนอิม นา เซ.

9 ญ็อม เซ พะเยชู อัส เฮี ละ โม ป
 อาวต นา เซ, “อวี ขวต ไฮมญู โอเอ็ฮ นิง
 โม เปะ ตี เจือ. ซงะ ลโลละ เอะ อัม ลัง ยุฮ
 กัน ไมจ? อัม ลัง ยุฮ กัน ฆอก? อัม ลัง
 เรอิม ปุย เกือฮ โออม? อัม ลัง ยุฮ ยุม ไม
 ปุย? เมอ ป ปุก อี โกตไม ยุฮ พะจาว นิง
 อี?” อัส เซ.

10 พะเยชู แลน ปุย เตือง โออยจ อี. ญ็อม
 เซ อัส เฮี ละ ปุย เซ, “ชนาว เตะ เปอะ
 เซ,” อัส เซ. ปุย เซ ชนาว เนอิม เตะ แตะ
 เซ. เตะ อี เซ ไฮ เอ็น ดอก ไพรม แตะ.

11 ปุย โม เซ รอก ลัมเลือ รพาวม ฆ่า อี.
 ซิงซา ตี โลลวง ป ซ ยุฮ แตะ ละ พะเยชู
 ไม ปุ แตะ.

พะเยชู เลือก ลูกซิก แตะ กาว ลอ

12 ญ็อม เซ พะเยชู ฮาวก บลาวง ตี
 โดฮ ละ ซ ไววอน แตะ. ไววอน ละ
 พะจาว ตี ซาวม บวยฮ. 13 ญ็อม เอ็จ

ปวยฮ พรี อี กอก โม ลูกซิก แตะ เอ็ญ เคะ
 แตะ. ปุย ไน โม ลูกซิก อี เซ เลือก อี กาว
 ลอ ปุย. อัส ป ไฮว ฆรอก ลปุง ดัง แตะ
 ไม อี. 14 ป เลือก อี เซ มัส ซีมอน ตี,
 พะเยชู ปุก แม่ มอยฮ โคระ อี. อัส เปโตร
 ละ อี. เลือก โรฮ อันตะเรอา ปุ ซีมอน
 เซ, ไม ยาโคโบ ไม โยฮัน, ไม ฟीलิป ไม
 บ่าโทโลโม, 15 ไม มัตไท ไม โทมา, ไม
 ยาโคโบ ป มัส กวน อาลาไฟ ไม ซีมอน ป
 มัส พัก ซาด นิโยม ไพรม อี, 16 ไม ยุด่า ป
 มัส กวน ยาโคโบ, ไม ยุด่า อิชคาริโอต ป
 โชะ พะเยชู ละ ปุย.

**พะเยชู เพื่อก ปุย ไม เกือฮ อี ป
 โชะ ไฮ**

17 พะเยชู เลือ ตี ฆี่ ไม โม ลูกซิก แตะ.
 ลโลละ ชุง นา ก ลโลวง เตะ ตี โดฮ.
 โม ลูกซิก อี รเจอิม นา เซ. ปุย เวียง
 ยรูซาเลม ไม ป อาวต จังวัต ยูได้, ไม
 โม ป ฮอยจ เนอิม นิง เวียง ทูโร ไม เวียง
 ซีโด่น ป อาวต โบ ปลัฮ รอาม, ฮอยจ
 รเจอิม โรฮ นา เซ ไฮวาน. 18 มัส ฮอยจ
 อี นิง ขวต ฮมอง แตะ ป อัส พะเยชู, ไม
 ขวต เกือฮ อี ป โชะ นิง แตะ ไฮ. โม
 ป อาวต ไม คัมตุง พี แตะ ฮอยจ โรฮ.
 พะเยชู เกือฮ โรฮ อี ไฮ. 19 ปุย ซาวป
 ดอก ซ ไฮลฮ แตะ เคือะ เปือ พะเยชู
 โครยญู โฆะ แตะ, นิง ยู อี โออ อัมนัด อี
 ละ เกือฮ อี ปุย ไฮ เตือง โออยจ อี.

ไล เพอิก พะเยชู ปุย

20 พะเยชู แลน โม ลูกซิก แตะ. อ้อ เฮี ละ อี, “โม เปะ ป ดุก ป ญัก เกอ, เอ็จ โฮลช เปอะ รพาวม โมจ มวน แตะ, นิง เอ็จ เกือช พะจาว บันเมือง ยุช แตะ ละ เปอะ.

21 “โม เปะ ป วิต โชม ม่อยญู จัน ปเล็ย, เอ็จ โฮลช เปอะ รพาวม โมจ มวน แตะ. โม เปะ ช ชัก เว็ยก โกวง โกะ เปอะ.

“โม เปะ ป เยื่อมๆ ญืดๆ ปเล็ย, เอ็จ โฮลช เปอะ รพาวม โมจ มวน แตะ. โม เปะ ช โฮลช เปอะ ญวาช ดา โมจ มวน.

22 “ญู่อม เกละ ปุย ยุ เปอะ, ไม้ ไปวส ปุย เปอะ, ไม้ เพ็ยก แฮม ปุย เปอะ, ไม้ ญวต ปุย โม เปะ พิต เบือ ที่ เปอะ ป ม้อ กาน ปุย ปล้อตะ, เอ็จ โฮลช เปอะ รพาวม โมจ มวน แตะ เบือ อี. 23 ญู่อม เกิด โอเอ็ช โม เซ ละ เปอะ โมจ เปอะ เกือช ตี เปอะ ญันตี ปีติ ไม้. โมจ เปอะ ฟอน เจิง ไม้, นิง เอ็จ ระ ลังวัน เปอะ นิง เมือง มะลอง. จัตเจือ ไพรม โม เซ เอ็จ ยุช โรช อี ดอก เซ ละ โม ป ซิป ลุง พะจาว โฆะ โรช.

24 “โม เปะ ป กอย เยอ, บังเมอ ช เม่มัก เนอิม เปอะ.- เอ็จ ฟวาช โฮลช เปอะ อาวต โมจ อาวต มวน เนอ.

25 “โม เปะ ป ชัก เว็ยก โกวง โกะ ปเล็ย, ช เม่มัก เนอิม เปอะ.-ช โฮลช

เปอะ ไปลญ เอ็ป.

“โม เปะ ป ญวาช ดา โมจ มวน ปเล็ย ช เม่มัก เนอิม เปอะ.- โม เปะ ช โฮลช เปอะ เยื่อม นิง ดุก รพาวม แตะ.

26 “โม เปะ ป โฮลช ปุย เค็อง โอยจ อี ลี เปอะ ช เม่มัก เนอิม โรช เปอะ. จัตเจือ ไพรม โม เซ ลี โรช โม ป โคะ ตี แตะ ม้อ ป ซิป ลุง พะจาว โฆะ ดอก เซ โรช.

27 “อ้อ อ้อ ละ โม เปะ ป กัมลั้ง ง่อต ป อ้อ อ้อ เอ็, โมจ เปอะ ฮรัก โม ป เกละ ยุ เปอะ. โมจ เปอะ ยุช ป โมจ ละ โม ป ยุช ป ฆอก ละ เปอะ. 28 โมจ เปอะ ปือ มุ่น ละ โม ป ชะ เปอะ. โมจ เปอะ เพือ โม ป โคมเฮง แตะ นิง รชอม ไวออน เปอะ. 29 ค้อ โก ป เคือช ชปะ เปอะ ตี ก บลัช, โมจ แม เปอะ ดาวง ละ อี ตี ก บลัช แม. ค้อ โก ป ลู ดุย ลี ฮอป เปอะ ฮา เปอะ โมจ เปอะ ญู่อม เกือช ละ อี เค็อง ลี จาาป เปอะ. 30 ค้อ โก ป ปัว โอเอ็ช นิง เปอะ โมจ เปอะ เกือช ละ อี. ค้อ โก ป ดุย โอเอ็ช ยุช เปอะ ปุ คนัป ดาว แม อี ละ เปอะ. 31 ฆวต เกือช เปอะ ปุย ยุช ละ แตะ ดอก ออช, โมจ โรช เปอะ ยุช ละ ปุย ดอก เซ โรช.

32 “โม เปะ ค้อ เปอะ ฮรัก โม ป ฮรัก แตะ โน่ง, พะจาว เกือช เม็ญู โดว อี ม้อ ป โมจ ละ เปอะ. บัง ม้อ ปุย ม้อ ป ฮรัก โรช อี ป ฮรัก โกะ แตะ. 33 ค้อ เปอะ

ยฺห ปร ไมจ ละ โม ปร ยฺห ปร ไมจ ละ โกะ
 และ โน่ง, พะจาว เกียส เม็ญ โดว อี มัซ
 ปร ไมจ ละ เปอะ. ปรุย มัปร ยฺห โรส อี ดอก
 เซ. ³⁴ ไลลวง เกือส เปอะ ปรุย รอม เวีย
 โอเอ็ส ยฺห เปอะ, ดัซ เปอะ เกือส ละ โม ปร
 ปรุน โรก ละ และ โน่ง โส, พะจาว เกียส
 เม็ญ โดว อี มัซ ปร ไมจ ละ เปอะ. ปรัง มัซ
 ปรุย มัปร รอม เวีย โรส โอเอ็ส นิง ปรุ และ
 นิง รไมจ อี ปรุย ซ โรก แม ละ และ ดอก
 ไพรม อี. ³⁵ โม เปะ ปรังเมอ โอ เปอะ ไมจ
 ยฺห ดอก เซ. ไมจ เปอะ ฮรั๊ก โม ปร เกละ
 ยฺห และ. ไมจ เปอะ ยฺห ปร ไมจ ละ อี. ไมจ
 เปอะ เกือส ปรุย รอม เวีย โอเอ็ส เต็อง โอ
 เปอะ รไมจ ปรุย โรก ละ และ. ดัซ เปอะ
 ยฺห ดอก เซ ซ ระ ลั้วน เปอะ ซกี. ซ มัซ
 โรส เปอะ กวน พะจาว ปร ดีก นิง ฮลาวง
 และ. พะจาว เซ ยฺห ปร ไมจ ละ ปรุย เต็อง
 โม ปร โอ ยฺง กุนมุ่น ยฺห อี, เต็อง โม ปร ซอก
 ปร เบร. ³⁶ ไมจ เปอะ เล็ยก พาวม ซะ ไร
 นิง ปรุย, ดอก เล็ยก พาวม ซะ ไร เปอะ
 เปอะ นิง ปรุย โรส.

³⁷ “ปรุ ดัคซัน ปรุย ไม ญวาค เปอะ คุด ละ.
 พะจาว ซ ดัคซัน โดว โรส โม เปะ ซกี อี.
 ปรุ เต็ ปรุย เยอ. พะจาว ซ เต็ โดว โรส โม
 เปะ ซกี อี. ไมจ เปอะ โดว ที ซะ โร
 โกลยจ ปรุย. พะจาว ซ ที โดว โรส โม
 เปะ ซะ, โรส โดว โรส โม เปะ โกลยจ
 ซกี อี. ³⁸ ไมจ เปอะ เกือส โอเอ็ส ละ ปรุย.
 พะจาว ซ เกือส โรส โอเอ็ส ละ โกะ เปอะ

ซกี อี. ซ มุ อี ละ เปอะ นาวก ซ รน่าวก
 อี ละ เปอะ โฮวาน. รคฺย ยฺห เปอะ ซ ญัน อี
 ละ เปอะ นาน. ซ เกือส อี ละ เปอะ นาวก
 ลโมก ปอ วิธ และ. ซ โฮส ฮา ปรุน ไร
 เปอะ. ซมอย เปอะ ละ ปรุย นิง รคฺย ออช,
 พะจาว ซ ซมอย โรส อี ละ โกะ เปอะ นิง
 รคฺย เซ,” อัส เซ.

³⁹ พะเยซุ อัส ลปฺง ปันฮา ละ อี ดอก เฮ็.
 “ปรุย จัก โด ปรุย จัก อัม ซ เกียส ตาว อี ปรุ
 และ? โม ซ คุด ซกี อี โดะ คี เต็อง ลอ
 และ? ⁴⁰ ลูกซิก เกียส ระ โดว ฮา คุด ยฺห
 และ. ลูกซิก ปรุย โครยญ โฆะ อี ดัซ เอ็จ
 โจป เอ็ยัน โส ติน ซ ดอก โรส คุด ยฺห และ.

⁴¹ “เมอຍุ แก เปอะ ครัม และะ โฆยฮ
 ไร เอ็ยกปรุ และ เต็อง โอ เปอะ อาวม โคะ
 เต็อง โฆง อี โดะ ไร โกะ และ? ⁴² เกียส
 อัส โน่ง เปอะ ตี และ เกียส คลวยฮ ครัม
 และะ โฆยฮ ไร ปรุ และ เต็อง ระ โคะ
 อาวค โดะ ไร โกะ เปอะ เมอ? ประ ปรุย ไล
 โกะ ไล เอ็ยง เงอ, ไมจ เปอะ กอช โคะ
 เต็อง โฆง อี นิง ไร โกะ และ เซ เกือส
 โอก ฮัม, เคอ็ม เปอะ ซ เกียส ยฺห ที ละ ซ
 คลวยฮ และ ครัม และะ โฆยฮ ไร ปรุ และ
 เซ โอก.

ไล โคะ ไม เปลิ อี

⁴³ “เจ็อ โคะ ไมจ, ไก โดว ญ็อม เกิด
 เปลิ โอ ไมจ นิง อี. เจ็อ โคะ โอ ไมจ,
 ปรุ โรส ซ เกียส เกิด เปลิ ไมจ นิง โรส.

44 โคะ โครยญ เจือ, ปุย ยุง ป มัธ อี เบือ
 เพลิ อี. ปุย แจง โอ อี ช โฮลส เปส เพลิ เม
 เนอิม นิง โคะ กัด เตอ. เพลิ อะงุน ปุ โรส
 ช โฮลส เปส อี เนอิม นิง ไรป กัด. 45 ปุย
 ไมจ เจอ ช ฮอย ป ไมจ โลญ และ โคะ
 รพาวม และ. ปุย โอ ไมจ เจอ ช ฮอย โรส
 ป โอ ไมจ โลญ และ โคะ รพาวม และ.
 ปุย นาวก รพาวม นิง ออช มายญ อี ดิน ช
 อู เซ.

ป ยุษ เญือะ ลอา ปุย

46 “เมอญ อัส เลาะ อัส ลาน เปอะ
 ‘พะโองจาว’ เน เตือง โอ เปอะ ยุษ ตัม ป
 อัส อี อิง ละ เปอะ? 47 เมาะ ป เญือะ เคะ
 อี ไม่ ฮมอง อี ลปุง รโองะ โอะ เฮี ไม่
 เนอิง อี ดอก อัส ฮะ, อี ช แพป ละ เปอะ
 ไม่ โล เฮี. 48 ช ดอก ป ยุษ เญือะ, กาวง
 โคะ ค่อง อี โคะ เกือฮ อี ฮอยจ ละ ชโมะ
 ระ ตี. ปัง ฮอยจ รอวาม ระ ละ ปอ แทค
 อี ค่อง เซ, ฮอย โดว ยุษ เญือะ เซ นิง ตอน
 ก โบลวง อี. 49 ป ฮมอง ลปุง รโองะ โอะ
 เฮี ไม่ โอ อี เนอิง ดอก อัส ฮะ, ช ดอก
 ปุย โบลวง เญือะ และ นา ก ลฮา เคะ ไม่
 ตู โคะ ค่อง ยุษ อี. เญือม ฮอยจ รอวาม
 ระ ละ เญือะ เซ หลอช ลเลอิม, โลจ โอยจ
 เอ็น,” อัส เซ.

พะเยชู เกือฮ กวนใจ ในลอยะ ไฮ

1 เญือม ฟายจ อัส พะเยชู โอเอือ เซ
7 ละ ปุย เตือง โอยจ อี, โฮว ฮอยจ ย่าง
 คาเพรนาอุม. 2 นา เซ ไก ใน ลอยะ ตัน
 นิง ตี ปุย. ปุย เซ ไก กวนใจ ป ฮรัก เนอิม
 ตี ปุย. กวนใจ อี เซ เซียน โชะ, เอ็จ ช
 ยุม ลอป เนอิม. 3 เญือม ฮมอง ในลอยะ
 เซ ฮอยจ พะเยชู ย่าง และ, เกือฮ โม ป
 กาด ป เฮียง ใน โม ยิว โฮว ปัว พะเยชู
 ฮอยจ เกือฮ กวนใจ และ เซ ไฮ. 4 โม
 ป กาด เซ ฮอยจ ปัว เนอิม ปัว แนม พะเยชู
 ดอก เฮี, “ในลอยะ เฮี โปง เนอิม ปะ เรอิม
 กวนใจ อี. 5 เอ็จ ฮรัก เนอิม ปุย เมือง เอะ.
 เอ็จ ยุษ โองชุต ละ เอะ ตี,” อัส เซ ละ อี.

6 พะเยชู โฮว เนอิม ไม่ อี ฮา อี. เญือม
 เอ็จ ชติ บุษ โรส อี ไม่ เญือะ อี เซ,
 ในลอยะ เซ เกือฮ ปุโฮมา และ โฮว อัส อี
 ละ พะเยชู ดอก เฮี, “จาวไน, ปุ เกือฮ ตี
 เปอะ ตุก ลอน รพาวม ฮา. อี มัช ปุย โอ
 ไมจ. โปง โดว ปะ ช โฮว กัด เปอะ ฮริม
 พรัง เญือะ เญะ เอ. 7 ช โฮว อี เคะ
 เปอะ ปุ โรส โปง ปะ. ปัว ปะ อัส ตี ลอา
 มายญ โน่ง. แจง ช ไฮ เอ็น อี กวนใจ อี
 เซ. 8 อี ยุง เงอะ นิง มัช โรส และ ปุย

อาวต ขริ่ม ป ระ อัมมันต ฮา โกะ แตะ. ไก
โรธ ตัน ป อาวต ขริ่ม อัมมันต อี อี. อี
ดวน ปุย โฮว ตี ปุย. โฮว เนอิม. ดัส ดวน
เอ็ญ โฮ, เอ็ญ เนอิม. ดัส ดวน กวนใจ ยุช
แตะ ยุช ออช, ยุช เนอิม เซ,” อัส เซ ละ
อี.

9 พะเยชู ญีอม ฮมอง อี ป อัส อี เงอิต
ซำ อี. ลเคือช อัส เอ็ ละ ปุย โฮวาน ป ฟวด
แตะ เซ, “ออี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, อี
ติ ยุ โดว ตี ชวง ป ระ รพาวม เจือ เมาะ
ปุย เอ็, บัง มัส โม อิชราเอน ปุ โรธ ไก,”
อัส เซ.

10 โม ป ดวน อี โฮว เซ, เมือต เอ็จ เอ็ญ
ฮอยจ ึ่ง ญีอะ ในลอยะ เซ, ยุ เนอิม เอ็จ
โฮ ไมจ กวนใจ อี เซ.

**พะเยชู เกือช กวน แมฮัง โกช โอม
แม**

11 ฟวยจ เซ แม ญีอะ พะเยชู โฮว แม
ฮอยจ ย่าง นานิน. โม ลูกซิก อี ไม่ ปุย
โฮญ โฮว โรธ ไม่ อี โฮวาน. 12 ญีอม
ฮอยจ อี โบ รเวอะ ขรุง ย่าง เซ รโตช
ยุ โม ป กลอม ป ยุม. ตะ โฮว รมอยจ
อี. ป ยุม เซ มัส กวน แมฮัง. ไก ตี เซ
โน่ง กวน รมะ อี. ปุย ย่าง เซ โฮวาน
ป โฮว ไม่ มะ อี ละ ช ดาว แตะ ป ยุม
เซ. 13 พะโอังจาว ญีอม ยุ อี ปโรไปวน เซ
เล็ยก พาวม โชะ ัง เนอิม ึ่ง อี. อัส เอ็
ละ อี, “ปุ ญีอะ เยอม,” อัส เซ.

14 ญีอม เซ เล็ยก เตอะ ไปญ โคะ โลง
เซ. โม ป กลอม อี เซ ลโลละ ซำ อี. พะเยชู
อัส เอ็, “กวน เบลีย, อี อัส ละ เปอะ, โกช
เมือช,” อัส เซ ละ ป ยุม เซ. 15 ญีอม เซ
ป ยุม เซ โกช งาวม. ลปุง เอิน ไม่ ปุย.
พะเยชู มอป ป รมะ เซ ละ มะ อี.

16 ปุย เตือง โอยจ อี บระ ฮลัต ซำ อี.
ลีลาว โรธ พะจาว ึ่ง อี. อัส เอ็, “ป ซิป
ลปุง พะจาว ระ ไล เอ็จ ฮอยจ เกิต เนอิม
ลลึง อะ,” อัส เซ. “พะจาว เอ็จ ฮอยจ
ละ ช เรอิม แตะ ปุย ใน แตะ,” อัส โรธ
เซ งอน. 17 ป ยุช ป อัส พะเยชู เซ พรุ
เอ็อ ไคว เมือง ยูได้ ไม่ แควน ก ซติ อี ไม่
อี.

**โม ลูกซิก โยฮัน ฮอยจ โฮมญ
พะเยชู**

18 โม ลูกซิก โยฮัน โฮว รโฮงะ ไลลวง
โอเอ็ช เซ ละ โยฮัน. โยฮัน เซ กอก
ลูกซิก แตะ เอ็ญ เคะ แตะ ลอา ปุย.
19 ดวน อี โฮว เคะ พะโอังจาว ไม่ ดวน อี
โฮมญ อี ึ่ง อี ตอก เอ็, “อัม มัส ปะ ป อัส
ปุย ช ฮอยจ เซ? อะ อัม ไมจ ลัง มอง ปุย
โฮญ?” ดวน อี อัส อี ตอก เซ.

20 ญีอม เอ็จ ฮอยจ ปุย ลอา เซ เคะ
พะเยชู, อัส เอ็ ละ อี, “โยฮัน ป เกือช ปุย
รป ปปติชมา เซ ดวน อะ ฮอยจ เคะ ปะ.
อัม มัส ปะ ป อัส ปุย ช ฮอยจ เซ? อะ อัม
ไมจ ลัง มอง ปุย โฮญ? ดวน อะ อัส เซ

ละ เปอะ.”

²¹ญ๋อม เซ ปุก ญ๋อม เกือฮ พะเยชู ป โชะ ไฮ โฮวาน เจือ. เกือฮ อี โปน ฮา ฟี โฮวาน ปุย ไม เกือฮ อี ป โชะ ป กระ นิง อี ไฮ. ป จัก ไร่ ไฮ โรฮ โฮวาน ปุย.

²²พะเยชู โลยฮ อี ละ ลูกซิก โยฮัน ดอก เฮี, “เฮีญู รโห่งะ ละ โยฮัน ดอก ยุ ดอก ฮมอง เปอะ เฮี. ป จัก เอ็จ เกียฮ ยุ โอเอ็ฮ, ป ดักได๋ เอ็จ เกียฮ โฮว, ป ลาวด เอ็จ ไฮ ไมจ แม, ป ฮลัด เอ็จ รฮอง ฮยวก อี, ป ยุม เอ็จ โกฮ โอม แม, โม ป ตุก ป ญัก เอ็จ ฮมอง ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ พะจาว.

²³เมอะ ป โอ ซองไซ รพาวม นิง ไลลวง อี อี เอ็จ โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน แตะ, ไมจ เปอะ เฮีญู รโห่งะ ละ โยฮัน ดอก เซ,” อฮ เซ ละ อี.

²⁴ญ๋อม เอ็จ เฮีญู ลูกซิก โยฮัน เนอ, พะเยชู รโห่งะ ไลลวง โยฮัน เซ ละ โม ป รเจฮิม นา เซ. อฮ เฮี ละ อี, “โม เปะ ญ๋อม โฮว เปอะ เคะ โยฮัน นิง ลัน เวือฮ เซ, เมอ โฮว แลน เปอะ? อัม มฮ โฮว ชาวป เปอะ แลน คงเคียง รนา นิง โรวก กี่ อี? มฮ โดว อี คี. ²⁵โม เปะ เมอ โฮว แลน เปอะ? อัม มฮ โฮว แลน เปอะ ป นุง ย่อง ตี แตะ นิง เครฮิง คี? แจง โอ อี มฮ ฮา. ง่อต แลน. โม ป นุง ย่อง ตี แตะ ดอก เซ ไม ป โชม ไมจ โอจ มวน มฮ ป อาวค นิง ญ๋ออะ กซัด. ²⁶คฮ มฮ ดอก เซ โม เปะ เมอ โฮว แลน เปอะ? อัม

มฮ โฮว แลน เปอะ ป ซิป ลปุง พะจาว ละ ปุย? ติน ซ มฮ เนฮิม อี. อี ซ รโห่งะ ละ เปอะ. ปุย เซ มฮ ป ระ แม โล ฮา โม ป ซิป ลปุง พะจาว โหะ. ²⁷เอ็จ มฮ โยฮัน เฮี ป ไฮฮ ปุย อัง ไลลวง อี นิง พะทัม โหะ โอ. อฮ เฮี, ‘แลน เมือ, อี ดวน ป ซิป กัม นัม ปัก แตะ โฮว รกา เปอะ ตี ปุย. ปุย เซ ซ เพรียง อัง กระ ละ เปอะ ลักกา เปอะ.’ อฮ เซ พะจาว. ²⁸ออี อฮ ละ เปอะ ตัม เนฮิม อี, เมอะ ป เกิด นิง ปลัฮตะ เฮี โก โดว ตี เนฮิม ป ระ โล ฮา โยฮัน ป เกือฮ ปุย รัป บัปติขมา เซ. ปัง มฮ ดอก เซ, ป ตัก นิง แตะะ โล แตะะ นิง บันเมือง ยุฮ พะจาว ปังเมอ ระ แม ฮา โยฮัน เซ โล อี,” อฮ เซ พะเยชู.

²⁹ญ๋อม เอ็จ ฮมอง อี ป อฮ อี เซ โม ลัปชตอน ไม โม ป เกป พาศี โอเอ็ฮ ลีลาว เอิน พะจาว มฮ อี. อฮ พะจาว มฮ ป ซิป ป ไฮ. เอ็จ มฮ โม เซ ป ญอม รัป บัปติขมา เนฮิม นิง โยฮัน เนอ. ³⁰โม ฟารีไซ ไม โม ป ยุง ที โกคไม นิง พะทัม ปังเมอ โอ ญอม รัป บัปติขมา เซ. มฮ โอ อี ญอม ยุฮ ดอก ปุก อี รพาวม พะจาว ละ โกะ แตะะ โอฮ.

³¹พะเยชู อฮ แม เฮี, “ปุย เจน เฮี เยอ อี ซ แพป ไม เมอ? ซ ดอก เมอ โม เฮี เยอ? ³²ซ แพป ไม กวนค จาวม รงะ ตะโบรก ไม อฮ อี ละ ปุโฮมว แตะะ ดอก เฮี, ‘อะะ เอ็จ ปัง เป็ ละ เปอะ, โม เปะ

บั้งเมอ โอ เปอะ ญอม ฟอน. บั้ง เยื่อมฯ
 ญิตฯ อะะ, โม เปะ ญอม เปอะ โดว ลั้ง
 โฆว ไม อะะ, อ้อ เซ โม กวนคฺ เซ.
 33 ดอก ไรช เซ โยฮัน ป เกือช ฟูย รัป
 บั้งติชมา เซ ฮอยจ ไม โอ แตะ โชม ไอช
 ดอก ฟูย. โม เปะ อ้อ เปอะ ม้อ ป เลี้ยก
 ฟี่ นิง ฆ่า อี้. 34 ป ม้อ กวน ฟูย ปลั้ชตะ
 ฮอยจ ไม โชม ไม ญู แตะ ดอก ฟูย. โม
 เปะ บั้งเมอ เพี้ยก เปอะ ดอก เฮี, แลน ฟูย
 เฮี เมือ. ม้อ ฟูย โชม ไอช โชม วิช, ญัม
 ญู แตะ ไปล, ไม โฆมา ตี อี้ ไม โม ป
 เกป พาศี โอเอือ ไม ฟูย ม้อ, อ้อ เปอะ เซ.
 35 บั้ง อ้อ ฟูย ดอก เซ กัมกิต วิไซ ไมจ ฟูช
 พะจาา บั้งเมอ ช เปลีส ที ม้อ แตะ ป เนอิม
 ป แนม ป ปุก ป ลอก เปือ โม ป ญอม ไอช
 เซ, อ้อ เซ ละ อี้.

พะเยชู โชม ญือะ ฟารีไซ ตี ฟูย

36 ไก โม ฟารีไซ ตี ฟูย กอก พะเยชู
 เอือญ โชม ญือะ แตะ. พะเยชู โฮว โชม
 เนอิม ญือะ เซ. 37 ย่าง เซ ไก ปรโปวน
 นิง ตี ฟูย. ไพรม อี้ ม้อ ฟูย กอ ฆอก ไล.
 ฟูย เซ ญืออม ฮมอง อี้ โชม พะเยชู ญือะ
 ฟารีไซ เซ, ไรวก ลอยชช ฮอยช ฮง่า ฆ่า
 อี้ ตี บั้ง. 38 ญ่ม ลักคะ พะเยชู โบ ชวง
 อี้. เยื่อม ไม อี้. รवाद อี้ ไร เอิน นิง ชวง
 พะเยชู. บัวต ชวง อี้ นิง ฮัก แตะ. ฮงัก
 แนม ชวง อี้ ไม อี้. ฟวยจ เซ โทก ลอยชช
 ฮอยช ฮง่า เซ นิง ชวง อี้.

39 ป ม้อ ฟารีไซ ป บัว พะเยชู โชม
 ญือะ แตะ เซ ญืออม ฟู อี้ ฟูช ปรโปวน เซ
 ละ อี้ ดอก เซ, อ้อ เฮี โตะ รพาม แตะ,
 “ม้อ ม้อ เนอิม ฟูย เฮี ป ซิป ลุง พะจาา,
 ตีน ช ฟูง อี้ ไลลวง ปรโปวน ลอก แตะ เฮี.
 ตีน ช ฟูง อี้ ม้อ อี้ ฟูย ฆอก ลัม เลือ ไล,”
 อ้อ เซ โตะ รพาม แตะ.

40 พะเยชู อ้อ เอิน อี้ ละ อี้ ฆ่า อี้,
 “ซีโมน, อี้ ไก ป ฆวด อ้อ ละ เปอะ,” อ้อ
 เซ. “อาจัน, อ้อ เมือ,” อ้อ เซ ละ อี้.

41 พะเยชู อ้อ เฮี ละ อี้, “ไก ปรเมะ ลอา
 ฟูย, รมะ ม่า นิง ฟูย ตี ฟูย. ตี ฟูย อี้ รมะ
 ม่า พอน รอย เค่นาริอัน. ตี ฟูย อี้ รมะ อี้
 รชอน เค่นาริอัน. 42 ญืออม โอ โม เซ ฟูน
 ไรก รมะ อี้ นิง แตะ, กุม ม่า เซ เกือช อี้
 ฟวยจ เยือ ละ อี้ เคือง ลอา อี้, รมะ อี้ นิง
 แตะ เซ. ฟูย ลอา เซ ม้อ ฟูย นิง อี้ ป ระ
 รพาม ฮรัก ละ กุม ม่า เซ นิง อี้?” อ้อ เซ
 ละ อี้.

43 ซีโมน โลยช อี้ ละ อี้ ดอก เฮี, “ตีน ช
 ม้อ ป ระ รมะ นิง อี้ เซ แกต เตอ แลน,”
 อ้อ เซ. พะเยชู อ้อ เฮี, “เอือจ ปุก ดอก แกต
 เปอะ เซ,” อ้อ เซ พะเยชู.

44 ญืออม เซ พะเยชู แมฆี แลน ปรโปวน
 เซ. อ้อ เฮี ละ ซีโมน, “อัม ฟู เปอะ
 ปรโปวน เฮี? อี้ ฮาก ญือะ เปะ. ปะ
 เกือช เปอะ โดว รอาม เนี ละ ช รวยจ
 อี้ ชวง แตะ นิง. ปรโปวน เฮี บั้งเมอ
 เอือจ รวยจ อี้ นิง รवाद แตะ ไม บัวต อี้

นิ่ง ฮัก และ. ⁴⁵ ปะ ฮงกิด เปอะ โดว
ออี. ปุย เฮี เอ็ง ฮงกิด แนฮ ชวง อี เนอิม
เญือม ฮอยจ โรง เงอะ. ⁴⁶ ปะ ตา เปอะ
โดว ลอยฮ นิง ไกญ ออี. ปุย เฮี บังเมอ
เอ็ง โทก ลอยฮ ฮอยฮ ฮงกิด นิง ชวง เงอะ.
⁴⁷ ออี อ้อ ละ เปอะ. เอ็ง ที นิง ระ รพาวม
ฮรัก เปลีส อี เฮี, เอ็ง ยง อี ยวก พะจาว มัป
โฮวน ยุส และ เซ. ปุย ด้อ อวาม รมัฮ ตุด
โปน และ, ซ รมัฮ โรฮ รพาวม ฮรัก ยุส,
อ้อ เซ.

⁴⁸ ฟวยจ เซ พะเยชู อ้อ เฮี ละ ปรโปวน
เซ, “มัป ยุส เปอะ เอ็ง ยวก ละ เปอะ,” อ้อ
เซ.

⁴⁹ ปุย โฮญ ป โชม ดิ ไม อี เซ อ้อ เฮี
โตะ รพาวม และ, “ปุย เฮี ม้อ ปุย แล?
เกียฮ ปุน ยวก โน่ง มัป เมอ?” อ้อ เซ.

⁵⁰ พะเยชู อ้อ เฮี ละ ปรโปวน เซ,
“รพาวม เจือ เปอะ เอ็ง เกือฮ ปะ โปน มัป.
เอิญู ไมจ เอิญู มวน เมฮ,” อ้อ เซ.

โม ป โฮว ไม พะเยชู

¹ ฟวยจ เซ พะเยชู โฮว ไป โฮว
8 มา โฮวน โดฮ, ครอย ไลลวง ตอก
คัตเตียง พะจาว ปุย ปล้อเตะ, เตือง ย่าง
ระ ย่าง แดวะ. โม ลูกซิก อี กาว ลอ
ปุย เซ โฮว โรฮ ไม อี. ² โม ปรโปวน
ป เอ็ง โฮ โชะ ไม ป เอ็ง โปน พี โฮว
โรฮ ไม อี ง่อน. ม้อ มาเรีย ดิ ป อ้อ ปุย
มาเรีย มักดาลา ไม. ปุย เซ พะเยชู เอ็ง

โครฮ พี นิง อี โอก อาแลฮ ต้ว. ³ โนก ฮา
เซ ม้อ โยฮันนา ดิ ป ม้อ ปรโปวน เญือะ
คูลา. คูลา เซ ม้อ ฮัวนา ป แลน แก
โอเอิส เญือะ กซัด เฮโรต, ไม ชูซันนา ดิ
ไม ปรโปวน โฮญ โฮวน ปุย. ม้อ ป กอ
เรอิม พะเยชู ไม ลูกซิก อี นิง คาว คอง ยุส
และ.

ปุย วัน เฮงาะ

⁴ ปุย โฮวน ย่าง ฮอยจ แนฮ เคะ พะเยชู
โฮวน ปุ ปุ. เญือม รเจอิม ปุย โฮวน เนอ
พะเยชู อ้อ โอเอิส ละ อี นิง ลปง ปันฮา
และ. ⁵ อ้อ เฮี, “โก ปุย ดิ โอก โฮว ละ
ซ วัน และ เฮงาะ. เญือม วัน อี เฮงาะ
เซ ครอยจ ดุฮ เขียง กระ ง่อน. ปิน ปุย.
ฮอยจ ปวก โชม โชม. ⁶ ง่อน อี ดุฮ นา
ก ตุ ซโมะ เฮอร์ เตะ. เญือม กวยฮ อี
ตุโต ฮอยฮ เอิน, นิง ฮอยฮ ลอน ก อาวต
ออี. ⁷ ง่อน อี ดุฮ ลลิ่ง กัด. กัด เซ ระ ปุ
ปุ เตือ อี. ⁸ ง่อน อี ดุฮ นา ก ไมจ เตะ.
กวยฮ ระ ฮอน ปุ ปุ. เปลิ ยุส และ ดิ รอย
เตะ,” อ้อ เซ. พะเยชู อ้อ แม เฮี, “โม ป
โก ฮยาก เกอ ไมจ อี งอต,” อ้อ เซ.

⁹ โม ลูกซิก เกอ โฮมญ พะเยชู นิง ป อ้อ
ออี ไม ลปง ปันฮา อี เซ. ¹⁰ พะเยชู อ้อ เฮี,
“ลปง โคะ ป เกว ไม ตอก ฮอยจ คัตเตียง
พะจาว ปุย เอ็ง โทต พะจาว ละ โม เปะ
นิง ซ เกือฮ อี โม เปะ ยง. ละ ปุย โฮญ ซ
เพอิก อี ละ อี นิง ลปง ปันฮา และ. โม เซ

ปัง โฮลส แลน อี ปังเมอ โอ ช ยุ โอเอ็ช.
ปัง โฮลส ฮมอง อี ฟู โรส ช คาว คิง อี.

11 “ลุปง ปันฮา ไลลวง วัน ปุย เฮงาะ เซ
เอ็จ มัฮ ดอก เอ็, โนง เฮงาะ เซ แพป ไม่
ลุปง พะจาา. 12 เฮงาะ ครอยจ ดุช เข็ยง
กระ เซ มัฮ ดอก ปุย ฮมอง ลุปง พะจาา.
พี ระ ปังเมอ ฮอยจ ลู ดุช ลุปง เซ ฮา
รพาวม อี, นิง โอ อี ช เก็ฮอ เจ็อ อี ละ ช
โปน อี มัป ยุช แตะ. 13 เฮงาะ ดุช นา
ก ตุ ชโมะ เซ มัฮ ดอก ปุย ฮมอง โรส
ลุปง พะจาา. รัป อี ไม่ ไมจ มวน รพาวม
แตะ, ปังเมอ โอ อาวด นิง อี ปอ ซำต แรฮ
อี โตะ รพาวม แตะ. มัฮ เจ็อ อี ตี เตะ
โน่ง. ญ็อม ฮอยจ ลอง โอเอ็ช รพาวม อี,
ไฆร เอ็น ฮา ลุปง เนอิม ฆำ อี. 14 เฮงาะ
ดุช ลลิ่ง กัด เซ มัฮ ดอก โม ป ฮมอง
ลุปง พะจาา. ฟวยจ เซ กัน ตุก พาวม ปุย
นิง โอเอ็ช, ไม่ ไลลวง คาวคอง โฮวาน, ไม่
กัน ชาวป ปุย ป มวน, มัฮ ป ไฆลป ยุช
ลุปง พะจาา โจน โอ อี ญะาะ เก็ฮอ เปลิ.
15 เฮงาะ ดุช นา ก ไมจ เตะ เซ มัฮ ดอก
โม ป ฮมอง ลุปง พะจาา ไม่ รัป โอฮ อี
ไม่ รพาวม เนอิม แตะ ไม่ รพาวม ซำไซ
แตะ. อาวด แนฮ นัม ลุปง เซ ฮอยจ ละ
เกิต เปลิ อี.

ไลลวง ออม

16 “ปุย คัฮ เต็ ออม แจง โอ อี ช ครูป
นิง ทัง เงอ. แจง โอ อี ช อัง อี ฆรัม

เต็ยง โอจ แตะ. ฮา เซ ติน ช อัง อี นิง
ควน เต็ อี เดอิม โม ป เล็ยง โตะ ญ็อเซ เซ
ช โฮลส ยุ ชเป็ย เซ. 17 โอเอ็ช ป เมาะ
ปุย ก ไฆลป อี ช โก ป ดุช โรวค ฮอยจ
ก เปง อี. โอเอ็ช ป เลอ็ป ปุย ฮา ปุย ช
โก ป เปลีส เก็ฮอ ที ละ ปุย โครยญ เจ็อ.
18 โอเอ็ช ป ฮมอง เปอะ ไมจ เปอะ เครอ็ง
รใจจ นิง. ป โก โอเอ็ช ยุช ช นุ พะจาา
ละ อี โฮว ละ นาวก แตะ, ช รน่าวก อี ละ
อี โฮว ละ โฮวาน แตะ. ป โอ โก โอเอ็ช
ยุช ช ดุช แม อี ฮา อี เมาะ แกต แตะ โก
เยอ,” อัฮ เซ ละ อี.

มะ พะเยชู ไม่ เอ็ยกปู อี

19 ญ็อม เซ มะ พะเยชู ไม่ โม ปู อี
ฮอยจ เคะ พะเยชู, ปังเมอ โอ เก็ฮอ เล็ยง
เคะ อี นิง รเจอิม ลอน ปุย โบ อี. 20 โก
ป อัฮ เอ็ ละ พะเยชู, “มะ เปอะ ไม่ โม
ปู เปอะ ฮอยจ, ฆวด ยุ ปะ. ชุง มอง ปะ
กพร,” อัฮ เซ ละ อี.

21 พะเยชู อัฮ เอ็ ละ ปุย เค็อง โออยจ อี,
“ป ฮมอง ลุปง พะจาา ไม่ เนอ็ง อี ป อัฮ อี
เอ็จ มัฮ โม เซ ป มัฮ มะ เกอะ ไม่ เอ็ยกปู
อู,” อัฮ เซ ละ อี.

พะเยชู ฮัม กำ

22 ตี ฆงะ อี พะเยชู เล็ยง โตะ โล่ง ไม่
โม ลุกซิก แตะ. อัฮ เอ็ ละ อี, “ไมจ
เอะ เค็อง ปลัฮ รอวาม ฮอยจ บลัฮ ลัก

เด็ด,” อัส เซ. ญี๋อม เซ โอก โฮว เนอิม.
 23 ลโล โฮว อี เซ พะเยชู ปุ่น ไอจ. ญี๋อม
 เซ ปลั๊ช รออวม เซ ฮอยจ ก้า ระ ก้า กอ
 ละ. โลง อาวต อี เซ เลี้ยก รออวม นิง ปอ
 ช นาวก อี เอ็น. ซติ ไม่ ช รมั่ม แตะ ฆ่า
 อี.

24 โม ลุกซิก อี เลี้ยก ซอ พะเยชู. อัส
 เฮี, “ปอคู, ปอคู, เอะ ช รมั่ม เมอะ,” อัส
 เซ. พะเยชู โกฮ ฮัม ก้า เซ ไม่ ดวน
 รออวม พุกเพี้ยก เซ อาวต โฆย. ญี๋อม เซ
 ญี๋ต เอ็น ก้า เซ. รออวม ปุ โรฮ ญี๋อะ
 พุกเพี้ยก. อาวต โฆย โอยจ เอ็น.

25 พะเยชู อัส เฮี ละ โม ลุกซิก แตะ,
 “ไก ก เมอ รพาวม เจื่อ เปอ?” อัส เซ. โม
 เซ เงอิต เนอิม เงอิต แนม ฆ่า อี. ฮลัด ไม่
 อี. อัส เฮี ละ ปุ แตะ, “ปุย เฮี มัส ปุย ตอก
 เมอ แล? ดวน รออวม ไม่ ฮัม อี ก้า อาวต
 ยุช อี,” อัส เซ.

ปุย เลี้ยก พี นิง

26 โม เซ ลอด ไม่ โลง ฮอยจ เมือง
 เกราชา บลั๊ช ปลั๊ช รออวม ลัก เด็ด.
 27 ญี๋อม โอก พะเยชู ฮา โตะ โลง เซ
 ฮอยจ ปุย เมือง เซ เคะ อี ตี. มัส ปุย
 เลี้ยก พี นิง โฮวน. เอ็จ เล็ญญ โอ อี ญี๋อะ
 โอย เกรอ็ง เซอิก แตะ. ญูอม โดว อาวต
 นิง ญี๋อะ นิง มา แตะ. อาวต ลอป โตะ
 อุโมง รมอยจ ปุย ป ยุม นิง. 28 ญี๋อม
 ยุ อี พะเยชู ปุย เซ ครวก เอ็น. ฆล้า เอ็น

ลักกา อี. อัส เฮี ละ อี เรียง, “โอ เยชู กวน
 พะจาว ป ตีก นิง ฮลาวง แตะ, เมอ ช ยุช
 เปอะ ละ อี อี? อี ปัว ปะ โอ คัมตุง
 แตะ,” อัส เซ. 29 มัส อัส อี ตอก เซ นิง
 เอ็จ ดวน พะเยชู พี เซ โอก ฮา แตะ. พี เซ
 กอ คัมตุง ปุย เซ. ปิง คัง ปุย ไม่ ปุก ปุย
 ตะ ชวง อี นิง เฮลัจ, ดุด ลัง ยุช อี โฮวน
 โฮวน. พี เซ โครฮ แนฮ ปุย เซ โฮว อาวต
 นิง ลัน เวือฮ เซ.

30 พะเยชู โฮมญู อี ตอก เฮี, “ปุย มอยฮ
 เปอะ?” อัส เซ. “ออี มัส โกต กอง,” อัส
 เซ. มัส อัส อี ตอก เซ นิง เอ็จ โฮวน
 พี เลี้ยก อาวต นิง แตะ. 31 พี โม เซ
 ปัว เนอิม ปัว แนม พะเยชู โอ โครฮ แตะ
 เลี้ยก โตะ ครุช มอ นโฮก.

32 แควน เซ ไก เล็จ นิง ตี มู. โฮว ไร
 ชาวป โขม นิง ตีป. พี โม เซ ปัว พะเยชู
 เกือฮ แตะ เลี้ยก นิง เล็จ โม เซ. พะเยชู
 ไปง อี เลี้ยก. 33 พี โฮวน เซ โอก เนอิม
 ฮา ปุย เซ โฮว เลี้ยก นิง เล็จ โม เซ. เล็จ
 ตี มู เซ เตน เล็ฮ ก พรัก อี รมั่ม นิง ปลั๊ช
 รออวม. ยุม เตือง มู แตะ.

34 ป เลียง เล็จ โม เซ, ญี๋อม ยุ อี โอเอ็ช
 โล เซ, ตอ เอ็ญญ รโฮงะ อี ละ ปุย นิง ย่าง
 ไม่ ปุย กพริ ย่าง. 35 ปุย โม เซ โฮว แลน
 อี ฆ่า อี. ญี๋อม ฮอยจ อี เคะ พะเยชู ยุ ปุย
 เอ็จ โอก พี ฮา เซ งาวม โบ ชวง อี. เอ็จ
 จาวป เกรอ็ง เซอิก นิง เอ็จ ยุง อี คิง แตะ.
 โม เซ ฮลัด เตือง โอยจ แตะ. 36 โม ป

เอ็ง โฮลธ ยู อู รโฆงะ ตอก ไฮ ปุย เซ ละ
 ปุย. 37 ญ็อม เซ ปุย ติ มู ป อาวต เมือง
 เกราชา เซ ปัว พะเยชู เอ็ญ ฮา เมือง แตะ
 นิง ฮลัด ลอน แตะ เต็อง มู แตะ. พะเยชู
 เล็ยก โตะ โลง ฆา อี. เอ็ญ เนอิม ฮา อี.

38 ปุย เอ็ง โอก พี ฮา เซ ปัว เนอิม ปัว
 แนม โฮว ติ ไม พะเยชู. พะเยชู บังเมอ
 ดวน อี เอ็ญ. 39 อัส เฮ็ ละ อี, “เอ็ญ นิง
 ญ็อะ เปอะ. รโฆงะ ละ ปุย ไลลวง โอเอ็ฮ
 ป เอ็จ ยุส พะจาว ละ เปอะ,” อัส เซ. ปุย
 เซ เอ็ญ รโฆงะ เนอิม ไลลวง ป ยุส พะเยชู
 ละ แตะ เล็ป ย่าง เซ เอ็น.

ไลลวง กวน ไยโร ไม ปรโปวน โชะ ติ ปุย

40 ญ็อม เอ็ง เอ็ญ พะเยชู ฮอยจ บลัฮ
 ลัก ย่าง แตะ โม ลัษต่อน รโนฮ รซัง
 อี. มัส รกวน อี เอ็ญ เต็อง โอยจ แตะ.
 41 ญ็อม เซ ฮอยจ ป กวต โฮงซุต โม ยิว
 นิง ติ ปุย. มอยฮ อี มัส ไยโร. นุ่ม เอ็น
 โบ ชวง พะเยชู. ปัว พะเยชู เอ็ญ ไม แตะ
 นิง ญ็อะ แตะ. 42 ไก ติ โน่ง กวน เคร็ฮ
 อี. อาญู อี ไก กาว ลอา เนอิม. กวน อี
 เซ โชะ, เอ็ง ช ยุม ลอป เนอิม. ปัว พะเยชู
 โฮว ไม แตะ ฆา อี.

ลไล โฮว พะเยชู ปุย โฮวาน เซ ฆนัต ปุ
 แตะ รวิต รเว็ยง พะเยชู โครยญ ลวง อี.
 43 นา เซ ไก โรฮ ปรโปวน นิง ติ. โชะ
 ปรว็ง ฆนัต. เอ็ง ไก กาว โรฮ ลอา เนอิม

โชะ อี เซ. โอยจ ตี ละ ม่า ยุส อี นิง ไก
 อี มาต มอ, บังเมอ โอ ไก ป ปุน เก็ฮ อี
 ไฮ. 44 ปุย เซ เล็ยก ลัก เคะ พะเยชู ฆนัต
 ลลั้ง ปุย โฮวาน เซ. เต็อะ เป็อ ดั้ง ลปี อี.
 ญ็อม เซ โฮจ เอ็น ฆนัต อี เซ.

45 “ปุย ป เต็อะ เป็อ อี อี?” อัส เซ
 พะเยชู. โม เซ ดัง โคน ดัง อัส ติ แตะ
 โอ เป็อ อี. เปโตร อัส เฮ็, “ปอคู, ปุย รวิต
 รเว็ยง เปอะ เฮ็ ฆนัต โอยจ ปะ, ลอก ตี
 ปะ,” อัส เซ ละ อี.

46 พะเยชู อัส เฮ็, “เอ็ง ไก ติ ปุย ป เต็อะ
 เป็อ อี อี. อี ยุง เงอะ นิง อาวม แตะ โอก
 อัมนัด แตะ ฮา แตะ ง่อน,” อัส เซ.

47 ญ็อม เซ ปรโปวน เซ ยู โอ แตะ
 ญ็อะ เก็ฮ เมอะ ไล แตะ. ฮอยจ ไม รกุส
 รเต็ยง แตะ. นุ่ม โบ ชวง พะเยชู. รโฆงะ
 ตอก ฆวต เป็อ แตะ พะเยชู ไม ตอก ไฮ
 เอ็น แตะ จุบัน เซ ชองนา ปุย เต็อง โอยจ
 อี. 48 พะเยชู อัส เฮ็ ละ อี, “กวน, รพาวม
 เจ็อ เปอะ เอ็ง เก็ฮ ปะ ไฮ. เอ็ญ ไมจ
 เอ็ญ มวน เม็ฮ,” อัส เซ.

49 ลไล โอ อี ติ เต็อน ลอยจ ลปุง ฮอยจ
 ปุย เนอิม นิง ญ็อะ ป กวต โฮงซุต ติ ปุย.
 อัส เฮ็ ละ ไยโร, “กวน เคร็ฮ ปะ เอ็ง ยุม,
 ญ็อะ ไมจ เปอะ โดว เก็ฮ อาจัน ตุก
 รพาวม นิง,” อัส เซ.

50 พะเยชู ฮมอง อี. อัส เฮ็ ฆา อี ละ
 ไยโร, “ปุ โดวฮ ฆร็ว็ง ฆา. ไมจ เปอะ
 เจ็อ พะจาว ติ คุระ โน่ง. กวน เปอะ ช

ไฮ,” อัส เซ ละ อี.

⁵¹ ญี๋อม เอ็ง ฮอยจ อี นิง ญี๋อะ เซ เกือฮ โตว ปุย ไฮญู เลียก ไม้ แตะ โนก ฮา เปโตร ไม้ โยฮัน ไม้ ยาโคโบ้ ไม้ มะเปืออะ กวนดู เซ. ⁵² ปุย นา เซ เยือม โฆว เตือง มู แตะ. พะเยชู อัส เฮี, “ปุ ญี๋อะ เยือม. กวนดู เซ ยุม โตว. มัส ปุน อี ไฮจ,” อัส เซ ละ อี.

⁵³ โม เซ โล่ ญววยฮ พะเยชู เตือง มู แตะ นิง ยุง อี เอ็ง ยุม กวนดู เซ. ⁵⁴ พะเยชู โตวค เตะ กวนดู เซ. อัส เฮี ละ อี, “กวน, โกฮ เอ็น เมือ,” อัส เซ. ⁵⁵ ลปุ กวนดู เซ แม เลียก แม นิง กวนดู เซ ดอก ไพรม แตะ. โกฮ เอ็น จุบัน เอ็น. พะเยชู ดวน ปุย ดาว ป โชม ป ไฮฮ ละ อี. ⁵⁶ มะเปืออะ อี เงอิต เนอิม เงอิต แนม ฆ่า อี. พะเยชู บังเมอ ฮดอก อี โอ อู ไลลวง เซ ละ ปุย ไฮญู ตี ปุย เนอิม.

พะเยชู ดวน ลูกซิก แตะ ไฮว

¹ พะเยชู กอก ลูกซิก แตะ กาว ลอา **9** ปุย เซ เอ็ญู เคะ แตะ. เกือฮ อัมนัด ละ อี ละ ฮ เกือฮ อี ปุน โครฮ พี โอก ไม้ ปุน เกือฮ อี ป โชะ ไฮ. ² ญี๋อม เซ ดวน อี โอก ไฮว ครอฮ ไลลวง เอ็ง ฮติ ฮ ฮอยจ ตัดเตียง พะจาว ปุย ปลัฮเตะ. เกือฮ โรฮ อี เรอิม ป โชะ เกือฮ อี ไฮ. ³ อัส เฮี ละ อี, “ทัน โตว โรวก โอเอ็ฮ ละ ฮ

โกว เปอะ นิง กระ ไฮว เปอะ. ปุ โรวก โคะ ฆิ ไม้ ทอง ไม้ ป โชม ป ปอน เปอะ ไม้ ม่า ไฮ เปอะ. ลปี เปอะ ปุ โรฮ โรวก ลอา ปลัฮ. ⁴ ดัส โก ญี๋อะ ป ปุน รัปคัม โม เปะ ไมจ เปอะ อาวต ญี๋อะ เซ ฮอยจ ละ โอก เปอะ ฮา ย่าง เซ. ⁵ ดัส โก ย่าง ป โอ รัปคัม โม เปะ, ญี๋อม โอก เปอะ ฮา ย่าง เซ ปวยฮ อัง รก้า ติต ฮวง เปอะ, ละ ฮ เกือฮ อี แปน ควน ยุง อี ป พิต ยุช โกะ แตะ,” อัส เซ ละ อี. ⁶ โม ลูกซิก อี โอก ไฮว เนอิม ฮอยจ นิง ย่าง ปุย ไฮวาน ย่าง. ครอฮ ไลลวง กัน ระ ไล ยุช พะจาว ละ ปุย. เกือฮ โรฮ ป โชะ ไฮ โครฮญู โดฮ.

กซัด เฮโรต รังมะ รพาวม

⁷ กซัด เฮโรต ป มัส จาวเมือง จังวัด กาลีโล ฮมอง โรฮ อี ไลลวง ป ยุช พะเยชู ลลึง ปุย. รังมะ เอ็น รพาวม ฆ่า อี. ปุย ง่อน อี อัส โยฮัน ป เกือฮ ปุย รัป บัปติชมา เซ เอ็ง โกฮ โอม แม เนอิม ลัก ยุม แตะ. ⁸ ง่อน อี อัส อี มัส เปลีส เอลียา ตี แตะ ละ ปุย. ง่อน อี อัส อี มัส โกฮ โอม แม ป ซิป ลปุง พะจาว โฆะ ตี ปุย. เซ ป รังมะ รพาวม กซัด เซ ฆ่า อี. ⁹ กซัด เฮโรต อัส เฮี, “อ่า เอ็ง ฟวยจ เกือฮ ปุย กิต ไกญู โยฮัน เนอ. ปุย ฮมอง อ่า ไลลวง อี เฮี มัส ปุย แล?” อัส เซ. ฮาป แนฮ ดอก ฮ ไฮลฮ แตะ ยุ พะเยชู ฆ่า อี.

พะเยชู เลียง ปุย พอน เปือน

10 ฟวยจ เซ โม ป โฮว ฆรอน ลปุง ตัง พะเยชู เซ เอ็ญ เนอิม โฮว แตะ, ไรฮองะ กั้น ยุส แตะ ละ พะเยชู. พะเยชู ดาว โม เซ โอก โฮว ฮา ปุย ไฮญ ฮอยจ ย่วง เปตซาอิด่า. 11 ปุย โฮวาน ญ็อม ฮมอง อี โฮว อี ตอก เซ ฟวต โรฮ อี. พะเยชู รัปคัม โม เซ ไม้ รพาวม ไม้จ มวน แตะ. อุ ไลลวง ตอก ซ ฮอยจ ตัดเตียง พะจาว ปุย ปลัฮตะ ละ อี. ป โหะ หนึ่ง โม เซ เมาะ ป จัมเปน อี เกือฮ ไฮ, เกือฮ เนอิม อี ไฮ โครยญ โหะ อี.

12 ญ็อม เอ็จ ซ ปุ พริ อี โม ลูกซิก อี กาว ลอา เซ เอ็ญ เคะ อี. อัส เอ็, “ไมจ เปอะ เกือฮ ปุย โฮวาน เซ เอ็ญ ฮอยจ หนึ่ง ญ็อมะ หนึ่ง ย่วง ก ซติ อี ไม้ แควน เอ็, เดอิม ซ โฮลฮ ป โหิม ป ไอฮ แตะ ไม้ ลัก ไอจ แตะ. นา เอ็ มัส นา ก ซง อี ฮา ย่วง,” อัส เซ.

13 พะเยชู อัส เอ็ ละ อี, “ไมจ โม เปะ เกือฮ โหิม,” อัส เซ. โม เซ โลยฮ อี ละ อี, “นา เอ็ อะ ไก คโนมปัง พอน โม่ว ไม้ กะ ลอา ตัว โน่ง. อัม ฆวต เกือฮ เปอะ อะ โฮว รวี ป โหิม ป ไอฮ ละ ปุย ตี มู เอ็?” อัส เซ.

14 ปุย นา เซ ปรมะ หนึ่ง อี โน่ง ไก ด่าว พอน เปือน ปุย. พะเยชู อัส เอ็ ละ โม ลูกซิก แตะ, “เกือฮ ปุย งาวม แปน มู แปน

มู แตะ ตี มู ด่าว รฮอน,” อัส เซ ละ อี. 15 โม ลูกซิก อี ยุส เนอิม อี ตอก เซ. เกือฮ ปุย งาวม เตือง โออยจ แตะ. 16 พะเยชู ตุย คโนมปัง พอน โม่ว เซ ไม้ กะ ลอา ตัว เซ. งาม มะลอง. ไวออน. เร็ยค คโนมปัง ไม้ กะ เซ เกือฮ อี ละ ลูกซิก แตะ เกือฮ อี จัต อี ละ ปุย. 17 ปุย โฮลฮ โหิม อี ปอ ซัก แตะ เตือง มู แตะ. ญ็อม เอ็จ ฟวยจ โหิม อี โม ลูกซิก อี ซาวป แม ซเพราะ ป โฮฮ โหิม อี เซ. โฮลฮ อี นาวก ยุส เปียด กาว ลอา.

เปโตร อัส พะเยชู มัส พะคริต

18 ตี โฮน อี ญ็อม ไวออน โน่ง พะเยชู, โม ลูกซิก อี ฮอยจ เคะ อี. พะเยชู ไฮมญ อี ตอก เอ็, “โม ลัซค่อน อัส อี มัส ปุย?” อัส เซ ละ อี.

19 โม เซ โลยฮ อี, “ง่อน อี อัส ปะ มัส โยฮัน ป เกือฮ ปุย รัป บัปติขมา. ง่อน อี อัส ปะ มัส เอลียา. ง่อน อี อัส อี มัส โกฮ ไอม แม ป ซิป ลปุง พะจาว โหะ ตี ปุย,” อัส เซ ละ อี.

20 พะเยชู ไฮมญ แม อี, “โม เปะ เมอะ? อัส เปอะ อี มัส ปุย?” อัส เซ. เปโตร โลยฮ อี ตอก เอ็, “ปะ มัส เนอิม เปอะ พะคริต ป เกือฮ พะจาว ฮอยจ ละ ปุย,” อัส เซ.

21 ญ็อม เซ พะเยชู ซตอก อี โอ ไรฮองะ ไลลวง เซ ละ ปุย ตี เนอิม. 22 อัส เอ็,

“ป มัธ กวน ปุย ปลั้หเตะ จัมเปน อี โอด ป
โหะ โฮวน เจือ. โม ป กวด ป เฮียง ไม่
โม ชตุ ระ ไม่ โม คู เพ็็ก พะทัม ญือะ ช
ปุน ยุ ปุน ฮมอง โดว อี. ช เกือฮ ปุย ยุส
ยุม ไม่ อี. ลอวย ชงะ พะจาว ปังเมอ ช
เกือฮ อี โกอฮ โอม แม,” อัส เซ.

23 พะเยชู อัส เฮี ละ โม เซ เตือง โอยจ
อี, “เมาะ ป ขวต ฟวต อี อี เกือฮ
ปุน รกัฮ ไอฮ รพาวม แตะ ไม่ กลอม
อี ไมะชาวแควง ยุส แตะ โครยญู ชงะ,
ฟวต อี ไม่ อี. 24 ป ฮลักกอ จีวิต แตะ
ปุย เซ ช โฮลฮ ไปวฮ จีวิต เนอิม แตะ.
ป ญอม ละ ไปวฮ จีวิต แตะ เปือ อี อี,
ปังเมอ ช โฮลฮ อี จีวิต เนอิม แตะ เซ.
25 ปุย ปัง โฮลฮ โอเอือส ไก นิง ปลั้หเตะ
เตือง โอยจ อี, ดัส โกะ อี ไลจ โลม ฆ่า,
เมอ ช แปน อี ละ อี? 26 เมาะ ป โหะ กิจ
ฆ่า อี ไม่ ลปุง เงอะ, อี ช โหะ กิจ โรฮ
ฆ่า ปุย เซ, ญืออม ฮอยจ กวน ปุย ปลั้หเตะ
ไม่ รัง ซเป็ย ยุส แตะ ไม่ รัง ซเป็ย ยุส
เปือะ แตะ ไม่ เตปด่า ชงะ ชงอม ยุส อี.
27 อี อัส ละ เปอะ ดัม เนอิม อี, ป อาวต
นา เฮี ไก งอน ป โอ อี ช ยุม กา โฮลฮ
แตะ ยุ บันเมือง ยุส พะจาว,” อัส เซ ละ
อี.

พะเยชู เปียน โกะ แตะ

28 ฟวยจ เซ เมาะ ด่าว ซตะ ชงะ
พะเยชู โรวก เปโตร ไม่ โยฮัน ไม่

ยาโคโบ โฮว ไม่ แตะ, ฮาวก ดิ บลาวง
ดิ โดฮ ละ ช ไวออน แตะ. 29 ลโล
ไวออน อี เซ นา อี เปียน ดิ แตะ. เครอึง
จาวป เครอึง ฟุต อี ปิญู ฌีเยป เลียป เอิน.
30 ฮอยจ งอม ปุย เคะ อี ลอา ปุย. ลปุง
ไม่ อี. มัธ ไอ โมเซ ไม่ เอลียา. 31 ปุย
ลอา เซ ฮอยจ ไม่ รัง ซเป็ย เมือง มะลอง.
ฮอยจ อู ไม่ พะเยชู ไลลวง ช ยุม อี นิง
เวียง เยรูซาเลม, นิง ช เกือฮ แตะ ป คิต ป
งอด พะจาว อีง แปน ป ฟวยจ. 32 ลโล
เซ เปโตร ไม่ ปุโฮมา อี ปุน ไอจ. ญืออม
ไปวะ อี ยุ รัง ซเป็ย ยุส พะเยชู ไม่ ปุย ลอา
ป ชุง ไม่ อี เซ. 33 ญืออม เอ็จ ช เอ็ญู ปุย
ลอา เซ ฮา พะเยชู, เปโตร อัส เฮี ละ อี,
“ปอกู, ไมจ มวน เนอิม อาวต เอะ นา เฮี.
เอะ ช ยุส เตือป ลอวย ลัง. ยุส อีง ละ ปะ
ติ, ละ ไอ โมเซ ติ, ละ เอลียา ติ.” เปโตร
มัธ อัส แนฮ อี โอเอือส เตือง โอ แตะ ยุง ป
อัส แตะ เซ.

34 ดิ เตือน โดว ลอยจ ลปุง อี, ฮอยจ
พราวป ชุตรวู ละ. ครูป โม เซ เตือง มู
อี. โม ลูกซิก ฮลัต ฆ่า ครูป ชุตรวู แตะ
เซ. 35 โอก ลปุง เนอิม นิง ชุตรวู เซ. อัส
เฮี, “เฮี มัธ กวน เนอะ ป เอ็จ เลือก อี
อีง. ไมจ เปอะ งอด ป อัส อี,” อัส เซ.
36 ฟวยจ โอก ลปุง ตอก เซ มัธ พะเยชู
โน่ง ป อาวต ลัง นา เซ. โม ลูกซิก อี ไตม
อีง ไลลวง เซ โตะ รพาวม แตะ. ญืออม
เซ ติ อู โดว ป ยุ แตะ เซ ละ ปุย ติ เนอิม.

พะเยชู โครธ พี โอก ฮา กวนดู ตี

37 ปวยฮ พริ เซ แม โม เซ เลือ ฉี.
 ปุย โฮวาน เนอ มอง รซิง พะเยชู. 38 ใน
 ปุย โฮวาน เซ โก ตี ปุย ป อฮ ฮี เรียง,
 “อาจาน, อี ปัว ปะ แลน กวน รมะ อี
 ฮี. อี โก ตี โน่ง กวน เนอะ. 39 ฮอยจ
 คัมตุง พี แปนๆ ฮอยจ แตะ. เกือฮ ฮี ครวก
 รัก. เกือฮ ฮี ลปลอยฮ วัต ตี แตะ. ปุยฮ
 แม นิง ดอย ฮี. คัมตุง แนฮ ฮี. ขวต โอก
 โตว ฮา ฮี. 40 อี เอ็ง ปัว โม ลูกซิก เปอะ
 โครธ พี เซ ละ แตะ โอก, ปึงเมอ โอ ปุน
 โครธ ฮี,” อฮ เซ.

41 พะเยชู อฮ ฮี, “โม เปะ ปุย เจน ฮี,
 วิต แนฮ รพาวม เจือ เปอะ, ไม่ พิต แนฮ
 ป คิต ป ง่อต เปอะ. อี ช ฮาวต ลั้ง ไม่
 โม เปะ เล็ญ แม เมอะ เมอ แล? อี ช ปุน
 โอด ลั้ง โม เปะ เมอะ เมอ แล?” อฮ เซ.
 อฮ แม ฮี ละ เปืออะ กวนดู เซ, “ดาว ฮอยจ
 นา ฮี กวน เปอะ เซ,” อฮ เซ. 42 ลโล
 เอ็ญ กวนดู เซ พี เซ เกือฮ ฮี วัต ตี แตะ
 ลั้ง ตะ เกือฮ ฮี ลปลอยฮ. พะเยชู บวยจ
 ละ พี เซ, ลอด เกือฮ กวนดู เซ ไฮ. มอป
 แม ฮี ละ เปืออะ ฮี. 43 ปุย เตือง โอยจ ฮี
 เงอิต เนอิม เงอิต แนม นิง อัมนัด คี นัก ยุช
 พะจาว.

**พะเยชู รโฮงะ แม ลิลวง ช ยุม
 แตะ**

ลโล เงอิต ลั้ง ปุย นิง ป ยุช ป อฮ ฮี เซ
 พะเยชู อฮ ฮี ละ ลูกซิก แตะ, 44 “ป ช อฮ
 อี ละ เปอะ ฮี ไมจ เปอะ อิง นิง รพาวม
 ขาวม นิง เวียก แตะ. ป มฮ กวน ปุย
 ปลัฮตะ ช ญวต ปุย เกือฮ ฮี ฮาวต ขริม
 ลวัง บั้งคัป ปุย,” อฮ เซ. 45 โม ลูกซิก ฮี
 เซ ปึงเมอ โอ คาวใจ ฮี ป อฮ ฮี เซ. ลปง
 เซ ดอ ก โอเอ็ฮ ป เมอะ ฮา ฮี ไฮ. เกือฮ
 คาว โตว ใจ ฮี. โรวต โตว โรฮ ไฮมญ
 พะเยชู นิง ฮี ไม่ ฮี.

มัช ปุย ป ระ โล ฮา ปุย?

46 ตี โฮน ฮี โม ลูกซิก ฮี เก ปุ แตะ นิง
 ลิลวง ป ช ไฮลฮ แปน ป ระ ฮา ปุย ใน
 โม โกะ แตะ เซ. 47 พะเยชู ยุง ฮี ป คิต
 โม เซ โตะ รพาวม แตะ เซ. ดุย กวนดู
 ขี ฮี ตี ปุย, เกือฮ ฮี ชุง โบ แตะ. 48 อฮ
 ฮี ละ ลูกซิก แตะ, “ดฮ โก ป ปุน รัปคัม
 กวนดู ฮี เปือ ที แตะ อี เอ็ง มฮ โรฮ
 รัปคัม ฮี อี. ป รัปคัม อี เอ็ง มฮ โรฮ
 รัปคัม ฮี ป ดวน อี ฮอยจ เซ. ป ญอม
 เกือฮ ตี แตะ แตะวะ ฮา ปุย เตือง โอยจ ฮี
 ลลึง เปอะ, เอ็ง มฮ ปุย เซ ป ตีก นิง ระ

ไล แตะ,” อัส เซ พะเยชู.

ป โอ ตอชู เอะ เอ็จ แปน ปุย บลัซ ลั๊ก เอะ

49 โยฮัน อัส เอ็ ละ พะเยชู, “ปอคู, เอะ
ยุ ตี ปุย ป ปุน โครส พี โอก เบือ โกว แตะ
มอยฮ ปะ อา. เอะ เอ คัต เตอะ นึง โอ อี
มัฮ ไมเอะ,” อัส เซ.

50 พะเยชู อัส เอ็, “ปุ คัต. เมอะ ป โอ
ตอชู ปุ แตะ ไม เปอะ เอ็จ มัฮ ปุย บลัซ ลั๊ก
โม เปะ,” อัส เซ.

ย่วง ป โอ ญอม รัปคัม พะเยชู

51 ญูอม เอ็จ ชติ เวลา ช โฮลส พะจา
รัป พะเยชู ฮาวก เมือง มะลอง เงอ, พะเยชู
โปวัต รพาวม แตะ ละ ช ฮาวก แตะ เวียง
เยรูซาเลม. 52 เกือฮ โม ลูกซิก แตะ โฮว
กา แตะ งอน. โม เซ โฮว เล็ยก โตะ ย่วง
จ้งวัต ซามาเรีย ตี ย่วง ละ ช เพรียง แตะ
อั้ง โอเอ็ฮ ละ อี. 53 ปุย ย่วง เซ บังเมอ
โอ ญอม รัปคัม พะเยชู นึง แจง อี ละ อี ช
ฮาวก อี นึง เวียง เยรูซาเลม. 54 ยาโคโบ
ไม โยฮัน ป มัฮ ลูกซิก อี ลอา ปุย ญูอม ยุ
อี ไล เซ อัส เอ็ ฆ่า อี, “พะโองจา, อัม ช
เกือฮ เปอะ เอะ บัว งอ เล็ฮ เนอัม มะลอง
ละ ช เกือฮ ย่วง เอ็ ฮะ ล่อยญ?” อัส เซ.
55 พะเยชู ลเตือฮ คัต โม เซ เรียง ฆ่า อี.
56 ญูอม เซ ลอด โฮว ฮา นา เซ เตือง มู

แตะ ฮอยจ ย่วง โฮญ.

ป ฆาต ฟาต พะเยชู

57 ลไล โฮว อี นึง กระ อา ฮอยจ ปุย
เคะ อี ตี ปุย. อัส เอ็ ละ พะเยชู, “ช โฮว
ปะ ลั๊ก ออฮ อี ช โฮว ฟาต ปะ ลั๊ก เตฮ,”
อัส เซ.

58 พะเยชู อัส เอ็, “บราวก โฮลส ลัง
อาวต โตะ แตะ. ไชม โฮลส ลัง อาวต
โตะ รฮมาม แตะ. ป มัฮ กวน ปุย
ปลัซเตะ บังเมอ โอ โก ญูอะ อาวต คราว
โซม,” อัส เซ.

59 พะเยชู อัส เอ็ ละ ปุย ตี อี แม, “ไมจ
เปอะ ฟาต อี,” อัส เซ. “จาไน, บัว
เปอะ เกือฮ อี เอ็ญ รมอยจ เปอะ แตะ ละ
ฮัม, ฟวยจ เซ ช ฟาต ปะ,” อัส เซ ปุย เซ.

60 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี ตอก เอ็, “เกือฮ
ป ยุม รมอยจ โอฮ ปุ แตะ. ปะ ไมจ เปอะ
โฮว ครอย ไลลวง บันเมือง ยุช พะจา,”
อัส เซ.

61 โก แม ตี ปุย อัส เอ็, “จาไน, อี ช
ฟาต ปะ. บัว เปอะ เกือฮ อี เอ็ญ รโฮงะ
ละ ป อาวต นึง ญูอะ แตะ ฮัม,” อัส เซ.

62 พะเยชู อัส เอ็ ละ อี, “ป ไปญ งอน
ไท ดัฮ แมฆี ลัง ลั๊กเคะ แตะ, ปุย ตอก
เซ โปง โดว ไม บันเมือง ยุช พะจา,” อัส
เซ.

พะเยชู ดวน ปุย โฮว อาลแมลลช
 ปุย

10 ¹ฟวยจ เซ พะเยชู เลือก แม ปุย อาลแมลลช ปุย เกือฮ อี โฮว กา แตะ ตี มู ลอา ปุย, เกือฮ อี เลียก นิง ย่าง โครยญู ย่าง นา ก ซ โฮว โกะ แตะ. ²อ้อ เฮี ละ อี, “เอ็จ โฮวน เฮงาะ เคราะ ออ. ป โฮว มั๊ก เกอ บังเมอ รมัธ ลั้ง. มัธ เซ ป ไมจ เปอะ ปัว นิง ป มัธ กุม เฮงาะ เซ ฆี อี, เกือฮ ดวน ปุย โฮว มั๊ก เฮงาะ ยุส แตะ. ³โฮว เมือ. อี มัธ เกือฮ โม เปะ โฮว ดอก กวน แกะ อาวต ลลั้ง บราวก โฮวน โฮ. ⁴ทัน โดว โรวก กปาว มี่ ไม่ ทอง โฮว กระ ไม่ เกิป เปอะ. ดัฮ เปอะ รโตฮ ยุ ปุย ตัม กระ ทัน โดว ลโล๊ะ โฮมญู กอ บ้าง อี.

⁵“ฮาวก เปอะ เญือะ ป ออฮ, กา อ้อ เปอะ โอเอ็ช โฮญู ไมจ เปอะ ปือ มุ่น ละ เญือะ เซ. ⁶ดัฮ ปุย อาวต เญือะ เซ ญูอม รัป กุนมุ่น ยุส พะจาว, เกือฮ มุ่น ยุส เปอะ อาวต ไม่ อี. ดัฮ โอ ญูอม รัป อี โฮ, เกือฮ แม แม ละ โกะ เปอะ. ⁷ไมจ เปอะ อาวต แนฮ นิง เญือะ ฮาวก เปอะ เซ. ปุ เปียน ไป เปียน มา เญือะ ฮาวก เปอะ. ไมจ เปอะ โฮม โฮฮ ป เกือฮ เญือะ เซ ละ เปอะ. ป ยุส กัน โฮมกวน ไม่ โฮลฮ อี จังลา แตะ.

⁸“เลียก เปอะ ย่าง ออฮ ดัฮ รัปคัม เปอะ

โฮ, ไมจ เปอะ โฮม ป ตาว อี ละ เปอะ. ⁹ไมจ เปอะ เกือฮ ป โฮะ ย่าง เซ โฮ. ไมจ เปอะ อ้อ เฮี ละ ปุย ย่าง เซ, ‘พะจาว เอ็จ ซติ ซ ฮอยจ ตัดเต็ยง อี ปุย,’ ไมจ เปอะ อ้อ เซ ละ. ¹⁰เลียก เปอะ ย่าง ออฮ ดัฮ โอ รัปคัม เปอะ โฮ, ไมจ เปอะ โอ ก โฮว ตัม กอ ย่าง เซ ไม่ อ้อ เปอะ เฮี ละ, ¹¹‘รกี ย่าง เปะ ป ติต ลั้ง ชวง เอะ, เอะ ปวยฮ อั้ง เกือฮ แปน ดวน เกือฮ โม เปะ ยุง พิต แตะ. ดอก ออฮ ดอก เอ็ช ญูก, ไมจ เปอะ ไตม อั้ง โล เอ็ช, พะจาว เอ็จ ซติ ซ ฮอยจ ตัดเต็ยง อี ปุย ปลัฮเตะ เอ,’ ไมจ เปอะ อ้อ เซ ละ. ¹²ออี อ้อ ละ เปอะ, เญือม รเต็ช พะจาว ปุย เยอ, ปุย ย่าง โฮโต่ม ซ รมัธ ฮา ปุย ย่าง เซ ตุด อี,” อ้อ เซ.

ย่าง ป โอ ญูอม เจือ

¹³(พะเยชู บวยจ ละ ปุย ย่าง ป โอ ญูอม เจือ แตะ.) อ้อ เฮี ละ อี, “ย่าง โคราซิน ไม่ ย่าง เปตซาอิด่า, ซ โฮวน เม่มัก เปอะ. กัน ชัมคัน ยุส อี นิง ย่าง เปอะ, มัธ ยุส ฮู นิง ย่าง ทูโร ไม่ ย่าง ซีโด่น โหะ โอ, ปุย ลอา ย่าง เซ แจง เอ็จ เล็ญู จาวป อี เครอึง ฮี ฆัน ไม่ งาวม อี นิง จะ อา, ละ ซ เป็ลือ อี เอ็จ เมาะ อี รพาวม ไพรม โฮฮ อี รพาวม โคระ แตะ. ¹⁴ชวงะ ซ รเต็ช พะจาว โอเอ็ช อี, ย่าง ทูโร ไม่ ย่าง ซีโด่น เนอ ซ รมัธ ฮา ย่าง

โม เปะ ลอ่า ย่วง เซ ตุต อี. ¹⁵ โม เปะ ป มัฮ ย่วง คาเพรนาอุม เมอ, พะจาว อัม ช ยวก โม เปะ ฮอยจ มะลอง? ยวก โทว อี. พะจาว ช นั๊ก โม เปะ ฮอยจ เมือง ป ยุม,” อัส เซ ละ อี.

¹⁶ พะเยชู อัส เฮี ละ โม ลูกซิก แตะ, “ป ง่อต ป อัส โม เปะ เอ็จ มัฮ โรฮ ง่อต อี ป อัส อี. ป โอ ญอม เจือ โม เปะ เอ็จ มัฮ โรฮ โอ อี ญอม เจือ อี. ป โอ ญอม เจือ อี เอ็จ มัฮ โรฮ โอ อี ญอม เจือ ป ดวน อี ฮอยจ เซ,” อัส เซ.

ปุย อาลแหลลฮ เอ็ญู แม เคะ พะเยชู

¹⁷ ปุย อาลแหลลฮ ปุย เซ เอ็ญู แม ไม่ รพาวม ไมจ มวน แตะ. อัส เฮี, “พะโองจาว, ปัง มัฮ พี, ญูอม ดวน เอะ อี โอก เปือ มอยฮ ปะ อา, เนอ็ง ป อัส ฮะ,” อัส เซ ละ อี.

¹⁸ พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ออี เอ็จ โฮลฮ ยุ ดุช ซาดัน ฮา เมือง มะลอง ตอก ปลุกปลัก โฮ. ¹⁹ ง่อต ที แลน. ออี เกือฮ อัมนัด ละ โม เปะ, เกือฮ เปอะ ปุน บิน ซโฮยญู ไม่ ดอ โกก ไม่ เป เปอะ อัมนัด อันนา พี ป ขวาท รูป ไม่ เปอะ โครยญู เจือ. โก โทว ป ปุน ยุช ป โหะ ละ เปอะ ตี เจือ เนอ็ม. ²⁰ ตอก ออฮ ตอก เอ็ช ญุก, ไมจ เปอะ โทว เกือฮ ตี แตะ มวน รพาวม เปือ เนอ็ง พี ป อัส เปอะ. ฮา เซ ไมจ เปอะ มวน รพาวม

เปือ เอ็จ โจต พะจาว อีจ มอยฮ เปอะ ึ่ง เมือง มะลอง,” อัส เซ.

พะเยชู มวน รพาวม

²¹ ญูอม เซ พะเยชู โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน แตะ เปือ ลปู พะจาว. อัส เฮี, “เปืออะ, ปะ ป มัฮ ป กุม ปลัฮตะะ ไม่ มะลอง. ออี ญันตี ไม่ เปอะ ึ่ง เมอะ เปอะ โอเอ็ช ไล เฮี ฮา โม ป เฮ็ยง ไม่ ป ไมจ กัมกัต ไม่ เกือฮ เปอะ โม ป รมัฮ ป ยุง เกือฮ ยุง ไล เฮี. เปืออะ, เอ็จ มัฮ ตอก เซ ตอก ปุก อี รพาวม เปอะ,” อัส เซ ละ เปืออะ แตะ.

²² “เปืออะ เกอะ เอ็จ เกือฮ อี เนิ โครยญู เจือ โอเอ็ช ฮี. โก โทว ป ยุง ป มัฮ กวน พะจาว โนก ฮา เปืออะ อี. ไลลวง เปืออะ อี โก โทว โรฮ ป ยุง โนก ฮา กวน อี, ไม่ โม ป โฮลฮ กวน อี เซ รโฮงะ ไลลวง เปืออะ แตะ ละ ตัม รพาวม โกะ แตะ โฮฮ,” อัส เซ.

²³ ญูอม เซ พะเยชู แมซี โม ลูกซิก แตะ. อัส โน่ง เฮี ละ อี, “โม เปะ ป เอ็จ โฮลฮ ยุ โอเอ็ช ชัมคัน ตอก ยุ เปอะ เซ, เอ็จ โฮลฮ เปอะ รพาวม ไมจ มวน แตะ เปือ อี. ²⁴ ออี อัส ละ เปอะ, โม ป ซิป ลปุง พะจาว ไม่ โม กซัต เอ็จ โฮวาน ป ขวาท ยุ โอเอ็ช โฮลฮ โม เปะ ยุ เซ, ปังเมอ โอ โฮลฮ ยุ อี. ขวาท ฮมอง โรฮ ป ฮมอง โม เปะ, ปังเมอ โอ โฮลฮ ฮมอง อี,” อัส เซ.

ไลลวง ปุย ซามาเรีย ปรเลียง
พาวม นิง ปุย

25 ฃเื่อม เซ ไก ปร ยุง ที โกตไม นิง พะทัม นิง ตี ปุย. ฮอยจ ละ ซ โฮวต แตะ พิต พะเยซุ. อັฮ ฮี, “อาจัน, เมอ ปร ไมจ อี ยุซ ฮู ตอก ซ โฮลย โฮะ จีวิต โอ แญะ ไก ลอยจ แตะ?” อັฮ เซ ละ พะเยซุ.
26 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “พะทัม อັฮ อี ละ เปอะ ตอก เมอ? ฃเื่อม ลาว เปอะ พะทัม คาวใจ เปอะ ตอก เมอ?” อັฮ เซ ละ อี.

27 ปุย เซ โลยฮ อี. “มัฮ ฮี ปร อັฮ พะทัม, ไมจ เปอะ ฮรັก พะโฮงจาว ที แตะ ฮอยจ นิง ไกญ เปละ ไกญ พาวม แตะ, ฮอยจ นิง เรียง แด่น เปอะ, ฮอยจ นิง กัมกิต วิไซ เปอะ เตือง โอยจ อี. ไมจ โรฮ เปอะ ฮรັก ปุยว่ง แตะ ตอก ฮรັก เปอะ โกะ แตะ โฮฮ โรฮ.” อັฮ เซ พะทัม เมอ.

28 พะเยซุ อັฮ ฮี ละ อี, “เอ็จ ปุก ตอก โลยฮ เปอะ เซ, ดັฮ เปอะ ปุ่น ยุซ ตอก เซ ซ โฮลย เปอะ จีวิต แตะ เปือ อี,” อັฮ เซ.

29 ปุย เซ ฆวต เกือฮ ตี แตะ ไมจ มอยฮ ละ ปุย. อັฮ ฮี ฆี อี, “มัฮ ปุย ปร มัฮ ปุยว่ง เงอะ?” อັฮ เซ ละ พะเยซุ.

30 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี ตอก ฮี, “ไพรม อี ไก ปุย ตี. เล็ฮ เนอิม นิง เวียง เยรูลาเลม, ซ โฮว นิง ยว่ง ยะรีโค. ฃเื่อม โฮว อี เซ เต คะมุย นิง กระ. ลู คุย เครอ็จ

เซอิก อี ฮา อี. ปุย อี ปอ ซเป็ ยุม อี. ไปวฮ ฆววง อี นา เซ. 31 ฃเื่อม เซ ปุก ฃเื่อม โฮว ซตุ ยุซ พะจาว กระ เซ ตี ปุย. ฃเื่อม ยุ อี ปร โฮะ เซ เวีย อี บลัฮ กระ ลัก โอ อี ฮาวต. ลอด โฮว ฮา อี. 32 ตอก โรฮ เซ โม เลวี ตี ปุย ฮอยจ โรฮ นา เซ. ฃเื่อม ยุ อี เวีย โรฮ อี บลัฮ ลัก โอ อี ฮาวต โรฮ. ลอด โรฮ โฮว ฮา อี. 33 ไก ปุย ซามาเรีย ตี ปุย. โฮว โรฮ กระ เซ. ฃเื่อม ฮอยจ อี นา เซ ไม ยุ แตะ ปร โฮะ เซ เลียง พาวม นิง อี. 34 เลียง เคะ อี. รັฮ เบราะ อี นิง ไปล อะงุน. ตา ลอยฮ นิง อี. เพาะ เบราะ อี เซ ละ อี. ยวก ปร โฮะ เซ เกือฮ อี บุก บรັง ยุซ โกะ แตะ. ตาว อี ฮอยจ นิง โฮงแลม. แลน แก อี นา เซ. 35 ปวยฮ พรี เซ ฮอย มี่ ยุซ แตะ ลอา เด่นาริอัน เกือฮ อี ละ กุม โฮงแลม เซ. อັฮ ฮี ละ อี, ‘ไมจ เปอะ แลน แก ปุย ฮี. ดັฮ โอยจ มี่ โฮวาน ฮา ฮี ซ บุ แม ละ เปอะ ฃเื่อม เอ็จ ฮอยจ แม แตะ,’ อັฮ เซ ละ กุม โฮงแลม เซ. พวยจ เซ เอ็ญ ฮา อี.

36 “ไน ปุย ลอวย เซ ปร แกต เปอะ มัฮ ปุย นิง อี ปร มัฮ เนอิม ปุยว่ง ไม ปร ลอก ปร โฮะ ฆี คะมุย เซ?” อັฮ เซ พะเยซุ.

37 ปร ยุง โกตไม เซ โลยฮ อี, “มัฮ ปร เลียง พาวม นิง อี เซ,” อັฮ เซ. พะเยซุ อັฮ ฮี, “ปะ ไมจ โรฮ เปอะ โฮว ยุซ ตอก เซ โรฮ,” อັฮ เซ.

มาทา ไม่ มาเรีย

³⁸ ญีอุม โฮว ตี พะเยชู ไม ลุกซิก แตะ, ฮอยจ นิง ย่วง ตี. นา เซ ไก ปรไปวน นิง ตี ป รัปคัม พะเยชู นิง ญีออะ แตะ. มอยฮ อี มัฮ มาทา. ³⁹ มาทา เซ ไก ปุ ตี. มอยฮ อี มัฮ มาเรีย. มาเรีย เซ งาวม โบ ชวง พะโองจาว. งอต ป อฮ อี ละ แตะ. ⁴⁰ มาทา เซ กลึง รพาวม นิง โฮวน กัน ไมจ แตะ ยุช. เสียก อู ไม พะเยชู ฆี อี. “พะโองจาว, ปุ อี เฮี รนั๊ก โน่ง กัน ละ อี โครยญ เจือ. เกรอึง เปอะ โดว นิง เฟือฮ? ปัว ปะ ดวน เกือฮ เฮีญ เรอิม อี,” อฮ เซ ละ อี.

⁴¹ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “มาทา, มาทา, ปะ ตุก รพาวม เปอะ นิง โอเอือฮ โฮวน เจือ. กลึง รพาวม เปอะ ฆี. ⁴² ป จัมเปน เปอะ งอต ไก ตี เจือ โน่ง. เอ็จ ปุ๊ก ตอก เลือก มาเรีย อี เซ. ไก โดว ป ช ปุน ลู ตุย ฮา อี,” อฮ เซ.

พะเยชู เพอ็ก ไลลวง ไวออน ละ ปุย

¹ ตี โฮน อี พะเยชู อาวต ไวออน ตี **11** โคฮ. ญีอุม เอ็จ ฟวยจ ไวออน อี ลุกซิก อี ตี ปุย อฮ เฮี, “พะโองจาว, ไมจ เปอะ เพอ็ก อะ เก็ยฮ ไวออน ตอก เพอ็ก โยฮัน ลุกซิก แตะ โรฮ,” อฮ เซ.

² พะเยชู อฮ เฮี ละ อี, “ญีอุม ไวออน เปอะ อฮ ตอก เฮี,

‘เปืออะ, ปัว เกือฮ ลอป มอยฮ เปอะ เปน ป ชัมคัน ละ ปุย. ปัว บันเมือง ยุช เปอะ ฮอยจ ละ ปุย ปลัฮตะ เตือง โอยจ อี. ³ ปัว ปะ โปต ป โชม ป ไอฮ ละ แตะ โครยญ ฆงะ. ⁴ ปัว ปะ โอ ที โชะ โระ โกลยจ อะ ตอก โอ อะ ที โชะ โระ โกลยจ ปุย ไฮญ โรฮ. ปัว ปะ เกือฮ โอเอือฮ โอ ปุน ลอง รพาวม อะ,’ อฮ เซ.”

⁵ พะเยชู อฮ เฮี ละ ลุกซิก แตะ, “ช แพพ ละ เปอะ, โม เปะ มัฮ ไก อี ตี ปุย ป โฮว อะะ ปุโฮมา แตะ ญีอุม งอน ชาวม เมอ ไม อฮ อี เฮี ละ, ‘ชไฮ, ปัว รอม คโนมปัง ยุช เปอะ ลอวย โมว. ⁶ ฮอยจ เสียม ปุโฮมา เยอะ อะะ อะ ตี ปุย ปลัฮ เฮี. อี ไก โดว ป โชม ป ไอฮ ไม ตี เจือ เนอิม,’ อฮ เซ.

⁷ “ปุโฮมา อี เซ ช โลยฮ อี ละ อี เนอิม โตะ ญีออะ ตอก เฮี, ‘ปุ ชุกซั๊ก อี อี, เอ็จ ฆแก รเวือะ. ไอจ กวนคฺ ไม เยอะ. เก็ยฮ โโกฮ ตุย โดว โอเอือฮ ละ เปอะ,’ อฮ เซ. ⁸ ปัง อฮ อี ตอก เซ, อี อฮ ละ เปอะ, มัฮ โดว โโกฮ ตุย อี ละ อี นิง มัฮ อี ปุโฮมา แตะ. มัฮ ฆี ปัว เลอะ ปัว ลาน อี, เซ ป โโกฮ ตุย อี ป ฆวต ไอฮ อี เซ ละ อี ฆี อี. ⁹ มัฮ เซ ป อฮ อี ละ เปอะ ตอก เฮี, ไมจ แนฮ เปอะ ปัว เคอิม เปอะ ช ไฮลฮ. ไมจ แนฮ เปอะ ชาวป เคอิม เปอะ ช ยุ. ไมจ แนฮ เปอะ ลมุฮ เคอิม พะจาว ช ไฮล ละ

เปอะ. 10 ปุย คัฮ ปัว อี ซ โฮลฮ อี โครยญ
โฆะ ปุย. คัฮ ซาวป อี ซ ยุ โรย อี โครยญ
โฆะ ปุย. ปุย คัฮ ลฆุฮ อี ซ โปฮ พะจาว
ละ อี.

11 “โม เปะ ป มัฮ มะ เปือะ ปุย, ไก โดว
ซ ปัว กวาน เปอะ กะ ซ เกือฮ เปอะ เวียก
โง ละ อี. 12 คัฮ ปัว ตอม โฮ, แจง โอ
เปอะ ซ เกือฮ ดอโกก ละ อี. 13 โม เปะ
ปัง มัฮ เปอะ ปุย โอ ไมจ, ยุง ลัง เปอะ
เกือฮ ป ไมจ ละ กวาน แตะ. เปือะ เปอะ ป
อาวต เมือง มะลอง แจง แม ฮา เซ ซ เกือฮ
อี ลปุ พะจาว ละ โม ป ปัว นิง แตะ,” อัฮ
เซ.

พะเยชู ไม่ ปะละชบุน

14 ฎืออม เซ ปุก ฎืออม โครฮ พะเยชู ฟี
งาว โอก ฮา ปุย ตี. ฎืออม โอก ฟี เซ ฮา
อี ปุย เซ เกียฮ ลปุง เอิน. โม ลัษค่อน
เงอิต ฆ่า อี. 15 ปุย ง่อน อี ปังเมอ อัฮ อี
ดอก เฮี, “ปุย เฮี มัฮ โดว ปุน ยุฮ อี เปือ
อัมนัด พะจาว. มัฮ ปุน โครฮ อี ฟี โอก
เปือ อัมนัด ปะละชบุน ป มัฮ ฮัวนา ฟี เซ,”
อัฮ เซ.

16 ปุย ไฮญ ฆวต ลอง รพาวม พะเยชู,
เกือฮ อี เปลีส ป ชัมคัน ละ ซ เกือฮ อี
ปุย ยุง ที มัฮ พะจาว ป ดวน อี ฮอยจ.

17 พะเยชู ปังเมอ ยุง อี ป คิต โม เซ โตะ
รพาวม แตะ. อัฮ เฮี ละ อี, “บั้นเมือง ออฮ
บั้นเมือง เอีฮ ฎุก, คัฮ ปุย นิง อี เอีจ รกัฮ

ลฆือฮ, บั้นเมือง เซ มัฮ นัม ฎืออฮ. ปุย ตี
ฎืออะ อา คัฮ รกัฮ ลฆือฮ ฮา ปุ แตะ มัฮ
โรย นัม ฎืออฮ. 18 คัฮ ซาตัน โต ซาตัน
โครฮ โฮย ตี แตะ บั้นเมือง ยุฮ อี แจง โอ
อี ซ ตอน. โม เปะ อัฮ เปอะ อี โครฮ
ฟี โอก เปือ อัมนัด ปะละชบุน. 19 คัฮ อี
ยุฮ ดอก อัฮ เปอะ เซ โม ลุกซิก เปอะ มัฮ
โครฮ อี ฟี โอก เปือ อัมนัด เมอ? เอีจ แจง
นิง โม ลุกซิก โกะ เปอะ โอ อี ปุก ดอก อัฮ
เปอะ เซ. 20 คัฮ มัฮ เปือ อัมนัด พะจาว
ป ปุน โครฮ อี ฟี โอก เปือ อี, เอีจ ที นิง
เซ ฮอยจ พะจาว ลลึง โม เปะ เอ ละ ซ
ตัดเตียง อี โอเอีฮ ปลัฮตะ เฮี.

21 “ปุย ระ เรียง ระ แด่น ฎืออม มง
อี ฎืออะ โกะ แตะ ไม่ พอม เครอึง ซ รุป
แตะ, คาว คอง อี ไก โดว ป ปุน ตุย ฮา
อี. 22 คัฮ ป ระ เรียง ฮา โกะ อี ฮอยจ,
คัฮ ป ฮอยจ คอชู ไม่ อี เซ เป โฮ, ซ ปุน
ตุย โรวก เครอึง รุป ยุฮ อี ป อีจ ปุย เซ
รพาวม แตะ นิง, ไม่ ซ ตุย อี โรวก คาว
คอง อี ฮา อี รฆุ ตี อี ไม่ ปุโฮมว แตะ.

23 “ป โอ มัฮ บลัฮ ลัก อี อี เอีจ มัฮ
คอชู อี อี. ป โอ ซพระะ ชนั่ม ตี ปุย ไม่
ออี อี เอีจ มัฮ โครฮ อี ฮา อี.

ฟี ป โอก ไม่ เอีญ แม แตะ

24 “ฟี ฎืออม โอก อี ฮา ปุย เยอ, โฮว
ไป โฮว มา นิง แพะ นิง แลง นิง ซ ซาวป
แตะ ก อาวต แตะ ปังเมอ โอ ยุ อี. ฎืออม

เซ อัส เอี โตะ รพาวม แตะ, 'อวี ช เอีญู
แม ฮอยจ 닝 เญื่อะ โอก แตะ ฮา เซ,' อัส
เซ. ²⁵ เญื่อม เอ็จ ฮอยจ อี 닝 เญื่อะ เซ ญ
เอ็จ ไปฮ ฟูย อี. เอ็จ แฮรป เต็ยป อี ไมจจ.
²⁶ ฟูยจ เซ โฮว บะ พี โฮญู โฮมว ไม
แตะ อาแลส ตัว ป ฆอก ไล ฮา โกะ แตะ
เล็ยก อาวต ดิ นา เซ. ลัก ก ลอยจ อี
ไลลวง ฟูย เซ เซอึป แม ฮา ไพรม แตะ,"
อัส เซ.

ตอก โฮลฮ ฟูย รพาวม ไมจ มวน แตะ

²⁷ เญื่อม เอ็จ ฟูยจ อัส พะเยชู เซ
เยอ, ไก ปรโปวน ดิ ป อาวต ลลึง ฟูย
โฮวน เซ เตื่อะ อัส เอี ละ พะเยชู เร็ยง,
"ปรโปวน ป เกือฮ ปะ เกิต เนอิม 닝 แตะ
เซ ไม เกือฮ อี ปะ ฟู อู, เอ็จ โฮลฮ เนอิม
รพาวม ไมจ มวน แตะ," อัส เซ.

²⁸ พะเยชู โลยฮ อี ตอก เอี, "โม ป
ฮมอง ลปุง พะจาว ไม เนอึง อี ป อัส อี เอ็จ
มัฮ โม เซ ป โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน แตะ
ฮา เซ แม," อัส เซ.

ฟูย ฆวต ญู ป ชัมคัน

²⁹ ลไล รเจอิม ฟูย โบ อี โฮวน เนอ,
พะเยชู อัส เอี ละ อี, "ฟูย เจน เอี มัส ฟูย
ฆอก ฟูย เบร. ฆวต ญู แนฮ ป ชัมคัน เปือ
พะจาว เมือง มะลอง. พะจาว ปังเมอ โอ ช
โพต อี ญ อี โนก ฮา ป ชัมคัน 닝 ไลลวง

โยนา. ³⁰ โยนา ป ชีป ลปุง พะจาว โฆะ
แปน ป ชัมคัน ละ ฟูย เมือง 닝นะเว ตอก
ออส, ป มัส กวน ฟูย ปลัฮตะ เซ แปน โรฮ
ป ชัมคัน ละ ฟูย เจน เอี ตอก เซ โรฮ.
³¹ ฆงะ รเต็ฮ พะจาว โอเอ็ฮ กชัต รโปวน
ป ฮอยจ เนอิม ลัก เซฮ เฮ ช โกฮ รโจฮ
โรฮ ฟูย เจน เอี. เอ็จ โฆง ฮอยจ เนอิม
ลอยจ เตะ เตื่อ มะลอง 닝 ฆวต ญู ฆวต
ฮมอง แตะ พันญา ไมจ ญูช กชัต ฆะโลโม.
ง่อต แลน เม็ฮ. ป ระ ไล 닝 อี ฮา กชัต
ฆะโลโม เอ็จ อาวต นา เอี. ³² ฆงะ รเต็ฮ
พะจาว โอเอ็ฮ ฟูย เว็ยง 닝นะเว ช โกฮ
รโจฮ โม เปะ. มัส ปุน รโจฮ อี 닝
เอ็จ โปวฮ โม โกะ อี รพาวม ไพรม โฮฮ
อี รพาวม โคะระ แตะ เญื่อม ครอฮ โยนา
ไลลวง พะจาว ละ อี. ง่อต แลน เม็ฮ. ป
ระ ไล 닝 อี ฮา โยนา เยอ เอ็จ อาวต นา
เอี. ฟูย เจน เอี ปังเมอ โอ ญูอม ง่อต ป อัส
อี," อัส เซ ละ อี.

ออม ไมจ ซเป็ย

³³ "ไก โทว ป เต็ ออม ไม เม่าะ อี อัง
ก เต็ย อี. ป เต็ ครูป 닝 ทัง เงอ ฟู โรฮ
ช ไก. ฮา เซ ดิน ช อัง อี 닝 ควน เต็
อี เคอิม ช ซเป็ย ละ ป เล็ยก โตะ เญื่อะ
เซ. ³⁴ ัง ฆลอง เปอะ มัส โรฮ ตอก ออม
เซ ละ โกะ เนอิม เปอะ. ดัส ัง เปอะ เอ็จ
ที โฮ, โกะ เนอิม เปอะ ดิน ช นาวก 닝
ซเป็ย เต็อง มัว เปอะ. ดัส ัง เปอะ เอ็จ

โลจ, โกะ เนอิม เปอะ ติน ซ นาวก นิง
 เฟียก แตะ เตื่อง โม่ว เปอะ. 35 มัฮ เซ
 ป ไมจ เปอะ แฮน, เดอิม ซเปีย อาวต นิง
 เปอะ เซ โอ ซ เปียน ตี แตะ แปน ป เฟียก
 ละ เปอะ. 36 ดัฮ โกะ เนอิม เปอะ นาวก
 นิง ป ซเปีย โฮ, ไม โอ เปอะ ไก ป เฟียก
 นิง ตี เจือ เนอิม, โกะ เนอิม เปอะ ซ ซเปีย
 เตื่อง โอยจ อี. ซ แปน โรฮ เปอะ ตอก
 ญืออม ไมจ ซเปีย ออม โฮ,” อฮ เซ ละ อี.

โม ฟารีไซ ไม โม คูเพอิก พะทัม

37 พะเยซุ ญืออม เอ็จ ฟวยจ เพอิก อี ปุย
 เยอ, ไก โม ฟารีไซ ตี ปุย กอก อี เอ็ญ
 โซม ญืออะ แตะ. โฮว ไม อี. เลียก ญืออะ
 เซ ละ ซ โซม แตะ. 38 ฟารีไซ เซ ญืออม
 ยุ อี โอ พะเยซุ รวยจ เตะ แตะ กา โซม
 แตะ เงอิต ฆ่า อี.

39 ญืออม เซ พะโองจาว อฮ เอ็ ละ อี ฆ่า
 อี, “โม เปะ โม ฟารีไซ เอ็จ พัก เปอะ จอก
 ไม เชื่อม กพริ อี โน่ง. กไน เปอะ บังเมอ
 นาวก ลั้ง นิง กัน โลป, ไม กัน ฆอก กัน
 เบริ. 40 เกียฮ งาว ใจญ โน่ง เปอะ ตอก
 เซ เมอ? พะจาว ป ยุฮ กพริ โอเอ็ฮ โม ยุฮ
 โรฮ อี ไม กไน อี? 41 ไมจ เปอะ เกือฮ
 โอเอ็ฮ โตะ จอก โตะ เชื่อม ยุฮ เปอะ เซ
 ละ ป ตุก ป ญัก เดอิม โอเอ็ฮ ซ ซงะ ละ
 เปอะ โครยญู เจือ.

42 “โม เปะ โม ฟารีไซ, ซ เมะมัก เนอิม
 เปอะ. ซะระแน ไม ซเครียง ไม ป ซออย

ฮงกี ปอน เปอะ เซ กาว ปุน เอ็จ ทไว เนอิม
 เปอะ ละ พะจาว ตี ปุน. บังเมอ โอ เปอะ
 รเตือ โอเอ็ฮ ตัม ซี อี. ง่อต เปอะ โดว
 โลลาว รพาวม ฮรัก ยุฮ พะจาว เฟือฮ. มัฮ
 โอเอ็ฮ เซ ป ไมจ เปอะ ยุฮ ฮู. โอเอ็ฮ ทไว
 เปอะ เซ ปุ โรฮ ซลัฮ นิง.

43 “โม เปะ โม ฟารีไซ, ซ เมะมัก เนอิม
 เปอะ. โม เปะ ฆวต โอฮ เปอะ เป็อง ก
 งาวม แตะ ก ฮลาวง อี นิง โฮงซุด. ญืออม
 รโดฮ ปุย ยุ เปอะ โตะ กัด เตอ ฆวต เกือฮ
 เปอะ ปุย นัปที แตะ นิง ลปุง แตะ. 44 ซ
 เมะมัก เนอิม เปอะ. เอ็จ ตอก เปอะ โตะ
 ร moy จ ป บิน ปุย เตื่อง โอ อี ยุง มัฮ อี โตะ
 ร moy จ โฮ,” อฮ เซ ละ อี.

45 ป ยุง ที โกตไม นิง พะทัม ตี ปุย อฮ
 เอ็ ละ อี. “อากาน, ญืออม อฮ เปอะ ตอก
 เซ เอ็จ มัฮ โรฮ พามัด เปอะ เอะ ตี,” อฮ
 เซ.

46 พะเยซุ อฮ เอ็, “โม เปะ ป มัฮ ป
 เพอิก โกตไม นิง พะทัม ละ ปุย, ซ เมะมัก
 เนอิม โรฮ เปอะ. โม เปะ แฮรป เปอะ อัง
 รนุยฮ ละ ปุย ปอ โอ อี ญืออะ ซ เป, ย่อง
 เปอะ นิง ดั่ง โฆระ อี. โม โกะ เปอะ เรอิม
 เปอะ โดว ตี ด้อยฮ เนอิม.

47 “ซ เมะมัก เนอิม เปอะ. โม เปะ เอ็จ
 โก เปอะ เจดี นิง ก ร moy จ ปุย ป ซิป
 ลปุง พะจาว โฆะ. เอ็จ มัฮ โม ป ซิป ลปุง
 พะจาว เซ ป ยุฮ โม จัดเจือ เปอะ ยุม ไม
 โฆะ โอ. 48 เอ็จ ที นิง ป ยุฮ เปอะ เซ

มัธ อี ป ปุก รพาวม เปอะ ป ยุส โม จัตเจือ
ไพรม เปอะ เซ. โม เซ ยุส ยุม ไม่ โม ป
ซีป ลปุง พะจาว. โม เปะ โก เปอะ เจดี
ละ. ⁴⁹มัธ เซ ป อัส พะจาว ฆี อี นิง
พันญา ไมจ แตะ ดอก เฮี, อี ช เกือส ป
ซีป ลปุง แตะ ไม่ โม ป โฮว ฆรอก ลปุง
ดั่ง แตะ โฮว เคะ อี. โม เซ ช ยุส ยุม ไม่
อี งอน, ช โคมเฮง อี งอน. ⁵⁰เคียง เมอ
ดอก อี เซ ปุย เจน เฮี ช โฮลส ตุด รโดง
ยุส ปุย ยุม ไม่ โม ป ซีป ลปุง พะจาว,
เนอิม ญือม ยุส พะจาว ปลั้ตะเตะ เมือ โรง
อี ฮอยจ ปลั้. ⁵¹มัธ เม็ญ อี เนอิม เจน
ญือม ยุส คายิน ยุม ไม่ เฮเป่น ฮอยจ ละ
เจน ญือม ยุส ปุย ยุม ไม่ ชะคารยา ชนะ
คัน ทไว ไม่ วิฮัน เซ. อี อัส ละ เปอะ,
พะจาว ช เกือส ปุย เจน เฮี ลอก ตุด รโดง
ยุส ปุย ยุม ไม่ โม เซเตือง โอยจ อี.

⁵²“โม เปะ ป ยุง ที โกตโม นิง พะทัม
เมอ, ช เมะมัก เนอิม เปอะ. เอ็จ ไปญ
เปอะ ควน กัธ กแจ ป ช เกือส ไปฮ กระ
ยุง อี โอเอ็ส ฮา ปุย. โม โกะ เปอะ ปู เปอะ
ญูอม เลียก นิง กระ เซ. โม ป ฆวต เลียก
นิง อี คัต แม เปอะ,” อัส เซ ละ อี.

⁵³ฟวยจ โอก พะเยชู ฮา ญืออะ เซ โม คู
เพอิก พะทัม ไม่ โม ฟารีไซ อัส ป โชะ ป
ไซญู ละ อี โฮวาน เจือ. ⁵⁴โฮมญู โรช
โอเอ็ส นิง อี โฮวาน เจือ ละ ช มอง แตะ
โชวต พิต อี นิง ลปุง อี.

โอเอ็ส เมอะ ปุย

¹ญือม ฮอยจ รโจะ รเจอิม ปุย
12 แปน เปือน แตะ ปอ ชแนต เอ็น อี
ปู แตะ พะเยชู อัส เฮี ละ โม ลูกชิก แตะ
กา อัส อี โอเอ็ส ละ ปุย โฮญู, “ไมจ เปอะ
แฮน ตี แตะ ฮา เจือ คโนมปัง ยุส โม
ฟารีไซ. มัธ อัส ฮะ ไม่ ไลลวง แปน อี
ปุย ไล โกะ ไล เอ็ยง. ²โอเอ็ส ป เลอึป
ปุย ฮา ปุย ช โก ป เปลีส ที. ไลลวง ป
เมอะ ปุย ฮา ปุย ช โอก ที โครยญู เจือ.
³โอเอ็ส ป บระ เปอะ อัส ก เฟียก อี ช
อัส ปุย ชโตช ก ฆเป็ย อี. ป อัส เปอะ นิง
รแชป แตะ โตะ ญืออะ ช ครอบ ปุย ก เปง
อี เร็ยง เกือส ปุย ฮมอง อี.

⁴“โม เปะ ป มัธ ปูโฮมา เยอ, อี อัส ละ
เปอะ. ทัน โตว ฮลัต นิง โม ป ช เกือส
ยุส ยุม ไม่ โกะ เนอิม เปอะ. โก โตว ป
เกือส ยุส อี ละ เปอะ โฮช ฮา เซ. ⁵ออี
ช รโงะ ละ เปอะ ป ไมจ เปอะ ฮลัต นิง.
ไมจ เปอะ ฮลัต นิง พะจาว ป เกือส ยุส ยุม
ไม่ โกะ เนอิม เปอะ. โก โรช อัมนัด ละ
ช ปุน ไปวส อี โม เปะ นิง มอ นโฮก ไม่
อี. มัธ พะจาว เซ ป ไมจ เปอะ ฮลัต เนอิม
นิง. ⁶ไซม ย่าง พอน ตัว ปุย โม โชะ อี
ลฮา ชดั่ง โน่ง? ปัง มัธ ดอก เซ พะจาว
เบ็ย โตว ไซม เซ ตี ตัว เนอิม. ⁷ไลลวง

โม เปะ นิง อี บั้ง มัธ ฮัก ไกญ เปอะ,
พะจาว เอ็ง เม็ญ อัง อี โครยญ เญียง อี.
เซ ป โอ เปอะ ไมจ ฮลัด ซ่า อี. โม เปะ
เอ็ง มัธ เปอะ ป ระ งวยฮ ฮา ไชม ย่าง
แปน เป็อน แปน ฮมกัน แตะ.

8 “อ้อ อ้อ ละ เปอะ, ป รโองะ เจือ แตะ
อ้อ ซองนา ปุย, อ้อ ป มัธ กวน ปุย ปลัฮตะ
ซ รโองะ โรฮ มัธ ปุย เซ ปุย ใน แตะ
ซองนา โม เตปด่า พะจาว. 9 ป เม่าะ
เจือ แตะ อ้อ ซองนา ปุย, อ้อ ป มัธ กวน
ปุย ปลัฮตะ ซ เม่าะ โรฮ ยุง แตะ ปุย เซ
ซองนา โม เตปด่า พะจาว โรฮ.

10 “ด้อ ไก ป เพี้ยก แฮม กวน ปุย
ปลัฮตะ เอ, พะจาว ปุน ยวก อี ละ อี ดุด
ยฮ อี. ปุย เพี้ยก แฮม ลปุ พะจาว บั้งเมอ
โอ ปุน ยวก อี ละ อี เฟือฮ.

11 “ญ็อม ดาว ปุย เปอะ ละ ซ ฟอง อี
โม เปะ นิง โองซุด ยฮ อี ไม ซองนา โม
จาวเมือง, ปุ เกือฮ ตี เปอะ ดุก รพาวม นิง
ไลลวง ดอก ซ กัฮ เปอะ ตี แตะ ไม ป ซ
อ้อ ซ มายญ เปอะ. 12 ป ไมจ เปอะ อ้อ
ญ็อม เซ เยอ ลปุ พะจาว ซ เกือฮ โม เปะ
ยุง อี,” อ้อ เซ.

ไลลวง ปุย กอย เตือง งาว แตะ

13 ลลิ่ง ปุย โฮวน เซ ไก ปุย ตี อ้อ
เฮี ละ พะเยซุ, “อากาน, ไมจ เปอะ ซดอก
เอี้ยก ระ อ้อ เกือฮ รฆุ คาวคอง ป ละ เปือะ
เกอะ อัง ละ เอะ ลอา,” อ้อ เซ.

14 พะเยซุ ไลยฮ อี ละ อี, “เอี้ยก, มัธ
ปุย ป เกือฮ อ้อ แปน ป รเตือฮ โอเอือ ละ
ปุย เยอ? มัธ ปุย ป เกือฮ อ้อ เกือฮ รฆุ
คาวคอง เปอะ ละ เปะ ลอา?” อ้อ เซ.

15 ญ็อม เซ พะเยซุ ลอด แม อ้อ เฮี ละ
ปุย เตือง โอยจ อี, “ไมจ เปอะ แฮน ตี
แตะ. ไมจ เปอะ เวีย รพาวม ขวด โอฮ
ลอน เปอะ โอเอือ. ปุย บั้ง กอย เมอะ ออฮ
เมอะ เอือ, จีวิต เนอิม อี ไก โดว เปือ
คาวคอง อี,” อ้อ เซ.

16 พะเยซุ รโองะ ไลลวง เฮี ละ อี.
“ไพรม อี ไก ปุย กอย ตี. ซิง โดว โลว นา
ยฮ อี โอก เฮงาะ นิง โฮวน. 17 ปุย เซ
ง่อต อี โตะ รพาวม แตะ ดอก เฮี, ‘เกอิม
ยฮ อ้อ เฮี ญ็ือะ กุป โดว เฮงาะ ยฮ ฮ. ซ
ไมจ ยฮ ดอก เมอ แล? 18 ซ ยฮ ดอก
เฮี. อ้อ ซ ญ็ือฮ เกอิม ยฮ แตะ. ซ ยฮ
แม ป โคระ อี ระ ฮา ไพรม แตะ. ฟวยจ
เซ ซ อัง เฮงาะ ยฮ แตะ นิง ไม คาวคอง
ไฮญุ ยฮ แตะ.’ 19 ฟวยจ เซ ซ อ้อ แม เฮี
โตะ รพาวม แตะ, ‘รพาวม รโมยฮ อ้อ, เอ็ง
พอม เนอิม โอเอือ ไมจ แฮรน เปอะ อัง
เฮี. เอ็ง ปอ โชม เปอะ โฮวน เนอิม. อาวต
ซไป๋ ซบ่าง เมือ. โชม ซัก กุก เตือ. เกือฮ
ตี เปอะ มวน รพาวม เปือ อี,’ อ้อ เซ ละ
โตะ รพาวม แตะ.

20 “พะจาว อ้อ เฮี ละ อี, ‘ปะ มัธ เปอะ
ปุย งาว. เอ็ง มัธ เนฮ ก ซาวม เฮี ซ ดย อ้อ
จีวิต เปอะ ฮา เปอะ. โอเอือ โฮวน แฮรน

เปอะ อึง ละ โกะ เปอะ เฮี, มัฮ ปุย ป ช
โหลฮ โห?" อ้อ เซ ละ อี.

21 “โม ป เกือฮ ตี แตะ กอย นิง คาวคอง
โหวน ละ โกะ แตะ เตื่อง มัฮ แตะ ปุย
เกียก ชุ ซอยย นะ ละ แลน พะจาว อี
เอ็จ มัฮ ดอก เซ โครยญ โหะ อี,” อ้อ เซ
พะเยชู.

ไมจ ปุย อึง รพาวม แตะ นิง พะจาว

22 ญีอม เซ พะเยชู อ้อ เฮี ละ โม ลูกชิก
แตะ, “เอ็จ มัฮ ฆี เซ ป อ้อ อี เฮี ละ
เปอะ, ปุ ตุก พาวม นิง ป ช เลียง เปอะ
จีวิต แตะ นิง, นิง ป โชม ป ไอฮ เปอะ
ญัก, นิง เครอึง จาวป เครอึง ฟุต เปอะ
ญัก. 23 จีวิต เปอะ แจง ระ ไล อี ฮา ป
โชม ป ไอฮ แส. โกะ เนอิม เปอะ แจง ระ
ไล อี ฮา เครอึง จาวป เครอึง ฟุต เปอะ.
24 ง่อต แลน ไลลวง รังก เกอ. ชมา โทว
อึง ป โชม ป ไอฮ แตะ. มัค โทว อึง
อี. ไก โทว เกอิม ยุฮ อี. มัฮ พะจาว ป
เลียง เกอ. โม เปอะ เอ แจง ระ ไล เปอะ ฮา
โชม ไล. 25 โม เปอะ ญีอม เกือฮ เปอะ ตี
แตะ ตุก พาวม เกียฮ เพื่อ เปอะ โทว อาญ
แตะ ฆี อี ตี ปุย เนอิม. บึง มัฮ ตี ลอ
เนอิม เกียฮ เพื่อ เปอะ โทว. 26 ด้อ เปอะ
โอ เกียฮ ยุฮ ป แตะ ไล ดอก เซ, เมอย
เกือฮ เปอะ ตี แตะ ตุก พาวม นิง ไลลวง
โอเอ็ฮ โหญญ?

27 “ง่อต แลน ไลลวง เตีย ไรป เปอ.
โตญ เกลัญ โทว ตี ชวง. อี อ้อ ละ โม
เปอะ, กชัต ซะโลโม ญีอม นุง ย่อง อี ตี
แตะ นิง เครอึง ตี เครอึง นัค แตะ, ไมจ
โทว ลัง เมอะ เตีย ตี โพรยฮ เซ. 28 ไรป
ป โอม เนอะ เฮี ชง่าวป ช ดึง ปุย โตะ
งอ. ด้อ พะจาว เพรียง เตีย ไรป เกือฮ
ไมจ ดอก เซ โห, แจง ช เพรียง โรฮ อี
เครอึง เซอิก ละ โม เปอะ โหฮ ฮา เซ แม.
โม เปอะ เกียฮ แตะ โน่ง รพาวม เจือ เปอะ
เมอ? 29 ปุ เกือฮ ตี เปอะ ตุก รพาวม นิง
ชวป ลอป เปอะ ป โชม ป ไอฮ แตะ.
30 มัฮ ปุย ดัง เมือง ป ชวป แนฮ โอเอ็ฮ
ดอก เซ โครยญ เจือ. เปื่อ เปอะ เอ็จ ยุง
อี ไมจ โรฮ เปอะ โหลฮ โอเอ็ฮ ดอก เซ
โรฮ. 31 ฮา เซ ไมจ เปอะ ชวป ดอก ช
เกือฮ แตะ พะจาว ตัดเตียง รพาวม รโมยฮ
เปอะ. ด้อ เปอะ ยุฮ ดอก เซ โอเอ็ฮ ป
ตุก เปอะ นิง ช บุ อี ละ เปอะ โครยญ เจือ
พะจาว เยอ.

32 “โม เปอะ ป มัฮ ดอก แกะ ตี มู แตะ
อ, ปุ ฮลัต นิง โอเอ็ฮ อี. เอ็จ มัฮ ป ปุค
รพาวม เปื่อ เปอะ ละ ช เกือฮ อี บันเมือง
ยุฮ แตะ ละ เปอะ. 33 โหะ เมือ คาวคอง
ยุฮ เปอะ เซ. มี่ โหลฮ เปอะ เซ จัต แม
ละ ป ตุก ป ญัก. มัฮ ดอก เซ ดอก ช
โหลฮ เปอะ กปาว มี่ โอ เกียฮ ไพรม โอ
เกียฮ ม่าวง ตี ชวง. ด้อ เปอะ ยุฮ ดอก เซ
ช พอม โอเอ็ฮ ยุฮ เปอะ นิง เมือง มะลอง.

เมื่อจะ เกียส โอยจ โทว ตี ชวง. นา เซ มัซ
 นา ก โอ คะมุย เกียส เสียก คุย อี. โอเอ็ฮ
 หนึ่ง อี ปุ โรฮ เกียส ม่วต. 34 ไก คาวคอง
 ระ งามยฮ เปอะ นา ออฮ รพาวม เปอะ ช
 อาวต โรฮ นา เซ โรฮ.

กวนใจ ใจชวง

35 “ไมจ เปอะ เกือฮ ตี แตะ ใจชวง.
 ใจต ออิง โม่ฮะฮุต เปอะ. เต ออิง ออม ยุฮ
 เปอะ. 36 ไมจ เปอะ เกือฮ ตี แตะ ตอก
 กวนใจ ป มอง แลน เอ็ญ ปอเสียง แตะ
 เน็ฮม กัน โชมญู ปุย โฮ. เม็อม เอ็จ ฮอยจ
 ลขุฮ ปอเสียง เปอะ เซ รเว็อะ, ช โฮลฮ
 เปอะ โปฮ เอ็น ละ อี จุบัน เอ็น. 37 โม
 กวนใจ ป อาวต เปเสียง ไม ใจชวง แตะ
 เม็อม ฮอยจ ปอเสียง อี เซ, ช โฮลฮ เน็ฮม
 รพาวม ไมจ มวน แตะ. อี อัส ละ เปอะ,
 ปอเสียง อี เซ ช ใจต โรฮ โม่ฮะ ฮุต แตะ.
 ช เกือฮ กวนใจ ยุฮ แตะ งาม โชม. โกะ
 อี ช ดาว ป โชม ป ไอฮ ละ อี. 38 ปัง
 ฮอยจ ง่อน ซาวม ญุก, ลอน ซาวม ง่อน
 แตะ ญุก, ดัส ฮอยจ ยุ อาวต กวนใจ ยุฮ
 แตะ ไม ใจชวง แตะ, กวนใจ อี เซ
 ช โฮลฮ เน็ฮม รพาวม ไมจ มวน แตะ.
 39 ไมจ เปอะ เกือฮ ตี แตะ ยุง ไล เอ็, ดัส
 กุม เม็อะ ยุง เวลา ช ฮอยจ คะมุย โฮ, ติน
 โอ ช เกือฮ คะมุย ไก ตอก เสียก เต เม็อะ
 แตะ. 40 โม เปะ ไมจ โรฮ เปอะ เกือฮ
 ตี แตะ ใจชวง, หนึ่ง ช ฮอยจ กวน ปุย

ปลัฮตะ เม็อม แกต เปอะ โอ ตี ฮอยจ,
 อัส เซ.

41 เปโตร อัส เอ็, “พะโองจาว, ลปุง
 ปันฮา รโองะ เปอะ เซ อัม เกว ไม เอะ
 โน่ง? อัม เกว โรฮ ไม ปุย ไฮญ เต็อง
 โอยจ อี?” อัส เซ.

42 พะโองจาว โลยฮ อี, “ดัส ไก กวนใจ
 เน็ฮม รพาวม เมอ, ไม ไมจ พันญา แตะ
 ปอ ปุน เกือฮ ปอเสียง อี เปน ฮัวนา
 กวนใจ ยุฮ แตะ เต็อง โอยจ อี, ไม จัต อี ป
 โชม ละ กวนใจ ไฮญ อี เม็อม เต็ง เวลา
 อี, 43 ดัส ยุฮ แนฮ อี ตอก เซ ช โฮลฮ
 เน็ฮม รพาวม ไมจ มวน แตะ เม็อม ฮอยจ
 ปอเสียง อี. 44 อี อัส ละ เปอะ ตัม เน็ฮม
 อี, ปอเสียง อี เซ ช เกือฮ อี ควป โอเอ็ฮ ยุฮ
 แตะ โครยญู เจ็อ.

45 “ดัส กวนใจ เซ อัส เอ็ โตะ รพาวม
 แตะ, ‘ปอเสียง อี ติน ช เล็ญ ลัง ช เอ็ญ
 อี,’ ดัส อัส เซ ไม ปุย อี ปุโฮมว เปน ตี
 แตะ กวนใจ เต็อง พรเมะ พรไปวน, ไม
 โชม ชัก กุก เต็อ ญุยจ ชัก รัก ครวาก แตะ,
 ช เปน ป โอ ไมจ ละ อี. 46 ปอเสียง อี ช
 ฮอยจ ชงะ โอ อี ตี แกต ฮอยจ. มัฮ เวลา
 โอ อี ตี รกวน ฮอยจ. ช ปุย ช เฟ็ยต อี
 เกือฮ อาวม ป ตีก หนึ่ง โชะ แตะ. ช เกือฮ อี
 ลอต อาวต ไม โม ป โอ เน็ฮม ป อัส แตะ.

47 “กวนใจ ป ยุง รพาวม ปอเสียง แตะ
 หนึ่ง กัน ไมจ แตะ ยุฮ, ดัส โอ ซาวป ยุฮ
 กัน เซ, ช โฮลฮ ปอเสียง อี เฟ็ยต โฮวน

ตะ. 48 กวนใจ โอ ยุง รพาวม ปอเลียง
ตะ, ดัซ ยุซ อี ป โอ ปุก รพาวม ปอเลียง
ตะ เซ, ซ เฟียต โรส อี ปังเมอ เฟียต อี
รมัซ ตะ. ปุย, ดัซ เกือซ โอเอ็ซ ละ ปุย
โฮวาน, รไม่จ โรส รัป อี เนอิม นิง ปุย เซ
โฮวาน โรส. ปุย ดัซ ระ ป ละ ปุย อัง ไม่
โฮ, ไมจ โรส อี รแม่แม ละ ปุย ระ ตอก
เซ โรส.

พะเยซุ เกือซ ปุย รกัซ ฮา ปุ ตะ

49 “ออี เอ็จ ฮอยจ เจอะ ละ ซ เกือซ ตะ
งอ ใจ เล็ป ปลัซตะ. ออี ฆวด เกือซ
ลัมเล็อง งอ เซ ตอก เนอิม ปลัซ. 50 เอ็จ
ไก ตี เจือ บัปติขมา ป ไมจ ออี รัป เปอ.
กา เข็ยง ฟวยจ รัป เปอะ เซ ไก โดว ตอก
อาวต ไมจ รพาวม เมอ. 51 อัม แกต เปอะ
ออี ฮอยจ ละ ซ เกือซ ตะ ปุย ปลัซตะ
อาวต ซาวม อาวต เมอริม ไม่ ปุ ตะ? มัซ
โดว อี. ออี อัซ ละ เปอะ, ออี เอ็จ ฮอยจ
ละ ซ เกือซ ตะ ปุย รกัซ ลเขือซ ฮา ปุ
ตะ. 52 เนอิม ปลัซ เฮ็ โฮว ไป นา เยอ,
ง่อน อี ญืออะ ป ไก พอน ปุย ซ รกัซ ฮา
ปุ ตะ. ปุย ลอวย นิง อี ซ ไก รพาวม
โน่ง ฮา ปุย ลอวา นิง อี. ปุย ลอวา เซ ซ ปุไป
โรส รพาวม ไม่ ปุย ลอวย เซ. 53 เปืออะ ซ
ปุไป รพาวม ฮา กวน รมะ ตะ. กวน ซ
ดั่ง โน่ง รพาวม ฮา เปืออะ ตะ โรส. มะ ซ
ปุไป รพาวม ฮา กวน รไปวน ตะ. กวน
อี เซ ซ ดั่ง โรส รพาวม ฮา มะ ตะ. กอ

ซ ปุไป รพาวม ฮา โมวน ตะ. โมวน ซ
ดั่ง โรส รพาวม ฮา กอ ตะ,” อัซ เซ.

ไมจ ปุย ยุง เวลา

54 พะเยซุ อัซ โรส เฮ็ ละ ปุย โฮวาน
เซ, “ญืออม ยุ เปอะ ฮาวก ชุตรวู ลัก เล็ยก
ซงะ เอ, อัซ เอ็น เปอะ เฮ็ ฆ่า อี, ‘ดีน ซ
เฮละ เนซ เซ,’ อัซ เปอะ เซ. เฮละ เนอิม.
55 ญืออม อาวม เปอะ บัง ก่า เนอิม ลัก
เซซ เซ, ‘ดีน ซ ฮรวน บริ อี,’ อัซ เปอะ
เซ. ฮรวน เนอิม. 56 โม่ เปะ ป ไล โกะ
ไล เอ็ยง เกอ, ญืออม ยุ เปอะ โอเอ็ซ นิง
ปลัซตะ ไม่ มะล่อง เอ็จ ยุง เปอะ ป ซ เกิด
เบือ อี. ป ซ เกิด ละ ปุย ปลัซ เฮ็ โอ โน่ง
เปอะ ยุง เมอ?

ไมจ ปุก ปอ ปุ ตะ

57 “เมอยุ โอ เปอะ เก็ยซ รเต็ซ โอเอ็ซ ป
ซ ไมจ ตะ ยุซ โตะ รพาวม ตะ? 58 ดัซ
ปุย ฟอง เปอะ ฮอยจ นิง ซัน, ลไล โฮว ตี
เปอะ ไม่ นิง กระทบ, ไมจ เปอะ ซาวป อัซ
ตอก ซ ปุก ปอ เปอะ ปุ ตะ ไม่. ดัซ เปอะ
โอ ยุซ ตอก เซ, ดีน ซ เมืออะ โรวก ปะ มอป
เปอะ ละ ป รเต็ซ โอเอ็ซ. ป รเต็ซ เซ ดีน
ซ มอป แม ปะ ละ ตัมนาวต. ตัมนาวต เซ
ซ ลอด คัง ปะ โตะ คอก. 59 ออี อัซ ละ
เปอะ, กา เข็ยง โฮลส เปอะ โดซ ตี ตะ
กุม โครยญ มัด อี, ปะ ตี โฮลส เปอะ โดว
โอ๊ก ฮา คอก เกอ,” อัซ เซ.

ไมจ ปุย ไปวส รพาวม ไพรม ไอสรพาวม โครระ แตะ

13 ¹เมื่อม เซ โม ป อาวต นา เซ งอน อี อู ไลลวง ยุส ปีลัด ยุม ไม โม กาลีไล ละ พะเยชู. ปีลัด เซ เอัจ ยุส ยุม ไม อี ลไล ทไว อี โอเอ็ส ละ พะจาว. ฮันม อี รไม รมีก เอิน อี ไม โอเอ็ส ทไว อี เซ. ²พะเยชู อัส เฮ็ ละ อี, “ไม กาลีไล ป ยุม อี ตอก เซ อัม แกต เปอะ แจง ระ มัป ยุส ฮา ปุย กาลีไล ไฮญ เต็อง โออยจ อี ฌกี อี? ³แจง โทว. อี อัส ละ เปอะ, ดัส โม เปะ โอ ไปวส รพาวม ไพรม ไอสรพาวม โครระ แตะ ช ยุม โรส เปอะ ตอก เซ โรส เต็อง โออยจ เปอะ. ⁴ไลลวง ปุย กาว ชตะ ปุย ป ยุม นิง ลเลอิม เม็อะ มง ปุย ย่าง ราว อี นิง ซีโลอัม โส, โม เปะ แกต เปอะ ตอก เมอ? อัม แกต เปอะ แจง ระ มัป ยุส ฮา ปุย เวียง เยรุษาลेम เต็อง โออยจ อี ฌกี อี? ⁵แจง โทว. อี อัส ละ เปอะ. ดัส โม เปะ โอ ไปวส รพาวม ไพรม ไอสรพาวม โครระ แตะ ช ยุม โรส เปอะ ตอก เซ โรส โครยญ โฆะ เปอะ,” อัส เซ.

ไลลวง โคะ เม โอ ไก เปลิ

⁶พะเยชู รโองะ ลปุง ปันฮา ละ อี ตอก เฮ็, “กุม รปีม อะงุน ตี ปุย อี ไก โคะ เม กไน รปีม ยุส อี. โหว ชาวป แลน เปลิ อี ปังเมอ โอ ยู อี. ⁷อัส เฮ็ ละ ป แลน รปีม

ยุส แตะ เซ, ‘งอต แลน, เอัจ ไก ลอวย เนอิม ฮอยจ อี นา เฮ็ ชาวป แลน เปลิ โคะ เม เฮ็. ยู โทว เปลิ อี ตี ชาง. ชู แปฮ. พอย ปลาว ตะ นา เฮ็ ละ เมอ?’ อัส เซ ละ อี. ⁸ป แลน รปีม เซ อัส เฮ็, ‘ปอเลียง, ละ แม แลน ตี เนอิม, อี ช รกกี ตะ เนอิม อี. ช ดุส มุก นิง. ⁹ดัส เปลิ ยุส แตะ ชัมตี ไมจ. ดัส โอ เปลิ โส ชู เม็ช,’ อัส เซ. ”

พะเยชู เก็อย ป รโกม ไฮ

¹⁰ชงะ ลโลละ ตี อี พะเยชู เพอิก ตอม ปุย โตะ โฮงชุต. ¹¹นา เซ ไก ปรีไปวน นิง ตี. เล็ยก พี นิง. เอัจ ไก กาว โรส ชตะ เนอิม คัม พี อี เซ. พี เซ เก็อย อี รโกม. เก็ยช ชุง ซี โทว. ¹²เมื่อม ยู พะเยชู อี เต็อะ กอก อี เอ็ญ เคะ ตะ พวยจ เซ อัส เฮ็ ละ อี, “ปรีไปวน, เอัจ ไปน เปอะ ป โชะ นิง ตะ,” อัส เซ. ¹³ย่อง ตะ ตะ ราว อี ไม อี. เมื่อม เซ ปรีไปวน เซ เก็ยช ชุง ซี เอิน. ลอต ลีลาว พะจาว เป็อ อี.

¹⁴ป กวต โฮงชุต เซ รอก พาวม นิง เก็อย พะเยชู ปุย เซ ไฮ ชงะ ลโลละ. อัส เฮ็ ฌกี อี ละ ปุย. “เอัจ ไก แลช ชงะ ชงะ ลัง ยุส ปุย กัน. ไมจ เปอะ ฮอยจ ไน ชงะ แลช เซ ละ ช เก็อย เปอะ ตี ตะ ไฮ. ทัน โทว ฮอยจ ชาวป เก็อย ตี เปอะ ไฮ ไน ชงะ ลโลละ,” อัส เซ ละ ปุย.

¹⁵พะเยชู อัส เฮ็ ละ ปุย เซ, “ไม เปะ

มัธ เปอะ ปุย ไล โกะ ไล เอียง. โม่ เปะ
ดัธ เปอะ ไก โม่วก ยุธ ฉุก, บรัง ยุธ ฉุก,
แจง ช กัธ เปอะ เมื่อะ โอก ฮา คอก อี ละ
ช โฮว ดาว เปอะ ฉู รอวาม ชงะ ลโลละ
เช. 16 ปรโปวาน เฮี มัธ จัตเจือ อ็ปราฮัม.
ชาตัน เอ็ง ปุก อัง อี กาว ชตะ เนอิม. โม่
โรธ ช ปุก ละ กัธ ฮะ ปุย เฮี ชงะ ลโลละ
โอ?" อัส เซ.

17 ป อัส พะเยชู เซ แปน ควน โชะ กิจ
ไฆธ โม่ ป เกละ ยุ อี เซ ซกี อี. กัน ไมจ
กัน ฉุก เมาะ ป ยุธ พะเยชู เซ โครยญ
เจือ, ปังเมอ ไมจ มวน ยุธ รพาวม โม่
ลัษด่อน เตือง โอยจ อี.

ลปุง บันฮา ลฮา เจือ

18 พะเยชู อัส เฮี, "ไลลวง ฮอยจ
ดัดเตียง พะจาว ปุย ปลัธตะ ช มัธ ดอก
เมอ? อี ช แพป ละ เปอะ ไม เมอ? 19 ช
แพป ละ เปอะ ไม โนง มาชเทิต ป โรวก
ปุย ซมา โตะ รปิม ยุธ ตะ. กวยฮ ระ ปุๆ
ฮอยจ ละ แปน ตะ โคะ ปอ ปุน ยุช ไชม
รอมวาม ตะ นิง กัก อี," อัส เซ.

20 พะเยชู อัส แม อี ละ อี ตี เจือ,
"ไลลวง ฮอยจ ดัดเตียง พะจาว ปุย
ปลัธตะ ช แพป ไม เมอ? 21 ช แพป
ละ เปอะ ไม เจือ คโนมปัง โรวก ปรโปวาน
ชเบือก ไม เอียง เล ยุธ ตะ ลอวย แเป นิง
ช เกือฮ อี ปลอยฮ เตือง โอยจ ตะ," อัส
เซ.

โตะ รเวือะ ซไกป

22 ญือม โฮว ฮาวก พะเยชู กระจ เวียง
เยรูซาเลม เมอ, วิธ ไป วิธ มา นิง ย่าง ปุย
โฮวาน โดธ, เพอิก ตอม ปุย. 23 ไก ตี ปุย
ป ไหมญ อี ดอก เฮี, "อาจัน, ปุย อัม รมัธ
ป ช โปน อี มัป เปอ?" อัส เซ ละ อี.

พะเยชู โลยฮ อี ละ อี ดอก เฮี, 24 "ไมจ
เปอะ เรียง เนอิม รพาวม ละ ช เลียก ตะ
โตะ รเวือะ ซไกป. อี อัส ละ เปอะ,
โฮวาน ป ช ริ เลียก นิง อี ปังเมอ โอ ช
โฮลธ เลียก. 25 ญือม เซ กุม ญือะ ช
โกธ ของ รเวือะ ฮา ป ขวด เลียก เซ.
โม่ เปะ ช ชุง เปอะ กพริ. ช ลฆุฮ เปอะ
โตะ รเวือะ ไม อัส เปอะ เฮี, 'จาวไน, โปฮ
รเวือะ เน,' ช อัส เปอะ เซ.

"กุม ญือะ เซ ช โลยฮ อี ละ เปอะ ดอก
เฮี, 'ออี युง โตว โม่ เปะ. युง โตว เนอิม ก
ฮอยจ เปอะ,' ช อัส เซ ละ เปอะ.

26 "ญือม เซ โม่ เปะ ช อัส แม เปอะ
เฮี, 'เอะ เอ็ง โชม ตี โอฮ ตี ไม เปอะ. ปะ
เอ็ง เพอิก เปอะ ปุย นิง ย่าง เอะ เมอ,' ช
อัส เปอะ เซ ละ.

27 "ปุย เซ ช โลยฮ แม อี ละ เปอะ ดอก
เฮี, 'ออี युง โตว เนอิม ก ฮอยจ โม่ เปะ.
โม่ เปะ ป ยุช ป ขอก ป เบร เตือง โอยจ
เปอะ, โฮว แปฮ ฮา อี อี,' ช อัส เซ ละ
เปอะ.

28 "ญือม เซ โม่ เปะ ช ชวน เปอะ

อาวต อัปราฮัม ไม่ ยิชฮัก ไม่ ยาโคบ ไม่ โม ป ซิป ลปุง พะจาว กไน บันเมือง ยุช พะจาว เตื่อง โอยจ อี. โม โกะ เปอะ ช โฮลส ปุย ละ โปวส เปอะ อาวต กพริ. นา เซ โม เปะ ช เยื่อมๆ ฎีตๆ เปอะ, ไม่ ครวกรัก เปอะ หนึ่ง โชะ ป อวาม แตะ. ²⁹ โฮวาน ป ช ฮอยจ เนอิม เมือง ลัก โอก ซงะ ไม่ เมือง ลัก เลียก ซงะ เอ. ช ฮอยจ โรส เนอิม ก ล่าง ง่อน ไม่ เนอิม ลัก เซอ ง่อน. ช โฮลส งวาม โชม ตี หนึ่ง บันเมือง ยุช พะจาว เตื่อง โอยจ อี. ³⁰ ญีอม เซ โม ป อาวต รเคะ ช โฮลส อาวต รกา. ป อาวต รกา ช โฮลส แม อาวต รเคะ,” อัส เซ.

พะเยชู ฮรัก ปุย เวียง เยรูซาเลม

³¹ ญีอม เซ ฮอยจ โม ฟารีไซ เคะ พะเยชู ง่อน. “ปะ ไมจ เปอะ ตอ ฮา นา เฮี โฮว อาวต ก ไฮญ. กซัด เฮโรต ฆวต ยุช ยุม ไม่ ปะ,” อัส เซ ละ อี.

³² พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ไมจ เปอะ โฮว รโงะ ละ ปุย เฮียง จเลียก ตอก บราวก เซ. อัส เฮี ละ, ‘ซงะ เนาะ เฮี ไม่ ซง่าวป เปอ อี ช โครส พี โอก ฮา ปุย ไม่ ช เกือส ป โชะ ไฮ. ซงะ ลอวย หนึ่ง อี ช ฟวยจ กัน ยุช ฮู,’ ไมจ เปอะ อัส เซ ละ.

³³ ตอก ออส ตอก เฮีฮ ญุก เนาะ เฮี อี ไมจ เจอะ โอก โฮว หนึ่ง กระ. ซง่าวป ไม่ ซะติ ช ไมจ ลัง โฮว. ป ซิป ลปุง

พะจาว แปน โตว ยุช ปุย ยุม ไม่ อี ก ไฮญ ญีอ. จัมเปน อี ยุช ยุม ไม่ อี หนึ่ง เวียง เยรูซาเลม.

³⁴ “เฮฮ, เฮฮ, เยรูซาเลม ป มัส เวียง ป ยุช ยุม ไม่ โม ป ซิป ลปุง พะจาว ไม่ แล่น เปอะ ป ดวน พะจาว ฮอยจ เคะ เปอะ หนึ่ง ซโมะ โอ. อี รไม่จ ลอป ครูป ลูกเมือง เปอะ ตอก ครูป แอ กวน แตะ ไฮ. โม เปะ ปังเมอ โอ เปอะ ญูอม ฮอยจ เคะ อี. ³⁵ ง่อต แลน, พะจาว ช โฮว ฮา วิฮัน ยุช เปอะ เกือส อี อาวต ฮัง. อี อัส ละ เปอะ. ญีอะ ช โฮลส เปอะ โตว ยุ อี ฮอยจ ละ เวลา ช อัส เปอะ ตอก เฮี, ‘ซนุก ซุก บัน ละ ป ฮอยจ เปอ อัมนัด พะจาว,’” อัส เซ ละ เวียง เยรูซาเลม พะเยชู.

พะเยชู เกือส ป โชะ ไฮ

¹ ซงะ ลโล๊ะ ตี อี พะเยชู โฮว **14** โชม ญีอะ ปุย ระ ไล ลลึง โม ฟารีไซ ตี ปุย. โม ลัษค่อน มอง แลน ที พะเยชู. ² ไก ป โชะ ตี ปุย. ฮอยจ เคะ พะเยชู. ออยฮ เตื่อง โม่ว แตะ. ³ พะเยชู ไฮมญ โม ป ยุง ที โกตไม หนึ่ง พะทัม ไม่ โม ฟารีไซ ตอก เฮี, “เกือส ปุย ป โชะ ไฮ ซงะ ลโล๊ะ อัม ปุก อี โกตไม ยุช เอะ เอ, อัม โอ ปุก อี?” อัส เซ.

⁴ โม เซ โลยฮ โตว อี ตี มวยญ เนอิม. พะเยชู เคือะ ไปญ ปุย เซ เกือส อี ไฮ. ฟวยจ เซ ดวน อี เฮีญ. ⁵ ญีอม เซ พะเยชู

อัส เฮี ละ ปุย เตื่อง โอยจ อี, “ซงะ ลโลละ
โม เปะ มัส ดุช กวน เปอะ โตะ นัมโม,
โมวก ยุช เปอะ ญุก, โม เปอะ ซ ฮอย เอิน
เกือฮ โอท?” อัส เซ ละ อี. ⁶ โม เซ เกียฮ
โลยฮ โดว อี เฟือฮ ป อัส อี เซ.

โม ป อวต ตี แตะ โม โม ป เร็จ ตี แตะ

⁷ พระเยซู ชุ ฮอยจ โม ป ซ โชม เซ ซาวป
งาวม ก ฮลาวง อี. รโฮงะ ลปุง บันฮา เฮี
ละ อี ฆ่า อี. ⁸ “ญี้อม กอก ปุย เปอะ โฮว
โชมญู ญีอะ ป ญีอะ ป เอีญู, ปุ ซาวป
งาวม ก ฮลาวง อี. เมื่อ เตื่อง อี ไก แม ป
ระ ไล ฮา โกะ เปอะ ยุง ป กอก อี โชมญู
เซ. ⁹ ดัส ป กอก เปอะ โชม เซ ฮอยจ
รโฮงะ แม ละ เปอะ ตอก เฮี, ‘เกือฮ ปุย
เฮี งาวม นิง นา เฮี,’ ดัส อัส เซ ละ เปอะ,
ญี้อม เซ ซ โชะ กิจ ปญู ไร่ เปอะ ฆ่า,
โม ซ โฮลฮ เปอะ เฉาะ งาวม ก เตียม อี
ฮา ปุย ฆ่า อี. ¹⁰ ฮา เซ ญี้อม กอก ปุย
เปอะ โฮว โชม, ไมจ เปอะ เลียก งาวม ก
เตียม อี ฮา ปุย, เคอิม ป กอก เปอะ โชม
เซ ซ โฮลฮ ฮอยจ อัส เฮี ละ เปอะ, ‘เอียก,
เอีญู งาวม ก ล่าง เฮี,’ ซ อัส เซ ละ เปอะ.
ญี้อม เซ โม ป ฮอยจ โชม โม เปอะ เซ ซ
ยุ เมาะ นัปที ปุย ปะ. ¹¹ โม ป ที ตี แตะ
ระ จอง ตี แตะ ฮลาวง ซ โฮลฮ แม แปน
ปุย ตุ ปุย เตียม ฮา ปุย. โม ป เร็จ ตี แตะ
เตียม ซ ไก ป วุช ระ จอง ฮลาวง,” อัส เซ

พะเยชู.

¹² ญี้อม เซ พระเยซู อัส เฮี ละ ป กอก
แตะ โชม เซ, “ญี้อม กอก เปอะ ปุย โชม
ญีอะ แตะ ไม เลียง เปอะ ปุย โฮวาน, ทัน
โตว กอก ปุโฮมว เปอะ ไม เอียกปุ ตุ เจอ
เปอะ โม โม ป กอย ย่าง เปอะ. ดัส เปอะ
กอก โฮ, โม เซ ตีน ซ กอก โรฮ โม เปะ
โชม. ตีน ซ เลียง แม โม เปะ ตอก เลียง
เปอะ โกะ อี. ¹³ ญี้อม เลียง เปอะ ปุย
ไมจ เปอะ กอก โม ป ตุก ป ญัก โม โม
ป เฉะ ป คาโด่ โม โม ป จัก ไร่ กุด เตะ
เอีญู โชม ญีอะ เปอะ. ¹⁴ ดัส เปอะ ยุช
ตอก เซ ซ แปน ป ไมจ ละ เปอะ นิง โอ
โม เซ ซ ปุน เลียง แม โม เปะ. ญี้อม
โกฮ โอม แม โม ป ซี ป ซ ซ โรก ซ
แตน พะจาว ละ เปอะ,” อัส เซ.

กัน เลียง ระ

¹⁵ นา เซ ไก ปุย นิง ตี ปุย. ญี้อม ฮมอง
อี โอเอือ ตอก เซ อัส เฮี ละ พระเยซู, “โม ป
โฮลฮ งาวม โชม นิง บันเมือง ยุช พะจาว
ซ โฮลฮ เนอิม รพาวม ไมจ แตะ,” อัส
เซ.

¹⁶ พระเยซู อัส เฮี, “ไพรม อี ไก ปุย ตี
กอก อึง ปุย โชม โฮวาน. ¹⁷ ญี้อม เติง
เวลา โชม อี ดวน กวนใจ ยุช แตะ โฮว
รโฮงะ อี ละ โม ป เอ็จ กอก แตะ อึง เซ
เกือฮ ฮอยจ. เกือฮ อี อัส เฮี ละ อี, ‘เอีญู
โชม. เอ็จ พวยจ โครยญู เจือ บรี อี โชม

ตุม อี 'ไอฮ แฮ,' เกื่อฮ อี อ้อ เซ ละ ปุย.
 18 โม เซ ปั้งเมอ ตัง โคน ตัง ลัน รชอม
 แตะ. ตี ปุย อี อ้อ เฮี, 'ออี เอ็จ รวี ซิง
 ตี เป็อง. จัมแปน ออี โฮว แลน. ปัว ลัน
 รชอม แตะ,' อ้อ เซ. 19 ตี ปุย อี อ้อ เฮี,
 'ออี รวี โมวก พอน กู. ออี ม้อ ซ โฮว เพ็อีก
 แลน โมวก เซ. ปัว ลัน รชอม แตะ,' อ้อ
 เซ. 20 ตี ปุย อี แม อ้อ เฮี, 'ออี เดอิม
 ญื่อะ วัง เฮี. ม้อ เซ ป โอ ออี เกียฮ ฮอยจ
 ฌ่า อี,' อ้อ เซ.

21 "กวนใจ เซ ญื่อม รโองะ อี ละ
 ปอเลียง แตะ เต็อง โอยจ อี ป อ้อ โม เซ
 ละ แตะ, ปอเลียง อี เซ ฮาวก รพาวม ฌ่า
 อี. อ้อ เฮี ละ กวนใจ แตะ เซ, 'ไมจ เปอะ
 ซใจ โฮว ตัม กอง ระ กอง แตะะ นิง ย่าง
 เฮี. กอก ตี ป ตุก ป ญัก, ป เฉะ ป คาโด่,
 ป จัก ไร่, โรวก ฮอยจ นา เฮี,' อ้อ เซ ละ
 อี.

22 "โฮว เนอิม. ฟวยจ เซ กวนใจ เซ อ้อ
 เฮี, 'ปอเลียง, ออี เอ็จ ยุฮ ฮู ตัม ดวน เปอะ
 ออี ยุฮ โครยญ เจือ. เวือฮ ลั้ง ก ม่าวง อี,'
 อ้อ เซ.

23 "ปอเลียง อี อ้อ แม เฮี ละ กวนใจ
 แตะ, 'โอก โฮว ตัม กระ ระ กระ แตะะ
 ออ. ไมจ เปอะ คันป ปุย ฮอยจ นิง กัน
 เลียง เฮี เดอิม ญื่อะ ญื่อะ เฮี ซ นาวก นิง
 ปุย. 24 ออี อ้อ ละ เปอะ, โม ป เอ็จ กอก
 เกอะ ออิง เซ ญื่อะ ซ โฮลฮ โตว โชม ป
 พรี่ ออี เฮี ตี ปุย เนอิม,' อ้อ เซ."

ป ซ แปน ลูกซิก พะเยชู

25 ญื่อม เซ ปุย โฮวาน โฮว ตี ไม
 พะเยชู. พะเยชู แมชี ลักเคะ แตะ, อ้อ เฮี
 ละ อี, 26 "ด้อ โก ป ฮอยจ เคะ ออี ไม โอ
 แตะะ ฮรั๊ก ออี โฮฮ ฮา ฮรั๊ก แตะะ มะเปื่อะ
 แตะ, ไม เอ็ยกปุ กวน รันน แตะ, ไม จีวิต
 โกะ อี 'ไอฮ, ปุย เซ เกียฮ แปน โตว ลูกซิก
 ออี. 27 ป โอ ญอม กลอม ไมะชาวแควง
 ยุฮ แตะะ ไม ฟวด อี ออี ไม อี เกียฮ แปน
 โตว ลูกซิก ออี.

28 "โม เปะ ด้อ โก ป ฆวด ยุฮ ญื่อะ
 มอง แตะะ รปี้ม, ไมจ ปุย เซ งาวม ง่อต
 เมอะ ซ โอยจ อี ฮัม, เดอิม ซ ยุง ปอ ม่า
 ยุฮ แตะะ ฟวยจ ญื่อะ เซ ไม โอ อี ปอ.
 29 ด้อ โอ ยุฮ อี ตอก เซ รกา โฮ, ปั้ง ฟวยจ
 โบลวง ด่อง อี, ญื่อะ เซ ซ รัม ฌ่า อี. โม
 ป ยุ อู ซ โล่ ญวยฮ ปุย เซ ฌ่า อี เต็อง
 โอยจ แตะ. 30 'ปุย เฮี เค็ยต โรฮ ริ ยุฮ
 ญื่อะ. ฟวยจ โตว ยุฮ อี ตี ซวง,' ซ อ้อ เซ
 ปุย.

31 "กซัด ด้อ โอก ละ ซ รูป แตะะ ไม
 กซัด ไฮญ, ด้อ กซัด ซ รูป ไม อี เซ โก
 ตฮัน ยุฮ ลอา ฮมกีน, โกะ อี ด้อ โก ตฮัน
 ยุฮ ตี ฮมกีน โน่ง, ไมจ อี งาวม ง่อต ซ เป
 แตะะ ไม โอ แตะะ เป ฮัม. 32 ด้อ แกต ตี
 แตะะ โอ เป อี ไมจ อี ดวน ปุย โฮว ฆรฮ
 ลปุง ตัง แตะะ ญื่อม ซใจ ลั้ง อี ฮา ปุ แตะะ
 ละ ซ ปัว อี ปุก ปอ ปุ แตะะ ไม. 33 ตอก

โรส เซ โม เปะ ดัซ เปอะ โอ ปูน ละ
โอเอ็ฮ ยุส แตะ โครยญ เจือ เกียฮ แปน
เปอะ โดว ลูกซิก อี,” อัส เซ พะเยชู.

³⁴ “กิส มัส ป ไมจ. กิส ดัซ เอ็จ ไชร
เอ็ฮิม ซ เกียฮ เกือฮ แม เปอะ เอ็ฮิม ดอก
เมอ? ³⁵ ซ เกือฮ แปน มุก ละ เตะ ปุ
ญื่อะ เกียฮ แปน อี, เอ็จ มัส นัม ไปวฮ.
ปุย ไก ฮยวก เกอ ไมจ อี ง่อต,” อัส เซ ละ
อี.

ไลลวง แกะ ไชร

¹ ดี โฮน อี โม ป เกป พาศี โอเอ็ฮ

15 ไม ปุย มัป เลียก เคะ พะเยชู
โฮวาน ปุย ละ ซ ง่อต แตะ ลปุง อี. ² โม
ฟารีไซ ไม โม คู เพอิก พะทัม ขวต บวยจ
ไม เตี แตะ พะเยชู ซ่า อี. “ปุย เฮี เกียฮ
รัปคัม โน่ง ปุย มัป เมอ? โชม ดี โน่ง ไม
อี เมอ?” อัส เซ ละ ปุ แตะ.

³ พะเยชู รโงะระ ลปุง ปันฮา ดอก เฮี ละ
อี ซ่า อี. ⁴ “โม เปะ มัส ไก อี ดี ปุย ป
ไก แกะ ยุส ดี รอย ตัว, ดัซ ไชร ฮา อี ดี
ตัว, ซ ยุส อี ดอก เมอ? แกะ รโตม โรส
ซโตม ตัว เซ โม ซ ละ อี นิง กัง เต่น นิง
ซ โฮว ซาวป แตะ ป ไชร อี เซ ฮอยจ ละ
ยุ แม แตะ? ⁵ ปุย เซ ญื่อม ยุ อี แกะ ไชร
ยุส แตะ เซ ไมจ มวน เนอิม รพาวม อี.
ยวก เอ็น กลอม ปุ เอ็ญอ อี. ⁶ กอก ปุ่ยวง
แตะ ไม ปุโฮมว แตะ เกือฮ อี ฮอยจ เต็อง

โออยจ อี. อัส เฮี ละ อี, ‘เกือฮ ดี เปอะ มวน
ดี รพาวม ไม อี. อี เอ็จ ยุ อู แกะ ไชร
ยุส แตะ เซ,’ อัส เซ ละ อี. ⁷ อี ซ อัส
ละ เปอะ, ดอก โรส เซ, ดัซ ไก รโตม โรส
ซโตม ปุย ป โอ ญื่อะ ได้ เมาะ รพาวม
ไพรม แตะ นิง เอ็จ ซีไซ แตะ, ปุย อาวต
เมือง มะลอง เอ็จ ไมจ มวน รพาวม ไม อี.
ดัซ แม ไก ดี ปุย ปุย มัป ป เมาะ รพาวม
ไพรม โอฮ รพาวม โคระ แตะ, ปุย อาวต
เมือง มะลอง ซ ไมจ มวน รพาวม ไม อี
โฮฮ ฮา ปุย รโตม โรส ซโตม ปุย เซ
แม,” อัส เซ พะเยชู.

ไลลวง ม้า ไชร

⁸ “ดอก โรส เซ ดัซ ไก ดี ปุย ปรไปวน
ป ไก ม้า ยุส กาว แทป เปอ, ดัซ ไชร ฮา
อี ดี แทป ซ ยุส อี ดอก เมอ? ดีน ซ เตี
ออม ไปฮ ญื่อะ, ซาวป อี ฮอยจ โตะ โจง
โตะ วี ฮอยจ ละ ยุ แตะ. ⁹ ญื่อม เอ็จ ยุ อี
กอก ปุ่ยวง แตะ ไม ปุโฮมว แตะ เกือฮ อี
ฮอยจ เต็อง โออยจ อี. อัส เฮี ละ อี, ‘เกือฮ
ดี เปอะ มวน ดี รพาวม ไม อี. อี เอ็จ
ยุ อู ม้า ไชร ยุส แตะ เซ,’ อัส เซ ละ อี.
¹⁰ อี ซ อัส ละ เปอะ, ดัซ ไก ดี ปุย ปุย
มัป ป เมาะ รพาวม ไพรม โอฮ รพาวม
โคระ แตะ, โม เตปด่า พะจาว ซ ไมจ
มวน โรส รพาวม เป็อ อี ดอก เซ โรส,”
อัส เซ พะเยชู.

โลลวง ปุย ไชร กวน

11 พะเยซุ อัส แม เอี ละ อี, “ไฟรม อี ไกอ ปุย ตี. ไกอ กวน รมะ ละ. 12 ป มัส กวน รเคะ อี อัส เอี ละ เปือะ แตะ, ‘เปือะ, รฆู แปะ เนี คาวคอง เปือะ รโดง อี นิง อี,’ อัส เซ. เปือะ อี เซ รฆู เนอิม คาวคอง แตะ เซ ละ กวน แตะ เตืออง ลอา อี.

13 “ฟวยจ เซ ลอา ลอวย ชงะ กวน รเคะ อี เซ โชะ อี รโดง แตะ เซ, เกือฮ อี แปน ม่า เตืออง โอยจ อี. โฮว ไม อี ฮอยจ เมืออง ก ชงอ อี. บรี ใจ แตะ ม่า ยุฮ แตะ เซ ไม โชม โอยจ โฆยญ ลออยญ แตะ นิง. 14 ญืออม เอือจ โอยจ โอเอือฮ ยุฮ อี เซ ฮอยจ ไปลญ อวป เอือป กิช นิง เมืออง เซ. ญัก เนอิม ละ อี ปุย เซ. 15 โฮว ปัว โชม จัง ละ ปุย เมืออง เซ ตี ปุย. ปุย เซ เกือฮ อี โฮว เลียง เลือจ นิง เพระด่าวก. 16 ฆวต โชม เอิน พัก โชม เลือจ เซ ปอ นาวก เวือก แตะ บังเมอ โอ ลัง ไกอ ป เกือฮ ละ อี.

17 “ฟวยจ เซ ปุน คิง แตะ. อัส เอี โตะ รพวาม แตะ, ‘ลูกจ้ง เปือะ เกอะ เตืออง โอยจ อี โอยจ โตว โชม อี อวป เปอ. อี อวต นา เอี ช ยุม นิง ฆวต โชม แตะ. 18 อี ช เอือญ เคะ เปือะ เกอะ,’ อัส เซ โตะ รพวาม แตะ. ช อัส ละ อี ตอก เอี, ‘เปือะ, อี เอือจ พิต เตอะ ละ พะจาว. พิต โรฮ ละ ปะ โรฮ. 19 อี ญือะ โปง โตว ไม มอยฮ ลัง แตะ กวน เปือะ. ปัว ปะ เมือญ อี ตอก

ลูกจ้ง เปือะ ตี ปุย โรฮ,’ ช อัส เซ ละ.

20 “ฟวยจ เซ โกอ เอือญ เนอิม เคะ เปือะ แตะ. เปือะ อี เซ ชวน อี เนอิม ญืออม ชงอ ลัง อี ฮา ญือะ แตะ. เลือก พวาม เนอิม นิง อี. ตอ เอิน โฮว โอม อี. ชงกิต อี ไม อี.

21 “กวน อี เซ อัส เอี, ‘เปือะ, อี เอือจ พิต เตอะ ละ พะจาว. พิต โรฮ ละ ปะ โรฮ. อี ญือะ โปง โตว ไม มอยฮ ลัง แตะ กวน เปือะ,’ อัส เซ.

22 “เปือะ อี เซ บังเมอ กอก เอิน อัส อี ละ ลูกจ้ง แตะ ตอก เอี, ‘ไมจ เปือะ ชงอ โฮว ตย ลปี ป ตีก นิง ไมจ แตะ จาวป ละ อี. จาวป ไวม นิง ดอຍฮ อี. จาวป โรฮ เกิป นิง ชวง อี. 23 โฮว เมือะ โรวก กวน โมวก โกลยญ เซ. มอก. ไมจ เอะ เลียง ปุ แตะ นิง อี. เกือฮ ตี แตะ ไมจ มวน ตี รพวาม ไม. 24 กวน เนอะ เอี เอือจ เมอะ ป ยุม ตี โฮน. ปเลี้ย เอี โกอ โอม แม. เอือจ ไชร ตี โฮน. ปเลี้ย เอี เอือจ โฮลฮ แม ยุ ปุ แตะ,’ อัส เซ เปือะ อี. ญืออม เซ เลียง เนอิม ปุ แตะ ไม รพวาม ไมจ มวน แตะ.

25 “ญืออม เซ กวน โรง อี ปุก ญืออม อวต อี นิง ชง. ญืออม เอือญ อี ฮอยจ ชติ ไม ญือะ แตะ ฮมอง เชียง ชึง เชียง แน โอเอือฮ ไม เชียง ครึง โมง ชู ปุย ละ ป ฟอน. 26 กอก ลูกจ้ง แตะ เอือญ เคะ แตะ ตี ปุย, โฆมญ อี, ‘เมอ ป ยุฮ โม เปะ เอ?’ อัส เซ. 27 ปุย เซ โลยฮ อี, ‘ป มัส ปุ เปือะ

เซ เอ็ง เอ็ญ. เป็อะ เปอะ เอ็ง มอก กวน
โมวก โกลยญ เซ ละ อี นึง เอ็ญ กวน อี
ไม่ กอ บ้าง แตะ, 'อัส เซ.

28 "กวน โรง อี เซ รอก พาวม. ญอม
โตว เลี้ยก โตะ ญ็อะ. เป็อะ อี เซ โอก
ฌี อี ปัว อี เลี้ยก. 29 ปุย เซ อัส อี ละ
เป็อะ แตะ ตอก เอ็, 'งอต แลน, เอ็ง เล็ญ
เนอิม ยุส อี กั้น ละ เปอะ. ยุส ละ เปอะ
ปอ แตก ลโฮส โฆลส ลอึง แตะ, ไก โตว
ญ็อม โอ เนอึง ป อัส เปอะ ตี ชวง เนอิม.
เมอ ป เกือส เปอะ เน อี? กวน ปี ปโตะ
ปะ เกือส เปอะ โตว ละ อี ตี ชวง ละ ช
เล็ยง อี ปุโฮมว แตะ นึง. 30 เมือต กวน
เปอะ ป โอยจ ยุส คาวคอง เปอะ นึง มอ จัง
คิต เซ เอ็ง เอ็ญ, ปะ เกือส มอก โน่ง เปอะ
กวน โมวก โกลยญ ละ อี เมอ?' อัส เซ.

31 "เป็อะ อี เซ โลยส แม โรส อี ละ
กวน แตะ ตอก เอ็, 'กวนงัก, ปะ เอ็ง อาวต
ลอป เปอะ ไม่ อี. โอเอ็ส ยุส ฮู เต็อง
โอยจ อี เอ็ง มัส คอง ปะ. 32 เอ็ง ปุก ละ
เล็ยง เงอะ ปุ แตะ ไม่ เกือส ตี แตะ ไมจ
มวน รพาวม ไม่ ปุ แตะ. ปุ เปอะ เอ็ง
เมอะ ป ยุม ตี โฮน. ปเล็ย เอ็ เอ็ง โกส
โอม แม. เอ็ง โฆร ตี โฮน. ปเล็ย เอ็
เอ็ง โฮลส แม ยุ ปุ แตะ,' อัส เซ ละ กวน
เซ แตะ."

ป กุม กั้น โอ เนอิม รพาวม

1 พะเยชู อัส เอ็ ละ ลูกชิก แตะ,
16 "ไพรม อี ไก ปุย กอย ตี. ไก
กวนใจ ป กุม กั้น ยุส ตี ปุย. ป กอย เซ
ฮมอง ใจ ป กุม กั้น ยุส แตะ เซ ม่า ยุส
แตะ โอฮ พาวม แตะ. 2 ปอเล็ยง อี เซ
กอก ปุย เซ ฌี อี. โฮมญ อี ตอก เอ็,
'ไลลวง ฮมอง อี ป ยุส ปะ เซ มัส ตอก
เมอ? ปะ ญ็อะ ช โฮลส เปอะ โตว กุม
กั้น ยุส อี. ไมจ เปอะ โรวก เปลือส บันชี
ยุส เปอะ ละ อี,' อัส เซ ละ อี.

3 "ป กุม กั้น เซ อัส เอ็ โตะ รพาวม
แตะ, 'ปอเล็ยง อี เอ็ง ช เกือส อี โอก ฮา
กั้น ยุส แตะ. อี ช ยุส ตอก เมอ แล? ช
ยุส กั้น ปวก เตะ ปุ ปุน ปวก. ช ชาวป ปัว
ปุย ตัน ละ แตะ โชะกิง โรส นึง. 4 เออ,
อี ยุง เงอะ ตอก ช ยุส แตะ. ดัส ยุส ตอก
เซ บัง โอ ญ็อะ โฮลส ยุส กั้น เอ็ ช ไก
ป ช รัปคัม อี เกือส อี อาวต นึง ญ็อะ
แตะ,' อัส เซ โตะ รพาวม แตะ.

5 "ปุย เซ กอก โม ป ไก รมะ นึง
ปอเล็ยง แตะ เซ ฌี อี. อัส เอ็ ละ อี
ตี ปุย, 'ปะ ไก เมอะ เมอ รมะ เปอะ นึง
ปอเล็ยง อี เอ็?' อัส เซ ละ อี.

6 “ปุ๋ย เซ โลยฮ อี, ‘รมะ ลอยฮ นิง ตี รอย ปุง,’ อฮ เซ ละ อี. ป กุม กัน เซ อฮ ฮี, ‘เฮี บันซี รมะ เปอะ. งาวม ละ. ซใจ เฉาะ ไชฮ เกือฮ แปน รฮอน ปุง โฮ,’ อฮ เซ ละ ป รมะ เซ.

7 “อฮ แม อี ละ อี ตอก เฮี ตี ปุ๋ย. ‘ปะ เมอะ? ปะ ไก เมอะ เมอ รมะ เปอะ นิง ปอเลียง อี อี?’ อฮ เซ ละ อี. ปุ๋ย เซ โลยฮ อี, ‘รมะ เฮงาะ นิง ตี เปือน รดู ระ,’ อฮ เซ ละ อี. ป กุม กัน เซ อฮ ฮี, ‘เฮี, บันซี รมะ เปอะ. เฉาะ ไชฮ เกือฮ แปน ซเตะ รอย โฮ,’ อฮ เซ ละ อี. 8 ฟวยจ เซ ปอเลียง อี จัมแปน ลี ป กุม กัน ยุฮ เตะ ป มฮ ปุ๋ย บวก เซ, นิง ยุ อี เฮียง ลอน อี นิง กัน ยุฮ อี เซ.

“โม ป มฮ ปุ๋ย บลัฮ ลัก ปลัฮเตะ เมือม คิต อี กัน ยุฮ เตะ โม ปุ เตะ เฮียง ฮา ปุ๋ย บลัฮ ลัก ก ซเปีย อี. 9 มฮ เซ ป อฮ อี หม่า อี ละ เปอะ ตอก เฮี, โมจ เปอะ ไกว คาวคอง ยุฮ เปอะ นิง ปลัฮเตะ ละ ซ โฮลฮ เปอะ ปุโฮมา เตะ ละ โกะ เตะ นิง. ดฮ เปอะ ยุฮ ตอก เซ ปัง โอยจ คาวคอง ยุฮ เปอะ นิง ปลัฮเตะ เฮี, พะจาว ซ รัปคัม โม เปะ นิง เมืออะ ตอน ฮมัน โอ เมืออะ ไก ลอยจ.

10 “ปุ๋ย ดฮ เนอิม รพาวม นิง ไลลวง ป เตวะ ไล, ซ เนอิม โรฮ รพาวม นิง ไลลวง โอเอือ ระ ไล. ปุ๋ย ดฮ โอ ซี นิง โอเอือ เตวะ ไล, เกียฮ ซี โดว โรฮ

นิง โอเอือ ระ ไล. 11 โม เปะ ดฮ เปอะ โอ เนอิม รพาวม นิง ใจ เตะ คาวคอง นิง ปลัฮเตะ, พะจาว อัม เกียฮ เกือฮ เปอะ ไปญ คาวคอง โอ เกียฮ ไลจ เกียฮ ไฆร? 12 โม เปะ ดฮ เปอะ โอ เนอิม รพาวม นิง ไปญ เตะ โอเอือ ยุฮ ปุ๋ย โฮญ, ปัง มฮ คอง โกะ เปอะ โฮฮ พะจาว ปุ โรฮ ซ เกียฮ เกือฮ โม เปะ ไปญ อี.

13 “ไก โดว ตี ปุ๋ย เนอิม ป เกียฮ รฮออ ละ กุม เตะ ลฮา. ดฮ ยุฮ อี ตอก เซ ตีน ซ เกละ ยุ อี ตี, ตีน ซ แदन ยุ อี ตี. โด เซ ซ ฮรัก อี ตี, ซ จัง อี ตี. ตอก โรฮ เซ โม เปะ เกียฮ บรุก แปน เปอะ โดว กวนใจ พะจาว ไม่ กวนใจ ละ ม่า,” อฮ เซ พะเยชู.

14 โม ฟารีไซ มฮ ป ฮรัก ม่า. เมือม ฮมอง อี โอเอือ ตอก เซ โครยญ เจือ โล่ ญวยฮ พะเยชู หม่า อี. 15 พะเยชู อฮ เฮี ละ อี, “โม เปะ เกือฮ เปอะ ตี เตะ ตอก ป ซีไซ ละ แลน ปุ๋ย เตะ โน่ง. พะจาว ปังเมอ ยุง อี รพาวม เปอะ. โฮวาน ป อฮ ปุ๋ย ปลัฮเตะ มฮ ป โมจ เจอ, ละ แลน พะจาว อี ปังเมอ มฮ ลัง ป หมอก ลัมเลือ ละ อี.

ป อฮ พะเยชู โฮวาน เจือ

16 “กา เขียง ฮอยจ โยฮัน ป เกือฮ ปุ๋ย รัป บัปติขมา มฮ โกตโม ยุฮ พะจาว ไม่ ป ไชฮ ป ซิป ลปุง พะจาว โน่ง ป แปน

ลักัน แตะ ละ ปุย. เคียง เช ปุย เอ็จ
ครอฮ ไลลวง กัน ระ ไล ยุช พะจาว เช
ไม่ ไลลวง บั้นเมือง ยุช อี. ปุย เมาะ ป
เสี้ยก นิง อี มัฮ ดี ป ลู เสี้ยก เตื่อง โอยจ
แตะ. 17 ซ ไฆร เตะ ไม่ มะลอง เงอ เยื่อ
ลั้ง ฮา ซ ไฆร ป ตีก นิง แตะวะ ไล แตะ
นิง โกตไม ยุช พะจาว.

18 “ดัฮ ปุย ละ ปรโปวน ญื่อะ แตะ,
โหว โอฮ แม ปรโปวน โคระ ญื่อะ แตะ,
ปุย เช มัฮ เลน อี จ. ป โอฮ ปรโปวน ป
เอ็จ ละ ปุย ญื่อะ อี เช มัฮ โรฮ ปุย เลน จ
โรฮ,” อฮ เช พะเยซุ.

พะเยซุ รโงะ ไลลวง ปุย กอย ไม่ ลาชะโร

19 “ไพรม อี โก ปุย กอย ตี. กอ นุง
ย่อง ตี แตะ นิง เครอึง ตีก นิง คี แตะ.
โซม ชัก กุก เตื่อ โซม ไมจ โอจ มวน
โครยญู ซงะ. 20 โก แม ปุย ตุก ญัก นิง
ตี ปุย. มอยฮ อี มัฮ ลาชะโร. เบราะ
เตื่อง โม่ว แตะ. ปุย กอ ดาว อึง อี โบ
รเวื่อะ ฆรุง ญื่อะ ป กอย เช. 21 ปุย
ตูก เช รไม่จ โซม อาวป โฮฮ อาวป บรอด
ญื่อะ ป กอย เช. ตูก ปอ เอ็น โฮลฮ ซา
เคลือก เบราะ อี.

22 “กั้งเคะ เอ ปุย ตูก เช ยุม. โม่ เตปด่า
โรวก อี เกื่อฮ อาวต โบ อัปราชัม. ปุย
กอย เช ยุม โรฮ. รปึง ปุย. 23 โชะ
เนอิม ป อวาม อี นิง เมือง ป ยุม เช. เมื่อด

ชาวป ัน โอเอื่อ ชวน อัปราชัม ก ซัง
อี. อาวต ลาชะโร โบ อี. 24 เตื่อะ กอก
อัปราชัม ฆกี อี. ‘อัปราชัม เปื่อะ เอะ,
ปัว ปะ เสี้ยก พาวม นิง แตะ. ปัว เปื่อะ
เกื่อฮ ลาชะโร ฮอยจ นา เอ็. เกื่อฮ ซิด
ค้อยฮ แตะ โตะ รอวาม เกื่อฮ เจ็จ ดัก อี
นิง อี เกื่อฮ ฮลอง ญื่อะ. โชะ ลอน
เอิน ป อวาม อี โตะ งอ เอ็,’ อฮ เช ละ
อัปราชัม.

25 “อัปราชัม โลยฮ อี ละ อี, ‘กวน, ปะ
ไมจ เปื่อะ ไตม ญื่อม โอม ลั้ง แตะ.
ปะ โฮลฮ เปื่อะ ป ไมจ โครยญู เจื่อ.
ลาชะโร บั้งเมอ โฮลฮ ป ฆอก โครยญู
เจื่อ. ปเสี้ย เอ็ ลาชะโร เอ็จ อาวต ไมจ
อาวต มวน นา เอ็. ปะ โฮลฮ เปื่อะ อวาม
ป โชะ. 26 โนก ฮา เช โก โตะ ครุช โตะ
นิง ซนะ เอะ ไม่ โม่ เปื่อะ เอ็. ปุย บั้ง ฆวต
เตื่อง เนอิม นา เอ็ ฮอยจ ละ โม่ เปื่อะ ปุน
เตื่อง โตว. บั้ง ฆวต เตื่อง เนอิม ก อาวต
โม่ เปื่อะ ฮอยจ นา เอ็ ปุ โรฮ ปุน อี,’ อฮ เช
ละ อี.

27 “ป กอย เช อฮ เอ็, ‘อัปราชัม เปื่อะ
เอะ, ดัฮ มัฮ ตอก เช อี ปัว ปะ เกื่อฮ
ลาชะโร โหว ฮอยจ ญื่อะ เปื่อะ เกอะ.
28 นา เช อี โก ลั้ง พอน ปุย เอ็ยกปु อู.
เกื่อฮ ลาชะโร โหว ซตอก เคอิม โม่ เช โอ
ซ ฮอยจ โรฮ นา ก โชะ ลอน ป อวาม ปุย
นา เอ็,’ อฮ เช.

29 “อัปราชัม อฮ เอ็, ‘โม่ เอ็ยกปु เปื่อะ

เอ็จ ไก พะทัม ไชฮ ไอ โมเช อั้ง ละ อี.
เอ็จ ไก โรฮ พะทัม ไชฮ โม ป ซิป ลปุง
พะจาว อั้ง ละ อี. โม เอ็ยกปฺ เปอะ เซ
ไมจ อี ง่อต ป อฮ โม เซ นิง พะทัม, อฮ
เซ ละ อี.

30 “อัปราชัม, เป็อะ เออะ, แปน โดว ตอก
เซ. ดฮ ไก ป โกอฮ ไออม เนอิม ลัก ยุม
แตอะ ฮอยจ เคอะ อี โฮ, ติน ซ ไปวฮ รพาวม
ไพรม ไอฮ รพาวม โคระ แตอะ เป็อะ อี, อฮ
เซ ละ อัปราชัม ป กอย เซ.

31 “อัปราชัม อฮ เอ็, ‘ดฮ โม เซ โอ
ญอม ง่อต ป อฮ ไอ โมเช ไม ป อฮ โม
ป ซิป ลปุง พะจาว, ปัง โกอฮ ไออม แม ปุย
เนอิม ลัก ยุม แตอะ ปฺ โรฮ ซ ง่อต อี,’ อฮ
เซ ละ อี.”

ไลลวง ป พิต

17 ¹พะเยซุ อฮ แม เอ็ ละ โม ลูกซิก
แตอะ, “โอเอ็ฮ เก็ฮฮ ปุย ยุฮ ป พิต
มัฮ ป จัมแปน ไก. ติน ซ เม่มัก เนอิม ละ
ป เก็ฮฮ ปุย ยุฮ ป พิต เซ. ²ฮา ซ เก็ฮฮ
อี โม กวนคฺ แตวะ เอ็ ยุฮ ป พิต ตี ปุย, มฮ
เก็ฮฮ อี ปุย ปุก ซโมะ คริต เฮงอะ ไม โงก
โกะ แตอะ เก็ฮฮ ปุย น้าก แตอะ โตะ ปลัฮ
รออวม กโค๊ะ อี ฉักแพน ละ อี ฮา เซ.
³ไมจ เปอะ แฮน ตี แตอะ. ดฮ เอ็ยกปฺ เปอะ
ยุฮ ป พิต ไมจ เปอะ ซตอก รเงอิม. ดฮ
เอ็อะ โกะ ลโปลฮ พาวม แตอะ เป็อะ ไมจ
เปอะ โดว ที. ⁴ปัง ยุฮ ป พิต ละ เปอะ

ตี ซงะ อาแลฮ โฮน, ดฮ ฮอยจ แม เคอะ
เปอะ เต็อง อาแลฮ โฮน อี ไม อฮ อี เอ็ ละ
เปอะ, ‘ออี เอ็จ เอ็อะ เออะ รพาวม แตอะ,’
ดฮ อฮ เซ ละ เปอะ, เป็อะ ไมจ เปอะ โดว
ที,” อฮ เซ.

รพาวม เจ็อ

⁵โม ลูกซิก อี อฮ เอ็ ละ พะโอจจาว,
“ปัว เปอะ เก็ฮฮ รพาวม เจ็อ เออะ ระ ฮา
ไพรม แตอะ,” อฮ เซ.

⁶พะโอจจาว อฮ เอ็ ละ อี, “ดฮ โม เปอะ
ไก รพาวม เจ็อ เมอะ โนง มาซเท็ด ตี โนง
โน่ง, ปุน อฮ เปอะ ละ โคะ มอน เอ็ ตอก
เอ็, ‘ตอยจ ไอฮ ตี เปอะ โฮว เซอิม ไอฮ ตี
เปอะ โตะ ปลัฮ รออวม เซ,’ ดฮ เปอะ อฮ
เซ ละ, ซ เนอึง อี ป อฮ เปอะ,” อฮ เซ.

กัน ยุฮ กวนใจ

⁷“โม เปอะ เอ, มฮ ไก กวนใจ เปอะ ตี
ปุย ป โฮว ไท ซิง ญัก, แแลน แกะ ยุฮ
เปอะ ญัก, ดฮ เอ็จ เอ็ญู โฮ, เมอ ซ อฮ
เปอะ ละ อี? ‘ซใจ เอ็ญู งาวม โฮม,’ อัม
ซ อฮ เปอะ เซ ละ? ⁸แจง โอ เปอะ ซ
อฮ ละ อี ตอก เซ. ฮา เซ ติน ซ อฮ เปอะ
ละ อี ตอก เอ็, ‘โกยฮ อวป โตะ ฮงา ละ
ออี. ฟวยจ เซ ลโปลฮ เคอริง เปอะ. ปอก
อวป โตะ ฮงา ละ ออี ฮัม, ฟวยจ เซ เคอิม
เปอะ ซ โฮลฮ โฮม ไอฮ,’ ติน ซ อฮ เปอะ
เซ ละ. ⁹กวนใจ ปุย ดฮ ยุฮ กัน เมอะ

ควาน ปอเลียง แตะ ยุษ โห, ปอเลียง อี อัม
ช รโองะ รพาม ญันดี แตะ ละ กวนใจ
แตะ เซ? รโองะ โดว อี. เตอ มัฮ กัน ลัง
ยุษ อี. ¹⁰ โม เปะ ดอก โรส เปอะ เซ. ปัง
เอ็จ ปุน ยุษ เปอะ ตัม ควาน พะจาว แตะ ยุษ
โครยญู เจือ โมจ เปอะ อัส เอี, ‘อะ มัฮ
กวนใจ ทัมมด่า. อะ เอ็จ ยุษ กัน เมอะ ลัง
ยุษ แตะ โน่ง.’ โมจ เปอะ อัส เซ. ”

พะเยชู เกือช ป ลาวต ไฮ 10 ปุย

¹¹ ญีอม ไฮว พะเยชู นิง กระ ละ ช
ฮาวก แตะ เวียง เยรูชาเลม, ไฮว กระ
ชนะ จังวัด ซามาเรีย โม จังวัด กาลีไล.

¹² ญีอม เอ็จ ช เลียก อี นิง ย่าง ตี รโตช
ย ปุย ลาวต กาว ปุย. โม เซ ชุง ก ชง อี.

¹³ อัส เอี เรียง, “เยชู, จาวไน ยุษ อะ, ปัว
ปะ เลียก พาวม นิง โม อะ,” อัส เซ.

¹⁴ พะเยชู เมือด เอ็จ ย อี อัส เอี ละ อี,
“โมจ เปอะ ไฮว เคะ โม ชตุ ยุษ พะจาว
เกือช แลน เปอะ,” อัส เซ ละ อี. โม เซ ไฮ
เอิน ลไล ไฮว อี นิง กระ ลาวต อี เซ.

¹⁵ ตี ปุย อี, เมือด ย ไฮ แตะ, แม ลีลาว
พะจาว โม ลเลอะ เรียง แตะ. ¹⁶ ญ่ม เอิน
ตี แตะ โบ ชวง พะเยชู. ญันดี เนอิม โม อี.
ปุย เซ มัฮ โม ซามาเรีย.

¹⁷ พะเยชู อัส เอี, “เนอะ ออ โม ไก กาว
ปุย ป ไฮ เยอ? ปุย ชโตม เซ อาวต ก
เมอ? ¹⁸ อัม มัฮ โอ อี ไก ป ชวต แม
ลีลาว พะจาว โนก ฮา ปุย ดัง เมือง ตี ปุย

เอี?” อัส เซ. ¹⁹ “ไกช ชุง, เอีญู เมือ,
รพาม เจือ เปอะ เอ็จ เกือช ปะ ไฮ,” อัส
เซ ละ ปุย เซ.

ไลลวง บันเมือง ยุษ พะจาว

²⁰ โม ฟารีไซ ไฮมญู ไลลวง ญีอม ช
ฮอยจ บันเมือง ยุษ พะจาว นิง พะเยชู.
พะเยชู อัส เอี ละ อี, “ไลลวง ดอก ฮอยจ
บันเมือง ยุษ พะจาว มัฮ โดว ป เกือช ย ปุย
นิง ไร่ แตะ. ²¹ ‘เอี, อาวต นา เอี,’ ไก
โตว ป ช อัส เซ. ‘ตีต แตะ, อาวต นา
เซิต,’ ป ช อัส เซ ปุ โรส ไก. ไลลวง
บันเมือง ยุษ พะจาว เอ็จ อาวต กไน ปุย,”
อัส เซ.

²² ญีอม เซ อัส เอี ละ โม ลูกซิก แตะ,
“ช ไก ตี ชงะ ญีอม ช ชวต ย โม เปะ
เวลา ยุษ กวน ปุย ปลัชตะ อะ, ปังเมอ โอ
เปอะ ช ไฮลช ย. ²³ ช ไก ง่อน ป ช อัส
ละ โม เปะ ดอก เอี, ‘ตีต แตะ, อาวต นา
เซิต,’ ช อัส เซ ละ เปอะ. ‘เอี, อาวต นา
เอี,’ อัส แม เซ ละ เปอะ ง่อน. ปุ โอก ไฮว
ชวป ฆ่า อี. ²⁴ ปลุก ปลัก เนอิม ลัก โอก
ชงะ ชเปีย ฮอยจ ลัก เลียก ชงะ ดอก
ฮอย, ญีอม ช ฮอยจ กวน ปุย ปลัชตะ ช
มัฮ โรส ดอก เซ โรส. ²⁵ กา เซ ปังเมอ
โมจ อี โอต ป โหะ ป กระ ไฮวาน เจือ. ปุย
เจน เอี ช ญูอม โดว ไร่คัม อี.

²⁶ “มัฮ เจน โนฮา โหะ ดอก ฮอย ญีอม

ช เติง เวลา ยุส กวน ปุย ปลั้ชเตะ ช มัซ
โรส ดอก เซ โรส. 27 เจน เซ ปุย โชม
ญุก กุก ญีม, ญื่อะ ป ญื่อะ, เอ็ญ ป เอ็ญ,
ฮอยจ ละ ซงะ เล็ยก โนฮา โตะ โลง.
ญื่อม เซ ฮอยจ เลอี่ป เอ็น รอาม. ยุม
เอิน เต็อง โอยจ แตะ.

28 “มัซ เจน โลต ดอก ออช ช มัซ โรส
ดอก เซ โรส. เจน เซ ปุย โชม ญุก กุก
ญีม โรส. ป โชะ โอเอ็ช โชะ อี. ป รวี รวี
อี. ป ชมา ลโลวง โอเอ็ช ชมา อี. ป ยุส
ญื่อะ ยุส อี. 29 ซงะ โอก โลต ฮา เมือง
โซโด่ม, เมือง เซ บังเมอ รวี งอ ละ ไม่ มัต
เนอีม มะลอง ดอก รวี แพร โฮ. ยุม เต็อง
โอยจ แตะ.

30 “ซงะ ช ฮอยจ เป็ลีส กวน ปุย
ปลั้ชเตะ ตี แตะ ช มัซ โรส ดอก เซ โรส.
31 ซงะ เซ ป อาวต นิง ไชรช ญื่อะ แตะ
ไมจ โดว อี เล็ยก ดุย โอเอ็ช ยุส แตะ โตะ
ญื่อะ. ดอก โรส เซ, ป อาวต นิง ชิง ไมจ
โดว อี เอ็ญ ฮอยจ ญื่อะ แตะ. 32 ไมจ
เปอะ ไตม ลิลวง ปรโปวน ญื่อะ โลต.
33 ป ริ ฮล็กกอ จีวิต แตะ ปุย เซ ช โฮลช
โปวช จีวิต เนอีม แตะ. ป ญอม ละ โปวช
จีวิต แตะ บังเมอ ช โฮลช จีวิต เนอีม แตะ.
34 อี อัส ละ เปอะ, ซาม เซ ปรเมะ ลอา
ปุย ป โยจ ตี นิง เต็ยง ตี, พะจาว ช ดุย อี
ตี. ช ละ อัง อี ตี. 35 ปรโปวน ป โดช ตี
เฮงาะ ลอา ปุย, ช ดุย โรส อี ตี. ละ อัง อี
ตี,” อัส เซ.

37 ญื่อม ฮอมอง อี อัส อี ดอก เซ โม
ลุกชิก อี โยมญอ อี, “พะโองจาว, โอเอ็ช เซ
ช ไก ก เมอ?” อัส เซ ละ อี. “อาวต โอเอ็ช
ยม ลัก ออช เร็ยง กอ รโจะ ลัก เตช,” อัส
เซ ละ อี พะเยชู.

ลิลวง แม ฮัง ไม่ ปรเต็ช รตุม โอเอ็ช

1 ญื่อม เซ พะเยชู รโงะ ลปุง
18 บันฮา ละ อี ดอก เอ็ นิง ช เก็ช อี
ไววอน ลอป ไม่ โอ อี ช เก็ช ชุม รพาม
นิง. 2 “ไพรม อี ไก ย่วง ตี. ไก ปรเต็ช
รตุม โอเอ็ช นิง ตี ปุย. ปุย เซ ฮลัต โดว
นิง พะจาว. นัปที โดว ปุย. 3 ย่วง เซ ไก
โรส แม ฮัง นิง ตี ปุย. ฮอยจ แนช เคะ ปร
รเต็ช รตุม โอเอ็ช เซ ปัว อี รเต็ช โอเอ็ช
ละ แตะ. ‘ปัว ปะ เรอีม รเต็ช โอเอ็ช ละ
ออี ไม่ ป บ่วง ละ ออี ตัม ซี อี,’ อัส แนช เซ
ละ อี.

4 “ปรเต็ช เซ เล็ญ ช ญอม เรอีม อี. กัง
เคะ เอ อัส เอ็ โตะ รพาม แตะ, ‘ปัง โอ
ออี ฮลัต นิง พะจาว ไม่ โอ แตะ นัปที ปุย,
5 จัมเปน ออี เรอีม รเต็ช โอเอ็ช ละ แม ฮัง
เอ็ ตัม ซี อี นิง ชุกชัก ลอป อี กัน ออี เอ็.
เมื่อต โอ ยุส ละ อี ดอก เซ เอ็จ ช เต็อ ช
ออป นิง ฮอยจ ลอป อี เคะ แตะ,’ อัส เซ.”

6 พะโองจาว อัส แม เอ็ ละ ลุกชิก แตะ,
“ไมจ เปอะ ง่อต ป อัส ป รเต็ช รตุม บ่วง

รพาวม เซ. 7 พะจาอ อัม มัซ โอ อี ซ
เรอิม รเตือ โอเอือ ตัม ซี อี ละ ป เอือ
เลือก แตะ, ป ปัว อี เรอิม แตะ เตืออง ซงะ
รชาม? แจง ซ เรอิม อี. อัม แกต เปอะ
มอง อี เลือญ กา ซ เรอิม แตะ? ซ มอง
โตว อี เลือญ. 8 อี อัส ละ เปอะ, พะจาอ
ซ รเตือ เนอิม อี ละ อี ตัม ซี อี. ซ ไกลจ
เรอิม อี. ปัง มัซ ตอก เซ ญืออม ซ ฮอยจ
กวน ปุย ปลัฮตะ อัม ซ ยู ไก ลัง รพาวม
เจือ ปุย นิง ปลัฮตะ เอือ? อัม โอ ซ ยู อี?"
อัส เซ ละ อี พะเยซุ.

ป เกป พาศี โอเอือ ไม โม ฟารีไซ ติ ปุย

9 พะเยซุ รโงะ โรธ ลุง ปันฮา เอือ ละ
โม ป แกต ติ แตะ ซีไซ ไม เพียก แตะ ปุย
ไฮญ. 10 อัส เอือ ละ อี, "เอือจ ไก ลอา ปุย
ป ฮาวก นิง วิฮัน ละ ซ ไวออน แตะ. ติ
อี มัซ โม ฟารีไซ. ติ อี มัซ ป เกป พาศี
โอเอือ. 11 ฟารีไซ เซ โกฮ ซง. ไวออน
เกว ไม โกะ แตะ ตอก เอือ, 'โอ พะจาอ,
ญันดี ไม ปะ นิง โอ อี ขอก ไล ตอก ปุย
ไฮญ เตืออง โอยจ อี. อี มัซ โตว ป ขวด
ไอฮ ลอน. บวก โตว. มัซ โตว ป เลน จ.
ออี ยุซ โตว ตอก ยุซ ปุย ไฮญ อี. อี ญันดี
ไม ปะ นิง โอ อี ตอก ป เกป พาศี โอเอือ
เซ. 12 ใน ติ ควป ซงะ อี เอือป ป โชม
แตะ ลอา ซงะ โครยญ ควป อี. โอเอือ
ไฮลฮ ไฮะ กาว ปุน อี ทไว ละ พะจาอ ติ

ปุน โครยญ เจือ,' อัส เซ.

13 "ป เกป พาศี โอเอือ เซ ซง ก ซิง อี.
โรวต โตว จัน มะลอง เพือฮ. ติฮ รน่าวก
แตะ. อัส เอือ ไม อี, 'โอ พะจาอ, อี มัซ
ปุย มัป. ปัว ปะ เลียก พาวม นิง แตะ,' อัส
เซ."

14 พะเยซุ อัส แม เอือ, "ออี อัส ละ เปอะ.
มัซ ปุย เกป พาศี นิง อี เซ ป เอือญ ไม
รพาวม ซีไซ แตะ ละ งอต พะจาอ อี, มัซ
โตว ปุย ฟารีไซ นิง อี. โม ป ที ติ แตะ
ระ จอง ติ แตะ ฮลาวง ซ ไฮลฮ แม แปน
ปุย ตุ ปุย เตียม ฮา ปุย. โม ป เรือจ ติ แตะ
เตียม ซ ไก ป วุฮ ระ จอง ฮลาวง," อัส เซ
พะเยซุ.

พะเยซุ ย่อง ตะตะ ราว กวนดู

15 ไก โรธ งอน ป ตาว กวนงัก ฮอยจ
เคะ พะเยซุ นิง ซ เกือฮ อี ย่อง ตะตะ
ราว อี. ลูกซิก อี ญืออม ยู อี ยุซ โม เซ
อี ตอก เซ บวยจ ละ อี ซี อี. 16 พะเยซุ
ปังเมอ กอก โม กวนดู เซ เอือญ เคะ แตะ.
อัส เอือ ละ ปุย, "เกือฮ เอือญ เคะ อี เมือฮ โม
กวนดู เซ. ปุ ญืออะ คัด เพือฮ. เอือจ มัซ
ปุย ตอก กวนดู โม เอือ ป ไฮลฮ บันเมือง
ยุซ พะจาอ แปน คอง แตะ. 17 อี อัส ละ
โม เปะ ตัม เนอิม อี, ป อฮส ป เอือญ ฎัก ป
โอ ญอม ไอฮ ไลลาง บันเมือง ยุซ พะจาอ
ตอก ไอฮ กวนดู แตะวะ อี, ซ ไฮลฮ โตว
เลียก นิง บันเมือง เซ เพือฮ," อัส เซ.

ไลลวง ปุย กอย ตี ปุย.

18 ไก ป ตัดเตียง โม ยิว ตี ปุย, ไสมณู พะเยชู ตอก เฮี, “อาจัน, ปะ มัธ เนอิม เปอะ อาจัน ตัก นิง ไมจ แตะ. อี ช ไมจ ยุส ตอก เมอ เดอิม ช โฮลส แตะ จีวิต โอ แญาะ ไก ลอยจ แตะ?” อัส เซ ละ อี.

19 พะเยชู โลยส อี ละ อี ตอก เฮี, “เมอຍุ อัส เปอะ ไมจ ละ อี อี? ไก โทว ป ไมจ ป ญัก โนก ฮา พะจาว ตี โตน เนอ. 20 ปะ เอัจ ยุง เปอะ ป อัส พะจาว อ้าง นิง พะทัม ตอก เฮี, *‘ปฺ เสน จุ อู. ปฺ ยุส ยุม ไม่ ปฺย. ปฺ บระ ปฺ ปอก. ปฺ แปน พีญัน โอ เนอิม. ไมจ เปอะ นัปที มะเปืออะ แตะ.’* อัส เซ. มัส เซ ป อัส พะจาว อ้าง.”

21 ปุย เซ โลยส อี ละ อี, “โอเอ็ส โม เซ เตื่อง โอยจ อี อี เอัจ เนอึง โครยญู เจือ เนอิม ญืออม แตะวะ แตะ ลัง,” อัส เซ.

22 พะเยชู ญืออม ฮมอง อี ป อัส อี เซ อัส เฮี ละ อี, “ปะ วิต ลัง เปอะ ตี เจือ โน่ง. เมาะ ป ไก ยุส เปอะ เซ ไมจ เปอะ โชะ. ม้า โฮลส เปอะ เซ จัต แม ละ ป ตุก ป ญัก. ดัส เปอะ ยุส ตอก เซ ปะ ช พอม ป โฮลส เปอะ นิง เมือง มะลอง. ฟวยจ เซ โฮว ฟวต อี อี,” อัส เซ ละ อี.

23 ปุย เซ เมือต ฮมอง โอเอ็ส ตอก เซ, โกฮ เอ็ญู ไม่ รพาวม ตุก แตะ, นิง มัส แตะ ปุย โฮวาน โอเอ็ส ยุส. 24 ญืออม ยุ พะเยชู ตักโควง นา อี ตอก เซ อัส เฮี ฆ่า

อี, “ป กอย ญัก เนอิม ช โฮลส อี เล็ยก นิง บันเมือง ยุส พะจาว เยอ. 25 ช ลอต อุต โตะ ญู อี, เยือ ลัง ฮา ช เล็ยก ป กอย นิง บันเมือง ยุส พะจาว ตี ปุย,” อัส เซ.

26 โม ป ฮมอง ป อัส อี เซ ไสมณู อี ฆ่า อี, “ดัส มัส ตอก เซ โฮ, ปุย ช เก็ยฮ โปน มัป เปอะ?” อัส เซ.

27 พะเยชู โลยส อี ละ อี, “โอเอ็ส ป โอ ปุย เก็ยฮ ยุส, พะจาว เก็ยฮ ยุส อี โครยญู เจือ,” อัส เซ.

28 ญืออม เซ เปโตร อัส เฮี, “อะ เอัจ ละ ญืออะ ละ มา แตะ ละ ช ฟวต แตะ ปะ,” อัส เซ ละ อี.

29 พะเยชู อัส เฮี, “ออี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ดัส ปุย ละ ญืออะ มา แตะ, ไม่ ปุย ญืออะ แตะ, ไม่ เอ็ยกปฺ ตูเจอ แตะ, ไม่ มะเปืออะ กวน รันน แตะ, เปือ บันเมือง ยุส พะจาว, 30 นิง เจน เฮี ปุย เซ ช โฮลส อี โฮวาน ฮา ไพรม แตะ. นิง เจน ลักกา อี ช โฮลส จีวิต โอ แญาะ ไก ลอยจ แตะ,” อัส เซ ละ ลุกซิก แตะ พะเยชู.

**พะเยชู รโฮงะ แม ไลลวง ช ยุม
แตะ**

31 พะเยชู บะ โรวก ลุกซิก แตะ กาว ลอา ปุย. อัส เฮี ละ อี, “งอต แลน. อะ ช ฮาวก นิง เวียง เยรูซาเลม. เมาะ ป ไชฮ โม ป ซิป ลุง พะจาว นิง ไลลวง กวน ปุย ปลัฮตะ, ช เกิด เนอิม ละ อี นา เซ ตอก

อัส อี ซ เกิด โครยญ เจือ. ³² ปุย ซ มอป
อี ละ ปุย ดัง เมือง. ปุย ดัง เมือง เซ ซ
โล่ ญววยอ อี. ซ เพียก แอม อี. ซ โดยจ
อี. ³³ ซ เพียต ซ ปุย อี. ซ ยุก ยุม ไม่ อี.
ลววย ซงะ บังเมอ ซ โกอฮ โอม แม,” อัส
เซ ละ อี.

³⁴ โม ลูกซิก อี คาว ไตว ใจ ป อัส อี เซ
เพือช. ไลลวง เซ ตอก โอเอือช ป เม่าะ ฮา
อี. ยุง ไตว ป อัส พะเยชู ไม่ ไลลวง เซ.

พะเยชู เกือช ป จัก ไฮ ตี ปุย

³⁵ ญือม เอือจ ซติ ซ ฮอยจ พะเยชู ละ
ย่วง ยะรีโค, ไก ปุย จัก ตี. งวาม โบ กระจ
ปัว โอเอือช ึ่ง ปุย. ³⁶ ปุย เซ เมือต ฮมอง
เซียง ปุย โฮวน ป โฮว พา แตะ เซ, โฮมญ
ไลลวง อี ึ่ง ปุย ฌี อี. ³⁷ ปุย โลยฮ
อี ละ อี, “มัฮ โฮว พะเยชู ย่วง นาซาเรต
กระจ เอือ,” อัส เซ ละ อี.

³⁸ ปุย จัก เซ อัส เอือ เรียง, “เยชู ป
มัฮ จักเจือ คำวิต, ปัว ปะ เลียก พวาม ึ่ง
แตะ,” อัส เซ.

³⁹ โม ป โฮว รกา เซ คัด อี. ดวน อี
อาวต โฆย. ปุย จัก เซ บังเมอ โฮว ละ อัส
แตะ เรียง ฮา ไพรม แตะ. “ป มัฮ จักเจือ
คำวิต, ปัว ปะ เลียก พวาม ึ่ง แตะ,” อัส
เซ.

⁴⁰ พะเยชู ลโล่ะ ชุง ฌี อี. ดวน ปุย
ดาว ป จัก เซ ฮอยจ เคะ แตะ. ญือม
เอือจ ฮอยจ อี พะเยชู โฮมญ อี, ⁴¹ “เมอ ซ

เกือช เปอะ อี ยุก ละ แตะ?” อัส เซ ละ อี.
“พะโอจจาว, ปัว ปะ เกือช ึง อี เกือช ย
โอเอือช,” อัส เซ ละ พะเยชู.

⁴² พะเยชู อัส เอือ, “เกือช ย โอเอือช อี
เมือช, รพวาม เจือ เปอะ เอือจ เกือช ปะ ไฮ,”
อัส เซ ละ อี. ⁴³ ปุย จัก เซ เกือช ย เอ็น
โอเอือช จุบัน เอ็น. ลอด โฮว ฟวต พะเยชู
ึง กระจ โฮว อี เซ. ลีลาว พะจาว ไม่ อี.
โม ลัษค่อน เมือต ย อี ลีลาว โรช พะจาว
ฌี อี เตือง โอยจ แตะ.

ไลลวง ชักโค

¹ พะเยชู ฮอยจ ึ่ง ย่วง ยะรีโค.
19 โฮว ดัม กอง ย่วง เซ. ตะ ลอด
ฮา ย่วง เซ. ² นา เซ ไก ฮัวนา ป เกป
พาซี โอเอือช ึ่ง ตี ปุย. มอยฮ อี มัฮ ชักโค.
มัฮ ปุย กอย ปุย เซ. ³ ไก รพวาม ฆวต
ย พะเยชู บังเมอ โอ เกือช ย อี ึ่ง โฮวน
ลอน ปุย นา เซ. โกะ อี มัฮ ปุย เตียม ไม่
อี. ⁴ ตอ โฮว ฌี อี ลักกา ปุย กระจ ซ โฮว
พะเยชู เซ. ฮาวก โคะ เม ตี ละ ซ เกือช อี
ตี แตะ โฮลฮ ย พะเยชู.

⁵ พะเยชู ญือม ฮอยจ อี นา เซ ึง
ชักโค เซ. อัส เอือ ละ อี, “ชักโค, ซใจ
เลือช. เนาะ เอือ ไมจ อี โฮว ฮาวก ญืออะ
เปะ,” อัส เซ. ⁶ ชักโค เซ ซใจ เอ็น เลือช.
เอือญ รัปคัม พะเยชู ไม่ รพวาม ไมจ มวน
แตะ.

⁷ ปุย เมาะ ป ย อู, บระ ฎุปี ฌี อี ละ

พะเยชู เตื่อง มู แตะ. “เก็ยช ช โฮว ฮาวก โน่ง ญื่อะ ปุย มัป เมอ?” อัส เซ ละ ปุ แตะ.

⁸ ฟวยจ เซ ชักโค โกช ชุง อัส เฮี ละ พะโองจาว, “โอ พะโองจาว, โอเอือช ยุช แตะ อี ช เกือช ละ ป ตุก ป ญัก บลัช. เมาะ เอ็จ บวก อี ละ ปุย, ดัส บวก ละ ตี เตะ ช รแม่ ละ อี ปาวน เตะ,” อัส เซ ละ อี.

⁹ พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “เนาะ เฮี ปุย ใน ญื่อะ เฮี เอ็จ โปน อี มัป ยุช แตะ. ปเส็ย เฮี ปุย เฮี เอ็จ มัส โรช จัตเจือ อปฺราฮัม.

¹⁰ เอ็จ มัส ฆ่า เซ ป ฮอยจ กวน ปุย ปลัชเตะ ฆ่า อี. มัส ฮอยจ อี ละ ช ชาวป แตะ ป ไชร ฮา คะ ไม่ เกือช อี โปน ฮา มัป ยุช แตะ,” อัส เซ.

ลปุง บันฮา ไลลวง โคร กาว แทป

¹¹ พะเยชู รโองะ แม ลปุง บันฮา ละ โม ป ฮมอง ป อัส แตะ เซ ตี เจือ. ญื่อม เซ เอ็จ ชติ ช ฮอยจ อี นิง เวียง เยรูซาเลม. โม เซ มัส แกต อี บันเมือง ยุช พะจาว ช ฮอยจ ใน วัง เซเฮิน. ¹² มัส เซ ป รโองะ พะเยชู ไล เฮี ละ อี ฆ่า อี. “ไพรม อี โก จาวโน ตี ป ช โฮว เมือง ก ชง อี ละ ช โฮลช แตะ แปน กชัต. ฟวยจ เซ ช เอ็ญ แม เมือง แตะ. ¹³ กา ช โฮว อี กอก กวนใจ ยุช แตะ กาว ปุย เอ็ญ เคะ แตะ, เกือช โคร ละ อี ตี ปุย ตี แทป. อัส เฮี ละ

อี, ‘กา โค นิง. ตี เจน กา เอ็ญ อี อี ลอง แลน เมาะ โฮลช เปอะ กัมไฮ อี,’ อัส เซ ละ อี.

¹⁴ “ปุย เมือง เซ บังเมอ เกละ ยุ ปุย เซ. ดวน ปุย โฮว อัส อี ละ ปุย ตอก เฮี, ‘อะช ฆวต โฮช โทว ปุย เฮี แปน กชัต ยุช แตะ,’ ดวน อี อัส เซ.

¹⁵ “ฟวยจ เซ จาวโน เซ โฮลช เนอิม แปน กชัต. เอ็ญ แม ฮอยจ เมือง แตะ. กอก เอิน โม กวนใจ ป ละ แตะ อัง โคร ละ เซ เอ็ญ เคะ แตะ. มัส ฆวต ยุง อี เมาะ โฮลช อี กัมไฮ อี.

¹⁶ “ญื่อม เซ ฮอยจ เคะ อี ตี ปุย. อัส เฮี, ‘จาวโน, โคร เกือช เปอะ เน ตี แทป เซ อี กา โค นิง. โฮลช กัมไฮ อี กาว แทป,’ อัส เซ ละ อี.

¹⁷ “กชัต เซ อัส เฮี, ‘เอ็จ ไมจ ป ยุช เปอะ เซ. ปะ เอ็จ มัส เปอะ กวนใจ ไมจ ไล. เอ็จ เนอิม รพาวม เปอะ นิง ป แตะเว ไล. อี ช เกือช ปะ ตัตเต็ยง ปุย กาว ย่าง,’ อัส เซ ละ อี.

¹⁸ “ฟวยจ เซ ฮอยจ แม ตี ปุย อัส โรช เฮี, ‘จาวโน, โคร เกือช เปอะ เน ตี แทป เซ อี กา โค นิง. โฮลช กัมไฮ อี พอน แทป,’ อัส เซ ละ อี.

¹⁹ “กชัต เซ อัส เฮี, ‘ปะ ช โฮลช เปอะ ตัตเต็ยง ปุย พอน ย่าง,’ อัส เซ ละ ปุย เซ. ²⁰ ฟวยจ เซ ปุย รเคะ นิง อี ฮอยจ โรช. อัส อี ตอก เฮี, ‘จาวโน, อี โคร ยุช เปอะ

ติ แทป โส. อี เอ็จ เพาะ อีจ ละคร เปอะ
นึ่ง พาเจต. ²¹ อี ฮลัด นึ่ง เปอะ นึ่ง มัซ
เปอะ ปุย คนัป กัป กา ปุย. ปะ ลู เปอะ ดุย
ป โอ มัซ คอง แตะ, เปส เปอะ เปลิ ป โอ
แตะ ซมา, 'อัส เซ ละคร.'

²² "กซัด อัส เอ็ ละคร, 'ปะ มัซ เปอะ
กวนใจ โอ ไมจ. เอ็จ แจง นึ่ง ลปุง โกะ
เปอะ มัซ ปะ ปุย พิต เตอ. เอ็จ ยุง เปอะ
มัซ อี ปุย คนัป กัป กา ปุย. ลู เยอะ ดุย ป
โอ มัซ คอง แตะ. เปส เฮะ เปลิ ป โอ แตะ
ซมา. ²³ ดัส มัซ ดอก เซ เมอยุ โอ เปอะ
รโปะ ไคร ยุส อี ไม ป ซ โสลส เปอะ
ด่อก อี เน อี? มัซ ยุส เปอะ ดอก เซ อี ซ
โสลส ดิน อี ไม ด่อก อี เญื่อม เอ็ญ แตะ,'
อัส เซ.

²⁴ "เญื่อม เซ อัส เอ็ ละคร โม ป ชุง นา เซ,
'ดย แปส ฮา อี ไคร ติ แทป เซ, เกือส ละคร
ป เอ็จ ไก กาว แทป เซ,' อัส เซ.

²⁵ "โม เซ อัส เอ็ ละคร, 'จาวไน, ปุย เซ
เอ็จ โฮวาน, เอ็จ ไก กาว แทป,' อัส เซ.

²⁶ "ออี อัส ละคร เปอะ, 'ป เอ็จ ไก โอเอ็ส
ยุส ฮู ซ นู แม พะจาว ละคร โฮว ละคร โฮวาน
แตะ. ป โอ ไก โอเอ็ส ยุส ฮู ซ ดุย แม อี
ฮา อี เมาะ ไก อี เซ. ²⁷ โม ป เกละ ยุ อี,
ป โอ ซมาต เกือส อี แปน กซัด ยุส แตะ
เซ, ไมจ เปอะ ดาว เอ็ญ นา เอ็, ยุส แปส
ยม ไม ซองนา อี,' อัส เซ ละคร กวนใจ
แตะ กซัด เซ,' อัส เซ.

พะเยซูล็ีกเว็ยงเยรูซาเลม

²⁸ ฟวยจ อัส พะเยซูล็ีกเว็ยงเยรูซาเลม
ฮาวก กา โม ลุกซิก แตะ นึ่ง ละคร เว็ยง
เยรูซาเลม. ²⁹ เญื่อม ฮอยจ อี ซติ ไม
ย่วง เบตฟาเก ไม ย่วง เบทาเน็ย ฮอยจ
ซวง บลาวง กาวก. ดวน ลุกซิก แตะ โฮว
ลั๊กกา แตะ ลอา ปุย. ³⁰ อัส เอ็ ละคร,
'โฮว ล็ีก โตะ ย่วง ฮาวต ลั๊กกา เปอะ
เซ. เญื่อม ล็ีก เปอะ ซ ยุ เปอะ กวน บรัง
ปุก ปุย อีจ ป โอ ปุย ติ นุก ติ ซวง. กัส
เม็อะ โรวก ฮอยจ นา เอ็. ³¹ ดัส ไก ป
โฮมญ เปอะ นึ่ง กัส เปอะ บรัง เซ ไมจ
เปอะ อัส เอ็ ละคร, 'ซมาต โกว พะโองจาว ติ
เตะ,' ไมจ เปอะ อัส เซ ละคร,' อัส เซ.

³² โม เซ โฮว เนอ็ม. ยุ เนอ็ม อี ดอก อัส
พะเยซูล็ีกเว็ยงเยรูซาเลม. ³³ ลลลล กัส อี
กวน บรัง เซ โม กุม อี อัส เอ็ ละคร, "โม
เปะ เมอยุ กัส เปอะ กวน บรัง เซ?" อัส
เซ.

³⁴ "ซมาต โกว พะโองจาว ติ เตะ," อัส
เซ ละคร. ³⁵ ลอด เม็อะ โรวก อี
ละคร พะเยซูล็ีก. ดุม เครอ็จ เซอ็ก แตะ นึ่ง
ดั่งโฆระ บรัง เซ เกือส พะเยซูล็ีก นุก ปุ โฮว
อี. ³⁶ ลลลล โฮว พะเยซูล็ีก ละคร เซ ปุย โฮวาน
เซ ดุม เครอ็จ เซอ็ก แตะ นึ่ง ละคร ซ โฮว
อี.

³⁷ เญื่อม เอ็จ ฮอยจ อี ซติ ไม เว็ยง
เยรูซาเลม, ฮอยจ ละคร ละคร ล็ีก ปุย เนอ็ม

นึ่ง บลาวง กาวก. โม่ ลูกซิก อี รเจอิม นา
เซ โฮวาน. โม่ เซ โก เนอิม รพาวม ญันดี
ไม่ พะจา. ลีลาว อี นึ่ง ลเลาะ เรียง แตะ
นึ่ง เอ็จ โฮลฮ แตะ ยุ ป ชัมคัน ยุฮ อี
โฮวาน เจือ.

38 “เกือฮ ชนุก ชุกบัน ละ กซัด ป ฮอยจ
นึ่ง มอยฮ พะจา. เกือฮ ปุย อาวต เมือง
มะลอง อาวต ไม่ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม
แตะ. ญันดี ไม่ พะจา ป อาวต มะลอง
ป ตีก นึ่ง ฮลาวง แตะ,” อัส เซ ปุย โฮวาน
เซ.

39 ญือม เซ โม่ ฟารีไซ ป อาวต ลลิ่ง
ปุย โฮวาน เซ อัส เอี ละ พะเยชู, “อากาน,
ไมจ เปละ ดวน โม่ ลูกซิก แตะ เกือฮ
อาวต โฆย,” อัส เซ ละ อี.

40 พะเยชู อัส เอี, “ออี อัส ละ เปอะ, ดัส
โม่ เอี อาวต โฆย โฮ, บัง มัส ชโมะ นา
โม่ เอี ช ลีลาว พะจา นึ่ง ลเลาะ เรียง
แตะ,” อัส เซ ละ อี.

**พะเยชู เยือม นึ่ง เลียก พาวม แตะ
นึ่ง ปุย**

41 พะเยชู ญือม ฮอยจ อี นา ก เกียฮ
ชวาน แตะ เวียง เยรูซาเลม เยือม นึ่ง เลียก
พาวม แตะ นึ่ง ปุย เวียง เซ. 42 อัส เอี,
“ชงะ เนาะ เอี ขวต เกือฮ ลัมเลือ โม่ เปอะ
ยุง ตอก ช โฮลฮ เปอะ อาวต เฮน อาวต
ฮลอง. ปเลีย เอี โม่ เปอะ บังเมอ โอ เปอะ

ยุง นึ่ง จัก ลั้ง ไร่ โตะ รพาวม เปอะ. 43 ช
โก ตี ชงะ ญือม ช ฮอยจ โม่ ป รูป ไม่
เปอะ. ช โก ขรุง รวิต เปอะ นึ่ง ช คัง
แตะ อัง โม่ เปอะ. ช เกือฮ โตว ปุย ปุน
โอก ปุน เลียก ตี ลวง เนอิม. 44 โม่ เซ ช
ยุฮ ป ไลจ ป โลม ละ เปอะ เกือฮ โอยจ
แกล เอิน. โม่ ลูกเมือง เปอะ ป อาวต
กใน ขรุง เปอะ ช ยุฮ โรฮ ไลจ ไม่ อี
เตือง โอยจ อี โรฮ. ชโมะ โก ปุย เปอะ
เซ ญืออะ ช อาวต โตว เบือง แตะ ตี โม่
เนอิม. ช มัส ตอก เซ นึ่ง โอ เปอะ ยุง
เวลา ฮอยจ เรอิม พะจา แตะ,” อัส เซ ละ
เวียง เยรูซาเลม.

พะเยชู โฮว เลียก โตะ วิฮัน

45 พะเยชู ฮาวก เลียก โตะ วิฮัน. โครฮ
โม่ ปอกา โอก ฮา วิฮัน เซ. 46 อัส เอี
ละ อี, “พะทัม อัส อี ตอก เอี, ‘วิฮัน ยุฮ
ออี มัส นา ก ไววน ปุย, โม่ เปอะ บังเมอ
เกือฮ เปอะ แปน โตะ ทัม อาวต คะมุย.”
อัส เซ.

47 พะเยชู เพอิก ปุย โตะ วิฮัน เซ
โครยญ ชงะ. โม่ ชตุ ระ ไม่ โม่ คู
เพอิก พะทัม ไม่ โม่ จาวไน ยุฮ โม่ ยิว
ชาวป ง่อต ตอก ช ยุฮ แตะ ยุม ไม่ พะเยชู.
48 บังเมอ โอ เกียฮ ยุฮ ไม่ อี นึ่ง ง่อต ลอป
โม่ ลัปชดอน ป อัส อี. ขวต ฮมอง ป อัส อี
โครยญ มายญ อี.

ปุ๋ย ไหมมถู พะเยชู นึง ดอก โฮลย อี อัมนัด แตะ

20 ¹ติ ซงะ อี ญ็อม เพอิก พะเยชู ปุ๋ย โตะ วิฮัน ไม่ ครอบ อี ไลลวง กัน ระ ไล ยุช พะจาว ละ อี, โม ซตุ ระ ไม่ โม คู เพอิก พะทัม ไม่ โม ป กวด ป เฮียง ฮอยจ อัส เฮี ละ อี, ²“ปะ มัส โฮลย อัมนัด แตะ เนอิม ก เมอ ละ ยุช เปอะ กัน ดอก เซ? ปุ๋ย ป ดวน ปะ ยุช ดอก เซ? รโห่ง ละ เอะ เมอะ,” อัส เซ ละ อี.

³พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “อวี ซ ไหมมถู โรฮ โม เปะ ติ เจือ. ⁴กัน เกือฮ โยฮัน ปุ๋ย รัป บัปติขมา อัม มัส พะจาว ป เกือฮ อี เกียฮ ยุช ฮู? อัม มัส ปุ๋ย ปลัฮตะ? โลยฮ เน,” อัส เซ ละ อี.

⁵โม่ เซ ซิงซา อี ไม่ ปุ แตะ. อัส เฮี, “เอะ ซ โลยฮ ละ อี ดอก เมอ แล? ดัส เอะ อัส มัส พะจาว ป เกือฮ อี เกียฮ ยุช เซ, ติน ซ ไหมมถู แม เอะ. ‘เมอยุ โอ โม่ เปะ เจือ โยฮัน เนอ?’ ติน ซ อัส เซ เน. ⁶ดัส เอะ อัส มัส ปุ๋ย ปลัฮตะ ป เกือฮ อี เกียฮ ยุช ฮู, ปุ๋ย โฮวาน เฮี ติน ซ แล่น เอะ ฆ่า อี นึง ซโม่, นึง เอ็จ แจง อี ละ อี มัส เนอิม โยฮัน ป ซิป ลุง พะจาว,” อัส เซ. ⁷โม่ เซ โลยฮ อี ฆ่า อี ละ พะเยชู ดอก เฮี, “เอะ ยุง โดว ป เกือฮ อี เกียฮ ยุช ฮู,” อัส เซ ละ พะเยชู.

⁸“ดัส มัส ดอก เซ อวี รโห่ง โดว โรฮ

ละ เปอะ ดอก โฮลย แตะ อัมนัด แตะ ละ ยุช แตะ กัน เซ,” อัส เซ ละ อี พะเยชู.

ลปุง บันฮา ไลลวง รปิม

⁹ฟวยจ เซ พะเยชู รโห่ง ลปุง บันฮา ละ ปุ๋ย ดอก เฮี, “โก ปุ๋ย ติ ยุช รปิม อะงุน. เกือฮ ปุ๋ย ยุช พา อี ละ แตะ. ฟวยจ เซ โกะ อี โฮว ฮา อี เมือง โฮมู เล็ญ. ¹⁰ญ็อม เอ็จ เต็ง เวลา เปลิ อะงุน ยุช อี ดวน กวนใจ แตะ โฮว เคะ ป ยุช พา รปิม เซ ติ ปุ๋ย. เกือฮ อี โฮว ดุย รโห่ง แตะ นึง อี. ป ยุช พา รปิม เซ เฟียด ปุช กวนใจ อี เซ เกือฮ อี เอ็ญ ปลาว. ¹¹ฟวยจ เซ ดวน แม กวนใจ แตะ โฮว เคะ อี ติ ปุ๋ย แม. โม่ เซ เฟียด ปุช โรฮ ปุ๋ย เซ. ยุช ป โหะ ป โฮมู ละ อี โฮวาน เจือ. เกือฮ โรฮ อี เอ็ญ ปลาว. ¹²กั๋ง เคะ อี ดวน แม กวนใจ แตะ โฮว เคะ อี ติ ปุ๋ย แม. โม่ เซ ยุช โรฮ ป โหะ ละ ปุ๋ย เซ. น้าก อี กพริ รปิม.

¹³“ญ็อม เซ กุม รปิม เซ อัส เฮี, ‘อวี ซ ไมจ ยุช ดอก เมอ แล? อวี ซ ยุช ดอก เฮี. อวี ซ ดวน กวน ฮรัก แตะ โฮว เคะ อี. โม่ เซ ติน ซ นัปที อี,’ อัส เซ.

¹⁴“โม่ ป ยุช พา รปิม เซ ญ็อม ฮวน อี ฮอยจ ปุ๋ย เซ, อัส เฮี ละ ปุ แตะ, ‘ติน ซ มัส ปุ๋ย เฮี ป ซ โฮลย เปน กุม รปิม เฮี เตียง เฮี. ไมจ เอะ ยุช ยุม ไม่ เคอิม เอะ ซ โฮลย รปิม เฮี เปน คอง แตะ,’ อัส เซ ละ ปุ แตะ. ¹⁵โม่ เซ บัว โรวก ปุ๋ย เซ โอก

ฮา รปีม เซ. ยุษ ยุม ไม่ อี.

“ป มัธ กุม รปีม เซ เมอ ช ยุษ อี ฆ่า อี
 ละ ป ยุษ พา รปีม ยุษ แตะ เซ? 16 ดีน
 ช ฮอยจ ยุษ ยุม ไม่ โม ป ยุษ พา รปีม เซ.
 พวยจ เซ ช เกือฮ แม ปุย ไฮญู ยุษ พา อี
 ละ แตะ,” อัส เซ พะเยชู. ปุย โฮวน เซ
 ญืออม ฮมอง อี โอเอือส ไล เซ อัส เฮี, “ป
 เกือฮ แปน ดอก เซ เฟือฮ เอิน,” อัส เซ.

17 พะเยชู แลน โม เซ. อัส เฮี ละ อี,
 “มัธ โอ อี ช มัธ ดอก เซ พะทัม อัม ช อัส
 อี ดอก เฮี?

‘ดอง ชโมะ ปัวฮ ป ยุษ ญืออะ ฮา เอือ
 ไชวต พะจาว แปน ดอง ไรง.’ อัส เซ
 พะทัม. 18 ปุย เมอะ ป ฆล้า ราว ดอง
 ชโมะ เซ ช มะ ช โบวก ฆ่า อี. ดัส ดอง
 ชโมะ เซ ดุส ราว ป ออฮ, ปุย เซ ปั้งเมอ ช
 ลวยจ ช ใน เอิน,” อัส เซ.

ไลลวง กัฮ ปุย พาศี โอเอือ

19 โม คู เพือก พะทัม ไม่ โม ชตุ ระ
 ฆวต โฮมวต เอิน พะเยชู จุบัน เอิน นิง ยุง
 อี ฮอยจ ลปุง ปันฮา เซ ละ โม โกะ แตะ,
 ปั้งเมอ โอ ไรวต โฮมวต อี นิง ฮลัด แตะ
 นิง โม ลัปชด่อน. 20 มอง โฮมวต อี ฆ่า อี
 ญืออม เคริ ดอม อี ละ แตะ. จัง ปุย เกือฮ
 อี เคือต แปน ปุย เนอิม รพาวม. เกือฮ อี
 ฮอยจ โฮมญู โอเอือส นิง พะเยชู. โม โกะ
 อี มอง ไชวต พิต อี นิง ลปุง อี, นิง ช ฆวต
 มอป แตะ ละ จาวเมือง เกือฮ อี ฮาวต ฆริม

อัมนัด อี ไม่ เกือฮ อี ตัดชิน อี. 21 โม
 เซ เคือต โฮมญู พะเยชู ดอก เฮี, “ฮาจาน,
 เอะ ยุง เงอะ มัธ ลปุง เพือก ดอม ปะ ปุย
 ป ปุก ป ลอก เกอ, โก โทว ป ฮรัก ป จัง
 เปอะ. เพือก เปอะ ไลลวง พะจาว ตัม อี
 อี. 22 กัน กัฮ ปุย พาศี ละ อีชา อัม ปุก อี
 โกตโม ยุษ พะจาว? อัม โอ ปุก อี?” อัส
 เซ.

23 พะเยชู เอือจ ยุง อี มัธ อี เคือต โม เซ
 โฮมญู แตะ. 24 อัส เฮี ละ อี, “ตัว ม้า
 เทาป ยุษ เปอะ เซ? เกือฮ อี แลน เมอะ.
 มัธ ฮูป ปุย ป โก นิง ม้า เฮี? มัธ มอยฮ ปุย
 ป โก นิง อี?” อัส เซ ละ อี.

25 โม เซ โลยฮ อี ละ อี, “มัธ อีชา,” อัส
 เซ. พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ป ลัง เกือฮ
 เปอะ ละ อีชา ไมจ เปอะ ทไว ละ อีชา. ป
 ลัง เกือฮ เปอะ ละ พะจาว ไมจ เปอะ ทไว
 ละ พะจาว,” อัส เซ ละ อี.

26 โม เซ เงอิต ฆ่า ดอก โลยฮ อี ละ
 แตะ. ปุน ไชวต โทว พิต อี นิง ลปุง อี
 ของนา โม ลัปชด่อน เซ. โฆย ฆ่า อี.

ป ฮอยจ โฮมญู ไลลวง โกอฮ โอม แม ปุย

27 ญืออม เซ โม ซาคูโก ฮอยจ เคะ
 พะเยชู ง่อน. มัธ ป อัส ป ยุม โอ เกือฮ
 โกอฮ โอม แม โม เซเยอ. โม เซ โฮมญู อี,
 28 “ฮาจาน, โอ โมเซ เอือจ ไชฮ อึง อี ละ
 เอะ แปน โกตโม ดอก เฮี, ‘ดัส ป/รเมะ ยุม

ฮา ปรไปวาน ญื่อะ แตะ, ดัซ โอ ไก กวน
โฮ, ไมจ แม ปร อี โฮส เดอิม ซ ซิป จัตเจือ
เอียกระ เอียกตุ แตะ เซ.' 29 ไพรม อี ไก
ปุย ตี ญื่อะ. ไก กวน รมะะ อาแลส. ปร
มัซ เอียกระ อี เซ ญื่อะ. ยุม เตือง โอ
แตะ ดิ ไก กวน. 30 ปร ทัด อี โฮส โรส
ปรไปวาน เซ โรส. ยุม โรส เตือง โอ แตะ
ดิ ไก กวน ไม อี. 31 กัง เคะ อี ปร ปุย เซ
ยุด ตี โรส อี ตอก เซ. ปุย เตือง อาแลส
อี เซ โฮส ตี โรส ปรไปวาน ตี เซ. ยุม
เตือง โอ แตะ ไก กวน ไม อี เตือง โอยจ
แตะ. 32 ฟวยจ เซ ปรไปวาน เซ ยุม โรส.
33 ซงะ ซ โกส โอม แม ปุย เนอิม ลักยม
แตะ เซ ปรไปวาน เซ ซ แปน ปรไปวาน
ญื่อะ ปุย 닝 อี ไน ปุย อาแลส เซ, 닝 เอ็จ
โฮส อี ปรมะะ เซ เตือง อาแลส อี?" อัส เซ
ละ พะเยชู.

34 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี ตอก เอ็, "ปุย
เจน เอ็ ญื่อะ เอ็ญู ละ ปร แตะ. 35 โม
ป โปง ไม โกส โอม แตะ เนอิม ลัก ยุม
แตะ ไม ซ โฮลฮ อี อาวค เจน ลักกา แตะ,
ไก โดว ป ญื่อะ ป เอ็ญู 닝. 36 ญื่อะ
ซ เกียฮ ยุม โดว. ซ ตอก เอ็น โม เตปด่า
닝 ไลลวง ตอก เซ. โม เซ มัส โรส
กวน พะจาว 닝 มัส อี โม ป เอ็จ โกส
โอม เนอิม ลัก ยุม แตะ. 37 ไลลวง ซ
โกส โอม แม ปุย เนอิม ลัก ยุม แตะ เอ็จ
ที 닝 พะทัม โฮส โอ โมเซ อัง. มัส
ญื่อม รเอ็ป งอ 닝 โคะ โฮ. โอ โมเซ

กอก มอยฮ พะจาว ตอก เอ็, 'มัซ พะจาว ที
อัปราฮัม ไม ยิซฮัก ไม ยาโคป.' 38 ญื่อม
อัส อี ตอก เซ เอ็จ มัส อัส อี พะโอังจาว มัส
พะจาว ที ป โอม. มัส โดว พะจาว ที ป
ยม. ละ แลน พะจาว อี ไก โดว ป ยุม ละ.
โอม ตี ละ อี," อัส เซ พะเยชู.

39 โม คู เพอิก พะทัม อัส อี ตอก เอ็
งอน, "อาจัน, ปุก เนอิม ตอก อัส เปอะ
เซ," อัส เซ. 40 เค็ยง เซ เยอ โม เซ ญื่อะ
ไก โดว ป โรวต โฮมญู ไลลวง โอเอ็ฮ
นิง พะเยชู ตี เจือ เนอิม.

พะคริต อัม มัส จัตเจือ ด่าวิต ?
อัม โอ มัส อี ?

41 พะเยชู อัส เอ็ ละ โม เซ, "ปุย เมอย
อัส อี พะคริต มัส จัตเจือ กซัด ด่าวิต เตอ?
42 มัส ด่าวิต โฮส ป อัส 닝 พะทัม ลีลาว
ตอก เอ็,

ไมจ เปอะ งาวม ลัก ดอม อี 43 ฮอยจ
ละ เกือฮ อี ป รูป ไม เปอะ อาวค ฮริม
ซาง เปอะ,' อัส เซ ละ พะโอังจาว ที อี
พะจาว เยอ,' อัส เซ ด่าวิต เตอ.

44 "ดัซ กซัด ด่าวิต อัส พะโอังจาว ละ
ตอก เซ โฮ, พะคริต เซ อัม ซ เกียฮ มัส
จัตเจือ อี 닝? แจง โอ อี มัส ฮา," อัส เซ
ละ ปุย.

ไล โม ดู เพอิก พะทัม

45 ลไล ง่อต ปุย โฮวาน ป อ้อ อี เซ พะเยชู อ้อ เฮี ละ ลูกซิก แตะ, 46 “ไมจ เปอะ แชน ตี แตะ ฮา โม ดู เพอิก พะทัม. โม เซ ขวต จาวป ลปี ดา. ขวต โฮวๆ เฮีญๆ ไม อี. ขวต เกือฮ ปุย โตะ กัด นัปที แตะ นิง ลปุง แตะ. เญือม ฮาวก อี นิง โฮงซุต ไม เญือม เลียง ปุย ปุ แตะ ขวต งาวม ก ฮลาวง อี. 47 โม เซ โทย โลป แตะ เญือะ มา ยุส แมฮัง แมไม นิง เฮียง แตะ. เคียด กอ ไวออน เลีญๆ ละ ซ เกือฮ อี ปุย ยุ แตะ. ปุย ตอก เซ ซ ลอก ตุด โฮวาน ฮา ปุย,” อ้อ เซ.

มำ ทไว แมฮัง

21 1 พะเยชู เมือต ซาวป แลน โอเอือฮ, 21 ยุ ดุส โม ป กอย มำ โตะ ฮิต ทไว ปุย มำ นิง วิฮัน เซ. 2 ยุ โรฮ แมฮัง ตีก นิง ดุก แตะ ตี ปุย. ดุส โรฮ มำ ซครัก นิง อี ลอา เลียน. 3 พะเยชู อ้อ เฮี, “อำ อ้อ ละ โม เปะ ตัม เนอิม อี, ป ดุส แมฮัง ดุก เฮี โตะ ฮิต เซ โฮวาน ฮา ป ดุส ปุย ไฮญ เตือง โอยจ อี. 4 ปุย ไฮญ เซ โรวก ทไว มำ ไฮฮ ใจ แตะ นิง อี. ปโรปวาน โอยจ นิง ดุก แตะ เฮี บังเมอ โรวก ทไว มำ ซ เลียง แตะ โกะ แตะ นิง เตือง โอยจ อี,” อ้อ เซ.

เวลา ลัก ก ลอยจ อี

5 เญือม เซ ปุย อุ ไลลวง ตอก ไมจ วิฮัน เซ ง่อน, ไม อุ โรฮ ลอก ซโมะ ไมจ ควน โก ปุย อี ไม ไลลวง โอเอือฮ ไมจๆ ทไว ปุย ละ ซ ปด้าป ปด้า อี เซ. 6 พะเยชู อ้อ เฮี ซำ อี, “โอเอือฮ เมอะ ป ยุ เปอะ เฮี ซ ไก ตี ซงะ เญือม ซ เญือฮ ปุย อี แกล. ซโมะ อาวต ราว ปุ แตะ เฮี ซ เญือฮ โอยจ. เญือะ ซ ไก โดว ตี เนอิม ป ซ อาวต ลัง อี เปือง แตะ,” อ้อ เซ.

7 โม ลูกซิก อี ไฮมญ พะเยชู ตอก เฮี, “ปอคู, ป อ้อ เปอะ เนอะ ไฮ ซ เกิด เญือม เมอ? เญือม เอ็จ ซ เกิด อี ม้อ เมอ ป ซ ซกิ ซัมคัน นิง อี ละ เอะ เอ?” อ้อ เซ.

8 พะเยชู อ้อ เฮี ละ อี, “ไมจ เนอิม เปอะ แชน ตี แตะ. ปุ เกือฮ ปุย ปุน จุ เปอะ ไพร ฮา ลปุง เนอิม. เขียง เฮี เยอ ซ ไก โฮวาน ป ซ ฮอยจ โกว มอยฮ อี อี. ซ อ้อ เฮี ง่อน, ‘ปุย อ้อ เปอะ เซ เอ็จ ม้อ อี เฮี.’ ซ อ้อ โรฮ เฮี ง่อน, ‘เวลา เซ เอ็จ เติง,’ ซ อ้อ เซ ละ เปอะ. ปุ โฮว ฟวต โม เซ เฟือฮ เอิน. 9 เญือม ฮมอง เปอะ ไลลวง รูป ปุย ปุ แตะ ไม ไลลวง ฮู เมือง ปุ เกือฮ ตี เปอะ ฮลัด เต็จ ซำ. โอเอือฮ ตอก เซ จัมเปน อี ไก กา เม่มัก ไฮญ. ลัก ก ลอยจ อี บังเมอ โอ ตี ฮอยจ.

10 “ปุย ปะเทต เฮี ซ ตอช ปุย ปะเทต เซิต. ปุย เมือง เฮี ซ ตอช ปุย เมือง เซิต.

11 ช เรียง ล้มเลื้อ ดุงเตียง เตะ นิง. ช เกิด ไปลญ อาวป เออิป กิซ นิง. ช ฮอยจ พันญัต ขอก นิง โฮวาน โดซ. นิง มะลอง ช เกิด ป ชัมคัน นิง ไม ป ฮลัต ปุย นิง โฮวาน เจือ.

12 “กา ช เกิด โอเอือ โม่ เซ ปุย ช โฮมวต โม่ เปะ ไม ช โคมเฮง อี โม่ เปะ. โม่ เซ ช ฟอง โม่ เปะ โตะ โฮงชุด ยุช ตะ. ช มอป โม่ เปะ ละ กุม คอก. ช โรวก ฟอง โม่ เปะ ซองนา โม่ กซัด ไม โม่ ป ตัดเตียง บันเมือง เปือ ที เปอะ อี.

13 มัฮ เญือม เซ เญือม ช โฮลฮ เปอะ รโงะ ไลลวง พะจาว ละ อี. 14 กา ช โรวก ปุย เปอะ ตอก เซ, ไมจ เปอะ ดัง ใจ ตะ นิง โอ เปอะ ช เกือฮ ตี ตะ ตุกรพาวม นิง ป ช อฮ ช มวยญ ตะ ละ โม่ เซ. 15 อี ช เกือฮ วิชา พันญา ละ เปอะ ไม ช เกือฮ เปอะ เกียฮ อฮ เกียฮ มวยญ ปอ ช ดุด ดัก โม่ ป เกละ ยุ เปอะ เซ ไม โอ อี เญือะ ช เกียฮ เก โม่ เปะ.

16 เญือม เซ โม่ มะเปือะ เปอะ ไม เอียกปุ กระ เมือต เปอะ ไม ปุโฮมว เปอะ งอน ช รโจฮ โม่ เปะ ละ ปุย. โม่ เซ ช ยุช ยุม ไม เปอะ งอน. 17 ปุย เตือง โอยจ อี ช เกละ ยุ โม่ เปะ ซวี ที เปอะ อี. 18 ปัง มัฮ ตอก เซ โม่ เปะ ช ไลจ เปอะ โดว ซวี. ปัง มัฮ ฮัก โกญ เปอะ ตี เญือยง ปุ โรซ ช ขรอยจ. 19 ไมจ เปอะ อาวต ไม รพาวม ตอน ฮมัน ตะ. ดัส เปอะ ยุช ตอก เซ ช

โฮลฮ เปอะ จีวิต เนอิม ตะ เปือ อี.

พะเยชู รโงะ อิง ไลลวง ตอก ช ไลจ เวียง เยรูชาเลม

20 “เญือม ยุ เปอะ อาวต ตัน โฮวาน รวิต รเวียง เวียง เยรูชาเลม ช ยุง เปอะ โอ อี เญือะ เล็ญ ช ยุช ปุย ไลจ ไม อี.

21 เญือม เซ ไมจ ปุย อาวต จังวัต ยู้ได้ ตอ เอิน ฮอยจ นิง บลาวง. โม่ ป อาวต นิง เวียง เซ ไมจ อี โอก โฮว ก โฮญ. โม่ ป อาวต กพริ อี เญือะ ไมจ โดว อี เลียก นิง เวียง เซ. 22 เญือม เซ มัฮ เวลา ช โรก พะจาว เวน ละ ปุย. จัมเปน อี เกิด ตอก เซ นิง ช เกือฮ อี เกิด ตอก อฮ ปุย อี ช เกิด นิง พะทัม โฮ. 23 เญือม เซ ช เมะมัก เนอิม ละ โม่ ป โรวก ไม ป ปุ ลัง กวน. ช โชะ ไชญ เนอิม ละ ปุย เมือง เซ, นิง ช เปลือ พะจาว รพาวม ฮาวก ตะ ละ ปุย โม่ เซ. 24 ช ยุม นิง วิจ งอน. ช เมือะ ปุย โรวก ฮอยจ ละ โครยญ เมือง งอน. ปุย ดัง เมือง ช พลิส บิน เวียง เยรูชาเลม ฮอยจ ละ ลอยจ เวลา ยุช ปุย ดัง เมือง.

ไลลวง ช ฮอยจ แม พะเยชู

25 “ฟวยจ เซ ช โก ป ชัมคัน นิง ซงะ ไม เคิ ไม ชโมยญ. นิง ปลัฮเตะ เอี ปุย โครยญ เมือง ช โอยจ ตี พันญา พาวญวง อี, ช ฮลัต นิง ระ ลอน ลอยฮ พุกเพียก รอวาม นิง ปลัฮ รอวาม. 26 ปุย ช รโจจ

นึ่ง ป ช เกิด ละ แตะ นึ่ง ปลั้ตะเตะ เฮี.
ช ฮลัด ปอ ช เบช แตะ. โอเอ็ช ป ไก
อัมนัด นึ่ง กังฮาว ช รกช รเต็ยง. เฌื่อะ
ช อาวต โตว เบ็อง แตะ. 27 เฌื่ออม เซ ปรุย
ช ยุ ฮอยจ กวน ปรุย ปลั้ตะเตะ นึ่ง ชุตรวู ไม
อัมนัด ระ แตะ ไม รัง ชเป็ย คี นัก ยุช
แตะ. 28 เฌื่ออม เต็ง เวลา ช เกิด โอเอ็ช
ตอก เซ ไมจ เปอะ ชุง ้งัน มะลอง นึ่ง เอ็จ
ชติ ช ฮอยจ เรอ็ม พะจาว โม เปะ,” อัฮ
เซ.

29 เฌื่ออม เซ พะเยชู รโฮงะ ลปุง บันฮา
เฮี ละ อี. “ไมจ เปอะ ้งอต ไลลวง โคะ เม
ไม โคะ ไฮญ เต็อง โออยจ อี. 30 เฌื่ออม ยุ
เปอะ จัว กัก ชุก ฮละ อี เอ็จ ยุง เปอะ ชติ
ช เฮละ อี. 31 ตอก โรช เซ เฌื่ออม ยุ เปอะ
เกิด โอเอ็ช ตอก เซ โม เปะ เอ็จ ยุง โรช
เปอะ เอ็จ ชติ ช ฮอยจ บันเม็อง ยุช พะจาว
ละ ปรุย.

32 “ออี อัฮ ละ เปอะ ตัม เนอ็ม อี, ปรุย
เจน เฮี ช ยุม โออยจ โตว กา เกิด โอเอ็ช
ตอก เซ เต็อง โออยจ อี. 33 ปลั้ตะเตะ ไม
มะลอง ช ไชร. ป อัฮ ป มวยญ อี บังเมอ
โอ เก็ยช ไชร.

34 “ไมจ เปอะ เครอ็ง รใจจ นึ่ง แตะ.
ไมจ เปอะ โตว เก็ยช ตี แตะ มาว ไม โชม
ญุก กุก ญัม แตะ, ไม ญุงจ ชัก รัก ครวาก
แตะ, ไม ้งอต แตะ คาว คอง นึ่ง ปลั้ตะเตะ
เฮี. คัฮ เปอะ ยุช ตอก เซ ชงะ เซ ช
ฮอยจ พราวป ละ เปอะ ลไล โอ เปอะ ตี

เต็อง เพร็ยง ตี แตะ. 35 ชงะ เซ ช ฮอยจ
พราวป ละ ปรุย ตี ปลั้ตะเตะ ตอก ฆลอยช
ชราว โฮ. 36 ไมจ เปอะ เครอ็ง รใจจ นึ่ง.
ไมจ เปอะ ไวออน ลอป เดอ็ม เปอะ ช ไก
เร็ยง แด่น ละ ช โปน แตะ โอเอ็ช ป ช
เกิด เซ ไม ช โฮลช เปอะ อาวต ชองนา
กวน ปรุย ปลั้ตะเตะ,” อัฮ เซ.

37 เม็อ ชงะ อี พะเยชู เพอ็ก ตอม ปรุย
โตะ วิฮัน โครยญ ชงะ. เม็อ ก ชาวม อี
โอ ก โฮว โอจ นึ่ง บลาวง กาวก. 38 เม็อ
ก ชะ งาวป อี ปรุย เต็อง โออยจ อี ฮาวก เคะ
อี โตะ วิฮัน เซ ละ ช ้งอต แตะ ป อัฮ อี.

ยุด่า ช โชะ พะเยชู ละ ปรุย

1 เฌื่ออม เซ เอ็จ ช เต็ง เวลา โชม
22 ปรุย คโนมบั้ง โอ ไก เจ็อ ป อัฮ ปรุย
โชม เส็ยง ฉาว ไม เซ. 2 โม ชตุ ระ ไม
โม คู เพอ็ก พะทัม ชาวป ้งอต ตอก ช ยุช
แตะ ยุม ไม พะเยชู, บังเมอ ฮลัด นึ่ง โม
ลัปชต่อน. 3 เฌื่ออม เซ ชาดัน เส็ยง อาวต
นึ่ง ยุด่า อิชคาริโอต ป มัฮ ปรุย ใน ลูกชิก
กาว ลอา ปรุย เซ. 4 ยุด่า โฮว เคะ โม ชตุ
ระ ไม ฮัวนา โม ป มอง ญัม นึ่ง วิฮัน.
อู ไลลวง ตอก ช โฮลช แตะ มอป พะเยชู
ละ อี. 5 โม เซ มวน รพาวม ฆ่า อี. เอ็จ
โตก โลง ไม ยุด่า ละ ช เก็ยช แตะ ม่า ละ
อี. 6 ยุด่า บระ ชาวป เฌื่ออม เครี เฌื่ออม
ตอม อี ละ ช มอป แตะ พะเยชู ละ โม เซ,
เฌื่ออม โอ ปรุย ไฮญ อาวต ไม อี.

พะเยชู เกือฮ ปุย ฟรี อึง โอเอือ
ละ ช โชม เลียง ฉาว

⁷ ญ็อม เซ เอ็ง เต็ง ชงะ โชม ปุย คโนมปัง โอ ไก เจือ. มัฮ ชงะ เซ ญ็อม ไมจ ปุย มอก อึง กวน แกะ ละ ช เลียง ปุย ปุ แต่ะ ชงะ โชม เลียง ฉาว เซ.
⁸ พะเยชู ดวน เปโตร ไม โยฮัน โฮว. อ้อ เอี ละ อี, “โฮว ฟรี อึง โชม ละ ช โชม เลียง ฉาว เอะ นึง,” อ้อ เซ.

⁹ โม เซ โฮมญ อี ดอก เอี, “ช เกือฮ เปอะ เอะ โฮว ฟรี ละ แต่ะ ก เมอ?” อ้อ เซ.

¹⁰ พะเยชู อ้อ แม เอี ละ อี, “ญ็อม ช เลียก เปอะ โตะ เวียง ช รโตฮ เปอะ ยุ พรมะ เนะ ปุ โฮว โดง รอวาม ตี ปุย. ไมจ เปอะ ฟวด ปุย เซ. ฮาวก ปุย เซ ญ็ืออะ ออฮ ไมจ เปอะ ฮาวก ญ็ืออะ เซ.
¹¹ ไมจ เปอะ อ้อ เอี ละ กุม ญ็ืออะ เซ, ‘ปอคู เกือฮ เอะ โฮมญ ปะ นึง ฮอง ช โชม เลียง ฉาว แต่ะ ไม โม ลูกซิก แต่ะ,’ ไมจ เปอะ อ้อ เซ ละ. ¹² กุม ญ็ืออะ เซ ช ตาว โม เปะ ฮอยจ โตะ ฮอง ระ คัก ฮลาวง อี. เอ็ง ฟวยจ แฮรป เตียป อี อึง โตะ ฮอง เซ. มัฮ นา เซ นา ก ไมจ เปอะ ฟรี โชม โอฮ ละ เอะ เอ,” อ้อ เซ.

¹³ โม เซ โฮว เนอิม. รโตฮ เนอิม ยุ อี ดอก อ้อ พะเยชู อี ละ แต่ะ. ฟวยจ เซ ฟรี โชม เลียง ฉาว นา เซ.

โกะ เนอิม พะเยชู ไม ฮนัม อี

¹⁴ ญ็อม เอ็ง เต็ง เวลา อี พะเยชู โชม ตี นึง โตะ ตี ไม โม ไกญูกอ ลูกซิก แต่ะ.
¹⁵ อ้อ เอี ละ อี, “ออี ไก เนอิม รพาวม ขวต รโจะ ตี โชม ไม เปอะ นึง กัน เลียง ฉาว เอี กา เขียง โฮลฮ แต่ะ โอต ป โชะ.
¹⁶ ออี อ้อ ละ เปอะ, ออี ญ็ืออะ ช โฮลฮ โตว โชม เลียง ฉาว ดอก เอี ฮอยจ ละ ช ฟวยจ ไมจ ความไม อี นึง บันเมือง ยุช พะจาว,” อ้อ เซ.

¹⁷ ญ็อม เซ พะเยชู ดุย เบียง. ญันดี ไม พะจาว. อ้อ เอี, “ดุย เบียง เอี. ญู ตี ไม ปุ เปอะ. ¹⁸ ออี อ้อ ละ เปอะ, เขิม เอี โฮว ไป นา, ออี ญูอะ ช ญู โตว รอวาม อะงุน ดอก เอี ฮอยจ ละ ฮอยจ บันเมือง ยุช พะจาว,” อ้อ เซ.

¹⁹ ญ็อม เซ ดุย แม คโนมปัง. ญันดี โรฮ ไม พะจาว. เรียก อี. เกือฮ อี ละ อี. อ้อ เอี ละ อี, “เอี มัฮ โกะ เนอิม เมอะ. เอ็ง โปง เงอะ รโตง โม เปะ. ไมจ เปอะ ยุช ดอก เอี ละ ช ไตม เปอะ ออี นึง,” อ้อ เซ.
²⁰ ฟวยจ โชม อี เกือฮ แม เบียง ละ อี ดอก เซ โรฮ. อ้อ เอี, “เบียง เอี มัฮ ลปุง ชันญา โคระ พะจาว นึง ฮนัม ออี. มัฮ ปัด อี ตัง โม เปะ.

²¹ “ง่อต แลน. ป ช รโจฮ ออี ละ ปุย เอ็ง งาวม โชม นึง โตะ ตี เอี ไม ออี.
²² ช เกิด โอเอือ ละ กวน ปุย ปลัฮเตะ

ตอก เอ็จ คิต พะจาว อึง ละ อี, บั้งเมอ ช
 เม่มัก เนอิม ละ ป รโจฮ อี เซ,” อ้อ เซ.

23 โม เซ ตัง โคน ตัง ไฮมญู ปุ้ แตะ ฆ่า
 อี นิง ป ช โรวต ยุฮ โอเอ็ฮ เซ ละ อี.

**โม ลูกซิก เก ปุ้ แตะ นิง ไลลวง ป
 ช ระ**

24 โม ลูกซิก อี เก ปุ้ แตะ นิง ป ช
 เม็ญู ปุ้ย แปน ป ระ ไล ฮา ปุ้ย ใน โม
 โกะ แตะ เซ. 25 พะเยชู อ้อ เฮ็ ละ อี,
 “กซัด นิง ปลัดเตะ เฮ็ โกว อัมนัด แตะ ละ
 ช ดัดเต็ยง แตะ ปุ้ย. โม ป ดัดเต็ยง ปุ้ย
 ไฮลฮ มอยฮ ระ แตะ นิง อวต ปุ้ย แตะ นิง
 แปน แตะ ป เรอิม โม ลัปชด่อน. 26 โม
 เปะ บั้งเมอ โอ เปอะ ไมจ ยุฮ ตอก โม
 เซ. ฮา เซ ป ระ ไล ลลึง เปอะ ไมจ อี
 เก็ฮอ ตี แตะ แปน ตอก ป แตะวะ ไล ฮา
 ปุ้ย. ป ม้อ ฮ้วนา ปุ้ย ไมจ อี แปน ตอก
 กวนใจ ปุ้ย โจฮ ปุ้ย. 27 ม้อ ปุ้ย ป ระ ไล
 นิง อี? อัม ม้อ ป งาวม โชม? อัม ม้อ ป
 ปอก อี โชม เซ? ม้อ ป งาวม โชม เซ,
 โม ม้อ อี? อี บั้งเมอ อวต ลลึง โม เปะ
 ตอก กวนใจ ปุ้ย โจฮ เปอะ. 28 โม เปะ
 เอ็จ อวต ลอป เปอะ โม อี ตี เจน ลอง
 โอเอ็ฮ รพาวม เมอะ. 29 เป็อะ เกอะ เก็ฮอ
 อี ปุน ดัดเต็ยง ปุ้ย ตอก ออฮ, อี ช เก็ฮอ
 โรฮ โม เปะ ปุน ยุฮ ตอก เซ โรฮ. 30 โม
 เปะ ช ไฮลฮ เปอะ โชม โอฮ ตี โม อี นิง
 บันเมือง ยุฮ ฮู. ช ไฮลฮ เปอะ งาวม ก คี

อี ละ ช ไฮลฮ เปอะ รเต็ฮ รตุม โอเอ็ฮ ละ
 โม อีชราเอน เต็อง กาว ลฮา เจอ อี,” อ้อ
 เซ ละ โม ลูกซิก แตะ.

**พะเยชู อ้อ อึง ไลลวง ช เม่าะ
 เปโตร ยุง แตะ โกะ แตะ**

31 “ซีโมนๆ, ง่อต แลน. พะจาว เอ็จ
 โปง ซาดัน ลอง รพาวม โม เปะ เต็อง
 โอโยจ เปอะ ตอก วี ปุ้ย เฮงาะ แลป เก็ฮอ
 ปอย ฮา เฮงาะ ไมจ ไฮ. 32 บั้ง ม้อ ตอก
 เซ อี เอ็จ เพ็อะ ปะ นิง รชอม ไวออน แตะ,
 เดอิม รพาวม เจ็ฮ เปอะ โอ ช ไลจ. ด้อ
 เปอะ เอ็จ แม แม เคะ อี, ไมจ เปอะ เรอิม
 ซาย ตู เตอิม โม เอ็ยกปุ้ แตะ,” อ้อ เซ ละ
 อี.

33 เปโตร อ้อ เฮ็, “พะโอ่งจาว, อี เอ็จ
 เตม รพาวม ละ ช ลอก แตะ คอก โม ปะ.
 ปุน ยุม ตี โรฮ โม เปอะ,” อ้อ เซ เปโตร.

34 พะเยชู อ้อ เฮ็ ละ อี, “เปโตร, อี อ้อ
 ละ เปอะ, เนฮ เฮ กา รเอาะ แอ ปะ ช เม่าะ
 เปอะ ยุง แตะ อี ลอวย ไฮน,” อ้อ เซ ละ
 อี.

ไลลวง กปาว โม ทอง โม วิจ

35 เญ็อม เซ พะเยชู อ้อ เฮ็ ละ โม ลูกซิก
 แตะ, “ไพรม อี เญ็อม ดวน อี โม เปะ
 ไฮว, เต็อง โอ เปอะ โรวก กปาว โม ทอง
 ไฮว คะ โม เก็ป เปอะ, อัม ไก ป วิต ป
 วัง ละ เปอะ?” อ้อ เซ ละ อี. โม เซ ไฮลฮ

อี ตอก เฮ้, “โก โทว,” อ้อ เซ.

36 พะเยชู อ้อ เฮ้, “ปลี๋ย เฮ้ ป โก กปาว
ไม่ ทอง ไมจ อี โรวาก. ป โอ โก วิจ ยุช
ไมจ อี โชะ ลปี แตะ ละ ช รวี แตะ วิจ
นึ่ง. 37 อี ช อ้อ ละ เปอะ, ไลลวง อี ป
โก นึ่ง พะทัม จัมเปน อี เกิด ตอก อ้อ อี ช
เกิด เซ. ม้อ อ้อ อี เฮ้, ‘ละ ง่อต ปุย อี เอ็จ
ม้อ โรส มู ตี ไม่ โม ป โก ตุด.’ อ้อ เซ
พะทัม. ไลลวง อี เมอะ ป ไชช ปุย อัง
นึ่ง พะทัม เอ็จ ช เกิด ปลี๋ย เฮ้,” อ้อ เซ.

38 โม ลูกซิก อี อ้อ เฮ้, “พะโองจาว, เฮ้,
เอ็จ โก ลอา วิจ เจอ,” อ้อ เซ. “เอ็จ
เคราะ อี เมอะ เซ,” อ้อ เซ ละ อี พะเยชู.

พะเยชู โฮว ไวออน

39 พะเยชู โอก โฮว ฮา นา เซ ฮอยจ นึ่ง
บลาวง กาวก นา ก กอ โฮว แตะ. โม
ลูกซิก อี โฮว โรส ไม่ อี. 40 เฌ็อม เอ็จ
ฮอยจ อี นา เซ พะเยชู อ้อ เฮ้ ละ โม
เซ, “ไมจ เปอะ ไวออน เนอิม โรวะ เคอิม
เปอะ โอ ช ไป นึ่ง ป ลอง รพาวม เปอะ,”
อ้อ เซ.

41 เฌ็อม เซ โกะ อี โฮว ฮา อี เมอะ ตี
เจน วัด ปุย ชโมะ. ชุง นึ่ง มะ ชรวาง
แตะ. ไวออน. 42 “เป็อะ, ด้อ ปุก ละ
เปอะ ปัว ปะ ดุย แปช เป็ยง เฮ้ ฮา แตะ.
ตอก ออฮ ตอก เอ็ช ญุก ปุ เกือช ม้อ ตัม

รพาวม อี, เกือช ม้อ ตัม รพาวม ปะ,” อ้อ
เซ ละ เป็อะ แตะ. 43 (เตปด่า เนอิม เมือง
มะลอง ฮอยจ เป็ลือ ตี แตะ ละ อี, เรอิม
อี, เกือช โก เร็ยง โก แด่น. 44 เฌ็อม เซ
พะเยชู ตุก ลัม เลือ รพาวม. ไวออน เนอิม
โรวะ เร็ยง ฮา ไพรม แตะ ปุๆ ปอ แตก
ลฮ้าง แตะ ไม่ เฌ็ย เอ็น อี ลัง เตะ ตอก
ฮนัม โฮ.)*

45 พะเยชู โกะ เนอิม ไวออน แตะ เอ็ญ
เคะ ลูกซิก แตะ. ยุ ปุ่น อี โอจ ไม่ ตุก
รพาวม แตะ. 46 อ้อ เฮ้ ละ อี, “โม เปะ
เมอย โอจ เปอ? โกะ ไวออน เคอิม เปอะ
โอ ช ไป นึ่ง ป ลอง รพาวม แตะ,” อ้อ เซ
ละ อี.

ปุย ฮอยจ โฮมวด พะเยชู

47 เฌ็อม โอ พะเยชู ตี เต็อน ลอยจ ลปุง
เงอ ฮอยจ ปุย โฮวาน ละ. ม้อ ยุด่า, ปุย
ไน กาว ลอา เซ ตี ปุย, ป นัม นา ปุย
โฮวาน เซ. ยุด่า เล็ยง เคะ พะเยชู ละ ช
ฮงกัต อี. 48 พะเยชู อ้อ เฮ้, “ยุด่า, อัม เอ็จ
ม้อ รโจส เปอะ กวน ปุย ปลัฮตะ นึ่ง กัน
ฮงกัต แตะ?” อ้อ เซ ละ อี.

49 โม ลูกซิก อี ป อาวต ไม่ อี เฌ็อม ยุ อี
ป ช เกิด ละ อี อ้อ เฮ้, “พะโองจาว, อัม ช
เกือช เปอะ เอะ ตอช ปุ แตะ ไม่ โม เฮ้ นึ่ง
วิจ แตะ เฮ้?” อ้อ เซ ละ อี. 50 โม ลูกซิก

22:44* ลปุง โก กไน โวงสเป เซ ม้อ ป โอ โก นึ่ง พะทัม ป ไชช ปุย ไพรม ง่อน อี.

อี ตี ปุย มอก กวนใจ ฮั้วนา ชตุ ตี ปุย. ลอก ฮยวาก ดอม อี. เบฮ เอิน ฮยวาก อี เซ.

51 พะเยชู ปั้งเมอ อ้อ เฮี ละ อี, “เคราะห์ อี เมาะ เซ,” อ้อ เซ. ฟวยจ เซ พะเยชู ไปญ ฮยวาก ปุย เซ เกือฮ อี ไฮ.

52 ญ็อม เซ พะเยชู อ้อ เฮี ละ โม ชตุ ระ ไม ฮั้วนา ป มอญ ญัม ฌิง วิฮัน, ไม ป กวด ป เฮียง ป ฮอยจ โฮมวต แตะ เซ, “โม เปะ โรวาก เปอะ วิจ โรวาก เปอะ คอน, อัม ม้อ โคะ เปอะ อี ม้อ คะมุย? 53 อี อาวต ไม โม เปะ โตะ วิฮัน โครยญ ชงะ. โม เปะ โฮมวต เปอะ โตว อี เมอ. ปเสี้ย เฮี เอ็จ ม้อ เวลา โฮลฮ โม เปะ ยุฮ ป ขวต ยุฮ แตะ. ม้อ โรฮ เวลา ยุฮ อัมนัด ลวง ก เพี้ยก อี,” อ้อ เซ ละ อี.

เปโตร เมาะ ยุง แตะ พะเยชู

54 โม เซ โฮมวต พะเยชู. ดาว อี ฮอยจ ญ็อะ ฮั้วนา ชตุ. เปโตร ฟวต อี ปั้งเมอ โฮว ชงใจ ฮา อี. 55 ญ็อม เซ ปุย จอป งอ อักอวน ควง ญ็อะ ชตุ เซ. เปโตร เสี้ยก งาวม ตี ไม โม ป งาวม ญ็งอ เซ. 56 ไก ปร์โปวน ตี ปุย, ม้อ กวนใจ ปุย. ญ็อม ยุ อี งาวม เปโตร ญ็งอ เซ แลน ที่ อี. อ้อ เฮี ละ ปุย, “ปุย เฮี ม้อ โรฮ มู ตี ไม เยชู โรฮ,” อ้อ เซ.

57 เปโตร เมาะ ไล แตะ, “ออ, อี ยุง โตว ปุย เซเฟือฮ,” อ้อ เซ ละ อี.

58 โล้ว แม ญ็ยะ ยุ แม ปร์มะ ตี, อ้อ เฮี, “ปะ ม้อ โรฮ เปอะ ปุย ใน โม เซ โรฮ,” อ้อ เซ. “เฮี้ยก, อี ม้อ โตว,” อ้อ เซ ละ อี เปโตร เยอ.

59 ฟวยจ เซ เมาะ ตี ฮั้วโมง ไก แม ปร์มะ ตี. อ้อ เนอิม อ้อ แนม อี ละ ปุย, “ปุย เฮี เอ็จ แจง ม้อ อี ไม อี. เอ็จ ที่ ฌิง ม้อ อี โม กาลีไล,” อ้อ เซ ละ ปุย.

60 เปโตร อ้อ เฮี ละ อี, “เฮี้ยก, ไลลวง ป อ้อ ปะ เซ อี ยุง โตว เฟือฮ,” อ้อ เซ. เปโตร ตี เตือน โตว ลอยจ ลปง อี. ญ็อม เซ รเอาะ เอิน แอ เยอ. 61 พะโองจาว ลเตือฮ แก ที่ เปโตร. ญ็อม เซ เปโตร โตก เอิน ละ ป อ้อ พะโองจาว อีจ ละ แตะ ตอก อ้อ อี เฮี ละ อี, “เนฮ เฮ กา รเอาะ แอ ปะ ช เมาะ เปอะ ยุง แตะ อี ลอวย โฮน,” โตก ละ อ้อ อี เซ ละ แตะ. 62 เปโตร โอก โฮว ฮา นา เซ. เยื่อม เนอิม เยื่อม แนม ฆี อี.

ปุย โล้ว ญววยฮ พะเยชู ไม ปุฮ อี

63 โม ป ควป แลน พะเยชู เซ โล้ว ญววยฮ อี. ปุฮ อี ไม อี. 64 ปุก ฌิง อี ฌิง บัวดช. อ้อ เฮี ละ อี, “ด้อ เปอะ ม้อ ปุย ยุง เนอิม โอเอ็ฮ, รโฮงะ แลน เมอะ ป เตือฮ เปอะ เซ,” อ้อ เซ ละ อี. 65 โนก ฮา เซ อ้อ แม ลปง เพี้ยก แฮม ละ อี โฮวน เจือ.

โม ซมาชิก ซฟา โพรม ละ ง่อต แตะ ไล พะเยชู

⁶⁶ ญ็อม เอ็ง ปวยฮ พร อี, โม ป กวด ป เอียง ยุฮ โม ยิว ไม โม ชตุ ระ ไม โม คู เพอิก พะทัม โพรม ตี. โม เซ โรวก พะเยชู ฮอยจ ซองนา โม ซมาชิก ซฟา เตือง โอยจ อี เซ. ⁶⁷ “ปะ อัม มัฮ เปอะ พะคริต? รโองะ เน,” อัส เซ ละ พะเยชู โม เซ. พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ปั้ง รโองะ ละ เปอะ ตีน โอ เปอะ ซ เจือ อี. ⁶⁸ ปั้ง ไฮมญ อี โอเอือ นิง เปอะ ตีน โอ เปอะ ซ โลยฮ เน. ⁶⁹ เขิม เอี ไฮว ไป นา ป มัฮ กวน ปุย ปลัฮเตะ ซ โฮลฮ งาวม ลวง ดอม พะจาว ป ตีก นิง ระ อัมนัด แตะ,” อัส เซ.

⁷⁰ ปุย เตือง โอยจ อี อัส เอี ละ พะเยชู, “ดัฮ มัฮ ดอก เซ ปะ อัม มัฮ เปอะ กวน พะจาว?” อัส เซ ละ อี. “เอ็ง มัฮ โม เปะ โอฮ ป อัส อี มัฮ ฮา,” อัส เซ ละ อี พะเยชู.

⁷¹ โม เซ อัส เอี, “อัม ทา ลัง ซาวป พีญัน อี? เอะ เอ็ง ฮมอง โอฮ เนอิม นิง มวยญ โกะ อี เซ,” อัส เซ ละ ปุ แตะ.

ปุย ดาว พะเยชู ละ ปีลัด

23 ¹ โม ป รเคือ รคุม เซ โกอ ไฮว ดาว พะเยชู ละ ปีลัด เตือง มู แตะ. ² ฟอง พะเยชู ดอก เอี, “เอะ เอ็ง ยู ที มัฮ

ปุย เอี ปุย จู ปุย เมือง เอะ ไลจ. คัด โรฮ ปุย รัม กัส พาสี โอเอือ ละ ซีซา ไม อวต อี ตี แตะ มัฮ พะคริต. เอ็ง มัฮ อัส อี ตี แตะ มัฮ กซัด,” อัส เซ.

³ ปีลัด ไฮมญ พะเยชู, “ปะ อัม มัฮ เปอะ กซัด ยุฮ โม ยิว?” อัส เซ. พะเยชู โลยฮ อี, “เอ็ง ปุก ป อัส เปอะ เซ,” อัส เซ ละ อี.

⁴ ญ็อม เซ ปีลัด อัส เอี ละ โม ชตุ ระ ไม ปุย ไฮวาน เซ, “ออี ยู โตว กระ พิต กระ โฉวะ ปุย เอี ตี เจือ เนอิม,” อัส เซ.

⁵ โม เซ ไฮว ละ อัส แตะ เรียง ฮา โพรม แตะ, “ปุย เอี ชู ยุฮ เมือง. เพอิก ปุย เนอิม นิง จังวัต กาลีไล ฮอยจ จังวัต ยูได้ เล็ป อี. ปล็ฮ เอี เอ็ง ฮอยจ แม นิง เวียง เอี,” อัส เซ.

เฮโรต ไตชวาน แม พะเยชู

⁶ ปีลัด ญ็อม ฮมอง อี ไล เซ ไฮมญ อี, “ปุย เอี อัม มัฮ ปุย จังวัต กาลีไล?” อัส เซ ละ ปุย. ⁷ ญ็อม ยุง อี มัฮ อี ปุย อวต ใน นาตี ลวัง บังคัป เฮโรต เตอ, ดวน ปุย ดาว อี ฮอยจ ละ เฮโรต ซ่า อี. ญ็อม เซ ปุก โรฮ ญ็อม ฮอยจ เฮโรต เซ นิง เวียง เยรูซาเลม.

⁸ เฮโรต เซ ญ็อม ยู อี พะเยชู มวน เนอิม ละ อี. เอ็ง เล็ญ เนอิม ฆวต ยู อี นิง เอ็ง ฮมอง อี ไลลวง อี. ประ ฆวต ยู ยุฮ พะเยชู ป ซัมคัน. ⁹ เฮโรต ไฮมญ โอเอือ นิง พะเยชู ไฮวาน เจือ ซ่า อี. พะเยชู

บั้งเมอ โอ โลยฮ อี ตี มวฮัญ เนอิม. 10 โม
ชตุ ระ ไม โม คู เพอิก พะทัม โกฮ ญวต
พิต ละ พะเยชู โฮวน เจือ. อ้อ อี ระ
ลัมเลือ เอิน พิต. 11 ญืออม เซ เฮโรต ไม
โม ตฮัน ยุฮ อี โล ญววยฮ พะเยชู. เพียก
แฮม อี ไม อี. จาวป ลปี คี ละ อี ตี. ฟวยจ
เซ เกือฮ ปุย ดาว แม อี ละ ปี่ลัด. 12 กา
เซ เฮโรต ไม ปี่ลัด เกละ ยุ ปุ แต่ะ. เคียง
ชงะ เซ เยอ ปุก ปอ แม ปุ แต่ะ ซ่า อี.

**ปี่ลัด ตัดชิน พะเยชู เกือฮ ลอก ตุด
แต่ะ**

13 ปี่ลัด กอก โม ชตุ ระ ไม โม ป
ตัดเตียง ปุย ไม โม ลัษค่อน เอิญู เคะ
แต่ะ. 14 อ้อ เฮี ละ อี, “โม เปะ ดาว เปอะ
ปุย เฮี ละ อี. อ้อ เปอะ ม้อ ป จุ ปุย ไลจ.
ปเสี้ย เฮี อี เอ็ง ไตชาน เนอะ ซองนา โม
เปะ เตือง โอยจ เปอะ. อี ยุ ไตว ไก กระจ
พิต อี ตัม ฟอง โม เปะ อี ตี เจือ เนอิม.
15 กชัต เฮโรต ปุ โรย ยุ อี กระจ พิต อี.
เอ็ง ที นิง ดวน อี ปุย ดาว แม ละ อี. ปุย
เฮี ไก ไตว ป พิต ยุฮ อี ป โปง ไม ยุฮ
ปุย ยุม ไม อี. 16 เคียง ม้อ อี ตอก เซ อี
ช เกือฮ ปุย เพียต นิง โมะ ฮัก. ฟวยจ เซ
ช พลาย เยอะ,” อ้อ เซ ละ อี. 17 (ปี่ลัด
จัมเปน พลาย ป ตุด ละ ปุย ญืออม ไก กัน
เลียง ฉาว อี โครยญู เนอิม, ตี เนอิม ตี

ปุยฯ.)”

18 ปุย โฮวน เซ อ้อ เฮี เรียง, “ไมจ
เปอะ ยุฮ ยุม ไม ปุย เฮี. พลาย บ่าระปา
เน,” อ้อ เซ. 19 บ่าระปา เซ ม้อ ป คัง
ปุย ไตะ คอก นิง ชุ อี ยุฮ เมือง เวียง
เยรูซาเลม เซ. ม้อ ปุย ยุฮ ยุม ไม ปุย ไม
อี.

20 ปี่ลัด ไก รพาวม ขวต พลาย พะเยชู.
ริ แม อ้อ โอเอือ ละ ปุย โฮวน เซ. 21 โม
เซ บั้งเมอ อ้อ เฮี ละ อี เรียง, “เคิง นิง
โมะชาวแควง เซ เมือ,” อ้อ เลอะ อ้อ ลัน
เซ.

22 ปี่ลัด อ้อ แม อี ละ อี โทน ลอวย
โฮน. “เคิง ละ เมอ? ม้อ เมอ ป พิต ยุฮ อี?
ออี ยุ ไตว กระจ พิต ป โปง อี ไม ยุม แต่ะ
นิง อี. อี ช เกือฮ ปุย เพียต นิง โมะ ฮัก.
ฟวยจ เซ ช พลาย เยอะ,” อ้อ เซ ละ อี.

23 บั้ง ม้อ ตอก เซ โม เซ โฮว ละ อ้อ
แต่ะ เรียง. เมอะ ไก เซียง แต่ะ อ้อ แนฮ
ออี. ดวน แนฮ ปี่ลัด เกือฮ ปุย เคิง พะเยชู
นิง โมะชาวแควง. ลัก ก ลอยจ อี ปี่ลัด
ไป นิง เรียง ลอน อ้อ โม เซ อี. ญูอม
ซ่า อี. 24 ปี่ลัด ตัดชิน เกือฮ ปุย ยุฮ อี ละ
พะเยชู ตอก อ้อ โม เซ อี. 25 พลาย ปุย
คัง ปุย ไตะ คอก ซ่า ชุ อี ยุฮ เมือง ไม ยุฮ
ออี ยุม ไม ปุย, ตัม ขวต เกือฮ โม เซ แต่ะ
พลาย. มอป โรย พะเยชู ละ อี เกือฮ ปุย

23:17* ลปุง ไก กไน โวงสเป เซ ม้อ ป โอ ไก นิง พะทัม ป ไชฮ ปุย ไพรม งอน อี.

ยูด อี ละ อี ตัม ป ขวาท ยูด โม เซ อี ไอฮ.

ปุย เคิง พะเยซุ นิง โมะชาวแควง

26 พวยจ เซ ปุย ดาว พะเยซุ โอก โฮว. ลไล ดาว อี โฮว เซ, รโตฮ ยุ ปุย เมือง ไชริน ตี. มอยฮ อี มัส ซีโมน. ปุก ญ็อม เอ็ญ อี เนอิม กระ โฮว แตะ. โมะ เซ ย่อง โมะชาวแควง นิง ซอ้ง ปา อี. คนัป อี กลอม อี. เก็ฮ อี ฟวต พะเยซุ ไม่ อี.

27 ปุย โฮวาน ฟวต โรฮ ลักเคะ อี. ลลิ่ง โมะ เซ ไก ปรโปวาน นิง งอน. เย็อม โชะ เย็อม ไชญ นิง เล็ยก พวาม แตะ นิง พะเยซุ. 28 พะเยซุ แมซี. อัส เอ็ ละ อี, “ปรโปวาน เวียง เยรูชาเลม, ปุ เย็อม ซัก เล็ยก พวาม เปอะ นิง อี. โมะจ เปอะ เย็อม ซัก เล็ยก พวาม เปอะ นิง โกะ แตะ ไม่ กวน เปอะ, นิง โชะ ลอน ป ซอวาม เปอะ. 29 ซ ไก ตี ซงะ ญ็อม ซ อัส ปุย อี ดอก เอ็, ‘โมะ ปรโปวาน ป โอ เก็ฮ ไก กวน ไม่ ป โอ โฮลฮ เล็ยก กวน จัว แตะ, ซ โมะจ เด็ยก ละ อี,’ ซ อัส เซ ปุย. 30 ญ็อม เซ ปุย ซ อัส เอ็ ละ บลาวง, ‘ลเลอิม แปะ รว เออะ เอ,’ ซ อัส เซ. ซ อัส โรฮ เอ็ ละ ตู, ‘เลอึป แปะ เออะ เอ็,’ ซ อัส เซ. 31 ดัส ปุย ยุด โอเอ็ฮ ดอก เอ็ ญ็อม โอม ลั้ง โคะ โฮ, ดัส โคะ เอ็จ ซอฮ โฮ, โมะ ซ เซอึป แม ฮา เอ็?” อัส เซ พะเยซุ.

32 ญ็อม เซ ปุย ดาว ตี พะเยซุ ไม่ ปุย โฮญ ลลา ปุย. ปุย ลลา เซ มัส ป ตุต.

ซ บรูก เคิง อี ไม่ พะเยซุ. 33 ญ็อม เอ็จ ซอยจ อี นา ก อัส ปุย เบ็อง ลโลก ไกญ ปุย ไม่ เซ, เคิง พะเยซุ นิง โมะชาวแควง นา เซ. เคิง โรฮ ป ตุต ลลา เซ ไม่ อี. เก็ฮ อี อวาท ลัก คอม อี ตี ปุย, อวาท ลัก วิ อี ตี ปุย. 34 พะเยซุ อัส เอ็, “เป็อะ, ปัว ปะ โอ ที โชะ โระ โกลยจ ป ยูด โม เอ็ ละ อี. มัส โอ อี ยุง ป ยูด แตะ เอ็,” อัส เซ ละ เป็อะ แตะ. โมะ เซ รซุ เครอ็ง เซอ็ก อี ไม่ ปุ แตะ. ลอง แลน นา มุน แตะ นิง อี.

35 ปุย โฮวาน ซุง มอง แลน อี นา เซ. โมะ ป ตัตเต็ยง เมือง โล่ ญววยฮ อี ดอก เอ็, “ปุย เอ็ เอ็จ ปุน เรอ็ม ปุย โฮญ. ดัส มัส เนอิม พะคริต ป เล็ยก พะจาว อัง, เก็ฮ เรอ็ม โอฮ โกะ แตะ เมอะ,” อัส เซ ละ อี.

36 โมะ ดัน โล่ โรฮ ญววยฮ อี. เล็ยก ซติ ไม่ อี. กอยฮ รอวาม อะงุน นะ ละ อี. 37 “ดัส เปอะ มัส กซัต ยูด โม ยิว เรอ็ม โอฮ โกะ เปอะ, เก็ฮ ตี เปอะ โปน ฮา โมะชาวแควง เซ เมอะ,” อัส เซ ละ อี.

38 เอ็จ ไชฮ ปุย อัง นังซี รว ไกญ อี ดอก เอ็, “ปุย เอ็ มัส กซัต ยูด โม ยิว,” อัส เซ รซอม นังซี เซ.

39 ป ตุต ตี ปุย อี ป เคิง โรฮ ปุย นา เซ เพ็ยก แสม โรฮ อี. “ปะ โมะ เปอะ มัส พะคริต? เรอ็ม โอฮ โกะ เปอะ เก็ฮ ตี เปอะ โปน ฮา โมะชาวแควง เซ เมอะ. เรอ็ม โรฮ เออะ ไม่ เปอะ,” อัส เซ ละ พะเยซุ.

40 ดี ปุย อี แม่ เตื่อะ คัด อี. อัส เฮี
 ละ อี, “ปะ อัม มัส โอ เปอะ ไก รพาวม
 ฮลัด นิง พะจาว เพือฮ? เมือต แลน ปะ มัส
 โรฮ เปอะ ปุย ลอก ตุด ตอก ปุย เฮี โรฮ.
 41 ป ลอก อะ ลอา เฮี เอ็จ โปง อะะ. เอ็จ
 โปง ไม่ กัน ยุฮ ฮ. ปุย เฮี บังเมอ โอ ยุฮ
 ป พิต ตี เจือ เนอิม,” อัส เซ ละ ปุโฮมว
 แตะ. 42 เญือม เซ อัส เฮี ละ พะเยชู, “โอ
 พะเยชู, เญือม ช โฮลฮ ปะ แปน กซัด นิง
 บันเมือง ยุฮ แตะ ปุ เบ็ย อี อี โอะ,” อัส เซ
 ละ อี.

43 พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ออี อัส ละ เปอะ
 ตัม เนอิม อี, เนาะ เฮี ปะ ช โฮลฮ เปอะ
 อาวต โมจ มวน ไม่ อี นิง เมือง ฮลอง
 เมือง เย่น,” อัส เซ ละ อี.

พะเยชู ยุม

44 เญือม เซ มัส เมาะ งอน ชงะ. ฮอยจ
 เอิน เฟียก พริ นิง เล็ป เมือง เซ ฮอยจ ละ
 ลอวย โมง เมือ ก ปุ อี. 45 พากัง กไน
 วิฮัน เซ แฉฮ โอฮ เล็ช ลอา. 46 พะเยชู
 อัส เฮี นิง ลละอะ เร็ยง แตะ, “เปื่อะ, อี
 มอปล ลปุ แตะ ละ ปะ,” อัส เซ. ฟวยจ เซ
 โออยจ รพาวม อี.

47 ไน ลอยะ ตฮัน เญือม ยุ อี โอเอ็ช
 ตอก เซ ลีลาว พะจาว ฮ่า อี. “ปุย เฮี แจง
 มัส อี ปุย ฮี ปุย ไช,” อัส เซ. 48 โม ปุย
 โฮวาน ป ฮอยจ แลน ป ยุฮ ป อัส ปุย เซ,
 เญือม ยุ อี โอเอ็ช ป เกิด เซ, ดิส ปุ เอ็ญ

ร่นาวก แตะ, ลอด เอ็ญ ไม่ อี. 49 โม ป
 ยุง ปุ แตะ ไม่ พะเยชู ไม่ โม พรโปวาน ป
 ฟวต อี เนอิม นิง จังวัต กาลีไล ชง แก กัน
 เซ เนอิม ก ชง อี.

ปุย รมอยจ พะเยชู

50 ไก พรเมะ โมจ โล ตี ปุย. มัส ปุย
 ฮีไช. มอยฮ อี มัส โยเซป. มัส ปุย ย่วง
 อะริมาทายา จังวัต ยูได้. 51 มัส ป รกว
 ยุ ฮอยจ บันเมือง ยุฮ พะจาว. บัง มัส โกะ
 อี ปุย ไน โม ชมาชิก ซพา เซ ตี ปุย, ปุก
 โตว รพาวม อี ตอก ป รเตือ โม เซ ไม่ ป
 ยุฮ อี. 52 โยเซป เซ เล็ยก เคะ ปีลัด. ปัว
 โกะ พะเยชู นิง อี. 53 เญือม เซ บลือฮ อี
 ฮา โมะชาวแควง. เพาะ กู แก อี นิง พา
 ปัญ รฮอยจ. รมอยจ อี โตะ อุโมง ปอยจ
 ปุย. โตะ อุโมง เซ มัส ก โอ ปุย ตี รมอยจ
 ปุย นิง ตี ชวง. 54 ชงะ เซ มัส ชงะ
 เพ็ร็ยง ปุย อีจ โอเอ็ช กา ชงะ ลโลละ เซ.
 เอ็จ ช เต็ง ชงะ ลโลละ ยุฮ อี เซ.

55 โม พรโปวาน ป ฟวต พะเยชู เนอิม นิง
 จังวัต กาลีไล เซ, โฮว ตี ไม่ โยเซป. ย
 โตะ อุโมง รมอยจ ปุย อี เซ. ย โรฮ ตอก
 เกือฮ อี โอจ นิง อี. 56 ฟวยจ เซ เอ็ญ.
 แฮรป อีจ ป ฮอยฮ ฮง่า ฮอยฮ ไม่ ลอยฮ
 ฮอยฮ ฮง่า ตัม ป โกว ปุย เญือม รมอยจ
 ปุย ป ยุม. ชงะ ลโลละ อาวต นิง อี ตัม
 โกตไม ที่ อี.

พะเยชู โกษ โอม แม

24 ¹วันดีต เมื่อ ก ชะ งาวป อี โม
 ปรโปวาน เซ โฮว โตะ อุโมง ก
 รมอยจ ปุย อี เซ. โรวก ป ซอยย ฮงกี เอ็จ
 แฮรป แตะ อั้ง เซ. ²เญ็อม เอ็จ ฮอยจ
 อี นา เซ เอ็จ วิต ปุย โอก ฮา โตะ อุโมง
 เซ กา อี ซโมะ เกลาเซ ปุย อี เซ. ³เญ็อม
 ยู อี โบฮ อี ตอก เซ, เล็ยก โตะ อุโมง
 เซ ฆ่า อี, ปั้งเมอ โอ ยู โกะ พะเยชู จาว.
⁴ลไล ชุง อี นา เซ ไม่ เงอิต ลั้ง แตะ,
 ปลลือฮ ง่อม ปรเมะ เคะ อี ลอา ปุย. ชุง โบ
 อี. เครอั้ง อี รัง เฉ็ยป เล็ยป เอิน. ⁵โม
 ปรโปวาน เซ ฮลัต เนอิม ฮลัต แนม. นุ่ม
 ตี แตะ ปอ จิ ไกญ แตะ ตะ. ลไล นุ่ม
 อี ตอก เซ ปรเมะ เซ อฮ เอ็ ละ อี, “เมอญ
 ชาวป เปอะ ป โอม ลลั้ง ก อาวต ป ยุม
 เอ็? ⁶ป ชาวป เปอะ เซ อาวต โทว นา
 เอ็. เอ็จ โกษ โอม. ไมจ เปอะ ไตม ป
 อฮ อี ละ เปอะ เญ็อม อาวต ลั้ง อี จังวัต
 กาลีโล โฮ. ⁷เอ็จ อฮ เอ็ ละ เปอะ, ‘ป
 มฮ กวน ปุย ปลลือตะ ซ มอป ปุย เก็ฮ อี
 อาวต ฆริ่ม ลวัง บั้งคัป ปุย มัป. ซ เค็ง ปุย
 นั้ง ไมะชาวแควง. ลอวย ชงะ ปั้งเมอ ซ
 โกษ โอม แม,’” อฮ เซ ละ อี ปรเมะ เซ.
⁸เญ็อม เซ ปรโปวาน โม เซ โดค ละ ป อฮ
 พะเยชู อั้ง ละ ตะ.

⁹เอ็ญ เนอิม นั้ง โตะ รมอยจ เซ.
 รโองะ ป ยู ป ฮมอง ตะ เซ ละ ลูกซิก อี

กา ว โรฮ ตี ไม่ ปุโฮมว อี เต็อง โออย อี.
¹⁰ป รโองะ โล เซ ละ โม ไกญกอ ลูกซิก
 อี มฮ มาเรีย ยวง มัคดาลา ไม่ โยฮันนา
 ไม่ มาเรีย มะ ยาโคโบ ไม่ ปรโปวาน ไฮญ
 ป อาวต ไม่ อี ง่อน. ¹¹โม ลูกซิก เซ
 ปั้งเมอ แกต ป อฮ อี เซ โอ มฮ ป เนอิม.
 เจ็อ โทว ป อฮ อี เซ ฆ่า อี. ¹²เปโตร โกษ
 ตอ โฮว ฮอยจ โตะ รมอยจ เซ. นุ่ม แลน
 อี. ยู พา ปิญ เพาะ ปุย อี โนง. เอ็ญ ไม่
 เงอิต ลั้ง ตะ นั้ง ป เอ็จ เกิด เซ.

โม ป โฮว ยวง เออมมาอู

¹³ชงะ เซ เยอ ลูกซิก อี ลอา ปุย มฮ
 ตะ อี โฮว ยวง เออมมาอู. ยวง เซ รโปยฮ
 ฮา เว็ยง เชรูชาเลม เมอะ กา ว โรฮ ตี
 กิลเมต. ¹⁴ลไล โฮว อี เซ อุ ตี ไม่ ปุ
 ตะ นั้ง ลิลวง โอเอ็ฮ ป เอ็จ ยู ตะ เกิด
 อี ใน ลอา ลอวย ชงะ เซ. ¹⁵พะเยชู
 ฮอยจ ซติ ไม่ อี ลไล อุ ตี อี นั้ง โล
 เซ. ลอด โฮว ตี ไม่ อี. ¹⁶ปุย ลอา เซ
 ตอก โอเอ็ฮ ป ไมญู โฮ. ยุง โทว มฮ อี
 พะเยชู.

¹⁷พะเยชู โฮมญ อี นั้ง อี, “มฮ ลิลวง
 เมอ ป อุ โม เปะ ลไล โฮว ตะ เซ?”
 อฮ เซ ละ อี. ปุย ลอา เซ ชุง ลโละ ไม่
 ดักโควง นา ตะ. ¹⁸ตี ปุย อี, มอยฮ
 อี มฮ เคลโอพา, อฮ เอ็ ละ อี, “ปุย ตี
 เว็ยง เชรูชาเลม อัม มฮ ปะ โนง ป โอ
 ยุง ลิลวง โอเอ็ฮ ป เกิด นา เซ ใน ลอา

ลววย ซงะ เฮี?" อ้อ เซ.

19 "มัธ ไลลวง เมอ?" อ้อ เซ ละ อี พะเยชู. โม เซ ไลยฮ อี ตอก เฮี, "มัธ ไลลวง ป เกิด ละ พะเยชู ย่าง นาซาเรต. ปุย เซ มัธ ป ซิป ลปุง พะจา. มัธ ปุย ซัมคัน นิง ป ยุส ป อ้อ ตตะ โครยญ เจือ ของนา พะจา. โม ปุย เตือง โอยจ อี. 20 โม ซตุ ระ ยุส อะะ โม โม ป ดัดเตียง บันเมือง เอ็จ มอป อี ละ ป ซ ยุส ยุม โม อี. โม เซ เค็ง อี นิง โมะซาแควง. 21 กา เซ อะะ เอ็จ ซโอว รพาวม เมอะ โม, นิง ซ โตฮ อี โม อิศราเอน เกือฮ โปน ฮา เม่มัก ตตะ. โนก ฮา เซ เอ็จ โก ลววย ซงะ เตือง ซงะ เนาะ เฮี เค็ยง เกิด โอเอ็ฮ เซ. 22 โม ปโรไปวน ป มัธ มู ตี โม อะะ อ้อ โรฮ ป เงอิต อะะ นิง. รเอฮ ซะ ญืออม โอก โรง ซงะ เอ โฮว โตะ รมอยจ อี, 23 ปังเมอ โอ ยุ โกะ อี. เอ็ญ อู อี ละ อะะ. อ้อ ตี ตตะ โฮลฮ ยุ บลอง เตปค่า. อ้อ อี รโองะ โอม ลั้ง อี ละ ตตะ. 24 โม ปุโฮมว อะะ โฮว โรฮ โตะ รมอยจ เซ งอน. โฮลฮ ยุ อี ตอก เนอัม อ้อ โม ปโรไปวน อี เซ ปังเมอ โอ โรฮ ยุ โกะ อี," อ้อ เซ ละ อี.

25 ญืออม เซ พะเยชู อ้อ เฮี ละ อี, "โม่ เปะ เกียฮ ลโมวะ ลัมเลื่อ โน่ง เปอะ เมอ? เกียฮ เล็ญ ลัมเลื่อ โน่ง ซ เจือ เปอะ ป อ้อ โม่ ป ซิป ลปุง พะจา. อ้อ โครยญ เจือ เมอ? 26 อัม มัธ โอ เปอะ ยุง จัมเปน พะคริต โอด ป โชะ ตอก เซ เคอัม ซ

โฮลฮ อวต โม่ โญต โม่ ซัก ตตะ?" อ้อ เซ ละ อี. 27 ญืออม เซ พะเยชู รโองะ ไลลวง โอเอ็ฮ โก นิง พะทัม ป เกว โม่ โกะ ตตะ โครยญ เจือ เกือฮ อี คาวใจ อี. รโองะ อี ละ อี เนอัม นิง ไลลวง ป ซอฮ โอ โม่เซ ฮอยจ ละ ป ซอฮ โม่ ป ซิป ลปุง พะจา. อ้อ โครยญ โทะ อี.

28 ญืออม เซ ฮอยจ ซติ โม่ ย่าง ตตะ ตตะ โฮว เซ. พะเยชู ยุส ฮุน ซ ลอด ตตะ ฮา ย่าง เซ. 29 ปุย ลอา เซ ไปญ อี อวต โม่ ตตะ ย่าง เซ. "โอจ ตี โม่ อะะ ย่าง เฮี ตี ซาวม. เอ็จ เตียม ซงะ เอ. เอ็จ ซ ปู พรี อี," อ้อ เซ ละ อี. พะเยชู ฮาวก ตี เนอัม โม่ อี ญืออะ เซ.

30 ญืออม งาวม อี ละ ซ โชม ตี ตตะ โม่ อี, พะเยชู ตุย คโนมปัง. ไวออน. เร็ยง คโนมปัง เซ. เกือฮ อี ละ โม่ เซ. 31 ญืออม เซ ซเป็ย เอ็น ัง อี. ยุง เอ็น มัธ อี พะเยชู. ญืออม เซ พะเยชู ปังเมอ ไชร งอม เอ็น ฮา อี. 32 ปุย ลอา เซ อ้อ เฮี ละ ปุ ตตะ, "ญืออม อู อี โม่ อะะ ตัม กระ โฮว ตตะ โม่ รโองะ อี พะทัม ละ อะะ เกือฮ อะะ คาวใจ, โม่ มัธ อวาม เอ็น ซโอว อี โตะ รพาวม ตตะ ตอก งอ โฮ?" อ้อ เซ ละ ปุ ตตะ.

33 ปุย ลอา เซ โกฮ เอ็น เอ็ญ แม ฮอยจ เว็ยง เยรูซาเลม. รโตฮ ยุ โม่ ลุกซิก กาว โรฮ ตี ปุย เซ รโจะ ตี โม่ ลุกซิก โฮญ อี. 34 โม่ ปุย โฮวาน เซ อ้อ เฮี, "พะโองจา

เอ็ง แจง โกอช โอม อี. ซีโมน เอ็ง โฮลช
 ยู อี,” อัส เซ. ³⁵ ญีอม เซ ปุย ลอ
 เซ รโองะ ไลลวง ป ยู ป ฮมอง แตะ นิง
 กระ ละ โม เซ ไม่ ไลลวง ตอก ยูง แตะ
 พระโองจาว ญีอม เรียก อี คโนมปัง ละ
 แตะ.

พะเยชู ฮอยจ เคะ โม ลูกซิก แตะ

³⁶ ลโล รโองะ ลัง อี ไลลวง เซ ละ โม
 เซ, พะเยชู ฮอยจ ชุง ง่อม ลลึง อี. อัส เฮ
 ละ อี, “ไมจ โม เปะ อาวต ไม่ ไมจ เปละ
 ลโลลวง พาวม แตะ,” อัส เซ.

³⁷ โม เซ โตวช ฆรึง. ฮลัด เนอิม ฮลัด
 แนม. โคะ อี มัส ยู แตะ พี. ³⁸ พะเยชู อัส
 เฮ ละ อี, “เมอยู เกือช เปอะ ตี แตะ ชุกซัก
 ของไซ รพาวม เมอ? เมอยู รังมะ รพาวม
 เปอะ นิง อี อี? ³⁹ แลน เตะ ชวง อี เฮ,
 เกือช ตี เปอะ ยูง มัส อี อี. เปื่อ แลน อี
 เฮ เดอิม เปอะ ช ยูง. พี แจง โอ อี ไก
 เนะชอง ตอก ไก เนะชอง อี เฮ,” อัส เซ
 ละ อี.

⁴⁰ ฟวยจ อัส อี เซ เปลีส เตะ ชวง แตะ
 ละ อี เกือช อี ยู อี. ⁴¹ โม เซ ไมจ มวน
 ลอน รพาวม ไม่ เงอิต ลอน ลัง แตะ ปอ
 โอ แตะ ตี ปุน เจือ มัส อี ป เนอิม. พะเยชู
 อัส เฮ ฆี อี, “อัม ไก งอน ป โชม ป ไอช
 ยู เปอะ นา เฮ?” อัส เซ. ⁴² โม เซ เกือช
 กะ กา ละ อี ตี ไซจ. ⁴³ พะเยชู ตูย โชม
 อี ชองนา โม เซ. ⁴⁴ ญีอม เซ อัส เฮ ละ

อี. “ญีอม อาวต ลัง อี ไม่ เปอะ เอ็ง มัส
 ไลลวง โอเอือ เฮ ป อัส อี อิง ละ เปอะ.
 โอเอือ ไซช โอ โมเซ อิง นิง โกดโม ยูช
 แตะ, ไม่ ป ไซช โม ป ซีป ลปุง พะจาว,
 ไม่ ไลลวง ป ไก นิง พะทัม ลีลาว เกว ไม่
 อี เซ, จัมเปน อี เกิด ตอก เอ็ง อัส อี ช เกิด
 โครยญ เจือ,” อัส เซ ละ อี.

⁴⁵ ญีอม-เซ พะเยชู ปอช รพาวม อี เกือช
 ซเปีย ละ ช เกือช อี พะทัม คาว คิง อี.
⁴⁶ อัส เฮ ละ อี, “เอ็ง มัส เฮ ป ไซช ปุย
 อิง, พะคริต จัมเปน อี โอต ป โชะ ฮอยจ
 ละ ยูม แตะ. ลอวย ชงะ ไมจ อี โกอช โอม
 แม. ⁴⁷ ไลลวง เฉาะ ปุย รพาวม ไพรม
 แตะ, ไม่ ไลลวง ยวก พะจาว มัป ยูช ปุย,
 ไมจ ปุย ครอย ละ ปุย โครยญ เจือ ปุย
 เปื่อ อัมนัด พะคริต เซ. ไมจ อี, ครอย นิง
 เวียง เยรูชาเลม รกา. ⁴⁸ โม เปะ ปุน แปน
 เปอะ ซกิ พีญัน นิง เอ็ง ยู เปอะ โอเอือ เฮ
 โครยญ เจือ. ⁴⁹ ป ชันญา เปื่อ เกอะ อิง
 ละ ปุย อี ช เกือช ฮอยจ เนอิม ละ เปอะ
 โม เปะ ไมจ เปอะ มง นิง เวียง เฮ ฮอยจ
 ละ เกือช พะจาว อัมนัด แตะ เลือ อาวต
 นิง เปอะ,” อัส เซ ละ อี.

พะจาว เกือช พะเยชู ฮาวก เมือง มะลอง

⁵⁰ ญีอม เซ พะเยชู ดาว โม เซ โอก
 ฮา เวียง เซ ฮอยจ รเตือป ยวง เปทาเนีย ตี
 โดช. ฟวยจ เซ ยวก เตะ แตะ ปอช มุ่น ละ

อี. ⁵¹ ลไล ปิฮ อี มุ่น ละ อี พะจาว เกือฮ อี ฮาวก ฮา อี เมือง มะลอง. ⁵² โม เซ นุ่ม ตี ตตะ ไว พะเยชู เตื่อง มู ตตะ. ฟวยจ เซ เอ็ญ แม นิ่ง เวียง เยรุชาเลม. ฮาวต ไม

ไมจ มวน เนอิม รพาวม ตตะ. ⁵³ โม เซ ฮาวต แนฮ โตะ ควง วิฮัน โครยญ ชงะ. ลีลาว ตี พะจาว นา เซ.

ไอลวางพะเยชู คริตป ไชฮ โยฮัน

โยฮัน

ไอลวาง พะเยชู คริต ป ไชฮ โยฮัน เกือฮ เอะ ยุง มัฮ พะเยชู "ลปุง จีวิต" ป ตีน ไก เนอิม เมื่อ
 ไรง อี, ไม "ป ฮอยจ เกิด แปน เนะ ฮอ้ง" อาวต นิง ปล้อเตะ. ปาวไม ยุฮ โยฮัน เอ็จ มัฮ ป ไชฮ
 อี ไอฮ ออึง. มัฮ ไชฮ อี นิง ซ เกือฮ เตะ โม ป ลาว อี เจือ มัฮ พะเยชู พะคริต กวน พะจา
 เคอิม ซ โฮลฮ จีวิต โอ เญาะ ไก ลอยจ เบือ อี. (โป้ต 20, คอ 31)

เมื่อ ไรง อี โยฮัน เกือฮ เอะ ยุง มัฮ พะเยชู "ลปุง จีวิต" ป ไก ลอป. ฟายจ เซ โยฮัน ไชฮ ออึง
 กัน ชัมคัน โฮวาน เจือ ป เปลีส ที มัฮ เนอิม พะเยชู ป เรอิม ปุย เกือฮ โปน มัป ป ชันญา พะจา
 ออึง นิง พะทัม ไพรม โฮ. มัฮ เนอิม กวน พะจา ป ฮอยจ เนอิม เมือง มะลอง. ฟายจ เซ โยฮัน
 ไชฮ ไอลวาง ป เพอิก ตอม พะเยชู นิง ความไม ป เกว ไม ป ชัมคัน ยุฮ อี. เอะ ยุง ไอลวาง โม ป
 เจือ พะเยชู เบือ อี งอน ไม โม ป โอ ญอม เจือ อี งอน.

โป้ต 13 ฮอยจ ละ โป้ต 17 เกือฮ เอะ ยุง ตอก ฮรัก พะเยชู ลูกซิก เตะ ไม ตอก เกาะ โลม อี
 รพาม อี ซาวม กา ซ โฮมวต ปุย เตะ. ลัก ก ลอยจ อี โยฮัน รโฮงะ ไอลวาง ตอก โฮมวต ปุย
 พะเยชู ไม ตอก ฟอง ปุย อี ซองนา โม ป ระ ป คาว, ไม ตอก ยุม อี นิง ไมะซาวคาง. รโฮงะ
 โรฮ ตอก โกฮ โอม แม อี ไม ตอก เปลีส อี ตี เตะ ละ โม ลูกซิก เตะ, เกือฮ อี ยุง แจง แน โกฮ
 โอม เตะ.

โยฮัน เนน ตอก เกือฮ พะเยชู จีวิต โอ เญาะ ไก ลอยจ ละ ปุย. มัฮ ป โฮลฮ ปุย ปเล็ย ญือม
 เจือ อี มัฮ พะเยชู กระ เซ, ไม ลปุง เนอิม ไม จีวิต. นิง พะทัม โยฮัน เอะ ยุง โฮวาน เจือ ป ทัมค่า
 ป โกว พะเยชู ละ แพป เตะ ไม โอเอ็ฮ ป ไก ลอป, ตอก รพาม, ไม ป โฮม ป ไอฮ, ไม ซเป็ย,
 ไม แกะ, ไม โคะ อะงุน.

ลพุง จีวิต ฮอยจ แปน เนะ ซอ้ง

1 โหะ ลั้ง เมื่อ โรง อี, ป มัฮ “ลพุง
1 จีวิต” เซ เอ็จ ติน ไก. ป มัฮ “ลพุง
 จีวิต” เซ อาวต ไม่ พะจา. เอ็จ มัฮ เนอิม
 พะจา. 2 “ลพุง จีวิต” เซ เอ็จ มัฮ ป ติน
 อาวต ไม่ พะจา เนอิม เมื่อ โรง อี.

3 พะจา ยุส โอเอ็ฮ โครยญ เจือ เปือ
 “ลพุง จีวิต” เซ. โอเอ็ฮ เมาะ ป เกิด ป ไก
 เตือง โอยจ อี ไก โดว ตี เจือ เนอิม ป ยุส
 พะจา ไนท ฮา ไกว แตะ ปุย เซ. 4 ปุย
 เซ เอ็จ มัฮ กาวะ งาว ฮัก งุน จีวิต. เอ็จ
 มัฮ จีวิต เซ ป มัฮ ซเป็ย ละ ปุย ปลัฮตะ
 เอ. 5 ป ซเป็ย เซ เอ็จ รัง ลอป ลลึง ก
 เฟ็ยก อี. เฟ็ยก เซ ญืด โดว ยุส ป ซเป็ย เซ
 ตี ชวาง.

6 พะจา เอ็จ เกือฮ ปุย ฮอยจ ตี ปุย.
 มอยฮ อี มัฮ โยฮัน. 7 โยฮัน เซ ฮอยจ
 ละ ซ รโฮงะ แตะ ไลลวง ซเป็ย เซ ละ
 ปุย. มัฮ ซ เกือฮ อี ปุย เตือง โอยจ อี
 เจือ ไลลวง เซ เปือ ลพุง รโฮงะ แตะ เซ.
 8 มัฮ โดว โกะ อี ป มัฮ ซเป็ย เซ. มัฮ
 ฮอยจ อี ละ ซ รโฮงะ แตะ ไลลวง ซเป็ย
 เซ. 9 ซเป็ย เนอิม เซ เอ็จ รัง ละ ปุย เตือง
 โอยจ อี. ญือม เซ เยอ ซเป็ย เนอิม เซ
 กัมลั้ง ฮอยจ นึง ปลัฮตะ.

10 ป ซเป็ย เซ เอ็จ อาวต นึง ปลัฮตะ
 เอ็. พะจา เอ็จ ยุส ปลัฮตะ เอ็ เปือ ปุย
 เซ. ปุย ปลัฮตะ เอ็ บั้งเมอ โอ ยุง ป มัฮ อี.

11 ปุย เซ ฮอยจ นึง บั้งเมือง ยุส แตะ. ปุย
 นึง บั้งเมือง ยุส อี เซ บั้งเมอ โอ รัปคัม อี.
 12 ญันได เอ็จ ไก โรฮ งอน ป รัปคัม เมอ
 ไม่ อัง อี รพาวม แตะ นึง อี. ละ โม เซ
 พะโอง เกือฮ อี เกือฮ แปน กวน พะจา.
 13 ปุย โม เซ มัฮ เกิด อี เปือ พะจา. มัฮ
 โดว เกิด อี ดอก เกิด ปุย ปลัฮตะ. มัฮ
 โดว เกิด อี ตัม รพาวม ปุย ไม่ ป รไม่จ
 กัมกุยฮ อี. มัฮ พะจา ป เกือฮ อี เกิด
 เตอ.

14 ป มัฮ “ลพุง จีวิต” เซ ฮอยจ เกิด แปน
 เนะ ซอ้ง อาวต ลลึง เอะ. กุมปอ นึง
 กุนมุ่น ไม่ ลพุง เนอิม. เอะ เอ็จ โฮลฮ ยุ
 โยุตซัก อี. โยุตซัก อี เซ เอ็จ มัฮ ป โฮลฮ
 อี เนอิม นึง เปืออะ แตะ นึง มัฮ อี กวน ตี
 ยุส เปืออะ แตะ เซ.

15 โยฮัน รโฮงะ ไลลวง อี. อัส เอ็
 เร็ยง, “ปุย เอ็ เอ็จ มัฮ ป อัส อี ซ ฮอยจ
 รคะ แตะ โฮ. มัฮ ป ระ ฮา อี นึง เอ็จ
 ติน ไก อี กา อี,” อัส เซ. 16 เอะ เตือง
 โอยจ เจอ เอ็จ โฮลฮ ป ไมจ เนอิม นึง
 กุนมุ่น กุมปอ ยุส อี เซ. มัฮ เนอิม กุนมุ่น
 โฮฮฮา เกือฮ แกด ปุย อี. 17 พะจา เกือฮ
 โกตไม ยุส แตะ ฮอยจ เปือ โอ โมเซ.
 กุนมุ่น ไม่ ลพุง เนอิม บั้งเมอ ฮอยจ เปือ
 พะเยชู คริต. 18 ไก โดว ตี ปุย เนอิม
 ป โฮลฮ ยุ พะจา. ป มัฮ กวน ตี อี เซ
 ป อาวต ลอป ซติ ไม่ เปืออะ แตะ เซ, เอ็จ
 เป็ลีส ดอก มัฮ ดอก มอยฮ พะจา ละ ปุย.

ป อัส ป มายญ โยฮัน ป เกือช ปุย ร้บ บัปติชมา

19 โม ยิว อาวต นิง เวียง เยรูซาเลม ดวาน โม ชตุ โม โม เลวี โฮว เคะ โยฮัน เซ. โม เซ โฮมญ อี, “ปะ มัธ เปอะ ปุย?” อัส เซ ละ อี.

20 ญืออม เซ โยฮัน รโหงะ อี. อัส เฮี, “มัธ โตว อี ป มัธ พะคริต เตอ,” อัส เซ. เมอะ โตว ไล แตะ ฮา ปุย. รโหงะ ซี อี.

21 โม เซ โฮมญ อี นิง อี, “ดัช ตอก เซ โฮ, ปะ มัธ เปอะ ปุย? อัม มัธ เปอะ เฮลียา?” อัส เซ ละ อี.

โยฮัน โลยฮ อี, “ออี มัธ โตว,” อัส เซ.

“อัม มัธ เปอะ ปุย อัส ปุย ช ฮอยจ ซีป ลปุง พะจาว เซ?” อัส เซ ละ อี.

“มัธ โตว,” อัส เซ ละ อี.

22 โม เซ โฮมญ แม อี ฆ่า อี, “ปะ มัธ เปอะ ปุย? รโหงะ เนิ เดอิม เอะ ช เกือช อัส ละ ป ดวาน แตะ ฮอยจ เซ. ปะ ช อัส เปอะ ตอก เมอ ไลลวง โกะ แตะ เซ?” อัส เซ.

23 โยฮัน อัส เฮี ละ อี, “ออี มัธ ป ครอบ เนอิม นิง ลัน เวือช ตอก เฮี โฮ, ‘เกือช ปุย ยุช กระ ยุช พะโองจาว เกือช ซี.’ ตอก ป อัส ยะชายา ป ซีป ลปุง พะจาว อัง โฆะ,” อัส เซ.

24 ป ฮอยจ โฮมญ อี เซ มัธ ป ดวาน โม ฟารีไซ ฮอยจ. 25 โฮมญ แม โยฮัน ตอก

เฮี, “ดัม โอ เปอะ มัธ พะคริต ไม่ เฮลียา ไม่ ป ช ซีป ลปุง พะจาว เซ, เกือช เกือช โน่ง เปอะ ปุย ร้บ บัปติชมา เมอ?” อัส เซ ละ อี.

26 โยฮัน โลยฮ แม อี ละ อี, “ออี เกือช เนอิม ปุย ร้บ บัปติชมา โตะ รอววม. ปุย ชุง ลลึง โม เปะ ป โอ โม เปะ ยุง บังเมอ ไก ตี ปุย. 27 มัธ ปุย เซ ป ฮอยจ รเคะ อี อี. บัง มัธ เมอะ ช นุ่ม อี กัส โมะ เกิป อี โน่ง, โปง โตว ล้ง ปุย เซ นิง แตะวะ อี ฮา,” อัส เซ. 28 โอเอือส ไล เซ เอ็จ เกิด นิง ย่าง เบ่ทาเนีย บลัส โกลง ยอรเด่น ลัก เติต. มัธ นา เซ ก เกือช โยฮัน ปุย ร้บ บัปติชมา.

กวน แกะ ยุช พะจาว

29 ปวยฮ พรี เซ แม โยฮัน ยุ เอ็ญญ พะเยชู เคะ แตะ. อัส เฮี, “ดีต แตะ, เอ็จ มัธ ปุย เซิต ป มัธ กวน แกะ ยุช พะจาว ป ยวก โปวฮ มัป ยุช ปุย เต็อง ปลัชเตะ อี.

30 เอ็จ มัธ ปุย เซ ป อัส อี ช ฮอยจ รเคะ แตะ ไม่ ระ ไล อี ฮ่า อี, นิง เอ็จ ติน ไก อี กา อี. 31 ไพรม อี อี ยุง โตว โรช ป มัธ อี. อี บังเมอ ฮอยจ เกือช โรช ปุย ร้บ บัปติชมา โตะ รอววม, นิง ช เกือช แตะ โม อิชราเอน ยุง ป มัธ ปุย เซ,” อัส เซ.

32 โยฮัน เซ รโหงะ แม ไลลวง อี. อัส เฮี, “ออี ชวน เลือส ลป พะจาว เนอิม มะลอง ตอก รโกะ เกอี่ โฮ. เลือส อาวต นิง ปุย เซ.

33 กา เซ อี ยุง โตว ป มัฮ อี. พะจาว ป ดวน อี ฮอยจ เกือฮ ปุย รัป บัปติชมา โตะ รอวาม ปังเมอ อัส อีจ เฮ เน, 'ชวาน เปอะ เลือฮ อาวต ลป พะจาว นิง ป ออฮ, เอ็จ มัฮ ปุย เซ ป เกือฮ ปุย รัป บัปติชมา นิง ลป พะจาว,' อัส เซ เน. 34 อี เอ็จ ยู อู, ปุน แปน พีณัน อี. เอ็จ มัฮ ปุย เซ ป มัฮ กวน พะจาว เยอ," อัส เซ.

พะเยชู เลือก ลูกซิก แตะ งอน

35 ปวยฮ พริ เซ แม โยฮัน ชุง ไม ลูกซิก แตะ ลอา ปุย. 36 มอง แก พะเยชู ลไล โฮว อี. อัส เฮ, "ดีต แตะ, เอ็จ มัฮ ปุย เซิต ป มัฮ กวน แกะ ยุฮ พะจาว," อัส เซ.

37 ลูกซิก อี ลอา ปุย เซ ญ็อม ฮมอง อี ป อัส อี เซ, ฟวต เอ็น พะเยชู ฆี อี. 38 พะเยชู แมฆี ลักเคะ แตะ. ยู ป โฮว ฟวต แตะ เซ. โฮมญู อี, "เมอ ซาวป เปอ?" อัส เซ ละ อี.

โม เซ อัส เฮ, "รัปปี, ปะ อาวต เปอะ ก เมอ?" อัส เซ. (รัปปี อัส อี เซ มัฮ อัส อี ปอคู ไม.)

39 พะเยชู อัส เฮ ละ อี, "เอ็ญู แลน เมิส," อัส เซ.

โม เซ เอ็ญู เนอิม, โฮลฮ เนอิม ยู นา ก อาวต อี เซ. ฮอยจ นา เซ เมาะ ปาวน โมง เมือ ก ปู อี. ลอด อาวต ไม อี ฮอยจ ละ เล็ยง ซงะ.

40 ปุย ลอา ป ฮมอง ป อัส โยฮัน ไม ฟวต อี ลัก เคะ พะเยชู เซ, ดี อี มัฮ อันตะเรอา. มัฮ ปู ซีโมน เปโตร.

41 อันตะเรอา โฮว ซาวป เอ็น ยู เอ็ยกระ แตะ ป มัฮ ซีโมน เซ. อัส เฮ ละ อี, "เอะ เอ็จ โฮลฮ ยู มาซีฮา เยอ," อัส เซ. (มาซีฮา เซ เอ็จ มัฮ อัส อี ไม กซัด เลือก พะจาว อีจ ป อัส ปุย พะคริต ไม.)

42 อันตะเรอา โฮว ดาว เอ็ยกระ แตะ เซ ฮอยจ เคะ พะเยชู. พะเยชู แก อี, อัส เฮ ละ อี, "ปะ มัฮ เปอะ ซีโมน กวน โยฮัน. ปุย ซ อัส แม เคฟา ละ เปอะ," อัส เซ. (เอ็จ มัฮ อัส อี เปโตร ละ, มัฮ โรฮ อัส อี ซโมะ ละ.)

ฟีลิป ไม นะทันแอน

43 ปวยฮ พริ เซ แม พะเยชู ฆวต โฮว ฮอยจ นิง จังวัต กาลีไล. รโตฮ ยู ฟีลิป. พะเยชู อัส เฮ ละ อี, "โฮว ดี ไม อี อี," อัส เซ.

44 ฟีลิป มัฮ ปุย ย่วง เบตซาอีด่า. อาวต ย่วง ดี ไม อันตะเรอา ไม เปโตร. 45 ฟีลิป โฮว ซาวป นะทันแอน, อัส เฮ ละ อี, "ปุย ไชฮ ไอ โมเซ อีจ ไลลวง อี นิง พะทัม โกตไม, ไม ป ไชฮ โม ป ซิป ลปง พะจาว อีจ ไลลวง อี โฮ, เอะ เอ็จ โฮลฮ ยู. มัฮ เยชู กวน โยเซป ย่วง นาซาเรต," อัส เซ ละ อี.

⁴⁶ นะทันแอน อัส เฮี ละ อี, “อัม ช เกียฮ ฮอยจ ป ไมจ ป ญุก นิง เนอิม ยวง นาซาเรต เตอ?” อัส เซ.

ฟีลิป โลยฮ อี ละ อี, “เฮีญ แลน เมิส,” อัส เซ.

⁴⁷ พระเยซู ชุ เฮีญ นะทันแอน เคะ แตะ, อัส เฮี ละ โม ป โฮว ไม แตะ เซ, “ปุย เฮี มัส ปุย อิชราเอน เนอิม. ไก โดว ป โอ เนอิม นิง อี,” อัส เซ.

⁴⁸ นะทันแอน อัส เฮี ละ พระเยซู, “ปะ ยุง เปอะ อี ตอก เมอ?” อัส เซ.

พระเยซู โลยฮ อี ละ อี, “กา กอก ฟีลิป ปะ ญีอม อาวต ลัง เปอะ ฆริม โคะ เม เซ, อี เอ็จ ชุ อู ปะ อา,” อัส เซ.

⁴⁹ นะทันแอน อัส แม เฮี ละ อี, “ปอกู, ปะ มัส เนอิม เปอะ กวน พระจาว. ปะ มัส เนอิม เปอะ กซัด ชุส โม อิชราเอน,” อัส เซ.

⁵⁰ พระเยซู โลยฮ อี ละ อี, “ปะ อัม มัส เจือ เปอะ อี นิง อัส อี ตี แตะ ชุ ปะ ฆริม โคะ เม เซ? เขียง เฮี ปะ ช ชุ เปอะ ป ระ ไล ฮา เซ แม,” อัส เซ. ⁵¹ พระเยซู อัส แม อี ละ โม เซ, “อัส อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, โม เปะ ช ชวน เปอะ โบช โตะ มะลอง ไม ช โฮลฮ เปอะ ชุ ฮาวกฯ

เล็ชฯ โม เตปด่า พระจาว ราว ป มัส กวน ปุย ปลัฮเตะ,” อัส เซ.

พระเยซู เปียน รอาม แปน รอาม อะงุน

¹ ชเงะ ลอวย นิง อี ไก กัน ญีอะ ปุย **2** นิง ยวง คานา จังวัต กาลีไล. มะ พระเยซู โฮว โรฮ นา เซ. ² ญีอะ ป ญีอะ เซ ปัว โรฮ พระเยซู ไม ลุกชิก อี โฮว นิง กัน แตะ เซ. ³ ญีอม เอ็จ โออยจ รอาม อะงุน เนอ มะ พระเยซู อัส เฮี ละ พระเยซู, “โออยจ รอาม อะงุน ชุส โม เฮี,” อัส เซ ละ อี.*

⁴ พระเยซู โลยฮ อี ละ อี, “มะ, เมอชุ เกือฮ เปอะ กัน เฮี เกว ไม อี อี? เวลา ชุส อี ตี ฮอยจ โดว,” อัส เซ.

⁵ มะ อี อัส เฮี ละ โม กวนใจ ญีอะ ป ญีอะ เซ, “ไมจ เปอะ ชุส ตัม ดวน อี โม เปะ ชุส โครยญ เจือ,” อัส เซ.

⁶ นา เซ ไก ฮมาน ซโมะ นิง แลฮ โมว, มัส ป โกว โม ยิว ญีอม พัก อี โอเอือ ตัม ปซี ปชา ชุส แตะ. ฮมาน ซโมะ เซ ตี ตี กุป รอาม พอน แลฮ ปุง. ⁷ พระเยซู อัส เฮี ละ อี, “ไมจ เปอะ เขียด รอาม ลเล โตะ ฮมาน เฮี เกือฮ นาวก โออยจ,”

2:3* รอาม อะงุน กอ ญุ โม ยิว ดัง ฮา ไปล ไกยฮ ปุย, นิง โอ อี เรียง เปอเซน แอนโกฮอน นิง อี. คัส ญุ โฮวาน ลอน เกียฮ ญุยจ โรฮ. โม ยิว กอ ญุ อี ไม โชม แตะ คโนมปัง, ราไม โรฮ อี ไม รอาม.

อัส เซ. กวางใจ ญื่อะ เซ เขียต เนอิม ดุช รอวาม โตะ ฮมาน เซ ปอ นาวก อี ฮอยจ หนึ่ง มวยญ อี เตือง โอยจ อี. ⁸ พวยจ เซ พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “เขียต ตาว ละ ป ม้อ ไกญ กั้น แคก เซ เมือ,” อัส เซ.

โม เซ เขียต เนอิม ตาว อี. ⁹ ไกญ กั้น แคก เซ จิม แลน รอวาม ป เอ็จ เปียน แปน รอวาม อะงุน เซ. ยุง โตว เนอิม ก ฮอยจ อี. ม้อ โม กวางใจ อี โน่ง ป ยุง เงอ. ไกญ กั้น แคก เซ กอก ประมะ ช ญื่อะ เซ เอ็ญญู เคะ แตะ ฆ่า อี. ¹⁰ อัส เฮี ละ อี, “ปุย กอ ตาว รอวาม อะงุน ไมจ รกา. ญื่อม เอ็จ โฮวาน ญู ปุย อี ตาว แม ป โอ อี ทั้น ไมจ. ปะ เกียฮ แสรน โน่ง เปอะ รอวาม อะงุน ไมจ ฮอยจ ปเล็ย เมอ?” อัส เซ ละ อี.

¹¹ กั้น เฮี ม้อ ป ชัมคัน ยุช พะเยชู เมือ โรง อี. ม้อ ยุช อี หนึ่ง ย่วง คานา จังวัด กาลีไล. ม้อ เปลีส อี โญตชัก แตะ ละ ปุย นา เซ. โม ลุกซิก อี ออิง รพาวม แตะ หนึ่ง อี ฆ่า อี. ¹² กัง เคะ เอ พะเยชู ไม มะ อี ไม โม ปุ อี ไม โม ลุกซิก อี, เล็ฮ โฮว ฮอยจ หนึ่ง ย่วง คาพรนาอุม. อาวด นา เซ ลอา ลอวย ชงะ.

พะเยชู โครช ป โอ ไมจ โอก ฮา วิฮัน

¹³ กั้น เล็ยง ฉาว ยุช โม ยิว เอ็จ ช เติง. พะเยชู ฮาวก ฮอยจ เวียง เยรุษาลेम ฆ่า อี. ¹⁴ ญื่อม เล็ยก อี โตะ ควง วิฮัน, รโตช ย

ป โชะ โมวก, ป โชะ แกะ, ป โชะ รโกะ เกอ็, ไม ป งาวม มอง โบ โตะ ยุช แตะ ละ ช รตุ แตะ ม่า. ¹⁵ พะเยชู ดุย โมมะ ยุช ไมะแซ หนึ่ง อี. โครช ชัดซิง เซ โอก ฮา ควง วิฮัน เซ เตือง โอยจ อี เตือง แกะ เตือง โมวก เซ. รเคอ็ป โตะ ยุช โม ป รตุ ม่า เซ, เกือฮ ม่า ยุช อี เฮ็ย โฮ เตือง โอยจ อี. ¹⁶ อัส เฮี ละ ป โชะ รโกะ เกอ็ เซ, “ดุย โอเอ็ฮ โม เฮี เกือฮ โอก แปฮ, ปุ เกือฮ วิฮัน ยุช เปื่อะ เกอะ แปน ก โชะ ก นาวง ปุย โอเอ็ฮ,” อัส เซ.

¹⁷ โม ลุกซิก อี โตก เอิน ฆ่า อี ละ พะทัม ป อัส เฮี, “โอ พะจาว, รพาวม แด่น เนอะ หนึ่ง ฮรัก แตะ วิฮัน ยุช เปื่อะ ช ฮะ ยุช โกะ โอะ ตอก งอ โฮ,” อัส เซ.

¹⁸ โม ยิว อัส เฮี ละ พะเยชู, “กั้น ชัมคัน ตอก เมอ ป ช เปลีส เปอะ เกือฮ เออะ ยุง ไก อัมนัด เปอะ ละ ยุช เปอะ โอเอ็ฮ ตอก เฮี เยอ?” อัส เซ.

¹⁹ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ญื่อฮ วิฮัน เฮี เกือฮ โลจ เมือ. ใน ลอวย ชงะ อี ช โก โคระ แม เยอะ,” อัส เซ.

²⁰ โม ยิว อัส เฮี ละ อี, “วิฮัน เฮี ยุช ปุย รปาวน โรฮ แลฮ เนอิม. ปะ อัม ช ยุช เปื่อะ ลอวย ชงะ โน่ง?” อัส เซ. ²¹ วิฮัน อัส พะเยชู เซ ม้อ อัส อี ไม โกะ แตะ โฮฮ. ²² ญื่อม เอ็จ โกฮ โอม อี เนอิม ลัก ยุม แตะ, โม ลุกซิก อี โตก ฆ่า อี ละ ป

อัส อี อัง เซ. เจือ ป อัส พะทัม ไม ป อัส พะเยชู อัง ฆ่า อี.

พะเยชู ยุง ไอฮ ป อาวต กไน ปุย

²³ ญือม อาวต พะเยชู นิง เวียง เยรูชาเลม ตี เจน ไก กั้น เลียง ฉาว เยอ, โฮวน ป อัส ตี แตะ อัง รพาวม แตะ นิง อี นิง ยุง อี ป ชัมคัน ยุง อี. ²⁴ พะเยชู ปังเมอ โอ อัง รพาวม แตะ นิง โม เซ นิง ยุง อี โตะ รพาวม ปุย โครยญู โฆะ อี. ²⁵ จัมเปน โดว เกือฮ ปุย ไฮญู รโงะงะ ไลลวง ปุย ละ แตะ, นิง ยุง อี ไอฮ ป อาวต กไน ปุย โครยญู เจือ.

พะเยชู ไม นิโคเดโม

¹ ใน โม ฟารีไซ ไก ประเมะ ตี, มอยฮ **3** อี มัส นิโคเดโม. มัส ป ระ ป คาว ลลึง โม ยิว ตี ปุย. ² ปุย เซ โฮว เลิม เคะ พะเยชู เมื่อ ก ซาวม อี. อัส เฮี ละ อี, “อาจัน, เอะ เอ็ง ยุง เงอะ มัส เปอะ อาจัน ดวน พะจาว ฮอยจ เจอ. แจง โอ ปุย ซ เกียฮ ยุง ป ชัมคัน ดอก ยุง ปะ อี ไนก ฮา อาวต พะจาว ไม อี,” อัส เซ.

³ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “อ่า อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ปุย ดัส โอ เกิด โคระ โฮ, เกียฮ ยุง โดว บันเมือง ยุง พะจาว,” อัส เซ.

⁴ นิโคเดโม อัส เฮี ละ อี, “ปะ เอ็ง ถาวต ซ เกียฮ เกิด แม ดอก เมอ? อัม ซ เกียฮ เลียก

เกิด แม เนอิม โตะ เวียก มะ แตะ ตี โฮน แม?” อัส เซ.

⁵ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “อ่า อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ปุย ดัส โอ เกิด เปื่อ รอวม ไม ลปู พะจาว ซ โฮลฮ โดว เลียก นิง บันเมือง ยุง พะจาว. ⁶ เนะ ฮอง ปุย เกียฮ เกือฮ ปุย เกิด นิง เนะ ฮอง แตะ โนง. ลปู พะจาว ปังเมอ เกียฮ เกือฮ ปุย เกิด นิง ลปู แตะ. ⁷ ปู เงอิต ฆ่า ป อัส อ่า ละ เปอะ เฮี, ปุย เตือง โอยจ อี ไมจ อี เกิด โคระ แม. ⁸ ก่า ดัส ฆาวต โฮว ลัก ออฮ โฮว ลัก เดฮ. ก่า เซ ปะ เอ็ง ฮมอง เปอะ โลยฮ อี, ปังเมอ โอ เปอะ ยุง เนอิม ลัก ฮอยจ ลัก โฮว อี. เมอะ ป เกิด เปื่อ ลปู พะจาว มัส ดอก เซ โครยญู โฆะ อี,” อัส เซ.

⁹ นิโคเดโม อัส เฮี ละ อี, “ซ เกียฮ เปน ดอก เมอ โอเอือ ดอก เซ?” อัส เซ.

¹⁰ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ปะ เอ็ง มัส เปอะ คู เพอิก โม อิชราเอน. อัม มัส โอ เปอะ ตี ยุง ไลลวง เฮี เพือฮ? ¹¹ อ่า อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, เอะ อัส โอเอือ เอ็ง ยุง แตะ, รโงะงะ โอเอือ ละ เปอะ ตัม ป ยุง ป ยุง แตะ. โม เปะ ญอม เปอะ โดว ไอฮ ลปู รโงะงะ เอะ ละ แตะ. ¹² ญือม อัส อ่า ไลลวง ปลัฮตะ เฮี ละ เปอะ, ปะ เจือ เปอะ โดว. ดัส อ่า ซ อัส ไลลวง เมือง มะลวง ละ เปอะ ซ เกียฮ เจือ แม เปอะ ดอก เมอ? ¹³ ตี ไก โดว ป ฮาวก เมือง

มะลอง โนก ฮา ป มัธ กวน ปุย ปลัฮตะ, ป เอ็จ เล็ฮ เนอิม เมือง มะลอง เซ. 14 ยวก ไอ โมเซ อัง ชโอยญ ไร ชเง็ นิง โคะ ญ็อม อาวต อี นิง ลัน เวือฮ ตอก ออฮ, ไมจ โรฮ ปุย ยวก ป มัธ กวน ปุย ปลัฮตะ ตอก เซ โรฮ. 15 เมาะ ป อัง รพาวม แตะ นิง อี โครยญ โฆะ อี ช ไก จีวิต โอ ญะ ไก ลอยจ เบือ อี. ช ตอก โรฮ ไลลวง ป ยุฮ ไอ โมเซ เซ โรฮ.

16 “พะจาว ฮรัก ปุย ปลัฮตะ ปอ ปุน เกือฮ อี กวน ตี แตะ ฮอยจ ละ อี. ป อัง รพาวม แตะ นิง กวน พะจาว เซ ช ยุม ไทว ตี ตี เนอิม. มัธ โฮลฮ อี จีวิต โอ ญะ ไก ลอยจ. 17 พะจาว เอ็จ เกือฮ กวน แตะ ฮอยจ นิง ปลัฮตะ, มัธ ไทว ฮอยจ รเต็ฮ อี ปุย เกือฮ ลอก ดุต แตะ. มัธ ฮอยจ เกือฮ อี ปุย โปน มัป แตะ. 18 ป อัง รพาวม แตะ นิง กวน พะจาว เซ ญ็อะ ลอก ไทว กัน รเต็ฮ. ป โอ อัง รพาวม แตะ นิง อี เอ็จ ลอก กัน รเต็ฮ, มัธ ฆ่า โอ อี อัง รพาวม แตะ นิง กวน พะจาว ตี เซ. 19 ป มัธ กัน รเต็ฮ อี เซ เอ็จ มัธ ตอก เอ็. ป ซเป็ย เอ็จ ฮอยจ นิง ปลัฮตะ. ปุย บังเมอ ฮรัก ป เฟ็ยก ฮา ป ซเป็ย นิง ฆอก กัน ยุฮ อี. 20 เมาะ ป ยุฮ กัน ฆอก ตัน เกละ ยุ ป ซเป็ย ไม โอ อี โรวต ฮอยจ นิง อี. ฮอ นิง ช โอก กัน ยุฮ แตะ. 21 เมาะ ป ยุฮ กัน ซีไซ ฮอยจ นิง ก ซเป็ย อี, นิง ช เกือฮ อี

ปุย ยุ ยุฮ แตะ กัน ไม เป็จ แตะ พะจาว,” อัส เซ ละ อี.

โยฮัน รโองะ ไลลวง พะเยชู

22 ฟวยจ เซ พะเยชู ไม โม ลุกซิก อี โฮว เล็ยง นิง จังวัต ยูได้. อาวต ตี นา เซ ตี วัง, เกือฮ ปุย รัป บัปติชมา. 23 ญ็อม เซ โยฮัน เกือฮ โรฮ ปุย รัป บัปติชมา นิง ย่าง ไอโนน นิง โฮวน รอวม นา เซ. ย่าง เซ ซติ ไม ย่าง ซาลิม. ปุย ฮอยจ รัป แนฮ บัปติชมา นา เซ. 24 ญ็อม เซ เยอ ปุย ตี ดุฮ ไทว โยฮัน โตะ คอก. 25 ไก โม ยิว ตี ปุย ฮอยจ เก ปุ แตะ ไม ลุกซิก โยฮัน นิง ไลลวง ปซี ปซา พัก ปุย โอเอ็ฮ. 26 โม เซ เอ็ญ เคะ โยฮัน ฆ่า อี. อัส เอ็ ละ อี, “ปอคู, ปุย รโองะ ปะ ไลลวง อี ญ็อม อาวต เปอะ ไม บลัฮ โกลง ยอรเด่น ลัก เต็ต โฮ, กัมลัง เกือฮ โรฮ ปุย รัป บัปติชมา, ปุย เซ. ปุย เอ็ญ เคะ อี เต็อง โออยจ แตะ,” อัส เซ.

27 โยฮัน โลยฮ อี ละ อี, “ไก ไทว ปุย ป โฮลฮ โอเอ็ฮ โนก ฮา เกือฮ พะจาว อี ละ อี. 28 โม เปอะ เอ็จ ฮมอง เปอะ ไอฮ อัส อี ตี แตะ โอ มัธ พะคริต เตอ. พะจาว ดวน อี โฮว รกา พะคริต เซ. 29 ป ช โฮลฮ ปเค็ริฮ เอ็จ มัธ กวน เบ็ลย ช ญ็อะ เซ. ปุโฮมว กวน เบ็ลย เซ มอง ง่อต ลเลาะ กวน เบ็ลย เซ. ไมจ มวน รพาวม นิง

ฮมอง และ ลเลาะ กวน เบลีย ซ เญื่อะ เซ.
ตอก โรธ เซ, ไมจ มวน รพาวม อี เอ็จ
กุม เอ็จ ปอ เนอิม โรธ เบื่อ อี. ³⁰ ไลลวง
ปุย เซ ไมจ อี ระ ปุๆ. ไลลวง อี ึ่ง อี
ปังเมอ ไมจ อี แดะะ ปุๆ.” อัส เซ โยฮัน.

ป ฮอยจ เนอิม เมือง มะลอง

³¹ ป ฮอยจ เนอิม ลัก ฮลาวง อี มัส ป
ระ ไล ฮา ปุย ไฮญ เต็อง โอยจ อี. ป
ฮอยจ เนอิม ึ่ง ปลัฮเตะ มัส ปุย ปลัฮ ลัก
ปลัฮเตะ. อู โรธ ไลลวง ปลัฮเตะ. ป
ฮอยจ เนอิม เมือง มะลอง มัส ป ระ ไล ฮา
ปุย ไฮญ เต็อง โอยจ อี. ³² ปุย เซ รโองะ
ป ยุ ป ฮมอง แดะ ละ ปุย, ปังเมอ โอ ไก
ป ฆวต ไอฮ ป อัส อี. ³³ ดัส ไก ป ไอฮ
ป อัส อี เอ็จ เมาะ โรธ ลปลอง อี มัส ป
อัส พะจาว เซ ป เนอิม ป แนม. ³⁴ ป ดวน
พะจาว ฮอยจ เซ อัส ลปง พะจาว ึ่ง เอ็จ
เก็ฮ พะจาว ลป แดะ ละ อี กุมปอ. ³⁵ ป
มัส เบื่อะ อี เมือง มะลอง เซ ฮรัก เนอิม
กวน แดะ เซ. เอ็จ เก็ฮ โอเอ็ฮ เต็อง
โอยจ อี อาวต ไน ลวัง บังคัป อี. ³⁶ ป อัง
รพาวม แดะ ึ่ง กวน พะจาว เซ เอ็จ ไก
จีวิต โอ เญาะ ไก ลอยจ. ป โอ เจื่อ กวน
อี เซ ปังเมอ โอ ซ ไฮลฮ จีวิต แดะ. ปุย เซ
มัส นัม ยุ ฮวาก รพาวม พะจาว ละ แดะ.

พะเยชู อู ดิ ไม ปรไปวน ซามาเรีย

¹ โม ฟารีไซ ฮมอง ไฮลฮ พะเยชู
4 ลุกซิก แดะ โฮวน ฮา โยฮัน ไม เก็ฮ
อี รัป บัปติซมา. ² ญันได๋ มัส โตว พะเยชู
ไอฮ ป เก็ฮ ปุย รัป บัปติซมา, มัส โม
ลูกซิก อี. ³ เญื่อม เอ็จ ยุง พะเยชู ฮมอง
โม ฟารีไซ ไล เซ, โอก โฮว แม ฆี อี
ฮา จังวัต ยูได๋ ละ ซ ฮอยจ แดะ ึ่ง จังวัต
กาลีไล.

⁴ จัมเปน โฮว ฆี อี กระ จังวัต
ซามาเรีย. ⁵ ลไล โฮว อี ฮอยจ ึ่ง ย่วง
ซुकัน จังวัต ซามาเรีย, ซติ ไม นาตี ป
เก็ฮ ยาโคป ละ โยเซป ป มัส กวน แดะ.
⁶ นัมโม่ ยุฮ ยาโคป อาวต โรธ นา เซ.
พะเยชู โชะ ไมญ ึ่ง โฮว แดะ ึ่ง กระ.
เญื่อฮ งาวม โบ นัมโม่ เซ. ปุก เมื่อ งอน
ซงะ. ⁷⁻⁸ โม ลุกซิก อี เอ็จ โฮว เล็ยก
โตะ ย่วง ละ ซ รวี แดะ ป โชม ป ไอฮ
แดะ.

เญื่อม เซ ฮอยจ เข็ยต ปรไปวน รอวาม
ึ่ง ดิ ปุย, มัส โม ซามาเรีย. พะเยชู อัส เอ็
ละ อี, “ปัว ญู รอวาม ยุฮ เปอะ เญื่อะ,” อัส
เซ.

⁹ ป มัส ปรไปวน จังวัต ซามาเรีย เซ อัส

เฮ้ ละ อี, “ปะ มัซ เปอะ โม่ ยิว. อี มัซ โม่ ซามาเรีย. เกียฮ บัว โน่ง เปอะ ญู รออาม นึง อี เมอ?” อັฮ เซ. (โม่ ยิว โม่ โม่ ซามาเรีย ตีน โอ ญูอม ลลैयाก รไม่ โม่ ปุ้ แตะ.)

10 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “มัซ ยุง เปอะ ป เกือฮ ป กอยฮ พะจาว ละ ปุ้, โม่ ยุง เปอะ ป บัว ญู รออาม นึง แตะ เซ, ปะ ตีน ช บัว เปอะ นึง ปุ้ เซ. ปุ้ เซ ช โฮลฮ เกือฮ รออาม จีวิต โอม ละ เปอะ ฆี อี,” อັฮ เซ.

11 ปรโปวาน เซ อັฮ เฮ้ ละ อี, “เอี้ยก, ปะ ไก เปอะ โดว ควน เขียต รออาม ยุฮ. นัมโม่ เฮ้ โด๊ะ. ปะ ช โฮลฮ เปอะ รออาม จีวิต โอม เซ เนอิม ก เมอ? 12 ปะ อัม มัซ เปอะ ป ระ ฮา ยาโคป ป มัซ จัตเจือ ไพรม เอะ, ป เกือฮ นัมโม่ เฮ้ ละ เอะ? ยาโคป เซ เอ็จ โฮลฮ ญู รออาม นึง อี เต็อง กวน อี เต็อง คอง เลียง อี,” อັฮ เซ.

13 พะเยซุ โลยฮ อี, “เมอะ ป ญู รออาม เฮ้ เต็อง โอยจ อี แจง ช ฆวต ญู แม อี โครยญู โฆะ แตะ. 14 เมอะ ป ญู รออาม เกือฮ อี ละ แตะ บั้งเมอ โอ ญูอะ ช ฆวต ญู แม อี ตี ชวง. รออาม เกือฮ อี ละ อี เซ ช แปน รออาม ปล้าฮ ป บัด ลอป กไน โกะ อี. เอ็จ มัซ รออาม เซ ป แปน จีวิต โอ ญูอะ ไก ลอยจ ละ อี,” อັฮ เซ.

15 ปรโปวาน เซ อັฮ เฮ้ ละ อี, “เอี้ยก, เกือฮ รออาม เซ ละ อี เมิส, เดอิม เมอะ

โอ ญูอะ ช ฆวต ญู แม, เดอิม โอ ญูอะ ช โฮลฮ โฮว เขียต ก ชิง อี ตอก เฮ้,” อັฮ เซ.

16 พะเยซุ อັฮ เฮ้ ละ อี, “โฮว กอก ปรเมะ ญูอะ เปอะ ฮอยจ นา เฮ้ เมอะ,” อັฮ เซ.

17 ปรโปวาน เซ โลยฮ อี, “อี ไก โดว ปรเมะ ญูอะ,” อັฮ เซ.

พะเยซุ อັฮ แม เฮ้ ละ อี, “เอ็จ ปุก อັฮ เปอะ ตี แตะ โอ ไก ปรเมะ ญูอะ อ่า. 18 ปะ เอ็จ ไก พอน ปุ้ ปรเมะ ญูอะ เปอะ. ป อาวต โม่ เปอะ ปเลี้ย เฮ้ มัซ โดว ปรเมะ ญูอะ เปอะ. ป อັฮ ปะ เซ เนอิม,” อັฮ เซ ละ อี.

19 ปรโปวาน เซ อັฮ เฮ้, “เอี้ยก, อี เอ็จ ที เนิ มัซ เปอะ ป ซิป ลุง พะจาว ตี ปุ้. 20 จัตเจือ ไพรม เอะ กอ ไว พะจาว นึง บลาง เฮ้. โม่ เปะ ป มัซ โม่ ยิว บั้งเมอ อັฮ เปอะ ปุ้ โม่จ ไว อี นึง เวียง เยรูซาเลม,” อັฮ เซ.

21 พะเยซุ โลยฮ อี, “ออ, เจือ อี อี เมิส. ช เต็ง เวลา ญูอม โอ ปุ้ ญูอะ ช ไว เป็อะ เกอะ นึง บลาง เฮ้. นึง เวียง เยรูซาเลม ปุ้ โรฮ ช ไว อี. 22 โม่ เปะ ป มัซ โม่ ซามาเรีย ไว เปอะ ป โอ แตะ ยุง. เอะ ยุง เอะ ป ไว แตะ เซ. ไลลวง เกือฮ พะจาว ปุ้ โปน มัป ช โอก เนอิม นึง โม่ ยิว. 23 ช ไก ตี ชงะ. ชงะ เซ เอ็จ ฮอยจ ปเลี้ย เฮ้. ญูอม เซ โม่ ป ไว เนอิม เป็อะ

เกอะ ซ ไว อี ไม่ รพาวม รโม้ยช แต่ะ ไม่
ลปุง เนอิม. มัซ โม ป ไว ตอก เซ ป ปุก
เนอิม รพาวม เปืออะ เกอะ. ²⁴พะจาว มัซ
ลป. โม ป ไว เนอิม อี ไมจ อี ไว นิง
รพาวม รโม้ยช แต่ะ ไม่ ลปุง เนอิม,” อัส
เซ.

²⁵ปรไปวาน เซ อัส เฮี ละ อี, “ออี เอ็จ
ยุง เงอะ ซ ฮอยจ มาชีฮา, (มัซ ป อัส ปุย
พะคริต ไม่ เซ.) ญืออม เอ็จ ฮอยจ ปุย เซ
ซ รโงะงะ โอเอ็ช ละ เอะ โครยญู เจือ,”
อัส เซ.

²⁶พะเยชู โลยช อี ละ อี, “เอ็จ มัซ อี ป
อู ตี ไม่ เปอะ เฮี ป มัซ ปุย อัส เปอะ เซ,”
อัส เซ ละ อี.

²⁷ญืออม เซ ฮอยจ เอ็น โม ลุกซิก อี. โม
เซ เงอิต โรธ ฆ่า อู พะเยชู ไม่ ปรไปวาน
เซ. ปังเมอ โอ ไก ป โรวต ไฮมญู
ปรไปวาน เซ ตี ปุย เนอิม, “เมอ ฮอยจ
ชาวป เปอะ นา เฮี?” โรวต โตว อัส เซ
ละ อี. “เมอญู อู เปอะ ไม่ ปรไปวาน เซ?”
ฆวต อัส เซ ละ พะเยชู ปังเมอ โอ โรธ
โรวต อัส อี ละ อี.

²⁸ปรไปวาน เซ ละ อีจ โดง รอวาม ยุช
แต่ะ นา เซ. เล็ยก แม โตะ ย่าง. อัส
เฮี ละ ปุย, ²⁹“ไฮว แลน ปรเมะ ป เก็ยฮ
รโงะงะ ป ยุช อี เน โครยญู เจือ เซ เมอะ.
ปุย เซ ไม่ มัซ พะคริต?” อัส เซ.

³⁰ญืออม เซ ปุย โม เซ โอก ฮา ย่าง
แต่ะ ฆ่า อี ไฮว เคะ พะเยชู. ³¹ญืออม

เซ โม ลุกซิก ดวน พะเยชู โชม. “ปอกู,
โชม,” อัส เซ ละ อี.

³²พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ออี เอ็จ ไก ป
โชม ป โอ โม เปะ ยุง,” อัส เซ.

³³โม ลุกซิก อัส เฮี ละ ปุ แต่ะ ฆ่า อี,
“อัม เอ็จ ไก ง่อน ป ดาว ป โชม ละ อี?”
อัส เซ ละ ปุ แต่ะ.

³⁴พะเยชู อัส แม เฮี ละ อี, “ญืออม ยุช
ยุ ตัม ปุก อี รพาวม ป ดวน อี ฮอยจ ไม่
เก็ยฮ ฮะ กัน ยุช อี ฟวยจ, เอ็จ มัซ เซ ป
โชม ยุช อี อี. ³⁵โม เปะ อัส ลัง เปอะ ซ
ไก ปาวน เคิ กา ปุน เฮงาะ ออ, โม เปอะ
อัส? งอต แลน, ซ อัส อี ละ เปอะ. แก
แลน ลัก ซิจ เซิต เมือ. เอ็จ ซงี เฮงาะ
ออ. เอ็จ เคราะ มัก. ³⁶ป มัก เฮงาะ เซ
ไฮลช จัง ไฮลช ลา แต่ะ, ไม่ แฮรน อี อีจ
ลั้งวัน กัน ยุช แต่ะ เซ ฮอยจ ละ จีวิต โอ
ญูอะ ไก ลอยจ แต่ะ. ป วัน เฮงาะ ไม่ ป
มัก เฮงาะ ไมจ ตี รพาวม ไม่ ปุ แต่ะ เต็อง
ลอา แต่ะ ฆ่า อี. ³⁷ป กอ อัส ปุย ไฮ เอ็จ
มัซ ป เนอิม. ‘ไก ป วัน ตี ปุย. ไก ป มัก ตี
ปุย,’ อัส เซ. ³⁸ออี เอ็จ ดวน โม เปะ ไฮว
มัก เต็อง โอ เปอะ ไฮลช โอก เรียง แต่ะ
ละ ซมา แต่ะ. มัซ ปุย ไฮญู ป โอก เรียง
แต่ะ ละ อี. แปน กุน ละ โม เปะ นิง เอ็จ
ยุช โม เซ อีจ ละ เปอะ,” อัส เซ.

³⁹ปุย ซามาเรีย ย่าง เซ ไฮวาน ป เจือ
พะเยชู นิง ฮมอง แต่ะ ป อัส ปรไปวาน
เซ. “เก็ยฮ รโงะงะ ป ยุช อี เน โครยญู

เจือ," อัส เซ ปรโปวาน เซ ญีอม รโองะ อี
ไลลวง อี. เซ ป เจือ อี ฆ่า อี. ⁴⁰ญีอม
ฮอยจ โม ซามาเรีย เคะ พะเยชู, ปัว อี
อาวต ไม่ แตะ. พะเยชู อาวต เนอิม ไม่ อี
นา เซ ลอา ซงะ. ⁴¹ปุย ไฮญ โหวน ป
เจือ เบือ ฮมอง แตะ ป อัส พะเยชู ไอฮ.

⁴²ฟวยจ เซ โม เซ อัส เฮี ละ ปรโปวาน
เซ, "ปลีเย เฮี มัส โทว เจือ เบือ ป อัส ปะ
โน่ง. มัส โรฮ เบือ เอ็จ ฮมอง โกะ โอะ
ไอฮ ป อัส อี. เอ็จ ฆง เอะ มัส เนอิม อี ปุย
เฮี ป เกือฮ ปุย โปน มัป เตือง ปลัฮตะ อี,"
อัส เซ.

พะเยชู เกือฮ กวน จาวไน ไฮ โชะ ติ ปุย

⁴³ฟวยจ เซ ลอา ซงะ เอ, พะเยชู โอก
ฮา นา เซ ลอด โหว ฮอยจ จังวัต กาลีไล.
⁴⁴พะเยชู เอ็จ รโองะ ไอฮ อี ตอก เฮี, "ป
ซีป ลปุง พะจาว ไก โทว ป นัปที นิง ย่าง
โกะ อี ไอฮ แฮ," อัส เซ. ⁴⁵ญีอม
เอ็จ เล็ยก อี จังวัต กาลีไล เยอ โม กาลีไล
รโนฮ รซิง อี. โม เซ เอ็จ โฮลฮ โหว ฆุ ป
ซั่มคัน ฆุฮ อี โครยญ เจือ ติ เจน ไก กัน
เล็ยง ปุย นิง เว็ยง เยรฐาเลม.

⁴⁶พะเยชู ฮอยจ แม นิง ย่าง คานา
จังวัต กาลีไล แม. มัส นา ก ฆุฮ อี รอวม
เกือฮ แปน รอวม อะงุน โฮ. ไก จาวไน
ติ ปุย นิง ย่าง คาเพรนาอุม. โชะ กวน

รมะ. ⁴⁷ญีอม เอ็จ ฮมอง จาวไน เซ
โอก พะเยชู ฮา จังวัต ยูได้ เอ็ญ เล็ยก อี
จังวัต กาลีไล เยอ, ปุย เซ ฮอยจ เคะ อี.
ปัว อี เล็ช ฮอยจ ย่าง แตะ ละ ซ เกือฮ อี
เรอิม กวน แตะ เซ เกือฮ ไฮ, นิง เอ็จ ซ
ฆุม ลอป เนอิม กวน อี เซ.

⁴⁸พะเยชู อัส เฮี ละ อี, "โม เปะ คัส
เปอะ โอ ติ ฆุ ป ซั่มคัน ปอ เงอิต ปุย นิง
โฮ, ติน โอ เปอะ ซ เจือ," อัส เซ.

⁴⁹จาวไน เซ อัส เฮี ละ อี, "จาวไน, ปัว
ปะ เล็ช ไม่ อี กา ฆุม กวน แตะ," อัส
เซ.

⁵⁰พะเยชู อัส เฮี ละ อี, "เอ็ญ เมือ, กวน
เปอะ เซ ซ โอม," อัส เซ.

ปุย เซ เจือ อี ป อัส พะเยชู ละ แตะ เซ.
เอ็ญ เนอิม ฆ่า อี. ⁵¹ลไล เอ็ญ อี นิง กระจ
รโตฮ ฆุ ลุกจ้ง แตะ. โม เซ รโองะ เอ็จ
มัฮ กวน อี เซ นั่ม โอม ละ อี. ⁵²ญีอม
เซ ไฮมญ เวลา ฉักแฟน กวน แตะ เซ.
โม ลุกจ้ง อี อัส เฮี ละ อี, "โฆะ เนี เมาะ
ไป โมง อาวต ฮอยจ โชะ อี," อัส เซ.

⁵³ญีอม เซ เปืออะ อี โตก ละ มัส อี เวลา
อัส พะเยชู กวน แตะ เซ ซ โอม. ปุย เซ
เจือ พะเยชู ฆ่า อี เตือง กวน เตือง ฉือต
แตะ. ⁵⁴เอ็จ ไก ลอา โฮน เตือง เซ ป
ซั่มคัน ฆุฮ พะเยชู ฟวยจ โอก อี ฮา จังวัต
ยูได้ ฮอยจ จังวัต กาลีไล.

ป โชะ โบ นอง

5 ¹ฟวยจ เซ ไก แม กั้น เลียง โม ยิว ปุ้ แตะ นิง เวียง เยรูซาเลม. พะเยชู ฮาวก ฆ่า อี นา เซ. ²โบ โตะ รเวือะ แกะ นิง เวียง เยรูซาเลม เซ ไก นอง นิง ตี ไม่ ชลา พอน ลัง. นิง ลปุง ฮีบรู อ้อ เบ่เทชดำ ไม่ นอง เซ. ³โตะ ชลา เซ โฮวาน ป โชะ โจอ นิง. จัก ไร่ ง่อน, คาโด่ ง่อน, ยุม เตะ ยุม ชวง ง่อน.* ⁵นา เซ ไก ปรมะ โชะ นิง ตี. เอ็ง ไก ง่วย โรส ซตะ เนอิม โชะ อี เซ. ⁶เญือม ยุ พะเยชู ไม่ เอ็ง ยุง อี เล็งอู อาวต อี นา เซ, โฮมญู อี ฆ่า อี, “ปะ อัม ฆวต ไฮ เปอะ?” อ้อ เซ ละ อี.

⁷ปุย โชะ เซ โลยฮ อี, “เอี้ยก, เญือม พุกเพี้ยก รอวาม เซ ไก โดว ป เรอิม ยวก อึง เงอะ โตะ นอง เซ. ลไล โฮว อี อี เอ็ง เลือ ปุย ไฮญู กา เยอะ,” อ้อ เซ.

⁸พะเยชู อ้อ เอ็ง ละ อี, “โกฮ ยวก โรวก ชัด โจอ เปอะ, โฮว ไม่ เมือ,” อ้อ เซ ละ อี. ⁹เญือม เซ ปรมะ โชะ เซ ไฮ เอิน จุบัน เอิน. ยวก โรวก ชัด โจอ แตะ โฮว ไม่ อี.

ชงะ เซ ปุก ชงะ ลโล๊ะ. ¹⁰โม ยิว อ้อ

เฮี ฆ่า อี ละ ป โชะ เอ็ง ไฮ เซ, “เนาะ เฮี ม้อ ชงะ ลโล๊ะ. กลอม เปอะ โรวก ชัด โจอ แตะ เซ ม้อ ป พิต โกตไม ยุง พะจาว,” อ้อ เซ ละ อี.

¹¹ปุย เซ โลยฮ อี, “ปุย เกือฮ อี ไฮ เซ ดวน อี ยวก โรวก ชัด โจอ แตะ โฮว ไม่ อี,” อ้อ เซ.

¹²โม เซ โฮมญู อี นิง อี, “ป ดวน ปะ ยวก ปุ โฮว ชัด โจอ แตะ เซ ม้อ ปุย?” อ้อ เซ.

¹³ป ไฮ โชะ เซ ยุง โดว ป ม้อ อี, ม้อ ฆ่า เอ็ง บระ พะเยชู โฮว ฮา นิง โฮวาน ป อาวต นา เซ.

¹⁴กั๋ง เคะ เอ พะเยชู รโตฮ ยุ ปุย เซ โตะ วิอัน. อ้อ เฮี ละ อี, “โตม อึง, เอ็ง ไฮ เปอะ. ปุ เญืออะ ยุง ป พิต เตอ เดอิม เปอะ โอ ช ลอก ป โชะ ฮา เซ แม,” อ้อ เซ ละ อี. ¹⁵ปุย เซ โอก โฮว รโองะ อี ละ โม ยิว ม้อ อี พะเยชู ป เกือฮ โกะ แตะ ไฮ เซ.

¹⁶ม้อ เซ ป โคมเฮง โม ยิว พะเยชู ฆ่า อี นิง กอ เกือฮ อี ป โชะ ไฮ ชงะ ลโล๊ะ.

¹⁷พะเยชู อ้อ เอ็ง ละ โม เซ, “เปืออะ เกอะ ยุง ลอป กั้น ฮอยจ ปเลี้ย. อี ยุง แนฮ โรส ไฮะ,” อ้อ เซ. ¹⁸ม้อ เซ ป โฮว โม

5:3* พะทัม ไพรม ง่อน อี บู แม คอ 4 ตอก เฮี. 4 โม เซ มอง เญือม พุกเพี้ยก รอวาม เซ, นิง ไก เตปดำ ยุง พะจาว ตี ปุย ป ฮอยจ เกือฮ รอวาม โตะ นอง เซ พุกเพี้ยก แบน แบน ฮอยจ แตะ. เญือม พุกเพี้ยก รอวาม เซ ป ไฮลล เลือ โตะ รอวาม เซ รกา ช ไฮ ป โชะ อวาม เซ เปือ อี.

ยิว ละ ชาวป และะ ยุษ ยุม ไม่ อี ซ่า อี.
 มัซ ไทว ซ่า พิต อี โกตไม ซงะ ลโลละ เซ
 โน่ง. มัซ โรส ซ่า อัส อี พะจาว มัซ เปือะ
 และะ. เญือม อัส อี ตอก เซ เอ็ง มัซ เม็ญ อี
 ตี และะ บริญ ไม่ พะจาว.

กวน พะจาว มัซ ป เกียช ซอ ป ยุม

19 พะเยซุ อัส เอี ละ โม เซ, “อ่า อัส ละ
 โม เปะ ตัม เนอิม อี, กวน อี เซ ยุษ ไทว
 โอเอือ นิง โกะ และะ. มัซ ยุษ อี ตัม ป เอ็ง
 ยุษ อี ยุษ เปือะ และะ โน่ง. ยุษ เปือะ อี ตอก
 ออช กวน อี ยุษ โรส อี ตอก เซ. 20 เปือะ
 อี ซรัก กวน และะ. เปลีส อี ละ อี โครยญ
 เจือ เมาะ ป ยุษ และะ. ซ เปลีส กัน ระ ไล
 ฮา เซ แม ละ อี เกือช อี ยุษ อี นิง ซ เกือช
 และะ โม เปะ เงอิต นิง. 21 เปือะ อี เกือช
 ป ยุม โกช โอม ไก แม จีวิต ตอก ออช,
 กวน อี เกือช โรส จีวิต ละ ปุย ตัม รพาวม
 และะ ตอก เซ โรส. 22 เปือะ อี รเตือช ไทว
 ปุย ตี ตี เนอิม. กัน รเตือช เคือง โอยจ อี
 เอ็ง มอป อัง อี ละ กวน และะ, 23 นิง ซ
 เกือช อี ปุย นัปที ป มัซ กวน และะ เซ เคือง
 โอยจ อี, ตอก นัปที ปุย เปือะ อี โรส. ป
 โอ นัปที กวน อี เซ มัซ โรส โอ อี นัปที
 เปือะ อี ป ดวน กวน และะ เซ ฮอยจ โรส.

24 “อ่า อัส ละ โม เปะ ตัม เนอิม อี,
 เมาะ ป ง่อต ลปุง รโงะ อ่า อี, ไม่ เจือ
 อี ป ดวน อ่า ฮอยจ เจอ, ปุย เซ ไก จีวิต
 โอ เญาะ ไก ลอยจ. ซ ลอก ไทว กัน

รเตือช. เอ็ง มัซ โปน อี ยุม ฮอยจ ละ จีวิต
 และะ. 25 อ่า อัส ละ โม เปะ ตัม เนอิม
 อี, เอ็ง ซ เคิง เวลา อี, เอ็ง ฮอยจ เนอิม
 ปเล็ย เอี, โม ป ยุม ซ ฮมอง ลเลาะ กวน
 พะจาว. เมาะ ป โฮลช ฮมอง เซ ซ โกช
 โอม แม. 26 เปือะ อี เซ มัซ กาวะ งาว ฮัก
 งุน จีวิต ละ ปุย ตอก ออช, เอ็ง เกือช โรส
 กวน และะ แปน โรส กาวะ งาว ฮัก งุน
 จีวิต ละ ปุย ตอก เซ โรส. 27 เกือช โรส อี
 ไก อัมนัด ละ ซ ปุน รเตือช อี ปุย นิง มัซ อี
 กวน ปุย ปลัชเตะ.

28 “โม เปะ, ปุ เงอิต ซ่า ไล เอี เยอ.
 เอ็ง ซ เคิง เวลา อี, เญือม เซ โม ป เอ็ง
 อาวต ไตะ ร moy จเจอ ซ ฮมอง ตี ลเลาะ
 อี. ซ โฮลช เอิน โกช ฮา ไตะ ร moy เซ.
 29 ป ยุษ ป ไมจ ซ โกช โอม แม ละ จีวิต
 และะ. ป ยุษ ป ซอก ซ โกช โอม แม ละ
 ซ ลอก และะ กัน รเตือช ไม่ ซ โฮลช อี ตุด
 และะ. 30 อ่า อี เกียช ยุษ ไทว โอเอือ ตัม
 รพาวม โกะ และะ โอช. อ่า รเตือช โอเอือ
 ตัม ป อัส พะจาว ละ และะ โน่ง. กัน รเตือช
 อ่า ปุย มัซ ป ซี่ ซ่า อี. อ่า มัซ ไทว ชาวป
 ยุษ โอเอือ ตัม รพาวม โกะ และะ โอช. มัซ
 ยุษ ฮู ตัม รพาวม ป ดวน อ่า ฮอยจ เซ.

ซกิ พ็ญัน ละ พะเยซุ

31 “อ่า คัส แปน ซกิ พ็ญัน ละ โกะ และะ
 โอช โอ, แจง ไทว มัซ อี ป เนอิม ละ ปุย
 ซ่า อี. 32 เอ็ง ไก ตี ป แปน ซกิ พ็ญัน ละ

อ้อ อี. อ้อ เอ็ง ยุง เงอะ มัซ ป อ้อ ป มายญ
อี นิง ไลลวง อ้อ เช ป เนอิม.

33 “โม เปะ ดวน เปอะ ปุย โฮว เคะ
โยฮัน. โยฮัน เช รโห่งะ ไลลวง ลปุง
เนอิม ละ เปอะ. 34 อ้อ ปังเมอ โอ ไอฮ ปุย
ปลัฮเตะ แปน ซกิ พิณัน ยุฮ ตะ. อ้อ มัซ
อ้อ ละ เปอะ นิง ขวด เกือฮ โม เปะ โปน
ฮา มัป ยุฮ ตะ. 35 โยฮัน เช มัซ ดอก
ออม ป ซอด รัง ซเปีย ตะ ละ ปุย. โม
เปะ ญอม เปอะ ญันดี นิง ซเปีย ยุฮ อี เช ตี
ตี ตะ โน่ง.

36 “ซกิ พิณัน ยุฮ อ้อ อี ปังเมอ ระ แม
ฮา ลปุง พิณัน อ้อ โยฮัน เช. เอ็ง มัซ
กัน เกือฮ เปอะ เกอะ เน ละ ซ เกือฮ อี อ้อ
ยุฮ เกือฮ ฟายจ. มัซ กัน เช ป มัซ ซกิ
พิณัน ยุฮ อ้อ อี, ไม มัซ อี ควน เกือฮ ปุย
ยุง แจง แน ดวน เปอะ เกอะ อ้อ ฮอยจ ซ่า
อ้อ. 37 เอ็ง มัซ เอิน เปอะ เกอะ ป ดวน อ้อ
ฮอยจ เช ป แปน ซกิ พิณัน ละ อ้อ อี. โม
เปะ ตี ฮมอง เปอะ โดว ลเลาะ อี ตี ขวง.
ตี โฮลฮ เปอะ โดว ยู โกะ อี. 38 ลปุง
อ้อ อาวด โดว นิง โม เปะ, มัซ ซ่า โอ โม
เปะ ญอม เจือ ป ดวน พะจาว เช ฮอยจ.
39 โม เปะ เอ็ง ซาวป เปอะ แลน ลปุง ไก
นิง พะทัม. แกต เปอะ ตี ตะ ไก จีวิต
โอ ญูอะ ไก ลอยจ เปือ พะทัม เช. เอ็ง
มัซ เอิน พะทัม เช ป รโห่งะ ไลลวง อ้อ ละ
เปอะ.

40 “โม เปะ ปังเมอ โอ เปอะ ญอม เอิญ
เคะ อ้อ ละ ซ โฮลฮ เปอะ จีวิต ตะ เช.
41 อ้อ มัซ โดว ซาวป เกือฮ ปุย ปลัฮเตะ
อาวด ลี ตะ. 42 อ้อ ปังเมอ เอ็ง ยุง เงอะ
โม เปะ เอ. อ้อ ยุง เงอะ โอ รพาวม
ฮรัก ยุฮ พะจาว ไก นิง โม เปะ เปือฮ ฮา.
43 อ้อ เอ็ง ฮอยจ เปือ รชอม ดวน เปอะ
เกอะ อ้อ. โม เปะ ปังเมอ โอ เปอะ รัปคัม
อ้อ. คัซ ปุย โฮญ ฮอยจ เปือ รชอม โกะ
ต๊ะ ไอฮ โฮ, โม เปะ ตีน ซ รัปคัม เปอะ
ปุย เช. 44 โม เปะ ซาวป เปอะ ดอก ซ
อาวด ซ ลี ตะ โม โกะ ตะ ไอฮ. ขวด
ยุฮ เปอะ โดว ดอก ซ โฮลฮ พะจาว ลี
ต๊ะ. คัซ มัซ ดอก เช โม เปะ ซ เกียฮ เจือ
เปอะ อ้อ ดอก เมอ?

45 “ปู โคะ อ้อ ซ รโจฮ เปอะ ละ เปอะ
เกอะ. ป รโจฮ เปอะ เอ็ง มัซ เอิน
โอ โมเช ป ซโอว รพาวม เปอะ ไม เช.
46 คัซ โม เปะ เจือ เนอิม โอ โมเช โฮ, โม
เปะ ตีน ซ เจือ โรฮ เปอะ อ้อ โรฮ, นิง เอ็ง
โฮฮ โอ โมเช อ้อ ไลลวง อ้อ. 47 คัซ
โม เปะ โอ เจือ ป โฮฮ โอ โมเช อ้อ โฮ,
ซ ปุน เจือ เปอะ ป อ้อ อ้อ ดอก เมอ?” อ้อ
เช.

พะเยชู เลียง ปุย พอน เป็อน

6 ¹ฟวยจ เซ พะเยชู โฮว เต็อง แม ปลั๊
รอวาม กาลีโล ป อัส ปุย ปลั๊ รอวาม
ทึเบ่เรีย ไม่ ง่อน. ²โฮวาน ป โฮว ฟวด
เตอ นิง เอ็จ ยุ อี ยุช อี ป ชัมคัน ละ ป
โซะ. ³พะเยชู ฮาวก บลาวง, ญ็ือฮ งวาม
ติ นา เซ ไม่ โม ลุกซิก แตะ. ⁴กัน เลียง
ฉาว ยุช โม ยิว เยอ เอ็จ ช เต็ง เวลา อี.

⁵พะเยชู แก โอเอ็ช, ชวาน เอ็ญ ปุย เคะ
ตะ โฮวาน. อัส เอ็ หม่า อี ละ ฟีลิป, “อะ
ช รวี ป โซม ป ปอน ละ โม เอ็ ก เมอ?”
อัส เซ. ⁶พะเยชู อัส อี ดอก เซ นิง ช
ลอง แตะ แลน รพวาม ฟีลิป. ญันไค โกะ
อี เอ็จ ยุง อี โตะ รพวาม แตะ ดอก ช ยุช
ตะ.

⁷ฟีลิป โลยช อี ละ อี, “ป โซม ป ปอน
ลอา รอย เค่นาริอัน* เนอ, ปัง รฆุ ละ อี
ติ ปุย ญ็ือยะ, ติ ปุย ญ็ือยะ, ปอ โดว ลัง ปุย
โฮวาน เมาะ เซ เยอ,” อัส เซ.

⁸ลูกซิก อี ติ ปุย อี มัซ อันคะเรอา. มัซ
ปุ ซีมอน เปโตร. อัส เอ็ ละ พะเยชู, ⁹“นา
เอ็ ไก กวนดู นิง ติ ปุย. ไก คโนมปัง
บ่าระลี ยุช พอน โม่ว ไม่ กะ ลอา ต้ว.
โอเอ็ช เมาะ เซ เยอ ช ปอ เมอ ปอ โอวน
ละ ปุย โฮวาน ดอก เอ็?” อัส เซ.

¹⁰นา เซ โฮวาน ไรป นิง. พะเยชู

โลยช อี ละ อี, “เก็ช งวาม เต็อง โอยจ อี
ปุย โม เซ,” อัส เซ. ปุย โฮวาน เซ งวาม
เนอิม นา เซ. ปรมะ นิง อี โน่ง ไก เมาะ
พอน เป็อน ปุย. ¹¹พะเยชู ตุย คโนมปัง เซ
ไววอน. ฟวยจ ไววอน อี จัต อี ละ โม ป
งวาม นา เซ. จัต โรช กะ เซ ละ อี โรช.
โม เซ โซม อี เมาะ ฆวด โซม ตะ.

¹²ญ็ือม เอ็จ ฟวยจ โซม โม เซ ชัก
เกอ, พะเยชู อัส เอ็ ละ ลุกซิก ตะ, “ชาวป
ชพระ ป โฮช อี เซ, ปุ เก็ช แปน ป
ไปวอ,” อัส เซ ละ อี. ¹³คโนมปัง พอน
โม่ว โฮช โซม ปุย เซ, โม เซ ชพระ เนอิม
อี. นาวก แม ยุช เป็ยด กาว โรช ลอา.

¹⁴ปุย โฮวาน เซ ญ็ือม ยุ อี ยุช พะเยชู
ป ชัมคัน ดอก เซ เยอ, อัส เอ็ ละ ปุ ตะ,
“ปุย เอ็ มัซ เนอิม ปุย อัส ปุย ช ฮอยจ
ซีป ลปุง พะจาว นิง ปลั๊ตะโฮ,” อัส เซ.
¹⁵พะเยชู ญ็ือม เอ็จ ยุง อี ช คนป โม เซ
ตะ แปน กซัต ยุช ตะ, บระ โฮว ฮา อี
หม่า อี. ฮาวก โน่ง บลาวง ติ โดช.

พะเยชู เก็ช โฮว ราว รอวาม

¹⁶ญ็ือม เอ็จ ปุ พริ อี โม ลุกซิก อี เล็ช
ฮอยจ ละ ปลั๊ รอวาม. ¹⁷เล็ชก โตะ โลง
ละ ช เต็อง ตะ ปลั๊ รอวาม. ตะ โฮว
นิง ย่วง คาเพรนาอุม. ญ็ือม เอ็จ เฟ็ยก
อี พะเยชู ติ ฮอยจ โดว เคะ อี. ¹⁸ปลั๊
รอวาม เซ พุกเฟ็ยก นิง แทต ก่า ระ ตะ.

6:7* ติ เค่นาริอัน เซ มัซ คโนวาน จัง ปุย ปุย ติ ชงะ.

19 โม่ ลูกซิก อี, ญ็อม เอ็จ โฮว อี ยุช โล้ง ไฟ แตะ เซ เมาะ พอน แลช กิโลเมต เตอ, ชวาน โฮว พะเยชู ราว ปลัช รอวาม. เอ็ญ ชติ ไม่ โล้ง เซ ปุ่ ปุ่. โม่ เซ ฮลัด เต็จ ฆ่า อี. 20 พะเยชู อັฮ เอ็ ละ อี, “ปุ่ ฮลัด ฆ่า, มัซ อี โยฮ,” อັฮ เซ. 21 ญ็อม เซ รัป อี นึง โล้ง ยุช แตะ ไม่ รพาวม มวน แตะ. โล้ง เซ ฮอยจ เอ็น นาก ช โฮว อี เซ จุบัน เอ็น.

22 ปวายฮ พริ เซ แม เยอ, โม่ ป คัง ลั้ง บลัช ปลัช รอวาม ลัก เติต เตอ, ไตม อี โอ โล้ง โฮญ โก นา เซ โนก ฮา โล้ง บุก ลูกซิก พะเยชู เซ. ไตม โรฮ อี โอ พะเยชู บุก โล้ง ไม่ โม่ ลูกซิก แตะ. ลูกซิก อี เซ เตอ เอ็จ ลอด โฮว โน่ง ฮา อี. 23 ฆางะ เซ บั้งเมอ โก โล้ง โฮญ ป ฮอยจ เนอิม นึง ทิเบ่เรีย ฮอยจ จอด ชติ ไม่ นาดี โชม ปุย คโนมปัง ฟายจ ไวออน พะเยชู โฮ. 24 ญ็อม โอ ปุย โฮวาน เซ ญ็อมะ ยุ พะเยชู ไม่ ลูกซิก อี นา เซ เยอ, บุก โล้ง เซ ฆ่า อี โฮว ชาวป พะเยชู ฮอยจ ย่าง คาเพรนาอุม.

พะเยชู มัซ ป โชม ป โยฮ โก จีวิต นึง

25 ปุย โฮวาน เซ ญ็อม รโตฮ อี ยุ พะเยชู บลัช ปลัช รอวาม ลัก เอ็ช อี, อັฮ เอ็ ละ อี, “อาจัน, ปะ ฮอยจ เปอะ นา เอ็ ญ็อม เมอ?” อັฮ เซ.

26 พะเยชู โลยฮ อี, “อี่ อັฮ ละ โม่ เปะ ตัม เนอิม อี, โม่ เปะ โฮว ชาวป เปอะ อี่ นึง เอ็จ โฮลฮ แตะ โชม ชัก กุก เต็อ คโนมปัง เซ. มัซ โตว เป็อ ยุ เปอะ ป ชัมคัน. 27 โม่จ เปอะ โตว ชาวป ริ ป โชม ป โยฮ ป เก็ยฮ โลจ เก็ยฮ ไซร. ฮา เซ โม่จ เปอะ ชาวป ริ ป โชม ป โยฮ โอ เก็ยฮ โลจ เก็ยฮ ไซร, ป แปน จีวิต โอ ญ็อมะ โก ลอยจ ละ เปอะ. ป โชม ป โยฮ เซ มัซ ป ช เก็ยฮ กวน ปุย ปลัชเตะ ละ เปอะ. พะจาว ป มัซ เป็อะ อี เอ็จ เก็ยฮ ปุย ยุง แจง แน มัซ อี ปุย เซ ป ปุก เนอิม รพาวม แตะ,” อັฮ เซ ละ อี.

28 โม่ เซ โฮมญอ อี ดอก เอ็, “เอะ ช ยุช ดอก เมอ ดอก ช โฮลฮ แตะ ยุช กัน ยุช พะจาว?” อັฮ เซ ละ อี.

29 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “กัน ยุช พะจาว เยอ เอ็จ มัซ กัน อีจ เปอะ รพาวม แตะ นึง ป ควาน อี ฮอยจ เซ,” อັฮ เซ.

30 โม่ เซ โลยฮ อี, “มัซ กัน ชัมคัน ดอก เมอ ป ช ยุช เปอะ, ละ ช เก็ยฮ แตะ เอะ ยุ, ละ ช เก็ยฮ แตะ เอะ อีจ รพาวม แตะ นึง ปะ ฆ่า อี? กัน เมอ ตี ตี ป ช ยุช ปะ ฮา? 31 จัตเจ็อ ไพรม เอะ เอ เอ็จ โฮลฮ โชม มานา นึง ลัน เว็ฮ. พะทัม อັฮ เอ็, ‘พะจาว เอ็จ เก็ยฮ คโนม เนอิม มะลอง ละ อี เก็ยฮ อี โชม อี,’ อັฮ เซ พะทัม.”

32 พะเยชู อັฮ เอ็ ละ อี, “อี่ อັฮ ละ โม่ เปะ ตัม เนอิม อี, คโนม เนอิม มะลอง เซ

มัธ โดว ไอ โม่เซ ปร เกือส ละ เปอะ. มัธ
เปืออะ เกอะ ปร เกือส ปร โชม ปร ไอส เนอิม
ละ เปอะ เนอิม มะลอง. 33 ปร โชม ปร ไอส
ยุด พะจาว เอ็ง มัธ ปร เลือส เนอิม มะลอง
ไม เกือส อี จีวิต ละ ปรุย ปรลัษเตอะ เฮ็," อัส
เซ.

34 โม่ เซ อัส เฮ็ ละ อี, "จาวไน, ปัว ปร
เกือส ลอป ปร โชม ปร ไอส เซ ละ ตะ," อัส
เซ.

35 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, "เอ็ง มัธ อี ปร
มัธ ปร โชม ปร ไอส ไก จีวิต นิง. โม่ ปร
เอ็ญู เคอะ อี อี เญาะ ขาวต โชม โดว แม.
โม่ ปร อัง รพาวม ตะ นิง อี อี รอวาม
ปร เญืออะ ขาวต ญู อี. 36 อี เอ็ง ฟวยจ อัส
ละ โม่ เปะ เอะ, โม่ เปะ เอ็ง โฮลส เปอะ
ยุด อี บังเมอ ไอ เปอะ เจือ เยอะ. 37 ปรุย
เมอะ ปร เอ็ง เกือส เปืออะ เกอะ เนิ ช เอ็ญู
เคอะ อี. เมอะ ปร เอ็ญู เคอะ อี อี, อี ช ละ
ไปวฮ โดว. 38 อี เอ็ง เลือส เนอิม เมือง
มะลอง นิง ช ยุด ตะ ตัม รพาวม ปร ดวน
อี ฮอยจ. มัธ โดว ช ยุด ตัม รพาวม
โกะ ตะ. 39 มัธ เฮ็ ปร มัธ รพาวม ปร ดวน
อี ฮอยจ เซ. เมอะ ปร เอ็ง เกือส อี ละ
อี อี ไมจ โดว อี เกือส ไฆร ตี ตี เนอิม.
ไมจ อี เกือส อี โกออ โอม แม ชงะ ลอยจ
โอเอ็ส. 40 มัธ เฮ็ ปร มัธ รพาวม เปืออะ
เกอะ. เมอะ ปร ยุด กวน อี ไม อัง อี
รพาวม ตะ นิง, ช โฮลส จีวิต โอ เญาะ

ไก ลอยจ ตะ. ชงะ ลอยจ โอเอ็ส อี ช
เกือส โม่ เซ โกออ โอม แม," อัส เซ.

41 โม่ ยิว บระ ปรุปี นิง อัส พะเยชู ตี
ตะ มัธ ปร โชม ปร ไอส เลือส เนอิม มะลอง.

42 โม่ เซ อัส เฮ็ ฆ่า อี, "ปรุย เฮ็ มัธ เยชู
กวน โยเซป โฮ, โม่ มัธ อี? มะเปืออะ อี
อะ ยุง เงอะ, โม่ ยุง? เมอยุด อัส อี ตี ตะ
เลือส เนอิม มะลอง?" อัส เซ ละ ปรุ ตะ.

43 พะเยชู อัส เฮ็ ละ อี, "ปรุ เญืออะ ปรุปี ฆ่า
ไม อู เปอะ อี ละ ปรุ ตะ. 44 ไก โดว ปร

ช เกียฮ ฮอยจ ไอส เคอะ อี อี โนก ฮา นัม
เปืออะ เกอะ ปร ดวน อี ฮอยจ เซ, ปร ฮอยจ
เคอะ อี เซ อี ช เกือส โกออ โอม แม ชงะ
ลอยจ โอเอ็ส. 45 โม่ ปร ซิป ลปุง พะจาว

โฆะ เอ็ง ไชฮ อัง อี ตอก เฮ็, 'พะจาว ช
เพ็อิก ปรุย โครยญู โฆะ ปรุย,' อัส เซ. เมอะ

ปร เอ็ง ฮมอง ปร อัส เปืออะ เกอะ, ไม ยุง อี
โอเอ็ส เนอิม นิง เปืออะ เกอะ, ช ฮอยจ เคอะ

อี โครยญู โฆะ ตะ. 46 มัธ โดว อัส
อะ ปรุย เอ็ง โฮลส ยุด เปืออะ เกอะ. มัธ ปร

ฮอยจ เนอิม นิง พะจาว โน่ง ปร เอ็ง โฮลส
ยุด เปืออะ เกอะ. 47 อี อัส ละ โม่ เปะ ตัม

เนอิม อี, เมอะ ปร อัง รพาวม ตะ นิง อี
เอ็ง ไก จีวิต โอ เญาะ ไก ลอยจ. 48 เอ็ง

มัธ อี ปร มัธ ปร โชม ปร ไอส ไก จีวิต นิง.
49 จักเจือ ไพรม เปอะ ปร โฮลส โชม มานา

นิง ลัน เวือฮ โฮ เอ็ง ยุด. 50 ปร โชม ปร
ไอส เลือส เนอิม มะลอง เอ็ง มัธ ตอก เฮ็.

ป โยลส โชม เมอ เญื่อะ ช ยุม โดว ตี ปุย
เนอิม. ⁵¹ อี อี มัส ป โชม ป ไอฮ ไก
จีวิต นิง ฮอยจ เนอิม มะลอง. ปุย คัส
โชม เนอิม ป โชม เซ ช โอม ลอป ซ่า อี.
ป โชม ป ไอฮ เกือฮ อี ละ ปุย เอ็จ มัส
เนะ ซอ้ง อี. มัส ช เกือฮ ฮะ แปน จีวิต
ละ ปุย ปลัฮเตะ,” อัส เซ.

⁵² ฟวยจ เซ โม ยิว เก เนอิม เก แนม ปุ
แตะ ซ่า อี. อัส เอ็, “ปุย เฮ็ ตอก เมอ ช
เก็ยฮ เกือฮ อี เอะ โชม เนะ ซอ้ง แตะ?”
อัส เซ ละ ปุ แตะ.

⁵³ พะเยชู อัส เอ็ ละ อี, “ออี อัส ละ โม
เปะ คัม เนอิม อี, โม เปะ คัส เปอะ โอ โชม
เนะ ซอ้ง กวน ปุย ปลัฮเตะ ไม่ โอ เปอะ
ญู ฮันม อี ช ไก โดว จีวิต นิง โกะ เปอะ.

⁵⁴ ป โชม เนะ อี ไม่ ป ญู ฮันม เมอะ เอ็จ
ไก จีวิต โอ เญื่อะ ไก ลอยจ. ชเงะ ลอยจ
โอเอ็ฮ อี ช เกือฮ ปุย เซ โกอ โอม แม.

⁵⁵ เนะ อี มัส ป โชม เนอิม ละ ปุย. ฮันม
เมอะ มัส ป ญู เนอิม ละ ปุย. ⁵⁶ ป โชม
เนะ ญู ฮันม อี มัส ป รโจะ ตี รพาวม
แตะ ไม่ อี. อี รโจะ โรฮ รพาวม แตะ
ไม่ ปุย เซ โรฮ. ⁵⁷ เปื่อะ เกอะ มัส ป
โอม ลอป. เอ็จ ดวน อี ฮอยจ. โอม อี

เปื่อ เปื่อะ เกอะ ตอก ออฮ, เมอะ ป โชม อี
โอม โรฮ เปื่อ อี ตอก เซ โรฮ. ⁵⁸ มัส เฮ็
ป มัส ป โชม ป ไอฮ ฮอยจ เนอิม มะลอง
เงอ. ตอก โดว มานา ป โชม จัตเจือ
ไพรม เปอะ ป เอ็จ ยุม โฮ. ป โยลส

โชม ป โชม ป ไอฮ เอ็ เยอ ช โยลส จีวิต
โอ เญื่อะ ไก ลอยจ แตะ,” อัส เซ ละ อี.
⁵⁹ ไลลวง เซ มัส ป อัส อี โตะ โสงซุต
ลโล เพอ็ก อี ปุย นิง ย่วง คาเพรนาอุม.

ลปุง ไก จีวิต นิง เอ็จ อาวต ไม่ พะเยชู

⁶⁰ โม ลูกซิก อี โฮวาน เนอ, เมื่อด เอ็จ
ฮมอง ป อัส พะเยชู เซ, อัส เอ็, “ลปุง เฮ็
ญัก ลอน. มัส ปุย บุษ ป ช ปุณ ง่อต เตอ?”
อัส เซ ละ ปุ แตะ.

⁶¹ พะเยชู เอ็จ ยุง ไอฮ อี ปุปี โม ลูกซิก
แตะ ซ่า ไลลวง เซ, อัส เอ็ ละ อี, “ไลลวง
เซ ฮันม มัส เกือฮ อี โม เปะ ไลจ รพาวม?

⁶² คัส เปอะ เอ็จ โยลส ยู ฮาวก ป มัส กวน
ปุย ปลัฮเตะ ฮอยจ เป็อง ไพรม แตะ โฮ, ช
ง่อต เปอะ ตอก เมอ? ⁶³ มัส ลปุง พะจาว ป
เกือฮ ปุย โยลส จีวิต แตะ. เนะ ซอ้ง แปน
โดว ป โกว ละ เกือฮ ปุย โยลส จีวิต แตะ.

ลปุง อัส อี ละ โม เปะ เอ็จ มัส ป เกือฮ
เปอะ โยลส ลปุง พะจาว. เอ็จ มัส ป เกือฮ
เปอะ โยลส จีวิต. ⁶⁴ ปัง มัส ตอก เซ ปุย
ลลึง โม เปะ ไก ลัง ง่อน ป โอ เจือ อี

อี,” อัส เซ. พะเยชู เอ็จ ยุง อี เนอิม เมื่อด
โรง อี โม ป โอ ช เจือ แตะ ไม่ ยุง อี ป ช
โอะ แตะ ละ ปุย. ⁶⁵ อัส โรฮ เฮ็ ละ อี,

“มัส เซ ป เอ็จ อัส อี ละ โม เปะ เอ, ไก
โดว ป ช เก็ยฮ ฮอยจ ไอฮ เคะ อี อี โนก
ฮา ไปง เปื่อะ เกอะ ฮอยจ เจอ,” อัส เซ.

66 เคียง เซ เยอ โม ลุกซิก อี โฮวาน แม ลัก เคะ แตะ, ญื่อะ โฮว โดว ไม อี.

67 พระเยซู อัส เฮี ฆ่า อี ละ ปุย กาว โรส ลอา ปุย เซ, “โม เปะ อัม ซ ละ โรส เปอะ อี?” อัส เซ.

68 ซีโมน เปโตร โลยฮ อี ละ อี, “พะโองจาว, เอะ ไก โดว ปุย ไฮญุ ละ ซ เอ็ญุ แตะ เคะ อี. ปะ เอ็จ ไก ลปุง ป เกือฮ ปุย โฮลฮ จีวัต โอ ญูอะ ไก ลอยจ นิง เปอะ. 69 เอะ เอ็จ เจือ เนอิม เมอะ, เอ็จ ยุง เนอิม เมอะ, มัส เปอะ ปุย ชัมคัน ฮอยจ เนอิม นิง พะจาว,” อัส เซ.

70 พระเยซู โลยฮ อี ละ อี, “ออี เอ็จ เลือก โม เปะ กาว โรส ลอา ปุย, โม เอ็จ เลือก? ปุย ใน โม เปะ ดิ ปุย อี ปังเมอ มัส พี ไฮะ,” อัส เซ. 71 พระเยซู มัส อัส อี ไลลวง ยุด่า กวาน ซีโมน อิชคาริโอต นิง ซ โหะ ปุย เซ อี ละ ปุย. มัส มัส อี ปุย ใน กาว โรส ลอา ปุย เซ ดิ ปุย.

โม ปุ พระเยซู

1 ฟวยจ เซ พระเยซู โฮว เล็ม นิง จังวัต 7 กาลีไล. ญื่อะ ขวต โฮว เล็ม โดว นิง จังวัต ยู่ไค่ นิง ซาวป โม ยิว นา เซ ดอก ซ ยุฮ แตะ ยุม ไม. 2 ญื่อม เซ กัน เลียง ฮาวต นิง เตอ็ป ยุฮ โม ยิว เอ็จ ซ เต็ง เวลา อี. 3 โม ปุ พระเยซู อัส เฮี ละ อี ฆ่า อี, “ปะ ไมจ เปอะ โอก ฮา นา เฮี โฮว ฮอยจ เมือง ยู่ไค่, ละ ซ เกือฮ เปอะ

โม ลุกซิก เปอะ ยุ กัน ยุฮ เปอะ. 4 ปุย ดัส ขวต เกือฮ ปุย ยุง แตะ ไมจ โดว อี เมอะ กัน ยุฮ แตะ. ดัส เปอะ ยุฮ เนอิม กัน ดอก เฮี ไมจ เปอะ เปลีส ดิ แตะ ละ ปุย ปลัฮตะ,” อัส เซ. 5 ญื่อม เซ ปัง มัส โม ปุ อี, ปุ โรส ดิ เจือ อี.

6 พระเยซู อัส เฮี ละ อี, “เวลา ยุฮ อี ดิ เต็ง โดว. เวลา ยุฮ โม เปะ เต็ง เล็ง. 7 ปุย ปลัฮตะ เกือฮ เกละ โดว ยุ โม เปะ. เกละ ยุ อี ฆ่า รโองะ อี กัน ขอก กัน เบร ยุฮ อี. 8 โม เปะ เอ ฮาวก นิง กัน เลียง เซ เมิส. อี อี ดิ ฮาวก โดว. ดิ เต็ง ไมจ โดว เวลา ยุฮ อี อี,” อัส เซ. 9 ฟวยจ อัส อี เซ ละ อี, โกะ อี ฮาวต ลัง จังวัต กาลีไล.

พระเยซู ฮาวก นิง กัน เลียง

10 ฟวยจ ฮาวก โม ปุ อี นิง กัน เลียง เซ พระเยซู บระ โรส ฮาวก นิง กัน เลียง เซ โรส. 11 โม ยิว ซาวป แลน อี นิง กัน เลียง เซ. ไฮมญุ ปุ แตะ, “พระเยซู ฮาวต กเมอ?” อัส เซ ละ ปุ แตะ.

12 โม ลัปชด่อน โฮวาน ดอก บระ อุ ไลลวง อี. ง่อน อี อัส อี มัส ปุย ไมจ. ง่อน อี อัส อี โอ มัส อี. “มัส ป จุ ปุย ไลจ,” อัส เซ. 13 มัส โอ อี โรวต อัส ซโตย ไลลวง อี นิง ฮลัต อี นิง โม ยิว.

14 ญื่อม เอ็จ ง่อน กัน เลียง เซ พระเยซู ฮาวก นิง วิฮัน เพอ็ก ตอม ปุย. 15 โม ยิว

เซ เงอิต นิง อี. อัส เฮี, “ปุย เฮี เกียฮ ยุง โน่ง โอเอือฮ โฮวาน เจือ เตือง โอ แตะ เฮียน เมอ?” อัส เซ.

16 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “ลปุง เพือก ตอม อี ละ ปุย มัส โดว ป อัส อี โอฮ. มัส ป อัส ป ดวน อี ฮอยจ. 17 ดัส โก ป ชัน ตี แตะ ปุน ยุฮ ป ปุก รพาวม พะจาว, ปุย เซ ช ยุง อี เนือม ก ฮอยจ ลปุง เพือก ตอม อี เซ. ดัส ฮอยจ เนือม นิง พะจาว ช ยุง อี, ดัส มัส ป อัส อี นิง รพาวม โกะ แตะ ช ยุง โรฮ อี. 18 ป อัส โอเอือฮ ตัม รพาวม โกะ แตะ โอฮ มัส ขวต โอฮ อี โญตซัก ละ โกะ แตะ โอฮ. ป ชาวป โญตซัก ละ ป ดวน แตะ ฮอยจ เซ ปุย เซ มัส ปุย เนือม รพาวม. โก โดว ป โอ เนือม นิง อี. 19 โอ โมเซ เอ็จ เกือฮ โกตไม ละ โม เปะ เอ, โม เกือฮ อี? โม เปะ เอ บังเมอ โอ เปอะ ยุฮ ตัม โกตไม เซ ตี ตี เนือม. โม เปะ เมอฮู ชาวป เปอะ ยุฮ ยุม ไม่ อี อี?” อัส เซ ละ อี.

20 โม เซ โลยฮ อี, “ปะ โก พี กใน เปอะ. มัส ปุย ป ชาวป ยุฮ ยุม ไม่ เปอะ?” อัส เซ ละ อี.

21 พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี ดอก เฮี, “ญือม โก กัน ชัมคัน ยุฮ อี ตี เจือ, โม เปะ เงอิต เปอะ ซ่า เตือง โออยจ แตะ. 22 โอ โมเซ บัง ดวน โม เปะ โอฮ ริดกิต มัส โดว ป ฮอยจ เนือม นิง โอ โมเซ. มัส ป ฮอยจ เนือม นิง จัตเจือ ไพรม เปอะ. โม

เปะ ยุฮ เปอะ ริดกิต ละ ปุย ชงะ ลโลละ ซ่า อี. 23 ดัส โม เปะ ยุฮ ริดกิต ละ ปุย ชงะ ลโลละ นิง โอ เปอะ ช เกือฮ พิต โกตไม ยุฮ โอ โมเซ เยอ, โม เปะ อัม เกละ ลัง เปอะ ยุ อี นิง เกือฮ อี ปุย โชะ โอ เตือง โมว แตะ นิง ชงะ ลโลละ โอ? 24 ปุ ญืออะ ริดกิต โอเอือฮ ตัม ป ยุ เปอะ นิง ัง แตะ. โมจ เปอะ ริดกิต โอเอือฮ ตัม ซี่ อี,” อัส เซ ละ อี.

อัม มัส ปุย เฮี พะคริต เตอ?

25 ปุย เวียง เยรูซาเลม อัส เฮี งอน, “ปุย เฮี โม มัส ป ชาวป ปุย ยุฮ ยุม ไม่? 26 แลน เมือ, ปุย เฮี อัส โอเอือฮ ซองนา ปุย. โก โดว ป คัต เตอ. อัม มัส เอ็จ ยุง ที่ โม จาวใน อี มัส ปุย เฮี พะคริต เตอ? 27 เมือต แลน เอะ เอ็จ ยุง เงอะ เนือม ลัก ฮอยจ ปุย เฮี. ญือม ช ฮอยจ เนือม พะคริต เซ บังเมอ โอ ช โก ป ยุง เนือม ก ฮอยจ อี,” อัส เซ.

28 พะเยซุ เพือก ตอม ปุย โตะ วิฮัน, อัส เฮี เรียง. “โม เปะ อัม ยุง เนือม เปอะ อี อี? อัม ยุง เนือม เปอะ เนือม ก ฮอยจ อี อี? อี มัส โดว ฮอยจ เบือ รพาวม โกะ แตะ โอฮ, ป ดวน อี ฮอยจ เจอ มัส ป เนือม รพาวม. โม เปะ บังเมอ โอ เปอะ ยุง ป มัส อี. 29 อี ยุง เงอะ นิง มัส อี ป ดวน อี ฮอยจ. อี ฮอยจ เนือม นิง ปุย เซ,” อัส เซ.

30 ญีอุม เซ โม่ เซ ซาเวป โฮมวต พะเยชู ฆ่า อี, ปังเมอ โอ โกอ ป โรวต โฮมวต เนอิม นิง โอ เวลา ยุส พะเยชู ดิ เติง. 31 ปัง มัซ ตอก เซ, โฮวาน ลั้ง ป อัง รพาวม แตะะ นิง อี. โม่ เซ อัส เฮี ละ ปุ แตะะ, “ดัซ พะคริต เอัจ ฮอยจ โฮ, อัม ซ เกียฮ โฮวาน ฮา เฮี ป ชัมคัน ยุส อี?” อัส เซ.

32 โม่ ฟารีไซ เอัจ ฮมอง โรฮ อี บระ ปุย อู อี ตอก เซ. โม่ ชตุ ระ โม่ โม่ ฟารีไซ ดวน ตัมนวนต โฮว โฮมวต อี ฆ่า อี. 33 พะเยชู อัส เฮี, “อ่า ซ อาวต ลั้ง โม่ เปะ ดิ เตะ ลั้ง. ฟวยจ เซ ซ เอัญ เคะ ป ดวน แตะะ ฮอยจ. 34 โม่ เปะ ปัง ซาเวป เปอะ อ่า ปุ เปอะ ญะวะ ซ ยุ อ่า. นา ก อาวต อ่า อี โม่ เปะ ปุน โฮว เปอะ โตว นิง,” อัส เซ.

35 โม่ ยิว อัส เฮี ฆ่า อี ละ ปุ แตะะ, “ปุย เฮี ซ โฮว ก เมอ แล โอ เอะ ญีอะ ซ โฮลส ยุ อู? อัม ซ โฮว ซาเวป โม่ ป อาวต เฮีย อาวต โฮ ลลึง ปุย กริก? อัม ซ โฮว เพอิก โม่ กริก แล? 36 โลลวง เมอ อัส อี เอะ โอ ญะวะ ซ ยุ แตะะ โม่ อัส อี เอะ โอ ซ ปุน โฮว กระ โฮว แตะะ?” อัส เซ ละ ปุ แตะะ.

รออาม จีวิต

37 ซงะ ลอยจ กัน เลียง ปุย ปุ แตะะ เซ มัซ ซงะ ระ ไล นิง อี. ซงะ เซ พะเยชู

โกฮ ซง. อัส เฮี เรียง, “ดัซ โกอ ป ฆวต ญู รออาม เมอ เกือฮ ฮอยจ เคะ อ่า เดอิม ซ โฮลส ญู อี. 38 ป อัง รพาวม แตะะ นิง อ่า อี โกลง รออาม จีวิต ซ ปัด โกอ เนอิม นิง ปุย เซ, ตอก อัส พะทัม อี โฮ.” 39 พะเยชู มัซ อัส อี โลลวง ลปุ พะจาว. มัซ โม่ ป อัง รพาวม แตะะ นิง อี ป ซ โฮลส รัป ลปุ เซ. ญีอุม เซ เยอ ดิ เกือฮ โตว ลปุ พะจาว ละ ปุย ฆ่า โอ พะจาว ดิ เกือฮ พะเยชู โฮลส รัป โญุตซก แตะะ.

โม่ ลัษดอน เก ปุ แตะะ

40 เมือด เอัจ ฮมอง ลปุง อี ตอก เซ, โม่ ลัษดอน อัส เฮี ละ ปุ แตะะ งอน, “ปุย เฮี มัซ เนอิม ป ซิป ลปุง พะจาว ป อัส ปุย ซ ฮอยจ เซ,” อัส เซ.

41 งอน อี อัส เฮี, “เอัจ มัซ พะคริต,” อัส เซ. งอน อี อัส เฮี, “พะคริต อัม เกิด นิง จังวัต กาลีไล? เกียฮ เกิด โตว. 42 พะทัม เอัจ อัส พะคริต ซ ฮอยจ เนอิม นิง จัตเจือ ด่าวิต โม่ ซ เกิด อี นิง ยวง เบตเลเฮม ก อาวต ด่าวิต เซ, โม่ เนอิม?” อัส เซ. 43 โม่ ลัษดอน รกัฮ ปุ แตะะ เปน มู เปน มู แตะะ ฆ่า อี. 44 งอน อี ฆวต โฮมวต อี ปังเมอ โอ โรวต โฮมวต อี ดิ ปุย เนอิม.

โม่ ฟารีไซ เจือ โตว อี

45 โม่ ตัมนวนต เซ เอัญ เคะ โม่ ชตุ ระ โม่ โม่ ฟารีไซ. โม่ เซ อัส เฮี ละ อี,

“ตอก เมอ โอ เปอะ โฮลช โฮมวต โรวก ฮอยจ นา เอ็ เยอ?” อັช เซ.

46 โม ตัมนาวต โลยช อี, “ไก โดว ติ โกะ ปุย เนอิม ป กießช ลปุง ตอก ปุย เอ็,” อັช เซ.

47 โม ฟารีไซ โลยช อี ละ อี, “ปุย เซ อัม มัช เอ็จ ปุน จุ โรช อี โม เปะ โรช? 48 โม เอะ ป มัช โม ฟารีไซ ไม โม จาวไน แจง โอ อี ช ไก ป เจ็อ ปุย เอ็ เยอ. 49 โม ลัปชค่อน ป โอ ยุง โกตไม ยุช โอ โมเซ เอ็, ดัช เจ็อ ปุย เซ โฮ, ช ลอก ป โอยจ นิง โชะ แตะ เนอิม พะจาว,” อັช เซ.

50 นิโคเดโม ป โฮว เล็ม เคะ พะเยชู ไพรม อี มัช โรช ปุย ใน โม เซ ติ ปุย, อັช เอ็, 51 “ตั้ม โกตไม ยุช เอะ เอ, เอะ เก็ยช รเต็ช โดว ปุย กา เข็ยง ฮมอง แตะ ป อັช โกะ อี ไม ยุง ที แตะ ป ยุช ป อັช อี,” อັช เซ.

52 โม เซ โลยช อี ละ อี, “ปะ อัม มัช โรช เปอะ ปุย กาลีไล? ชาวป แลน ที นิง พะทัม เม็ช เคอิม เปอะ ช ยุง. ไก โดว ติ โกะ ปุย เนอิม ป ชีป ลปุง พะจาว ป เกิด เนอิม นิง จังวัต กาลีไล,” อັช เซ ละ อี.

ไล ปรไปวน โอ โมจ ติ ปุย

(คัง โคน คัง เอ็ญ เอ็อะ แตะ เต็อง 8 ไพ เต็อง มัน. 1 พะเยชู โฮว ฮาวก บลาวง กาวก. 2 เอ็อม ปวยช พริ เม็อ ก

ชะ งาวป อี เอ็ญ เล็ยก แม โตะ ควง วิฮัน. ปุย เต็อง โอยจ อี เอ็ญ เคะ อี. พะเยชู เอ็อะฮ งาวม ละ ช เพ็ก ตอม แตะ ปุย. 3 โม คู เพ็ก พะทัม ไม โม ฟารีไซ ตาว ปรไปวน ติ ปุย ป ปุน ปุย ลไล เลน อี จุ. เก็ช อี ชุง ซองนา ปุย. 4 โม เซ อັช เอ็ ละ พะเยชู, “อากาน, ปรไปวน เอ็ มัช ปุน ปุย อี ลไล เลน อี จุ. 5 ตัม โกตไม ยุช โอ โมเซ เอ็จ ควน เอะ แล่น ปุย ตอก เอ็ นิง ชโมะ ฮอยจ ละ ยุม อี. ปะ ช อັช เปอะ ตอก เมอ ไลลาวง เอ็ เยอ?” 6 โม เซ มัช อັช อี ตอก เซ นิง ขวต โวก แตะ พะเยชู ละ ช ฟอง แตะ.

พะเยชู นุ่ม ไชช นังซี นิง ค่อยช แตะ ลัง เตะ. 7 เอ็อม โฮมญ แนช โม เซ อี พะเยชู โกช ชุง. อັช เอ็ ละ อี, “ปุย ใน โม เปะ ดัช ไก ป โอ ติ ยุช มัป เพ็ช ฮา, เก็ช ปุย เซ แล่น รกา,” อັช เซ. 8 ฟวยจ เซ พะเยชู นุ่ม แม. ไชช แม นังซี นิง ค่อยช แตะ ลัง เตะ.

9 โม เซ เม็อด เอ็จ ฮมอง ป อັช อี เอ็ญ เนช เอ็ญ ไนจ, เนอิม นิง โม ป กวต ฮอยจ ละ ป บุช. ละ โน่ง พะเยชู. ปรไปวน เซ ชุง ลัง ลักกา อี. 10 พะเยชู โกช ชุง, อັช เอ็ ละ อี, “อ, โม เซ โฮว ก เมอ? อัม มัช โอ อี เอ็อะ ไก ป เก็ช เปอะ ลอก ตุด แตะ?” อັช เซ.

11 ปรไปวน เซ โลยช อี, “เอ็อะ ไก โดว, จาวไน,” อັช เซ. พะเยชู อັช อี, “อ

เกือบ โศว โรธ ปะ ลอก ตุด ตะ. เอ็ญ
เมือ. เขิม เฮ็ โหว ไป นา เยอ ปุ่ญเื่อะ ยุช
ป พิต เตอ,” อ้อ เซ ละ อี.)*

พะเยชู ม้อ ป ซเป็ย ละ ปุ่ย ปลั้เตะ

12 พะเยชู อ้อ แม อี ละ ปุ่ย ตอก เฮ็, “อ้อ
ม้อ ป ซเป็ย ละ ปุ่ย ปลั้เตะ. ป ฟวด อ้อ
อี ซ โหว โศว นิง ก เพ็ยก อี บังเมอ ซ ไก
ซเป็ย จี๊ต นิง,” อ้อ เซ.

13 โม ฟารีไซ อ้อ เฮ็ ละ อี, “ปะ แปน
เปื่อะ พ็ญัน ละ โกะ ตะ อือ. ลปุง
พ็ญัน อ้อ เปื่อะ ม้อ โศว ป ไก ลักทัน,” อ้อ
เซ.

14 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ปัง แปน
เนื่อะ พ็ญัน ละ โกะ ตะ อือ, ลปุง พ็ญัน
อ้อ อ้อ ม้อ ป ไก ลักทัน. อ้อ ยุง เงื่อะ
เนื่อม ก ฮอยจ ตะ ไม่ ลัก ซ โหว ตะ.
โม เปะ บังเมอ โอ เปื่อะ ยุง เนื่อม ก ฮอยจ
อ้อ ไม่ ก ซ โหว อ้อ. 15 โม เปะ กอ รเตือ
เปื่อะ โอเอื่อ ตัม กัมกิด ปุ่ย ปลั้เตะ. อ้อ
รเตือ โศว ปุ่ย ตี เนื่อม. 16 ม้อ รเตือ ฮี
กัน รเตือ อ้อ ซ ม้อ ป ปุก ป ลอก นิง โอ
อี ม้อ อ้อ โน่ง ป รเตือ โอเอื่อ เซ. เปื่อะ
เกื่อะ ป ดวน อ้อ ฮอยจ เซ อาวต โรธ ไม่
อ้อ. 17 เอ็จ ซือช ปุ่ย อ้อ นิง โกดโม ยุช
โม เปะ ตอก เฮ็, ด้อ ลปุง พ็ญัน ปุ่ย ลอ

เซ ปุก ปุ่ ตะ อือ, เอ็จ แจง ม้อ อี ป ไก
ลักทัน. 18 อ้อ แปน พ็ญัน ละ โกะ ตะ
อือ. เปื่อะ เกื่อะ ป ดวน อ้อ ฮอยจ เจอ
แปน โรธ พ็ญัน ละ อ้อ,” อ้อ เซ.

19 โม เซ โฮมญ อี หม่า อี, “เปื่อะ ปะ
อาวต ก เมอ?” อ้อ เซ. พะเยชู โลยฮ
อือ, “ปัง ม้อ อ้อ, ปัง ม้อ เปื่อะ เกื่อะ, โม
เปะ ปุ่ เปื่อะ ยุง. ด้อ เปื่อะ ยุง อ้อ ซ
ยุง โรธ เปื่อะ ป ม้อ เปื่อะ เกื่อะ,” อ้อ เซ.

20 พะเยชู อ้อ ลปุง ตอก เซ นิง นา ก อาวต
ม้อ ทโว เจือม เพื่อ ก ตอม อี ปุ่ย นิง วิฮัน.
ไก โศว ป โรวต โฮมวต เตอ นิง โอ อี ตี
เติง เวลา ยุช พะจาว ละ อี.

พะเยชู ซ โหว นา ก โอ โมเซ เก็ช โหว

21 พะเยชู อ้อ แม เฮ็ ละ อี, “อ้อ ซ โหว
เยื่อะ, โม เปะ ซ ซาวป เปื่อะ อ้อ บังเมอ ซ
ยุม เปื่อะ หม่า ม้อ ยุช โกะ ตะ อือ. นา ก
โฮว อ้อ เซ โม เปะ เก็ช โหว เปื่อะ โศว
นิง,” อ้อ เซ.

22 โม ยิว อ้อ เฮ็ หม่า อี, “อ้อ ซ ยุช ยุม
ไม่ โกะ ตะ อือ หม่า อี? ตอก เมอ อ้อ
อือ เอื่อ โอ ซ เก็ช โหว นา ก โฮว โกะ
ตะ?” อ้อ เซ ละ ปุ่ ตะ.

23 พะเยชู อ้อ แม เฮ็ ละ อี, “โม เปะ ม้อ
เปื่อะ ปุ่ ลัก เตียม อี. อ้อ อี ม้อ ปุ่ ลัก

8:11* นิง พะทัม ป ซือช ปุ่ย ไพรม อี ไก โศว รชอม ป อาวต ก ใน โวงเลป เฮ็ นิง อี งอน.

ฮลาวง อี. โม เปะ มัซ เปอะ ปุย บลัซ ลัก ปลัซเตะ. อี มัซ โดว ปุย บลัซ ลัก ปลัซเตะ. ²⁴มัซ เซ ป อัส อี โม เปะ ซ ยุม ซ่า มัป ยุส โกะ แตะ ซ่า อี. โม เปะ ดัส เปอะ โอ เจือ มัซ อี ปุย เซ โฮ, ซ ยุม เปอะ ซ่า มัป ยุส แตะ,” อัส เซ.

²⁵โม เซ อัส เฮี ละ อี, “ปะ มัซ เปอะ ปุย?” อัส เซ.

พะเยซุ อัส เฮี, “ออี มัซ ป อัส แตะ ละ เปอะ เนอิม เมื่อ โรง อี โฮ. ²⁶ออี โฮวน ลัง ไลลวง ซ อัส ฮะ ละ เปอะ นิง ซ รเต็ช แตะ โม เปะ เกือช เปอะ ลอก ตุด แตะ. ป ดวน อี ฮอยจ เจอ มัซ ป เนอิม รพาวม. ไลลวง ฮมอง อี เนอิม นิง อี อี รโฮงะ ละ ปุย ปลัซเตะ,” อัส เซ.

²⁷โม เซ มัซ โอ อี ยุง รโฮงะ อี ไลลวง เปือะ แตะ ละ แตะ. ²⁸พะเยซุ อัส เฮี ละ อี, “ญือม ซ ยวก โม เปะ ป มัซ กวน ปุย ปลัซเตะ ซ ยุง เปอะ ญือม เซ มัซ อี ปุย เซ เยอ, ซ ยุง โรส เปอะ โอ อี ยุส โอเอือ ตัม รพาวม โกะ แตะ โฮส ซ่า อี. มัซ อัส ฮะ ตัม ป อัส เปือะ เกอะ ละ แตะ โน่ง. ²⁹ป ดวน อี ฮอยจ เจอ อาวต ไม อี. ละ โน่ง โดว อี นิง ยุส ลอป อี ตัม ป ปุก รพาวม อี,” อัส เซ. ³⁰ญือม อัส อี ลปุง ตอก เซ โฮวน ป อีง รพาวม แตะ นิง อี ซ่า อี.

ลปุง เนอิม ซ เกือช ปุย โปน ฮา แปน แตะ ครา เซ็ญ โอเอือ

³¹พะเยซุ อัส เฮี ละ โม ยิว ป เอ็จ เจือ แตะ เซ, “ดัส โม เปะ ยุส แนส ตัม ป อัส อี โฮ, เอ็จ มัซ เนอิม เปอะ ลุกซิก อี อี.

³²โม เปะ ซ ยุง เปอะ ลปุง เนอิม. ลปุง เนอิม เซ ซ เกือช โม เปะ โปน ฮา แปน แตะ ครา เซ็ญ โอเอือ,” อัส เซ.

³³โม เซ อัส เฮี ละ อี, “อะ มัซ จัตเจือ อัปราชัม. โกย โดว แปน แตะ ครา เซ็ญ ปุย ตี ตี เนอิม. เมอยุ อัส เปอะ อะ ซ โปน ฮา แปน แตะ ครา เซ็ญ โอเอือ อี?” อัส เซ.

³⁴พะเยซุ โลยฮ อี ละ อี, “ออี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ป ยุส มัป เปอ แปน ครา มัป โครยญุ โฆะ แตะ. ³⁵ป แปน ครา โฮลฮ โดว อาวต ลอป ใน ญือะ ปอเลียง แตะ, มัซ กวน อี ป ซ โฮลฮ อาวต ลอป ใน ญือะ เปือะ แตะ. ³⁶ดัส กวน พะจาว ซ เกือช โม เปะ โปน ฮา แปน เปอะ ครา เซ็ญ, โปน เนอิม เปอะ. ³⁷ออี เอ็จ ยุง เอะ มัซ โม เปะ จัตเจือ อัปราชัม. โม เปะ บึงเมอ ซาวป ลัง เปอะ ยุส ยุม ไม อี ลัง นิง โอ โม เปะ ซ ญูอม โฮส ลปุง อี. ³⁸ออี อัส ฮะ ตัม ป ยุง แตะ ไม เปือะ เกอะ.

โม เปะ เอ็จ ยุษ โรส เปอะ ตัม ป ฮมอง
แตะ เนอิม นิง เปืออะ แตะ โรส,” อัส เซ.

พี ระ แปน เปืออะ เปอะ

³⁹ โม เซ โลยฮ อี ละ อี, “อัปราชัม มัส
เปืออะ เออะ,” อัส เซ.

พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “โม เปะ คัส เปอะ
มัส เนอิม กาน อัปราชัม, ช ยุษ โรส เปอะ
กัน ตอก ยุษ อัปราชัม อี. ⁴⁰ อี เอ็จ อัส ป
เนอิม ละ โม เปะ ตัม ป ฮมอง แตะ เนอิม
นิง พะจาว. โม เปะ ปังเมอ ชาวล เปอะ
ยุษ ยุม ไม่ อี ฆี อี. อัปราชัม ยุษ โดว อี
ตอก เซ คี ชวง. ⁴¹ โม เปะ ยุษ เปอะ กัน
ยุษ เปืออะ แตะ ไอฮ,” อัส เซ.

โม เซ อัส เฮี ละ อี, “เอะ มัส โดว กาน
โอ ไก เปืออะ. เอะ ไก คี โน่ง เปืออะ อา,
มัส พะจาว,” อัส เซ.

⁴² พะเยชู อัส แม เฮี ละ อี, “คัส พะจาว
มัส เนอิม เปืออะ เปอะ โฮ, คีน ช ฮรัก โรส
เปอะ อี อี, นิง เอ็จ โอ ก อี เนอิม นิง
พะจาว ไม่ ฮอยจ แตะ เปือ อี. อี มัส
โดว ฮอยจ ตัม รพาวม โกะ แตะ ไอฮ.
มัส คาน อี อี ฮอยจ. ⁴³ มัส ตอก เมอ
โอ อี คาว คิง เปอะ ป อัส อี เซ? มัส
ฆี โอ โม เปะ ปุน ง่อต ลุง อี, ไม่ มัส
อี? ⁴⁴ โม เปะ มัส เปอะ ปุย บลัส ลัก พี
ระ. เอ็จ มัส พี ระ เซ ป มัส เปืออะ เปอะ.
กัมกุยฮ เปืออะ เปอะ ตอก ออฮ ไก รพาวม

ฆาวต ยุษ เปอะ ตอก เซ. พี ระ เซ มัส ป
ยุษ ยุม ไม่ ปุย เนอิม เมือ โรง อี. อาวต
โดว ไม่ ลุง เนอิม นิง โอ ลุง เนอิม
เก็ยฮ อาวต นิง. เมืออม อัส อี ป โอ เนอิม
มัส อัส อี ป โปง โกะ แตะ ไอฮ, นิง มัส อี
ป อัส ป โอ เนอิม, ไม่ มัส อี เปืออะ ลุง โอ
เนอิม โครยญ เจือ. ⁴⁵ อี อัส ลุง เนอิม
ละ เปอะ. มัส เซ ป โอ โม เปะ ปุน เจือ อี
ฆี อี. ⁴⁶ โม เปะ, มัส ปุย ป ปุน แจง แน
นิง ยุษ อี ป พิต เตอ? คัส ป อัส อี มัส
ป เนอิม, โอ โน่ง เปอะ ง่อต ป อัส อี เมอ?
⁴⁷ โม ป มัส ปุย บลัส ลัก พะจาว ง่อต ป
อัส พะจาว. โม เปะ ปังเมอ โอ เปอะ มัส
ปุย บลัส ลัก พะจาว. มัส เซ ป โอ โม เปะ
ปุน ง่อต ฆี อี,” อัส เซ.

พะเยชู อัส คี แตะ เอ็จ คีน ไก กา เกิด อัปราชัม

⁴⁸ โม ยิว โลยฮ อี, “ตอก อัส เออะ เปอะ
มัส ปุย ซามาเรีย ไม่ เล็ยก พี นิง เปอะ เซ
โม มัส ป เนอิม?” อัส เซ.

⁴⁹ พะเยชู โลยฮ อี, “ออี เล็ยก โดว พี
นิง เงอ. อี นัปที เปืออะ แตะ. โม เปะ
ปังเมอ เพ็ยก แฮม เปอะ อี. ⁵⁰ อี มัส
โดว ชาวล โญตซัค ละ โกะ แตะ. เอ็จ
ไก คี ป ช เก็ยฮ โญตซัค เน อี. มัส ปุย
เซ ป ช รเต็ย โอเอ็ย เน อี. ⁵¹ อี อัส ละ
เปอะ ตัม เนอิม อี. ป ยุษ ตัม ลุง อี อี
เมืออะ ช ยุม โดว,” อัส เซ.

52 โม ยิว อัส เฮี ละ อี, “ปลีเย เฮี เอะ เอ็จ แจง นิง เลียก พี นิง เปอะ. อัปราชัม ไม โม ป ซิป ลปุง พะจาว โฆะ เอ็จ ยุม. ปะ อัส ลัง เปอะ ป ยุส ตัม ลปุง โกะ แตะ โอ แญาะ ช ยุม. 53 อัปราชัม จัตเจือ ไพรม เอะ เอ็จ ยุม. ปะ อัม แกต เปอะ ตี แตะ ระ ฮา อัปราชัม เซ? โม ป ซิป ลปุง พะจาว โฆะ เอ็จ ยุม โรฮ. ปะ อัส เปอะ ตี แตะ มัส ปุย?” อัส เซ.

54 พะเยชู โลยฮ อี, “ดัส อี ชาวป โญตซัก ละ โกะ แตะ มัส โอเอ็ฮ โอฮ พาวม แตะ. ป เกือฮ โญตซัก ละ อี มัส เปือะ เกอะ, เอ็จ มัส ป อัส โม เปะ มัส พะจาว ยุส แตะ เซ. 55 โม เปะ บังเมอ โอ เปอะ ยุง พะจาว. อี ยุง เงอะ. อี ดัส อัส ตี แตะ โอ ยุง มัส โรฮ อัส ฮะ ป โอ เนอิม ตอก โม เปะ โรฮ. อี บังเมอ ยุง เงอะ พะจาว. อี ยุส โรฮ ตัม ลปุง อี. 56 อัปราชัม ป มัส จัตเจือ เปอะ รกวาน ยู ชงะ ยุส อี ไม ไมจ มวน รพาวม แตะ. เมือต เอ็จ โฮลย ยู อี มวน รพาวม ซ่า อี,” อัส เซ.

57 โม ยิว อัส เฮี ซ่า อี, “อาญู เปอะ โอ ตี ฮาวก รฮอน เนอิม. อัม เอ็จ โฮลย นุช เปอะ ยู อัปราชัม?” อัส เซ.

58 พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ออี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี. อี เอ็จ ติน ไก เนอิม กา เกิด อัปราชัม,” อัส เซ. 59 โม เซ

โฮว โฮวต ซโมะ ซ่า อี ละ ช แล่น แตะ พะเยชู. พะเยชู บังเมอ เกือฮ ปุตแปต ฮา อี ลอต โกะ โฮว ฮา วิฮัน เซ.

ปรเมะ เกิด ไม จัก ไร้ แตะ

1 ลโล โฮว พะเยชู ยู ปรเมะ เกิด ไม 9 จัก ไร้ แตะ ตี ปุย. 2 โม ลุกซิก อี โฮมญู อี ซ่า อี, “ปอคู, มัส ปุย ยุส ป พิต เตอ? อัม มัส ปุย เฮี? อัม มัส มะเปือะ อี? เกือฮ เกิด ไนง ไม จัก ไร้ แตะ เมอ?” อัส เซ.

3 พะเยชู โลยฮ อี, “มัส โดว ปุย เฮี ป พิต เตอ. มัส โดว มะเปือะ อี. มัส เกิด อี ไม จัก แตะ เซ ละ ช เปลีส พะจาว รทึ อัมไน้ต แตะ นิง ละ ยู ปุย อี. 4 ไมจ เอะ ยุส กัน ยุส ป ดวน อี ฮอยจ เซ เญือม ไก ลัง ชงะ ลัง. ดัส เมือ ก ชาวม อี เอ็จ ฮอยจ โฮ, เญือะ ไก โดว ป ช เกือฮ ยุส กัน นิง. 5 เญือม อาวต อี ปลัฮตะ เฮี อี มัส ป ซเป็ย ละ ปุย ปลัฮตะ,” อัส เซ.

6 เข็ยง เอ็จ อัส อี ตอก เซ เยอ โดยจ ลัง ตะ. ยุส บิญู นิง โดยจ แตะ เซ. เฟ็ยก ตา อี นิง ไร้ ปุย จัก เซ. 7 อัส เฮี ละ ปุย เซ, “โฮว เมือ. โฮว พัก ไร้ เปอะ นิง นอง ซึโลอัม เมือ,” อัส เซ. (มอยฮ นอง เซ มัส อัส อี “ควาน โฮว” ไม อี.) ปุย เซ โฮว พัก เนอิม ไร้ แตะ. เมือต เอ็จ เอ็ญู เกือฮ ยู เอ็น อี โอเอ็ฮ อี.

8 ปุ่ ย่าง อี ไม่ ป กอ ยุ ปัว อี โอเอ็ฮ อี อັฮ เฮี, “ปุ่ย เฮี ไม่ มัฮ ปุ่ย กอ งาวม ปัว โอเอ็ฮ โฮ?” อັฮ เซ ละ ปุ่ แตะ.

9 งอน อี อັฮ เฮี, “มัฮ ปุ่ย เซ,” อັฮ เซ. งอน อี อັฮ อี โอ มัฮ อี. “มัฮ ตอก อี ปุ่ย เซ,” อັฮ เซ. โกะ อี อັฮ เฮี, “เอ็จ มัฮ อี เฮี ปุ่ย อັฮ เปอะ เซ,” อັฮ เซ. 10 โม เซ โฮมญ อี หม่า อี, “เก็ยฮ เก็ยฮ ยุ โน่ง เปอะ โอเอ็ฮ เมอ?” อັฮ เซ ละ อี.

11 ปุ่ย เซ โลยฮ อี, “ไก ปุ่ย ตี, มอยฮ เยชู. ยุฮ บิญ นิง โดยจ แตะ. เฟ็ยก ตา อี นิง ไร่ อี. อັฮ เฮี นิ ไม่ อี, ‘โฮว พัก นิง นอง ซีโลอัม,’ อັฮ เซ นิ. อี โฮว พัก เนอิม เมอะ. ยุ เอ็น เนอะ โอเอ็ฮ เบือ อี,” อັฮ เซ.

12 โม เซ อັฮ เฮี ละ อี, “ปุ่ย เซ อาวต ก เมอ?” อັฮ เซ. “ออี ยุง โตว,” อັฮ เซ ละ อี.

โม ฟารีไซ ชาวป โฮมญ ตอก โฮ อี

13 โม เซ โฮว ตาว ปุ่ย จัก ไร่ ป เอ็จ โฮ เซ ละ โม ฟารีไซ. 14 ชงะ ยุฮ พะเยชู บิญ นิง โดยจ แตะ ละ ช เก็ยฮ แตะ ปุ่ย เซ ยุ โอเอ็ฮ เซ ปุก ชงะ ลโล๊ะ. 15 โม ฟารีไซ โฮมญ แม ตอก เก็ยฮ ยุ ปุ่ย จัก เซ โอเอ็ฮ. ป จัก เซ รโฮงะ อี ละ อี, “ปุ่ย เซ เฟ็ยก ตา บิญ นิง ไร่ อี. เญือม เอ็จ

ฟวยจ พัก เกอะ เก็ยฮ ยุ เอ็น เนอะ โอเอ็ฮ อี,” อັฮ เซ.

16 โม ฟารีไซ อັฮ เฮี งอน, “ปุ่ย เซ ฮอยจ โตว เนอิม พะจาว, ที โตว ชงะ ลโล๊ะ เมอ,” อັฮ เซ.

งอน อี อັฮ เฮี, “ปุ่ย มัป เปอ อัม ช เก็ยฮ ยุฮ อี ป ชัมคัน ตอก เฮี?” อັฮ เซ ละ ปุ่ แตะ. โม เซ รกัฮ ลเอ็ฮฮ ฮา ปุ่ แตะ หม่า อี.

17 โม เซ อັฮ แม เฮี ละ ปุ่ย จัก ไร่ เซ, “ปะ อັฮ เปอะ มัฮ ปุ่ย ตอก เมอ ปุ่ย เก็ยฮ เก็ยฮ เปอะ ยุ โอเอ็ฮ เซ?” อັฮ เซ.

ปุ่ย เซ โลยฮ อี, “มัฮ ปุ่ย ลป พะจาว ตี ปุ่ย,” อັฮ เซ.

18 โม ยิว ญอม โตว เจือ มัฮ ปุ่ย เซ ปุ่ย จัก ไม่ โฮ จัก อี กา เข็ยง กอก อี มะเปืออะ อี. 19 โม เซ โฮมญ มะเปืออะ อี, อັฮ เฮี, “ปุ่ย เฮี อัม มัฮ กาน ปะ ปุ่ อັฮ เปอะ เกิด ไม่ จัก แตะ โฮ? เก็ยฮ เก็ยฮ ยุ โน่ง โอเอ็ฮ เมอ ปเล็ย เฮี?” อັฮ เซ.

20 มะเปืออะ อี โลยฮ อี, “อะ เอ็จ ยุง งอะ มัฮ ปุ่ย เฮี กาน แตะ ไม่ มัฮ อี ปุ่ย เกิด ไม่ จัก แตะ. 21 อะ ปเล็ย เฮี ยุง โตว โรฮ ตอก เก็ยฮ ยุ อี โอเอ็ฮ. ป เก็ยฮ อี เก็ยฮ ยุ โอเอ็ฮ อี อะ ยุง โตว โรฮ. โฮมญ นิง โกะ อี โฮฮ. เอ็จ ระ โรฮ. เก็ยฮ อັฮ อี โลลาว โกะ แตะ โฮฮ แฮ,” อັฮ เซ. 22 มะเปืออะ อี อັฮ อี ตอก เซ หม่า

สลัด อี นิง โม ยิว. โม ยิว เตอ เอ็จ ฟวยจ
อัส อี ไม่ ปุ้ แตะ, คัส โก ป อัส พะเยซุ มัส
พะคริต เตอ ซ ไมจ โครธ ปุย เซ โอก ฮา
โองซุต. ²³ มัส เซ ป อัส มะเป็อะ อี ซำ อี
ตอก เฮ็, “ไฮมญู นิง โกะ อี ไอฮ. เอ็จ ระ
โรธ,” อัส เซ.

²⁴ โม ฟารีไซ กอก แม ป จัก เซ ตี โฮน
แม. อัส เฮ็ ละ อี, “ไมจ เปอะ ลีลาว
พะจาว เป็ ไอ แตะ เซ. เอะ ยุง เงอะ มัส
ปุย เซ ปุย มัป เปอ,” อัส เซ.

²⁵ ปุย เซ โลยฮ อี, “อัว ยุง โตว มัส ปุย
เซ ปุย มัป ไม่ ไอ อี มัส ปุย มัป. อัว ยุง
เงอะ ตี เจ็อ โน่ง. ไพรม อี อัว มัส ปุย จัก.
ปลั๊ยะ เอ็จ เก็ยฮ ยู ไอเอ็ฮ,” อัส เซ.

²⁶ โม เซ ไฮมญู อี นิง อี, “เมอ ยุฮ อี ละ
เปอะ? ยุฮ อี ละ เปอะ ตอก เมอ เญ็อม
เก็ยฮ อี ไร เปอะ เซ ไฮ?” อัส เซ.

²⁷ ปุย เซ โลยฮ อี, “อัว เอ็จ รโองะ ละ
โม เปะ เนาะ ออ. โม เปะ บั้งเมอ ไอ เปอะ
ง่อต. เมอ ยู ขวต ฮมอง โครธ แม เปอะ?
อัม มัส ขวต แปน โรธ เปอะ ลุกซิก อี?”
อัส เซ.

²⁸ โม เซ เพ็ยก แฮม ปุย จัก เซ ซำ อี.
อัส เฮ็, “ปะ ป มัส ลุกซิก อี. เอะ มัส
ลุกซิก ไอ โมเซ. ²⁹ เอะ เอ็จ ยุง เงอะ
ลปุง พะจาว ไม่ ไอ โมเซ เยอ. ปุย เซ เอะ
บั้งเมอ ไอ ยุง เน็อม ก ฮอยจ อี,” อัส เซ.

³⁰ ปุย จัก เซ โลยฮ อี ละ อี, “มัส เฮ็ ป
คัง เจ็อ เน็อม นิง อี. มัส ไอ โม เปะ ยุง

เน็อม ก ฮอยจ อี. เม็อด แลน เอ็จ มัส ป
เก็ยฮ ไร อัว ไฮ. ³¹ เอะ เอ็จ ยุง เงอะ ไอ
พะจาว ซ ง่อต ปุย มัป เปอ. ป ที เน็อม
พะจาว ไม่ ป ยุฮ ป ปุก รพาวม อี พะจาว
ซ ง่อต ปุย เซ. ³² เค็ยง โก โรง ปลั๊ยะตะ
ฮอยจ ปลั๊ยะ, โก โตว ป ฮมอง ปุย ปุน
เก็ยฮ ป เก็ยฮ ไม่ จัก แตะ เก็ยฮ ยู ไอเอ็ฮ อี.
³³ ปุย เซ มัส ไอ อี ฮอยจ เน็อม นิง พะจาว
แจง ไอ อี ซ เก็ยฮ ยุฮ ไอเอ็ฮ ตอก เซ,” อัส
เซ ป จัก เซ.

³⁴ โม ฟารีไซ โลยฮ อี ละ อี, “ปะ เอ็จ
ระ มัป เปอะ เน็อม เญ็อม เก็ยฮ โรง แตะ.
เค็ยต โน่ง เปอะ เพ็ยก เอะ เมอ?” อัส เซ.
โม เซ โครธ ปุย เซ โอก ฮา โองซุต ยุฮ
แตะ ซำ อี.

โม ป จัก โตะ รพาวม แตะ

³⁵ พะเยซุ ฮมอง ตอก โครธ ปุย ปุย เซ
โอก ฮา โองซุต. เม็อด รโตฮ ยู อี อัส เฮ็
ละ อี, “ปะ อัม เจ็อ เปอะ ป มัส กวน ปุย
ปลั๊ยะตะ เออ?” อัส เซ.

³⁶ ปุย เซ โลยฮ อี, “จาวไน, มัส ปุย ป
มัส กวน ปุย ปลั๊ยะตะ เออะ? รโองะ เน็. ซ
เจ็อ เยอะ อัว อี,” อัส เซ.

³⁷ พะเยซุ อัส เฮ็ ละ อี, “ปะ เอ็จ ยู เปอะ.
เอ็จ มัส ป อู ไม่ เปอะ ปลั๊ยะ เฮ็,” อัส เซ.

³⁸ ปุย เซ อัส เฮ็, “พะโองจาว, อัว เจ็อ
เยอะ,” อัส เซ. ฟวยจ เซ นุ่ม ไว พะเยซุ
ซำ อี.

39 พะเยชู อัส เฮี, “อวี ฮอยจ นิง ปลั้ตเตะ นิง ช รเต็ช แตะ ฟูย, นิง ช เกือช แตะ ป จัก ไร่ เกียช ฟู โอเอ็ช, ไม ช เกือช แตะ ป เกียช ฟู โอเอ็ช จัก ไร่,” อัส เซ.

40 โม ฟารีไซ ป อาวค ไม อี นา เซ, ญือม ฮมอง อี โอเอ็ช ดอก เซ อัส เฮี ละ อี, “อัม อัส โรช เปอะ เอะ จัก โรช ไม?” อัส เซ ง่อน.

41 พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ดัส โม เปะ จัก ไร่ โช, ไก เปอะ ไคว มัป ฟูช. ปเส็ย เฮี ั้งเมอ อัส เปอะ ตี แตะ เกียช ฟู โอเอ็ช. เอ็จ ที นิง เซ ไก ลั้ง มัป ฟูช เปอะ ฆ่า อี,” อัส เซ.

พะเยชู มัส ป เกียช แลน แกะ

1 “ดัส ไก ป เส็ยก ไคะ คอก แกะ **10** ป โอ เส็ยก คะ ไคะ รเวือะ อา, ไม ชาวป อี ฉาว ฆรุง เงอ, ฟูย เซ เอ็จ มัส ป บระ ไม คะมุย. 2 ป เส็ยก คะ ไคะ รเวือะ อา มัส ป เส็ยง แกะ. 3 ป มอง ไคะ รเวือะ อา ไปช อี ละ ฟูย เซ. โม แกะ เซ ง่อต ลปุง ฟูย เซ. ฟูย เซ กอก แกะ ฟูช แตะ นิง มอยช อี. โอ กโฮว ไม อี. นัม คะ ละ อี. 4 ญือม เอ็จ เกือช อี แกะ ฟูช แตะ โอ กเต็อง โอยจ อี โฮว ลักกา อี. โม แกะ เซ ฟวค อี นิง ฟูง อี ลเลาะ กุม แตะ. 5 โม แกะ เซ ญือม ไคว ฟวค ฟูย โฮญ. คอ ฮา อี นิง โอ อี ฟูง ลเลาะ ฟูย โฮญ,” อัส เซ. 6 ลปุง แพป เซ พะเยชู รโฮงะ อี

ละ ฟูย โม เซ ั้งเมอ โอ คาวคิง อี ป อัส อี ละ แตะ เซ.

7 พะเยชู อัส แม เฮี ละ อี ฆ่า อี, “อวี อัส ละ เปอะ ตัม เนอัม อี, อวี มัส ไคะ รเวือะ เส็ยก แกะ นิง. 8 เมอะ ป ฮอยจ กา อวี อี มัส ตี ป บระ ไม คะมุย. โม แกะ เซ ง่อต ไคว โม เซ. 9 อวี มัส ไคะ รเวือะ. ดัส ไก ป เส็ยก คะ ฟูช อวี อี, ฟูย เซ ช ไปน อี ป โอ ไมจ เจอ. ช โอ กๆ เส็ยกๆ ชไป ละ ช ชาวป อี ป โชม ป โอช แตะ. 10 คะมุย เซ ฮอยจ ไคว โนก ชะ โนก เต แตะ, โนก บระ ปอก แตะ, โนก ฟูช แตะ ฟูม ไม โอเอ็ช. อวี มัส ฮอยจ เจอะ นิง ช เกือช แตะ ฟูย โฮลช จีวัต แตะ. มัส เกือช ฮะ โฮลช จีวัต แตะ กุม ปอ.

11 “อวี มัส ป เกียช แลน เนอัม แกะ ตี ฟูย. ป เกียช แลน แกะ ตี ฟูย เซ ญือม ฟูม ฆรอก แกะ ฟูช แตะ. 12 ป โชม จัง เซ มัส ไคว ป แลน แกะ ไม รพาวม เนอัม แตะ. โม แกะ เซ มัส ไคว คอง อี. ญือม ชวน อี ฮอยจ บราวก เกอ, ละ ไปวช แกะ เซ, คอ ฮา อี. บราวก เกอ ฮอยจ เก็ยค แกะ เกือช แกะ เซ อาวค เฮ็ย อาวค โฮ ฆ่า อี. 13 ป โชม จัง เซ คอ นิง มัส แตะ ลุกจัง. ฮัน ไคว นิง แกะ เซ.

14 “อวี มัส ป เกียช แลน เนอัม แกะ ตี ฟูย. อวี ฟูง เงอะ แกะ ฟูช แตะ. แกะ ฟูช อวี ฟูง โรช อวี, 15 ดอก โรช ฟูง เปือะ เกอะ อวี โรช ไม ฟูง อวี เปือะ เกอะ. อวี

ญอม ยุม ขรอก แกะ ยุษ และ. ¹⁶ แกะ ยุษ อี ก ไฮญู ป โอ มัซ ไน คอก เฮี ไก โรฮ. แกะ โม เซ ไมจ โรฮ อี นัม โรฮ. แกะ โม เซ ช ง่อต ลลเอา อี. ช แปน แกะ ตี มู. ไก ป แลน ตี ปุย โน่ง. ¹⁷ อี ญอม โป่ง จีวิต และ นิง ช ไฮลย แม และ จีวิต และ เซ. มัซ เซ ป ฮรัก เปือะ เกอะ อี ซ่า อี. ¹⁸ ไก โดว ป ลู ดุย จีวิต เซ ฮา อี อี. อี มัซ ญอม โป่ง จีวิต และ เซ นิง มัซ อี รพาวม โกะ และ ไอฮ. อี ไก อัมนัด เกียช เกือช จีวิต และ. ฟวยจ เซ ไก แม อัมนัด เกียช ไฮลย แม จีวิต และ. ป เกียช ยุษ ฮู โอเอือช ดอก เซ เปือ อี มัซ ป ไฮลย ไฮะ เนอิม นิง เปือะ เกอะ,” อัส เซ.

¹⁹ โม ยิว รกัซ ลเชือช เอิน ฮา ปุ และ ซ่า ลปุง เซ. ²⁰ โม ยิว ไฮวาน ลัก อัส อี เลียก พี นิง, “มัซ ง่่าะ อี. เมอยู ง่อต เปือะ ป อัส อี?” อัส เซ ง่อน.

²¹ ง่อน อี อัส เฮี, “ลปุง ดอก เฮี มัซ โดว ป อัส ป เลียก พี นิง. พี อัม เกียช เกือช ป จัก เกียช ยู โอเอือช?” อัส เซ ง่อน.

โม ยิว ขวาท ไอฮ โดว ป อัส

พะเยชู

²² ญือม เซ มัซ ญือม ไก กัน ชลอง ปุย นิง เวียง เยรูลาเลม. ²³ มัซ เมือ โขยญ. ปุก ญือม ไฮว เลิม พะเยชู นิง ชลา ยุษ ชะโลโม กไน คาง วิฮัน. ²⁴ โม ยิว ฮอยจ แวต อี, อัส เฮี ละ อี, “ช ไก ลัง

เมอะ เมอ ช เกือช เปือะ เอะ รังมะ รพาวม เมอะ? ดัส เปือะ มัซ เนอิม พะคริต, รไฮงะ แปช เน.แจง แน เมือช,” อัส เซ.

²⁵ พะเยชู โลยฮ อี, “อี เอ็จ รไฮงะ ละ เปือะ ปังเมอ โอ เปือะ ญอม เจือ. กัน ยุษ อี เปือ รชอม เปือะ และ มัซ ป เกือช ปุย ยุง ไลลวง อี. ²⁶ โม เปะ ปังเมอ โอ เปือะ ญอม เจือ นิง โอ เปือะ มัซ มู ตี ไม่ แกะ ยี. ²⁷ แกะ ยุษ อี ง่อต ลลเอา อี. อี ยุง งะอะ ป มัซ แกะ ยุษ และ. แกะ เซ ฟวต อี. ²⁸ อี เกือช จีวิต โอ ญูอะ ไก ลอยจ ละ. ช ไก โดว ญือม ยุม อี ฮา เยอะ. ไก โดว ป ปุน ชะ ลู ฮา เตะ อี อี ตี ปุย เนอิม. ²⁹ ป เกือช แกะ เซ เนี อี มัซ เปือะ เกอะ. มัซ ป ระ ฮา โอเอือช โครยญู เจือ. ไก โดว ป ปุน ชะ ลู แกะ ยี เซ ฮา เตะ เปือะ เกอะ. ³⁰ อี ไม่ เปือะ เกอะ เอ็จ มัซ ตี,” อัส เซ.

³¹ โม ยิว ไฮวต แม ชโมะ ละ ช แล่น และ พะเยชู ซ่า อี. ³² พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “เอ็จ ไก ไฮวาน เจือ กัน ไมจ เป็ลือช อี ละ โม เปะ ป เกือช เปือะ เกอะ อี ยุษ ฮู. มัซ ซ่า กัน เมอ นิง อี ป ขวาท แล่น เปือะ อี ซ่า อี นิง ชโมะ โอ?” อัส เซ.

³³ โม ยิว โลยฮ อี ละ อี ดอก เฮี, “เอะ มัซ โดว ขวาท แล่น ปะ นิง ยุษ เปือะ กัน ไมจ. มัซ ขวาท แล่น ปะ ซ่า พามัต เปือะ พะจาว. เอ็จ มัซ เปือะ ปุย ปลัชตะะ ปังเมอ

ฆาต เกือฮ เปอะ ตี แตะ แปน พะจาว,” อັฮ เซ.

³⁴ พะเยชู โลยฮ อี, “โกตไม ยุช โม เปะ โม ไก ป ไชฮ ปุย อัง ตอก อັฮ พะจาว เฮี, ‘โม เปะ เอ็จ มัฮ เปอะ ตอก พะจาว โรฮ,’ อັฮ เซ พะจาว. ³⁵ พะทัม มัฮ โตว ป เกียฮ ฉะอะ ตี แตะ. โม ป เอ็จ โฮลฮ ลปุง พะจาว, พะจาว เอ็จ อັฮ อี มัฮ ป ตอก พะจาว. ³⁶ อี เฮี มัฮ ป เอ็จ เล็อก โน่ง พะจาว ไม่ เกือฮ อี อี ฮอยจ นิง ปลัฮตะ. คัฮ อี อັฮ ตี แตะ มัฮ กวน พะจาว โฮ, โม เปะ เกียฮ อັฮ เปอะ อี พามัต พะจาว ฆ่า ตอก เมอ? ³⁷ คัฮ อี โอ ยุช กัน ยุช เป็อะ แตะ โฮ, ปุ เจือ อี อี. ³⁸ คัฮ อี ยุช เนอิม กัน เป็อะ แตะ โฮ, ปัง โอ เปอะ เจือ อี, ไมจ เปอะ เจือ กัน ยุช ฮู, นิง ช เกือฮ แตะ โม เปะ ยุง แจง แน อาวต เป็อะ เกอะ ใน อี, ไม่ อาวต อี ใน เป็อะ เกอะ โรฮ,” อັฮ เซ. ³⁹ โม ยิว ริ แม โฮมวต อี ฆ่า อี. พะเยชู ปังเมอ ปุคแปต ตี แตะ ฮา อี.

⁴⁰ พะเยชู โฮว แม บลัฮ โกลง ยอรเค่น ลัก เต็ด ฮอยจ นา ก เกือฮ โยฮัน ปุย รัป บัปติขมา โฆะ. อาวต นา เซ. ⁴¹ โฮวาน ป โฮว เคะ อี. โม เซ อັฮ เฮี ละ ปุ แตะ, “โยฮัน ยุช โตว ป ชัมคัน ตี เจือ เนอิม. เมอะ ป อັฮ โยฮัน นิง ไลลวง ปุย เฮี ปังเมอ มัฮ ป เนอิม โครยญ เจือ,” อັฮ เซ. ⁴² นา เซ ไก โฮวาน ป อัง รพาวม แตะ นิง พะเยชู.

ลาซะโร ยุม

¹ ไก ปุย โชะ ตี ปุย, มอยฮ อี มัฮ **11** ลาซะโร. อาวต ไม่ ออระ ออดุ แตะ นิง ย่วง เบ่ทาเน็ย. ออระ อี เซ มอยฮ มาทา. ออดุ อี มัฮ มาเรีย. ² ป ตุย โทก ลอยฮ ฮอยฮ ฮง่า นิง ชวง พะโองจาว ตี โฮน อี ไม่ บวต อี นิง ฮัก แตะ เอ็จ มัฮ มาเรีย เฮี. ³ เญื่อะ เซ ออ ปุ อู ดวน ปุย โฮว เคะ พะเยชู ฆ่า. เกือฮ อี อັฮ เฮี, “พะโองจาว, ปุโฮมว ฮรั๊ก เปอะ โฮ โชะ,” เกือฮ อี อັฮ เซ ละ อี.

⁴ พะเยชู เมือต เอ็จ ฮมอง อี อັฮ เฮี, “ป โชะ อวาม อี เซ มัฮ โตว โชะ อี ละ ช ยุม แตะ, มัฮ ไก อี นิง ช แปน อี โญตชัก พะจาว ไม่ ช โฮลฮ กวน พะจาว โญตชัก แตะ นิง,” อັฮ เซ. ⁵ พะเยชู ฮรั๊ก เญื่อะ เซ เพร รันน. ⁶ เญื่อม ฮมอง อี โชะ ลาซะโร เซ พะเยชู อาวต ลั้ง นา ก อาวต แตะ เซ ลอา ชงะ ลั้ง. ⁷ กัง เคะ เอ อັฮ เฮี ละ โม ลูกซิก แตะ, “ไมจ แม เอะ โฮว ตี นิง จังวัต ยูไค,” อັฮ เซ.

⁸ โม ลูกซิก อี อັฮ เฮี ละ อี, “ปอคู, มัฮ โฆะ เนี โฆะ ตี เฮี ชาวป โม ยิว แล่น ปะ นิง ชโมะ โอ. อัม ช แม ลั้ง เปอะ นิง ลั้ง?” อັฮ เซ.

⁹ พะเยชู โลยฮ อี, “ตี ชงะ ไม่ ไก กาว ลอา ฮัวโมง? ป โฮว เมือ ก ชงะ อี โคะ ชคุด โตว, นิง เอ็จ ยู อี ฆเป็ย ป ฮอด ฮอยจ

ละ ปลั้ตะเด เฮ้. ¹⁰ ปุ โฮว เมือ ก ซาวม อี โคะ ซดอ ซ่า อี นิง โอ ซเปีย โก นิง ครอบโฮว อี," อัส เซ.

¹¹ ฟวยจ เซ อัส แม เฮ้ ละ อี, "ลาชะโร ปุโฮมว เอะ เอ โอจ. อี มัส ซ โฮว ซอเยอะ," อัส เซ.

¹² โม ลุกซิก อัส เฮ้ ละ อี, "คัส โอจ โฮติน ซ มัส ฉักแฟน อี," อัส เซ. ¹³ พะเยซุ มัส อัส อี ไม่ ยุม อี. โม เซ โคะ อี มัส โอจ อี นิง ซวัต โอจ ตะ.

¹⁴ เญือม เซ พะเยซุ อัส เฮ้ ละ อี ซโตซ, "เอ็จ ยุม ลาชะโร. ¹⁵ อี มวน รพาวม รโตง โม เปะ นิง โอ ตะ อวต นา เซ นิง ซ โฮลล โม เปะ รพาวม เจือ ตะ ซ่า อี. โมจ เอะ โฮว เคะ อี," อัส เซ ละ อี.

¹⁶ โทมา ปุ อัส ปุย กวน พรอม ละ เซ อัส เฮ้ ละ ปุโฮมว ตะ, "โมจ เอะ โฮว ดิ ไม่ ปอคู เดอิม ซ โฮลล ยุม ดิ ไม่ อี," อัส เซ.

พะเยซุ มัส ปุ เกือซ ปุย โกซ โอมแม

¹⁷ เญือม เอ็จ ฮอยจ พะเยซุ เยอ เอ็จ ฮมอง อี อวต ลาชะโร โคะ รมอยจ ตะ ป่าวน ซงะ เอ. ¹⁸ ย่าง เบ่ทาเนีย ไม่ เวียงเยรูซาเลม รโปยฮ ฮา ปุ ตะ เมาะ ลอวย กิลเมต. ¹⁹ โม ยิว โฮวาน ปุ ฮอยจ คุป ไร่ ไป พาวม มาทา ไม่ มาเรีย นิง ยุม เพร อี เซ. ²⁰ มาทา เญือม ฮมอง อี ซ ฮอยจ

พะเยซุ, โอก โฮว รซิง อี. มาเรีย ปังเมอ อวต ลัง โคะ เญืออะ ลัง.

²¹ มาทา อัส เฮ้ ละ พะเยซุ, "พะโอจจา, มัส อวต ปะ นา เฮ้, แจง โอ อี ซ ยุม เพรเยอ. ²² อี เอ็จ ยุง งะอะ ปัง มัส ปลีเยเฮ้, ปัว เปอะ ออส นิง ซ เกือซ เซ ละ เปอะ พะจา, " อัส เซ.

²³ พะเยซุ อัส เฮ้ ละ อี, "เพร เปอะ ซ โกซ โอมแม," อัส เซ.

²⁴ มาทา อัส เฮ้ ละ อี, "อี เอ็จ ยุง งะอะ ซ โกซ โอมแม เพร ตะ ซงะ ลอยจ โอเอ็ช, เญือม โกซ โอม ปุย เต็อง โอยจ อี," อัส เซ.

²⁵ พะเยซุ อัส แม เฮ้, "อี มัส ปุ เกือซ ปุย โกซ โอมแม เต็อง โอยจ อี. อี มัส โรซ จีวิต. ²⁶ เมาะ ปุ อีจ รพาวม ตะ นิง อี อี ปัง ยุม ซ โกซ โอมแม. เมาะ ปุ โก จีวิต ไม่ เจือ อี อี อี ซ ยุม โตว ดิ ซวง. ปะ อัม เจือ เปอะ โล เซ?" อัส เซ ละ อี.

²⁷ มาทา อัส เฮ้ ละ อี, "พะโอจจา, เจือเยอะ, อี เจือ เยอะ มัส ปะ พะคริต กวน พะจา ปุ ฮอยจ นิง ปลั้ตะเด เอ," อัส เซ.

²⁸ ฟวยจ อัส อี ดอก เซ, มาทา เอ็ญู กอก มาเรีย ปุ มัส ปุ ตะ. บระ อัส เฮ้ ละ อี, "ปอคู เอ็จ ฮอยจ กอก ปะ," อัส เซ. ²⁹ มาเรีย เมือค เอ็จ ฮมอง อี ซใจ เอ็น โกซ โฮว เคะ อี. ³⁰ เญือม เซ เยอ พะเยซุ ดิ เล็ยก โตว โคะ ย่าง. อวต ลัง นา ก รโตซ มาทา ยุ ตะ ลัง. ³¹ โม ยิว ปุ

อาวต ไม มาเรีย โตะ ญื่อะ อ่า, ป คูป
 ไร่ ไป พาวม อี, เมือด ยุ ซใจ มาเรีย โทษ
 โฮว, โฮว ฟาด อี ซี้ อี. มัซ แกต อี โฮว
 เยื่อม โตะ อุโมง ก รมอยจ ปุย ป ยุม เซ.

32 มาเรีย ญื่อม ฮอยจ ยู อี พะเยชู, ญุ่ม
 โป ชวง อี, อัส เฮี ละ อี, “พะโองจาว, มัส
 อาวต ปะ นา เฮี, แจง โอ อี ซ ยุม เพร
 เยอ,” อัส เซ.

33 พะเยชู ญื่อม ยู อี เยื่อม มาเรีย ไม
 โม ยิว ป ฮอยจ ไม อี, ฆวต เยื่อม โรธ ซี้
 อี. ตุก รพาวม รโดง อี. 34 อัส เฮี, “โฮว
 รมอยจ เปอะ นา เมอ?” อัส เซ. โม เซ
 โลยฮ อี, “พะโองจาว, โฮว แลน,” อัส เซ.

35 ญื่อม เซ พะเยชู เยื่อม.

36 โม ยิว อัส เฮี, “แลน เซ, เมาะ ฮรัก อี
 ลาชะโร เซ,” อัส เซ ละ ปุ้ แตะ.

37 อัส เฮี งอน, “ปุย เฮี เอ็จ มัส ป เกียฮ
 เกือฮ ป จัก ยู โอเอือ. มัส อาวต อี นา เฮี
 แจง ซ เกียฮ เกือฮ อี ปุย เฮี โอ ยุม เมอ,
 ไม เกียฮ อี?” อัส เซ.

ลาชะโร โทษ โอม แม

38 พะเยชู ตุก ลั้ง รพาวม รโดง อี. โฮว
 ฮอยจ โตะ รมอยจ. โตะ รมอยจ เซ มัส
 โตะ อุโมง. โก ซโมะ เกลาะ โตะ อี.

39 พะเยชู อัส เฮี ละ ปุย, “วิต แปฮ ซโมะ
 เซ เกือฮ โอก เมือ,” อัส เซ.

มาทา รันน ป ยุม เซ อัส เฮี ละ อี,

“พะโองจาว, ปเสี้ย เฮี เอ็จ โก ปจาวน ซงะ.
 เอ็จ ฮอย,” อัส เซ.

40 พะเยชู อัส แม เฮี, “ออี ตีน เอ็จ อัส
 ละ เปอะ โม อัส, คัส เปอะ เจือ ซ ยู เนอิม
 เปอะ โญดซัก พะจาว,” อัส เซ.

41 ฟวยจ เซ โม เซ วิต เนอิม ซโมะ เซ
 โอก. พะเยชู งาม มะลอง. อัส เฮี, “เปืออะ,
 ออี ญันตี ไม ปะ ึ่ง ฮมอง เปอะ ป อัส ออี.

42 ออี เอ็จ ยุง งอะ ฮมอง ลอป เปอะ ป อัส
 ออี อี. ออี มัส อัส ฮะ ตอก เซ ึ่ง ซ เกือฮ
 แตะ โม ป ซุง ตอง เฮี เจือ ดวน ปะ อี
 ฮอยจ,” อัส เซ.

43 ญื่อม เอ็จ ฟวยจ อัส อี ตอก เซ อัส เฮี
 เรียง, “ลาชะโร, โอก เมือ,” อัส เซ. 44 ป
 ยุม เซ โอก เอิน. ตะ ชวง อี นัน ลั้ง ึ่ง
 บัวตชูป ปอ ปุย อี. โคะ ไขญู เตี้ย ลั้ง นา อี.
 พะเยชู อัส เฮี ละ โม เซ, “กัฮ บัวตชูป กูแก
 ปุย อี เซ พลวย เกือฮ โฮว เมือ,” อัส เซ.

ปุย ฆวต ยุช ยุม ไม พะเยชู

45 โม ยิว ป เอือญ เคะ มาเรีย ป เอือญ คูป
 ไร่ ไป พาวม อี, เมือด เอ็จ ยู ป ยุช พะเยชู
 เซ, โฮวาน อึง รพาวม แตะ ึ่ง อี ซี้ อี.

46 งอน อี โฮว เคะ โม ฟารีไซ. โฮว
 รโองะ ป ยุช ป อัส พะเยชู ละ ลาชะโร เซ
 เกือฮ โม ฟารีไซ ฮมอง อี. 47 โม ซตุ ระ
 ไม โม ฟารีไซ กอก โม ซมาชิก ซพา ละ
 ซ ปีกซา คี อี ไม ปุ้ แตะ. อัส เฮี, “ไมจ
 เอะ ยุช ตอก เมอ แล? โฮวาน ลัม เลือ

ป ชัมคัน ยุส ปุย เอี. 48 คัส เอะ ลเวือง โย ปุย ช เจือ อี เตือง โอยจ แตะ. ฟวยจ เซ ปุย เมือง โรม ช ฮอยจ ยุส โลจ ไม่ วิฮัน ยุส เอะ ไม่ ปุย เมือง เอะ เตือง โอยจ เจอะ,” อัส เซ ละ ปุ แตะ.

49 โม เซ ตี ปุย อี, มอยฮ อี มัส คายาฟา. เนอิม เซ ปุกญือม แปน คายาฟา เซ ฮัวนา ชตุ ระ. อัส เอี ละ ปุย, “โม เปะ ยุง เปอะ โดว ป ตี ป เตือ ตี. 50 อัม มัส โอ เปอะ เกียฮ คิต. คัส ไก ตี ป ยุม ฆรอม โม ลัษค่อน โกะ ฮา ช โลจ ปุย เมือง เอะ เตือง โอยจ เจอะ,” อัส เซ.

51 ป อัส อี เซ มัส โดว อัส อี คัม รพาวม โกะ แตะ ไอฮ. มัส อัส อี นิง แปน อี ฮัวนา ชตุ ระ ใน เนอิม เซ. มัส ซีป อี ลปุง พะจาว. มัส พะจาว ป โบว รพาวม อี เกือฮ อี อัส ตอก เซ. มัส อัส อี พะเยชู ช ยุม ฆรอม ปุย ตี เมือง เอิน. 52 มัส โดว ฆรอม ตี เมือง เซ โน่ง. มัส ช เกือฮ อี โม ป มัส กวน พะจาว ป อาวต เฮีย อาวต ไฮ เตือง โอยจ อี เซ รโจะ แปน ปุย ตี มู. 53 เคียง ชงะ เซ จาวใน ยุส โม ยิว เซ ง่อต ตี ตอก ช ยุส แตะ ยุม ไม่ พะเยชู ฆี อี.

54 มัส เซ ป ภาระ พะเยชู โฮว ฆี อี ลลึง โม ยิว. โอท โฮว ฆี อี ฮา นา เซ โฮว ฮอยจ นิง นา ก เชือ ย่าง เลียก นิง ย่าง ตี. มอยฮ ย่าง เซ มัส เอฟรายิม. อาวต นา เซ ไม่ โม ลูกซิก แตะ.

55 ญือม เซ กัน เลียง ฉาว ยุส โม ยิว เอ็ง ช เติง เวลา อี. ปุย โอท ฮา ย่าง แตะ โฮวาน โฮว ฮาวก เวียง เยรูซาเลม กา เติง ชงะ เลียง ฉาว เซ, นิง ช เกือฮ อี ตี แตะ ชงะ คัม ปซี ปชา ยุส แตะ. 56 โม เซ ฮาวป ยุ พะเยชู. ญือม รโจะ อี โตะ วิฮัน อัส เอี ละ ปุ แตะ, “โม เปะ แกต เปอะ ตอก เมอ? เยชู เซ อัม มัส โอ อี ช ฮอยจ นิง กัน เลียง เอี?” อัส เซ. 57 โม ชตุ ระ ไม่ โม ฟารีไซ เอ็ง อัส อึง อี ละ ปุย ชโตฮ, คัส ไก ป ยุง ก อาวต พะเยชู ดวน อี รโจะ อี ละ โม โกะ แตะ เดอิม ช โฮลฮ โฮมวต อี.

มาเรีย โทก ลอยฮ นิง ชวง พะเยชู

12 ¹กา ไก กัน เลียง ฉาว แลฮ ชงะ เอ, พะเยชู โฮว แม นิง ย่าง เป่ทาเนีย. มัส ย่าง อาวต ลาชะโร นา ก เกือฮ พะเยชู ลาชะโร โทฮ โอม เนอิม ลัก ยุม แตะ เซ. ²ปุย ฟรี โชม ละ อี นา เซ. มาทา ปอก อี โชม คุม อี ไอฮ. ลาชะโร งาวม โชม ตี ไม่ พะเยชู. ³ญือม เซ มาเรีย คุย ลอยฮ ฮอยฮ ฮงกี ตี บึง ระ, มัส ป ตีก นิง เปียง แตะ. โทก อี นิง ชวง พะเยชู. บัด ชวง อี นิง ฮัก แตะ. ฮอยฮ ฮงกี ลอยฮ เซ ฟา เลีป ญืออะ เอิน.

⁴ลูกซิก พะเยชู ตี ปุย อี มัส ยุด่า อิศคาริโอต, เอ็ง มัส ยุด่า เอี ป ช โชะ

พะเยชู ละ ปุย, ⁵ อัส เฮี, “เมอຍ โอ อี โชะ
 ลอยยช เซ? มัส โชะ อี ช โฮลธ ม่า นิง อี
 ลอวย รอย เคนาริอัน เอิน. ช โฮลธ เรอิม
 ป ตก ป ญัก นิง อี,” อัส เซ. ⁶ โกะ อี อัส
 เมื่อน อี ดอก เซ มัส โดว มี ไจ ไก พวาม
 นิง ปุย ตก ปุย ญัก. มัส มัส อี ปุย บระ ปุย
 ปอก. โกะ อี เซ มัส ป ไปญ ม่า ยุส โม
 ลูกซิก ไม่ กอ บระ อี ตย ม่า เซ.

⁷ พะเยชู อัส เฮี ฆ่า อี, “ปุ เตี ปุย เฮี.
 กัน ยุส อี เฮี เกือช แปน ดอก ป แสรน อี
 อีง. เอ็จ มัส รโดง ชงะ ช รมอยจ ปุย
 อี. ⁸ ปุย ตก ปุย ญัก ช อาวต ลอป ไม่
 โม เปะ. อี ปังเมอ โอ ช อาวต ลอป ไม่
 เปอะ,” อัส เซ ละ อี.

⁹ ญ็อม เซ โม ยิว, เมือต ฮมอง อาวต
 พะเยชู นา เซ, ฮอยจ ฆ่า อี โฮวาน ปุย. มัส
 โดว ฮอยจ อี เคะ พะเยชู โน่ง. มัส โรช
 ฆวต ยุ อี ลาชะโร ป เกือช อี โกอ โอม
 เนอิม ลัก ยุม แตะ เซ. ¹⁰⁻¹¹ โม ยิว ละ
 ฮัวนา ไพรม แตะ เจือ พะเยชู โฮวาน ปุย
 เปือ ลาชะโร เซ. มัส ฆ่า เซ ป ง่อต
 โม ชตุ ระ ดอก ช ยุส โรช แตะ ยุม ไม่
 ลาชะโร ฆ่า อี.

พะเยชู เลียก นิง เวียง เยรูชาเลม

¹² ปวยช พริ เซ แม ปุย โฮวาน ป ฮอยจ
 นิง กัน เลียง ฉาว เซ ฮมอง ช ฮอยจ

พะเยชู เวียง เยรูชาเลม. ¹³ โอก โฮว ฆ่า
 อี. ตย ปุ โฮว ฮละ ดัน* ละ ช โฮว
 รชิ่ง แตะ, อัส ปุ โฮว เฮี เรียง, “ญันดี ไม่
 พะจา. เกือช ชนุก ชุก บัน ละ ป ฮอยจ
 นิง มอยช พะจา. เอ็จ มัส เนอิม กชัต ยุส
 โม อิชราเอน,” อัส เซ.

¹⁴ ญ็อม เซ พะเยชู รโดย ยุ กวน บรัง
 ตี, บุก อี. เอ็จ ปุก ดอก ป อัส พะทัม อีง
 ดอก เฮี,

¹⁵ “โม เปะ ป อาวต นิง เมือง ซีโยน, ปุ
 ฮลัต. เฮี กชัต ยุส เปอะ ฮอยจ เคะ เปอะ
 ไม่ บุก แตะ ปุ ฮอยจ กวน บรัง,” อัส เซ.

¹⁶ ญ็อม เซ โอเอ็ช ไล เซ คาว โดว คิง
 โม ลูกซิก อี. ญ็อม เอ็จ เกือช พะจา
 พะเยชู โกอ โอม ไก โญตชัก เกอ, โม เซ
 ดอก ละ อัส พะทัม อีง ไลลวง อี ดอก
 เซ, ไม่ ยุส เนอิม ปุย โอเอ็ช เซ ละ, แปน
 เนอิม ดอก อัส พะทัม อี เซ. ¹⁷ ปุย โฮวาน
 ป อาวต ไม่ พะเยชู ญ็อม กอก อี ลาชะโร
 โอก ฮา โตะ รมอยจ อี เซ, ไม่ เกือช อี
 โกอ โอม เซ, รโองะ โรช ไลลวง เซ ละ
 ปุย. ¹⁸ มัส เซ ป โฮวาน ป โฮว รชิ่ง อี ฆ่า
 อี นิง ฮมอง อี ยุส อี ป ชัมคัน เซ. ¹⁹ โม
 ฟารีไซ อัส เฮี ละ ปุ แตะ, “แลน เมือ, กัน
 ยุส อะะ ดอก ป โอ ช ไก ป มัส เฟือช. ปุย
 ตี ปลัชตะะ ฟวต ลัก เคะ ปุย เซ,” อัส เซ.

12:13* ฮละ ดัน เซ มัส ป ดอก ฮละ เพรือ. มัส ป โกว ปุย ละ รโพ แตะ โม ป นัปที แตะ.

โม กรีก ชาวป มุ พะเยซุ

20 ลลึง โม ป ฮาวก ไว พะจาว นิง กัน เลียง เซ ไก โม กรีก นิง ง่อน. 21 โม กรีก เซ โฮว เคะ ฟीलิป ปุย ยวง เปตซาอีดำ จังวัต กาลีไล. อัส เฮี ละ อี, “เอี้ยก, เอะ เอ ขวต มุ พะเยซุ,” อัส เซ. 22 ฟीलิป โฮว รโองะ อี ละ อันตะเรอา. อันตะเรอา ไม่ ฟीलิป โฮว รโองะ แม อี ละ พะเยซุ.

23 พะเยซุ อัส เฮี ละ อี, “เวลา รัป กวน ปุย ปลั้ตะเอ โญตซั๊ก แตะ เอ็ง ฮอยจ. 24 อี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ดัส โนง เฮงาะ โอ เลี้ยก โตะ ตะ โฮ, ดัส โอ ยุม โฮ, มัส ลัง ตี โนง ดอก ไพรม แตะ ลัง. ดัส เอ็ง ยุม โฮ, ซ เกิด แม เปลิ โฮวาน ฆ่า อี. 25 ป ฮรัก จีวัต โกะ แตะ โฮส ซ โฮลส ไปวส จีวัต แตะ. ป โฮ ฮรัก จีวัต โกะ แตะ โฮส นิง ปลั้ตะเอ เฮี พะจาว ซ โชะโกะ ฮรักซา นิง ปุย เซ ฮอยจ ละ โฮลส อี จีวัต โอ เญาะ ไก ลอยจ แตะ. 26 ป ขวต ยุส กัน ละ อี อี ไมจ อี ฟวต อี. ซ อวต อี นา ออส ป ยุส กัน ละ อี ซ อวต โรส นา เซ. ป ยุส กัน ละ อี อี เปอะ เกอะ ซ เกือฮ โญตซั๊ก ละ ปุย เซ.

พะเยซุ รโองะ อีง ไลลวง ซ ยุม แตะ

27 “ปลั้เอ เฮี รพาวม อี ตุก. เมอ ซ ยุส ซ อัส อี อี? อัม ซ ปุก ละ ปัว เปอะ แตะ

เกือฮ ไปน ฮา เวลา เฮี? ปุก โตว อี. เอ็ง มัส ฆ่า เวลา เฮี ป ฮอยจ เจอะ ฆ่า อี นิง ปลั้ตะเอ เอ. 28 เปอะ, ปัว เกือฮ ปะ ไก โญต ไก ซั๊ก,” อัส เซ พะเยซุ.

ญูอม เซ ลอยฮ ลเลาะ โอก เนอิม มะลอง อัส เฮี, “ออี เอ็ง โฮลส โฮะ โญตซั๊ก เกอ. ซ โฮลส แม เยอะ โญตซั๊ก เกอ,” อัส เซ. 29 ปุย โฮวาน ป ชุง นา เซ เยอ เมือด เอ็ง ฮมอง อี อัส เฮี, “มัส เนอิม บรี.” ง่อน อี อัส เฮี, “มัส อัส เตปด่า พะจาว โอเอีฮ ละ,” อัส เซ.

30 พะเยซุ อัส เฮี, “ลเลาะ เซ มัส โตว ป ฮอยจ ละ อี. มัส ฮอยจ อี ละ โม เปะ นิง ซ ไก ป มัส อี ละ เปอะ. 31 ปลั้เอ เฮี มัส เวลา รเตีฮ พะจาว ปุย ปลั้ตะเอ เฮี. ปลั้เอ เฮี พะจาว ซ โครส พี กุม ปลั้ตะเอ เฮี โอก. 32 ดัส ปุย เอ็ง ยวก อี ฮาวก ฮา ตะ โฮ, อี ซ นัม รพาวม ปุย เกือฮ ฮอยจ เคะ แตะ เตีอง โออยจ อี,” อัส เซ. 33 ป อัส อี ดอก เซ มัส รโองะ อี อีง ดอก ซ ยุม แตะ.

34 ปุย โฮวาน เซ โลยฮ อี ละ อี ฆ่า อี, “พะทัม โกตไม ยุส เอะ อัส พะคริต ซ โฮม ลอป. เมอญุ อัส เปอะ ปุย ไมจ ยวก กวน ปุย ปลั้ตะเอ เอ? กวน ปุย ปลั้ตะเอ เซ มัส ปุย?” อัส เซ ละ อี.

35 พะเยซุ โลยฮ อี, “ป ซเปีย ซ อวต ลัง ลลึง เปอะ ตี ตะ โนง. ไมจ เปอะ โฮว ญูอม ไก ซเปีย, เคอิม ป เฟียก โอ ซ เครอีป เปอะ. ป อวต ก เฟียก อี ยุง

โตว กระ ช โฮว แตะ. ³⁶เมื่อม อาวต
ลั้ง เปอะ ไม ป ซเปีย เยอ, ไมจ เปอะ อัง
รพาวม แตะ นิง ป ซเปีย เซ, เคอิม เปอะ ช
แปน ปุย บลัซ ลัก ป ซเปีย เซ," อัส เซ.

โม ยิว เจือ โตว อี ลั้ง

พะเยชู ฟวยจ อัส อี โอเอือส ไล เซ โอก
โฮว อาวต ก ไหลป อี ฮา ปุย. ³⁷ปั้ง ยุช
อี ป ซัมคัน ละ ปุย โฮวาน เจือ โม เซ ปุ
ลั้ง เจือ อี. ³⁸มัช เกิด อี ตอก เซ นิง ช
เกือช อี แปน ตอก อัส ยะซาया ป ซิป ลปุง
พะจาว อี โฮ,

"โอ พะจาว, มัช ปุย ป เจือ ป รโห่งะ
เอะ เอ? มัช ปุย นิง อี ป เปลีส พะจาว
อัมมันต์ แตะ ละ อี?" อัส เซ.

³⁹มัช เซ ป โอ อี ปุน เจือ ฆ่า อี นิง อัส
โรช ยะซาया อี ตอก เอ โฆะ,

⁴⁰"พะจาว เอ็จ เกือช ไร่ อี จัก. เกือช
รพาวม อี กอ บุง นิง โอ อี ช เจือ, มัช
เกือช ไร่ อี โอ เกียช ยุ โอเอือส ไม เกือช
อี โอเอือส โอ เกียช เลียก โตะ รพาวม อี.
โม เซ มัช โอ อี ญอม เอ็ญู เคะ อี ละ ช
เกือช อี อี โฮลช รพาวม โคระ แตะ," อัส
เซ. ⁴¹ยะซาया มัช อัส อี โอเอือส เซ นิง
โฮลช แตะ ยุ โญตซัก พะเยชู ไพรม อี ไม
รโห่งะ แตะ ไลลวง อี.

⁴²ปั้ง มัช ตอก เซ ญุก, โม จาวไน ยุช
โม ยิว โฮวาน โรช ป เจือ พะเยชู, ปั้งเมอ
โอ โรวต รโห่งะ อี นิง ฮลัด แตะ นิง

โม ฟารีไซ. ฮลัด โม ฟารีไซ โครช
แตะ โฮก ฮา โฮงชุต. ⁴³มัช ฆ่า ฮัน อี
นิง ลปุง ลี ปุย ปลัชตะ แตะ ฮา ลปุง ลี
พะจาว แตะ.

ไล รเตือช พะจาว ปุย

⁴⁴พะเยชู อัส เอ็ เรียง, "ป อัง รพาวม
แตะ นิง อี มัช โตว อัง อี รพาวม แตะ
นิง อี โน่ง. มัช โรช อัง อี รพาวม
แตะ นิง ป ดวน อี ฮอยจ. ⁴⁵ป ยุ อี
มัช โรช โฮลช อี ยุ ป ดวน อี ฮอยจ เซ.
⁴⁶ออี มัช ฮอยจ แปน เนอะ ป ซเปีย ละ ปุย
ปลัชตะ, นิง ช เกือช แตะ ป อัง รพาวม
แตะ นิง อี โอ เมืออะ อาวต นิง ก เฟียก
อี.

⁴⁷"ดัส ไก ป ฮมอง ป อัส อี อี ไม โอ อี
ยุช ตัม ป อัส อี เซ, มัช โตว อี ป รเตือช
อี. อี มัช โตว ฮอยจ นิง ช รเตือช แตะ
ปุย ปลัชตะ เกือช ลอก ตุต แตะ, มัช ฮอยจ
เจอะ นิง ช เกือช แตะ ปุย ปลัชตะ โปน
มัป. ⁴⁸ป โอ รัปคัม อี ไม โอ อี โอช ป
อัส ฮะ ไก ตี เจือ ป ช รเตือช อี. เอ็จ มัช ป
อัส อี อัง เซ ป ช รเตือช ปุย เซ เกือช ลอก
ตุต แตะ ชงะ ลอยจ โอเอือส อี. ⁴⁹ออี มัช
โตว อัส ฮะ ตัม รพาวม โกะ แตะ โอช.
มัช เปืออะ เกอะ ป ดวน อี ฮอยจ เซ ป
รโห่งะ อัง ตอก ช เกือช แตะ อี อัส ไม
ตอก เพอิก ตอม เมอะ ปุย. ⁵⁰ออี เอ็จ ญง
เงอะ มัช ป อัส พะจาว อัง เซ ป แปน จีวิด

โอ เญาะ ไก ลอยจ ละ ปุย. มัซ เซ ป อัส อี ตัม ป ดวน เปื่อะ เกอะ อี อัส ฆี อี," อัส เซ.

พะเยชู รวยจ ชวง โม ลูกซิก แตะ

13 ¹เญ่อม เซ มัซ ชงะ กา ไก กัน เสียง ฆาว. พะเยชู ยุง อี เอ็ง เติง เวลา ไมจ แตะ โอก ฮา ปลัฮตะ ละ ช เอ็ญู แตะ เคะ เปื่อะ แตะ. พะเยชู ฮรัก เนอิม ลูกซิก แตะ นิง ปลัฮตะ เอ็. มัซ ฮรัก อี ฮอยจ ละ ก ลอยจ อี.

²⁻³พี ระ เอ็จ กุม รพาวม ยุด่า ป มัซ กวน ซีโมน อิชคาริโอต เกือฮ อี ฆวด รโจฮ พะเยชู ละ ปุย. ปุ เซ พะเยชู โม ลูกซิก อี โชม ดิ โม ปุ แตะ. พะเยชู เอ็จ ยุง อี อัง เปื่อะ แตะ โอเอ็ฮ นิง ลวัง บังคับ แตะ โครยญู เจือ. ยุง มัซ แตะ ปุย ฮอยจ เนอิม นิง พะจาว โม ยุง อี ช เอ็ญู แม แตะ เคะ พะจาว. ⁴โกฮ ฆี อี ลไล โชม แตะ. ปอยจ อัง ลปี กพริ แตะ. ดุย โคะ ไฆญู ดิ ปลัฮ ปุก อี โม ญวาย แตะ. ⁵ดุย ลเล รอวาม โตะ เขื่อม โบลง. รวยจ ชวง โม ลูกซิก แตะ นิง อี. ปวัต อี นิง โคะ ไฆญู ปุก โม ญวาย แตะ เซ.

⁶ฮอยจ เคะ ซีโมน เปโตร. เปโตร ไฆมญู อี, "พะโอัจจาว, ปะ อัม ช รวยจ เปื่อะ ชวง อี?" อัส เซ.

⁷พะเยชู โลยฮ อี, "ป ยุฮ อี ปลัฮ เอ็

คาว โตว คิง เปื่อะ. ช คาว คิง เปื่อะ เข็ยง เอ็," อัส เซ ละ อี.

⁸เปโตร อัส เอ็, "ออี ญูอม โตว เกือฮ ปะ รวยจ ชวง แตะ เฟือฮ เอ็น," อัส เซ.

พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, "ดัฮ อี โอ โฮลฮ รวยจ ชวง เปื่อะ โฮ, มัซ เปื่อะ โตว ปุย ใน อี," อัส เซ ละ อี.

⁹ซีโมน เปโตร อัส เอ็ ละ อี, "พะโอัจจาว, ดัฮ มัซ ดอก เซ มัซ โตว ชวง งอะ โน่ง. มัซ เตะ เอะ โม ไกญู ญูอะ ดิ," อัส เซ ละ อี.

¹⁰พะเยชู อัส เอ็ ละ อี, "ป เอ็จ ฮาวม เมอ ปัง โอ เญาะ ฮาวม, รวยจ ชวง แตะ โน่ง, เอ็จ ชงะ เตือง โม่ว แตะ. โม เปะ เอ็จ ชงะ เปื่อะ, ปังเมอ โอ เปื่อะ ชงะ โครยญู โฆะ แตะ," อัส เซ. ¹¹พะเยชู เอ็จ ยุง อี ดัว ป ช โชะ แตะ ละ ปุย เซ. มัซ เซ ป อัส อี โม เซ โอ ชงะ ฆี โครยญู โฆะ แตะ.

¹²เญ่อม เอ็จ ฟวยจ รวยจ อี ชวง โม ลูกซิก แตะ จาวป แม ลปี แตะ, ฟวยจ เซ งวาม. อัส เอ็ ละ อี, "โม เปะ อัม เอ็จ คาว คิง เปื่อะ ป ยุฮ อี ละ เปื่อะ เอ็? ¹³โม เปะ เอ็จ อัส เปื่อะ ปอคู เน. อัส เปื่อะ พะโอัจจาว เน. เอ็จ ปุก ป อัส เปื่อะ เซ. อี มัซ เนอิม ดอก อัส เปื่อะ เซ. ¹⁴ดัฮ อี ป มัซ ปอคู โม พะโอัจจาว ยุฮ เปื่อะ รวยจ ชวง โม เปะ โฮ, โม เปะ เอ ไมจ โรฮ เปื่อะ รวยจ ชวง ปุ แตะ ดอก เซ โรฮ.

15 อี เอ็จ ยุษ อีจ ปีม อี ละ โม เปะ นิง ซ เกือฮ แต่ะ โม เปะ ยุษ ตอก ป ยุษ อี ละ โม เปะ โรฮ. 16 อี อัส ละ โม เปะ ตัม เนอิม อี, กวนใจ ระ โตว ฮา ปอเลียง แต่ะ. ป โฮว ระ โตว โรฮ ฮา ป ดวน แต่ะ โฮว. 17 โม เปะ ดัส เปอะ เอ็จ ยุง โอเอือเฮี โฮ, ดัส เปอะ ยุษ ตัม เซ ซ โฮลฮ เนอิม เปอะ รพาวม ไมจ มวน แต่ะ เปือ อี.

18 “อี มัส โตว อัส ไม โม เปะ โครยญ โฆะ เปอะ. เอ็จ ยุง เงอะ โม ป เลือก แต่ะ อีจ เงอ. ป อัส พะทัม ซ เกิด เซ บังเมอ ไมจ อี เกิด ตอก อัส อี เฮี,

“ป โชม ฮาวป ยุษ อี เอ็จ ลเตือฮ แม เตือฮ อี นิง ล่อยจ แต่ะ.” อัส เซ พะทัม.

19 “โอเอือเฮี ไล เฮี อี อัส ละ โม เปะ กา เกิด อี นิง ซ เกือฮ แต่ะ โม เปะ เจือ มัส แต่ะ ปุย เซ. 20 อี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ป รัปคัม ปุย ดวน อี ฮอยจ, ปุย เซ มัส โรฮ รัปคัม อี อี โรฮ. ป รัปคัม อี มัส โรฮ รัปคัม อี ป ดวน อี ฮอยจ โรฮ,” อัส เซ.

พะเยชู รโองะ ป ซ รโจฮ แต่ะ ละ ปุย .

21 ญืออม เอ็จ ฟวยจ อัส พะเยชู โอเอือฮ ตอก เซ เยอ ตุก รพาวม. อัส แม เฮี, “อี อัส ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ปุย ไน โม เปะ ไก ตี ปุย ป ซ รโจฮ. อี ละ ปุย เยอ,” อัส เซ.

22 โม ลุกซิก อี รังมะ เอ็น รพาวม ฆ่า อี. แลน ปุ แต่ะ ฆ่า อี. ยุง โตว ป ซ มัส ซ มอยฮ อี ป อัส อี เซ. 23 ลุกซิก อี ป ฮรัค พะเยชู ตี ปุย เยอ ฮาวต โบ พะเยชู. 24 ซีโมน เปโตร ลเปือฮ เตะ แต่ะ ละ ปุย เซ. อัส เฮี ละ อี, “ไมจ เปอะ โฮมญ มอยฮ อี ป อัส อี เซ,” อัส เซ.

25 ลุกซิก เซ ไบรจ ซติ โบ พะเยชู ฆ่า อี. อัส เฮี ละ อี, “พะโองจาว, มัส อัส เปอะ ไม ปุย ป อัส เปอะ เซ?” อัส เซ.

26 พะเยชู โลยฮ อี, “อี กอยฮ คโนมปัง ละ ป ฮอย เอ็จ มัส ปุย เซ,” อัส เซ. ญืออม เซ พะเยชู ซิต คโนมปัง ตี มวยญ, กอยฮ อี ละ ยุด่า กวน ซีโมน อิชคาริโอต. 27 ญืออม เอ็จ ฟวยจ โชม ยุด่า คโนมปัง ตี มวยญ เซ เลียก ฮาวต ซาดัน กไน อี.

พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “เมอะ ป ซ ยุษ เปอะ ซใจ แปฮ ยุษ,” อัส เซ ละ อี. 28 โม ป โชม ตี ไม อี เซ คาว โตว ใจ อี ป อัส พะเยชู ละ ปุย เซ. 29 ง่อน อี โคะ อี มัส ฆ่า ไปญ ยุด่า มวี ยุษ โม ลุกซิก. แกต อี มัส ดวน พะเยชู อี โฮว รวี ป ไมจ โกว ญืออม เลียง ปุย ปุ แต่ะ. ง่อน อี โคะ อี มัส เกือฮ อี เรอิม ป ตุก ป ญัก นิง มวี เซ. 30 ยุด่า ญืออม เอ็จ ฟวยจ โชม อี ป กอยฮ พะเยชู ละ แต่ะ เซ โกฮ โฮว เอ็น. ญืออม เซ มัส เมือ ก ซาวม อี.

พะเยชู เกือฮ มวยญ ตอม โคระ ละ ลูกซิก แตะ

³¹ ญ็อม เอ็จ โฮว ยุด่า เซ, พะเยชู อ้อ เอ็, “กวน ปุย ปล้อตะ เอ็จ โฮลส โญตซั๊ก แตะ ปล็ย เอ็. พะจาว โฮลส โรส โญตซั๊ก แตะ เป็อ อี. ³² ด้อ พะจาว โฮลส โญตซั๊ก แตะ เป็อ อี, พะจาว ซ เกือฮ โรส โญตซั๊ก แตะ ละ อี, ซ เกือฮ อี ละ อี ปล็ย เอ็ เอ็น.

³³ “โม เปะ ป ม้อ กวน เนอะ, อี ซ อาวต ลั้ง โม โม เปะ ตี ตะ โน่ง. โม เปะ ซ ซาวป เปอะ อี. ปล็ย เอ็ อี อ้อ ละ เปอะ ตอก อ้อ ตะ ละ โม ยิว, ก โฮว อี เก็ยฮ โฮว เปอะ โตว นิ่ง.

³⁴ “ออี เกือฮ มวยญ ตอม โคระ ละ เปอะ ตี มวยญ. โมจ เปอะ ฮรั๊ก เว็อง ปุ แตะ. อี ฮรั๊ก โม เปะ ตอก ออฮ โม เปะ โมจ โรส เปอะ ฮรั๊ก ปุ แตะ ตอก เซ โรส. ³⁵ ด้อ โม เปะ ฮรั๊ก เว็อง ปุ แตะ โฮ, ปุย เต็อง โอยจ อี ซ ยุง ม้อ เปอะ ลูกซิก อี ฆ่า อี,” อ้อ เซ ละ อี.

³⁶ ซึโมน เปโตร อ้อ เอ็ ละ อี, “พะโอ่งจาว, ซ โฮว เปอะ ก เมอ?” อ้อ เซ.

พะเยชู โลยฮ อี, “ก ซ โฮว อี เซ ปล็ย เอ็ เก็ยฮ ฟวต เปอะ โตว อี นิ่ง. เซ็ยง เอ็ บั้งเมอ เก็ยฮ ฟวต เปอะ,” อ้อ เซ ละ อี.

³⁷ เปโตร อ้อ แม เอ็ ละ อี, “พะโอ่งจาว, เมอญ โอ เก็ยฮ ฟวต ปะ ปล็ย เอ็? อี ซ ญอม ยุม ตัง เปอะ,” อ้อ เซ.

³⁸ พะเยชู โลยฮ อี, “ปะ อัม ซ ญอม เนอิม เปอะ ยุม ตัง อี? อี อ้อ ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, การเอาะ แอ ซ เมอะ เปอะ ยุง แตะ อี ลอวย โฮน,” อ้อ เซ ละ อี.

พะเยชู ม้อ คระ ป ฮอยจ เม็อง มะลอง

¹ ฟวยจ เซ พะเยชู อ้อ เอ็, “ปุ เกือฮ **14** ตี เปอะ เต็อด เนอะ ฮอน ใจ. เอ็จ อีจ เปอะ รพวม ตะ นิ่ง พะจาว. โมจ โรส เปอะ อีจ รพวม ตะ นิ่ง อี โรส. ² นิ่ง ญ็อะ เป็อะ เกอะ ไก ก อาวต ปุย นิ่ง โฮวน โดฮ. อี ม้อ ซ โฮว แฮรป เต็ยป ก อาวต ก โฮม โม เปะ ตี โดฮ. ม้อ โอ อี ม้อ ป เนอิม อี รโฮงะ โตว ละ เปอะ. ³ ด้อ เอ็จ ฟวยจ แฮรป เต็ยป ก อาวต ก โฮม โม เปะ อี ซ ฮอยจ แม เยอะ. ซ ตาว โม เปะ ฮอยจ ก อาวต โกะ ตะ. อาวต เตอะ นา ออฮ ซ เกือฮ โรส โม เปะ อาวต นา เซ โรส. ⁴ โม เปะ เอ็จ ยุง เปอะ คระ ป ซ ฮอยจ นา ก ซ โฮว อี อี,” อ้อ เซ ละ อี.

⁵ โทมา อ้อ เอ็ ละ อี, “พะโอ่งจาว, เออะ เอะ ยุง โตว นา ก ซ โฮว ปะ. เออะ ซ ยุง คระ เซ ตอก เมอ?” อ้อ เซ ละ อี.

⁶ พระเยซู อัส เฮี ละ อี, “อวี มัส ฮะ กระ เซ, มัส ลปุง เนอิม, มัส จีวิต. ไก โตว ป ฮอยจ เคะ เปือะ เกอะ โนก ฮา กระ ยี อี. ⁷ โม เปะ ดัส เปอะ เอ็จ ยุง อวี โฮ ช ยุง โรส เปอะ เปือะ เกอะ. หมอม เฮี โฮว ไป นา เยอ เอ็จ ยุง เปอะ เปือะ เกอะ. เอ็จ โฮลส เปอะ ยู เปือะ เกอะ,” อัส เซ ละ อี.

⁸ ฟीलิป อัส เฮี ละ อี, “พะโองจาว, เปลีส เปือะ เปอะ เนิ, เกือส เอะ ยู เดอิม ช ฟวยจ รพาวม นิง,” อัส เซ.

⁹ พระเยซู อัส เฮี ละ อี, “ฟीलิป, เอ็จ เล็ญ อาวต เตอะ ไม โม เปะ เอ. อัม มัส โอ เปอะ ตี ยุง อวี ลัง? ป เอ็จ ยู อวี อี เอ็จ มัส โรส ยู อี เปือะ เกอะ. เมอยุ ดวน เปอะ อวี เปลีส เปือะ แตะ ละ แตะ? ¹⁰ โม เปะ ไม เปอะ เจือ อาวต อวี ใน เปือะ เกอะ ไม อาวต โรส เปือะ เกอะ ใน อวี อี? ป อัส ฮะ ละ โม เปะ เอ มัส โตว อัส ฮะ ตัม รพาวม โกะ แตะ โฮส. เปือะ เกอะ ป อาวต กใน อวี อี ปังเมอ ยุส กัน ยุส แตะ กใน อวี. ¹¹ ไมจ เปอะ เจือ อาวต อวี ใน เปือะ เกอะ ไม อาวต เปือะ เกอะ ใน อวี. โต เซ อี ไมจ เปอะ เจือ อวี เปือ กัน ยุส ฮู เซ. ¹² อวี อัส ละ โม เปะ ตัม เนอิม อี, ป อัง รพาวม แตะ นิง อวี อี กัน ยุส อวี ช ยุส โรส อี. ช ยุส กัน ระ ไล ฮา เซ แม หม่า ช โฮว อวี เคะ เปือะ เกอะ. ¹³ ปัว เปอะ อวี ยุส ละ แตะ ตอก ออฮ เปือ มอยฮ แะ, ช ยุส ละ เปอะ ตอก เซ นิง ช เกือส

ฮะ เปือะ เกอะ ไก โญต ไก ชัก เปือ กวน แตะ. ¹⁴ ปัว เปอะ ออฮ เปือ มอยฮ แะ ช เกือส เซ ละ เปอะ.”

พะจาว ช เกือส ลปุง แตะ ฮอยจ

¹⁵ “โม เปะ ดัส เปอะ ฮรัก อวี ช ยุส โรส เปอะ ตัม ลปุง ชตอก อวี แตะ. ¹⁶ อวี ช ปัว นิง เปือะ เกอะ. ช เกือส ป เรอิม เปอะ ฮอยจ ตี ปุย นิง ช เกือส อี อาวต ลอป ไม เปอะ. ¹⁷ ป เรอิม เปอะ เซ เอ็จ มัส ลปุง พะจาว ป เกือส ปุย ยุง ลปุง เนอิม. ปุย ปลัซเตะ ปุน รัป โตว อี นิง โอ อี ยู ไม โอ อี ยุง ป มัส อี. โม เปะ เอ็จ ยุง เปอะ ป มัส อี, มัส หม่า เอ็จ อาวต อี ไม โม เปะ ไม ช อาวต โรส อี กใน เปอะ. ¹⁸ อวี ช ละ ช โปวส โตว โม เปะ. เกือส โตว โม เปะ อาวต โน่ง ชุง เตียง. อวี ช ฮอยจ เคะ เปอะ. ¹⁹ ไก ลัง ตี เตะ โน่ง ช ยู ลัง ปุย ปลัซเตะ อวี อี. โม เปะ ปังเมอ ช โฮลส ลัง เปอะ ยู อวี. ไอม อวี ตอก ออฮ โม เปะ ช ไอม โรส เปอะ ตอก เซ. ²⁰ เมือม เซ เยอ ช ยุง เปอะ อาวต อวี ใน เปือะ เกอะ ไม อาวต โม เปะ ใน อวี โรส, ตอก โรส อาวต อวี ใน โม เปะ โรส. ²¹ ป อาวต ไม ลปุง ชตอก อวี อี ไม ยุส อี ตัม ลปุง เซ, มัส ปุย เซ ป ฮรัก อวี อี. ป ฮรัก อวี อี เปือะ เกอะ ช ฮรัก โรส อี ปุย เซ เยอ. อวี ช ฮรัก โรส โฮะ ไม ช เปลีส แตะ ตี แตะ ละ ปุย เซ,” อัส เซ.

22 ยูด้า ดิ ปุย อี เช, มัธ โทว ยูด้า อิชคาริโอต, อัส เฮี ละ อี, “พะโองจาว, มัธ ไล เมอ ช เปลีส เปอะ ดิ แตะ ละ เอะ เอ, โอ เปอะ ช เปลีส ดิ แตะ ละ ปุย ปลัฮตะ เอ?” อัส เช ละ อี.

23 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ปุย ดัฮ ฮรัก อี ช ยุฮ อี ตัม ลปุง อัส อี ละ แตะ. เปื่อะ เกอะ ช ฮรัก ปุย เช. เปื่อะ เกอะ ไม อี อี ช ฮอยจ เคะ อี. ช อาวต ดิ ไม. 24 ป โอ ฮรัก อี อี ติน โอ ช ยุฮ อี ตัม ป อัส อี. ลปุง ฮมอง เปอะ อัส อี อี เฮี มัธ โทว ลปุง อี โอฮ, มัธ ลปุง เปื่อะ เกอะ ป ดวน อี ฮอยจ เช.

25 “ลปุง ไล เฮี อี เอ็จ อัส ละ โม เปะ ญ็อม อาวต ลั้ง แตะ ไม เปอะ. 26 ป ช เรอิม เปอะ เช มัธ ลปุง พะจาว ป ดวน เปื่อะ เกอะ ฮอยจ เปื่อ รชอม อี. ปุย เช ช เพอิก โม เปะ โครยญู เจื่อ. ช เกื่อฮ โม เปะ โตก ละ ป อัส อี ละ เปอะ เช โครยญู เจื่อ. 27 อี เกื่อฮ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม ละ เปอะ. ไมจ เปละ ลโลวง พาวม ยุฮ อี ป เกื่อฮ ฮะ ละ โม เปะ ตอก โทว โอเอ็ฮ ป เกื่อฮ ปลัฮตะ เฮี ละ เปอะ. ปุ เกื่อฮ ดิ เปอะ เค็อด เนื่อะ ฮอน ใจ. คัน โทว ฮลัด เต็จ.

28 “โม เปะ เอ็จ ฮมอง เปอะ ป อัส อี ละ แตะ ตอก เฮี, ‘ออี ช โฮว ฮา เปอะ, ปั้งเมอ ช แม ลั้ง เคะ เปอะ,’ อัส เช ละ เปอะ. โม เปะ ดัฮ เปอะ ฮรัก อี ติน

ช มวน รพาวม เปอะ นิง ช โฮว อี เคะ เปื่อะ เกอะ, มัธ ฆ่า มัธ เปื่อะ เกอะ ป ระ ฮา อี. 29 อี เอ็จ อัส ละ โม เปะ กา เข็ยง เกิต อี นิง ช เกื่อฮ แตะ โม เปะ เจื่อ ญ็อม เอ็จ เกิต อี. 30 เข็ยง เฮี อี ญะวะ ช โฮลฮ โทว ลปุง ไม โม เปะ โฮวน นิง เอ็จ ช ฮอยจ พี กุม ปลัฮตะ เฮี. พี เช ไก โทว อัมนัด ระ ฮา อี. 31 อี มัธ ญอม ยุฮ ตัม ป ดวน เปื่อะ เกอะ อี ยุฮ โครยญู เจื่อ, นิง ช เกื่อฮ ฮะ ปุย ปลัฮตะ เฮี ยุง ฮรัก อี เปื่อะ เกอะ.

“โกฮ, ไมจ เอะ โฮว ฮา นา เฮี,” อัส เช.

พะเยชู ตอก โคะ อะงุน

1 พะเยชู อัส เฮี, “ออี มัธ โคะ 15 อะงุน เนอิม. เปื่อะ เกอะ มัธ ป แรม เนอิม รซัฮ ปุยจ อี. 2 กัก ยุฮ อี ป โอ ไก เปลิ อี ด่วยฮ โปวฮ อี โครยญู กัก อี. กัก เปลิ อี รซัฮ อี ละ ช เกื่อฮ แตะ เกลฮิม เปลิ ฮา ไพรม แตะ โครยญู กัก อี. 3 โม เปะ เอ็จ ชงะ เปอะ เปื่อ ลปุง รโฮงะ อี ละ แตะ. 4 ไมจ เปอะ รโจะ ดิ รพาวม แตะ ไม อี. อี ช รโจะ โรฮ รพาวม แตะ ไม โม เปะ โรฮ. กัก อี เก็ยฮ เปลิ โน่ง โทว โอฮ โนก ฮา ติต ลั้ง แตะ ไม โคะ อี. โม เปะ เก็ยฮ เปลิ เปอะ โทว โรฮ นิง โคะ แตะ โอฮ โนก ฮา รโจะ เปอะ รพาวม แตะ ไม อี.

5 “อ้อ มัธ โคะ อะงุน. โม่ เปะ มัธ เปอะ กัก อี้. ป รโจะ รพาวม แตะ ไม่ อ้อ, อ้อ ช รโจะ โรฮ รพาวม แตะ ไม่. ปุย เซ ช เกลฮีม เพลิ ฆ่า อี้. โนก ฮา อ้อ อี้, โม่ เปะ เกียฮ ยุฮ เปอะ โดว โอเอือส ตี เจือ เนอิม. 6 ดัฮ ไก ป โอ รโจะ รพาวม แตะ ไม่ อ้อ อี้, ปุย เซ ช ดอก โรฮ กัก โคะ ด่วยฮ ปุย โปวฮ โฮ. พวยจ เซ ช ตูไต ซออฮ. ช ซพระะ ปุย ตอง โตะ งอ เกือฮ ฮะ ล่อยญ. 7 โม่ เปะ ดัฮ เปอะ รโจะ รพาวม แตะ ไม่ อ้อ ไม่ อาวต ลปุง อ้อ นิง เปอะ โฮ, ปัว เปอะ ออฮ นิง เงอะ ช เกือฮ เซ ละ เปอะ. 8 เปืออะ เกอะ โฮลฮ รัป โญตซัก แตะ เปือ เกลฮีม เพลิ โม่ เปะ. เอ็จ แจง นิง เซ มัธ เปอะ ลูกซิก อ้อ อี้.

9 ฮรัก เปืออะ เกอะ อ้อ เมอะ ออฮ, อ้อ เอ็จ ฮรัก โรฮ โม่ เปะ เมอะ เซ โรฮ. ไมจ เปอะ อาวต ตอน อาวต ฮมัน ตัม รพาวม ฮรัก อ้อ. 10 โม่ เปะ ดัฮ เปอะ ยุฮ ตัม ลปุง ซดอก อ้อ ละ แตะ, ช อาวต ตอน อาวต ฮมัน เปอะ ตัม รพาวม ฮรัก เกอะ, ดอก โรฮ ยุฮ อ้อ ตัม ลปุง ซดอก เปืออะ เกอะ ละ แตะ, ไม่ อาวต ตอน อาวต ฮมัน เนอะ ตัม รพาวม ฮรัก อี้. 11 โอเอือส ไล เอ็ย อ้อ เอ็จ อ้อ ละ โม่ เปะ นิง ช เกือฮ ฮะ รพาวม ไมจ มวน แตะ อาวต กไน โม่ เปะ, ไม่ ช เกือฮ ฮะ โม่ เปะ ไมจ มวน รพาวม กุม ปอ. 12 เอ็จ มัธ เอ็ย ป มัธ ลปุง ซดอก อ้อ เปอะ, ไมจ เปอะ ฮรัก เวือง ปุ แตะ ดอก

ฮรัก อ้อ โม่ เปะ โรฮ, อ้อ เซ. 13 ญูอะ ช ไก โดว ป ระ รพาวม ฮรัก โฮฮ ฮา เอ็ย, มัธ ฮรัก อี้ ปอ ปุน เกือฮ อี้ จีวิต แตะ ฆรอ ปุโฮมว แตะ. 14 โม่ เปะ ดัฮ เปอะ ยุฮ ตัม ป ดวน อ้อ แตะ ยุฮ โฮ, เอ็จ มัธ โรฮ เปอะ ปุโฮมว อ้อ อี้. 15 อ้อ ญูอะ อ้อ โดว โม่ เปะ มัธ กวนใจ แตะ, นิง โอ กวนใจ เซ ยุง ป ยุฮ ปอเลียง แตะ. อ้อ อ้อ ปุโฮมว ละ โม่ เปะ นิง เอ็จ รโงะ อ้อ ป ฮมอง แตะ เนอิม นิง เปืออะ เกอะ ละ โม่ เปะ โครยญู เจือ. 16 โม่ เปะ เลือก เปอะ โดว อ้อ. อ้อ ป เลือก โม่ เปะ เอ ไม่ เกือฮ โม่ เปะ แปน ป โฮว ละ แตะ. มัธ เกือฮ โม่ เปะ ไก เพลิ ไม่ เกือฮ เพลิ เปอะ เซ ไก ลอป. ปัว เปอะ ออฮ เปือ มอยฮ อ้อ เนอิม นิง เปืออะ เกอะ, ช เกือฮ เซ ละ เปอะ. 17 มัธ เอ็ย ลปุง ซดอก อ้อ อ้อ ละ เปอะ, ไมจ เปอะ ฮรัก เวือง ปุ แตะ.”

ปุย ปลัฮเตะ ช เกละ ยุ ป เจือ

พะจาว

18 “ดัฮ ปุย ปลัฮเตะ เอ็ย เกละ ยุ โม่ เปะ, ไมจ เปอะ ไตม ดอก เอ็จ เกละ อี้ ยุ อ้อ รกา. 19 ดัฮ โม่ เปะ มัธ ปุย ปลัฮ ลัก ปลัฮเตะ โฮ, ปุย ปลัฮเตะ ติน ช ฮรัก โม่ เปะ นิง มัธ เปอะ ไม่ อี้. อ้อ ปังเมอ เอ็จ เลือก โม่ เปะ เกือฮ ตัง โนง ฮา ปุย ปลัฮเตะ. มัธ เกือฮ เปอะ โอ มัธ ปลัฮ ลัก ปลัฮเตะ. มัธ เซ ป เกละ ปุย ปลัฮเตะ ยุ

โม เปะ ฆ่า อี. ²⁰ โมจ เปอะ ไตม ป อ้อ อี ละ แตะ, 'ลูกจ้ง ระ ไตว ฮา ปอเลียง แตะ,' เอ็ง อ้อ เซ ละ เปอะ. ด้อ โม เซ โคมเฮง อี, ตีน ช โคมเฮง โรฮ โม เปะ โรฮ. ด้อ โม เซ ยุช ตัม ป อ้อ อี โฮ, ตีน ช ยุช โรฮ อี ตัม ป อ้อ โม เปะ โรฮ. ²¹ เมอะ ป ยุช ปุย ละ เปอะ โครยญู เจือ ม้อ ยุช อี ละ โม เปะ เปื่อ ที เปอะ อี, นิง โอ อี ยุง ป ดวน อี ฮอยจ. ²² ม้อ โอ อี ฮอยจ รโห่ง ละ อี ไก ไตว พิต อี. ปเลียง เอี เจือะ ไก ไตว ตอก ช เกียช ก้อ อี ตี แตะ ฮา พิต ยุช แตะ. ²³ ป เกละ ยู อี อี ม้อ โรฮ เกละ อี ยู เปื่อะ เกอะ. ²⁴ ม้อ โอ อี ยุช กั้น ยุช แตะ ลลิ่ง อี ป โอ ปุย ไฮญู ไฮลช ยุช, โม เซ ช ลอก ไตว ตุด ฆ่า อี. เคียง ยู อี กั้น ชัมคั้น ยุช ฮู เซ, ปังเมอ เกละ ลั่ง ยู อี ไม่ เปื่อะ เกอะ ฆ่า อี. ²⁵ โอเอือ ลอ เอี ปังเมอ จัมเปน อี ไก นิง ช เกือช อี เกิด ตอก อ้อ พะทัม โกตไม ยุช อี ช เกิด โฮ. อ้อ เอี, 'โม เซ ม้อ เกละ อี ยู อี เตอง โอ อี ไก ลอ เพื่อช,' อ้อ เซ พะทัม.

²⁶ "อ้อ ช เกือช ป เรอิม เปอะ ฮอยจ เคะ เปอะ เนอิม นิง เปื่อะ เกอะ. ป เรอิม เปอะ เซ เอ็ง ม้อ ลปู พะจาว ป เกือช ปุย ยุง ลปุง เนอิม เซ. เจือม เอ็ง ฮอยจ อี เคะ เปอะ ช รโห่ง ที ลอวาง อี ละ เปอะ. ²⁷ โม เปะ ช ไฮลช โรฮ เปอะ รโห่ง ที ลอวาง อี นิง ฮาวต เปอะ ไม่ อี เนอิม เมื่อ โรง อี."

¹ "โอเอือ ลอ เซ เยอ อี เอ็ง อ้อ **16** ละ โม เปะ นิง ช เกือช แตะ โม เปะ โอ ลฮู ลไฮ. ² โม เซ ช โครฮ โม เปะ โอ กฮา โห่งชุด ยุช แตะ. ช ฮอยจ เนอิม ตี เวลา. เจือม เซ เมอะ ป ช ยุช ยุม ไม่ โม เปะ เอ, ช โคะ อี ม้อ ยุช แตะ กั้น ปุก ละ พะจาว. ³ โอเอือ ลอ เซ ม้อ ช ยุช อี นิง โอ แตะ ยุง เปื่อะ เกอะ ไม่ โอ แตะ ยุง อี. ⁴ อี รโห่ง อ้าง ละ โม เปะ ลอ เอี เยอ, นิง ช เกือช แตะ โม เปะ ไตก ละ ป อ้อ อี ละ แตะ เจือม เอ็ง เติง เวลา อี. โอเอือ ลอ เซ อี ตี รโห่ง ไตว ละ เปอะ เนอิม เมื่อ โรง อี, นิง ฮาวต ลั่ง แตะ ไม่ เปอะ.

กั้น ยุช ลปู พะจาว

⁵ "ปเลียง เอี อี ช เอีญู เคะ ป ดวน แตะ ฮอยจ เซ. โม เปะ ไฮมญู เปอะ ไตว อี นิง กระจ ช ไฮว เยอะ ตี ตี เนอิม. ⁶ เคียง อ้อ อี ลอ เซ ละ เปอะ ตุก รพาวม เปอะ ฆ่า อี. ⁷ อี ปังเมอ อ้อ ลปุง เนอิม ละ เปอะ. กั้น เอีญู อี อี ม้อ ป ไก ป ม้อ ละ โม เปะ. ด้อ อี โอ เอีญู โฮ ป เรอิม เปอะ เซ ช ฮอยจ ไตว เคะ เปอะ ฆ่า อี. ด้อ อี เอีญู โฮ อี ช ดวน ปุย เซ ไฮว เคะ โม เปะ. ⁸ เจือม เอ็ง ฮอยจ ป เรอิม เปอะ เซ, ช เกือช ปุย ปลัชตะ ยุง ม้อ แตะ ปุย ม้อ. ช เกือช อี ยุง ป ม้อ กั้น ซี กั้น ไฮ. ช เกือช โรฮ อี ยุง ลอวาง ช รเตือ พะจาว

ปยุ. 9 ไลลวง มัป ยุส อี ช ยุง ที อี นิง โอ อี เจือ อี. 10 ไลลวง กัน ชี กัน ไช เซ ช ยุง ที อี เปือ เอ็ญ อี เคะ เปือะ เกอะ. โม เปะ ญะ ช โฮลส เปอะ โดว ย อี. 11 ไลลวง ช รเด็ช พะจาว ปยุ ช ยุง ที อี นิง เอ็จ ฟวยจ รเด็ช พะจาว พี กุม ปลั้ชเตะ เอ็.

12 “ออี ไก ลั้ง โหวน เจือ ป ช อ็ฮ ฮะ ละ โม เปะ เอ. ปล็ย เอ็ โม เปะ ปั้งเมอ โอ เปอะ ตี ปุน ง่อต. 13 คั้ช ลปุ พะจาว ป เกือช ปยุ ยุง ลปุง เนอ็ม เอ็จ ฮอยจ โฮ, ช เกือช โม เปะ ยุง ลปุง เนอ็ม โครยญู เจือ. มัฮ โดว ช อ็ฮ อี ตัม รพาวม โกะ แตะ โอช. ช ฮมอง ไล ออย, ช อ็ฮ ไล เซ. ช รโงะ โอเอ็ช ป ช เกิด ลักกา แตะ ละ เปอะ. 14 ลปุ เซ ช เกือช อี โฮลส โญตชั๊ก มัฮ เปือ รัป อี โอเอ็ช เนอ็ม นิง อี ไม่ ช ชีป แม อี ละ โม เปะ. 15 โอเอ็ช ยุส เปือะ เกอะ เมาะ ไก อี, มัฮ โรช ป ยุส อี โครยญู เจือ. มัฮ เซ ป อ็ฮ อี ละ เปอะ ฆี อี ตอก เอ็, ‘ลปุ พะจาว ช รัป โอเอ็ช เนอ็ม นิง อี ไม่ ช ชีป แม อี ละ โม เปะ,’ เอ็จ อ็ฮ เซ ละ เปอะ.

**รพาวม ตุก ช ลเด็ช เปน รพาวม
ไมจ**

16 “โล้ว แม ญ็ยะ ญ็อะ ช ยุ เปอะ โดว อี. ฟวยจ เซ แม ญ็ยะ ปั้งเมอ ช ยุ แม เปอะ,” อ็ฮ เซ. 17 โม ลุกชิก อี อ็ฮ เอ็

ละ ปุ แตะ ง่อน, “โล้ว แม ญ็ยะ ญ็อะ ช ยุ เปอะ โดว อี. ฟวยจ เซ แม ญ็ยะ ปั้งเมอ ช ยุ แม เปอะ, ไม่ อ็ฮ อี ตี แตะ ช เอ็ญู เคะ เปือะ แตะ เซ, มัฮ อ็ฮ อี ไม่ เมอ แล? 18 เมอ ป อ็ฮ อี ไม่ โล้ว แม ญ็ยะ เซ? เอะ ยุง โดว ป อ็ฮ อี ไม่ อี,” อ็ฮ เซ ละ ปุ แตะ.

19 พะเยชู เอ็จ ยุง อี ฆวด โฮมญู อี นิง โกะ แตะ. อ็ฮ เอ็ ฆี อี. “โม เปะ อัม มัฮ โฮมญู เปอะ ปุ แตะ นิง ป อ็ฮ อี เซ, โล้ว แม ญ็ยะ ญ็อะ ช ยุ เปอะ โดว อี. ฟวยจ เซ แม ญ็ยะ ปั้งเมอ ช ยุ แม เปอะ, โม เปะ อัม มัฮ โฮมญู เปอะ ปุ แตะ นิง ป อ็ฮ อี เซ? 20 อี อ็ฮ ละ เปอะ ตัม เนอ็ม อี, โม เปะ ช โอก รบวต เปอะ, ช เย็มๆ ญ็ตๆ เปอะ. ปยุ ปลั้ชเตะ ปั้งเมอ ช ไมจ รพาวม อี. ช ตุก เปละ นัน พาวม เปอะ. กัง เคะ เอ ตุก เปละ นัน พาวม เปอะ เซ ปั้งเมอ ช ลเด็ช ตี แตะ เปน รพาวม ไมจ รพาวม มวน ละ เปอะ. 21 ญ็อม เอ็จ เด็ง เคิ รอวาม อี ปโรปวน เนอ ติน โชะ เนอ็ม ป อวาม อี, เมือต เอ็จ เฟือช ญะช โดก โดว ละ ญ็อม โชะ ป อวาม แตะ เซ. มวน รพาวม นิง เกิด กวน แตะ นิง ปลั้ชเตะ เอ็. 22 โม เปะ ตอก โรช เปอะ เซ. ปล็ย เอ็ โม เปะ ตุก รพาวม เปอะ. อี ปั้งเมอ ช ฮอยจ แม เคะ โม เปะ. โม เปะ ช โฮลส เปอะ รพาวม ไมจ มวน แตะ ญ็อม เซ. รพาวม ไมจ มวน โฮลส เปอะ

เซ ไก โดว ป ปุ่น ตุษ ฮา เปอะ. ²³ ญ็อม
 เติง เวลา เซ โม เปะ ญะวะ ช โฮมญู เปอะ
 โดว โอเอ็ฮ นึง อี ตี เจือ เนอิม. อี อัส
 ละ โม เปะ ตัม เนอิม อี, ดัส โม เปะ ปัว
 ออฮ นึง เปืออะ เกอะ เปือ มอยฮ อี, ช เกือช
 เซ ละ เปอะ. ²⁴ บุน เอ็จ ฟวยจ อี โม เปะ
 ตี ปัว เปอะ โดว โอเอ็ฮ เปือ มอยฮ อี ตี
 เจือ เนอิม. ไมจ เปอะ ปัว เดอิม เปอะ ช
 โฮลฮ นึง ช เกือช รพาวม ไมจ มวน โม
 เปะ กุมปอ.

พะเยชู เอ็จ เป โอเอ็ฮ ปลัฮเตะ เฮ็

²⁵ “โอเอ็ฮ ไล เฮ็ อี เอ็จ อัส ละ เปอะ
 นึง ลปุ่น ปันฮา. เอ็จ ช เติง เวลา โอ
 อี ญ็อะ ช อัส ละ เปอะ นึง ลปุ่น ปันฮา
 เยอ. ช รโงะ ไลลวง เปืออะ เกอะ ละ
 เปอะ ชโตฮ. ²⁶ ญ็อม เติง เวลา เซ โม
 เปะ ช ปัว เปอะ โอเอ็ฮ เปือ มอยฮ อี. อี
 อัส โดว ตี แตะ ช ปัว นึง เปืออะ เกอะ
 รโดง โม เปะ. ²⁷ เปืออะ เกอะ ฮรัก โอฮ
 โม เปะ นึง ฮรัก โม เปะ อี ไม เจือเปอะ
 ฮอยจ อี เนอิม นึง พะจา. ²⁸ อี ฮอยจ
 เนอิม เนอิม นึง เปืออะ เกอะ, ฮอยจ ฮาวต
 ปลัฮเตะ. ปล็ย เฮ็ ช โอก แม เยอะ ฮา
 ปลัฮเตะ. ช เอ็ญู ฮอยจ แม เคะ เปืออะ
 เกอะ,” อัส เซ.

²⁹ โม ลูกซิก อัส เฮ็, “ปล็ย เฮ็ เอ็จ
 ชโตฮ อัส เปอะ เน อี. ญ็อะ มัส โดว อัส
 เปอะ เน นึง ลปุ่น ปันฮา แตะ. ³⁰ ปล็ย เฮ็

เอะ เอ็จ ยุง เงอะ ยุง เปอะ โอเอ็ฮ โครยญู
 เจือ เยอ. ญะวะ ได้ โดว โฮมญู นึง ปะ
 ตี ปุย เนอิม. มัส เซ ป เจือ เอะ ฮอยจ ปะ
 เนอิม นึง พะจา. “อัส อี,” อัส เซ ละ อี.

³¹ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ปล็ย เฮ็ โม
 เปะ อัม เจือ เปอะ? ³² เอ็จ ช ฮอยจ เวลา.
 ช ฮอยจ ปล็ย เฮ็ เอ็น. โม เปะ ช แดก ช
 ฟุง เปอะ. ช เอ็ญู เปอะ ฮอยจ ญ็อะ โกะ
 แตะ โอฮ เตือง ไพ เตือง มั่น. ช ละ โน่ง
 เปอะ อี. อี บังเมอ โอ ฮาวต โน่ง เนอิม.
 เปืออะ เกอะ ฮาวต โรฮ ไม เยอ.

³³ “โอเอ็ฮ ไล เฮ็ อี เอ็จ อัส ละ โม
 เปะ, นึง ช เกือช แตะ โม เปะ ไมจ เปละ
 ลโลวง พาวม, เปือ รโงะ เปอะ รพาวม
 แตะ ไม อี. นึง ปลัฮเตะ เฮ็ ช ไก เมะมัก
 เปอะ โฮวาน เจือ. บัง มัส ดอก เซ ไม
 เปอะ เกือช ตี แตะ ไมจ มวน รพาวม นึง
 เอ็จ เป อี โอเอ็ฮ ปลัฮเตะ เฮ็,” อัส เซ.

พะเยชู ไววอน เพื่อ โม ลูกซิก

แตะ

¹ พะเยชู ฟวยจ อัส อี โอเอ็ฮ เซ จัน
17 มะลอง. ไววอน ดอก เฮ็, “เปืออะ,
 เอ็จ เติง เวลา อี. ปัว เกือช กวน เปอะ
 โฮลฮ โญดซั๊ก ละ ช โฮลฮ กวน เปอะ
 เกือช โญดซั๊ก แตะ ละ เปอะ. ² เอ็จ เกือช
 เปอะ อัมนัด แตะ ละ, ละ ช ปุ่น ตัดเตียง อี
 ปุย เตือง โอยจ อี, ไม ช ปุ่น เกือช อี จีวิต
 โอ ญะวะ ไก ลอยจ ละ ปุย เมอะ ป เกือช

ปะ อี ละ อี. ³ มัซ เฮี ป มัซ จีวิต โอ เญาะ
ไก ลอยจ เจอ, มัซ กัน ยุง ปุย ปะ ป มัซ
พะจาว เนอิม ตี โตน เซ ไม่ ยุง อี พะเยซุ
คริต ป ดวน ปะ ฮอยจ. ⁴ อี เอ็จ เก็ช
ปะ ไก โนุต ไก ชัก นึง ปลัชเตะ เฮี. กัน
เก็ช เปอะ อี ยุช, อี เอ็จ ยุช เนอิม เก็ช
ฟวยจ. ⁵ เป็อะ, ปล็ย เฮี ปัว ปะ เก็ช
ออี โฮลช รัป โนุตชัก แตะ ชองนา ปะ.
โนุตชัก เซ มัซ โนุตชัก ยุช อี ไม่ ปะ ป
ตั้น ไก กา เข็ยง ไก ปลัชเตะ ลัง.

⁶ “ปุย เก็ช เปอะ เนี เนอิม นึง ปุย
ปลัชเตะ เอ, อี เอ็จ เปลีส ไลลวง ปะ ละ.
ปุย โม เซ เอ็จ มัซ ปุย ใน ปะ. เอ็จ เก็ช
แม เปอะ ละ อี. โม เซ เอ็จ ยุช อี ตัม
ป อัส เปอะ. ⁷ ปล็ย เฮี เอ็จ ยุง อี มัซ
โอเอ็ช เก็ช ปะ เนี เซ ป ฮอยจ เนอิม นึง
ปะ โครยญ เจือ. ⁸ โอเอ็ช เมอะ ป อัส ปะ
ละ แตะ อี เอ็จ ซีป ละ โม เฮี. โม เฮี เอ็จ
รัป เนอิม โอช ลปุง เซ. เอ็จ ยุง เนอิม อี
ฮอยจ อี เนอิม นึง ปะ อา. เจือ อี มัซ อี
ดวน ปะ อี ฮอยจ เจอ. ⁹ อี ไวออน เพื่อ
ออี ไวออน โทว เพื่อ ปุย ปลัชเตะ. อี
ไวออน เพื่อ ป เก็ช ปะ ละ แตะ นึง มัซ
ออี ปุย ใน ปะ. ¹⁰ เมอะ ป ยุช อี อี มัซ
โรช อี ป ยุช ปะ อา. ป ยุช ปะ อา มัซ
โรช อี ป ยุช อี อี. อี เอ็จ โฮลช โนุตชัก
แตะ เนอิม นึง โม เฮี. ¹¹ ปล็ย เฮี อี ช
เอ็ญ เคะ ปะ. อี เญาะ ช อาวต โทว นึง
ปลัชเตะ เฮี. โม เฮี ปังเมอ ช อาวต ลัง นึง

ปลัชเตะ เฮี. เป็อะ, มัซ ปะ ป ชงะ ชงอม,
ปัว ปะ แลน แก โม เฮี เป็อะ อัมนัด ป เก็ช
ปะ ละ อี เซ, นึง ช เก็ช อี ไก รพาวม
ตี โดช ดอก อี ไม่ ปะ โรช. ¹² ตี เจน
อาวต อี ไม่ อี อี แลน แก ป เก็ช ปะ ละ
แตะ เป็อะ อัมนัด เปอะ. อี เข็ญ อัง โม
เฮี เก็ช โทว ไลจ ตี ตี, โนก ฮา ป จัมเปน
ออี ไลจ ตี ปุย เซ, นึง ช เก็ช อี เกิต ดอก
อัส พะทัม อี ช เกิต โอ.

¹³ “ปล็ย เฮี อี มัซ เอ็ญ เคะ ปะ. อี
เอ็จ อัส โอเอ็ช ไล เฮี นึง ปลัชเตะ นึง ช
เก็ช แตะ รพาวม ไมจ มวน ยุช อี อาวต
กใน โม เฮี กุมปอ. ¹⁴ อี เอ็จ โฮลช
เก็ช ลปุง รโงะ ปะ ละ โม เฮี. ปุย
ปลัชเตะ เกละ ยุ อี นึง โอ อี มัซ บลัช ลัก
ออี ดอก โอ อี มัซ ปุย บลัช ลัก ปลัชเตะ
โรช. ¹⁵ อี มัซ โทว ปัว ปะ ดุย โม เฮี
โอก ฮา ปลัชเตะ. มัซ ปัว ปะ เข็ญ ฮา
พี ฆอก พี เบร เซ. ¹⁶ โม เฮี มัซ โทว
ปุย บลัช ลัก ปลัชเตะ ดอก โอ อี มัซ ปุย
บลัช ลัก ปลัชเตะ โรช. ¹⁷ ปัว ปะ เก็ช
โม เฮี เปน ปุย ชงะ ชงอม ยุช เปอะ เป็อะ
ลปุง เนอิม. มัซ ลปุง ปะ ป มัซ ลปุง
เนอิม. ¹⁸ ดวน ปะ อี โฮว นึง ปลัชเตะ
เฮี ดอก ออช, อี ดวน โรช โม เฮี โฮว
นึง ปลัชเตะ เฮี ดอก เซ โรช. ¹⁹ อี มัซ
ทไว ตี แตะ ละ ปะ ละ ช ไก ป มัซ อี ละ
โม เฮี, นึง ช เก็ช แตะ โม เฮี ทไว เนอิม

ติ และ แปลน โธส ป ช่งะ ชงอม มุส เปอะ
โธส.

²⁰ “อ้อ ม้อ โดว ไวออน เพื่อ โม เฮี โน่ง.
ม้อ โธส ไวออน เพื่อ ป ช ออิง รพาวม
แต่ะ นิง อ้อ เปื่อ ป อ้อ ป มวยญ โม เฮี
โธส. ²¹ อ้อ ปัว ปะ เกือส อี้ ไกอ รพาวม
ติ โดส โครยญ โฆะ แต่ะ. เปื่อะ, ปัว ปะ
เกือส อี้ อาวด ใน อะะ ลอา, ตอก อาวด ปะ
กใน อ้อ ไม่ อาวด อี้ กใน ปะ โธส. ปัว
ปะ เกือส อี้ ไกอ รพาวม ติ โดส ไม่ อะะ
โธส นิง ช เจือ ปุย ปลั้ตะเตะ ดวน ปะ อ้อ
ฮอยจ. ²² โญตซั๊ก ป เอ็ง เกือส ปะ เนี อี้
อ้อ เกือส โธส โอะะ ละ โม เฮี โธส, นิง ช
เกือส อี้ ไกอ รพาวม ติ โดส ตอก โธส ไกอ
รพาวม ติ โดส อะะ ลอา โธส. ²³ อ้อ อาวด
กใน โม เฮี. ปะ อาวด โธส เปอะ กใน
อ้อ นิง ช เกือส โม เฮี ไกอ เนอิม รพาวม ติ
โดส, เดอิม ปุย ปลั้ตะเตะ ช มุง ม้อ ดวน ปะ
อ้อ ฮอยจ. ช มุง โธส ฮรัก ปะ โม เฮี ตอก
ฮรัก เปอะ อ้อ โธส.

²⁴ “เปื่อะ, ป เกือส ปะ เนี อี้ อ้อ อี้ ฆวด
เกือส อาวด ติ ไม่ แต่ะ นา ก อาวด แต่ะ.
ฆวด เกือส ฮะ โฮลยฮ มุ โญตซั๊ก มุส อ้อ
ป เกือส ปะ เนี. เอ็ง เกือส เปอะ เนี นิง
ฮรัก เปอะ อ้อ กา เกือส เปอะ ปลั้ตะเตะ ไกอ.
²⁵ เปื่อะ, ม้อ ปะ ป ซี ป ไช. ปุย ปลั้ตะเตะ
เฮี มุง โดว ป ม้อ ปะ. อ้อ มุง เอะะ ป ม้อ
ปะ อา. ปุย โม เฮี มุง โธส อี้ ม้อ ดวน ปะ
อ้อ ฮอยจ เจอ. ²⁶ อ้อ เอ็ง เกือส ฮะ มุง อี้

โลลวง ปะ อา. ช เกือส แม มุง อี้ โลลวง
เปอะ นิง ช เกือส แต่ะ รพาวม ฮรัก ปะ
แต่ะ อาวด กใน โม เซ โธส ไม่ อาวด อ้อ
กใน อี้ โธส,” อ้อ เซ.

ยูด้า ดาว ปุย โฮมวด พะเยชู

¹ เญือม เอ็ง อ้อ พะเยชู โอเอือ
18 ตอก เซ เยอ, โอก โฮว ไม่ ลูกซิก
แต่ะ เตือง โกลง เคตโรน. นา เซ ไกอ
รปิม นิง ติ โดส. เลียก โตะ รปิม เซ ไม่
ลูกซิก แต่ะ.

² ยูด้า ป โชะ อี้ ละ ปุย เอ็ง มุง โธส
อี้ รปิม เซ นิง กอ รโจะ พะเยชู ไม่ โม
ลูกซิก แต่ะ นา เซ. ³ ยูด้า เอ็ง โฮลย
โรวก โม ตฮัน ไม่ ตัมนวด มองญัม เนอิม
นิง โม ชตุ ระ ไม่ โม ฟารีไซ. โฮว ไม่
อี้ ฮอยจ นา เซ ไม่ ออม ไม่ ฆิ ไม่ วิจ ไม่
คอน.

⁴ พะเยชู มุง อี้ โครยญ เจือ ป ช เกิด ละ
แต่ะ เซ. โอก โฮมญ โม เซ ฆี้ อี้, “โม
เปอะ เอ โฮว ซาวป เปอะ ปุย?” อ้อ เซ.

⁵ โม เซ โลยฮ อี้, “ซาวป เยชู ย่าง
นาซาเรต,” อ้อ เซ.

พะเยชู โลยฮ อี้, “เอ็ง ม้อ อ้อ เฮี,” อ้อ
เซ ละ อี้. ยูด้า ป โชะ พะเยชู มุง ไม่
ปุย โม เซ. ⁶ เมือต รโฮงะ ติ แต่ะ ละ
อี้, “เอ็ง ม้อ อ้อ เฮี,” เมือต พะเยชู อ้อ เซ
ละ, โม เซ ร้าต ลัก เคะ แต่ะ ฆล้า เอ็น ลัง
เตะ.

7 พะเยชู ไฮมญู แม โม เซ, “โม เปะ เอ ไฮว ชาวป เปอะ ปุย?” อัส เซ ละ อี.

โม เซ โลยฮ อี, “ชาวป เยชู ย่าง นาสาเรต,” อัส เซ.

8 พะเยชู โลยฮ อี, “ออี เอัจ ฟวยจ รโองะ ละ เปอะ มัส แตะ ปุย เซ เยอ. ดัส มัส ชาวป เปอะ ออี โน่ง โฮ, ไมจ เปอะ เกือฮ โม เฮี ไฮว กระจ ขวต ไฮว แตะ,” อัส เซ ละ อี. 9 โอเอ็ฮ ตอก เซ เกิด นิง ซ เกือฮ อี แปน ตอก อัส พะเยชู อี อัจ ญืออม อัส อี เฮี โฮ, “ปุย เมอะ เกือฮ ปะ อี เนี อี โลจ โตว ตี ตี เนอิม,” อัส เซ.

10 ซีมอน เปโตร ไก วิจ ยุฮ. ลวต วิจ แตะ มอก กวนใจ ฮัวนา ซตุ ตี ปุย. ลอก ฮยวก ลวง ดอม อี. เบฮ เอิน ฮยวก อี เซ. กวนใจ ซตุ เซ มอยฮ อี มัส มันโค.

11 พะเยชู อัส เฮี ละ เปโตร, “ซิจิต แปฮ วิจ เปอะ โตะ รเือง อี. เปียง เกือฮ เปืออะ เกอะ เนี อี อัม แกต เปอะ ออี โอ ซ ญู?” อัส เซ.

12 โม ตฮัน ไม แก ตฮัน ยุฮ อี ไม โม ตัมนวต ยุฮ โม ยิว เยอ ไฮมวต ปุก พะเยชู เตือง มู แตะ. 13 ฟวยจ เซ ดาว อี ละ อันนัต รกา นิง มัส อี โปะ คายาฟา. เนอิม เซ ปุก ญืออม แปน คายาฟา เซ ฮัวนา ซตุ ระ. 14 เอัจ มัส คายาฟา เฮี ป ปีกชา ตี ไม โม ยิว เยอ ไม อัส อี เฮี โพรม อี, “ดัส ไก ตี ป ยุม พรอ โม ลัษค่อน โกะ ฮา โลจ ปุย ตี ปะเทต,” อัส เซ.

เปโตร เม่าะ ยุง แตะ พะเยชู

15 ซีมอน เปโตร ไฮว ฟวต พะเยชู ไม ลูกซิก ไฮญู อี ตี ปุย. ปุย เซ ยุง ปุ แตะ ไม ฮัวนา ซตุ. ไฮว เล็ยก ไม พะเยชู ฮอยจ ควง ญืออะ ซตุ เซ. 16 เปโตร ซุง ลัง กพริ รเวือะ. ป มัส ลูกซิก ป ยุง ปุ แตะ ไม ฮัวนา ซตุ เซ โอ กอ ไม ปรไปวน มอง โตะ รเวือะ เซ. ฟวยจ เซ ดาว เปโตร เล็ยก โตะ ควง ญืออะ ซตุ เซ.

17 ปรไปวน มอง โตะ รเวือะ เซ อัส เฮี ละ เปโตร, “ปะ โม เปอะ มัส โรฮ ลูกซิก ปุย เซ?” อัส เซ ละ อี.

เปโตร โลยฮ อี ละ อี, “มัส โตว,” อัส เซ ละ อี.

18 โม กวนใจ ไม โม ป มอญัม เซ จอปล งอ นิง ฮอยฮ ฆ่า โฆยญู บริ ละ แตะ. ซุง ญี่ งอ เซ. เปโตร ซุง โรฮ ญี่ ตี งอ ไม อี.

ฮัวนา ซตุ ไฮมญู พะเยชู

19 ฮัวนา ซตุ เซ ไฮมญู ไลลวง ลูกซิก อี นิง พะเยชู ไม ไลลวง เพอิก ดอม พะเยชู ปุย.

20 พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ออี เอัจ เพอิก ลอป ซองนา ปุย เตือง โอยจ อี. ออี โภย เพอิก ลอป แตะ ปุย โตะ วิฮัน ไม โตะ ไฮงซุต นา ก โพรม โม ยิว. ออี เม่าะ โตว ลปุง เพอิก แตะ ตี มวยญู เนอิม. 21 ปะ

เมอญุ ไฮมญุ เปอะ อี อี? ไมจ เปอะ ไฮมญุ นิง โม ป ฮมอง ป อัส อี. อัส อี เพอิก แตะ ตอก เมอ ตี ตี? โม เฮี เอ็จ ยุง อี ป อัส อี ละ แตะ,” อัส เซ ละ อี.

22 ญ็อม เอ็จ อัส พะเยซุ อี ตอก เซ เยอ, ป มอญัม ชุง นา เซ ตี ปุย เค็ฮ พะเยซุ, อัส เฮี, “ปะ อัม เกริ ละ โลยฮ เปอะ ละ ฮัวนา ชตุ ตอก เซ?” อัส เซ.

23 พะเยซุ โลยฮ อี, “ดัส อี อัส ป พิต ไฮ, รไฮงะ ละ ปุย ป พิต เตอะ นิง เงอ. ดัส อี อัส ป ปุก ไฮ, เมอญุ เค็ฮ เปอะ อี ฆี อี?” อัส เซ. 24 ฟวยจ เซ ฮันนัต ดวน ปุย ตาว พะเยซุ ละ คายาฟา ป มัส ฮัวนา ชตุ เค็ฮ รเป็ยก ลัง อี เตะ อี.

เปโตร เมาะ แม ยุง แตะ พะเยซุ

25 เปโตร ชุง ญ็ ลัง งอ. ปุย นา เซ อัส เฮี ละ อี, “ปะ โม ป มัส โรฮ ลุกซิก ปุย เซ?” อัส เซ ละ อี.

เปโตร เมาะ มัส แตะ ลุกซิก อี. “มัส ไตว,” อัส เซ.

26 กวนใจ ชตุ ตี ปุย อี, มัส กระจะ เม็ฮต ไม ป มอก เปโตร ฮยวก อี เซ, อัส เฮี, “ไม มัส ปะ ปะ อี ไคะ รปิม ไม ปุย เซ ไฮ?” อัส เซ ละ อี.

27 เปโตร เมาะ แม อี มัส แตะ ลุกซิก อี. ฟวยจ เซ รเอาะ เอ็น แอ.

ปุย ตาว พะเยซุ ละ จาวเมือง

28 ฟวยจ เซ โม เซ ไฮว ตาว พะเยซุ ไอก ฮา ญ็อะ คายาฟา ฮอยจ ญ็อะ จาวเมือง. มัส เม็ฮ ก ชะ งาวป อี. โม ยิว ญอม ไตว เล็ยก ไคะ ญ็อะ จาวเมือง เซ นิง โอ อี ฆวด เก็ฮ ตี แตะ รแอม ตัม ปรี ปชา ยุส แตะ ละ ช ไฮลฮ แตะ ไชม เล็ยก ฉาว เซ. 29 ปีลัต ไอก ฆี อี ไฮมญุ โม เซ, “มัส ไล เมอ ป ฟอง โม เปะ ปุย เฮี นิง อี?” อัส เซ ละ อี.

30 โม เซ โลยฮ อี, “มัส โอ อี มัส ปุย ไก พิต, เอะ ติน โอ ช โรวก ละ ปะ,” อัส เซ.

31 ปีลัต อัส เฮี ละ โม เซ, “ไมจ เปอะ โรวก รเค็ฮ ปุย เฮี ตัม โกตไม ยุส โกะ เปอะ ไฮ,” อัส เซ.

โม ยิว โลยฮ อี ละ อี, “เอะ ดัส ยุส ยุม ไม ปุย ไฮ, ช พิต โกตไม ยุส โม เปะ,” อัส เซ. 32 ป ตอก อี เซ นิง-ออี มัส เก็ฮ อี เกิด ตอก อัส พะเยซุ อี ช เกิด ญ็อม อัส อี ไลลวง ตอก ช ยุม แตะ ไฮ.

33 ปีลัต เอ็ญ เล็ยก แม ไคะ ญ็อะ แตะ แม. กอก ไฮมญุ พะเยซุ ตอก เฮี, “ปะ อัม มัส เปอะ กซัต ยุส โม ยิว?” อัส เซ ละ อี. 34 พะเยซุ โลยฮ อี, “ปะ อัม มัส ไฮมญุ เปอะ อี นิง รพาวม โกะ แตะ ไฮ? อัม มัส รไฮงะ ปุย ไลลวง อี ละ เปอะ?” อัส เซ ละ อี.

³⁵ ปีลัต อัส เฮี, “อวี อัม มัส โม ยิว? มัส ปุย ปะเทต โกะ เปอะ ไอฮ ไม โม ชตุ ระ ป มอป ปะ ละ อวี อี. ปะ เมอ พิต เปอะ นิง อี?” อัส เซ ละ อี.

³⁶ พะเยชู โลยฮ อี, “บ้านเมือง ยุฮ อวี มัส โทว บลัฮ ลัก ปลัฮเตะ เฮี. ดัส บ้านเมือง ยุฮ อวี มัส บลัฮ ลัก ปลัฮเตะ เฮี โฮ, ลูกซิก ยุฮ อวี ตีน ช รูป ปุ้ แตะ ไม ปุย ไฮญู นิง โอ แตะ ช เกือฮ ปุย มอป อวี ละ โม ยิว. บ้านเมือง ยุฮ อวี มัส โทว บลัฮ ลัก ปลัฮเตะ,” อัส เซ ละ อี.

³⁷ ปีลัต ไฮมญู อี, “ดัส มัส ตอก เซ โฮ, ปะ อัม มัส เปอะ กซัต?” อัส เซ.

พะเยชู โลยฮ อี, “ปะ เอ็จ ปุก ป อัส เปอะ, อัส เปอะ อวี มัส กซัต เตอ. มัส เซ ป เกิด อวี ซวี นิง ปลัฮเตะ เฮี เยอ, นิง ช รโงะงะ แตะ ไลลวง ลปุง เนอิม ละ ปุย. ปุย ป มัส บลัฮ ลัก ลปุง เนอิม งอด อี ป อัส อวี อี,” อัส เซ.

³⁸ ปีลัต ไฮมญู อี, “ลปุง เนอิม เซ มัส เมอ?” อัส เซ. ฟวยจ เซ โอก แม เคะ โม ยิว. อัส เฮี ละ อี, “อวี ยู โทว กระ พิต กระ โฉวะะ ปุย เฮี ตี เจือ เนอิม. ³⁹ ตัม ไล ป เอ็จ กอ ยุฮ เปอะ โครยญู ไก กัน เลียง ฉาว เยอ, โม เปะ เอ็จ กอ เกือฮ เปอะ อวี พลาย ป ตุด ละ แตะ ตี ปุย. โม เปะ อัม ซวต เกือฮ เปอะ อวี พลาย กซัต ยุฮ โม ยิว ละ แตะ?” อัส เซ ละ อี.

⁴⁰ โม เซ รโอง. อัส อี ตอก เฮี เรียง, “มัส โทว ปุย เฮี. โมจ เปอะ พลาย ปาระบ่า,” อัส เซ. ปาระบ่า เซ มัส คะมุย.

¹ ญีอม เซ เยอ ปีลัต ดาว พะเยชู **19** เกือฮ ปุย เฟียต อี นิง โมะ ฮัก. ² โม ตัน รเวียง กัด แปน วอม จาวป อี นิง ไกญู อี. จาวป โรฮ ลปี ดา ซี ชูวัน ละ อี. ³ ญีอม เซ เลียก ลปุง ไม อี, “กซัต ยุฮ โม ยิว, เกือฮ โมจ ป ยู, เคะระ ป ฮมอง เออ,” เคียด อัส เซ ละ อี. เตือฮ อี ไม อี.

⁴ ปีลัต โอก อัส แม อี ละ ปุย โฮวาน เซ, “แลน เมฮ, อวี ดาว ปุย เฮี ละ โม เปะ นิง ช เกือฮ โม เปะ ยุง โอ อวี ยู กระ พิต กระ โฉวะะ อี ตี เจือ เนอิม,” อัส เซ ละ อี. ⁵ พะเยชู โอก จาวป ลัง วอม กัด ไม โฮฮ แตะ ลปี ดา ซี ชูวัน เซ. ปีลัต อัส เฮี ละ โม เซ, “เฮี, มัส ปุย เฮี,” อัส เซ.

⁶ ญีอม เอ็จ ยู โม ชตุ ระ ไม โม กวนใจ อี, อัส เฮี เรียง, “เค็ง เมฮ, เค็ง นิง ไมะชาวแควง เซ เมฮ,” อัส เซ.

ปีลัต อัส เฮี ละ อี, “โม เปะ โมจ เปอะ โฮว เค็ง โฮฮ นิง ไมะชาวแควง, นิง โอ อวี ยู ไก กระ พิต กระ โฉวะะ อี เฟือฮ เอ็น,” อัส เซ ละ อี.

⁷ โม ยิว โลยฮ อี ละ อี, “อะะ เอ เอ็จ ไก โกตไม ยุฮ ฮู. ตัม โกตไม ยุฮ อะะ เซ ปุย

เฮี คาว ละ ยุม อี นิง อ้อ อี ตี และ ม้อ กวน
พะจาว,” อ้อ เซ ละ อี.

⁸ญื่อม ฮมอง ปี่ลัด ลปุง ดอก เซ เยอ,
โฮว ละ ฮลัด และ ฆี อี. ⁹เลี้ยก แม
โตะ ญื่อะ และ, โฮมญู แม พะเยชู เซ
แม, “ปะ ฮอยจ เปอะ เนอิม ก เมอ?” อ้อ
เซ ละ อี. พะเยชู บังเมอ โอ โลยฮ อี ละ
อี ตี มวยญู เนอิม. ¹⁰ปี่ลัด โฮมญู แม อี,
“ปะ อัม ม้อ โอ เปอะ ช โลยฮ เน? ปะ โม่
เปอะ ยุง อี ไก อัมนัด ปุน พलय ปะ. ไก
โรฮ อัมนัด ปุน เคิง ปะ,” อ้อ เซ.

¹¹พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “ปะ เอ็จ ไก
อัมนัด เปอะ ละ ช ตัดชิน และ อี นิง
เกือฮ พะจาว อี ละ เปอะ. ม้อ โอ พะจาว
เกือฮ ละ เปอะ โฮลฮ เปอะ โดว. ม้อ เซ
ป ไก พิต ยุช โม่ ป มอปล อี ละ ปะ โฮฮ
ฮา ปะ ฆี อี,” อ้อ เซ.

¹²เค็ยง เซ เยอ ปี่ลัด ไก รพาวม ฆวด
พलय อี ฆี อี. โม่ ยิว บังเมอ อ้อ อี ดอก
เฮี เรียง, “ด้อ เปอะ พलय ปุย เฮี, ปะ ม้อ
เปอะ โดว โฮมว กชัด ซีซา. เมอะ ป เกือฮ
ตี และ แปน กชัด ม้อ ป ฆวด ดอกชู ปุ และ
โม่ ซีซา,” อ้อ เซ ละ อี.

¹³ญื่อม เอ็จ ฮมอง ปี่ลัด โอเอ็ฮ ดอก เซ
เยอ, ดาว พะเยชู โอก ฆี อี. งาวม นา ก
รเค็ฮ และ ปุย. มอยฮ นา เซ ม้อ ชโม่
คุม. นิง ลปุง ฮีบรู เยอ อ้อ กัปป่าทา โม่
อี. ¹⁴ญื่อม เซ ม้อ ชงะ แอรป เค็ยป ปุย

โอเอ็ฮ ละ ช โชม เล็ยง ฉาว และ. ม้อ
เมอะ งอน ชงะ. ปี่ลัด อ้อ เฮี ละ โม่ ยิว,
“เฮี, ม้อ เฮี กชัด ยุช เปอะ,” อ้อ เซ.

¹⁵โม่ เซ อ้อ เฮี เรียง, “ยุช แเปอ โม่, ยุช
แปอ โม่, เคิง นิง โม่ชะวแควง เซ เมือ,”
อ้อ เซ.

ปี่ลัด โฮมญู อี ดอก เฮี, “อัม ฆวด
เกือฮ เปอะ อี เคิง กชัด ยุช เปอะ นิง
โม่ชะวแควง?” อ้อ เซ ละ อี.

โม่ ชตุ ระ โลยฮ อี ละ อี, “กชัด ยุช เอะ
ไก โดว โนก ฮา ซีซา,” อ้อ เซ.

¹⁶ญื่อม เซ ปี่ลัด มอปล พะเยชู ละ อี
เกือฮ อี โฮว เคิง อี นิง โม่ชะวแควง.

โม่ ตฮัน เคิง พะเยชู

¹⁷โม่ เซ ดาว พะเยชู โอก โฮว. พะเยชู
กลอม ปุ โฮว โม่ชะวแควง ยุช และ
ฮอยจ ตี โดฮ, ม้อ นา ก อ้อ ปุย เบ็อง
ลโลก ไกญู ปุย โม่ อี. นิง ลปุง ฮีบรู
เยอ ปุย อ้อ โกละโกทา โม่ อี นา เซ
เยอ. ¹⁸ม้อ นา เซ นา ก เคิง ปุย อี นิง
โม่ชะวแควง. เคิง อี โม่ ปุย โฮญู ลอ
ปุย, ตี ก บลัฮ ตี ปุย. พะเยชู อาวต ชนะ
อี.

¹⁹ปี่ลัด โฮฮ อัง นังซี ติต อี นิง
โม่ชะวแควง. รชอม นังซี เซ ม้อ อ้อ
เฮี, “เยชู ยวง นาซาเรต กชัด ยุช โม่ ยิว,”
อ้อ เซ. ²⁰โฮวาน โม่ ยิว ป ลาว รชอม
นังซี เซ นิง ชติ ก เคิง ปุย พะเยชู เซ โม่

เวียง เยรูซาเลม. รชอม นั่งซี เซ ไชย อี
 แปน ลปุง ฮีบรู ไม่ ลปุง ลาติน ไม่ ลปุง
 กรีก. ²¹ โม ชตุ ระ ยุส โม ยิว เยอ อัส เฮี
 ละ ปีลัด ซ่า อี, “ปุ ไชย มัส กซัด ยุส โม
 ยิว. ไมจ เปอะ ไชย ตอก เฮี, ‘ปุย เฮี อัส
 เฮี, อี ป มัส กซัด ยุส โม ยิว, อัส เซ,’ ไมจ
 เปอะ ไชย ตอก เซ.”

²² ปีลัด โลยฮ อี ละ อี, “เมอะ ป ช ไชย
 แอะ เอัจ ฟวยจ ไชย แอะ,” อัส เซ.

²³ เญีอม เอัจ ฟวยจ เคิง โม ตฮัน พะเยชู
 หนึ่ง ไมะชาวแควง เงอ, ตุย รชู เครออิง
 เซอิก อี เลือ ปาวน ปูน, ไอฮ อี ตี ปุย ตี
 ปูน. ลปี อี ปังเมอ โอ รชู อี. ลปี อี เซ
 ไก โทว โฆง ซิญอ อี. มัส ป เลิง เนอิม หนึ่ง
 ไกญ ฮอยจ หนึ่ง ชาว อี.

²⁴ โม ตฮัน อัส เฮี ละ ปุ แตะ ซ่า อี,
 “คัน โทว เญาะ แจฮ รชู ไม่ ปุ แตะ ลปี
 เซ. เกือฮ เอะ ลอง แลน นา มุ่น แตะ หนึ่ง.
 ลัง ละ ป ออฮ ไอฮ ป เตฮ,” อัส เซ ละ ปุ
 แตะ. เญีอม ยุส อี ตอก เซ มัส เกือฮ อี
 เกิต ตอก อัส พะทัม อี ช เกิต โฮ. ตอก อัส
 อี เฮี,

“โม เซ รชู เครออิง เซอิก อี ไม่ ปุ/ตะ.
 เครออิง จาวป อี ลลัส ลอง แลน นา มุ่น
 แตะ หนึ่ง อี ไม่ ปุ/ตะ,” อัส เซ พะทัม. มัส
 เซ ป ยุส ตฮัน ซ่า อี ตอก เซ.

²⁵ ป ชุง โบ ไมะชาวแควง ยุส พะเยชู
 มัส มะ อี ไม่ ออปุ มะ อี ป มัส มาเรีย ปุย
 เญีอะ เคลโอพา ไม่ มาเรีย ย่าง มัคดาลา.

²⁶ เญีอม ยุ พะเยชู มะ แตะ ไม่ ลุกซิก
 ฮรัก แตะ ชุง ซติ ไม่ อี, พะเยชู อัส เฮี ละ
 มะ แตะ, “มะ, เอัจ มัส ปุย เซ กวน รมะ
 เปอะ,” อัส เซ ละ มะ แตะ. ²⁷ เญีอม เซ
 อัส แม เฮี ละ ลุกซิก เซ แตะ, “เอัจ มัส เซ
 มะ เปอะ,” อัส เซ ละ อี. เคียง เซ เยอ
 ลุกซิก เซ อี เกือฮ มะ อี เซ อาวต เญีอะ
 แตะ.

²⁸ ฟวยจ เซ พะเยชู เอัจ ยุง อี ฟวยจ กัน
 ยุส แตะ เคื่อง โอยจ อี. อัส แม เฮี, “อี่
 ฆาวต ญู รออาม.” มัส อัส อี เซ หนึ่ง ช
 เกือฮ อี แปน ตอก อัส พะทัม อี ช แปน
 โฮ. ²⁹ นา เซ ไก โคง หนึ่ง นาวก หนึ่ง
 รออาม อะงุน นะ. ไก ป ตุย ฟองนัม ซิต
 อี หนึ่ง รออาม อะงุน นะ เซ, ปุม อี ไม่ โคะ,
 ซนาว อี ฮอยจ ละ มายญอ อี. ³⁰ เญีอม
 เอัจ ฟวยจ คาวต พะเยชู รออาม อะงุน นะ
 เซ อัส เฮี, “เอัจ ฟวยจ,” อัส เซ. เญีอม
 เซ นุ่ม ไกญ แตะ วุต รพาวม แตะ โฮว.
 ฟวยจ เซ โอยจ รพาวม อี.

ตฮัน บวก พราก พะเยชู

³¹ ซงะ เซ มัส ซงะ เพรียง ปุย ออิง
 โอเอือ กา ซงะ ลโล๊ะ เซ. โม ยิว ปัว
 ปีลัด เกือฮ ปุย ปุย ซอ้ง โงง โม เซ เกือฮ
 โบวก ละ ช เกือฮ ไกลจ ยุม. เกือฮ โรฮ
 อี รมายจ อี หนึ่ง โอ อี ช เกือฮ โม ป ยุม เซ
 อาวต หนึ่ง ไมะชาวแควง หนึ่ง ซงะ ลโล๊ะ
 แตะ เซ, หนึ่ง มัส ซงะ ลโล๊ะ เซ ซงะ ระ

ไล. ³²โม ดัน ฮอยจ คลุช ซอง โง
ป เคิง ปุย ไม พะเยชู เซ เตือง ลอา ปุย
อี. ³³เญือม เอ็จ ฮอยจ อี เคะ พะเยชู,
เมื่อต เอ็จ ยุ ยุม อี, คลุช เนอิม โดว ซอง อี
เกือฮ โบวาก. ³⁴ดัน ตี ปุย อี บังเมอ บวก
พราก อี นิง เฟลียฮ. ปัด เอิน ฮันม นิง
ไม รออาม. ³⁵ป เอ็จ ยุ เซ ปุน แปน ซกิ
พีญัน อี. ลปุง พีญัน ยุช อี เซ แจง มัฮ อี
ป เนอิม. ปุย เซ ยุง อฮ แตะ ป เนอิม นิง
ซ เกือฮ แตะ โม เปะ เจือ เปือ ป อฮ แตะ
เซ. ³⁶โอเอือ ไล เซ เอ็จ เกิต นิง ซ เกือฮ
อี เกิต ตอก เอ็จ อฮ พะทัม อี ซ เกิต, ตอก
เอือ โฮ,

“ซอง อี ไมจ โดว เกือฮ โบวาก ตี ซ
เนอิม,” อฮ เซ พะทัม. ³⁷พะทัม อฮ โรฮ
เอือ,

“โม เซ ซ แก ปุย เซ ป เอ็จ บวก แตะ
เซ.” อฮ เซ.

ปุย รมอยจ พะเยชู

³⁸ฟวยจ เซ โยเซป ย่าง อะริมาทายา ป
มัฮ ลุกซิก พะเยชู ปัว โกะ พะเยชู นิง ปีลัด
นิง ซ รมอยจ แตะ. ปุย เซ มัฮ ป บระ
เจือ พะเยชู นิง ฮลัด แตะ นิง โม ยิว.
เญือม เอ็จ โปง ปีลัด อี ละ อี, โยเซป ฮอยจ
ดุย โกะ เนอิม พะเยชู เซ. ³⁹นิโคเดโม
ป โฮว เล็ม เคะ พะเยชู เมื่อ ก ซาวม อี
ไพรม อี โฮ, ฮอยจ โรฮ, โรวาก ป ฮอย

ฮงกี ป มัฮ โมตญอป ไม อาโลเอ. ไก
ด่าว ง่วย กิโล. ⁴⁰ปุย ลอา เซ ดุย บัวตช
แนน ไมจ ไม ป ฮอยฮ ฮงกี เซ, เพาะ โกะ
พะเยชู นิง อี ตัม ปชา รมอยจ โม ยิว ป
แตะ. ⁴¹แควน ก เคิง ปุย อี เซ ไก รปิม
นิง ตี โดฮ. โตะ รปิม เซ ไก โตะ อุโมง
โคระ นิง ตี ป โอ ปุย ตี รมอยจ ปุย นิง ตี
เนอิม. ⁴²โฮว รมอยจ พะเยชู ฆ่า อี นา
เซ นิง ซติ อี ละ อี. ซงะ เซ มัฮ ซงะ
เพรียง โม ยิว โอเอือ กา ซงะ ลโละ แตะ
เซ.

พะเยชู โกอ โอมแม

¹ซงะ วัน ติต เมื่อ ก ซะ เญือม
20 เพ็ยก ลั้ง อี, มาเรีย ย่าง มัคดาลา
ฮอยจ นิง อุโมง รมอยจ ปุย อี เซ.
ปรโปวน เซ ยุ เอ็จ วิต ปุย ซโมะ กลา
ปุย โตะ อุโมง เซ กา แตะ. ²มาเรีย ตอ
เอ็ญ รโงะ อี ละ ซีมอน เปโตร ไม ป
มัฮ ลุกซิก ฮรัก พะเยชู ตี ปุย เซ. อฮ เอือ
ละ อี, “เอ็จ ไก ป เมาะ ฮา โตะ อุโมง
พะโองจาว เยอ. เอะ ยุง โดว ก อัง ปุย
อี,” อฮ เซ.

³เปโตร ไม ลุกซิก ตี อี เซ โกอ โฮว ฆ่า
อี. ⁴ปุย ลอา เซ ตอ ตี โฮว. ลุกซิก ตี ปุย
อี เซ บังเมอ ไกลจ ฮา เปโตร เซ. ฮอยจ
ฆ่า อี นิง อุโมง กา เปโตร. ⁵นุ้ม แก แลน
อี. ยุ บัวตช ปอ ปุย อี เซ บังเมอ โอ เล็ยก

โตะ อุโมง เซ. ⁶ซีโมน เปโตร ฮอยจ
โรส เคะ อี, เลียก เอ็น โตะ อุโมง เซ, ยุ
โรส บัวตชุ ป่อ ปุ่ย อี เซ. ⁷โคะ ไชญ อี
ยุ โรส อี บังเมอ โอ อาวต ไม่ เครอึง ไฮญ
อี. ตุปรเตียป อึง โน่ง อี ตี โดส. ⁸เมื่อม
เซ เยอ ป มัฮ ลุกซิก ฮอยจ รกา ตี ปุ่ย เซ,
โหว เลียก โรส โตะ อุโมง เซ. ยุ โรส
อี โอเอ็ฮ โม เซ. เค็ยง เซ เจ็อ อี. ⁹โม
ลูกซิก อี กา เซ มัฮ โอ อี ตี ยุง พะทัม
ไลลวง ไมจ พะเยซุ โกส โอม แม เนอิม
ลัก ยุม แตะ. ¹⁰ฟวยจ เซ ลุกซิก ลอา ปุ่ย
เซ เอ็ญ นึง เม็อะ แตะ.

พะเยซุเปลิฮ ตี แตะ ละ มาเรีย

¹¹เมื่อม ชุง ลั้ง มาเรีย เย็อม โบ โตะ
อุโมง เซ, นุ่ม แก โตะ อุโมง เซ ไม่ อี.
¹²ยุ เตปด่า พะจาจ ลอา ปุ่ย จาวป เครอึง
ปีญ รฮอยจ, งาวม เบ็อง ก ไกอญ พะเยซุ ตี
ปุ่ย, เบ็อง ก ชวง อี ตี ปุ่ย. ¹³โม เซ อัส เอ็
ละ อี, “เมอยุ เย็อม เปอะ?” อัส เซ.

มาเรีย โลยฮ อี, “เย็อม นึง ดุย ปุ่ย
พะโอ่งจาว ยุส แตะ. อี ยุง โตว ก อึง
ปุ่ย อี,” อัส เซ. ¹⁴เมื่อม ฟวยจ อัส อี ตอก
เซ แมซึ ยุ ชุง พะเยซุ นา เซ บังเมอ โอ ยุง
มัฮ อี พะเยซุ.

¹⁵พะเยซุ อัส เอ็ ละ อี, “เมอยุ เย็อม
เปอะ? โหว ชาวป เปอะ ปุ่ย?” อัส เซ.

มาเรีย แกต อี มัฮ ป มอง รปี้ม เซ. อัส
เอ็ ละ อี ซึ อี, “เอ็ยก, ดัส มัฮ ปะ โฮ ป
เฉาะ โกะ พะโอ่งจาว เยอ รโง่งะ เนี นา
ก อึง เปอะ. อี ซ โหว ดุย เยอะ,” อัส เซ
ละ อี.

¹⁶พะเยซุ อัส เอ็ ละ อี, “มาเรีย,” อัส
เซ.

มาเรีย แลน อี. อัส เอ็ ละ อี นึง ลปุง
ฮึบรุ, “ราโปนี้,” อัส เซ. มัฮ อัส อี ปอคู
ไม่.

¹⁷พะเยซุ อัส แม เอ็ ละ อี, “ปุ คัต อี อี.
ออี ตี โฮลส โตว ฮาวก เคะ เป็อะ เกอะ.
ไมจ เปอะ เอ็ญ รโง่งะ ละ เอ็ยกปุ อู ตอก
เอ็, ‘ออี ซ ฮาวก เคะ เป็อะ เกอะ, มัฮ โรส
เป็อะ โม เปะ. ซ ฮาวก เคะ พะจาจ ยุส
แตะ. มัฮ โรส พะจาจ ยุส โม เปะ,’ ” อัส
เซ.

¹⁸มาเรีย ย่วง มักด่าลา เซ เอ็ญ รโง่งะ
เนอิม อี ละ โม ลุกซิก อี. อัส เอ็, “ออี
เอ็จ โฮลส ยุ พะโอ่งจาว,” อัส เซ. รโง่งะ
โรส ปอ พะเยซุ ละ แตะ เซ ละ อี.

**พะเยซุเปลิฮ ตี แตะ ละ โม ลุกซิก
แตะ**

¹⁹ปุ พริ ชงะ วัน ติต เซ, โม ลุกซิก
ชอง รเว็อะ ก อาวต แตะ ซึ สลัต แตะ
นึง โม ยิว. พะเยซุ ฮอยจ ชุง ง่อม บักบ่วน
อี. อัส เอ็ ละ อี, “ไมจ โม เปะ อาวต

“ไม่ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม แต่,” อัส เซ. ²⁰เมื่อม เอ็ง ฟวยจ อัส อี เซ เยอ เปลีส ลเตือก เตะ แต่ ไม่ พราวก แต่ ละ อี เกือฮ อี ยู อี. โม ลุกซิก เกอ เขียง เอ็ง ยู อี พะโองจาว ไมจ มวน เนอิม รพาวม ซำ อี.

²¹พะเยชู อัส แม เฮี ละ อี, “ไมจ โม เปะ อาวต ไม่ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม แต่. เปือะ เกอะ ดวน อี โฮว ตอก ออฮ, อี ดวน โรฮ โม เปะ โฮว ตอก เซ โรฮ,” อัส เซ. ²²ฟวยจ อัส อี เซ เยอ ปล้าง รพาวม แต่ ราว อี, อัส เฮี ละ อี, “โม เปะ ไมจ เปอะ รัป ลปู พะจาว. ²³โม เปะ ดัส เปอะ ยวก มัป ยุส ป ออฮ ป เอือ ญุก, มัป เซ ยวก เนอิม ละ อี. ดัส เปอะ โอ ยวก มัป ยุส อี โฮ, มัป เซ ติต ลัง,” อัส เซ.

โทมา เจือ โดว อี ลัง กา เขียง ยู อี

²⁴โทมา ป อัส ปุย กวน พรอม ละ, มัส ลุกซิก ใน กาว โรฮ ลอา ปุย เซ ตี ปุย. ปุย เซ อาวต โดว ไม่ โม เซ เมื่อม ฮอยจ พะเยชู เคะ อี. ²⁵ลูกซิก ไฮญู เซ อัส เฮี ละ อี, “เอะ เอ็ง โฮลฮ ยู พะโองจาว,” อัส เซ.

โทมา โลยฮ อี ละ อี, “ออี ดัส โอ โฮลฮ ยู ฮรอย เลกโกน นิง เตะ อี ไม่ โฮลฮ แต่

เจือ ฮรอย เลกโกน เซ, ไม่ โฮลฮ แต่ จาวก เบราะ พราวก อี เจือ โดว,” อัส เซ.

²⁶เมื่อม เอ็ง ไคว แม อี ซเตะ ซงะ เอ โม ลุกซิก อี อาวต ตี แม กไน เมื่อะ เซ. เมื่อม เซ โทมา อาวต โรฮ ไม่ อี. ปัง เอ็ง ของ ปุย รเวือะ พะเยชู เลียก ลัง เคะ อี ซุง บักข่วน อี. อัส เฮี ละ อี, “ไมจ โม เปะ อาวต ไม่ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม แต่,” อัส เซ. ²⁷เมื่อม เซ อัส เฮี ละ โทมา, “แลน เตะ อี เฮี. ซนาว เตะ เปอะ เจือ ลเตือก เตะ อี เฮี ไม่ จาวก เปอะ แลน พราวก เกอะ. ปู เมื่อะ ของไซ รพาวม นิง. ไมจ เปอะ เจือ เนอิม,” อัส เซ ละ อี.

²⁸โทมา โลยฮ อี, “พะโอง กุม อี, พะจาว ยู อี,” อัส เซ ละ พะเยชู.

²⁹พะเยชู อัส เฮี ละ อี, “ปะ อัม มัส เจือ เปอะ เปือ โฮลฮ แต่ ยู อี? ปุย ดัส เจือ อี เตือง โอ แต่ โฮลฮ ยู ซ โฮลฮ เนอิม รพาวม ไมจ มวน แต่ เปือ อี,” อัส เซ.

³⁰ปู ซัมคัน ยู พะเยชู ซองนา โม ลุกซิก แต่ ป โอ ปุย ตี ซอย อีง นิง นังซี เฮี โฮวน ลัง. ³¹เมาะ ป ซอย อี อีง มัส ซอย อี นิง ซ เกือฮ แต่ โม เปะ เจือ มัส พะเยชู พะคริต กวน พะจาว. ดัส เปอะ เจือ ตอก เซ ซ โฮลฮ เปอะ จีวิต โอ เมื่อะ ไก ลอยจ แต่ เปือ พะเยชู เซ.

พะเยชู เปลีส แม ตี แตะ ละ ลูกซิก
 แตะ 7 ปุย

21 ¹ พวยจ เซ เยอ พะเยชู เปลีส แม ตี
 แตะ ละ โม ลูกซิก แตะ โบ ปลัซ
 รอวาม ทิเบ่เรีย (กาลีไล). มัซ เปลีส อี ตี
 แตะ ตอก เอี. ² ซีมอน เปโตร ไม โทมา,
 ป อัส ปุย กวน พรอม ละ, ไม นะกันแอน
 ย่าง คานา นิง จังวัด กาลีไล, ไม กวน
 เซเบได้ เตือง ลออา อี, ไม ลูกซิก ไฮญ แม
 ลออา ปุย, โม เซ อาวต ตี ตี โดช. ³ ซีมอน
 เปโตร อัส เอี ละ อี, “ออี ซ โฮว ริ กะ,”
 อัส เซ. โม เซ อัส เอี, “อะ ซ โฮว โรช
 ไม เปอะ,” อัส เซ. โม เซ โฮว เนอิม
 เลียก โตะ โลง. ตี ซาวม บวยช เซ โม เซ
 ปุน โตว กะ.

⁴ เญือม เอ็จ ซ ปวยช พริ พะเยชู ชุง
 เข็ยง ปลัซ รอวาม. โม ลูกซิก อี เซ
 ปังเมอ โอ ยุง มัซ อี พะเยชู.

⁵ พะเยชู ไฮมญ อี, “โม เปะ ป มัซ กวน
 เนอะ, อัม ปุน บุย เปอะ กะ อ่า?” อัส เซ.

โม เซ โลยช อี, “ปุน โตว ตี ตัว เนอิม,”
 อัส เซ.

⁶ พะเยชู อัส เอี, “เตือะ แลน ลัก ดอม
 โลง เซ, ซ ปุน เปอะ,” อัส เซ ละ อี. โม
 เซ เตือะ เนอิม อี. ปุน เนอิม กะ โฮวาน ปอ
 โอ แตะ เญาะ เป.

⁷ ลูกซิก ฮรัก พะเยชู ตี ปุย เซ อัส เอี
 ละ เปโตร, “มัซ เนอิม พะโองจาว,” อัส
 เซ. ซีมอน เปโตร เญือม ฮมอง อี มัซ อี
 พะโองจาว, จาวป เอ็น ลปี แตะ นิง อาวต
 โยะ ลปี แตะ. เดิม โตะ รอวาม. ⁸ โม
 ลูกซิก ไฮญ เซ เมือะ กะ เนอิม นิง โลง
 ฮอยจ เข็ยง รong. เรอึป เซ นาวก นิง กะ.
 เญือะ ทัน ซิง เนอิม โตว ฮา เข็ยง รong.
 รไปยช ลัง ด่าว รฮอน ตอปล โน่ง. ⁹ เข็ยง
 เอ็จ ฮาวก อี นิง โป่ก เกอ ยุง อ ฮอยช เอ็จ
 ไก กะ กา นิง ไม คโนมปัง.

¹⁰ พะเยชู อัส เอี ละ อี, “ตัว กะ ปุน
 เปอะ เซ? ตาว นา เอ็จ ่งอน เมอะ,” อัส
 เซ.

¹¹ ซีมอน เปโตร เลียก โตะ โลง เซ
 เมือะ เรอึป ยช แตะ ฮอยจ นิง โป่ก.
 เรอึป เซ นาวก นิง กะ ระ. ไก ตี รอย
 ไปล รฮอน โรช ลอวย ตัว. ปัง โฮวาน
 กะ ปุน อี เซ ใจ โตว โรช ฆ่า อี เรอึป
 เซ. ¹² พะเยชู อัส เอี ละ อี, “เอ็ญ ชอม,”
 อัส เซ. ปุย ใน โม ลูกซิก เซ ไก โตว ป
 โรวต ไฮมญ นิง อี, “ปะ มัซ เปอะ ปุย?”
 โรวต โตว อัส เซ ละ อี นิง ยุง อี มัซ อี
 พะโองจาว. ¹³ พะเยชู เอ็ญ ตย คโนมปัง
 ไม กะ เกือช อี ละ โม เซ. ¹⁴ เข็ยง เอ็จ
 ไกอ โอม พะเยชู เนอิม ลัก ยุม แตะ เอ็จ
 มัซ ลอวย โฮน เตือง เซ เปลีส อี ตี แตะ
 ละ ลูกซิก แตะ.

ไมจ เปอะ เลียง แกะ มุช อี

15 เข็ยง เอ็จ ฟวยจ โชม โม เซ เยอ, พะเยชู อັฮ เฮ็ ละ อี, “ซีโมน เปโตร, “ซีโมน, ป มัฮ กวน โยฮัน, ปะ อัม ฮรัก เปอะ อี ฮา โม เอ็?” อັฮ เซ.

เปโตร โลยฮ อี, “ฮรัก เกอะ, พะโอองจาว, ปะ เอ็จ มุง เปอะ ฮรัก อี แตะ,” อັฮ เซ.

พะเยชู อັฮ เฮ็ ละ อี, “ไมจ เปอะ เลียง กวน แกะ มุช อี,” อັฮ เซ.

16 พะเยชู อັฮ แม เอ็ ละ อี แปน ลฮา โชน, “ซีโมน, ป มัฮ กวน โยฮัน, ปะ อัม ฮรัก เปอะ อี อี?” อັฮ เซ.

ซีโมน เซ โลยฮ แม อี, “ฮรัก เกอะ, พะโอองจาว, ปะ เอ็จ มุง เปอะ ฮรัก อี แตะ,” อັฮ เซ.

พะเยชู อັฮ เฮ็ ละ อี, “ไมจ เปอะ แลน แกะ มุช อี,” อັฮ เซ.

17 พะเยชู อັฮ แม เอ็ ละ อี แปน ลอวย โชน เต็อง เซ, “ซีโมน, ป มัฮ กวน โยฮัน, ปะ อัม ฮรัก เปอะ อี อี?” อັฮ เซ.

เปโตร มวน โทว รพาวม นิง โฮมญู พะเยชู แตะ ลอวย โชน ดอก เซ, “ปะ อัม ฮรัก เปอะ อี อี?” อັฮ แนฮ เซ ละ อี. ญ็อม เซ โลยฮ อี ละ อี, “พะโอองจาว, ปะ เอ็จ มุง เปอะ โอเอ็ฮ โครยญู เจ็อ, ปะ เอ็จ มุง เปอะ ฮรัก อี แตะ,” อັฮ เซ.

พะเยชู อັฮ เฮ็ ละ อี, “ไมจ เปอะ เลียง แกะ มุช อี,” อັฮ เซ. 18 “ออี รโองะ ละ เปอะ ตัม เนอิม อี, ปะ ญ็อม นุม ลั้ง โกะ เปอะ โจต เปอะ ไอฮ โมะ ฮุด แตะ. โฮว เปอะ กระจ ฆาต โฮว แตะ. ดัฮ เปอะ เอ็จ กวด โฮ, ฮ ชนาว เปอะ เตะ แตะ. ปุย โฮญู ฮ ปุก ปะ. ฮ โรวก ปะ กระจ โอ เปอะ ฆาต โฮว,” อັฮ เซ. 19 มัฮ อັฮ อี ดอก เซ นิง ฮ รโองะ แตะ ดอก ฮ มุม เปโตร ไม ฮ โฮลฮ อี เก็ฮ พะจาว ไก โญตซั๊ก ญ็อม ฮ มุม อี. ญ็อม ฟวยจ อັฮ อี ดอก เซ เยอ อັฮ เฮ็ ละ เปโตร, “ไมจ เปอะ ฟาต อี,” อັฮ เซ.

ไลลวง ลูกซิก ฮรัก พะเยชู ดิ ปุย

เซ

20 เปโตร แมซี. มู อาวต ลูกซิก ฮรัก พะเยชู ดิ ปุย เซ ลัก เคะ แตะ. มัฮ ลูกซิก เซ ป ไบรจ ฮติ โบ พะเยชู ลไล โชม อี ไพรม อี. มัฮ โรฮ ป โฮมญู มอยฮ ป ฮ รโจฮ พะเยชู ละ ปุย. 21 เปโตร ญ็อม มู อี ปุย เซ เยอ โฮมญู พะเยชู ดอก เฮ็, “พะโอองจาว, ปุย เซ ฮ แปน ดอก เมอ ลัก กา อี?” อັฮ เซ.

22 พะเยชู อັฮ เฮ็ ละ อี, “ดัฮ อี ฆาต เก็ฮ โฮม ฮอยจ ละ ฮอยจ แม อี นิง ปลัฮเตะ แม, อัม เกว ไม ปะ? ปะ ไมจ เปอะ ฟาต อี,” อັฮ เซ. 23 ลปุง ดิ มวยญู

เซ พรุ เอื่อ ละ โม เอียกปู ใน พะจาว.
โคะ อี มัธ อัส อี ลุกซิก เซ มัธ ปุย โอ ซ
ยุม. ญันได่ พะเยซุ มัธ โทว อัส อี ลุกซิก
เซ โอ ซ ยุม. มัธ อัส อี เฮี, “ดัธ อี
ฆาต เกื่อฮ โอม ฮอยจ ละ ฮอยจ แม อี
นึ่ง ปลัฮเตะ เฮี, อัม เกว ไม่ ประ?” มัธ อัส
อี เซ.

²⁴ เอัจ มัธ ลุกซิก เฮี ป ไชฮ อึง ไลลวง

เฮี ไม่ แปน อี ซกิ พีญัน อี. เอะ เอัจ
ยุง เงอะ มัธ ลปุง พีญัน อี เฮี ป เนอิม ป
แนม.

²⁵ ไก ลัง โฮวาน เจื่อ ป ยุฮ พะเยซุ. ดัธ
ปุย ซ ไชฮ โครยญ เจื่อ, ปลัฮเตะ เฮี ตีน
โอ ซ กุป อี นังซี นังฮา ป ไชฮ ปุย เซ แกต
เตอ แลน เฮี.

กัณฑ์ มอ ไกญกอ ลูกซิก พะเยชู

พะทม์ กัณฑ์ไกญกอ มอ ป ไชย ลูกา ละ ช เกือช อี รติต รเนื่อง ไม ไลลวง ไชย เตะ นิง พะทม์ ลูกา. ป ระ ไล นิง พะทม์ กัณฑ์ไกญกอ เฮี มอ ไลลวง ตอก ครอย มอ ลูกซิก พะเยชู ไลลวง กัณฑ์ ระ ไล ยุช พะจา "นิง เวียง เยรูชาเลม, นิง จังวัด ยูได่ ไม่ จังวัด ซามาเรีย, ฮอยจ ลอยจ เตะ เตือ มะลอง โครยญ โดช." (โป่ต 1, คอ 8) พะทม์ กัณฑ์ไกญกอ มอ ไลลวง ตอก โฮลช โม ยิว เปน คริสเตียน รกา. ฟวยจ เซ พรุช แพร รพาม เจือ เตะ เซ ฮอยจ ละ ปุ่ย ตั้งเมือง โฮวาน ประเทศ. นิง พะทม์ กัณฑ์ไกญกอ เฮี อะ คาวใจ ตอก โฮลช โม ยิว รัปคัม ปุ่ย ตั้งเมือง ฮอยจ เปน เอียกปุ่ เตะ เตืออง โอ อี ไอช ปชี่ ปชา โม ยิว. ไลลวง พะเยชู ลอต เปน ไลลวง ปุ่ นที ปุ่ย โครยญ ประเทศ.

พะทม์ กัณฑ์ไกญกอ ไก ลอวย คัก. (1) ไลลวง เกิด คริตซจัก นิง เมือง เยรูชาเลม ฟวยจ ฮาวก พะเยชู เมือง มะลอง. (2) คริตซจัก พรุช แพร ฮอยจ เมือง อิชราเอน โครยญ จังวัด. (3) คริตซจัก พรุช แพร ฮอยจ นิง เมือง โฮวาน โดช. ลัก ก ลอยจ อี ฮอยจ เวียง โรม.

ป ระ ไล นิง พะทม์ กัณฑ์ไกญกอ ตี เจือ อี มอ กัณฑ์ รชอย ลปู พะจา ป ฮอยจ ละ โม ป เจือ นิง เวียง เยรูชาเลม รกา, ไม่ เกือช อี อัมนัด ชัมคัน ละ โม ป โฮว ฆรอ ลปูง ตั้ง พะเยชู. เกือช โรช รพาม กา ละ ช ครอย อี ไลลวง พะเยชู ซองนา ปุ่ย โฮวาน. ไลลวง ครอย อี เซ เอ็จ ไชย ลูกา อัง, ตอก ป อัส ป มายญ เปโตร ไม่ ซเทพาโน ไม่ ปาวโล, เคอิม อะ ช ยุง ไลลวง ตอก เพอิก โม ป ครอย โรง ไลลวง พะเยชู ละ ปุ่ย. อัมนัด พะจา ฮาวต นิง จีวิต เปโตร ไม่ ปาวโล ไม่ ปุ่ย โฮญ. กัณฑ์ รโจะ โม ป เจือ พะเยชู รพาม เตะ ไม่ ปุ่ เตะ ไม่ รพาม ตี โดช เตะ, มอ โรช ป ระ ไล นิง พะทม์ กัณฑ์ไกญกอ เฮี.

กัณ ยุส โม ไกญกอ ลุกซิก พะเยชู
คริต จาว

¹ นังซี เอี๋ มัซ ป ไชช อี รโปะ ละ ปะ
1 ป มัซ เทโอฟีโล ป นัปที เยอะ. นังซี
ไชช อี รโปะ ละ เปอะ ไพรม อี โฮ,
มัซ ไลลวง กัณ ยุส พะเยชู ไม่ กัม เพอิก
ตอม อี ปุย โครยญ เจือ, เนอิม เมื่อ โรง
อี ฮอยจ ละ ชงะ เกือส พะจาว อี ฮาวก
เมือง มะลอง. ² กา ฮาวก อี เซ เอีจ อัส อีจ
รชอม แตะ เปือ ลปุ พะจาว. ดวน โม ป
โฮว ฆรอล ปุง ตัง แตะ ป เลือก แตะ อีจ
เซ เกือส อี ยุส ตัม ป อัส แตะ เซ. ³ ฟวยจ
ยุม อี ตัง ปุย เยอ, เอีจ ไกอ รปาวน ชงะ
เปลือส ที อี ตี แตะ ละ โม ป เลือก แตะ
เซ โฮวาน โฮน เนอ, เกือส อี ยุง แจง แน
โกส โอม แม แตะ เนอิม ลัก ยุม แตะ, ไม่
อู อี ไลลวง บันเมือง ยุส พะจาว ละ อี.
⁴ พะเยชู ญือม ฮาวค ลั้ง อี ไม่ อี ดวน อี
โอ โอก ฮา เวียง เยรูลาเลม. อัส เอี ละ
อี, “ไมจ เปอะ มอง ป ช เกือส เปือะ เกอะ
ละ เปอะ ตัม ป ชันญา อี อีจ ละ เปอะ,
ตอก เอีจ อัส อี อีจ ละ เปอะ ไพรม อี
โฮ. ⁵ โยฮัน เอีจ เกือส เนอิม ปุย รัป
บัพติขมา โตะ รอวาม. เขียง เอี ญือยะ โม
เปะ บังเมอ ช โฮลส เปอะ รัป บัพติขมา นิง
ลปุ พะจาว,” อัส เซ.

พะเยชู ฮาวก เมือง มะลอง

⁶ ญือม เอีจ รโจะ ตี อี ไม่ ปุ แตะ,
โม ลุกซิก อี เซ โฮมญ พะเยชู ตอก เอี,
“พะโอจจาว, ปเลีเย เอี อัม มัซ เอีจ เติง
เวลา เกือส เปอะ โม อิซราเอน เตียง แม
โฮส เมือง แตะ ตอก ไพรม อี?” อัส เซ ละ
อี.

⁷ พะเยชู โลยฮ อี ละ อี, “คาว โตว ละ
ยุง โม เปะ อี เวลา ซาวม พัด ชงะ จี เปือะ
เกอะ อีจ นิง อัมนัด โกะ แตะ โฮส แส.
⁸ บัง มัซ ตอก เซ, โม เปะ ช โฮลส เปอะ
อัมนัด แตะ ญือม ฮอยจ ลปุ พะจาว นิง
เปอะ. ช โฮลส เปอะ แปน ชกิ ฟีญัน ละ
ออี นิง เวียง เยรูลาเลม, นิง จังวัต ยูใต้,
ไม่ จังวัต ซามาเรีย เตือง โฮยจ อี, ฮอยจ
ลอยจ เตะ เตือ มะลอง โครยญ โดส,” อัส
เซ.

⁹ ญือม เอีจ ฟวยจ อัส อี ตอก เซ ลไล
แก ลั้ง ปุย อี, พะจาว เกือส อี ฮาวก ฮา อี
ฮอยจ ละ เตีย ชุตรวู อี. ¹⁰ ลไล ฮาวก
ลั้ง พะเยชู โม เซ จัน แนส มะลอง. ฮอยจ
ง่อม ป จาวป เครอึง ปิญ รฮอยจ ลอา ปุย
ซุง โบ อี. ¹¹ ปุย ลอา เซ อัส เอี, “โม
เปะ ป มัซ ปุย จังวัต กาลีไล เยอ, เมอຍุ ซุง
ลั้ง เปอะ จัน มะลอง เงอ? พะเยชู เอี เอีจ
เกือส พะจาว ฮาวก ฮา เปอะ เมือง มะลอง.
ช ฮอยจ แม ตอก ชวน เปอะ ญือม ฮาวก
อี เมือง มะลอง เซ โรส,” อัส เซ.

ปุย เลือก มัดเทีย ยุช กัน ฆรอ ยูดำ

¹² ญีอม เซ โม่ ลูกซิก เกอ เอัญ เนอิม นิง บลาวง กาวก ฮอยจ นิง เวียง เยรูซาเลม. ซิง ซติ อี ไก เมาะ ตี กิลอ ละคร. ¹³ ญีอม เอ็ง ฮอยจ อี นิง เวียง เซ, เอัญ ฮาวก เอิน คัก ฮลาวง ญีอะ ก อาวต แตะ เซ. ป ฮาวก เซ มัฮ เปโตร โม่ โยฮัน, โม่ ยาโคโบ โม่ อันตะเรอา, โม่ ฟิลิป โม่ โทมา, โม่ บ่าโทโลโม โม่ มัดไท, โม่ ยาโคโบ กวน ฮาลาโฟ, โม่ ซีโมน ป มัฮ พัก ซาต นิโยม ไพรม อี, โม่ ยูดำ กวน ยาโคโบ. ¹⁴ โม่ เซ เตือง โอยจ อี รโจะ ตี ตี โคฮ, ไวออน เลิง เอิน โม่ ปุ แตะ โม่ ปุ พะเยชู โม่ มะ อี โม่ ปรโปวน ไฮญ ง่อน.

¹⁵ ฟวยจ เซ ตี ลอา ซงะ, โม่ เอียกปู ใน พะเยชู รโจะ ตี โม่ ปุ แตะ. ไก ดำว ตี รอย โม่ ง่า ปุย. ญีอม เซ เปโตร โกอ ชุง ลักกา ปุย. ¹⁶ อัส เอี, “โม่ เปะ ป มัฮ เอียกปู อู, ป อัส ดำวิต เปือ ลปู พะจาว ไพรม อี นิง พะทัม, จัมเปิน อี เกิด ตอก อัส อี ซ เกิด เซ. มัฮ อัส อี อัง ไลลวง ยูดำ ป ดาว ปุย โฮมวต พะเยชู เซ. ¹⁷ ยูดำ เซ ไพรม อี มัฮ ตี โม่ เอะ ละ ซ รชอฮ แตะ ละ พะจาว โม่ เอะ.”

¹⁸ (มัว โฮลฮ ยูดำ นิง ยุช แตะ ป ออก เซ รวี เตะ นิง อี ตี โคฮ. มัฮ นา เซ นา ก ดุช อี. ลาวป นา แตะ โม่ เตะ ปอ ลตุช เวียก แตะ. ฮลอ ตี เวียก ตู โคม โหมะ อี

เตือง โอยจ อี. ¹⁹ ไลลวง เอี ป อาวต นิง เวียง เยรูซาเลม เอ็ง ฮมอง ตี อี. เตะ รวี ยูดำ เซ, โม่ เซ อัส อาเคดำมา โม่ อี นิง ลปุง โกะ แตะ. มัฮ อัส อี เตะ นาตี ฮันม โม่.)

²⁰ “พะทัม นังซี ลีลาว อัส อี ตอก เอี, *ไมจ เปอะ เกือฮ เบือง ก อาวต อี เซ ลอด ฮัง. ปุ ญีอะ เกือฮ ปุย อาวต นิง,*” อัส เซ.

“อัส โรฮ เอี, *ไมจ เปอะ เกือฮ ปุย ไฮญ ยุช กัน ยุช อี ฆรอ อี,*” อัส เซ พะทัม.

²¹⁻²² “มัฮ เซ ป ไมจ ลัง อี ไก ตี ปุย ป ปุน เปน ตี พิญัน เอ็ง โกอ โอม พะเยชู จาว เนอิม ลักยม แตะ โม่ เอะ ซกี อี. ไมจ อี เปน ปุย ป กอ โฮมว ตี โม่ เอะ ตี เจน โฮว เอะ โม่ พะเยชู, เนอิม ญีอม เกือฮ โยฮัน ปุย รัป บัปติซมา, ฮอยจ ละ ซงะ เกือฮ พะจาว พะเยชู ฮาวก ฮา เอะ เมือง มะลอง,” อัส เซ.

²³ โม่ เซ ลอด เอิน เมก มอยฮ ปุย ลอา ปุย. มัฮ โยเซป ตี โม่ มัดเทีย ตี. (โยเซป เซ ปุย อัส บ่าระซาบ่า ละ อี ง่อน. อัส โรฮ ยุชโท ละ อี ง่อน.) ²⁴ โม่ เซ ไวออน. อัส เอี, “โอ พะโองจาว, ปะ ปะ ยุง รพาวม ปุย เตือง โอยจ อี. บัว ปะ เปลีส ละ แตะ, ปุย ลอา เอี มัฮ ปุย ป เอ็ง เลือก เปอะ นิง อี? ²⁵ มัฮ ปุย ป ซ ยุช กัน ฆรอ ยูดำ ละ ซ รชอฮ แตะ ละ ปะ, โม่ เปน แตะ ป โฮว ฆรอ ลปุง ดัง เปอะ เอี. ยูดำ เซ เอ็ง ละ อี กัน ยุช แตะ, เอ็ง โฮว อาวต เบือง โกะ แตะ โอย,” อัส เซ. ²⁶ โม่ ลูกซิก เรียก

โคะ นิง ปุย ลอา เซ. ญ็อม เอ็จ ฟวยจ
โซวต อี โคะ เซ ปุก มัตเท็ย. มัตเท็ย เซ
ลอต แปน ป โฮว ฆรอร ลปุง ดั่ง พะเยชู ไม่
ปุย กาว โรธ ตี เซ.

ลปะ พะจาว ฮอยจ

2 1 ญ็อม เอ็จ เต็ง ซงะ ไก กัณฑ์ เลียง
ซงะ รฮอน เนอ* โม ลูกซิก รโจะ
โพรม ตี ตี โดธ เต็อง โอยจ แตะ. 2 ญ็อม
เซ เยอ ลอยฮ เอ็น เซียง โอเอ็ช เน็อม
มะลอง ตอก ก่า กอ โฮ. เซียง ป ลอยฮ
เซ ซันน เล็ป ญ็อมะ ก งาวม ปุย เซ. 3 โม
เซ ยู รเอ็ชป งอ ตอก ดัก โอเอ็ช ใจจ ราว
โม โกะ อี โครยญู โฆะ อี. 4 โม เซ เยอ
อาวต เอ็น ลปะ พะจาว นิง กุมปอ โครยญู
โฆะ อี. เก็ยฮ อู เอ็น นิง ลปุง ปุย โฮวาน
เจ็อ. อู ตัม ป เก็ยฮ ลปะ พะจาว ละ แตะ.

5 ญ็อม เซ เยอ นิง เวียง เยรูชาเลม ปุก
ญ็อม อาวต โม ยิว นิง โฮวาน. มัซ ป
เคง นิง ที แตะ พะจาว, ฮอยจ เน็อม นิง
โครยญู เมือง ตี ฆรัม มะลอง. 6 ญ็อม
ฮมอง อี ลอยฮ เซียง โอเอ็ช เซ ฮอยจ
รโจะ รเจ็อม ฆ่า อี นา เซ. ญ็อม เซ
เงอิต เน็อม เงอิต แนม นิง ดั่ง โคน ดั่ง
ฮมอง แตะ ลปุง โม โกะ แตะ โฮส เน็อม
นิง โม ลูกซิก เซ. 7 โม เซ เงอิต ลัมเล็อ
เอ็น ฆ่า อี เต็อง มู แตะ. อັฮ เอ็, “โม ป
ลปุง เอ็ โม มัซ ปุย จังวัต กาลีไล เต็อง

2:1* ซงะ รฮอน มัซ ซงะ ไก กัณฑ์ เลียง โม ยิว ปุ แตะ. อັฮ รฮอน ไม่ อี นิง มัซ อี รฮอน ซงะ
ฟวยจ โฆม ปุย นิง กัณฑ์ เลียง ฉาว.

โอยจ อี? 8 มัซ ตอก เมอ แล, เอะ เก็ยฮ
ฮมอง โน่ง ลปุง เมือง โกะ แตะ นิง โม
เอ็ เมอ? 9 เอะ มัซ ปุย เมือง พาเท็ย ง่อน,
มาได้ ง่อน, เอลัม ง่อน. มัซ ป ฮอยจ
เน็อม นิง เมือง เมโซโพทาเมีย ง่อน, เมือง
ยูได้ ง่อน, เมือง คัปฟาโดเค็ย ง่อน. เน็อม
นิง เมือง โพนโท ง่อน, ไม่ อาเซ็ย ง่อน.
10 มัซ ป อาวต เมือง ฟรีเจ็ย ง่อน, เมือง
พัมฟูเล็ย ง่อน, เมือง อียิป ง่อน, เมือง ลิเบ็ย
แควน เวียง ซิริน ง่อน, มัซ โม ป ฮอยจ
เน็อม นิง เวียง โรม ง่อน. 11 เต็อง โม
ยิว, เต็อง ปุย ดั่ง เมือง ป โฮส ปซี ปชา
โม ยิว, ไม่ ปุย เมือง คเรเท ไม่ เมือง
อาระเบ็ย. เม็อด แลน เอะ โฮลล ลัง ฮมอง
อັฮ โม เอ็ โลลวง กัณฑ์ ระ โล ยุช พะจาว
นิง ลปุง โกะ โอะ โฮส เต็อง โอยจ เจอะ,”
อັฮ เซ ละ ปุ แตะ. 12 โม เซ เงอิต
เน็อม เงอิต แนม ฆ่า อี โครยญู โฆะ แตะ.
รังมะ เอ็น รพาวม อี. อັฮ อี ละ ปุ แตะ,
“มัซ โอเอ็ช ตอก เมอ แล?” อັฮ เซ ละ ปุ
แตะ.

13 ง่อน อี เฟ็ยก แฮม อี, อັฮ เอ็, “โม เอ็
ตีน ซ มัซ ญุ่ยจ อี นิง ไปล,” อັฮ เซ.

ปะ อັฮ ป มวยญู เปโตร

14 เปโตร โกอ ซุง ตี ไม่ โม ปุโฮมา
แตะ กาว โรธ ตี ปุย เซ. อັฮ เอ็ ละ
โม ป รเจ็อม เซ นิง ลเลาะ รไปยญู แตะ,

“เอี้ยกปุ, โม่ เปะ ป มัฮ โม่ ยิว, ไม โม่ ป อาวต ฌึง เวียง เยรุษาลेम เต็อง โอยจ เปอะ, ปัว โม่ เปะ ง่อต ลปุง ป ช อ้อ ฮะ เอี ปอ เลี้ยก อี โตะ รพาวม เปอะ. 15 โม่ เอี มัฮ โดว ป ญุยจ ตอก แกต โม่ เปะ อี. ปเลี้ย เอี เดอิม มัฮ ชโตม โมง เมือ ก ชะ อี. (ติ มัฮ โดว เวลา กอ ญุ ปุย ไปล.) 16 โอเอีฮ เอี เอีจ มัฮ ป อ้อ โยเอน ป มัฮ ป ซิป ลปุง พะจาว โฆะ ตอก เอี,

17 “พะจาว อ้อ อี, ‘ญือม เอีจ ช ลอยจ ฆงะ ปลัฮเตะ เอ. อี ช ดุช ลปุ แต่ะ ฌึง ปุย เต็อง โอยจ อี. โม่ กวน เปอะ ช โฮลช ซิป ลปุง พะจาว ละ ปุย เต็อง ปรเมะ ปรโปวน. โม่ ป นุม โกะ ลลึง เปอะ ช โฮลช ญ บลอง โอเอีฮ. โม่ ป กวต โกะ ลลึง เปอะ ช รโมะ ญ โอเอีฮ. 18 ญือม เซ อี ช ดุช ลปุ แต่ะ ฌึง โม่ ปรเมะ ปรโปวน ป มัฮ กวนใจ ญุช แต่ะ. โม่ เซ ช ซิป ลปุง อี เปือ อี. 19 อี ช เปลีส ป ชัมคัน ฌึง มะลอง ก ฮลาวง อี ไม ฌึง ปลัฮเตะ ก เตียม อี. ป ชัมคัน เซ มัฮ ฮนัม ไม งอ ไม ม้าต พาวง โอเอีฮ. 20 กา ฮอยจ ฆงะ ระ ญุช พะจาว เซ ฆงะ เอ ช เฟี้ยก. เคี ช ชครัก ตอก ฮนัม. 21 เมอะ ป กอก ปัว พะโองจาว เรอิม แต่ะ, ปุย เซ ช ไปน อี ป โอ ไมจ เจอ, อ้อ เซ พะจาว.

22 “โม่ เปะ โม่ อิชราเอน เนอ, ไมจ เปอะ ง่อต ลปุง เอี. พะเยชู ย่วง นาชาเรต มัฮ เนอิม ปุย ฮอยจ เนอิม ฌึง พะจาว. เอีจ ที ละ เปอะ ฌึง กัน ญุช อี ไม โอเอีฮ ชัมคัน

ตั้ง เจือ เกือฮ พะจาว อี ญุช ปอ เงอิต ปุย ฌึง. โม่ เปะ ติน ช ญง เปอะ โอฮ ฌึง เอีจ เกิต กัน เซ ฆนัะ ลลึง เปอะ. 23 เอีจ มัฮ ป คิต พะจาว อีจ โตะ รพาวม แต่ะ ฌึง ญง อี โอเอีฮ ลักกา แต่ะ. มัฮ เซ ป โฮลช ปุย มอป พะเยชู ละ เปอะ ฆ่า อี. โม่ เปะ ญุช เปอะ ญุม ไม. เกือฮ เปอะ ปุย โฮะ ปุย ฮอน เค็ง ฌึง ไมะชามแควง. 24 พะจาว ปังเมอ เกือฮ อี โกะ โอม แม. มัฮ เกือฮ อี ไปน ฮา ลักญุม ไม อัมนัด ป โชะ เกว ไม โลลวง ญุม เซ. มัฮ เกือฮ อี อัมนัด ลักญุม เซ โอ เกียฮ เป อัมนัด พะเยชู. 25 เอีจ ตอก ป อ้อ คำวิต อีจ โลลวง อี ตอก เอี,

“ ‘ออี โฮลช ลอป ญุ พะจาว ลักกา แต่ะ. อาวต โรฮ ลักดอม อี. อี ไก โดว ญือม โดวฮ ญือม ฆรึง เงอะ ฆ่า อี. 26 มัฮ เซ ป ไมจ เปละ ลโลว พาวม อี ฌึง อี. ดักดอย เยอะ ฆวต อ้อ แนฮ ป ไมจ ป มวน. ปัง ช ญุม เนะ ฮอ้ง เงอะ เอีจ ไก ลัก ชโอว รพาวม เมอะ ไม ปะ ตอก เอี. 27 ปะ แจง โอ เปอะ ช ละ โปวช ลปุ อี ฌึง เมือจ ป ญุม, ไม โอ เปอะ ช เกือฮ กวนใจ เนอิม รพาวม ญุช เปอะ ฮออิม ลโอท เกอ. 28 ปะ เอีจ เกือฮ เปอะ อี ญง กระจ ฮอยจ ละ จีวิต แต่ะ, ไม ช เกือฮ เปอะ อี มวน รพาวม ญุมปอ ฌึง อาวต เปอะ ไมเยอะ, อ้อ เซ คำวิต เตอ.

29 “เอี้ยกปุ, โลลวง คำวิต ป มัฮ จัตเจือ ไพรม เอะ เซ, ช อ้อ ชโตฮ ละ เปอะ. มัฮ ป เอีจ ญุม. ปุย เอีจ รปึง อี. เปือจ

รมอยจ อี เช ไก ลั้ เมือง เอะ ฮอยจ ปเสีย.
 30 คำวิต เช มั้ ไรช ป ซึป ลปุง พะจาว
 ตี ปุย. เอ็จ ยุง อี เบือ ลปุง ชันญา พะจาว
 อั้ง ละ แตะ, ซ เกือช พะจาว จัตเจือ แตะ
 แปน ไรช กชัต ดอก โกะ แตะ ตี ปุย.
 31 คำวิต เช มั้ ป ยุง โอเอ็ช ลักกา แตะ.
 ญือม อัส อี โอ พะจาว ซ ละ ไปวช แตะ
 ฌึง เมือง ป ยุม ไม โอ เนะ ชอ้ง แตะ ซ
 ซเอ็ม ลโฮก เช, เอ็จ มั้ อัส อี ไลลวง
 ซ โกช โอม พะคริต เน็ม ลักยุม แตะ.
 32 เอ็จ มั้ พะเยชู เช ป เกือช พะจาว โกช
 โอม เน็ม ลักยุม แตะ. เอะ เอ็จ ปุน แปน
 เนอะ พ็ญัน อี ไลลวง เอ็. 33 พะจาว เอ็จ
 วุช อี ระ จอง อี ฮลาวง, เกือช อี อาวต
 ลักดอม แตะ, เกือช ลปุง แตะ ละ อี ตัม ลปุง
 ชันญา แตะ อั้ง. โอเอ็ช ป ยุง ป ฮมอง โม
 เปะ เนอะ ออ เอ็จ มั้ โฮลช เปอะ ยุง เบือ
 พะเยชู เช. เอ็จ มั้ โทต อี ละ เอะ. 34 ป
 อัส คำวิต เช มั้ โทว อัส อี ไลลวง โฮลช
 โกะ แตะ ฮาวก เมือง มะลอง. 35 มั้ อัส
 อี ดอก เอ็,

"ไมจ เปอะ งาวม ลักดอม อี ฮอยจ
 ละ เกือช อี ป รูป ไม เปอะ อาวต ฮริม
 ฮาง เปอะ, อัส เช ละ พะโองจาว ที อี
 พะจาว เอะ, อัส เช คำวิต เตอ.

36 "ไมจ โม อิชราเอน ยุง เต็อง โด อี
 ซโตช ไล เอ็. เอ็จ มั้ พะเยชู เช ป เค็ง
 โม เปะ ฌึง ไมะฮาวแควง โฮ, พะจาว
 เกือช แม อี แปน พะโองจาว ยุง เปอะ ไม
 แปน อี พะคริต," อัส เช เปโตร.

37 ญือม เอ็จ ฮมอง โม เช โอเอ็ช ดอก
 เช, ไกลช ฌึง ป ยุง แตะ ฮี อี. โชะ
 เน็ม รพาวม ฮี อี. อัส เอ็ ละ เปโตร ไม
 ปุย โฮญ ป มั้ โม ป โฮว ฮรอก ลปุง ตัง
 พะเยชู เช, "เอ็ยกปุง, เอะ ซ ไมจ ยุง ดอก
 เมอ?" อัส เช.

38 เปโตร โลยช อี, "ไมจ เปอะ ไปวช
 รพาวม ไพรม โอช รพาวม โคระ แตะ.
 ไมจ เปอะ รัป บัปติชมา เบือ มอยช พะเยชู
 คริต เต็อง โอยจ เปอะ เด็ม พะจาว ซ
 ยวก มั้ ป กัช ตุด ยุง เปอะ. ดัส เปอะ ยุง
 ดอก เช พะจาว ซ เกือช ลปุง แตะ ละ เปอะ
 เบือ อี. 39 ป ชันญา พะจาว อั้ง ตี เจือ เช
 มั้ ไรช ป ฮอยจ ละ โม เปะ ไม โม กวน
 โม เมือต เปอะ, ไม ปุย โฮญ ป อาวต ก
 ซิง อี. มั้ อัส อี ละ โม ป กอก พะจาว
 เอ็ญู เคะ แตะ โครยญู โชะ ปุย," อัส เช.

40 เปโตร โฮวาน ป อู รโต ป ซดอก
 รเง็ม อี ละ ปุย. อัส เอ็, "ไมจ เปอะ เกือช
 ตี แตะ ไปน ฮา ตุด ป ซ ฮอยจ ละ ปุย
 บวก ปุย โจวง ตี เจน เอ็," อัส เช ละ อี.
 41 โม เช โฮวาน ไรช ป เจือ ป อัส เปโตร
 เช. รัป ไรช บัปติชมา ฮี อี. ซงะ เช
 แกต อี ไก คำว ลอวย เป็อน ปุย ป รโจะ
 ไรช แปน ลูกชิก เกอ.

ไลลวง จีวิต โคระ โม ป เจือ พะเยชู

42 โม เช เกือช ตี แตะ ไก เวลา ละ
 ซ ง่อต เน็ม แตะ ลปุง เพ็ก ตอม โม

ไก่ภูมิกอ ยุษ แตะ ละ แตะ. ไก่ รพาวม ตี
 โดษ ละ ช ตอ เตื่อง โล เล้ม แตะ เคะ
 ปุ้ แตะ. กอ โชม ตี ไม่ ปุ้ แตะ, ไม่ กอ
 ไววอน โรช อี ไม่ ปุ้ แตะ. 43 โม ป
 ไหว ฆรอก ลปุง ตัง พะเยชู เซ เกียช ยุษ ป
 ชัมคัน ปอ เกอิต ปุย นิง ไหวน เจือ. ปุย
 เตื่อง โอยจ อี ลอด โม เซ ไอ ละ ฆี อี.
 44 เมาะ ป ไก่ รพาวม เจือ เยอ ไก่ รพาวม
 ตี โดษ. คาวคอง ยุษ อี เมญู อี มัช คอง
 กังมู. 45 โม เซ โชะ คาว โชะ คอง ยุษ
 แตะ ละ ช รชู อี ละ ปุ้ แตะ ตัม ป ตองกัน
 อี โครยญู โฆะ อี. 46 โม เซ ไหว โพรม
 ตี ชุต ไม่ ปุ้ แตะ นิง วิฮัน โครยญู ชงะ.
 กอ โชม ตี โรช เมือะ ปุ้ แตะ ไม่ รพาวม
 ไมจ มวน แตะ. 47 ลีลาว ลอป พะจาว ไม่
 อี. มัช โรช ป ปุก รพาวม ปุย เตื่อง โอยจ
 อี. พะจาว เกือช ปุย โปน มัป โครยญู
 ชงะ. รโจะ อี ไม่ โม ลูกชิก แตะ.

ปุย ดักได้ ไหว เบือ อมันต์ พะเยชู

1 ตี ชงะ อี เปโตร ไม่ โยฮัน ช ฮาวก
3 นิง วิฮัน. มัช เวลา ไววอน ปุย ลอวย
 โมง เมื่อ ก ปุ้ อี. 2 นา เซ ไก่ ป เกิด
 ไม่ ดักได้ แตะ นิง ตี ปุย. กอ กลอม ปุย
 โรวก ละ อัง อี โบ โตะ รเวือะ วิฮัน ป
 อัส ปุย โตะ รเวือะ ไมจ ไม่ เซ. เกือช อี
 มอง ปัว โอเอือ นิง โม ป ฮาวก นิง วิฮัน
 เซ โครยญู ชงะ. 3 เมือม เอ็ช ช เลียก
 เปโตร ไม่ โยฮัน โตะ วิฮัน เซ, ปุย เซ แก

อี. ปัว อี ดัน ละ แตะ. 4 เปโตร ไม่ โยฮัน
 แก ที ปุย เซ. เปโตร อัส เอ็ ละ อี, “แลน
 อะ เอ็ เมอะ,” อัส เซ ละ อี. 5 ป ปัว
 โอเอือ เซ แลน อี. รไมจ อี ช ไก่ ป เกือช
 ละ แตะ.

6 เปโตร อัส เอ็, “ออี ไก่ โตะ ใคร
 มี่ ยุษ. ป ไก่ ยุษ ชู ช เกือช ละ
 เปอะ. โกช ไหว เบือ อมันต์ พะเยชู คริต
 ย่าง นาชาเรต เตอ เมือ,” อัส เซ ละ อี.
 7 เมือม เซ เปโตร โตะวก เตะ ดอม อี เกือช
 อี โกช. ลโล เซ เยอ ไก่ เอ็น เรียง แदन
 อี. เปลิ โงง อี ไม่ เจียก ชวง อี ไฮ เอ็น
 จุบัน เอ็น. 8 โกช ชุง พรารป เอ็น. ไหว
 ไป ไหว มา นา เซ. ลอด ฮาวก โตะ วิฮัน
 ไม่ ปุย ลอ เซ, เตน ปุ้ ไหว ไม่ ลีลาว แตะ
 พะจาว. 9 ปุย เตื่อง โอยจ อี ยุ ปุน ไหว อี
 ไม่ ลีลาว อี พะจาว. 10 เมือม ยุง อี มัช
 อี ป กอ งาวม ปัว. โอเอือ โบ โตะ รเวือะ
 วิฮัน ป อัส ปุย โตะ รเวือะ ไมจ ไม่ เซ, โม
 เซ เกอิต ลัมเลือ เอ็น ฆี ดอก ไฮ ปุย เซ.

เปโตร ครอย โลลวง พะจาว โตะ วิฮัน

11 ลโล ไปญ ป ดักได้ เตะ เปโตร ไม่
 โยฮัน เนอ, ปุย เตื่อง โอยจ อี ตอ ไหว ตี
 เคะ โม เซ, ฮอยจ นิง ชลา วิฮัน ป อัส ปุย
 ชลา ชะโลโม ไม่ เซ. เกอิต เนอิม เกอิต
 แนม นิง อี. 12 เปโตร เมือต ยุ ฮอยจ ปุย
 ไหวน เซ อัส เอ็ ละ อี, “โม เปะ ป มัช ปุย
 อิขราเอน เนอ, เมอญู เกอิต เปอะ นิง โล เอ็

เยอ? เมอญ แก ที่ แก ท้ม เปอะ เอะ เอ? อัม
 มัส แกต เปอะ เอะ เกียส เกือส ปุย เฮี ปุน
 โฮว นิง อัมนัด โกะ โอะ โอย ไม่ ป ไมจ
 ป ญุก ยุส ฮุ? 13 พะจาว ที่ อัมปราฮัม ไม่
 ยิชฮัก ไม่ ยาโคป เปอ, มัส โรส พะจาว ที่
 จัตเจือ ไพรม เอะ. เอ็จ มัส พะจาว เซ ป
 เกือส โญตซัก ละ กวนใจ ยุส ตะปะ ป มัส
 พะเยซุ เซ. เอ็จ มัส โม เปะ ป มอป อี ละ
 ชัน เนอ. ญือม ตะ ปีลัด พลาย เยอ, โม
 เปะ ญอม เปอะ โดว เกือส พลาย อี นิง
 ฆวต ละ โปวส เปอะ. 14 โม เปะ ฆวต
 โปวส เปอะ ปุย ซีไซ ชงะ ชงอม เซ. ปัว
 เปอะ ปีลัด พลาย ป ยุส ยุม ไม่ ปุย ละ
 ตะปะ ตัง อี. 15 โม เปะ เอ็จ ยุส เปอะ ยุม
 ไม่ พะโองจาว ป มัส กุม จีวิต เซ. พะจาว
 บังเมอ เกือส อี โกอฮ โอม แม เนอิม ลัก ยุม
 ตะปะ. เอะ ปุน แปน เนอะ พิญัน อี. 16 เอ็จ
 มัส พะเยซุ เซ ป เกือส ปุย เฮี ปุน เรียง
 แค้น ตะปะ เปือ อี. ป ยุ ป ฮมอง เปอะ เซ
 เอ็จ ไก เปือ เจือ ปุย พะเยซุ เซ. มัส เปือ
 เจือ ปุย พะเยซุ ป เกือส ปุย เฮี ไฮ ไมจ
 ซองนา โม เปะ เตือง โอยจ เปอะ ตอก ยุ
 เปอะ เฮี.

17 “เอ็ยกปุ, ป ยุส เปอะ ละ พะเยซุ เซ อี
 ยุง เงอะ มัส อี ยุส เปอะ นิง โอ ตะปะ ยุง
 ตอก มัส อี, เตือง โม เปะ เตือง โม ฮัวนา
 ยุส เปอะ โรส. 18 พะจาว เอ็จ รโองะ
 อี อี เนอิม โฆะ ลัง, จัมเปน พะคริต โอด
 ป โชะ ป ไชญญู ญูอ. เกือส โรส โม ป
 ซิป ลปุง ตะปะ เตือง โอยจ อี รโองะ อี

อี. เอ็จ เกิด เนอิม ตอก อัส อี ซ เกิด
 เซ. 19 มัส เซ ป ไมจ โม เปะ โปวส
 รพาม ไพรม โยส รพาม โคระ ตะปะ ฆี
 อี, ไม่ เอ็ญ เปอะ เคะ พะจาว เดอิม ซ
 พัก มัป ยุส เปอะ. 20 ดัส เปอะ ยุส ตอก
 เซ, พะจาว ซ เกือส โม เปะ โยลส ลโลละ
 อาวต ไมจ อาวต มวน ญือม ซ เกือส อี
 พะคริต ฮอยจ แม. เอ็จ มัส เนอิม พะเยซุ
 เซ ป เกือส พะจาว แปน พะคริต ละ โม
 เปะ เอ. 21 ปเส็ย เฮี ไมจ อี อาวต เมือง
 มะลอง ฮอยจ ละ เวลา ซ เป็ยน พะจาว
 โยเอ็ส เกือส โคระ เตือง โอยจ อี. ไลลวง
 เซ พะจาว เอ็จ เกือส โม ป ชงะ ชงอม ป
 มัส ป ซิป ลปุง ตะปะ เซ รโองะ อี อี
 เนอิม โฆะ ลัง. 22 โอ โมเซ เอ็จ อัส อี
 อี ตอก เฮี โฆะ โอ, ‘*เข็ยง เฮี พะจาว ซ
 ดวน ป ซิป ลปุง ตะปะ ฮอยจ เคะ เปอะ ตี
 ปุย, ตอก โรส ดวน อี อี ฮอยจ เคะ เปอะ.
 ปุย เซ ซ แปน โรส ปุย ใน โม เปะ ตี ปุย.
 โม เปะ ไมจ เปอะ เนอึง ป อัส อี ละ ตะปะ
 โครยญู เจือ.* 23 ดัส ไก ป โอ เนอึง ป อัส
 ปุย เซ เยอ, ซ ยุม ลอป ฆี อี. ญืออะ ซ
 โยลส โดว แปน ปุย ใน พะจาว.’ อัส เซ.

24 “มาะ ป ซิป ลปุง พะจาว เนอิม เจน
 ซามูแอน, ไม่ โม ป ฮอยจ รเคะ อี ฮอยจ
 ปเส็ย, อัส ตี อี อี ไลลวง โยเอ็ส ป เกว
 ไม่ เวลา เฮี โครยญู โฆะ ตะปะ. 25 ลปุง
 ชันญา พะจาว อี นิง ดักคอย โม ป ซิป
 ลปุง ตะปะ เนอิม โฆะ ลัง, เอ็จ มัส โรส อัส
 อี อี ฮอยจ ละ โม เปะ ปเส็ย เฮี. ป อัส

อี ละ จัตเจือ โพรม เปอะ มัธ โรธ อ้อ อี
 ละ โม่ เปะ. มัธ ตอก เฮี ป อ้อ พะจาว
 ละ อั้งราฮัม, 'อวี ช เกือช ปุย ตี ปลัฮเตะ
 โฮลส ป ไมจ ป ญุก เบือ จัตเจือ เปอะ
 โครยญ เมือง ปุย,' อ้อ เซ. ²⁶มัธ เซ ป
 เกือช พะจาว กวนใจ ป เลือก ตะ อั้ง เซ
 ฮอยจ ละ โม่ เปะ รกา ฆกี อี, นิง ช เกือช
 อี โม่ เปะ เมาะ ตี ตะ ฮา ป พิต ป โม่วะ
 ยุส เปอะ. ด้อ เปอะ ยุส ตอก เซ ช โฮลส
 เปอะ ป ไมจ ป ญุก เบือ อี โครยญ โฆะ
 เปอะ," อ้อ เซ เปโตร.

โม่ ป กวด ป เฮียง โฮมญ โม่ เปโตร นิง ซพา

¹ลโล อ้อ เปโตร โม่ โยฮัน โอเอือ
4 ละ ปุย, ฮอยจ โม่ ชตุ โม่ ฮัวนา โม่ ป
 ควป วิฮัน โม่ โม่ ซาตุไก เคะ อี. ²โม่ เซ
 วัว เปโตร โม่ โยฮัน รพาวม อี นิง รโฮงะ
 อี ไลลวง โกอฮ โอม แม พะเยชู ละ ปุย.
 มัธ อ้อ อี ปุย เตือง โอยจ อี ช โกอฮ โอม
 แม เนอิม ลักยม ตะ เบือ พะเยชู. ³โม่
 เซ โฮมวต อี เตือง ลอา อี, อั้ง อี โตะ
 คอก ตี ซาวม นิง มัธ อี ญือม เอ็จ ปุ พริ.
⁴โม่ ป ฮมอง ลปุง รโฮงะ อี เซ ไก โรธ
 โฮวาน ป เจือ เยอ. ญือม เซเยอ โม่ ป เจือ,
 โม่ ประมะ นิง อี โน่ง, ฮาก คำว พอน
 เปือน ปุย เตือง โอยจ อี.

⁵ปวยฮ พริ เซ แม โม่ ป ตัดเตียง โม่
 ยิว, โม่ โม่ ป กวด ป เฮียง, โม่ โม่ คู
 เพอิก พะทัม โพรม ตี นิง เวียง เยรูซาเลม.

⁶อ้นนัต ป มัธ ฮัวนา ชตุ ระ อา, โม่
 คายาฟา โม่ โยฮัน โม่ อะเลกซันเดอ, โม่
 โม่ ป มัธ กระ เมือต ชตุ ระ เซ เตือง
 โอยจ อี, โพรม ตี โรธ โม่ ปุ ตะ.
⁷ญือม เอ็จ เกือช อี เปโตร โม่ โยฮัน
 อาวต ซองนา ตะ, โฮมญ อี, "โม่ เปะ
 มัธ เกือช ยุส เปอะ กัน เฮี ตอก เมอ? มัธ
 อ้นนัต ตอก เมอ ป ใจ เปอะ ละ อี? ยุส
 เปอะ เบือ มอยฮ ปุย?" อ้อ เซ.

⁸ญือม เซ เยอ เปโตร เอ็จ อาวต เนอิม
 ลปู พะจาว นิง อี กุมปอ. อ้อ เฮี ละ โม่
 เซ, "โม่ เปะ ป มัธ ป ตัดเตียง ปุย เยอ,
 โม่ โม่ ป กวด ป เฮียง, ⁹ชงะ เนาะ เฮี,
 ด้อ มัธ ไตชวาน เปอะ อะ นิง ไลลวง ยุส
 ปุย กัน ไมจ ละ ป โชะ เซ ตอก เกือช
 อี โฮ เซ, ¹⁰อะ ฆวต เกือช โม่ เปะ โม่
 โม่ อิชราเอน ยุง เตือง โอยจ เปอะ. ป
 โชะ ชุง ลักกา เปอะ เฮี เอ็จ โฮ ไมจ เบือ
 อ้นนัต พะเยชู คริต ย่วง นาซาเรต. เอ็จ
 มัธ พะเยชู เซ ป ยุส โม่ เปะ ยุม โม่ นิง
 โม่ชะชาวแควง เงอ. พะจาว บังเมอ เกือช อี
 โกอฮ โอม แม. ¹¹เอ็จ มัธ พะเยชู เซ ป มัธ
 ตอก ค่อง ตอก อ้อ พะทัม อี โฮ. โม่ เปะ ป
 ยุส ญืออะ อา, เอ็จ โปวส เนอิม เปอะ ค่อง
 เซ. ค่อง เซ บังเมอ โฮลส ลัง แปน ค่อง
 โรง ละ พะจาว. ¹²โนก ฮา พะเยชู เซ
 ปุย โฮญ ไก โตว ป เกือช เกือช ปุย โปน
 มัป เปอ. ปุย โฮญ ตี ฆริม มะลอง ป ช
 เกือช อะ โปน มัป ยุส ตะ, พะจาว โปต
 โตว อี ไก ละ ปุย," อ้อ เซ เปโตร เยอ.

13 โม่ เซ ญ็อม ยู อี ไก รพาวม กา เปโตร ไม โยฮัน เนอ, เต็อง มัฮ อี ปุย ทัมมดำ โอ ดิ ฮลาวง กัน เฮียน, เงอิต เนอิม ฆี อี. ยุง เอิน มัฮ อี ปุย กอ โโฮมว ดิ ไม พะเยชู. 14 ญ็อม เอ็จ ยู อี ชุง ดิ ป โฮ โชะ เซ ไม เปโตร. ไม โยฮัน เนอ, ญ็อม ไก โตว กระ เก อี ฆี อี. 15 ฟวยจ เซ ดวน เปโตร ไม โยฮัน โอก ฮา ก โพรม แตะ. ซิงซา อี ไม ปุ แตะ. 16 อັฮ เอ็, “เมอ ป ช ยุฮ เอะ ละ ปุย ลอา เอ็? ปุย ดิ เวียง เยรูซาเลม เอ็จ ยุง อี ยุฮ ปุย ลอา เอ็ ป ชัมคัน เซ. เอะ เกียฮ อັฮ โตว โอ มัฮ ป เนอิม. 17 ไมจ เอะ คัด ตันติก โอ ญ็อม เกือฮ โฮว ฆรอก ลปุง ดั่ง พะเยชู ละ ปุย ดิ ปุย เนอิม, เดอิม ไลลวง เอ็ โอ ญ็อม ช พรุ ช เอ็อ ฆี ละ ปุย,” อັฮ เซ ละ ปุ แตะ.

18 ฟวยจ เซ กอก แม เปโตร ไม โยฮัน เอ็ญู เคะ แตะ. คัด ตันติก เอิน อี โอ ญ็อม เพอิก ญ็อม อู ไลลวง พะเยชู ละ ปุย. 19 เปโตร ไม โยฮัน อັฮ เอ็ ละ อี, “โม เปะ ง่อต ที แลน เมอะ. ช เนอึง เอะ ป อັฮ โม เปะ ไม ช เนอึง แตะ ป อັฮ พะจาว, เมอ ป ช ปุก ละ พะจาว 닝 อี? 20 เอะ ญ็อม เกียฮ โอ โตว อັฮ ป เอ็จ โฮลฮ แตะ ยู ฮมอง เซ,” อັฮ เซ ละ อี เปโตร ไม โยฮัน เนอ.

21 ฟวยจ เซ โม ป โพรม เซ คัด แม อี ชโตฮ ฮา โพรม แตะ เดอิม พलय อี เกือฮ โอก. โม เซ โรวต โตว ยุฮ ป โชะ ละ ปุย ลอา เซ, 닝 ลีลาว โม ลัษค่อน พะจาว

เปื่อ โฮ ป โชะ เซ. 22 ป โชะ โฮ เปื่อ ป ชัมคัน เซ, อาญู อี ไก รพาวม โฮฮ.

โม ลูกซิก ปัว รพาวม กา แตะ 닝 พะจาว

23 ปุย ลอา เซ ญ็อม เอ็จ ฟวยจ พलय ปุย อี, ลอด โฮว เคะ ปุโฮมว แตะ. อู ป อັฮ โม ชตุ ระ ไม ป อັฮ โม ป กวด ละ แตะ ละ โม เซ. 24 ญ็อม เอ็จ ฮมอง โม เซ ป อັฮ อี, ไวออน ดิ ละ พะจาว ฆี อี. อັฮ เอ็, “โอ พะจาว, ป ยุฮ ปลัฮเตะะ ปลัฮ มะลอง ปลัฮ รอวาม ไม โอเอ็ฮ เมอะ ป อาวต 닝 อี เต็อง โอยจ อี, มัฮ ปะ ป กุม โอเอ็ฮ โครยญู เจื่อ. 25 ปะ เอ็จ เกือฮ เปอะ คำวิต จัตเจื่อ โพรม เอะ อັฮ อึง โอเอ็ฮ เปื่อ ลปุ เปอะ. คำวิต ป มัฮ กวนใจ ยุฮ เปอะ เซ อັฮ เอ็,

“เมอ ยู ปุย ตั้งเมือง ฮาวก รพาวม ซาวม ึง อี? เมอ ยู โม ลัษค่อน ง่อต ปลาว แนฮ อี ตอก ช ยุฮ แตะ กัน ฆอก เกอ? 26 โม กซัด ปลัฮเตะะ เอ เพ็รียง ดิ แตะ โฮว รูป. โม จาวใน โพรม ดิ ละ ช ตอชู อี ปุ แตะ ไม พะจาว ไม พะคริต เลื่อก อี เซ,” อັฮ เซ คำวิต เตอ. 27 กซัด เฮโรต ไม โปนติโอ ปีลัด เอ็จ โตกโลง ดิ เนอิม ไม ปุย ตั้งเมือง. มัฮ โตกโลง ดิ อี 닝 เวียง เอ็ ไม โม อิชราเอน ละ ช ตอชู แตะ พะเยชู ป มัฮ กวนใจ ชงะ ชงอม ยุฮ เปอะ เซ. พะเยชู เซ เอ็จ เลื่อก เนอิม เปอะ แปน พะคริต. 28 กัน โพรม โม เซ มัฮ

ไก อี ละ ช ยุช อี ตัม ป คิต ปะ อึง
 ึ่ง รพาวม เปอะ ไอฮ, เบือ อัมนัด เปอะ
 โครยญ เจือ. ²⁹ โอ พะจาว, ปเสี้ย เฮี ลปง
 ตะ อี ยุช ป โชะ ละ เอะ เซ, ปัว ปะ ง่อต
 ละ แตะ. ปัว ปะ เกือฮ โม กวนใจ ยุช
 เปอะ ไก รพาวม กา ละ ช เกียฮ ซิป อี
 ลปง เปอะ. ³⁰ ปัว โรฮ ปะ ย่อง ตะ แตะ
 ราว ป โชะ เกือฮ อี ไฮ. ปัว ปะ ยุช ป
 ชัมคัน ป่อ เงอิต ปุย ึ่ง เบือ มอยฮ พะเยชู
 ป มัฮ กวนใจ ชงะ ชงอม ยุช เปอะ เซ,
 อ้อ เซ.

³¹ ญือม เอ็จ ฟวยจ ไวออน อี, ดุงเค็ยง
 เอ็น นา กรโจะ อี เซ. โม เซ อาวต เนอิม
 ลปุ พะจาว ึ่ง กุมป่อ โครยญ โชะ แตะ,
 ไม่ เกียฮ อ้อ อี ลปง พะจาว ึ่ง รพาวม กา
 แตะ.

โม ลุกซิก ไก โดว ป วิต ป วัง ละ

³² โม ป เจือ เซ ไก รพาวม ตี โดฮ. ไก
 โดว ป อ้อ คาวคอง ตะ เซ มัฮ ป ยุช
 โกะ แตะ ไอฮ แฮ. คอง อี เซ เม็ญ อี
 แปน คอง กังมู. ³³ โม ป โฮว ฆรอล ลปง
 ตั้ง พะเยชู เซ อาวต เนอิม ไม่ อัมนัด ยุช
 พะจาว. ปุน แปน ซกิ พิณัน ึ่ง ไลลวง
 โกอ โอม เนอิม พะเยชู เนอิม ลัก ยุม ตะ
 ไม่ รพาวม กา ตะ. กุนมุ่น ยุช พะจาว
 อาวต ึ่ง อี โครยญ โชะ อี. ³⁴ โม เซ
 ไก โดว ป วิต ป วัง ละ อี ตี ตี เนอิม. โม
 ป ไก ญืออะ ไก ม่า ซิก โดว โลว นา ยุช
 ฮู, โชะ เอ็น ปุ ปุ อี. ³⁵ งวยฮ ป โชะ อี

เซ เอ็ญ ดาว มอป อี ละ ป มัฮ ไกญกอ ยุช
 ตะ. โม เซ รฆุ โอเอ็ฮ ละ ปุย เตือง โอยจ
 อี ตัม เมอะ ตุก อี ึ่ง.

³⁶ โยเซป ป มัฮ เจอ เลวี มัฮ ปุย เมือง
 ไชปรัด. โม ไกญกอ อ้อ บ่าระนาบ่า ละ
 อี. มัฮ อ้อ อี ปุย เกียฮ เกอะ โลม รพาวม
 ปุย ไม่. ³⁷ ปุย เซ ไก ซิก ยุช ตี โดฮ. โชะ
 อี. งวยฮ อี เซ เอ็ญ ดาว มอป อี ละ โม
 ไกญกอ ยุช ตะ เซ โรฮ.

อะนาเนีย ไม่ ซัฟเฟเร จุ ลปุ พะจาว

¹ ญือม เซ ไก ปรมะ ตี มอยฮ
5 อะนาเนีย. ปุย ญืออะ อี มอยฮ
 ซัฟเฟเร. โชะ โรฮ ตะ ยุช ตะ ตี โดฮ.
² งวยฮ ป โชะ ตะ เซ แฮรณ ไอฮ อี ละ
 โกะ ตะ ง่อน. โฮว ดาว โรฮ มอป อี ละ
 โม ไกญกอ ยุช ตะ ง่อน. ปุย ญืออะ อี ยุง
 โรฮ อี ไลลวง อี.

³ เปโตร โฮมญ อี, “อะนาเนีย, เมอญ
 เกือฮ เปอะ ซาตัน กุม รพาวม ตะ ป่อ ปุน
 จุ เปอะ ลปุ พะจาว? ฮลัก โน่ง เปอะ กอ
 งวยฮ ตะ โชะ ตะ เซ ง่อน เมอ? ⁴ กา
 เข็ยง โชะ เปอะ ไม่ มัฮ คอง เปอะ? ฟวยจ
 โชะ เปอะ เซ ไม่ เปอะ ปุน ใจ ตัม รพาวม
 ตะ? ปะ เกียฮ เบิก โน่ง เปอะ โอเอ็ฮ
 โตะ รพาวม ตะ ตอก เซ เมอ? ปะ มัฮ
 โดว จุ เปอะ ปุย. มัฮ จุ เปอะ พะจาว,” อ้อ
 เซ ละ อี.

⁵ ญ็อม ฮมอง อะนาเน็ย ลปุง ตอก เซ, ซลลี่ เอ็น ลอด เอ็น ยุม. เมาะ ป ฮมอง โอเอ็ช โล เซ ฮลัต เต็จ ซลี่ อี. ⁶ โม ปรมะ นุม โกฮ เพาะ ป ยุม เซ. กลอม โฮว รมอยจ อี.

⁷ ฟวยจ เซ แม เมาะ ลอวย ซัวโมง, ปุย ญ็อม อี ฮอยจ โรฮ นา เซ. ดิ ยุง โตว ป เกิด ละ ปรมะ ญ็อม แตะ เซ. ⁸ เปโตร โฮมญุ โรฮ อี นึง อี, “ญ็อม เปะ โชะ เปอะ เตะ, อัม มัฮ เนอ็ม เมาะ เซ โน่ง งวยฮ อี?” อัส เซ ละ อี.

ปรโปวน เซ โลยฮ อี ละ อี, “มัฮ อี, ไก เมาะ เซ โน่ง”, อัส เซ ละ อี.

⁹ เปโตร อัส เฮ็ ละ อี, “เมอญุ ญ็อม เปะ รมะ รโปวน เนอ พาวม ดิ เตะ พรอม เปอะ ละ ซ ลอง แตะ แลน ลปู พะจาว เยอ? แลนๆ, โม ป โฮว รมอยจ ปุย ญ็อม เปอะ เซ เอ็จ อาวต โบ รเว็อะ. โม เซ ซ กลอม โรฮ ปู โอก ปะ โรฮ,” อัส เซ ละ อี.

¹⁰ ญ็อม เซ เยอ ปรโปวน เซ ซลลี่ เอ็น โบ ซวง เปโตร, ลอด เอ็น ยุม. โม ปรมะ นุม เซ เล็ยก ยุ ยุม ปรโปวน เซ. กลอม โฮว รมอยจ อี โบ ปุย ญ็อม อี เซ. ¹¹ โม ป มัฮ ปุย ใน คริตซจัก ไม่ ปุย โฮญุ เมาะ ป ฮมอง เกอ, ฮลัต เต็จ ดี ซลี่ อี เต็อง โอยจ แตะ.

**โม ป โฮว ฆรอล ปุง ดั่ง พะเยซุ
เก็ยฮ ยุซ ป ซัมคัน**

¹² โม ป โฮว ฆรอล ปุง ดั่ง พะเยซุ เก็ยฮ

ยุซ ป ซัมคัน โฮวน เจ็อ ปอ เกอิต โม ลัซค่อน นึง. โม ป เจ็อ เซ กอ รโจะ ดิ นึง ซลา ซะโลโม เต็อง โอยจ แตะ. ¹³ ปุย กพริ โรวต โตว รโจะ ดิ ไม่ โม เซ. โม ลัซค่อน ปังเมอ อาวต ลี โรฮ อี. ¹⁴ ไก โฮวน ฮา ไพรม แตะ ปู ปู ป ญอม เจ็อ พะโอ่งจาว เยอ เต็อง ปรมะ ปรโปวน. ¹⁵ ปุย ง่อน อี ดาว ป โชะ, เต็อง ซัด เป็ รฆวง โอจ อี, อัง อี เข็ยง กระ. ดัส เปโตร โอ โฮลฮ เรอ็ม ตอก โฮญุ โฮ, ซ เก็ยฮ ปูโรม อี พอย ป โชะ เซ ญ็อม โฮว อี กระ เซ ละ ซ เก็ยฮ อี โฮ. ¹⁶ ปุย โฮวน ป อาวต รวิต รเว็ยง เว็ยง เยรูซาเลม โอก โฮว ฮา ยวง แตะ, โรวค ป โชะ ไม่ โม ป เล็ยก พี นึง ฮอยจ ละ เปโตร. โม เซ โฮ ดี โครยญุ โฆะ แตะ โรฮ.

**ปุย โฮมวต แม โม ป โฮว ฆรอล
ลปุง ดั่ง พะเยซุ**

¹⁷ ฮัวนา ซตุ ระ ไม่ โม ปโฮมา อี ป มัฮ โม ซาคูไก เยอ, วัว เนอ็ม วัว แนม โม ป โฮว ฆรอล พะเยซุ เซ รพาวม อี. ¹⁸ บะ ปู แตะ โฮว โฮมวต ไกญกอ ลูกซิก เซ อัง อี โตะ คอก. ¹⁹ ซาวม เซ ไก เตปด่า พะจาว ดิ, ปอฮ รเว็อะ คอก เซ, ดาว โม ไกญกอ เซ เก็ยฮ อี โอก. ²⁰ อัส เฮ็, “โฮว ซุง โตะ วิฮัน เนอ. ครอฮ โลลวง จีวิต โคระ เฮ็ เก็ยฮ ปุย ฮมอง,” อัส เซ ละ อี.

²¹ โม เซ เนอ็ง ป อัส อี. ปวยฮ พริ เซ เล็ยก เนอ็ม โตะ วิฮัน เพอ็ก เนอ็ม ปุย.

ญี๋อม เซ ฮั้วนา ชตุ ระ ไม โม่ ปุโหมว
อี กอก โม่ ซมาชิก ซพา เกือฮ โพรหม ตี
ไม ป กวต ป เฮียง ยุส โม่ อิชราเอน เตื่อง
โอยจ อี. ดวน ปุย โฮว ดุย โม่ ป โฮว
ฮรอล ลปุง ตัง พะเยซุ ป อาวต โตะ คอก เซ
เอ็ญญู เคะ ตะ. 22 โม่ ตั้มนวต โฮว เนอิม
ปังเมอ โอ ยู โม่ เซ โตะ คอก เซ. เอ็ญญู
รโองะ อี ละ โม่ ป โพรหม เซ. 23 อ้อ เฮี,
“โจต ลั้ง กแจ รเวือะ คอก เกอ. ป มอง
ญั้ม ชุง ลั้ง โบ รเวือะ เตื่อง โอยจ อี. เอะ
โปฮ แลน ปังเมอ โอ ยู ปุย โตะ คอก เซ
ตี ปุย เนอิม,” อ้อ เซ. 24 ฮั้วนา ตั้มนวต
ป ควป วิฮัน เซ ไม โม่ ชตุ ระ อา, ญี๋อม
ฮมอง อี ลปุง เซ เยอ, เกอิต เนอิม นึง ตอก
เกือฮ ไฆร โม่ ป โฮว ฮรอล พะเยซุ เซ. ปุ
เนอิม นึง รพาวม อี.

25 ญี๋อม เซ เยอ ฮอยจ ปุย เคะ อี ตี,
รโองะ อี ละ อี, “ง่อต แลน เมอะ, ป คัง
โม่ เปะ โตะ คอก โส, เอ็จ ชุง แม เพอิก
ปุย โตะ วิฮัน,” อ้อ เซ. 26 โม่ ตั้มนวต
ไม ฮั้วนา อี โฮว ดุย แม โม่ ป โฮว ฮรอล
พะเยซุ เซ. ดุย ไมจ ดุย มวน อี ฆ่า ฮลัด
ตะ ปุย แล่น ตะ นึง ซโม่.

27 ญี๋อม เอ็จ เอ็ญญู อี ไม โม่ ป โฮว ฮรอล
พะเยซุ เซ, เกือฮ อี ชุง ลักกา โม่ ซมาชิก
ซพา เซ. ฮั้วนา ชตุ ระ เซ อ้อ เฮี ละ อี,
28 “เอะ เอ็จ คัด เนอิม คัด แนม โม่ เปะ โอ
เพอิก ไลลวง เยซุ เซ ละ ปุย. ง่อต แลน
เมือ ป ยุส เปอะ เซ. เอ็จ เล็ป เอิน เวียง
เยรูซาเลม เฮี กั้ม เพอิก กั้ม ตอม เปอะ เซ,

ไม ญวต เปอะ กั้ม ยุส ปุย ยุม ไม ปุย เซ
มัฮ ป ยุส เอะ ละ อี,” อ้อ เซ.

29 เปโตร ไม โม่ ปุย โฮญู ป โฮว ฮรอล
ลปุง ตัง พะเยซุ เซ โลยฮ อี ละ อี, “ไมจ
เอะ เนอึง ป อ้อ พะจาจ ระ ฮา เนอึง ตะ
ป อ้อ ปุย. 30 พะเยซุ เอ็จ ยุส เนอิม เปอะ
ยุม ไม นึง เค็ง เปอะ นึง โม่ซาจแควง,
พะจาจ ที โม่ จัดเจือ โพรหม เอะ เอ, ปังเมอ
เอ็จ เกือฮ อี โกอ โฮม แม. 31 พะจาจ วุฮ
อี ระ จอจ อี ฮลาวง, เกือฮ อี อาวต ลักตอม
ตะ. เกือฮ อี แปน ป เกือฮ ปุย โปน มัป
ไม แปน อี ฮั้วนา ละ อี. มัฮ เกือฮ อี โม่
อิชราเอน โฮลฮ ฉะาะ รพาวม โพรหม ตะ
เปือ อี, เคอิม พะจาจ ซ ยวก มัป กั๊ฮ ตุด
ยุส อี. 32 เอะ เอ็จ ปุน แปน เนอะ พิญัน อี
ไลลวง เฮี. ลปุง พะจาจ เอ็จ มัฮ โรฮ พิญัน
อี ไม เอะ. ลปุง เซ มัฮ ป เกือฮ พะจาจ ละ
โม่ ป เนอึง ป อ้อ ตะ โครยญู โฆะ อี,”
อ้อ เซ.

ลปุง ไมจ ยุส กั้มลีเอน

33 โม่ ซมาชิก ซพา เซ, ญี๋อม เอ็จ ฮมอง
อี โอเอ็ฮ เซ, ฮาวก รพาวม เนอิม ฮาวก
รพาวม นนม. ฆวต ยุส ยุม ไม โม่ ป โฮว
ฮรอล พะเยซุ ฆ่า อี. 34 ใน โม่ เซ ปังเมอ
โก ตี ปุย ป มัฮ โม่ ฟารีไซ, มอยฮ อี มัฮ
กั้มลีเอน. มัฮ อาจัน ระ ป เพอิก โกตไม
ยุส พะจาจ ละ ปุย. ปุย นัปที อี เตื่อง โอยจ
ตะ. โกอ ชุง ลลั้ง โม่ ซมาชิก ซพา เซ.
ดวน ปุย เกือฮ โม่ ป โฮว ฮรอล พะเยซุ เซ

โอก กพริ ตี เตะ. ³⁵ฟวยจ เซ อัส เอี
 ละ โม ป โพรม เซ, “โม เปะ ป มัส โม
 อิชราเอน เเนอ, ป ตะ เปอะ ยุส ละ โม เอี
 เยอ ไมจ เปอะ แชน. ³⁶โพรม อี โก ปุย
 ตี, มอยฮ ทูดำ. อัส ตี เตะ มัส ป ระ ป
 คี. ป พาวม ไม่ ปุย เซ โก ดำว ปาวน
 รอย ปุย. กังเคะ เอ ปุย เซ ยุส ปุย ยุม ไม่.
 เมาะ ป พาวม ไม่ อี เซ แตก ฟุง เอีย ไฮ
 เตื่อง โอยจ เตะ. กัณฑ์ ตะ อี ยุส เซ ไชร
 ไอฮ พาวม เตะ. ³⁷ฟวยจ ปุย เซ เยอ
 ฮอยจ แม ตี ปุย, มอยฮ ยูด่า, มัส ปุย จังวัด
 กาลีไล. ญ็อม เซ มัส ญ็อม โจต ปุย เซน
 เตะ. รหุยจ ปุย โฮวน ฟวต เตะ. ปุย ยุส
 โรฮ ยุม ไม่ ปุย เซ. เมาะ ป พาวม ไม่ อี
 แตก ฟุง เอีย ไฮ โรฮ ตอก เซ. ³⁸ปเลี้ย
 เอี อี อัส ละ โม เปะ ตอก เอี, คัณฑ์ โดว
 ยุส โอเอีฮ ละ โม เอี. เกือฮ อาวต ไอฮ
 ตัม รโดง เตะ. โอเอีฮ ไล เอี คัส มัส ป
 เกิด เนอิม นิง ปุย ตีน ซ ไลจ ไอฮ นิง
 เตะ. ³⁹คัส มัส โอเอีฮ ฮอยจ เนอิม นิง
 พะจาว, โม เปะ เกียฮ เป เปอะ โดว เฟือฮ.
 คัส เปอะ ยุส ไม่ โม เอี ไฮ, เมือ เตื่อง อี
 ซ แปน รูป เปอะ ปุ เตะ ไม่ พะจาว ซ อี
 ยุง,” อัส เซ.

⁴⁰โม เซ เนอึง ป อัส กัณฑ์เอน เซ. กอก
 แม โม ป โฮว ฆรอก ลปุง ตัง พะเยชู เซ
 เอีญู เคะ เตะ. เกือฮ ปุย เฟียต อี. คัต
 อี โอ ญ็อะ อู ลอก ไลลวง พะเยชู เฟือฮ.
 ฟวยจ เซ พลวย อี เอีญู.

⁴¹โม ป โฮว ฆรอก พะเยชู เซ โกฮ เอีญู
 ฮา โม ซมาชิก ซพา เซ ไม่ รพาวม มวน
 เตะ, เปือ เมีญู พะจาว เตะ โปง ไม่
 โฮลฮ เตะ กัณฑ์ โคมเฮง, ไม่ โหะ ปุย นา
 เตะ ตอก เซ เปือ ที เตะ พะเยชู. ⁴²โม
 เซ เพอิก แนฮ ลัง ปุย ไม่ ครอบ อี ไลลวง
 มัส เนอิม พะเยชู พะคริต โตะ วิฮัน เซ ไม่
 นิง ญ็อะ ปุย โครยญู ซงะ.

โม ป เรอิม อาแลฮ ปุย

¹ฟวยจ เซ เยอ ญ็อม เอีจ โฮวน
6 ลุกซิก ปุๆ, โม ป ลปุง กริก เตี โม ป
 ลปุง ฮีปรู, นิง โอ โม แมฮัง ป มัส ใน โม
 โกะ อี โฮลฮ โอเอีฮ ญ็อม จัต ปุย โอเอีฮ
 โครยญู ซงะ เซ. ²โม ป โฮว ฆรอก
 ลปุง ตัง พะเยชู กาว ลอา ปุย เซ กอก โม
 ลุกซิก เกือฮ โพรม เตื่อง โอยจ เตะ. อัส
 เอี ละ อี, “เอะ คาว โดว ละ ละ เตะ
 กัณฑ์ ครอบ เตะ ลปุง พะจาว นิง ซ มาว
 เตะ ไม่ จัต เตะ ป โชม ป ปอน ละ ปุย.
³เอียกปู, ไมจ เปอะ เลือก ปุย ใน โม เปะ
 ไอฮ อาแลฮ ปุย, ป มัส ปุย โก มอยฮ ไมจ
 ไม่ เนอิม รพาวม เตะ, ป เกือฮ ลอป ลป
 พะจาว นัม เตะ, ไม่ อาวต ไม่ กัณฑ์ วิไซ
 ไมจ เตะ. ซ ดุฮ ฮู แปน ป คิต กัณฑ์ เอี.
⁴เอะ ซ ละ เวลา ยุส เตะ ละ ซ ไววอน
 เตะ ไม่ เพอิก เตะ ลปุง พะจาว ละ ปุย,”
 อัส เซ.

⁵ ป อัส อี เซ ปุก รพาวม โม ลูกซิก เตื่อง
โอยจ อี. โม เซ เลือก ซเทพาโน, ปุย ไมจ
เนอิม รพาวม เจือ, ไม ป เกือฮ ลอป ลป
พะจาว นัม แตะ, ไม ฟीलิป ไม โพรโคโร,
ไม นิคานอน ไม ทิโมน, ไม พารเมนา,
ไม นิโคลาโอ ป มัส ปุย เวียง อันทิโอเคีย
ป เอ็จ โอย ปซี ปซา โม ยิว. ⁶ เกือฮ อี
ฮอยจ เคะ โม ป มัส ไกยูกอ ยุส แตะ. โม
ไกยูกอ เซ ไววอน ยอง ตะ ตะ ราว อี.
⁷ ลปุง พะจาว พรุ เฮือ ปุๆ. โม ลูกซิก นิง
เวียง เยรูซาเลม พรุส แพร โฮวาน ปุๆ. โม
ซตุ โฮวาน โรฮ ป เจือ เยอ.

ไล โฮมวต ปุย ซเทพาโน

⁸ ป มัส ซเทพาโน เยอ มัส ปุย อาวต
เนอิม กุนมุ่น ยุส พะจาว นิง ไม อัมมัด อี.
ยุส ป ซัมคัน ปอ เงอิด โม ลัปซค่อน นิง.
⁹ ไก โฮงซุต ป อัส ปุย โฮงซุต ยุส โม ป
เบลือฮ ฮา แปน ตะ ครา ไม ตี. โม ยิว
ป กอ ซุต นิง อี มัส ปุย เวียง ไชริน ง่อน,
ปุย เวียง อะเลกซันแดร์เรีย ง่อน, ปุย จังวัด
คิลิเคีย ไม อาเซีย ง่อน. โม เซ ลลัส เก ป
ตะ ไม ซเทพาโน. ¹⁰ ลปุง พะจาว เกือฮ
กัมกิด วิไซ ไมจ ละ ซเทพาโน นิง ลปุง อี.
โม เซ ไป นิง อี.

¹¹ โม เซ บระ ซาวป ดวน ปุย รโจฮ
ซเทพาโน ซกี อี. ดวน อี อัส เฮี, “อะเอ เอ็จ
ฮมอง เงอะ เพียก แฮม ปุย เฮี ไอ โมเซ ไม
เพียก อี พะจาว,” ดวน โม เซ อัส เซ.

¹² เญือม เซ โม เซ ซาวป อัส อี ละ โม
ลัปซค่อน ไม ป กวด ป เฮียง ไม โม คู
เพือก พะทัม, เกือฮ อี รอก พาวม นิง อี.
โม เซ โฮว ซาวป โฮมวต ซเทพาโน ซกี
อี. เอ็ญ ดาว อี ฮอยจ ละ โม ซฟา. ¹³ บะ
โรวก ปุย เกือฮ อี แปน ซกิฟิณัน โอ เนอิม.
เกือฮ อี เลียก อัส เฮี, “ปุย เฮี เคะระ โตว
อี เพียก แฮม ตะ วิอัน เฮี ไม โกตไม ยุส
พะจาว. ¹⁴ อะเอ เอ็จ ฮมอง เงอะ อัส ปุย เฮี
อี ตะ พะเยซุ ย่วง นาซาเรต ยุส ไลจ ไม
วิอัน เฮี, ไม อัส อี ซ เปียน ปซี ปซา เกือฮ
ไอ โมเซ ละ อะเอ เอ,” เกือฮ อี อัส เซ.

¹⁵ มะอะ ป งาวม นิง ซฟา เซ แก ที
ซเทพาโน เตื่อง โอยจ ตะ. ยุนา อี ตอก
นา เตปค้ำ ยุส พะจาว ละ อี.

ป อัส ป มวยญู ซเทพาโน

¹ ฮัวนา ซตุ ระ โฮมญู อี, “โอเอ็ฮ ไล
7 เฮี อัม มัส ป เนอิม?” อัส เซ ละ อี.

² ซเทพาโน ไลยอ อี, “โม เปะ ป มัส
ป ระ ป คาว, ไม โม เอ็ยกป อุ เตื่อง
โอยจ เปอะ, ปัว โม เปะ ง่อต ป อัส อี
เฮี. พะจาว ป อาวต ไม โญุต ไม ซัก
ตะ เอ็จ เปลีส ตี ตะ ละ อัปราชัม ป มัส
จัดเจือ ไพรม อะเอ. มัส เญือม อาวต ลัง อี
เมือง เมโซโพทาเมีย กา เขียง โฮว อาวต
อี เมือง ฮารัน. ³ อัส เฮี ละ อี, *ไมจ เปอะ
โอ๊ก ฮา เมือง ตะ, ฮา กระ ฮา เมือต*

แตะ, โฮว ฮอยจ นิง เมือง ป ช รโองะ อี
ละ เปอะ, 'อัส เซ ละ อี พะจาว เยอ.

4 "ฟวยจ เซ โอก เนอิม ฮา เมือง
เคนเต็ย, โฮว อาวต นิง เมือง ฮารัน.
ญ็อม เอ็จ ฟวยจ ยุม เปอะ อี, พะจาว เกือฮ
อี เมาะ ลัก อาวต แตะ, เกือฮ อี อาวต นา
ก อาวต โม เปะ ปเล็ย เอ็. 5 ญ็อม เซ เยอ
พะจาว ตี เกือฮ โดว พรี เตะ เบระ เบรอิม
ละ อี นา เอ็ ญ็ยะ เนอิม. เมาะ ตี ลเต็อก
ชวง ปุ เกือฮ อี ละ อี. พะจาว ปังเมอ เอ็จ
ชันญา อัง ช เกือฮ แตะ เมือง เอ็ แปน
คอง อี เต็อง โอยจ อี. ช แปน คอง อี ฮอยจ
ละ กวน เม็อด อี ป ช ไก กังเคะ อี. ญ็อม
อัส พะจาว เซ ละ อี ตี ไก โดว กวน.
6 พะจาว อัส เอ็ ละ อี, 'จัดเจ็อ เปอะ เซ็ยง
เอ็ ช โฮว อาวต เมือง ไฮญ. ปุย เมือง เซ
ช เกือฮ อี แปน ครา แปน เซ็ญ แตะ, 'ไม'
ช โคมเฮง อี ปาวน รอย เนอิม. 7 ฟวยจ
เซ อี ช รเต็ย เมือง เซ ป ยุช ครา แตะ
นิง โม จัดเจ็อ เปอะ เซ. กังเคะ อี จัดเจ็อ
เปอะ ช โอก ฮา เมือง เซ, ช แม ทึ แม อี
นา เอ็.' อัส เซ ละ อี พะจาว. 8 พะจาว
เกือฮ อัปราชัม ไอย ริตกิต. เกือฮ อี แปน
ควน โดก อี ละ ป ชันญา พะจาว อัง ละ
แตะ. ญ็อม เกิต ยิชฮัก ป มัส กวน อี เซ,
เค็ยง เอ็จ ไก อี ชตะ ชงะ เอ, เกือฮ อี
ไอย โรฮ ริตกิต เซ. ยิชฮัก ยุช โรฮ อี
ละ ยาโคป ตอก เซ. ยาโคป ยุช โรฮ อี
ละ กวน แตะ เต็อง กาว ลอา ปุย อี ป มัส
จัดเจ็อ ไพรม เอะ.

9 "โม จัดเจ็อ ไพรม เอะ เซ เกละ ยุ
โยเซป. โชะ อี ละ ปุย เมือง อียิป, เกือฮ อี
แปน ครา เซ็ญ ปุย. พะจาว ปังเมอ อาวต
ลั้ง 'ไม' โยเซป. 10 เรอิม อี เกือฮ โปน
เม่มัก แตะ โครยญู เจ็อ. เกือฮ กัมกิต
วิไซ ไมจ ละ อี, เกือฮ อี ปุก รพาวม ฟาโร
ป มัส กซัต เมือง อียิป. กซัต เซ ดุช โยเซป
แปน นาโยก เมือง อียิป 'ไม' ฮัวนา กัณ นิง
ญ็ยะ แตะ เต็อง โอยจ อี.

11 "ฟวยจ เซ ฮอยจ ไปลญู เอ็ป แคะ
คัต ละ, เล็ป เมือง อียิป 'ไม' เมือง คะนาอัน.
เม่มัก เนอิม ละ ปุย. จัดเจ็อ ไพรม เอะ
ชาวป ป โชม ป ไอย แตะ, โฮลช โดว อี.
12 ญ็อม ฮมอง ยาโคป ไก เฮงาะ รโกะ
นิง เมือง อียิป เปอ, ควน จัดเจ็อ ไพรม
เอะ เซ โฮว ดุช อี. โฮว เนอิม ตี โฮน.
13 ฟวยจ เซ ญ็อม โฮว แม อี ตี โฮน เนอ,
โยเซป รโองะ ตี แตะ ละ โม เอ็ยกปู แตะ.
โยเซป เกือฮ โรฮ ฟาโร ยุง ป มัส กระ
เม็อด แตะ เซ 'ไม' อี. 14 โยเซป ควน
ปุย โฮว กอก ยาโคป ป มัส เป๊ะ แตะ
'ไม' กระ เม็อด แตะ, เกือฮ อี ฮอยจ เคะ
แตะ เต็อง โอยจ อี. เจน เซ จัดเจ็อ ยาโคป
ไก 'ไม' ปู แตะ อาลแซลช โรฮ พอน ปุย.
15 ญ็อม เซ ยาโคป เล็ช อาวต เนอิม นิง
เมือง อียิป เซ. โกะ อี 'ไม' จัดเจ็อ ไพรม
เอะ ยุม นา เซ. 16 ปุย กลอม เอ็ญู รมายจ
อี เมือง เซคม. รมายจ อี โตะ ทัม รวี
อัปราชัม เนอิม นิง มู ฮาโมน เมือง เซคม
เซ นิง มวี ยุช แตะ.

17 “เมื่อม เอ็จ ช เต็ง เวลา ช ยุส พะจาว
 ตัม ป ชันญา แตะ อัง ละ อัมปรัม เมอ,
 โม จัตเจือ ไพรม อะะ ป อาวต ึ่ง เมือง
 อียิป เปอ เอ็จ พรุช เนอิม โฮวาน. 18 เมื่อม
 เช ไก แม กซัต โคระ ตี ป เตียง เมือง อียิป
 เช. ยุง โทว ป มัธ โยเชป เฟือส. 19 งอด
 เฮียง แตะ ละ ช ยุส แตะ ป โชะ ป ไชญ
 ละ จัตเจือ ไพรม อะะ. คณป อี ละ โปวส
 กวน แตะวะ แตะ โอก ฮา เมืออะ แตะ ละ ช
 เกือส อี ยุม.

20 “โอ โมเช เกิด โรส เจน เช. มัธ
 ปุย ไมจ ละ แลน พะจาว อี. มะเปืออะ อี
 เลียง อี ึ่ง เมืออะ แตะ, ไชลป ยุส อี ลอวย
 เค. 21 ฟวยจ เช เมือม เอ็จ จัมเปน อี
 เกือส โอก ฮา เมืออะ แตะ เช, กวน รโปวน
 กซัต เช โชวต เลียง อี ึ่ง ช เกือส อี เปน
 กวน แตะ. 22 กังเคะ เอ โอ โมเช ไก ป
 เพอิก เกือส อี ยุง พันญา ปุย เมือง อียิป เช
 โครยญ เจือ. ลอด เปน ปุย โฮวาน ป เกียส
 ยุส. เกียส อัส เกียส มายญ ไม่ อี.

23 “เมื่อม เอ็จ ฮาก อาญ โอ โมเช
 รปาวน เนอิม เมอ, ไก รพาวม ขวต โฮว
 เลิม เคะ โม อิชราเอน ป มัธ จัตเจือ แตะ.
 24 ยุ ปุย อียิป ตี ปุย, ปุก เมือม โคมเฮง อี
 โม อิชราเอน ตี ปุย, เรอิม อี. โรก เวน
 ขรอ จัตเจือ แตะ เช. ยุส ยุม ไม่ ปุย อียิป
 เช ซกี อี. 25 โอ โมเช แกต โม จัตเจือ
 แตะ เช ช คาวใจ อี มัธ แตะ ป เกือส
 พะจาว เปน ป เกือส ปุย โปน ฮา เปน
 แตะ ครา เซ็ญ ปุย. โม จัตเจือ อี เช บังเมอ

โอ คาวใจ อี. 26 ปวยส พริ เช โอ โมเช
 ยุแม โม อิชราเอน ลอา ปุย รเจ ตี. ขวต
 เกือส โม เช ไมจ มวน แม ไม่ ปุ แตะ. อัส
 เฮี ละ อี, ‘เอียกปุ, โม เปะ เอ็จ มัธ เปอะ
 เอียกปุ ปุ แตะ. เมอยุ ยุส เปอะ ป โอ ปุก ป
 โอ ลอก ละ ปุ แตะ?’ อัส เช ละ อี.

27 “ป พิต ึ่ง อี เช ญยส โอ โมเช เรียง.
 อัส เฮี ละ อี, ‘มัธ ปุย ป ดุส ปะ เปน
 ป ตัตเตียง ละ ช รเตือส แตะ โม อะะ เอ?
 28 โฆะ เนี เอ็จ ยุส เปอะ ยุม ไม่ โม อียิป.
 อัม มัธ ช ยุส โรส เปอะ ยุม ไม่ อี ตอก
 ยุส เปอะ ละ ปุย เช โรส?’ อัส เช ละ โอ
 โมเช. 29 เมื่อม เอ็จ ฮมอง โอ โมเช ลปุง
 เช เยอ, ตอ โฮว อาวต ซกี อี ึ่ง เมือง
 มีเตียน. ลอด โฮลย กวน รมะะ แตะ นา
 เช ลอา ปุย.

30 “เมื่อม เอ็จ ไก อี รปาวน เนอิม เมอ,
 ไก ตี โฮน เมือม อาวต อี ึ่ง ลัน โบ
 บลาวง ซันใน เช, ฮอยจ เตปด่า ยุส พะจาว
 เคะ อี ตี. เปลีส ตี แตะ ละ อี ลลึง รเอือป
 งอ ึ่ง โคะ แตะวะ. 31 เมื่อม ยุ โอ โมเช
 โอเอือส เช เงอิด ซกี อี. ตะ เลียก แลน
 อี ซติ. โอก ลเลอะ พะจาว ละ ลไล อี.
 32 อัส เฮี, ‘อวี มัธ พะจาว ที่ จัตเจือ ไพรม
 เปอะ. มัธ พะจาว ที่ อัมปรัม ไม่ ยิชอ๊ก
 ไม่ ยาโคป,’ อัส เช ละ อี. โอ โมเช รกุช
 รเตียง. โรวต โทว แลน อี.

33 “พะจาว อัส แม เฮี ละ อี, ‘ไมจ เปอะ
 ปอยจ เกิป เปอะ เช. ตะ นา ก ชุง เปอะ
 เช มัธ ก ชัมคัน อี. 34 อวี เอ็จ ยุ เนอิม

เมอะ เม่มัก อวาม ปุย ใน อี, ป อวาท อี
นึ่ง เมือง อียิป/ เซ. อี ฮมอง ลอป/ ครวาก
รัก อี. อี มัธ เลือ เคะ อี นึ่ง ช เกือส แตะ
โปน เม่มัก แตะ เซ. ป เลีย เฮ อี ช เกือส
ปะ โฮว ฮอยจ เมือง อียิป/,' อัส เซ ละ ไอ
โมเซ พะจาว เยอ.

35 “โม อิชราเอน ญอม โดว ไอช ป อัส
ไอ โมเซ, ไม อัส อี โอเอือ ตอก เฮ ละ
อี, ‘มัธ ปุย ป ดุช ปะ แปน ป ตัดเตียง ละ
ช รเตือส แตะ โม เอะ เอ?’ อัส เซ ละ อี.
ปึง มัธ ตอก เซ พะจาว เกือส ลัง ไอ โมเซ
เซ แปน ป ตัดเตียง ปุย, ไม แปน อี ป
เกือส ปุย โปน ฮา แปน แตะ ครา เซ็ญ ปุย.
พะจาว มัธ อัส อี ละ อี นึ่ง ดักคอย เตปค่า
ป เปลือส ตี แตะ ละ อี นึ่ง โคะ เซ. 36 เอ็จ
มัธ ไอ โมเซ เซ ป ดาว โม อิชราเอน
โอค ฮา เมือง อียิป เปอ. ฆุช ป ชัมคัน ปอ
เงือต ปุย นึ่ง, นึ่ง เมือง อียิป, ไม นึ่ง ปลัธ
รอวาม ชครัก, ไม กระ โฮว อี นึ่ง ลัน
ใน รปาน เนือม เซ.

37 “เอ็จ มัธ ไอ โมเซ เซ ป เอ็จ อัส ละ
โม อิชราเอน ตอก เฮ็,

“ ‘เซ็ียง เฮ็ พะจาว ช ดวน ป ชิป ลปง
แตะ ฮอยจ เคะ เปอะ ตี ปุย, ตอก โรธ
ดวน อี อี ฮอยจ เคะ เปอะ. ปุย เซ ช
แปน โรธ ปุย ใน โม เปะ ตี ปุย,’ อัส เซ
ละ อี. 38 เอ็จ มัธ ปุย เซ ป อวาท ไม
โม อิชราเอน ญือม รโจะ อี นึ่ง ลัน เซ.
ญือม อวาท อี ไม เตปค่า ป ลปง ไม อี นึ่ง
บลาวง ชีใน เซ, จัตเจือ ไพรม เอะ อวาท

โรธ ไม อี. มัธ ปุย เซ ป ฮมอง ลปง
พะจาว ป ไก จีวิต นึ่ง เซ, ละ ช ชิป แม อี
ละ เอะ.

39 “โม จัตเจือ ไพรม เอะ ปึงเมอ โอ
ญอม เนือง ป อัส อี เฟือส. ญุช อี ฮา
แตะ นึ่ง ไก รพวาม ชชลอย แตะ เมือง
อียิป. 40 อัส เฮ็ ฆ่า อี ละ ฮาโรน, ‘ฆุช ฮุป
พะจาว ละ เอะ ตี ลอา, เกือส นันนา เอะ.
ไอ โมเซ ป ดาว เอะ โอค ฮา เมือง อียิป เซ
โฮว ก เมอ ก โอวน ป เลีย เฮ็ เอะ ฆุง โดว,’
อัส เซ ละ อี. 41 มัธ ญือม เซ ญือม ฆุช
อี ฮุป กวน โมวก เกอ. ทไว โรธ โอเอือ
ละ อี. เกือส ตี แตะ มวน รพวาม นึ่ง
ป ฆุช แตะ นึ่ง เตะ นึ่ง ชวง แตะ ไอช.
42 พะจาว วุด ตี แตะ ฮา อี ฆ่า อี. รนั๊ก
อี ละ ช เกือส อี ที โม ชโมยญ อวาท
มะลอง, ตอก เนือม ป ไก นึ่ง นังชี่ ฆุช โม
ป ชิป ลปง พะจาว โฆะ, อัส อี ตอก เฮ็,

“ โม เปะ ป มัธ โม อิชราเอน เนอ, ตี
เจน รปาน เนือม ญือม มอก เปอะ ชัดชิ่ง
นึ่ง ลัน เวือส เซ, มัธ โดว มอก เปอะ ทไว
ละ อี. 43 โม เปะ เอ็จ กลอม เปอะ โรวาก
พากัง ฆุช พะจาว โมเล็ก ไม โรวาก เปอะ
ฮุป ชโมยญ ฆุช พะจาว เรพัน. โอเอือ โม
เซ มัธ ฮุป ฆุช โม เปะ ละ ช ไว แตะ. อี
ช โครธ โม เปะ โฮว โปน เว็ียง บ่าบีโลน
ฆ่า อี,’ อัส เซ ละ อี พะจาว นึ่ง พะทัม.

44 “ป มัธ จัตเจือ ไพรม เอะ อวาท นึ่ง
ลัน ไม พากัง นา ก ที อี พะจาว. เอ็จ
ชกิ นึ่ง เซ อวาท พะจาว ไม อี. พากัง เซ

ยฺฮ ฟูย ตัม ฮุนฮัง ป เปลีส พะจาว ละ ไอ
 โมเช. ยฺฮ อี ตัม ดวน พะจาว ไอ โมเช
 ยฺฮ. ⁴⁵ จัตเจือ ไพรม เอะ โฮลฮ เนอิม
 พากัง เซ. กัง เคะ เอ กลอม โรวก อี, โฮว
 ไม่ ยะโฮซุอะ ละ ซ โฮลฮ ตตะ อาวต
 เมือง เกือฮ พะจาว ละ ตตะ. มัฮ พะจาว ป
 โครฮ แครต ฟูย โฮวาน เจือ ละ อี โอก ฮา
 เมือง เซ ซองนา อี. พากัง เซ อาวต นา เซ
 ฮอยจ ละ เจน ด่าวิต. ⁴⁶ ด่าวิต เซ มัฮ ป
 ปุก รพาวม พะจาว. ปัว ตี ตตะ โฮลฮ ยฺฮ
 วิฮัน ก อาวต พะจาว ที ยาโคป. ⁴⁷ ปังเมอ
 มัฮ กซัต ซะโลโม ป โฮลฮ ยฺฮ ออิง วิฮัน
 ละ พะจาว เซ.

⁴⁸ “ญันไค่ พะจาว ป ติก นิง ฮลาวง
 ตตะ, มัฮ ไทว ป เกียฮ อาวต นิง ญืออะ ยฺฮ
 ฟูย ละ ตตะ นิง ตตะ ตอก เซ. ป ซิป
 ลปุง พะจาว โฆะ ตี ฟูย อัส เอ็,

⁴⁹ “เมือง มะลอง มัฮ นา ก งาวม ฮี.
 ปลัฮตะ มัฮ นา ก พรอก ฮี ซาง ตตะ. โม
 เปะ ซ ยฺฮ เปอะ ออิง ญืออะ ตอก เมอ เน?
 ไก นา เมอ ก ไอจ ฮี อี? ⁵⁰ โอเอ็ฮ เอ็
 เอ็จ มัฮ ป ยฺฮ ฮี ไอฮ เต็อง โอยจ อี. โม
 มัฮ ฮี? อัส เซ พะจาว.

⁵¹ “โม เปะ ป เพียก ดัน รพาวม, ป โอ
 ฟูน ฮมอง ป อัส พะจาว ไม่ ดันตี เปอะ
 ฟู ลิง ตตะ, โม เปะ ตอกชู ลอป เปอะ ลป
 พะจาว. ยฺฮ จัตเจือ เปอะ ตอก ออฮ, ยฺฮ
 โรฮ เปอะ ตอก เซ โรฮ. ⁵² โม ป ซิป ลปุง
 พะจาว เยอ ป โอ โม จัตเจือ เปอะ โฮลฮ
 โคมเฮง อัม ไก? ไก ไทว ตี เนอิม. โม เซ

ยฺฮ โรฮ ยฺม ไม่ โม ป โรฮงะ ออิง ไลลวง
 ซ ฮอยจ พะโอังจาว ป ซิป ป ซิป เนอิม
 ไพรม อี. วัง เอ็ แม เยอ, เอ็จ มัฮ โม เปะ
 ป มอป พะโอังจาว เซ ละ ฟูย ไม่ ยฺฮ เปอะ
 ยฺม ไม่. ⁵³ โม เปะ เอ็จ มัฮ เปอะ ป รัป
 โกตโม ยฺฮ พะจาว ป ซิป โม เตปด่า ละ
 เปอะ เซ, ปังเมอ โอ เปอะ ยฺฮ ตัม โกตโม
 เซ,” อัส เซ ละ อี ซทฟาโน.

ฟูย แล่น ซทฟาโน นิง ซโมะ

⁵⁴ โม ซมาฮิก ซพา เซ เมือต เอ็จ ฮมอง
 โอเอ็ฮ ตอก เซ, ฮาวก รพาวม เนอิม ฮาวก
 รพาวม แนม ซ่า อี. คริต เบ็ยง เต็ยง รญึ
 ตตะ ละ ซทฟาโน. ⁵⁵ ซทฟาโน อาวต
 เอ็น ลป พะจาว นิง กุมปอ, งาม มะลอง.
 ซวาน รัง ซเป็ย ยฺฮ พะจาว ไม่ ซวาน อี ซุง
 พะเยซุ ลักคอม ตตะ พะจาว. ⁵⁶ อัส เอ็,
 “แล่นๆ, อี ซวาน ไปฮ มะลอง โอฮ ตี ตตะ,
 ไม่ ยฺ ตตะ ซุง ป มัฮ กวาน ฟูย ปลัฮตะ ลวง
 คอม ตตะ พะจาว,” อัส เซ.

⁵⁷ โม เซ เต็อง โอยจ อี ครวาก เร็ยง ไม่
 เซาะ อี ฮยวาก ตตะ. ตัม เอ็น เอ็ญุ เคะ อี
 โครยญุ โฆะ ตตะ. ⁵⁸ โฮมวต โรวก อี
 โอก ฮา เว็ยง เซ. แล่น อี นิง ซโมะ. โม
 ป มัฮ ซกึ พิญัน ฟอง อี เซ รโปะ เครฮัง
 เซอิก ตตะ ไม่ ปรมะ นุม ตี ฟูย ป มอยฮ
 ซาวโล.

⁵⁹ ลโล แล่น โม เซ อี นิง ซโมะ โอ,
 ซทฟาโน ไวออน อัส เอ็, “โอ พะเยซุ
 จาว, ปัว ปะ รัปคัม ลป ตตะ,” อัส เซ.

๖๐ ซเทฟาโน ซุง นิง มะฆราวาญ แต่ะ, อัส เอี เรียง, “โอ พะโองจาจ, บัว ปะ โอ ที โชะ โระ โกลยจ ป พิต โฉวะะ ยุส โม เอี,” อัส เซ. ๑ เมื่อม เอีจ ฟวยจ อัส อี เซ เยอ โอยจ รพาวม อี. ๑ กัณฑ์ ยุส ปุย ยุม ไม่ ซเทฟาโน เยอ, ฟวยจ รพาวม ชาวโล นิง.

ปุย โคมเฮง โม ป เจือ พะเยชู

๘ เคียง ซงะ เซ เยอ โชะ ลอน เ็น โคมเฮง ปุย คริตซจัก นิง เวียง เยรูชาเลม. โม ลุกซิก นา เซ, โนก ฮา โม ไกญกอบ นิง อี, แตกฟุง อาวต เอีย อาวต ไฮ เลีป จังวัต ยูได้ ไม่ จังวัต ซามาเรีย. ๒ โม ปรมะะ ง่อน อี ป ที เนอิม พะจาจ กลอม รมอยจ ซเทฟาโน. เยือม เนอิม เยือม แนม นิง โชะ รพาวม แต่ะ นิง ซเทฟาโน. ๓ ป มัส ชาวโล เซ ชาวป ยุส โลจ ไม่ คริตซจัก. เลียก เญือะ ปุย โครยญ เญือะ โครยญ ม่า, โฮมวต บัว โรวค ปรมะะ ปรโปวน. คัง อี โตะ คอก.

ฟีลิป ไฮว ครอย โลลวง พะจาจ นิง ซามาเรีย

๔ ป แตก ป ฟุง เซ ครอย ลอป ลุง พะจาจ ละ ปุย โครยญ กระ ไฮว กระ เอีญ แต่ะ. ๕ เมื่อม เซ ฟีลิป เลีย ครอย โลลวง พะคริต ละ ปุย นิง เวียง ซามาเรีย. ๖ โม ปุย ไฮวน นา เซ ฮมอง ป อัส ฟีลิป ไม่ ยุ อี ยุส อี ป ชัมคัณฑ์. งอต ป อัส อี ฆ่า

อี. ๗ ฟี ไฮวน ตัว ป อาวต นิง ปุย ครวก ป โอก เรียง. ป ดักได้ ไม่ ป คาได้ เยอ เอีจ ไฮวน ป ไฮ นิง อี. ๘ ปุย เวียง ซามาเรีย เซ ไฮลส รพาวม ไมจ มวน แต่ะ เปือ อี.

๙ ไพรม อี ไก ปุย ตี มอยฮ ซีโมน. อาวต ตี แต่ะ มัส ป คี. ไกย ยุส แต่ะ ป ชัมคัณฑ์ นิง คะทา แต่ะ นิง เวียง เซ โฆะ, ไม่ เกือฮ อี ปุย เวียง ซามาเรีย เงอิต นิง แต่ะ. ๑๐ ปุย งอต ป อัส อี เตือง ป ระ ป แตวะ เตือง โอยจ อี. “ปุย เอี ฮัง ซ มัส ไฮลส อี อัมนัด คีนัก ยุส พะจาจ,” อัส เซ ละ ป แต่ะ. ๑๑ ปุย เนือง ป อัส อี นิง เอีจ เลีญ เงอิต อี นิง คะทา อี. ๑๒ เคียง เอีจ ไฮว ครอย ฟีลิป โลลวง บัณเมือง ยุส พะจาจ ไม่ โลลวง พะเยชู คริต, โม เซ เจือ อี, ลอด รัป บัปติขมา เตือง ปรมะะ ปรโปวน. ๑๓ ป มัส ซีโมน เซ เจือ โรฮ อี. เมื่อม เอีจ ฟวยจ รัป อี บัปติขมา เยอ, กอ อาวต ตี ไม่ ฟีลิป. เมื่อม ยุ อี ยุส ฟีลิป ป ชัมคัณฑ์ ไฮวน เจือ เงอิต เนอิม ฆ่า อี.

๑๔ เมื่อม ฮมอง โม ป ไฮว ฆรอก ลุง ดัง พะเยชู ป อาวต นิง เวียง เยรูชาเลม รัป ปุย เวียง ซามาเรีย ลุง พะจาจ เยอ, ดวน เปโตร ไม่ โยฮัน ไฮว เคะ อี. ๑๕ เปโตร ไม่ โยฮัน เลีย เนอิม เคะ อี. ไววอน เปือ อี นิง ซ เกือฮ อี รัป ลุง พะจาจ. ๑๖ กา เซ ลุง พะจาจ ตี เลีย อาวต ไทว นิง ปุย โม เซ ตี ปุย เนอิม. มัส รัป อี บัปติขมา นิง มอยฮ พะเยชู จาว โนง. ๑๗ เปโตร ไม่

โยฮัน ย่อง เตะ แตะ ราว อี. ฟวยจ เซ เยอ
โฮลช เอ็น รัป ลุ พะจาว, โม เซ เยอ.

18 ซึโมน เญือม ยุ อี รัป ปุย ลุ พะจาว
เบือ ย่อง โม ไกญกอ เตะ แตะ ราว อี, ริ
เอิน เกือฮ ม้า ละ โม ไกญกอ เซ. 19 อัส
เฮี ละ อี, “เกือฮ อี ไก อัมนัด ตอก เซ
โรฮ. ฟวยจ เซ ดัส อี ย่อง เตะ แตะ ราว
ป ออฮ, ปุย เซ ซ รัป โรฮ ลุ พะจาว เบือ
ออี,” อัส เซ.

20 เปโตร โลยช อี ละ อี, “ปะ เกียช
แกต โน่ง เปอะ ตี แตะ ซ ปุน รวี ป ปละ ป
ซัด พะจาว นิงมี้ เมอ? ซ ดุช เปอะ โตะ
มอ นโฮก ซี่ อี, เตือง ปะ เตือง ม้า ยุช
เปอะ. 21 ปะ ไก เปอะ โตว รโดง นิง กัน
เฮี, นิง ง่อต เปอะ โอเอือ ตอก โอ อี ปุก
รพาวม พะจาว. 22 ไมจ เปอะ เฉาะ โกะ
ลโปลช พาวม แตะ ฮา กัน บ่วง คิต เปอะ
เซ. ไมจ เปอะ ปัว พะโองจาว โอ ที โชะ
โระ โกลยจ ป คิต เปอะ โตะ รพาวม แตะ
เซ. 23 อี ยุง งอะ เอ็ง โฮลช ป ซอก ป
เบร โฮมวด ปุก เปอะ, ไม อาวต เปอะ ไม
กัมกุยช ซอก โตะ รพาวม แตะ,” อัส เซ
ละ อี เปโตร เยอ.

24 ซึโมน โลยช อี, “ปัว โม เปะ ไวออน
ละ พะโองจาว รโดง แตะ นิง โอ ซ เกือช
ป อัส เปอะ เซ ฮอยจ ละ อี ตี เจือ เนอิม,”
อัส เซ ละ อี.

25 เปโตร ไม โยฮัน เนอ, เญือม เอ็ง
ฟวยจ แปน อี พิณัน นิง ไลลวง จีวิต

8:27* ลุง ไพรม อัส กันที ไม อี, มัส อัส อี ปุย เซช ปุย ไม อี.

โกะ แตะ, ไม รโองะ อี ป อัส ป
มายญ พะโองจาว ละ อี, เอือ นิง เวียง
เยรูซาเลม. ครอช ปุ เอือ ไลลวง พะจาว
ละ ปุย จังวัด ซามาเรีย โฮวาน ย่าง.

จาวไน เมือง เอทิโอเปีย เจือ โรฮ พะเยช

26 ฟวยจ เซ เตปด้า พะจาว ดวน ฟิลิป.
อัส เฮี ละ อี, “โกฮ, เลือ ก เซช เฮ. โฮว
คระ โฮว ปุย เวียง เยรูซาเลม ย่าง กาช
เซ,” อัส เซ ละ อี. มัส คระ รงัม รมอง
คระ เซ. 27 ฟิลิป โกะ โฮว เนอิม. เญือม
เซ โฮว ปุย เมือง เอทิโอเปีย นิง ตี ปุย คระ
เซ. มัส จาวไน.* มัส ป ระ โล นิง เมือง
เอทิโอเปีย. กซัด เมือง เซ มัส ป รไปวน.
อัส คันด้าซี ไม อี. จาวไน เซ มัส ป ลวัง
บั้งคัป ป ระ งวยช ระ ดุง ยุช อี เตือง
โอยจ อี. เอือ เนอิม โฮว ชุต แตะ นิง
เวียง เยรูซาเลม. 28 ลโล งาวม อี ปุ เอือ
นิง เลอะ ยุช แตะ, ลาว นังซี ยุช ยะชชช
ป มัส ป ซิป ลปุง พะจาว โมะ. 29 ลป
พะจาว ดวน ฟิลิป, “โฮว เลือก ซติ ไม
เลอะ เซ,” อัส เซ ละ อี.

30 ฟิลิป ตอ โฮว เคะ อี. ฮมอง ลาว อี
นังซี ยะชชช เซ. โฮมญ อี, “ป ลาว
เปอะ เซ อัม คาวใจ เปอะ?” อัส เซ ละ อี.

31 จาวไน เซ โลยช อี ละ อี, “ดัส โอ
ไก ป รโองะ ไลลวง อี เน โส, อัม เกียช

คาวใจ เยอะ?" อ้อ เซ ละ อี. ญ่อม เซ ปัว
ฟีลิป ฮาวก งาม ไม่ แตะ.

³² พะทัม ลาว อี เซ ม้อ ตอก เฮ็.

"ปุย เซ โขม แนน ตอก แกะ เมื่อะ ปุย
โรวก ละ ช มอก แตะ โฮ, ตอก โรย โอ
กวน แกะ รัก ญ่อม ญูป ปุย ฮาก อี โฮ.
โฮม แนน ตอก เซ. ³³ ญ่อม โหะ ปุย นา
อี เซ ไก โตว ป รเตือ ละ อี ตัม ป ซิป ไช
อี. ไก โตว ป เกียฮ รโหงะ จัตเจือ อี ละ
ปุย, นิง เอ็ง โอยจ จีวิต อี นิง ปลัฮเตะ เฮ็."
อ้อ เซ พะทัม ยะชชยา ลาว อี เซ.

³⁴ จาวไน เซ โฮมญู ฟีลิป นิง อี, "ป
ซิป ลปุง พะจาว เซ ม้อ รโหงะ อี ไลลวง
ปุย นิง อี? อัม ม้อ รโหงะ อี ไลลวง โกะ
แตะ โอย? อัม ม้อ รโหงะ อี ไลลวง ปุย
โฮญู?" อ้อ เซ ละ อี. ³⁵ ฟีลิป ลอด เอิน
รโหงะ ไลลวง พะเยชู ละ อี เนอิม นิง
พะทัม ลาว อี เซ.

³⁶ ลโล โฮว อี นิง กระจ เซ ฮอยจ ละ
ก ไก รอวาม ตี โตฮ. จาวไน เซ อ้อ เฮ็
ละ อี, "ดีต แตะ เซ ม้อ รอวาม. อี รัป
บับติชมา นิง อัม แปน?" อ้อ เซ. (³⁷ ฟีลิป
โลยฮ อี ละ อี, "ด้อ เปอะ ปุน เจือ ฮอยจ
โตะ รพาวม แตะ เตือ โอยจ อี, แปน."
อ้อ เซ ละ อี. ปุย เซ โลยฮ อี ละ ฟีลิป,
"เจือ เยอะ. อี เจือ ม้อ พะเยชู คริต กวน
พะจาว," อ้อ เซ.)*

³⁸ ญ่อม เซ ดวน ป กุม เลาะ ยุฮ แตะ
ลโลละ. ฟีลิป ไม่ จาวไน เซ เลือ โตะ

รอวาม เตือ ลอา แตะ. ฟีลิป เกือฮ อี รัป
บับติชมา. ³⁹ ญ่อม เอ็ง โอก อี ฮา รอวาม
เซ ลป พะจาว ดาว เอิน ฟีลิป โฮว ฮา อี
ก โฮญู. จาวไน เซ ญูอะ โฮลฮ โตว
ยุ ฟีลิป เซ แม. เอ็ญู กระจ โฮว แตะ ไม่
รพาวม มวน แตะ. ⁴⁰ ฟีลิป เซ บังเมอ เอ็ง
ไก แม ป ยุ ฮอยจ อี ย่าง อาไซโท. กระจ
ป โฮว ไลลวง พะจาว โครยญู ย่าง ฮอยจ
ละ ฮอยจ อี นิง เวียง ซีชาเรยา.

ไลลวง โฮลฮ ชาวโล รพาวม โคระ แตะ

¹ ญ่อม เซ ชาวโล เยอ พระ ลัง ปุย
9 ไม่ อ้อ อี ตี แตะ ช ยุฮ ยุม ไม่ โม
ป ม้อ ลูกชิก พะโอจจาว. โฮว เคะ ชตุ
ระ ฆ่า อี. ² ปัว โรวก นังซี ลปลอง
ฮอยจ ละ โฮงชุต โม ยิว เวียง ตัมเมเชก
โครยญู โตฮ, ละ ช ปุน โฮมวต อี โม
ป เจือ ไลลวง พะเยชู. เตอิม ป รโตฮ อี
ยุ, อ้อ โตว ป รเมะ ป รโปวน, ตะ โฮมวต
โจก โรวก อี ฮอยจ นิง เวียง เยรูซาเลม
เมือ นังซี ลปลอง ยุฮ แตะ เซ. ³ ลโล
โฮว ชาวโล นิง กระจ อา, ญ่อม เอ็ง ชติ อี
ไม่ เวียง ตัมเมเชก เกอ, ฮอต ซเป็ย เนอิม
มะลอง ละ รวิต อี เอิน. ⁴ ฆลกี เอิน ลัง
เตะ. ฮมอง ลเลาะ ปุย ไม่ อี, "ชาวโลฯ
เมอญู โคมเฮง เปอะ อี อี?" อ้อ เซ ละ อี.

8:37* ลปุง ไก กไน โวง เลป เซ ม้อ ป โอ ไก นิง พะทัม ป ไชฮ ปุย ไพรม งอน อี.

⁵ ชาวโล ไฮมณู อี, “โอ พะโอง กุม อี, ปะ มัซ เปอะ ปุย?” อัส เซ. พะโองจาว โลยฮ อี ละ อี, “ออี มัซ เยชู ป โคมเฮง เปอะ เซ. ⁶ โกฮ โฮว เลียก โตะ เวียง เอง. ป ไมจ เปอะ ยุช ฮู โก ป ช รโองงะ ละ เปอะ,” อัส เซ ละ อี.

⁷ โม ป โฮว ไม อี เซ ชุง นา เซ. โฆย แนฮ นิง ฮมอง แตะ ลเลาะ ปุย เตือง โอ แตะ ยู โกะ อี. ⁸ ชาวโล เยอ โกฮ เนอิม ฆลกี แตะ ลัง เตะ. ญ็อม เอ็ง ไบลญู อี ไร่ แตะ เกียฮ ยู โตว โอเอ็ฮ. โม เซ โตวก โรวก เตะ อี ฆกี อี ตาว อี ฮอยจ นิง เวียง คัมเมเซก. ⁹ โก ลอวย ชงะ โอ อี เกียฮ ยู โอเอ็ฮ อี. โฆม โตว ป ตี ป เตอ อี ตี. รอวาม ปุ โรย ญู อี.

¹⁰ นิง เวียง คัมเมเซก เซ โก ลูกซิก นิง ตี ปุย. มอยฮ อี มัซ อะนาเนีย. ยู บลอง พะโองจาว ไม ฮมอง แตะ เซียง อี ตอก เอ็, “อะนาเนีย,” อัส เซ ละ อี. อะนาเนีย โลยฮ อี ละ อี, “เอ็ฮ, พะโองจาว, อี อาวต นา เอ็,” อัส เซ.

¹¹ พะโองจาว อัส เอ็ ละ อี, “โกฮ โฮว ฮอยจ นิง กอง อัส ปุย กอง ซี ไม เซ. โฮว ชาวป ไฮมณู ปรมะ เวียง ทารโซ ตี ปุย, มอยฮ อี มัซ ชาวโล. อาวต ญ็อมะ ยุด่า. มัซ กัมลั้ง ไวออน อี. ¹² ชาวโล เซ เอ็จ โฮลฮ ยู บลอง เอ็ญ ปุย เคะ แตะ ตี ปุย, ไม ย่อง อี เตะ แตะ ราว แตะ นิง ช เกือฮ อี ยู แม โอเอ็ฮ. ปุย เซ มอยฮ อะนาเนีย,” อัส เซ ละ อี พะจาว.

¹³ อะนาเนีย อัส เอ็ ละ อี, “โอ พะโองจาว, อี เอ็จ โฮวาน ฮมอง โฮว ปุย โบ ปุย เซ. อัส ปุย เซ ยุช ป โชะ ป ไชญู ละ ปุย ใน เปอะ นิง เวียง เยรูลาเลม. ¹⁴ ปเล็ย เอ็จ ฮอยจ โรฮ นา เอ็, เอ็จ โฮลฮ โรฮ นิง ซี ล้ปลอง เนอิม นิง โม ชตุ ระ ละ ช ปุน โจก แตะ โรวก เมอะ ป กอก ปัว ปะ เรอิม แตะ,” อัส เซ ละ อี.

¹⁵ พะโองจาว อัส แม เอ็ ละ อี, “ไมจ เปอะ โฮว เคะ อี. อี เอ็จ เลือก ปุย เซ ละ ช รชอย อี ละ อี, ไม ช รโองงะ อี โลลวง อี ละ ปุย ตัง เมือง ไม โม กซัต ไม โม อิชราแอน. ¹⁶ อี ช เปลีส โอฮ ละ อี เม่มัก ช ไมจ อี โอต เบือ ที อี อี อี,” อัส เซ พะโองจาว.

¹⁷ ฟวยจ เซ อะนาเนีย โฮว เนอิม. เลียก โตะ ญ็อมะ เซ. ย่อง เตะ แตะ ราว ชาวโล. อัส เอ็, “เอ็ยัก ชาวโล, พะเยชู จาว ป เปลีส ตี แตะ ละ เปอะ คัม กระ ฮอยจ เปอะ เซ, ดวน อี ฮอยจ เคะ เปอะ นิง ช เกือฮ อี ปะ โฮลฮ ยู แม โอเอ็ฮ, ไม ช เกือฮ อี ลปุ พะจาว อาวต นิง เปอะ กุมปอ,” อัส เซ ละ อี.

¹⁸ ญ็อม เซ เยอ ดุช เอ็น โอเอ็ฮ เนอิม นิง ไร่ อี ป ตอก รปอฮ โอเอ็ฮ โฮ. เกียฮ ยู แม เอ็น อี โอเอ็ฮ อี. ลอด โกฮ โฮว ไร่ บัปติชมา. ¹⁹ ฟวยจ โฆม ฟวยจ โอฮ อี ปุน แม เรียง แด่น แตะ.

ชาวโล ครอบ โลลวง พะเยชู จาว

ชาวโล อาวต ไม โม ลุกซิก นิง เวียง
ดัมเมเชก เล็ญ บุษ. 20 เมื่อม เซ เยอ โฮว
ครอบ เอิน มัซ พะเยชู กวน พะจาว โตะ
โฮงชุต ยุช โม ยิว โฮวาน โดช. 21 เมาะ ป
โฮลช ฮมอง เงอ เงอิต นิง อี, อัส เฮี, “ปุย
เฮี โม มัซ ปุย ป คัมตุง โม ป ที พะเยชู นิง
เวียง เยรูชาเลม โฮ? โม มัซ โฆง อี ฮอยจ
นา เฮี ละ ช โจก แตะ โรวก โม เซ ละ โม
ชตุ ระ เซ?” อัส เซ ละ ปุ แตะ. 22 ชาวโล
โฮว ละ เกียช อัส แตะ โอเอ็ช เป็อ อัมนัด
พะจาว ปุๆ. เกือช ปุย ยุง แจง แน มัซ
พะเยชู พะคริต. ชโตช เนอิม ป อัส อี ละ
โม ยิว ป อาวต นิง เวียง ดัมเมเชก เซ, ปอ
เอิน โอ โม เซญาะ โรวต เก.

23 กัง เคะ เอ โม ยิว ชิงซา ปุ แตะ ละ
ช ยุช แตะ ยุม ไม อี ฌี อี. 24 ชาวโล
ปังเมอ ฮมอง อี โลลวง กัน ตะ ปุย ยุช ละ
ตะ เซ. โม เซ มอง โตะ รเว็อะ เวียง
โครยญ โตะ รเว็อะ เต็อง ชงะ รชวาม
ละ ช ยุช แตะ ยุม ไม อี. 25 โม ลุกซิก
เกอ ดาว อี ฌี อี เมือ ก ชวาม อี. เกือช อี
อาวต โตะ ปุง, ฮวาก ฮรัง โฮรช อี เกือช
โอก เนอิม ราว ฌรุง เวียง เซ.

ชาวโล ฮอยจ นิง เวียง เยรูชาเลม

26 เมื่อม เอ็จ ฮอยจ ชาวโล นิง เวียง
เยรูชาเลม เมอ, ไก รพวาม ฆวต โฮมว ดิ
ไม โม ป มัซ ลุกซิก นา เซ. โม เซ ปังเมอ

ฮลัด นิง อี เต็อง โอยจ แตะ. เจ็อ โตว
มัช ชาวโล ลุกซิก พะเยชู. 27 เมื่อม เซ
ปาระนาบ่า ดาว อี โฮว เคะ โม ป โฮว
ฆรช ลปุง ตัง พะเยชู เซ. รโฮงะ โรช
โลลวง ยุ ชาวโล พะโอังจาว นิง ครอบ ละ
อี. รโฮงะ โรช อี ตอก อัส พะโอังจาว
โอเอ็ช ละ อี. ปาระนาบ่า รโฮงะ โรช
อี ละ อี โลลวง ครอบ ชาวโล โลลวง
พะเยชู นิง รพวาม กา แตะ นิง เวียง
ดัมเมเชก เกอ. 28 เค็ยง เซ ชาวโล อาวต
นา เซ. ตอ เต็อง โล เล็ม เคะ โม
ลุกซิก ป อาวต ลัง นิง เวียง เยรูชาเลม เซ.
29 ลอด โฮลช ครอบ โลลวง พะโอังจาว
นิง รพวาม กา แตะ. ลลัช เก ปุ แตะ ไม
โม ยิว ป ลปุง กริก. โม เซ ริ ยุช ยุม
ไม อี. 30 โม ป มัซ เอ็ยกปุ อี ใน พะจาว,
เมื่อม เอ็จ ฮมอง อี โล เซ เยอ, โฮว ดาว อี
เล็ช ฮอยจ นิง เวียง ชีซาเรยา ฌี อี, เกือช
อี เอ็ญ นิง เวียง ทารโซ.

31 เมื่อม เซ โม คริตชจัก นิง จังวัต ยู่ได้
ไม จังวัต กาลีโล ไม จังวัต ซามาเร็ย เยอ
อาวต ฆน อาวต ฮลอง ไม จลีน แตะ ปุๆ.
อาวต ไม รพวาม ฆวต นัปที เนอิม แตะ
พะโอังจาว. มัช ลปุ พะจาว ป เรอิม ชวย
ตุเตอิม อี. โม ลุกซิก เกอ พรุช แพร เนอิม
เป็อ อี โฮวาน ปุๆ.

โอเนอา โฮ โชะ อี

32 เมื่อม เซ เปโตร เอ็จ โฮวาน ย่าง
ฮอยจ อี. เล็ช โรช เคะ ปุย ใน พะจาว ป

อาวต นึง ย่วง ลุด่า. ³³นา เซ ยุ ป ดักได๋
นึ่ง อี ตี ปุย. มอยฮ อี มัฮ ไอเนอา. เอ็จ
โก ซตะ เนอิม โอ อี ญื่อะ ปุน โกฮ โฮ.
³⁴เปโตร อัส เอ็ ละ อี, “ไอเนอา, พะเยซุ
คริต โปต ปะ โฮ. โกฮ ชุง. ปอ แปะฮ ซัด
โอง เปอะ เซ,” อัส เซ ละ อี. ไอเนอา เซ
โกฮ เอ็น. ³⁵เมาะ ป อาวต นึง ย่วง ลุด่า
ไม่ ป อาวต นึง แควน ซาโรน เนอ, เมื่อต
เอ็จ ยุ โฮ อี, เอ็ญู ตี โรฮ เคะ พะโองจาว
เบือ อี.

ไลลวง ทาบิทา ป โกฮ โอม แม

³⁶นึ่ง ย่วง ยัฟฟา เยอ ไก ลูกซิก นึง ตี
ปุย. มอยฮ อี มัฮ ทาบิทา. นึง ลปุง กริก
อัส โคร์คา ไม่ อี. มัฮ อัส อี “ปอຍฮ”
ละ. ปะโปวัน เซ ยุฮ ลอป กัน ไมจ ละ
ปุย ไม่ เรอิม แตะ ป ตุก ป ญัก เต็อง ช่งะ
รชาม. ³⁷ญื่อม เซ เยอ ปะโปวัน เซ
โซะ ฮอยจ ละ ยุม แตะ. ปุย นา เซ ฮาม
อี. ละ อีจ อี โตะ ญื่อะ คัก ฮลาวง อี.
³⁸ย่วง ลุด่า ไม่ ย่วง ยัฟฟา ซติ ไม่ ปุ แตะ.
โม ลูกซิก นา เซ ญื่อม ฮมอง อี อาวต
เปโตร ก ซติ อี, ดวน ปุย โฮว เคะ อี ลอ
ปุย. กอก อี เอ็ญู ริป เคะ แตะ ฆ่า อี.

³⁹เปโตร โกฮ โฮว เอ็น ไม่ อี. ญื่อม
เอ็จ ฮอยจ อี ปุย ดาว อี ฮาก ฮอยจ โตะ
ญื่อะ คัก ฮลาวง เซ. โม ป มัฮ แมฮัง เงอ
ฮอยจ อาวต รวิต รเวียง อี. เป็ลีส เคริง
เซอิก ยุฮ โคร์คา เซ ละ แตะ ญื่อม โอม
ลั้ง อี เก็ฮ เปโตร ยุ อี. เยอม ไม่ อี.

⁴⁰เปโตร เก็ฮ โม เซ โอก กพริ เต็อง
โอยจ อี. ชุง นึง มะฆราวง แตะ ไวออน.
ฟวยจ เซ พัด ตี แตะ ลัก ป ยุม เซ. อัส เอ็
ละ อี, “ทาบิทา, โกฮ,” อัส เซ. ปะโปวัน
เซ ไบลญู เอ็น. ญื่อม เอ็จ ยุ อี เปโตร
เยอ, โกฮ งาม. ⁴¹เปโตร เต็อะ โตวก
ตะ อี เก็ฮ อี ชุง. กอก โม ปุย ใน พะจาว
ไม่ โม แมฮัง เซ เก็ฮ อี ยุ เอ็จ โกฮ โอม
อี. ⁴²กัน เซ เยอ พรุ เอ็ล ป ย่วง ยัฟฟา.
โฮวน ป เจือ พะโองจาว เบือ อี. ⁴³ฟวยจ
เซ เยอ เปโตร อาวต ไม่ ป ยุฮ ฮัก ย่วง
ยัฟฟา ตี วัง. มอยฮ ป ยุฮ ฮัก เซ มัฮ
ซีโมน.

ไลลวง เปโตร ไม่ โคระเนลิโอ

¹นึ่ง เวียง ซีซาเรยา ไก ปุย นึง
10 ตี ปุย. มอยฮ อี มัฮ โคระเนลิโอ.
แปน ในลอยะ ละ โม ตัน ตี มู ป อัส
ปุย มัฮ มู อิตาลี ไม่. ²มัฮ ปุย ที่ เนอิม
พะจาว เต็อง โกะ อี เต็อง ญื่อะ อี ปุย
เซ. มัฮ ปุย กอ โฮวน ป เก็ฮ ละ ป ตุก
ป ญัก. ไวออน ลอป ละ พะจาว ไม่ อี.
³เมาะ เวลา ลอวย โมง เมื่อ ก ปู อี, ยุ
บลอง ที่ เอ็ญู เตปด่า พะจาว เคะ แตะ ตี.
“โคระเนลิโอ,” อัส เซ ละ อี เตปด่า เซ.

⁴ในลอยะ เซ แก อี ไม่ รพาม ฮลัด
ตะ. อัส เอ็ ละ อี, “จาวโน, เมอ อัส เปอะ
ละ อี อี?” อัส เซ.

เตปด่า เซ โลยฮ อี ละ อี, “รชอม ไวออน เปอะ ไม่ กัน เรอิม เปอะ ป ดุก ป ญัก เอ็จ ฮาวก ฮอยจ ลักกา พะจาว. ไตม โรฮ ปะ เปื่อ อี. ⁵ปลี่ย เอ็ ไมจ เปอะ ดวน ปุย โฮว นิง ย่วง ยัฟฟา. โฮว กอก ซีโมน ป อัส ปุย เปโตร ละ. เกือฮ ฮอยจ นา เอ็. ⁶เปโตร เซ เอ็จ ฮาวก ญื่อะ ซีโมน ป มัส ป ยุฮ ฮัก. ญื่อะ เซ อาวต เข็ยง รong ปลัฮ รอวาม,” อัส เซ เตปด่า เซ.

⁷ญื่อม เอ็จ เอ็ญ เตปด่า ป ลุง ไม่ อี เซ ฮา อี, โครเนลิโอ กอก กวนใจ ยุฮ แตะ ลอา ปุย ไม่ ตัน ป นัปี เนอิม พะจาว ตี ปุย. ปุย เซ มัส ป แลน แก เครอ็จ ใน ตัน เซ. ⁸โครเนลิโอ รไปฮ ป ยุ แตะ ละ อี โครยญ เจื่อ. ฟวยจ เซ ดวน อี โฮว นิง ย่วง ยัฟฟา.

⁹ปวยฮ พริ เซ แม โม เซ โฮว เนอิม. ญื่อม ฮอยจ อี ชติ ไม่ ย่วง ยัฟฟา เอ็จ ช ง่อน ชงะ เอ. ปุก ญื่อม ฮาวก เปโตร นิง พรัง ญื่อะ ตีก เซ ละ ช ไวออน แตะ. ¹⁰เปโตร ฮิว ขวต โชม. ลโล บรี ปุย โชม ละ อี เปโตร โฮลฮ ยุ บลอง โอเอ็ฮ. ¹¹ชาน ไปฮ มะลอง ไอฮ ตี แตะ. ชาน เครอ็จ ตอก บัวตชุ ระ นิง อี ตี ปลัฮ. ปุก เต็อง ปาวน โจง อี. เล็ฮ ฮอยจ ลัง เตะ. ¹²กไน อี เซ ไก โกะ พริ โกะ ย่วง นิง ไม่ ชโฮยญ ชโฮป, โชม ไล่ ไม่ โอเอ็ฮ ป เตะ โครยญ เจื่อ. ¹³ฮมอง ลอยฮ ลเลาะ, อัส

เอ็, “เปโตร, โกอ มอก ปอน,” อัส เซ ละ อี.

¹⁴เปโตร โลยฮ อี ละ อี, “โอ พะโอ็จจาว, แปน โตว ตอก เซ. อี ปอน โตว ป พิต โกตไม ยุฮ เปอะ ไม่ ป รแอม ละ เปอะ ตี ชวง,” อัส เซ ละ อี.

¹⁵ฮมอง แม ลอยฮ ลเลาะ อัส เอ็, “ป เอ็จ เกือฮ พะจาว แปน ป ชงะ ละ แตะ ปุ ญื่อะ อัส มัส ป รแอม,” อัส เซ ละ อี.

¹⁶เกิต ตอก เซ โทน ลอวย โฮน. ฟวยจ เซ เครอ็จ ตอก บัวตชุ ชวน อี เซ ฮาวก แม มะลอง.

¹⁷ลโล รังมะ ลัง รพวาม เปโตร นิง ป ยุ บลอง แตะ เซ, ฮอยจ โม กวนใจ โครเนลิโอ นิง. โม เซ เอ็จ ชาวป โฮมญ ก ไก ญื่อะ ซีโมน. เอ็จ ฮอยจ โบ โตะ รเวื่อะ ชรุง ญื่อะ อี. ¹⁸กอก โฮมญ อาวต ซีโมน เปโตร นา เซ ไม่ โอ อี อาวต.

¹⁹ญื่อม ง่อต ลัง เปโตร ไลลวง ป ยุ บลอง แตะ เซ, ลปู พะจาว รโฮงะ อี ละ อี. “เอ็, แลนๆ, ฮอยจ ชาวป ปุย เปอะ ลอวย ปุย นา เอ็. ²⁰โกฮ, เล็ฮ โฮว ไม่. คัน โตว ญื่อะ ชองไซ นิง, เอ็จ มัส ป ดวน อี ฮอยจ,” อัส เซ ละ อี.

²¹เปโตร เล็ฮ เนอิม เคะ โม เซ, อัส เอ็ ละ อี, “เอ็จ มัส อี เอ็ ป ชาวป โม เปะ เซ. โม เปะ มัส ฮอยจ เปอะ ไลลวง เมอ?” อัส เซ ละ อี.

22 โม เช โลยฮ อี ละ อี, “โคระเนลีโอ ป มัฮ ใน ลอยะ เช มัฮ ปุย ที เนอิม พะจาว ไม่ ซีไซ แตะ. โม ยิว นัปที อี เตือง โอยจ แตะ. โคระเนลีโอ เช เอ็จ ฮมอง ดวน เตปด่า พะจาว แตะ กอก ปะ ฮาวก เคะ แตะ ตี ปุย. มัฮ เกือฮ อี ปะ ฮาวก ญื่อะ แตะ ละ ช ง่อต อี ลปุง เปอะ,” อ้อ เช ละ อี.

23 เปโตร เกือฮ โม เช ฮาวก โอย ญื่อะ เช ตี ซาวม. ญื่อม เอ็จ ปวยฮ พริ แม, เปโตร โกฮ โฮว ไม่ อี. โม ป มัฮ เอ็ยกปุ ใน พะจาว นิง ย่วง ยัฟฟา โฮว โรฮ ไม่ อี ง่อน. 24 ปวยฮ แม พริ ตี ฮอยจ นิง เวียง ซีซาเรยา ก อาวต โคระเนลีโอ เช. ปุย เช รกวน เปโตร ฮอยจ เคะ แตะ. เอ็จ กอก อีจ คะ ฌื่อต แตะ ไม่ ปุโฮมว แตะ เกือฮ อี มอง อี นิง ญื่อะ แตะ. 25 ญื่อม ช ฮาวก เปโตร นิง ญื่อะ อี, โคระเนลีโอ รโนฮ รซิง อี, โมป โบ ชาง อี, ไว อี. 26 เปโตร ลปุง อี, อ้อ เฮ็ ละ อี, “โกฮ ชุง. อี มัฮ โรฮ ปุย ปลัฮตะะ ตอก ปะ โรฮ,” อ้อ เช ละ อี.

27 อู ตี ปุ เล็ยก ฮอยจ โตะ ญื่อะ. ยู รโจะ ปุย โฮวาน. 28 เปโตร อ้อ เฮ็ ละ โม เช, “โม เปะ เอ็จ ยุง เปอะ โอ โม ยิว ลัง ฮาวก ญื่อะ ปุย ดั่ง เมือง ไม่ โอ อี เก็ยฮ รโจะ รไม่ ตี ไม่ อี. พะจาว บังเมอ เอ็จ เกือฮ อี ยุง ชโตฮ อี โอ ญื่อะ ไมจ อ้อ รแอม ไม่ ปุย. ปุย โอ เก็ยฮ รโจะ ไม่, ปุ ญื่อะ ไมจ อ้อ. 29 เค็ยง เช ญื่อม กอก

ปุย อี อี, อี ญูอม เนอิม ฮอยจ ฆ่า. มัฮ เช ป ฆาด ยุง ฆ่า อี, เมอ ป กอก เปอะ อี ละ อี?” อ้อ เช ละ อี.

30 โคระเนลีโอ โลยฮ อี ละ อี, “โฆะ ออย โฆะ เอฮ โฮ, อี ไวออน นิง ญื่อะ แตะ เมอะ ลอย โมง เมอ ก ปุ อี ตอก ปล็ย เฮ็. ญื่อม เช เยอ ฮอยจ ง่อม ปุย นิง ตี ปุย, จาวป เครฮิง รโอฮ. ชุง โบ เยอะ. 31 อ้อ เฮ็ เนิ, ‘โคระเนลีโอ, รชอม ไวออน เปอะ พะจาว เอ็จ ฮมอง อี. กัณฑ์ เรอิม เปอะ ป ตุก ป ญัก พะจาว เอ็จ ไตม โรฮ อี. 32 ไมจ เปอะ ดวน ปุย โฮว กอก ซีโมน เปโตร นิง ย่วง ยัฟฟา. อาวต ญื่อะ ซีโมน ป ยุฮ ฮัก โฮ. ญื่อะ ฮาวก อี เช ไก ฌ็ยง รong ปลัฮ รอวาม,’ อ้อ เช เนิ ปุย เช เยอ. 33 มัฮ เช ป ดวน อี ปุย โฮว กอก เปอะ ฆ่า อี จุบัน เอ็น. ญันตี ไม่ ฮอยจ เปอะ. เออะ ปล็ย เฮ็ เอ็จ อาวต ชองนา พะจาว เตือง มู แตะ. เมอะ ป ดวน พะจาว เปอะ อ้อ, อ้อ เนิ เมฮ. เออะ ฆาด ฮมอง เงอะ,” อ้อ เช ละ เปโตร โคระเนลีโอ เยอ.

ลปุง เปโตร ละ ปุย ดั่งเมือง

34 ญื่อม เช เปโตร รโจะ อี, “ออี ปล็ย เอ็จ ชโตฮ เนิ. พะจาว ไก โตว ป ฮรัก ป จัง อี. 35 ปุย โครยญู เจื่อ ปุย เยอ ป ที เนอิม พะจาว ไม่ ยุฮ อี กัณฑ์ ซี กัณฑ์ ซิ เยอ, ปุก ตี รพวาม อี โครยญู โฆะ อี. 36 พะจาว เกือฮ ลปุง แตะ ฮอยจ ละ เมือง อีชราแอน. มัฮ เกือฮ อี ปุย โฮลฮ รพวาม

เฮน ฮลอง แตะ เบือ พะเยชู คริต ป มัฮ
 พะจาา ยุช ปุย เตือง โอยจ อี. โม เปะ
 ตีน ซ เอ็จ ยุง เปอะ ไลลวง เซ. 37 มัฮ
 ป พรุ เอือ เล็ป ลลึง โม ยิว เตือง โอยจ
 อี. ไลลวง เซ เมื่อ โรง อี เกิด นิง จังวัต
 กาลีไล ฟวยจ ครอฮ โยฮัน ไลลวง เกือฮ
 แตะ ปุย รัป บัปติชมา. 38 มัฮ ไลลวง
 พะเยชู ปุย ย่วง นาซาเรต ตอก เอ็จ ฮมอง
 โม เปะ อี ไอฮ. พะจาา ดุช ลุ่ แตะ นิง อี
 ไม่ อัมนัด แตะ. พะเยชู โฮว เกือฮ ตี แตะ
 ฮอยจ โครยญ โดฮ. ยุช กัน ไมจ กัน ญัก
 ละ ปุย. เมอะ ป อาวต ไม่ คัมตุง พี ซาตัน
 แตะ เกือฮ อี ไฮ เตือง โอยจ อี. มัฮ ปุน ยุช
 อี ตอก เซ นิง อาวต พะจาา ไม่ แตะ.

39 “เมอะ ป ยุช ป อัส อี นิง แควน ยูได้
 ไม่ เวียง เยรูซาเลม โครยญ เจือ เยอ, เอ็จ
 มัฮ อะะ เอ็ ป ปุน แปน ซกิพีญัน ละ อี. เอ็จ
 มัฮ โม ยิว ป ยุช ยุม ไม่ อี ป เค็ง อี นิง
 ไมะชาวแควง. 40 ญืออม เอ็จ ไก อี ลอวย
 ซงะ เอ พะจาา บังเมอ เกือฮ อี โกอฮ โอม
 แม, เกือฮ อี เปลีส ตี แตะ ละ ปุย. 41 มัฮ
 โดว เปลีส อี ตี แตะ ละ ปุย เตือง โอยจ อี.
 มัฮ เปลีส อี ละ พีญัน เลือก พะจาา อัง.
 มัฮ เปลีส อี ละ อะะ. อะะ โฮลฮ โชม ตี
 ไอฮ ตี ไม่ ญืออม โกอฮ โอม โรง อี เนอิม
 ลักยุม แตะ. 42 พะเยชู ดวน อะะ ครอฮ
 ไลลวง เอ็ ละ ปุย, ไม่ เกือฮ อี อะะ รโงงะ
 ไลลวง ดุช พะจาา อี แปน ป รเตือช ปุย,
 เตือง ป ยุม ป โอม. 43 เมอะ ป ซิป ลุ่
 พะจาา โฆะ เอ็จ รโงงะ ตี อัง ไลลวง

พะเยชู เซ โครยญ โฆะ แตะ. มัฮ รโงงะ
 อี ไล เอ็, ‘เมอะ ป อัง รพาวม แตะ นิง อี,
 พะจาา ซ ยวก มัป กัฮ ตุด ยุช อี เบือ มอยฮ
 พะเยชู เซ โครยญ โฆะ อี,’ อัส เซ โม ป
 ซิป ลุ่ พะจาา.”

ปุย ตั้งเมือง รัป โรฮ ลุ่ พะจาา

44 ลไล อัส เปโตร ลุ่ เซ เยอ, ลุ่
 พะจาา เลือ อาวต เอ็น นิง โม ป ฮมอง
 ลุ่ เซ โครยญ โฆะ อี. 45 โม ยิว ป เอ็จ
 เจือ พะเยชู ป ฮอยจ ตี ไม่ เปโตร เซ, เงอิต
 นิง เกือฮ พะจาา ลุ่ แตะ ละ ปุย ตั้ง เมือง.
 46 โม เซ ฮมอง อัส อี ลุ่ ตั้ง โน่ง ฮา
 ลุ่ โกะ อี ไม่ ลีลาว อี พะจาา.

ญืออม เซ เปโตร อัส อี ละ ปุโฮมว แตะ
 เซ, 47 “โม เอ็ เอ็จ รัป โรฮ ลุ่ พะจาา
 ตอก อะะ โรฮ. มัฮ ปุย ป เกือฮ คัด โม เอ็
 โอ รัป บัปติชมา โตะ รอวาม เมอ?” อัส เซ.
 48 เปโตร ดวน เอ็น อี รัป บัปติชมา โตะ
 รอวาม นิง มอยฮ พะเยชู คริต. โม เซ
 ปัว แม เปโตร อาวต ไม่ แตะ ลอ ลอวย
 ซงะ. เปโตร อาวต เนอิม ไม่ อี.

**เปโตร รโงงะ ป ยุ แตะ ละ
 คริตซัจก**

1 โม ป มัฮ ไกญกอบ ไม่ โม เอ็ยกปุ
11 ใน พะจาา ป อาวต นิง จังวัต ยูได้
 เยอ, ฮมอง โรฮ รัป ปุย ตั้ง เมือง ลุ่
 พะจาา โรฮ. 2 ญืออม ฮวาก เปโตร นิง
 เวียง เยรูซาเลม เมอ, โม ยิว ป ขวต ที ลัง

ที่ ริตกิต เติ เปโตร ฆ่า อี, ³อ้อ เฮี, “ปะ เกียฮ ฮาวก โน่ง เปอะ ญื่อะ ป โอิ โอิฮ ริตกิต เมอ? โชม คี โอิฮ คี โน่ง เปอะ ไม่ เมอ?” อ้อ เซ ละ เปโตร.

⁴เปโตร รโองะ ไลลวง ป เกิด ละ แตะ เซ ละ อี แปน ไล อี. ⁵อ้อ เฮี, “ญื่อม อาวต อี นิง ย่าง ยัฟฟา ลไล ไวออน เนอะ, อี ไฮลส ยู บลอง โอเอีฮ. ชวน เครอึง ตอก ป่วตชู ระ คี ปลัฮ, ปุก เตืออง ปาวน โจง อี. เลีฮ เนอีม มะลอง ฮอยจ ละ อี. ⁶ญื่อม แลน ที่ เยอ อี ยู โกะพรี โกะยวง, ซโอยญู ซโอย, โชม ไล ไม่ โอเอีฮ ไฮญู นิง อี. ⁷ออี ฮมอง โรฮ ลเลาะ อ้อ พะจาว เฮี ละ แตะ, ‘เปโตร, โกอ มอก ปอน,’ อ้อ เซ เน.

⁸“ออี โลยฮ ละ อี, ‘โอ พะโองจาว, แปน ไตว ตอก เซ. อี ปอน ไตว ป พิต โกตไม ยุก เปอะ ไม่ ป รแอม ละ เปอะ คี ชวง,’ อ้อ เซ ละ.

⁹“ไก แม ลเลาะ เนอีม มะลอง เซ คี ไฮน แม, อ้อ เฮี, ‘ป เอีจ เกือฮ พะจาว แปน ป ชงะ ละ แตะ, ปุ ญื่อะ อ้อ ม้อ ป รแอม,’ อ้อ เซ เน. ¹⁰เกิด ตอก เซ โทน ลอวย ไฮน. ฟวยจ เซ โอเอีฮ เซ เตืออง โอยจ อี ฮาวก แม นิง มะลอง.

¹¹“ญื่อม เซ ปุก ญื่อม ฮอยจ ปุญ ญื่อะ ก อาวต เอะ ลอวย ปุญ. ม้อ ป ดวน ปุญ เวียง ซี่ชาเรยา ฮอยจ เคะ อี. ¹²ลปู พะจาว ดวน อี ไฮว ไม่ อี ไม่ เกือฮ อี อี

โอ ชองไซ นิง. โม เอียกปู อู ใน พะจาว เตืออง แลฮ ปุญ อี เฮี ไฮว โรฮ ไม่ เยอะ. เอะ ไฮว เลีฮก เนอีม ญื่อะ โคระเนลีโอ เซ เตืออง มู แตะ. ¹³ปุญ เซ รโองะ โรฮ ยู แตะ ชุง เตปค้ำ โตะ ญื่อะ แตะ คี. อ้อ เฮี ละ อี, ‘ไมจ เปอะ ดวน ปุญ ไฮว ย่าง ยัฟฟา. ไฮว กอก ซีมอน ป อ้อ ปุญ เปโตร ละ, เกือฮ ฮอยจ นา เฮี. ¹⁴เปโตร เซ ช รโองะ ลปุง ตอก ซ เกือฮ เปอะ โปน ม้อ ละ เปอะ, เตืออง ปะ เตืออง ญื่อะ เปอะ,’ อ้อ เซ ละ โคระเนลีโอ เตปค้ำ เซ.

¹⁵“ออี เดอีม ม้อ เมาะ อ้อ ไลลวง เซ ญื่อะ โน่ง, ลปู พะจาว เลีฮ อาวต เอิน นิง โม เซ, ตอก ญื่อม เลีฮ อาวต อี นิง เอะ เมือ โรง อี ไฮ. ¹⁶ฟวยจ เซ อี ไตก ละ อ้อ พะโองจาว อี ตอก เฮี, ‘โยฮัน เกือฮ เนอีม ปุญ รัป บัปติชมา นิง รอาม. โม เปะ เอ บังเมอ ซ รัป เปอะ บัปติชมา นิง ลปู พะจาว,’ อ้อ เซ เน. ¹⁷เคียง เกือฮ พะจาว ลปู แตะ ละ ปุญ ตั้ง เมือง ตอก โรฮ เกือฮ อี ละ เอะ ป เอีจ เจือ พะเยชู คริต จาว เซ, อี อ้อ เกียฮ เลฮ อ้อ ก้อ เวือน เนอะ ป อ้อ พะจาว?” อ้อ เซ.

¹⁸โม เซ เมือต เอีจ ฮมอง ป อ้อ อี เซ ญื่อะ เติ ไตว อี. ลีลาว โรฮ พะจาว เปือ อี. อ้อ เฮี, “ด้อ ม้อ ตอก เซ, พะจาว เอีจ โปต โรฮ ปุญ ตั้ง เมือง ไฮลส เมาะ โกะ ลโปลส พาวม แตะ ละ ซ ไฮลส อี จีวิต โคระ แตะ,” อ้อ เซ.

ไลลวง คริตซจัก เวียง อันโทโอเคีย

19 ฼฼อม ยุส ปุย ยุม ไม ซทฟาโน, โม
 ปุย ใน พะจาว แตกฟง ฼฼ โคมเฮง ปุย
 แตะ. โหว ฮอยจ ฼฼ เมือง ฟินเซียง ไม
 เมือง ไชปรัด ไม เวียง อันโทโอเคีย, รโห่ง
 ลปุง พะจาว ละ โม ยิว โน่ง. 20 กัง
 เคะ เอ โม ลุกซิก เมือง ไชปรัด ไม เมือง
 ไชริน ฮอยจ เวียง อันโทโอเคีย งอน, ฼฼
 ไรส ไลลวง พะเยซุ จาว ละ ปุย ตัง เมือง.
 21 อัมนัด พะจาว อาวต ไม อี. โหวน ป
 เจือ ป ฼฼ญุ เคะ พะโองจาว เปือ อี.

22 คริตซจัก ป อาวต ฼฼ เวียง
 ฼฼รูชาเลม ฮมอง ไรส อี ไลลวง โม เซ.
 ดวน บ่าระนาบ่า โหว ฮอยจ ฼฼ เวียง
 อันโทโอเคีย ฼฼ อี. 23 ฼฼อม ฼฼จ ฮอยจ
 บ่าระนาบ่า นา เซ, ไม ยุ อี ตอก โทต
 พะจาว กุนมุ่น ยุส แตะ ละ ปุย, ฼฼นตี ปิต
 ไม อี. ซตอก รเงอิม โม เซ เกือฮ อี ตอน
 รพาวม ฼฼ ป ที แตะ ไม เกือฮ อี อาวต
 ซติ ไม พะโองจาว ไม รพาวม ฼฼ม แตะ.
 24 บ่าระนาบ่า มัฮ ปุย ไมจ ปุย ฼฼ก. เกือฮ
 ลอป ลปุ พะจาว ฼฼ม แตะ ไม อาวต อี ไม
 รพาวม เจือ แตะ. โหวน ป ฮอยจ เจือ
 พะโองจาว นา เซ.

25 ฟวยจ เซ บ่าระนาบ่า โหว ซาวป
 ซาวโล ฼฼ เวียง ทารโซ. 26 ฼฼อม
 ฼฼จ โฮลส อี ยุ อู บะ ไรวก อี ฼฼ญุ ฼฼
 เวียง อันโทโอเคีย. ปุย ลอา เซ อาวต ต
 ไม คริตซจัก นา เซ เตม ต ฼฼ม. เพือก

ลปุง พะจาว ละ ปุย โหวน ปุย. มัฮ เวียง
 อันโทโอเคีย เซ ป อัส ไรง “คริตเซียน” ละ
 โม ลุกซิก พะเยซุ ฼฼.

27 ฼฼อม เซ ฼฼ โก โม ป ซิป ลปุง
 พะจาว เลือ ฼฼ม เวียง ฼฼รูชาเลม ฮอยจ
 ฼฼ เวียง อันโทโอเคีย งอน. 28 โม เซ
 มอยฮ ฮากาโป่ ต ปุย. โกฮ ซง รโห่ง อึง
 โอเอือ ซ เกิต ลักกา แตะ ละ ปุย เปือ ลป
 พะจาว. “ซ โซะ ไปลญ เอือป ปุย ฼฼ เลือ
 ปลัฮตะ,” อัส เซ. กัง เคะ อี ไปลญ เอือป
 เซ เกิต ฼฼ม. มัฮ ฼฼อม มัฮ คลาวตีโอ
 กซัด ระ. 29 โม ลุกซิก นา เซ ตะ รโปะ
 มี่ ฼฼ อี ละ โม ฼฼ยกปุ แคะ คัด แตะ
 ใน พะจาว ฼฼ จังวัด ยูได่ ตัม เมาะ โก
 เมาะ โยะ อี โครยญุ ฼฼ม แตะ. 30 ยุส
 ฼฼ม อี ตอก เซ. รโปะ อี ฼฼ บ่าระนาบ่า
 ไม ซาวโล ฮอยจ ละ โม ป กวต ใน โม
 ลุกซิก.

เฮโรต โคมเฮง ปุย ใน คริตซจัก

1 ฼฼อม เซ ฼฼ กซัด เฮโรต ซาวป
12 โคมเฮง ปุย ใน คริตซจัก งอน.
 2 เกือฮ ปุย ยุส ยุม ไม ยาโคโป่ ป มัฮ ฼฼ยก
 ระ โยฮัน ฼฼ วิจ. 3 ฼฼อม ฼฼จ ยุ อี ปุ
 อี รพาวม โม ยิว, โฮมวต แม เปโตร ละ
 อี ฼฼ อี. ฼฼อม เซ มัฮ เวลา โฮม ปุย
 คโนมปัง โอ โก เจือ. 4 ฼฼อม ฼฼จ โฮมวต
 อี เปโตร เซ, ดุส อี โตะ คอก, มอป อึง อี
 ละ ตฮัน ปาวน มู, ต มู ปาวน ปุย, เกือฮ
 อี มอง แลน อี. เฮโรต ตะ มอป อี ละ โม

ลัษค่อน เญื่อม เอ็ง ฟวยจ กัน โชม เลียง
ฉาว.

⁵ มัซ เซ ป คัง อี อัง เปโตร ฆี อี โตะ
คอก เกอ. คริตซจัก บังเมอ ไวออน เนอิม
ไววออน แนม ละ พะจาว เพือ เปโตร.

เปโตร ไปน คอก

⁶ ใน ซามม เซ เอิน, กา เขียง โฮลย
เฮโรต มอป เปโตร ละ โม ลัษค่อน,
เปโตร โจอ ชน๊ะ ตัน ลอ ปุย. โจก ปุย
นิง โมะ เฮลิจ ลอ เซน. ป มอญ ญัม โตะ
รเวือะ คอก ไก โรฮ. ⁷ เญื่อม เซ เยอ
ฮอยจ ง่อม เตปด่า พะจาว เคะ อี ดี เปโตร
เยอ. รัง ซเปี้ย อี ซอต เอิน โตะ คอก เซ.
เตปด่า เซ ไปญ ซอ้ง ปา อี. ซอ อี. “โกฮ
เอิน, ซใจ,” อัส เซ ละ อี. โมะ เฮลิจ เซ
ซัส เอิน ฮา เตะ อี.

⁸ เตปด่า เซ อัส เอี ละ อี, “โจต โมะฮุด,
จาวป เกิป เปอะ,” อัส เซ. เปโตร ยุช
เนอิม อี ตอก อัส อี ละ แตะ เซ. เตปด่า เซ
อัส แม เอี ละ อี, “จาวป ลปี ซโอว เปอะ.
โฮว ฟวด อี อี,” อัส เซ ละ อี. ⁹ เปโตร
โอก โฮว ฟวด เนอิม อี. ยุง โตว มัส อี
ป เนอิม ป ยุช เตปด่า ละ แตะ เซ. แกต
ลั้ง อี มัส รโมะ แตะ. ¹⁰ เญื่อม เอ็ง ไปน
อี ป มอญ ญัม ดี ลอ คัก เกอ, ฮอยจ ละ
รเวือะ ไร. เอ็ง มัส กระ โอก ปุย ฮอยจ
ละ เมือง. รเวือะ เซ ไปฮ เอิน โฮฮ ดี แตะ
ละ อี. โอก โฮว ลอยจ แม ยุช กอญ ดี

กอญ. เญื่อม เซ เยอ เตปด่า เซ โชม เอิน
ฮา เปโตร.

¹¹ เญื่อม เอ็ง ยุง เปโตร คิง แตะ, อัส
เอี, “ปล็ย เอี อี เอ็ง ยุง เนอิม เมอะ ดวน
พะจาว เตปด่า ยุช แตะ โฮว เรอิม อี,
เกือฮ ไปน อัมนัด เฮโรต, ไม ไปน. เนอะ
กัน ตะ โม ยิว ยุช ละ แตะ โครยญู เจือ,”
อัส เซ.

¹² เญื่อม เอ็ง ยุง อี คิง แตะ ตอก เซ
เยอ, โฮว ฮอยจ ละ เญือะ มาเรีย ป มัส มะ
โยฮัน มาระโก. เญือะ เซ กัมลั้ง รเจอิม
ไววออน ปุย นิง. ¹³ เปโตร ลฆุช รเวือะ
ฆรุง ละ อี. ไก กวนใจ ดี ปุย, ปรไปวาน เซ
มอยฮ โรเด, โอก ง่อต ป มัส อี. ¹⁴ เญื่อม
เอ็ง ยุง อี มัส อี ลเลอะ เปโตร เยอ, เญือะ
ยุง โตว ไปฮ รเวือะ ละ อี นิง มาวก ลอน
แตะ. ตอ เอ็ญู รโฮงะ มัส อี เปโตร ป ชุง
ลั๊กกา รเวือะ เซ.

¹⁵ โม เซ อัส เอี ละ อี, “ปะ มัส เง่า
เปอะ,” อัส เซ. ปรไปวาน เซ อัส แนฮ อี
มัซ ป เนอิม ป อัส แตะ เซ. โม เซ อัส เอี,
“มัซ เตปด่า กุม โกะ อี ยุง,” อัส เซ.

¹⁶ เปโตร เยอ ลฆุช แนฮ ลั้ง รเวือะ ลั้ง.
กั๊กเคะ เอ เญื่อม เอ็ง ไปฮ ปุย รเวือะ ละ
อี, ยุง เนอิม มัส อี เปโตร. โม เซ เงอิต
เนอิม ฆี อี. ¹⁷ เปโตร ยวก เตะ แตะ ละ
อี เกือฮ โม เซ โฆย. รโฮงะ ไลลวง เกือฮ
พะจาว แตะ โอก ฮา คอก เซ ละ อี. ฟวยจ
เซ อัส เอี, “รโฮงะ ไลลวง เอี ละ ยาโคโบ

ไม่ โม เอียกปู อู ใน พะจาว เกือฮ ยุง อี,”
อ้อ เซ ละ อี. ฟวยจ เซ เปโตร ลอด โอก
โฮว ก ไฮญ.

เฮโรด ยุก ยุม ไม่ โม ป มอญ ญัม

18 ญ็อม เอ็จ ปวยฮ พร อี ชุกชัก เนอิม
โอเอ็ฮ ละ โม ตัน เซ นิง โอ อี ยุง ก
โฮว ก เอ็ญ เปโตร. 19 เฮโรด ดวน ปุย
โฮว ซาวป เปโตร ปังเมอ โอ ยู อี. ลอด
ไตชวาน อี นิง โม ป มอญ ญัม เซ. ฟวยจ
เซ ดวน ปุย ยุก ยุม ไม่ โม ป มอญ ญัม เซ
หมี่ อี.

เฮโรด ยุม

กั๋ง เคะ เอ กซัด เฮโรด เล็ฮ เนอิม จังวัด
ยูได้ โฮว ฮอยจ นิง เวียง ซีซาเรยา. อาวต
นา เซ ดี วัง. 20 ญ็อม เซ เฮโรด รอก
พาวม นิง ปุย เมือง ทูโร ไม่ ปุย เมือง
ซีโด่น. โม เซ โฮว ดี เคะ อี แปน มู แตะ.
ญ็อม เอ็จ โฮลฮ อี ปลาซโท ป แลน แก
ญ็อะ กซัด เซ แปน ปุโฮมว แตะ, ปัว แม
ปุก ป่อ ปุ แตะ ไม่ กซัด เซ. ม้อ ปัว อี
ตอก เซ นิง โฮลฮ บันเมือง อี เซ โชม เป็อ
บันเมือง ยุก กซัด เซ.

21 ญ็อม เอ็จ เต็ง ชงะ พัด อี เฮโรด
จาวป เครอ็ง กซัด แตะ. งาวม นา ก งาวม
คี ยุก แตะ เซ. ฟวยจ เซ อ้อ โอเอ็ฮ ละ
โม ลัปชด่อน. 22 โม ลัปชด่อน อ้อ เอ็

เรียง, “ม้อ ลเลาะ พะจาว. ม้อ โตว ลเลาะ
ปุย ทัมมดำ,” อ้อ เซ. 23 ญ็อม เซ เยอ
เตปด่า พะจาว เกือฮ เฮโรด อวาม เอิน ป
โชะ หมี่ โอ อี เกือฮ พะจาว ไก โญด ไก
ชัก. เกือฮ เซรียก กุก เนะ ชอ้ง อี ฮอยจ
ละ ยุม อี.

24 ปัง ม้อ ตอก ออฮ ตอก เอ็ฮ ญุก, ลปุง
พะจาว พรุ เอ็ฮ ลั้ง ยุก แตะ โฮวาน ปุ ปุ.

25 บ่าระนาบ่า ไม่ ซาวโล เยอ, ญ็อม
เอ็จ ฟวยจ กระ โฮว อี, เอ็ญ เนอิม นิง
เวียง เยรูซาเลม. โรวก โยฮัน มาระโก
โฮว ไม่ แตะ.

บ่าระนาบ่า ไม่ ปาวโล โอก โฮว

1 ญ็อม เซ เยอ ใน คริตชจัก นิง
13 เวียง อันทิโอเคีย ไก ป ซิป ลปุง
พะจาว นิง ง่อน, ไม่ โม ป เกียฮ เพ็ก ปุย
นิง ง่อน. ม้อ บ่าระนาบ่า ดี, ไม่ ซิเมโอน
ป อ้อ ปุย ลอง ไม่ ดี, ไม่ ลูคิโอ ปุย เมือง
ไซริน, ไม่ มานาเอน ป โฮลฮ ปุย เลียง
ดี ใน ญ็อะ ดี ไม่ กซัด เฮโรด ไพรม
อี, ไม่ ซาวโล ดี. 2 ลโล ไววอน โม
เซ ละ พะจาว ไม่ เอ็ป อี ป โชม แตะ,
ลปุง พะจาว อ้อ เอ็ ละ อี, “รชู บ่าระนาบ่า
ไม่ ซาวโล เน นิง กัน ดวน อี อี,” อ้อ
เซ. 3 ญ็อม เอ็ป แม อี ป โชม แตะ ไม่
ไววอน อี, ย่อง เตะ แตะ ราว บ่าระนาบ่า
ไม่ ซาวโล. ฟวยจ เซ เกือฮ อี โฮว.

ปุย โหว ครอบ ไลลวง พะจาว นิง เกาะ ไชปรัด

⁴ปุย ลอา เซ เคียง เอ็ง โฮลส ลปุ พะจาว ดวน โหว เยอ, เล็ฮ ฮอยจ ละ ย่าง เซลยูเคยา. ฟวยจ เซ บุก ซปาว รอวาม ฮอยจ ละ จังวัต ป มัฮ เกาะ ไชปรัด.

⁵เญื่อม เอ็ง ฮอยจ อี นิง ย่าง ซาลามี่, ครอบ ลปุ พะจาว โตะ โฮงซุต ยุส โม ยิว โหวน โดฮ. โยฮัน มาระโก เรอิม โรส อี.

⁶เญื่อม เอ็ง พา อี เกาะ เซ ฮอยจ อี ละ ย่าง พาไฟ เยอ, รโตฮ ยุ ปุย ป เกียฮ ยุส ป ซัมคัน เปื่อ คะทา ตะเต ตี ปุย. มัฮ โรส ป อัส ตี ตะเต เกียฮ ซโปก. มัฮ โม ยิว, มอยฮ อี มัฮ ปาระเยซุ. ⁷มัฮ

ปุโฮมว จาวเมือง จังวัต เซ. เซระกิโอ ปาวลัด ป มัฮ จาวเมือง เมือง เซ มัฮ ปุย ไบลส พันญา. กอก ปาระนาบ่า เอ็ญู เคะ ตะเต ไม ซาวโล นิง รไม่จ อี ฮมอง ลปุ พะจาว. ⁸ปาระเยซุ เซ มอยฮ อี นิง ลปุ กริก มัฮ เอลูมา. มัฮ ปุย เกียฮ โกว อัมนัด

พี. เก กัม ฮอน ป อัส ปาระนาบ่า ไม ซาวโล นิง ขวด ตุสเดฮ อี ป มัฮ จาวเมือง เซ โอ เกือฮ เจื่อ พะจาว. ⁹เญื่อม เซ ซาวโล ป อัส โรส ปุย ปาวโล ละ เซ, อาวต เอ็น ลปุ พะจาว นิง กุมปอ. แก ที เอลูมา เซ. ¹⁰อัส เอ็ ละ อี, “ปะ มัฮ

เปอะ กวน พี ซาดัน. นาวก เปอะ นิง ป โอ เนอิม ไม บวก รพาวม เปอะ. เกละ เปอะ ยุ กัน ซี กัน ไช โครยญู เจื่อ. ปะ โม เปอะ

ซ เคราะ ตี ชวง ริ ตะเต เฆาะ ลปุ เนอิม ยุส พะจาว เกือฮ แปน ลปุ โอ เนอิม?

¹¹เปลี่ย เอ็ ซ อวาม เปอะ ตะเต พะจาว ซกี อี. ปะ ซ จัก เปอะ ไม โอ ตะเต เฆาะ ยุ ซเป็ย ตี วัง,” อัส เซ ละ อี ปาวโล เยอ.

เญื่อม เซ เยอ เฟียก เอ็น ใจ จุบัน เอ็น. โหว ซาวป บุเปื่อ โอเอ็ฮ ละ ซ เกือฮ อี ปุย โตวก ตะเต ตะเต. ¹²จาวเมือง เซ เญื่อม โฮลส อี ยุ เกิด โอเอ็ฮ ตอก เซ, เงอิต เนอิม นิง ไลลวง พะโอ่งจาว ป เพอิก ปุย ละ ตะเต เซ. ลอด เอ็น เจื่อ พะโอ่งจาว เปื่อ อี.

ไลลวง ป เกิด นิง ย่าง อันทิโอเคีย แควน พิซีเคีย

¹³ปาวโล ไม โม ปุโฮมว อี บุก ซปาว รอวาม เนอิม นิง ย่าง พาไฟ ฮอยจ ละ ย่าง เพอเก แควน พัมฟูเล็ย. โยฮัน มาระโก ละ โม เซ นา เซ. โกะ อี เอ็ญู ฮอยจ นิง เวียง เยรูซาเลม. ¹⁴โม เซ โอก ฮา

ย่าง เพอเก ลอด ฮอยจ ละ ย่าง อันทิโอเคีย แควน พิซีเคีย. เญื่อม เอ็ง เต็ง ซงะ ลโล๊ะ โอ, ฮาวก งาวม โตะ โฮงซุต ยุส โม ยิว นิง ย่าง เซ. ¹⁵เญื่อม เอ็ง ฟวยจ ลาว ปุย

นังซี โกตไม ยุส พะจาว ไม นังซี ไชฮ โม ป ซิป ลปุ พะจาว เยอ, โม ฮัวนา โฮงซุต เซ ดวน ปุย โหว รโฮงะ อี ละ ปาระนาบ่า ไม ปาวโล, อัส เอ็ ละ อี, “เอ็ยกปุ, ดัส เปอะ ไก ลปุ ขวด ซตอก รงอิม ปุย โฮ, อัส เมฮ,” อัส เซ ละ อี.

16 ปาวโล ชุง ยวก เตะ แตะ ละ อี. อัส
เฮี, “โม เปะ ป มัส โม อิชราเอน เอน, ไม่
โม เปะ ปุย ตัง เมือง ป ที่ เนอิม พะจาว
เยอ, ไมจ เปอะ ง่อต. 17 พะจาว ที่ โม
อิชราเอน เฮี เอ็ง เลือก จัตเจือ ไพรม อะะ.
ญืออม อาวต อี หนึ่ง เมือง อียิป เกือฮ อี พรุช
โฮวน ปุๆ. ฟวยจ เซ เกือฮ อี โอก ฮา เมือง
เซ หนึ่ง อัมนัด ระ ยุช แตะ. 18 พะจาว โอด
แนฮ ป ยุช ป อัส โม เซ, ตี เจน อาวต อี
หนึ่ง ลัน เวือฮ รปาวน เนอิม. 19 ญืออม
เซ พะจาว ยุช โลจ ไม่ ปุย อาแลฮ เจือ ปุย
ป อาวต หนึ่ง เมือง คะนาอัน เซ. เกือฮ
ปลัฮตะะ ยุช อี เซ แปน นาตี ยุช โม
อิชราเอน. โอเอือส โล เซ โกว เวลา เตือง
โอยจ อี ด่าว ปาวน รอย ไม่ รฮอน เนอิม.

20 “ฟวยจ โอเอือส เซ เยอ, พะจาว เกือฮ
โม ป เกือฮ รเตือฮ รตุม โอเอือส ละ อี
โฮวน ปุย ฮอยจ ละ เจน ซามูเอน ป มัส
ป ซิป ลปุง พะจาว ตี ปุย. 21 ญืออม ปัว
โม อิชราเอน พะจาว ดุช กซัต ละ แตะ,
พะจาว เกือฮ ซาฮุน กวน คิต แปน กซัต
ละ อี ด่าว รปาวน เนอิม. มัส ปุย เจอ
เป่นยามิน. 22 ญืออม เอ็ง ทอด พะจาว
ซาฮุน เซ ฮา แปน อี กซัต เตอ, ดุช แม
ด่าวิต แปน กซัต ละ อี. พะจาว รโฮงะ
โลลวง อี, อัส เฮี, ‘*อวี เอ็ง รโตฮ ยุ ด่าวิต
กวน ยีไซ, มัส ปุย ปุก รพาวม เมอะ. มัส
ป ช ยุช โอเอือส ตัม รพาวม รโมยฮ อวี
โครยญ เจือ,*’ อัส เซ.

23 “มัส จัตเจือ ด่าวิต เซ ตี ปุย ป โทต
พะจาว แปน ป เกือฮ ปุย โปน มัส ละ โม
อิชราเอน. เอ็ง โทต อี ตัม ลปุง ชันญา
อี อึง. ปุย เซ มัส พะเยชู. 24 กา ฮอยจ
พะเยชู เซ โยฮัน ครอย โลลวง ไมจ ปุย
ไปวฮ รพาวม ไพรม โอฮ รพาวม โคระ
แตะ ละ โม อิชราเอน เตือง โอยจ อี, ไม่
เกือฮ อี รัป บัปติซมา. 25 โยฮัน เอน,
ญืออม เอ็ง ช ฟวยจ กัน ยุช อี, อัส อี ดอก
เฮี, ‘โม เปะ แกต เปอะ อวี มัส ปุย? อวี มัส
โตว ป รกวน โม เปะ ฮอยจ เซ. ปุย เซ ช
ฮอยจ รเคะ อวี. โปง โตว ปุย เซ ช นุ่ม อวี
กัส โมะ เกิป อี หนึ่ง แตะะ อวี ฮา,’ อัส เซ
โยฮัน.

26 “โม เปะ ป มัส เอียกปูลู อู, ป มัส
จัตเจือ อัปราชัม ไม่ ปุย ตัง เมือง ป ที่
เนอิม พะจาว, ลปุง ป เกือฮ ปุย โปน มัส
เฮี, พะจาว เอ็ง เกือฮ อี ฮอยจ ละ โม อะะ.
27 โม ป อาวต หนึ่ง เวียง เยรูซาเลม เตือง
โม ป ตัตเตียง ยุช อี, युง โตว มัส พะเยชู
เซ ป เกือฮ ปุย โปน มัส. ป ซอย โม ป ซิป
ลปุง พะจาว อึง โมะะ ป ลาว ปุย โครยญ
ชงะ ลโลละ, ปุ โรฮ คาวใจ อี. ญืออม นอป
โม เซ พะเยชู แปน ปุย พิต เตอ, เอ็ง มัส
ยุช อี ดอก เอ็ง อัส โม ป ซิป ลปุง พะจาว
ปุย ช ยุช, เตือง โอ แตะะ युง เซ. 28 โม
เซ บัง युง อี โอ อี ไก ควน ฆวี ละ ช ยุช
ปุย युม ไม่ พะเยชู, ปัว ลัง ปีลัต ยุช युม

ไม่ อี. ²⁹ ญ็อม เอ็จ ฟวยจ ยุส อี ละ อี
 ดอก ไชส ปุย อัง ฌิง พะทัม โครยญ เจือ
 เยอ, บลั๊ย โกะ อี ฮา โมะชาวแควง, โฮว
 รมอยจ อี โตะ อุโมง. ³⁰ พะจาว บังเมอ
 เกือส อี โกส โอม แม เนอิม ลัก ยุม แตะ.
³¹ พะเยซุ เปลีส ตี แตะ ละ โม ป ฮาวก ไม่
 แตะ ฌิง เว็ยง เยรูชาเลม เล็ญ บุย โรส.
 มัซ ป ฮาวก ไม่ อี เนอิม ฌิง ฌังวัด กาลิล.
 ปเล็ย เฮ็ โม เซ ปุน แปน ซกิ พีญัน อี ละ
 โม อิชราเอน.

³² “เอะ เอ็จ ฮอยจ นา เฮ็ ละ ซ รโงงะ
 แตะ ไลลวง โคระ เฮ็ ละ เปอะ. โอเอ็ช ป
 ฌันญา พะจาว อัง ละ ฌัตเจือ ไพรม อะ,
 เอ็จ ยุส เนอิม อี ละ อะ ปเล็ย ฌิง มัซ อะ
 ฌัตเจือ อี. มัซ ยุส อี เปือ เกือส แตะ พะเยซุ
 โกส โอม แม. ³³ ปุก โรส ดอก อัส อี ฌิง
 พะทัม ลีลาว โปต ลอ. อัส เฮ็,

“ ‘ปะ มัซ เปอะ กวน อี. ฌงะ เนาะ เฮ็
 อี เอ็จ แปน เปืออะ เปอะ,’ อัส เซ.

³⁴ “ไลลวง เกือส พะจาว อี โกส โอม
 แม เนอิม ลัก ยุม แตะ ไม่ โอ ลีญะ ซ
 เกือส ซอเอ็ม ลโฮก เกอ, มัซ อัส อี ดอก เฮ็
 ฌิง พะทัม,

‘โอเอ็ช ป ไมจ ป ญัก ป ฌันญา ฌง แน
 แตะ อัง ละ ด่าวิต ซ เกือส แม ละ โม
 เป,’ อัส เซ พะจาว ฌิง พะทัม.

³⁵ “มัซ โรส ดอก อัส ด่าวิต อี ฌิง พะทัม
 ตี คอ แม, ‘ปะ เกือส เปอะ โตว กวน ใจ

เนอิม รพาวม ยุส เปอะ ซอเอ็ม ลโฮก,’ อัส
 เซ.

³⁶ “ด่าวิต เซ ยุส กัน ละ พะจาว ลลึง
 ปุย เจน โกะ แตะ. ฟวยจ ยุส อี ตัม ปุก
 อี รพาวม พะจาว, โกะ อี ยุม. รปึง ปุย
 โบ ฌัตเจือ ไพรม อี. ซอเอ็ม โรส ดอก ปุย
 ไฮญ. ³⁷ ป เกือส พะจาว โกส โอม แม
 เซ, บังเมอ โอ ซอเอ็ม ลโฮก.

³⁸ “โม เปะ ป มัซ เอ็ยงปุ อุ, ไมจ เปอะ
 เกือส ตี แตะ ยุง ซโตส ไล เฮ็, เอ็จ มัซ
 เปือ พะเยซุ เซ ป โฮลส ปุย ครอส ไลลวง
 ยวก พะจาว มัป กัส อี ตุด ยุส เปอะ ละ
 เปอะ เปือ อี. ³⁹ บัง โอ โกตไม ยุส โอ
 โมเซ เก็ยส เกือส ปุย โปน ฮา มัป ยุส
 แตะ, เมาะ ป ไก รพาวม เจือ เอ็จ โปน อี
 โครยญ เจือ เปือ พะเยซุ เซ.

⁴⁰⁻⁴¹ “ป ฌิป ลปุง พะจาว โฆะ อัส เฮ็,

“ ‘ง่อต แลน เมอะ. โม เปะ ป มัซ ป
 เป็ยง แสม อี อี, เกือส ตี เปอะ เงอิต ปอ
 ยุม แตะ เมอะ. กัน ยุส อี เจน โม เปะ,
 บัง ไก ป รโงงะ ละ เปอะ ซโตส, ฌง โอ
 เปอะ ซ เจือ,’ อัส เซ พะทัม. มัซ เซ ป ไมจ
 เปอะ แสน ตี แตะ ซอ อี, ฌิง โอ ซ เกือส
 ฌีวิต โม เปะ ดอก ป อัส อี เซ,” อัส เซ
 ปาวโล.

⁴² ลไล โอก บ่าระนาบ่า ไม่ ปาวโล ฮา
 โงงซุด โม ยิว เซ, ปุย นา เซ บัว อี อัส แม
 ไลลวง ลปุง เซ ละ แตะ ญ็อม เอ็จ ไคว

ชงะ ลโลละ ตี โชน แม. ⁴³ ญี้อม เอ็จ เล็ก อี ชุต แตะ, โม ยิว ไม้ โม ปุย ตั้ง เมือง ป ที่ เนอิม อี พะจาว โหวน ปุย เยอ, โหว ตี ไม้ ปาวโล ไม้ ป่าระนาบ่า. ปุย ลอา เซ ชตอก รงเอ็ม อี เก็ฮ อี อาวต ตอน ฮมัน เบือ กุนมุ่น ยุช พะจาว.

⁴⁴ ญี้อม เอ็จ ไคว แม อี ตี ชงะ ลโลละ โอ, ซเป็ มัฮ เต็อง ย่วง อี เอ็น ป รโจะ ตี ละ ซ ง่อต แตะ ลปุง พะจาว. ⁴⁵ โม ยิว ญี้อม เอ็จ ยุ อี ปุย โหวน เนอ, วั รพาวม อี, เก กัม ฮอน ป อ้อ ปาวโล ฆ่า อี. เพ็ยก แฮม อี ไม้ อี.

⁴⁶ ญี้อม เซ เยอ ปาวโล ไม้ ป่าระนาบ่า อ้อ แม อี ละ อี ไม้ รพาวม กา แตะ ฮา ไพรม แตะ. อ้อ เอ็, “จัมเป่น เก็ฮ โม เปะ ฮมอง ลปุง พะจาว กา ฮมอง ปุย ไฮญ อี. ญี้อม วุช เปอะ ลปุง พะจาว ฮา แตะ, ไม้ โอ เปอะ ไก รพาวม ฆวด ไอฮ จีวัต โอ ญีอะ ไก ลอยจ เจอ, เอะ ซ ลเต็ฮ ฮา เปอะ ฆ่า อี ละ ซ โหว รโงะ แตะ ละ ปุย ตั้ง เมือง. ⁴⁷ เอ็จ มัฮ พะจาว ป ดวน เอะ ยุช ตอก เซ, นึง เอ็จ ไก อี นึง พะกัม ตอก เอ็,

“ ‘อวี เอ็จ เก็ฮ ปะ แบน ป ซเป็ย ละ ปุย ตั้ง เมือง. มัฮ เก็ฮ ปะ โปฮ อัง กระ ละ ปุย เล็ป เตะ ละ ซ เก็ฮ อี โปน มัป ยุช แตะ. ’ อ้อ เซ.”

⁴⁸ ปุย ตั้ง เมือง ญี้อม ฮมอง อี ไลลวง เซ มวน รพาวม ฆ่า อี. อวต ลี เนอิม ลปุง พะจาว. เมอะ ป เล็ก พะจาว อัง ละ ซ

โหลฮ อี จีวัต โอ ญีอะ ไก ลอยจ เจอ, เจือ อี โครยญ โฆะ แตะ.

⁴⁹ ลปุง พะจาว พรุ เอ็ฮ ยุช แตะ ไคว แควน เซ เอ็น. ⁵⁰ โม ยิว ปังเมอ เซอ็ฮ ชุย โม ปรโปวน ป ระ โล ป ที่ พะจาว, ไม้ โม ปรเมะ ป มัฮ ป ระ ป คาว ไน ย่วง เซ. โม เซ รชุยจ ปุย โหวน เก็ฮ อี โคมเฮง อี, ไม้ โครฮ อี ปาวโล ไม้ ป่าระนาบ่า โก ฮา เมือง แตะ. ⁵¹ ปาวโล ไม้ ป่าระนาบ่า ปวยฮ อัง รก่า ย่วง เซ ป ติต ลัง ชวง แตะ ละ อี. พวยจ เซ โหว ฮอยจ นึง ย่วง อีโคนีโอ่น. ⁵² โม ลูกชิก ย่วง อันทีโอเค็ย เซ ปังเมอ เอ็จ กุม เอ็จ ปอ นึง รพาวม ไม้จ มวน แตะ ไม้ อาวต ลปุง พะจาว นึง อี กุมปอ.

ปเจือ นึง ย่วง อีโคนีโอ่น

¹ นึง ย่วง อีโคนีโอ่น ตอก โรฮ เซ **14** โรฮ. ปาวโล ไม้ ป่าระนาบ่า โหว เล็ยก โตะ โฮงชุต โม ยิว. เพ็ก ตอม ปุย ฮอยจ ละ โหวน ป ไก รพาวม เจือ เต็อง โม ยิว ไม้ ปุย ตั้ง เมือง. ² โม ยิว ป โอ เจือ เซอ็ฮ ชุย โรฮ ปุย ตั้ง เมือง ละ ซ เก็ฮ อี เกละ ยุ โม เอ็ยกปู ไน พะจาว. ³ ปุย ลอา เซ อาวต นา เซ เล็ญ บุษ โรฮ, อ้อ โอเอ็ฮ นึง รพาวม กา แตะ เบือ พะโอ่งจาว. พะโอ่งจาว เก็ฮ อี ปุ่น ยุช ป ชัมคัน ปอ เงอิต ปุย นึง, ละ ซ เก็ฮ แตะ ปุย ยุง ซโตฮ มัฮ ไลลวง กุนมุ่น อี เซ ป เนอิม. ⁴ โม ลัปชด่อน นึง ย่วง เซ รกัฮ ฮา

ปู้ แตะ แปน ลอา มู. มัฮ ไม โม ยิว ง่อน,
 มัฮ ไม โม ป โฮว ฆรอล ลปุง ดั่ง พะเยชู
 ง่อน. ⁵ ปุย ดั่ง เมือง ไม โม ยิว ไม โม
 ป มัฮ ฮัวนา ยุฮ อี ตะ ยุฮ ป โชะ ละ โม
 ป โฮว ฆรอล พะเยชู เซ ไม ตะ อี แล่น
 หนึ่ง ซโมะ. ⁶ ปุย ลอา เซ เมื่อต เอ็จ ฮมอง
 อี, ตอ ฆ่า อี ฮอยจ ย่าง ลุชทา ไม ย่าง
 เต้ระเบ่ ป อาวต แควน ลูคาโอเนีย. ลอด
 โฮว ไคว แควน เซ. ⁷ ครอบ ไลลวง กัน
 ระ ไล ยุฮ พะจาว นา เซ เล่ป อี.

ปุย ดักได้ ย่าง ลุชทา

⁸ หนึ่ง ย่าง ลุชทา ไก ปุย หนึ่ง ตี ปุย, เกิด
 ไม ดักได้ ตะตะ. เกียฮ โฮว โตว ตี ชวง,
 งาวม นา เซ. ⁹ ปุย เซ เยอ ง่อต ป อ้อ
 ปาวโล. ปาวโล แลน ที อี. ยู ไก รพาวม
 เจือ อี ปอ โฮ โชะ ตะตะ. ¹⁰ อ้อ เอี ละ
 อี เรียง, “โกฮ ชุง,” อ้อ เซ. ปุย ดักได้ เซ
 โกอฮ ชุง พรารูป เอิน, โฮว ไป โฮว มา นา
 เซ.

¹¹ ญ้อม เอ็จ ยู โม ลัษด่อน ป ยุฮ
 ปาวโล เยอ, อ้อ อี เรียง หนึ่ง ลปุง
 ลูคาโอเนีย ป มัฮ ลปุง โกะ ตะตะ ตอก เอี,
 “โม ป มัฮ พะจาว ที เอะ เอ็จ แจ แปน
 ปุย, เอ็จ เลือ เคะ เอะ,” อ้อ เซ ละ ปู้ ตะตะ.
¹² โม เซ อ้อ พะ ชูชา ละ ป่าระนาบ่า. อ้อ

พะ เฮอร์เม ละ ปาวโล หนึ่ง กอ ลปุง อี.*
¹³ เวือด พะ ชูชา เซ ไก ลักกา ย่าง. ชตุ
 รชอย ละ พะ ชูชา เซ เมื่อะ โรวก โมวก
 โปก ตี, โรวก โรฮ อี ไม ฮนัง เตีย, โฮว
 ไม อี ฮอยจ หนึ่ง โตะ รเวือะ ย่าง. ตะ โนก
 ตี อี ละ ปุย ลอา เซ ไม โโม ลัษด่อน.

¹⁴ ป่าระนาบ่า ไม ปาวโล ญ้อม เอ็จ
 ฮมอง อี ป ตะ โโม เซ ยุฮ ละ ตะตะ, แจฮ
 เครอิง จาวป ตะตะ ฆ่า อี, หนึ่ง เปลือฮ อี ตุก
 รพาวม ตะตะ. ตอ เลียก ชนะ ลลึง ปุย
 โฮวาน เซ. ¹⁵ อ้อ เอี เรียง, “โม เปะ มัฮ
 ยุฮ เปอะ โอเอือ ตอก เอี ละ เมอ? เอะ มัฮ
 โรฮ ปุย ทัมมด่า ตอก โโม เปะ โรฮ. เอะ
 มัฮ ฮอยจ รโฮงะ ไลลวง พะจาว ละ เปอะ.
 มัฮ ช เกือฮ ฮะ โโม เปะ ลเตือฮ ฮา โอเอือ
 โอ ไก ป มัฮ เอี, ไม เกือฮ ฮะ โโม เปะ
 เอือญ เคะ พะจาว ป โอม ลอป. มัฮ ป ยุฮ
 ปลัฮตะ ไม ปลัฮ มะลอง ไม ปลัฮ รอาม
 ไม ป ไก หนึ่ง อี โครยญู เจือ, พะจาว อ้อ
 เอะ ละ เปอะ เอี. ¹⁶ โฆะ ลัง พะจาว รนั๊ก
 ปุย ดั่ง เมือง ยุฮ อี ตัม รพาวม โกะ อี โอฮ
 โครยญู เมือง.

¹⁷ “พะจาว ปังเมอ เกือฮ ลัง ปุย ยุง
 ไลลวง ตะตะ เปือ กัน ไมจ กัน ญัก ยุฮ
 ตะตะ. มัฮ เกือฮ อี เฮละ กอยจ ไก ละ
 เปอะ. เกือฮ ปลัฮตะ กวยฮ ป โฮม ป โอฮ
 หนึ่ง ละ เปอะ ตัม เวลา อี, ไม เกือฮ อี โโม

14:12* ชาชนา กริก มัฮ ชาชนา โฮวาน พะ โฮวาน จาว ยุฮ, ชูชา เซ มัฮ พะ ป อ้อ อี ระ ฮา พะ
 โฮญู เตือง โอยจ อี. เฮอร์เม เซ อ้อ อี มัฮ ป โฮว ฆรอล ลปุง ดั่ง ชูชา. มัฮ เซ ป คาวใจ พิต ปุย
 ย่าง เซ อี ฆ่า อี.

เปะ มาน รพาม นิง โฮลส เปอะ โชม
โอเอ็ส เกือส แตะ เซ,“ อัส เซ. 18 เอ็จ อัส
เมือน อี ตอก เซ, ริ ลัง โอ รัม โนก อี ละ อี
โม ลัษค่อน เนอ.

19 ฟวยจ เซ ฮอยจ โม ยิว เนอิม ย่วง
อันทือเค็ย ไม่ ย่วง อีโคเน็อน ง่อน.
รชุยจ โม ลัษค่อน เกือส อี มัส ไม่ แตะ.
ฟวยจ เซ ดุย ซโมะ แล่น ปาวโล นิง อี,
บับ อี โอก ฮา ย่วง นิง เอ็จ แกต อี ยุม.
20 เมือม เอ็จ ฮอยจ อาวต โม ลุกซิก รวิท
อี, ปาวโล ปุน โกส แม, ลอด เส็ยก โตะ
ย่วง. ปวยฮ พริ เซ บ่าระนาบ่า ไม่ ปาวโล
โฮว ฮอยจ นิง ย่วง เด่ระเบ่.

21 ปุย ลอา เซ ครอส โรฮ ไลลวง
พะจาว ละ ปุย ย่วง เซ. โฮวน ป ญอม
แปน ลุกซิก นิง อี. ฟวยจ เซ บ่าระนาบ่า
ไม่ ปาวโล เอ็ญ แม ฮอยจ ย่วง ลุขทา
ไม่ ย่วง อีโคเน็อน ไม่ ย่วง อันทือเค็ย.
22 เกาะ โลม โม ลุกซิก เกือส อาวต ตอน
อาวต ฮมัน. ซตอก รง่อิม อี, เกือส อี
อาวต เนอิม ไม่ รพาม เจื่อ แตะ. เพ็ก
อี เกือส ยุง จัมแปน อะะ โอด เม่มัก โฮวน
เจื่อ, กา ซ โฮลส แตะ เส็ยก นิง บันเมือง
ยุด พะจาว. 23 ฟวยจ เซ ดุย อัง โม ป
กวด ละ คริตซจัก โครยญ ย่วง. เมือม เซ
ไววอน ไม่ เอ็ป อี ป โชม แตะ, อับ โม
ลุกซิก เซ ละ พะโองจาว ป มัส ตัว เป็ง อี
เซ, ฟวยจ เซ ลอด โฮว ฮา อี. 24 ปุย ลอา
เซ โฮว พา แควน พิซึเต็ย ลอด ฮอยจ นิง
แควน พัมฟูเส็ย. 25 รโงะระ ลปุง พะจาว

นิง ย่วง เพอเก, ฟวยจ เซ เส็ล ฮอยจ นิง
ย่วง อัดทาเลยา.

26 ปุก ปุ โฮว ซปาว รอาม เนอิม นา เซ
เอ็ญ แม ฮอยจ นิง เว็ยง อันทือเค็ย. มัส
ลุกซิก เว็ยง เซ ป รโพ อี โฮว เปื่อ กุนมุ่น
ยุด พะจาว เนอิม เมือ โรง อี นิง กัณฑ์ เอ็จ
ฟวยจ ยุด อี เซ. 27 เมือม เอ็จ ฮอยจ อี,
กอก ปุย ใน คริตซจัก เซ โพรม ไม่ แตะ.
รตักิต รโงะระ ป เกือส พะจาว แตะ ยุด ละ
อี โครยญ เจื่อ. รโงะระ ตอก ไปฮ พะจาว
คระ ละ ซ เกือส อี ปุย ตัง เมือง เจื่อ แตะ.
28 ฟวยจ เซ ปุย ลอา เซ อาวต ไม่ โม
ลุกซิก นา เซ เส็ญ บุย โรฮ.

กัณฑ์ โพรม ซิงซา นิง เว็ยง เยรูซาเลม

1 ฟวยจ เซ ไก ป เส็ล เนอิม
15 นิง จังวัต ยูใต้ ง่อน, ฮอยจ เว็ยง
อันทือเค็ย. เพ็ก ตอม โม เอ็ยกปุ แตะ
ใน พะจาว. อัส เอ็, “โม เปะ ดัส เปอะ โอ
โอฮ ริตกิต ตัม ปซึ ปซา ยุด โอ โมเซ โฮ,
เก็ยฮ โชน เปอะ โตว มัป ซวี อี,” อัส เซ
ละ อี. 2 ปาวโล ไม่ บ่าระนาบ่า เก เนอิม
เก แนม ปุ แตะ ไม่ โม เซ ซวี อี. ปุย ใน
พะจาว เว็ยง เซ โตก โลง เกือส ปาวโล
ไม่ บ่าระนาบ่า ไม่ ปุย โฮญ ลลึง แตะ
ง่อน, ฮาวก เคะ โม ป โฮว ฮรอก ลปุง ตัง
พะเยชู ไม่ โม ป กวด นิง เว็ยง เยรูซาเลม
ซวี อี. 3 ฟวยจ เซ คริตซจัก ใจไซ
เนอิม เกือส อี โฮว. เมือม โฮว อี คระ

แควน ฟินเซีย ไม่ จังวัต ซามาเรีย, รโห่ง
ไลลวง ไอฮ ปุย ดัง เมือง รพาวม โคระ
แตะ ละ โม เอียกปู แตะ ใน พะจาา. ไมจ
มวน เนอิม รพาวม เปือ อี โครยญ โฆะ
แตะ โม เซ. ⁴เยือม เอ็จ ฮอยจ อี นิง
เว็ยง เยรูซาเลม เมอ, คริตซจัก นา เซ,
เค็อง โม ป โฮว ฆรอ ลปุง ดัง พะเยชู ไม่
โม ป กวต นิง อี, รโนฮ รซัง อี. เยือม เซ
โม ปาวโล รตักิต รโห่ง ป เกือฮ พะจาา
แตะ ยุช ละ อี โครยญ เจือ.

⁵นา เซ ไก โม ฟารีไซ ป เอ็จ เจือ
พะเยชู นิง ง่อน. โกฮ ชุง อ้อ ฮี, “ปุย ดัง
เมือง จัมเปน อี ไอฮ ริดกิต. ไมจ ดวน ยุช
อี ตัม โกตไม ไชฮ ไอ โมเซ อัง,” อ้อ เซ.

⁶โม ป โฮว ฆรอ ลปุง ดัง พะเยชู ไม่
โม ป กวต โพรม ดิ ละ ซ ง่อต แตะ
ไลลวง เซ. ⁷เยือม เอ็จ เล็ญ เก อี
ปู แตะ เปโตร โกฮ ชุง. อ้อ ฮี ละ อี,
“เอ็ยกปู, เอ็จ ยุง เปอะ เล็อก พะจาา อี
เนอิม ลลึง แตะ เนอิม ไพรม อี. ม้อ
เกือฮ อี อี ครอบ ไลลวง กัน ระ ไล ยุช
พะจาา ละ ปุย ดัง เมือง, เดอิมมฮ ฮอลฮ
ฮมอง อี ไม่ เจือ อี. ⁸พะจาา ยุง รพาวม
ปุย เค็อง โอยจ อี. เปลีส ไลลวง รัป แตะ
ปุย ดัง เมือง นิง เอ็จ เกือฮ อี ลปู แตะ ละ
อี ตอก เกือฮ อี ละ เอะ โรฮ. ⁹พะจาา
อ้อ ไทว เอะ ดัง ฮา โม เซ. พัก รพาวม
อี ชงะ เปือ รพาวม เจือ อี โรฮ. ¹⁰ด้อ
ม้อ ตอก เซ โฮ, เมอยุ ลอง เปอะ รพาวม
พะจาา? เมอยุ ย่อง เปอะ โคะ รกลอม นิง

ชอ้ง ปา โม ลูกซิก เกอ ป โอ จัตเจือ ไพรม
เอะ ปุน กลอม เมอ? เอะ ปู โรฮ ปุน.
¹¹ปูก ไทว ตอก เซ. เอะ เอ็จ เจือ เยอะ
เอ็จ โปน แตะ ม้อ เปือ กุนมุ่น ยุช พะเยชู
จาา ตอก โม เซ โรฮ,” อ้อ เซ.

¹²เยือม เซ โม ปุย โฮวาน เซ โฆย เค็อง
โอยจ แตะ. ง่อต ตอก รโห่ง ปาระนาปา
ไม่ ปาวโล ไลลวง ป ชัมคัน โฮวาน เจือ ป
โพต พะจาา แตะ ยุช ลลึง ปุย ดัง เมือง.
¹³เยือม เอ็จ ฟายจ ป อ้อ อี เซ, ยาโคโบ
อ้อ แม ฮี, “เอ็ยกปู, ง่อต เมอะ. ซ อ้อ
แม อี ละ เปอะ. ¹⁴ซีโมน เอ็จ รโห่ง
ไลลวง เล็อก พะจาา ปุย ดัง เมือง เมื่อ
โรง อี นิง ไก รพาวม อี นิง อี. ม้อ โรฮ
เล็อก อี แปน ปุย ใน แตะ. ¹⁵ไล เอ็เฮ็ญ
ละ ดิ ไม่ ป ไชฮ โม ป ซิป ลปุง พะจาา
โฆะ. ม้อ อ้อ อี เอ็ นิง พะทัม,

¹⁶ “ กังเคะ เอ, อี ซ ฮอยจ ยุช แม
เยืออะ ด่าวิต ป เอ็จ ฮู เซ เกือฮ โคระ.
เยืออะ เอ็จ ฆลอล เอ็จ ลเลอิม เซ, อี
ซ ไบลวง โคระ แม เยอะ เกือฮ ตอน.
¹⁷ม้อ ซ เกือฮ ฮะ ปุย ไฮญ ชาาป ย
พะจาา เค็อง โอยจ อี, เค็อง ปุย ดัง เมือง
ป กอก อี ละ ซ แปน อี ปุย ใน แตะ
โครยญ เมือง,” ¹⁸อ้อ เซ พะจาา ป รโห่ง
อัง ไลลวง เอ็ ละ ปุย เนอิม โฆะ ลัง.

¹⁹ “ปเล็ย เอ็ ซ อ้อ อี ละ เปอะ ตอก
แกต อี อี. เอะ ไมจ ไทว อ้อ ป ชุกซัก ละ
ปุย ดัง เมือง ป เอ็ญ เคะ พะจาา. ²⁰ฮา
เซ ไมจ เอะ ไชฮ รโปะ นังซี ละ, เกือฮ

เวีย ปอน แตะ โอเอ็ช ป เอ็จ ดัน ปุย ละ ฮุป
 นิ่ง มัฮ อี ป โอ เอะ ลัง ปอน, ไม เกือฮ อี
 ทอเนาะ ตี แตะ ฮา กัน เลน จุ. เกือฮ โรฮ
 อี โอ ปอน โอเอ็ช กุน ปุย โงก อี, ไม โอ
 อี ไมจ ปอน ฮันม. ²¹ ญันไค่ ลปุง ไชฮ
 โอ โมเช เอ็จ เล็ญ โก ป ครอฮ อี โครยญ
 ย่าง, ไม ลาว อี โกตไม ไชฮ อี เช นิง
 โฮงชุต ไม ยิว โครยญ ซงะ ลลละ,” อฮ
 เช.

ปุย ไชฮ รโปะ นังซี ละ ปุย ตัง เมือง

²² ฟวยจ เช เยอ, โม ป โฮว ฮรอ ลปุง
 ตัง พะเยชู ไม โม ป กวด เช, ไม ปุย ใน
 คริตชจัก เตือง โออยจ อี ซิงซา อี ไม ปุ
 แตะ. ญืออม เช โดกลอง ละ ช เลือก แตะ
 ปุย ใน แตะ งอน, ละ ช เกือฮ อี โฮว ตี
 ไม บ่าระนาบ่า ไม ปาวโล ฮอยจ นิง เวียง
 อันทีโอเค็ย. ป เลือก อี เช มัฮ ยุด่า ป อฮ
 ปุย บ่าระซาบ่า ละ ไม ซีลา. ปุย เตือง
 โออยจ อี ใน โม เอ็ยกปุ อี นัปที เนอิม ปุย
 ลอา เช. ²³ ไชฮ รโปะ นังซี นิง โม เช.
 รชอม นังซี เช อฮ เอ็,

“โม เอะ ป มัฮ เอ็ยกปุ เปอะ, เตือง ป
 โฮว ฮรอ ลปุง ตัง พะเยชู, เตือง โม ป
 กวด เตอ, ไชฮ รโปะ นังซี ละ โม เปะ ป
 มัฮ เอ็ยกปุ แตะ ปุย ตัง เมือง, ป อาวต นิง
 เวียง อันทีโอเค็ย ไม จังวัต ซีเรีย ไม จังวัต
 คิลีเค็ย, ไม รพาวม นัปที แตะ. ²⁴ เอะ
 เอ็จ ฮมอง เงอะ ไลลวง ฮอยจ ป มัฮ มู

ตี ไม เอะ เช เคะ เปอะ งอน, ปิงเมอ โอ
 มัฮ ดวน เอะ อี โฮว. โม เช มัฮ ป
 เกือฮ โม เปะ ชุกชัก รพาวม ฆ่า ป อฮ
 ป มวยญู แตะ. แปน รังมะ รพาวม โม
 เปะ ฆ่า. ²⁵ ญืออม โพรม เมอะ, โม เอะ
 เมอิม รพาวม เมอะ ละ ช เลือก แตะ ปุย
 เกือฮ โฮว เคะ โม เปะ งอน. ช เกือฮ โฮว
 ตี ไม บ่าระนาบ่า ไม ปาวโล ป ฮรัก เกอะ
²⁶ ปุย ลอา เช มัฮ ป โอ ฮลัก กอ จีวัต แตะ
 นิง กัน รชอฮ แตะ ละ พะเยชู คริต จาว
 ที เอะ. ²⁷ ป เกือฮ เอะ โฮว เคะ เปอะ
 เช มัฮ ยุด่า ไม ซีลา, ละ ช รโฮงะ โรฮ
 อี ไลลวง ตี ไม นังซี ไชฮ แตะ รโปะ ละ
 เปอะ เอ็. ²⁸ เอ็จ มัฮ ป ปุก รพาวม ลปุง
 พะจาว ไม เอะ นิง โอ แตะ ช ละ อัง
 ป เชียน ลอน ละ เปอะ โฮฮ ฮา ป จัมแปน
 เนอะ อฮ ละ เปอะ เอ็. ²⁹ มัฮ เกือฮ ฮะ
 โม เปะ เวีย ปอน แตะ โอเอ็ช ป ดัน ปุย
 ละ ฮุป, ไม เวีย เปอะ ปอน แตะ ฮันม ไม
 โอเอ็ช ป กุน ปุย โงก อี. ไมจ โรฮ เปอะ
 ทอเนาะ ตี แตะ ฮา กัน เลน จุ. โม เปะ
 ดฮ เปอะ ปุน เวีย กัน เมอะ เช โฮ, ช มัฮ
 ป ไมจ ละ เปอะ. เกือฮ โม เปะ อาวต ไมจ
 โฮม ญุก,” อฮ เช รชอม นังซี เช.

³⁰ ปุย ปาวน เช, ญืออม เอ็จ เกือฮ ปุย
 อี โฮว, เล็ช ฮอยจ นิง เวียง อันทีโอเค็ย.
 กอก ปุย ใน พะจาว โพรม ตี เตือง มู แตะ,
 ญืออม เช มอป โจตไม เช ละ อี. ³¹ ญืออม
 เอ็จ โฮลฮ โม เช ลาว เยอ, ไมจ มวน
 เนอิม รพาวม เปือ รชอม ชตอก รงเอ็ม ป

ไก นิ่ง นั้งซี เช. ³²ยุด่า ไม ซีลา เช มัฮ
โรฮ ป ซิป ลปุง พะจาว, ชตอก รงอีม โม
เอี้ยกปุ แต่ เช นิ่ง ป อฮ ป มวยญ แต่
โหวน เจือ. เกาะ โลม รพาวม อี เกือฮ อี
อาวต ไม ตอน รพาวม แต่ นิ่ง ป ที แต่.
³³เญือม เอ็ง อาวต อี นา เช เล็ญ บุษ โรฮ
โฮ, โม เอี้ยกปุ อี เช โปง อี เอ็ญ ฮา แต่
ละ ช เกือฮ อี ฮอยจ เคะ ป ดวน อี โฮว เช
ไม รพาวม เฮน ฮลอง แต่.* ³⁵ปาวโล
ไม ป่าระนาบ่า เยอ อาวต ลั้ง นิ่ง เวียง
อันทือเค็ย เช, เพอิก ตอม ตี ปุย ไม ครอฮ
ติ อี ลปุง พะจาว ไม ปุย โฮญ โหวน ปุย.

ปาวโล ไม ป่าระนาบ่า โฮว กระ โน่งๆ

³⁶เญือม เอ็ง เล็ญ บุษ โรฮ อี, ปาวโล
อฮ เฮี ละ ป่าระนาบ่า, “ไมจ อะะ โฮว แม
ฮอยจ ย่าง เอ็ง โฮว ไพรม แต่ นา ก เอ็ง
ครอฮ อะะ ลปุง พะจาว โฮ. ไมจ โฮว เคะ
โม เอี้ยกปุ แต่ โครยญ ย่าง ละ ช เกือฮ
ติ แต่ ยุง ตอก มัฮ ตอก มอยฮ โม เช,”
อฮ เช ละ อี.

³⁷ป่าระนาบ่า ตะ เกือฮ โยฮัน มาระโก
โฮว ไม แต่. ³⁸ปาวโล ปั้งเมอ แกต อี
โอ ปุก ละ ช บะ แต่ โรวก ปุย เช ไม
แต่. ไพรม อี เอ็ง มัฮ ปุย เช ป ละ อี
นึ่ง แควน พัมพูเส็ย เยอ. โฮว โตว ไม อี
ฮอยจ ละ ฟวยจ กัณ ยุฮ อี เช. ³⁹ปุย

ลอา เช เก เนอีม เก แนม ปุ แต่ ฆี
อี. ลอด รกัฮ โฮว กระ โน่งๆ ฆี อี.
ป่าระนาบ่า บะ โรวก มาระโก โฮว ไม
แต่, บุก ซปาว รอวาม โฮว ฮอยจ จังวัต ป
มัฮ เกาะ ไชปรัด. ⁴⁰ปาวโล เลือก ซีลา.
โม เอี้ยกปุ อี ใน พะจาว นา เช อับ ปุย ลอา
เช ละ พะจาว เกือฮ อี แลน อี เปือ กุนมุ่น
ยุฮ อี. เญือม เช ปุย ลอา เช โอก โฮว.
⁴¹โคว จังวัต ซีเรีย ไม จังวัต คิลิเค็ย,
ชตอก รงอีม คริตชจัก โม เช เกือฮ ตอน
นึ่ง รพาวม เจือ แต่.

ปาวโล เกือฮ ทิโมเทว โฮว ไม แต่

¹ฟวยจ เช ปาวโล โฮว ฮอยจ นิ่ง
16 ย่าง เด่ระเบ่ ไม ย่าง ลุชทา. นา
เช ไก ลุกซิก นิ่ง ตี ปุย, มอยฮ อี มัฮ
ทิโมเทว. มะ อี มัฮ โม ยิว, มัฮ โรฮ ป
เจือ พะเยชู. เปืออะ อี ปั้งเมอ มัฮ โม กริก.
²โม เอี้ยกปุ ใน พะจาว นิ่ง ย่าง ลุชทา
ไม ย่าง อีโคนีโอน ไก โตว ป โอ อวต
โอ ลี ทิโมเทว เช. ³ปาวโล ฆวต เกือฮ
ทิโมเทว เช โฮว ตี ไม แต่. เกือฮ อี ไอฮ
ริตกิต ฆี โม ยิว ป อาวต นึ่ง แควน เช,
นึ่ง ยุง โม ยิว มัฮ เปืออะ อี โม กริก โครยญ
โฆะ แต่. ⁴เญือม โฮว ปุย ลอวย เช
นึ่ง ย่าง โฮวน โดฮ โฮ, มอป อัง รชอม
ชตอก รงอีม ยุฮ โม ป โฮว ฆรอก ลปุง ตั้ง

15:33* พะทัม ป ไชฮ ไพรม ปุย ไก โรฮ คอ 34 งอน ตอก เฮี, (34 ซีลา ปั้งเมอ โปวต รพาวม
แต่ อาวต นา เช.)

พะเยชู้ ไม โม ป กวด นิง เวียง เยรูชาเลม
เซ ละ ปุย ใน พะจาว, เกือฮ อี ยุฮ อี ตัม
รชอม นังซี เซ. 5 คริตซจัก เตื่อง โอยจ
อี ตอน รพาวม ฆี อี นิง รพาวม เจือ แตะ
โครยญ ย่าง. พรุฮ ฆี อี ปุๆ โครยญ
ซงะ.

ปาวโล ยุ บลอง ปุย มาคะโดเนีย

6 ฦ้อม เอ็ง พา อี จังวัต ฟริเจีย ไม
จังวัต กะลาเทีย เยอ, ลปู พะจาว คัด อี
รัม ครอฮ ลปุง พะจาว นิง จังวัต อาเซีย.
7 ฦ้อม เอ็ง โฮว อี ฮอยจ โบ เคต แควน
มุเซีย เยอ, ริ โฮว เสียก จังวัต บิทุเนีย. ลปู
พะเยชู้ บังเมอ โอ เกือฮ อี โฮว. 8 ฟวยจ
เซ โฮว พา แควน มุเซีย, ลอด เลือฮ ฮอยจ
นิง ย่าง โตรอ๊ด. 9 เมื่อ ก ซาวม อี ปาวโล
ยุ บลอง โอเอือฮ. ยุ ฮอยจ ปัว ปุย จังวัต
มาคะโดเนีย โอเอือฮ นิง แตะ ตี ปุย. อฮ
เฮ, “ปัว ปะ โฮว ฮอยจ จังวัต มาคะโดเนีย
ละ ซ เรอิม เปอะ เอะ,” อฮ เซ ละ อี.
10 ฦ้อม เอ็ง ฟวยจ ยุ บลอง ปาวโล โอเอือฮ
ตอก เซ, เอะ ซาวป เอิน ตอก ซ โฮลฮ แตะ
โฮว เสียก นิง จังวัต มาคะโดเนีย ฆี อี.
เอะ แกต เตอะ พะจาว กอก แตะ ละ ซ
ครอฮ แตะ ไลลวง อี ละ ปุย เมือง เซ.

**ปุย ครอฮ ไลลวง พะจาว นิง เวียง
ฟีลิปพอย**

11 ฦ้อม เซ เอะ บุก ปุ โฮว ซปาว
รอวาม เนอิม ย่าง โตรอ๊ด โฮว ซี ฮอยจ

ละ เกาะ ซาโมตราเค. ปวยฮ ฟริ เซ เยอ
ฮอยจ ละ ย่าง เนอาโพลี. 12 ลอด โฮว
นิง ชวง แตะ เนอิม นา เซ ฮอยจ ละ เวียง
ฟีลิปพอย, ป มัฮ กาวะ จังวัต มาคะโดเนีย.
นา เซ ไก โม โรม นิง โฮวน. เอะ อาวต
ฆี นิง เวียง เซ เลือญ บุย โรฮ.

13 ซงะ ลโล๊ะ โอ, เอะ โอก กพริ เวียง
เซ ฮอยจ นิง เขียง โกลง นิง แกต แตะ ตี
แตะ ยุ ก ไวออน โม ยิว ตี โดฮ. ฦ้อม
เอ็ง ยุ อู, เอะ งาวม อู ตี ไม โม ปรไปวน
ป รโจะ ตี นา เซ. 14 ไก ปรไปวน
นิง ตี ปุย, มอยฮ อี มัฮ ลูเตีย, มัฮ ปุย
ย่าง ทวิทรา โพรม อี. มัฮ ป โชะ พา ซี
ซุวัน. มัฮ โรฮ ป ที่ พะจาว. พะจาว ไปฮ
รพาวม อี ละ ซ เกือฮ อี งอต ป อฮ ปาวโล.
15 ฦ้อม เอ็ง รัป ปรไปวน เซ บัปติขมา
เตื่อง ฦืออะ แตะ, ปัว เนอิม ปัว แนม เอะ.
อฮ เฮ, “ดัฮ โม เปะ แกต อี มัฮ ปุย ที่
เนอิม พะโองจาว โฮ, ปัว โม เปะ ฮาวก
ฦืออะ ฦูอะ,” อฮ เซ ละ เอะ ลูเตีย เซ.
ฦ้อม ปัว อี ตอก เซ เอะ ฦูอม เนอิม ฮาวก
ฦืออะ อี.

**ปาวโล ไม ซีลา ลอก อาวต โตะ
คอก**

16 ไก แม ตี ซงะ ฦ้อม โฮว เอะ นิง ก
ไวออน ปุย เยอ. รโตฮ ยุ ป เครีฮ ตี ปุย.
มัฮ ป เกียฮ ซโปก ซัก ซี ฆี ฟี อาวต นิง
แตะ. มัฮ ครา ปุย ไม อี. ป มัฮ ปอเลียง
อี โฮลฮ มี่ เบือ อี โฮวน นิง เกียฮ ซโปก

อี. 17 ปรไปวาน เซ ฟวต ปาวโล ไม เอะ,
อัส เฮี เรียง, “ปุย โม เฮี มัส กวนใจ
ยุษ พะจาว ป ตีก นิง ฮลาวง แตะ, ฮอยจ
ครอฮ ไลลวง ตอก โปน ปุย มัป ละ โม
เปะ,” อัส เซ. 18 ปรไปวาน เซ อัส แนฮ อี
ตอก เซ โฮวน ซงะ ปอ โอ ปาวโล ญื่อะ
มวน รพาวม ฆ่า อี. ปาวโล ลเตือฮ แลน
ปรไปวาน เซ. อัส เฮี ละ พี เซ, “อ้า ดวน
ปะ โอก แปะฮ ฮา ปรไปวาน เฮี เปือ มอยฮ
พะเยชู คริต,” อัส เซ ละ พี เซ. พี เซ โอก
เฮิน จุบัน เฮิน.

19 โม ปอเลียง อี เซ, เมือต เอ็จ ยุง โอ
แตะ ญะฮะ ซ ไก ป โฮลฮ นิง ป เครีฮ เซ,
โฮมวต ปาวโล ไม ซีลา ฆ่า อี, บัว โรวก
อี ฮอยจ ละ ควง ซัน ละ ซ ฟอง แตะ.
20 ญื่อม เอ็จ ฮอยจ อี ละ โม จาวไน เมือง
แตะ เซ, อัส เฮี, “ปุย ลอา เฮี มัส โม ยิว,
มัส ป ชุกซัก เนฮิม ยุษ เวียง เอะ. 21 ชาวป
เพอิก ปซี ปชา ป พิต โกดไม ยุษ เอะ, ป
โอ เอะ ลัง ที นิง มัส ฮะ โม โรม,” อัส เซ
ละ อี.

22 ญื่อม เซ ไก ปุย โฮวน ป พาวม
ติ ละ ซ คัต เวียน แตะ ป ยุษ ป อัส
ปาวโล ไม ซีลา เซ. โม จาวไน เซ ปอยจ
ชไบรวต เครฮิง เซอิก อี, ดวน ปุย ปุช อี
นิง โคะ. 23 ญื่อม เอ็จ ฟวยจ ปุช อี โฮวน
เตะ เอ, คัง อี โตะ คอก. ดวน ป กุม คอก
เซ ปุก อี ตอนๆ. 24 ป กุม คอก เซ, เมือต
เอ็จ ฮมอง ดวน ปุย แตะ คอก เซ, ดุช อี

โตะ คอก คัก กไน อี, ไกป ชวง อี นิง กา
ฆ่า อี.

25 ญื่อม เอ็จ งอน ซาวม เมอ, ปาวโล
ไม ซีลา ไวออน เซีย ละ พะจาว. โม ป
ตุต ไฮญู นา เซ ฮมอง อี. 26 ญื่อม
เซ ดุงเตียง เฮิน เตะ นิง เรียง. คอก เซ
ดุงเตียง ฮอยจ เนฮิม ดอง อี. รเวือะ คอก
เซ โปฮ เฮิน โอฮ ติ แตะ โครยญู โตะ
รเวือะ. โมะ เฮลัจ โจก ปุย ป ตุต ฆ่า
ตี เฮิน. 27 ป กุม คอก เซ โปวะ ฆ่า อี.
ญื่อม ยุ อี โปฮ รเวือะ คอก เซ ลวต วิจ
แตะ ฆ่า อี. ตะ ยุษ ยุม ไม โกะ แตะ นิง
แกต ตะ โม ป ตุต เอ็จ ตอ ตี. 28 ปาวโล
อัส เฮี นิง ลเลาะ เรียง ตะ, “ปุ ยุษ ป
โซะ ละ โกะ เปอะ. เอะ ฮาวต ลัง นา เฮี
โครยญู โฆะ ตะ,” อัส เซ.

29 ป มัส กุม คอก เซ เยอ, ดวน ปุย เตี
โรวก ออม ละ ตะ. ตอ เลี้ยก ลลึง ป
ตุต. โมป ลักกา ปาวโล ไม ซีลา ไม รกุช
รเตียง ตะ. 30 ดาว ปุย ลอา เซ โอก ฮา
คอก เซ. อัส เฮี ละ อี, “จาวไน, อ้า ซ ไมจ
ยุษ ตอก เมอ ตอก ซ โปน ตะ มัป เปอะ?”
อัส เซ ละ ปุย ลอา เซ.

31 โม เซ อัส เฮี ละ อี, “ไมจ เปอะ อัง
รพาวม ตะ นิง พะเยชู จาว เคฮิม เปอะ ซ
โปน มัป ยุษ ตะ, เค็อง ปะ เค็อง ญื่อะ
เปอะ โรฮ,” อัส เซ ละ อี. 32 ปุย ลอา
เซ ลอต รโฮงะ ไลลวง พะจาว ละ อี เค็อง
ญื่อะ อี. 33 ญื่อม เซ ป กุม คอก เซ

รัช เบระนะ นา ก ปุช ปุย อี เช. ฟวยจ
เช ลอด เอิน รัป บัปติชมา ซาวม เช เตื่อง
เญื่อะ แตะ เอิน. ³⁴ฟวยจ เช บะ อี ฮาวก
นึ่ง เญื่อะ แตะ, ปอก อี โชม ตุม อี ไอฮ.
โฮลฮ อาวต ไม่ รพาวม ไมจ มวน แตะ
เบื่อ เจื่อ แตะ พะจาว เตื่อง เญื่อะ แตะ เช.

³⁵เญื่อม เอ็จ ปวยฮ พริ อี, โม จาวใน
ดวน โม ตัมนวด โฮว อัส เฮี ละ ป กุม
คอก เช, “พลวย แปฮ ปุย ลอา เช เกื่อฮ
โฮว,” เกื่อฮ อี อัส เช ละ อี. ³⁶ป กุม คอก
เช รโหงะ แม อี ละ ปาวโล, อัส เฮี, “โม
จาวใน เอ็จ ดวน อี พลวย โม เปะ. โฮลฮ
เปอะ โอก ไมจ โอก มวน,” อัส เช ละ อี.

³⁷ปาวโล อัส เฮี ละ โม ตัมนวด เช,
“อะ มัส โรฮ โม โรม ไม่ โอ แตะ ไก
พิต. โม เช ปุช ลัง อะะ ของนา ปุย โฮวาน
ไม่ คัง อี อะะ โตะ คอก. ปเสี้ย เฮี อัม มัส
ช เกื่อฮ อี อะะ บระ โอก ไอฮ พาวม แตะ?
ปุก โตว ตอก เช เยอ. เกื่อฮ โม เช เอ็ญ
พลวย ไอฮ อะะ ตัม ไล อี,” อัส เช ละ อี
ปาวโล เยอ.

³⁸โม ตัมนวด เช เอ็ญ รโหงะ ลปุง เช
ละ โม จาวใน. โม เช เมื่อด ฮมอง มัส อี
โม โรม, ฮลัด เต็จ ฆี อี. ³⁹ฟวยจ เช โม
จาวใน เอ็ญ รโหงะ ตี แตะ ละ ปุย ลอา เช.
ดาว อี โอก ฮา คอก. บัว แม อี โอก ไมจ
โอก มวน ฮา เวียง แตะ. ⁴⁰เญื่อม โฮลฮ
ปุย ลอา เช โอก ฮา คอก เกอ, โฮว ฮอยจ
เญื่อะ ลูเต็ย. เญื่อม เอ็จ โฮลฮ อี ฆุ โม

เอ็ยกปุ แตะ ใน พะจาว นา เช, เกาะ โลม
รพาวม อี. ฟวยจ เช โฮว ฮา อี.

ปุย เวียง เทชะโลนิกเก เจื่อ พะเยชู

¹ปาวโล ไม่ ซีลา เญื่อม เอ็จ
17 พา อี ย่าง อัมพีโพลี ไม่ ย่าง
อะโพโลเนีย เยอ, โฮว ฮอยจ นึ่ง เวียง
เทชะโลนิกเก นา ก ไก โฮงชุต ฆุช โม
ยิว. ²ปาวโล โฮว เล็ยก โตะ โฮงชุต
เช ตัม ไล ฆุช แตะ. ลลัส อู ตี ไม่ โม
ยิว นึ่ง ไลลวง พะทัม ลอวย ชงะ ลโละ.
³ปาวโล เพอิก อี เกื่อฮ อี ฆุง ไลลวง
พะทัม ชโตฮ, ไม่ เกื่อฮ อี ฆุง อี เบื่อ พะทัม
เช จัมแปน พะคริต โอต ป โหชะ ฮอยจ ละ
ฆุม แตะ, ไม่ โกฮ ไอม แม อี เนอ็ม ลักฆุม
แตะ. อัส เฮี, “เอ็จ มัส เนอ็ม พะเยชู ป
ครอย อี ไลลวง อี ละ เปอะ เช ป มัส
พะคริต เตอ,” อัส เช ปาวโล. ⁴ปุย นา เช
ลวด โรฮ เจื่อ พะเยชู เบื่อ ป อัส อี งอน.
รโจะ ตี รพาวม แตะ ไม่ ปาวโล ไม่ ซีลา.
โม กริก ป ที่ พะจาว ไม่ โม ปรีโปวน ป
ระ ลวง ระ ไล เยอ เจื่อ โรฮ อี งอน.

⁵มัส เช ป วัว อี รพาวม โม ยิว ฆี
อี. ซาวป บะ ปุย ปาโล ป อาวต ปลาว
โตะ กัด, รโจะ โฮวาน ปุย. ฟวยจ เช เกื่อฮ
เวียง เช ญญะ ชุกซัก. ปุย ปาโล โม เช
ฮอยจ นึ่ง เญื่อะ ยาโชน ละ ช ซาวป แตะ
โฮมวต โรวก ปุย ลอา เช ละ ปุย โฮวาน
เช. ⁶เมื่อด โอ ฆุ ปุย ลอา เช, บัว โรวก

ยาไซน ไม โม เอียกปุ ใน พะจาว งอน
ฮอยจ ซองนา โม จาวไน เซ. อัส เอี เรียง,
“โม ป ชุ ยุช เมือง ปุย ตี ปลั้ชเตะ เอ, เอีจ
ฮอยจ โรช นิง เมือง เอะ โรช. 7 ยาไซน
เอีจ รัปคัม อี. โม เอี เตือง มู อี เลช เตียง
ป อัส ป มวยญ กซัด ซีซา ละ เตะ, ไม อัส
อี กซัด ไก แม ตี, มอยช อี มัส เยชู,” อัส
เซ. 8 โม จาวไน ไม โม ลั้ชค่อน เวียง
เซ เตือง โอยจ อี, เมือต ฮมอง โอเอีช เซ,
ซุกซัก รพาวม ซ่า อี. 9 โม จาวไน เมือม
โฮลช อี มกี เนอิม นิง ยาไซน ไม ปุโฮมว
อี, พลวย เกือช อี เอีญ.

ปุย ย่าง เบโรยา รัป ลปุง พะจาว

10 เมือม เอีจ เฟียก อี โม เอียกปุ อี นา
เซ ดวน ปาวโล ไม ซีลา โฮว เอิน นิง ย่าง
เบโรยา ซ่า อี. เมือม เอีจ ฮอยจ อี ย่าง เซ,
โฮว เลียก นิง โฮงซุด ยุช โม ยิว. 11 โม
ยิว นา เซ ซเปีย รพาวม ฮา โม ป อาวต
ย่าง เทชะโลนิก. เรียง รพาวม ละ ซ
งอต เตะ ลปุง พะจาว. มัส โรช แลน ที่ อี
พะทัม โครยญ ซ่งะ นิง ซ เกือช อี ตี เตะ
ยุง มัส ป อัส ปาวโล ป เนอิม ไม โอ อี มัส.
12 มัส เซ ป โฮวาน ป เจือ อี ซ่า อี ลลึง โม
ยิว เซ. โม ปโรไปวน ระ ไล เยอ ป มัส โม
กริก, เจือ โรช อี งอน ไม โม ประมะ กริก
โฮวาน ปุย.

13 โม ยิว ป อาวต ย่าง เทชะโลนิก
เยอ, เมือม ฮมอง อี ครอบ ปาวโล ไลลวง
พะจาว นิง ย่าง เบโรยา, ฮอยจ โรช นา

เซ. เซอิช ชุช โม ลั้ชค่อน เกือช อี
ซุกซัก. เกือช อี ฮาวก รพาวม ละ โม
ปาวโล. 14 เมือม เซ เยอ โม ป มัส เอียกปุ
อี นา เซ ดวน เอิน ปาวโล โอก โฮว
นิง ครอบ ปลั้ช รอวาม. ซีลา ไม ทิโมเทว
ปังเมอ อาวต ลัง นา เซ. 15 โม ป ดาว
ปาวโล เยอ, ดาว อี ฮอยจ นิง เวียง เอเทน.
ฟวยจ เซ เอีญ. เมือม เซ ปาวโล ตอม
มวยญ เตะ นิง โม ป ดาว เตะ เซ, เกือช
ซีลา ไม ทิโมเทว เอีญ ริป เคะ เตะ.

ปาวโล ครอบ ไลลวง พะจาว นิง เวียง เอเทน

16 เมือม มอง ปาวโล ซีลา ไม ทิโมเทว
นิง เวียง เอเทน เนอ, ยู นาวก เวียง เซ นิง
ฮูป ไว ปุย. ตุก รพาวม ซ่า อี. 17 ลลั้ช อู
ติ ไม โม ยิว ไม ปุย ตัง เมือง ป ที่ โรช
พะจาว โตะ โฮงซุด ยุช อี. เมือม รโตช
อี ยู ปุย นิง ซนัม, อู โรช ไม อี โครยญ
ซ่งะ โรช. 18 ไก งอน โม เอปิกูเรียน ไม
โม ซโตอิก ป ตัง เจือ ป ที่, เก โรช ปุ เตะ
ไม ปาวโล, อัส เอี, “มัส ไลลวง เมอ ป
เคียต ปุย ลัม ดัก เอี อู เยอ?” อัส เซ ละ ปุ
เตะ. งอน อี อัส เอี, “ปุย เอี ตอก ป มัส
ปุย ครอบ ไลลวง พะจาว ที่ ปุย เมือง ซิง
โฮ,” อัส เซ ละ ปุ เตะ. มัส อัส อี โอเอีช
เซ นิง ครอบ ปาวโล ไลลวง พะเยชู ไม
ไลลวง โกช โอม แม ปุย เนอิม ลัก ยุม
เตะ. 19 โม เซ ษะ โรวก ปาวโล ฮอยจ
ละ ก กอ โพรม ปุย นิง ซลา อะเรโอฟาโก.

ญ็อม เซ อัส เฮี ละ ปาวโล, “กัณ เพอิก กัณ ตอม โคระ อัส เปอะ เฮี, เอะ ขวต ยุง โรธ โธะ. 20 โอเอ็ช อัส เปอะ ละ ปุย เซ มัส ป ตัง เจือ เน. มัส เซ ป ขวต ยุง เอะ ป มัส ป มอยฮ ลปุง อัส เปอะ เฮี ฆ่า อี,” อัส เซ ละ ปาวโล โม เซ เยอ. 21 ปุย เวียง เอเทน เนอ เต็อง โม แคก เลือ ฮอยจ นึง อี, เตอ มัส ป ขวต ฮมอง แนฮ ป ตัง เจือ เซ. ชาวป แนฮ ง่อต ไลลวง โอเอ็ช โคระ ไม่ อู อี ละ ปุย เต็อง ชงะ รชาม.

22 ปาวโล ชุง บักบ่วน ก กอ โพรม ปุย นึง ชลา อะเรโอพาโก, อัส เฮี, “โม เปะ ป มัส ปุย เวียง เอเทน เนอ, อี ยู อู ขวต ที เนอิม โม เปะ พะจาว โฮวน เจือ โฮวน ย้ง เงอ. 23 ญ็อม โฮว เล็ม อี โตะ เมือง เปอะ อี โฮลฮ ยู โฮวน โดฮ โอเอ็ช ป ที โม เปะ เอ. อี โฮลฮ ยู ลักโป่น โม เปะ ป ที แตะ ตี โดฮ. ไก นังซี ไชฮ ปุย นึง, อัส เฮี รชอม นังซี เซ, ทไว ละ พะจาว ป โอ เอะ ยุง, อัส เซ. พะจาว ป ไว โม เปะ เต็อง โอ เปอะ ยุง เซ, อี ช รโงงะ ละ เปอะ ไม่ ช เปลีส แตะ ไลลวง อี ละ เปอะ.

24 “พะจาว ป ยุฮ ปลัฮตะะ ไม่ โอเอ็ช อาวต นึง อี โครยญู เจือ, อาวต โตว นึง เวือต ยุฮ ปุย นึง ตะ แตะ, นึง มัส พะจาว เซ ป กุม ปลัฮตะะ ไม่ ปลัฮ มะลอง. 25 พะจาว เซ เป็ง โตว ป ยุฮ ปุย ละ ตะ นึง ตะ ตะ, นึง มัส อี ป โอ ตุก นึง โอเอ็ช ตี เจือ เนอิม. เอ็จ มัส พะจาว เซ ป โปต จีวิต ไม่ รพาม ละ ปุย โครยญู

โฆะ ปุย, ไม่ มัส อี ป เกือฮ โอเอ็ช ละ ปุย โครยญู เจือ. 26 โฆะ โอ พะจาว เกือฮ ปุย โครยญู เจือ ปุย เกิด เนอิม นึง ปุย ตี โน่ง. ฟวยจ เซ เกือฮ อี อาวต เล็ป ตะ เล็ป ตุก. พัต อัง เค เนอิม อี ละ อี, ไม่ ม่า พร โดฮ โกลง นึง นาตี ก อาวต อี. 27 พะจาว มัส ยุฮ อี ตอก เซ นึง ช เกือฮ ตะ ปุย ชาวป ยู โกะ ตะ. คัส ชาวป เนอิม ยู ป มัส พะจาว ติน ช ยุง อี ป มัส อี. ญันได พะจาว ชง ไทว ฮา เอะ ตี ตี เนอิม. 28 เอะ โอม เมอะ, รชอฮ เออะ, ไก จีวิต เปือ พะจาว เซ. มัส โรธ ตอก อัส โม เปะ อี นึง รชอม แล่ โฮ, ‘เอ็จ มัส เนอิม เอะ เฮี จัตเจือ อี,’ อัส เซ.

29 “คัส เอะ มัส เนอิม จัตเจือ พะจาว ตอก เซ โฮ, ปุก โตว ละ อัส ฮะ พะจาว มัส ตอก ฮูป ยุฮ ปุย นึง ไคร นึง ม่า ไม่ ชโมะ ป ปอยจ ปุย นึง พันญา พันญวง ตะ. 30 ญ็อม งาว ใจญู ลั้ง ปุย โฆะ โอ, พะจาว ที โตว อี พิต. ปล็ย เฮี พะจาว ปั้งเมอ ดวน ปุย โปวฮ รพาม โพรม โอฮ รพาม โคระ ตะ โครยญู โฆะ ปุย โครยญู ญ็อะ โครยญู ย่าง. 31 พะจาว เอ็จ พัต อัง ชงะ จี ชาม นึง ช รเต็ฮ อี ปุย ปลัฮตะะ เฮี ตัม รพาม ซี ตะ. ช เกือฮ ปุย เลือก ตะ ตี ปุย เซ รเต็ฮ อี. ปุย เลือก อี ตี ปุย เซ เอ็จ เกือฮ อี โกอ โอม แม เนอิม ลัก ยุม ตะ. มัส เปือ เซ ป เกือฮ อี ปุย ยุง แจง แน ช รเต็ฮ ตะ ปุย ฆ่า อี,” อัส เซ ละ อี ปาวโล เยอ.

32 ปุย โหวน เซ ญ็อม เอ็จ ฮมอง อี
ไลลวง ซ โกฮ โอม แม ปุย เนอ็ม ลัก ยุม
แตตะ, เพ็ยก แสม ปาวโล ฌี อี งอน. งอน
อี ปังเมอ อัส เอ็, “โอเอ็ฮ ไล เซ อะ ฆวต
ฮมอง แม เนอ็ม นิง ปะ,” อัส เซ ละ อี.
33 ญ็อม โอก ปาวโล ฮา ก โพรหม แตตะ เซ,
34 ไก โรฮ งอน ป รโจะ ดิ รพาวม แตตะ
ไม่ อี. เจ็อ โรฮ พะจาว. โม เซ เยอ ไก
ปุย ดิ มอยฮ ตีโอนนูซีโอ, มัส ใน ตัดชิน
นิง ซลา อะเรโอพาโก ดิ ปุย ไม่ ปรโปวน
ดิ ปุย มอยฮ ดามาริต ไม่ ปุย ไฮญู งอน.

ไลลวง ปเกิด นิง เวียง โครินโท

1 กัง เคะ เอ ปาวโล โอก เนอ็ม
18 เวียง เอเทน โฮว ฮอยจ นิง เวียง
โครินโท. 2 รโตฮ ยุ โม ยิว นา เซ ดิ
ปุย. มอยฮ อี มัส อะคุลา, โพรหม อี มัส
ปุย นิง เมือง โพนโท. เดอ็ม มัส ฮอยจ อี
เนอ็ม นิง เมือง อิตาลี ไม่ ปรโปวน ญ็อม
แตตะ. มอยฮ ปรโปวน ญ็อม อี เซ มัส
พริชคีลา. มัส โอก อี ฮา เมือง เซ ฌี ดวน
กซัต คลาวดีโอ โม ยิว โอก ฮา เวียง โรม
โครยญู โฆะ แตตะ. ปาวโล โฮว เคะ ปุย
ลฮา เซ ฌี อี. 3 อาวต ยุส ดิ กัน ไม่ อี
นิง ริ อี โชม นิง ไล ดิ ตอก ปุ แตตะ, มัส
โม ป ชิญู พากัง. 4 ปาวโล ลลัส อู ดิ ไม่
ปุย โตะ โองซุต ยุส โม ยิว โครยญู ซงะ
ลโลละ, ซาป นัม รพาวม โม ยิว ไม่ โม
กริก นา เซ นิง ฆวต เก็ฮ อี เจ็อ พะเยซุ.

5 พวยจ ฮอยจ ซีลา ไม่ ทิโมเทว เนอ็ม
นิง จังวัต มาคะโดเนีย, ปาวโล ซปีต ซน่อง
ครอยส แตตะ ไลลวง พะจาว ฮา โพรหม
แตตะ. รโองะ แนฮ อี ละ โม ยิว เก็ฮ อี
ยุง ซโตฮ มัส เนอ็ม พะเยซุ พะคริต. 6 โม
เซ ปังเมอ เก กัม ฮอน อี ไม่ เพ็ยก แสม
แตตะ. ปาวโล ลปลอยฮ เครอ็ง จาวป แตตะ
ละ อี ฌี อี. อัส เอ็ ละ อี, “ดัส เปอะ ลอก
ตุต แตตะ เนอ็ม นิง พะจาว เอ็จ มัส ฌี โกะ
เปอะ โอย. ญ็อม เกว โตว ไม่ อี. ฌิม
เอ็ โฮว ไป นา เยอ, อี ซ โฮว แม เคะ ปุย
ตั้ง เมือง,” อัส เซ ละ อี.

7 พวยจ เซ ปาวโล โอก ฮา โองซุต ยุส
โม ยิว เซ, โฮว ฮอยจ นิง ญ็อม ปุย ตั้ง
เมือง ป ที่ พะจาว ดิ ปุย ละ ซ โพรหม แตตะ
นา เซ. มอยฮ ปุย เซ มัส ดิโต ยุซโท.
ญ็อม อี อาวต โบ โองซุต ยุส โม ยิว เซ.
8 ญ็อม เซ คริสะโพ ป มัส ฮัวนา โองซุต
เซ, เจ็อ พะโองจาว เต็อง ญ็อม แตตะ. ปุย
เวียง โครินโท เม็ต เอ็จ ฮมอง ป อัส
ปาวโล เซ, โฮวน โรฮ ป เจ็อ พะเยซุ ฌี
อี. ลอด รัป บัปติซมา.

9 ไก ดิ ซาวม ญ็อม ยุ บลอง ปาวโล
ฮอยจ พะโองจาว เคะ แตตะ, อัส เอ็ ละ อี,
“ปุ ฮลัต นิง โอเอ็ฮ อี, ครอยส แนฮ ละ ปุย.
ทัน โตว อาวต โฆย. 10 อี ซ อาวต ไม่
เปอะ. ไก โตว ป ซ ปุน ยุส ป โชะ ละ
เปอะ. เวียง เอ็ โฮวน ปุย ใน อี นิง อี,”
อัส เซ ละ อี พะโองจาว เยอ. 11 ปาวโล
ลอด อาวต ฌี อี นิง เวียง เซ ดิ เนอ็ม ไปล

แลส เค, เพอ็ก ตอม ปุย เกือฮ อี้ ยุง ลปุง
พะจาว.

12 พวยจ เซ ญ็อม แปน โรง กาลิโอ
จาวเมือง จังวัต อะคาया, โม ยิว บะ ปุ แตะ
โฮมวต ปาวโล. ตาว อี้ ฮอยจ ละ ชัน.

13 ฟอง อี้, อ้อ เฮี, “ปุย เฮี มัฮ ป ริ นัม
รพาวม ปุย เกือฮ อี้ ไว พะจาว ตอก ช พิต
อี้ โกดโม ยุฮ อะะ,” อ้อ เซ ละ จาวเมือง
เซ.

14 ญ็อม ริ ปาวโล อ้อ โอเอ็ฮ อี้, กาลิโอ
อ้อ เฮี ละ โม ยิว, “โม เปะ ป มัฮ โม
ยิว เยอ, ด้อ กัณ ยุฮ ปุย เฮี มัฮ ป ไอะ ป
ฮอน ไม่ ป ระ เนอ็ม พิต โฮ, ตีน ช ไมจ
ออี ง่อต ป อ้อ โม เปะ. 15 ด้อ มัฮ ดัก

โต โร เจ็จ โม เปะ ปุ แตะ นิง ไลลวง
ลปุง ไม่ ไลลวง มอยฮ ปุย ไม่ ไลลวง ริต
โกลง ยุฮ โม โกะ เปอะ โอฮ, ไมจ เปอะ
ง่อต โอฮ ละ ปุ แตะ. ออี ญอม โตว รเต็ฮ
โอเอ็ฮ ตอก เซ ละ เปอะ,” อ้อ เซ กาลิโอ

เยอ. 16 โครฮ โม เซ โอก ฮา ชัน ฌกี
อี้. 17 พวยจ เซ ปุย เต็อง โอยจ อี้ โฮมวต
โฮชเทเน ป มัฮ ฮัวนา โฮงชุต โม ยิว ฌกี
อี้. ปุฮ อี้ ลักกา ชัน เซ. กาลิโอ ปังเมอ โอ
เครอ็ง นิง อี้ เฟือฮ.

**ปาวโล เอ็ญ ฮอยจ เว็ง
อ้นทือโอเค็ย**

18 ญ็อม เอ็จ เล็ญ บุย โรฮ อาวต
ปาวโล นิง เว็ง โครินโท เซ, ปาวต
รพาวม แตะ โอก โฮว ฮา โม เอ็ยกปุ แตะ

นา เซ. พวยจ เซ บุก ปุ โฮว ฌปาว
รอวาม ไม่ พริชคีลา ไม่ อะคูลา. ช โฮว
นิง จังวัต ฌ็เรีย. กา ฮาวก อี้ นิง ฌปาว
เซ ปาวโล กู ฮัก แตะ นิง ย่าง เคนเค็ร็ย
นิง เอ็จ ชันญา อี้ อัง โอเอ็ฮ ละ โกะ
แตะ โอฮ. 19 ญ็อม เอ็จ โฮว อี้ ฮอยจ

นิง เว็ง เอเฟโซ เยอ, ปาวโล เกือฮ ปุย
ลฮา เซ อาวต นา เซ. โกะ อี้ โฮว เล็ยก
นิง โฮงชุต ยุฮ โม ยิว, ลลัฮ อู ดิ ไม่ ปุย
นา เซ. 20 โม เซ ปัว อี้ อาวต ไม่ แตะ
เล็ญ บุย โรฮ, ปาวโล ปังเมอ โอ ญอม

อาวต ไม่ อี้. 21 อ้อ เฮี ละ อี้, “ด้อ ปุก
รพาวม พะจาว โฮ, ออี ช แมง เคะ เปอะ
เข็ยง เฮี,” อ้อ เซ ละ อี้. พวยจ เซ ปาวโล

บุก ปุ โฮว ฌปาว รอวาม เนอ็ม นิง เว็ง
เอเฟโซ เซ. 22 ญ็อม เอ็จ ฮอยจ อี้ นิง
เว็ง ฌ็ชาเรยา เยอ, ลอด ฮาวก เล็ม เคะ
คริตชจัก นิง เว็ง เยรูซาเลม. พวยจ เซ
เล็ฮ แม ฮอยจ นิง เว็ง อ้นทือโอเค็ย.

23 ปาวโล อาวต นิง อ้นทือโอเค็ย เซ ตี
วัง. พวยจ เซ โฮว แม ฮา อี้, ฮอยจ นิง
จังวัต กะลาเท็ย ไม่ จังวัต ฟรีเจ็ย เล็ป อี้.
เกือฮ โม ลุกชิก แควน เซ ตอน รพาวม นิง
ป ที แตะ เต็อง โอยจ อี้.

**อะโพนโล ครอฮ ไลลวง พะจาว
นิง เว็ง เอเฟโซ**

24 ไก โม ยิว ดิ ปุย ฮอยจ เว็ง เอเฟโซ.
มอยฮ อี้ มัฮ อะโพนโล, มัฮ ปุย เมือง
อะเลกซันเด็เรีย ไพรม อี้. มัฮ ปุย เก็ยฮ

อัส เกียฮ มายญู ไม่ ยุง ตะตะ พะทัม.
 25 อะโพนโล เซ เอ็ง โฮลฮ เอียน ยุง
 ไลลวง พะโองจาว ง่อน. แต่่น รพาวม
 ละ ช เพื่อก ตะตะ ไลลวง พะเยชู ละ ปุย.
 ปังเมอ มัส เมาะ ยุง อี้ ไลลวง บัปติชมา ยุด
 โยฮัน โน่ง. 26 อู โอเอือส ไม่ รพาวม กา
 ตะตะ โตะ โองซุด ยุด โม ยิว. เญือม ฮมอง
 พริชคีลา ไม่ อะคูลา ป อัส อี้ เซ, บะ อี้
 เอือญ เญืออะ ตะตะ ซ่า อี้. รโองะ ไลลวง
 พะจาว ละ อี้ ซโตฮ เกือฮ อี้ ยุง ที่ อี้.

27 ฟวยจ เซ เญือม ไก รพาวม ขวด
 โฮว อะโพนโล เซ ฮอยจ จังวัต อะคาया,
 โม เอียกปู อี้ รโพ อี้ เกือฮ อี้ โฮว. ซโฮ
 รโปะ นังซี ละ โม เอียกปู ตะตะ ใน พะจาว
 เกือฮ อี้ รโนฮ รซิง อี้. เญือม ฮอยจ
 อี้ แควน เซ, เรือม เนือม โม ป ไก
 รพาวม เจือ นา เซ เบือ กุนมุ่น ยุด พะจาว.
 28 อะโพนโล ลลัฮ เก ปุ ตะตะ ไม่ โม ยิว
 ซองนา ปุย โฮวาน. รโองะ ซโตฮ ซด้อ
 ไลลวง พะทัม ละ อี้, เกือฮ อี้ ยุง แจง แน
 มัส พะเยชู พะคริต. โม ยิว เซ ไป นิง อี้.

ปาวโล อาวต เวียง เอเฟโซ

1 เญือม อาวต ลัง อะโพนโล นิง
19 เวียง โครินโท เยอ, ปาวโล โฮว
 ละคร ลวง ก ล่าง อี้, ฮอยจ นิง เวียง
 เอเฟโซ. รโตฮ ยุด ป มัส ลุกซิก นา
 เซ ง่อน. 2 โฮมญู อี้, “โม เปะ เญือม
 เจือ เปอะ พะจาว อัม โฮลฮ เปอะ รัป ลุ

พะจาว? อัม โอ เปอะ โฮลฮ รัป?” อัส เซ
 ละ อี้.

โม เซ โลยฮ อี้, “โฮลฮ โตว เมอ, อะตะ ดิ
 ฮมอง โตว ไก ลุ พะจาว ไม่ โอ อี้ ไก,”
 อัส เซ ละ ปาวโล โม เซ เยอ.

3 ปาวโล โฮมญู แม อี้, “ดัส มัส ตอก เซ
 โฮ, โม เปะ มัส รัป เปอะ บัปติชมา ตอก
 เมอ?” อัส เซ ละ อี้.

โม เซ โลยฮ อี้, “อะ รัป บัปติชมา ตอก
 เกือฮ โยฮัน ปุย รัป,” อัส เซ ละ อี้.

4 ปาวโล อัส เอี ละ อี้, “ละ โม ป เอ็ง
 ไปวฮ รพาวม ไพรม โฮฮ รพาวม โคระ
 ตะตะ, โยฮัน เกือฮ อี้ รัป บัปติชมา ไม่ ดวน
 อี้ โม อิซราเอน เจือ ป ซ ฮอยจ รเคะ
 ตะตะ เซ. ป ซ ฮอยจ รเคะ อี้ เซ เอ็ง มัส
 พะเยชู,” อัส เซ.

5 เญือม เอ็ง ฮมอง อี้ โอเอือส ตอก เซ
 เยอ, รัป เอิน บัปติชมา นิง มอยฮ พะเยชู
 จาว โม เซ เยอ. 6 เญือม เอ็ง ยอง ปาวโล
 ตะตะ ตะระ ราว อี้, เลือ เอิน ลุ พะจาว นิง.
 โม เซ เกียฮ อู ลุง ดัง โน่ง ไม่ ซิป อี้ ลุง
 พะจาว ละ ปุ ตะตะ ซ่า อี้. 7 โม เซ เตือง
 โอยจ อี้ ไก เมาะ กาว ลอา ปุย.

8 ฟวยจ เซ ปาวโล เลือก โตะ โองซุด
 ยุด โม ยิว. ลลัฮ เก ปุ ตะตะ ไม่ โม เซ
 ไม่ รพาวม กา ตะตะ ตา ลอวย เค. ซาวป
 นัม รพาวม อี้ นิง ขวด เกือฮ อี้ ยุง ไลลวง
 ตอก ซ ฮอยจ ดัดเตียง พะจาว ปุย ปลัฮตะ.
 9 ง่อน อี้ ลิง ลอน รพาวม. ญูม โตว เจือ

ป อัส อี. เพี้ยก แสม ไลลวง พะโองจาว
เซ ชองนา โม ป โพรม. ปาวโล โชน ตี
แต่ ฮา อี, บะ โรวก ลูกซิก แต่ ป อาวต
อี ลลิ่ง โม เซ โอก โฮว ไม่ แต่. ฟวยจ
เซ โฮว อู ตี ไม่ ปุย นิง โฮง เอียน ยุช
ทุรันโน โครยญ ชงะ. ¹⁰ยุช อี ตอก เซ
เทม ลอา เนอิม รุก, ฮอยจ ละ ฮมอง ป
อาวต จังวัต อาเซีย ลปุง พะโองจาว เตือง
โอยจ แต่, เตือง โม ยิว ไม่ ปุย คัง เมือง.

¹¹พะจาว เกือฮ ปาวโล ปุน ยุช ป ชัมคัน
ปอ เงอิต ปุย นิง. ¹²พาเจต ญุก, โคะ
ไซญ ญุก, ป เอัจ ไปญ ปาวโล เซ, คัส ปุย
โรวก ละ ป โชะ, ป โชะ เซ ไฮ เปือ อี. พี
เลี้ยก นิง ปุย โอก โรฮ เปือ อี.

ไลลวง กวน ซเคอัว

¹³ไก โม ยิว นิง งอน. มัส โฮม พี.
โฮว ไป โฮว มา ละ ซ โครฮ แต่ พี โอก
ฮา ปุย. ริ ไกว มอยฮ พะเยชู จาว ละ ซ
โครฮ แต่ พี. เคียต อัส เอี, “อวี ดวน
ปะ โอก เปือ มอยฮ พะเยชู ป ครอฮ ปาวโล
ไลลวง อี เซ,” อัส เซ ละ พี. ¹⁴ไก ไม่
ปุ แต่ อาแลฮ รมะ ป ยุช ตอก เซ. มัส
กวน ซเคอัว ซตุ ระ ยุช โม ยิว. ¹⁵พี
โลยฮ อี ละ อี, “อวี เอัจ ยุง เงอะ พะเยชู
เยอ, ปาวโล ยุง โรฮ โชะ. โม เปะ อัส
เปอะ ตี แต่ มัส ปุย?” อัส เซ ละ อี พี
เซ. ¹⁶ปุย ไก พี เซ นิง เงอ, คัม โฮมวต
อี เรียง. โม เซ ไป นิง อี. ญือม เซ พี เซ
ยุช ป โชะ ละ โม เซ โจน ตอ ขาวง อี ฮา

ญืออะ ฮาวก แต่ เซ ไม่ เบราะ แต่ เตือง
โอยจ แต่ เอ็น.

¹⁷ไลลวง เซ พรุ เอือ ฮอยจ ละ ฮมอง
ป อาวต นิง เวียง เอเฟโซ อี เตือง โอยจ
อี, เตือง โม ยิว ไม่ โม ปุย คัง เมือง. โม
เซ ฮลัด เต็ง เตือง โอยจ แต่. เคียง เซ
โฮวน ป ขวต อวต ขวต ลี พะเยชู ฆ่า อี.
¹⁸โม ป เจือ เยอ โฮวน ป รโชะ ตี แต่,
รโงะ พิต โดวะ ยุช แต่ ชองนา ปุย ฆ่า
อี. ¹⁹โม ป ซโปก ซัก ซี เยอ ไม่ โม ป ไก
คะทา ไม่ ป โชะโกะ นิง พาญัน โอเอือ
โฮวน ปุย, โรวก นังซี นังฮา ชัมคัน ยุช
แต่, ตอง อี นิง งอ ชองนา ปุย เตือง โอยจ
อี. โอเอือ ตอง อี เซ คิต แลน งวยฮ อี, ปุก
พอน ฮมกิน แทป. ²⁰มัส โอเอือ ตอก เซ ป
เกือฮ ปุย ยุง เมาะ ระ อัมนัด ลปุง พะจาว
ฆ่า อี ไม่ พรุ เอือ อี ปุๆ.

²¹กั กะ เอ ญือม เอัจ ฟวยจ โอเอือ
โม เซ, ปาวโล ปาวต รพาวม แต่ ละ
ซ โฮว แต่ กระ จังวัต มาคะโค่นเีย
ไม่ จังวัต อะคาฮา, ลอด ฮอยจ เวียง
เยรูซาเลม. อัส เอี, “ญือม เอัจ ฮอยจ เจอะ
เวียง เซ, ไมจ โรฮ อวี ลอด ฮอยจ นิง
เวียง โรม,” อัส เซ. ²²ปาวโล ดวน ป
เรอิม ยุช กั ไม่ แต่ เซ โฮว นิง จังวัต
มาคะโค่นเีย ลอา ปุย, มัส ทิโมเทว ไม่
เอราชโท. ญือม ดวน อี ปุย ลอา เซ โฮว
เยอ, โกะ อี อาวต ลัง นิง จังวัต อาเซีย เซ
ตี วัง ลัง.

กัน ชู เมือง นิง เวียง เอเฟโซ

²³ ญ็อม เซ เยอ, เกิด ชู เมือง นิง เมือง เซ ฆ่า โม ป ครอย ไลลวง พะเยชู. ²⁴ ไก ปุย ตี, มอยฮ อี มัส เค่มetriโอ, มัส จังเคื่อง แคม ม้า. กอ แคม ฮุป เวือด พะ อาระเทมี นิง ม้า. มัส เปือ กัน คิต ปุย เซ ป โฮลฮ โม จังเคื่อง และ ม้า นิง อี โฮวาน เนอ. ²⁵ ป มัส เค่มetriโอ เซ เกือฮ โม ปุโฮมา แคม แตะ เซ รโจะ ไม โม ป ยุฮ กัน คี ไล ไม แตะ. อัส เฮี ละ อี, “โม เปะ เอ็จ ยุง เปอะ โฮลฮ อะ และ ม้า เปือ กัน เฮี. ²⁶ โม เปะ ตีน ช เอ็จ ยู เอ็จ ฮมอง เปอะ โอฮ ป ยุฮ ปาวโล เฮี, ไม เคียด อี อัส พะจาว ยุฮ ปุย นิง เตะ แตะ โอ มัส พะจาว เนอิม. เอ็จ ปุน นัม รพาวม ปุย มัส ไม แตะ โฮวาน, เนอิม นิง เวียง เอเฟโซ เฮี ไคว จังวัต อาเซีย, เอ็จ ซปี เล็ป อี. ²⁷ มัส เฮี ป ฮลัด อี นิง อี. มัส ไคว ช ไลจ กัน ริ อะะ โฮม นิง อี เฮี โน่ง, มัส ช เกือฮ อี ปุย โอ ญ็อะ ที่ เวือด พะจาว รไปวน อาระเทมี ป ตีก นิง ระ แตะ เฮี ไม อี ตี เจือ. พะจาว รไปวน เฮี มัส ป นัปที ปุย จังวัต อาเซีย เฮี ไม ปุย เล็ป เตะ เคื่อง โอยจ อี. อี ฮลัด เตอะ โอ ญ็อะ ช ไก ชักซี ฆ่า โม เฮี,” อัส เซ เค่มetriโอ เยอ.

²⁸ ญ็อม เอ็จ ฮมอง โม เซ โอเอ็ฮ ไล เซ เยอ, ฮาวก รพาวม เอิน เคื่อง มู แตะ. อัส เฮี นิง ลเลาะ เรียง แตะ, “พะ อาระเทมี เวียง เอเฟโซ ป ระ อา,” อัส เซ ละ ปุ แตะ.

²⁹ เวียง เซ ลอต ระ เนอิม ชุกซัก เคื่อง เมือง แตะ ฆ่า อี. โม ป ฮาวก รพาวม เซ โฮมาต กาโย ไม อะริชทาโค, มัส ปุโฮมา โฮว ปาวโล ไม นิง กระ. มัส ปุย จังวัต มาคะโค่นเีย. โม เซ โฮมาต บัว ปุย ลอา เซ, คอ เล็ยก ไม อี โตะ โฮง ละคอน เคื่อง มู แตะ. ³⁰ ปาวโล ริ โรฮ เล็ยก ลลึง ปุย โฮวาน เซ. โม ลูกชิก ปังเมอ โอ เกือฮ อี เล็ยก. ³¹ ไก ง่อน ป มัส โม จาวไน จังวัต อาเซีย ป มัส ป ยุง ใจ ปุ แตะ ไม ปาวโล, ดวน โรฮ ปุย โฮว ชตอก ปาวโล โอ เล็ยก โตะ โฮง ละคอน เซ.

³² ปุย รโอง อัส อี ดอก ออฮ ง่อน, อัส อี ดอก เอ็ฮ ง่อน. โม ป รโจะ โฮวาน เซ ชุกซัก เนอิม. โฮวาน ลัก โอ แตะ ยุง ดอก มัส ดอก มอยฮ ป รโจะ แตะ ละ เซ. ³³ โม ยิว ง่อน อี เกือฮ อะเลกซันเด่อ โอ กฮา ปุย โฮวาน เซ, เกือฮ อี อาวต ลักกา อี. ปุย โฮญ ไก ง่อน ป รโองะ ไลลวง ดอก รโจะ ปุย โฮวาน เซ ละ ปุย เซ. อะเลกซันเด่อ เซ ยวก เตะ แตะ, ตะ กัส โม ยิว นิง ลปุง แตะ ละ ปุย เคื่อง โอยจ อี. ³⁴ ญ็อม เอ็จ ยุง โม ปุย โฮวาน เซ มัส อะเลกซันเด่อ เซ โม ยิว เยอ, รโอง คี ไม ปุ แตะ ฆ่า อี คำว ลอา ชัวโมง เอิน. อัส เฮี, “พะ อาระเทมี เวียง เอเฟโซ ป ระ อา,” อัส เซ ปุย โฮวาน เซ.

³⁵ ไก ไน อัมเพอ คี. ปุน เกือฮ ปุย โฮวาน เซ อาวต โฆย. อัส เฮี ละ อี, “โม เปะ ป มัส ปุย เวียง เอเฟโซ เยอ, ปุย

เตื่อง โอยจ อี เอ็จ ยุง อี มัซ อะะ ปุย เวียง
 เอเฟโซ เอ็ ป โชะโกะ ฮรั๊กชา นิง เวือด
 ยุซ พะ อาระเทมี ป ตัก นิง ระ แตะ, ไม่
 มัซ อี ป โชะโกะ ฮรั๊กชา นิง ซโมะะ ซัมคัณ
 ป ดุซ เน็อิม มะลอง เซ. ³⁶เค็ยง มัซ อี ป
 เน็อิม ตอก เซ, โมะ เปะ ปังเมอ ไมจ เปอะ
 อาวต โขย ไม่ โอ แตะ ยุซ พรารป ป โอ
 แตะ ลัง ยุซ. ³⁷โมะ เปะ เอ็จ ตาว เปอะ ปุย
 ลอา เอ็ ฮอยจ นา เอ็ เตื่อง มัซ อี ป โอ เต
 เวือด ไม่ โอ อี เพ็ยก แสม พะจาว รไปวน
 ที่ อะะ. ³⁸คัซ เด่เมตริโอ ไม่ ปุโฮมว แตม
 อี เซ ฆวต ฟอง ปุย โมะ เอ็ โฮ, ติน ไก ไอฮ
 ซงะ พัด ปุย อัง ละ ซ ฟอง ปุย ปุ แตะ.
 ไก ไอฮ โมะ ป เก็ยฮ รเต็ฮ รตุม โอเอ็ฮ ละ.
 คัซ ฆวต ฟอง ปุ แตะ เก็ฮฮ ฟอง อี ตัม ไล
 อี. ³⁹โมะ เปะ ตัม ไก ลัง ตอก ซองไซ
 เปอะ ไม่ ปุ แตะ, ไมจ เปอะ ซิงซา ไม่ ปุ
 แตะ ญ็อม เต็ง เวลา โพรม ปุย. ⁴⁰อ
 ฮลัด นิง ซ ฟอง ปุย โมะ อะะ นิง ไลลวง
 ซุกซัก ป เกิด เนาะ เอ็. มัซ ซ โฮมญุ ปุย
 อะะ นิง ไลลวง เตือด ปุย เนาะ เอ็, อะะ
 เก็ยฮ โลยฮ โดว ละ อี นิง โอ อี ไก ลักทัน
 เฟ็ฮ,“ อัฮ เซ ใน อัมเพอ เซ. ⁴¹ฟวยจ
 อัฮ อี ตอก เซ เยอ, เก็ฮฮ โมะ ป โพรม เซ
 เอ็ญ เตื่อง มู แตะ.

กระ โฮว ปาวโล

20 ¹ญ็อม เอ็จ โขย โมะ ป เตือด เซ,
 ปาวโล กอก โมะ ลูกซิก เอ็ญ รโจะ
 โพรม ตี โดฮ. ซตอก รง่อิม อี เก็ฮฮ อาวต

ตอน นิง ป ที่ แตะ. ฟวยจ เซ โฮว ฮา
 อี ฮอยจ นิง จังวัต มาคะโดเน็ย. ²ซตอก
 รง่อิม โรฮ ปุย ใน พะจาว นา เซ โฮวน
 เจ็อ, เก็ฮฮ อี อาวต ซติ ไม่ พะจาว ที่ แตะ.
 ญ็อม เอ็จ เล็ป อี ยุซ แควน เซ เยอ, โฮว
 ฮอยจ นิง เมือง กริก. ³อาวต นา เซ
 ลอวย เค็. ญ็อม เพ็รียง ปาวโล ตี แตะ
 ละ ซ บุก แตะ ซปาว ฮอยจ จังวัต ซ็เร็ย,
 ฮมอง ตะ โมะ ยิว ยุซ ป โชะ ละ แตะ.
 ไปวต รพาวม แตะ เอ็ญ แม ฆก อี นิง ซวง
 แตะ กระ จังวัต มาคะโดเน็ย. ⁴ป โฮว
 ตี ไม่ อี มัซ โซพาดโร ป มัซ กวน ป็รัต,
 มัซ ปุย ย่วง เบ็โรยา, ไม่ อะริชทาโค, ไม่
 ซ็คุนโด ป มัซ ปุย ย่วง เทชะโลนิเก, ไม่
 กาโย ป มัซ ปุย ย่วง เค็ระเบ็, ไม่ ทิโมเทว,
 ไม่ ปุย จังวัต อาเซ็ย ลอา ปุย. มอยฮ อี
 มัซ ทุคิโค ไม่ โดรฟีโม. ⁵โมะ เซ ลอด
 โฮว มอง อะะ นิง ย่วง โดรอัต. ⁶ญ็อม
 เอ็จ โปน อี เวลา โชม ปุย คโนมปัง โอ
 ไก เจ็อ เยอ, อะะ บุก ปุ โฮว ซปาว รอวม
 เน็อิม นิง เวียง เฟ็ลปพอย. บุก ปุ โฮว ซปาว
 พอน ซงะ เค็อิม ฮอยจ เคะ โมะ เซ นิง
 ย่วง โดรอัต. ฟวยจ เซ อะะ อาวต นา เซ
 อาแลฮ ซงะ.

กวน เบลิย ป โกอ โอม แม

⁷ซาวม วัน ซาว ญ็อม รโจะ ตี ปุย ละ
 ซ เร็ยก แตะ โชม คโนมปัง เงอ, ปาวโล
 เพ็ฮ ตอม ปุย โฮวน เจ็อ ฮอยจ ละ โด๊ะ
 ซาวม, นิง ซ โฮว อี ฮา อี ปวยฮ พริ เซ

แม. ๘ นา ก โพรหม เอะ คัก ฮลาวง อี เซ เต็ ปุย ออม นิง โฮวาน. ๙ ไก ปรเมะ นุม นิง ตี ปุย, มอยฮ อี มัฮ ยุกุโค, งาวม นิง โตะ รเวือะ ปะตุ ปอง. ญ็อม เอ็จ เล็ญ อัส ปาวโล โอเอ็ฮ ไม โอ อี ตี เคะระ ตี ชวง, ปุย เซ ไชญ ฆยฮๆ ฆ่า อี. ปีต ปี, จัง ออง, ลอต ดุช เนอ็ม คัก ลอวย เซ ฮอยจ ลัง เตะ. ญ็อม เอ็จ ลเต็ฮส ปุย อี อัส อี เอ็จ ยุม. 10 ปาวโล เล็ฮ นุม โอม อี. อัส เฮ็, “ปุ เคะอ็ง รใจจ นิง, โอม ลัง,” อัส เซ. 11 ฟวยจ เซ ฮาวก แม นิง ญ็อมะ ฮอยจ คัก ฮลาวง เซ เต็อง มู เตะ. ปาวโล เรียก คโนมบั้ง ละ ปุย. โชม ตี อี, อู แม ไม อี เล็ญ ฮอยจ ปวยฮ พรี, ฟวยจ เซ โฮว ฮา อี. 12 โม เซ ดาว กวน เบล็ย เอ็จ โกฮ โอม เซ เอ็ญ ญ็อมะ เตะ. โมจ มวน เนอ็ม รพาวม ไม อี.

ปาวโล โฮว นิง ซปาว ไม ปุโฮมา เตะ

13 โม เอะ ลอต. โฮว ฮาวก นิง ซปาว รอาม, บุก ปุ โฮว ฮอยจ นิง ย่าง อัดโซ กา ปาวโล. ตะ มอง รัป ปาวโล นา เซ ตัม พัด อี อั้ง, นิง อัส อี ตี เตะ ซ โฮว นิง ชวง เตะ. 14 ญ็อม เอ็จ ฮอยจ อี ย่าง อัดโซ เซ เอะ รัป เนอ็ม นิง ซปาว. ฟวยจ เซ เอะ โฮว เยอะ ฮอยจ นิง ย่าง มิทุเลน เต็อง มู เตะ. 15 เอะ บุก ปุ โฮว ซปาว รอาม เนอ็ม นา เซ ตี ชงะ เดอ็ม ฮอยจ เกาะ คีโอ. ตี ชงะ อี แม ฮอยจ นิง

เกาะ ซาโม. ตี ชงะ อี แม ฮอยจ นิง ย่าง มีเลโท. 16 มัฮ โฆง ปาวโล เว็ย เว็ยง เอเฟโซ นิง โอ อี ฆวต ฮาวต นิง จังวัด อาเซ็ย เล็ญ. รแนต โฮว ละ ซ เก็ฮส เตะ ตี เตะ ฮอยจ นิง เว็ยง เยรูซาเลม กา เต็ง ชงะ เล็ยง ปุย ปุ เตะ ชงะ รฮอน ดัส แปน.

ปาวโล รโฮงะ โอเอ็ฮ ละ โม ป กวด

17 ญ็อม ฮาวต อี ย่าง มีเลโท, ควน ปุย โฮว ฮอยจ เว็ยง เอเฟโซ, เก็ฮส กอก โม ป กวด ใน คริตซจัก เอ็ญ เคะ เตะ. 18 ญ็อม เอ็จ ฮอยจ โม เซ, ปาวโล อัส เฮ็ ละ อี, “โม เอะ เอ็จ ยู เอะ, เอ็จ ยุง เอะ ไอฮ ป ยุช ป อัส อี ตี เจน ฮาวต ไม เอะ, เนอ็ม ชงะ ฮอยจ โรง อี นิง จังวัด อาเซ็ย ฮอยจ ปเล็ย เฮ็. 19 อี ยุช กัน ละ พะโอ่งจาว ไม รพาวม ปีกๆ ออนๆ เตะ, ไม โอก รบวต เตะ, ไม โฮลฮ โฮะ โอด เมะ มั๊ก เตะ นิง คิต ลอป โม ยิว ตอก ละ ซ คัมตุง เตะ อี. 20 อี เมาะ โดว ลปุง รโฮงะ เตะ ป ซ ไก ป มัฮ ละ เอะ ฮา เอะ. เอ็จ เพอ็ก ละ เอะ ชองนา ปุย โฮวาน ไม เพอ็ก ละ เอะ เต็อง นิง ญ็อมะ เอะ โฮวาน โดฮ. 21 อี ซตอก รงอ็ม ปุย เก็ฮส โปวฮ รพาวม โกะ เตะ, ไอฮ รพาวม พะจาว, ไม เก็ฮส อั้ง รพาวม เตะ นิง พะเยชู คริต จาว เต็อง โม ยิว ไม ปุย ตัง เมือง.

22 “ปลื้ม เย้ อี ช โหว เยอะ นิง เวียง
 เยษฐาเลม นิง เนอึง เงอะ ป อ้อ ลปู พะจาว
 ละ แตะ, เตอึง โอ แตะ ยุง ป ช เกิด ละ
 แตะ นา เซ. 23 อี ยุง เงอะ เมาะ เย้ โน่ง
 ป ช เกิด ละ แตะ. ลปู พะจาว เอ็ง อ้อ
 อีง อี เนิ โครยญู ย่าง เอ็ง ฮอยจ เจอะ, ช
 โฮลฮ โอต เม่มัก แตะ ไม ช ลอก เกอะ
 เฮลิจ เจอ. 24 อี เมญู โดว จีวิต โกะ แตะ
 ม้อ ป ระ ไล ละ แตะ. ระ ลัก ขวต เกือฮ
 ฮะ กัณ เกียง เกือฮ พะเยชู จาว อี ยุด
 ฟวยจ. กัณ เซ ม้อ ช รโหงะ โอะ ไลลวง
 กุนมุ่น ยุด พะจาว ละ ปุย.

25 “ออี เอ็ง ไตป ครอย ไลลวง ดอก ช
 ฮอยจ คัดเตียง พะจาว ปุย ปลั้ตะ ละ
 เปอะ ไพรม อี. ปลื้ม เย้ อี ยุง เงอะ โอ
 โม เปอะ เมืออะ ช โฮลฮ ยู แม อี ตี ตี
 เนอิม. 26 เมาะ เย้ อี ขวต ชดอก รเงอิม
 โม เปอะ นิง ไล เอ้, ค้อ เปอะ ลอก ดุด แตะ
 เนอิม นิง พะจาว เอ็ง ม้อ ซ่า โกะ เปอะ
 ไอฮ. เมืออะ เกว โดว ไม อี. 27 อี
 เอ็ง รโหงะ ลอย รพาวม รโม้ยฮ พะจาว
 ละ เปอะ เตอึง โอยจ อี. เมาะ โดว โอเอือฮ
 ฮา เปอะ ตี เจือ เนอิม. 28 ไมจ โม เปอะ
 โหะโกะ ฮรั๊กชา นิง โกะ เปอะ ไอฮ. โม
 แกะ ยุด พะจาว ป เกือฮ ลปู พะจาว เปอะ
 แลน, ไมจ โรฮ เปอะ โหะโกะ ฮรั๊กชา นิง
 เตอึง โอยจ อี โรฮ. ไมจ เปอะ แลน แก
 ปุย ใน คริตชจัก ยุด พะจาว, นิง เอ็ง ม้อ อี
 ป โดฮ พะเยชู นิง ฮันม แตะ ละ ช เปน อี
 ปุย ใน อี. 29 อี เอ็ง ยุง เงอะ, เคะ เอ็ญู

ออี อี ช เลี้ยก บราวก ชวก ลลึง เปอะ ละ
 ช คัมตุง แตะ แกะ เตอึง มู อี. 30 ใน โม
 เปอะ ไอฮ ช ไก โรฮ งอน ป ช ลเคือฮ ลปู
 เนอิม เปน ป โอ เนอิม ละ เปอะ. ช ซาวป
 โรฮ รหุยจ โม ลุกชิก ม้อ ไม แตะ งอน.
 31 ม้อ เซ ป ไมจ เปอะ โหะโกะ นิง แตะ
 ซ่า อี ไมจๆ เจอ. ไมจ เปอะ ไตม อีง
 ดอก ชดอก รเงอิม อี แตะ โครยญู โหะ
 เปอะ ปอ เมือฮ รหวต เตอะ, เตอึง ชงะ
 รชวาม เตม ลอวย เนอิม รุก.

32 “ปลื้ม เย้ อี อ้อ โม เปอะ ละ พะจาว,
 เกือฮ ลปู กุนมุ่น อี กุม รพาวม เปอะ.
 พะจาว ปุน เกือฮ โม เปอะ อาวต ไม รพาวม
 เจือ แตะ ตอน ปุ่ ไม ช เกือฮ อี ป ไมจ ป
 ญุก ละ เปอะ ป แอรน อี อีง ละ ปุย ใน
 แตะ เตอึง โอยจ อี. 33 อี ลเลี้ยก โดว นิง
 ไคร นิง ม่า ไม เครอึง ไม เซอิก ยุด ปุย
 ตี ตี เนอิม. 34 โม เปอะ เอ็ง ยุง เปอะ ไอฮ
 ยุด อี กัณ ละ ช ริ แตะ ป โห้ม ป ไอฮ
 ละ โกะ แตะ ไม ปุโฮมว เยอะ โครยญู
 เจือ. 35 อี เอ็ง เปน ปิม แตะ ละ โม
 เปอะ นิง ช เกือฮ แตะ โม เปอะ แคน ยุด กัณ
 ดอก เซ โรฮ, ไม เรอิม เปอะ ป โอ ปุน
 โอ เป, ไม เกือฮ เปอะ ตี แตะ ไตม ป อ้อ
 ป มวยญู พะเยชู จาว เมือม อ้อ อี ดอก เอ้
 โฮ, ‘กัณ เกือฮ กอยฮ โอเอือฮ ม้อ ป เกือฮ
 ปุย โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน แตะ ฮา กัณ
 เซอ็น โอเอือฮ,’ อ้อ เซ.”

36 เมือม เอ็ง ฟวยจ อ้อ ปาวโล โอเอือฮ
 ดอก เซ เยอ, ชง ตี นิง มะฮราวง แตะ,

ไววอน ไม โม เซ เตื่อง โอยจ อี. ³⁷ โม
เซ เยื่อม เนอิม เยื่อม แนม. โอม ปาวโล
ไม อี. ฮงกิด อี. ³⁸ ระ ตุก รพาวม นิง
ป อัส ปาวโล ละ แตะ นิง โอ แตะ เญาะ
ช โฮลฮ ยู ฟู แตะ. ฟวยจ เซ โฮว ดาว
ปาวโล ฮอยจ นิง ซปาว รอวาม.

ปาวโล โฮว ลัก เวียง เยรูซาเลม

¹เญื่อม เอ็จ ฟวยจ ละ เอะ โม เซ
21 เยอ, เอะ บุก ฟู โฮว ซปาว รอวาม
โฮว ซี ฮอยจ นิง เกาะ โคต. ตี ซงะ
อี แม โฮว ฮอยจ นิง เกาะ โรต. เญื่อม
เอ็จ โอก เอะ เนอิม นา เซ เยอ, โฮว
ฮอยจ นิง ย่าง พาทารา. ²เญื่อม เอ็จ
ฮอยจ เจอะ นิง ย่าง เซ เยอ, เอะ รโคต ยู
ซปาว รอวาม ตี ลัม ป ซ โฮว ฮอยจ เมือง
ฟีนีเซีย, เอะ ฮาวก แม นิง ซปาว เซ, บุก
ฟู โฮว. ³เขียง เอ็จ ฮอยจ นา ก ซวน
แตะ เกาะ ไชปรัต, เอะ เวีย เกาะ เซ ลวง
วิ แตะ, ลอด ฮอยจ นิง จังวัด ซีเรีย. เญื่อม
เอ็จ ฮอยจ เจอะ นิง ย่าง ทุโร เยอ, ซปาว
จอต นา เซ ละ ซ ดัส อี ป ดัง แตะ. เอะ
เล็ช นา เซ. ⁴ฟวยจ เซ เอะ ซาวป ยู โม
ลุกซิก, อาวต ไม นา เซ อาแลฮ ซงะ. โม
เซ ริ คัด ปาวโล เปือ ลฟู พะจาว เกือฮ โอ
ฮาวก เวียง เยรูซาเลม. ⁵เญื่อม เอ็จ ฮอยจ
อี อาแลฮ ซงะ เอ, เอะ โอก โฮว ฮา นา
เซ. โม เซ ดาว เอะ นิง กระจ ซ โฮว เยอะ
ฮอยจ ก พริ ย่าง, เตื่อง ฟูเย เอื้อเอะ

มอน ไม กาน ไม เมือต แตะ เตื่อง โอยจ
อี. เอะ ฮง นิง มะฆราวง แตะ นิง เขียง
รอง ปลัฮ รอวาม เซ, ไววอน เนอะ เตื่อง
โอยจ แตะ. ฟวยจ เซ ละ ฟู แตะ. ⁶เอะ
ฮาวก นิง ซปาว. โม เซ เอื้อญู นิง เอื้ออะ
แตะ เตื่อง ไพ เตื่อง มัน.

⁷ฟวยจ เซ เอะ บุก ฟู โฮว ซปาว
รอวาม เนอิม นิง ย่าง ทุโร ฮอยจ นิง ย่าง
ปทอเลมิ. เอะ โฮว เคะ โม เอื้อกฟู แตะ
ไน พะจาว นา เซ. อาวต ไม ตี ซงะ.
⁸ปวยฮ พริ เซ, เอะ โฮว เยอะ ฮา, โฮว
ฮอยจ นิง เวียง ซีซาเรยา. เอะ ฮาวก
เอื้อเอะ ฟิลิป ป มัส ป ครอบ โลลวง พะจาว,
มัส ฟูเย ใน อาแลฮ ฟูเย โฮ ตี ฟูเย. ⁹ฟิลิป
เซ ไก กาน เคริช ปาวน ฟูเย. เกือฮ ซิป
ลฟู พะจาว เตื่อง ปาวน แตะ.

¹⁰เญื่อม เอ็จ เล็ญู บุย โรฮ อาวต เอะ
นา เซ, ฮอยจ ป ซิป ลฟู พะจาว เนอิม นิง
จังวัด ยูได่ ตี ฟูเย. มอยฮ อี มัส ฮากาโย.
¹¹เล็ยก เคะ เอะ, ดุย โมะฮุต ปาวโล. ฟู
ตะ ชวง โกะ แตะ นิง อี. อัส เอ็, “โม ยิว
นิง เวียง เยรูซาเลม ซ ฟูโร โรฮ กุม โมะฮุต
เอ็ คอก เอ็, ซ มอป อี ละ ฟูเย ดัง เมือง, อัส
เซ เน็ ลฟู พะจาว.”

¹²เอะ ไม ป อาวต นา เซ เญื่อม ฮมอง
อัส ฮากาโย โอเอ็ช โล เซ เยอ, ซดอก
ปาวโล โอ ฮาวก นิง เวียง เยรูซาเลม ซ.
¹³ปาวโล โลยฮ อี, “มอยเย เยื่อม เปอะ โม
เปอะ เอ, เกือฮ โน่ง เปอะ อี โลจ รพาวม
เมอ? อี มัส โดว เตม รพาวม ละ ซ เกือฮ

แตะ ปุย ปุกแตะ นิง เฮลิจ ตี กระ โน่ง. ปุน ยุม โรย โยะ นิง เวียง เยรุษาลेम เปือ พะเยชู จาว โรย," อัส เซ ปาวโล เยอ. 14. ฎ็อมม โอ ปาวโล ฆวด เนอึง ป อัส เอะ ละแตะ, เอะ เอ เคะระ เอ็น เนอะ ป อัสแตะ ฆ่า อี, อัส เอี, "เกือช มัส ตัม รพาวม พะจาว," อัส เซ.

15. ฎ็อมม เอ็ง เล็ญ บุย อาวต เตอะ นา เซ, เอะ แสรป เตียป เคะอึงแตะ ละ ช ฮากแตะ นิง เวียง เยรุษาลेम. 16. โม่ ลุกซิก เวียง ซึชาเรยา เซ โฮว โรย ไม่เอะ ง่อน. โม่ เซ ดาว เอะ โฮว เคะ ฎ็อมม มนาโชน, เกือช เอะ ฮาก ฎ็อมม เซ. มนาโชน เซ มัส ปุย เมือง ไชปรัต ไพรม อี. มัส ลุกซิก ป เอ็ง เล็ญ เจือ.

ปาวโล ฮาก เคะ ยาโคโบ

17. ฎ็อมม เอ็ง ฮอยจ เอะ นิง เวียง เยรุษาลेम เมอ, โม่ เอียกปู ใน พะจาว รโนฮ รซิง เอะ ไม่ ไมจ มวน รพาวมแตะ. 18. ปวยฮ พริ เซ เอะ ไม่ ปาวโล โฮว เล็ม เคะ ยาโคโบ. โม่ ป กวด ใน คริตซจัก รเจอิม อาวต นา เซ เตือง โอยจแตะ. 19. ฎ็อมม เอ็ง ฟวยจ โฮมญู ปาวโล กอ บ้าง อี, รโห่งะ กัน เกือช พะจาวแตะ ยุช ลลึง ปุย ตัง เมือง ละ โม่ เซ แปน ไล อี.

20. ฎ็อมม เอ็ง ฮอมอง อี ไล เซ เยอ, ลีลาว เอ็น พะจาว ฆ่า อี โม่ เซ. อัส เอี ละ ปาวโล, "เอียก, ปะ ติน ช เอ็ง ยุง เปอะ ไก

ป เจือ พะเยชู ลลึง โม่ ยิว โฮวาน เปือน ปุย เยอ. โม่ เซ เรียง รพาวม ละ ช ยุชแตะ ตัม โกดไม ยุช โอ โม่เซ เตือง โอยจแตะ. 21. โม่ เซ เอ็ง ฮอมอง คราว เพอิก ตอม ปะ โม่ ยิว ป อาวต ลลึง ปุย ตัง เมือง, เกือช อี ละ โปวช ป ไชช โอ โม่เซ อ้าง เตือง โอยจ อี, ไม่ อัส เปอะ กวน อี โอ ลัมเป็ง โอฮ ริดกิด, ไม่ เกือช เปอะ ปุย โอ ฎ็อมม ยุช ตัม ปซี ปชา ยุช โม่ ยิว, อัส เซ. 22. ไมจ เอะ ยุช ฆ่า อี ตอก เมอ? โม่ เซ ติน ช ฮอมอง อี ฮอยจ ปะ อา. 23. ไมจ เปอะ ยุช ตอก อัส เอะ อี ละแตะ. นา เอี ไก ปาวน ปุย ป เอ็ง ชันญา อ้าง โอเอือ ละ โกะแตะ. 24. ไมจ เปอะ ยุช ตี ไม่ อี ตัม ปซี ปชา เกือช อี ตีแตะ ชงะ. ไมจ เปอะ กัส งวยช โอเอือ รโดง อี ไม่ เกือช เปอะ คุด ฮากแตะ. ดัส เปอะ ยุช ตอก เซ โม่ ป เอ็ง ฮอมอง รโจช ปุย เปอะ เซ ติน ช ยุง มัส อี ป โอ เนอิม ป ฮอมองแตะ เซ. ปุย เตือง โอยจ อี ช ยุง ยุช ปะ อี ตัม โกดไม ยุช โอ โม่เซ ฆ่า อี. 25. ไลลวง ปุย ตัง เมือง ป เจือ เซ, มัส โน่ง แม ตี ไล. เอะ เอ็ง ไชช รโปะ นังซี ละ ตัม ป ซิงชา เอะ ไม่ ปุแตะ. มัส ดวน เวีย ปอนแตะ โอเอือ ป ตัน ปุย ละ ฮูป, ไม่ เกือช อี เวีย ปอนแตะ ฮันม, ไม่ โอเอือ กุน ปุย โงก อี, ไม่ ดวน อี ทอนาะ ตีแตะ ฮา กัน เลน จู," อัส เซ ละ ปาวโล โม่ เซเยอ.

26. ฎ็อมม เซ ปาวโล โรวก ปุย ปาวน เซ โฮว ไม่แตะ. ปวยฮ พริ เซ เกือช เนอิม ตี

แต่ะ ช่งะ ตี ไม่ อี ตัม ปชี ปชา อี. เลียก
โตะ วิฮัน, รโห่งะ อัง ช่งะ ฟวยจ กัน
เกือต ตี แต่ะ ช่งะ ละ ปุย. มัฮ ช่งะ ช
โรวก อี ทไว โอเอือต เตือง โอยจ แต่ะ.

ปุย โฮมวต ปาวโล โตะ วิฮัน

27 ญือม เอ็ง ซเป็ ไคว อี ตี ควป ช่งะ
ตอก อ้อ อี เซ, ไก โม ยิว ง่อน ป อาวต
จ้งวัด อาเซีย, ยุ ปาวโล โตะ วิฮัน เซ.
เซอือช ชุย โม ลัปชค่อน เกือต อี ฮาวก
รพาวม เลียก โฮมวต ปาวโล. 28 อ้อ
เฮี นึง ลปุง เรียง แต่ะ, “โม เปะ โม
อิชราเอน, เรอิม อะ เอ. เอ็ง มัฮ ปุย เฮี
ปุย โฮว ไป โฮว มา โครยญุ โดช, รชุยจ
ปุย เกือต อี เกละยุ โม อิชราเอน ไม่ เกือต
อี พามัต โกตโม ยุช พะจาว. เกือต โรช
ปุย พามัต วิฮัน เฮี ไม่ อี. โฮช ฮา เซ ปุย
เซ เอ็ง โรวก แม ปุย ตัง เมือง เลียก ไม่
แต่ะ โตะ วิฮัน เฮี, ป เปน ป รแอม ลัมเลือ
ละ วิฮัน เฮี,” อ้อ เซ. 29 มัฮ อ้อ อี ตอก
เซ นึง ยุ อี อาวต โตรพีโม ย่วง เอเฟโซ
ไม่ ปาวโล โตะ เวียง ตี โฮน. มัฮ แกต อี
ปาวโล โรวก ปุย เซ เลียก ไม่ แต่ะ โตะ
วิฮัน เซ.

30 ปุย ตี เวียง เซ ชุกชัก เตือง โอยจ
แต่ะ, ตอ โฮว โฮมวต ตี ปาวโล, บัว อี
โอก ฮา วิฮัน เซ. ฟวยจ เซ ชอง เอิน
รเวือะ วิฮัน. 31 ลโล ชาวป ปุย ยุช ยุม
ไม่ ปาวโล เยอ, ไก ป รโห่งะ ละ ในพัน
ตฮัน ยุช โม โรม ไลลวง ชุกชัก เวียง

เยรูซาเลม เตือง เมือง แต่ะ เซ. 32 ญือม
เซเยอ ในพัน ตฮัน เซ โรวก โม ตฮัน ไม่
โม ใน ลอยะ ยุช แต่ะ, ตอ เลือ เคะ ปุย
เตือง โอยจ อี เซ. โม ลัปชค่อน ญือม ยุ อี
ฮอยจ ในพัน ตฮัน เซ ไม่ โม ตฮัน ยุช อี,
เคราะ เอิน อี ปุช แต่ะ ปาวโล เยอ.

33 ในพัน เซ เลียก โฮมวต ปาวโล, ดวน
ปุย ปุก อัง อี นึง เฮลิจ ลอา เซน. ฟวยจ
เซ โฮมญุ มอยช อี ไม่ ป ยุช อี. 34 ปุย
โฮวาน เซ รโห่ง อ้อ อี ตอก ออช ง่อน, อ้อ
อี ตอก เอือ ง่อน. ในพัน ยุง ที่ โตว ตอก
มัช ตอก มอยช อี ฆ่า ชุกชัก ลอน ปุย ละ
แต่ะ. ดวน ปุย โรวก ปาวโล โฮว เลียก
นา ก อาวต ตฮัน ฆ่า อี. 35 ญือม เอ็ง
ฮอยจ อี นึง โบง ก อาวต โม ตฮัน เซ, โม
ตฮัน จัมเปน อี ยวก โรวก ปาวโล เกือต
โปน ฮา ปุย โม เซ นึง เรียง ลอน ฮาวก
รพาวม ปุย โฮวาน เซ. 36 โม เซ อี อี, อ้อ
เฮี เรียง, “ยุช เปอช ไม่,” อ้อ เซ.

37 ญือม ริ โม ตฮัน ดาว ปาวโล ฮาวก
ก อาวต แต่ะ เซ, ปาวโล อ้อ เฮี ละ ในพัน
ตฮัน เซ, “ออี ช อู ไม่ ปะ ญือยะ อัม
แปน?” อ้อ เซ.

ในพัน อ้อ เฮี ละ อี, “ปะ อัม เกียช ลปุง
กริก เปอะ? 38 ปะ โม เปอะ มัช ปุย เมือง
อียิป โฮ, ป นัม นา ปุย ชุ ยุช เมือง, ไม่
ดาว เปอะ ปุย โฮะ ปุย ฮอน เลียก โตะ
ลัน เวือช ปาวน เปือน โฮ ปะ อา?” อ้อ เซ
ละ อี.

39 ปาวโล โลยฮ อี ละ อี, “มัฮ โทว. อี มัฮ โม ยิว ปุย เวียง ทารโซ, จังวัต คิลิเคีย. เวียง เกิด เตอะ เซ มัฮ โทว เวียง แตะเว โล. ปัว ปะ เกือฮ แตะ ลปุง ไม่ ปุย โฮวาน เอี,” อัส เซ ปาวโล.

40 ญีอม เอ็ง โปง ในพัน ตัน อี อัส ฮา, ปาวโล ชุง นิง โบง เซ, ยาก เตะ แตะ ละ ปุย โฮวาน เซ เกือฮ โฆย. ญีอม เอ็ง โฆย ไมจ ปุย โฮวาน เซ, ปาวโล อู ไม่ อี นิง ลปุง ฮีบรุ แตะ, อัส เอี,

ป อัส ป มวยญ ปาวโล

1 “โม เปะ ป มัฮ มะ เปือะ ไม่ **22** เอียกปู อู เตือง โอยจ เปอะ, อี ปัว โม เปะ ง่อต. ช รโงะ ละ ลาง ป ยู ป ฮมอง แตะ ละ เปอะ,” อัส เซ ละ อี ปาวโล เยอ.

2 ญีอม ฮมอง โม เซ ลปุง ฮีบรุ อี ละ แตะ, โฆย เอ็น ฮา ไพรม แตะ โม เซ. ปาวโล อัส แม เอี ละ อี, 3 “ออี มัฮ โม ยิว, เกิด นิง เวียง ทารโซ จังวัต คิลิเคีย. มัฮ โฮว ระ อะ นิง เวียง เอี. อี เอ็ง โฮลฮ เอียน เนอิม นิง อางาน กัมลีเอน ริด มะ โกลง เปือะ แตะ โครยญ เจือ. ไพรม อี อี เรียง เนอิม รพาวม ละ ช ที่ แตะ พะจาว ตอก ที่ โม เปะ อี ปเลี้ย เอี. 4 อี โทย โคมเฮง แตะ ปุย ที่ ลาลวง พะเยชู เอี ฮอยจ ละ ยุม อี. โฮมวต ดุช โตะ คอก เตือง ปรมะ ปรีปวน. 5 ฮัวนา ชตุ ไม่ โม ป มัฮ ฮมาชิก ซพา เตือง โอยจ

อี ยุง อี ชโตฮ มัฮ อี ป เนอิม ป อัส อี เอี. อี โฮลฮ นังซี ลปลอง แตะ เนอิม นิง โม เซ, โฮฮ รโปะ ละ โม เอียกปู แตะ ป มัฮ โม ยิว นิง เวียง คัมเมเชก. อี ลอด โฮว ไม่ นา เซ ละ ช โฮมวต แตะ ปุก ปุย นิง เฮลิจ. ตะ โรวก เอัญ ไม่ แตะ เวียง เยรูชาเลม ละ ช ญวต แตะ ตุด ละ.

6 “ญีอม เอ็ง โฮว เยอะ ชติ ไม่ เวียง คัมเมเชก, เมอะ ง่อน ชงะ เอ, ชอด ซเปี้ย เน เนอิม มะลอง เรียง. 7 ริด เอ็น อี. 7 อี ฆลี้ เอ็น เนอะ. ฮมอง เซียง อัส ปุย โอเอีฮ ละ แตะ ตอก เอี, ‘ชาวโล, ชาวโล, เมอยุ โคมเฮง เปอะ อี อี?’ อัส เซ เน.

8 “ออี โลยฮ ละ อี, ‘โอ พะโอัง กุม อี, ปะ มัฮ เปอะ ปุย?’ อัส เซ ละ.

“โลยฮ อี เน, ‘ออี มัฮ เยชู ปุย ย่าง นาสาเรต ป กัมลั้ง โคมเฮง เปอะ เซ,’ อัส เซ เน. 9 โม ป โฮว ไม่ เยอะ ยู โรฮ อี ซเปี้ย เซ บังเมอ โอ ฮมอง เซียง อัส ปุย โอเอีฮ ละ อี.

10 “ออี โฮมญ แม นิง อี, ‘โอ พะโอัง กุม อี, เมอ ป ไมจ อี ยุช ฮู?’ อัส เซ ละ.

“พะโอังจาว อัส อี เน, ‘โกฮ โฮว เลียก เวียง คัมเมเชก เกอ. ไก นา เซ ป ช รโงะ ละ เปอะ กัน ช เกือฮ พะจาว เปอะ ยุช คัม ปุก อี รพาวม แตะ โครยญ เจือ,’ อัส เซ เน. 11 ญีอม เซ อี ลอด โอ เกียช ยู โอเอีฮ ฆี รัง ซเปี้ย เซ. โม ป โฮว ไม่ เยอะ โดวก โรวก เตะ อี ฆี อี ดาว อี ฮอยจ นิง เวียง เซ.

12 “นา เซ ไก ปุย ตี, มัซ ป ที เนอิม พะจาว ไม่ ยุส อี ตัม โกตไม ยุส พะจาว โครยญ เจือ. มอยส อี มัซ อะนาเนีย. โม ยิว อาวต นา เซ ไก โตว ป โอ อาวต โอ ลี ปุย เซ เยอ. 13 ป มัซ อะนาเนีย เซ เอ็ญญู เคะ อี, ฮอยจ โบ เยอะ. อัส เฮ็, ‘เอ็ญญู ชาวโล, ยุ แปฮ โอเอ็ฮ ฮี,’ อัส เซ เน. ญ็อม เซ เยอ ตอก แม เอ็น ไพรม ตะ ไร่ เยอ. ฟวยจ เซ อี แก ปุย เซ.

14 “ปุย เซ อัส เฮ็ ละ อี, ‘พะจาว ที จัตเจือ ไพรม อะ เอ, เอ็จ เล็อก อัง ปะ นัง ช เก็ฮ ตะ ปะ ยุง รพาวม รโม้ยส ตะ ไม่ เก็ฮ เปอะ ยุ พะโอง ป ซึ ป ไช เซ, ไม่ โฮลฮ เปอะ ฮมอง ลละเอะ ลปุง อี. 15 ช โฮลฮ เปอะ แปน ชกิ พิณัน ยุส อี ละ ปุย เต็อง โอยจ อี, ละ ช รโองะ เปอะ ป ยุ ป ฮมอง ตะ ละ อี. 16 ปเล็ย เฮ็ เมอ ป มอง ลั้ง เปอะ? โกฮ, ไร่ แปฮ บัปติขมา เยอ, กอก บัว เรอิม เปอะ เคอิม ช รไชจ มัป ยุส เปอะ,’ อัส เซ เน อะนาเนีย เยอ.

17 “กั๋ง เคะ เอ, อี เอ็ญญู แม เวียง เยรูซาเลม. ลโล ไววอน เนอะ โตะ วิฮัน เนอ, อี โฮลฮ ยุ บลอง พะโองจาว. 18 อัส เฮ็ เน, ‘ไมจ เปอะ ชใจ โอก ฮา เยรูซาเลม นัง โอ ปุย เวียง เฮ็ ปุน ไอฮ ลปุง รโองะ เปอะ ญ็อม รโองะ เปอะ ลิลวง อี ละ อี,’ อัส เซ เน.

19 “ออี อัส เฮ็ ละ, ‘โอ พะโองจาว, โม เซ เอ็จ ยุง อี กอ เล็ยก อี โตะ โองชุต โฮวาน โดฮ ไม่ โฮมวต เตอะ เฟ็ยต โม

ป ที ปะ อา. 20 ญ็อม ยุส ปุย ยุม ไม่ ชทฟาโน ป ครอฮ ลิลวง เปอะ โฮ, อี อาวต โรฮ ไม่ นา เซ. พาวม ตี โรฮ ไม่ โม เซ ไม่ มอง ตะ แลน เคร็ฮ เซอ็ก ยุส โม ป ยุส ยุม ไม่ อี เซ,’ อัส เซ ละ.

21 “พะโองจาว อัส แม อี เน, ‘โฮว เม็ฮ, อี ช เก็ฮ ปะ โฮว เคะ ปุย ดั่ง เมือง ก ชใจ อี,’ อัส เซ. ”

22 โม ปุย โฮวาน เซ งอต ป อัส ปาวโล เค็ยง เซ โน่ง. ฟวยจ เซ อัส อี เร็ยง, “ไมจ ยุส แปฮ ไม่ ปุย เฮ็ เยอ. ญ็อะ คาว โตว ละ โอม ตะ,” อัส เซ ละ ปุ ตะ.

23 รโอง เร็ยง ชพรอด เคร็ฮ เซอ็ก ตะ. กาวป เจอะ รกั ไม่ อี. 24 ในพัน ตัน ดวน ปุย ดาว ปาวโล เล็ยก นา ก อาวต โม ตัน ซ่า อี. ดวน ปุย เค ปาวโล, เฟ็ยต อี นัง ช โตชาน อี ลิลวง รโอง ปุย ละ อี เซ. 25 ญ็อม เอ็จ รเบ็ยก ปุย ปาวโล นัง โมะ ฮัก เกอ, ปาวโล โฮมญู อี นัง ในลอยะ ตัน ป อาวต นา เซ, “ลิลวง เฟ็ยต เปอะ โม โรม ตี ปุย กา ตัตชิน ปุย อี, อัม ปุก อี โกตไม?” อัส เซ ละ อี.

26 ในลอยะ เซ, ญ็อม เอ็จ ฮมอง อี โล เซ เยอ, โฮว รโองะ อี ละ ในพัน, “ปุย เฮ็ มัซ โม โรม, เมอ ตะ เปอะ ยุส ละ อี?” อัส เซ.

27 ในพัน เซ เอ็ญญู โฮมญู ปาวโล, “ปะ อัม มัซ เนอิม เปอะ โม โรม? รโองะ เน,” อัส เซ ละ อี.

ปาวโล โลยฮ อี, “มัซ ฮะ,” อัส เซ.

28 ในพัน อัส แมเฮี, “อวี กา โฮลช แตะ
แปน โม โรม ดอก เฮี โอยจ มวี ยุช สุ
โฮวาน,” อัส เซ.

ปาวโล โลยช อี, “อวี มัส ปุย ตีน เกิด
เนอิม นิง โม โรม,” อัส เซ.

29 เญ่อม เซ เยอ โม ป ตะ ไตชวาน เซ
เคระะ เอิน อี. ในพัน เญ่อม เอ็จ ยุง อี มัส
อี โม โรม, ฮลัด เต็จ ฆวี อี นิง ดวาน แตะ
ปุย โฮว รเบ็ยจ ปาวโล ดอก เซ. 30 ปวยช
พริ เซ แม, ในพัน ฆวต ยุง ที โลลวง นอป
โม ยิว อี พิต. กัส โมะะ รเบ็ยจ อี. ฟวยจ
เซ ดวาน โม ชตุ ระ เอ็ญู รโจะ ดิ ไม โม
ชมาชิก ซพา เต็อง โอยจ อี. ดาว ปาวโล
เล็ช อาวต อัก อวาน อี.

ป อัส ปาวโล ละ โม ป รเต็ช รตุม

23 1 เญ่อม เซ ปาวโล แก โม ป มัส
ชมาชิก ซพา เซ, อัส เฮี ละ อี, “โม
เปะ ป มัส เอ็ยจปุ อู, อวี เอ็จ ยุง โตะ
รพาวม แตะ โอ แตะ ยุช ป พิต ละ พะจาว
เนอิม ไพรม อี ฮอยจ ละ ปเล็ช เฮี,” อัส เซ.

2 เญ่อม เซ อะนานิย ป มัส ชตุ ระ อา
ดวาน ป อาวต โบ อี เต็ช มวยญู ปาวโล
ฆวี อี. 3 ปาวโล อัส เฮี ละ อี, “พะจาว ซ
เต็ช โรช ปะ นิง มัส เปอะ ปุย โล โกะ
โล เอ็ยง. ปะ เค็ยต เปอะ งาวม รเต็ช อวี
ดัม โกตไม. เม็ชต แลน โกะ เปอะ ยุช
เปอะ ป พิต โกตไม นิง ดวาน เปอะ ปุย
เต็ช อวี,” อัส เซ ละ อี.

4 โม ป อาวต โบ อี นา เซ อัส เฮี ละ
ปาวโล, “ปะ โรวต โน่ง เปอะ เพ็ยจ แสม
ชตุ ระ ยุช พะจาว เมอ?” อัส เซ ละ อี.

5 ปาวโล โลยช อี, “เอ็ยจปุ, ดัส มัส ดอก
เซ อวี พิต เนอิม เมอะ, นิง โอ แตะ ยุง มัส
อี ชตุ ระ, นิง เอ็จ ไก ป ไชช ปุย อัง นิง
พะทัม ดอก เฮี, ‘ปุ/ พามัต ป/ ตัดเต็ยง เม็อง
เปอะ,’ อัส เซ พะทัม เมอ.”

6 เญ่อม เอ็จ ยู ปาวโล มัส โม เซ โม
ชาดูไก ง่อน, โม ฟารีไซ ง่อน, อัส อี ละ
โม เซ ดอก เฮี เร็ยง, “เอ็ยจปุ อวี มัส โรช
โม ฟารีไซ. โม มะเป็อะ เกอะ มัส โรช
ฟารีไซ. อวี ซโฮว รพาวม ไม พะจาว นิง
ซ เก็ช อี โม ป ยุม โกะช โอม แม เนอิม
ลัก ยุม แตะ. มัส ฆวี เซ ป ฟอง ปุย อวี ฆวี
อี,” อัส เซ. 7 เญ่อม เอ็จ ฟวยจ อัส อี ดอก
เซ เยอ, โม ฟารีไซ ไม โม ชาดูไก เก ปุ
แตะ ฆวี อี. โม ป ไพรม เซ แตก แปน
ลอา มู. 8 โม ชาดูไก ตีน มัส ป อัส ป ยุม
โอ เก็ช โกะช โอม. เตปด่า ไม ลปุ ปุย อัส
โรช อี โอ ไก. โม ฟารีไซ ปังเมอ อัส อี
ไก ตี.

9 เก เนอิม เก แนม ปุ แตะ ฆวี อี เนอิม
ไอช พาวม แตะ. โม คู เพ็จ พะทัม ใน
โม ฟารีไซ โกะช ชุง ง่อน, อัส เฮี เร็ยง,
“อะะ ยู โดว กระ พิต ปุย เฮี ดิ เจ็ช เนอิม.
เม็ช เต็อง อี ไก ป โอ ปุย ยู นิง ัง แตะ
ยุง, ไม เตปด่า ยุง, ป อัส โอเอ็ช ละ อี,”
อัส เซ ละ โม ชาดูไก. 10 เก ลัมเล็ช ปุ
แตะ. เต็ชต เนอิม ไอช พาวม แตะ. ในพัน

สลัด ปุย เตื่อ รเยียง นิง ปาวโล ฮอยจ ละ
ขรอยจ เนะ ชอ้ง อี. ดวน โม ตฮัน เล็ช ลู
คฺย ปาวโล โอก ฮา ลลึง โม เซ, ดาว อี
โฮว เล็ยก นา ก อาวต โม ตฮัน ฆี อี.

11 ปวายฮ พริ เซ ตี ซาวม แม พะโองจาว
ฮอยจ ชุง โบ ปาวโล. อ้อ เฮี ละ อี, “ปุ
สลัด นิง โอเอ็ฮ อี. ปะ เอ็จ แปน เปอะ ชกิ
พ็ญัน ไลลวง อี นิง เวียง เยรฺชฺชาเลม ตอก
ออส, ไมจ โรฮ เปอะ แปน ชกิ พ็ญัน นิง
เวียง โรม ตอก เซ โรฮ,” อ้อ เซ.

โม ยิว ตะ ยุช ยุม ไม ปาวโล

12 ญ็อม เอ็จ ปวายฮ พริ อี, โม ยิว
ชัญญา อีจ อี ไม ปุ้ แตะ โอ แตะ ช โชม
ช ญฺ โอเอ็ฮ กา เข็ียง ยุม แตะ ยุช ปาวโล
เยอ. 13 ป ชัญญา อีจ โอเอ็ฮ ตอก เซ
ไก ไม ปุ้ แตะ รปาวน โฮฮ ปุย. 14 โม
เซ โฮว เคะ โม ชตุ ระ ไม โม ป กวต,
อ้อ เฮี, “อะ เอ็จ ชัญญา อีจ ไม ปุ้ แตะ
ชโตฮ โอ แตะ ช. โชม กา เข็ียง ยุม แตะ
ยุช ปาวโล. 15 ปเล็ย เฮี โม เปะ ไม โม
ชมาชิก ชพา, ไมจ เปอะ รโปะ ตี มวยญ
แตะ ละ ในพัน, เก็ฮ ดาว ปาวโล เล็ช
ฮอยจ นิง ชพา ละ ช ง่อต แตะ ไลลวง อี
ชโตฮ ฮา ไพรม แตะ, ไมจ เปอะ เค็ยต อ้อ
ละ อี ตอก เซ. อะ ช เพ็รียง ตี แตะ ละ
ช ยุช แตะ ยุม ไม ปาวโล กา ฮอยจ อี นา
เฮี,” อ้อ เซ.

ปรเมะ นุม รโองะ ไลลวง ละ ในพัน ตฮัน

16 ญ็อม เซ กวน รเมะ รันน ปาวโล
ลอก ฮมอง ไลลวง ป ตะ โม เซ ยุช ละ อี.
เล็ยก ฆี อี นา ก อาวต ตฮัน, รโองะ อี ละ
ปาวโล.

17 ฟวยจ เซ ปาวโล กอก ในลอยะ ตฮัน
เอ็ญุ เคะ แตะ ตี ปุย, อ้อ เฮี ละ อี, “ปัว ปะ
ดาว กวนคฺ เฮี เอ็ญุ เคะ ในพัน นิง ไก ป
ช อ้อ อี ละ อี,” อ้อ เซ. 18 ในลอยะ เซ
โฮว ดาว เนอิม ปุย เซ ฮอยจ เคะ ในพัน.

อ้อ เฮี, “ปาวโล ป คัง ปุย เซ กอก อี
เอ็ญุ เคะ แตะ. ปัว อี ดาว ปรเมะ นุม เฮี
เอ็ญุ เคะ ปะ, นิง ไก ป ช อ้อ อี ละ เปอะ,”
อ้อ เซ ละ อี.

19 ในพัน โตวก โรวก ตะ กวน โชะ
ปาวโล เซ โฮว ไชมญฺ ฮี นา ก ไชลป อี.
อ้อ เฮี, “ปะ เมอ ช รโองะ เปอะ ละ อี
อ้อ?” อ้อ เซ ละ อี.

20 ปรเมะ นุม เซ โลยฮ อี ละ อี, “โม ยิว
เอ็จ โตกโลง ละ ช ปัว แตะ ปะ โฮว ดาว
ปาวโล เล็ช ฮอยจ นา ก ไพรม โม ชพา
ชง่าวป. เค็ยต ตะ ไชมญฺ ไลลวง อี ชโตฮ
ฮา ไพรม แตะ. 21 ปุ้ เนอ็ง ละ อี. เอ็จ
ไก ปรเมะ รปาวน โฮฮ ปุย ป ชัญญา อีจ
โอ แตะ ช โชม ช ญฺ โอเอ็ฮ กา โฮลฮ

แตะ ยุษ ยุม ไม่ ปาวโล เยอ. ปเสี้ย เฮ้ โม
เซ เอ็จ เพ็รียง ตี แตะ ละ ช ยุษ แตะ ยุม
ไม่ อี. มัซ มอง ลั้ง อี รชอม ปะ โน่ง,” อ้อ
เซ ละ อี.

22 ญ็อม เซ ในพัน เกือช ปรมะ นุม เซ
เอ็ญ, อ้อ อั้ง เฮ้ ละ อี, “ปุ รโฮงะ ละ ปุย
ตี ปุย เนอิม รโฮงะ เปอะ โล เฮ้ ละ อี อี,”
อ้อ เซ ละ อี.

23 ฟวยจ เซ ในพัน กอก แม ในลอยะ
เอ็ญ เคะ แตะ ลอา ปุย, อ้อ เฮ้, “ไมจ เปอะ
ควน ตัน เกือช เพ็รียง ตี แตะ โฮว ลอา
รอย ปุย, ไม่ ตัน บุก บรอง อาลแหลลช
ปุย. เกือช โรช โฮว ไม่ โม ตัน ไปญ
เพ็ลยล ลอา รอย ปุย. เกือช โอก โฮว เนช
เมื่อ โคะ ชวาม ละ ช โฮว แตะ นิง เวียง
ชีชาเรยา. 24 ไมจ โรช เปอะ ชวาม บรอง
ละ ช เกือช แตะ ปาวโล บุก ปุ โฮว. ตา
เกือช โฮว ไมจ ๆ ฮอยจ เคะ เฟลิก ป มัซ
จาวเมือง,” อ้อ เซ ละ อี.

25 ญ็อม เซ ในพัน งวาม ไชช นั้งชี ละ
ช รโปะ แตะ ละ เฟลิก ตอก เฮ้, 26 “นั้งชี
รโปะ คลาวดีโอ ลุเซ็ย ละ เฟลิก ป มัซ
จาวเมือง ป นั้งชี เยอะ. โม เปอะ กอ?
27 ปุย ตา โม ตัน เฮ้ ฮอยจ เคะ เปอะ
มัซ ปุย โฮมวต โม ยิว. ริ ยุษ ยุม ไม่ อี.
ออี ฮมอง มัซ อี โม โรม. โฮว ตุย เยอะ
หมี่ อี ไม่ ตัน ยุษ แตะ เกือช โปน ฮา ป
ตะ โม เซ ยุษ ละ อี. 28 อี เล็ช ตา
ละ ชพา ยุษ โม ยิว หมี่ อี, นิง ขวต ยุง

แตะ โล นอป ปุย อี พิต. 29 เมื่อต ฮมอง
ไลลวง อี, ฮมอง โคว โคะ พิต อี ปอ ยุษ
ปุย ยุม ไม่ อี. พิต อี ปอ คัง อี ปุ โรช
โก. มัซ ฟอง ปุย อี นิง ไลลวง ริต โกลง
ยุษ โกะ อี โอช. 30 ญ็อม เอ็จ ฮมอง อี
ไลลวง ตะ โม ยิว บระ ยุษ ยุม ไม่ ปุย เฮ้,
ออี แกต ตี แตะ ไมจ เกือช ฮอยจ เคะ ปะ
หมี่ อี. ออี ควน โม ป นอป อี พิต เซ โฮว
อ้อ โอช รชอม ฟอง แตะ ชองนา ปะ หมี่
ออี,” อ้อ เซ คลาวดีโอ ลุเซ็ย นิง นั้งชี ไชช
แตะ เซ.

โม ตัน ดาว ปาวโล โฮว

31 โม ตัน เซ ยุษ เนอิม อี ตัม
ควน ในพัน เซ แตะ ยุษ. ชวาม เซ
โรวก ปาวโล ฮอยจ เค็ยง ยวง อันทิพัตรี.
32 ปวยช พริ เซ โม ตัน ป โฮว นิง ชวง
แตะ เกือช โม ตัน บุก บรอง ลอด ตา
ปาวโล. โม โกะ อี เอ็ญ นิง ไคะ อาวต
แตะ. 33 โม ป ตา ปาวโล เซ ฮอยจ เวียง
ชีชาเรยา เซ. มอป ปาวโล ไม่ นั้งชี โรวก
แตะ เซ ละ จาวเมือง. 34 ญ็อม เอ็จ
ฟวยจ ลาว จาวเมือง นั้งชี เซ เยอ, โฮมญ
เนอิม จังวัต ฮอยจ ปาวโล. ญ็อม เอ็จ
ฮมอง อี ฮอยจ อี เนอิม นิง จังวัต คิลิเค็ย,
35 อ้อ เฮ้, “ญ็อม เอ็จ เขรฮิม ฮอยจ ป
นอป ปะ พิต เต็อง โอยจ อี, ออี ช ง่อต ละ
เปอะ ละ ช ตัดชิน แตะ,” อ้อ เซ. ฟวยจ
เซ ควน ปุย แลน แก ปาวโล นิง ญ็อมะ ยุษ
เฮโรต.

โม ยิว ฟอง ปาวโล ละ จาวเมือง เฟลิก

24 ¹เมื่อม เอ็จ ไก อี พอน ชงะ เอ,
อะนาเนีย ป มัซ ชตุ ระ อา เลือ
ฮอยจ นิง เวียง ซี่ชาเรยา. โฮว ดิ ไม
ป กวด ป เอียง งอน ไม ทใน มวยญ ดิ
ปุย. มอยฮ ปุย เซ มัซ เททูล. โม เซ
ฮอยจ ฟอง ปาวโล ละ จาวเมือง เซ โฮวาน
เจือ. ²เมื่อม เอ็จ กอก ปุย ปาวโล ฮอยจ
เจอ, เททูล เซ โกฮ ฟอง อี แปน ไล
แตะ. อัส เอี, “จาวเมือง เฟลิก ป ตัก นิง
ระ แตะ. บันเมือง เอะ เอี เอ็จ เล็ญ อาวต
ไม ชนุก ชุก บัน แตะ เบือ ป ตัก ป เตียง
ปะ. โอเอ็ฮ โอ ไมจ เอ็จ เมาะ เปอะ แปน
ป ไมจ โฮวาน เจือ. ³เอะ ยุง เงอะ ยุช
เปอะ โอเอ็ฮ เอี เนิ โครยญ เจือ โครยญ
โดฮ โฮ. เอะ ญันตี ไม เปอะ โครยญ จัต
โครยญ เจือ. ⁴ตอก ออฮ ตอก เอ็ฮ ญุก,
เอะ ขวต อัส โดว โรฮ โฮวาน มวยญ ละ ช
ชุกชัก แตะ กัน ยุช เปอะ. ปัว เปิง กุนมุ่น
เปอะ. ช อัส ละ เปอะ ดิ ลอา มวยญ โน่ง.

⁵“เอะ เอ ยุ มัซ ปุย เอี ปุย ชุกชัก ยุช
บันเมือง โฮวาน โดฮ. มัซ ป เกือฮ โม ยิว
ชุกชัก ญญะ เล็ป เตะ โครยญ โดฮ. มัซ
ไกยูกอ โม นาชาเรต ป โอ ญอม ยุช
ดัม ริด มะ โกลง เปืออะ แตะ. ⁶ริ โรฮ
ยุช ป ตวยฮ ละ วิฮัน ยุช เอะ โรฮ. เอะ
เอ โฮมวต เตอะ ฆ่า อี. (เอะ ไก โรฮ
รพาวม ขวต รเต็ฮ อี ดัม โกตไม ยุช แตะ.

⁷ลูเซ็ย ป มัซ ในพัน เนอ, ปังเมอ ฮอยจ
ลู คุย อี ฮา เอะ. ⁸ควาน โม ป นอป
ปาวโล พิต ฮอยจ เคะ ปะ.) ดัส เปอะ
โฮมญู ที่ นิง โกะ อี โอฮ โฮ, ดิน ช ยุง
เปอะ โครยญ เจือ ไลลวง ฟอง เอะ อี เซ,”
อัส เซ ละ เฟลิก ทใน มวยญ เซ. ⁹โม
ยิว ป ฮอยจ ไม อี เซ ชนัป ชนุน โรฮ ป
อัส เททูล เซ. อัส โรฮ อี มัซ ป เนอิม
โครยญ เจือ.

ปาวโล กัซ ดิ แตะ

¹⁰เมื่อม เซ จาวเมือง ลฆุช ไกยูกอ แตะ
ละ ช เกือฮ แตะ ปาวโล อัส โอเอ็ฮ.
ปาวโล อัส อี ละ อี ตอก เอี, “อ่า เอ็จ
ยุง เงอะ เล็ญ แปน เปอะ ป รเต็ฮ โอเอ็ฮ
นิง เมือง เอี. มัซ เซ ป รโฮงะ ไลลวง
โกะ แตะ ละ เปอะ ไม รพาวม ไมจ มวน
แตะ ฆ่า อี. ¹¹เค็ยง ฮาวก อ่า นิง เวียง
เยรูซาเลม ละ ช ไววอน แตะ ละ พะจาว
โฮฮ โดว ฮา กาว โรฮ ลอา ชงะ. ดัส
เปอะ ไตชวาน ดิน ช ยุง เปอะ โอฮ ไลลวง
เอี. ¹²อ่า ไก โดว เมื่อม เก ปุย ไม
เกือฮ ฮะ โม ลัปชด่อน ชุกชัก เกอ, ปัง มัซ
นิง วิฮัน ญุก, นิง โฮงชุต ญุก, นิง กใน
เวียง เซ ญุก. ไก โดว ดิ ตี เนอิม ป ยุ
ยุช อ่า อี ตอก เซ. ¹³ไลลวง ฟอง โม
เซ อ่า ปเล็ย เอี, มัซ ไลลวง ป โอ ไก
ลักกัน. ¹⁴ไลลวง ฟอง อี อ่า เซ มัซ เอี
โน่ง ป เนอิม นิง อี. อ่า ที่ พะจาว ป ที่
จัตเจือ ไพรม แตะ, ปังเมอ ที่ เยอะ ดัม

ไลลวง พะเยชู นิง อี. มัธ เซ ป อัส อี อี
 โอ ที ตัม ริค มะ โกลง เปือะ แตะ นิง อี.
 โอเอือช ไซช โอ โมเซ อัง นิง โกคไม ยุช
 แตะ ไม ป ไซช โม ป ซิป ลปุง พะจาว
 นิง พะทัม, อี เจือ เยอะ โครยญู เจือ.
 15 อี ซโอว รพาวม ไม พะจาว ดอก ซโอว
 รพาวม โม ป ฟอง แตะ เฮี ไรช. ไล ซโอว
 รพาวม เมอะ เซ มัธ ไลลวง ซ โกอช โอม
 แม ปุย เนือม ลัก ยุม แตะ เคือง ปุย ซี ปุย
 ไซ ไม ปุย หมอก ปุย เบร. 16 มัธ ซี เซ ป
 ริ แนช อี เกือช ตี แตะ อาวต ไม รพาวม
 โอ รโจช โอช ตี แตะ ซองนา พะจาว ไม
 ปุย ซี อี.

17 “อี ฮอยจ เนือม เมอะ นิง เวียง
 เยรูชาเลม นิง เลือญู โอ แตะ เญืออะ ฮอยจ.
 ไรวก ไรช มี่ ป ไรปะ ปุย ละ ปุย เมือง
 โกะ แตะ. ฮอยจ ทไว โอเอือช ละ พะจาว
 ยุช แตะ ไม อี. 18 เญือม เอือจ ฟวยจ เกือช
 อี ตี แตะ ซงะ ตัม ปซี ปชา เยอ, ไรคช
 ปุย ยุ ทไว เยอะ โอเอือช โตะ วิฮัน. อี
 อาวต ไทว ไม ปุย โฮวาน. ไก ไทว ดอก
 ซุกซัก เกอะ ปุย. เญือม เซ เยอ ไก โม ยิว
 ฮอยจ เนือม นิง จังวัต อาเชือย นิง ง่อน ป
 ไรคช ยุ อี อี. 19 โม เซ ดัช ไก ดอก ซ
 ฟอง อี โฮ, คาว ละ ฮอยจ ฟอง อี โอช
 ซองนา ปะ. 20 ไท เซ อี เกือช โม เฮี
 ไรฮองะ ดอก อัส อี ตี แตะ ยุ พิต โฉวะ ยุช
 อี เญือม อาวต เตอะ ลักกา โม ซมาชิก
 ซพา โฮ. 21 เญือม เซ มัธ ดอก เฮี ตี เจือ
 ป อัส อะ ซไรช โฮ, ‘ซงะ เนอะ เฮี อี

โฮลช ปุย ฟอง เอะอะ ซองนา โม เปะ, ซี
 เจือ แตะ ซ โกอช โอม แม ปุย เนือม ลัก ยุม
 แตะ.’ มัธ เซ ตี เจือ โน่ง ป แกต เตอะ พิต
 นิง อี ละ โมเซ,” อัส เซ ปาวโล.

22 เฟลิก โทลาว เอิน อี กัน ตัดชิน แตะ
 เซ นิง เอือจ ยุง บุย อี ไลลวง ดอก ที ปุย
 พะเยชู เซ. อัส เฮี, “เญือม เอือจ เลือช ลูเชือย
 ป มัธ ในพัน เซ ฮอยจ นา เฮี, อี ซ ง่อต
 เตอะ ไลลวง เปอะ เกือช ฟวยจ,” อัส เซ.
 23 เฟลิก ดวน ในลอยะ คฮัน ควป แลน
 ปาวโล. เกือช อี อาวต ซไป เญือยะ ไม
 เกือช ปุโฮมว อี ฮอยจ เคะ อี ละ ซ ไรวก อี
 ป ตุก อี นิง ละ อี ง่อน.

เฟลิก ขวต ง่อต แม ไลลวง พะจาว

24 ฟวยจ เซ แม พอน แลช ซงะ เอ,
 เฟลิก ฮอยจ ตี ไม ปุย เญืออะ แตะ, มอยช
 อี มัธ คะรูชีลา. มัธ โม ยิว. เฟลิก ดวน
 ปุย โฮว กอก ปาวโล เอือญู เคะ แตะ ละ ซ
 ง่อต แตะ ป อัส ป มวยญู อี นิง ไลลวง
 ดอก เจือ ปุย พะเยชู คริต. 25 เญือม อัส
 ปาวโล ไลลวง รพาวม ซงะ ซงอม, ไม
 ดอก ไมจ ปุย เกือช ตี แตะ ปุน เตียง โอช
 รพาวม แตะ, ไม กัน ไรเดือช ยุช พะจาว ป ซ
 ฮอยจ เขือยง เฮี ละ อี, เฟลิก ไทวช ซรึง
 ซลัด เติจ ซี อี. อัส เฮี, “ปเลือช เฮี เอือญู
 เมือช. เขือยง เฮี เญือม เอือจ เครี คอม อี อี ซ
 กอก แม ปะ เอือญู เคะ แตะ,” อัส เซ ละ อี.
 26 เฟลิก ไรไมจ ปาวโล ซ บระ จุต มี่ ละ

แต่. ไตป ดวน ปุย กอก ปาวโล ละ แต่
 ฆี อี นิง ฆวต อุ ตี แต่ ไม.

27 เฟลิก ฆวต อี รพวาม โม ยิว
 ฅ็เยะๆ. ค้ง อึง ปาวโล ฆี อี. ฟวยจ เซ
 ลอา เนอิม โพระคีโอ เฟชโท ฮอยจ ยุส กัน
 แตน เฟลิก. ฅ็อม เซ ปาวโล อาวต ล้ง
 นา ก ค้ง ปุย แต่.

ปาวโล ฆวต เกือฮ กซัด ซีซา รเตือ โอเอือ ละ แต่

1 เฟชโท เดอิม เลียก นิง กัน ยุส
25 แต่ ลอวย ชงะ โน่ง. ฮาก
 เนอิม เวียง ซีซาเรยา ฮอยจ นิง เวียง
 เยรูซาเลม. 2 โม ชตุ ระ ไม ป ระ ป คาว
 ลลึง โม ยิว นา เซ รโจฮ ปาวโล ละ อี.
 ปัว อี พวาม ตี ไม แต่. 3 ปัว อี เกือฮ
 ปาวโล ฮาก นิง เวียง เยรูซาเลม. ฅ็นได้
 โม โกะ อี ตะ ยุส ยุม ไม อี นิง กระ.
 4 เฟชโท อ้อ อี ตอก เอี, “ปาวโล ค้ง ล้ง
 ปุย นิง เวียง ซีซาเรยา. ลอา ลอวย ชงะ
 อี ช เลือ โรฮ นา เซ โรฮ. 5 ด้อ ปาวโล
 ไก พิต ไก โฉวะ ตอก ออฮ ตอก เอือ ฅ็ก,
 เกือฮ โม ป กวต ป เฮียง ยุส เปอะ เลือ ตี
 ไม อี ละ ช ฟอง แต่ ต้ม ไล แต่ เมือ,”
 อ้อ เซ.

6 ฅ็อม เอือ อาวต อี นา เซ พอน แลฮ
 กาว ชงะ เอ, เฟชโท เลือ ฮอยจ นิง เวียง
 ซีซาเรยา. ปวยฮ พริ เซ งวาม นิง ก
 งวาม ปุย รเตือ โอเอือ. ดวน ปุย ดาว

ปาวโล เอือ ฅะ แต่. 7 ฅ็อม เอือ ฮอยจ
 ปาวโล เออ, โม ยิว ป เลือ เนอิม นิง เวียง
 เยรูซาเลม ชง แวด อี. นอปล อี พิต เนอิม
 พิต แนม โฮวน เจือ, บังเมอ โอ ไก ลักทัน
 เฟือฮ ป อ้อ อี เซ.

8 ปาวโล ก้อ ตี แต่ ตอก เอี, “ออี ยุส
 ไตว ป พิต โกตไม ยุส โม ยิว. ละ กซัด
 ซีซา ปุ โรฮ พิต. ไก ไตว ฅ็อม ยุส ป
 ตวยฮ ละ วิฮัน เซ,” อ้อ เซ.

9 เฟชโท ฆวต อี รพวาม โม ยิว
 ฅ็เยะๆ. โฮมญู ปาวโล ฆี อี, “ปะ อัม
 ฅ็อม เปอะ ฮาก นิง เวียง เยรูซาเลม? อัม
 ฅ็อม เปอะ เกือฮ อี รเตือ โอเอือ เอี ละ
 แต่ นา เซ?” อ้อ เซ.

10 ปาวโล โลยฮ อี ละ อี, “ฅ็อม ไตว.
 อี เอือ ชง นา ก รเตือ ปุย โอเอือ ต้ม ไล
 ยุส กซัด ซีซา. เอือ ปุก ละ รเตือ ปุย เยอะ
 นา เอี. ปะ เอือ ยง เนอิม เปอะ โอ อี ยุส
 ป พิต ละ โม ยิว. 11 ด้อ อี ยุส เนอิม ป
 พิต โฮ, บุน ออฮ บุน เอือ ฅ็ก, ตุด ฮอยจ
 ละ ยุม แต่ ฅ็ก, อี ปุน ยุม นิง. ตอ ไตว
 ฮา. ด้อ โอ เนอิม โฮ ตอก ฟอง ปุย เยอะ
 เซ, ไก ไตว ป ช ปุน มอปล อี ละ โม ยิว
 ตี ตี เนอิม. อี ปัว กซัด ซีซา รเตือ โอเอือ
 ละ แต่ เกือฮ แปน ป ฟวยจ,” อ้อ เซ.

12 ฅ็อม เอือ ฟวยจ อุ ตี เฟชโท ไม โม
 ป เรอิม แต่ เซ, อ้อ เอี ละ ปาวโล, “ปะ
 เอือ ปัว เปอะ กซัด ซีซา รเตือ โอเอือ ละ
 แต่. ช โฮลฮ เนอิม เปอะ โฮว ฅะ อี,”
 อ้อ เซ.

กษัต อะกริพา ฮอยจ

13 ฟวยจ เซ ญ็อม เอ็จ ไก อี โฮวาน ชงะ เอ, กษัต อะกริพา ไม เบอนิต (ป มัฮ รันน อี เซ) ฮอยจ เล็ม เคะ เฟชโท นิง เวียง ซีซาเรยา. 14 ญ็อม เอ็จ เล็ญ บุย อาวต อี นา เซ เยอ, เฟชโท รโงงะ ไลลวง ปาวโล ละ กษัต เซ. อัส เอ็, “เอ็จ ไก ตี ปุย ป คัง เฟลิก อัง เงอ. 15 ลโล อาวต อี นิง เวียง เยรูชาเลม เมอ, โม ชตุ ระ ไม ป กวต ป เฮียง ยุส โม ยิว เอ็ญ รโงงะ ไลลวง อี ละ อี, ไม ปัว อี อี ตัดชิน แปฮ เกือฮ แปน ปุย ไก ตุต.

16 “ออี โลยฮ ละ อี, ‘มัฮ โดว ปซี ปชา โม โรม โอเอ็ฮ ตอก เซ. ดัส ไก ป โฮลฮ ปุย ฟอง เงอ, ไมจ อี ไก เวลา กัส ตี แตะ ชองนา โม ป ฟอง แตะ เซ กา เข็ียง ตัดชิน ปุย แตะ,’ อี อัส เซ ละ. 17 ญ็อม เซ โม เซ ฮอยจ โรฮ เคะ อี นา เอ็. อี โทลาว โดว เคิ เนอ็ม อี ละ อี. ปวยฮ พริ เซ อี งาวม นา ก รเต็ฮ ปุย โอเอ็ฮ. ดวน ปุย ดาว ปุย อัส อี พิต เซ เอ็ญ เคะ แตะ. 18 โม ป ฟอง อี เซ ชุง โรฮ ลักกา เยอะ. กา เซ อี โคะ มัฮ มัฮ อี ป ระ โล ไลลวง ฟอง อี เซ. ญ็อม เอ็จ ฮมอง รโจฮ โม เซ อี ตอก โดว แกต เตอะ เฟือฮ. 19 มัฮ เก อี ปุ แตะ นิง ไลลวง ป ที อี ไม ไลลวง ป ยุม ตี ปุย. มอยฮ อี มัฮ เยช. ปาวโล ปังเมอ อัส อี โอม ลัง. 20 ญ็อม รังมะ ลัง รพาวม เมอะ นิง ตอก ช ทิม แตะ

ไลลวง เอ็, อี โฮมญ นิง ปาวโล ตอก เอ็, ‘อัม ญอม เปอะ โฮว นิง เวียง เยรูชาเลม? อัม ญอม เปอะ เกือฮ ปุย รเต็ฮ ไลลวง เอ็ ละ แตะ นา เซ?’ อัส เซ ละ. 21 ปาวโล ปังเมอ โอ ญอม โฮว. ปัว แม อาวต โตะ คอก ฮอยจ ละ โฮลฮ กษัต ซีซา รเต็ฮ อี ละ แตะ. อี ดวน ปุย แลน แก ฮอยจ ละ ช โฮลฮ แตะ เกือฮ ปุย ดาว ละ กษัต ซีซา ซี อี,” อัส เซ.

22 อะกริพา อัส เอ็ ละ เฟชโท, “ออี ขวต ง่อต โรฮ โอะ ป อัส ป มวยญ ปุย เซ เยอ”, อัส เซ ละ อี.

เฟชโท อัส เอ็ ละ อี, “ชง่าวป ช โฮลฮ เปอะ ง่อต ป อัส อี,” อัส เซ.

23 ปวยฮ พริ เซ อะกริพา ไม เบอนิต เซ ฮอยจ ไม คี ไม นั๊ก แตะ. โฮว เล็ยก นา ก โพรม ปุย. ฮอยจ ตี ไม โม ในพัน ตันน ไม ป ระ ป คาว นิง เวียง เซ. เฟชโท ดวน ปุย ดาว ปาวโล ฮอยจ นา เซ.

24 เฟชโท อัส เอ็, “กษัต อะกริพา ไม โม เปะ เต็อง โอยจ เปอะ ป อาวต ตี นา เอ็ ไม เออะ, โม เปะ เอ็จ ยุ เปอะ ปุย เอ็ เยอ. โม ยิว เต็อง เมือง อี ฟอง ปุย เอ็. รโจฮ อี ละ อี เนอ็ม ญ็อม อาวต เตอะ นิง เวียง เยรูชาเลม ฮอยจ ละ อาวต เตอะ นา เอ็. อัส อี ไม ฮาวก รพาวม แตะ ตอก เอ็, ‘ปุย เอ็ ญูอะ คาว โดว ละ โอม แตะ,’ อัส เซ เน. 25 อี ปังเมอ โอ ยุ กระ ยุส อี ป พิต ปอ ยุม อี. เค็ียง ปัว อี กษัต ระ รเต็ฮ ละ แตะ, อี โดกลอง เนอ็ม เกือฮ ปุย ดาว ละ

อี ฆ่า อี. ²⁶ อี ตะ ไชย รโปะ โลลวง
 พิต อี ละ กซัด ระ เซ, ปังเมอ โอ โฮลย
 โลลวง อี ซโตส. มัซ เซ ป ดาว ปุย เฮ
 ฮอยจ เคะ โม เปะ ฆ่า อี เตื่อง โอยจ เปอะ.
 ระ ลัก ฆวด เกือช แตะ ฮอยจ เคะ กซัด
 อะกริพา. ดัซ อะ เอ็จ ฟวยจ ทิม โลลวง
 อี, ติน ซ โอก โลลวง ซ ไชย อะะ รโปะ
 เซ. ²⁷ ดัซ ซ ดวน ปุย โฮว ดาว ป ดุด ไม่
 โอ แตะ ไชย โลลวง นอป ปุย อี พิต, ฮัง
 โอ ซ ไก ป มัซ, แกต เตอ แลน เนอ," อัส
 เซ.

ปาวโล กัซ ตี แตะ ละ กซัด อะกริพา

26 ¹ ญ็อม เซ อะกริพา อัส เฮ็ ละ
 ปาวโล, "ดัซ เปอะ ไก ป ฆวด อัส
 โฮ, อัส เมอ," อัส เซ ละ อี.

ฟวยจ เซ ปาวโล ยวก เตะ แตะ. รโห่ง
 โลลวง โกะ แตะ ละ ปุย. ² "โอ กซัด
 อะกริพา ป ตีก นิง ระ แตะ, ซงะ เนาะ เฮ็
 อี มวน เนอิม รพาวม นิง ซ โฮลย แตะ
 รโห่ง โลลวง โกะ แตะ ซองนา เปอะ,
 ละ ซ เกือช เปอะ ยุง โอ อี มัซ ป เนอิม
 ดอก ญวต โม ยิว พิต ละ อี เซ. ³ ระ
 มวน เน็ นิง ยุง ที่ ปะ โลลวง ปซี ปชา โม
 ยิว โครยญ เจือ, ฮอยจ ละ กัณ ฟู มวยญ
 เตือ โครวาน ยุง อี. มัซ เซ ป บัว อี ปะ
 ง่อต ละ แตะ ไม่ รพาวม ลัง แตะ ฆ่า อี.

⁴ "โม ยิว เอ็จ ยุง อี เตื่อง โอยจ แตะ
 โลลวง ยุง อี อี เนอิม ญ็อม แตะอะ เอาะ

ลั้ง. เนอิม ญ็อม อาวต แตะ เมือง โกะ
 แตะ ฮอยจ ละ อาวต เตอะ นิง เวียง
 เยรูซาเลม เอ็จ ยุง ตี อี. ⁵ โม เซ มัซ ญอม
 อี แปน พิญัน นิง โลลวง อี เฮ็ ปุน แปน
 อี. เอ็จ ยุง อี เนอิม ไพรม อี ลั้ง. ยุง
 มัซ อะ โม ฟารีไซ, ป มัซ โม ป เคง นิง
 ป ที แตะ ฮา ปุย โฮยญ นิง โลลวง ริด
 โกลง ไพรม ยุง อะ. ⁶ ปเล็ย เฮ็ อี ซุง
 นา เฮ็ ละ ซ เกือช แตะ ปุย รเตือ แตะ
 นิง โลลวง ซโฮว รพาวม แตะ ไม่ ลปุง
 ซันญา พะจาว อัง ละ จัตเจือ ไพรม แตะ.
⁷ อะ กาว โรฮ ลอา เจอ เยอ แค้น เนอิม
 แค้น แนม ละ ซ รชอย แตะ ละ พะจาว
 เตื่อง ซงะ รชาม, นิง อุนใจ แตะ ไม่ ซ
 โฮลย แตะ ป ซันญา พะจาว อัง เซ. โอ
 กซัด อะกริพา, ป ตีก นิง ระ แตะ, โม ยิว
 เอ็จ มัซ ฟอง อี อี นิง โลลวง ป ซโฮว
 รพาวม เมอะ ไม่ เซ. ⁸ โม เปะ เตื่อง
 โอยจ เปอะ, เมอยุ แกต เปอะ พะจาว โอ
 เกียช เกือช ป ยุม โทซ โอม แม เยอ?

⁹ "อี่ ไพรม อี คิต แนฮ ดอก ซ เกียช
 ดอกชู แตะ โลลวง พะเยชู ย่วง นาซาเรต
 ไม่ พามัต แตะ มอยฮ อี. ¹⁰ โอเอ็ฮ ดอก
 เซ อี เอ็จ ยุง ฮู นิง เวียง เยรูซาเลม.
 ญ็อม เอ็จ โปง โม ซตุ ระ รชอม แตะ เน็,
 อี โฮลย ดุช ปุย ใน พะจาว โตะ ดอก
 โฮวาน ปุย. ญ็อม คัตชิน ปุย อี เกือช ไก
 ดุด ปอ ยุม อี, อี พาวม ตี โรฮ ไม่ โม เซ.
¹¹ อี ไคป คัม โม เซ โตะ โฮงชุต ยุง โม
 ยิว โครยญ โคช, ไม่ ริ คันป เกือช โปวฮ

รพาวม เจือ และ พะเยช. อี โหว อี เยอะ
ละ ช โคมเฮง และ ฮอยจ หนึ่ง ย่าง ปุย ตั้ง
เมือง หนึ่ง เกละ ลัมเลื่อ เอ็น และ ยุ.

12 “ติ ชงะ อี อี โหว หนึ่ง กระจ เวียง
ดัมเมเชก ละ ช โคมเฮง และ ปุย โม เซ.
อี มัฮ โหว เยอะ เปื่อ รชอม ชตุ ระ.
13 โอ กซัต อะกริพา, ง่อต แลน เมอะ,
ญื่อม ง่อน ชงะ ลโล โหว เยอะ หนึ่ง กระจ
เซ, อี โฮลช ยุ รัง ชเป็ย ซอด เลือ เนอิม
มะลอง, เรียง เอ็น ฮา รมิญ ชงะ, รวิต
อี ไม่ ป โหว ไม่ เยอะ เซ. 14 อะ ฉลอี
เอิน ฆี ลัง เตะ เตื่อง มู และ. อี โฮลช
ฮมอง ลเลอะ ปุย อ้อ ฮี เน หนึ่ง ลปุง ฮีบุ,
'ชาวโล, ชาวโล, เมอยุ โคมเฮง เปอะ อี
อี? เอ็จ โชะ เนอิม ละ เปอะ ตอก อวาม
โมวก ป โชะ ญื่อม เตือ อี โคะเบ็จ ยุช กุม
และ โฮ,' อ้อ เซ เน.

15 “อี โฮมญู ญูอะ, ‘โอ พะโอัง กุม
อี, ปะ มัฮ เปอะ ปุย?’ อ้อ เซ ละ. โลยช
อี เน, ‘อี มัฮ เยช ป โคมเฮง เปอะ เซ.
16 โกช ชุง เมือ. อี เอ็จ มัฮ เปลือ ตี และ
ละ เปอะ หนึ่ง ช เกือช และ ปะ เปน ปุย
รชอย ละ และ. มัฮ โรช ช เกือช ปะ
รโฮงะ ป ยุ ป ฮมอง เปอะ เนอิม หนึ่ง อี
ละ ปุย, เนอิม ชงะ เนอะ ฮี ฮอยจ ละ ป
ช เปลือ แม ละ เปอะ เข็ยง ฮี. 17 อี ช
เกือช ปะ โหว เคะ โม ยิว ไม่ ปุย ตั้ง เมือง.
ปัง ช ยุช โม เซ ป โชะ ละ เปอะ, อี ช
เกือช ปะ โก ตอก โปน. 18 ช เกือช ปะ
ไปฮ ัง อี เกือช ชเป็ย, หนึ่ง ช เกือช เปอะ

โม เซ ลเตือช ฮา ก เพ็ยก เอ็ญู เคะ ชเป็ย,
ไม่ เกือช เปอะ โม เซ ลเตือช ฮา อัมนัด
พี ชาตัน เอ็ญู เคะ พะจาว. โม เซ ด้อ โก
รพาวม เจือ หนึ่ง อี, พะจาว ช โฮลช ยวก
มัป ก้อ ตุด ยุช อี, ไม่ ช โฮลช อี เปน
มุ ตี ไม่ ปุย เลือก พะจาว อี, ‘อ้อ เซ เน
พะโอังจาว เยอ.

19 “โอ กซัต อะกริพา, เค็ยง มัฮ อี ตอก
เซ, อี ยุช เนอิม เมอะ ดัม โลลวง ป ยุ ป
ฮมอง และ เนอิม หนึ่ง มะลอง เซ. 20 อี
ครอย โลลวง พะจาว ละ ปุย เนอิม หนึ่ง
เวียง ดัมเมเชก ฮอยจ ละ เวียง เยรูชาเลม
ไม่ ไคว จังวัต ยูได้, ฮอยจ ละ ปุย ตั้ง
เมือง โรช. มัฮ เกือช ปุย ฉะอะ รพาวม
ไพรม และ โฮล รพาวม โคระ และ, ไม่
เอ็ญู อี เคะ พะจาว, ไม่ เปลือ อี รพาวม
โคระ และ หนึ่ง กัน ยุช และ. 21 มัฮ เซ ป
โฮมวต โม ยิว อี ฆี อี โตะ วิฮัน เนอ,
ไม่ ตะ อี ยุช ยุม ไม่ เยอ. 22 ปัง ริ ปุย ยุช
เน ตอก เซ, พะจาว เรอิม ลัง อี ฮอยจ ละ
ชงะ เนอะ ฮี. มัฮ เซ ป ชุง อี เปน ชกิ
พีญัน ยุช อี ละ ปุย เตื่อง โอยจ อี, เตื่อง ป
ระ ป และ ฆี อี. โลลวง ป อ้อ อี เซ
เอ็จ มัฮ ตี ไม่ ป อ้อ โม ป ฮิป ลปุง พะจาว
โอะ, ไม่ โลลวง ป อ้อ โอ โมเซ ช เกิด
เซ. 23 มัฮ อ้อ อี พะคริต ช จัมเปน โอต ป
โชะ ฮอยจ ละ ยุม และ, ไม่ ช โกช โอม
แม อี เนอิม ลัก ยุม และ รกา ปุย โฮญู, หนึ่ง
ช ครอย และ โลลวง ป ชเป็ย ละ โม ยิว
ไม่ ปุย ตั้ง เมือง,” อ้อ เซ.

เฟชโท แกต ปาวโล เงาะ

24 ลโล กัซ ปาวโล ตี แตะ นิง ไลลวง เซ, เฟชโท อัฮ เฮี นิง ลปุง เรียง แตะ, “ปาวโล, เอ็ง เงาะ เนอิม เปอะ. มัฮ เงาะ เปอะ เบือ ป เฮียน แตะ โฮวาน เจือ เซ ยุง,” อัฮ เซ.

25 ปาวโล อัฮ อี, “จาวเมือง ป นัปที เยอะ, อี มัฮ โดว เงาะ เอาะ. อี มัฮ อัฮ ฮะ ลปุง เนอิม ลปุง แนม ไม ลปุง รติญ ไล. 26 กัซต เฮี เอ็ง ยุง ที อี โอเอือส ไล เซ. มัฮ เซ ป แรบ อัฮ ฮะ โอเอือส ละ ฆ่า อี. อี เอ็ง ยุง เงอะ กัซต เฮี ตีน เอ็ง ช ฮมอง ไลลวง อี, นิง โอ ไลลวง เซ เกิด ก ไฆลป อี. 27 โอ กัซต อะกริพา, ปะ อัม เจือ เปอะ ป อัฮ โม ป ซึป ลปุง พะจาว โฆะ โอ? ตัม แกต อี อี ตีน ช เจือ เนอิม เปอะ,” อัฮ เซ ละ กัซต.

28 อะกริพา อัฮ เฮี ละ ปาวโล, “ป อัฮ ปะ ตี ลอา มวยญู เซ, อัม แกต โรฮ เปอะ ปอ ปุน นัม อี รพาวม อี เกือฮ แปน คริสเตียน ฆ่า อี?” อัฮ เซ ละ อี.

29 ปาวโล อัฮ เฮี ละ อี, “ปัง อัฮ ฮะ ตี ลอา มวยญู โน่ง, ปัง อัฮ ฮะ โฮวาน มวยญู, โตะ รพาวม อี ปัว ลัง พะจาว เกือฮ โรฮ ปะ แปน โรฮ ตอก อี, เตือง ปะ เตือง โม ป ฮมอง ป อัฮ ฮะ เนาะ เฮี เตือง โออยจ อี. มัฮ โดว ไลลวง ลอก เกอะ เฮลิจ นิง อี,” อัฮ เซ.

30 เจือม เซ กัซต โกอ ตี ไม จาวเมือง ไม เบอนิต ไม ป รโจะ ตี ไม อี เซ.

31 โอ ก ฮา นา เซ. อู ตี ไม ปุ แตะ ตอก เฮี, “ปุย เฮี โก โดว พิต ฮอยจ ละ ยุม อี. ปอ คัง ปุย อี ปุ โรฮ โก,” อัฮ เซ.

32 อะกริพา อัฮ เฮี ละ เฟชโท, “ปุย เฮี มัฮ โอ อี ปัว กัซต ซีซา รเตือฮ โอเอือส ละ แตะ, ตีน เอ็ง ช โฮลฮ เปอะ พลาวย,” อัฮ เซ.

โม ปาวโล บุค ปุ โฮว ซปาว รอาม

1 เจือม เอ็ง โดกโลง ปุย เกือฮ เอาะ

27

บุค ปุ โฮว ซปาว รอาม ฮอยจ นิง เมือง อิตาลี เยอ, โม เซ มอป อึง ปาวโล ละ ในลอยะ ตัน ตี ปุย ไม ป ตุด ไฮญู ง่อน. มอยฮ ในลอยะ เซ มัฮ ยูลีโอ. มัฮ ปุย ใน มู ออกะชโต ตี ปุย. 2 เอาะ ฮาวก นิง ซปาว รอาม ป ฮอยจ เนอิม นิง ยวง อัตรามิตทิม. มัฮ ซปาว ป ช โฮว นิง ยวง เขียง ปลัฮ รอาม โฮวาน โดฮ นิง จังวัด อาเซีย. พวยจ เซ เอาะ โอ ก โฮว เยอะ. โก ปุย ยวง เทชะโลนิเก ตี ปุย โฮว โรฮ ไม เอาะ. มอยฮ อี มัฮ อะริชทาโค, ปุย จังวัด มาคะโดเนีย.

3 ปวยฮ พริ เซ เอาะ จอด นิง ยวง ซีโด่น. ยูลีโอ เสี่ยง พาวม นิง ปาวโล. โปง อี โฮว ลโลละ เคะ ปุโฮมา แตะ ยวง เซ.

4 เอาะ บุค แม ปุ โฮว ซปาว เนอิม นา เซ

แม. โฮว เตีย เกาะ ไชปรัด นิง ตัม ลอน
 กี่ ซปาว เซ. ⁵ญีอม เอ็ง โฮว เตือง
 เงอ ปลัซ รอาม ซี นา จังวัต คิลิเคีย ไม
 จังวัต พัมฟูเลีย, เอะ ฮอยจ นิง ย่วง มิรา
 จังวัต ลีเซีย. ⁶นา เซ ในลอยะ ตัน เซ
 รโตช ยุ ซปาว รอาม ตี ลัม ป ซ โฮว
 นิง เมือง อิตาลี. มัส ซปาว ฮอยจ เนอิม
 เวียง อะเลกซันแดร์เรีย. เกือฮ เอะ ฮาวก
 นิง ซปาว เซ, ในลอยะ ตัน เนอ. ⁷ฟวยจ
 เซ เอะ ไน โฮว เยอะ เล็ญ บุย. ซเป็ โอ
 ฮอยจ ยุส ตะ โบ ย่วง คินโด. ญีอม โอ
 ญีอะ ปุน โฮว กระ เซ นิง ตัม ลอน กี่
 เยอ, โฮว เตีย เกาะ คเรเท ฆ่า อี. ฮอยจ
 ซติ ไม ย่วง ซาละโมน. ⁸ซปาว บุก เกอ
 เซ ซบวต ปุ โฮว เขียง รong ฆ่า ญัก กระ
 โฮว เยอะ. เอะ ฮอยจ แม ตี โคช. มอยฮ อี
 มัส ตา ไมจ. ย่วง ลาเซีย อวต ซติ ไม นา
 เซ.

ก่า ระ ก่า กอ ฮอยจ ละ ซปาว

⁹เอะ อวต นา เซ เล็ญ บุย, ฮอยจ ละ
 โปน ซงะ เออ็ป โม ยิว ป โชม ตะ. เอ็ง
 เติง เวลา โอ ปุย ทัน โรวต โฮว, นิง มัส อี
 เวลา ระ ก่า. ปาวโล ซตอก รงอิม ปุย ฆ่า
 อี. ¹⁰อัส เฮี, “งอต แลน เมอะ โม เปะ เอ,
 ดัส เอะ ลู แนฮ โฮว โฮ, อี เอ็ง แจง เนิ ซ
 ญัก เนอิม ญัก แนม กระ โฮว ตะ ฆ่า อี.
 มัส โตว ซ โลจ ซปาว ไม ป ตัง อี โน่ง.
 มัส โรช ซ โลจ ซ โลม เอะ เฮี ฆ่า ตี,”อัส
 เซ. ¹¹ในลอยะ เซ ฆวต โอฮ ป อัส กุม

ซปาว ไม ฮัวนา ปุย ใน ซปาว เซ ระ ฮา
 โอฮ ตะ ป อัส ปาวโล. ¹²โฮวน ลัก อัส
 ตะ ไมจ โฮว ฮา นา เซ, นิง โอ ก จอด
 ซปาว เซ มวน อวต นิง เมื่อ โฆยญ. ดัส
 แปน โฮ, ตะ โฮว ฮอยจ ย่วง ฟอยนิค, ตะ
 โรช อวต นา เซ ตี เจน เมื่อ โฆยญ. ย่วง
 ฟอยนิค เซ ติน มัส นา ก กอ จอด ซปาว
 นิง เกาะ คเรเท เซ. นา ก จอด ซปาว เซ
 นา ซบลัด ลวง ลัก เล็ญ ซงะ เตือง ก เซช
 ก ล่าง อี.

¹³ญีอม ฮอยจ ก่า เนอิม ลัก เซช อี
 ญีอะๆ อา, โม กุม ซปาว แกต ลัง ตี ตะ
 ซ ฮอยจ นา ก ตะ ตะ โฮว เซ. เขียง
 ควน ปุก ซปาว ฆ่า อี. ลอด โฮว ซบวต
 เขียง รong เกาะ คเรเท. ¹⁴ฟวยจ เซ ตี
 ตะ โน่ง ฮอยจ แม ก่า ระ ก่า กอ ละ
 เนอิม ลัก เกาะ, เขียง เนอิม ปอ ฮลัด ปุย
 นิง. มัส ก่า อัส ปุย ก่า ลัก ล่าง ลวง
 โอก ซงะ ไม. ¹⁵ญีอม เอ็ง ฮอยจ ก่า
 ละ ซปาว เซ ปอ โอ ซปาว ญีอะ ปุน ตัม,
 เอะ พลวย เอิน เนอะ ฆ่า อี ตัม กระ โฮว
 ก่า. ¹⁶ฟวยจ เซ โฮว ไม ซปาว เตีย เกาะ
 ตะ ตี. มอยฮ เกาะ เซ มัส คาอูด่า. เอะ
 เรอิม ปุ ตะ ยวก โล่ง ตะ ตี ปุก ไม โล่ง
 ระ, ปังเมอ ญัก ลัมเลื่อ ลัง เนิ. ¹⁷ฟวยจ
 ยวก เกอ โล่ง ตะ ตี เซ ฮาวก เกอ, โรม
 แม โล่ง ระ เซ นิง โมะ โฮวน เซน, โจก
 เกือฮ ตอน. เกือฮ โรช พากัง อี เล็ฮ.
 พลวย ปอย ไป ปอย มา ไม ก่า นิง ฮลัด
 ตะ คัง นิง โฮมจ. ¹⁸ปวยฮ พริ เซ, โม

เซ ดุย น้ําก ป ดั่ง ซาขาว เซ โตะ รอวาม
 หนึ่ง ระ ลอน ลั่ง กี่ ละ. 19 ปวยฮ พริ ตี
 ซงะ อี แม, โม เซ ดุย ไอฮ ไปฮ เครอิ่ง
 อาวต หนึ่ง ซาขาว. 20 เญื่อม โอ เยอะ เญาะ
 โฮลฮ ยุ ซงะ ไม่ ซโมยญุ โฮวาน ซงะ เอ,
 ไม่ ลอก ลั่ง แตะ กี่ ระ อ่า, เอะ เอ็ง ลอน
 พวาม รกวาน หนึ่ง ซ ไปน แตะ ฮา กี่ เซ.

ปาวโล เกือฮ ปุย ไมจ รพวาม

21 เญื่อม เอ็ง เล็ญุ โอ ปุย โฮลฮ โซม,
 ปาวโล โทฮ ซุง ลักกา ปุย, อ้อ เฮี, “โม
 เปะ ลั่ง ง่อต เปอะ ป อ้อ อี ละ แตะ เนอิม
 เมื่อ โรง อี. ม้อ ง่อต เปอะ ป อ้อ อี ไม่
 โอ เปอะ โอท ฮา เกาะ คเรเท เซ, ตีน โอ
 ซ โท กระ โลจ กระ โลม เปอะ ตอก เฮี
 ตี เจือ เนอิม. 22 ปลี้ย เฮี อี อ้อ ละ
 เปอะ, คัน โดว ตุก เปละ นัน พวาม. ซ
 โลจ โดว ตี ตี เนอิม โทะ เปอะ. ซาขาว
 โน่ง ป ซ โลจ เจอ. 23 รเอฮ ซวาม อี ย
 ฮอยจ เตปด่า เคะ แตะ ตี ปุย. ม้อ เตปด่า
 ฮอยจ เนอิม พะจาว กุม อี ป รซอฮ อี
 ละ. 24 อ้อ เฮี เนี, ‘ปาวโล, ปุ ฮลัด. ปะ
 ไมจ เปอะ ซุง ลักกา กซัด ซีซา. พะจาว
 ซ โทต เปอะ โอม, เตออง ปะ เตออง ป บุค
 ตี ซาขาว ไม่ เปอะ เตออง โอยจ อี,’ อ้อ เซ
 เนี เตปด่า พะจาว. 25 โม เปะ เอ, คัน
 โดว เญาะ ตุก เปละ นัน พวาม ซี. อี ระ
 พวาม ไม่ พะจาว หนึ่ง ซแปน เนอิม อี ตอก
 อ้อ อี เนี. 26 ปั้ง ม้อ ตอก เซ, เอะ จัมแปน
 คั่ง หนึ่ง เกาะ ตี โดฮ,” อ้อ เซ ปาวโล.

27 เญื่อม เอ็ง โท อี กาว โรฮ ปาวน
 ซวาม ปอย ไป ปอย มา โล่ง เซ หนึ่ง ปลัฮ
 รอวาม อัดเรี เซ, เญื่อม เซ เมอะ ง่อน
 ซวาม เมอ, โม ป ยุฮ กัน หนึ่ง ซาขาว แกต
 ตี แตะ ฮอยจ โบ เขียง รong ตี โดฮ.
 28 เมื่อต แนต แลน เมอะ โด๊ะ เมอะ ตู
 รอวาม, โท ง่า ตอป. ตี เตะ แม เยอ แนต
 แม อี ตี โฮน, โท แม กาว โรฮ พอน ตอป
 แม. 29 ฮอ หนึ่ง ซ ตัม อี ซโมะ. โม เซ
 น้ําก เอิน ไร ควน ปุก ซาขาว ซี อี ปาวน
 โฆง เนอิม หนึ่ง ซตะ ซาขาว เซ, ละ ซ ปุก
 อี ซาขาว เกือฮ อาวต. ฟวยจ เซ รกวาน พริ
 ปวยฮ. 30 โม ป ยุฮ กัน หนึ่ง ซาขาว เซ
 ริ ษระ เลือ ไม่ โล่ง แตะวะ เกือฮ ตี แตะ
 ไปน ฮา ซาขาว ระ. ฮรัง โฮรฮ อี โอท ฮา
 ซาขาว ฮอยจ ละ รอวาม ซี อี. เคียต อ้อ
 ตี แตะ ซ น้ําก แม ควน ปุก ซาขาว เนอิม
 หนึ่ง ไกญ อี. 31 ปาวโล ปั้งเมอ อ้อ เอิน อี
 ละ ในลอยะ ไม่ โม ตฮัน ซี อี, “ด้อ โม
 เฮี โอ อาวต โตะ ซาขาว ระ โฮ, โม เปะ
 โท โดว ตอก ซ โอม เปอะ,” อ้อ เซ ละ
 อี. 32 เญื่อม เซ โม ตฮัน ตอยฮ โมะ โล่ง
 แตะวะ เซ ซี อี, เกือฮ อี ลอย ไม่ รอวาม.

ซาขาว ม่ะ หนึ่ง พุก เพียก รอวาม

33 เญื่อม เอ็ง ปวยฮ ซรุ ซรี อี, ปาวโล
 ซตอก ปุย โซม เตออง โอยจ แตะ, อ้อ เฮี,
 “เอ็ง โท กาว โรฮ ปาวน ซงะ เนาะ เฮี
 กลลิ่ง รพวาม โม เปะ หนึ่ง ป ซ เกิด ละ
 แตะ. โฮลฮ เปอะ โดว โซม โอเอือ ตี เจือ

เนอิม. 34 มัซ เซ ป ขวต เกือฮ อวี โม เปะ
 โชม ฆวี อี ปเล็ย เฮี, นิง ช แปน อี จีวิต
 ละ เปอะ. โม เปะ ไก โดว ตี ปุย เนอิม ป
 ช โลจ นิง อี, ปัง มัซ ฮัก เปอะ ปุ ช โลจ
 ตี ญ็อง เนอิม,” อัส เซ ละ อี ปาวโล เยอ.
 35 ญ็อม เอ็ง ฟวยจ อัส อี ตอก เซ เยอ,
 ดุย คโนมปัง, ไวออน ญันตี ไม่ พะจาว
 ของนา ปุย เตือง โอยจ อี, ฟวยจ เซ เรียก
 โชม อี. 36 โม เซ ไมจ มวน รพาวม เปือ
 อี เตือง โอยจ แตะ. โชม โรฮ อี. 37 เอะ
 ป อาวต โตะ ซปาว เซ, เมือด เอ็ง เม็ญ,
 ไก ลอา รอย ไม่ อาลแหลย โรฮ แลย ปุย
 เตือง โอยจ อี. 38 ญ็อม เอ็ง ซัก โชม อี,
 นั๊ก ไปวฮ เฮงาะ รโกะ อาวต นิง ซปาว
 เซ โตะ ปลัฮ รอวาม ละ ช เกือฮ แตะ
 ซปาว เซ ชาวง.

39 ญ็อม เอ็ง ซเป็ย อี โม ป ยุช กัณฑ์ นิง
 ซปาว ยุง โดว ก มัซ ก มอยฮ ก ชวน แตะ.
 ชวน ก โบฮ อี ตี โดฮ นิง เข็ยง รอง นา ก
 โฮวาน โฮมจ นิง. โดกโลง ไม่ ปุ แตะ ละ
 ช เกือฮ แตะ ซปาว เล็ยจ จอต นิง โฮมจ
 เซ ดัส แปน ยุช อี โฮ. 40 ญ็อม เซ ตอยฮ
 โมะ ควน ปุก ซปาว เกือฮ ดุช โตะ รอวาม
 บรูก ไม่ กัฮ อี โมะ ปุก ชมะ ลัก เคะ โล่ง
 เซ. ฟวยจ เซ เค็ง แม พากัง ลัก ไกยูก
 ซปาว ตี ปลัฮ ละ ช เกือฮ อี กวี ปุช อี โฮว
 ลักกา แตะ. ริ เล็ยจ ซี นา ก ไก โฮมจ นิง
 เข็ยง รอง เซ. 41 ซปาว เซ ญ็อม เล็ยจ
 อี คัง นิง เตะ. ไกยูก ซปาว เซ คัง. เก็ยฮ

โอก โดว. ลวง ลักเคะ อี มะ นิง เร็ยง
 ลอน พุกเพ็ยจ รอวาม ละ แตะ.

42 โม ตัน ตะ ยุช ยุม ไม่ โม ป ดุต,
 ฮอ นิง ช ลุย อี รอวาม ไม่ ช ลอด อี ตอ.
 43 ในลอยะ ตัน ปังเมอ ฮลักกอ ปาวโล.
 คัต ตัน รัม ยุช ป ตะ อี ยุช เซ ฆวี อี.
 ลอด ควน ป เก็ยฮ ลุย รอวาม เดิม โตะ
 รอวาม รกา, เกือฮ อี ฮอยจ นิง เข็ยง รอง.
 44 ปุย โฮญ เตือง ไม่ โคะ เต็ป งอน, เตือง
 ไม่ โคะ เบฮ โคะ ดุต นิง ซปาว งอน.
 ญ็อม ยุช อี ตอก เซ, ฮอยจ ตี ยุช แตะ
 เข็ยง รอง เตือง โอยจ แตะ.

ปุยเมือง มาละทา รโนฮ รซิง โม ปาวโล

1 ญ็อม เอ็ง ฮอยจ เจอะ นิง เข็ยง
28 รอง เตือง โอยจ แตะ, เอะ เคอิม
 ยุง มัซ เกาะ เซ เกาะ มาละทา. 2 ปุย
 อาวต นิง เกาะ เซ เปลีส กัม ฮรัก กัม แปง
 แตะ ละ เอะ โฮวาน เจือ. เฮละ พรี โฆยญ
 บริ นิง. โม เซ รัปคัม เอะ เตือง โอยจ
 เจอ, จอปล งอ เนี ฆวี อี. 3 ปาวโล โรฮ
 เคิ โบรยจ ตี โรม. นั๊ก อี โตะ งอ. ไก
 ซโฮยญ ปิต นิง ตี, โอก ฆวี อวาม แตะ ป
 กอยจ. ดัม ปวก เตะ ปาวโล, ตัก โลง
 เอ็น นิง อี. 4 ญ็อม ยุ ปุย ย่วง เซ ตัก
 ซโฮยญ ปิต เซ นิง เตะ ปาวโล เยอ, อัส เฮี
 ละ ปุ แตะ, “ปุย เฮี ติน ช มัซ เนอิม ปุย
 ยุช ยุม ไม่ ปุย เนอิม. ปัง เอ็ง ไปน อี ฮา

ปลัซ รอวาม, เตปดุต เตปด่า ซ เกือฮ โดว
อี โอม,” อัส เซ ละ ปุ้ แตะ. ⁵ปาวโล
ซพรอด ซโอยญู เซ ดุซ โตะ งอ. โชะ
โตว ละ ปาวโล เฟือฮ. ⁶โม เซ แกต เตะ
อี เซ ซ ออยฮ, โตะ เซ, แกต อี ซ ฆลี้ ยุม
เอิน. ญืออม เอ็ง มอง โม เซ แลน เล็ญ
ญืออ ไม่ ยุ อี โอ อี แปน ป ตี ละ อี, โม
เซ เมาะ เอิน ตอก คิต แตะ ฆลี้ อี, อัส เอิน
ปาวโล เซ มัส พะจาว ตี โตน.

โม ป โชะ ไฮ โฮวน ปุย

⁷ป กวต ย่าง นิง เกาะ เซ มอยฮ อี มัส
โพปลิโอ. ไก ซิง โดว โลว นา ยุซ ซติ
ไม่ นา เซ. ปุย เซ รัปคัม เอะ ตอก ไมง
อี นิง ป โชม ป โยฮ ลอวย ชงะ. ⁸ปุก
ญืออม ฮอยจ โชะ เปืออะ โพปลิโอ, โยง
โตะ ญืออะ, โชะ เวียก โลง ไม่ อี. ปาวโล
เล็ยก เคะ อี โตะ ญืออะ, ไวออน ย่อง เตะ
แตะ ราว อี เกือฮ อี ไฮ. ⁹ญืออม เอ็ง เกิด
โอเอ็ฮ ตอก เซ ละ อี, ปุย ไฮญู นิง เกาะ
เซ ป ไก ป โชะ ป กระ นิง, ฮอยจ โรฮ
เคะ ปาวโล. ไฮ โรฮ เปือ อี เต็อง โอยจ
แตะ. ¹⁰เอะ อาวต นา เซ ลอวย เคิ. ย่าง
เซ เปลีส กัม ฮรัก กัม แปน แตะ ละ เอะ
โฮวน เจือ. ฟวยจ เซ ญืออม เอ็ง ซ โอก
โฮว เอะ ไม่ ซปาว เนอิม ย่าง เซ, เมาะ ป
ตุก เอะ นิง, ปละ ซิต อี เน. ตาว อัง อี เน
โตะ ซปาว โครยญู เจือ.

โม ปาวโล ฮอยจ เวียง โรม

¹¹ญืออม โฮว เยอ, เอะ บุก ปุ้ โฮว
ซปาว รอวาม ป ฮอยจ เนอิม นิง เมือง
อะเลกซันเดร์เรีย. มัส ซปาว ป อาวต นิง
เกาะ เซ ตี เจน โฆยญู. เค็องไม ซปาว
เซ มัส ฮุป กวน รมะะ พรอม. ¹²ญืออม
เอ็ง โฮว เยอ ฮอยจ นิง ย่าง ซุรคูไซ, เอะ
ลโล่ะ นา เซ ลอวย ชงะ. ¹³เอะ โอก
ฮานา เซ ไม่ ซปาว แม, โฮว ซหวต เข็ียง
รอง ฮอยจ นิง ย่าง เรกัโอน. ปวยฮ พริ
เซ แม ฮอยจ กั เนอิม ลัก เซฮ. ฟวยจ
เซ ลอว ชงะ แม เอะ ฮอยจ นิง ย่าง
โพทีโอลอย. ¹⁴เอะ รโตฮ ยุ โม เอ็ยกปุ
แตะ ใน พะจาว นา เซ. โม เซ ปัว เอะ
อาวต ไม่ แตะ อาแลฮ ชงะ. ฟวยจ เซ
เอะ ลอด เอิน ฮอยจ เวียง โรม. ¹⁵โม
เอ็ยกปุ อู ป อาวต นา เซ เยอ, ญืออม ฮมอง
อี ไลลวง ซ ฮอยจ เอะ เอ, ฮอยจ รโนฮ
รซัง เอะ นิง โตะ กัด ตี โดฮ. มอยฮ
กัด เซ มัส อับพีโอ ไม่ ญืออะ บรี โชม
ซัม ลัง. ญืออม เอ็ง โฮลฮ ปาวโล ยุ โม
เอ็ยกปุ แตะ, ญันตี ไม่ พะจาว. โฮลฮ แม
รพาวม มวน แตะ ฮา ไพรม แตะ เปือ อี.
¹⁶ญืออม เอ็ง เล็ยก เอะ นิง เวียง โรม เมอ,
ป ควป ปาวโล เซ เกือฮ อี อาวต โน่ง นิง
ญืออะ ตี ไม่ ตัน แลน อี ตี ปุย.

ปาวโล รโงะ โลลวง พะเยชู ละ
โม ยิว

17 ฟวยจ เซ แม ลอวย ชงะ, ปาวโล กอก โม ฮั้วนา โม ยิว เวียง เซ เกือฮ อี รโงะ ดิ ไม้ แตะ. ญ็อม เอ็จ ฮอยจ อี ปาวโล อັฮ เฮ็ ละ อี, “เอ็ยกปุ, อี อี ปัง โอ ยุช ป พิต ละ โม ยิว, ไม้ โอ แตะ พิต ปช็ ปชา โฮลฮ แตะ เน็อม นิง จัตเจือ ไพรม แตะ ดิ เจือ เน็อม, โฮมวต ลั้ง ปุย เยอะ นิง เวียง เยรุษาลेम ไม้ มอป อี อี ละ โม โรม แปน ป ดุต. 18 โม โรม ญ็อม เอ็จ ไตชวาน อี อี อี, ตะ พลวย เยอะ นิง โอ อี ยุ ไก กระ พิต กระ โดมวะ อี ปอ ยุม เมอะ. 19 โม ยิว ปังเมอ โอ ญอม เกือฮ อี พลวย เยอะ, อี จัมแปน ปัว กชัต ช็ชา รเต็ฮ โอเอ็ฮ ละ แตะ ฆ่า อี, เต็อง โอ โกะ แตะ ไก โลลวง ฆวต ฟอง ปุย เมือง โกะ แตะ ดิ กระ เน็อม. 20 มัฮ เซ ป กอก เกอะ โม เปะ ฆ่า อี, นิง ฆวต ยุ โม เปะ ละ ช อู ดิ แตะ ไม้ ปุ แตะ. อี มัฮ ลอก เกอะ เฮลัจ เอ็ เป็อ ที แตะ พะโอง ป ชโหว ลั้ง รพาวม โม อิชราเอน ไม้ เซ,” อັฮ เซ.

21 โม เซ โลยฮ อี ละ อี, “อะ ดิ โฮลฮ ไตว รัป นั้งช็ รโปะ ปุย ละ แตะ เน็อม จังวัต ยุได้ นิง โลลวง ปะ เซ. โม เอ็ยกปุ อู ป ฮอยจ นา เอ็ ปุ โรย ฮมอง อັฮ อี ปะ ยุช ป โอ ปุก โอ ลอก ดิ ตี เน็อม. 22 อะ ปังเมอ ฆวต ฮมอง ชโดฮ ดอก แกต ปะ อี นิง โลลวง ดอก ที เปอะ เซ, นิง เอ็จ ฮมอง

แนฮ แอะ โฮว ปุย โบ โลลวง เซ โครยญ ไตฮ,” อັฮ เซ ละ ปาวโล.

23 ญ็อม เอ็จ เต็ง ชงะ พัต โม เซ อั้ง ละ ช ฮอยจ แตะ เคะ ปาวโล, โฮวน ป เอ็ญู เคะ อี นา ก อาวต อี เซ. ปาวโล รโงะ ที โลลวง ป ยุ ป ฮมอง แตะ ละ อี, ไม้ โลลวง ดัตเต็ยง พะจาว ปุย ปลัฮตะ เน็อม เม็อ ก ชะ ฮอยจ เม็อ ก ปุ อี. รโงะ พะทัม ละ อี แปน คอ แปน คอ อี, เต็อง โกตไม ไชฮ โอ โมเซ ไม้ ป ไชฮ โม ป ช็ป ลปุง พะจาว อั้ง โฆะ. ชาวป นัม รพาวม อี เกือฮ อี เจือ โรย พะเยชู. 24 ป อັฮ ปาวโล เซ งอน อี เจือ อี. งอน อี เจือ ไตว อี. 25 โม เซ โกฮ ละ ช เอ็ญู แตะ นิง โอ อี รโตฮ ป อັฮ ปุ แตะ. กา เอ็ญู อี ปาวโล อັฮ แม เอ็ ละ อี ดิ เจือ. “ปุก เน็อม ป อັฮ ลปุง พะจาว ละ จัตเจือ ไพรม เปอะ. มัฮ อັฮ อี นิง ดักคอย ยะชชยา ป ช็ป ลปุง พะจาว โฆะ ดอก เอ็,

26 “ไมจ เปอะ โฮว เคะ ปุย โม เอ็. ไมจ เปอะ อັฮ เอ็ ละ, โม เปะ เอ ช ฮมอง เน็อม เปอะ, ปังเมอ โอ ช คาวคิง เปอะ. โม เปะ ช แลน เน็อม แลน นนม เปอะ ปังเมอ โอ เปอะ ช ยุ. 27 ปุย โม เอ็ มัฮ เฟ็ยค รพาวม อี ไม้ ลั้ง ฮยวค อี ไม้ เอ็ยป อี ไร่ แตะ. ฮอ นิง ช ยุ แตะ โอเอ็ฮ นิง ไร่ แตะ, ไม้ โอ อี ฆวต ฮมอง โอเอ็ฮ นิง ฮยวค แตะ, มัฮ โอ อี ฆวต เกือฮ โอเอ็ฮ คาวคิง แตะ, นิง โอ อี ฆวต เอ็ญู เคะ อี

ละ ช เกือฮ อี อี โฮลฮ รพาวม โคระ
แตะ อัส เซ ลปู พะจาว.

28 “มัฮ เซ ป ไมจ โม เปะ ขง ไล เอี ฆ่า
อี, พะจาว เอีจ เกือฮ ปุย ตั้ง เมือง ฮมอง
ไลลวง เกือฮ แตะ ปุย โปน มัป. โม เซ ช
ง่อต เนอิม อี,” อัส เซ ปาวโล. 29 (เญือม
เอีจ ฟวยจ อัส ปาวโล โอเอือ ไล เซ เยอ,
โม ยิว เอีญ ฮา อี. เก เนอิม เก แนม ปุ

เอีญ ปุ แตะ.)

30 ปาวโล อาวต ึ่ง เญือะ จัง แตะ นา
เซ ลฮา เนอิม รุก. รโนฮ รซิง โม ป
ฮอยจ เคะ แตะ โครยญ โฆะ อี. 31 ครอฮ
ไลลวง ตัดเตียง พะจาว ปุย ปลัฮเตะ ไม
เพือก ตอม อี ไลลวง พะเยชู คริต จาว ไม
รพาวม กา แตะ. ไก โตว ป คัด ป เวียน ตี
ปุย เนอิม.

นั้งซี รโปะ ปาวโล ละ คริตซจัก เวียง โรม

นั้งซี รโปะ ปาวโล ละ คริตซจัก นั้ง เวียง โรม, ฮัง ซ ไชฮ อี้ ญ็อม อาวต แตะ นั้ง เมือง โครินโท ลโล โหว ครอย อี้ ลลวง พะเยซุ โหวน ลอย นั้ง อี้. ปาวโล ไก รพาม ขวต โหว ฮอยจ นั้ง เวียง โรม. ตะ อาวต ไม โม ป เจือ นั้ง เวียง โรม เซ ตี วัง. ฟายจ เซ ตะ เกือฮ โม เซ เรอิม แตะ ละ ซ ลอต แตะ โหว นั้ง เมือง ซปน. ปาวไม ยุช ปาวโล นั้ง กั้น ไชฮ อี้ พะทัม โรม เฮี มัฮ ซ เกือฮ อี้ ปุย คาวใจ ลักทั้น รพาม เจือ คริตเตียน ไม กั้น ลั้ง ยุช ปุย ใน พะจาว. พะทัม โรม กุมปอ ฮา นั้งซี รโปะ ไฮญู นั้ง รโงะ อี้ ลลวง รพาม เจือ เอะ ซโตฮ.

ป ระ ไล นั้ง นั้งซีเฮี ไก นั้ง โปต 1 คอ 17 ตอก เฮี, "กั้น เกือฮ พะจาว ปุย ซีไซ ละ โกะ แตะ เอัจ ที นั้ง ลลวง กั้น ระ ไล ยุช อี้ เฮี, มัฮ ไก เบือ รพาม เจือ โน่ง เนอิม เมือ โรง อี้ ฮอยจ ลัก ลอยจ อี้." ฟายจ เซ ปาวโล อาทูปั โลลวง เซ ซโตฮ. ปุย เตือง โอยจ อี้, เตือง โม ยิว, เตือง ปุย ตัง เมือง, อาวต ตี ขริม อัมนัด มัป. ไมจ ตี ซาป ตอก ซ ปุก แตะ ปุ้ แตะ ไม พะจาว ซัก อี้. มัฮ เบือ อัง อี้ รพาม แตะ นั้ง พะเยซุ โน่ง ป ไฮลฮ ปุย แปน ป ซีไซ ละ พะจาว, อัส เซ ปาวโล. ฟายจ เซ ปาวโล เกือฮ เอะ ยุง ลลวง จีวัต โคระ ป ไฮลฮ เอะ นั้ง รโจะ เอะ รพาม แตะ ไม พะเยซุ เบือ ลปุ พะจาว. โปต 5-8 เกือฮ เอะ ยุง ลลวง โกตไม, ไม อัมนัด ลปุ พะจาว นั้ง จีวัต ยุช โม ป เจือ. โปต 9-11 มัฮ ลลวง โม อิชราอน. โปต 12-15 มัฮ ลลวง จีวัต โคระ ไม ตอก ไมจ เอะ เปลือ รพาม ฮรัก ละ ปุ้ แตะ. มัฮ โรฮ เกว ไม ตอก ไมจ เอะ ยุช ละ จาวไน นั้ง บันเมือง อาวต แตะ, ไม ลลวง ไฮญู โหวน เจือ. โปต 16 มัฮ รชอม นัปที รโปะ อี้ ละ โม ป ยุง แตะ นั้ง เวียง โรม โหวน ปุย, ไม รชอม ลีลาว อี้ พะจาว.

¹ อี มัธ ปาวโล. มัธ กวนใจ ยุษ
1 พะเยชู คริต. พะจาว เอ็ง กอก อี
 เอ็ญ เคะ แตะ ละ ช เกือช อี อี แปน ป
 โฮว ฆรอก ลปุง ดั่ง แตะ. เลือก โรช อี
 ละ ช แปน ป ครอย โลลวง กัน ระ ไล ยุษ
 แตะ ละ ปุย. ² ไพรม อี พะจาว เอ็ง เกือช
 โม ป ซิป ลปุง แตะ รโห่งะ อัง โลลวง
 ป ช ฮอยจ เรอิม ปุย เกือช โปน มัป, ตัม
 ป ชันญา แตะ อัง เนอิม โฆะ ลัง. โม
 ป ซิป ลปุง อี เซ เอ็ง ไชช อัง โลลวง
 อี เซ นิง พะทัม ชัมคัน ยุษ อี. ³ โลลวง
 กัน ระ ไล ยุษ พะจาว ป ครอย ปุย เซ มัธ
 โลลวง กวน อี ป มัธ พะเยชู คริต จาว ยุษ
 เอะ. โลลวง ตอก เกิด อี แปน ปุย, เอ็ง
 เกิด เนอิม นิง จัตเจือ ด่าวิต. ⁴ โลลวง
 ตอก มัธ เนอิม อี พะจาว, ลปุง ชงะ ชงอม
 ยุษ พะจาว เอ็ง เกือช ปุย ยุง แจง แน มัธ
 เนอิม อี กวน พะจาว, นิง เอ็ง โกช โอม
 แม อี เนอิม ลัก ยุม แตะ เบือ อัมมันต์ ระ
 ยุษ แตะ. ⁵ พะจาว เอ็ง เกือช อี โฮลช
 แปน ป โฮว ฆรอก ลปุง ดั่ง แตะ ละ ปุย
 เบือ กุนมุ่น ยุษ พะเยชู เซ, นิง ช เกือช อี
 ปุย เนอิม ป อัส แตะ โครยญู เจือ ปุย เบือ
 เจือ อี พะเยชู, ละ ช แปน โรช อี โญตชัก
 ละ พะเยชู เซ. ⁶ โม ป เจือ ไม เนอิม อี ป
 อัส พะจาว เซ เอ็ง มัธ โรช โม เปะ ตี โรช
 นิง กอก พะจาว โม เปะ เอ็ญ เคะ แตะ ละ
 ช แปน เปอะ ปุย ใน พะเยชู คริต.

⁷ มัธ เซ ป ไชช อี รโห่งะ นิงซี เฮี ละ
 โม เปะ ป อาวต นิง เวียง โรม ฆี อี เตือง
 โอยจ เปอะ, นิง ฮรัก พะจาว โม เปะ ไม

เอ็ง กอก อี โม เปะ เอ็ญ เคะ แตะ ละ
 ช แปน เปอะ ปุย ใน อี. ปัว พะจาว ป
 มัธ เปือะ เอะ ไม พะเยชู คริต จาว เกือช
 กุนมุ่น ไม ไมจ เปละ ลโลวง พาวม ละ
 เปอะ.

ปาวโล รโห่งะ รพาวม แตะ ละ ปุย เวียง โรม

⁸ กา โอเอ็ช ไฮญู อี ญันตี ไม พะจาว
 ยุษ แตะ เบือ พะเยชู คริต ญืออม โตก แตะ
 ละ โม เปะ เตือง โอยจ เปอะ, นิง ฮมอง
 ปุย ตี ปลัชตะ โลลวง รพาวม เจือ โม
 เปะ. ⁹ พะจาว ป รชอย อี ละ ไม รพาวม
 เนอิม แนม แตะ นิง ครอย แตะ โลลวง
 กวน อี ละ ปุย เซ, ปุน แปน พีญัน ละ อี
 นิง โลลวง ไวออน ลอป อี เพื่อ โม เปะ.
¹⁰ ญืออม ไวออน เนอะ อี กอ ไวออน ตอก
 เฮี, คัส มัธ ป ปุก รพาวม พะจาว โฮ, ปัว
 พะจาว เกือช แตะ โฮลช โฮว เล็ม เคะ
 เปอะ. โฮน เฮี คัส แปน โฮ ฆวต ฮอยจ
 เนอิม เคะ เปอะ.

¹¹ อี ฆวต ยุ เนอิม โม เปะ นิง ฆวต
 รชู แตะ ป ปละ ป ซัก พะจาว ละ แตะ
 ละ โม เปะ, ละ ช ไก เนอิม ป มัธ อี ละ
 รพาวม รโมยฮ เปอะ. มัธ โรช ฆวต เกือช
 โม เปะ ตอน รพาวม นิง ป เจือ แตะ ฮา
 ไพรม แตะ ไม อี. ¹² มัธ อัส ฮะ ตอก
 ช ดั่ง โคน ดั่ง ตอน รพาวม แตะ เบือ อี.
 รพาวม เจือ อี ช เรอิม โม เปะ. รพาวม
 เจือ โม เปะ ช เรอิม โรช อี. ¹³ เอ็ยกป,
 อี ฆวต เกือช เปอะ ยุง ไล เฮี. เอ็ง ไก

โฮวาน โฮน ตะ โฮว เล็ม เคะ เปอะ, บั้งเมอ ไก แนฮ ปร เคิก ปร นัน เนอะ นิง. อี ไก รพาวม ขวต นัม ปุย เอ็ญญุ เคะ พะจาว ลลึง โม่ เปะ ง่อน, ตอก โฮลส ตตะ ยุส ลลึง ปุย ตัง เมือง ก โฮญ.

14 อี ตอก ปร ไก รมะ นิง ปุย โครยญุ เจือ ปุย ละ ช ครอย ตตะ ไลลวง พะจาว ละ อี, เตือง โม่ ปร ฮลาวง ปร ยุง, เตือง โม่ ปร เตียม ปร ยุง, เตือง โม่ ปร กวต ปร เฮียง, โม่ โม่ ปร งาว ปร ิงญ. 15 มัฮ เซ ปร เรียง รพาวม นิง ขวต ครอย โรส ตตะ ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว ละ โม่ เปะ ปร อวต นิง เวียง โรม ซี อี.

ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว

16 อี ไก โดว รพาวม โชะ กิจ นิง ครอย ตตะ ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว ละ ปุย นิง มัฮ อี ไลลวง อัมนัด ระ ยุส พะจาว, นิง ช เกือฮ อี โม่ ปร เจือ เซ โปน ฮา มัป ยุส ตตะ โครยญุ โฆะ ตตะ. ไลลวง กัน ระ ไล เซ เอ็ญ ฮอยจ ละ โม่ ยิว รกา, บั้งเมอ ฮอยจ โรส ละ ปุย ตัง เมือง. 17 กัน เกือฮ พะจาว ปุย ซีไซ ละ โกะ ตตะ เอ็ญ ที นิง ไลลวง กัน ระ ไล ยุส อี เซ. มัฮ ปร ไก เบือ รพาวม เจือ โน่ง เนอิม เมือ โรง อี ฮอยจ ลัก ลอยจ อี. เอ็ญ ตอก เนอิม ปร ซิส ปุย อีง นิง พะทัม ตอก เอ็ญ, "โม่ ปร เอ็ญ แปน ปุย ซีไซ ละ พะจาว เบือ รพาวม เจือ อี ช โฮลส จีวิต ตตะ เบือ อี," อฮ เซ.

กัน ขอก ยุส ปุย ปลัฮตะ

18 ปลัฮ เอ็ญ พะจาว ปร อวต เมือง มะลอง เอ็ญ ปลัฮ รพาวม ฮาวก ตตะ ละ ปุย ซี กัน ขอก กัน เบร ยุส ปุย. กัน ขอก ยุส อี เซ เอ็ญ มัฮ ปร คัต ปุย โอ ยุง ลปุง เนอิม. 19 โอเอ็ฮ เมอะ ปร ช เกือฮ ยุง ปุย ไลลวง พะจาว นิง อี, พะจาว เอ็ญ ปลัฮ ที อี ละ ปุย. โม่ เซ บั้งเมอ โอ เจือ อี. มัฮ เซ ปร ช เกือฮ อี ลอก ตุด ตตะ ซี อี. 20 เนอิม ญือม ยุส โรง พะจาว ปลัฮตะ, ปุย เอ็ญ เกือฮ ยุง ที ตอก มัฮ ตอก มอยฮ พะจาว, บั้ง มัฮ พะจาว ปร โอ ปุย เกือฮ ยุง นิง ัง ตตะ ญุก. เอ็ญ ที ละ อี นิง อัมนัด โอ เกือฮ โอยจ เกือฮ ไฆร ยุส อี, เอ็ญ ซโตส ละ อี ไก พะจาว ตัง ฮา ปุย ปลัฮตะ, นิง โฮลส ตตะ ยุง โอเอ็ฮ ยุส พะจาว อีง โครยญุ เจือ. มัฮ เซ ปร โอ อี ไก ตอก ช เกือฮ กัฮ ตี ตตะ ซี อี.

21 โม่ เซ เอ็ญ ยุง อี ปร มัฮ พะจาว บั้งเมอ โอ ญอม ทไว โญตซัก ละ อี ตอก โปง อี พะจาว. ญอม โดว ญันดี นิง อี เฟือฮ. กัมคิต อี แปน โอเอ็ฮ โอ ไก ปร มัฮ ซี อี. รพาวม งาว อี เซ แปน ปร เฟือก ตัน กไน อี. 22 บั้ง อฮ ตี ตตะ เฮียง เอ็ญ แปน ปุย งาว. 23 ฮา ช ไร ตตะ พะจาว ปร โอิม ลอป ปร อวต โม่ โญตซัก ตตะ เซ, โม่ เซ โฮว ไร ฮุป โอเอ็ฮ ปร ยุส ปุย นิง ตตะ ตตะ ฮา อี, ตอก ฮุป ปุย เกือฮ ยุม, โม่ ไฆม โม่

ตัดชิง ไม่ ซอโยญ ซอโย โอเอ็ช.

24 มัซ ซ่า เซ ป พลาย พะจาว อี เก็ช
 ยุช ตัม กัน ซอก กัน เบร ป รไม่จ โกะ อี
 ยุช ซ่า อี. โม เซ ยุช กัน คีต กัน ดวยช
 ไม่ ปุ้ แตะ ป โลจ ยุช โกะ เนอิม โกะ อี
 โอช. 25 ลปุง เนอิม ยุช พะจาว โม เซ
 เอ็ช ละ โปวช อี, โอช ลปุง โอ เนอิม ฮา
 อี. ซาวป ไว ไม่ นัปที แตะ โอเอ็ช ป เอ็ช
 ยุช พะจาว อัง ดัง ไว แตะ พะจาว ป ยุช
 โอเอ็ช เซ โครยญ เจ็ช. มัซ พะจาว เซ ป
 ไมจ ปุย ลีลาว ลอป เปอ. อาเมน.

26 มัซ ซ่า โอเอ็ช เซ ป พลาย พะจาว
 อี เก็ช ยุช ตัม กัมกุยช ซอก โอช ยุช
 โกะ อี ซ่า อี. โม ปรีไปวน นิง อี เฉาะ
 กัน ทัมมด่า ยุช ปรีไปวน นิง ซ ยุช แตะ
 กัน คีต ไม่ ปุ้ แตะ. 27 ดอก โรช เซ
 โม ปรีมะ เอ เฉาะ โรช กัน โอช แตะ
 ปรีไปวน เญ็ช แตะ นิง กอยจ ซวต ยุ อี
 ปุ้ แตะ ไม่ ปุ้ รมะ แตะ โอช. ปรีมะ
 โต ปรีมะ ยุช ป คีต ไม่ ปุ้ แตะ. โม เซ
 เอ็ช ลอก ตุด แตะ นิง โกะ เนอิม แตะ โอช
 ป โปง อี ไม่ โสลช แตะ นิง ยุช แตะ กัน
 ซอก ดอก เซ.

28 โลลวง ยุง ปุย ป มัซ พะจาว เซ, ปุย
 โม เซ เม็ญ อี มัซ ป โอ ซัมคัน ละ แตะ.
 พะจาว เอ็ช พลาย โม เซ ยุช อี ตัม รพาวม
 คีต ดวยช ยุช อี ซ่า อี. มัซ เซ ป ยุช
 แนช อี โอเอ็ช ป โอ ปุก ซ่า อี. 29 โม
 เซ นาวก นิง ป ซอก ป เบร โครยญ เจ็ช.
 แปน ป บัช มอัยญ ฮอยญ เร็. ซวต โอช
 โอช ซวต โอช วิช โอเอ็ช. ไก รพาวม

โอะ ฮอน. นาวก นิง รพาวม กุยจ วัว
 แตะ, ซวต ยุช ยุม ไม่ ปุย. รเจ รไชญ,
 ซวต จุ ปุย. งอต แนช ป ซอก, บรุ เพ็ช
 ปุย. 30 ซวต โหว แนช โบ ลปุง แนช
 ลอก ปุย. ซาวป รโจช ปุย. มัซ ป เกลชย
 พะจาว. อัส ลปุง ซฮาว. เก็ช ฮุน ไม่
 อี. อวต ลอป ตี แตะ, ซาวป แนช ยุช กัน
 ซอก ป โอ ปุย ตี ยุช ตี ชวง. ญอม โต
 เนอิม ป อัส มะเป็ช แตะ. 31 เก็ช ตี แตะ
 งาว, เนอิม โต รพาวม, เล็ชก พาวม โต
 นิง ปุย. ซวก ไม่ อี. 32 ตัม โกตไม ยุช
 พะจาว, ป ยุช กัน ซอก ดอก เซ โปง อี
 ลอก ตุด แตะ ฮอยจ ละ ยุม แตะ. โม เซ
 ปัง ยุง อี โกตไม เซ, ยุช แนช ลัง อี กัน
 ซอก ดอก เซ. โอช ฮา เซ แม ซาวป ลัง
 ลี ปุย ไฮญ ป ยุช กัน ดอก เซ ไม่ แตะ.

พะจาว ซ รเต็ช ปุย

1 เค็ช มัซ อี ดอก เซ, ปะ ป ซวต
2 ตัดชิน ไม่ เต็ เป็ช ปุย, ปัง มัซ เป็ช
 ป ออช ป เอ็ช ญุก, ไก เป็ช โตว ดอก
 ซ เก็ช กัส โอช ตี แตะ. ญ็ช ตัดชิน
 เป็ช ปุย ไม่ เต็ เป็ช, เอ็ช มัซ ตัดชิน
 เป็ช โกะ แตะ ไม่ เต็ เป็ช โกะ แตะ, นิง
 ยุช โกะ เป็ช กัน ดอก ปุ้ แตะ ไม่ โมเซ.
 2 พะจาว ญ็ช รเต็ช อี ปุย ป ยุช โอเอ็ช
 ดอก เซ, เอะ ยุง เงอะ มัซ อี รเต็ช อี ตัม
 ซี่ ตัม ไช อี. 3 ปะ ญ็ช ตัดชิน เป็ช ปุย
 เต็ช ยุช โกะ เป็ช กัน ดอก ยุช โม เซ อี,
 อัม แกต เป็ช ตี แตะ ซ โปน กัน รเต็ช ยุช
 พะจาว ซ่า อี? 4 ปะ เอ็ช มัซ พามัต เป็ช

รพาวม ฮรัก ยุษ พะจาว, ไม่ ไลลวง ดอก
 เลียก พาวม โชะ ไร่ อี นิง เปอะ, ไม่ ลั่ง
 รพาวม อี ละ เปอะ, ไม่ มัย อี? อัม มัย
 โอ เปอะ ยุง มัย อี เปื่อ รพาวม ฮรัก ยุษ
 พะจาว ป ขวต เกือฮ อี ปะ เมาะ รพาวม
 ไพรม โอฮ รพาวม โคระ แตะ?

5 รพาวม ปะ เซ กอ มุง ลอน ไม่ ลิง
 แตะ. เอ็จ มัย รโจะ เปอะ อัง คุด ระ ละ
 โกะ แตะ โอฮ ฆี อี. ช ลอก เปอะ ฆี
 อี ฆงะ ฮาวก รพาวม พะจาว ละ ปุย, นิง
 ช รเต็ฮ อี กัน ยุษ ปุย ตัม ซี ตัม ไช อี.
 6 พะจาว ช เกือฮ โอเอ็ฮ ละ ปุย ตัม กัน ยุษ
 อี โครยญุ โฆะ อี. 7 ละ โม ป ยุษ แนฮ
 กัน ไมจ ไม่ ชาวป รั้ง ฆเป็ย ยุษ อี ไม่
 โญตชัก อี นิง ขวต โอฮ อี จีวิต โอ ลอป
 แตะ, พะจาว ช เกือฮ เนอัม จีวิต โอ เญาะ
 ไก ลอยจ เซ ละ อี. 8 ละ โม ป ขวต
 โอฮ ป อัย โกะ แตะ, ป โอ ญอม โอฮ
 ลปุง เนอัม นิง ขวต ยุษ แตะ กัน ฆอก,
 พะจาว ปังเมอ ช ฮาวก รพาวม เนอัม
 ฮาวก รพาวม แนม ละ อี. 9 โม ป ยุษ กัน
 ฆอก ช ลอก ป โชะ ป ไชญุ ฆี อี โครยญุ
 โฆะ แตะ. ช ลอก โม ยิว รกา, ปังเมอ
 ช ฮอยจ โรฮ ละ ปุย ตัง เมือง. 10 โม
 ป ยุษ กัน ไมจ, พะจาว ช เกือฮ รั้ง ฆเป็ย
 ยุษ แตะ ละ อี, ไม่ โญต ไม่ ชัก ไม่ ไมจ
 เปละ ลโลวง พาวม. ช เกือฮ อี ละ โม
 ยิว รกา ปังเมอ ช เกือฮ โรฮ อี ละ ปุย ตัง
 เมือง, 11 นิง โอ พะจาว ไก ป ฮรัก ป จัง.

12 โม ป โอ ไก โกตโม ยุษ พะจาว นิง,
 ดัย ยุษ กัน พิต โฮ, ช ยุม ลอป ฆี อี เต็อง

โอ ป รเต็ฮ เซ กอก รโจะ โกตโม เซ.
 โม ป เอ็จ ไก โกตโม ยุษ พะจาว นิง, ดัย
 ยุษ แนฮ ลั่ง กัน พิต โฮ, พะจาว ช รเต็ฮ
 อี ไม่ เกือฮ อี ลอก คุด ตัม ป อัย โกตโม
 เซ. 13 มัย โดว เปื่อ ฮมอง ปุย โกตโม ยุษ
 พะจาว เซ ป ช เกือฮ ปุย ซีไช ละ พะจาว
 เยอ. มัย เปื่อ ปุน ยุษ อี ตัม โกตโม เซ ป
 โฮลย ปุย ซีไช ละ พะจาว เปื่อ อี. 14 ปุย
 ตัง เมือง ไก โดว โกตโม ยุษ พะจาว นิง.
 ญื่อม ยุษ อี โอเอ็ฮ ตัม ป ไก นิง โกตโม
 เซ เปื่อ รพาวม โกะ อี โอฮ, เอ็จ เมาะ โรฮ
 ป ไก โกตโม นิง โกะ อี โอฮ, เต็อง โอ
 โกตโม ยุษ พะจาว ไก นิง. 15 เอ็จ ที นิง
 กัน ยุษ อี เซ เอ็จ ไก โกตโม โตะ รพาวม
 อี. เอ็จ แจง โรฮ เปื่อ รพาวม ยุง อี โอฮ
 ตี แตะ. รพาวม โกะ อี เซ รโจะ โอฮ
 ตี แตะ ตี ตี เล็ฮ. กัฮ โอฮ ตี แตะ ตี ตี
 เล็ฮ. 16 ฆงะ ญื่อม ช รเต็ฮ พะจาว ปุย
 เปื่อ พะเยชู คริต, ป เมาะ ปุย โตะ รพาวม
 โตะ แตะ เซ ช โอท ญื่อม เซ ละ ช โฮลย
 อี ลอก คุด แตะ. เอ็จ มัย เซ ไลลวง กัน
 ระ ไล ยุษ พะจาว ป ครอย ลอป อี ละ
 ปุย.

โม ยิว ไม่ โกตโม ยุษ พะจาว

17 ช อัย แม ละ เปอะ. ปะ อัย เปอะ ตี
 แตะ มัย โม ยิว. เป็ง เปอะ โกตโม ยุษ
 พะจาว. ฮาวต เปอะ ตี แตะ เปื่อ พะจาว
 ที แตะ. 18 เอ็จ ยุง เปอะ ป ปุก รพาวม
 พะจาว. เอ็จ เก็ยฮ เล็อก เปอะ ป ปุก ป
 ลอก เปื่อ เอ็จ ยุง แตะ โกตโม เซ. 19 เอ็จ

แจง ละ เปอะ มัซ เปอะ ป เกียฮ โดวาก ปุย จัก เกอ, ไม เปน โรฮ เปอะ ควน ซเปีย ละ ป อาวต ก เพียก อี. ²⁰เอ็จ แจง เปอะ นึง มัซ แตะ ป เกียฮ เพอิก ปุย งาว ปุย ใจญ ไม มัซ เปอะ คู ละ โม กวนตุ อู. เอ็จ แจง เปอะ นึง โฮลส แตะ ป ยุ ป ยุง แตะ กุมปอ ไม ลปุง เนอิม โครยญ เจือ เปือ โกตไม ยุส พะจาว เซ. ²¹เอ็จ เกียฮ เพอิก เปอะ ปุย ไฮญ. เมอยุ โอ เปอะ เพอิก โกะ แตะ ไอฮ แส? เอ็จ เพอิก เปอะ ปุย ไฮญ โอ บระ. โกะ เปอะ อัม บระ ลั้ง เปอะ? ²²เอ็จ ซตอก เปอะ ปุย ไฮญ โอ เลน จู. โกะ เปอะ อัม เลน ลั้ง เปอะ จู? ปะ เอ็จ เกละ เปอะ ยุ ฮุป ไว ปุย. อัม บระ ลั้ง เปอะ โอเอ็ช ฮา เวือด อาวต อี? ²³เอ็จ อวต เปอะ ตี แตะ นึง ไก โกตไม ยุส พะจาว ไม แตะ. อัม ซ เกือฮ เปอะ ตี แตะ ไลจ ยุส มอยฮ พะจาว นึง พิต เปอะ โกตไม ยุส อี เซ? ²⁴เอ็จ มัซ ซ่า เซ ป อัส พะทัม ซ่า อี ตอก เฮ, "ปุย ตัง เมือง เอ็จ เพียก แอม พะจาว ซ่า โม เปะ ป มัซ โม ยิว," อัส เซ.

²⁵โม เปะ คัส เปอะ ยุส ตัม โกตไม ยุส พะจาว, ไลลวง ไอฮ เปอะ ริดกิต เอ็จ ไก เนอิม ป มัซ ละ เปอะ. คัส เปอะ พิต แนฮ โกตไม เซ, บัง ไอฮ เปอะ ริดกิต, เมาะ โรฮ โอ เปอะ ไอฮ เพือฮ. ²⁶ปุย ตัง เมือง บัง โอ ไอฮ อี ริดกิต เซ, คัส ยุส อี ตัม โกตไม ยุส พะจาว, พะจาว ติน ซ เม็ญ ลั้ง อี มัซ ปุย เลียก นึง ริด ยุส แตะ, โม เม็ญ อี? ²⁷โม เปะ ป มัซ โม ยิว, บัง ไก

โกตไม ไชฮ ปุย เปือ พะจาว ไม เอ็จ ไอฮ เปอะ ริดกิต เซ, พิต ลั้ง เปอะ โกตไม เซ. ปุย ตัง เมือง เอ็จ ปุน ยุส อี ตัม โกตไม ยุส พะจาว เตือง โอ แตะ ไอฮ ริดกิต เซ. มัซ เซ ป ซ เกือฮ อี โม เปะ ลอก ตุด ซ่า อี.

²⁸ป มัซ ยิว เนอิม มัซ โดว ไลลวง กพริ ปุย โน่ง. กัน เลียก นึง ริดกิต เนอิม มัซ โดว ไลลวง ไก นึง เนะ ซอ้ง ปุย โน่ง. ²⁹ป มัซ ยิว เนอิม เอ็จ มัซ ป มัซ ยิว ฮอยจ โตะ รพาวม แตะ. กัน เลียก ปุย นึง ริดกิต เนอิม เอ็จ มัซ ไลลวง รพาวม รโมยฮ ปุย. มัซ โดว เปือ โกตไม ไชฮ ปุย อัง, มัซ ไก อี เปือ ลปุ พะจาว. มัซ ปุย ตอก เซ ป ซ โฮลส พะจาว ลี, มัซ โดว ปุย ปลัฮเตะ ป ซ ลี.

¹คัส มัซ ตอก เซ โม ยิว อัม เอ็จ ไก ป **3** โฮลส อี โฮฮ ฮา ปุย ไฮญ? ไลลวง ไอฮ อี ริดกิต อัม เอ็จ ไก ป มัซ ละ อี? ²ไก แอฮ. เอ็จ ไก เนอิม ป มัซ ละ อี โครยญ เจือ. กา โอเอ็ช ไฮญ พะจาว เอ็จ เกือฮ ลปุง แตะ ฮอยจ ละ โม ยิว เกือฮ อี โชะ โกะ ฮรั๊กซา นึง อี.

³บั้ง ไก งอน ป โอ เนอิม รพาวม นึง อี, พะจาว อัม ซ เปน โรฮ ปุย โอ เนอิม รพาวม ซ่า อี? ⁴เปน โดว อี เพือฮ. บั้ง มัซ ปุย ป จู ไอฮ ปุ แตะ เตือง โอยจ อี, พะจาว ไมจ อี เปน ปุย อัส ป เนอิม ไตม ป ซี. ตอก อัส พะทัม อี เฮ,

"โอ พะจาว, เจือม อัส ปะ โอเอ็ช, ปุย ไมจ อี ยุง แจง แน มัซ อี ป เนอิม โครยญ

โชน. *คัซ ไก ป ฟีนฟอง เปอะ อัซ ปะ มัซ ป โอะ ซี้ โอะ ไช, ซ ที่ ลั้ง ละ ปุย-มัซ เนอิม เปอะ ป ปุก ป ลอก เกอ,*" อัซ เซ พะทัม.

⁵ คัซ มัซ ดอก เซ คัซ กัน พิต ยุซ โม่ เอะ ป มัซ โม่ ยิว แปน ควน เกือช ปุย ยุง ที่ เมาะ ซี้ไช พะจาว, เอะ ซ อัซ ซวี่ อี้ ดอก เมอ? ปเลี้ย อี้ ซ อัซ โอะเอือช ดอก ปุย ปลัชเตะ. "เญือม เกือช พะจาว เอะ ลอก ตุต ซวี่ กัน พิต ยุซ ซุ, พะจาว มัซ ยุซ อี้ ป โอะ ปุก," เอ็จ ไก ง่อน ป อัซ ดอก เซ เยอ. ⁶ ญันได๋ มัซ โดว ดอก เซ เฟือช. มัซ โอะ พะจาว มัซ ป ซี้ ป ไช ซ เกียช รเตือช ปุย ปลัชเตะ เอ็ ดอก เมอ?

⁷ ไก แม ป อัซ ดอก เอ็ ง่อน, "คัซ ไลลวง โอะ เนอิม ยุซ อี้ ซ เกือช ไลลวง เนอิม ยุซ พะจาว ที่ ละ ปุย, ไม่ แปน อี้ โญตซั๊ก ละ อี้, พะจาว อัม ปุก ลั้ง ละ เกือช อี้ อี้ ลอก ตุต แต่ะ นิง ยุซ ซุ กัน พิต?" อัซ เซ ง่อน. ⁸ "ไมจ แนช ยุซ ป ซอก ป เบร เดอิม ซ โสลช ป ไมจ," อัซ แม โรช อี้ ดอก เซ ง่อน ปุย เยอ. เอ็จ ไก เนอิม ง่อน ป บรุ เฟือ อี้ อี้. โคะ อี้ อัซ โอะเอือช ดอก เซ. ปุย โม่ เซ ซ โสลช ลอก ตุต แต่ะ ตัม โซมกวน อี้ ไม่ ป อัซ แต่ะ เซ.

ไก โดว ปุย ซี้ไช ละ พะจาว

⁹ คัซ มัซ ดอก เซ โม่ เอะ ป มัซ โม่ ยิว อัม ไมจ ไล ซวี่ อี้ ฮา ปุย ตั้ง เมือง ชองนา พะจาว เยอ? ไมจ โดว ฮา อี้ เฟือช. อี้ เอ็จ ฟวยจ รโองะ ซโดช ละ เปอะ มัซ

โม่ ยิว ไม่ ปุย ตั้ง เมือง ป อาวต ชมรม อัมนัด มัป ดอก ปุ แต่ะ เตือง โอยจ แต่ะ. ¹⁰ พะทัม อัซ โรช อี้ ดอก เอ็,

"ไก โดว เฟือช ปุย ซี้ไช ละ พะจาว, ตี ปุย ปุ ไก. ¹¹ ไก โดว ตี ปุย เนอิม ป ยุง ฮาป ยุ พะจาว, ป คาวใจ ไลลวง อี้ ปุ โรช ไก. ¹² ปุย เอ็จ พัด นา แต่ะ ฮา พะจาว เตือง โอยจ อี้. เอ็จ โฮว ตี้ กระ พิต. ไก โดว เฟือช ป ยุช กัน ไมจ เจอ. ตี ปุย ปุ ไก. ¹³ โคะ คราวง อี้ ดอก โคะ ร moy จ โลช ปุย โส. ดัก อี้ อัซ แนช ลปุง จุ ปุย. ลปุง โอก ฮา ดอย อี้ ดอก ปิต ซโอยญุ โส. ¹⁴ มวยญุ อี้ อัซ ลอป รชอม ซะ ซอก. ¹⁵ ซวง อี้ ซวต ตอ โฮว ละ ซ ยุช แต่ะ ยุม ไม่ ปุย. ¹⁶ โม่ เซ ยุช ป ไลจ ป โลม ป โยะ ป ฮอน ละ ปุย โครยญุ กระ โฮว โครง เอ็ญุ แต่ะ. ¹⁷ ยุง โดว กระ เฮน กระ ฮลอง, ¹⁸ ไม่ โอะ อี้ ยุง ไมจ แต่ะ ฮลัด นิง พะจาว เฟือช," อัซ เซ พะทัม.

¹⁹ เอะ เอ็จ ยุง เงอะ ลปุง เมาะ ป ไก นิง โกตไม ยุช พะจาว มัซ ป ฮอยจ ละ โม่ ป อาวต ชมรม โกตไม เซ โครยญุ โฆะ อี้. เอ็จ มัซ ฮอยจ อี้ นิง โอะ อี้ ซ เกือช ปุย เกียช กัช ตี แต่ะ, ไม่ ซ เกือช อี้ ปุย ตี ปลัชเตะ เอ็ ลอก กัน รเตือช ยุช พะจาว. ²⁰ ไก โดว ตี ปุย เนอิม ป ปุน เกือช ตี แต่ะ ซี้ไช ละ พะจาว เบือ ยุช แต่ะ ตัม ลปุง ไก นิง โกตไม เยอ. โกตไม เซ มัซ ป เกือช ปุย ยุง มัซ แต่ะ ปุย มัป ตี กระ โน่ง.

พะจาว เกือช ปุย ซี้ไซ ละ แตะ เบือ รพาวม เจือ อี

²¹ ปเลี้ย เฮี กั้น เกือช พะจาว ปุย ซี้ไซ ละ แตะ เอ็ง เปลีส อี ละ ปุย. เกว โดว ไม โกตไม ยุช อี เฟือช. โม่ ป ซิป ลปุง พะจาว ไม โกตไม ยุช อี เซ เอ็ง ปุน เกือช ไลลวง เซ ซโดช ละ ปุย. ²² พะจาว เกือช เกือช ปุย ซี้ไซ ละ แตะ เบือ รพาวม เจือ อี พะเยชู คริต โครยญู โฆะ อี. ปุย ตัง โดว ละ อี ฮา ปุ แตะ. ²³ ปุย เอ็ง ยุช มัป โครยญู โฆะ แตะ. ยุช โดว อี ตัม กั้น ไมจ กั้น ญุก เกือช พะจาว อี ยุช ตี ตี เนอิม. ²⁴ ปุย บังเมอ โฮลช ลัง แปน ปุย ซี้ไซ ละ พะจาว เบือ กุนมุ่น ยุช อี เตือง โอ อี คิต งวยช อี. มัช โฮลช อี เบือ เอ็ง โดช พะเยชู คริต อี เกือช โปน มัป ยุช อี เซ. ²⁵ พะจาว เอ็ง ดุช พะเยชู เซ แปน ป ปุน ยวก มัป กัช ตุด ละ ปุย เบือ บัด ฮันม อี ตัง ปุย. ช ยวก อี ละ โม่ ป ไกอ รพาวม เจือ โครยญู เจน ปุย. โอเอือช เซ มัช เกิด อี นิง ช เปลีส พะจาว รพาวม ซี้ไซ แตะ ละ ปุย. เจน โฆะ โอ พะจาว ปุน โอด เนอิม กั้น พิต ยุช ปุย. ตี เม็ญู โดว มัป ยุช ปุย. ²⁶ เจน ปเลี้ย เฮี พะจาว บังเมอ จัมแปน อี เม็ญู นิง ขวต เกือช อี ปุย ซี้ไซ เนอิม ละ โกะ แตะ. มัช เกือช อี ปุย ยุง แจง แน มัช โกะ แตะ ปุย ซี้ ปุย ไซ เบือ อี, ไม เกือช โรช อี โม่ ป เจือ พะเยชู แปน ปุย ซี้ไซ ละ แตะ โครยญู โฆะ อี.

²⁷ ดัช มัช ดอก เซ ปุย อัม เกือช อวต ลัง ตี แตะ ฆ่า อี? เกือช โดว อี เฟือช. มัช ฆ่า เมอ ป โอ อี เกือช ฆ่า อี? อัม มัช เบือ ปุน ยุช ปุย อี ตัม โกตไม? มัช โดว อี. มัช เบือ โปน ปุย ป โอ ไมจ เบือ รพาวม เจือ แตะ ป โอ อี เกือช อวต ตี แตะ นิง อี ฆ่า อี. ²⁸ เอะ เอ็ง ยุง ที่ ดอก เฮี. ปุย มัช โดว โฮลช อี แปน ปุย ซี้ไซ ละ พะจาว เบือ ยุช แตะ ตัม โกตไม ยุช พะจาว, มัช โฮลช อี เบือ รพาวม เจือ แตะ. ²⁹ พะจาว อัม มัช พะจาว ยุช โม่ ยิว โน่ง? โม่ โรช มัช พะจาว ยุช ปุย ตัง เมือง? แจง โรช มัช อี. ³⁰ พะจาว มัช พะจาว ตี โตน โน่ง. ปุน เกือช โม่ ยิว ซี้ไซ ละ แตะ เบือ รพาวม เจือ อี. ปุน เกือช โรช ปุย ตัง เมือง ซี้ไซ ละ แตะ เบือ รพาวม เจือ อี โรช. ³¹ ดัช มัช ดอก เซ เอะ อัม มัช ละ โปวช ฮู โกตไม ยุช พะจาว เบือ รพาวม เจือ แตะ เซ? มัช โดว อี. เอะ แม รโพ ลัง โกตไม เซ เกือช อวต ตอน ฮมัน.

รพาวม เจือ ยุช อัปราชัม

¹ ดัช มัช ดอก เซ, เอะ ช อัช ดอก เมอ **4** ไลลวง อัปราชัม จัตเจือ ไพรม เอะ เซ? อัปราชัม มัช โฮลช อี แปน ปุย ซี้ไซ ละ พะจาว ดอก เมอ? ² ดัช อัปราชัม แปน ปุย ซี้ไซ ละ พะจาว เบือ กั้น ยุช โกะ แตะ ตีน ช เกือช อวต ตี แตะ เบือ กั้น ยุช แตะ เซ. บังเมอ โอ มัช ดอก เซ เฟือช ละ งอต พะจาว อี. ³ พะทัม อัช เฮี,

"อัคราฮัม เจือ พะจาา. พะจาา เม็ญ อี มัซ ปุย ซี้ไซ ละ แตะ เบือ รพาวม เจือ อี เซ." อ้อ เซ.

⁴ ปุย ด้อ ยุส กัน ซ โฮลล จังลา แตะ. จังลา โฮลล อี เซ มัซ โดว ป เกือช เยือ ปุย ละ อี. มัซ งวยช ซงะ ซงา โกะ อี โอฮ. ⁵ ญันไค่ ด้อ ปุย อึง รพาวม แตะ นึง พะจาา ตี กระ โน่ง, ปัง โอ เบิง กัน ยุส แตะ เฟือช, พะจาา เอ็จ เม็ญ อี มัซ ปุย ซี้ไซ ละ แตะ เบือ รพาวม เจือ อี เซ. มัซ เนอิม พะจาา ป ปุน เกือช ปุย พิต ปุย โฆวะ โฮลล แปน ปุย ซี้ ปุย ซา. ⁶ เอ็จ มัซ ไล เอ็ ป อ้อ คำวิต เตอ ญืออม อ้อ อี ไลลวง โฮลล ปุย รพาวม ไมจ มวน แตะ นึง เม็ญ พะจาา อี แปน ปุย ซี้ ปุย ซา เตือง โอ อี มัซ เบือ กัน ยุส อี. มัซ อ้อ อี เอ็,

⁷ "โม ป โฮลล พะจาา ยวก มัป ก้อ ตุต ยุส อี ไม ป โฮลล พะจาา เลือป พิต โฆวะ ยุส อี โฮลล เนอิม รพาวม ไมจ มวน แตะ เบือ อี. ⁸ ปุย ด้อ พะจาา โอ ญืออะ เม็ญ มัป ยุส อี แปน เนอิม รพาวม ไมจ มวน ละ อี." อ้อ เซ.

⁹ ไลลวง รพาวม ไมจ มวน อ้อ อี เซ อัม มัซ ฮอยจ อี ละ โม ป โอฮ ริดกิต โน่ง? มัซ โดว อี. มัซ โรฮ ฮอยจ อี ละ โม ป โอ โอฮ ริดกิต เซ โรฮ. เอะ เอ็จ อ้อ พะจาา เม็ญ อัคราฮัม มัซ ปุย ซี้ไซ ละ แตะ เบือ รพาวม เจือ อี. ¹⁰ มัซ ญืออม เมอ เม็ญ อี ตอก เซ? อัม มัซ กา โอฮ อัคราฮัม ริดกิต เซ? อัม มัซ ฟวยจ โอฮ อี? มัซ กา โอฮ อี, มัซ โดว ฟวยจ โอฮ อี. ¹¹ ฟวยจ

เซ ญืออม เอ็จ โอฮ อี ริดกิต เซ, ริดกิต เซ มัซ ตอก ควน ไม พะจาา อี ตี เจือ, ละ ซ เกือช อี ที ละ ปุย เอ็จ เม็ญ พะจาา อี แปน ปุย ซี้ไซ ละ แตะ เบือ รพาวม เจือ อี, เนอิม กา โอฮ อี ริดกิต เซ. มัซ เซ ป โฮลล อัคราฮัม แปน ตอก เบืออะ ละ โม ป เจือ พะจาา เตือง โอฮจ อี ฆ่า อี, ไม เม็ญ พะจาา โม เซ แปน ปุย ซี้ไซ ละ แตะ เตือง โอ อี ตี โอฮ ริดกิต เซ. ¹² อัคราฮัม มัซ โรฮ ตอก เบืออะ ละ โม ป โอฮ ริดกิต เซ โรฮ, มัซ โดว เบือ โอฮ อี ริด เซ โน่ง, มัซ เบือ ไก จีวิต อี เบือ รพาวม เจือ แตะ. โม เซ มัซ โรฮ ตอก อัคราฮัม ป มัซ เบืออะ เอะ โรฮ. เอ็จ ไก โรฮ จีวิต เบือ รพาวม เจือ แตะ ตอก โรฮ รพาวม เจือ อัคราฮัม ป ไก กา เข็ยง โอฮ อี ริดกิต เซ โรฮ.

ลปุง ชันญา ยุส พะจาา

¹³ พะจาา เอ็จ ชันญา- อึง ไลลวง ซ เกือช แตะ อัคราฮัม ไม จัตเจือ อี โฮลล กุม ปล้อตะ. ลปุง ชันญา ยุส พะจาา เซ ปังเมอ โอ มัซ ฮอยจ อี ละ อี นึง ปุน ยุส อี ตัม โกตไม ยุส พะจาา. มัซ ฮอยจ อี ละ อี นึง โฮลล อี แปน ปุย ซี้ไซ เบือ รพาวม เจือ แตะ. ¹⁴ ด้อ โอเอ็ช ป ชันญา พะจาา อึง ซ ฮอยจ ละ โม ป ปุน ยุส ตัม โกตไม เซ โน่ง โฮ, รพาวม เจือ แปน โอเอ็ช โอ ไก ป มัซ ฆ่า อี. ลปุง ชันญา ยุส พะจาา แปน โดว โรฮ ป โกว ฆ่า อี. ¹⁵ โกตไม เซ แปน ควน ฮอยจ รพาวม ฮาวก ยุส พะจาา ละ ปุย นึง โอ ปุย ปุน ยุส ตัม

โกตไม เซ. คัส โกตไม โอ ไก โส, กัน
พิต โกตไม เกียฮ ไก โดว โรส ฆี อี.

¹⁶เคียง มัส อี ตอก เซ ลปุง ชันญา
เซ ฮอยจ เปือ รพาวม เจือ นิ่ง ช แปน
อี ไลลวง กุนมุ่น ยุส พะจาา เตือง โอยจ
อี. โม ป มัส จัตเจือ อปฺราฮัม แจง แน
ช โฮลส อี โครยญู โฆะ อี. ลปุง ชันญา
เซ มัส โดว ฮอยจ อี ละ โม ป ปุน ยุส ตัม
โกตไม เซ โน่ง. มัส โรส ฮอยจ อี ละ โม
ป เจือ พะจาา ตอก เจือ อปฺราฮัม อี เซ, นิ่ง
มัส อปฺราฮัม เซ ตอก เปือะ ละ เอะ เตือง
โอยจ เจอะ. ¹⁷พะทัม อัส เฮี, "ฮี เอ็จ
เกือฮ ปะ แปน เปือะ ปุย โฮวาน เมือง," อัส
เซ. ลปุง ชันญา เซ มัส ป ตอน ของนา
พะจาา ป มัส พะจาา เจือ อปฺราฮัม เซ.
มัส พะจาา เซ ป ปุน เกือฮ ป ยุม โกอฮ โอม
ไม ปุน ดวน อี โอเอ็ฮ ป โอ ดิ ไก เกือฮ
ไก.

¹⁸อปฺราฮัม ปัง โอ เญือะ ไก ควน
ชโอว รพาวม, ชโอว แนฮ ลั้ง รพาวม นิ่ง
พะจาา. เจือ แนฮ ลั้ง อี. มัส เซ ป โฮลส
อี แปน เปือะ ปุย โฮวาน เมือง ฆี อี. เอ็จ
แปน เนอิม ตอก ฮมอง อี อัส พะจาา อี
ละ แตะ, "จัตเจือ เปือะ ช โฮวาน โรส ตอก
ชโมยญู โส," อัส เซ ละ อี. ¹⁹เญือม เซ
เยอ อาญู อี ฆเป็ ไก ดิ รอย, ปัง ง่อต อี
มัส โกะ แตะ ปุย เอ็จ กวต ลัมเลือ ตอก เซ,
โฮย โดว ลั้ง รพาวม เจือ ฆี อี. เญือม
ง่อต อี โอ ซารา เญือะ ช เกียฮ ไก กวน,
ปู โรส โฮย ฆี อี. ²⁰รพาวม เจือ อี
เซ ตอน แนฮ ลั้ง ปุ ปุ. เกือฮ โดว ดิ

แตะ ของไซ รพาวม นิ่ง ลปุง ชันญา ยุส
พะจาา. รพาวม เจือ อี เกือฮ อี โฮลส
เรียง แด่น แตะ. ลีลาว เนอิม พะจาา
ฆี อี. ²¹รพาวม อี แจง แน นิ่ง ช ปุน
ยุส พะจาา อี ตัม ป เอ็จ ชันญา แตะ อัง.
²²มัส เปือ รพาวม เจือ อี ตอก เซ ป เม็ญู
พะจาา อปฺราฮัม แปน ปุย ซีไซ ละ แตะ
เปือ อี. ²³ลปุง เกว ไม ไลลวง เม็ญู
พะจาา อี แปน ปุย ซีไซ เซ มัส โดว ไซฮ
อี ฮอยจ ละ ไลลวง อปฺราฮัม เซ โน่ง.
²⁴มัส โรส ไซฮ อี ฮอยจ ละ เอะ ป เจือ
พะจาา, เอ็จ มัส พะจาา เซ ป เอ็จ เกือฮ
พะเยชู จาว ยุส เอะ โกอฮ โอม เนอิม ลัก
ยุม แตะ เซ. เญือม เจือ เอะ อี ตอก เซ
พะจาา เอ็จ เม็ญู โรส เอะ แปน ปุย ซีไซ
ตอก เซ โรส. ²⁵พะจาา เอ็จ มอป พะเยชู
ละ ช เกือฮ อี ยุม ฆี มัส ยุส เอะ, ไม เอ็จ
เกือฮ อี โกอฮ โอม แม ละ ช โฮลส เอะ
แปน ปุย ซีไซ ละ แตะ เปือ อี.

ไลลวง กัน ยุม พะเยชู ดั่ง เอะ

¹เคียง เอ็จ โฮลส เอะ แปน ปุย ซีไซ
5 ละ พะจาา เปือ รพาวม เจือ แตะ ตอก
เซ, เอะ เอ็จ โฮลส เนอิม อาวต ไมจ อาวต
มวน ไม พะจาา เปือ พะเยชู คริต จาว
ยุส เอะ. ²พะเยชู เอ็จ เกือฮ เอะ โฮลส
เล็ยก อาวต ชุง เต็ย กุนมุ่น ยุส พะจาา
เปือ รพาวม เจือ เอะ. มัส เซ ป โฮลส
เนอิม เอะ รพาวม ไมจ มวน แตะ เปือ
อี, นิ่ง ชโอว รพาวม เมอะ ไม ช โฮลส
โฮะ รโตง แตะ นิ่ง โญดชัก ยุส พะจาา.

๓ โนก ฮา เซ บัง อวาม เม่มัก แตะ, ไก
 ลั้ง รพาวม ไมจ มวน เนอะ นิง ยุง เงอะ
 เม่มัก เซ มัฮ ป ช เกือฮ เอะ ไก รพาวม
 ปุน โอด โอเอือ เปือ อี. ๔ รพาวม ปุน
 โอด โอเอือ เซ มัฮ ป ช เกือฮ เอะ แปน
 ปุ่ย ปุก รพาวม พะจาว. ดัฮ แปน ปุ่ย ปุก
 รพาวม อี ดอก เซ โฮ, เอะ โฮลย โรย
 ซโอว รพาวม ไม ป ษัญญา พะจาว อัง
 ละ แตะ. ๕ ซโอว รพาวม ดอก เซ แจง
 โอ อี ซ มัฮ ป ปลาว เยอ, นิง เอือ เลียก
 ฟา เล็ป รพาวม ฮรัก ยุฮ พะจาว โตะ กใน
 รพาวม เอะ, เปือ ลปุ พะจาว ป เอือ เกือฮ อี
 ละ เอะ เซ.

๖ เมือม โอ เอะ ไก ดอก ช เกียฮ เรือม
 โอฮ ตี แตะ พะคริต ยุม เนือม ดัง เอะ ปุ่ย
 หมอก ปุ่ย เบร. เอือ ปุก เนือม ตัม เวลา อัส
 พะจาว อี. ๗ ดัฮ ง่อต ที โฮ, บัง มัฮ ปุ่ย ซึ
 ปุ่ย ซา ปุ เนือม ซ ไก ป ญอม ยุม ดัง อี.
 เมือ เตือง อี ซ ไก โรย ง่อน ยุง ป โรวด
 ยุม ดัง ปุ่ย ไมจ เจอ. ๘ พะคริต บังเมอ ยุม
 ดัง เอะ เมือม มัฮ ลั้ง เอะ ปุ่ย มัป. มัฮ เซ
 ดอก เป็ลีย เนือม พะจาว รพาวม ฮรัก แตะ
 ละ เอะ นิง อี.

๙ ปเล็ย เฮี เอะ เอือแจง แปน ปุ่ย ซึ ซา
 ละ พะจาว เปือ บัด ฮันม พะคริต เซ. ซ
 โปน เอะ ฮา รพาวม ฮาก ยุฮ พะจาว เปือ
 อี โฮว ละ แจง แตะ ฮา เซ แม. ๑๐ ไพรม
 อี เอะ มัฮ ป ตอช ปุ แตะ ไม พะจาว.
 ปเล็ย เอือ เกือฮ เอะ ปุก ปอ ปุ แตะ ไม

โกะ แตะ เปือ ยุม กวน แตะ เซ. โฮฮ ฮา
 เซ แม, เคียง เอือ ปุก ปอ ปุ แตะ ดอก เซ,
 เอะ ซ โปน โรย ฮา ป โอ ไมจ โครยญ
 เจือ เปือ เอือ โกฮ โอแม อี. ๑๑ มัฮ โดว
 เมอะ เซ โน่ง. เอะ ป มัฮ ปุ่ย ใน พะจาว
 เอือ โฮลย เนือม รพาวม ไมจ มวน แตะ
 เปือ พะเยชู คริต จาว ยุฮ เอะ, นิง เอือ
 เกือฮ อี เอะ ปุก ปอ ปุ แตะ ไม พะจาว.

อาดัม ไม พะเยชู คริต

๑๒ ดัฮ ง่อต ที โฮ, มัป เอือ ไก นิง
 ปลัฮตะ หมี่ ปุ่ย ตี โน่ง, ป มัฮ อาดั้ม เซ.
 โลลวง ยุม ปุ่ย มัฮ ไก อี หมี่ มัป เซ.
 ฟวยจ เซ โลลวง ยุม เซ ฟา ฮอยจ ละ ปุ่ย
 เตือง โอยจ อี นิง ยุฮ ปุ่ย มัป เตือง โอยจ
 แตะ. ๑๓ มัป ยุฮ ปุ่ย เตอ เอือ ตีน ไก เนือม
 กา ฮอยจ โกตไม ยุฮ พะจาว นิง ปลัฮตะ.
 เมือม โอ โกตไม เซ ตี ไก พะจาว บังเมอ
 โอ ตี เมือม มัป ละ ปุ่ย. ๑๔ บัง มัฮ ดอก
 ออฮ ดอก เอือ ญุก, เนือม เจน อาดั้ม ฮอยจ
 ละ เจน โอ โมเซ, ปุ่ย จัมเปน อี อาวต
 หมรีม อัมนัด ลักยุม เตือง โอยจ แตะ. บัง
 มัฮ ปุ่ย ป โอ ยุฮ มัป ดอก อาดั้ม นิง เลฮ
 แตะ เตือง ป อัส พะจาว อัง, อาวต ตี โรย
 หมรีม อัมนัด ลักยุม เซ. (เอือ ที นิง เซ มัฮ
 ปุ่ย ป ติต มัป เนือม นิง อาดั้ม.)*

อาดัม เซ เกียฮ แพป โรย ตี เจือ ไม
 พะเยชู ป ฮอยจ กังเคะ เซ. ๑๕ ปุ่ย ลอา เซ

5:14* ป ไก นิง โวงเลป เซ มัฮ โดว ป ไก นิง พะทัม ซาฮ ไพรม ปุ่ย.

บั้งเมอ โอ คอก เนอิม ปุ้ แตะ. ป ปละ ป
 ซัก พะจาว ละ ปุ้ย คอก โดว ป ฮอยจ ละ
 ปุ้ย ฆ่า มั๊ป ยุส อาคัม. บั้ง ยุม ปุ้ย โฮวน
 ฆ่า มั๊ป ยุส ปุ้ย ตี เซ, กุนมุ่น ยุส พะจาว ระ
 เนอิม ไล โฮส ฮา เซ แม. ป ปละ ป ซัก
 อี เซ เอ็จ ฮอยจ ละ ปุ้ย โฮวน ลัมเลื่อ เอ็น,
 เบื่อ กุนมุ่น ยุส ปุ้ย ตี ป มั๊ส พะเยซุ คริต
 เซ. ¹⁶ ป ปละ ป ซัก พะจาว ละ ปุ้ย ไม่
 มั๊ป ยุส อาคัม เซ ตัง โรส ฮา ปุ้ แตะ ตี เจื่อ
 แม. ฟวยจ ยุส อี ป พิต ตี โฮน เซ โน่ง
 พะจาว รเต็ส อี เกือส ลอก ตุด แตะ. ป ยุส
 พะจาว เบื่อ กุนมุ่น ยุส แตะ บั้งเมอ โอ มั๊ส
 คอก เซ. บั้ง ยุส ปุ้ย ป พิต โฮวน โฮน
 พะจาว เกือส ลัง อี แปน ปุ้ย ซี้ไซ ละ แตะ
 เบื่อ อี. ¹⁷ เค็ยง ยุส ปุ้ย ตี เซ ป พิต เตอ,
 ปุ้ย เต็อง โออยจ อี โฮลส อาวต ฆรรีม อัมนัด
 ลักยุม ฆ่า อาคัม ตี ปุ้ย เซ. ป ยุส ปุ้ย ตี อี
 เซ แม ป มั๊ส พะเยซุ คริต, บั้งเมอ ระ เนอิม
 ไล ฮา เซ แม. โม ป รัป โฮส กุนมุ่น ระ
 โฮส ระ วิส ยุส พะจาว ไม่ ป ปละ ป ซัก
 อี ละ ปุ้ย ละ ซ เกือส อี แปน ปุ้ย ซี้ไซ,
 ซ โฮลส จีวัต แตะ เบื่อ อี, ไม่ ซ โฮลส อี
 ตัดเต็ยง โอเอ็ส ไม่ พะคริต โครยญุ โฆะ
 แตะ.

¹⁸ ป อัส ฮะ เนาะ ออ มั๊ส คอก เอ็, ป พิต
 ยุส ปุ้ย ตี โฮน เซ โน่ง เกือส ปุ้ย ลอก ตุด
 เต็อง โออยจ แตะ. คอก โรส เซ กัน ไมจ
 ยุส ปุ้ย ตี โฮน โน่ง เซ ปุน เกือส ปุ้ย โปน
 ตุด แตะ, ไม่ เกือส อี โฮลส จีวัต เต็อง
 โออยจ แตะ โรส. ¹⁹ โฮลส ปุ้ย โฮวน แปน
 ปุ้ย มั๊ป เบื่อ เลส ปุ้ย ตี เต็ยง ป อัส พะจาว

คอก ออช, เกือส โฮลส โรส ปุ้ย โฮวน
 แปน ปุ้ย ซี้ไซ ละ พะจาว เบื่อ เนอ็ง ปุ้ย ตี
 ป อัส พะจาว คอก เซ โรส. ²⁰ โกตไม
 ยุส พะจาว เอ็จ ฮอยจ นัง ซ เกือส แตะ ปุ้ย
 ยง เมาะ โฮวน พิต โดมาะ ยุส แตะ. บั้ง
 โฮวน ป พิต ยุส ปุ้ย เมาะ ออช เมาะ เอ็ส
 ญุก, กุนมุ่น ยุส พะจาว เกือส โฮวน ลัง
 โฮส ฮา เซ แม. ²¹ ไพรม อี มั๊ป ตัดเต็ยง
 ปุ้ย ฮอยจ ละ เกือส อี ยุม คอก ออช, ปเล็ย
 เอ็ กุนมุ่น ยุส พะจาว ตัดเต็ยง โรส ปุ้ย ตัม
 กัน ซี้ไซ ยุส พะจาว เบื่อ พะเยซุ คริต จาว
 ยุส เอะ, ฮอยจ ละ แปน อี จีวัต โอ ญะ
 ไก ลอยจ ละ เอะ คอก เซ โรส.

ไลลวง แพป ไม่ ป ญื่อะ ป เอ็ญ

¹ เอ็ยกปุ, ติน ซ คาวใจ เปอะ ป อัส อี
7 ละ เปอะ เอ็, นัง เอ็จ ยง เปอะ ไลลวง
 โกตไม เต็อง โออยจ เปอะ. โกตไม เซ
 ไก อัมนัด ปุน ตัดเต็ยง ปุ้ย ตี เจน โอม อี
 โน่ง. ² คอก โรส ปรโปวน เอ็จ เอ็ญ ละ
 ปุ้ย ญื่อะ แตะ โฮ. ตัม โกตไม เซ ไมจ
 อี อาวต ไม่ ปุ้ย ญื่อะ แตะ ตี เจน โอม อี.
 ดัส เอ็จ ยุม ปรเมะ ญื่อะ เซ โฮ, เอ็จ โปน
 อี โกตไม ป บั้งคัป อี อาวต ไม่ ปุ้ แตะ เซ.
³ ตี เจน โอม ปุ้ย ญื่อะ อี เซ ดัส รโจะ
 ไม่ ปรเมะ โฮญ, ปุ้ย ซ อัส อี มั๊ส ป เลน
 จ. ดัส เอ็จ ยุม ปรเมะ ญื่อะ เซ โฮ, เอ็จ
 โปน อี โกตไม เซ. ญื่อม เซ บั้ง โฮส ปุ้ย
 โคระ ญื่อะ แตะ, ญื่อะ มั๊ส โดว ป เลน จ
 ฆ่า อี.

4 โม เปะ ป มัซ เอียกปู อี อี, โม เปะ
 ดอก ไรช เปอะ เซ. เอัจ ยุม ไรช เปอะ
 ละ โกตไม เซ นิง เอัจ ไรจะ ดิ เปอะ ไม
 โกะ เนอิม พะคริต. ปลีเย เอี เอัจ ดอก
 เปอะ ปุย ไก ปุย โคระ ญื่อะ โฮ. ปุย
 โคระ ญื่อะ เปอะ เซ เอัจ มัซ พะคริต, ป
 เอัจ โกอฮ โอม แม อี เนอิม ลัก ยุม แตะ
 เซ, ละ ซ เกือฮ อี เอะ เกิด เพลี ละ พะจาว
 โฮวาน ปุ ปุ. 5 ญื่อม ยุช ลัง เอะ อี คัม
 รพาวม โกะ แตะ ไอศ ดอก ปุย ปลัฮตะ,
 กัมกุยฮ ออก รชอฮ กไน โกะ เนอิม เอะ
 เซ เกิด ไรช เพลี, ปังเมอ มัซ เพลี ป นัม ปุย
 ฮอยจ ละ ยุม อี. เอัจ มัซ เอิน โกตไม เซ
 ป ซโกลฮ ลฮอย กัมกุยฮ ออก เซ. 6 ปลีเย
 เอี เอะ เอัจ โปน เนอะ โกตไม เซ, นิง
 เอัจ ยุม เมอะ ละ โกตไม ป เกือฮ เอะ
 แปน ครา แตะ ไพรม อี เซ. เอะ รชอฮ
 ละ พะจาว, มัซ โดว คัม คระ ไพรม ยุช
 โกตไม ป ไชฮ ปุย อัจ, มัซ คัม คระ
 โคระ ยุช ลปู พะจาว.

**โกตไม มัซ ป เกือฮ คระ โบฮ ละ
 มัป**

7 คัฮ มัซ ดอก เซ, เอะ ซ อัฮ ฆ่า อี ดอก
 เมอ? โกตไม เซ อัม เอัจ มัซ มัป? มัซ
 โดว อี เฟือฮ. มัซ โอ โกตไม เซ ไก,
 อี ดิน โอ ซ ยุง ป มัซ มัป เซ. ดอก
 อัฮ โกตไม อี เอี, "ปู/ ลเสียก นิง โอเอือฮ
 ฮี," อัฮ เซ. มัซ โอ อี อัฮ ดอก เซ อี
 ดิน โอ ซ ยุง ป มัซ กัณ ลเสียก นิง โอเอือฮ
 อัฮ อี เซ. 8 โกตไม เซ ปังเมอ มัซ ควน

เกือฮ คระ โบฮ ละ มัป. มัป เซ ซโกลฮ
 ลฮอย รพาวม ลเสียก อี นิง โอเอือฮ ฆ่า อี.
 โนก ฮา โกตไม เซ มัป ไก โดว ดอก เกือฮ
 ยุช อี โอเอือฮ ฮี. 9 กา เขียง ยุง ไลลวง
 โกตไม เซ อี ดอก ไรช ปุย ไก จีวิค โฮ.
 ญื่อม เอัจ ยุง เงอะ ไลลวง โกตไม เซ มัป
 เกิด เอิน กไน เยอะ, อี ลอด เอิน ยุม ฆ่า.
 10 โกตไม เซ มัซ ป ลัง เกือฮ ปุย โอม.
 ละ อี เอี ปังเมอ แปน ควน เกือฮ อี ยุม.
 11 มัป เซ เอัจ โกว โกตไม เซ แปน คระ
 ละ ซ จุ แตะ อี. ลอด โฮลฮ ยุช ยุม ไม
 อี เปือ โกตไม เซ. 12 ญื่อม มัซ อี ดอก
 เซ โกตไม เซ มัซ เนอิม ป ชงะ ชงอม. ป
 ซดอก พะจาว อัจ มัซ ดิ ป ชงะ ชงอม, ป
 ฮี ป ไช, ไม มัซ อี ป ไมจ.

13 คัฮ มัซ ดอก เซ อัม มัซ ป ไมจ เซ
 ป ลเดือฮ ยุช ยุม ไม อี อี? มัซ โดว อี
 เฟือฮ. มัซ มัป ป ยุช ยุม ไม อี อี. มัป
 เซ เกือฮ โกว ป ไมจ เซ ละ ซ เกือฮ อี อี
 ยุม. มัซ ดอก เซ ดอก เพลีฮ ที มัป มัซ
 เนอิม แตะ มัป นิง อี. มัป เซ ญื่อม โกว อี
 โกตไม เซ, โฮว ละ ซโดฮ แตะ มัซ เนอิม
 อี ป ออก ลัม เลือ ฆ่า อี.

ไล โอเอือฮ กไน ปุย ลฮา เจือ

14 เอะ ยุง เงอะ ฮอยจ โกตไม เซ เปือ
 ลปู พะจาว. อี ปังเมอ มัซ ปุย ฆาด ยุช
 แนฮ ป โอ ปุก. เอัจ โฮลฮ มัป กุม เมอะ
 ละ แปน แตะ ครา อี. 15 อี คาว โดว ใจ
 ป ยุช โกะ แตะ. อี โฮลฮ โดว ยุช กัณ

ไมจ ป ขวต ยุส ตตะ, ปังเมอ ลเตือฮ แม
 ยุส กัน ป เกละ ตตะ ยุ ฮา อี. ¹⁶เญือม
 โคะ ยุส ฮุ ป โอ ตตะ ขวต ยุส ตอก เซ,
 เอ็จ ที นึง เซ มัฮ โกตไม เซ ป ซี. อี ยุง
 เงอะ มัฮ อี ป ไมจ เจอ. ¹⁷เญือม มัฮ อี
 ตอก เซ มัฮ โดว อี โอฮ ป ยุส ป โอ ไมจ
 เซ. มัฮ มัป ป อาวต กไน เยอะ เซ ป ยุส
 ฮุ. ¹⁸อี ยุง เงอะ โอ ป ไมจ ไก กไน
 ตตะ เฟือฮ ฮา. มัฮ อัส ฮะ ไม รพาวม
 โกะ ตตะ โอฮ ตอก ปุย ปลัฮตะ. อี ปัง
 ไก รพาวม ขวต ยุส ป ไมจ เจอ อี ปุน ยุส
 โดว. ¹⁹กัน ไมจ ขวต ยุส ฮุ เซ อี ยุส
 เนอิม โดว. อี ลเตือฮ แม ยุส กัน ออก
 เตือง โอ ตตะ ขวต ยุส. ²⁰เญือม ยุส ฮุ ป
 โอ ตตะ ขวต ยุส ตอก เซ มัฮ โดว อี โอฮ
 ป ยุส ฮุ. มัฮ มัป ป อาวต กไน เยอะ เซ ป
 ยุส ฮุ.

²¹อี อี มัฮ ปุย ตอก เอ็. เญือม ขวต
 ยุส ฮุ กัน ไมจ, มัฮ แนฮ ป ออก ป ขวต
 โอก นึง เงอะ. เอ็จ มัฮ ไล ยุส ฮุ ตอก เซ.
²²โตะ กไน รพาวม โคะ โอ โกตไม ยุส
 พะจาว เซ ไมจ มวน ลัมเลือ เน. ²³นึง
 โกะ โอะ เอ็ อี ปังเมอ ยุ ฮุ ไก ลัง ป
 ดัง โน่ง นึง ตี ไล. ไล เซ ขวต ตอฮุ
 ปุ ตตะ ไม ไล โตะ รพาวม โคะ โอะ,
 ตอก ป โฮมวต คัง อี โฮ, เกือฮ อี ขวต
 ยุส ตัม ไล มัป ป รชอฮ กไน โกะ โอะ
 เอ็. ²⁴⁻²⁵ปลึย เอ็ อี อี มัฮ ปุย ตอก
 เอ็. โตะ รพาวม โคะ โอะ อี อี ขวต
 ยุส ตัม โกตไม ยุส พะจาว. เญือม อาวต
 เตอะ ตัม รพาวม ไพรม ตตะ ปังเมอ ขวต

ยุส แนฮ แอะ ตัม ไล มัป. อี มัฮ เนอิม
 ปุย ฮุกฮัก ลัมเลือ โตะ รพาวม. มัฮ ปุย ป
 ฮ ปุน เกือฮ อี โปน ฮา โกะ ไพรม ป ฮ
 เมือฮ อี ฮอยจ ละ ยุม เมอะ เอ็? ญันดี
 ไม พะจาว. เอ็จ ไก เนอิม ตอก โปน
 เนอะ. ฮ โปน เนอะ เบือ พะเยฮู คริต จาว
 ยุส ตตะ.

ลป พะจาว เกือฮ เอะ โฮลฮ จีวิต

¹เค็ยง มัฮ อี ตอก เซ ละ โม ป เอ็จ
8 รโจะ ตี รพาวม ตตะ ไม พะเยฮู คริต,
 ตุด ยุส อี เญือฮ ไก โดว. ²เอ็จ มัฮ ไล
 ยุส ลป พะจาว ป เกือฮ เอะ โฮลฮ จีวิต
 เบือ รโจะ ตี รพาวม ตตะ ไม พะเยฮู คริต.
 เอ็จ มัฮ ไล เซ ป เกือฮ อี โปน ฮา ไล
 มัป ไม ไล ยุม ตตะ เซ. ³ปุย ปุน ยุส
 โดว อี ตัม โกตไม ยุส พะจาว เบือ รพาวม
 ไพรม โกะ ตตะ โอฮ นึง ฮุมเซ ลอน อี.
 พะจาว ปังเมอ เอ็จ ยุส อี รโตง เอะ, นึง
 เอ็จ เกือฮ อี กวน ตตะ ฮอยจ, เกือฮ อี ตอก
 ปุย ปลัฮตะ ป โทย ยุส ตตะ มัป โฮ, นึง
 ฮ ยาก อี มัป ยุส ปุย. เญือม เกือฮ อี
 กวน ตตะ ฮอยจ แปน เนะ ฮอ้ง เซ เอ็จ มัฮ
 เกือฮ อี อัมนัด มัป ไลจ ไพร. ⁴พะจาว
 มัฮ ยุส อี ตอก เซ นึง ฮ เกือฮ อี ลปง ซีไซ
 ป ไก นึง โกตไม ยุส ตตะ ฟวยจ นึง จีวิต
 โม เอะ โครยญ เจือ, นึง มัฮ เอะ ป ยุส
 ตัม ลป พะจาว. เอะ มัฮ โดว ป ยุส ตัม
 กัมกุยฮ ไก นึง รพาวม ไพรม โกะ ตตะ
 โอฮ.

5 โม่ ปุย ดัม กัมกุยช โกะ แตะ ไอช
 ขวาท ง่อต แนช โอเอ็ช ไก 닝 รพาวม โกะ
 แตะ ไอช. โม่ ปุย ดัม ลปุ พะจาว ขวาท
 ง่อต โอเอ็ช ดัม เกือช ลปุ พะจาว แตะ
 ง่อต เซ. 6 ดัช ปุย ง่อต แนช โอเอ็ช ดัม
 กัมกุยช โกะ แตะ ไอช ช นัม ปุย ฮอยจ
 ละ ยุม อี. ดัช ปุย ญอม ง่อต ดอก เกือช
 ลปุ พะจาว แตะ ง่อต, ช โฮลช จีวิต เบือ
 อี ไม ไมจ เปละ ลโลวง พาวม. 7 ปุย
 ดัช ง่อต แนช โอเอ็ช ดัม กัมกุยช โกะ แตะ
 ไอช, แปน ป ตอชุ ปุ แตะ ไม พะจาว ฆี
 อี. ปุย ดอก เซ มัช ป โอ ญอม เน็ง ป
 อัส โกดไม ยุช พะจาว. ปุน เน็ง โตว อี
 เฟือช. 8 โม่ ปุย ดัม กัมกุยช โกะ แตะ
 ไอช เกียช ปุก โตว รพาวม พะจาว.

9 โม่ เปะ เอ, ดัช ลปุ พะจาว อาวต 닝
 เปอะ โฮ, ญืออะ จัมเปน โตว เกือช กัมกุยช
 โกะ แตะ ไอช ตัดเตียง เปอะ. มัช ลปุ
 พะจาว เซ ป ปุน ตัดเตียง เปอะ. ปุย ดัช
 โอ ไก ลปุ พะคริต 닝 โฮ, มัช โอ อี
 มัช ปุย ใน พะคริต. 10 โม่ เปะ เอ, ดัช
 พะคริต อาวต 닝 เปอะ โฮ, ปัง มัช เนะ
 ชอ้ง เปอะ นัม ยุม ฆี มัป เซ, ลปุ พะจาว
 เซ แปน จีวิต ละ เปอะ 닝 เอ็ช มัช เปอะ
 ปุย ซีไซ ละ พะจาว. 11 เอ็ช มัช ลปุ
 พะจาว ป เกือช พะเยชู โกช โอม แม เน็อม
 ลักยุม แตะ. ดัช ลปุ เซ อาวต กไน โม่
 เปะ, ป เกือช พะคริต โกช โอม เซ ช เกือช
 เนะ ชอ้ง ป เกียช ยุม โม่ เปะ โกช โอม
 โรช, เบือ อาวต ลปุ อี กไน เปอะ ดอก เซ
 โรช.

12 เอ็ชกุป, ดัช มัช ดอก เซ เอะ เอ็ช ไก
 ป โชมกวน ไมจ ยุช ตี เจือ. ปังเมอ โอ
 ญืออะ จัมเปน ยุช ดัม กัมกุยช โกะ แตะ
 ไอช. เอะ โชมกวน ไมจ ยุช ดัม นัม
 ลปุ พะจาว แตะ. 13 ดัช เปอะ ยุช แนช
 โอเอ็ช ดัม กัมกุยช โกะ แตะ ไอช ช ยุม
 เปอะ ฆี. ดัช เปอะ เกือช กัมกุยช ไก 닝
 รพาวม โกะ แตะ ยุม แปน เบือ ลปุ พะจาว
 โฮ, ช ไก จีวิต เปอะ เบือ อี. 14 เมอะ ป
 เกือช ลปุ พะจาว นัม แตะ ปุย เซ เอ็ช มัช
 กวน พะจาว. 15 ลปุ ป เอ็ช เกือช พะจาว
 ละ เปอะ มัช โตว ป เกือช โม่ เปะ แปน
 ครา โอเอ็ช. มัช โตว ป เกือช เปอะ อาวต
 ไม รพาวม สลัก เต็ง แตะ. ลปุ เซ มัช
 เกือช อี เอะ เกียช แปน กวน พะจาว. เอะ
 โฮลช เน็อม อัส เปืออะ ละ พะจาว เบือ ลปุ
 อี เซ. “เปืออะ เกอะ,” โฮลช เน็อม อัส
 เซ ละ. 16 ลปุ พะจาว เอ็ช รโจะ ตี ไม
 รพาวม เอะ ไอช, 닝 ลัปลอง อี เอ็ช มัช
 เอะ กวน พะจาว. 17 เคียง มัช เอะ กวน อี
 ดอก เซ, เอะ มัช โรช ป ช โฮลช ป ไมจ ป
 ญุก ยุช อี ป แสรน พะจาว อัง ละ ปุย ใน
 แตะ. มัช ช โฮลช ตี โรช ไม พะคริต ป
 ไมจ ป ญุก แสรน พะจาว อัง ละ พะคริต
 เซ. ดัช เอะ โฮลช โอด ตี ป โชชะ ไม อี
 เอะ ช โฮลช ตี โรช โญตชัก ไม อี โรช.

โญตชัก ป ไก ลักกา เอะ

18 ดัม ป คิต อี อี, ป โชชะ โอด เอะ
 ปเลีย เอ็ช ปอ โตว เกียช แปน เปอะ ไม

โญดซั๊ก ป ช เปลือ พะจาว ละ อะ เขียง
 ๑๖ โอเอือ เมาะ ป ยุช พะจาว โครยญ
 เจือ รกวน ลัมเลือ ยุ เวลา ญืออม ช เปลือ
 พะจาว โม ป มัฮ กวน แตะ ละ ปุย.
 ๑๗ โอเอือ เมาะ ป ยุ ปุย นิง ัง แตะ เซ
 มัฮ ตี ป ช เกียฮ ไลจ เกียฮ ไซร. มัฮ
 โดว เปือ ขวด โอฮ โกะ อี ดอก เซ. มัฮ
 ตัม รพาวม พะจาว ป เกือฮ อี แปน ดอก
 เซ. ปัง มัฮ ดอก เซ ไก ลัง ควน ชโอว
 รพาวม นิง ไลลวง ป ชันญา พะจาว อึง
 ดอก เอ. ๑๘ ช ไก ตี ชงะ ญืออม ช โปน
 โอเอือ ป ยุช พะจาว เซ ฮา กัน ช เกียฮ
 ไลจ เกียฮ ไซร แตะ เซ. ช ดอก โรฮ
 โปน ป ตุด ฮา เฮลิจ นิง แตะ โฮ. โอเอือ
 ยุช พะจาว เซ มัฮ ตี ป ช โฮลฮ เลียก ตี
 นิง โญดซั๊ก ยุช โม ป มัฮ กวน พะจาว, ไม่
 ช โฮลฮ อี โปน ตี แปน แตะ ครา โอเอือ
 โอ ไมจ ไม่ อี. ๑๙ อะ ยุง เอะ ละ ไล เอ,
 เนือม โฆะ ฮอยจ ปเลือ, โอเอือ เมาะ ป
 ยุช พะจาว โครยญ เจือ แง ังฮ นิง โชะ ป
 อวาม แตะ, ดอก อวาม ปโรปวาม โชะ เติง
 เคิ รอวาม แตะ โฮ. ๒๐ มัฮ โดว โอเอือ
 ไฮญ นิง อี โน่ง. โม อะ ป เอือ โฮลฮ
 ลปู พะจาว ป เกือฮ โรฮ อี รกา ป ไฮญ
 เซ, อะ แง ังฮ โรฮ โฮะ. อะ มอง เวลา
 เกือฮ พะจาว แตะ แปน กวน แตะ กุมปอ,
 ฮอยจ ละ ช โฮลฮ โกะ เนือม อะ โปน
 ป โอ ไมจ โครยญ เจือ. ลไล มอง แตะ
 เวลา เซ อะ แง ังฮ โตะ รพาวม โตะ แตะ
 นิง รกวน แตะ ยุ ฮอยจ เวลา เซ. ๒๑ อะ
 เอือ โปน มัป นิง ชโอว รพาวม เมอะ ไม่ ป

ชันญา พะจาว อึง. โอเอือ รกวน แตะ ยุ
 เซ คัฮ เอือ โฮลฮ ยุ โฮ, ญืออะ โฮลฮ โดว
 รกวน ยุ. แง โอ อี ไก ป รกวน ยุ ป
 เอือ โฮลฮ แตะ ยุ เซ. ๒๒ อะ คัฮ รกวน
 ยุ ป โอ แตะ ตี โฮลฮ ยุ เซ, อะ มอง เอะ
 โอเอือ เซ ไม่ รพาวม ลัง แตะ.

๒๓ ดอก โรฮ เซ, อะ ปัง มัฮ ฮะ ปุย
 หุม เรียง, ลปู พะจาว เกียฮ เรือม ลัง อะ.
 อะ ยุง โดว ดอก ช ไมจ แตะ ไวออน ปัว
 โอเอือ นิง พะจาว. มัฮ ลปู พะจาว เซ ป
 ปัว โอเอือ นิง พะจาว รโดง อะ เอ. ปัว
 เนือม ปัว แนม อี เพือ อะ นิง ลปูง โฮฮ ฮา
 เกียฮ อัฮ ปุย อี. ๒๔ พะจาว มัฮ ป เกียฮ ยุ
 โอเอือ โตะ รพาวม ปุย. ยุง โรฮ โอเอือ ป
 อัฮ ลปู แตะ เซ, นิง ปัว ลปู เซ โอเอือ นิง
 พะจาว รโดง ปุย ใน พะจาว. มัฮ ปัว อี
 ละ อี ตัม รพาวม พะจาว.

๒๕ โอเอือ เมาะ ป เกิด ละ อะ โครยญ
 เจือ, อะ ยุง เอะ ยุช ตี พะจาว กัน นิง อี
 ไม่ โม ป ฮรัก แตะ, ละ ช เกิด ป ไมจ
 นิง อี. มัฮ ยุช อี ไม่ โม ป เอือ กอก
 แตะ เอือญ เคะ แตะ ตัม ปุก อี รพาวม โกะ
 แตะ โฮฮ. ๒๖ โม ป เลือก พะจาว อึง
 เซ เอือ เกือฮ โรฮ อี แปน ปุย ดัง โน่ง ฮา
 ปุย ไฮญ, นิง ช เกือฮ อี แปน ดอก กวน
 โกะ แตะ เซ. มัฮ เกือฮ อี กวน ตี แตะ
 เซ แปน ดอก เอือญ ระ ลลึง โม ปุ โฮวาน
 แตะ เซ. ๒๗ โม ป เกือฮ อี แปน ปุย ดัง
 โน่ง เซ พะจาว กอก อี เอือญ เคะ แตะ. โม
 ป กอก อี เซ เอือ เกือฮ อี แปน ปุย ฮีไซ
 ละ แตะ. ญืออม เอือ แปน อี ปุย ฮีไซ ละ

อี ดอก เซ, เกือฮ โรฮ อี โฮลฮ อาวต ไม่ โญตซั๊ก ยุฮ แตะ โรฮ.

รพาวม ฮรัก แจง แนน ยุฮ พะจา

³¹ญื่อม งอต โอเอ็ฮ ลอ เซ, เอะ เกือฮ อັฮ ลั้ง เงอะ ดอก เมอ? ดัฮ พะจา มัฮ ไม่ เอะ โฮ, มัฮ ปุย ช ปุน คอชู เอะ เอ? ³²พะจา ฮลัก โทว กอ กวน โกะ แตะ. โปง อี ยุม ตัง โม เอะ เตือง โอยจ เจอะ. ดัฮ โปง กวน แตะ ดอก เซ, อัม มัฮ โอ อี ช เกือฮ โอเอ็ฮ โฮญ ละ เอะ โครยญ เจือ ไม่ รพาวม ซเปือฮ แตะ? แจง ช เกือฮ อี. ³³มัฮ ปุย ป ช ปุน ฟินฟอง โม ป เลือก พะจา เซ? ไก โทว. มัฮ พะจา โฮฮ ป อັฮ โม เซ โอ ญื่อะ ไก คุด เตอ. ³⁴มัฮ ปุย ป ปุน เต เกือฮ อี ลอก คุด ซ้า อี? แจง โอ อี ไก. พะเยชู คริต มัฮ ป เอ็จ ยุม ตี โฮน, พะจา บั้งเมอ เกือฮ อี โกอ โฮม แม. ปเล็ฮ เฮ็ฮ อาวต ลวง ดอม พะจา ละ ช บัว แตะ โอเอ็ฮ นึง พะจา รโดง เอะ. ³⁵ดัฮ มัฮ ดอก เซ มัฮ เมอ ป ปุน เกือฮ เอะ รกัฮ ฮา รพาวม ฮรัก ยุฮ พะคริต เตอ? อัม มัฮ ไลลวง ป โชะ อวาม เอะ? อัม มัฮ ไลลวง เม่มัก ซัก กระ เซ? อัม มัฮ กัน โคมเฮง ไม่ ไปลญ เออึป ไม่ ดูก ญัก ฮัก ฮิญ ไม่ กัน กอยจ กัน รวาม? อัม มัฮ กัน ยุม? มัฮ โทว อี ตี ตี. ³⁶พะทัม เอ็จ อັฮ อั้ง อี ดอก เฮ็,

"เอะ อาวต ซติ ไม่ ลักยุม แตะ เนอิม เมื่อ กชะ ฮอยจ เมื่อ กปุ อี เบือ ที แตะ ปะ. ปุย เอ็จ ยุฮ ไม่ เอะ ดอก ยุฮ อี ไม่ แกะ ช

มอก ปุย โฮ," อັฮ เซ พะทัม.

³⁷บั้ง มัฮ ดอก เซ, โอเอ็ฮ โม เซ เอะ เอ็จ โฮฮ ฮา เป แตะ โครยญ เจือ เบือ พะจา ป ฮรัก เอะ. ³⁸อ๊อ เอ็จ แจง นึง โอ อี ไก ป ปุน รกัฮ เอะ ฮา รพาวม ฮรัก ยุฮ อี ตี เจือ เนอิม. บั้ง มัฮ ลักยุม, บั้ง มัฮ ลัก โฮม, บั้ง มัฮ เตปค๋า, บั้ง มัฮ ฟี่ ตัดเต็ง โอเอ็ฮ นึง กังฮาว, บั้ง มัฮ อัมนัด อันนา โอเอ็ฮ, โอเอ็ฮ ป ไก ปเล็ฮ ญัก, ป ช ไก เข็ยง เฮ็ ญัก, ³⁹บั้ง มัฮ ป อาวต ก ฮลาวง อี, บั้ง มัฮ ป อาวต ก เตียม อี, โอเอ็ฮ เมอะ ป ยุฮ พะจา อั้ง โครยญ เจือ, ไก โทว ตี เจือ เนอิม ป ปุน รกัฮ เอะ ฮา รพาวม ฮรัก ยุฮ พะจา ป ไก เบือ พะเยชู คริต จาว ยุฮ เอะ เอ.

ไลลวง โม อิชราเอน

¹ป ช อັฮ อ๊อ เฮ็ มัฮ ป เนอิม. อ๊อ **9** มัฮ ปุย ใน พะคริต, อັฮ โทว ป โอ เนอิม. มัฮ ลปุ พะจา ป เกือฮ ซเปือฮ ยุฮ โตะ รพาวม โค๊ะ อ๊อ อี. โตะ รพาวม เมอะ เซ ยุง เงอะ โอ แตะ อັฮ ป โอ เนอิม เมอ. ²รพาวม อ๊อ ตุก เนอิม, อวาม แนฮ โชะ รพาวม แตะ รโดง จัตเจือ แตะ ป มัฮ โกะ เนะ กระ เฉือต แตะ. ³มัฮ ช ไก ป มัฮ อี ละ อี, อ๊อ ปอ ปุน บัว ตี แตะ โฮลฮ ป โอยจ นึง โชะ แตะ เนอิม นึง พะจา, ไม่ เกือฮ ตี แตะ รกัฮ ฮา พะคริต ละ ช เรอิม แตะ โม เอ็ยกปุ แตะ ป มัฮ โม ยิว เซ. ⁴โม เซ มัฮ โม ป เอ็จ เลือก พะจา อั้ง. พะจา เอ็จ เกือฮ อี แปน กวน

แตะ, เอ็ง เปลือย โธษ รัง ขบเปี้ย คี นัก ยุธ
แตะ ละ อี. เกือฮ โธษ ลปุง ชันญา ยุธ
แตะ ละ อี ไม่ โกตไม ยุธแตะ. รโองงะ
โธษ ไลลวง ตอก ไว เนอิม ปุย พะจาว
ละ อี ไม่ เกือฮ ลปุง ชันญา ยุธแตะ ละ
อี. ⁵ โม เซ มัฮ เนอิม จัตเจือ อั้งราฮัม ไม่
ยิชฮัก ไม่ ยาโคป เซ. บัง มัฮ พะคริต มัฮ
โธษ จัตเจือ ตี ไม่ อี ตัม เนะ ชอ้งแตะ.
ไมจ ปุย ลีลาว ลอป พะคริต เซ นิง มัฮ อี
พะจาว ป อาวต ราว โอเอือ เตือง โอยจ อี
เซ. อาเมน.

⁶ อี มัฮ โดว อ้อ ฮะ ลปุง ชันญา ยุธ
พะจาว มัฮ ป โอ เนอิม. โม ป มัฮ จัตเจือ
อิชราเอน เตอ โอ มัฮ เนอิม โม อิชราเอน
เลือก พะจาว โครยญุ โฆะแตะ. ⁷ โม ป
มัฮ จัตเจือ อั้งราฮัม ปุ โธษ มัฮ เนอิม กวน
พะจาว โครยญุ โฆะแตะ โธษ. เซ ป อ้อ
พะจาว ฆ่า อี ละ อั้งราฮัม ตอก เอี, "มัฮ
จัตเจือ ยิชฮัก นิง อี โน่ง ป ช เม็ญญู เอืออะ
มัฮ จัตเจือ ปะฮา," อ้อเซ. ⁸ เอ็ง ที นิง
เซ โอ อี มัฮ กวน เกิด ตัม ทัมมด่า ป มัฮ
กวน พะจาว. มัฮ กวน ป เอ็ง เกิด ตัม
ลปุง ชันญา ยุธ พะจาว ป มัฮ เนอิม จัตเจือ
อีเซ. ⁹ ลปุง ชันญา ยุธ พะจาว ละ อี มัฮ
ตอก เอี, "เม็ญญู เต็ง เวลา อี อี ช ฮอยจ
แม เยอะ. เม็ญญู เซ ซารา ช ไก เนอิม
กวน อี," อ้อเซ พะจาว.

¹⁰ มัฮ โดว เซ โน่ง. กวน ริปะคา เตือง
ลอา อี ไก เบืออะ ตี โน่ง. มัฮ ยิชฮัก ป มัฮ
จัตเจือ ไพรม อะ เบืออะ อีเซ. ¹¹⁻¹² กา
เกิด ปุย ลอา เซ, กา เข็ยง ยุธ อี ป ไมจ

ไม่ ป ฆอก เกอ, พะจาว เอ็ง อ้อ อัง เอี
ละ มะ อี, "ป มัฮ เอ็ยง นิง อี ช โฮลล
แปน กวนใจ ปุแตะ," อ้อเซ ละ อี. มัฮ
อ้อ อี เซ นิง ช เกือฮ อี แปน ตัม รพาวม
พะจาว ป เลือก อีเซ. เกว โดว ไม่ กัน
ยุธ โม โกะ อี. เกว ไม่ กัน เลือก พะจาว
อี. ¹³ พะทัม อ้อ โธษ เอี ตี เจือ, "ยาโคป
อี เอ็ยง ฮรัก เกอะ. เอชาว เอ็ยง จัง เงอะ."
อ้อเซ.

¹⁴ อะ ช อ้อ ฆ่า อี ตอก เมอ? อัม ช
อ้อ พะจาว มัฮ ป บวก ฆ่า อี? มัฮ โดว อี
เฟือฮ. ¹⁵ พะจาว เอ็ง อ้อ อี ละ โอ โมเซ
ตอก เอี,

"อี ฆวต เล็ยง พาวม โชะ ัง นิง ปุย
ออย ช เล็ยง พาวม โชะ ัง นิง ปุย เซ.
ฆวต โฟต ป ไมจ ละ ปุย ออย ช โฟต ละ
ปุย เซ," อ้อเซ.

¹⁶ เอ็ง ที นิง เซ โอ อี เกว ไม่ รพาวม
ฆวต โอฮ ปุย ไม่ กัน ยุธ ปุย. มัฮ เกว
อี ไม่ ตอก เล็ยง พาวม พะจาว นิง ปุย.

¹⁷ พะทัม อ้อ อี ละ ฟาโร ตอก เอี,

"มัฮ เอี ป เกือฮ อี ปะ แปน กชัต ฆ่า อี.
มัฮ ช เปลือย รทีแตะ นิง ปะ, ไม่ ช เกือฮ
ปุย ปลัฮตะะ ยุง ป มัฮ อี เบือ อะ เล็ป
ตะะ เล็ป ตุก," อ้อเซ.

¹⁸ ด้อ มัฮ ตอก เซ, พะจาว ฆวต เล็ยง
พาวม นิง ป ออย เอ็ยง เล็ยง พาวม นิง ปุย
เซ. ฆวต เกือฮ ป ออย ลิง รพาวม เกือฮ
เนอิม ปุย เซ ลิง.

¹⁹ โม เปะ ตีน ช โฮมญู แม เปอะ นิง
ออี ฆ่า อี ตอก เอี, "ด้อ มัฮ ตอก เซ พะจาว

อัม ช เกียฮ เตี ลั้ง ปุย ึ่ง กั้น พิต ยุส อี?
 มัฮ ปุย ป ปุณ คัต คัง รพาวม พะจาว เยอ?"
 ตีน ช อ้อ เปอะ เซ ง่อน. ²⁰ ปะ ป มัฮ ปุย
 ปลัฮเตะ เอ, โรวต โน่ง เปอะ เก พะจาว
 เมอ? โคง เตะ อัม เกียฮ เก อี ป ลวน และ
 โม่ อ้อ อี เอี, "เมอຍุ ยุส เปอะ อี ตอก เอี?"
 " อัม ช เกียฮ อ้อ เซ? ²¹ ป ลวน เซ แจง
 เกียฮ ยุส อี โอเอือ ึ่ง เตะ เซ ตัม รพาวม
 โกะ และ. ค้อ ขวต โกว เตะ ตี โม่ว เซ
 ละ ยุส และ โคง ึ่ง ลอา เจือ, ยุส อี เกือฮ
 โม่จ ตี, ยุส อี เกือฮ โอ ทั้น โม่จ ตี, โม่ ช
 เกียฮ ยุส อี?

²² ป ยุส พะจาว เอือ มัฮ โรย ตอก เซ
 โรย. ขวต เปลือ รพาวม ฮาวก และ,
 ปังเมอ ขวต เปลือ อี โม่ อัมนัด และ. มัฮ
 เซ ป โอด อี รพาวม และ ข่า อี โม่ ลั้ง
 รพาวม และ ละ โม่ ป ลั้ง ลอก รพาวม
 ฮาวก และ เซ, ึ่ง มัฮ โม่ เซ ป โชมกวน
 โม่ โลจ โลม และ. ²³ พะจาว ขวต เปลือ
 โรย โยุตซก คี นัถ ยุส และ ละ โม่ เอะ
 ป เอือ ยุส และ อึง ละ ช โยลฮ อี เลียก
 พาวม โชะ ึ่ง ึ่ง เงอะ. เอือ มัฮ เพรียง
 อี อึง เอะ เนือม เมือ โรง อี ละ ช โยลฮ
 เอะ โยุตซก อี เซ. ²⁴ เอือ มัฮ โม่ เอะ
 เอี ป โยลฮ พะจาว กอก เอือญ เคะ และ.
 มัฮ โดว กอก อี เนือม ึ่ง โม่ ยิว โน่ง, มัฮ
 โรย กอก อี เนือม ึ่ง ปุย ตัง เมือง โรย.
²⁵ พะจาว เอือ อ้อ อี ึ่ง พะทัม โยเซยา
 ตอก เอี,

"โม่ ป โม่ มัฮ ปุย ใน อี ไพรม อี, อี ช
 อ้อ ปุย ใน และ โม่. โม่ ป โม่ เออะ ฮรัก,

ช อ้อ ป ฮรัก และ โม่. ²⁶ นา ก ฮมอง ปุย
 อ้อ อี และ โอ มัฮ ปุย ใน และ, ปุย นา เซ
 อี ช อ้อ มัฮ กวน พะจาว ป โยม ลอป,"
 อ้อ เซ พะจาว.

²⁷ ยะชាយา รโงะ แม โลลวง โม่
 อีชราเอน ตอก เอี, "โม่ อีชราเอน ปัง
 โฮวน ตอก โฮมจ ึ่ง เกอะ โฮ, โม่ ป ช
 โปน มัป ึ่ง อี ปังเมอ รมั เนือม. ²⁸ มัฮ
 ข่า ช เกือฮ พะจาว ปุย ปลัฮเตะ ลอก
 พราวป ตุด และ ตัม ป เอือ อ้อ และ อึง,"
 อ้อ เซ.

²⁹ เอือ ตอก ป อ้อ ยะชាយา อึง กา เซ.
 มัฮ อ้อ อี ตอก เอี, "มัฮ โอ พะจาว กุม
 ตัน มะลอง ละ อึง จัตเจือ ละ เอะ ง่อน,
 เอะ ตีน เอือ ช เลือญ โรย โลจ เจอ ตอก
 เมือง โชโด่ม โฮ. ตีน เอือ ช โยอย แกล
 โรย ตอก เมือง โกอโมรา," อ้อ เซ.

โม่ อีชราเอน ญอม โดว เจือ พะเยชู

³⁰ ค้อ มัฮ ตอก เซ เอะ ช อ้อ ข่า อี ตอก
 เมอ? ปุย ตัง เมือง ปัง โอ ชาวป อี ตอก
 ช ซีไซ และ ละ พะจาว, โยลฮ ลั้ง แปน
 ปุย ซีไซ ละ พะจาว เบือ รพาวม เจือ และ.
³¹ โม่ อีชราเอน ปัง ชาวป เกือฮ ตี และ
 แปน ปุย ซีไซ ละ พะจาว เบือ กั้น ยุส และ
 ตัม โกตโม ยุส อี, โยลฮ โดว ลั้ง แปน
 ปุย ซีไซ ละ อี ข่า อี. ³² มัฮ ข่า เมอ โอ
 อี โยลฮ โฮ? มัฮ ข่า โอ อี ชาวป ตัม
 รพาวม เจือ และ, ึ่ง ขวต เปิง อี กั้น ยุส
 โกะ และ โอฮ. โม่ เซ เอือ โคะ ชดอ ข่า

ซโม่ะ ป เกือช ปุย โคะ ซคุด เซ. ³³ ดอก
อัย พะทัม อี เฮ็,

"แลน เมือ, อี ซ ละ อัง ซโม่ะ นิง
เมือง ซียอน ดี โม่่ว ป ซ เกือช ปุย โคะ
ซคุด. มัฮ เนอิม ซโม่ะ ป ซ เกือช อี ซลั.
โม ป อัง รพาวม และ นิง อี, บังเมอ โอ ซ
โฮลช โชะ กิจ ปัญ ไร่;" อัย เซ พะทัม.

10 ¹เอี้ยกปุ, โคะ รพาวม อี ซวต
เกือช ลัมเลื่อ โม อิชราเอน โปน
ฮา มัป ยุด และ. อี อี ไวออน เลิง ปัว
นิง พะจาา รโดง อี ซำ อี. ²อี ปุ่ณ แปน
ซกิก พิณัน ละ อี นิง มัฮ อี ปุย เรียง รพาวม
นิง รชอช และ ละ พะจาา. กััน รชอช อี
เซ บังเมอ ไชช ดอก ง่อต อี ซำ โอ อี ยุง
เนอิม. ³โม เซ เตอ โอ ยุง ดอก เกือช
พะจาา ปุย ซีไซ ละ และ. ซาวป แนช
ดอก ซ ซีไซ และ ละ อี ตัม รพาวม โคะ
และ โอช ซำ อี. มัฮ ดอก เซ ดอก โอ
อี ญอม อาวต ซำ อี นัม กััน เกือช พะจาา
ปุย ซีไซ ละ และ. ⁴โกตโม ยุด พะจาา
เซ เอ็จ ฟวยจ นิง ป ยุด พะคริต. มัฮ เบือ
พะคริต เซ ป โฮลช โม ป เจือ แปน ปุย
ซีไซ ละ พะจาา ซำ อี โครยญ โชะ อี.

ปุย โปน มัป เบือ พะเยช

⁵ไลลวง โฮลช ปุย แปน ปุย ซีไซ ละ
พะจาา เบือ ยุด และ ตัม โกตโม เยอ, โอ
โมเซ เอ็จ ไชช อัง อี ดอก เฮ็, "ป/ปุ่ณ ยุด
ตัม โกตโม เซ ซ โฮลช จีวิต และ เบือ อี,"
อัย เซ. ⁶ไลลวง โฮลช ปุย แปน ปุย ซีไซ

ละ พะจาา เบือ รพาวม เจือ และ บังเมอ
อัย อี ดอก เฮ็, ปุ อัย เฮ็ ละ โคะ เปอะ, "ปุ/ย
ซ/ปุ่ณ ฮาวก เมือง มะลอง เกอ?" โมจ เปอะ
โตว อัย ดอก เซ. ญือม อัย เปอะ ดอก
เซ เอ็จ เมาะ โรช อัย เปอะ ดี และ ซ เกือช
พะคริต เลือ แม ฮา เมือง มะลอง. ⁷ปุ
โรช อัย เฮ็, "ปุ/ย ซ/ปุ่ณ เลือ ฮอยจ เมือง ป
ยุม เมอ?" โมจ เปอะ โตว โรช อัย ดอก
เซ. ญือม อัย เปอะ ดอก เซ เมาะ โรช
อัย เปอะ ดี และ ซ เกือช พะคริต โกช
โอม แม เนอิม ลัก ยุม และ ดี โฮน แม.
⁸มัฮ เฮ็ ป อัย โอ โมเซ นิง ไลลวง เซ,
"ลปุง พะจาา เอ็จ ซดี ไม่ ปะ. ฮาวต นิง
ดัก คอย เปอะ ไม่ นิง รพาวม เปอะ." อัย
เซ. เอ็จ มัฮ เฮ็ ลปุง ครอย อะะ ป โฮลช
ปุย รพาวม เจือ และ นิง อี. ⁹ดัช เปอะ
รโงะ มัฮ พะเยช พะโองจาา ละ ปุย นิง
ดัก คอย เปอะ, ไม่ เจือ เปอะ เกือช พะจาา
อี โกช โอม แม เนอิม ลัก ยุม และ ฮอยจ
โตะ รพาวม เปอะ, ซ โปน เนอิม เปอะ มัป
ยุด และ. ¹⁰ปุย ดัช เจือ อี โตะ รพาวม
และ, เอ็จ แปน ปุย ซีไซ ละ พะจาา เบือ
ออี. ดัช รโงะ อี ละ ปุย นิง ดัก คอย และ,
โปน มัป ยุด และ เบือ อี. ¹¹พะทัม อัย
เฮ็, "โม ป อัง รพาวม และ นิง อี แงง โอ
อี ซ โชะ กิจ ปัญ ไร่ ดี ดี เนอิม," อัย เซ.
¹²ลปุง เซ มัฮ อัย อี ไม่ ปุย เต็อง โอยจ อี
นิง โอ โม ยิว ไม่ ปุย ดัง เมือง ดัง ฮา ปุ
และ. พะโองจาา ดี เซ เอ็จ มัฮ พะจาา ยุด
ปุย เต็อง โอยจ อี. ละ โม ป เต็อะ กอก
ปัว พะจาา เรอิม และ, พะจาา ซ เกือช ป

ไมจ ป ญัก ละ อี กุมปอ โครยญุ โนะ อี.
 13 เอ็จ ดอก ไรช อัย พะทัม อี โส, "ไม
 ป เคอะ กอก ปัว พะโองจาว เรอิม แตะ ช
 โปน อี มัป-ยุช แตะ โครยญุ โนะ แตะ."
 อัย เซ.

14 ปัง มัย ดอก เซ ฟูย คัย โอ คี เจือ อี,
 อัม ช เกียช กอก ปัว โอเอ็ช นิง อี? คัย โอ
 คี ฮมอง ลปุง อี, อัม ช เกียช เจือ อี? คัย
 โอ คี ไก ป โหว ครอบ ละ อี, อัม ช เกียช
 ฮมอง อี? 15 คัย โอ ไก ป ดวน โหว, อัม
 ช เกียช โหว ครอบ อี? แจง โอ อี เกียช
 ฮา. เอ็จ ดอก อัย พะทัม เอ็, "ชวง ป ฮอยจ
 ละ ช รโองะ แตะ ไลลวง กัน ระ ไล ยุช
 พะจาว ละ ฟูย มัย เนอิม ป ไมจ," อัย เซ.

16 ฟูย-ปังเมอ โอ ขวต งอศ ไลลวง
 พะจาว เค็อง โออยจ แตะ, ยะชชยา อัย เอ็,
 "โอ พะจาว, มัย ฟูย ฟูย ป ญอม เจือ ลปุง
 รโองะ เอะ ละ แตะ?" อัย เซ. 17 เอ็จ ที
 นิง เซ. รพาวม เจือ ฟูย ไก เปือ ฮมอง อี
 ลปุง รโองะ ฟูย ละ แตะ. ลปุง ฮมอง อี
 เซ มัย ไก อี เปือ ครอบ ฟูย ลปุง พะคริต.
 18 อี ช ไฮมญุ แม เยอะ ตี เจือ. โม เซ
 อัม มัย โอ อี คี ฮมอง เฟือฮ? เอ็จ ฮมอง
 เนอิม อี. ดอก อัย พะทัม อี โส,

"ลเถาะ โม ป ครอบ เซ เอ็จ โหว ฮอยจ
 เล็ป เตะ. ลปุง อี เอ็จ ฮอยจ ลอยจ เตะ
 เตือ มะลอง," อัย เซ.

19 อี ช ไฮมญุ แม เยอะ ตี เจือ, โม
 อิซราเอน อัม มัย โอ อี คาวใจ ลปุง
 พะจาว เซ? คาวใจ อี. ช อัย เอ็ ละ
 เปอะ รกาคัม ลปุง พะจาว ฮิป โอ โมเซ,

"อี ช ไกว เมือง ฟูย ป โอ มัย เมือง
 เนอิม ละ ช เกือช แตะ โม เปะ ลลียก นิง.
 ช ไกว เมือง ป อัย ฟูย งาว ละ นิง ช เกือช
 แตะ โม เปะ รอก พาวม นิง." อัย เซ.

20 ยะชชยา อัย แม อี ดอก เอ็ ไม รพาวม
 กา แตะ ฮา เซ แม.

"โม ป โอ ชาว ฟูย อี เอ็จ ไฮลช ฟูย อี.
 โม ป โอ ปัว ฟูย อี, อี เอ็จ เป็ลลีย ตี แตะ
 ละ," อัย เซ พะจาว.

21 พะจาว ปังเมอ อัย อี ละ โม อิซราเอน
 ดอก เอ็,

"อี ชนาว แนช เตะ แตะ ละ เมือง ป
 โอ เนอึง ป อัย แตะ ไม ลิง รพาวม แตะ
 เนอิม เมือ ก ชะ ฮอยจ เมือ ก ฟูย อี," อัย
 เซ.

พะจาว เลียก พาวม ลัง นิง โม อิซราเอน

1 คัย มัย ดอก เซ อี ช ไฮมญุ
11 แม เยอะ ตี เจือ. พะจาว อัม
 เอ็จ ไปวอ อี ฟูย ใน แตะ เซ? ไปวอ
 โดว อี เฟือฮ. ปัง มัย อี มัย ไรช โม
 อิซราเอน, มัย ฮะ จัตเจือ อปฺราฮัม. มัย
 เจอ เบ่นยามิน นิง อี. 2 พะจาว ไปวอ โดว
 ฟูย ใน แตะ ป เอ็จ เลือก แตะ เนอิม เมือ
 ไรช อี เซ. โม เปะ ตีน ช ฟูย เปอะ ป อัย
 พะทัม นิง ไลลวง เอ็ลลียา โส. มัย ญืออม
 ปัว อี พะจาว ไรก เวน ละ โม อิซราเอน.
 3 อัย อี ดอก เอ็,

"โอ พะจาว, โม เซ เอ็จ ฟูย ไลจ ไม คัน

ทไว นาก ไว ปุย ปะ โครยญ โดธ. เอ็จ
 ยุช ยุม ไม โม ป ซิป ลปุง เปอะ. อี โน่ง
 ป โอม ลั่ง เงอ. โม เซ ชาวป ลั่ง ยุช ยุม
 ไม อี ไม อี." อัส เซ ละ พะจาว.

⁴ พะจาว โลยธ อี ละ อี ดอก เมอ?
 โลยธ อี ดอก เอ็,

"ไก ลั่ง อาแลธ เบ็อน ปุย ป โอ ดิ นุ่ม
 ไว ฮูป พะ บ่าละ อา. อี เอ็จ โชะ โกะ
 ธรักซา นิง โม เซ ละ โกะ แตะ." อัส เซ
 ละ อี.

⁵ ปเล็ย เอ็ ดอก โรธ เซ โรธ. โม
 อิชราเอน ไก โรธ ลั่ง ง่อน ป อาวต ตัม
 เล็อก พะจาว แตะ เบ็อ กุนมุ่น ยุช อี. ⁶ ดัส
 มัส เล็อก อี เบ็อ กุนมุ่น ยุช แตะ, เก็ยช มัส
 โดว เบ็อ กัน ยุช โม โกะ อี โอธ. มัส
 มัส อี เบ็อ กัน ยุช โม โกะ อี โอธ, กุนมุ่น
 ยุช พะจาว เซ เอ็อะ เก็ยช อัส โดว อี มัส
 กุนมุ่น เนอิม ซี อี.

⁷ ดัส มัส ดอก เซ ซ แปน ดอก เมอ?
 โม อิชราเอน โฮวาน ลัก โอ แตะ โฮลธ ป
 ชาวป แตะ เซ. มัส โม ป อาวต ลั่ง ตัม
 เล็อก พะจาว แตะ เซ โน่ง ป โฮลธ โฮ.
 โนก ฮา โม เซ, อาวต แนธ ไม รพาวม ลิง
 แตะ โฮวาน ปุ ปุ. ⁸ ดอก อัส พะทัม อี โฮ,

"พะจาว เอ็จ เก็ยช รพาวม อี ลิง ปอ โอ
 อี ยุง โอเอ็ธ. เก็ยช ว่าง อี จัก ไม เก็ยช
 ฮยวก อี ลิง ฮอยจ ละ ซงะ เนาะ เอ็." อัส
 เซ พะทัม.

⁹ กซัด คำวิต เอ็จ อัส ไลลวง อี ดอก เอ็,
 "เอ็อม โชม เล็ยง อี ไม ปุ แตะ เก็ยช

แปน ดอก วายธ อี เพร็ย ละ โกะ แตะ.
 เก็ยช ไลจ โลม ซี อี. เก็ยช ดุต ฮอยจ ละ
 โกะ อี โอธ. ¹⁰ เก็ยช ว่าง อี เบ็อ เดอิม โอ
 ซ เก็ยช ยุ โอเอ็ธ. เก็ยช โรธ ดัง โฆระ อี
 รโกม ลอป ไม อี." อัส เซ.

¹¹ อี ฆวต โฮมญ โอเอ็ธ นิง เปอะ ซี
 อี. โม ยิว เอ็อม โคะ ซดุษ อี ดอก เซ อัม
 ลอด ฆลั ปอ ไลจ ลอป แตะ? มัส โดว
 ดอก เซ เฟ็อช. เค็ยง ยุช โม ยิว ป พิต ป
 โฆวะ ดอก เซ, พะจาว เก็ยช ปุย ดัง เมือง
 โปน มัป ยุช แตะ ซี อี. เอ็จ มัส ยุช อี
 ดอก เซ นิง ซ เก็ยช อี โม ยิว ลเล็ยง นิง ป
 โฮลธ โม เซ. ¹² ดัส ปุย ปลัธตะ โฮลธ
 ป ไมจ ป ญุก เบ็อ กัน พิต ยุช โม ยิว เซ,
 ดัส ปุย ดัง เมือง โฮลธ แปน ปุย กุมปอ
 โตะ รพาวม เบ็อ กัน โฆวะ โม ยิว เซ,
 เอ็อม เอ็จ โฮลธ โม ยิว เอ็ญ เคะ พะจาว
 เต็อง โอยจ อี, ป ไมจ ป ญุก ป กุม ป ปอ
 เก็ยช พะจาว ละ ปุย โม่ ซ โฮวาน แม ฮา
 เซ แม?

ไล โปน ปุย ดัง เมือง มัป ยุช แตะ

¹³ ปเล็ย เอ็ อี ซ อัส ละ โม เปะ ป มัส
 ปุย ดัง เมือง. อี มัส ป โฮว ฆรอก ลปุง
 ดัง พะจาว ละ ปุย ดัง เมือง. เค็ยง มัส
 อี ดอก เซ กัน ยุช แตะ เอ็ อี เม็ญ เนอิม
 มัส ป ระ ไล ละ แตะ, ¹⁴ นิง ซ เก็ยช โม
 ป มัส ปุ ยิว แตะ เซ ลเล็ยง นิง ปุย ดัง
 เมือง, ละ ซ เอ็ยง โรธ อี รพาวม เจ็อ อี,
 ดัส แปน โฮ. อี มัส ยุช ฮู ดอก เซ ละ

ช เกือช แตะ โม ยิว โปน มัป ยุช แตะ
ง่อน. 15 ญ็อม โปวช พะจาว โม ยิว, ปุย
ปลัชตะ โฮลช ปุก ปอ ปุ แตะ ไม พะจาว
เบือ อี. ญ็อม ช ไอช แม พะจาว อี ช
แปน ดอก เมอ? ช แปน ดอก โกช โอม
แม ป ยุม โฮ, โม แปน อี? 16 คโนมปัง,
ดัช แฮลป โอก โรง อี เซ แปน คอง ทไว
ปุย ละ พะจาว, เอ็จ มัช คอง พะจาว เต็อง
ไม่ว อี ฆ่า อี. โคะ โอ, ดัช แรช อี แปน
คอง พะจาว, กัก อี แปน โรช คอง อี ฆ่า อี
โรช.

17 โคะ กาวก ชมา ปุย เอ็จ เรียก ปุย
โปวช กัก อี ง่อน. เอ็จ โรวก แม กัก
กาวก พริ กอป อี ไม โคะ กาวก ย่วง เซ.
โม เปะ ปุย ดั่ง เมือง ดอก โรช เปอะ กัก
กาวก พริ เซ. เอ็จ โฮลช เปอะ จีวิต ไม
เรียง แด้น แตะ เบือ รโจะ ดิ เปอะ ไม
โม ยิว ดอก ไล กอป ปุย กัก โคะ เซ โฮ.
18 มัช เซ ป โอ เปอะ ไมจ เพ็ยก ปุย ป ดอก
กัก โคะ เรียก พะจาว โปวช เซ ฆ่า อี. โม
เปะ ดอก เปอะ กัก โคะ โฮ. มัช โอม
เปอะ เบือ แรช เซ. มัช โทว โอม แรช
เซ เบือ โม เปะ. ไมจ เปอะ โทว อวต ดิ
แตะ ฆ่า อี. 19 โม เปะ ติน ช อัส เปอะ
เฮ็, “เอ็จ ไก ป เรียก โปวช กัก ไพรม อี
ละ ช แปน อี เบ็อง อี อี, โม ไก?” ติน
ช อัส เปอะ เซ. 20 ไก เนอิม. มัช เรียก
อี โปวช นิง โอ อี ไก รพาวม เจือ. ปะ
อวต เปอะ เบ็อง อี เบือ รพาวม เจือ แตะ.
ปุ อวต ดิ เปอะ ฆ่า. ไมจ เปอะ ฮลัด นิง
ฮา อี. 21 ดัช พะจาว โอ ฮลัก กอ โม ยิว ป

มัช ดอก กัก โคะ ไพรม เซ, อัม แกต เปอะ
ช ฮลัก กอ อี โม เปะ เอะ?

22 เอะ ยู นิง เซ รพาวม ฮรัก ยุช พะจาว
ไม รพาวม ชวก อี. ละ โม ป เอ็จ ไชร
ฮา กระ ยุช อี เอ็จ เปลีช รพาวม ชวก แตะ
ละ อี. ละ โม เปะ ปังเมอ เปลีช รพาวม
ฮรัก แตะ ละ เปอะ, ดัช เปอะ อวต ตัม
รพาวม ฮรัก อี เซ. ดัช เปอะ โอ อวต
ตัม เซ ช เรียก โรช โปวช โม เปะ โรช.
23 โม ยิว ดัช ญอม โปวช รพาวม โอ แตะ
เจือ เซ, พะจาว ช กอป แม อี เกือช อวต
เบ็อง ไพรม แตะ แม, นิง มัช พะจาว ป
เกือช กอป กัก เซ เกือช อวต แม ดอก
ไพรม แตะ. 24 โม เปะ ปุย ดั่ง เมือง,
มัช เปอะ ดอก กัก โคะ กาวก พริ ป เรียก
พะจาว โรวก กอป ไม กาวก ย่วง. มัช
เปอะ โทว ป เกิด ไอช นิง แตะ. โม ยิว
มัช ดอก กาวก ย่วง. พะจาว ดัช ฆวต
เกือช กัก ไพรม เรียก แตะ โปวช เซ อวต
แม เบ็อง ไพรม แตะ, โม ช เยือ ละ อี ฮา
ยุช อี ละ โม เปะ เซ แม?

พะจาว เล็ยก พาวม นิง ปุย เต็อง โอยจ อี

25 เอ็ยกปุ, ไลลวง เฮ็ มัช ป เมาะ พะจาว
อั้ง ไพรม อี. อี ฆวต เกือช โม เปะ ยุง
ไลลวง เฮ็ นิง โอ โม เปะ ช ที ดิ เปอะ
กาวต อวต ดิ เปอะ เฮ็ยง ฆ่า อี. เอ็จ มัช ไล
เฮ็. รพาวม ลิง โม อิชราเอน เซ มัช โทว
ป ช ไก ลอป. ดัช ปุย ดั่ง เมือง เมาะ ป
เอ็จ เล็อก พะจาว อั้ง เอ็ญู ดี เคะ พะจาว

โฮ, โม อิชราเอล ฎีอะ ซ ลีง โคว รพาวม อี. ²⁶ ฟวยจ เซ โม อิชราเอล ซ โปน อี มัป ยุช และ โครยญ โฆะ และ. เอัจ ดอก อัส พะทัม เฮี,

"ป เกือส ปุย โปน มัป ซ โอก เนอิม นิง เมือง ซีโยน. ป ฆอก ป เบร ยุช จัตเจือ ยาโคป ซ ยวก โปวส อี เตือง โอยจ อี." อัส เซ.

²⁷ อัส แม เฮี, "ฎีอม ยวก อี มัป กัซ อี ตุด ยุช โม เซ, อี ซ เกือส โรส ลปง ชันญา ยุช และ ละ อี." อัส โรส เซ พะทัม.

²⁸ โม ยิว แปน ป ตอซุ ปุ และ ไม่ พะจาว นิง โอ และ ฎูอม เจือ ไลลวง พะเยซุ. โอเอือส เซ แปน ป โกะ ละ โม เปะ ป มัส ปุย ดั่ง เมือง. พะจาว ปังเมอ ฮรัก โรส ลัง โม ยิว นิง เอัจ เลือก อี อัง เปือ จัตเจือ ไพรม อี. ²⁹ พะจาว ดัส เลือก ปุย ไม่ เกือส ป ไมจ ป ฎุก ละ อี, ฎีอะ เปียน ไป เปียน มา โคว รพาวม และ นิง อี. ³⁰ โม เปะ ป มัส ปุย ดั่ง เมือง, โม เปะ เนอึง เปอะ โคว ป อัส พะจาว ไพรม อี. ปเลี้ย เฮี พะจาว เอัจ เลือก พาวม นิง โม เปะ, นิง โอ โม ยิว เนอึง ป อัส และ. ³¹ ดอก โรส เซ, ปเลี้ย เฮี โม ยิว เนอึง โคว ป อัส พะจาว. ฎีอม ซ งอต อี ดอก เลือก พาวม พะจาว นิง โม เปะ เอ, ซ โฮลส โรส พะจาว เลือก พาวม นิง โม โกะ อี ฆ่า อี. ³² พะจาว เกือส ปุย เตือง โอยจ อี ดอก ป ตุด คัง ปุย อัง โฮ, นิง โอ อี เนอึง ป อัส และ. มัส ยุช อี ดอก เซ

นิง ซ โฮลส และ เลือก พาวม นิง อี เตือง โอยจ อี.

รชอม ลีลาว พะจาว

³³ พอม เนอิม ป เกือส ยุช เกือส อัส พะจาว เยอ. กัมกัต วิไซ ไมจ อี ไม่ ป ยุ ป ยุช อี โฮส เนอิม ฮา เกือส แกต ปุย อี. มัส ปุย ป เกือส คาวใจ ดอก โปวต พะจาว รพาวม และ? มัส ปุย ป ยุช ดอก ยุช อี โอเอือส อี? แจง โอ อี โก. ³⁴ เอัจ ดอก โรส อัส พะทัม เฮี,

"มัช ปุย ป ยุช รพาวม รโมยฮ พะจาว? มัส ปุย ป โฮลส พะจาว ซิงซา โอเอือส ไม่ อี? ³⁵ มัส ปุย ป ปุน รบิ ไม่ พะจาว นิง ป เกือส ป กอยฮ และ? แจง โอ อี โก." อัส เซ พะทัม.

³⁶ โอเอือส โครยญ เจือ มัส พะจาว ป ยุช ฮู. โอเอือส เมาะ ป โก เยอ เอัจ โก เปือ พะจาว ไม่ โก อี ละ พะจาว โครยญ เจือ. ไมจ พะจาว โฮลส ลอป โฎตซัก โครยญ เจือ โอ ฎีอะ โก ลอยจ, อาเมน.

จิวิต โคระ เปือ พะเยซุ

¹ เอียกป, ฎีอม งอต ดอก เลือก **12** พาวม พะจาว นิง และ ดอก เซ, อี ฆวต ปัว อัส เฮี ละ เปอะ ตี เจือ. ไมจ เปอะ มอป โกะ ทไว คัว และ ละ พะจาว, ดอก โอเอือส ทไว ปุย ละ พะจาว เตือง โอม ลัง อี. มัส เซ ป ซงะ ซงอม ละ พะจาว ไม่ ป ปุก เนอิม รพาวม อี. ดอก เซ ดอก

นัปที เนอิม เปอะ พะจาว ฮอยจ ละ รพาวม
 รโม้ยฮ ตตะ. ²ปู้ เกือฮ ตี เปอะ เฮียน
 ดอก ยุฮ ปุย ปลัฮตะเฮี โอเอือฮ. ไมจ
 เปอะ ญอม เกือฮ พะจาว เปียน รพาวม
 รโม้ยฮ ตตะ เตือง โอยจ อี. ดัฮ เปอะ
 ญอม ยุฮ ดอก เซ ซ เกียฮ ยุง เปอะ ป ปุก
 รพาวม พะจาว ละ ตตะ เปือ อี. ซ ยุง
 เปอะ ป มัฮ ป ไมจ ป ญุก ป ปุก ป ลอก
 เปือ อี ตัม รพาวม รโม้ยฮ พะจาว.

³ออี อ้อฮ โอเอือฮ เฮี ละ โม เปะ โครยญ
 ไฆะ เปอะ เปือ กุนมุ่น เกือฮ พะจาว ละ
 ตตะ. ปู้ ที ตี เปอะ โฮฮ ฮา ลัมเปิง
 อี. ไมจ เปอะ ง่อต ตัม เมาะ โปง อี
 ไลลวง โกะ ตตะ, ตัม เมาะ โชมกวน อี
 ไม รพาวม เจือ เกือฮ พะจาว ละ เปอะ.

⁴โกะ เนอิม ปุย มัฮ ตี โม่ว โน่ง. โอเอือฮ
 นิง อี ปั้งเมอ ไก โฮวน เจือ. โอเอือฮ โม
 เซ ไก กัน ยุฮ ดัง ฮา ปู ตตะ โครยญ เจือ.

⁵โม เอะ เอ ดอก โรฮ เซ. ปั้ง โฮวน
 ไม ปู ตตะ มัฮ ลั้ง ตี โม่ว นิง รโจะ ตี
 รพาวม ตตะ ไม พะคริต เตือง โอยจ ตตะ.

โม เอะ รโจะ ตี รพาวม ตตะ ไม ปู ตตะ
 โครยญ ไฆะ ตตะ ดอก โอเอือฮ โฮวน เจือ
 ป รโจะ ตี แปน ปุย ตี โม่ว เซ. ⁶เอะ

เอือจ ไก ตี ป ปละ ป ซัต พะจาว เนี ดัง
 ฮา ปู ตตะ ตัม กุนมุ่น โฮลฮ ตตะ เนอิม
 นิง พะจาว. ดัฮ พะจาว เกือฮ เอะ เกียฮ

ซีป ลปุง ตตะ ละ ปุย, ไมจ เอะ ซีป ละ
 อี ตัม เมาะ ไก รพาวม เจือ ตตะ. ⁷ดัฮ
 เกือฮ เอะ เกียฮ เรอิม ปุย, ไมจ เอะ เรอิม
 เนอิม. ดัฮ เกือฮ เอะ เกียฮ เพอิก ลปุง

พะจาว ละ ปุย, ไมจ เอะ เพอิก เนอิม ละ
 อี. ⁸ดัฮ เกือฮ เอะ เกียฮ ซดอก รงเอิม
 ปุย, ไมจ เนอิม ซดอก รงเอิม. ดัฮ เกือฮ
 เอะ ไก รพาวม ฆวด เกือฮ โอเอือฮ ละ ปุย,
 ไมจ เกือฮ ไม รพาวม ซเปือฮ ตตะ. ดัฮ
 เกือฮ เอะ เกียฮ แลน แก ปุย ไมจ แลน แก
 ไม รพาวม เนอิม ตตะ. ดัฮ เกือฮ เอะ ไก
 รพาวม เลียก พาวม นิง ปุย ไมจ เอะ เปลือฮ
 ไม รพาวม ไมจ มวน ตตะ.

⁹ไมจ เปอะ ฮรัก เวือง ปู ตตะ ไม
 รพาวม เนอิม ตตะ. ไมจ เปอะ เกละยุ
 โอเอือฮ ป ฆอก ป เบร. ป ไมจ เจอ ไมจ
 เปอะ ไปญ ตอน. ¹⁰ไมจ เปอะ ฮรัก

เนอิม ปู ตตะ ดอก เอียกปู เลือฮ ตี เวียก
 โฮ. ไมจ เปอะ ที ปุย โฮญ ระ ฮา โกะ
 ตตะ. ¹¹กัน ยุฮ เปอะ ปู เกละ นิง. ไมจ

เปอะ แคน ไม ลแหลป ตตะ. ไมจ เปอะ
 ยุฮ กัน ละ พะโองจาว ไม รพาวม เนอิม
 ตตะ. ¹²ไมจ เปอะ เกือฮ ตี ตตะ ไมจ

มวน รพาวม เปือ ซโอร รพาวม เปอะ ไม
 ป ชันญา พะจาว อึง ละ ตตะ. ปั้ง อาวต
 เปอะ ไม เมะมัก ตตะ ไมจ แนฮ เปอะ

อาวต ไม รพาวม ลั้ง ตตะ. ไมจ เปอะ
 ไวออน ลอป. ¹³เอียกปู แควะคัต ตตะ

โน พะจาว ไมจ เปอะ เรอิม ซวย คู เตอิม.
 ไมจ เปอะ แคน รัปคัม แคก เลือ.

¹⁴ดัฮ ไก ป คัมตุง เปอะ ไมจ เปอะ ปัว
 พะจาว โทต ป ไมจ ละ. ปู ปัว พะจาว ยุฮ
 ป โฮะ ละ. ¹⁵ไมจ เปอะ เกือฮ ตี ตตะ
 ไมจ มวน รพาวม ไม โม ป ไมจ มวน
 รพาวม. ไมจ เปอะ เยอิม ไม โม ป เยอิม.

16 ไมจ เปอะ เกือฮ ตี เปอะ ไก รพาวม ตี โคฮ ไม่ ปุ่ แตะ. ปุ่ ที ลอน ตี เปอะ. ไมจ เปอะ ญอม ยุฮ กัน ตู เตียม. ปุ่ แกต ตี เปอะ มัฮ ป เฮียง ลอน.

17 คัฮ ไก ป ยุฮ ป ขอก ละ เปอะ ปุ่ โรก ละ อี นิง ป ขอก. ไมจ เปอะ ชาวป ยุฮ โอเอือฮ ป อัฮ ปุย มัฮ ป ไมจ. 18 โอเอือฮ เมาะ ป เกว ไม่ ปะ นิง อี, ไมจ เปอะ เกือฮ ตี เปอะ ปุก ปอ ปุ่ แตะ นิง ไม่ ปุย เตือง โอยจ อี. 19 โม เปะ ป ฮรั๊ก เกอะ, ปุ่ ชาวป ตอก ซ โรก เปอะ เวน ละ ปุย. ฮา เซ ไมจ เปอะ ญอม เกือฮ พะจาว โรก ละ อี ญืออม ซ ฮาวก รพาวม อี, นิง เอ็จ อัฮ พะทัม เฮี, "มัฮ อี ป ซ รเตือฮ ปุย เกือฮ ลอก ตุต แตะ. มัฮ อี ป ซ โรก เวน ละ อี." อัฮ เซ พะจาว.

20 พะทัม อัฮ แม เฮี ตี คอ,

"ดัฮ ปุย กอ คัมตง เปอะ ขวต โชม โฮ, ไมจ เปอะ เกือฮ โชม. ดัฮ ขวต ญู รอวาม, ไมจ เปอะ เกือฮ ญู อี. ดัฮ เปอะ ยุฮ ตอก เซ ซ แปน ควน เกือฮ ปุย เซ-โชะ กิจ ไฆฮ ฆี อี นิง ป ยุฮ แตะ เซ." อัฮ เซ.

21 ปุ่ เกือฮ ตี เปอะ ไป นิง ป ขอก. ไมจ เปอะ เกือฮ ตี แตะ เป ป ขอก เปือ ยุฮ แตะ ป ไมจ.

ไมจ เปอะ เนอึง ป อัฮ ป ตัดเตียง บันเมือง

1 ไมจ เปอะ เนอึง ป อัฮ โม **13** ป ตัดเตียง บันเมือง ยุฮ เปอะ โครยญู โฆะ เปอะ. ป ตัดเตียง โอเอือฮ เอ็จ มัฮ ป ไก เปือ พะจาว เตือง โอยจ อี. มัฮ พะจาว ป เกือฮ อี ปุน ตัดเตียง โอเอือฮ เซ. 2 เมาะ ป เลฮ เตียง โม ป ตัดเตียง บันเมือง เซ เอ็จ มัฮ โรฮ เลฮ อี เตียง ป อัฮ พะจาว. ป เลฮ เตียง เซ ซ ลอก ตุต โกวต ป ยุฮ โกะ แตะ โอฮ. 3 เมาะ ป ยุฮ ป ไมจ เจอ โฮลฮ โตว ฮลัด นิง โม ป ตัดเตียง แตะ เซ. มัฮ โม ป ยุฮ ป ขอก ป โฮลฮ ฮลัด นิง เงอ. โม เปะ คัฮ เปอะ โอ ขวต ฮลัด นิง โม ป ตัดเตียง แตะ เซ ไมจ เปอะ ยุฮ ป ไมจ. โม เซ ซ ลี โม เปะ ฆี อี. 4 โม ป ตัดเตียง เปอะ เซ มัฮ กวนใจ ยุฮ พะจาว ละ ซ ไก ป มัฮ อี ละ โม เปะ. โม เปะ ดัฮ เปอะ ยุฮ ป ขอก ปังเมอ ไมจ เปอะ ฮลัด นิง. อัมนัด ป เกือฮ อี ปุย ลอก ตุต เซ มัฮ โตว โอเอือฮ โอฮ พาวม แตะ. โม เซ มัฮ กวนใจ ยุฮ กัน ดัง พะจาว นิง ซ เกือฮ อี ป ยุฮ ป ขอก ลอก ตุต แตะ. 5 มัฮ เซ ป ไมจ เปอะ เนอึง ป อัฮ โม ป ตัดเตียง บันเมือง ยุฮ เปอะ ฆี อี. มัฮ โตว เปือ

สลัด เปอะ นิง ตุด แตะ โน่ง. มัซ ไรช เปือ รพาวม รโม้ยช ยุง เปอะ โยช ป พิต ป ปุก ไม่ อี.

6 มัซ ไรช ซ่า เซ ป ไมจ เปอะ กัซ พาศี โอเอือ ซ่า อี. โม ป คัดเตียง บันเมือง ญือม ยุช อี กัซ ยุช แตะ เอ็จ มัซ รชอช อี ละ พะจาว. 7 ไมจ เปอะ เกือช โอเอือ ละ โม เซ ตัม ลัมเป็ง อี โครยญู โฆะ อี. ไมจ เปอะ กัซ พาศี โอเอือ ไม่ เกือช เปอะ ป ลัง เกือช แตะ ละ บันเมือง ตัม ลัมเป็ง อี. ไมจ เปอะ นัปที ป ลัง นัปที แตะ ไม่ เนอึง เปอะ ป อัส อี.

ป ลัมเป็ง เอะ ยุช ละ ปุ แตะ

8 ไมจ เปอะ ไรก รอม ดาว เวีย แตะ ละ ปุย เตือง โอยจ อี. มัซ รพาวม ฮรัค เปอะ ปุ แตะ โน่ง ป ไมจ เปอะ เกือช แนช ตอก รมะ เปอะ นิง ปุ แตะ โฮ. ป ฮรัค เอียกปุ แตะ เอ็จ มัซ ปุย เซ ป ยุช ตัม โกตไม ยุช พะจาว. 9 พะจาว อัส เอ็, "ปุ เลน จู ชู เมีย ปุย เยอ. ปุ ยุช ยุม ไม่ ปุย." ปุ ประ โอเอือ อี. ปุ สเลียก นิง โอเอือ ยุช ปุย," อัส เซ. โอเอือ โม เซ ไม่ ลปุง ไฮญู ป อัส อี อึง เอ็จ รโจะ นิง ตี คอ เอ็, "ไมจ เปอะ ฮรัค ปุย่วง แตะ ตอก ฮรัค เปอะ โกะ แตะ โฮช," อัส เซ. 10 ป ฮรัค ปุย่วง แตะ แจง โอ อี ช ยุช ป โชะ ละ อี. ป ฮรัค เนอิม ปุย ไฮญู เอ็จ มัซ ยุช อี ตัม โกตไม ยุช พะจาว เตือง โอยจ อี.

11 โนก ฮา เซ ปเลีย เอ็ ไมจ เปอะ เกือช ตี แตะ โตก ละ มัซ อี เวลา ลัก ก ลอยจ อี. เอ็จ เต็ง เวลา ไมจ เปอะ โปวะ เนอิม โอจ แตะ. เวลา ช ปอน เอะ ป โอ ไมจ โครยญู เจือ เซ เอ็จ ซติ ฮา ญือม เจือ ไรง เอะ พะจาว. 12 เมือ ก ซาวม อี เอ็จ ช โอยจ. เอ็จ ช ฮอยจ เมือ ชงะ อี. มัซ เซ ป ไมจ เอะ เคะระ แปะย ยุช แตะ กัซ บลัซ ลัก เมือ ก ซาวม อี ซ่า อี. ไมจ เปอะ โอช เคะอึง ตัน ละ ช รูป แตะ, ไม่ อาวต เปอะ ก ซเปีย อี. 13 ไมจ เอะ เกือช ตี แตะ ยุช โอเอือ ตัม ปุก ตัม ลอก อี, ตอก ป อาวต ก ซเปีย เมือ ชงะ อี โฮ. ไมจ โตว เกือช ตี แตะ ญุ่ยจ ชัก รัก คราวก. ไมจ โตว ยุช กัซ บัซ มอัยญู ฮอยญู เร็ ไม่ กัซ คีต กัซ ดายช. ไมจ โตว รเจ รไชญู ไม่ อาวต ไม่ รพาวม กุยจ วัว แตะ. 14 ไมจ เปอะ เกือช พะเยชู คริต จาว แปน ละ เปอะ ตอก เคะอึง โกว ตัน โฮ. ปุ ญืออะ เกือช ตี เปอะ ซาวป งอต ตอก ช ยุช แตะ ตัม กัมกุยช ฆอก โก นิง เนะ ชอ้ง แตะ.

ไมจ โตว เตเอ็ยกปุ แตะ

1 ดัส โก ป แตะวะ ลัง รพาวม
14 เจือ ลลึง เปอะ ไมจ เปอะ รัปคัม, ปังเมอ โอ เปอะ ไมจ เก ปุ แตะ ไม่ นิง ไลลวง ตอก แกต โกะ อี โอเอือ. 2 ปุย งอน อี โก รพาวม เจือ ปอ ไรวต แตะ

13:9* ญือม อัส อี "ยุช ยุม ไม่ ปุย" เซ มัซ อัส อี ไม่ กัซ ยุช ปุย-ยุม ไม่ ปุย ป โอ ปุก ละ พะจาว. ดัส มัซ ยุช ตัมนาวต ตัน อี ตัม นาทิ แตะ พะจาว เม็ญู โตว อี มัซ ป พิต.

ปอน โอเอ็ช โครยญ เจือ. ป แคะ ลัง
 รพาวม เจือ บังเมอ ปอน พัก ญื่อ โน่ง.
 ๒ ป โรวต ปอน โอเอ็ช โครยญ เจือ ไมจ
 โดว อี เพียก ป โอ โรวต ปอน. ป โอ
 โรวต ปอน เซ ไมจ โดว โรช อี เติ ป
 โรวต ปอน เซ. พะจาว เอ็จ รัปคัม โรช
 ปุย เซ. ๔ ปะ อັฮ เปอะ ตี แตะ มัฮ ปุย?
 เกียช ตัดชิน โน่ง เปอะ กวนใจ ยุช ปุย
 ไฮญ เมอ? ไลลวง ช อวต ตอน อี ไม่
 ไลลวง ช ไลจ ช โลม อี เกว ไม่ กุม อี
 ไอช. มัฮ เซ ป แจง ช โฮลช อี อวต
 ตอน ฮมัน ฆ่า อี, นิง มัฮ พะจาว ป ปุน
 เกือช อี อวต ตอน อวต ฮมัน ดอก เซ.

๕ งอน อี ที ฆงะ ตี แปน ป ระ ไล ละ
 แตะ ฮา ฆงะ ไฮญ. งอน อี แกต อี มัฮ ป
 ดอก โอยจ ปุ แตะ ฆงะ เอ. ปุย ไมจ อี ยุง
 แจง แน ไลลวง ป แกต แตะ นิง ไลลวง
 เฮ็ โครยญ โฆะ แตะ เต็อง ไพ เต็อง มั่น.
 ๖ ป ที ฆงะ ตี เซ เอ็จ มัฮ ที อี ละ ช นัปที
 แตะ พะจาว. ป ปอน โอเอ็ช โครยญ เจือ
 มัฮ โรช ปอน อี ละ ช นัปที แตะ พะจาว,
 นิง ญันดี อี ไม่ พะจาว เบือ ป ปอน แตะ
 เซ. ป โอ ญอม ปอน โอเอ็ช ดอก เซ
 มัฮ โรช ยุช อี นิง นัปที แตะ พะจาว โรช,
 นิง ญันดี โรช อี ไม่ พะจาว. ๗ โม เอะ
 ไก โดว ตี ปุย เนอิม ป โอม ละ โกะ แตะ
 โน่ง. ดัฮ ยุม, ยุม โดว โรช ละ โกะ
 แตะ โน่ง โรช. เอะ ดัฮ โอม มัฮ โอม
 ละ พะโองจาว. ๘ ดัฮ ยุม โฮ, มัฮ โรช ยุม
 ละ พะโองจาว โรช. ดัฮ มัฮ ดอก เซ, บัง
 โอม ญุก, บัง ยุม ญุก, เอ็จ มัฮ พะโองจาว

ป กุม เอะ เอ.

๙ มัฮ ฆ่า เซ ป ยุม โกะ โอม แม พะคริต
 ฆ่า อี, ละ ช โฮลช อี แปน พะโองจาว กุม
 ปุย เต็อง ป โอม ไม่ ป ยุม. ๑๐ ปะ ฮา,
 เมอยุ ฆวต ตัดชิน เปอะ เอ็ยกปุ แตะ ไม่
 เติ เปอะ? เมอยุ เพียก เปอะ เอ็ยกปุ แตะ?
 เอะ เต็อง โอยจ เจอ ช โฮลช ชุง ตี ชองนา
 พะจาว ละ ช โฮลช พะจาว รเต็ช แตะ.
 ๑๑ พะทัม อັฮ เอ็,

"แจง โอม อี ดอก ออช, ปุย แจง โรช
 ช นุ่ม วั อี ดอก เซ โครยญ โฆะ แตะ.
 ปุย ช รโองะ มัฮ อี พะจาว เต็อง โอยจ
 แตะ," อັฮ เซ พะจาว.

๑๒ ดัฮ มัฮ ดอก เซ, เอะ ช จัมเปน
 รโองะ ไลลวง โกะ แตะ โอช ชองนา
 พะจาว ตัม ฆ่า อี โครยญ โฆะ แตะ.

ปุ เกือช เอ็ยกปุ เปอะ ยุช ป พิต

๑๓ มัฮ เซ ป ไมจ เอะ เคราะ แปะต ตัดชิน
 ไม่ เติ แตะ ปุ แตะ ฆ่า อี. ฮา เซ ไมจ เอะ
 โปวต รพาวม แตะ ยุช ดอก เฮ็. ไมจ โดว
 ยุช โอเอ็ช ดอก ช เกือช เอ็ยกปุ แตะ ยุช ป
 พิต ไม่ ดอก ช ไลจ รพาวม อี. ๑๔ อี ยุง
 แจง แน เบือ อวต แตะ ไน พะเยชู จาว
 โอ อี เกว ไม่ ป ปอน ปุย ตี เจือ เนอิม ป
 แปน ป พิต ละ พะจาว. ดัฮ ไก ป แกต ตี
 แตะ โอ ไมจ ปอน เฮ็ ปอน เซ, ดัฮ ปอน
 อี บังเมอ แปน เนอิม ป พิต ละ โกะ อี ฆ่า
 อี. ๑๕ ปะ ดัฮ เปอะ ปอน โอเอ็ช เต็อง แปน
 อี ป พิต ละ เอ็ยกปุ แตะ, ญื่อะ มัฮ โดว
 ยุช เปอะ โอเอ็ช ตัม รพาวม ฮรัก แตะ.

ไมจ เปอะ โดว เกือช ป โชม ป ปอน เปอะ
 แปน ป โลจ ยุช ปยุ เอ็จ ยุม พะคริต ดัง
 อี เซ. 16 ปุ เกือช ปยุ ไก ดอก เกือช เด
 เปอะ นิง โอเอ็ช ป อ็ช เปอะ มัช ป ไมจ
 เซ. 17 โลลาวง คัดเค็ยง พะจาว รพาวม
 ปยุ มัช โดว ป เกว ไม โลลาวง ป โชม ป
 ปอน ปยุ. มัช โลลาวง กัน ซีไซ, ไม ไมจ
 เปละ ลโลวง พาวม, ไม รพาวม ไมจ มวน
 ป เกือช ลปุ พะจาว ละ ปยุ. 18 ป ปุน ยุช
 กัน ละ พะคริต นิง โอเอ็ช โม เซ เอ็จ มัช
 ยุช อี ป ปุก รพาวม พะจาว. มัช โรช ป
 ปุก ละ ปยุ โรช.

19 คัช มัช ดอก เซ ไมจ เอะ ชาวป ยุช
 โอเอ็ช ดอก ช เกือช แตะ ปยุ อาวต ปุก ปอ
 ปุ แตะ. ไมจ ดัง โคน ดัง เกือช ปุ แตะ
 ตอน รพาวม นิง ป ที แตะ. 20 ปุ ยุช โลจ
 ไม กัน เอ็จ ยุช พะจาว อัง นิง ฮัน เปอะ
 นิง ป โชม ป ปอน แตะ. เมอะ ป โชม ป
 ปอน ปยุ มัช ดี ป ไมจ ดี. คัช เปอะ โชม
 ปอน โอเอ็ช ป ช เกือช ปยุ ไฮญุ ยุช ป พิต,
 บังเมอ ช แปน โรช ป พิต ละ โกะ เปอะ
 ไอช. 21 คัช ช แปน ควน โลจ ยุช เอ็ยกป
 เปอะ, ปุก ละ โอ เปอะ ปอน โตะ ญุก, โอ
 เปอะ ญุ รพาวม อะงุน ญุก, ไม ยุช โอเอ็ช
 ไฮญุ ญุก, ป ช แปน ควน โลจ ยุช เอ็ยกป
 เปอะ เซ.

22 โลลาวง แกต เปอะ นิง โอเอ็ช โล เอ็
 ไมจ เปอะ ง่อต ไอช โตะ รพาวม แตะ ไม
 พะจาว. ป โอ อาวม พิต โตะ รพาวม
 แตะ นิง ยุช แตะ ป แกต แตะ ปุก, ช
 ไฮลช เนอิม รพาวม ไมจ มวน แตะ เปื่อ อี.

23 ปยุ, คัช โชม ปอน โอเอ็ช เค็อง ชองไซ
 รพาวม แตะ นิง, พะจาว ช เกือช อี ลอก
 ตุด เปื่อ โชม ปอน แตะ โอเอ็ช เซ นิง โอ
 อี ยุช คัช รพาวม เจื่อ แตะ. โอเอ็ช เมอะ
 ป ยุช ปยุ, คัช โอ ยุช อี คัช รพาวม เจื่อ
 แตะ, มัช ดี มัป โครยญุ เจื่อ.

เอะ ไมจ โดว ง่อต โลลาวง โกะ แตะ โน่ง

1 ไม เอะ ป อาวต ไม รพาวม เจื่อ
15 ตอน ฮมัน แตะ, ปุก ละ เรอิม ชาย
 ดู เตอิม เมอะ โม ป แตะว ลัง นิง รพาวม
 เจื่อ แตะ เซ. เอะ ไมจ โดว ยุช ป ปุก
 รพาวม โกะ แตะ โน่ง. 2 ฮา เซ ไมจ
 ดัง โคน ดัง ยุช ป ช ไก ป มัช ละ เอ็ยกป
 แตะ ละ ช เกือช อี ตอน นิง รพาวม เจื่อ
 แตะ ฮา ไพรม แตะ. 3 บัง มัช พะคริต,
 ยุช โดว โรช ป ปุก รพาวม โกะ แตะ
 ไอช โน่ง. เอ็จ ดอก อ็ช พะทัม เอ็,
 "โอ พะจาว, ลปุง เพ็ยก แสม ปยุ ปะ, เอ็จ
 มัช เนอิม ป ลอก อี เอ็," อ็ช เซ พะทัม.
 4 ลปุง เมอะ ป ไชช ปยุ อัง แปน พะทัม
 มัช ไชช อี อัง ละ ช เพอิก แตะ เอะ นิง.
 มัช ป เกือช เกอะ โลม รพาวม เอะ ละ ช
 เกือช เอะ ไก รพาวม ลัง ไม เกือช อี เอะ
 ไก ควน ชโอว รพาวม เปื่อ อี.

5 มัช พะจาว ป เกือช เกือช ปยุ ไฮลช
 รพาวม ลัง แตะ ไม เกือช เกอะ โลม อี
 รพาวม ปยุ. บัว พะจาว เซ เกือช โม เปะ
 เซรอิม ฮยาก บริญุ ัง ไม ปุ แตะ ละ ช

ยฺหฺ เปอะ ตัม ปิม ยฺหฺ พะเยชฺฐุ คริตฺเช, ⁶ ละ
ชฺ เกือฮฺ โม่ เปะ โฮลฮฺ ลีลาวฺ ตี พะจาวั
ปฺ มัฮฺ เปืออะ พะเยชฺฐุ คริตฺ จาวั ยฺหฺ เอะ ไม่
รพาวมฺ ตี โดฮฺ แตะ เบือ อี.

พะเยชฺฐุ มัฮฺ ปฺ ปุนเรอิมฺ ปฺย โครยญฺ เจือ ปฺย

⁷ ไม่จฺ เปอะ รัปคัม ปฺ แตะ ตอก รัปคัม
พะคริตฺ โม่ เปะ โรฮฺ, นิง ชฺ แปน อี
โญุตชกฺ ละ พะจาวั. ⁸ อี ฆวต อฮฺ ละ
เปอะ ตอก เฮ็. พะคริตฺ เอ็จ ญอม แปน
กวนใจ ปฺย โจฮฺ ยฺหฺ โม่ ยิว นิง ชฺ เปลือ
อี มัฮฺ พะจาวั ปฺ เนอิม รพาวม. มัฮฺ โรฮฺ
เกือฮฺ อี ลปฺง ชันญา ยฺหฺ พะจาวั ละ โม่
จัตเจือ ไพรมฺ เอะ เช แปน ปฺ ฟวยจ. เอ็จ
เกิต เนอิม ตอก อฮฺ อี ชฺ เกิต เช. ⁹ มัฮฺ
โรฮฺ ชฺ เกือฮฺ อี ปฺย ตัง เมือง โฮลฮฺ ลีลาว
พะจาวั เบือ เล็ยก พาวม อี นิง อี. เอ็จ ตอก
อฮฺ พะทัม เฮ็,

"อี ชฺ ญันตี ไม่ ปะ ชองนา ปฺย ตัง
เมือง. อี ชฺ ลีลาว มอยฮฺ เปอะ นิง รชอม
เช็," อฮฺ เช.

¹⁰ พะทัม อฮฺ แม อี ตอก เฮ็,

"โม่ เปะ ปฺ มัฮฺ ปฺย ตัง เมือง, ไม่จฺ เปอะ
เกือฮฺ ตี แตะ ไม่จฺ มวน ตี รพาวม ไม่ ปฺย
ใน พะจาวั," อฮฺ เช.

¹¹ "โม่ เปะ ปฺย ตัง เมือง, ไม่จฺ เปอะ
ลีลาว พะจาวั เต็อง โอยจฺ เปอะ. โม่ เปะ
ปฺย โครยญฺ เจือ ปฺย, ไม่จฺ เปอะ ลีลาว
เนอิม พะจาวั," อฮฺ โรฮฺ เช พะทัม.

¹² ยะชายา อฮฺ โรฮฺ อี ตอก เฮ็, "เม็ยง

เฮ็ จัตเจือ ยีไซ ชฺ ฮอยจฺ ตี ปฺย. พะจาวั ช
เกือฮฺ อี แปน ปฺ ตัตเต็ยง ปฺย ตัง เมือง เต็อง
โอยจฺ อี. ปฺย โม่ เช ชฺ อัง โรฮฺ รพาวม
แตะ นิง อี," อฮฺ เช.

¹³ มัฮฺ พะจาวั ปฺ เกือฮฺ เกือฮฺ ปฺย โฮลฮฺ
ลัก ชฺโอวั รพาวม แตะ แจง แน. ปัว
พะจาวั เช เกือฮฺ โม่ เปะ นาวก นิง รพาวม
ไม่จฺ มวน แตะ, ไม่ เกือฮฺ ไม่จฺ เปอะ
ลโลวง พาวม ละ เปอะ โครยญฺ เจือ, เบือ
อัง โม่ เปะ รพาวม แตะ นิง อี, เดอิม
เปอะ ชฺ โฮลฮฺ แนช ชฺโอวั รพาวม ไม่
พะจาวั นิง อัมนัด ลปฺ พะจาวั เบือ อี.

¹⁴ เอ็ยกปฺ, เอ็จ แจง เน็ กุมปอ โม่ เปะ
นิง กัน ไม่จฺ โครยญฺ เจือ. เอ็จ อาวต
เปอะ ไม่ ปฺ ยฺ ปฺ ยฺง แตะ โครยญฺ เจือ ปอ
เกือฮฺ ชฺตอก รงอิม เปอะ ปฺ แตะ. ¹⁵ ปัง
มัฮฺ ตอก เช ญือม ไซชฺ แตะ นังชี เฮ็ ละ
เปอะ อี โรวัต อฮฺ ปฺ ชอ้ง ละ เปอะ นิง
ไลลวง กัน ยฺหฺ เปอะ งอน, ละ ชฺ เกือฮฺ โม่
เปะ ไตม ปฺ เอ็จ ฮมอง ไพรม เปอะ, นิง มัฮ
อี กัน มอป พะจาวั เน็ เบือ กุนมฺนฺ ยฺหฺ แตะ
เช. ¹⁶ เอ็จ มัฮฺ เกือฮฺ อี อี แปน กวนใจ
ยฺหฺ พะเยชฺฐุ คริตฺ ละ ปฺย ตัง เมือง. อี
รชอชฺ เนอิม ละ ตอก ชฺตฺ ยฺหฺ อี นิง ครอช
แตะ ไลลวง กัน ระ ไล ยฺหฺ พะจาวั, นิง ช
เกือฮฺ ฮะ ปฺย ตังเมือง แปน คอง ทไว แตะ
ละ พะจาวั ปฺ ปุก รพาวม อี, ไม่ แปน อี ป
ชงะ ชงอม ละ อี เบือ ลปฺ พะจาวั.

¹⁷ มัฮฺ เช ปฺ เม็ญฺ อี กัน รชอชฺ แตะ
ละ พะจาวั เช มัฮฺ กัน ระ ไล นิง อี, มัฮ
เบือ รโจะ ตี รพาวม แตะ ไม่ พะเยชฺฐุ คริต.

18 อี ญอม โดว กอก รโห่ง โอเอ็ฮ ไฮญ โนก ฮา กัน เก็ฮช พะคริต แตะ ยุช, นิง ช นัม แตะ ปุย ดั่ง เมือง เอ็ญ เคะ พะจา, นิง ลปุง เงอะ ไม นิง กัน ยุช ฮุ, 19 ไม อัมนัด ป เก็ฮช พะจา แตะ เก็ฮช ยุช ป ชัมกัน, ไม เบ็อ อัมนัด ลปุ พะจา, อี เอ็จ ครอบ ฮะอะ ไลลวง พะคริต โครยญ เจ็อ, โครยญ ครอบ โหว แตะ เน็ฮม นิง เวียง เยรูซาเลม ฮอยจ ละ เมือง อิลิริคุม. 20 อี เอ็จ โห่ง ดั่ง ใจ แตะ เน็ฮม เม็อ โรง อี ละ ช ครอบ แตะ ไลลวง พะคริต เซ นา ก โอ ปุย ดิ ฮมอง ไลลวง อี เฟ็ฮช. เด็ฮม อี โอ ช ครอบ ป ยุช ญ็อะ นา ก เอ็จ โบลวง ปุย ไฮญ ด่อง อี กา แตะ. 21 เอ็จ ครอบ อัส พะทัม เอ็,

"ไม ป โอ ดิ ไก ปอ ไลลวง พะจา ละ อี ช โฮลช ยุ อี. ไม ป โอ ดิ ฮมอง ช โฮลช โรช คาว ใจ อี." อัส เซ.

ปาวโล ตะ โฮว เล็ม เวียง โรม

22 มัส เซ ป โอ อี โฮลช โฮว เล็ม เคะ เปอะ ฆ่า อี เต็อง ฆวด โฮว เยอะ เคะ เปอะ โฮวน โฮน. 23 ปเล็ฮ เอ็ เค็ยง เอ็จ ฟวยจ กัน ยุช ฮุ นา ก อาวด แตะ เอ็, อี แกต โรช ดิ แตะ ช โฮลช โฮว เน็ฮม เคะ เปอะ. เอ็จ เล็ญ ไก รพาวม ฆวด ฮอยจ เคะ เปอะ. เอ็จ ไก โฮวน เน็ฮม. 24 อี มัส ฆวด วิช เคะ เปอะ ญ็อม โฮว แตะ ครอบ เมือง ชเปน. ดัส เอ็จ โฮลช อาวด ไม เปอะ ดิ วัง โฮ, ละ ช โฮลช แตะ ไมจ มวน ดิ รพาวม ไม เปอะ, อี ฆวด

เก็ฮช โรช ไม เปะ เร็ฮม แตะ นิง ครอบ ช โฮว แตะ เซ. 25 ปเล็ฮ เอ็ อี ช โฮว ลัง นิง เวียง เยรูซาเลม ละ ช เร็ฮม แตะ ปุย ใน พะจา นา เซ. 26 ไม ป มัส ปุย ใน พะจา นิง จังวัต มาคะโดเน็ฮ ไม จังวัต อะคายา เอ็จ เซเร็ฮม รพาวม ละ ช รโปะ แตะ โอเอ็ฮ ละ ช เร็ฮม แตะ ป ครอบ ป ญัก ลลึง ปุย ใน พะจา ป อาวด เวียง เยรูซาเลม เซ. 27 เอ็จ มัส รพาวม ไม โกะ อี โอช ป ฆวด ยุช ครอบ เซ. ดัส ง่อต ที่ โฮ ลัมเป็ง เน็ฮม ยุช ครอบ เซ. ไม ยิว เอ็จ ฟวยจ รฆุ อี โอเอ็ฮ ไมจ ป เกว ไม รพาวม รโมยช อี ละ ปุย ดั่ง เมือง. ปุย ดั่ง เมือง ลัมเป็ง โรช อี รฆุ โอเอ็ฮ ไมจ ป เกว ไม คาวคอง แตะ ละ ไม ยิว โรช. 28 อี ดัส เอ็จ ฟวยจ กัน ยุช เอ็ ไม เอ็จ ฟวยจ มอป แตะ โอเอ็ฮ รโปะ ปุย ละ อี เซ, อี ช ลอด โฮว ครอบ เมือง ชเปน. ดิน ช พา โรช แควน อาวด ไม เปะ เซ, ช วิช เคะ เปอะ ญ็อม เซ. 29 ดัส เอ็จ ฮอยจ เคะ เปอะ โฮ, อี ยุง เงอะ ช ฮอยจ แตะ ไม กุนมุ่น กุมปอ ยุช พะคริต เตอ.

30 เอ็ยกป, ญ็อม ง่อต เตอะ ไลลวง พะเยชู คริต จาว ยุช อะ, ไม รพาวม ฮรัก ฮอยจ เน็ฮม นิง ลปุ พะจา, อี ฆวด ปัว ไม เปะ เร็ฮม ไวออน เน็ฮม แนม ละ พะจา เพื่อ แตะ, 31 ละ ช เก็ฮช อี อี โปน ฮา ช คัมตุง ไม ป โอ เจ็อ พะจา แตะ นิง จังวัต ยุดั. ปัว โรช เปอะ ไวออน เพื่อ กัน ช โฮว อี นิง เวียง เยรูซาเลม เซ ละ ช เปน อี ป ญัก รพาวม ปุย ใน

พะจาว นา เซ โรส. ³²ฟวยจ เซ คัส
 ปุก รพาวม พะจาว โฮ, อี ซ โฮลย ฮอยจ
 อาวต ไม เปอะ ตี วัง ไม รพาวม ไมจ
 มวน แตะ กุมปอ. ³³ปัว พะจาว ป เกือฮ
 อะ อาวต ไม ไมจ เปละ ลโลวง พาวม
 แตะ เซ อาวต ไม โม เปะ โครยญ โฆะ
 เปอะ. อาเมน.

ปาวโล รโปะ รชอม นัปที แตะ ละ ปุย

¹อี ขวต รโพ ฟอยเบ่ ฮอยจ เคะ
16 เปอะ ป ลัง มัส ปุ อู ใน พะจาว.
 มัส โรส ป เรอิม คริตซัจก ยวง เคนเครีย
 ตี ปุย. ²ไมจ เปอะ รัปคัม เปือ พะโองจาว
 ตอก โปง อี ไม ปุย ใน พะจาว. ไมจ
 โรส เปอะ เรอิม นิง โอเอือส ป ตุก อี นิง.
 ปโรไปวน เซ เอ็จ มัส ป เรอิม เนอิม อี ไม
 ปุย ไฮญ โฮวาน ปุย โรส.

³อี รโปะ รชอม นัปที แตะ ละ
 พรืชคีลา ไม อะคูลา ป มัส ป ยุส ตี กัน
 ละ พะเยซุ คริต ไม อี. ⁴มัส โรส ป
 โอ ฮลัก กอ จีวิต แตะ นิง ขวต เรอิม แตะ
 อี. อี ญันตี เนอิม ไม โม เซ, เต็อง อี
 ไม โม คริตซัจก ลลึง ปุย คัง เมือง เต็อง
 โอยจ อี. ⁵รโปะ โรส รชอม นัปที แตะ
 ละ คริตซัจก ป กอ โพรม ญืออะ อี โรส.

รโปะ โรส รชอม นัปที แตะ ละ
 เอไฟเนโท ป ฮรัก เกอะ. มัส ป เจือ โรง
 พะคริต กา ปุย จังวัด อาเซ็ย เต็อง โอยจ

อี.

⁶รโปะ โรส รชอม นัปที แตะ ละ
 มาเร็ย ป ยุส เนอิม ยุส แนม กัน ละ เรอิม
 แตะ โม เปะ.

⁷รโปะ โรส ละ อันตะโรนิโค ไม ยูเน็ย
 ป มัส กระ ฌือต แตะ ไม ป อาวต ตี
 ไม อี โตะ คอก โพรม อี. ปุย ลอา เซ
 เอ็จ พรุ มอยฮ ลลึง โม ไกญุกอ ลุกซิก
 พะเยซุ. มัส ปุย อาวต ใน พะคริต เนอิม
 กา อี.

⁸อี ขวต รโปะ โรส รชอม นัปที
 แตะ ละ อัมเพลียโต ป ฮรัก เกอะ ใน
 พะโองจาว.

⁹รโปะ โรส รชอม นัปที แตะ ละ
 อูราปาโน ป ยุส ตี กัน ไม อะ ละ พะคริต.
 รโปะ โรส ละ ซทาคุ ป ฮรัก เกอะ โรส.

¹⁰รโปะ โรส รชอม นัปที แตะ ละ
 อะเพล. ปุย เอ็จ ยุง อี มัส ปุย เซ ปุย
 เนอิม รพาวม ละ พะคริต เตอ. รโปะ โรส
 ละ ญืออะ อะริชโตญูโล เต็อง ญืออะ อี.

¹¹รโปะ โรส รชอม นัปที แตะ ละ เอ็ยง
 เฮโรดีโอน ป มัส ฌือต อี. รโปะ โรส
 ละ ปุย ใน พะโองจาว ป อาวต ญืออะ
 นาระซิไซ.

¹²ขวต รโปะ โรส ละ ออ ตรูไฟนา ไม
 ออ ตรูไฟซา ป ยุส กัน ละ พะโองจาว.
 รโปะ โรส ละ ออ เพอซี ป นัปที เยอะ.
 มัส ป รชอฮ เนอิม ละ พะโองจาว.

¹³รโปะ โรส รชอม นัปที แตะ ละ รูโฟ
 ป พรุ เนอิม มอยฮ ลลึง ปุย ใน พะจาว

ไม่ มะ อี เซ ป เมาะ โรธ มะ อี โรธ.

14 รโปะะ โรธ รชอม นัปที แตะ ละ อะชริโต ไม่ พะเลโกน ไม่ เฮระเม ไม่ พัดโรบ่า ไม่ เฮรมา ไม่ เอียกปู ใน พะเยชู ป อาวต ไม่ อี โรธ.

15 รโปะะ โรธ ละ ฟิโลโก ไม่ ยูเสีย ไม่ เนเรอู ไม่ รันน อี ไม่ โอลิมปา ไม่ ปุย ใน พะจาว ป อาวต ไม่ โม เซ เตือง โอยจ อี.

16 ไมจ เปอะ เปลีส กัม นัปที เปอะ ปู แตะ ดอก เอียกปู ฮรัก แตะ ใน พะจาว.* โม คริตซจัก ใน พะคริต ป อาวต ลัก เอือ ไฮวน ย่าง รโปะะ โรธ รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ.

17 เอียกปู, อี ขวต ปัว ซดอก โม เปะ ดิ เจือ, ไมจ เปอะ แชน โม ป ขวต เกือช ปุย รกัช ฮา ปู แตะ ไม่ ขวต เกือช อี ปุย โลจ รพาวม เจือ. โม เซ มัธ ป โอ ที ตัม ลปุง เพอิก ปุย ละ แตะ. ไมจ เปอะ ทอเนาะ โน่ง ดิ แตะ ฮา อี. 18 ปุย โม เซ มัธ โดว ป รชอย ละ พะคริตจาว ยุส อะ. มัธ รชอย อี ละ เวียก โกะ แตะ โอฮ. มัธ โกว อี ลปุง ชอม ไม่ ลปุง ญอ ละ ซ รชยจ แตะ โม ป ใจญ ลัง รพาวม เกือช โลจ. 19 ปุย เตือง โอยจ อี เอ็จ ฮมอง อี ดอก เนอิง โม เปะ ป อัส พะจาว. มัธ เซ ป มวน รพาวม อี ฆี อี เปือ โม เปะ เอ. โลลวง โอเอือช ป ไมจ เจอ อี ขวต เกือช โม เปะ ยุง ที. โลลวง ป ฆอก ป เบร เยอ ปึงเมอ ขวต เกือช โม เปะ ใจญ นิง.

16:16* นิง คอ 16 เซ ตัม ลปุง กริก อัส นัปที ปู แตะ นิง ปชา ฮงัก ไม่ อี.

20 เญือะ เส็ญ โดว พะจาว ป ปุน เกือช ปุย อาวต ไม่ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม แตะ เซ ซ เกือช ซาดัน อาวต ฆริม ชวง เปอะ. ซ บิน เปอะ เกือช บลวย เอิน. ปัว กุนมุ่น ยุส พะเยชู คริต ยุส อะ อาวต ไม่ โม เปะ.

21 ทิโมเทว ป ยุส ดิ กัน ไม่ อี รโปะะ รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ. ลูคิโอ ไม่ ยาไซน ไม่ โซซีฟาโท ป มัธ เมือต อี รโปะะ โรธ รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ โรธ.

22 อี ป มัธ เทอทีโอ ป ไชฮ นังซี เอี ตั้ง ปาวโล รโปะะ รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ เปือ พะโองจาว.

23 กาโย ป มัธ กุม เญือะ อาวต อะ เอี รโปะะ โรธ รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ. เญือะ อี มัธ โรธ นา ก โพรม คริตซจัก นิง. เอรราชโท ป ไปญ บันซี มี่ ลวง นิง เวียง เอี ไม่ เอียก คูอาโท รโปะะ โรธ รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ.

25 ไมจ อะ ลีลาว พะจาว. มัธ ป ปุน เกือช โม เปะ อาวต ตอน อาวต ฮมัน ไม่ รพาวม เจือ แตะ ตัม โลลวง กัน ระ โล ยุส พะจาว ป ครอย อี ละ ปุย. เอ็จ มัธ โลลวง พะเยชู คริต ป ครอย เฮาะ เซ. โลลวง เซ มัธ ป เมาะ พะจาว อีง เนอิม โพรม อี ลัง. ปเส็ย เอี เอ็จ เปลีส อี ละ ปุย. 26 มัธ เปลีส อี เปือ ลปุง ไชฮ ป ซิป ลปุง พะจาว อีง. ปเส็ย เอี ลปุง เนอิม

เซ เอ็จ ครอบ ฟูย ละ ฟูย โครยญ เมือง คัม
 ควน พะจาว ป โอม ลอป และ ครอบ อี.
 มัซ ซ เกือฮ อี ฟูย เจือ ไม เนอึง ป อัส อี
 เปือ อี. ²⁷ พะจาว เซ มัซ พะจาว ตี โตน

โน่ง. มัซ ป โอยจ ึ่ง ยุง และ โอเอือ
 โครยญ เจือ. มัซ เซ ป ไม อี โฮลฮ
 โญุคซก และ เปือ พะเยชู คริต โอ ญืออะ
 ไก ลอยจ เปือ อี. อาเมน.

นั้งชี รโปะ ปาวโล ละ คริตชจก ปอawat เวียง โครินโท (ปปีติ)

ญ่อม อาวต ปาวโล นัง เวียง เอเฟโซ ลโล ไฮว ครอย อี โลลวง พะจาว ไฮว ลอวย, ปาวโล
ฮมอง ปันฮา ป เกิด นัง คริตชจก เวียง โครินโท. ไฮช พะทัม ตี โครินโท หมิ อี. มัฮ ปาวโล
ป ครอย โรง โลลวง พะจาว ละ ปุย เวียง โครินโท. ฟายจ ไฮว อี ฮา อี ปังมอ เกิด ปันฮา นัง
ไฮวน เจือ ใน คริตชจก เซ. เวียง โครินโท มัฮ เวียง ระ. มัฮ กาวะ จังวัต อะคายา. มัฮ เวียง
พรุ มอยฮ นัง กัน กาโค, ไม กัน จลิน นัง แงฮ ฮัว โอเอฮ, ไม กัน หมอก กัน เบร, ไม ไฮวน
ซาชานา ที ปุย นัง.

ปาวโล ตก รพาม นัง เกิด กัน รกฮ ปุย ฮา ปุ แตะ แปน มู แปน มู แตะ, ไม โลลวง กัน เลน
จ, ไม กัน ยุฮ ปุย ป พิต ละ ปุ แตะ, ไม กัน ชุต โอ ปุก โล แตะ, ไม กัน โอ ปุย คาวใจ โลลวง
ป ปละ ป ซีต ลปู พะจาว ละ ปุย, ไม โอ อี ยุง โลลวง โกฮ โอม แม ปุย เนอิม ลัก ยุม แตะ.
ปาวโล ไฮช โลลวง ปันฮา โม เอี ไม กัมกิต วิไซ ป เกือฮ ลปู พะจาว ละ แตะ. แปน เนอิม กุน
ละ ปุย ใน พะจาว โครยญ โคฮ เบือ อี.

โปต 13 มัฮ โลลวง รพาม ฮรัก ป ระ โล ฮา โอเอฮ ไฮญ. โปต เซ มัฮ โปต ป ยุง ปุย
ไฮวน ฮา โปต ไฮญ อี เตือง โอยจ อี.

---

¹ อี มัส ปาวโล ป เลือก พะจาว โอส
1 ตัม ปุก อี รพาวม แตะ ละ ช แปน ป
โหว ขรอล ปุง ดั่ง พะเยชู คริต. ไชย ดิ
นังซี ไม ไชยทเนน ป มัส เอียกปู แตะ ใน
พะจาว.

² รโปะ ละ คริตซจัก ยุส พะจาว ป อवाद
นิง เวียง โครินโท. มัส ปุย รโจะ ดิ
รพาวม แตะ ไม พะเยชู คริต ละ ช แปน
แตะ ปุย ชงะ ชงอม ยุส พะจาว. พะจาว
เอ็จ เลือก โม เปะ เกือส แปน ปุย ใน
แตะ. รโปะ โรส ละ โม ป ไววอน
ละ พะเยชู คริต จาว ยุส เอะ โครยญ
โฆะ ปุย, โครยญ โคส. พะเยชู เซ มัส
โรส พะโองจาว ยุส โม เซ ตอก มัส อี
พะโองจาว ยุส เอะ โรส.

³ ปัว กุนมุ่น ไม ไมจ เปละ ลโลวง
พาวม ป ฮอยจ เนอิม นิง พะจาว ป มัส
เปือะ เอะ ไม พะเยชู คริต จาว ยุส เอะ
อवाद ไม โมเปะ.

ป ไมจ ป ญุก ป ฮอยจ ละ ปุย เปือ พะเยชู คริต

⁴ อี ญันดี เลิง ไม พะจาว นิง เกือส อี
กุนมุ่น ยุส แตะ ละ โม เปะ เปือ พะเยชู
คริต. ⁵ เอ็จ พอม เนอิม ป ไฮลส โม เปะ
นิง รโจะ ดิ เปอะ รพาวม แตะ ไม พะคริต
เตอ. เอ็จ เกียส อัส เกียส มวยญ เปอะ
ไม ยุง เปอะ โอเอ็ช เปือ อี โครยญ เจือ.
⁶ ลปุง พะคริต รโฆงะ ปุย ละ เปอะ เอ็จ
ดิด เนอิม นิง รพาวม เปอะ. ⁷ ลโล รกวน

เปอะ พะเยชู คริต จาว ยุส เอะ ฮอยจ เปลีส
ดิ แตะ ละ ปุย เยอ, วิต เปอะ โทว นิง ป
ปละ ป ซัก พะจาว ละ แตะ โตะ รพาวม
เปอะ ดิ เจือ เนอิม. ⁸ พะโองจาว ช เกือส
โม เปะ ตอน ฮมัน นิง รพาวม เจือ แตะ
ฮอยจ ละ ชงะ ลัก ก ลอยจ อี, นิง ช เกือส
อี โม เปะ แปน ปุย ญุก ญะเอะ เดิ, ชงะ
ช ฮอยจ พะเยชู คริต จาว ยุส เอะ เซ.
⁹ พะจาว มัส ป เนอิม รพาวม. เอ็จ เลือก
โม เปะ ละ ช เกือส อี โม เปะ รโจะ ดิ
รพาวม แตะ ไม กวน อี ป มัส พะเยชู คริต
จาว ยุส เอะ เซ.

ไล รกัซ ลเขือส ปุย ฮา ปู แตะ

¹⁰ โม เปะ ป มัส เอียกปู อู, อี ปัว โม
เปะ เปือ อัมนัด พะเยชู คริต จาว ยุส เอะ,
ปัว โม เปะ อवाद ปุก ปอ ปู แตะ ไม โอ
เปอะ รกัซ ลเขือส ฮา ปู แตะ. ปัว โรส
เปอะ ปุน งอต ดิ โอเอ็ช นิง ไล ดิ ฮอยจ
ละ ป อัส ป อู เปอะ ไม รพาวม ดิ โดย
เปอะ. ¹¹ โม เปะ ป มัส เอียกปู อู, อี เอ็จ
รโฆงะ ญือะ คะโลเอ เนิ ไลลวง กอ รเจ
รไชญ โม เปะ ไม ปู แตะ เซ. ¹² มัส
อัส ฮะ ไม ไลลวง ป ดั่ง โคน ดั่ง อัส โม
เปะ ละ ปู แตะ ตอก เอ็ โส, “อี มัส บลัส
ลัก ปาวโล,” อัส เปอะ เซ งอน. “อี มัส
บลัส ลัก อะโพนโล,” อัส เปอะ เซ งอน.
“อี มัส เปโตร ป ไมจ เนิ อี,” อัส เปอะ
เซ งอน. “อี ช ฟวด พะคริต,” อัส โรส

เปอะ เซ งอน. กอ อัส เปอะ โอเอ็ช ตอก
เซ ละ ฟู แตะ โม เปะ เอ.

13 พระคริสต แจง โอ อี ซ เก็ช ลเช็ช
ติ แตะ แปน โฮวาน เนอ. แจง โอ
อี มัส ปาวโล ฟู ยุม อรอ โม เปะ นิง
ไมะชาวแควง เงอ. โก โตว เมอ ฟู รัป
ปัปติชมา นิง มอยช ปาวโล เยอ. 14 อี
ญันดี ไม พะจาว นิง โอ แตะ เก็ช โม
เปะ ฟู ปัปติชมา, โนก ฮา คริสชะโพ ไม
กาโย เยอ. 15 เอ็ช ที นิง เซ โอ อี โก
ฟู เก็ช อัส มัส อี อี ฟู เก็ช ฟู ฟู ฟู
ปัปติชมา นิง มอยช โกะ แตะ ไอช แช.
16 เออ, อี โดก โรช ละ เก็ช แตะ ญื่อะ
ชเทพานา ฟู ปัปติชมา โรช. โนก ฮา เซ
ญื่อะ ไตม โตว ฟู เก็ช แตะ ฟู ปัปติชมา
ตั้ม โก ลัง. 17 พระคริสต มัส โตว ดวน อี
อี โฮว เก็ช ฟู ฟู ฟู ปัปติชมา, มัส ดวน
อี อี โฮว ครอช ไลลวง กัน ระ ไล ยุช
พะจาว. อี มัส โตว อัส โอเอ็ช ตัม กัมกิด
วิไซ ไมจ ตอก แกด ฟู ฟู ฟู ปลัชตะ อี. ดัส
ยุช ตอก เซ โฮ, ไลลวง ยุม พระคริสต นิง
ไมะชาวแควง ติน โอ ซ โก อัมนัด ซำ อี.

**พระคริสต มัส อัมนัด ไม พันญา ไม
ยุช พะจาว**

18 ละ โม ฟู เอ็ช ซ โลจ ซ โลม เมอ,
ไลลวง ยุม พระคริสต นิง ไมะชาวแควง มัส
โอเอ็ช ไอช พาวม แตะ ละ อี. ละ เอะ
ฟู เอ็ช ซ โปน มัป ยุช แตะ, มัส ไลลวง

อัมนัด ระ ยุช พะจาว เน. 19 พะจาว อัส อี
ตอก เอ็ช นิง พะทัม,

"อี ซ ยุช โลจ ไม กัมกิด วิไซ ยุช โม
ฟู ไมจ กัมกิด, ไม ซ โจต เตอะ ลุง โม ฟู
เอ็ช ฟู ฟู." อัส เซ.

20 บัง โก ฟู ไมจ พันญา ญุก, ฟู โฮวาน
ฟู ฟู ฟู ฟู ฟู ฟู, ฟู เก็ช กัส เก็ช เก นิง
ไลลวง ปลัชตะ เอ็ช ญุก, เมอ ซ แปน อี ละ
พะจาว? กัมกิด วิไซ ไมจ ยุช ฟู ตอก เซ,
พะจาว เอ็ช เปลีส ที ตอก โอ อี โก ฟู มัส.
21 พะจาว เอ็ช งอต อัง อี ตัม กัมกิด วิไซ
โกะ แตะ, ละ โอ อี ซ เก็ช ฟู ฟู ปลัชตะ
เก็ช ฟู ฟู มัส พะจาว เป็อ กัมกิด วิไซ
ยุช โม โกะ อี เซ ไอช. พะจาว บังเมอ
เอ็ช ฟู รพาวม อี ละ ซ เก็ช แตะ โม
ฟู เจ็อ โปน ฮา มัป ยุช แตะ เป็อ เจ็อ อี
ไลลวง ครอช เอะ ละ แตะ. ไลลวง เซ
มัส โอเอ็ช ไอช พาวม แตะ ละ งอต ฟู
ฟู ฟู ฟู อี. 22 โม ยิว มัส โม ฟู ขวด ฟู
แนช ฟู ชัมคัน ละ ซ เก็ช อี แปน ลักทัน
ละ แตะ. โม กริก ชาว ฟู แนช ตอก ซ
โฮลช แตะ พันญา แตะ. 23 เอะ บังเมอ
โอ งอต ตอก เซ. เอะ ชาว ฟู แนช ครอช
ไลลวง เค็ง ฟู พระคริสต นิง ไมะชาวแควง
ละ ฟู. ไลลวง ครอช เฮอะ เซ มัส ฟู
เด็ก ฟู นัน ละ รพาวม โม ยิว. ฟู ดัง
เม็อง เม็ญ อี แปน ไลลวง โอเอ็ช ไอช
พาวม แตะ. 24 ละ โม ฟู กอก พะจาว เอ็ญ
เคะ แตะ, เต็อง โม ยิว เต็อง ฟู ดัง เม็อง,
ไลลวง พระคริสต เซ บังเมอ มัส เนอิม อัมนัด

ไม่ พันญา ไมจ ยุษ พะจาว ละ อี. ²⁵ ป
 ยุษ ป อ้อ พะจาว, บัง อ้อ ปุย ม้อ โอเอือ
 ไอส พาวม แตะ, ไมจ ลั้ง ฮา พันญา ไมจ
 ยุษ ปุย ปลั้ตะตะ. เรียง แด่น ยุษ พะจาว,
 บัง อ้อ ปุย ชุม, เรียง ลั้ง ฮา ป อ้อ ปุย ระ
 เรียง นึง ปลั้ตะตะ เอี.

²⁶ เอียกปุ, ไมจ เปอะ ง่อต ที แลน ดอก
 ม้อ ดอก มอยฮ แตะ ไพรม อี ญือม เลือก
 โรง พะจาว เปอะ เอีญุ เคะ แตะ. ญือม
 เซ เยอ โม เปะ โฮวน โดว ป ไมจ พันญา
 นึง อี ดอก แกต ปุย ปลั้ตะตะ อี. โฮวน
 โดว ป ระ อัมนัด นึง อี. โฮวน โดว ป
 ระ ไกญุ ตัญ มอยฮ นึง อี. ²⁷ พะจาว ม้อ
 โฆง อี เลือก ป อ้อ ปุย ม้อ ป ปีก พันญา
 นึง ปลั้ตะตะ เอี, ละ ช เกือฮ อี ป ไมจ
 พันญา โชะ กิจ ไฆฮ นึง. ม้อ เลือก อี
 ป อ้อ ปุย ม้อ ป ชุม เรียง, ละ ช เกือฮ อี
 ป ระ เรียง ระ แด่น โชะ กิจ ไฆฮ นึง.
²⁸ พะจาว ม้อ เลือก อี ป ตุ ป เตียม ไม่ ป
 นัมญุก ปุย นึง ปลั้ตะตะ เอี. เลือก โรฮ
 ป เมีญุ ปุย โอ ไก ป ม้อ, ละ ช เกือฮ อี
 ป อ้อ ปุย ม้อ ป ระ ลวง ระ ไล เซ ไลจ
 ไฆร. ²⁹ ม้อ ยุษ อี ดอก เซ นึง ช เกือฮ อี
 ปุย โอ ไก ดอก เกียฮ ฮาวต ตี แตะ ชองนา
 พะจาว ตี ปุย เนอิม. ³⁰ พะจาว เอีจ เกือฮ
 โม เปะ รโจะ ตี รพาวม แตะ ไม่ พะเยชู
 คริต. เอีจ เกือฮ โรฮ เอะ โฮลฮ พันญา
 ไมจ แตะ, ไม่ เปน เนอะ ปุย ซีไซ ละ อี
 เปื่อ พะเยชู คริต เซ. เอีจ เกือฮ โรฮ เอะ
 เปน ปุย ชงะ ชงอม ละ แตะ เปื่อ พะเยชู

เซ, ไม่ เอีจ โดฮ อี เอะ เกือฮ โปน ฮา ป
 โอ ไมจ โครยญุ เจื่อ เปื่อ พะเยชู เซ โรฮ,
³¹ ละ ช เกือฮ อี เปน ดอก ป อ้อ พะทัม
 ดอก เอี โฮ, "ด้อ ไก ป ฮาวต ฮาวต โอเอือ
 อี. ไมจ อี ฮาวต พะโอังจาว," อ้อ เซ.

ไลลวง อัมนัด พะจาว

¹ เอียกปุ, อี ญือม ฮอยจ เคะ เปอะ
2 อี ม้อ ฮอยจ ครอย หลง พิญัน เนอิม
 ยุษ พะจาว ละ เปอะ. ม้อ โดว ครอย
 ละ เปอะ นึง หลง ฮลาวง ไม่ พันญา ไมจ
 โกะ แตะ ไอฮ. ² ญือม ฮาวต เตอะ ลลั้ง
 เปอะ ม้อ โดว ฮาวต อ้อ ไลลวง ไฮญุ ละ
 เปอะ. ม้อ โฆง ตัง ใจ แตะ รโฆงะ
 ไลลวง พะเยชู คริต ละ เปอะ ตี เจื่อ โน่ง.
 ม้อ ระ ลัก ฮาวต รโฆงะ แตะ ไลลวง
 เคิง ปุย อี ละ เปอะ นึง โมะชาวแควง.
³ ญือม ฮอยจ เคะ เปอะ ม้อ ฮอยจ ไม่
 จาวต ชุม ฮลัด เต็ง แตะ ปอ รกุฮ แตะ เอิน.
⁴ หลง อ้อ ฮะ ไม่ ไลลวง ครอย เฮอะ ม้อ
 โดว อ้อ ฮะ ละ เปอะ นึง เอียง แตะ ไม่
 เปลีส แตะ ป ยุง แตะ ละ เปอะ. เอีจ ที
 ละ ปุย อ้อ ฮะ เปื่อ หลง พะจาว ไม่ อัมนัด
 อี. ⁵ อี ยุษ ดอก เซ นึง ช เกือฮ แตะ โม
 เปะ ยุง โอ รพาวม เจื่อ เปอะ เซ ไก เปื่อ
 พันญา ปุย ปลั้ตะตะ, ม้อ ไก อี เปื่อ อัมนัด
 พะจาว.

ไลลวง พันญา ไมจ ยุษ พะจาว

⁶ บัง ม้อ ดอก เซ, ละ โม ป เอีจ เกียฮ

คิด เกียฮ ง่อต เตอ, เอะ รโห่งะ ไลลวง
 พันญา ไมจ ละ ติ เจือ. บั้งเมอ โอ
 มัฮ พันญา ยุฮ ปุย ปลัฮเตะ, ไม โอ อี
 มัฮ พันญา ยุฮ โม ป ตัดเตียง โอเอือฮ นิง
 ปลัฮเตะ เอือ. พันญา ปุย ดอก เซ มัฮ ติ
 ป ช ไลจ ช ไชร. ⁷เอะ มัฮ รโห่งะ
 ไลลวง พันญา ไมจ ยุฮ พะจาว ป เม่าะ
 พะจาว อึง ฮา ปุย เนือม ไพรม อี ฮอยจ
 ปลือย. เอือจ มัฮ ป คิด ป ง่อต พะจาว อึง
 เนือม เจน เตะ ขอ รอวาม ลั้ง, นิง ช เกือฮ
 อี เอะ ไก โญด ไก ชัก กุมปอ เปือ พันญา
 ยุฮ ตะเซ. ⁸โม ป ตัดเตียง โอเอือฮ นิง
 ปลัฮเตะ เอือ, มัฮ เนือม โอ ไลลวง เซ ติ
 คาว คิง อี ติ ปุย เนือม. มัฮ คาว อี คิง
 อี ติ น โอ ช เคิง พะโองจาว ป อวต ไม
 โญด ไม ชัก ตะเซ นิง ไมะชาวแควง.
⁹ดอก อ้อ พะทัม อี,

"โอเอือฮ โอ ปุย ติ โฮลฮ ยุ นิง ังฮมอง
 นิง ฮยวาก ตะเซ, ไม โอ อี โภย ง่อต โตะ
 รพวาม ตะเซ, มัฮ โอเอือฮ เซ ป เพรียง
 พะจาว อึง ละ โม ป ฮรัก ตะเซ." อ้อ เซ
 พะทัม.

¹⁰พะจาว บั้งเมอ เอือจ รโห่งะ ไลลวง ป
 เม่าะ ตะเซ เซ ละ เอะ เปือ ลป ตะเซ. มัฮ
 ลป เซ ป เลือป โอเอือฮ โครยญ เจือ ฮอยจ
 ละ รพวาม พะจาว ก โตะ อี.

¹¹ไก โตว ป ยุง โตะ รพวาม ปุย โนก
 ฮา ลป โกะ อี โอฮ แฮ. ดอก โรฮ เซ
 ไก โตว ป เกียฮ ยุง โออยจ รพวาม พะจาว
 โนก ฮา ลป พะจาว โอฮ แฮ. ¹²เอะ

มัฮ โตว โฮลฮ โฮะ ลป บลัฮ ลัก ปลัฮเตะ
 เอือ, เอือจ มัฮ ลป พะจาว ป โฮลฮ โฮะ, นิง
 ช เกือฮ อี เอะ ยุง โอเอือฮ ป เกือฮ พะจาว
 ละ ตะเซ โครยญ เจือ. ¹³เอะ มัฮ โตว
 เพือก ไลลวง เอือ ละ ปุย ตัม กัมกิด วิไซ
 ปุย ปลัฮเตะ. ลปุง เพือก เอะ เอือจ มัฮ
 ลป พะจาว ป รโห่งะ เนือ อี. เอะ มัฮ
 รโห่งะ ลปุง เนือม เกว ไม ลป พะจาว ละ
 โม ป เอือจ อวต ลป พะจาว นิง. ¹⁴โม
 ป โอ ลป พะจาว อวต นิง ไก โตว ดอก
 เกียฮ โฮลฮ โอเอือฮ ป เกือฮ ลป พะจาว ละ
 ปุย. โอเอือฮ เซ มัฮ โอเอือฮ โอฮ พวาม
 ตะเซ ละ อี. คาว โตว นิง คิง อี ฆ่า โอ
 อี เกียฮ ง่อต โอเอือฮ ตัม ลป พะจาว. ¹⁵ป
 อวต ลป พะจาว นิง, เกียฮ คิด เกียฮ รเน
 โอเอือฮ โครยญ เจือ. ปุย โฮญ บั้งเมอ โอ
 เกียฮ คิด เกียฮ รเน ไลลวง จีวิต ปุย เซ.
¹⁶พะทัม เอือจ อ้อ โรฮ อี ดอก เอือ,

"มัฮ ปุย ป ยุง รพวาม รโมยฮ พะจาว?
 มัฮ ปุย ป โฮลฮ พะจาว ซิงฮา โอเอือฮ ไม
 อี? แจง โอ อี ไก," อ้อ เซ พะทัม. บั้ง มัฮ
 ดอก เซ เอะ เอือจ ไก เนือม รพวาม รโมยฮ
 พะคริต นิง เงอะ.

ไลลวง โม กวนใจ ยุฮ พะจาว

¹เอือยกป, ญืออม เพือก เกอะ โม เปะ
3เอ, โฮลฮ โตว อ้อ ละ เปอะ ดอก อ้อ
 ตะเซ ละ โม ป อวต บลัฮ ลัก ลป พะจาว.
 จัมเปน ลั้ง อ้อ ละ เปอะ ดอก อ้อ ตะเซ ละ
 ปุย ปลัฮเตะ, นิง เมอะ ลั้ง เปอะ กวนงัก

จัว ใน พะคริต. ² อี โฮลย โดว เลียง
 โม เปะ นิง ป โชม ป ปอน โม ป เอ็ง ระ.
 เลียง ลั้ง โม เปะ นิง รอวาม ด็ย, นิง โอ
 เปอะ ปุน โชม โอเอ็ย ไฮญ. ปเล็ย เอ็ ป
 ลั้ง เปอะ ดิ ปุน ³ นิง ง่อต ลั้ง เปอะ โอเอ็ย
 ดอก ปุย ปลั้ยเตะ ลั้ง. ญ็อม กุยจ วัว
 รพวาม เปอะ นิง ปุ แตะ ไม รเจ รไชญ
 เปอะ, เอ็ย ที่ นิง เซ ยุส ลั้ง เปอะ โอเอ็ย
 ดอก ยุส ปุย ปลั้ยเตะ อี. ⁴ ญ็อม อ็ย เปอะ
 ดิ แตะ มัซ บลั้ย ลัก ปาวโล ง่อน, มัซ บลั้ย
 ลัก อะโพนโล ง่อน, เอ็ย มัซ เก็ยส เปอะ ดิ
 แตะ ดอก ปุย ปลั้ยเตะ, โม มัซ อี?

⁵ ง่อต แลน. อัม มัซ อะโพนโล ป ระ
 ไล? อัม มัซ ปาวโล ป ระ ไล? มัซ
 โดว อี ดิ ดี. เอะ ลอา มัซ กวนใจ ดวน
 พะจาว โฮว เคะ เปอะ นิง ช เก็ยส แตะ
 โม เปะ ไก รพวาม เจ็อ. เอะ ยุส ตัม ดวน
 พะโอังจาว แตะ ยุส เต็อง ไพ เต็อง มั้น.
⁶ อี มัซ ป ชมา โอเอ็ย อะโพนโล มัซ ป
 โช. ป เก็ยส กวยส เก็ยส ฮอน เซ ปังเมอ
 มัซ พะจาว. ⁷ เม็อต ง่อต ดอก เซ, ป ชมา
 ไม ป โช มัซ โดว ป ระ ไล. มัซ พะจาว
 ป เก็ยส กวยส เก็ยส ฮอน เซ โน้ง ป ระ
 ไล นิง อี. ⁸ ป ชมา ไม ป โช มัซ ดอก ปุ
 แตะ. ช โฮลย ลั้งวัน แตะ ตัม ป ยุส ป
 อ็ย แตะ ปอ ไพ ปอ มั้น. ⁹ เอะ มัซ ป ยุส
 ดิ กัน ไม พะจาว. โม เปะ มัซ เปอะ ดอก
 รปิม ชนแก ยุส อี.

ช แปป แม ละ เปอะ ดิ เจ็อ. โม
 เปะ มัซ โรย เปอะ ดอก ญ็อยะ ยุส พะจาว.

¹⁰ อี มัซ ป เตะ ป แนต ป โบลวง ด่อง
 อี ตัม กุนมุ่น เก็ยส พะจาว ละ แตะ. ปุย
 ไฮญ มัซ ป มง ยุส. ป ยุส เซ ปังเมอ
 ไมจ โรย อี ง่อต ที่ ดอก ช ยุส แตะ.
¹¹ ด่อง โบลวง เงอะ เซ เอ็ย มัซ พะเยชู
 คริต. โนก ฮา ด่อง โบลวง เงอะ เซ ด่อง
 ไฮญ แปน โดว. ¹² โม ป ยุส ญ็อยะ นิง
 ด่อง เซ ช ยุส อี นิง ไคร ง่อน, มี่ ง่อน,
 แกว ไมจ ง่อน. ช ยุส อี นิง โคะ ง่อน,
 เบระ ง่อน, โรป ง่อน. ¹³ ชงะ ช รเต็ย
 พะจาว โอเอ็ย, พะจาว ช ลอง กัน ยุส ปุย
 นิง งอ ละ ช เป็ลย ที่ อี เมอะ ไมจ กัน ยุส
 ปุย ไม โอ อี ไมจ. ญ็อม เซ ปุย ช ยุง
 ที่ ดอก มัซ กัน ยุส แตะ ปอ ไพ ปอ มั้น.
¹⁴ กัน ยุส ป ยุส ญ็อยะ เซ, ดัย โอ อะ โอ,
 ปุย เซ ช โฮลย ลั้งวัน แตะ. ¹⁵ ดัย กัน
 ยุส อี เซ อะ โอ, ปุย เซ ช โฮลย โดว
 ลั้งวัน แตะ. โกะ อี ช โปน โรย ดุด แตะ
 ปังเมอ ช โปน ปลาว อี ดอก โปน ปุย ฮา
 งอ ญ็อม อะ ญ็อยะ แตะ โย.

¹⁶ โม เปะ โอ โน้ง เปอะ ยุง มัซ โกะ
 แตะ วิอัน ยุส พะจาว ไม อาวต ลปู พะจาว
 กใน แตะ เมอ? ¹⁷ ดัย ไก ป ไลจ ยุส
 วิอัน ยุส พะจาว เยอ, พะจาว ช ยุส โรย
 ไลจ ไม ปุย เซ โรย. วิอัน ยุส พะจาว มัซ
 ป ชงะ ชงอม. โม เปะ เอ็ย มัซ เปอะ วิอัน
 เซ.

¹⁸ โม เปะ ไมจ เปอะ โดว จู โอย ดิ
 แตะ. ดัย ไก ป อาวต ลลั้ง โม เปะ ป
 แกต ดิ แตะ ไมจ พันญา ดอก แกต ปุย

ปลั้ชเตะ อี โย, ไมจ ปุย เซ ญอม เกือช ติ
 แตะ ตอก ปุย งาว ปุย ใจญ, เดอิม ช เกียช
 แปน เนอิม ปุย ไมจ พันญา ละ พะจา. ¹⁹เมาะ ป แกต ปุย ปลั้ชเตะ เอี มัช ปุย
 ไมจ พันญา เอ็จ แปน ป งาว ป ใจญ ละ
 ยุ พะจา. อี. ตอก อัส พะทัม อี, "ป คิต
 ป ง่อต ปุย ึ่ง เอ็ยง แตะ, พะจา เกือช
 อี แปน ตอก ป วายช ชราว ละ โกะ แตะ
 ไอช," อัส เซ. ²⁰พะทัม อัส แม อี ติ
 โดช, "พะจา เอ็จ ยุง อี โอ ป คิต ปุย
 เอ็ยง โตะ รพาวม แตะ ไก ป มัช ฮา,"
 อัส เซ พะทัม. ²¹มัช เซ ป โอ ปุย ไมจ
 อวต ป ยุช ป อัส ปุย ฆ่า อี. ²²โอเอ็ช
 โครยญ เจือ มัช ป เกือช พะจา ละ โม
 เปะ. ปาวโล ไม อะโพนโล ไม เปโตร
 ญุก, ปลั้ชเตะ เอี ญุก, ไลลวง ใจม ญุก,
 ไลลวง ยุม ญุก, ปัง มัช โอเอ็ช ปเล็ย ญุก,
 ป ช เกิต เข็ยง เอี ญุก, มัช โอยจ ป เกือช
 พะจา ละ โม เปะ. ²³โม เปะ เอ็จ มัช
 พะคริต ป มัช กุม เปอะ. พะคริต เซ เอ็จ
 มัช โรช พะจา ป มัช กุม อี.

ไลลวง กวนใจ ยุช พะคริต

¹ปุย ไมจ อี ง่อต มัช เอะ กวนใจ
4 ยุช พะคริต ไม มัช เอะ ป โชะโกะ
 ฮรักชา ึ่ง ลปุง โคะ ยุช พะจา. ²ป
 ระ ไล ึ่ง อี โม ป โชะโกะ ฮรักชา ึ่ง
 โอเอ็ช ยุช ปุย ไมจ อี แปน ปุย เนอิม
 รพาวม. ³ไลลวง อี ึ่ง อี, คัส ไก
 ป ฆวต รเต็ช กัณ ยุช อี อี, ปัง มัช โม

เปะ ญุก, ปัง มัช โม ป รเต็ช โอเอ็ช ึ่ง
 ปลั้ชเตะ เอี ญุก, มัช โดว ป ระ ไล เน.
 ปัง มัช โกะ โอะ, รเต็ช โดว โรช ไอช ติ
 แตะ ึ่ง ไล เซ. ⁴รพาวม เมอะ รโจช
 โดว ไอช ติ แตะ. ปัง อัส ตอก เซ มัช
 โดว อัส ติ แตะ มัช ปุย ญุก ญะเอะ เด. มัช
 พะโอจจา ป ช รเต็ช กัณ ยุช อี อี. ⁵มัช
 เซ ป โอ โม เปะ ไมจ รเต็ช ปุย ไม เด
 เปอะ ฆ่า อี. ไมจ เปอะ มง ฮอยจ ละ
 ชงะ ฮอยจ รเต็ช พะโอจจา โอเอ็ช ลัก ก
 ลอยจ อี. ญือม เซ ช เปลือช ป เมาะ ป
 พรืต ปุย ก เพ็ยก อี เกือช โอก, ไม ช เปลือช
 อี กัณกุยช ปุย โตะ รพาวม แตะ เกือช โอก
 โอยจ. ญือม เซ เยอ พะจา ช ลีลาว
 โรช ปุย คัม ป ยุช ป อัส อี โครยญ โฆะ
 อี.

⁶โม เปะ ป มัช เอ็ยกปุ อู, ป อัส ฮะ เนาะ
 ออ มัช อัส ฮะ ไลลวง อะโพนโล ไม โกะ
 โอะ ไอช, ึ่ง ช ไก ป มัช อี ละ โม เปะ.
 คัส เปอะ ญอม ง่อต ไลลวง เอะ ลอา ติน
 โอ เปอะ ช เลช ป อัส พะทัม, ไม โอ เปอะ
 ช อวต ติ แตะ ปอ ปุณ เพ็ยก เปอะ ป เพ็ยก,
 ลี เปอะ ป ลี แตะ ฆ่า อี. ⁷มัช ปุย ป
 ยาก โม เปะ ฮลาวง ฮา ปุย ไฮญ ญือ?
 โอเอ็ช ยุช เปอะ เค็อง โอยจ อี มัช พะจา
 ป เกือช ละ เปอะ, โม มัช อี? เค็ยง มัช อี
 ป เอ็จ โฮลช เปอะ เนอิม ึ่ง พะจา ตอก
 เซ, เกียช อวต โน่ง เปอะ มัช ป โฮลช แตะ
 ึ่ง โกะ แตะ ไอช เมอ?

๘ โม่ เปะ อัม เอ็จ พอม เนอิม โอเอ็ช ยุช
 เปอะ? อัม มัซ อัส เปอะ ตี แตะ เอ็จ กอย
 ลัมเลื่อ? โม่ เปะ เอ็จ เกือส เปอะ ตี แตะ
 ตอก เอ็น กซัด นิง บันเมือง ยุช แตะ เต็อง
 โอเอะ อาวต ตี โม่ เปอะ. เอะ ขวต เกือส
 โม่ เปะ ควป เนอิม บันเมือง ยุช แตะ เคอิม
 เอะ ช โฮลส โรช ควป โม่ เปอะ. ๙ ละ
 ง่อต อี อี, โม่ เอะ ป มัซ ป โฮว ฆรอก ลปุง
 ดัง พะเยชู, พะจาว เอ็จ เกือส เอะ เปน ปุย
 ตุ ปุย เต็ยม ฮา ปุย เต็อง โอยจ อี. เอะ
 เอ็จ ตอก เอ็น ป ช ลอก ตุต ฮอยจ ละ
 ยุม แตะ ละ ช เกือส โม่ เตปด่า โม่ ปุย
 ปลัซเตะ เต็อง โอยจ อี แก เยอะ. 10 เอะ
 เอ็จ โฮลส เปน ตอก ป งาว ป ใญญ เป็
 พะคริต. โม่ เปะ อาวต เปอะ ใน พะคริต
 บังเมอ อวต เปอะ ตี แตะ โม่จ พันญา. โม่
 เปะ ตอก เปอะ ป ระ เรียง. เอะ มัซ ป
 แตะวะ เรียง. โม่ เปะ นัปที ปุย เปอะ. เอะ
 บังเมอ ทุม ปุย เยอะ. 11 เอะ มัซ ปุย วิต
 โชม ม่อยญุ จัน, ชิญุ ป ชุ พลุ ป แฉฮ, มัซ
 ป อาวม เตะ ฮมอง มวยญุ, โม่ โอ แตะ ไก
 ญื่อะ อาวต คราว โชม. 12 เอะ ยุช กัน
 ปอ แตก ลโอส โฆลส ลฮัง แตะ. ญื่อม
 ชะ ปุย เยอะ, เอะ ปิส มุ่น ละ. ญื่อม
 โคมเฮง ปุย เยอะ เอะ ชัน ลัง ตี แตะ โอต.
 13 ญื่อม อัส ปุย ป โชะ ป ไชญุ เน อี, เอะ
 ลเต็อส แม อัส ป โม่จ ป มวน ละ. เอะ
 เอ็จ โฮลส เปน ตอก ครัม รฆุช ไปวช ปุย
 นิง ปลัซเตะ เอ็. เอ็จ บิน ปุย เยอะ ดัง เตะ.
 เอ็จ ดัว ปุย เยอะ ดัง รปัก. เอะ เอ็จ

อาวม โอเอ็ช ตอก เซ เนอิม ไพรม อี ฮอยจ
 ละ ปลัซ เอ็.

14 อี มัซ โดว ไชช ไลลวง เซ นิง ช
 เกือส แตะ โม่ เปะ โชะ กิจ. มัซ ไชช
 แสะ ละ ช ชตอก รงเอ็ม แตะ โม่ เปะ, นิง
 มัซ เปอะ กวน ฮรัก เกอะ. 15 ปัง ฮอยจ
 เพ็ก ปุย ไลลวง พะคริต ละ เปอะ เปน
 เป็อง เปน ฮมกิน อี, ปุย โม่ เซ มัซ โดว
 เป็อะ เปอะ. เป็อะ เปอะ ใน พะคริต ไก
 ตี โน่ง. เอ็จ มัซ อี ป มัซ ตอก เป็อะ
 เปอะ นิง เอ็จ ครอช เฮอะ ไลลวง กัน ระ
 ไล ยุช พะจาว ละ เปอะ. 16 มัซ เซ ป
 ปัว อี โม่ เปะ ยุช ฆ่า อี ตอก ยุช อี อี
 เอ็. 17 มัซ โรช ฆ่า เซ ป เกือส ทิโมเทว
 โฮว เคะ เปอะ ฆ่า อี. ทิโมเทว เซ มัซ กวน
 ฮรัก เกอะ เป็อง พะโองจาว. มัซ ปุย เนอิม
 รพาวม. ช เกือส โม่ เปะ ไตม ไลลวง ป
 ยุช ป อัส อี ใน พะคริต, นิง มัซ อี ไลลวง
 เพ็ก ตอม เมอะ นิง คริตชจัก โครยญุ
 โดส.

18 ปุย ลลึง โม่ เปะ ไก ง่อน ป อาวต ตี
 แตะ ระ อา, นิง แกต อี อี โอ ช ฮอยจ
 เคะ เปอะ. 19 เข็ยง เอ็ ญื่อยะ ดัส มัซ ป
 ปุก รพาวม พะจาว, อี บังเมอ ช ฮอยจ
 เคะ เปอะ. ช ฮอยจ ละ ช เกือส ตี แตะ ยุง
 ไลลวง ป เก็ยช ยุช โม่ ป อาวต ตี แตะ เซ.
 อัม มัซ เก็ยช ยุช อี นิง อัมนัด พะจาว?
 อัม มัซ อัส อี นิง มวยญุ ปลาว แตะ โน่ง?
 20 ไลลวง ดัดเต็ยง พะจาว ปุย ปลัซเตะ มัซ
 โดว ไลลวง ลปุง ปลาว ปุย โน่ง. เอ็จ มัซ

เนอิม ไลลวง อัมนัด พะจาว. 21 โม เปะ
 เมอ ขวต เกือฮ เปอะ อี ยุส ละ แตะ? อัม
 ขวต เกือฮ เปอะ อี ฮอยจ เพอิก แตะ นิง
 ไมะแซ? อัม ขวต เกือฮ เปอะ อี ฮอยจ
 ไม่ รพาวม ฮรัก ไม่ ปีกๆ ออนๆ แตะ?
 ง่อต ที แลน ละ อี.

ไลลวง ป ยุส ป พิต นิง คริตซจัก

1 อี เอ็จ ฮมอง อัส ปุย โม เปะ ไก
5 ป เลน จู นิง ลลิ่ง เปอะ ง่อน. อัส
 อี ไก ป ไอฮ ปรีไปวน เญื่อะ เปื่อะ แตะ
 นิง. ปัง มัส ปุย โอ เจื่อ พะจาว ญุก,
 ฮมอง โดว ไก ป ยุส กัน ขอก ตอก เซ ติ
 ชวง. 2 โม เปะ เกือฮ อวต ลัง โน่ง เปอะ
 ติ แตะ เมอ? ฮา ซ ยุส เปอะ ตอก เซ ไมจ
 เปอะ เกือฮ ติ แตะ ตุก เปละ นั้น พาวม ฮา.
 โม เปะ ปุก ละ ทอเนาะ โน่ง เปอะ ปุย ยุส
 ป ขอก ลลิ่ง เปอะ เซ เกือฮ โอก ฮา แตะ.
 3 ปัง โอ โกะ โอะ อวต ไม่ เปอะ, รพาวม
 เมอะ อวต ลัง ไม่ เปอะ. เอ็จ เมอะ โรฮ
 อวต โกะ โอะ ไม่ เปอะ. อี เอ็จ รเต็ฮ
 ตัตชิน ปุย ยุส กัน ขอก ตอก เซ เปื่อ อัมนัด
 พะเยชู จาว, 4 เญื่อม รโจะ โม เปะ โพรม
 ติ เปื่อ มอยฮ พะเยชู จาว, รพาวม อี ไม่
 อัมนัด พะเยชู จาว ซ อวต ติ โรฮ ไม่
 เปอะ. 5 เญื่อม เซ ไมจ เปอะ มอป ละ
 ซาดัน ปุย ตอก เซ เยอ ละ ซ เกือฮ เนะ
 ฮอ้ง อี ไลจ. ดัส เปอะ ยุส ตอก เซ, ซงะ
 ซ ฮอยจ พะเยชู จาว ซ โปน โรฮ ลปู อี ฮา
 ป โอ ไมจ เปื่อ อี ยุง.

6 ไล อวต เปอะ ติ แตะ เซ มัส โดว
 ป ปุก เพือฮ. อัม มัส โอ เปอะ ยุง?
 เจื่อ คโนมปัง เญื่อะ ฮา เกือฮ ปลอยฮ ยุส
 คโนมปัง เตือง โดง อี. 7 ไมจ เปอะ ดุย
 ไปวฮ ป ขอก ป อวต ลลิ่ง เปอะ ป ตอก
 เจื่อ คโนมปัง เซ โฮ. ดัส เปอะ ยุส ตอก
 เซ โม เปะ ซ เปน เปอะ ปุย ซงะ ซงอม
 ตอก คโนมปัง โคระ ป โอ ไก เจื่อ, ป โชม
 ปุย ใน กัน เลียง ฉาว โฮ. อี เอ็จ ยุง
 งะอะ มัส เนอิม โม เปะ ปุย ตอก เซ. เค็ยง
 ยุม พะเยชู ตอก แกะ มอก ปุย ทไว โฮ,
 กัน เลียง ฉาว ยุส อะ เอ็จ ฟวยจ เพริยง
 ปุย อีจ. 8 มัส เซ ป ไมจ อะ ที กัน เลียง
 ฉาว ฮี ตัม ปุก อี. มัส โดว โชม ไม่
 คโนมปัง ป ไก ลัง เจื่อ ป ขอก ป เบร นิง.
 มัส อัส ไม่ คโนมปัง ป โอ ไก เจื่อ ขอก เซ
 นิง, มัส แพป ไม่ ป ซงะ ซงอม ไม่ ลปุง
 เนอิม.

9 อี เอ็จ ไชฮ รโปะ นังซี ละ โม เปะ
 ไพรม อี, ดวน โม เปะ โอ โฮมา ติ ไม่
 โม ป ไกย เลน แตะ จู. 10 มัส โดว ไชฮ
 แอะ ไลลวง ป เลน จู ใน โม ป โอ เจื่อ
 พะจาว เซ. มัส โดว โรฮ อัส ไลลวง ป
 ขวต ไอฮ โฮฮ ขวต ไอฮ วิฮ, ไม่ ไลลวง
 ป บระ ป ปอก, ไม่ ป ที ฮูป ใน โม ป
 โอ เจื่อ. ดัส เปอะ ซ เว็ย ปุย โม เซ ดิน
 ซ จัมเปน เปอะ โอก ฮา ปลัฮตะ ฮี อี.
 11 มัส ตอก เอ็ ป ไชฮ อี รโปะ ละ เปอะ.
 ดัส ไก ป เอ็จ อัส ติ แตะ มัส เอ็ยทปู ใน
 พะจาว เยอ, ดัส มัส ป เลน จู ญุก, ป ขวต

ไอฮ โฮฮ ฆวด ไอฮ วิส ญุก, ป ที ฮูป ญุก,
ป บรุ เพื่อ ปุย ญุก, ป กอ ญุ่ยจ ญุก, ป บระ
ป ปอด ญุก, ไมจ เปอะ โดว โฮมา ดิ ไม ดิ
ดี เนอิม ปุย ดอก เซ. โชม ปุ ไมจ เปอะ
โชม ไม.

12-13 มัฮ โดว อี ป ลัง คัดชิน โอเอ็ฮ
ละ ปุย โอ เจือ เยอ. มัฮ พะจาว ป คัดชิน
ละ อี. โม เปะ ปังเมอ ไมจ เปอะ รเด็ฮ
โอเอ็ฮ ละ ปุ และ ใน คริตซจัก ยุส เปอะ.
โม เปะ ไมจ เปอะ ทอเนาะ โน่ง ปุย ออก
ปุย เบร เซ เกือฮ โอ ญืออะ มัฮ ไม และ.

ไลลวง ฟอง ปุย ปุ และ

1 ญืออม โอ โม เปะ ปุค ปุ และ เกือฮ
6 เกือฮ โน่ง เปอะ โม ป โอ ดิ เจือ รเด็ฮ
ละ และ นิง ชัน เมอ? ฮา เซ มัฮ เกือฮ
เปอะ โม ปุย ใน พะจาว รเด็ฮ ละ และ,
โม ซ ไมจ ฮา เซ? 2 โม เปะ อัม มัฮ โอ
เปอะ ยุง ซ โฮลฮ ปุย ใน พะจาว คัดชิน
ปุย ปลัฮตะ เขียง เฮี เยอ? คัฮ โม เปะ
ซ คัดชิน โอเอ็ฮ นิง ปลัฮตะ ดอก เซ โฮ,
โอ โน่ง เปอะ ปุน รเด็ฮ ไลลวง ป ญอย
ป ญัม ดอก เซ เมอ? 3 โม เปะ อัม มัฮ
โอ โรฮ เปอะ ยุง ซ โฮลฮ โม เอะ คัดชิน
โม เตปด่า เขียง เฮี? เคียง เมอ ดอก อี
เซ เยอ, โอ โชมกวน เอะ รเด็ฮ ไลลวง ป
พิค ป โดมะ นิง ปลัฮตะ เฮี ละ ปุ และ?
4 ญืออม ไก ไลลวง ป ไมจ เปอะ รเด็ฮ ละ
ปุ และ เกือฮ เกือฮ โน่ง เปอะ ปุย โอ เจือ
รเด็ฮ ละ และ เมอ? โม เซ มัฮ ป โอ ไก

มอยฮ ใน คริตซจัก เพื่อฮ. 5 ป ไชฮ อี
ละ โม เปะ เฮี มัฮ ซ เกือฮ ฮะ โม เปะ ยุง
โอะ กิจ ฮี. ปุย ใน โม เปะ อัม มัฮ โอ
อี ไก ดิ ปุย เนอิม ป ไมจ พันญา อี ละ ซ
เกือฮ รเด็ฮ อี โอเอ็ฮ ละ โม เอ็ฮกปุ และ
ใน พะจาว? 6 ป มัฮ เอ็ฮกปุ ปุ และ เกือฮ
ฟอง โน่ง ปุ และ ซองนา ป โอ ดิ เจือ นิง
ชัน เมอ?

7 ญืออม ฟินฟอง โม เปะ ปุ และ ดอก เซ,
เอ็จ แจง นิง เซ มัฮ เปอะ ปุย พิค เตอ. ฮา
เซ มัฮ ญอม เปอะ โอด ป ยุส ป โอะ ละ
และ ไม ป ยุส ป บวก ละ และ, โม ซ
ไมจ ละ เปอะ ฮา เซ? 8 โม เปะ ปังเมอ
โอ เปอะ ปุน โอด โอเอ็ฮ ดอก เซ. โฮฮ
ฮา เซ ลเด็ฮส แม เปอะ ยุส ป โอะ ละ ปุ
และ. บวก โรฮ เปอะ ละ เอ็ฮกปุ ไกะ
และ ไอฮ.

9 โม เปะ อัม มัฮ โอ เปอะ ยุง โอ โม ป
บวก ป โจวง ซ โฮลฮ เล็ฮก นิง บันเมือง
ยุส พะจาว เยอ? ปุ จุ ไอฮ ไกะ เปอะ.
ปรเมะ ปรโปวน ป ไอฮ พาวม ไม ปุ และ,
ไม โม ป ที ฮูป, ไม โม ป เลน จุ, ไม
ปรเมะ โด ปรเมะ ไอฮ ปุ และ, 10 ไม ป
บระ ป ปอก, ป ฆวด ไอฮ โฮฮ ฆวด ไอฮ
วิส, ไม ป กอ ญุ่ยจ, ไม ปุย บรุ เพื่อ ปุย,
ไม ป บวก ป โจวง, ปุย โม เซ ซ โฮลฮ
โดว เล็ฮก นิง บันเมือง ยุส พะจาว ดิ ดี
เนอิม. 11 โอะ โอ โม เปะ มัฮ โรฮ เปอะ
ปุย ดอก เซ งอน. พะจาว ปังเมอ เอ็จ พัก
โม เปะ เกือฮ ชงะ ฮา มัป, ไม เอ็จ เกือฮ

อี โม เปะ แปน ปุย ชงะ ชงอม ยุษ และ, ไม่ เกือฮ อี โม เปะ แปน ปุย ซีไซ ละ และ เปือ อัมนัด พะเยชู คริต จาว ไม่ เปือ ลปู พะจาว ยุษ อะะ.

ไลลาวง โอ ปุย โมจ เลน จู

12 โม เปะ กอ อัส เปอะ ตอก เฮี, "โอเอือ โครยญ เจือ ลัง ยุษ ฮู," อัส เปอะ เซ. เนอิม, ปังเมอ มัส ป โอ โมจ ละ อะะ งอน. อี ลัง ยุษ โอเอือ โครยญ เจือ, ปังเมอ โอ ญอม แปน ครา เซ็ญ โอเอือ ติ เจือ เนอิม. 13 "เมอะ ป โชม ป ไอฮ ปุย มัส ป ไก ละ เวียก. เวียก มัส โรฮ ป ไก ละ ป โชม ป ไอฮ," โม เปะ กอ อัส โรฮ เปอะ เซ. เนอิม โรฮ, เซียง เฮี พะจาว ปังเมอ ช ไฆร ยุษ ป โชม ป ไอฮ ไม่ เวียก ปุย โรฮ. โกะ เนอิม ปุย ปุก โทว ละ โกว ละ กัน เลน จู, ปุก ละ โกว พะโองจาว อี. มัส พะโองจาว ป เพรียง อึง โอเอือ ละ โกะ เนอิม ปุย. 14 พะจาว เอ็จ เกือฮ พะเยชู จาว โกอ โอม แม, ไม่ ช เกือฮ โรฮ อี อะะ โกอ โอม แม เปือ อัมนัด และ ตอก เซ โรฮ. 15 โม เปะ อัม มัส โอ เปอะ ยุง มัส และ โอเอือ นิง โกะ เนอิม พะคริต เตอ? เอ็จ ดัง โคน ดัง มัส เปอะ โอเอือ นิง อี, ติ ปุย ติ เจือ, ติ ปุย ติ เจือ. เคียง มัส อี ตอก เซ เยอ, อัม ปุก ละ เกือฮ โอเอือ นิง โกะ เนอิม พะคริต เซ รโจะ แปน เนะ ชอ้ง ติ ไม่ มอจ้ง คีต? โมจ โทว เกือฮ แปน ตอก เซ เฟือฮ เอิน. 16 โม เปะ อัม มัส โอ

เปอะ ยุง, ดัส ไก ป รโจะ ติ ไม่ มอจ้ง คีต เตอ, เอ็จ มัส เกือฮ อี ติ และ มัส เนะ ชอ้ง ติ ไม่ อี, นิง เอ็จ ไก อี นิง พะกัม ตอก เฮี, "ปุย ลอา เซ เอ็จ มัส เนะ ชอ้ง ติ," อัส เซ. 17 เมอะ ป รโจะ ติ รพาวม และ ไม่ พะโองจาว เยอ, เอ็จ มัส โรฮ ปุย ติ โมว ไม่ อี นิง รพาวม รโมยฮ และ.

18 ป มัส กัน เลน จู โมจ เนอิม เปอะ เวีย. กัน พิต ไฮญ มัส ลัง ไลลาวง กพริ โกะ เนอิม ปุย ญ็ยะ. โม ป เลน จู เซ ปังเมอ เอ็จ มัส เอิน ยุษ อี ป พิต ละ โกะ เนอิม และ ไอฮ. 19 โม เปะ อัม มัส โอ เปอะ ยุง มัส โกะ เนอิม เปอะ วิอัน อาวต ลปู พะจาว นิง? ลปู อาวต กไน เปอะ เซ เอ็จ มัส โฮลฮ เปอะ เนอิม นิง พะจาว. โม เปะ ญะวะ มัส เปอะ โทว กุม โกะ และ ไอฮ. 20 มัส พะจาว ป กุม โม เปะ เอ นิง เอ็จ พวยจ กัส อี งวยฮ รวี และ โม เปะ เซ. มัส เซ ป โมจ โม เปะ เกือฮ พะจาว โฮลฮ รัป โญตชัก และ นิง โกะ เนอิม เปอะ เซ ฌี อี.

ไลลาวง กัน ญ็ยะ กัน เอ็ญ ปุย

1 ปล็ย เฮี มัส ช โลยฮ ไลลาวง ป 7 โชมญ โม เปะ นิง นังซี รโปะ เปอะ เซ ละ เปอะ ตอก เฮี. ปรมะ ดัส โอ ญ็ยะ เฟือฮ โฮ, โมจ โรฮ ติ เจือ. 2 เมือต งอต ไลลาวง โฮวาน กัน เลน จู เฮี, ปรมะ ปังเมอ ปุก ละ ไอฮ อี ปรีโปวน ญ็ยะ และ โครยญ โฆะ ปุย. โม ปรีโปวน คาว โรฮ

ละ เอ็ญ อี ละ ปรเมะ ญื่อะ แตะ ดอก เซ
โครยญุ โฆะ ปุย โรฮ. ³ ปรเมะ ไมจ อี
ชติ ไม ปุย ญื่อะ แตะ ตัม เมาะ ลัมเป็ง
อี ปรโปวน ไมจ โรฮ อี ชติ ไม ปุย
ญื่อะ แตะ ดอก เซ โรฮ. ⁴ โกะ ปรโปวน
เซ เอ็จ มัฮ รโดง ปรเมะ ญื่อะ อี. เก็ยฮ
ไอฮ โน่ง โดว รพาวม โกะ แตะ ไอฮ นิง
อี. ดอก โรฮ เซ โกะ ปรเมะ เซ มัฮ โรฮ
รโดง ปรโปวน ญื่อะ อี ดอก เซ โรฮ.
⁵ ไมจ โดว เวียน ตี แตะ ฮา ปุ แตะ โนก
ฮา ญื่ออม พาวม ตี เปอะ ละ ช ไววอน
เปอะ แปน แปน วัง อี. พวยจ เซ ไมจ แม
เปอะ รโจะ ไม ปุ แตะ, เดอิม ซาดัน โอ ช
ปุน ลอง รพาวม เปอะ, ดัฮ เปอะ โอ ปุน
โอด รพาวม แตะ โฮ. ⁶ ป อัฮ อี เซ มัฮ
เก็ฮ คะ โบฮ ละ เปอะ, มัฮ โดว ฆวต
คนัป โม เปะ. ⁷ ตัม รพาวม อี อี, อี ฆวต
เก็ฮ โม เปะ แปน ปุย โอ โก ปุย ญื่อะ
ดอก อี เอ็ โครยญุ โฆะ เปอะ. พะจาว
ปังเมอ โก ป ปละ ป ซัต ละ ปุย ดัง ฮา ปุ
แตะ. งอน อี โฮลฮ ป ปละ ป ซัต ดอก
เอ็, งอน อี โฮลฮ อี ดอก เซ. ดอก โอยจ
โดว ปุ แตะ.

⁸ อี อัฮ ละ โม ป โอ ตี ญื่อะ ไม โม
ป มัฮ แมฮัง ดอก เอ็, ดัฮ ปุน อาวต ปลาว
โนก ปุย ญื่อะ แตะ ดอก อี เอ็, ไมจ โรฮ
ละ อี ตี เจื่อ. ⁹ ป โอ ปุน เตียง ไอฮ
รพาวม โกะ แตะ ปังเมอ ไมจ อี ญื่อะ
แปฮ. ดัฮ ญื่อะ แปฮ โฮ, ไมจ เตยก ละ
อี ฮา ช อาวต อี ไม รพาวม กอยจ รวาม

แตะ นิง ฆวต ญื่อะ ลอน แตะ ดอก เซ.

¹⁰ อี ปัว โรฮ ชดอก โม ป เอ็จ โก ปุย
ญื่อะ, ปังเมอ โอ มัฮ ป อัฮ อี. เอ็จ
มัฮ ลปุง ชดอก พะโองจาว. โม ป เอ็จ
มัฮ ปรโปวน ญื่อะ ปุย ไมจ โดว อี ละ
ปุย ญื่อะ แตะ. ¹¹ ดัฮ ละ ปรเมะ ญื่อะ
แตะ โฮ, ไมจ อี อาวต โน่ง เต็อง เซ,
ดัฮ โอ แม ไอฮ ปรเมะ ไพรม ญื่อะ แตะ
เซ. ปรเมะ เอ็จ ญื่อะ ฮา ไมจ โดว อี ละ
ปรโปวน ญื่อะ แตะ โรฮ.

¹² ละ ปุย ไฮญุ อี ช อัฮ แม ละ อี ดอก
เอ็, มัฮ โดว ป อัฮ พะโองจาว. มัฮ ป
อัฮ อี ไอฮ. ดัฮ โก ปรเมะ ป เอ็จ เจื่อ
พะจาว ป โอ ปรโปวน ญื่อะ อี เจื่อ ไม อี,
ดัฮ ปรโปวน เซ โก ลัง รพาวม ฆวต อาวต
ไม, ปรเมะ เซ ไมจ โดว อี ละ ปรโปวน
ญื่อะ แตะ เซ. ¹³ ปรโปวน ป เอ็จ เจื่อ
พะจาว ดัฮ ปรเมะ ญื่อะ อี โอ เจื่อ ไม อี
โฮ, ดัฮ ปรเมะ เซ โก ลัง รพาวม ฆวต
อาวต ไม อี, ปรโปวน เซ ไมจ โดว อี
ละ โรฮ. ¹⁴ ปรเมะ โอ เจื่อ พะจาว ลวต
แปน ปุย ใน ลวัง บังคัป ยุฮ พะจาว เบื่อ
ปรโปวน ญื่อะ แตะ เซ. ปรโปวน ป
โอ เจื่อ เซ ลวต โรฮ แปน ปุย ใน ลวัง
บังคัป ยุฮ พะจาว เบื่อ ปรเมะ ญื่อะ แตะ
เซ โรฮ. มัฮ โอ อี มัฮ ดอก เซ, กวน อี เซ
มัฮ โดว ปุย ใน พะจาว. ปเล็ย ปังเมอ เอ็จ
มัฮ ปุย ใน ลวัง บังคัป พะจาว.

¹⁵ ปรเมะ ปรโปวน ญุก ป โอ เจื่อ
พะจาว, ดัฮ ฆวต ละ ปุ แตะ ไม ปุย ใน

พะจาว, เตอิม โกะ อี ไอฮ. ดัฮ มัฮ ดอก
เซ, ปุย ใน พะจาว, ปรมะ ญุก ปรีไปวน
ญุก, ไก โตว ป เกียฮ คนัป อี อาวต ไม่
ปุ แต่ะ, นิง เอ็ง เลือก พะจาว เอะ เกือฮ
อาวต ไมจ อาวต มวน ไม่ ปุ แต่ะ. 16 เมื่อ
เตื่อง อี โม เปะ ป มัฮ ปรีไปวน ญื่อะ อี, ซ
โฮลฮ ปรมะ ญื่อะ เปอะ เอ็ญู เคะ พะจาว
เบือ เปอะ ยุง. ดอก โรฮ เซ โม เปะ ป มัฮ
ปรมะ ญื่อะ อี, ซ โฮลฮ โรฮ ปรีไปวน
ญื่อะ เปอะ เอ็ญู เคะ พะจาว เบือ เปอะ
ยุง.

**ไมจ ปุย อาวต นั้ม ดอก เลือก
พะจาว แต่ะ**

17 ไมจ ปุย อาวต ตั้ม ดอก เกือฮ พะจาว
แต่ะ อาวต โครยญู โฆะ ปุย. เลือก
พะจาว ปุย เมื่อ โรง อี ดอก ออฮ ไมจ อี
อาวต แนฮ ดอก เซ. เฮ็ มัฮ ป เพอิก อี
ละ คริตซจัก โครยญู โดฮ. 18 ดัฮ ไก ป
เอ็ง เลียก นิง ริตกิต กา เข็ยง เลือก พะจาว
แต่ะ, ปุ เกือฮ ซาวป ดอก ซ ไฆร ฮรอย
ริตกิต เซ. ดัฮ ไก ป โอ ดิ โฮลฮ เลียก
นิง ริตกิต กา เข็ยง เลือก พะจาว แต่ะ, ปุ
เกือฮ ซาวป เลียก นิง ริตกิต เซ. 19 เลียก
ปุย นิง ริตกิต ไม่ โอ อี เลียก มัฮ โตว
ป ระ ไล. มัฮ ป ยุฮ ตั้ม ป อ้อ พะจาว
อึง ป ระ ไล เยอ. 20 เลือก พะจาว ปุย
เมื่อ โรง อี ดอก ออฮ ไมจ อี อาวต แนฮ
ดอก เซ. 21 ญื่อม เลือก พะจาว เปอะ
เมื่อ โรง อี, โม เปะ อัม มัฮ ญื่อม มัฮ ลั้ง

เปอะ ครา เซ็ญู ปุย? ปุ เกือฮ ติ เปอะ ตุก
พาวม นิง. ดัฮ ไก ดอก เกียฮ ไปน เปอะ
ฮา แปน แต่ะ ครา เซ็ญู เซ, เกือฮ ติ เปอะ
ไปน เมือ. 22 บั้ง มัฮ ปุย แปน ครา เซ็ญู
ปุย, ดัฮ พะจาว เอ็ง เลือก โฮ, ญื่อะ มอยฮ
โตว ปุย แปน ครา เซ็ญู ละ งอด พะจาว
อี. ดอก โรฮ เซ, บั้ง มัฮ ปุย โอ มัฮ ครา
ปุย, ดัฮ พะจาว เอ็ง เลือก โฮ, เอ็ง มัฮ โรฮ
กวนใจ ยุฮ พะคริต, 23 นิง เอ็ง รวี พะจาว
โม เปะ, ไม่ ระ เนอิม งวยฮ รวี อี โม
เปะ. ปุ เกือฮ ปุย โฮญู ปุน กุม รพาวม
เปอะ แปน ครา เซ็ญู ปุย. 24 โม เปะ ป
มัฮ เอียกปุ อู, เลือก พะจาว เปอะ เมื่อ โรง
อี ดอก ออฮ, ไมจ เปอะ อาวต นั้ม พะจาว
ดอก เซ โครยญู โฆะ เปอะ.

**ไลลวง โม แมฮัง ไม่ โม ป โอ ดิ
ญื่อะ**

25 ซ ไซฮ แม ไลลวง โม ป โอ ดิ ญื่อะ
ละ เปอะ. อี มัฮ โตว โฮลฮ รัป รชอม
เนอิม นิง พะโองจาว นิง ไลลวง เฮ็. อี
บั้งเมอ ซ ไซฮ ละ เปอะ ตั้ม ป แกต โกะ
แต่ะ ไอฮ, นิง มัฮ ฮะ ปุย เอ็ง โฮลฮ รัป
กุนมุ่น ยุฮ พะโองจาว ปอ ซ ปุน อึง ปุย
รพาวม แต่ะ นิง เจอะ. 26 ปเส็ย เฮ็ มัฮ
ญื่อม เมะมัก ชัก กระ ปุย. มัฮ เซ ป แกต
อี ปุย ไมจ อาวต โฆย ฆี อี ตั้ม เมอะ
เอ็ง อาวต แต่ะ เซ. 27 โม เปะ ป เอ็ง
ไก ปรีไปวน ญื่อะ อา, ปุ ซาวป ดอก ซ
ละ เปอะ ปุ แต่ะ. โม เปะ ป โอ ดิ ไก

ปรไปวาน ญื่อะ อา, ทั้น โดว โรธ ชาวป
 ฟูย ญื่อะ เปอะ. ²⁸ ดัธ เปอะ ญื่อะ โฮ,
 มัธ โดว ป พิต. ดัธ ปเครีธ เอีญ โฮ, มัธ
 โดว โรธ ป พิต. โม่ ป เอัจ ญื่อะ อา,
 บังเมอ ช ชุกซั๊ก โอเอีธ ละ ฆ่า อี. อ้า มัธ
 โอ ฆวด เกือธ โม่ เปะ ชุกซั๊ก รพาวม นิง
 โอเอีธ ตอก เซ.

²⁹ เอียกฟู, อ้า มัธ อัธ ษะ ไลลวง เฮี นิง
 เอัจ เจียง ฆงะ ปลัธเตะ เฮี. เขิม เฮี โฮว
 ไป นา เยอ, ปรเมะ ป เอัจ โก ปรไปวาน
 ญื่อะ อา คาว ละ อาวต อี ตอก ญื่อม โอ
 แตะ โก ปรไปวาน ญื่อะ โฮ. ³⁰ ป เยือมๆ
 ญื่อตๆ นิง ตุก รพาวม แตะ, คาว ละ อาวต
 โฆย อี ตอก ป โอ โก รพาวม ตุก โฮ. โม่
 ป ไมจ มวน รพาวม คาว โรธ ละ อาวต
 โฆย แตะ ตอก ญื่อม โอ อี โก ตอก ไมจ
 รพาวม. โม่ ป ฟูน รวี โอเอีธ, ไมจ โดว อี
 เมีญ มัธ ลอป คาวคอง แตะ โอธ. ³¹ โม่
 ป โก คาวคอง โอเอีธ ฟูธ, ไมจ โดว อี
 มาว ไม คาวคอง แตะ เซ. ไล ตอก ฟูธ
 ฟูย โอเอีธ นิง ปลัธเตะ ปลัธเฮี เอัจ ษติ ษ
 ไฆร อี.

³² อ้า มัธ ฆวด เกือธ โม่ เปะ ไปน ฮา
 ตุก เปละ นัน พาวม แตะ. ปรเมะ โอ
 โก ฟูย ญื่อะ อา, ง่อต ไดมม กัน ฟูธ
 พะโอังจาว ละ ษ ฟูธ แตะ ป ฟูก รพาวม
 อี. ³³ ปรเมะ เอัจ ญื่อะ อา, บังเมอ
 ง่อต ไดมม โอเอีธ นิง ปลัธเตะ เฮี ละ ษ
 ฟูธ แตะ ป ฟูก รพาวม ฟูย ญื่อะ แตะ.
³⁴ รพาวม อี ฆวด ง่อต โอเอีธ ฆ่า อี ลอ

เจือ. โม่ ปรไปวาน ป โอ โก ฟูย ญื่อะ อา,
 ง่อต ไดมม ไลลวง พะโอังจาว นิง ฆวด
 มอฟู ทไว อี ติ แตะ ละ พะโอังจาว เซ.
 ปรไปวาน เอัจ ญื่อะ อา, บังเมอ ง่อต ไดมม
 โอเอีธ นิง ปลัธเตะ เฮี ละ ษ ฟูธ แตะ ป
 ฟูก รพาวม ฟูย ญื่อะ แตะ. ³⁵ อ้า มัธ อัธ
 ษะ ไลลวง เซ นิง ษ โก ป มัธ อี ละ โม่
 เปะ. มัธ โดว ฆวด อัธ ป ญัก ป นอ ละ
 เปอะ. มัธ ฆวด เกือธ โม่ เปะ ฟูธ ป ฟูก ป
 ลอก ไม ษ เกือธ โม่ เปะ เปน ฟูย รชอธ
 ละ พะจาว ไม โอ เปอะ ษ โก ป เต็ก ป
 นัน นิง.

³⁶ ไลลวง ปเครีธ กวน เบลีธ ป เอัจ โก
 กัมฟู ไม ฟู แตะ มัธ ตอก เฮี. ดัธ กวน
 เบลีธ เซ ฟูง เอัจ ฟูธ แตะ ป โอ ทัน ฆอม
 ละ อี, ไม โอ อี ษ ฟูน ฆ่วน ติ แตะ ฮา นิง
 โก รพาวม ฆวด ญื่อะ แตะ ไม อี, ไมจ อี
 ญื่อะ เปธ. มัธ โดว ป พิต ละ อี. ³⁷ ดัธ
 มัธ ป ฟูน ฆ่วน ติ แตะ ไม ตอน รพาวม อี
 นิง ป ษ ฟูธ แตะ, ไม โอ อี ติ มัธ ป จัมเปน
 ละ อี, นิง ษัน อี ติ แตะ โอ ติ ญื่อะ, เอัจ
 มัธ ฟูธ อี ป ไมจ. มัธ ลัง ฟู รงะ ฟู
 แตะ ฟูย ลอ เซ. ³⁸ ดัธ มัธ ตอก เซ โฮ,
 ปรเมะ ป ญื่อะ ไม ฟู รงะ แตะ เอัจ มัธ
 ฟูธ อี ป ไมจ. โม่ ป โอ ญื่อะ อา, บังเมอ
 มัธ ป ไมจ แม ฮา เซ.

³⁹ ปรไปวาน เอัจ ญื่อะ อา, ฟูก โดว ละ
 ญื่อะ โคระ แม แตะ ดัธ โอม ลัง ปรเมะ
 ไพรม ญื่อะ โฮ. ดัธ ฟูย ญื่อะ อี เอัจ ฟูม
 โฮ, เตอิม รพาวม อี. เตอิม ป ฆวด โอธ

อี ปังเมอ ไมจ อี ญื่อะ ไม่ ปุ่ย ใน พะจาว
 โน่ง. 40 ตัม ป แกต อี อี ดัซ ปุ่ น อาวต
 ปลาว โฮ, ติน ช มวน ละ อี ฮา ช ญื่อะ
 โคระ แม อี. อี แกต โรส มัซ ลุ พะจาว
 ป เกือฮ อี คิต ตอก เซ เยอ.

**ไลลวง ป โชม ป ไอฮ ตัน ปุ่ย ละ
 ฮุป**

1 ป ไชฮ แะ ปเสี้ย เฮี มัซ ไลลวง ป
8 โชม ป ไอฮ ตัน ปุ่ย ละ ฮุป. ติน ช
 เนอิม โรส ตอก กอ อัส ปุ่ย อี โฮ, “ปุ่ย ดั่ง
 โคน ดั่ง ไก ป ยุง โครยญู โฆะ แตะ.”
 ปัง มัซ ตอก เซ, ป ยุง ปุ่ย มัซ ป เกือฮ ปุ่ย
 เกียฮ ฮุน. รพาวม ฮรัก ปังเมอ มัซ ป
 เรอิม ปุ่ย เกือฮ จลิน. 2 ป อัส ตี แตะ เอ็จ
 ยุง โอเอ็ฮ มัซ ลั้ง โอ อี ตี ยุง ป ลัมเป็ง
 แตะ ยุง. 3 ดัซ ไก ป ฮรัก เนอิม พะจาว
 เยอ, พะจาว เอ็จ ยุง อี ป มัซ ปุ่ย เซ เยอ.

4 ไลลวง ป โชม ป ไอฮ ตัน ปุ่ย ละ ฮุป
 อัส ฮะ เซ, เอะ ยุง เงอะ โอ ฮุป เซ มัซ
 พะจาว เนอิม เมอ. พะจาว เนอิม ไก ตี
 โตน โน่ง. 5 ปัง โฮวาน ป อัส ปุ่ย มัซ
 พะจาว เยอ, นิง มะลอง ญุก นิง ปลัฮตะ
 ญุก, ปัง โฮวาน พะ โฮวาน จาว ละ ปุ่ย,
 6 ละ เอะ เอ พะจาว เยอ ไก เนี ตี โน่ง.
 เอ็จ มัซ พะจาว ป มัซ เปื่อะ เอะ. โอเอ็ฮ
 เต็อง โอยจ อี เอ็จ มัซ เกิต อี เนอิม นิง
 พะจาว เซ โครยญู เจื่อ. เอะ โอม ละ ช
 โฮลส พะจาว โญุต ชัก แตะ นิง เอะ โรส.
 พะโอ่งจาว ไก โรส ตี โน่ง. เอ็จ มัซ

พะเยชู คริต. โอเอ็ฮ เต็อง โอยจ อี มัซ ป
 ไก เปื่อ อี ไม่ โอม โรส เอะ เปื่อ อี.

7 ปุ่ย ปังเมอ โอ ยุง อี เต็อง โอยจ แตะ
 โอเอ็ฮ ตอก เซ เยอ. ปุ่ย ง่อน อี มัซ ป ไกย
 นัปที แตะ ฮุป, ญื่อม โชม อี ตอก ลั้ง ป
 มัซ ป ตัน ปุ่ย ละ ฮุป ละ อี ป โชม อี เซ.
 ลวต แกต ตี แตะ พิต ฆ่า ป โชม แตะ เซ,
 นิง โอ อี ตี ตอน เนอิม นิง รพาวม เจื่อ
 แตะ, ลอด แปน ป เบรีญู ละ อี ฆ่า อี. 8 ป
 โชม ป ไอฮ มัซ โดว ป เกือฮ เอะ ชติ ไม่
 พะจาว. เอะ ปัง โอ โชม, รัม ไมจ โดว
 ฆ่า เมาะ ไพรม แตะ. เอะ ปัง โชม เมอะ,
 ไมจ โดว โรส ฆ่า ฮา ไพรม แตะ.

9 โม เปะ ปัง โอ พิต ละ เปอะ, ไมจ โรส
 เปอะ แฮน เดอิม โอ ช แปน ควน เกือฮ
 โม ป โอ ตี ตอน รพาวม เซ ยุช ป พิต ฆ่า
 เปอะ. 10 โม เปะ ป ไก ป ยุง เงอ, ดัซ
 ไก ป ยุ โชม โม เปะ โตะ เวือต ที ปุ่ย
 ฮุป เปอ, ดัซ ปุ่ย เซ อาวต ไม่ รพาวม โอ
 แตะ ตี ตอน โฮ, โม ช โรวต โชม อี ฆ่า
 อี โอเอ็ฮ ตัน ปุ่ย ละ ฮุป เซ? 11 ฟวยจ เซ
 เอ็ยกปู เปอะ ป โอ ตอน รพาวม ป เอ็จ ยุม
 พะคริต ฆรอ อี เซ, ช ไลจ โกวต อัส โม
 เปะ ตี แตะ ยุง โอเอ็ฮ. 12 ญื่อม ยุช เปอะ
 ป พิต ละ เอ็ยกปู แตะ ไม่ ไลจ เปอะ ยุช
 รพาวม เจื่อ อี เซ, มัซ โรส ยุช เปอะ ป พิต
 ละ พะคริต โรส. 13 ญื่อม มัซ อี ตอก เซ
 เยอ, ตัม รพาวม อี อี, ดัซ ป โชม ป ไอฮ
 ช ไลจ ยุช รพาวม เจื่อ เอ็ยกปู อู โฮ, ปัง

มัธ โตะ ปุ ญเื้ออะ ช ญอม ปอน, ดัช ช แปน
 ควน ยุช เอียกปุ อู ป พิต ฆี โส.

ไลลวง ดอก มัธ โม ป โฮว ฆรอ ลปุง ดั่ง พะเยชู

¹ อี ช อัส ละ เปอะ, อี มัธ โตะว ครา
9 เชิญ ปุย. อี มัธ โรส ป โฮว ฆรอ
 ลปุง ดั่ง พะเยชู ติ ปุย, โม มัธ? อี โม
 เอ็จ โฮลย ฆู นิง ึ่ง แตะ พะเยชู จาว ยุช
 อะ เอ? โม เปะ โม มัธ เอ็ญ เปอะ เคะ
 พะจาว เป็อ ยุช อี กัน ละ พะโองจาว?
² บัง โอ ปุย โฮญ เม็ญ อี มัธ ป โฮว ฆรอ
 ลปุง ดั่ง อี, โม เปะ ยุง เปอะ โอช เอ็จ มัธ
 อี ป โฮว ฆรอ ลปุง ดั่ง อี เช. เอ็จ ที นิง
 โฮลย โม เปะ จีวัต โคระ แตะ มัธ อี ป
 โฮว ฆรอ ลปุง ดั่ง พะเยชู ติ ปุย เยอ.

³ เญ็อม ไก ป ฆวต ดัก อี อี, อี รโองะ
 ซี ละ อี ดอก เอ็. ⁴ อะ เอ็จ ปุก ละ โฮลย
 โฮะ ป โชม ป โอช แตะ เป็อ กัน ยุช แตะ,
 โม ปุก? ⁵ มัธ ไก ป รโปวาน เญ็อะ อี
 ใน พะจาว, ดัช โรวก โรส ไม่ แตะ ดอก
 โรวก เปโตร อี ไม่ ปุเล็ส พะโองจาว ไม่
 โม ป โฮว ฆรอ ลปุง ดั่ง โฮญ อี เช, อี
 ไม่ โรส ลัง โรวก ไม่ แตะ? ⁶ อัม แกต
 เปอะ มัธ อี ไม่ ป่าระนาบ่า โนง ป ไมจ
 แนช รชอย ละ ริ แตะ ป โชม ป โอช
 แตะ?

⁷ อัม ไก ดัน โชม จีลิต โกะ แตะ โอช
 แแฮ? อัม ไก ป ฆมา อะงุน โตะ รปิม
 เต็อง โอ แตะ โฮลย โชม เปลิ อี? อัม

ไก งอน ป เล็ยง แกะ โอ โฮลย ญ รอวาม
 ตีช อี? แจง โอ อี ไก. ⁸ มัธ โตะว ลปุง
 แพป ปุย ปลัชตะะ โนง ป อัส ดอก เช. นิง
 โกตไม ยุช พะจาว เอ็จ อัส โรส อี ดอก เช.
⁹ โกตไม ไซช โอ โมเช อัง อัส อี ดอก
 เอ็, "ไมจ เปอะ โตะว จาวป กอก นิง รฆุม
 โมวก รที บิน อี เฮงอะ," อัส เช. เญ็อม
 อัส พะจาว อี ดอก เช อัม มัธ อัส อี ไลลวง
 โมวก โนง? ¹⁰ โม โรส มัธ อัส อี ไลลวง
 อะ นิง อี? แจง โรส มัธ อัส อี ไลลวง
 อะ นิง อี. ป ไท ชิง ญุก, ป ยุช เฮงอะ
 ญุก, มัธ ตี อุนใจ อี ไม่ ช โฮลย แตะ โชม
 เป็อ กัน ยุช แตะ. ¹¹ อะ เอ็จ ฆมา โนง ป
 ไมจ โตะ รพวาม โม เปะ. ดัช อะ โฮลย
 โชม โฮลย โอช เป็อ กัน ยุช แตะ แจง โอ
 อี มัธ ป พิต เตอ. ¹² ดัช ปุย โฮญ ปุก
 ละ โฮลย แตะ โอเอ็ช นิง เปอะ ดอก เช
 โฮ, อะ โม โฮว ละ ปุก แตะ ละ โฮลย
 แตะ โอเอ็ช นิง เปอะ โฮช ฮา เช แม? บัง
 มัธ ดอก เช, อะ มัธ โตะว ฆวต โอช ป ลัง
 โฮลย แตะ นิง โม เปะ.

อะ มัธ โอต โอเอ็ช โครยญ เจ็อ นิง โอ
 แตะ ช เก็ช ป ยุช แตะ แปน ป คัต เว็ยน
 ไลลวง กัน ระ ไล ยุช พะคริต ฮา ปุย.
¹³ โม ป ยุช กัน นิง วิอัน ยุช พะจาว เอ็จ
 โฮลย โรส โชม เป็อ อี. โม ป เพ็รียง
 โอเอ็ช ละ คัน ทไว เอ็จ โฮลย โรส รโดง
 แตะ นิง โอเอ็ช มอก ปุย ทไว เช. ไลลวง
 เช โม เปะ เอ็จ ยุง เปอะ โอช. ¹⁴ มัธ
 โรส ดอก เช ป อัส พะโองจาว อัง, "ป

ครอย ไลลวง กัน ระ ไล ยุษ พะจาว ตีน
ล้ง โฮลย โรย โชม เบื่อ กัน ยุษ และ เซ,
อัส เซ.

15 อี ปังเมอ โอ ไอช ป ล้ง โฮลย และ
ตอก เซ ติ เจือ เนอิม. มัส โดว ไชช แะ
โอเอ็ช ไล เฮี นิง ช เกือช และ ปุย ยุษ ละ
โกะ และ. ฮา ช ไอช และ โอเอ็ช ตอก
เซ อี ญอม ยุม ฮา ไมจ เคียก เน, นิง โอ
เยอะ ขวต เกือช ไลลวง อวต อี เฮี ไลจ
ไชร ไอช พาวม และ. 16 อี ปัง ครอย
ไลลวง กัน ระ ไล ยุษ พะจาว, โฮลย โดว
ลี ติ และ นิง, นิง มัส อี ป จัมเปน ไมจ
ครอย. อี ดัส โอ ครอย โฮ, ช เกิด ป
โชะ ป ไชญ เน ซี อี. 17 มัส ยุษ อี กัน
เฮี นิง รพาวม ขวต ยุษ และ, อี ตีน ช
โฮลย โรย ล้งวัน และ นิง. อี ปังเมอ
จัมเปน ยุษ กัน เฮี นิง เอ็จ ดวน พะจาว
ออี ยุษ นิง มัส อี กัน เอ็จ มอปล พะจาว เน.
18 ดัส มัส ตอก เซ มัส เมอ ป ช โฮลย อี
ล้งวัน และ นิง อี? เอ็จ มัส ตอก เฮี, ญ่อม
ครอย เฮาะ ไลลวง กัน ระ ไล ยุษ พะจาว
เต็อง โอ เยอะ ไอช จัง และ, เอ็จ มัส เซ
ป มัส ล้งวัน อี นิง อี. มัส โอ เยอะ ไอช
ป ล้ง โฮลย และ นิง ครอย และ ไลลวง
พะจาว เซ.

ปาวโล แญง โอเอ็ช ละ ปุย

19 ปัง โอ เยอะ มัส ครา เซ็ญ ปุย, อี
ญอม ล้ง เปน กวนใจ ปุย เต็อง โอยจ อี
นิง ช เกือช และ ปุย เอ็ญู เคะ พะจาว

โฮวาน ปุ ปุ. 20 ญ่อม อวต และ ลลึง
โม ยิว อี เกือช ติ และ ตอก โม ยิว นิง
ช เกือช อี เอ็ญู เคะ พะจาว ง่อน. ปัง โอ
เยอะ มัส ปุย อวต ขริม โกตไม ยุษ โอ
โมเซ, อี เกือช ล้ง ติ และ ตอก ป อวต
ขริม โกตไม ยุษ อี, นิง ช เกือช และ โม
ป ที โกตไม เซ เอ็ญู เคะ พะจาว ง่อน.
21 ตอก โรย เซ ญ่อม อวต และ ลลึง
โม ป โอ ที โกตไม ยุษ โอ โมเซ, อี เกือช
โรย ติ และ ตอก ป โอ ที โกตไม ยุษ อี
เซ, นิง ช เกือช และ โม เซ เอ็ญู โรย
เคะ พะจาว ง่อน. อี มัส โดว อัส ฮะ ติ
และ โอ เนอึง ป อัส โกตไม ยุษ พะจาว.
มัส ล้ง เงอะ ปุย อวต ขริม โกตไม ยุษ
พะคริต. 22 ญ่อม อวต และ ลลึง โม
ป โอ ติ ตอน รพาวม เซ, อี เกือช โรย
ติ และ ตอก ป โอ ติ ตอน รพาวม โรย,
นิง ช เกือช และ โม เซ เอ็ญู เนอิม เคะ
พะจาว ง่อน. อี ญอม เกือช ติ และ ตอก
ปุย โครยญู เจือ, นิง ช เกือช ฮะ ปุย โม
เซ เอ็ญู เคะ พะจาว ง่อน, เมาะ ไก ตอก
เก็ช ยุษ ฮู. 23 โอเอ็ช ไล เซ อี มัส ยุษ
ฮู นิง ช เกือช และ ไลลวง กัน ระ ไล ยุษ
พะคริต พรุช แพร ไม ช โฮลย โฮะ รโดง
และ นิง.

ไลลวง เพ็รียง ติ และ

24 โม เปะ เอ็จ ยุง เปอะ ไอช โม ป ลลัษ
ตอ เซ ตอ เนอิม ตอ แนม โครยญู โชะ
และ. ป โฮลย ล้งวัน และ ปังเมอ ไก ติ

โน่ง. โม เปะ โมจ เปอะ ลลัธ ตอ โมจๆ
 เดอิม เปอะ ช โฮลส ลังวัน แตะ. 25 โม
 ป ลลัธ แคง กึลา โมจ อี เพรียง แนฮ ตี
 แตะ โม เพอิก ลอป อี ตี แตะ โครยญ เจือ.
 มัฮ ยุฮ อี ตอก เซ ละ ช โฮลส อี ลังวัน
 แตะ นิง ฮนัง เตีย ป เกียฮ ลอน เซ. เอะ
 ปังเมอ เพรียง ตี แตะ ละ ช โฮลส โฮะ
 ลังวัน ป ช ไก ลอป แตะ เซ. 26 อี ตอก
 ป ลลัธ ตอ โฮ. แก แนฮ ลัก ก ลอยจ
 กระทบ ตอ แตะ เซ. อี ตอก โรฮ ป ตี
 โมย โม ปยุ โฮ. มัฮ โตว ตี โม ป ปลา.
 27 อี มัฮ คา ตี แตะ นิง ช เกือฮ ตี แตะ
 ปุน เตียฮ โฮฮ โกะ แตะ โครยญ เจือ. ปัง
 เอ็จ โฮลส ครอบ โลลวง พะจาว ละ ปุย
 โฮญ, ฮอ ลัง นิง โอ พะจาว ช โฮลส โกว
 แตะ.

โลลวง ปุย ไพรม ป โอ เนอึง ป อัย พะจาว

1 โม เปะ ป มัฮ เอียกปู อู, อี ฆวด
10 เกือฮ โม เปะ ไตม โลลวง จัตเจือ
 ไพรม เอะ ญืออม ฟวด อี โอ โมเซ โฆะ.
 โม เซ อาวด ฆริม ฆุดรวู นัม พะจาว แตะ
 เซ เตือง โอยจ แตะ. ฟวยจ เซ โฮว ลอด
 ชไป้ กระทบ โตะ ปลัธ รออวม ชครัก เซ
 เตือง มู แตะ. 2 โม เซ แพบ โม รัป อี
 ษัปติชมา นิง ฆุดรวู เซ โม นิง ปลัธ รออวม
 เซ, ละ ช เกียฮ รโจะ ตี อี โม โอ โมเซ
 เตือง โอยจ แตะ. 3 โม เซ โฮลส ตี โชม
 ป โชม ป โฮฮ ฆัมคัน ฮอยจ เนอิม พะจาว,

4 โฮลส โรฮ ญู รออวม ฆัมคัน ยุฮ อี โรฮ
 โครยญ โฆะ แตะ. โม เซ มัฮ ญู อี
 รออวม เนอิม นิง ชโมะ ฆัมคัน ยุฮ พะจาว.
 ชโมะ เซ มัฮ ป โฮว ตี โม อี. ชโมะ เซ
 เอ็จ มัฮ เอิน พะคริต. 5 ปัง มัฮ ตอก เซ,
 โม เซ ยุม เอีย ยุม โฮ ลัง นิง ลัน เวือฮ
 เซ นิง โฮวน อี ลัก โอ แตะ ปุก รพาวม
 พะจาว.

6 โอเอ็ฮ โล เซ เอ็จ มัฮ โรฮ เพอิก อี
 เอะ ละ ช เกือฮ อี เอะ โอ ไก รพาวม ฆวด
 โฮฮ ป โอ โมจ ตอก ฆวด โฮฮ โม เซ อี.
 7 ปุ เกือฮ ตี เปอะ ไว ฮูป ตอก ยุฮ โม เซ อี
 ง่อน. เอ็จ ไก นิง พะทัม, "โม เซ ญือฮ
 งาวม ละ ช กุก แตะ โตะ ญู แตะ ไปล.
 ฟวยจ เซ โกอ ละ ช รงะ แตะ โม ปุ แตะ
 นิง โลลวง โอ โมจ." อัย เซ นิง พะทัม.
 8 เอะ โมจ โตว โฮฮ พาวม โม ปรโปวน
 ฆอก โล ตอก ยุฮ โม เซ อี. โม เซ เอ็จ
 ยุม ฆ่า อี ตี ฆงะ โน่ง ลอฮา ฮมกัน ไปล
 ลอวย เปือน ปุย. 9 เอะ โมจ โตว โรฮ ริ
 ลอง แลน รพาวม พะจาว ตอก ยุฮ โม เซ
 อี ง่อน, โม เซ ยุม โรฮ นิง ปวก ชโฮยญ
 แตะ ฆ่า อี. 10 โมจ เปอะ โตว ไก รพาวม
 ฆวด เตี ป โทต พะจาว ละ แตะ ตอก เตี
 โม เซ อี ง่อน. เอ็จ ยุฮ เตปด่า ยุม โม อี
 ฆ่า อี.

11 โอเอ็ฮ โล เซ เตือง โอยจ อี เอ็จ มัฮ
 โรฮ ตัว ย้ง โอ โมจ ละ ปุย. มัฮ โฮฮ
 อี อัง ละ ช ฆตอก รงอิม อี เอะ, นิง เอ็จ
 ฆติ ช โอยจ ฆงะ ปลัธตะ เอ็. 12 มัฮ

เซ ป ไมจ โม ป แกต ติ แตะ เอ็จ ตอน
รพาวม นึง ป ที แตะ แชน ติ แตะ ฆฎี อี,
ละ โอ แตะ ช โคะ ยุส ป พิต. 13 ไก
โตว ป ลอง รพาวม เปอะ ป ตัง อี ฮา ลอง
อี รพาวม ปุย ไฮญญู. พะจาว มัธ ป
เนอิม รพาวม ละ เปอะ. ช เกือส โตว โม
เปะ ไก ป ลอง รพาวม เปอะ โฮส ฮา โอ
เปอะ ปุน โอต. ญือม ไก ป ลอง รพาวม
เปอะ ช เกือส โม เปะ ไก ตอก ปุน โอต อี
เคอิม เปอะ โอ ช ไป นึง.

ไลลวง โอเอ็ช ทไว ปุย ละ ฮุป

14 โม เปะ ป มัธ เอ็ยกปุ ฮรัก เกอะ,
เค็ยง มัธ อี ตอก เซ ไมจ เนอิม เปอะ แชน
ติ แตะ ฮา กัน นัปที ฮุป. 15 อี อัส ละ
โม เปะ ตอก อัส แตะ ละ โม ป ไก พันญา.
ไมจ เปอะ รเน แลน โอฮ โตะ รพาวม
ตะ ป อัส ฮะ ละ เปอะ เอ็. 16 เป็ยง ญ
อะ มัธ ป เกือส อะ โฮลส รพาวม ไมจ
ตะ. ญือม ญันตี อะ ไม พะจาว ไม
ญู ตะ เป็ยง เซ, อะ เอ็จ โฮลส รโตง
ตะ นึง ฮนัม พะคริต เซ, โม เอ็จ โฮลส?
ญือม โฮม อะ คโนมปัง เซ, อะ เอ็จ มัธ
โฮลส รโตง ตะ นึง โกะ เนอิม พะคริต,
โม มัธ อี? 17 ปัง โฮวาน โกะ โออะ, อะ มัธ
ลั้ง ปุย ติ นึง มัธ คโนมปัง เซ ติ โม่ว โน่ง.
อะ เอ็จ โฮลส โฮม ติ คโนมปัง ติ โม่ว เซ
โครยญู โฆะ ตะ.

18 ไมจ เปอะ ง่อต แลน ไลลวง ป ยุส
โม อิชราเอน ไพรม อี. โม ชตุ ป โฮม

โอเอ็ช ทไว ปุย ละ พะจาว โตะ คัน เซ,
เอ็จ โฮลส โรส รโตง ตะ นึง โอเอ็ช
ทไว ปุย ละ พะจาว. 19 ญือม อัส อี
ไลลวง คัน เซ มัธ ไลลวง เมอ? อัม มัธ
อัส ฮะ ป โฮม ป โอฮ ทไว ปุย ละ ฮุป ที
ตะ เซ ไก ป มัธ? อัม มัธ อัส ฮะ ฮุป เซ
มัธ ป ชัมคัน? 20 มัธ โตว อี เฟือฮ. มัธ
อัส ฮะ ไลลวง โอเอ็ช ทไว โม ป โอ เจือ
เซ. โอเอ็ช เซ มัธ โตว ทไว อี ละ พะจาว.
มัธ ทไว อี ละ พี. อี ฆวต เกือส โตว
โม เปะ มัธ ติ ไม พี. 21 โม เปะ เก็ยฮ ญ
ไป ญู มา เปอะ โตว เป็ยง ยุส พะโอังจาว
ไม เป็ยง ยุส พี. โม เปะ เก็ยฮ โฮม ไป
โฮม มา เปอะ โตว นึง ตวัก ยุส พะจาว ไม
ตวัก ยุส พี. 22 อะ ไมจ โตว ยุส โอเอ็ช
ตอก ช วัว อี รพาวม พะโอังจาว. อะ
ไมจ โตว แกต ติ ตะ ไก เร็ยง โฮส ฮา
พะโอังจาว.

23 “โอเอ็ช โครยญู เจือ ลั้ง ยุส ฮุ,” อัส
เซ ง่อน ปุย. เนอิม, ปังเมอ โอ ไมจ ละ
อะ ง่อน. ปัง ลั้ง ยุส โอเอ็ช โครยญู เจือ
ตอก เซ, มัธ โตว โอเอ็ช โครยญู เจือ เซ ป
จเลิน ยุส ปุย. 24 อะ ไมจ โตว ยุส ป ปุก
ละ โกะ ตะ โน่ง. ไมจ โรส อะ ฮาป
ยุส ป ปุก ละ ปุย ไฮญู โรส.

25 เมอะ ป มัธ โตะ กะ ป โฮะ ปุย โตะ
กัต เตอ, ลั้ง ปอน เปอะ โครยญู เจือ. ทัน
โตว ญืออะ เกือส ติ เปอะ คลุน รพาวม นึง.

26 “ปัลลัตะ เอ็ ไม โอเอ็ช ไก นึง อี เอ็จ

มัธ ป/ ยุธ พะจาว โครยญุ เจือ," อัส เซ พะทม.

27 ดัส โไก ป โอิ ดิ เจือ พะจาว ป กอก โม่ เปะ โชม ไม้ แตะ โโฮ, ดัส เปอะ โไก รพาวม ฆวต โโฮ โชม ไม้ โโฮ, ไมจ เปอะ โชม ปอน ป ทอย อี ละ เปอะ เซ. ทัน โตว โรส ญืออะ เกือฮ ติ เปอะ คลุน รพาวม นิง. 28 ดัส โไก ป อัส ละ เปอะ, "เฮี มัส ป เอัจ ทไว ปุย ละ ฎุป," ดัส อัส เซ ละ เปอะ โโฮ, ปุ โชม ปอน เดอิม ช แปน แญง เปอะ ละ ป รโองะ ละ เปอะ เซ, ไม้ โอิ อี ช แปน ป พิต ละ รพาวม รโม้ยช ปุย. 29 อี มัส โตว อัส ษะ ไลลวง รพาวม โม่ เปะ โโฮ. มัส อัส ษะ ไลลวง รพาวม ปุย ไฮญู นิง อี. ปุย ติน ช อัส อี งอน, "ตอก เมอ รพาวม ปุย ไฮญู ช เกือฮ คัต อี อี รัม ยุธ ป ลัง ยุธ แตะ เซ? 30 อี ญืออม โชม เมอะ เอัจ ญันตี โรส ไม้ พะจาว นิง. ปุย เมอยุ ฆวต เตี ลัง อี อี นิง ป โชม ป โโฮส ป เอัจ ฟวยจ ญันตี อี นิง เงอ?" ติน ช อัส เซ งอน ปุย เยอ.

31 ปัง มัส ตอก เซ, ญืออม ช โชม เปอะ ออฮ ฎุก, ญืออม ช ญู เปอะ เอือ ฎุก, ไม้ ญืออม ช ยุธ เปอะ ออฮ เอือ ป เตะ ฎุก, ไมจ เปอะ งอต ตอก ช โโฮลส พะจาว รัป โญดชัก แตะ นิง โครยญุ เจือ. 32 ปุ ยุธ โโฮเอือ ตอก ช เกือฮ เปอะ โม่ ยิว ไม้ ปุย ดัง เมือง ไม้ คริตชจัก ยุธ พะจาว โรวต ยุธ ป พิต ฆา ป ยุธ เปอะ เซ. 33 อี อี ยุธ ตอก เฮี, อี ชาวป งอต ตอก ช ยุธ

แตะ ตอก ปุก อี รพาวม ปุย โครยญุ โฆะ ปุย โครยญุ เจือ. มัส โตว ชาวป งอต ไลลวง ตอก ช ไมจ อี ละ โกะ แตะ โโฮส โน่ง. มัส ชาวป งอต ป ช โไก ป มัส ละ ปุย ไฮญู, นิง ช เกือฮ อี โปน มัป ยุธ แตะ โครยญุ โฆะ ปุย. 1 โม่ เปะ ไมจ โรส เปอะ เฮียน ป ยุธ อี ตอก เฮียน อี ป ยุธ พะคริต โโฮ.

ไลลวง เลือป โม่ ปรโปวน ไกญู แตะ

2 อี ลี โม่ เปะ นิง ไตม ลอป เปอะ
11 อี โครยญุ เวลา ไม้ ยุธ เปอะ ตัม ป เพอิก ป ตอม อี ละ แตะ.

3 ตอก ออฮ ตอก เอือ ฎุก, อี ฆวต เกือฮ โม่ เปะ ยุง มัส พะคริต ไกญูกอ ปรเมะ โครยญุ โฆะ อี. ปรเมะ มัส โรส ไกญูกอ ปรโปวน ญืออะ แตะ โรส. พะจาว มัส โรส ไกญูกอ พะคริต. 4 ปรเมะ ป เลือป ไกญู แตะ ญืออม ไวออน อี ฎุก, ญืออม ชิป อี ลปุง พะจาว ฎุก, มัส โชะ อี นา พะคริต. 5 ปรโปวน ป โอิ เลือป ไกญู แตะ ญืออม ไวออน อี ฎุก, ญืออม ชิป อี ลปุง พะจาว ฎุก, มัส โรส โชะ อี นา ปรเมะ ญืออะ แตะ ตอก เซ โรส. ปรโปวน ดัส ยุธ อี ตอก เซ เอัจ เมอะ โรส ฎู อี ไกญู แตะ. 6 ปรโปวน ดัส โอิ ญูอม เลือป ไกญู แตะ โโฮ, คาว ละ ฎู เอิน อี ไกญู แตะ. กัน ฎู อี ไกญู แตะ ไม้ ฎูป อี ฮาก แตะ เซ ปังเมอ มัส ป พังไฮะ ละ

ปรไปวน. มัซ เซ ป ไมจ อี เลอึป ไกญ
 ตะ ฆ่า อี. 7 ปรเมะ ปุก โตว ละ เลอึป อี
 ไกญ ตะ นิง มัซ อี ฮุบ ฮอย พะจา, นิง
 ซ โฮลฮ พะจา ไญตซัก ตะ นิง ปรเมะ
 เซ. ปรเมะ ซ โฮลฮ โรฮ ไญตซัก ตะ
 เนอึม นิง ปรไปวน. 8 ปรไปวน เซ มัซ ป
 โอก เนอึม นิง ปรเมะ เมือ โรง อี. มัซ
 โตว ปรเมะ ป โอก เนอึม นิง ปรไปวน.
 9 เมือ โรง อี พะจา มัซ โตว ยุฮ อี ปรเมะ
 ละ ซ เกือฮ ตะ ละ ปรไปวน. มัซ ยุฮ
 อี ปรไปวน ละ ซ เกือฮ ตะ ละ ปรเมะ.
 10 มัซ เซ ป ไมจ ปรไปวน เลอึป ไกญ
 ตะ ฆ่า อี, นิง ซ แปน อี ควน เกือฮ ปุย
 ยุง อาวต ตะ ฆริม อัมนัด ปรเมะ ญืออะ
 ตะ, ไม ซ เกือฮ โรฮ อี โม เตปค้ำ ย
 ตะ.

11 ปัง มัซ ดอก ออฮ ดอก เอือ ญุก, ละ
 อะะ ป อาวต ใน พะโองจา, ปรไปวน
 ไมจ อี เปิง ปรเมะ ดอก โรฮ ไมจ ปรเมะ
 เปิง ปรไปวน โรฮ. 12 เมือ โรง อี พะจา
 ยุฮ ปรไปวน เกือฮ โอก เนอึม นิง ปรเมะ.
 ปเลี้ย เอือ ปรเมะ ปังเมอ เกิด โรฮ เนอึม นิง
 ปรไปวน. โอเอือ โครยญ เจือ ปังเมอ มัซ
 ป ฮอยจ เนอึม นิง พะจา. 13 โม เปะ
 ไมจ เปอะ รเน แลน ไอฮ โตะ รพาวม
 ตะ. ญือม ไวออน ปรไปวน ละ พะจา
 ซองนา ปุย ไม โอ อี เลอึป ไกญ ตะ,
 ง่อต แลน เมอะ, อัม มัซ ป ปุก? อัม มัซ
 ป โอ ปุก? 14 ตัม ทัมค้ำ เยอ ปรเมะ
 คัฮ ลเวือง ฮ่าก ตะ ลั้ง, โม มัซ ป พังไฮะ

ละ โกะ อี ไอฮ? 15 ปรไปวน คัฮ ลเวือง
 ฮ่าก ตะ ลั้ง, ปังเมอ เอือ โฮลฮ ไญตซัก
 ตะ เมือ ฮ่าก ลั้ง ตะ เซ. ฮ่าก อี เซ
 มัซ ป เกือฮ พะจา ละ อี นิง ซ แปน อี
 ควน เพาะ อี ไกญ อี. 16 คัฮ ไก ง่อน
 ป ฆวต กัฮ เก ไลลวง เอือ, ญืออะ ไก โตว
 ดอก อัส ไฮญ ญือ. ปัง มัซ อะะ, ปัง มัซ
 คริตซจัก ก ไฮญ ญุก, อะะ ไอฮ โตว ปซี
 ปชา ไฮญ.

**กัน โชม ปุย คโนมปัง ดอก โอ อี
 ปุก ไล ตะ**

17 ไลลวง ซ อัส ฮะ ปเลี้ย เอือ มัซ โตว
 ควน ซ โฮลฮ ลี โม เปะ นิง. ญือม
 โพรม เปอะ ไม ปุ ตะ มัซ โตว ดอก ซ
 ไมจ เปอะ เมือ อี. มัซ ดอก ซ ซโร เปอะ
 ฮา โพรม ตะ. 18 ป ซ อัส ฮะ รกา เยอ
 มัซ เอือ. อี ฮมอง อัส ปุย อี ดอก เอือ, ญือม
 รโจะ เปอะ โพรม เซ โม เปะ รกัฮ เปอะ
 ฮา ปุ ตะ แปน มู แปน มู ตะ. อี แกต
 บุษ โรฮ มัซ ป เนอึม ป ฮมอง ตะ เซ.
 19 โม เปะ ติน ซ จัมเปน ไก กัน รกัฮ ปุย
 ฮา ปุ ตะ ดอก เซ, เคอึม ซ ที ละ ปุย มัซ
 อี ปุย เนอึม ใน พะจา ฆ่า อี ไม มัซ อี
 ปุย โอ เนอึม ง่อน. 20 ญือม รโจะ เปอะ
 โชม คี อี, มัซ โตว รโจะ เปอะ โชม ละ ซ
 ไตม ตะ พะโองจา นิง. 21 ญือม โชม
 เปอะ, โชม เปอะ รกา รเคะ ปุ ตะ. แปน
 ซัก ป ซัก ไปลญ ป ไปลญ ฆ่า อี. ง่อน อี
 โชม ญ อี ปอ ญุยจ ตะ เอิน. 22 อัม มัซ

โอ เปอะ โฮลย โชม โฮลย โอฮ นิง เญื่อะ โกะ แตะ? เญื่อม ยุษ เปอะ ดอก เซ เอ็จ มัซ พามัด เปอะ คริตซจัก ยุษ พะจาว. มัซ โรฮ เกือฮ เปอะ โม ป โอ โก โอเอ็ฮ ยุษ โชะ กิจ, โม เปอะ ยุง? ไมจ อี อัส ละ เปอะ ดอก เมอ ไลลวง เอ็? อัม เกียฮ ลี โม เปะ นิง? เกียฮ ลี โดว โม เปะ นิง เพือฮ.

ไลลวง โกะ เนอิม พะเยชู ไม ฮันม อี

23 ไลลวง เอ็จ โฮลย โชะ เนอิม นิง พะโอังจาว เซ อี เอ็จ ซิป โรฮ ละ โม เปะ. ซาวม เซ กา โฮมวด ปุย อี, พะเยชู จาว ดุย คโนมปัง. 24 ไวออน ญันดี ไม พะจาว. ฟวยจ เซ เรียก คโนมปัง ยุษ แตะ เซ. อัส เอ็, “เอ็ มัซ โกะ เนอิม เมอะ. เอ็จ โปง เงอะ รโดง โม เปะ. ไมจ เปอะ ยุษ ดอก เอ็ ละ ซ โดม เปอะ อี นิง,” อัส เซ ละ อี. 25 เญื่อม เอ็จ ฟวยจ โชม อี ดุย แม เปียง ยุษ แตะ. ยุษ โรฮ อี ดอก เซ โรฮ. อัส เอ็, “เปียง เอ็ มัซ ลปุง ชันญา โคระ พะจาว นิง ฮันม อี. ญู เปอะ เญื่อม ออฮ เญื่อม เอ็ฮ ญุก, ไมจ เปอะ โดม อี ไม,” อัส เซ. 26 คัส มัซ ดอก เซ โม เปะ เญื่อม โชม เปอะ คโนมปัง เซ ไม ญู เปอะ เปียง เซ, เญื่อม ออฮ เญื่อม เอ็ฮ ญุก, เอ็จ มัซ ครอย เปอะ ไลลวง ยุม พะโอังจาว ฮอยจ ละ เญื่อม ซ ฮอยจ แม อี.

ไลลวง ป พิต ละ โกะ เนอิม พะโอังจาว

27 ป ออฮ ป เอ็ฮ ญุก, คัส โก ป โชม คโนมปัง เซ ไม ญู แตะ เปียง ยุษ พะโอังจาว เซ, คัส โอ โชม อี ตัม ปุก อี ไล แตะ, เอ็จ มัซ ยุษ อี ป พิต ละ โกะ เนอิม พะโอังจาว ไม ฮันม อี. 28 ไมจ ปุย ง่อต ที ละ อี โตะ รพาวม แตะ กา โชม แตะ คโนมปัง เซ ไม ญู แตะ เปียง เซ. ฟวยจ เซ เคอิม ไมจ อี โชม ไมจ อี ญู. 29 คัส โก ป โชม ป ญู ไม โอ แตะ ง่อต มัซ ไลลวง โกะ เนอิม พะโอังจาว ป ชัมคัน นิง อี, เอ็จ แปน ญวด อี ดุต ละ โกะ แตะ โอฮ, ซ่า โอ อี ง่อต ไล ป โชม แตะ เซ. 30 มัซ เซ ป โก ป ชุม เรียง ลลิ่ง โม เปะ ซ่า อี ง่อน, ไม ป โชะ ป กระ อา. ป ยุม เอ็จ โก โรฮ ง่อน. 31 โม อะะ คัส รเต็ฮ เนอิม โอฮ โตะ รพาวม แตะ โอ, ดิน โอ ซ ลอก กัน รเต็ฮ พะจาว แตะ. 32 เญื่อม รเต็ฮ พะโอังจาว อะะ เอ, มัซ เพ็ยต อี อะะ นิง โอ อี ซ เกือฮ อะะ ลอก ดิ ดุต ไม ปุย ปลัฮตะ.

33 เอ็ยกป, คัส มัซ ดอก เซ, เญื่อม รโจะ เปอะ ละ ซ โชม ดิ แตะ นิง ไลลวง ซ โดม แตะ พะโอังจาว, ไมจ เปอะ มอง ปุ แตะ ละ. 34 คัส โก ป เอ็จ ซาวต โชม ลอน เนอ, คาว ละ โชม อี นิง เญื่อะ โกะ แตะ ฮัน, เคอิม โม เปะ โอ ซ ลอก กัน รเต็ฮ ยุษ พะจาว ซ่า กัน โพรม ยุษ เปอะ

เซ. ไลลวง โอเอ็ช ไฮญญู เอ็ช อี ช อ็ช
ละ เปอะ เอ็ชอม เอ็ช ฮอยจ แม แตะ.

**โอเอ็ช ป ปละ ป ซำัด ลปฺ พะจาว
ละ ปฺย**

12 ¹เอ็ชกปฺ, อี ฆวต เก็ช โม เปะ
ยง ที ไลลวง โอเอ็ช ป ปละ ป
ซำัด ลปฺ พะจาว ละ ปฺย เซ. ²โม เปะ
เอ็ช เก็ช ไตม ลั้ง เปอะ เอ็ชอม โอ แตะ ติ
เจ็ช พะจาว, เอ็ช มัช เอ็ชอม เซ ไก ป จุ โม
เปะ โฮว ไว ฮุปล โอเอ็ช ป โอ เก็ช ลปฺง
เงอ. โม เปะ ญอม เนอิม เปอะ ยช ตัม
ป ดวน ป กุม รพาวม แตะ เซ ยช. ³มัช
เซ ป ฆวต เก็ช โม เปะ ยง ซโตช ไล เอ็ช
ฆำอี อี. ปฺย ดัช อ็ช โอเอ็ช เป็ช ลปฺ พะจาว
โฮ, แจง โอ อี ช เก็ช ชะ พะเยชู ติ ปฺย
เนอิม. แจง โรช โอ อี ไก ป เก็ช อ็ช
พะเยชู มัช พะโองจาว โนก ฮา อ็ช อี เป็ช
ลปฺ พะจาว.

⁴โอเอ็ช ป ปละ ป ซำัด ลปฺ พะจาว ละ
ปฺย ดั้ง ฮา ปฺ แตะ. บั้ง ดั้ง ฮา ปฺ แตะ
ตอก เซ มัช ลั้ง ลปฺ พะจาว ติ เซ ป เก็ช
ละ อี. ⁵กััน รชอช ปฺย ละ พะจาว ดั้ง
โรช ฮา ปฺ แตะ. บั้ง ดั้ง ฮา ปฺ แตะ,
มัช ลั้ง พะโองจาว ติ เซ ป รชอช ปฺย ละ
ฮา. ⁶ไล เก็ช รชอช ปฺย ละ พะจาว ดั้ง
โรช ฮา ปฺ แตะ. บั้ง ดั้ง ฮา ปฺ แตะ มัช
ลั้ง พะจาว ติ เซ ป เก็ช ปฺย เก็ช รชอช
โครยญู โฆะ ปฺย โครยญู เจ็ช.

⁷ลปฺ พะจาว เป็ช ติ แตะ นั้ง กััน ยช
ปฺย โครยญู โฆะ อี, ติ ปฺย ติ เจ็ช, ติ ปฺย ติ
เจ็ช. มัช ยช อี ตอก เซ นั้ง ช เก็ช อี ไก
ป มัช ละ ปฺย เต็ชง โออยจ อี. ⁸ลปฺ พะจาว
เก็ช ปฺย เก็ช ลปฺง เป็ช กัันกัิต วิไซ ไมจ
ยช แตะ ง่อน. เก็ช อี เก็ช ลปฺง เป็ช ป
ย ป ยง แตะ ง่อน. ⁹ลปฺ พะจาว เซ เก็ช
รพาวม เจ็ช กุมปอ ละ ปฺย ง่อน, เก็ช โรช
อัมนัด ละ ปฺย ละ ช เก็ช อี โฮ ยช ป โชะ
ง่อน. เอ็ช มัช ลปฺ พะจาว ติ เซ ป เก็ช
อี ปฺน ยช ตอก เซ. ¹⁰เก็ช โรช อี เก็ช
ยช ป ชัมคััน ง่อน. เก็ช อี เก็ช ชิป ลปฺง
พะจาว ละ ปฺย ง่อน. เก็ช อี ยง ป มัช
เนอิม ลปฺ พะจาว ป ฮาวต กไน ปฺย ไม โอ
อี มัช ง่อน. เก็ช อี เก็ช ฮู ลปฺง ดั้ง โน้ง
ง่อน. เก็ช แม อี เก็ช แป ลปฺง เซ ละ
ปฺย ง่อน. ¹¹โอเอ็ช ไล เซ โครยญู เจ็ช
เอ็ช มัช ป เกิด เป็ช ลปฺ พะจาว ติ เซ. มัช
รชอช อี ละ ปฺย ตัม รพาวม โกะ แตะ โอช
โครยญู เจ็ช.

**โอเอ็ช ป ไก นั้ง โกะ เนอิม ปฺย
โฮวาน เจ็ช**

¹²พะคริต มัช ตอก อี โกะ เนอิม ปฺย ป
ไก ไม เตะ ชวง มวยญู มัช ไม โอเอ็ช
ไฮญู นั้ง อี โครยญู เจ็ช. บั้ง ไก มอยช
โฮวาน เจ็ช ตอก เซ, มัช ลั้ง ติ โมว.
¹³ตอก โรช เซ โม อะเอ, บั้ง มัช โม ยิว
ง่อน, บั้ง มัช ปฺย ดั้ง เมือง ง่อน, บั้ง มัช
ครา เซ็ญู ปฺย ง่อน, บั้ง โอ มัช ครา เซ็ญู

ปุย ง่อน, เอะ เอ็จ โฮลช รัป ติ บัปติชมา
แปน ปุย ติ โม่่ว เบือ ลปุ พะจาว ติ เซ.
ลปุ พะจาว เซ เอ็จ อาวต โตะ กใน รพาวม
เอะ เตือง โอยจ เจอะ.

14 โกะ เนอิม ปุย มัฮ โดว โอเอือ ติ เจือ
โน่ง. มัฮ โอเอือ โฮวาน เจือ. 15 ดัฮ
ชวง เงอะ ช อัฮ ติ แตะ โอ มัฮ ติ ไม โกะ
เนอิม เซ นิง โอ แตะ มัฮ เตะ, อัม ช รัม
มัฮ ติ ไม โกะ เนอิม เมอะ ฆ่า อี ชวง เงอะ
เซ? 16 ดัฮ ฮยวก เกอะ ช อัฮ ติ แตะ
โอ มัฮ ติ ไม โกะ เนอิม เซ นิง โอ แตะ
มัฮ ไร่, อัม ช รัม มัฮ ติ ไม โกะ เนอิม
เมอะ ฆ่า อี ฮยวก เกอะ เซ? 17 ดัฮ โกะ
เนอิม มัฮ ไร่ เตือง โม่่ว อี, ช เกียฮ ฮมอง
โอเอือ เนอิม นิง เมอ? ดัฮ โกะ เนอิม มัฮ
ฮยวก เตือง โม่่ว อี, ช โฮลช ฮงกิต โอเอือ
เนอิม นิง เมอ? 18 เกียฮ แปน โดว ดอก
เซ. พะจาว มัฮ เกือฮ อี โกะ เนอิม ปุย
ไก โอเอือ นิง โฮวาน เจือ ตัม ปุก อี รพาวม
โกะ แตะ ไอฮ. 19 ดัฮ โอเอือ โฮวาน เจือ
เซ มัฮ ติ เจือ โน่ง ช แปน ดอก เมอ โกะ
เนอิม เมอะ เซ? 20 เกียฮ แปน โดว ดอก
เซ. โกะ เนอิม ปุย ติ ติ อี, ไก โอเอือ นิง
โฮวาน เจือ ปังเมอ มัฮ ลั้ง ติ โม่่ว.

21 ไร่ เยอ เกียฮ อัฮ โดว ติ แตะ โอ ดุก
นิง เตะ. ไกญญู เกียฮ อัฮ โดว โรฮ ติ
แตะ โอ ดุก นิง ชวง. 22 เมอะ ป ไก นิง
โกะ เนอิม เมอะ โครยญู เจือ อี, ปัง แกต
เอะ มัฮ ป ชุม เซ ฮา โอเอือ ไฮญู นิง อี,
มัฮ ลั้ง ป จัมแปน ไก. 23 โอเอือ ป แกต

เอะ มัฮ ป แตะ ไล นิง อี, ไมจ เอะ โฮว
ละ ที่ แตะ แปน ป ระ ไล ละ แตะ. ป
ไก นิง โกะ เนอิม เมอะ เฮี ป โอ อี ชอม
ละ แลน ปุย อี, เอะ โฮว ละ ที่ แตะ แปน
ป ระ ไล ละ แตะ. 24 นา ก เอ็จ ไมจ อี
ละ ไร่ ปุย, ปัง โอ แ่งฮ ลัมเลือ, เอ็จ ไมจ
ไอฮ นิง แตะ. โกะ เนอิม เมอะ เฮี มัฮ ป
โรจะ พะจาว เกือฮ อาวต ติ โครยญู เจือ,
ไม เกือฮ อี เจือ ป แตะ ไล นิง โกะ เนอิม
เมอะ โฮว ละ ที่ ปุย แตะ แปน ป ระ ไล
โรฮ. 25 มัฮ ยุฮ อี ดอก เซ นิง ช เกือฮ อี
โกะ เนอิม เซ โชะโกะ ฮรักชา นิง ปุ แตะ
ไม เรอิม อี ปุ แตะ โครยญู เจือ. ดัฮ มัฮ
ดอก เซ โกะ เนอิม เมอะ เฮี ไก โดว ดอก
ช รกัฮ ลเอือฮ ฮา ปุ แตะ. 26 ดัฮ โชะ
ติ เจือ, ฮาวม โรฮ อี ดอก ปุ แตะ โครยญู
เจือ. ดัฮ ไก ป ลี อี ติ เจือ, มวน โรฮ ละ
อี โครยญู เจือ ดอก ปุ แตะ โรฮ.

27 โม เปะ เอ็จ มัฮ เปอะ โกะ เนอิม
พะคริต. เอ็จ ไก ติ รโดง เปอะ นิง โกะ
เนอิม อี เซ โครยญู โฆะ เปอะ. 28 ปุย
ใน คริตชจัก เกอ, พะจาว เอ็จ เกือฮ อี ไก
กัน ยุฮ โครยญู โฆะ แตะ. ป ระ ไล นิง
อี ฮา ปุย ไฮญู มัฮ โม ป โฮว ฆรอก ลปุง
ดั่ง พะเยชู. ฟวยจ เซ มัฮ โม ป ชีป ลปุง
พะจาว. ฟวยจ เซ แม มัฮ โม ป เกียฮ
เพือก ลปุง พะจาว ละ ปุย. ฟวยจ เซ แม
มัฮ โม ป เกียฮ ยุฮ ป ชัมคัน. ฟวยจ เซ
มัฮ โม ป ไก อัมนัด ปอ ไฮ อี ยุฮ ป โชะ.
ฟวยจ เซ มัฮ โม ป ไก รพาวม ฆวต เรอิม

ชาย ตุ เตอิม ปุย. ฟวยจ เซ มัฮ ป นัม ปุย
 ไม่ เกียฮ ตัดเตียง อี โอเอือส ละ ปุย. ฟวยจ
 เซ มัฮ ป เกียฮ อู ลปุง ดั่ง โน่ง. ²⁹ ปุย
 โม่ เฮี เยอ อัม มัฮ ตี ป โฮว ฆรอ ลปุง ดั่ง
 พะเยซุ? อัม มัฮ ตี ป ซิป ลปุง พะจาา?
 อัม มัฮ ตี ป เกียฮ เพอิก ปุย? อัม มัฮ ตี
 ป เกียฮ ยุส ป ซัมคัน โครยญ โฆะ แตะ?
³⁰ อัม มัฮ ตี ป ไก อัมนัด ปอ ไฮ อี ยุส ป
 โชะ? อัม มัฮ ตี ป เกียฮ อู ลปุง ดั่ง โน่ง
 โครยญ โฆะ แตะ? อัม มัฮ ตี ป เกียฮ แเป
 ลปุง ดั่ง โน่ง เซ ละ ปุย? มัฮ ตี โดว อี.
³¹ โอเอือส เมาะ ป ปละ ป ซิต ลปุง พะจาา
 ละ ปุย, ปุก ละ ฆวต ไอฮ เปอะ ป มัฮ ป
 ระ โล ฮา โอเอือส ไฮญ นิง อี.

โนก ฮา โอเอือส ป เอ็จ อัส ละ เปอะ เซ
 อี ซ รโองะ ละ เปอะ ตอก เอี ป ตีก นิง
 ระ โล แตะ.

ไลลวง รพาวม ฮรัก

¹ อี ปัง เกียฮ อู นิง ลปุง ปุย
13 โครยญ เจือ เตือง ลปุง เตปด่า, ดัส
 โอ ไก รพาวม ฮรัก, อี มัฮ ลอยฮ ปลาว
 เยอะ ตอก เซียง โมง เซียง ซา โฮ. ² อี
 ปัง เกียฮ ซิป ลปุง พะจาา ละ ปุย, ไม่
 เกียฮ ง่อต แตะ ลปุง โด๊ะ โครยญ เจือ, ไม่
 ยุง เงอะ โอเอือส เตือง โอยจ อี, ไม่ อาวต
 เตอะ ไม่ รพาวม เจือ กุมปอ แตะ, ปอ
 เกียฮ เกือฮ แตะ บลาวง เมาะ ตี แตะ, ดัส
 โอ ไก รพาวม ฮรัก มัฮ ลั่ง ปุย โอ ไก ป
 มัฮ ลั่ง อี อี. ³ อี ปัง ดัน โอเอือส ยุส แตะ

ละ ป ตก ป ญัก โครยญ เจือ, ไม่ ญอม
 เกือฮ ปุย โดก แตะ นิง งอ เปือ รพาวม เจือ
 แตะ, ดัส โอ ไก รพาวม ฮรัก ไก โดว ลั่ง
 ป มัฮ เน.

⁴ รพาวม ฮรัก เซ มัฮ ป เกือฮ ปุย อาวต
 ไม่ รพาวม ลั่ง แตะ, ไม่ เกือฮ อี เล็ยก
 พาวม โชะ ึ่ง นิง ปุย. รพาวม ฮรัก เซ
 ไก โดว ไม่ รพาวม กุยจ วัว. ลี โดว ตี
 แตะ. มัฮ โดว ป เกียฮ ฮุน. ⁵ มัฮ โดว
 ป แกต ตี แตะ คี. มัฮ โดว ป รัม นา.
 รพาวม ฮรัก เซ ฆวต ไอฮ โดว รพาวม
 โกะ แตะ โน่ง. ไก โดว รพาวม ฮิน นิง.
 ที โดว ป ยุส ปุย ละ แตะ โชะ. ⁶ เกือฮ
 โดว ตี แตะ มวน รพาวม นิง ฮมอง แตะ
 ยุส ปุย ป ฆอก ป เบร. มัฮ เกือฮ อี ตี แตะ
 มวน รพาวม นิง กัน ซี้ กัน ไซ. ⁷ รพาวม
 ฮรัก เซ ไก โดว ญืออม ลอน พาวม รกวน
 อี. อาวต ลอป ไม่ รพาวม เจือ แตะ.
 ซโฮว แนฮ รพาวม ไม่ ลปุง ฆันญา ยุส
 พะจาา. ปุน โอด โอเอือส โครยญ เจือ.

⁸ ลปุง พะจาา ป ซิป ปุย ปเล็ย เอี ญืออะ
 ซ ไก โดว เข็ยง เอี. ไล เกียฮ อู ปุย
 ลปุง ดั่ง โน่ง ซ ไซร โรฮ. ป ยุ ป ยุง
 ปุย ซ โอยจ โรฮ ตอก เซ. รพาวม ฮรัก
 เซ ปังเมอ โอ ไก ลอยจ นิง. ⁹ เมาะ ป ยุ
 ป ยุง อะ ตี กุม ตี ปอ โดว เพือฮ. ลปุง
 พะจาา ซิป อะ ปุ โรฮ ตี กุมปอ. ¹⁰ ญืออม
 ซ เกือฮ พะจาา อะ อาวต ไม่ ป กุม ป
 ปอ โครยญ เจือ เซ, ป โอ กุม โอ ปอ เซ
 ซ ไซร โอยจ. ¹¹ ญืออม มัฮ ลั่ง เงอะ

กวนดู อุ, ลปฺง โรช ตอก กวนดู. ง่อด
โรช โอเอ็ช ตอก กวนดู. ไม่ แกต ลั้ง แตะ
โอเอ็ช ตอก กวนดู. เม็อม เอ็จ ระ อา เอ็จ
เล็ก เกอะ ไล กวนดู แตะ เซ. 12 ปเล็ย เอ็
เยอ เอะ มัช ตอก ป แก โอเอ็ช นิง ซแซม
เป็อ โช. เม็ยง เอ็ เยอ ซ โชลช ยุ ที
โครยญ เจ็อ ตอก ยุ ปฺย นา ปฺ แตะ โช.
ปเล็ย เอ็ เยอ อี ยุง บลัช เล็ยก เจ็ยก ง่อน
โน่ง. เม็ยง เอ็ เยอ ซ ยุง เต็อง โอยจ อี
ตอก ยุง พะจาว ไลลวง อี โครยญ เจ็อ
โรช.

13 เค็ยง มัช อี ตอก เซ ไก ลั้ง ลอวย เจ็อ
ลั้ง. มัช รพาวม เจ็อ ติ, ไลลวง ซโอว
รพาวม ไม่ ลปฺง ชันญา ยุช พะจาว ติ,
รพาวม ฮรัก ติ. ป ระ ไล นิง อี ปังเมอ
มัช รพาวม ฮรัก.

อัส แม ไลลวง โอเอ็ช ป ปละ ป ชรีต ลปฺ พะจาว ละ ปฺย

1 รพาวม ฮรัก เซ ไมจ เปอะ เก็ช
14 แปน ป ระ ไล ละ แตะ ฮา โอเอ็ช
ไฮญ. ไมจ โรช เปอะ ซาป เนอิม ซาป
แนม ตอก ซ โชลช เปอะ โอเอ็ช ป ปละ
ป ชรีต ลปฺ พะจาว ละ ปฺย โรช. เมอะ ป
ปละ ป ชรีต อี เซ, ไมจ เปอะ ขวต โอช
ตอก ซ เก็ช ชีป แตะ ลปฺง พะจาว ละ
ปฺย โฮช ฮา โอเอ็ช ไฮญ นิง อี. 2 ป อัส
โอเอ็ช นิง ลปฺง ดั่ง โน่ง เงอ, มัช โดว อัส
อี ละ ปฺย, มัช อัส อี ละ พะจาว, นิง อัส
อี ลปฺง โค๊ะ เซ เป็อ ลปฺ พะจาว ป โอ ปฺย

เก็ช คาวใจ. 3 ป ชีป ลปฺง พะจาว ละ ปฺย
ปังเมอ โอ ตอก-เซ. มัช อัส อี โอเอ็ช ละ
ช เก็ช แตะ ปฺย จเลน, ไม่ เก็ช อี ตอน
รพาวม นิง ป เจ็อ แตะ, ไม่ เกอะ ไลม อี
รพาวม ปฺย. 4 ป อัส โอเอ็ช นิง ลปฺง ดั่ง
โน่ง เงอ, มัช อัส อี ป ไก ป มัช ละ โกะ
แตะ โน่ง. ป ชีป ลปฺง พะจาว ปังเมอ อัส
ป ไก ป มัช ละ คริตชจัก เต็อง โอยจ อี.
5 อี ขวต เก็ช โรช โม เปะ เก็ช อุ ลปฺง
ดั่ง โน่ง, ปังเมอ ระ ลัก ขวต เก็ช แตะ
โม เปะ เก็ช ชีป ลปฺง พะจาว โครยญ
โฆะ เปอะ. ดัส โอ ไก ป เก็ช แป ลปฺง
ดั่ง โน่ง เซ ละ ปฺย โช, ป ชีป ลปฺง พะจาว
ไก ป มัช ละ คริตชจัก โฮช ฮา ป เก็ช อุ
ลปฺง ดั่ง โน่ง เซ.

6 โม เปะ ป มัช เอ็ยกปฺ อุ, อี ดัส
ฮอยจ เคะ เปอะ ไม่ อุ แตะ ลปฺง ดั่ง โน่ง
ละ เปอะ, เต็อง โอ แตะ รโองะ รพาวม
พะจาว ละ เปอะ, ไม่ โอ แตะ เก็ช เปอะ
ยุง โอเอ็ช โฮวน ฮา ไพรม แตะ, เมอ ซ
แปน อี ละ โม เปะ เอ? - ดัส โอ ชีป ลปฺง
พะจาว ละ เปอะ โช, ไม่ โอ แตะ เพ็ก
โม เปะ, แจง โอ อี ซ ไก ป มัช ละ เปอะ.
7 โอเอ็ช โอ ไก รพาวม ตอก เป็ ตอก ซึง
เงอ, ดัส เซ็ยง อี โอ ซโตช โช, ปฺย ติน โอ
ซ ยุง คัมนอง อี. 8 ดัส เซ็ยง แก ยุช ฮัวนา
อี โอ ติ ลอยช ซโตช โช, โม ดัน ปฺ โรช
ซ ยุง เพ็ยง ติ แตะ ละ ซ โฮว รูป แตะ.
9 โม เปะ ตอก โรช เปอะ เซ. ดัส เปอะ
อัส ลปฺง ดั่ง โน่ง ป โอ ปฺย ยุง โช, ซ เก็ช

คาวใจ ปุย ดอก เมอ ป อัส เปอะ เซ? ดัส
 เปอะ ยุส ดอก เซ มัส เมอะ อัส เปอะ เกือส
 ลอยส ปลาว. 10 ปลัสเตะ เฮี โก โหวน
 เจือ ลปุง ปุย นิง อี. โก ตี ดอก คาว อี.
 11 ปัง มัส ดอก เซ ดัส อี โอ คาวใจ ลปุง
 ป อุ ไม่ แตะ เซ, อี ช ดอก ปุย เจือ โน่ง
 แตะ ละ ปุย เซ. ปุย เซ ช ดอก โรส ปุย
 เจือ โน่ง แตะ ละ อี โรส. 12 ดัส โม
 เปะ ขาวต ไอส ป ปละ ป ซิต ลปุ พะจาว
 ละ ปุย โส, ไมจ เปอะ เกือส ตี แตะ เรียง
 รพาวม ละ ช เกือส ยุส แตะ โอเอือส ป ช
 โก ป มัส นิง อี ละ คริตซจัก.

13 ดัส โก ป อัส ลปุง ตัง โน่ง เงอ, ไมจ
 โรส อี ไวออน ปัว เกือส ตี แตะ เกือส
 แป ลปุง เซ ละ ปุย. 14 อี ดัส ไวออน
 นิง ลปุง ตัง โน่ง แตะ, เอ็จ มัส ลปุ อุ ป
 ไวออน กไน เยอะ, ปังเมอ โอ เกว ไม่ ป
 คิต ป ง่อต เตอะ. 15 ดัส มัส ดอก เซ ไมจ
 อี ยุส ดอก เมอ? ไมจ อี ไวออน ตัม นัม
 ลปุ พะจาว แตะ ไม่ เกือส เกว ไม่ ป คิต
 ป ง่อต แตะ โรส. ไมจ โรส อี เซีย ตัม
 นัม ลปุ พะจาว แตะ ไม่ เกือส โรส โสะ
 คาวใจ แตะ. 16 เจือม ไวออน เปอะ นิง
 ลปุง ตัง โน่ง แตะ ไม่ ปุย, ดัส ปุย เซ โอ
 คาวใจ ป อัส เปอะ โส, ปุย เซ ช ยุง อัส
 อาเมน ดอก เมอ? ปุย เซ โก โทว ดอก
 ยุง อี ดอก อัส เปอะ รชอม ญันตี แตะ ไม่
 พะจาว. 17 รชอม ญันตี เปอะ ไม่ พะจาว
 เซ มัส โรส ป ไมจ, ปังเมอ โอ โก ป มัส
 ละ ป โอ ยุง เซ.

18 อี ญันตี ไม่ พะจาว นิง เกือส อัส
 แตะ ลปุง ตัง โน่ง โหวน ฮา โม เปะ เต็อง
 โอยจ เปอะ. 19 ปัง มัส ดอก เซ, เจือม
 รโจะ ตี ไม่ ปุย ใน คริตซจัก เกอ, อี ขาวต
 อัส ลปุง คาวใจ ปุย ละ ช เพอิก ช ตอม
 แตะ ปุย, ปัง โสลส อัส ปาวน พอน มวยญ
 โน่ง, ไมจ ลัง ฮา อัส ฮะ ลปุง ตัง โน่ง
 แปน เป็อน แปน ฮมกัน มวยญ แตะ.

20 โม เปะ ป มัส เอ็ยกปุ อุ, ปุ ง่อต
 โอเอือส ดอก ง่อต กานคุด อี. ไลลวง ชงะ
 ชงอม เปอะ ไมจ เปอะ เกือส ตี แตะ ชงะ
 ฮา ป ขอก ป เบร ดอก กานงัก แตะวะ โส.
 ไลลวง ป คิต ป ง่อต เปอะ ปังเมอ ไมจ
 เปอะ ง่อต ดอก ง่อต ป เอ็จ ระ อี. 21 นิง
 พะทัม เอ็จ ไชส ปุย อัง ดอก เอ็,

*"ออี ช อุ ไม่ ปุย โม เอ็, ออี ช โกว ปุย
 ตัง โน่ง ลปุง ละ ช ซิป อี ลปุง แตะ. มัส
 ดัก คอย ปุย ตัง เมือง ป ช โกว อี อี. ปัง
 มัส ดอก เซ ปุย เมือง อี เอ็ ติน โอ ตี ช
 ง่อต ป อัส ฮะ ลัง,"* อัส เซ พะจาว.

22 เอ็จ ที นิง พะทัม เซ. ลปุง ตัง โน่ง
 เซ มัส โทว เกือส อี แปน ป ชัมคัน ละ ป
 เอ็จ เจือ, มัส เกือส อี แปน ป ชัมคัน ละ ป
 โอ ตี เจือ. ลปุง พะจาว ซิป ปุย ละ ปุ แตะ
 มัส โทว ป ชัมคัน ละ ป โอ ตี เจือ, ปังเมอ
 มัส ป ชัมคัน ละ ป เอ็จ เจือ. 23 เจือม
 รโจะ ปุย ใน คริตซจัก ยุส เปอะ โพรม ไม่
 ปุ แตะ, ดัส เปอะ อุ ลปุง ตัง โน่ง เต็อง
 โอยจ แตะ, ดัส โม ป โอ เจือ ไม่ ป โอ ยุง
 ไล อี เล็ยก เคะ เปอะ โส, โม ช อัส อี มัส

เงาะ เปอะ โม เซ เยอ? ²⁴ ญ็อม ซิป แม เปอะ ลปุง พะจาว ละ ปุ แต่ะ เตื่อง โอยจ เปอะ, ดัฮ โม ป โอ เจือ ไม่ ป โอ ยุง ไล อี้ เลียก เคะ เปอะ, ญ็อม ฮมอง อี้ ป อ้อ โม เปะ, ดีน ซ ยุง เอ็น อี้ ป พิต ยุฮ แต่ะ นิง ฮมอง แต่ะ ป อ้อ โม เปะ เซ. ลปุง ฮมอง อี้ เซ โครยญู เจือ ซ เกือฮ อี้ อวาม ยุฮ แต่ะ ป พิต ละ พะจาว. ²⁵ ญ็อม เซ ป เมาะ ป ลโลม อี้ โตะ รพวาม แต่ะ เซ ซ ญอม เปลีส ที อี้ ละ ปุย ฆ่า อี้. ซ นุ่ม เอ็น ไว พะจาว ไม่ อ้อ อี้ เฮี, “พะจาว แจง แน อวาค อี้ ลลึง โม เปะ เอ,” ซ อ้อ เซ.

คริตซจัก ไมจ ยุฮ ตัม ปุก อี้ ไล แต่ะ

²⁶ เอียกปุ, ญ็อม มัฮ อี้ ตอก เซ เอะ ซ อ้อ ฆ่า อี้ ตอก เมอ? ญ็อม โพรม ติ เปอะ ไม่ ปุ แต่ะ, โม เปะ กอ เซีย เปอะ ง่อน, เพอิก ตอม เปอะ ปุ แต่ะ ง่อน, ซิป เปอะ ป รโงะ พะจาว โตะ รพวาม แต่ะ ง่อน, อู เปอะ ลปุง พะจาว นิง ลปุง ตัง โน่ง ง่อน, แเป เปอะ ลปุง เซ ละ ปุย ง่อน. เมาะ ป ยุฮ เปอะ โครยญู เจือ เซ ไมจ เปอะ เกือฮ ไก ป มัฮ ละ ปุย เตื่อง มู อี้. ²⁷ ดัฮ ไก ป อ้อ โอเอือ นิง ลปุง ตัง โน่ง เซ, เกือฮ อ้อ อี้ ติ โฮน ติ ปุย, ติ โฮน ติ ปุย, เมาะ ลฮา ปุย, ดีก นิง โฮวาน แต่ะ ลอวย ปุย. ไมจ โรฮ อี้ ไก ป เกียฮ แเป ป อ้อ อี้ เซ ละ ปุย. ²⁸ ป อ้อ ลปุง ตัง โน่ง เซ ดัฮ โอ ไก ป เกียฮ แเป โฮ, คาว ละ โอ อี้ อ้อ ลลึง

ปุย. อ้อ โอฮ อี้ ละ โกะ แต่ะ ไม่ อ้อ อี้ ละ พะจาว.

²⁹ โม ป ซิป ลปุง พะจาว เซ เกือฮ อ้อ อี้ ลฮา ลอวย ปุย. เกือฮ ปุย โฮญู รเน แลน ป อ้อ อี้ เซ. ³⁰ ดัฮ พะจาว รโงะ พราวป โอเอือ ละ ปุย งวาม นา เซ ติ ปุย ลโล อู โม เซ อี้, ป อู รกา เซ ไมจ อี้ เคะาะ แเปฮ ป อ้อ แต่ะ เซ. ³¹ โม เปะ ซ โฮลฮ เปอะ ซิป ลปุง พะจาว ละ ปุ แต่ะ โครยญู โฆะ เปอะ ติ โฮน ติ ปุย, ติ โฮน ติ ปุย, เดอิม ปุย ซ ยุง ซโตฮ โอเอือ เปือ อี้ เตื่อง โอยจ แต่ะ, ไม่ ซ ตอน โรฮ ยุฮ รพวาม เจือ อี้ ปุ. ³² โม ป ซิป ลปุง พะจาว ไมจ อี้ ยุง ตอก ซ เตียง แต่ะ โอฮ รพวาม แต่ะ นิง ไลลวง เฮี. ³³ พะจาว ป เกือฮ ปุย เกียฮ ลปุง เซ, เกือฮ โตว ปุย อวาค ไม่ ซุกซัก แต่ะ ไม่ ปุ แต่ะ, มัฮ เกือฮ อี้ ยุฮ โอเอือ ตัม ปุก อี้ ไล แต่ะ.

³⁴ ตัม ป ยุฮ ป อ้อ คริตซจัก โครยญู โดฮ โฮ, ไมจ โม ปรโปวน อวาค โฆย ญ็อม รโงะ ปุย โพรม ติ ไม่ ปุ แต่ะ. โม ปรโปวน ไมจ โตว อี้ แปน ป เพอิก ตอม ปุย. ไมจ อี้ อวาค ฆริม ป ตัด ป เตียง ปุย ตัม ป อ้อ โกตไม ยุฮ โม ยิว. ³⁵ ดัฮ ไก ปรโปวน ฆวต โฮมญู โอเอือ ฮี, ไมจ อี้ โฮมญู นิง ปุย ญ็อะ แต่ะ นิง ญ็อะ โกะ แต่ะ โอฮ. ญ็อม รโงะ ปุย ใน คริตซจัก ยุฮ เปอะ โพรม ไม่ ปุ แต่ะ, ดัฮ ปรโปวน เพอิก ตอม ปุย โฮ, เอ็จ มัฮ ป โอ โฆมกวน.

³⁶ ลปฺง พะจา ว อัม มัซ โอก อี เนอิม นิง โม เปะ? อัม มัซ โม เปะ โนง ป ฮมอง ลปฺง พะจา เอี? แจง โอ อี มัซ ฮา.
³⁷ ดัซ โก ป อัส ติ แตะ มัซ ป ซึป ลปฺง พะจา ไม่ อัส อี ติ แตะ อาวต ตัม นัม ลปฺ พะจา แตะ, ไมจ โรฮ อี เม็ญ ป ไชฮ อี เอี มัซ ป อัส พะจา ละ แตะ. ³⁸ ดัซ โก ป โอ ญอม เม็ญ ตอก เซ, ไมจ โทว โรฮ ปุย เม็ญ ลปฺง ปุย เซ เฟือฮ.

³⁹ เอียกปฺ, ไมจ เปอะ ซา ว ตอก ซ เกียฮ ซึป แตะ ลปฺง พะจา ละ ปุย. ไล อู ปุย ลปฺง ตัง โนง เซ ปุ คัด. ⁴⁰ โอเอ็ฮ เต็อง โอยจ อี ปังเมอ ไมจ เปอะ ยุซ ตัม ปุก อี ไล แตะ เดอิม ซ แปน ป ไมจ.

ไลลวง โกฮ โอม แม พะเยซุ

¹ เอียกปฺ, อี ฆวต เกือฮ โม เปะ
15 ไตม ไลลวง กัน ระ ไล ยุซ พะจา ป ครอบ อี ละ เปอะ ไพรม อี. มัซ ไลลวง ป เอ็จ โอฮ เปอะ โตะ รพาวม แตะ ไม่ แปน อี ลักกัน ละ รพาวม เจือ เปอะ. ² มัซ โรฮ ป เกือฮ เปอะ โปน มัป ยุซ แตะ, ดัซ เปอะ ปุน เจือ เนอิม ไลลวง เอี เยอ. ดัซ เปอะ โอ เจือ เนอิม โฮ, ปังเมอ โอ โก ป มัซ ละ เปอะ.

³ ไลลวง ป ระ ไล ฮา โอเอ็ฮ โฮญู เต็อง โอยจ อี ป เอ็จ โฮลฮ โฮะ เนอิม นิง พะจา อี เอ็จ ซึป โรฮ ละ โม เปะ. มัซ ไลลวง ยุม พะคริต ฆี มัป ยุซ อะ ตัม ป เอ็จ ไชฮ ปุย อีง นิง พะทัม, ⁴ ไม่ ไลลวง

ร moy จ ปุย อี, ไม่ โกฮ โอม แม อี ซงะ ลอวย ตัม ป อัส พะทัม อีง โฆะ โรฮ. ⁵ พวยจ โกฮ โอม อี เซ เป็ลือ ติ แตะ ละ เปโตร ไม่ เป็ลือ แม ติ แตะ ละ โม ป โฮว ฆรอก ลปฺง ตัง แตะ เซ กาว ลอา ปุย. ⁶ พวยจ เซ เป็ลือ แม ติ แตะ ติ โฮน ละ โม เอ็ยกปฺ ใน พะจา พอน รอย โฮฮ ปุย. โม เซง่อน อี เอ็จ ยุม ปังเมอ โฮวน โรฮ ลัง ลัก โอม แตะ. ⁷ พวยจ เซ เป็ลือ แม ติ แตะ ละ ยาโคโบ ติ โฮน. พวยจ เซ เป็ลือ แม ติ แตะ ละ โม ป โฮว ฆรอก ลปฺง ตัง แตะ เซ ติ โฮน แม. ⁸ ปัง มัซ อี ปุย ตอก กวางัก เกิด ไม่ โอ แตะ ฮอยจ ญุก, ลัก ก ลอยจ อี เป็ลือ โรฮ ติ แตะ ละ อี โรฮ.

⁹ อี มัซ ปุย แตะ ไล ฮา โม ป โฮว ฆรอก ลปฺง ตัง พะเยซุ เต็อง โอยจ อี. โปง โทว ปุย อัส อี มัซ ป โฮว ฆรอก ลปฺง ตัง อี เน, นิง มัซ อี ปุย คัมตุง คริตซจัก ยุซ พะจา. ¹⁰ ปเล็ฮ เอี ป มัซ นิง อี เมอะ เอี เยอ, มัซ เบือ กุนมุ่น ยุซ พะจา. กุนมุ่น เกือฮ อี เน เซ มัซ โทว ป โอ โก ป มัซ. อี โฮลฮ ยุซ กัน โฮฮ ฮา โม เซ เต็อง โอยจ อี. ปังเมอ โอ มัซ ยุซ ฮู นิง โกะ แตะ โอฮ. เอ็จ มัซ ยุซ ฮู เบือ กุนมุ่น ยุซ พะจา ป อาวต ไม่ เยอะ เซ. ¹¹ ปัง มัซ อี ญุก, ปัง มัซ โม เซ ญุก, อะ มัซ ติ ป ครอบ ไลลวง พะจา ติ เซ เต็อง มู แตะ. โม เปะ เอ็จ มัซ โรฮ เจือ เปอะ ไลลวง เซ โรฮ.

ไลลวง โกอช โอมแมม ปุย

12 คัซ อะะ ครอส ไลลวง โกอช โอมแมม พะคริต เนอิม ลัก ยุม* ตะะ โย, โม เปะ เมอยุ อัส เปอะ ปุย โอ เกียช โกอช โอมแมม เนอิม ลัก ยุม ตะะ งอน เนอ? 13 คัซ เปอะ อัส ตอก เซ มัส โรส เมอะ อัส เปอะ พะคริต โอ เกียช โกอช โอมแมม เนอิม ลัก ยุม ตะะ โรส. 14 คัซ พะคริต โอ ตี โกอช โอมแมม โย, ไลลวง ครอส อะะ โม รพาวม เจือ โม เปะ ไก โตว ป มัส เฟือส. 15 คัซ มัส ตอก เซ อะะ มัส โรส อัส อะะ ป โอ เนอิม นิง ไลลวง พะจาว, ญืออม อัส อะะ พะจาว เอ็จ เกือช พะคริต โกอช โอมแมม เนอิม ลัก ยุม ตะะ เซ. คัซ โอ ไก ไล โกอช โอมแมม ปุย เนอิม ลัก ยุม ตะะ, บริญู โรส โม อัส อะะ พะจาว โอ เกือช พะคริต โกอช โอมแมม. 16 มัส โอ อี ไก ไล โกอช โอมแมม ปุย เนอิม ลัก ยุม ตะะ, พะคริต ตีน โอ โรส ซ โกอช โอมแมม เนอิม ลัก ยุม ตะะ โรส. 17 คัซ พะคริต โอ ตี โกอช โอมแมม เนอิม ลัก ยุม ตะะ, รพาวม เจือ โม เปะ ไก โตว ป มัส เฟือส. มัป ยุช โม เปะ เซ อาวต ลัง ตอก ไพรม ตะะ. 18 คัซ มัส ตอก เซ โย, โม ป เอ็จ ยุม ใน พะคริต เตอ ตีน ซ เอ็จ ไชร ลอป. 19 อะะ คัซ มัส อัง รพาวม ตะะ นิง พะคริต แปน ตัว เป็ง ตะะ นิง เจน เฮี โน่ง โย, อะะ มัส ปุย โชะ ไชญู ฮา ปุย เต็อง

โอยจ อี.

20 ญันได่ พะคริต เอ็จ โกอช โอมแมม เนอิม เนอิม ลัก ยุม* ตะะ. เอ็จ มัส ตอก เปลี โรง ป โอ กเนอิม นิง ลัก ยุม โย. เอ็จ แจง นิง เซ ซ โกอช โอมแมม ปุย เนอิม ลัก ยุม ตะะ เต็อง โอยจ อี. 21 ไลลวง ยุม ปุย เต็อง โอยจ อี ไก ฆวี ปุย ตี ปุย โน่ง. ตอก โรส เซ ไลลวง โกอช โอมแมม ปุย เนอิม ลัก ยุม ตะะ ไก โรส เบือ ปุย ตี ปุย โน่ง. 22 ยุม ปุย เต็อง โอยจ อี ฆวี อาวต ตะะ ใน อาตัม ตอก ออส, ซ โกอช โอมแมม ปุย เต็อง โอยจ อี เบือ อาวต ตะะ ใน พะคริต ตอก เซ โรส. 23 ปังเมอ ซ ไก ตัม ไล ตะะ. ป โกอช โอม รกา ปุย เซ มัส พะคริต. เมอะ ป มัส ปุย ใน อี ซ โกอช โอม โรส กังคะ ญืออม เอ็จ ฮอยจ แม อี. 24 ญืออม เซ ซ ลอยจ โอเอ็ช ปลัษตะอะ เอ. พะคริต ซ ฮอยจ ยุช ไลจ โม อัมนัด อันนา โอเอ็ช, โม ป ตัดเต็อง โอเอ็ช นิง กังฮาว เต็อง โอยจ อี. ฟวยจ เซ ซ มอป บันเมือง ยุช ตะะ ละ พะจาว ป มัส เปอะ ตะะ, 25 นิง โมจ พะคริต เซ แปน ป ตัดเต็อง โอเอ็ช, ฮอยจ ละ เกือช พะจาว โม ป ตอชู โม อี อาวต ฆริม ชวง อี เต็อง โอยจ อี. 26 อัมนัด ป ตอชู โม อะะ ป ซ ยุช พะเยชู ไลจ โม รคะ โอเอ็ช ไชญู เต็อง โอยจ อี, เอ็จ มัส อัมนัด ลัก ยุม. 27 พะจาว เอ็จ เกือช โอเอ็ช อาวต ฆริม ชวง พะคริต เต็อง

15:20* ตัม ลปง กริก ไลลวง ยุม เฮี อัส โอจ โม อี. ปุย ใน พะจาว กอ อัส อี ตอก เซ นิง แจง ซ ไก แม ฆงะ โกอช โอมแมม อี.

โอยจ อี, อัส เซ พะทัม. ญ็อม อัส อี เกือฮ
โอเอ็ฮ อาวต ฆริม ชวง อี เต็อง โอยจ อี
เซ, เอ็จ ที โอ พะจาว มัส ป อาวต ฆริม อี,
นึ่ง มัส โกะ อี ป เกือฮ โอเอ็ฮ อาวต ฆริม
ชวง พะคริต เซ เต็อง โอยจ อี. 28 ญ็อม
เอ็จ ฟวยจ เกือฮ พะจาว โอเอ็ฮ อาวต ฆริม
อัมนัด พะคริต โครยญู เจือ เยอ, พะคริต
เซ ช ญอม ไรฮ เกือฮ ติ แตะ อาวต ฆริม
อัมนัด พะจาว ป เกือฮ แปน ตอก เซ ละ
โกะ แตะ. มัส ช แปน อี ตอก เซ นึ่ง ช
ไฮลส พะจาว ตัดเต็ยง โอเอ็ฮ โครยญู จัต
โครยญู เจือ.

29 ติ ไล อี มัส แม ตอก เฮ. เอ็จ ไก
ไรฮ ง่อน ป เอ็จ รัป บัปติชมา รโตง ป ยุม
เมอ. เมอยุ ยุฮ อี โอเอ็ฮ ตอก เซ? คัส โม
ป เอ็จ ยุม โอ ไก ตอก โกอ โอม แม ไฮ,
ปุย เมอยุ เกือฮ อี ไก ป รัป บัปติชมา รโตง
ป ยุม? 30 ไลลวง เอะ นึ่ง อี, เมอยุ ญอม
เอะ อาวต ไม่ ป กอยจ ป ราม โครยญู
ชงะ เอะ? 31 เอ็ยกป, อี ฆเป็ ฆเป็ ยุม
โครยญู ชงะ. อี อัส ไลลวง เฮ ละ เปอะ
นึ่ง ระ พาวม เมอะ ไม่ โม เปะ, นึ่ง รโจะ
เปอะ รพาวม แตะ ไม่ พะเยชู คริต จาว
ตอก เอะ ไรฮ. 32 อี คัส ตอชु ไม่ โกะ
พริ ย่าง เอเฟไซ ตอก ป อัส ปุย โกะ พริ
ละ เซ ไฮ, เมอ ช แปน อี เน อี? คัส โม ป
ยุม โอ ไก ไล โกอ โอม ไฮ, คาว ละ ไซม
ซัก กุก เตือ ญุ่ยจ ซัก รัก ครวก เกอะ นึ่ง
ช ยุม แตะ ชง่าวป ตอก อัส ปุย ปลัฮตะ อี
ไฮ. 33 ปุ เกือฮ ปุย ปุน จู เปอะ. “ไฮมา

ไม่ ปุย ฆอก ไล, ช ไลจ ยุฮ ไล ไมจ ยุฮ
เปอะ.” 34 โม เปะ เอ ไมจ เปอะ เมาะ โกะ
ลโปลส พาวม แตะ. ปุ ญ็อะ ยุฮ ป พิต
เตอ. ลลึง โม เปะ เอ็จ ไก ไรฮ ง่อน ป
โอ ยง ป มัส พะจาว เฟือฮ เอ็น. อี มัส
อัส โอเอ็ฮ เซ ละ ช เกือฮ แตะ โม เปะ ยง
โชะ กิจ.

ไลลวง โกะ โคระ ปุย

35 ติน ช ไฮมญู เปอะ ตอก เฮ ง่อน, “ป
เอ็จ ยุม ช โกอ โอม แม ตอก เมอ? ญ็อม
ไกฮ โอม อี ตอก เมอ ฮุน อัง อี?” ติน ช
อัส เปอะ เซ ง่อน. 36 อัม มัส โอ เปอะ
เก็ฮ ง่อต เฟือฮ? ญ็อม ชมา เปอะ โนง
โอเอ็ฮ โตะ เตะ เอ, คัส โอ ยุม ไฮ, เก็ฮ
กายฮ โตว ฆี อี. 37 ป ชมา เปอะ เซ,
เฮงาะ ญุก, โอเอ็ฮ ไฮญู ญุก, มัส โตว
โคะ อี ป ชมา เปอะ, มัส โนง ปลาว อี
ป ชมา เปอะ เซ. 38 ฟวยจ เซ พะจาว
เกือฮ โนง ป ชมา เปอะ เซ กายฮ แปน
โคะ อี, เกือฮ อี แปน ฮุน อัง แตะ คัม
รพาวม โกะ แตะ ไฮฮ. เกือฮ อี ตอก เจือ
แตะ ไฮฮ โครยญู เจือ, โนง ป ชมา เปอะ
เซ. 39 เนะ ชอ้ง โอเอ็ฮ ตอก โตว ปุ แตะ
โครยญู เจือ อี. เนะ ชอ้ง ปุย มัส ติ เจือ.
เนะ ชอ้ง โกะ พริ โกะ ย่าง มัส โนง ติ
เจือ. เนะ ชอ้ง ไซม มัส โนง ติ เจือ. เนะ
ชอ้ง กะ มัส โนง ติ เจือ. 40 โกะ ปุย ปุก
ละ เมือง มะลอง ไก โนง. โกะ ปุย ปุก
ละ ปลัฮตะ เฮ ไก โนง. โกะ ปุย ปุก ละ

เมือง มะลอง ไมจ ติ เจือ. โกะ ปุย ปุก
 ละ ปลั้ตะเตะ เฮ้ ไมจ โน่ง แม โรช ติ เจือ.
 41 ซเปี้ย ซงะ ไมจ ติ เจือ. ซเปี้ย เคิ ไมจ
 โน่ง แม ติ เจือ. ซเปี้ย ซโมยญู ไมจ โน่ง
 โรช ติ เจือ. ไมจ ซเปี้ย ซโมยญู ตัง โรช
 ฮา ปุ แต่ะ โครยญู โนง อี.

42 ไลลวง โกอช โอม แม ปุย เนอิม ลัก
 ยุม แต่ะ ซ มัซ โรช ดอก เซ โรช. ป ยุม
 ญืออม รป้าง ปุย อี โตะ เตะ มัซ ป เกียช
 ซเออิม. ญืออม โกอช โอม แม อี มัซ ป
 โอ ญืออะ เกียช ซเออิม. 43 ญืออม รป้าง อี
 มัซ ป รังม รมอง. ญืออม โกอช โอม แม
 อี มัซ ป รโอช รัด. ญืออม รป้าง อี มัซ
 โอยจ เรียง อี. ญืออม เกือช พะจาว อี โกอช
 โอม แม เอ็จ ไก แม เรียง ระ ฮา ไพรม
 แต่ะ. 44 ญืออม รป้าง อี มัซ โกะ เนอิม
 ทัมมด่า. ญืออม เกือช อี โกอช โอม แม มัซ
 โกะ เนอิม ปุก ละ เมือง มะลอง. ดัซ โกะ
 เนอิม ทัมมด่า ไก โช, โกะ เนอิม ปุก ละ
 เมือง มะลอง ไก โรช.

45 ดอก ป ไชช ปุย อัง นิง พะทัม,
 "พะจาว ยุช อาคัม รกา ปุย เกือช อี ไก
 จีวิต." ป มัซ อาคัม รเคะ เซ มัซ ป อาวต
 ไม ลปู พะจาว ป ปุ่น เกือช จีวิต ละ ปุย.
 46 ป ไก รกา เซ มัซ โดว โกะ เนอิม ปุก
 ละ เมือง มะลอง, มัซ โกะ เนอิม ทัมมด่า.
 ฟวยจ เซ เคอิม ไก โกะ เนอิม ปุก ละ เมือง
 มะลอง เงอ. 47 อาคัม ป ฮอยจ รกา เซ
 เกว ไม ปลั้ตะเตะ นิง ยุช อี นิง เตะ รกา.

15:51* ตัม ลปุง กริก อัย โอจ ไม อี.

อาคัม ป ไก รเคะ เซ มัซ ป ฮอยจ เนอิม
 เมือง มะลอง. 48 เมาะ ป มัซ ปลั้ ลัก
 ปลั้ตะเตะ เอ็จ มัซ ดอก อี ปุย ยุช พะจาว
 นิง เตะ รกา เมื่อ โรง อี เซ. เมาะ ป
 มัซ ปลั้ ลัก เมือง มะลอง เอ็จ มัซ โรช
 ดอก อี ป ฮอยจ เนอิม เมือง มะลอง เซ.
 49 อะะ ปลั้เย เฮ้ ปัง ไก ฮุน ฮัง ดอก ปุย ยุช
 พะจาว นิง เตะ รกา เซ, เข็ยง เฮ้ ซ โฮลช
 โรช ฮุน ฮัง โคระ แต่ะ ดอก ป ฮอยจ
 เนอิม เมือง มะลอง เซ โรช.

50 เอ็ยกปู, เอ็จ มัซ ดอก เฮ้ ไลลวง อี,
 โกะ เนอิม ปุย ป ไก ไม เนะ ไม ฮนัม
 เกียช ไก โดว รโดง นิง บันเมือง ยุช
 พะจาว. โอเอ็ช เกียช ซเออิม ลโฮก เกอ
 เกียช รไม โดว โรช ไม โอเอ็ช โอ เกียช
 ซเออิม ลโฮก. 51 ง่อต แลน, ซ รโฮงะ
 ปันฮา โดะ ละ เปอะ ติ เจือ. อะะ มัซ โดว
 ป ซ ยุม* โครยญู โชะ แต่ะ. พะจาว
 ปังเมอ ซ เป็ยน อะะ. 52 เมาะ ติ เจน เข็ยป
 เล็ยป ัง อะะ ซ ฟวยจ เป็ยน ติ แต่ะ เต็อง
 มู แต่ะ. ญืออม ป้าง พะจาว โดวต ยุช แต่ะ
 โฮน ลอยจ อี, โม ป ยุม เซ ซ โกอช โอม
 แม ไม โอ แต่ะ ญูอะ ซ ซเออิม. อะะ ซ
 โฮลช เป็ยน ติ แต่ะ ญืออม เซ เต็อง โอยจ
 แต่ะ. 53 โอเอ็ช เกียช ซเออิม เฮ้ ไมจ อี
 ลโปลช ติ แต่ะ แปน ป โอ เกียช ซเออิม.
 โอเอ็ช เกียช ยุม เฮ้ ไมจ โรช อี ลโปลช
 ติ แต่ะ แปน ป โอ เกียช ยุม. 54 ญืออม
 เอ็จ ฟวยจ ลโปลช โอเอ็ช เกียช ยุม ติ แต่ะ

แปน ป โอ เกียช ยุม เซ, เอ็จ มัซ เกิด เนอิม
 อี ดอก อัส พะทัม อี ช เกิด โฮ. ดอก อัส
 อี เอ็, "อัมนัด ลัก ยุม เอ็จ ไป นิง อัมนัด
 ลัก โอม," อัส เซ พะทัม. 55 "โอ, อัมนัด
 ลัก ยุม, เอ็อะ ไก โตว ดอก เป เปอะ ปุย.
 อัมนัด ละ ช ยุช เปอะ ป โชะ ละ ปุย ปุ
 โรส เอ็อะ ไก," อัส เซ พะทัม. 56 อัมนัด
 ลัก ยุม ป ปุน ยุช ป โชะ ละ ปุย เซ มัซ
 เกิด อี ฆ่า มัป. อัมนัด มัป เซ มัซ ไก อี
 ฆ่า โกตไม ยุช พะจา. 57 ปัง มัซ ดอก
 เซ, ญันตี เนอิม ไม พะจา. ป เกือส เออะ เป
 อัมนัด ลัก ยุม เซ เปื่อ พะเยชู คริต จาว ยุช
 เออะ.

58 โม เปะ ป มัซ เอ็ยกปุ ฮรัก เกอะ,
 มัซ เซ ป ไมจ โม เปะ ตอน แนส เปื่อ อี
 นิง รพาวม เจื่อ แตะ, ไม โอ เปอะ ชาว
 รพาวม นิง. ไมจ เปอะ ยุช ลอป กัน ยุช
 พะโองจาว เกือส โฮวาน ปุ ปุ, นิง เอ็จ ยุง ที่
 เปอะ มัซ อี เปื่อ พะโองจาว เซ ป โอ เปอะ
 ช เครือ ชงะ รัม กัน นิง อี.

ไลลวง ม้า ทไว

16 ¹ปเส็ย เอ็ เยอ ช อัส ไลลวง ม้า
 ทไว ป ช เรอิม เปอะ ปุย ใน
 พะจา. นิง ละ เปอะ. ดวน อี โม
 คริตชจัก นิง จังวัต กะลาเท็ย ยุช ดอก
 ออช, โม เปะ ไมจ โรส เปอะ ยุช ดอก เซ
 โรส. ²ดั้ม ป โฮลช ป ปุน เปอะ โครยญ
 โฆะ เปอะ, ไมจ เปอะ แอรน อัง งอน

โครยญ วันติต, เดอิม เปอะ โอ ช โฮลช
 ชาวป เกป เอ็อม ฮอยจ อี. ³เอ็อม เอ็จ
 ฮอยจ อี เคะ เปอะ, ปุก ป ออช รพาวม
 เปอะ, อี ช เกือส โม เซ โฮว ไม ม้า เรอิม
 เปอะ เซ, ฮอยจ นิง เว็ยง เยรูซาเลม. ช
 เกือส โรวาก อี ไม นิงชี โปง โม เปะ อี
 โฮว ตี ปัป. ⁴ดัช เครี ละ โฮว อี โฮ, โม
 เซ ช โฮลช โฮว โรส ไม เยอะ.

กระ ตะ ปาวโล โฮว

⁵อี ช ฮอยจ เคะ โม เปะ ฟวยจ ฮอยจ
 แตะ จังวัต มาคะโดเน็ย, นิง ไก รพาวม
 ฆวต ฮอยจ แตะ นา เซ รกา. ⁶อี ไก
 รพาวม ฆวต อาวต ไม โม เปะ ตี วัง, ดัช
 แปน โฮ ฆวต อาวต ไม เปอะ ตี เจน เมื่อ
 โฆยญ เอ็. ฟวยจ เซ ช โฮว อี กระ
 ออช ช โฮลช เปอะ เรอิม อี โฮว กระ เซ.
⁷อี ไก โตว รพาวม ฆวต วิช เคะ เปอะ
 ตี เตะ โน่ง. ดัช ปุก รพาวม พะโองจาว,
 ฆวต อาวต ไม เปอะ เล็ญ บุษ โรส. ⁸อี
 ปังเมอ ตะ ลัง อาวต เว็ยง เอเฟโซ ฮอยจ
 ละ เต็ง กัน เล็ยง ชงะ รฮอน. ⁹ปัง เอ็จ
 โฮวาน ป คัดคัง เงอะ, พะจา เอ็จ โปช อัง
 กระ ระ เน็, ละ ช ยุช ฮัก กัน ละ อี ป ช ไก
 ป มัซ อี โฮวาน เจื่อ. เซ ป ฆวต อาวต ลัง
 ฆ่า อี.

¹⁰ดัช ทิโมทาว ฮอยจ เคะ เปอะ, ไมจ
 เปอะ เกือส แรบ แดป ไม แตะ, นิง มัซ
 อี ป ยุช กัน ยุช พะโองจาว ดอก ยุช อี
 อี. ¹¹ไมจ เปอะ โตว เกือส ปุย รัม นัป

เบีย เม็ญ. ไมจ เปอะ เรอิม นิง กระ โฮว
อี ละ ช เกียช ฮอยจ แม อี เคะ อี ไม่
รพาวม ไมจ มวน แตะ, นิง รกวาน อี อี
ฮอยจ ติ ไม่ โม เอียกปู แตะ เซ.

12 อี เอ็จ กอ อัส ละ อะโพนโล ป มัส
เอียกปู แตะ นิง ขวต เกือช ฮะ โฮว เคะ
โม เปะ ไม่ โม เอียกปู ไฮญ แตะ เซ,
ปเส็ย เฮ็ บังเมอ โอ ปุก รพาวม โกะ อี
ไอช. ช โฮว เคะ เปอะ ญ็อม เอ็จ เคร
ดอม อี ละ แตะ.

ลปุง ลัก ก ลอยจ อี

13 โม เปะ ไมจ เปอะ เกือช ติ แตะ ใจช
ชวง ไม่ อาวต เปอะ ไม่ รพาวม ตอน ฮมัน
แตะ นิง รพาวม เจือ แตะ. ปู เกือช ติ
เปอะ ฮลัต นิง โอเอ็ช. เกือช ติ เปอะ
อาวต ไม่ รพาวม เรียง แตะ. 14 เมาะ กัน
ยฺช เปอะ, ไมจ เปอะ ยฺช นิง รพาวม ฮรัก
แตะ โครยญ เจือ.

15 เอียกปู, โม เปะ เอ็จ ยฺช เปอะ มัส
ญ็อะ ชเทพานา ป เจือ โรง พะจาว นิง
จ้งวัต อะคาธา. ญ็อะ เซ มัส เนอิม ญ็อะ
ป ปุน ทไว ติ แตะ ละ ช รชอย แตะ ละ
ปฺย ใน พะจาว. 16 อี ปัว โม เปะ เนอึง ป
อัส ปฺย ตอก เซ, ไม่ เนอึง โรช เปอะ ป อัส
ปฺย ไฮญ ป ยฺช ติ กัน ไม่ โม เซ โครยญ
โฆะ อี. 17 อี ญันดี ไม่ ฮอยจ ชเทพานา

เซ ไม่ โฟระทูนาโท ไม่ อะคาอีโค เคะ
แตะ นิง เอ็จ เกือช โม เซ อี ไฮลช
รพาวม ไมจ มวน แตะ. ป โอ โม เปะ
ไฮลช ยฺช เน อี, เอ็จ ยฺช ปฺย ลอา ลวย เซ
เน เกือช พวยจ. 18 โม เซ มัส เกือช อี อี
ไฮลช รพาวม ไมจ มวน แตะ ตอก โรช
เกือช อี โม เปะ ไฮลช รพาวม ไมจ มวน
แตะ โรช. ไมจ เปอะ นัปที ปฺย ตอก เซ.

19 โม คริตชจัก นิง จ้งวัต อาเซ็ย รโปะ
รชอม นัปที แตะ ละ โม เปะ. อะคูลา
ไม่ พริชคีลา ไม่ คริตชจัก ป อาวต ญ็อะ
อี รโปะ โรช รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ
เปือ พะโองจาว. 20 โม เอียกปู เปอะ ลัก
เอ็ช รโปะ โรช รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ
เต็อง โออยจ แตะ. ไมจ เปอะ เปลือส กัน
นัปที เปอะ ปู แตะ ตอก เอียกปู ฮรัก แตะ
ใน พะจาว.*

21 อี ป มัส ปาวโล เยอ, คิต เฮ็ อี มัส
ป ไชช อี นิง เตะ โกะ แตะ ไอช, รโปะ
รชอม แตะ ละ โม เปะ ตอก เฮ็.

22 ดัส ไก ป โอ ฮรัก พะโองจาว, ปฺย เซ
เกือช ลอก ป โออยจ นิง โชะ แตะ. โอ
พะโองจาว, ฮอยจ แม โอ.

23 ปัว กุนมุ่น ยฺช พะเยชู จาว อาวต ไม่
โม เปะ.

24 รพาวม ฮรัก ยฺช อี เอ็จ อาวต ไม่ โม
เปะ เต็อง โออยจ เปอะ เปือ พะเยชู คริต.
อาเมน.

16:20* นิง คอ 20 เซ ตัม ลปุง กริก อัส นัปที ปู แตะ นิง ปชา ฮงวัต ไม่ อี.

นังซี รโปะ ปาวโล ละ คริตซจัก เวียง โครินโท (ปัลลอา)

ญ็อม ไชฮ ปาวโล นังซี รโปะ แตะ ละ คริตซจัก เวียง โครินโท โฮน ลอา เฮี, มัฮ ลโล ไก ปันฮา ระ ชนะ ปาวโล ไม โม ป เจือ นิง เวียง โครินโท ง่อน. ปาวโล ไชฮ นังซี เฮี ญ็อม อาวต ลั้ง แตะ นิง จังวัต มาคะโค่นเีย, ฟวยจ ไชฮ อี พะทม์ ตี โครินโท พอน แลฮ เคี โน่ง. เอ็จ ไก โม ป เพอิก ป โอ เนอิม ป ฮอยจ นิง เวียง โครินโท ง่อน. โม ป เจือ นา เซ ชาวป เพ็ยก ปาวโล ฆ่า อี ง่อน, อ้อ ปาวโล โอ เกง นิง เพอิก แตะ ไลลวง พะเยซุ เมาะ ป ฮอยจ โคระ เคะ แตะ เซ. ปัง มัฮ ตอก เซ ปาวโล อุ รพาวม แตะ ละ ปุ่ย นิง ขวต ปุก แม แตะ ปุ่ แตะ ไม อี. ญ็อม ฮมอง ปาวโล ตอก เนอึง อี ป อ้อ แตะ นิง นังซี รโปะ แตะ โฮน รกา อี เซ, ปาวโล อุ โรฮ รพาวม มาน แตะ ละ อี ฆ่า อี.

กา โอเอ็ฮ ไฮญู ปาวโล อุ ไลลวง รพาวม ฮรัก แตะ ปุ่ย เวียง โครินโท. อาทิป่ ตอก จัมปน แตะ อ้อ ป ชอ้ง ละ โม ป โอ อี ปุก ไล แตะ, อุ ตอก ไฮลฮ แตะ รพาวม ไมจ มาน แตะ ญ็อม ฮมอง แตะ เมาะ โม เซ รพาวม แตะ. ฟวยจ เซ ปาวโล ปัว โม ป เจือ เซ เรอิม โม ป ตุก ป ญัก นิง จังวัต ยูโค่ ป มัฮ โรฮ ปุ่ย ไน พะเยซุ. โบ่ต ลัก ก ลอยจ อี (โบ่ต 10-13) ปาวโล เกือฮ ปุ่ย ยุง ที มัฮ เนอิม แตะ ป ไฮว ฆรอ ลปุง ตัง พะเยซุ, นิง เอ็จ ไก ป ฮอยจ เค็ยต อ้อ ตี แตะ มัฮ ป ไฮว ฆรอ ลปุง ตัง พะเยซุ ง่อน. โม ป เค็ป เซ เอ็จ ปุน นัม รพาวม โม โครินโท มัฮ ไม แตะ ง่อน. โม เซ อาวต ตี แตะ ไม ฟอง ปาวโล นิง ไลลวง รชอฮ อี ละ พะจา. มัฮ เซ ป จัมปน ปาวโล รโฮงะ ชโตฮ ตอก มัฮ เนอิม แตะ ป ไฮว ฆรอ ลปุง ตัง พะเยซุ ฆ่า อี.

---

¹ อี มัส ปาวโล. มัส ป โฮว ฆร
1 ลปุง ดั่ง พะเยชู คริต ตัม ปุก อี
 รพาวม พะจาว. ไชอ ดิ นังซี ไม่ ทิโมเทว
 ป มัส เอียกปู แตะ.

รโปะ ละ คริตซจัก เวียง โครินโท ไม่
 ปุย ใน พะจาว ป อาวต จังวัต อะคาญา
 เตื่อง โอยจ อี.

² ปัว กุนมุ่น ไม่ ไมจ เปละ ลโลวง
 พาวม ป ฮอยจ เนอิม นิง พะจาว ป มัส
 เปือะ อะ ไม่ พะเยชู คริต จาว ยุส อะ
 อาวต ไม่ โมเปะ.

ปาวโล ญันดี ไม่ พะจาว

³ ไมจ อะ ญันดี ไม่ พะจาว ป มัส เปือะ
 พะเยชู คริต จาว ยุส อะ. พะจาว ป
 มัส เปือะ อะ เซ มัส ป เลียก พาวม นิง
 ปุย. มัส ป ไก ลอป ตอก เกียส เกาะ โลม
 รพาวม ปุย โครยญ เจือ. ⁴ ญืออม อาวต
 อะ ไม่ เม่มัก แตะ โครยญ เจือ, พะจาว
 เกาะ โลม แนฮ รพาวม อะ, เดอิม อะ ซ
 เกียส เกาะ โลม โรส ปุย ไฮญ ป อาวต
 ไม่ เม่มัก แตะ โฮวน เจือ เซ โรส. อะ
 โฮลส เกาะ โลม โม เซ ตอก เอ็จ เกาะ
 โลม พะจาว อะ รกา. ⁵ อะ โฮลส โอด
 ดิ เม่มัก แตะ ไม่ พะคริต โฮวน เจือ ตอก
 ออส, พะจาว ซ เกาะ โลม โรส อะ โฮวน
 เจือ เปือ พะคริต ตอก เซ โรส. ⁶ ญืออม
 โฮลส อะ โอด เม่มัก แตะ ตอก เซ, อะ
 ซ เกียส เกาะ โลม โรส โม เปะ ฆี อี, ละ

ซ เกือส โรส โม เปะ โปน เม่มัก แตะ เซ.
 คัส พะจาว เอ็จ เกาะ โลม รพาวม อะ โฮ,
 เอ็จ มัส ยุส อี ตอก เซ ละ ซ โฮลส อะ
 เกาะ โลม รพาวม โม เปะ, ไม่ เกือส โม
 เปะ ไก เรียง แด่น ละ ซ ปุน โอด เปอะ
 เม่มัก แตะ ไม่ รพาวม ลัง แตะ, ตอก เอ็จ
 ปุน โอด อะ อี โรส. ⁷ อะ ซโฮว เนอิม
 รพาวม นิง ซ เรอิม พะจาว โม เปะ, นิง ยุง
 งอะ โฮลส โม เปะ โอด ดิ เม่มัก แตะ
 ไม่ อะ ตอก ออส, โม เปะ ซ อาวม ดิ โรส
 เปอะ ตอก เกาะ โลม พะจาว รพาวม แตะ
 ไม่ อะ ตอก เซ โรส.

⁸ เอียกปู, อะ ฆวต เกือส โม เปะ ยุง
 ตอก โฮลส อะ โอด เม่มัก โชะ ลอน
 แตะ ญืออม อาวต เตอะ นิง จังวัต อาเซีย
 โฮ. ญืออม เซ เยอ ระ เนอิม รบุยช เซียน
 เนอิม รกลอม เมอะ, ปอ เอ็น แกต ดิ แตะ
 โอ ญืออะ ซ โอม ฆี อี. ⁹ อะ ตอก เอ็น
 ป เอ็จ ฮมอง มัส แตะ ปุย ตุต นัม ยุม โฮ.
 โอเอ็ส ตอก เซ มัส เกิด อี นิง ซ เกือส
 อี อะ ยุง โอ อะ เกียส เป็ง โกะ แตะ
 ไอส, มัส เกือส อี อะ เป็ง พะจาว ป ปุน
 เกือส ปุย โกฮ โอม เนอิม ลัก ยุม แตะ เซ.
 10-11 ปั้ง เอ็จ ซเป็ ยุม อะ ตอก เซ, พะจาว
 เอ็จ เกือส อะ โปน อี. โนก ฮา เซ ซ
 เกือส ลัง อะ โปน อี. คัส โม เปะ เรอิม
 โรส เพือ อะ นิง รชอม ไวออน แตะ, อะ
 เอ็จ เจือ เนอิม เมอะ ซ เกือส ลัง พะจาว
 อะ โปน ป ซ เกิด ละ แตะ เซ. ญืออม
 เซ พะจาว ซ เกือส เนอิม อี ตัม ป ปัว ปุย
 โฮวน นิง แตะ รโดง อะ เซ. พะจาว

ช เกือฮ กุนมุ่น ยุฮ แตะ ละ เอะ เปือ อี.
 ญืออม เซ โฮวาน ป ช ญันดี นิง พะจาว เปือ
 ป โฮลฮ เอะ เซ.

**ปาวโล เมาะ เวลา ตะ แตะ ฮอยจ
 เวียง โครินโท**

12 โตะ กใน รพาวม โคะ เอะ โฮฮ, เอ็จ
 เกือฮ เอะ ยุง แจง แน ยุฮ ลอป แตะ กัน
 ซี้ ไม่ รพาวม เนอิม แตะ ซองนา พะจาว
 นิง ปลัฮตะ เอี. มัฮ ระ ลัก ขวด อ้อ
 ฮะ ไม่ ญืออม อาวต แตะ ลลึง โม เปะ.
 เอะ ยุฮ โดว โอเอ็ฮ ตัม กัมกิด วิไซ ปุย
 ปลัฮตะ. มัฮ ยุฮ ฮุ ตัม อัมนัด กุนมุ่น ยุฮ
 พะจาว. เอ็จ มัฮ โอเอ็ฮ ไล เซ ป อาวต เอะ
 เอ. 13-14 เอะ โฮฮ โดว รโปะ ไลลวง
 โฮญ ละ เปอะ โนก ฮา ป เกือฮ ลาว โม
 เปะ ไม่ คาวใจ เปอะ ตอก มัฮ อี. ปล็ย
 เอี เอ็จ คาวใจ โรฮ เปอะ งอน ไลลวง เซ.
 อี มัฮ ขวด เกือฮ โม เปะ คาวใจ ซโตฮ
 โครยญ เจือ. ดัฮ เปอะ เอ็จ คาวใจ ตอก
 เซ, ซงะ ช ฮอยจ พะเยฮู จาว โม เปะ ช
 ปุน เปอะ นา ตา แตะ เปือ เอะ. เอะ ช ปุน
 โรฮ นา ตา แตะ เปือ โม เปะ โรฮ.

15 อี แจง นิง โตะ รพาวม แตะ ไลลวง
 เอี. เมือ โรง อี อี ตะ โฮว เคะ โม เปะ
 กา โฮว แตะ เคะ ปุย โฮญ, นิง ช เกือฮ
 ฮะ โม เปะ โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน แตะ
 ดิ ลดา โฮน. 16 ญืออม โฮว เยอะ นิง
 จังวัต มาคะโดเน็ย เซ, ตะ วิฮ เคะ เปอะ
 ลวง โฮว แตะ ดิ โฮน. ลวง เอ็ญ ญูอะ
 ตะ โรฮ ลัง วิฮ เคะ เปอะ ดิ โฮน แม, ละ

ช โฮลฮ โม เปะ เรอิม อี นิง กระ โฮว
 เยอะ จังวัต ยูได้. 17 เค็ยง โอ โฮลฮ โฮว
 ตอก ตะ แตะ โฮว เซ, อัม แกต เปอะ อี
 มัฮ ปุย ไปๆ มาๆ รพาวม ซี้? อี อัม มัฮ
 ฮะ ตอก ปุย ปลัฮตะ ป อ้อ ดิ แตะ ช โฮว,
 โอ โฮว เนอิม โฮ? มัฮ โดว ตอก เซ.

18 พะจาว มัฮ ป เนอิม รพาวม ตอก ออย
 ลปุง ชันญา ยุฮ อี ละ โม เปะ เนอิม โรฮ
 ตอก เซ. มัฮ โดว ลปุง ไปๆ มาๆ. 19 อี
 ไม่ ซี้ลา ไม่ ทิโมเทว เอ็จ ครอฮ ไลลวง
 พะเยฮู คริต กวน พะจาว ลลึง โม เปะ.
 พะเยฮู เซ มัฮ โดว ป ไปๆ มาๆ. โอเอ็ฮ
 นิง โกะ อี ดิน มัฮ ลอป ป เนอิม ป แนม.
 20 เอ็จ มัฮ เปือ พะเยฮู เซ ป แปน ลปุง
 ชันญา ยุฮ พะจาว ป เนอิม ซี้ อี. มัฮ
 เซ ป อ้อ เอะ “อาเมน” ซี้ อี, นิง ช รโพ
 แตะ ลปุง ชันญา เซ เปือ พะเยฮู คริต, ละ
 ช แปน อี โญตซัก ละ พะจาว. 21 เอ็จ มัฮ
 พะจาว ป เกือฮ เอะ ไม่ โม เปะ อาวต ตอน
 อาวต ฮมัน ใน พะคริต เตอ. มัฮ โรฮ
 พะจาว ป ดุฮ เอะ แปน ปุย ตั้ง โนง ฮา ปุย
 โฮญ. 22 เอ็จ ไม อึง เอะ ไม่ เกือฮ อี ลป
 แตะ อาวต โตะ รพาวม เอะ, แปน ตอก
 แมจัม เกือฮ เอะ ยุง แจง แน ช โฮลฮ แตะ
 โอเอ็ฮ ป ชันญา อี อึง.

23 มัฮ พะจาว ป ปุน แปน ซกิ พิญัน นิง
 ป ช อ้อ ฮะ เอี นิง เอ็จ ยุง อี รพาวม อี.
 เอ็จ มัฮ ซี้ โอ เยอะ ขวด เกือฮ โม เปะ
 ลอก โชะ กิจ, ป โอ อี แปน ฮอยจ เคะ โม
 เปะ นิง เวียง โครินโท ซี้ อี. 24 เอะ มัฮ
 โดว ซาวป คนป โม เปะ นิง ป เจือ เปอะ.

มัธ เรอิม ดิ ยุษ กัน ไม เปอะ นิง ช เกือช
อะ โม เปะ โฮลล รพาวม ไมจ มวน แตะ,
นิง เอ็จ อาวต ตอน ฮมัน เปอะ ตัม รพาวม
เจือ แตะ.

2 ¹มัธ เซ ป ไปวต รพาวม แตะ ดอก
เฮี ฆ่า อี. อี ฆวต ฮอยจ โตว เคะ
เปอะ ละ ช เกือช แม แตะ โม เปะ โฮลล
รพาวม ตุก แตะ. ²ดัช อี เกือช โม เปะ
อาวต ไม รพาวม ตุก แตะ ดอก เซ โฮ, มัธ
ปุษ ช ปุ่น เกือช แม อี ไมจ มวน รพาวม
เมอ? ไก โตว ปุษ โฮญุ ละ, โนก ฮา โม
เปะ ป เอ็จ โฮลล รพาวม ตุก แตะ ฆ่า อี
เฮี. ³มัธ เซ ป ไชฮ อี รโปะ นังซี เซ ละ
โม เปะ ฆ่า อี. อี ฆวต ฮอยจ โตว เคะ
โม เปะ ละ ช โฮลล โกะ แตะ รพาวม ตุก
ฆ่า โม เปะ, นิง มัธ โม เปะ ป ลัง เกือช อี
โฮลล รพาวม ไมจ มวน แตะ. อี อี เอ็จ
แจง เน. ญือม มวน รพาวม อี อี โม เปะ
มวน โรฮ รพาวม เปอะ เบือ อี. ⁴ออี เอ็จ
ไชฮ ละ เปอะ ไม ตุก เนอิม รพาวม แตะ
นิง เปอะ ปอ โอก รบวต แตะ เอ็น. ไดม
เนอิม ไดม แนม โม เปะ. มัธ โตว ไชฮ
แอะ นิง ช เกือช แตะ โม เปะ ตุก รพาวม.
มัธ ฆวต เกือช โม เปะ ยุง เมอะ ฮรัก อี
เปอะ.

ปุษ ไมจ โตว อี ที ลอป ป พิต ไพรม ยุษ ปุษ

⁵ดัช ไก ป ยุษ ป พิต เตอ, มัธ โตว ยุษ
อี ละ อี โน่ง. มัธ โรฮ ยุษ อี ละ โม
เปะ เตือง โอยจ เปอะ. มัธ เรียง โชะ อี

ละ เปอะ งอน. ดอก ออย ดอก เอ็ช ญุก,
ออี มัธ โตว ฆวต อัส ลอน ไลลวง เฮี ละ
เปอะ. ⁶ป มัธ ตุต เมอะ เอ็จ ญวต ปุษ
โฮวาน อี ละ อี เซ เอ็จ เคราะ เอ็จ ปอ ละ
ออี เมอะ เซ. ⁷ปเล็ช เฮี ญืออะ ไมจ เปอะ
โตวที พิต อี. ฮา เซ ไมจ เปอะ เกอะ โลม
รพาวม อี เดอิม โอ ช ตุก ลอน รพาวม ปอ
ไลจ ลอน รพาวม แตะ. ⁸มัธ เซ ป ปัว
ออี โม เปะ เปลีส รพาวม ฮรัก แตะ ละ
ออี ฆ่า อี, เดอิม ช ยุง ที อี ฮรัก โม เปะ
แตะ. ⁹มัธ เซ ป ไชฮ อี รโปะ นังซี เซ
ละ เปอะ ฆ่า อี. อี มัธ ฆวต ลอง แลน
รพาวม โม เปะ, นิง ฆวต ยุง เกอะ เมอะ
ปุ่น เนอึง โม เปะ ป อัส อี. ¹⁰ดัช โม
เปะ ปุ่น ยวก พิต ยุษ ปุษ ออย, อี ช ยวก
โรฮ พิต ยุษ ปุษ เซ. ดัช ไก ป ไมจ อี
ยวก พิต ยุษ อี, อี ช ยวก เนอิม ละ อี เบือ
งอต แตะ โม เปะ ของนา พะคริต. ¹¹อะ
ไมจ เนอิม ยวก พิต ยุษ ปุ แตะ เดอิม
ชาตัน โอ ช เก็ช เป อะ. อะ เอ็จ ยุง
ชโตฮ โยะ ดอก ชาวป อี รชยจ ปุษ ไลจ
เจอ.

รพาวม ตุก ยุษ ปาวโล

¹²ญือม ฮอยจ อี นิง ย่าง โตรอต
ละ ช ครอฮ แตะ ไลลวง พะคริต เตอ,
พะโอจจาว เอ็จ โปฮ กระ เน ละ ช ยุษ
ออี กัน นา เซ. ¹³ออี อี ปังเมอ โอ มวน
รพาวม นิง โอ แตะ รโตฮ ยุ ดิโต ป มัธ
เอ็ชปูลู เซ. อี โฮว ฮา ปุษ นา เซ ฆ่า
ออี, ลอต ฮอยจ นิง จังวัต มาคะโคเน็ย.

โมเอะ เป ป โอ โมจ เบือ พะคริต

14 ปัง มัฮ ดอก เซ, เอะ ญันตี ไม่ พะจาว, นิง มัฮ อี ป นัม ลอป เอะ เกือฮ เอะ เป โอเอือฮ ป โอ โมจ โครยญ เจือ เบือ พะคริต. พะจาว โกว เอะ ละ ช เกือฮ อี ปุย เตืออง โอยจ อี ยุง ป มัฮ พะคริต. แพน โรฮ เอะ ไม่ ป ซอยย ฮงกี ฟา โครยญ โดฮ. 15 เอะ มัฮ ดอก ป ซอยย ฮงกี เตี พะคริต ทไว ละ พะจาว โฮ. ซอยย ฮงกี อี เซ ฟา ฮอยจ ละ โม ป เอือจ ช โปน มัป ยุฮ แตะ ไม่ โม ป เอือจ ช โลจ ช โลม. 16 ละ โม ป เอือจ ช โลจ ช โลม, เอือจ มัฮ ป ซอยย ละ อี ฮอยจ ละ ยุม อี. ละ โม ป เอือจ ช โปน มัป เปอ, เอือจ มัฮ ป ซอยย ฮงกี ละ อี ฮอยจ ละ โฮลฮ อี จีวิต แตะ. มัฮ ปุย ป ช เกือฮ ยุฮ กัน ระ ไล เมอะ เซ? (โก โตว ป เกือฮ ยุฮ โอฮ นิง โกะ แตะ.) 17 เอือจ โกว ่อน ป เกือฮ โลลวง พะจาว แปน ดอก นัมกา โชะ แตะ โฮม. เอะ บังเมอ โอ ดอก โม เซ. เอะ มัฮ กวนใจ ยุฮ พะคริต. อัส ตัม รพาวม เนือม แตะ ฮองนา พะจาว นิง มัฮ พะจาว ป ดวน เอะ โฮว ดอก เซ.

ป ยุฮ กัน ตัม ลปุง ชันญา โคระ

1 ญือม อัส ฮะ ดอก เซ อัม แกต เปอะ **3** มัฮ ฮาวต เอะ ตี แตะ ละ เปอะ? มัฮ โตว อี. เอะ จัมเปน โตว โรวก นังซี ลัปลอง ละ โม เปะ, ดอก กอ โรวก ปุย โฮญอ อี ละ เปอะ, ไม่ โรวก อี เนือม นิง โม เปะ ละ ปุย โฮญอ โฮ. 2 เอือจ มัฮ เอิน

โม เปะ โอฮ ป ดอก นังซี ลัปลอง ยุฮ เอะ เอ. พะจาว เอือจ โฮฮ อี โตะ รพาวม โม เอะ ละ ช เกือฮ อี ปุย ลาว ไม่ ยุง แตะ ไล อี. 3 เอือจ ที ละ ปุย มัฮ โม เปะ นังซี โฮฮ พะคริต ไม่ รโปะ อี นิง เอะ เอ. มัฮ โตว โฮฮ อี นิง แพน ชโมะ ไม่ นัมมิก. มัฮ โฮฮ อี โตะ รพาวม ปุย นิง ลปุ พะจาว ป โอม ลอป.

4 เอะ อัส โอเอือฮ เฮี นิง โฮญอ รพาวม แตะ นิง พะจาว เบือ พะคริต. 5 เอะ มัฮ โตว อัส ตี แตะ เกือฮ ยุฮ กัน เฮี เบือ กัมกิต วิไซ โกะ แตะ โอฮ. ป เกือฮ ยุฮ เอะ กัน เฮี นิง อี มัฮ เบือ อัมนัด ฮอยจ เนือม นิง พะจาว. 6 มัฮ พะจาว ป เกือฮ เอะ เกือฮ ยุฮ กัน ตัม ลปุง ชันญา โคระ ยุฮ แตะ. ลปุง เซ มัฮ โตว โกดไม โฮฮ ปุย อึง, มัฮ โกว อี เบือ ลปุ พะจาว. โกดไม โฮฮ ปุย อึง เซ มัฮ ป เกือฮ ปุย ยุม. ลปุ พะจาว บังเมอ มัฮ ป เกือฮ ปุย โฮลฮ จีวิต แตะ.

7 โพรม อี พะจาว โฮฮ โกดไม นิง ค่อยฮ แตะ นิง แพน ชโมะ. ญือม เกือฮ อี ละ ปุย พะจาว เปลือฮ รัง ชเปือย ยุฮ แตะ ไม่ อี. รัง ชเปือย เซ บัง เอือจ โฮลม ปุ, รมิญ ลัง นิง นา โอ โมเซ ปอ โอ ปุย ปุน แก นา อี. โกดไม เซ บัง มัฮ ป ช เกือฮ ปุย ลอก ตุด แตะ ฮอยจ ละ ยุม แตะ, ฮอยจ ลัง ไม่ รัง ชเปือย ดอก เซ. 8 รัง ชเปือย ป โกว ไม่ กัน ยุฮ ลปุ พะจาว ไม่ โมจ ฮา เซแม ชเปือย อี? 9 คัส กัน ป เกือฮ ปุย ลอก ตุด แตะ ฮอยจ ไม่ รัง ชเปือย ดอก

เซ โธ, กัน ป เกือช ปุย โปน ตุด แต่ะ โม
ไมจ โรธ ฮา เซ แม รัง ซเปีย อี? ¹⁰ มัส
โรธ ตอก เฮี, รัง ซเปีย ป ไก ไพรม อี เซ
เญื่อะ รัง โดว เพือฮ. รัง ซเปีย ป ตัก นิง
ไมจ แต่ะ ป ไก บเล็ย เฮี, เรียง รัง ซเปีย
ฮา ป ไก ไพรม เซ, ปอ ไพร อี ยุช เอ็น.
¹¹ โกตไม ป ไก จุบัน เซ, คัส ฮอยจ ไม่ รัง
ซเปีย ตอก เซ โธ, ลปุง ชันญา ป ไก ลอป
เซ แจง เรียง รัง ซเปีย อี ฮา เซ แม.

¹² เคียง ซโอว รพาวม เอะ ไม่ ไล เซ
เยอ, เอะ โฮลช เนอิม รพาวม กา แต่ะ
เปือ อี. ¹³ เอะ ตอก โดว โอ โมเซ, นิง
เลือป โอ โมเซ นา แต่ะ นิง พา, ละ โอ อี
ช เกือช โม อิชราเอน ยุ โฮลช รัง ซเปีย
นิง นา แต่ะ เซ ปุ ปุ ฮอยจ ละ ไพร อี.
¹⁴ รพาวม รโมยฮ โม อิชราเอน เซ เฟียก
ตัน เยือ ลัง. โม เซ เญือม ลาว อี นังซี
ลปุง ชันญา ไพรม เซ, ตอก ลัง ป ไก
โอเอือ เลือป รพาวม อี ฮอยจ ปเล็ย, ตอก
พา เลือป นา โอ โมเซ โธ. มัส เปือ
พะคริต โน่ง ป เกือช โปธ พะจาว โอเอือ
เซ ละ อี. ¹⁵ ปัง มัส ปเล็ย เฮี เญือม
ลาว โม อิชราเอน โกตไม ยุช โอ โมเซ,
รพาวม อี ตอก ลัง โอเอือ ป เลือป ฮา อี
โฮ. ¹⁶ ปัง มัส ตอก เซ, เญือม ฮอยจ ปุย
เคะ พะโอจาว, เญื่อะ ไก โดว พา เลือป
นา อี, ตอก โดว ไลลวง โอ โมเซ โฆะ.
¹⁷ พะโอจาว อัส อี เซ มัส อัส อี ไม่ ลป
พะจาว. อาวต ลป พะโอจาว นา ออย,
ปุย นา เซ เอือ โปน แปน แต่ะ ครา เซ็ญ
โอเอือ. ¹⁸ โม เอะ เคือง โอยจ เจอ รณินญ

รัง ซเปีย ยุช พะโอจาว นิง เงอะ, นิง โอ
เอะ เญื่อะ ไก พา เลือป นา. ลป พะจาว
เซ เอือ มัส ตี ไม่ พะโอจาว. รัง ซเปีย
ป โอ กเนอิม นิง อี มัส ป เปียน เอะ เกือช
โฮลช รัง ซเปีย ปุ ปุ, ฮอยจ ละ ช ตอก
โรธ เอะ โกะ อี.

เนะ ซอ้ง เอะ มัส ตอก โดง เตะ

¹ พะจาว เอือ เล็ย กพาวม เนอิม นิง
4 เอะ, ปอ ปุน เกือช อี เอะ โฮลช ยุช
กัน ระ ไล เฮี เปือ อี. มัส เซ ป โอ เอะ
ทุม รพาวม นิง ซวี อี. ² เอะ เอือ โปวฮ ฮ
ไลลวง เฮียง บวก แต่ะ ละ ปุย ป ลัง โชะ
กิก ปุย นิง เซ. เอะ ซาวป โดว รหุยจ ปุย
นิง ป โอ เนอิม. โบว โดว ลปุง พะจาว
เกือช แปน ป โอ เนอิม. เอะ ครอย ฮาะ
ลปุง เนอิม ละ ปุย ซโตช. รพาวม ปุย ยุง
ป พิต ไม่ ป ปุก ตอก ออย, เอะ เกือช ตี
แต่ะ ปุก รพาวม ปุย ตอก เซ เคือง โอยจ
อี ซองนา พะจาว. ³ ไลลวง กัน ระ ไล
ยุช พะจาว ป ครอย เอะ เซ, คัส ไก ง่อน
ป ตอก โอเอือ ป เลือป ฮา อี, ปุย โม เซ
เอือ มัส ปุย ช ไลจ ช โลม. ปุย โฮญ
เลือป โดว อี ฮา อี. ⁴ โม เซ เจือ โดว
อี นิง เกือช พี กุม ปลัชเตะ เฮี รพาวม อี
อาวต ก เฟียก อี. พี เซ เคือ ป ซเปีย
ป ช ซอต ละ อี เซ ฮา อี. เอือ มัส
ซเปีย เซ ป ฮอยจ เนอิม นิง ไลลวง กัน ระ
ไล ยุช พะจาว ป มัส ไลลวง โญตซัก ยุช
พะคริต เซ. พะคริต เซ เอือ มัส เอ็น ตอก
พะจาว โครยญ จัต โครยญ เจือ. ⁵ เอะ

ครอช โดว ไลลวง โกะ แตะ ละ ปุย. เอะ
ครอช ไลลวง มัธ พะเยชู คริต พะโองจาว
ละ ปุย, ไม รโองะ มัธ แตะ กวนใจ ยุช
โม เปะ นิง ช โสลช พะเยชู โยุตซัก แตะ
เปือ อี. ⁶เอ็ง มัธ พะจาว ไอช ป อัส เอ็,
"เกือช ขเป็ย ไก ลลิ่ง ก เพ็ยก อี," อัส เซ.
พะจาว เซ เอ็ง มัธ พะจาว ตี ไม ป เกือช
ขเป็ย ยุช แตะ รัง โตะ กไน รพาวม เอะ.
มัธ ยุช อี ดอก เซ นิง ช เกือช อี เอะ ยุง
ไลลวง รัง ขเป็ย ยุช แตะ ป รณินญ เนอิม
นิง นา พะคริต เซ.

⁷ปั้ง มัธ ดอก เซ เอะ เอ็ง ไก ป ไมจ ป
ญุก ยุช พะจาว กไน โกะ เนอิม เมอะ ป
ดอก โดง เตะ โย, นิง ช ที อี ละ ปุย โอ
อัมนัด ระ เซ ฮอยจ เนอิม นิง เอะ ไอช.
เอ็ง แจง มัธ อี อัมนัด พะจาว. ⁸เอะ เอ็ง
โตป โสลช โอต เมะมัก แตะ, ปั้งเมอ โอ
โฮช ฮา ปุน โอต เตอะ. ตี ตี เล็ช อี ฮาวด
ไม กลิ่ง รพาวม แตะ, ปั้งเมอ โอ โรช ปอ
ไลจ รพาวม เมอะ. ⁹โฮวน ป โคมเฮง
เอะ เอ, ปั้งเมอ โอ ไก ญ็อม ฮาวด โน่ง
โนก ปุโฮมว แตะ. เอะ เอ็ง ปุช ปุย เยอะ
ปอ หลี เยอะ, ปั้งเมอ โอ โรช ปอ ยุม
เมอะ. ¹⁰ไลลวง ยุม พะเยชู เอ็ง แปน
ลอป ดอก รนุช รกลอม นิง เนะ ฮอ้ง เอะ
เอ็. เอะ เอ็ง ญอม โอต ป โชะ ละ ช
เกือช แตะ ไลลวง จีวิต พะเยชู เป็ลลือ โรช
ตี แตะ นิง เนะ ฮอ้ง เอะ เอ็. ¹¹ตี เจน
โฮม เมอะ เอ็, เอะ ขเป็ ลอป ยุม เมอะ ละ
ช แปน อี โยุตซัก ละ พะเยชู, เคอิม ปุช
ช โสลช ยุ จีวิต อี นิง เนะ ฮอ้ง เอะ เอ็.

¹²ดัช มัธ ดอก เซ, ป รชอช นิง โม เอะ เซ
มัธ กัน ยุม, ละ ช เกือช จีวิต พะเยชู รชอช
กไน โม เปะ เปือ อี.

¹³พะทัม อัส เอ็, "อวี เอ็ง เจือ พะจาว.
มัธ เซ ป เกือช อัส โอเอ็ช เปือ อี," อัส
เซ. เอะ เจือ โรช ดอก เซ. มัธ โรช
เซ ป เกือช อัส โอเอ็ช เปือ อี. ¹⁴เอะ ยุง
เงอะ เอ็ง เกือช พะจาว พะเยชู โกอ โฮม
แม เนอิม ลัก ยุม แตะ, ไม ช เกือช โรช อี
เอะ โกอ โฮม ตี ไม พะเยชู เซ. ฟวยจ
เซ ช นัม ตี โรช เอะ ไม โม เปะ ฮอยจ
ละ ก ฮาวด โกะ แตะ. ¹⁵โอเอ็ช ดอก เซ
มัธ ไก อี ละ ช ไก ป มัธ อี ละ โม เปะ.
ดัช กุนมุ่น ยุช พะจาว ฮอยจ แนช ละ ปุย
โฮวน ฮา ไพรม แตะ ปุ ปุ, ช โฮวน โรช
ป ไวออน ญันตี นิง อี ไม ช แปน อี
โยุตซัก ละ พะจาว เปือ อี.

โอเอ็ช ป ไก จุบัน ไม ป ไก ลอป

¹⁶มัธ เซ ป โอ เอะ ชุม รพาวม นิง
ขวี อี. ปั้ง ไลจ เนะ ฮอ้ง เอะ ปุ ปุ,
รพาวม รโมยช เอะ เป็ยน โคระ แนช ปุ
ปุ โครยญ ชงะ. ¹⁷เมะมัก โสลช เอะ
โอต ญ็ยะๆ ญุๆ จุบัน เอ็, ช เกือช เอะ
โสลช โยุตซัก ระ เนอิม ป โอ ญะเก็ช
ลอยจ เปือ อี, โฮช ฮา เก็ช แปน เปอะ ไม
เมะมัก โอต เตอะ ปเล็ช เอ็. ¹⁸เอะ มัธ
โตว งอด ไลลวง โอเอ็ช ป เก็ช ยุ ปุย นิง
งั้ แตะ. มัธ งอด ไลลวง โอเอ็ช ป โอ
ปุย เก็ช ยุ นิง งั้ แตะ. โอเอ็ช ป เก็ช

ยุ ปุย นิง ไร่ แตะ มัซ ป ไก จุบัน โน่ง.
โอเอ็ช ป โอ ปุย เก็ชยุ ยุ นิง ไร่ แตะ เซ
มัซ ป ไก ลอป.

ไลลวง ดอก ซเปียน เอะ ตี แตะ

¹นะ ชอ้ง เอะ นิง ปลัชตะ เอ็ มัซ
5 ดอก พากัง โฮ. เอะ ยุง เงอะ ดัช
พากัง อาวต เตอะ เอ็ เอ็จ ไลจ โฮ, เอะ
เอ็จ ไก ญื่อะ นิง เมือง มะลอง, มัซ โตว
ญื่อะ ป ยุช ปุย นิง เตะ แตะ, เอ็จ มัซ
พะจาว ป ยุช อั้ง ละ เอะ เอ. ญื่อะ เซ
มัซ ป ซ ไก ลอป. ²ปล็ย เอ็ เอะ แง จัช
โตะ รพาวม แตะ นิง รไม่จ แตะ อาวต นิง
ญื่อะ โคระ แตะ, ดอก จาวป ปุย เครอ็จ
โคระ แตะ โฮ. ³ดัช เอ็จ โฮลช จาวป
ดอก เซ โฮ, เอะ ซ โฮลช โตว อาวต ปลาว
โนก เครอ็จ เซอ็ก แตะ. ⁴ญื่อม อาวต ลั้ง
เงอะ นิง พากัง ปลัชตะ เอ็ แตะ, เอะ แง
จัช นิง ตุก รพาวม แตะ. มัซ โตว ฆวต
ไปวช เนะ ชอ้ง ปลัชตะ เอ็ แตะ. มัซ
ฆวต เก็ช พะจาว จาวป เนะ ชอ้ง เมือง
มะลอง แตะ ละ แตะ, นิง ซ เก็ช โอเอ็ช
เก็ชยุ มุเม เอ็ เปียน ตี แตะ แปน ป ซ โอม
ลอป. ⁵ป เอ็จ เพรียง อั้ง เอะ ละ ซ
เก็ช อี เอะ เปียน ตี แตะ ดอก เซ, เอ็จ มัซ
พะจาว. เอ็จ เก็ช ลปุ แตะ ละ เอะ แปน
แมจัม เก็ช เอะ ยุง แงง แน ซ โฮลช แตะ
โอเอ็ช ดอก เซ.

⁶มัซ เซ ป โฮลช เอะ อาวต ลอป ไม่
รพาวม เรียง แตะ เป็ อี. เอะ ยุง เงอะ

ตี เจน อาวต ลั้ง เอะ นิง ญื่อะ เนะ ชอ้ง
เอ็ แตะ, เอะ ซไจ ลั้ง ฮา ญื่อะ ยุช
พะโอ่งจาว. ⁷เอ็จ มัซ รพาวม เจ็ช เยอะ
ป นัม จีวิต เอะ เอ, มัซ โตว โอเอ็ช ยุ
ปุย นิง ไร่ แตะ. ⁸เอะ เอ็จ อาวต ไม่
เรียง รพาวม แตะ. ฮา ซ อาวต ลั้ง เงอะ
เอะ ฆวต โอก ฮา ญื่อะ เนะ ชอ้ง เอ็
ตะ, ไม่ ฆวต อาวต เตอะ นิง ญื่อะ ไม่
พะโอ่งจาว. ⁹ปั้ง มัซ ดอก เซ, ป ระ ไล
นิง อี มัซ ดอก เอ็, ปั้ง อาวต เตอะ ญื่อะ
ลั้ง เอ็ช ญุก, ปั้ง อาวต เตอะ ลั้ง เต็ด ญุก,
เอะ ฆวต ยุช ลอป ป ปุก รพาวม พะจาว.
¹⁰เอะ เต็อง โอยจ เจอะ ซ จัมเปิน อาวต ตี
ชองนา พะคริต ละ ซ โฮลช อี รเต็ช กัน
ยุช เอะ. ญื่อม เซ โม เอะ ซ โฮลช ป
ไปง แตะ โฮลช ตัม กัน ยุช แตะ นิง เนะ
ชอ้ง เอ็ แตะ, ตัม เมอะ ไมจ เมอะ ฆอก
อี. มัซ เซ ป ไมจ เอะ ยุช ป ปุก รพาวม
พะจาว ฆ่า อี.

กัน ระ ไล ปเก็ชยุ ปุช ปุก ปอ ปุ ตะ ไม่ พะจาว

¹¹เอะ ยุง เงอะ ดอก ซ ไมจ แตะ ฮลัด
นิง พะโอ่งจาว เซ. มัซ เซ ป ฆวต นัม
รพาวม ปุช ฆ่า อี. พะจาว ยุง ไลลวง เอะ
โครยญู เจ็ช. อี ฆวต เก็ช โรช โม เปะ
ยุง ไลลวง เอะ ฮอยจ โตะ รพาวม โตะ
เปอะ ดอก เซ โรช. ¹²เอะ มัซ โตว ฆวต
อู ลอป ไลลวง ยุช โกะ แตะ ละ โม เปะ.
ฮา เซ เอะ มัซ ฆวต เก็ช โม เปะ ไก ดอก
ไซญู รพาวม นิง เอะ, เคอ็ม เปอะ ซ ไก

ความ เกียช กอก รโหรงะ ไลลวง ยุช อะ ละ
 โม่ ป ชาวป อวต ลี ไลลวง กพริ ปุย, ฮา ซ
 อวต และ ไลลวง กไน ปุย. 13 ญ็อม อัส
 อะ โอเอ็ช ตอก ปุย งะาะ โส, อะ เอ็จ มัส
 อัส ละ ซ ไก ป มัส อี ละ พะจาว. ญ็อม
 อัส อะ อี ตอก ปุย ซมอ โส, เอ็จ มัส รโห
 อัส ละ ซ ไก ป มัส อี ละ โม่ เปะ. 14 เอ็จ
 มัส รพาวม ฮรัก ยุช พะคริต ป ตัดเต็ยง
 รพาวม อะ ตอก เซ. อะ เอ็จ ยุง แจง แน
 ยอะ ตอก เฮ็, ไก ตี ปุย ป ยุม ตัง ปุย เต็อง
 โอยจ อี. เค็ยง มัส อี ตอก เซ, ปุย เต็อง
 โอยจ อี เอ็จ ยุม ตี รโห ไม่ อี. 15 เอ็จ ยุม
 ตัง ปุย เต็อง โอยจ อี หนึ่ง ซ เก็ช อี ปุย โอ
 ญ็อะ ไก จีวิต ละ โกะ และ โอช. มัส
 เก็ช อี ไก จีวิต ละ ป ยุม ตัง อี ไม่ โกช
 โอมน แม และ ตัง อี เซ รโห.

16 เค็ยง มัส อี ตอก เซ, เข็ม เฮ็ โฮว
 ไป นา ยะ อะ ญ็อะ ง่อต โตว ไลลวง
 ปุย ตอก ง่อต ปุย ปลัชตะ เฮ็ อี. บัง ไก
 ตี โหอัน ญ็อม ง่อต เตอะ ไลลวง พะคริต
 ตอก ง่อต ปุย ปลัชตะ เฮ็ อี, ปล็ย เฮ็
 ญ็อะ ง่อต โตว ไลลวง อี ตอก เซ. 17 ป
 ออช ป เอ็ช ญุก, ป รโหระ ตี รพาวม และ
 ไม่ พะคริต เตอ, เอ็จ แปน ปุย โคระ ยุช
 พะจาว. ไลลวง จีวิต ไพรม อี เอ็จ ไชร.
 เอ็จ เป็ยน โคระ เต็อง โอยจ อี. 18 เอ็จ
 มัส พะจาว ป ยุช โอเอ็ช เฮ็ เต็อง โอยจ
 อี. เอ็จ เก็ช อะ ปุก ปอ ปุ และ ไม่
 โกะ และ เป็อ พะคริต เซ. เอ็จ มอป รโห
 กัน เฮ็ ละ อะ ละ ซ เก็ช อี อะ ชาวป

เก็ช ปุย โฮญ ปุก ปอ ปุ และ ไม่ โกะ
 อี รโห. 19 ลปุง รโหรงะ อะ เอ็จ มัส เฮ็,
 พะจาว มัส ฮวต เก็ช อี ปุย ปุก ปอ ปุ และ
 ไม่ โกะ และ เป็อ พะคริต. ญ็อะ ที่ โตว
 พิต โฉวะ ยุช อี แปน ตุต ละ อี. ไลลวง
 กัน เก็ช อี ปุย ปุก ปอ ปุ และ ไม่ โกะ
 และ เซ เอ็จ มอป อี ละ อะ. 20 ญ็อม มัส
 อี ตอก เซ อะ เอ็จ โฮลช แปน ป ซิป กัม
 นัม ปัก พะคริต ละ โม่ เปะ. พะจาว เอ็จ
 เก็ช อะ อัส เน็ม อัส แนม โอเอ็ช ฮรอ
 และ ละ โม่ เปะ. มัส เซ ป บัว อะ โม่
 เปะ ง่อต ป อัส อะ ตัง พะคริต เซ ฮก อี,
 โม่จ เปอะ ญอม เก็ช ตี และ ปุก ปอ ปุ
 และ ไม่ พะจาว. 21 พะคริต มัส ป โอ ไก
 มัป ยุช เฟ็ช. พะจาว บังเมอ เอ็จ เก็ช อี
 รโหระ ตี ไม่ มัป ยุช อะ, เด็ม อะ ซ เก็ช
 รโหระ ตี ไม่ โกะ อี หนึ่ง กัน ซี กัน ซิ ยุช
 พะจาว.

1 เค็ยง เอ็จ มัส อะ ป ยุช ตี กัน ไม่
6 พะจาว, อะ บัว อัส เน็ม อัส แนม ละ
 โม่ เปะ ตอก เฮ็, เอ็จ โฮลช เปอะ กุนมุน
 ยุช พะจาว. ปุ เก็ช แปน ป โอ ไก ป
 มัส ละ เปอะ. 2 พะจาว เอ็จ อัส เฮ็, "เวลา
 ญ็อม ปุก อี รพาวม เมอะ อี เอ็จ ฮมอง
 งอะ ป อัส โม่ เปะ เอ. ซงะ โปน ปุย มัป
 เซ อี เอ็จ เร็ม โม่ เปะ," อัส เซ พะจาว.
 ง่อต แลน. มัส ปล็ย เฮ็ ญ็อม ปุก อี
 รพาวม พะจาว. มัส ซงะ เนอะ เฮ็ ซงะ
 โปน ปุย มัป เปอ.

โอเอ็ช ป เก็ช ฟูย มัช ปาวโล กวนใจ ยุษ พะจา

³เอะ ขวต เก็ช โตว ฟูย ไก ตอก เก็ช เต็ กััน ระ โล ยุษ เอะ เอ็. เอะ ง่อต แนช ตอก โอ แตะ ช เก็ช โอเอ็ช เซ แปน ป เต็ก ป นัน ละ ฟูย ฆ่า อี. ⁴เอะ ขวต เป็ลลือ เนอัม มัช แตะ กวนใจ ยุษ พะจา นิง ป ยุษ ป อัช แตะ โครยญ เจือ. เอะ โอต เม่มัก แตะ ไม่ ไปลญ เอ็ป แตะ ไม่ ยุษ แตะ ป ญัก ป นอ ไม่ รพาวม ลั้ง แตะ. ⁵ฟูย เอ็ช ฟูช เอ็ช เป็ยต เอะ, เอ็ช คัง เอะ โตะ คอก. เอะ อาวต ลลั้ง ฮาวก รพาวม ซาวม ไร่ ฟูย โฮวาน ละ แตะ. เอะ โฮลช ยุษ กััน ปอ โชะ ไมญุ โชะ ปี แตะ. เอะ กอ โฮลช ไปลญ โอจ ไม่ วิต โชม ม่อยญ จัน เนอะ. ⁶เอะ เอ็ช เป็ลลือ มัช แตะ กวนใจ ยุษ พะจา นิง โล ชงะ ชงอม แตะ, ไม่ ป ยุ ป ยุง แตะ, ไม่ รพาวม ลั้ง แตะ, ไม่ เล็ยก พาวม โชะ ไร่ แตะ นิง ฟูย. เป็ลลือ โรช เป็ล ลฟู พะจา ไม่ รพาวม ฮรัก เนอัม แตะ, ⁷ไม่ อัช ลอป แตะ ลฟูง เนอัม ละ ฟูย, ไม่ เป็ง แตะ อัมมัด ยุษ พะจา. เครอึง รูป ยุษ เอะ มัช กััน ฮี กััน ไช, เก็ช แปน ควน เข็ญ โกะ แตะ ไม่ ควน ตอชु แตะ ไม่ ป โอ ไมจ. ⁸ป นัปที เอะ ไก โรช ง่อน. ป พลลือ บิน เอะ ปังเมอ ไก โรช ง่อน. ป เพ็ยก เอะ ไก. ป ลี เอะ ไก โรช. ฟูย อัช เอะ มัช ป จู ฟูย, ญันไค เอะ อัช ลฟูง เนอัม ละ. ⁹เอะ มัช ฟูย โอ พรุ โอ มอยช, ฟูย

ปังเมอ ยุง เอะ เต็อง โอยจ แตะ. เอะ เอ็ช ซเป็ ยุม โฮวาน โฮน, ปังเมอ โอไม โรช ลั้ง เงอะ ฮอยจ ปเล็ย เอ็. ปัง อาวม ตะ ฮมอง มวยญ ปอ โตว โรช ยุม เมอะ. ¹⁰ปัง อาวต ไม่ รพาวม ตุก แตะ ไก แนช ลั้ง รพาวม ไมจ มวน นิง เงอะ. เอะ ตอก ป ตุก ญัก ฮัก ฮัญ, ปังเมอ โฮวาน ป โฮลช แปน ป กอย เป็ล เอะ เอ. เอะ ตอก ป โอ ไก ป ตี ป เตอ็ ยุษ, ปังเมอ พอม ป ไก ยุษ ฮ.

¹¹โม เปะ ฟูย เมือง โครินโท เยอ, เอะ เมอะ โตว โอเอ็ช ฮา เปอะ. รพาวม แตะ รโงะ โอยจ ละ เปอะ. ¹²ดัช เปอะ อาวม ลั้ง โอ แตะ โรวต รโงะ รพาวม แตะ ละ เอะ, มัช โตว ฆ่า เอะ. เอ็ช มัช ฆ่า โม โกะ เปอะ โอช. ¹³ปเล็ย เอ็ อี มัช อัช ละ เปอะ ตอก อัช แตะ ละ กวน โกะ แตะ. ไมจ เปอะ รโงะ รพาวม แตะ ละ เอะ ตอก รโงะ เอะ อี ละ โม เปะ โรช. ฟู ญื่อะ เมอะ โอเอ็ช ฮา เอะ.

ไมจ โตว ฟูย รโจะ ไม่ ป โอ เจือ

¹⁴ฟู เล็ยก ตี นิง แอก ตี ไม่ โม ป โอ เจือ. กััน ฟูก กััน ลอก อัม เก็ช โฮมา ตี ไม่ กััน พิต กััน โฆวะ? ซเป็ย อัม เก็ช อาวต ตี ไม่ เพ็ยก? เก็ช อาวต ตี โตว. ¹⁵พะคริต ไม่ ซาดัน อัม เก็ช ฟูก อี ฟู แตะ? ป เจือ ไม่ ป โอ เจือ อัม ซ เก็ช รโจะ ตี อี รพาวม แตะ? ¹⁶วิัน ยุษ พะจา อัม เก็ช ฟูก ปอ อี ฟู แตะ ไม่ ฮูป ไว ฟูย? แจง โอ อี เก็ช ฮา. เอ็ช มัช เอะ

เฮี ป มัซ วิอัน อาวต พะจาอ ป โอม ลอป
 เซ. พะจาอ อัส อี ตอก เฮี, "อวี ช อาวต
 ไม่ โมเซ. ช รโจะ รพาวม ตตะ ไม่. อวี
 ช แปน พะจาอ ยุส อี. โมเซ ช แปน ปุย
 ใน อวี," อัส เซ.

17 มัซ เซ ป อัส พะจาอ อี ตอก เฮี ซวี
 อี, "โม เปะ ไมจ เปอะ โอก ฮา ปุย โม
 เซ. ไมจ เปอะ ทอนาะ โน่ง ตี ตตะ ฮา
 อี. ปุ ฎีอะ เกว คอง ซองไซ ไม่ โอเอือ
 ป โอ ชงะ ชงอม. ดัส เปอะ ยุส ตอก เซ
 อวี ช รัคัม โม เปะ. 18 อวี ช แปน เปอะ
 เปอะ. โม เปะ ช แปน เปอะ กวน รมะ
 กวน รโปวน อวี," อัส เซ พะจาอ ป ตัก นิง
 ระ อัมนัด ตตะ.

1 โม เปะ ป ฮรัก เกอะ, ลปุง ชันญา
7 ตอก เซ เอ็จ มัซ ฮอยจ อี ละ เอะ. ดัส
 มัซ ตอก เซ ไมจ เอะ เกือฮ ตี ตตะ ชงะ
 ฮา โอเอือ ป ช เกือฮ เอะ รแอม, เต็อง โกะ
 เนอิม เมอะ ฮอยจ ละ รพาวม เมอะ. ไมจ
 เอะ เกือฮ ตี ตตะ อาวต ไม่ รพาวม ฮลัด
 ตตะ นิง พะจาอ เดอิม เอะ ช โฮลส แปน
 ปุย ชงะ ชงอม โครยญ เจือ.

รพาวม ไมจ มวน ยุส ปาวโล

2 ไมจ เปอะ รัคัม เอะ โตะ รพาวม
 เปอะ. เอะ ยุส โตว ป พิต ละ ปุย ตี เนอิม.
 เอะ จุ โตว ปุย โลจ ตี ปุย เนอิม. เอะ
 ชาวป โตว ริ โอเอือ ยุส ปุย ตี ตี เนอิม.
 3 อวี มัซ โตว อัส โล เฮี นิง ช เตี ตตะ โม
 เปะ. เอ็จ ตอก ป อัส ละ เปอะ ไพรม อี
 โฮ. เอะ ฮรัก เนอิม โม เปะ. ปัง ยุม ปัง

โอม ญุก, เอะ ไก แนฮ รพาวม ตี โดย ไม่
 ปุ ตตะ. 4 อวี อัง รพาวม ตตะ นิง โม
 เปะ. อวี ปุน นา ตตะ เปือ โม เปะ. ปัง
 อาวต เตอะ ไม่ เม่มัก ตตะ อวี เรียง ลัง
 รพาวม เมอะ. รพาวม ไมจ มวน ป โฮลส
 โฮะ เปือ โม เปะ เซ เอ็จ โฮฮ วิฮ เอิน.

5 ไพรม อี ฎีอม. ฮอยจ เจอะ จังวัต
 มาคะโตเน็ย เอะ โฮลส โตว รพาวม เอน
 ฮลอง ตตะ. เอะ อาวต ไม่ เม่มัก ตตะ
 โครยญ เจือ. โฮลส แนฮ เก ฎุ ตตะ ไม่
 ปุย โฮญ. โตะ รพาวม โกะ โอะ ไก
 แนฮ รพาวม ฮอ เยอะ. 6 ฎีอมเซ พะจาอ
 ปังเมอ เกอะ โลม รพาวม เอะ เปือ เกือฮ อี
 ตีโต ฮอยจ เคะ เอะ. เอ็จ มัซ พะจาอ ป
 เก็ยฮ เกอะ โลม ลอป รพาวม ป โอ มวน
 รพาวม. 7 มัซ โตว เปือ ฮอยจ ตีโต เซ
 โน่ง ป เกือฮ รพาวม เอะ มวน. มัซ โรฮ
 เปือ รโฮงะ อี โลลวง ตอก เอ็จ เกอะ โลม
 โม เปะ รพาวม โกะ ตตะ ตี, ไม่ รโฮงะ อี
 ตอก ฆวต ยุ โม เปะ อวี. รโฮงะ โรฮ อี
 ตอก ตุก รพาวม โม เปะ นิง อวาม เนอิม
 เปอะ พิต ตตะ, ไม่ ตอก รโพ โม เปะ
 โลลวง อวี นิง รพาวม เรียง เปอะ. มัซ เซ
 ป ไมจ มวน รพาวม อวี เปือ อี ฮา ไพรม
 ตตะ.

8 นังซี รโปะ อวี ละ เปอะ ไพรม อี เซ,
 ปัง ตุก รพาวม เปอะ ซวี อี ญุก, อวี ไกลฮ
 โตว นิง ซอย ตตะ รโปะ ละ เปอะ. ฎีอม
 ฮมอง อวี ตุก รพาวม เปอะ ซวี นังซี รโปะ
 อวี เซ อวี ไกลฮ เนอิม ซวี ตี ตตะ. รพาวม
 ตุก โม เปะ เซ มัซ ป ไก ตี ตตะ โน่ง.

๑ ปลื้ย เอี อี มวน แม รพาวม เมอะ. มัฮ
 โทว เปือ เกือฮ ฮะ โม เปะ ตุก รพาวม.
 มัฮ เปือ โฮลฮ โม เปะ เมาะ โกะ ลโปลฮ
 พาวม แตะ เปือ รพาวม ตุก เปอะ เซ.
 รพาวม ตุก อาม โม เปะ เซ มัฮ ป ฮอยจ
 เนือม นิง พะจาว. มัฮ เซ ป โอ โม เปะ
 ไลจ รพาวม นิง นังซี รโปะ อี ละ เปอะ
 เซ ฆี อี. 1๐ รพาวม ตุก ฮอยจ เนือม นิง
 พะจาว มัฮ ป เกือฮ ปุย เมาะ โกะ ลโปลฮ
 พาวม แตะ ฮอยจ ละ โปน อี มัป. ไก โทว
 ไกลฮ นิง รพาวม ตุก ตอก เซ. รพาวม
 ตุก เกว ไม ไลลวง ปลัฮตะ เอี บังเมอ คัม
 ปุย ฮอยจ ละ ยุม อี. 11 ง่อต แลน ตอก
 เกือฮ พะจาว เปอะ ยุฮ เปือ รพาวม ตุก
 เปอะ เซ. ง่อต ตอก โฮลฮ เปอะ รพาวม
 เรียง แตะ เปือ อี. ง่อต เมาะ แด่น เปอะ
 นิง ช เปลือฮ แตะ โอ แตะ ไก พิต. ง่อต
 ตอก รอก พาวม เปอะ ฆี ยุฮ ปุย มัป เซ,
 ไม ตอก เครอึง รใจ เปอะ ฆี, ไม ตอก
 รไมจ เปอะ ยุฮ ป ปุก, ไม ตอก ฆวต ทไว
 เปอะ ตี แตะ ละ พะจาว, ไม แด่น เปอะ
 ละ ช เกือฮ เปอะ ป ยุฮ ป พิต เซ ลอก ตุด
 แตะ. เอีจ ที นิง เซ โอ โม เปะ ไก พิต
 นิง ไลลวง เซ ตี เจือ เนือม. 12 บัง ไชฮ
 อี รโปะ นังซี เซ ละ เปอะ อี มัฮ โทว
 ไชฮ ละ ป ยุฮ ป พิต เซ โน่ง, ละ ป โฮลฮ
 โอต ป โชะ ฆี ป ยุฮ ป อ้อ ปุย ละ แตะ
 เซ ปุ โรฮ มัฮ อี. มัฮ ไชฮ แอะ ละ ช
 เกือฮ แตะ โม เปะ ยุง แจง แน เมาะ เรียง
 รพาวม เปอะ นิง เนือม แตะ ป อ้อ เอะ

ของนา พะจาว. 13 มัฮ เซ ป โฮลฮ เอะ
 รพาวม เรียง แตะ เปือ อี.

โนก ฮา รพาวม เรียง โฮลฮ แตะ ตอก
 เซ, เอะ โฮลฮ แม รพาวม มวน แตะ เปือ
 รพาวม ไมจ มวน ตีโต ตี, นิง โฮลฮ อี
 อาวต ไม รพาวม เฮน ฮลอง แตะ เปือ โม
 เปะ. 14 กา เซ อี เอีจ ลี โม เปะ ละ ตีโต
 เซ. โม เปะ เกือฮ เปอะ โทว อี โชะ กิจ
 ฆี เปอะ. เอะ เอีจ อ้อ ลอป ลุง เนือม
 ละ โม เปะ. ตอก โรฮ เซ ลุง ลี เอะ โม
 เปะ ละ ตีโต เซ เอีจ แปน โรฮ ป เนือม.
 15 เจือม โตก อี ละ ตอก เรียง รพาวม โม
 เปะ นิง เนือม เปอะ ป อ้อ แตะ, ไม ตอก
 รัคัม โม เปะ แตะ ไม นัปที เนือม เปอะ
 ตอก เซ, รพาวม ฮรัก อี โม เปะ โฮว ละ
 โฮวน แตะ ปุ ปุ ฆี อี. 16 อี มวน รพาวม
 นิง โฮลฮ แตะ อีจ รพาวม แตะ นิง โม
 เปะ นิง โอเอือ โครยญ เจือ.

ไลลวง ม้าทไว

1 เอียกปุ, เอะ ฆวต เกือฮ โม เปะ
8 ยุง ตอก ยุฮ พะจาว กัน เปือ กุนมุ่น
 ยุฮ แตะ ลลึง โม คริตชจัก นิง จังวัด
 มาคะโดเนีย. 2 โม เซ โฮลฮ โอต เมะม็ก
 แตะ โฮวน เจือ. เมะม็ก ลอก อี เซ มัฮ
 เนือม ป ลอง รพาวม อี. โนก ฮา เซ อาวต
 โรฮ ไม มัฮ แตะ ปุย ตุก ฆัก เนือม. บัง
 มัฮ ตอก เซ โม เซ อาวต ลัง ไม รพาวม
 ไมจ มวน แตะ ปอ ปุน ทไว แตะ ม้า
 โฮวน ไม รพาวม ฆปือฮ แตะ, โฮฮ ฮา
 แกต ปุย อี. 3 อี ปุน แปน พิญัน อี, โม

เซ เอ็จ ทไว เนอัม อี เมาะ ปุน ทไว แตะ.
ทไว แม อี โฮฮ ฮา เซแม. ⁴อ้อ เนอัม อ้อ
แนม อี ละ เอะ นิง ขวต เรอัม แตะ ปุย ใน
พะจาว, ป ม้อ โม ป ตุก ป ญัก อี นิง จังวัด
ยูได้. ตีน เอ็จ ม้อ รพาวม โกะ อี โฮฮ ป
ขวต เรอัม ตอก เซ. ⁵ป ทไว อี เซ โฮฮ
ฮา เมาะ แกต เอะ อี ช ทไว อี. โม เซเอ็จ
ม้อ ทไว อี ตี แตะ ละ พะจาว รกา. ฟวยจ
เซ เอ็จ โปง โรฮ ตี แตะ ละ ช รโพ แตะ
กัน ยุส เอะ โรฮ ตัม ปุก อี รพาวม พะจาว.
⁶เค็ยง ม้อ อี ตอก เซ เอะ ปัว ตีโต นิง
ม้อ อี ป แนะนัม โรง นิง กัน เล็ยง พาวม
โม เปะ นิง โม ป ตุก เซ, เก็ฮ ตัม โม
เปะ ฮอยจ ละ ฟวยจ อี. ⁷โม เปะ เอ็จ
พอม เนอัม ป ไก ไม่เปอะ นิง รพาวม เจือ
เปอะ, ไม่ ลปุง รโฮงะ เปอะ, ไม่ ป ยุ ป ยุง
เปอะ, ไม่ เร็ยง รพาวม เปอะ นิง พะจาว,
ไม่ รพาวม ฮรัก เปอะ เอะ. ม้อ เซ ป ขวต
เก็ฮ โม เปะ ชเปือฮ โรฮ รพาวม นิง กัน
เล็ยง พาวม เปอะ นิง ปุย โฮน เอ็จ ขี อี.

⁸ออี ปัง อ้อ เอ็ ละ เปอะ, ม้อ โตว
ควน โม เปะ. ญือม กอก รโฮงะ เมาะ
เร็ยง รพาวม ปุย โฮญุ ละ เรอัม แตะ ปุย
ละ เปอะ ตอก เซ, ออี ม้อ ขวต ยุง เงอะ
ไลลวง รพาวม ฮรัก โม เปะ, เมาะ เนอัม
ออี ไม่ โอ อี เนอัม. ⁹โม เปะ เอ็จ ยุง เปอะ
ไลลวง กุนมุ่น ยุส พะเยชู คริต จาว ยุส
เอะ เอ. ไพรม อี ปัง ตีก นิง กอย แตะ เอ็จ
เก็ฮ ลัง ตี แตะ แปน ป ตุก ป ญัก ละ ช
เรอัม แตะ โม เปะ, เคอัม โม เปะ ช โฮลย

แปน ป กอย นิง ญอม โกะ อี แปน ป ตุก ป
ญัก ตอก เซ.

¹⁰เอ็ ม้อ ป แกต ออี นิง ไลลวง เอ็. ป
ริ เปอะ ยุส เขอัม ตี เซ ไมจ เปอะ ยุส แเปฮ
เก็ฮ ฟวยจ. ม้อ โม เปะ ป ไก รพาวม
ขวต ยุส กา ปุย โฮญุ. ม้อ โตว อ้อ ปลาว
เปอะ โน่ง. เอ็จ ไก เนอัม รพาวม เปอะ
นิง ขวต ยุส แตะ. ¹¹ปเล็ย เอ็ ออี ขวต
เก็ฮ เนอัม โม เปะ ลอด ยุส เก็ฮ ฟวยจ.
เร็ยง รพาวม เปอะ นิง ขวต ยุส แตะ ตอก
ออส, ไมจ เปอะ เร็ยง รพาวม นิง ช เก็ฮ
แตะ ฟวยจ ตอก เซ โรฮ. ไมจ เปอะ
เก็ฮ ตัม เมาะ ไก เมาะ โยะ อี. ¹²ค้อ
เปอะ เร็ยง รพาวม นิง ทไว แตะ, พะจาว
ช เร็ยง โรฮ รพาวม นิง ช โฮฮ แตะ ป
ทไว เปอะ เซ ตัม เมาะ ป ไก ยุส เปอะ.
ม้อ โตว อ้อ อี ไม่ ป โอ ไก ยุส เปอะ.

¹³ออี ม้อ โตว ขวต เก็ฮ โม เปะ โฮลย
ระ รบุยช เข็ยน รกลอม ละ ช เก็ฮ แตะ
ปุย โฮญุ อาวต ปลาว งาวม เร็. ¹⁴ปเล็ย
เอ็ ม้อ ญือม เอ็จ อาวต เปอะ ไม่ อาวป ปอ
โซม มอี ปอ ใจ แตะ. เอ็จ ลัมเป็ง โรฮ
เปอะ เรอัม โม ป ตุก ป ญัก. ฟวยจ เซ
ค้อ โม เปะ ตุก ญัก ญือม อาวต โม เซ
ไม่ อาวป ปอ โซม มอี ปอ ใจ แตะ, โม เซ
ช เรอัม โรฮ โม เปะ. ม้อ ตอก เซ ตอก
ช บริญ อี. ¹⁵เอ็จ ตอก อ้อ พะทัม เอ็, "ป/
โรฮ โฮวาน, โฮฮ โตว ฮา โซม อี, ป/โรฮ
รม้อ, วิต โตว โรฮ ฮา โซม อี." อ้อ เซ
พะทัม.

16 เอะ ญันดี ไม่ พะจาว นิง เกือฮ อี
 ตีโต เรียง รพาวม นิง ไยมม แตะ โม เปะ
 ดอก เรียง รพาวม เอะ โรฮ. 17 ม้อ โตว
 ขวต เนอึง อี ป อ้อ เอะ โน่ง. เอ็จ ไก
 โรฮ นิง รพาวม โกะ อี ไอฮ, ม้อ เซ ป
 เรียง รพาวม อี ละ ช โฮว แตะ เคะ โม
 เปะ ฆ่า อี. 18 เอะ ดวน เอ็ยกปู แตะ โฮว
 ไม่ ตีโต เซ ตี ปุย. โม คริตชจัก นัปที
 เนอิม ปุย เซ โครยญุ โฆะ อี เบือ กั้น ยุฮ
 อี นิง ครอฮ อี ไลลวง พะจาว. 19 โนก
 ฮา เซ โม คริตชจัก เอ็จ เลือก ปุย เซ ละ
 ช แปน อี ปุโฮมว ป โฮว ตี ไม่ เอะ. ม้อ
 ช เรอิม อี เอะ นิง กั้น โรวก แตะ ม่า ทไว
 ละ ปุย โฮน เอ็. กั้น เอ็ ม้อ กั้น เป็ลือ ที
 รพาวม เล็ยก พาวม เอะ นิง ปุย ละ ช แปน
 อี โญุตชจัก ละ พะโองจาว. 20 เอะ ขวต
 แชน ตี แตะ นิง โอ เยอะ ช เกือฮ ปุย ไก
 ดอก เตี แตะ นิง ไลลวง ม่า ไปญุ แตะ
 เอ็, ป ทไว ปุย ไม่ รพาวม ชเปือฮ แตะ.
 21 เอะ เอ็จ ไปวต รพาวม แตะ ละ ช ยุฮ
 แตะ ป ซี ป ไช นิง กั้น เอ็, ม้อ โตว ยุฮ ฮุ
 ละ ช ยุ พะโองจาว อี โน่ง, ม้อ โรฮ ยุฮ ฮุ
 ละ ช เกือฮ แตะ ปุย เตืออง โอยจ อี ยุ.

22 โนก ฮา เซ เอะ เอ็จ เกือฮ เอ็ยกปู
 แตะ โฮว โรฮ ไม่ ปุย ลดา เซ ตี ปุย แม.
 เอะ เอ็จ ลอง แลน รพาวม ปุย เซ โฮวน
 โฮน. เอ็จ ยุ ฮุ ม้อ อี ปุย เรียง ลอป
 รพาวม นิง พะจาว. ปเล็ย เอ็ เค็ยง เอ็จ
 ไชญุ รพาวม อี นิง โม เปะ เอ, โฮว ละ
 เรียง รพาวม แตะ นิง อี ฆ่า อี. 23 ไลลวง
 ตีโต นิง อี, เอ็จ ม้อ ปุโฮมว อี ละ ช

ยุฮ ตี แตะ กั้น นิง ช เรอิม แตะ โม
 เปะ. ไลลวง เอ็ยกปู ป ยุ เปอะ ฮอยจ ตี
 ไม่ อี เซ, ม้อ ป โฮว ขวต คริตชจัก ละ
 ช แปน อี โญุตชจัก ละ พะคริต. 24 โมจ
 เปอะ เป็ลือ รพาวม ฮรัก แตะ ละ, เคอิม
 คริตชจัก โครยญุ โดฮ ช ยุง แจง แน ม้อ
 ลปุง ลี เอะ โม เปะ เซ ป เนอิม ฆ่า อี.

ม่า ทไว ละ ช เรอิม ปุย ใน พะจาว

1 จัมเปน โตว อี ไชฮ รโปะ นังซี ละ
9 เปอะ นิง ไลลวง ม่า เรอิม ปุย ปุย ใน
 พะจาว จังวัต ยุดได้. 2 อี ยุง เงอะ ไก
 เนอิม รพาวม ขวต เรอิม โม เปะ อี. อี
 เอ็จ ลี โม เปะ ฆ่า อี ละ ป ฮาวต นิง
 จังวัต มาคะโดเน็ย. “โม เอ็ยกปู ป ฮาวต
 นิง จังวัต อะคาया เอ็จ ตะ เรอิม อี เนอิม
 เมอิม ตี ลัง,” อี เอ็จ อ้อ เซ ละ อี. กั้น
 เรียง รพาวม โม เปะ เซ เอ็จ แปน ควน
 ฮอ รพาวม โม เซ โฮวน ปุย. 3 ปเล็ย เอ็
 อี ม้อ เกือฮ โม เอ็ยกปู แตะ เอ็ ฮอยจ เคะ
 เปอะ, เคอิม ลปุง ลี เอะ โม เปะ โอ ช แปน
 ลปุง ปลาว. ด้อ เอ็จ ฮอยจ เคะ เปอะ โฮ,
 โม เปะ ช โฮลฮ เปอะ เพ็รียง อีจ ตี แตะ
 ฆ่า อี ดอก เอ็จ อ้อ อี โม เปะ ช ยุฮ ละ อี
 เซ. 4 ด้อ เปอะ โอ ตี เพ็รียง ตี แตะ โฮ,
 ด้อ อี ฮอยจ เคะ เปอะ ไม่ โม ป ช ฮอยจ
 เนอิม นิง จังวัต มาคะโดเน็ย เซ, ช โชะ
 กิจ โรฮ เอะ ฆ่า รโตง เปอะ นิง เอ็จ ชโฮว
 รพาวม เมอะ ไม่ เปอะ. โม เปะ ปังเมอ ช
 โฮว เปอะ ละ โชะ กิจ แตะ ฆ่า อี. 5 ม้อ

เซ ป แกต อี จัมเปน เกือช เอียกปู แตะ
เฮี โหว กา แตะ เคะ โม เปะ ฆ่า อี, ละ
ช เปรียง เปอะ อึง โอเอือช ป อ้อ เปอะ ตี
แตะ ช ทไว เซ. ด้อ เปอะ ยุช ดอก เซ,
ตีง เอ็ช ช ฟวยจ เมาะ ช ฮอยจ อี เคะ
เปอะ. ช ที ฆ่า อี ม้อ อี เกือช เปอะ ไม่
เตม รพาวม แตะ ึ่ง, ม้อ โดว เกือช เปอะ
ึ่ง จัมเปน อี ละ แตะ.

6 ไมจ เปอะ ไตม อึง ดอก เฮี. ป
รม้อ ป ชมา ตีน ช ร่ม้อ โรช ป โฮลช
เกป. ป โฮวาน ป ชมา ช โฮลช โรช เกป
อี โฮวาน. 7 ด้อ ม้อ ดอก เซ ปุย ไมจ อี
ทไว ตัม ปาวต อี อึง โตะ รพาวม โกะ
แตะ เตือง ไพ เตือง ม้น. ไมจ โดว ทไว
เตือง ฮลัก ลัง แตะ กอ. ไมจ โดว อี เกือช
ม้อ ป จัมเปน ละ แตะ. พะจาว ฮรัก ป ปุน
เกือช โอเอือช ไม่ รพาวม ไมจ มวน แตะ.
8 พะจาว เกือช เกือช ป ไมจ ป ฎัก ละ
เปอะ โครยญ เจือ. เกือช ุ อี ละ เปอะ
นาวก, ร่นาวก อี ละ เปอะ โฮวาน, เดอิม โม
เปะ ช กุม ช ปอ ึ่ง โอเอือช ป จัมเปน ละ
เปอะ โครยญ เจือ, ไม่ ช โฮลช แม เปอะ
เกือช ละ ปุย โฮญ โฮวาน. 9 เอ็ช ดอก
โรช อ้อ พะทัม เฮี, "ปุย เซ ปุน ชเปือช
รพาวม ละ เกือช แตะ โอเอือช ละ ป ตก ป
ฎัก. กัน ชี กัน ไช ยุช อี ไก โดว ลอยจ
ไม่." อ้อ เซ พะทัม. 10 เอ็ช ม้อ พะจาว
ป เกือช โนง ป ชมา ละ ป ชมา โอเอือช อี.
เกือช โรช ป โชม ป โฮส ละ ป โชม โรช.
พะจาว เซ ช เกือช โนง ป ชมา ละ โม เปะ
กุมปอ. ช เกือช โรช อี กวยช ฮอน ละ ช

โฮลช เปอะ เกป เเปลี อี โฮวาน เปือ รพาวม
ชเปือช เปอะ ละ ปุย. 11 พะจาว ช เกือช
โม เปะ ไก โอเอือช ยุช โฮวาน ปอ ปุน เกือช
ลอป เปอะ ละ ปุย โฮญ ไม่ รพาวม ชเปือช
แตะ. โฮวาน ป ช ฎันตี ไม่ พะจาว เปือ
ป เกือช เปอะ ละ อี ป ช โรวก เอะ ละ อี
เซ.

12 โม เปะ ฎือม เรอิม เปอะ ปุย ดอก
เซ, ม้อ โดว กัน เกือช เปอะ โอเอือช ละ ปุย
ใน พะจาว ป วิต ป วัง อี เซ โนง, ม้อ โรช
ช เกือช เปอะ ปุย โฮลช ฎันตี ไม่ พะจาว
เปือ อี โฮช ฮา ไพรม แตะ ไม่ อี. 13 ป
ยุช เปอะ เซ ช เกือช ปุย ุง แจง แน ม้อ
เปอะ ปุย เนอิม รพาวม ึ่ง ไลลวง กัน ระ
ไล ยุช พะคริต ป รโงะ เปอะ ละ ปุย. ช
ุง อี เปือ รพาวม ชเปือช เปอะ ึ่ง เกือช
เปอะ โอเอือช ละ อี ไม่ เกือช เปอะ ละ ปุย
โฮญ โรช. ม้อ เซ ป ช ลีลาว ปุย โฮวาน
เซ พะจาว ฆ่า อี. 14 โม เซ ช ไวออน เปือ
เปอะ ฆ่า อี ไม่ ช ไก เนอิม รพาวม อี ึ่ง
เปอะ, เปือ กุนมุ่น กุมปอ เกือช พะจาว ละ
เปอะ. 15 ไมจ เอะ ฎันตี ไม่ พะจาว เปือ
ป เกือช ป กอยช ตี เจือ เซ ป โฮช ฮา เกือช
อ้อ ปุย เมาะ ไมจ อี.

ปาวโล รโงะ เมาะ ชัมคัน กัน
ยุช แตะ

10 ¹ อี ป ม้อ ปาวโล ฆาด ปัว โอเอือช
10 ึ่ง เปอะ ตี เจือ. เอ็ช ม้อ อี ป อ้อ
ปุย ม้อ ปุย จาด ปุย ชุม ฎือม ฮาวต ไม่
เปอะ. อ้อ โรช อี ม้อ ปุย ชาก ละ เปอะ

พะจาว เนี อี, ญ็อม ฮอยจ เคะ โม่ เปะ
 ละ ช ครอบ แตะ ไลลวง กัน ระ ไล ยุด
 พะคริต ละ เปอะ, เอะ ยุด โดว โฮส ฮา ป
 ดวน พะจาว เอะ ยุด. ¹⁵ กัน ยุด ปุย ไฮญ
 ป โฮส ฮา ลโวง เกือฮ พะจาว เอะ ยุด,
 เอะ โฮลส โดว ลี ตี แตะ นิง. ฮา ช ยุด
 แตะ ดอก เซ เอะ ขวต เกือฮ รพาวม เจือ
 โม่ เปะ ตอน ฮมัน ฮา ไพรม แตะ. เอะ
 ขวต เกือฮ กัน ยุด แตะ ลลึง โม่ เปะ ระ
 แนช ปุ ปุ, บังเมอ โอ ขวต ยุด โฮส ฮา
 ใน ลโวง เกือฮ พะจาว แตะ ยุด. ¹⁶ ดัฮ
 เอ็ง ปุน ยุด ดอก เซ เอะ ช โฮลส ครอบ
 ไลลวง กัน ระ ไล ยุด พะจาว นิง เมือง
 ปุย ป อาวต โปน ฮา เมือง อาวต โม่ เปะ
 ลัก เต็ด. เอะ ขวต อาวต โดว ตี แตะ นิง
 กัน ยุด ปุย ไฮญ นิง นาตี ยุด โกะ อี โฮส
 ตี เจือ เนอิม. ¹⁷ ญันได่ พะทัม เอ็ง ตีน
 อัส อี ดอก เอี, "ดัฮ ไก ป ขวต อาวต โอเอือ
 ไมจ อี อาวต พะโองจาว," อัส เซ. ¹⁸ ปุย
 ดัฮ ลี โฮส ตี แตะ เกียฮ ปุก โดว รพาวม
 พะจาว. มัส ปุย โฮลส พะโองจาว ลี ป ปุก
 รพาวม พะจาว.

ปาวโล อุ ไลลวง โม่ ไกญกอ เคิป

¹ บัง จัมเปน อี อัส ลปุง งาว ใญ
11 ละ เปอะ, บัว โม่ เปะ โอด อี
 ญ็ยะ. บุน เอ็ง ฟวยจ อี เอ็ง โอด เนอิม
 เปอะ. ² อี ไฉม เนอิม โม่ เปะ ดอก โรส
 ไฉม พะจาว เปอะ. โม่ เปะ ดอก เปอะ
 ปเครือ ม่อง ชงะ ชงอม ลัง โฮ. อี ดอก
 ปเอ็ง ไก กัมฟู อัง ละ โม่ เปะ ไม่ ปรมะ

ติ ป มัส พะคริต. ³ อี บังเมอ ฮอ นิง โม่
 เปะ. ปุน จุ ชโฮยญ ฮาวา นิง เฮียง แตะ
 ดอก ออส, อี ฮอ โรส นิง ช จุ อี รพาวม
 โม่ เปะ เกือฮ โอ ชงะ ชงอม, ไม่ โอ เปอะ
 ญ็ยะ ช เนอิม รพาวม นิง กัน นัปที เปอะ
 พะคริต ดอก เซ โรส. ⁴ ญ็อม ฮอยจ ปุย
 เคะ เปอะ ไม่ ครอบ แตะ ไลลวง พะเยชู
 ดั่ง โน่ง ฮา พะเยชู ครอบ เอะ ละ เปอะ,
 โม่ เปะ เอ็ง ญอม เปอะ ละ ไม่ รพาวม
 ไมจ มวน แตะ. ญ็อม ครอบ อี ไลลวง
 ลป พะจาว ดั่ง โน่ง, ไม่ ไลลวง พะจาว
 ดั่ง โน่ง ฮา ป ครอบ เอะ ละ เปอะ, เอ็ง
 ญอม ชไป่ เปอะ ละ. เซ ป ฮอ อี ฆี อี
 นิง โม่ เปะ เอ. ⁵ อี แกต โดว ตี แตะ
 แตะ ไล ฮา โม่ ป เคียด อัส ตี แตะ โฮ
 ฆรอล ปุง ดั่ง พะเยชู ป อัส โม่ เปะ ตีก นิง
 ระ ไล แตะ เซ. ⁶ บัง โอ กัน เกียฮ อัส
 เกียฮ มวยญ ญุก, อี ไก โรส ป ยุด ยุง
 เงอะ. ไลลวง เซ อี เอ็ง ฟวยจ เกือฮ โม่
 เปะ ยุง ชโตย โครยญ เจือ โครยญ ย้ง.

⁷ ญ็อม ครอบ เฮอะ ไลลวง กัน ระ ไล
 ยุด พะจาว ละ โม่ เปะ, อี โฮส โดว จัง
 ลา แตะ นิง เปอะ ญ็ยะ เนอิม. อี เร็จ
 ตี แตะ นิง ช เกือฮ แตะ โม่ เปะ เปน ป
 ระ. อัม มัส ป พิต ป ยุด ฮู เซ? ⁸ ลโล
 ยุด ฮู กัน ลลึง โม่ เปะ เซ, โม่ คริตชจัก
 ก ไฮญ รโปะ ม่า เนี. ซเปี ดอก ป ลู ดุย
 ม่า ยุด โม่ เซ ละ ช เรอิม แตะ โม่ เปะ
 นิง. ⁹ ตี เจน อาวต แตะ ไม่ โม่ เปะ
 ญ็อม ดุก เกอะ นิง ม่า, อี บัว โดว โม่
 เปะ เรอิม แตะ. มัส โม่ เอียกปูลู ป อาวต

นึ่ง จังวัต มาคะโค่นเญ ปร ฮอยจ ตาว ปร ตุก เกอะ นึ่ง โครยญู เจือ เยอ. ไพรม อี อี เกือฮ โตว ตี แตะ แปน ปร ญัก ละ โม เปะ ตี เจือ เนอิม. เขียง เฮี ปร ลั้ง ซ เกือฮ ตี แตะ แปน ปร ญัก ละ เปอะ ตอก เซ โรฮ. ¹⁰แจง อาวต ลปุง เนอิม ยุช พะคริต นึ่ง เงอะ ตอก ออฮ, อี แจง ซ อัส ฮะ ตอก เซ. ไก โตว ปร ปุน คัต อี รัม อวต ไลลวง เซ เลีปร จังวัต อะคาญา เซ โครยญู โดฮ. ¹¹มัช ฆี เมอ ปร อัส ฮะ ฆี อี ตอก เซ? อัม มัช ฆี โอ ฮรัก โม เปะ? พะจาา ยุง อี ฮรัก อี โม เปะ เอ. ¹²ออี ยุช ฮู ตอก เซ นึ่ง ซ เกือฮ แตะ โม ปร เคียด โฮว ฆรอล ปุง ตัง พะเยชู เซ โอ ไก ตอก เกียฮ อวต ลี ตี แตะ, โม โอ ซ เกือฮ เกียฮ อัส ตี แตะ ยุช กัน ตอก ยุช เอะ อี. มัช เซ ปร ยุช ฆี อี ตอก เซ ปรเลีฮ เฮี, โม ซ ยุช ลั้ง แตะ ฮอยจ เขียง เฮี.

¹³ปุย โม เซ มัช เนอิม โตว ปร โฮว ฆรอล ปุง ตัง พะเยชู. มัช โม ปร เคิป, มัช ปร ยุช กัน โม รพาวม บ่วง แตะ. มัช เคียด อี เกือฮ ตี แตะ แปน ปร โฮว ฆรอล ปุง ตัง พะคริต. ¹⁴ไล เซ มัช โตว ปร ตัง เจือ ลอน. ปัง มัช ซาดัน, เกียฮ เกือฮ โรฮ ตี แตะ แปน ตอก เตปรค้ำ รัง ซเปีย. ¹⁵คัส กวนใจ ยุช ซาดัน เกียฮ เกือฮ ตี แตะ ตอก กวนใจ ซีไซ ยุช พะจาา, มัช โตว โรฮ ปร ตัง เจือ. ลัก ก ลอยจ อี โม เซ ซ โฮลฮ ตุด แตะ ปร โปง อี โม กัน ยุช แตะ.

เม่มัก อวาม ปาวโล นึ่ง แปน แตะ ปร โฮว ฆรอล ปุง ตัง พะเยชู

¹⁶ออี ซ อัส แม ละ เปอะ ตี โฮน. ปุย ไมจ โตว อี แกต อี มัช ปร งาว เนอิม ฆี. ปัง แกต เปอะ อี งาว ญัก, ปัว ลั้ง โม เปะ ง่อต ปร อัส ฮะ ตอก ง่อต เปอะ ปร อัส ปุย งาว โฮ, เดอิม อี ซ โฮลฮ อวต ตี แตะ ญีเยะๆ. ¹⁷ปร ซ อัส อี ละ เปอะ เฮี มัช โตว อัส ฮะ ตัม ปร เกือฮ พะโอองจาา แตะ อัส. คัส จัมเปน อวต ตี แตะ ตอก เฮี, แปน อัส ฮะ โอเอีฮ ตอก ปุย งาว โฮ. ¹⁸เคียง โฮวาน ปร ฮอยจ อวต ตี แตะ ละ เปอะ ตอก ปุย ปรลัฮตะ โฮ, อี ซ อวต โรฮ ตี แตะ ฆี อี. ¹⁹โม เปะ ไมจ ลัม ลอน ปอน เลือ กัมกิต เปอะ เมอ. เอีจ ปุน ง่อต เปอะ ปร อัส ปุย งาว ละ แตะ โม ไมจ มวน รพาวม แตะ เอิน. ²⁰ญีอม ไก ปร คนป กัป กา โม เปะ, โม จู อี โอฮ โอเอีฮ ยุช เปอะ, โม บ่วง รพาวม อี ละ โม เปะ, โม เกียฮ ฮุน อี ละ เปอะ, โม เคือฮ อี นา เปอะ นึ่ง พามัต แตะ โม เปะ, โม เปะ ปุน ญูอม ลั้ง เปอะ ง่อต ปร อัส ปุย ตอก เซ เมอ. ²¹ออี โชะ กิจ นึ่ง โอ แตะ โรวต ยุช ปร ลู่ ตอก ยุช โม เซ อี ละ เปอะ. จวต ชุม ลอน เนอะ ตอก อัส โม เปะ อี โฮ.

เคียง เมอ ไก ปร โรวต อวต ตี แตะ ตอก เซ, อี ซ โรวต โรฮ อวต ตี แตะ. (ปรเลีฮ เฮี อี มัช อัส ฮะ ตอก ปุย งาว โฮ.)

22 โม เช อัม มัซ อี โม ฮีบรู? อี มัซ โรส โหะ. อัม มัซ อี โม อิชราเอน? อี มัซ โรส โหะ. อัม มัซ อี จัตเจือ อปฺราฮัม? อี มัซ โรส โหะ. 23 โม เช อัม มัซ อี กวนใจ ยุส พะคริต เตอ? (อี ช จัมเปน อัส ดอก ปุย เงาะ ปุย ป่า โห.) อี มัซ กวนใจ ไมจ ยุส อี ฮา โม เช แม. อี เอ็จ ยุส กัน โฮวน ฮา โม เช. อี เอ็จ ลอก คอก โฮวน โฮน ฮา โม เช. ปุย เอ็จ ปุส เอ็จ เฟียต อี เรียง ฮา ปุส เฟียต อี โม เช. อี เอ็จ ซเป็ ยุม เมอะ โฮวน โฮน ฮา โม เช แม. 24 โม ยิว เอ็จ เฟียต อี นิง มะฮัก พอน โฮน, ตี ตี โฮน เช เฟียต อี ง่าย โรส ซไตม เตะ. 25 โม โรม เอ็จ ปุส เอ็จ เฟียต อี ลอวย โฮน. ตี โฮน อี ปุย เอ็จ แล่น อี นิง ซโมะ. เอ็จ มะ โลง ไม่ เยอะ ลอวย โฮน. ตี โฮน อี อาวต ซ่า โตะ ปลัซ รอวาม ตี ซงะ ไปล ตี ซาวม. 26 อี เอ็จ โฮว ลอป เปอะ ลลิ่ง ป กอยจ ป รวาม ป ฮลัต ปุย นิง. ตี ตี เลือ อี โฮลช เต็อง รอวาม ระ ซ่า. ตี ตี เลือ อี โฮลช โฮว ลลิ่ง คะมุย. ตี ตี เลือ อี โฮลช โฮว กระไก โม ยิว ป ซวต ยุส ยุม ไม่ เยอะ. ตี ตี เลือ อี มัซ ปุย ดั่ง เมือง ป ซวต ยุส ยุม ไม่ เยอะ. ตี ตี เลือ อี อาวต นิง เวียง เต็องไก ป ซวต ยุส ป โหะ ละ เตะ. ตี ตี เลือ อี โฮว กระ โตะ เพระด่าวก เต็อง โอ เตะ ยุง ป ซ เกิด ละ เตะ, เต็อง โรส ปลัซ รอวาม ลลิ่ง เฮละ ระ ก่า กอ. อาวต ไม่ ปุโฮมว โอ เนอิม รพาวม เตะ ไม่ โอ เตะ ยุง ป ซ ยุส อี ละ เตะ. 27 อี เอ็จ

โฮลช ยุส กัน ปอ โหะ ไมญ โหะ ปี เตะ. ไตป โฮลช ไปลญ โอจ. วิต อวป โหม รอวาม ญู ตี ตี เลือ. เอ็จ ไตป โฮลช เอ็อปป โหม ป โอช เตะ. ไก เญือม วิต เกรอ็อง จาวป เกรอ็อง ฟุต เตอะ ไม่ โอ เตะ ไก ก โอจ ก โหม. 28 โนก ฮา โอเอ็ช โม เช อวาม แนช ตุก รพาวม เตะ นิง ไดม เตะ โม คริตซจัก โครยญ โดย โครยญ ซงะ. 29 เญือม ไก ป ชุม รพาวม อี ดอก โรส ป ชุม รพาวม ซ่า. เญือม ไก ป ยุส ป พิต เตอ อี ตุก เนอิม โรส รพาวม ซ่า.

30 อี ดัส จัมเปน อวต โอเอ็ช โฮ, ซ อวต ไลลวง ป เปลีส มัซ โกะ เตะ เอ็ ปุย ชุม เรียง. 31 ไมจ ปุย ลีลาว ลอป พะจาว ป มัซ เปือะ พะเยชู คริต จาว. มัซ พะจาว เช ป ยุง โอ อี อัส ป โอ เนอิม ละ เปอะ นิง ไลลวง เช. 32 ไพรม อี เญือม อวต เตอะ เวียง ดัมเมซก โฮ, จาวเมือง ป มัซ ลุก นอง กซัต อะเรทา เช, เกือช ตัน ยุส เตะ มอง โฮมวต อี โตะ รเวือะ ชรุง เวียง. 33 ปุย ปังเมอ เกือช อี อวต โตะ มุง, ฮรัง โฮรช อี เนอิม โตะ รเวือะ ปะตูปอง นิง ชรุง เวียง เช. อี โฮลช ตอ ไปน ฮา จาวเมือง เช ซ่า อี.

โอเอ็ช ป ยู บลอง ปาวโล

1 ปัง ดอก ป โอ ซ ไก ป มัซ อี **12** จัมเปน ลัง อวต โอเอ็ช. ปลีส เอ็ช อู ไลลวง ป ยู บลอง เตะ ไม่ ไลลวง ป เปลีส พะโอังจาว ละ เตะ. 2 อี เอ็จ ยุง เงอะ ปุย ใน พะคริต ตี ปุย ป โฮลช

พะจาว ยวก ฮอยจ เมือง มะลอง ก ฮลาวง อี. อัม มัซ ฮาวก โกะ เนอิม อี? อัม มัซ ฮาวก ลปุ อี โน่ง, ป ยุ บลอง เงอะ เซ? อี ยุง โตว. มัซ พะจาว โน่ง ป ยุง เงอ. เคียง เซ ฮอยจ ปลี่ย เอ็ง ไก กาว โรฮ ปาวน เนอิม. ³ อี ยุง เงอะ ยวก พะจาว ปุย เซ ฮอยจ เมือง ฮลอง เมือง เย่น ยุส แตะ. อัม มัซ ฮาวก โกะ เนอิม อี? อัม มัซ ฮาวก ลปุ อี โน่ง? อี ยุง โตว. มัซ พะจาว โน่ง ป ยุง เงอ. ⁴ ญีอม อาวต อี นนา เซ ปุย เซ ฮมอง โอเอ็ฮ ป โอ ปุย เกียฮ อัส นิง ลปุง แตะ. ดัก คอย ปุย ปลัฮตะ เกียฮ อัส โตว อี ป ฮมอง อี เซ. ⁵ อี ซ อวต ไลลวง ปุย เซ. ซ อวต โตว ไลลวง โกะ แตะ โนก ฮา อวต แตะ ไลลวง ซ เกือฮ ปุย ยุง เมาะ ชุม เรียง แตะ. ⁶ ดัส อี ฆวต อวต โฮ, อี เปน โตว ปุย งาว ฆี อี, นิง มัซ อี ป เนอิม ป อวต อี เซ. อี ปังเมอ โอ ซ อวต, นิง โอ ฆวต เกือฮ ปุย ที่ อี โฮฮ ฮา โฮลฮ อี ยุง เมาะ ยุส อี อี, ไม่ ฮมอง อี ป อัส ฮะ.

⁷ เคียง โฮลฮ อี ยุง ป ชัมคัน โฮวน เจือ ตอก เซ, พะจาว เอ็ง เกือฮ โอเอ็ฮ ไก นิง เนะ ฮอง เงอะ ป ตอก กัด โฮ, เกือฮ อี อวาม ป โฮะ เดอิม อี โอ ซ เกียฮ ฮุน ลอน ฆี. ป ตอก กัด เซ มัซ ป ฮอยจ เนอิม นิง ซาดัน, ตอก ป คัมตุง อี เดอิม อี โอ ซ อวต ลอน ตี แตะ. ⁸ อี ไววอน ละ พะโองจาว นิง ไลลวง เซ ลอวย โฮน. “ปัว เยอะ ตุง ป โฮะ เซ ฮา แตะ.” ⁹ พะโองจาว ปังเมอ อัส เฮ เน,

“เอ็ง โฮลฮ เปอะ กุนมุ่น ยุส อี อี. เอ็ง เคราะ อี เมาะ เซ. อาวต เปอะ ไม่ ชุม เรียง แตะ ญีอม ออฮ, เอ็ง มัซ ญีอม เซ ซ โฮลฮ เปอะ ยุง โอ กอ อัมนัด อี กุมปอ ละ แตะ,” อัส เซ เน. มัซ เซ ป มวน รพาวม นิง โฮลฮ แตะ อวต ไลลวง ชุม เรียง แตะ ฆี อี. มัซ ฆี ชุม เรียง เงอะ เซ ป ฮอยจ อาวต อัมนัด พะคริต ฆี นิง อี อี. ¹⁰ มัซ เซ ป ญีม รพาวม อี นิง ไลลวง ชุม เรียง แตะ เซ ฆี อี. ญีม โรฮ รพาวม นิง ยุส ปุย ป โฮะ อัส ปุย ป โฮญ ละ แตะ, ไม่ ไปลญ เออึป แตะ, ไม่ โคมเฮง ปุย แตะ, ไม่ เมะมัก แตะ เปือ พะคริต โครยญ เจือ. อี ชุม เรียง ญีอม ออฮ ระ โฮลฮ เรียง แตัน แตะ ญีอม เซ.

ปาวโล โนมม คริตซจัก นิง เวียง โครินโท

¹¹ อี เอ็ง โฮลฮ อัส โอเอ็ฮ ละ เปอะ ตอก ปุย งาว โฮ. เอ็ง มัซ ฆี โม เปะ ป จัมเปน อี อัส ฆี อี ตอก เซ. ลัง มัซ โม เปะ ป ลี อี อี. ปัง โอ อี มัซ ป เม็ญ ละ ปุย ญุก, อี มัซ โตว ป แตะวะ ไล ฮา โม ป เคียด อัส ตี แตะ มัซ ป โฮว ฆรอล ลปุง ตัง พะเยชู, ป อัส โม เปะ มัซ ป ตีก นิง ระ ไล แตะ เซ. ¹² กัน เกือฮ ปุย ยุง แจง แน มัซ อี ป โฮว ฆรอล ลปุง ตัง พะเยชู, เอ็ง ยุส ฮู ลลึง โม เปะ ไม่ รพาวม ลัง แตะ โครยญ เจือ. เอ็ง ยุส ป ชัมคัน ปอ เงอิต ปุย นิง, ไม่ เปลีส ฮี อัมนัด ตัง โน่ง ยุส พะจาว ลลึง เปอะ. ¹³ ป ยุส อี นิง

คริตซจัก ไฮญ ปร โอ ยุส ละ โม เปะ ไก ตี
เจือ โน่ง. มัฮ โอ ปัว โม เปะ เรอิม แตะ
นึ่ง ปร โชม ปร โอฮ แตะ ตี คะ โน่ง. ดัฮ
พิต ละ เปอะ ปัว โม เปะ โอ ที โชะ โระ
ไกลยจ ปร ยุส ฮุ ละ เปอะ เซ.

14 ปรเสี่ย เฮี อี เอ็ง เพรียง ตี แตะ ละ
ช ฮอยจ แม แตะ เคะ โม เปะ. โฮน เฮี
มัฮ โฮน ลอวย นึ่ง อี ช ฮอยจ เคะ เปอะ.
ออี ช ปัว โทว โม เปะ เรอิม แตะ นึ่ง
โอเอ็ฮ ตี เจือ เนอิม. ออี มัฮ ฮงา นึ่ง โม
เปะ. มัฮ โทว ฮงา นึ่ง คาวคอง ยุส เปอะ.
มัฮ มะเปืออะ ปรลั้ง แฮรณ อีง คาวคอง ละ
กวน แตะ. มัฮ โทว กวน อี ปรลั้ง แฮรณ
ละ มะเปืออะ แตะ. 15 เมาะ ปร ไก ยุส ฮุ, อี
ช ญอม เกือฮ โอยจ แกล ละ ช เรอิม แตะ
โม เปะ นึ่ง. โกะ โอะ ญอม โรฮ โปง ละ
โม เปะ. ดัฮ อี ระ รพาวม ฮรั๊ก โม เปะ
ตอก เซ, โม เปะ อัม ช แตะวะ รพาวม ฮรั๊ก
เปอะ อี ฆี? 16 โม เปะ แจง โอ เปอะ
เกียฮ อัส อี มัฮ ปร ญัก ละ เปอะ. บึง มัฮ
ตอก เซ ตีน ช ไก ง่อน ปร ช อัส อี เฮียง.
อัส อี ริ โม เปะ นึ่ง เฮียง แตะ. 17 มัฮ
โทว ตอก เซ เฟือฮ. ปรุย เมาะ ปร ดวน อี
ฮอยจ เคะ เปอะ, อัม ไก ง่อน ปร ฮอยจ ริ
โอเอ็ฮ ยุส โม เปะ เอ? แจง โอ อี ไก.
18 อี ปัว ตีโต โฮว เคะ เปอะ ไม่ เฮียกปร
ใน พะจาว ตี ปรุย. ตีโต อัม ริ อี โอเอ็ฮ
ยุส เปอะ? ตีโต ไม่ อี ไม่ ยุส โอเอ็ฮ ไม่

รพาวม ตี โดฮ แตะ? ปร ยุส ปร อัส ฮะ ไม่
มัฮ ตอก ปรุ แตะ?

19 โม เปะ ปร ฮรั๊ก เกอะ, โอเอ็ฮ อัส ฮะ
ละ เปอะ เฮี โม เปะ ตีน ช แกด เปอะ มัฮ
กัฮ เอะ ตี แตะ ละ เปอะ ญุง? มัฮ โทว
กัฮ ฮะ ตี แตะ. เอะ อัส ฮะ ตัม ปร ฆวด
เกือฮ พะคริต เอะ อัส ฮองนา พะจาว.
เมาะ ปร ยุส ฮุ โครยญู เจือ มัฮ ยุส ฮุ นึ่ง
ช เกือฮ ฮะ โม เปะ ตอน นึ่ง รพาวม เจือ
แตะ. 20 ญืออม ฮอยจ เจอะ เคะ โม เปะ
ออี ฮอ นึ่ง ช ตัง ไล ยุส โม เปะ ฮา ปร ฆวด
เกือฮ เอะ เปอะ ยุส. ฮอ โรฮ นึ่ง ช ตัง
ไล ยุส เอะ ฮา ปร ฆวด เกือฮ เปอะ เอะ ยุส
ละ แตะ โรฮ. อี ฮลัด ตี แตะ ช ฎุ รเจ
รไฮญู โม เปะ ไม่ ปรุ แตะ, ไม่ วัว เปอะ
รพาวม ปรุ แตะ, ไม่ ฮาวก รพาวม ชาวม
งั เปอะ ละ ปรุ แตะ. ฮลัด โม เปะ ตัง
โคน ตัง ง่อต ไลลวง โกะ แตะ โน่ง, ไม่
เพียก แสม เปอะ ปรุ แตะ ไม่ โฮว เปอะ โบ
ปรุ แตะ. ฮลัด โม เปะ อวด ตี แตะ ระ ไม่
อาวต เปอะ ไม่ ชุกซจัก แตะ โครยญู เจือ.
21 ญืออม ช ฮอยจ เคะ เปอะ โฮน เฮี อี
ฮลัด พะจาว ช เกือฮ อี โชะ กิจ รโตง โม
เปะ ญืออม เอ็ง ฮอยจ แตะ เคะ เปอะ. อี
ฮลัด ตี แตะ ช โฮลฮ โอก รบวต ฆี โม ปร
ยุส ปร พิต ลลึง เปอะ ไพรม อี, ไม่ โอ อี ตี
เฉาะ โกะ ลโปลฮ พาวม แตะ ฮา ปร ฆอก
ปร เบร ยุส แตะ ไม่ กัน เลน จุ ชู เมีย ไม่
กัน คีต กัน ตวยฮ ยุส อี.

ลปฺง ชตอก รเงอิม ปาวโล ลัก ก ลอยจ อี

13 ¹เอ็จ มัซ ลอวย โชน เต็อง เฮ็ ช
ฮอยจ อี เคะ เปอะ. พะทัม เอ็จ
อัส เฮ็, "เญ็อม ฟอง ปุย ปุ แต่ะ ไมจ อี
ไก พ็ญัน ยุช ลดา ลอวย ปุย, เดอิม ลปฺง
ฟอง อี ปุ แต่ะ เซ ช แปน ป ตอน," อัส
เซ. ²ออี ฆวต อัส ละ โม ป ยุช ป พิต
ลลิ่ง เปอะ ไพรม อี, ไม อัส โรฮ โอะ ละ
ปุย ไฮญุ โรฮ. เญ็อม ฮอยจ เคะ โม เปะ
โชน รเคะ อี โฮ, อี เอ็จ อัส ละ เปอะ ตี
โชน. ปเล็ย เฮ็ เญ็อม อาวต ลัง แต่ะ ชง
ฮา เปอะ ช อัส แม ละ เปอะ ตอก เฮ็ ตี
โชน แม, โชน เฮ็ ดัส เอ็จ ฮอยจ เคะ เปอะ
โฮ, อี เญ็อะ ช เว็ย โทว เตี แต่ะ ป ยุช
ป พิต ตี ปุย เนอิม. ³โม เปะ ป ฆวต ยุง
ที โล อี เฮ็, ช ยุง ที เปอะ เญ็อม เซ มัซ
อี อัส อี โอเอ็ย เบ็อ พะคริต เตอ. ป ยุช
พะคริต ละ เปอะ มัซ โทว ยุช อี ไม จวต
ซุม ลอน แต่ะ. เอ็จ มัซ เป็ลีส อี อัมนัด
แต่ะ ลลิ่ง เปอะ. ⁴พะคริต มัซ เบ็อ จวต
ซุม อี ป ยุม อี ฆ่า นัง โมะชาวแควง. บัง
มัซ ตอก เซ, ปเล็ย เฮ็ เอ็จ โอม เบ็อ อัมนัด
ยุช พะจา. ปเล็ย เฮ็ โม เอะ รโจะ ตี
รพาวม แต่ะ ไม อี นัง กัน จวต ซุม อี.
เญ็อม ฮอยจ แม เคะ โม เปะ บังเมอ ช
รโจะ โรฮ ไม จีวิต โคระ อี เบ็อ อัมนัด
ระ ยุช พะจา.

⁵ไมจ เปอะ ชาวป ง่อต แลน โตะ
รพาวม โกะ แต่ะ. อัม มัซ อาวต เปอะ

ไม รพาวม เจ็อ แต่ะ? อัม โอ เปอะ ตี
อาวต? ไมจ เปอะ รเน แลน โตะ รพาวม
แต่ะ. ดัส เปอะ โอ มัซ ปุย เค็ป โฮ,
พะเยชู คริต เอ็จ อาวต กไน โม เปะ, ไม
เปอะ ยุง? ⁶โม เปะ ตีน ช ยุง เปอะ โอฮ
โอ เอะ มัซ ปุย เค็ป เปอ. ⁷เอะ ไวออน
ละ พะจา. เพื่อ โม เปะ, ปัว เก็ฮ โม เปะ
โอ ยุช ป พิต. เอะ มัซ โทว ไวออน ละ
ช เป็ลีส มัซ โกะ แต่ะ ปุย ปุก ลัมเล็อ โล
แต่ะ. บัง ตอก โกะ โอะ ปุย เค็ป ฆ่า อี
ญุก, มัซ ระ ฆวต เก็ฮ โม เปะ ยุช ป ปุก
ป ลอก ซองนา พะจา. ⁸เอะ เก็ฮ เลอ
อัส กัส เว็อน โทว ลปฺง เนอิม ยุช พะจา.
ลปฺง เนอิม เซ เอะ เก็ฮ รโพ เยอะ โน้ง.
⁹เญ็อม อาวต โม เปะ ไม ระ เร็ยง แต่ะ,
เอะ บัง อาวต ไม ซุม เร็ยง แต่ะ, มวน ลัง
รพาวม เมอะ ฆ่า. มัซ เซ ป ไวออน เพื่อ
โม เปะ ฆ่า อี ละ ช เก็ฮ เปอะ แปน ปุย
กุมปอ ใน พะคริต โครยญุ เจ็อ. ¹⁰เญ็อม
อาวต ลัง เอะ ชง ฮา เปอะ, อี ไชอ
รโปะ นังซี เฮ็ ละ เปอะ, นัง โอ แต่ะ ช
โฮลล อัส ป เคง ลอน ไม โกว แต่ะ อัมนัด
เก็ฮ พะโอจาว ละ แต่ะ เญ็อม ฮอยจ
แต่ะ เคะ เปอะ. อัมนัด เก็ฮ อี เนี เซ
เก็ฮ โทว อี ละ ช โลจ อี ยุช รพาวม เจ็อ
ปุย. มัซ เก็ฮ อี ละ ช เก็ฮ อี ตอน ฮมัน.

¹¹เอ็ยกปฺ, ลัก ก ลอยจ อี เฮ็, ปัว โม เปะ
อาวต ไมจ อาวต มวน. ไมจ เปอะ เอะ
โกะ ลโปลล พาวม แต่ะ. ไมจ เปอะ ง่อต
ป อัส อี เฮ็. ไมจ เปอะ อาวต ชาวม
อาวต เซอิม ไม ปุก ปอ เปอะ ปุ แต่ะ.

พะจาว ป เกือฮ โม เปะ อาวต ไม รพาวม
ฮรัก ไม ไมจ เปละ ลโลวง พาวม แตะ เซ,
ช อาวต ไม เปอะ ฌี อี.

12 ไมจ เปอะ เปลีส กัน นัปที เปอะ ปุ
แตะ ตอก เอียกปุ ฮรัก แตะ ใน พะจาว.*

13 ปุย ใน พะจาว เตือง โอยจ อี รโปะ

โรฮ รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ.

14 ปัว กุนมุ่น ยุฮ พะเยชู คริต จาว, ไม
รพาวม ฮรัก ยุฮ พะจาว, ไม ลโลวง รโจะ
ติ เปอะ รพาวม แตะ ไม ลปุ พะจาว เซ
อาวต ลอป ไม โม เปะ โครยญ โฆะ
เปอะ.

13:12* นิง คอ 12 เซ ตัม ลปง กริก อัส นัปที ปุ แตะ นิง พาชา ฮงกิต ไม อี.

นังซี รโปะ ปาวโล ละ โม คริตชจัก ปอawat นิง จ้งวัต กะลาเทีย

ญ็อม ครอบ ปุย ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว ละ ปุย ป โอ มัซ โม ยิว, ไก ป เจือ โฮวาน ปุย. ญ็อม เซ เกิด ปันฮา นิง ตี เจือ. โม ป เจือ พะเยซุ เซ ป มัซ โม ปุย ตัง เมือง นิง อี, อัม จัมแปน อี ยุส ตัม ป อัส โกตไม ยุส ไอ โมเซ? อัม โอ จัมแปน? ปาวโล เอัจ อัส ชโตส อี โอ จัมแปน ยุส ตัม โกตไม เซ. มัซ รพาวม เจือ ป มัซ ลักกัน ระ นิง จีวิต คริตชเตียน. มัซ รพาวม เจือ ป เกือส ปุย แปน ป ซีไซ ละ พะจาว, อัส ลอป อี ตอก เซ. ปัง มัซ ตอก เซ เอัจ ไก โรส งอน ป ฮอยจ นิง จ้งวัต กะลาเทีย ละ เพอิก แตะ โม ป เจือ นา เซ. โม เซ อัส ปาวโล โอ ปุก ตอก เพอิก ปุย. อัส ปุย จัมแปน ไอฮ รัตกิต ไม จัมแปน ที ตัม โกตไม ยุส ไอ โมเซ เคอิม ซ เกียส ปุก ปอ ปุ แตะ ไม พะจาว.

นังซี รโปะ ปาวโล ละ คริตชจัก นิง จ้งวัต กะลาเทีย เฮี มัซ ป ซาย ปาวโล ละ ซ นัม อี รพาวม โม ป เจือ พะเยซุ นา เซ, เกือส แม แม ฮอยจ ละ รพาวม เจือ เนอิม. ปาวโล ตุก รพาวม นิง ละ โม เซ รพาวม เจือ แตะ ป ไก ไพรม อี, นิง จุ โม ป เพอิก ป โอ เนอิม อี เซ. ปาวโล เกือส ปุย ยุง ที มัซ เนอิม แตะ ป โฮว ฆรอก ลปุง ตัง พะเยซุ. มัซ พะเยซุ ป เลือก ปาวโล, มัซ โตว ปุย ปลัฮตะ. พะเยซุ เลือก อี ละ ซ เกือส แตะ โฮว เคะ ปุย ตัง เมือง, อัส เซ. ฟวยจ อู อี ไลลวง โกะ แตะ ตอก เซ, ปาวโล อาตทีไป่ ตอก โฮลส ปุย แปน ปุย ซีไซ เบือ รพาวม เจือ แตะ โน่ง, มัซ โตว เบือ กัน ยุส อี ตัม โกตไม. ลัก ก ลอยจ อี (โปต 5-6) ปาวโล รโฮงะ ไลลวง ป ยุส ป อัส ปุย ใน พะจาว, ป ลัง ไก เบือ รพาวม ฮรัก, นิง อาวต รพาวม ฮรัก เซ โตะ รพาวม ปุย ป เจือ เนอิม พะเยซุ โครยญ โมะ ปุย.

ปาวโล รโปะ นังซี ละ ปุย

¹ อี มัซ ปาวโล. เอ็ง มัซ พะเยชู คริต
1 ไม้ พะจาว ป มัซ เป็อะ อี ป เกือฮ อี
 โกฮ โอม แม เนอิม ลัก ยุม แตะ เซ, ป
 ดุฮ อี แปน ป โฮว ฆรอล ปุง ดั่ง แตะ.
 มัซ โตว ปุย ปลัฮตะ ป ดุฮ อี แปน เนอ.
² อี ไม้ โม ป มัซ เอียกปู เปอะ ใน พะจาว
 ป อาวต ไม้ เยอะ ลัก เอีย, รโปะ ตี รชอม
 แตะ ละ โม คริตซจัก ป อาวต นิง จังวัต
 กะลาเทีย เตือง โอยจ อี.

³ ปัว พะจาวเป็อะ อะ ไม้ พะเยชู คริต
 จาว เกือฮ กุนมุ่น ไม้ ไมจ เปละ ลโลวง
 พาวม ละ เปอะ. ⁴ พะเยชู เซ โปง ตี แตะ
 ฆ่า มัป ยุฮ อะ ตัม ปุก อี รพาวม พะจาว
 ป มัซ เป็อะ แตะ เซ. มัซ โปง อี ตี แตะ
 ละ ซ เกือฮ อี อะ โปน ฮา ป ฆอก ป เวร
 นิง ปลัฮตะ เจน ปลีเย เอี. ⁵ ปัว เกือฮ
 พะจาว ไก ลอป โยตซัก คีนัก โอ เญา
 ไก ลอยจ. อาเมน.

**ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ พะจาว ไก
 ตี เจือ โน่ง**

⁶ อี เงอิต ลัมเลือ นิง ไกลจ ละ ไปวฮ
 โม เปะ พะจาว. เกียฮ ละ ไปวฮ โน่ง
 เปอะ พะจาว ป กอก โม เปะ เอียู เคะ แตะ
 เปือ กุนมุ่น ยุฮ พะคริต เมอ? เกียฮ เกือฮ
 โน่ง เปอะ ตี แตะ ไก ไล ดั่ง โน่ง ยุฮ,
 ไม้ เมียู เปอะ ไล เซ มัซ ไลลวง กัน ระ
 ไล ยุฮ พะจาว ตอก เซ เมอ? ⁷ ดัฮ ง่อต

ตัม เนอิม อี, ไก โตว ไลลวง กัน ระ ไล
 ยุฮ พะจาว ตอก โฮญู เญา. อี อัส เซ
 ละ เปอะ นิง เอ็ง ไก อี ง่อน ป ชุกซัก ยุฮ
 รพาวม โม เปะ, ฆ่า ชาวป อี เมาะ ไลลวง
 กัน ระ ไล ยุฮ พะคริต ละ โม เปะ. ⁸ ปึง
 มัซ อะ ญัก, ปึง มัซ เตปด่า เนอิม เมือง
 มะลอง ญัก, ปึง มัซ ป ออฮ ป เอีย, ดัฮ
 ครอย ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ พะจาว ละ
 เปอะ ดั่ง โน่ง ฮา ครอย อะ อี ละ เปอะ
 เมือ โรง อี, เกือฮ ปุย เซ ลอก ป โอยจ นิง
 โชะ แตะ. ⁹ เอ็ง อัส อะ ตี โชน. ปลีเย
 เอี ซ อัส แม ละ เปอะ. ดัฮ ไก ป ครอย
 ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ พะจาว ละ เปอะ ดั่ง
 โน่ง ฮา ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ พะจาว ป
 เอ็ง เจือ โม เปะ ไพรม อี โฮ, เกือฮ ปุย
 เซ ลอก ป โอยจ นิง โชะ แตะ. ¹⁰ เญา
 อัส โอเอีย ตอก เซ ละ เปอะ อี อัม มัซ อัส
 โอเอีย ตอก ซ ปุก อี รพาวม ปุย ปลัฮตะ?
 มัซ โตว อี เฟือฮ. อี มัซ ฆวต เกือฮ ตี
 แตะ ปุก เนอิม รพาวม พะจาว. อี อัม มัซ
 ชาวป ตอก ซ เกือฮ ปุย ลี แตะ? มัซ โตว
 อี เฟือฮ. มัซ ซ ยุฮ ฮู ตอก เซ อี เกียฮ
 แปน โตว กวนใจ ยุฮ พะคริต ฆ่า อี.

**ไลลวง ตอก เกือฮ พะเยชู ปาวโล
 แปน ป โฮว ฆรอล ปุง ดั่ง แตะ**

¹¹ เอียกปู, อี ฆวต อัส ที ละ เปอะ แจง
 แน นิง ไล เอี เยอ. ไลลวง กัน ระ ไล
 ยุฮ พะจาว ป ครอย อี ละ ปุย เซ มัซ โตว
 ป เบ็ก ปุย ปลัฮตะ อัส. ¹² ไลลวง เซ อี
 ฮมอง โตว เนอิม นิง ปุย. ป เฟือก เน อี ปู

ไก. ไลลวง เซ บังเมอ มัซ พะเยซุ คริต
ไอฮ ปรโฮงะ ละ อี อี.

13 โม เปะ เอ็จ ฮมอง เปอะ ตอก ยุฮ อี
ไพรม อี ญ็อม ที่ ลั้ง แตะ ตอก ที่ โม
ยิว อี. เอ็จ ฮมอง โรฮ เปอะ ตอก คัมตุง
ลัมเลื่อ อี คริตซจัก ยุฮ พะจา. อี ซาวป
แนฮ ตอก ซ เกือฮ แตะ คริตซจัก เซ ไลจ
โอยจ. 14 อี เรียง รพาวม ฮา โม โฮมา
ขอ แตะ หนึ่ง ที่ แตะ ตัม ซาซนา ยุฮ โม
ยิว. ไลลวง ริด มะ โกลง เปืออะ แตะ อี
เคง เนอิม ที่ เยอะ ฮา ปุย ไฮญ. 15 บัง
มัซ ตอก เซ พะจา เอ็จ เลือก อีจ อี กา
เซียง เกิด เตอะ เปือ กุนมุ่น ยุฮ แตะ. เอ็จ
กอก อี เอ็ญ เคะ แตะ ละ ซ เกือฮ อี อี
รชอฮ ละ แตะ. 16 ญ็อม เอ็จ โตกโลง
พะจา เพล็ฮ ไลลวง กวน แตะ ละ อี,
หนึ่ง ซ เกือฮ อี อี ครอย ไลลวง กัน ระ
ไล ยุฮ แตะ ละ ปุย ตัง เมือง, อี โฮว
ซาวป โดว ซิงซา ไม่ ปุย ปลัฮตะ เพือฮ.
17 ฮาวก อู ไม่ โม ป มัซ ป โฮว ฆรอลปุง
ตัง พะเยซุ กา แตะ หนึ่ง เวียง เยรูซาเลม,
ปุ โรฮ ฮาวก. อี โกอ โฮว เอ็น ฮา หนึ่ง
เมือง อาระเบีย. ฟวยจ เซ เอ็ญ แม หนึ่ง
เวียง ตัมเมเชก ตี โฮน แม.

18 ฟวยจ เจือ เยอะ พะเยซุ ลอวย เนอิม
อี ฮาวก เนอิม หนึ่ง เวียง เยรูซาเลม ละ ซ
ฮาวก แตะ เคะ เปโตร. ฮาวต ไม่ นา เซ
กาว โรฮ พอน ซงะ. 19 อี โฮลฮ โดว ย
โม ไกญกอ ไฮญ นา เซ โนก ฮา ยาโคโบ
ป มัซ ปุ พะโฮงจา. 20 ป ไฮฮ อี เอ็ มัซ
ป เนอิม ป แนม. พะจา เอ็จ ยง อี โอ อี

อัส ลปุง จู ไล ละ เปอะ. 21 กัง เคะ เอ
อี โฮว แม ฮอยจ จังวัต ซีเรีย ไม่ จังวัต
คิลิเคีย. 22 ญ็อม เซ โม คริตซจัก หนึ่ง
จังวัต ยูไต่ ดิ ยุง โดว ป มัซ อี. 23 มัซ
ฮมอง อี อัส ปุย อี ตอก เอ็ โน่ง, “ป กอ
โคมเฮง อะะ ไพรม อี เซ, เอ็จ แปน แม
ป ครอย ไลลวง รพาวม เจือ ตะ แตะ ยุฮ
ไลจ ไม่ เซ ละ ปุย,” ฮมอง อัส ปุย อี เมอะ
เซ โน่ง. 24 โม เซ ลีลาว พะจา ฆี อี
เปือ อี.

ป โฮว ฆรอลปุง ตัง พะเยซุ ลัปลอง ปาวโล

1 กังเคะ เอ ฟวยจ เซ แม กาว โรฮ
2 ปาวน เนอิม เมอ, อี ฮาวก แม หนึ่ง
เวียง เยรูซาเลม ไม่ บาระนาบ่า. โรวก
โรฮ ตีโต โฮว ไม่ แตะ โรฮ. 2 เอ็จ มัซ
พะจา ป รโฮงะ ละ อี เกือฮ อี โฮลฮ
โฮว ตอก เซ. อี โฮลฮ รโจะ ไพรม
โน่ง ไม่ โม ไกญกอ นา เซ. อี รโฮงะ
ตอก ครอย แตะ ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ
พะจา ละ ปุย ตัง เมือง เกือฮ โม เซ
ฮมอง. อี ฆวต เกือฮ ตี แตะ แจง แน
หนึ่ง โอ แตะ โฮลฮ ยุฮ กัน โอ ไก ป มัซ,
เตือง กัน เอ็จ ฟวยจ ยุฮ ฮู, เตือง กัน ซ ย
ลั้ง เงอะ. 3 ตีโต ปุโฮมา เยอะ เซ มัซ โม
กริก. โม เซ บังเมอ โอ คนัป อี เล็ยก หนึ่ง
ริดกิต ฆี อี. 4 เอ็จ ไก งอน ป เค็ยต แปน
เอ็ยกปุ อะะ ป รไม่ ตี แตะ ไม่ อะะ. โม
เซ ฆวต เกือฮ อี เล็ยก หนึ่ง ริดกิต. โม เซ
มัซ ป บระ เล็ยก ลลั้ง อะะ ตอก ป ซาวป

เลียป โอเอ็ช โส, นิง ขวต ยุง อี ไลลวง
โอ เอะ ญื่อะ แปน ครา ริด โกลง ไพรม
แตะ, เป็อ รโจะ ดิ เอะ รพาวมแตะะ ไม
พะเยชู คริต. มัซ โรช ขวต เก็ช อี เอะ
แปน แม ครา ริด โกลง ไพรม ไมแตะะ.
⁵เอะ ปังเมอ โอ ญอม เน็อง ป อัส โม เซ ตี
มายญู เน็อม. เอะ ขวต เก็ช ลุง เน็อม
นิง ไลลวง กัน ระ ไล ยช พะจาว อาวต
ตอน อาวต ฮมัน ละ โม เปะ กุมปอ.

⁶โม ไกญูกอ ป อัส ปุย มัซ ป ระ ไล
เซ, อัส โดว โอเอ็ช ละ อี นิง ช เก็ช
แตะะ อี เป็ยน ดอก เพ็กแตะะ ปุย. โม
ป ระ มอยช เซ มัซ โดว ป ชัมคัน ลัมเล็อ
ละ ง่อต อี อี. ไก โดว ป ระ ป แดวะ
ละ ง่อต พะจาว อี. ⁷โม เซ ปังเมอ เอ็จ
ที ละ อี มัซ อี พะจาว ป เก็ช อี โฮลช
ครอช ไลลวง กัน ระ ไล ยชแตะะ ละ ปุย
ตั้ง เมือง, ดอก โรช เก็ช อี เป็โตร ครอช
ละ โม ยิว. ⁸มัซ เป็อ อัมนัด ยช พะจาว ป
ดุษ อี อี แปน ป โฮว ฆรอ ลุง ตั้งแตะะ
ละ ปุย ตั้ง เมือง, ดอก โรช ดุษ อี เป็โตร
แปน ป โฮว ฆรอแตะะ ละ โม ยิว โรช.
⁹ญื่อม เซ ยาโคโบ ไม เป็โตร ไม โยฮัน,
ป อัส ปุย มัซ ไกญูกอ ระ ไล ลลิ่ง ปุย
เซ, ยุ โรช มัซ เน็อม อี พะจาว ป เก็ช อี
โฮลช ยช กัน เซ. ไปญู เตะ ดอม อี ไม
เตะ บำระนาบ่า ฆี อี ละ ช เป็ลีสแตะะ มัซ
เอะ ปุย ฆेरอิม ฮยวก บริญู ไร ไม ปุแตะะ.
เอ็จ โดกโลง เก็ช เอะ ลอา โฮว ครอช
ไลลวง พะจาว ละ ปุย ตั้ง เมือง. โม โกะ
อี เซ ช โฮว ครอช อี ละ โม ยิว. ¹⁰ป ปัว

อี เอะ ยช ไก ตี เจ็อ โน่ง. มัซ เก็ช อี
เอะ โอ เป็ย เร็อม ป ตุก ป ญัก ลลิ่งแตะะ
เซ โน่ง. กัน เซ อี ดิน เอ็จ เร็อง รพาวม
ละ ช ยชแตะะ เน็อม ไพรม อี.

ปาวโล เต เป็โตร นิง เว็อง อันทีโอเค็ย

¹¹ญื่อม เอ็จ ฮอยจ เป็โตร นิง เว็อง
อันทีโอเค็ย, อี จัมเปน เต เน็อม แนม, ฆี
ที ยช อี ป โอ ปุก. ¹²กา ฮอยจ โม
ป ดวน ยาโคโบ ฮอยจ ฆา เซ, เป็โตร กอ
โซม ตี ไม ปุย ตั้ง เมือง ป มัซ เอ็ยกปุ
แตะะ ไน พะจาว. เค็ย ฮอยจ โม เซ รัด
ชไป ฆี อี. ลอด ทอเนาะ โน่ง ตีแตะะ
ฮา โม เอ็ยกปุแตะะ ป มัซ ปุย ตั้ง เมือง,
ฆี ฮลัดแตะะ นิง โม ป ขวต เก็ช ปุย
ตั้ง เมือง เล็ยก นิง ริดกิต เซ. ¹³โม
เอ็ยกปุ ยิว โฮญู อี เก็ช โรช ตีแตะะ แคะ
ตี ไม เป็โตร โรช. ปัง มัซ บำระนาบ่า,
ลอด โรช แปน ปุย แคะ ไม โม เซ โรช.
¹⁴ญื่อม ยุ อี โอ โม เซ ญื่อะ ยช ตัม
ปุก อี ไม ลุง เน็อม นิง ไลลวง กัน ระ
ไล ยช พะจาว เซ, อี อัส ฆี อี ละ เป็โตร
ดอก เอ็ช ชองนา ปุย เต็อง โอยจ อี, “ปะ เอ็จ
มัซ เป็อะ โม ยิว. เม็อด แลน ยช เป็อะ
ดอก ปุย ตั้ง เมือง. ญื่อะ ยช เป็อะ โดว
ดอก โม ยิว. ดัส มัซ ดอก เซ โส, อัม
ช เก็ช คันป ลั้ง เป็อะ ปุย ตั้ง เมือง ยช
โอเอ็ช ดอก โม ยิว?

¹⁵“เอะ เอ็จ มัซ โม ยิว เป็อ เกิดแตะะ
เน็อม นิง โม ยิว. เอะ มัซ โดว ป อาวต

ขริม มัป ดอก ปุย ตัง เมือง. ¹⁶เอะ
 ปังเมอ เอ็ง ยุง เงอะ โอเอ็ช ไล เอ็ช. ไก
 โดว ตี ปุย เนอิม ป โฮลช เกือช ตี แตะ
 ซีไซ ละ พะจาว เบือ ยุช แตะ ตัม ลปุง
 ไก นึง โกตไม ยุช อี เช. มัช โฮลช อี
 รพาวม ซีไซ แตะ เบือ อึง แตะ รพาวม
 แตะ นึง พะเยชู คริต โน่ง. โม อะะ ดอก
 โรช เช. อะะ เอ็ง อึง โรช รพาวม แตะ
 นึง พะเยชู คริต ละ ช โฮลช แตะ แปน ปุย
 ซีไซ ละ พะจาว เบือ รพาวม เจือ แตะ เช.
 มัช โดว เบือ ปุน ยุช ช ตัม ลปุง ไก นึง
 โกตไม ยุช อี เช, นึง โอ อี ไก ตี ปุย เนอิม
 ป โฮลช เกือช ตี แตะ ซีไซ ละ พะจาว เบือ
 ปุน ยุช แตะ ตัม โกตไม เช,” อัช เช ละ
 อี.

¹⁷ดัช อะะ รโจะ ตี รพาวม แตะ ไม่
 พะคริต ละ ช เกือช ตี แตะ ซีไซ ละ
 พะจาว, ดัช อะะ ยุช ลัง มัป ดอก ปุย ตัง
 เมือง โย, อัม มัช พะคริต ป รโโพ กัน ยุช
 ปุย มัป เปอ? มัช โดว อี เฟือช. ¹⁸ดัช
 อี โฆง ยุช โคระ แม ป เอ็ง ญือช แตะ
 ตี โฮน เช, เอ็ง แจง นึง เช มัช อี ปุย พิต
 โกตไม เยอ. ¹⁹ดัช ง่อต ที่ ตัม ลปุง ไก
 นึง โกตไม เช อี เอ็ง ยุม เมอะ. ญืออะ
 โอม โดว ละ โกตไม เช เฟือช. อี
 เอ็ง ยุม เมอะ ละ ช โฮลช แตะ โอม ละ
 พะจาว. ²⁰ออี เอ็ง ยุม ตี อี ไม่ พะคริต
 นึง โมะชาวแควง. ปเส็ย เอ็ช ญะอะ มัช
 โดว อี ป โอม เมอ, มัช พะคริต ป โอม
 กไน เยอะ. จีวิต อี ปเส็ย เอ็ช มัช ไก
 อี เบือ อึง เงอะ รพาวม แตะ นึง กวน

พะจาว. มัช ป ฮรัก อี. เอ็ง โปง จีวิต
 แตะ รโตง อี. ²¹ออี ญอม โดว โปวช
 กุนมุ่น ยุช พะจาว. ดัช ปุย โฮลช แปน ปุย
 ซีไซ ละ พะจาว เบือ โกตไม เช, กัน ยุม
 พะคริต มัช ยุม โอ ไก ป มัช.

ไลลวง โกตไม ไม่ รพาวม เจือ

¹โม เปะ ป อาวต จังวัต กะลาเทีย
3เยอ, เกียช ลโมวะ ลัมเลือ โน่ง เปอะ
 เมอ? โม เปะ เอ็ง เมอะ โรช เปอะ ป ยุ
 นึง ไร่ แตะ ยุม พะเยชู นึง โมะชาวแควง.
 เกียช เกือช ลัง โน่ง เปอะ ปุย ปุน ไม่ญ
 แตะ เมอ? ²ออี ไก ป ขวต โฮมญ นึง
 เปอะ ตี เจือ. โม เปะ อัม มัช โฮลช เปอะ
 ลปุง พะจาว เบือ ปุน ยุช แตะ ตัม ลปุง ไก
 นึง โกตไม? อัม มัช โฮลช เปอะ เบือ
 ฮมอง แตะ ลปุง พะจาว ไม่ เจือ เปอะ?
³เกียช ลโมวะ ลัมเลือ โน่ง เปอะ ดอก เช
 เมอ? ญืออม เจือ โรง เปอะ, รพาวม เจือ
 เปอะ เช มัช ไก อี เบือ ลปุง พะจาว, โม
 มัช อี? ปเส็ย เอ็ช เกียช เป็ง โน่ง เปอะ กัน
 ยุช โกะ แตะ โยช เมอ? ⁴โอเอ็ช ป ยุ ป
 ฮมอง เปอะ อัม มัช โอ อี ไก ป มัช ละ
 เปอะ เฟือช? แจง ช ไก ป มัช อี ละ เปอะ,
 โม ไก? ⁵ญืออม เกือช พะจาว ลปุง แตะ
 ละ เปอะ, ไม่ ยุช อี ป ชัมคัน ลลึง เปอะ,
 มัช โดว ยุช อี เบือ ปุน ยุช โม เปะ อี ตัม
 ลปุง ไก นึง โกตไม. มัช ยุช อี เบือ ฮมอง
 โม เปะ ไลลวง พะจาว ไม่ เจือ เปอะ, ไม่
 มัช อี?

⁶เอ็จ ตอก ไลลวง อั้งราย้ม นึง พะทัม โส, "อั้งราย้ม เจือ ป อั้ง พะจาว ละ แตะ. พะจาว เม็ญ อี มั้ง ปุย ซี้ไซ ละ แตะ เบือ รพาวม เจือ อี เซ," อั้ง เซ พะทัม. ⁷เอ็จ ที ละ เปอะ นึง เซ. เอ็จ มั้ง โม ป ไกรพาวม เจือ ป มั้ง เนอิม จัตเจือ อั้งราย้ม. ⁸พะจาว เอ็จ รโห่งะ อั้ง อี นึง พะทัม ไลลวง ซ เกือฮ แตะ ปุย ดัง เมือง ซี้ไซ ละ แตะ เบือ รพาวม เจือ อี. พะจาว เอ็จ รโห่งะ อั้ง ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ แตะ ละ อั้งราย้ม กา เต็ง เวลา ยุฮ แตะ ละ ปุย ดัง เมือง. มั้ง อั้ง อี ตอก เอ็, "พะจาว ซ เกือฮ ปุย ปลัฮตะ โฮลฮ ป ไมจ ป ญุก เบือ ปะ ไกรยญ เมือง ปุย," อั้ง เซ พะทัม. ⁹เอ็จ ที นึง เซ โฮลฮ โม ป เจือ เซ ป ไมจ ป ญุก เบือ รพาวม เจือ แตะ, ตอก โรฮ โฮลฮ อั้งราย้ม ป ไมจ ป ญุก เบือ รพาวม เจือ แตะ เซ โรฮ.

¹⁰ปุย เมอะ ป เป็ง กัน ยุฮ แตะ ตัม ลปุง ไก นึง โกตไม ยุฮ พะจาว, ซ ลอก ป โอยจ นึง โหะ แตะ หมี่ อี ไกรยญ โหะ แตะ, นึง อั้ง พะทัม อี ตอก เอ็, "ป โอ ปุน ยุฮ ลอป ตัม ลปุง ไก นึง โกตไม ไกรยญ มายญ อี ซ ลอก ป โอยจ นึง โหะ แตะ หมี่ อี," อั้ง เซ พะทัม. ¹¹พะทัม อั้ง โรฮ อี ตอก เอ็ ตี คอ แม, "ป โฮลฮ แปน ปุย ซี้ไซ ละ พะจาว เบือ รพาวม เจือ อี ซ โฮลฮ จีวิต แตะ เบือ อี," อั้ง เซ. เอ็จ แจง นึง เซ โอ ปุย ซ โฮลฮ แปน ปุย ซี้ไซ ละ พะจาว เบือ เป็ง แตะ โกตไม เยอ. ¹²โกตไม เซ เกว โดว ไม รพาวม เจือ ปุย. พะทัม เอ็จ

ตีน อั้ง โรฮ อี ตอก เอ็, "ป ปุน ยุฮ ตัม ลปุง ไก นึง โกตไม ไกรยญ มายญ อี ซ โฮลฮ จีวิต แตะ เบือ อี," อั้ง เซ พะทัม. ¹³พะคริต ปั้งเมอ เกือฮ เอะ ปอน คุด ป โอยจ นึง โหะ แตะ เซ เบือ รัป โกะ อี ป โหะ เซ ฆรอ เอะ. ไลลวง เซ เอ็จ ที นึง พะทัม เอ็, "ป โฮลฮ ปุย เค็ง นึง โคะ เอ็จ มั้ง ลอก อี คุด โอยจ นึง โหะ แตะ," อั้ง เซ. ¹⁴เอ็จ มั้ง เบือ พะเยชู คริต เซ ป โฮลฮ ปุย ดัง เมือง ป ไมจ ป ญุก เบือ อี, ตัม ลปุง ฆันญา พะจาว อั้ง ละ อั้งราย้ม, เดอิม เอะ ซ โฮลฮ รัป ลปุ พะจาว เบือ รพาวม เจือ แตะ, ตัม ป ฆันญา พะจาว อั้ง ละ เอะ.

โกตไม ยุฮ พะจาว ไม ลปุง ฆันญา ยุฮ อี

¹⁵เอ็ยกป, อี ซ อั้ง ละ เปอะ นึง ลปุง แพป แตะ ไม โอเอ็ฮ ทัมมด่า ตี เจือ. ปุย ลอา ดัฮ ปุก ปุ แตะ นึง รชอม ฆันญา แตะ เซ, ไม ไซฮ อี อั้ง ลปุง ฆันญา แตะ ละ ปุ แตะ เซ, ไก โดว ป ปุน เกือฮ ฟวยจ เยือ ฮา อี. นุ ป ฆันญา อี เซ ปุ โรฮ เกือฮ นุ อี. ¹⁶ตอก โรฮ เซ พะจาว ฆันญา อั้ง โอเอ็ฮ ละ อั้งราย้ม ไม จัตเจือ อี เซ. พะทัม เซ ญือม อั้ง อี "จัตเจือ" อี เซ มั้ง โดว อั้ง อี ไม จัตเจือ อี โฮวาน ปุย, มั้ง อั้ง อี ไม ปุย ตี ปุย โน่ง ป มั้ง พะคริต เซ. ¹⁷ป อั้ง อี เนอะ ออ มั้ง ตอก เอ็, พะจาว ฆันญา อั้ง โอเอ็ฮ ละ ปุย, ไม อั้ง อี ตี แตะ ซ ยุฮ เนอิม ตัม ป ฆันญา แตะ

อึง เช. โทดไม ยุส อี ป ฮอยจ กังเคะ อี ปาวน รอย ไปล ง่วย เนอิม เช, เกียฮ เกือฮ โดว ลปุง ชันญา ยุส อี เช ฟวยจ เยื่อ ฮา อี. เกียฮ เกือฮ โดว โรส ลปุง อัส พะจาว อึง เช แปน ป โอ โก ป มัส. ¹⁸ ดัส ป ไมจ เกือฮ พะจาว ละ ปุย เกว ลัง ไม โทดไม โส, ญื่อะ มัส โดว ตัม ป ชันญา อี อึง หมี่ อี. ดอก ออย ดอก เอ็ส ญุก, พะจาว เอ็จ เกือฮ อี ละ อัปราชัม ตัม ป เอ็จ ชันญา แตะ อึง ละ อี.

¹⁹ ดัส มัส ดอก เช โส, เมอยุ เกือฮ อี โทดไม เช ละ ปุย? มัส เกือฮ อี ละ ช เปลีส ที อี ป มัส กัน พิต กัน โฉวะ, กา เข็ยง ฮอยจ จัตเจือ อัปราชัม ตี ปุย เช. ลปุง ชันญา เช เอ็จ มัส อัส อี ไม ปุย ตี เช. โทดไม เช บังเมอ มัส โม เตปด่า ป ซิป ละ ปุย. โก โรส ปุย ชนะ ไม อี ตี. ²⁰ พะจาว มัส ตี โตน โน่ง. ญื่อม เอ็จ เกือฮ อี ลปุง ชันญา ยุส แตะ ละ ปุย จัมแปน โดว โกว ปุย ชนะ.

แปน กวน พะจาว เบือ รพาวม เจือ แตะ

²¹ ดัส มัส ดอก เช, โทดไม เช อัม แพก อี ปุ แตะ ไม ลปุง ชันญา ยุส พะจาว? แพก โดว ปุ แตะ เฟือฮ. มัส โก โทดไม ป ปุน เกือฮ ปุย โฮลส จีวิต แตะ, ปุย ตีน ช โฮลส แปน ปุย ซีไซ ละ พะจาว เบือ โทดไม เช. ²² ญันได, พะทัม เอ็จ อัส อี ดอก เอ็, "ปุย ปลั้เตะ ฮาวต ตี ฮริ่ม อัมนัด มัป." มัส อัส อี เช นิง ช เกือฮ อี ปุย

ปลั้เตะ, เมาะ ป เจือ อี, โฮลส ป ไมจ ตัม ป ชันญา พะจาว อึง เบือ เจือ ปุย พะเยชู คริต.

²³ กา เข็ยง เติง เวลา เจือ ปุย พะเยชู เช, โทดไม เช เอ็จ คัง อึง เอะ เตือง โออยจ เจอะ ดอก ป ตุด โส, ฮอยจ ละ ญื่อม เปลีส พะจาว โลลวง โปน ปุย มัป เบือ รพาวม เจือ อี. ²⁴ โทดไม เช มัส ป ควปคุม เอะ กา เข็ยง ฮอยจ พะคริต, เตอิม เอะ ช โฮลส แปน ปุย ซีไซ ละ พะจาว เบือ รพาวม เจือ แตะ. ²⁵ ปลั้เย เอ็ เค็ยง เอ็จ เติง เวลา โปน ปุย มัป เบือ รพาวม เจือ แตะ, โทดไม ป ดอก ป ควปคุม เอะ เช ญื่อะ ควปคุม โดว เอะ, ²⁶ นิง เอ็จ มัส โม เปะ กวน พะจาว นิง รโจะ ตี เปอะ รพาวม แตะ ไม พะเยชู คริต เบือ รพาวม เจือ เปอะ โครยญ โฆะ เปอะ. ²⁷ โม เปะ เอ็จ โฮลส เปอะ รัป บัปติชมา เล็ยก รโจะ ตี เปอะ รพาวม แตะ ไม พะคริต. มัส เช ป โฮลส เปอะ โอฮ จีวิต พะคริต หมี่ อี โครยญ เจือ. ²⁸ ปลั้เย เอ็ โม ยิว ไม ปุย ตัง เมือง ญื่อะ ตัง โดว ฮา ปุ แตะ. ป แปน ครา ปุย ไม ปุย โอ แปน ครา, ปุ โรส ตัง ฮา ปุ แตะ. ปรมะ ไม ปโรปวน บริญ โรส ไม ปุ แตะ โรส. โม เปะ เอ็จ มัส เปอะ ปุย ตี ซโปก โรม เบือ รโจะ ตี เปอะ รพาวม แตะ ไม พะเยชู คริต โครยญ โฆะ เปอะ. ²⁹ ดัส โม เปะ มัส เนอิม ปุย ใน พะคริต ดอก เช, มัส โรส เปอะ จัตเจือ อัปราชัม เบือ อี. ช โฮลส โรส เปอะ ป ชันญา พะจาว อึง ละ อัปราชัม โรส.

¹ มัซ เฮี ป อัส อี อี. กวนดู ป ช
4 โฮลส คาวคอง มะเปืออะ แตะ, ญืออม
 กวนดู ลั้ง อี ดั่ง โดว โรสฮา ครา ปยุ. บัง
 มัซ ป กุม โอเอือส ญืออะ แตะ โครยญู เจือ
 ญุก. ² ญืออม กวนดู ลั้ง อี ไก ป ควปคุม
 เมอ. คาวคอง อี ไก ป แลน ละ อี ฮอยจ
 ละ ชงะ พัด เปืออะ อี อึง ละ อี. ³ เอะ
 ดอก โรส เซ. กา เขียง แปน เนอะ ป
 ระ นิง รพาวม แตะ, เอะ แปน โรส ครา
 พี ป ตัดเตียง โอเอือส นิง ปลัฮตะะ ไม นิง
 กังฮาว. ⁴ ญืออม เอ็ง เติง เวลา พัด อี
 อึง พะจาว เกือส กวน แตะ ฮอยจ. เกือส
 อี ฮอยจ เกิด เนือม นิง ปรไปวน ปลัฮตะะ
 เฮี. เกือส อี อาวต ขริม โกตไม ยุส โม
 ยิว, ⁵ นิง ช โดส อี โม ป อาวต ขริม
 โกตไม เซ เกือส ไปน ฮา แปน แตะ ครา
 เซ็ญู, ไม เกือส อี เอะ โฮลส แปน กวน
 พะจาว. ⁶ พะจาว เกือส ลุป กวน แตะ
 เซ เลียก อาวต โตะ รพาวม โม เอะ นิง
 ช เปลือทึ อี มัซ โรส โม เปะ กวน แตะ
 โรส. ลุป เซ อัส เฮี, “เปืออะ, เปืออะ เกอะ,”
 อัส เซ โตะ รพาวม เอะ. ⁷ ดัส มัซ ดอก
 เซ โม เปะ ญืออะ มัซ เปอะ โดว โรส ครา
 เซ็ญู โอเอือส. เอ็ง โฮลส เปอะ แปน กวน
 พะจาว. เคียง มัซ เปอะ กวน อี พะจาว ช
 เกือส โรส คาวคอง ยุส แตะ ละ เปอะ เปือ
 อี.

**ปาวโล โนม เนือม โนม แนม โม
 กะลาเทีย**

⁸ ไพรม อี โม เปะ ยุง เปอะ โดว ป มัซ

พะจาว. แปน เปอะ ครา เซ็ญู โอเอือส ป
 โอ มัซ พะจาว เนือม โฮวน เจือ. ⁹ ปลือย
 เฮี บังเมอ เอ็ง ยุง เปอะ ป มัซ พะจาว,
 ญันได๋ มัซ พะจาว ป ยุง โม เปะ เอ. ดัส
 มัซ ดอก เซ, เมอยุ ขวต ลเตือส แม เปอะ
 เคะ โม พี ชุม เซ ไม โชะ เซ็ญู แตะ ดอก
 เซ เยอ? เมอยุ ขวต แปน แม เปอะ ครา
 เซ็ญู โอเอือส ดอก เซ เยอ? ¹⁰ โม เปะ ที
 เปอะ ชงะ ไม เคิ ไก ญืออม ชัมคัน ละ
 แตะ. ที เปอะ เวลา เฮี ไม เนือม เซ็ด.
¹¹ อี ฮอ นิง ป ยุส โม เปะ เอ. กัน ยุส อี
 ลลึง โม เปะ อัม ช แปน กัน โอ ไก ป มัซ
 เฟือฮ?

¹² เอียกป, อี ปัว โม เปะ เกือส ตี เปอะ
 ดอก อี. อี เอ็ง ฟวยจ เกือส ตี แตะ
 ดอก โม เปะ เอ. โม เปะ ไก โดว ดอก
 พิต เปอะ ละ อี อี. ¹³ โม เปะ ตีน ช
 ไตม เปอะ ดอก ครอส อี ไลลวง กัน ระ
 ไล ยุส พะจาว ละ เปอะ เมือ โรง อี. มัซ
 ซ่า โชะ โอะ ป โฮลส ครอส ละ เปอะ ซ่า
 อี. ¹⁴ โชะ อี เซ บัง แปน ป ญุก เนือม
 ละ โม เปะ ญุก, โม เปะ เฟียก เปอะ โดว
 อี ซ่า. เกละ เปอะ โดว ยุ อี. เอ็ง
 รัปคัม เนือม เปอะ อี ดอก เอ็น รัปคัม ปุย
 เตปค้ำ พะจาว. ดอก โรส รัปคัม เปอะ
 พะเยชู คริต โรส. ¹⁵ ญืออม เซ มวน เนือม
 รพาวม เปอะ โม เปะ เอ. อี ปุน แปน
 พีญัน อี. โม เปะ ปุน ญอม เอ็น เปอะ กัว
 เกือส ชลอง ัง โกะ แตะ ละ อี, มัซ ช
 แปน อี. ปลือย เฮี อัม เอ็ง เบีย โออยจ เปอะ
 รพาวม มวน แตะ ญืออม รัปคัม เปอะ อี

โฮ? 16 อัม เกละ เปอะ ยุ อี นิง อัส ฮะ ป
เนอิม ป แนม ละ เปอะ?

17 โม ป เพอิก ป โอ เนอิม เซ เคียด
พาวม ดิ ไม โม เปะ. รพาวม อี บังเมอ
โอ ไก เนอิม นิง โม เปะ เพื่อฮ. มัส
ฆวต เกื่อฮ อี โม เปะ รกัฮ ฮา อี ละ ซ
เกื่อฮ อี โม เปะ พาวม ดิ ไม โม โกะ แตะ.
18 ไลลวง พาวม ดิ ปุย ไม ปุ แตะ, ดัส มัส
พาวม ดิ ตอก ปุก อี, มัส ป ไมจ, บังเมอ โอ
เปอะ ไมจ พาวม ดิ ไม เยอะ เญือม อาวต
ออี ไม เปอะ โน่ง. ไมจ โรฮ เปอะ พาวม
ดิ ลอป ไม เยอะ. 19 โม เปะ ป มัส กวน
ฮรัก เกอะ, เญือม โตก เกอะ ละ โม เปะ
เอ, ออี มัส ตอก มะ ปโกวน ซ เกิด กวน
โฮ. อวาม แนฮ ป โชะ รโดง โม เปะ
ตอก เซ, กา เขียง โฮลฮ โม เปะ รพาวม
รโมยฮ แตะ ตอก รพาวม พะคริต โรฮ.
20 ออี ฆวต อาวต ไม โม เปะ เนอิม ปเสี้ย
เฮี มัส แปน อี. ฆวต เปียน ตอก อัส แตะ
โอเอือฮ ละ เปอะ. ออี ไนม เนอิม ไนม
แนม โม เปะ, บังเมอ โอ ยุง ตอก ซ ยุง
แตะ ละ เปอะ.

ลปุง แพป ไลลวง ฮาการา ไม ซารา

21 โม เปะ ป ฆวต เกื่อฮ ดิ แตะ อาวต
ฆริม โกตไม, ออี ฆวต โฮมญ โอเอือฮ นิง
เปอะ ดิ เจือ. อัม มัส โอ เปอะ ยุง ป
อัส โกตไม เซ ละ ปุย? 22 มัส อัส อี เฮี.
อปฺราฮัม ไก กวน ลอ. เกิด เนอิม นิง
ปรโปวน ป มัส ครา ดิ ปุย. เกิด เนอิม

นิง ปรโปวน โอ มัส ครา ดิ ปุย. 23 กวน
เกิด เนอิม นิง ป มัส ครา เซ มัส ป เกิด
ตัม ทัมมด่า. กวน เกิด เนอิม นิง ปรโปวน
โอ มัส ครา เซ มัส ป เกิด ตัม ลปุง ฆันญา
ยุง พะจาว. 24 ไล เฮี มัส โรฮ ลปุง แพป
เตียม ละ เปอะ. ปรโปวน ลอ เซ แพป
ไม ลปุง ฆันญา พะจาว ไม ปุย ลอ เจือ.
ลปุง ฆันญา ดิ เจือ อี เซ ฮอยจ เนอิม นิง
บลาง ซีไน. มัส แพป อี ไม ฮาการา.
โม ป แปน กวน อี มัส ดิ ครา ฆี อี.
25 ฮาการา เซ แพป ไม บลาง ซีไน ป
อาวต เมือง อาระเบีย. แพป โรฮ ไม เมือง
เยรูซาเลม ป ไก ปเสี้ย เฮี. เยรูซาเลม เซ
มัส ตอก ครา เซ็ญ โอเอือฮ. โม ลุก เมือง
ออี มัส ครา เซ็ญ ฆี อี เตือง โอยจ แตะ.
26 ป มัส เมือง เยรูซาเลม เมือง มะลอง เซ,
บังเมอ โอ มัส ป เกื่อฮ ปุย แปน ครา เซ็ญ
โอเอือฮ. เมือง เซ แพป โรฮ ไม มะ โม
เอะ. 27 พะทัม อัส อี ฆี อี ตอก เฮี, "ปะ
ปรโปวน ป โอ ดิ ไก กวน เนอ, เกื่อฮ ดิ
เปอะ ไมจ มวน รพาวม. ปะ ป โอ ดิ
อวาม โชะ เติง เคี รอวาม แตะ, ไมจ เปอะ
ญันดี ปีติ ไม ลเลอะ เรียง แตะ. ปรโปวน
ฮัง ซ โฮลฮ ลัง กวน แตะ โฮวน ฮา ป เอือ
ไก ปุย เญืออะ." อัส เซ พะทัม.

28 เอียกปู, ปเสี้ย เฮี โม เปะ เอือ มัส
เปอะ กวน พะจาว ตัม ลปุง ฆันญา ยุง อี
ตอก โรฮ ยิชัก ไพรม อี. 29 เจน เซ
กวน เกิด ตัม ทัมมด่า โคมเฮง โรฮ ป เกิด
ตัม ลปุง พะจาว. ปเสี้ย เฮี ตอก โรฮ เซ.
30 พะทัม อัส อี ตอก เมอ? อัส อี ตอก เฮี,

“ไมจ เปอะ โครธ ปรโปวน ป มัธ ครา เซ โอก เตื่อง กวน อี โรธ. กวน ปรโปวน ป มัธ ครา เซ ช โฮลธ ตี โตว คาวคอง ยุส เปื่อะ แตะ ไม กวน ปรโปวน ป โอ มัธ ครา เซ.” อัส เซ พะทัม.

³¹เอี้ยกปุ, ดัธ มัธ ตอก เซ, เอะ มัธ โตว กวน ปรโปวน ป มัธ ครา เซ. เอะ มัธ กวน ปรโปวน โอ มัธ ครา เซ.

ไมจ โตว เกือธ ตี แตะ แปน แม ครา เซ็ญ

¹พะคริต เอ็จ เกือธ เอะ โปน ฮา แปน **5** แตะ ครา เซ็ญ, ละ ช เกือธ อี เอะ โอ เอื่อะ แปน ครา โอเอ็ธ. ดัธ มัธ ตอก เซ ไมจ เปอะ เกือธ ตี แตะ อาวต แนธ ตัม เซ. ปุ เอื่อะ เกือธ ตี เปอะ แม แปน แม ครา เซ็ญ โอเอ็ธ.

²ง่อต แลน, อี ป มัธ ปาวโล บัว อัส เฮ็ ละ เปอะ. ดัธ เปอะ ญอม เกือธ ตี แตะ เล็ยก นิง ริตกิต, พะคริต เอื่อะ ไก โตว ป มัธ ละ เปอะ เฟือฮ. ³ช อัส แม ละ เปอะ ตี โขน แม, ดัธ ไก ป ญอม เล็ยก นิง ริตกิต เตอ จัมเปน โรธ ยุส อี ตัม ป อัส โกตไม เซ โครยญู เจือ ฆี อี. ⁴โม เปะ ป ริ เกือธ ตี แตะ ซีไซ ละ พะจาว เบื่อ ยุส แตะ ตัม โกตไม เซ, เอ็จ มัธ โรธ รกัธ เปอะ ตี แตะ โอก ฮา พะคริต ฆี อี. โม เปะ เอ็จ โอก เปอะ ฮา กุนมุ่น ยุส พะจาว. ⁵ญันไค เอะ รกวน แนธ ตอก ช โฮลธ แตะ แปน ปุย ซีไซ ละ พะจาว กุมปอ โครยญู เจือ เบื่อ ลปุ พะจาว ไม

รพาวม เจือ เยอะ. มัธ ตอก เซ ป ชโอว รพาวม เอะ ไม เยอ. ⁶ปุย ดัธ รโจะ ตี รพาวม แตะ ไม พะเยชู คริต, โล เล็ยก อี นิง ริตกิต ไม โอ อี เล็ยก ตัง โตว เฟือฮ. ป ระ โล นิง อี มัธ รพาวม เจือ ป เปลือท ที่ เปอะ ละ ปุย เบื่อ รพาวม ฮรัก.

⁷ไพรม อี โม เปะ เอ็จ ปุก เนอิม ตอก ยุส เปอะ. มัธ ปุย ป คัต โม เปะ รัม เนอึง ป อัส ลปุง เนอิม เซ? มัธ ปุย ป ชาวป รหุยจ โม เปะ ตอก เซ? ⁸พะจาว ป เอ็จ กอก โม เปะ เอ็ญู เคะ แตะ แจง โอ อี ช ยุส ตอก เซ. ⁹“เจือ คโนมปัง เอื่อะ อา เกือธ ปลอยฮ ยุส คโนมปัง เตื่อง โดง อี,” อัส เซ ปุย. ¹⁰ออี อีจ รพาวม แตะ นิง โม เปะ เบื่อ พะโอจาว, นิง โอ โม เปะ ช ตัง ตอก ง่อต โอเอ็ธ นิง โล ที่ เปอะ พะจาว ฮา ตอก ง่อต อี อี. ป ออฮ ป เอื่อ ญุก ป ชุกซัก ยุส รพาวม โม เปะ เอ, ปังเมอ ช ลอก ตุต แตะ เนอิม นิง พะจาว ฆี อี. ¹¹เอี้ยกปุ, อี มัธ ครอฮ ฮาะ โลลวง จัมเปน ปุย เล็ยก นิง ริตกิต เซ, แจง โอ อี ช ไก ป โคมเฮง อี ฆี อี. มัธ ครอฮ เนอิม เมอะ ตอก เซ กัน ครอฮ อี โลลวง ไมะชาวแควง ยุส พะคริต เอื่อะ มัธ โตว ป เด็ก ป นัน ละ ปุย เฟือฮ. ¹²โม ป ชุกซัก ยุส รพาวม โม เปะ เซ อี ฆวต เกือธ เอ็น ลอด เซฮ โอฮ โกะ แตะ เกือธ พวยจ แปฮ.

¹³เอี้ยกปุ, พะจาว เอ็จ กอก โม เปะ เกือธ เปอะ โปน ฮา แปน แตะ ครา เซ็ญ โอเอ็ธ, ปังเมอ โอ เปอะ ไมจ เกือธ โล

เซ แปน ความ เกียฮ พลวย เปอะ ตี แตะ
 ยุฮ ตัม กัมกฤษฮ ออก ไก นิง รพาวม โกะ
 เปอะ ไฮฮ ฆี อี. ฮา เซ ไมจ เปอะ แปน
 กวานใจ ปุย โจฮ ปุ แตะ เปือ รพาวม ฮรัก
 แตะ. ¹⁴ โกตไม ยุฮ พะจาว เตือง โอยจ
 อี เอัจ รโจะ นิง ตี มวยญู เฮี, "ไมจ เปอะ
 ฮรัก ปุ ย่วง แตะ ตอก ฮรัก เปอะ โกะ แตะ
 ไฮฮ โรฮ," อัส เซ. ¹⁵ ดัส เปอะ รเจ
 รไชญู ไม ปุ แตะ, ไม เกียต เปอะ ปุ แตะ
 ตอก ชัต ตอก ซิง โฮ, ไมจ เปอะ แชน. ซ
 ไก ตอก ไลจ เปอะ ยุฮ ปุ แตะ นิง โน่ง.

ป เกิด เปือ ลปู พะจาว ไม กัมกฤษฮ ไก นิง รพาวม ปุย

¹⁶ อี ปัว อัส ละ เปอะ ตอก เฮี, ไมจ
 เปอะ เกือฮ ลปู พะจาว นัม จีวิต เปอะ,
 เดอิม เปอะ โอ ซ ยุฮ โอเอือ ตัม กัมกฤษฮ
 ออก ไก นิง รพาวม โกะ เปอะ ไฮฮ.
¹⁷ กัมกฤษฮ ไก นิง รพาวม ปุย มัส ป ตอซุ
 ปุ แตะ ไม ลปู พะจาว. ลปู พะจาว ตอซุ
 โรฮ ปุ แตะ ไม กัมกฤษฮ ไก นิง รพาวม
 ปุย. ป ลอา เจือ เซ มัส ป ตอซุ ลอป ปุ
 แตะ. มัส เซ ป โอ โม เปะ โฮลฮ ยุฮ
 โอเอือ ตัม ป ฆวต ยุฮ แตะ ฆี อี. ¹⁸ ดัส
 ลปู พะจาว นัม เปอะ โฮ, ญืออะ ฮาวต
 เปอะ โตว ฆี ฆริม อัมนัด โกตไม.

¹⁹ กัน ยุฮ ปุย ตัม กัมกฤษฮ ออก ไก นิง
 รพาวม โกะ แตะ ไฮฮ เอัจ ที มัส โอเอือ
 ตอก เฮี. มัส กัน เลน จุ, ไม กัน ออก กัน
 เบร, ไม กัน ไฮฮ พาวม ปรมะ ปโรปวน
 ไม ปุ แตะ, ²⁰ มัส โรฮ กัน ที ปุย ฮูป, ไม

กัน โกว ปุย อัมนัด พี, ไม กัน เกละ ปุย ยุ
 ปุ แตะ. มัส กัน รเจ รไชญู, ไม รพาวม
 กฤษจ วัว, ไม ฮาวก รพาวม ซาวม ว่าง, ไม
 รพาวม ง่อต ป ไมจ ละ โกะ แตะ โน่ง.
 โนก ฮา เซ มัส กัน รกัฮ ปุย ฮา ปุ แตะ
 แปน มู แปน มู แตะ, ²¹ ไม กัน ลเลี้ยก ปุย
 นิง ปุ แตะ. มัส โรฮ กัน ญูยจ ชัก รัก
 ครวก, ไม โชม โฮฮ โชม วิฮ แตะ, ไม
 กัน ออก ไฮญู ป มัส ไล ตี ไม กัน ตอก
 เซ. อี ชตอก แม โม เปะ ตอก เอัจ ชตอก
 แตะ ไพรม อี. โม ป ยุฮ โอเอือ ตอก เซ
 ซ โฮลฮ โตว รโดง แตะ นิง บันเมือง ยุฮ
 พะจาว ตี ตี เนอิม.

²² เพลิ ป เกิด เปือ ลปู พะจาว บังเมอ มัส
 ตอก เฮี. มัส รพาวม ฮรัก, ไม รพาวม
 ไมจ มวน, ไม รพาวม เฮน ฮลอง, ไม
 รพาวม ลัง, ไม รพาวม เลี้ยก พาวม โชะ
 ว่าง นิง ปุ แตะ, ไม กัน ไมจ โครยญู
 เจือ, ไม เนอิม รพาวม, ²³ ไม รพาวม ปีกๆ
 ออนๆ, ไม กัน ปุน เตียง ไฮฮ รพาวม
 แตะ. โกตไม คอ ออฮ คอ เอือ นิง อี ญูก,
 ไก โตว ป คัต อี ปุย รัม ยุฮ โอเอือ โม
 เซ. ²⁴ เมอะ ป มัส ปุย ใน พะเยชู คริต
 เอัจ ฟวยจ ยุฮ อี ญุม ไม กัมกฤษฮ โอ ไมจ
 แตะ ไม รพาวม รไมจ ออก นิง แตะ นิง
 โมะชาวแควง เซ. ²⁵ เอัจ มัส ลปู พะจาว
 ป เกือฮ อะะ ไก จีวิต เตอ. มัส เซ ป ไมจ
 อะะ ญอม โรฮ เกือฮ อี นัม จีวิต แตะ ฆี
 อี. ²⁶ อะะ ไมจ โตว ที ตี แตะ คี. ไมจ
 โตว ยุฮ ป วัว ละ ปุ แตะ. ไมจ โตว เกือฮ
 ตี แตะ ไก รพาวม ลเลี้ยก นิง ปุย.

ไมจ เอะ เรอิม ปุ้ แตะ

6 ¹เอี้ยกปุ้, คัฮ ไก ป โคะ ยุฮ ป พิต เตอ, ปั้ง มัฮ พิต ตอก ออฮ ตอก เอือญุก, โม เปะ ป อวต นั้ม ลปุ้ พะจาว ไมจ เปอะ เรอิม ปุ้ย เซ เกือฮ แม นึง กระ ปุก. ไมจ เปอะ เรอิม ปุ้ย เซ ไม้ รพาวม ปีกๆ ออนๆ แตะ. โม เปะ ไมจ โรฮ เปอะ แชน เดอิม โอเอือฮ โอ ช ปุ้น ลอง รพาวม โกะ เปอะ เกือฮ โฮว นึง กระ พิต. ²ไมจ เปอะ เรอิม โรวาก รบุยฮ รกลอม ปุ้ แตะ. เอือจ มัฮ กัน ตอก เซ เนือจ เปอะ ป อัฮ โกตไม ยุฮ พะคริต เตอ. ³คัฮ ไก ป แกต ตี แตะ มัฮ ปุ้ย ระ ไล เตือจ โอ แตะ ระ ไล เฟือฮ ฮา, ปุ้ย เซ มัฮ จู อี อือฮ โกะ แตะ. ⁴โม เปะ ไมจ เปอะ รเน อือฮ กัน ยุฮ โกะ แตะ อือฮ เตือจ ไพ เตือจ มั้. คัฮ กัน ยุฮ เปอะ ไมจ โฮ, เกือฮ มวน อือฮ ละ โกะ เปอะ อือฮ. ทัน โตว ชาวป แพป ตี เปอะ ไม้ ปุ้ย โฮญ. ⁵ปุ้ย เอือจ ตัง โคน ตัง ไก ตี กัน รัป พิต ซอป เตือจ ไพ เตือจ มั้.

⁶โม ป โฮลฮ ปุ้ย เพือก นึง ลปุ้ง พะจาว ไมจ โรฮ อี รฆุ โอเอือฮ ไมจ ยุฮ แตะ ละ ป เพือก แตะ เซ โครยญ เจือ.

⁷ปุ้ จู อือฮ โกะ เปอะ. ไก โตว ป ปุ้น จู พะจาว ตี ปุ้ย เนอิม. ปุ้ย ชมา เจือ ออฮ ช โฮลฮ โรฮ เกป เจือ เซ. ⁸คัฮ ปุ้ย ชมา โอเอือฮ เกว ไม้ กั้มกุยฮ ออก ไก นึง รพาวม แตะ, ช โฮลฮ โรฮ เกป โอเอือฮ โอ ไมจ เนอิม นึง กั้มกุยฮ แตะ เซ ป แปน

ควาน ไลจ โลม ละ อี. คัฮ ชมา โอเอือฮ เกว ไม ลปุ้ พะจาว ช โฮลฮ โรฮ เกป จีวัต โอ เอือฮ ไก ลอยจ เนอิม นึง ลปุ้ พะจาว เซ เปือ อี. ⁹มัฮ เซ ป โอ เอะ ไมจ เตือ นึง ยุฮ แตะ กัน ไมจ ฆี อี. คัฮ เอะ โอ ไลจ รพาวม โฮ, ช ไก ตี ชงะ เอืออม ช โฮลฮ เอะ เกป เปลื ป ชมา แตะ เซ. ¹⁰คัฮ มัฮ ตอก เซ เมอะ ไก เวลา แตะ ไมจ เอะ ยุฮ กัน ไมจ ละ ปุ้ย เตือจ โออยจ อี. ระ ลัก ไมจ แตะ ยุฮ ละ โม ป มัฮ เอี้ยกปุ้ แตะ เปือ รพาวม เจือ อี.

ลปุ้ง ลัก ลอยจ อี

¹¹ปเสี้ย เอือ อี โฮฮ ละ เปอะ นึง เตะ โกะ แตะ อือฮ. แลน เมือฮ, เอือจ ที ละ เปอะ นึง ระ ตัว นังซี โฮฮ แอะ เอือ.

¹²เอือจ มัฮ โม ป ขวต เกือฮ ฮุน ไม้ อวต อี ตี แตะ เปือ ไลลวง เนะ ฮอ้ง ปุ้ย ป ขวต คั้ป โม เปะ เลี้ยก นึง ริตกิต เตอ. โม เซ มัฮ ยุฮ อี นึง โอ อี ขวต เกือฮ ปุ้ย โคมเฮง โม โกะ แตะ โน้ง ฆี ไลลวง ไม้ชวาแควง ยุฮ พะคริต. ¹³ปั้ง มัฮ โม ป เลี้ยก นึง ริตกิต เซ ปุ้น เนือจ โตว โรฮ ป อัฮ โกตไม โครยญ เจือ. โม เซ ขวต เกือฮ โม เปะ เลี้ยก นึง ริตกิต ละ ช โฮลฮ แตะ อวต อือฮ โกะ แตะ ฆี ญอม โม เปะ ยุฮ ตั้ม ริต เซ. ¹⁴ปั้ง มัฮ ตอก ออฮ ตอก เอือฮ, อี ญอม โตว อวต ไลลวง โฮญ. อี ช อวต ไลลวง ไม้ชวาแควง ยุฮ พะเยชู คริต จาว ยุฮ เอะ โน้ง. มัฮ เปือ

ไมะชาวแควง เซ ป เมาะ โอเอ็ช ปลั้ชเตะ
 เฮ็ ป ยุม ละ อี ฆ่า อี. อี เมาะ โรฮ ป
 ยุม ละ โอเอ็ช ปลั้ชเตะ เฮ็ โรฮ. 15 เลี้ยก
 ปุย หนึ่ง ริตกิต ไม โอ อี เลี้ยก มัฮ โตว
 ป ระ ไล. มัฮ ไลลวง เก็ฮ พะจาว ปุย
 แปน ปุย โคระ ป ระ ไล หนึ่ง อี. 16 เมาะ
 ป ที ตัม ไล เฮ็, เอ็จ มัฮ โม เซ ป มัฮ
 โม อิชราเอน เนอ็ม ยุฮ พะจาว, ปัว พะจาว

เก็ฮ อี โฮลฮ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม
 ไม ปัว พะจาว เลี้ยก พาวม โชะ ึ่ง ึ่ง.

17 เข็ม เฮ็ โฮว ไป นา ญื่อะ ไมจ โตว
 ปุย ยุฮ ป ชุกชั๊ก ละ อี. เอ็จ ที ึ่ง ฮรอย
 เบราะ ไก ึ่ง โกะ เนอ็ม เมอะ เฮ็ มัฮ อี
 กวนใจ ยุฮ พะเยชู.

18 เอ็ยกปุ, ปัว กุนมุ่น ยุฮ พะเยชู คริต
 จาว ยุฮ เอะ อาวต ไม โม เปะ. อาเมน.

นั้งซี รโปะ ปาวโล ละ คริตซจัก เวียงเอเฟโซ

กา โอเอ็ช ไฮญ นั้งซี รโปะ ปาวโล ละ คริตซจัก เอเฟโซ เฮ เกว ไม่ แพนกัน ยุษ พะจาว ป กัมล้ง ยุษ อี ละ ซ รโจะ อี โอเอ็ช ป ไก นึง มะลอง ไม่ ป ไก นึง ปลัฮตะ เต็อง โอยจ อี, "ละ ซ เก็ฮ อี พะคริต แปน ไกญ อี โครยญ เจือ." (โป้ต 1 คอ 10) โนก ฮา เก็ฮ อี ปุย คาวใจ ไลลวง ระ ไล เซ, มัฮ โรฮ ฆาต เก็ฮ ป ยุษ ป อัฮ ปุย โปง จีวิต ปุย เอ็จ กอก พะจาว เอ็ญ เคะ แตะ, นึง มัฮ อี ปุย ตี ซโปก โรม, เบือ รโจะ ตี อี รพาวม แตะ ไม่ พะเยซุ.

นั้ง โป้ต 1 ฮอยจ ละ โป้ต 3 ปาวโล อู ไลลวง ตอก มัฮ ปุย ใน พะจาว ปุย ตี โม่ว นึง เล็อก พะจาว อี, ไม่ ตอก ยาก พะเยซุ ป มัฮ กาน พะจาว เซ มัป ยุษ อี, ไม่ ตอก แปน ลปุ พะจาว แมจัม เก็ฮ ปุย ยุง ซ ไฮลส เนอ็ม แตะ ป ซันญา พะจาว อัง ละ ปุย ใน แตะ โครยญ เจือ. นั้ง โป้ต 4 ฮอยจ ละ โป้ต 6 ปาวโล ซตอก รเงอ็ม ปุย เก็ฮ ยุษ เนอ็ม ป ปุก รพาวม พะจาว, เดอ็ม ปุย ไฮญ ซ ยู รพาวม ตี โคย อี ไม่ ซ ลีลาว อี พะจาว เบือ อี.

ปาวโล แปน ไลลวง แปน ปุย ปุย ตี มู เบือ รโจะ ตี อี รพาวม แตะ ไม่ พะเยซุ ไม่ โอเอ็ช ไฮวาน เจือ. คริตซจัก แปน อี ไม่ โกะ เนอ็ม ปุย ตี ปุย ไม่ มัฮ พะเยซุ ไกญ อี. แปน โรฮ อี ไม่ ญื่อะ ตี ล้ง ไม่ มัฮ พะเยซุ ค่อง โรง อี, ป ระ ไล ฮา ค่อง ไฮญ อี. คริตซจัก แปน โรฮ อี ไม่ ปรีโปวน ป เอ็จ เอ็ญ ละ ปรีมะ ญื่อะ แตะ. ปรีมะ ญื่อะ อี เซ เอ็จ มัฮ พะเยซุ. ญื่อม โตก ปาวโล ละ กุนมุ่น ยุษ พะจาว, ปาวโล โกว สปุง โด๊ะ สปุง ฮลาวง นึง ฆาต อู แตะ ไลลวง ระ ลัมเลือ ไล เซ ละ ปุย. โอเอ็ช โครยญ เจือ มัฮ ป แตะ ไล ฮา กุนมุ่น ยุษ พะจาว.

ปาวโล ไฮฮ พะทัม เอเฟโซ ญื่อม คัง ปุย แตะ โตะ คอก. ปุย แกต อี มัฮ ญื่อม อาวต อี นั้ง เวียง โรม. (แลน 3:1, 6:20)

¹ อี มัธ ปาวโล. มัธ ป โฮว ฆรอล
1 ลปุง ตัง พะเยซุ คริต ตัม ปุก อี
 รพาวม พะจาว. รโปะ นังซี ละ ปุย ใน
 พะจาว ป อวต เวียง เอเฟโซ. มัธ โม ป
 ไก รพาวม เจือ นิ่ง พะเยซุ คริต. ² ปัว
 พะจาว เปืออะ อะ ไม พะเยซุ คริต จาว
 เกือฮ กุนมุ่น ไม ไมจ เปละ ลโลวง พาวม
 ละ เปอะ.

ป ไมจ ป ญุก โฮลฮ อะ

³ ไมจ อะ ญันตี ไม พะจาว ป มัธ เปืออะ
 พะเยซุ คริต จาว ยุฮ อะ. เอ็ง เกือฮ อะ
 โฮลฮ กุนมุ่น นิ่ง โปต อี ป ไมจ ป ญุก ป
 เกว ไม รพาวม รโมยฮ ละ อะ โครยญ
 เจือ, เปือ รโจะ ดิ อะ รพาวม แตะ ไม
 พะเยซุ คริต. ป โฮลฮ อะ เซ ตอก เอิน
 โอเอือ ป ไก นิ่ง เมือง มะลอง. ⁴ กา
 เขียง ยุฮ พะจาว ปลัฮตะ เอ เอ็ง เลือก
 อึง อะ ละ ซ แปน เนอะ ปุย ชงะ ชงอม
 ยุฮ อี, ไม ซ แปน เนอะ ปุย ญุก ญูอะ เด
 ละ โกะ อี ไอฮ เปือ รโจะ ดิ อะ รพาวม
 แตะ ไม พะคริต. ⁵ พะจาว เอ็ง เลือก อึง
 อะ ละ ซ เกือฮ อี อะ แปน กวน แตะ ตัม
 รพาวม ฮรัก อี อะ เปือ พะเยซุ คริต. เอ็ง
 มัธ เซ ป ปุก เนอิม รพาวม อี. ⁶ ไมจ อะ
 ลีลาว พะจาว นิ่ง โปต อี กุนมุ่น คีนัก ยุฮ
 แตะ ละ อะ ไม รพาวม ซเปือฮ แตะ เปือ
 กวน ฮรัก แตะ เซ. ⁷⁻⁸ พะจาว เอ็ง โตฮ
 อะ ฮา มัป ยุฮ ฮู นิ่ง ฮันม พะคริต เปือ
 รโจะ ดิ อะ รพาวม แตะ ไม อี. เอ็ง
 ยาก อี มัป กัฮ อี ตุด ยุฮ อะ เอ. กุนมุ่น

ยุฮ พะจาว ป เกือฮ อี ละ อะ เซ ะ
 ลัมเลือ เอิน. เอ็ง เกือฮ อี ละ อะ โฮฮ
 ฮา เกือฮ แกด ปุย อี. เอ็ง เกือฮ โรฮ
 อะ ไก ซติ พันญา ไม เกือฮ อี อะ เกือฮ
 คาวใจ โอเอือ. ⁹ พะจาว เกือฮ โรฮ อะ
 ยุง ลิลวง ป เมอะ แตะ อึง ป ซ ยุฮ แตะ
 เกือฮ ฟวยจ เปือ พะคริต, นิ่ง มัธ อี ป ปุก
 รพาวม โกะ อี ตอก เซ. ¹⁰ ป ซ ยุฮ
 พะจาว เกือฮ ฟวยจ ญือม เติง เวลา ยุฮ อี
 เซ เอ็ง มัธ เอ. มัธ ซ รโจะ อี โอเอือ
 ป ไก นิ่ง มะลอง ญุก, ป ไก นิ่ง ปลัฮตะ
 ญุก, เมอะ ป ยุฮ แตะ เตือง โอยจ อี เซ, ซ
 เกือฮ พะคริต แปน ไกญ อี โครยญ เจือ.

¹¹ โอเอือ เมอะ ป ซ ยุฮ พะจาว โครยญ
 เจือ เซ, เอ็ง ยุฮ เนอิม อี ตัม ป เอ็ง โปวต
 แตะ อึง โตะ รพาวม โกะ แตะ ไอฮ.
 พะจาว เอ็ง เลือก อึง อะ เนอิม เมือ โรง
 อี ละ ซ เกือฮ อี อะ แปน ปุย ใน แตะ เปือ
 รโจะ ดิ อะ รพาวม แตะ ไม พะคริต ตัม
 ปุก อี รพาวม โกะ แตะ. ¹² เคียง มัธ อี
 ตอก เซ, อะ ป โฮลฮ ซโอว รพาวม ไม
 พะคริต กา ปุย โฮญ เตือง โอยจ อี, ไมจ
 ทไว รชอม ลีลาว แตะ ละ อี, นิ่ง มัธ อี ป
 อวต ไม โญตซัก แตะ. ¹³ โม เปะ ตอก
 โรฮ เปอะ เซ. ญือม ฮมอง โรง เปอะ
 ลปุง เนอิม ป มัธ ลิลวง กัน ะ ละ ยุฮ
 พะจาว ป เกือฮ เปอะ โปน มัป ยุฮ เปอะ
 เซ, เอ็ง เจือ เปอะ พะคริต ฆ่า อี. ญือม
 เซ พะจาว เอ็ง ไม อึง โม เปะ นิ่ง ลป
 แตะ ตัม ลปุง ซันญา แตะ อึง. ¹⁴ ลป
 พะจาว เซ มัธ ตอก แมงัม ป เกือฮ อะ ยุง

ช โฮลส เนอิม และ ป ชันญา พะจาว อัง
 ละ ปุย ใน และ โครยญ เจือ. มัซ โรส ป
 เกือฮ อะะ ยุง แจง แน ช เกือฮ พะจาว และ
 ไปน ฮา ป โอ ไมจ โครยญ เจือ นิง มัซ
 อะะ ปุย ใน อี. ไมจ อะะ ทไว รชอม ลีลาว
 และ ละ อี นิง มัซ อี ป อาวต ไม่ โญุต ไม่
 ชัก และ.

รชอม ไววนน ยุส ปาวโล

15 เคียง มัซ อี ตอก เซ เยอ, ญืออม ฮมอง
 อี ลิลวง ตอก เจือ โม เปะ พะเยซุ จาว,
 ไม่ ตอก ฮรัก เนอิม เปอะ ปุย ใน พะจาว
 เตือง โอยจ อี เซ, อี ญันดี เนอิม ไม่
 พะจาว ฆี อี. 16 ญืออม ไววนน เนอะ อี
 ญันดี ลอป ไม่ พะจาว เปือ โม เปะ เตือง
 โอยจ เปอะ. 17 อี ปัว พะจาว ยุส พะเยซุ
 คริต จาว ที อะะ, ป มัซ เปือะ ป อาวต
 ไม่ โญุต ไม่ ชัก และ เซ, เกือฮ โม เปะ
 โฮลส กัมกิต วิไซ ไมจ โตะ รพาวม เปอะ,
 ไม่ เกือฮ โรส เปอะ ไก รพาวม เกียฮ ง่อต
 เนอิม โอเอือ, เดอิม เปอะ ช ยุง แจง แน
 ตอก มัซ ตอก มอยฮ พะจาว. 18 อี ปัว
 พะจาว ไปฮ รพาวม โม เปะ เกือฮ ซเปีย,
 เดอิม โม เปะ ช ยุง ควน ซโอว รพาวม
 และ นิง กอก พะจาว โม เปะ เอือญ เคะ
 และ, ไม่ ช ยุง เปอะ เมอะ ชัมคัน ป
 ไมจ ป ญุก ป แสรน อี อัง ละ ปุย ใน
 และ. 19 ไม่ ช ยุง โรส เปอะ เมอะ ระ
 อัมนัด พะจาว ป รชอฮ กไน โม อะะ ป
 เจือ. อัมนัด อาวต กไน อะะ เซ ระ เนอิม.
 20 เอือจ มัซ ตี ไม่ อัมนัด ไกอ อี ญืออม เกือฮ

อี พะคริต ไกอ โอม แม เนอิม ลัก ยุม
 และ, ไม่ เกือฮ อี งาวม ลวง ดอม และ นิง
 เมือง มะลอง. 21 พะคริต กัมลั้ง ตัดเตียง
 โอเอือ นานา เซ โครยญ เจือ เตือง โม ฮัวนา
 เตปตา, ไม่ ไกญุกอ โอเอือ ป อาวต นิง
 กังฮาว, เตือง โม ป ไก อัมนัด อันนา ไม่
 โม ป กุม โอเอือ เตือง โอยจ อี. เมอะ
 ป อัส ปุย ไก อัมนัด โครยญ เจือ เนอิม
 นิง ปลัฮเตะ ปลือย เอือ ฮอยจ ละ ปลัฮเตะ
 โคระ, มัซ ตี ป อาวต ฆริม อัมนัด อี เตือง
 โอยจ อี. 22 พะจาว เอือจ เกือฮ โอเอือ
 อาวต ฆริม ชวง พะคริต โครยญ เจือ.
 เกือฮ โรส อี เปน ไกญุกอ ละ คริตซจัก
 นิง โอเอือ โครยญ เจือ. 23 คริตซจัก เซ
 มัซ ไกอะ เนอิม อี. พะคริต เซ เอือจ กุมปอ
 โครยญ เจือ เปือ คริตซจัก ยุส และ เซ,
 ญันได เอือจ มัซ พะคริต เซ ป เกือฮ โอเอือ
 กุมปอ โครยญ เจือ โครยญ โคส โฮ.

**โม ป ยุม ฆี ยุส และ มัป ไกอ
 โอมแม ไม่ พะคริต**

1 ไพรม อี โม เปะ มัซ เปอะ ปุย ยุม
2 ละ พะจาว นิง โอ เปอะ เนอึง ป อัส
 อี ไม่ ยุส เปอะ มัป. 2 ญืออม เซ โม เปะ
 ไกอ เปอะ ยุส และ ตัม ป ฆอก ป เบร นิง
 ปลัฮเตะ เอือ, ไม่ เนอึง เปอะ ป อัส ฮัวนา พี
 โฮว นิง กังฮาว. ปุย เมอะ ป โอ เนอึง ป
 อัส พะจาว, เอือจ มัซ พี เซ ป กุม รพาวม อี
 ฮอยจ ปลือย เอือ. 3 อะะ เตือง โอยจ เจอะ
 เอือจ ยุส โรส ตอก ยุส โม เซ อี ไพรม

อี. เอะ กอ พลาย ตี แตะ ยุษ ตัม กัมกุยช
 ออก ไก นิง รพาวม แตะ. ยุษ ตัม รพาวม
 รไม่จ โกะ แตะ ไออ, ฮอยจ ละ พวยจ
 พาวม แตะ นิง. ฎ็อม เซ เอะ ดอก โรช
 ปุย ไฮญ. เอะ มัฮ โรช ปุย นัม ลอก
 ตุด แตะ ฎ็อม ช ฮาวก รพาวม พะจาว
 เขียง เอี. ⁴พะจาว ปังเมอ เลียก พาวม
 ลัมเลือ นิง เอะ, ฮรั๊ก เนอิม ฮรั๊ก แนม เอะ.
⁵เอะ ปัง มัฮ ปุย ยุม ละ พะจาว ฆี มัป
 ยุษ แตะ, พะจาว เอ็ง เกือช ลัง เอะ โกอ
 ไออม ตี แม ไม พะคริต. มัฮ กุนมุ่น ยุษ
 พะจาว ป เกือช โม เปะ โปน มัป ยุษ เปอะ
 เซ. ⁶พะจาว เอ็ง รโจะ เอะ ไม พะคริต.
 เกือช เอะ โกอ ไออม ตี ไม อี, เกือช โรช
 เอะ งาวม ละ ช ตัดเตียง ตี แตะ โอเอือ
 ไม อี นิง เมือง มะลอง โรช. ⁷พะจาว
 มัฮ ยุษ อี โอเอือ ดอก เซ ละ ช เกือช อี
 ไลลวง กุนมุ่น ยุษ แตะ ป ระ เนอิม โฮช
 ฮา เกียช แกต ปุย อี เซ, ที ละ ปุย ฮอยจ
 ละ เจน โคะระ เขียง เอี. กุนมุ่น เซ มัฮ ไก
 อี เปือ พะเยชู คริต. มัฮ เปลือช อี ละ เอะ
 นิง กัม ฮรั๊ก กัม แปง แตะ. ⁸มัฮ กุนมุ่น
 ยุษ พะจาว ป เกือช โม เปะ โปน มัป ยุษ
 เปอะ เซ. มัฮ เปือ รพาวม เจือ เปอะ. มัฮ
 โทว เปือ กัน ยุษ โกะ เปอะ ไออ. มัฮ ป
 ปละ ป ชรัค พะจาว ละ เปอะ. ⁹ปุย เกียช
 อวต โทว ตี แตะ นิง อี ตี ตี เนอิม, นิง โอ
 อี เกว ไม กัน ยุษ ปุย นิง โกะ แตะ ไออ.
¹⁰พะจาว เอ็ง รโจะ เอะ ไม พะเยชู คริต.
 มัฮ เพรียง อี เอะ ละ ช เกือช อี เอะ ยุษ

ลอป กัน ไมจ ดอก ป เอ็ง ง่อต แตะ อัง
 ละ เอะ.

เอะ แปน ปุย ตี มู เปือ พะคริต

¹¹โม เปะ ป เกิด แปน ปุย ตัง เมือง
 เงอ, โม ยิว อัส โม เปะ มัฮ ปุย โนก
 รัตกิต. อัส โม โกะ แตะ มัฮ ปุย อวต
 ใน รัตกิต เซ. รัต เซ มัฮ ปุย ละ
 ปุ้ แตะ นิง เนะ ชอ้ง อี โน้ง. โม เปะ
 ไมจ เปอะ ไตม ดอก มัฮ แตะ ไพรม อี
 เซ. ¹²ฎ็อม เซ โม เปะ เอ็ง มัฮ เปอะ ปุย
 รกัฮ ฮา พะคริต. มัฮ เปอะ ปุย เมือง โน้ง
 ฮา เมือง อิชราเอน. ไก เปอะ โทว รโตง
 นิง ลปุง อัส พะจาว อัง ป เกว ไม ลปุง
 ชันญา ยุษ อี ละ ปุย ใน แตะ. ไพรม อี
 โม เปะ อวต เปอะ นิง ปลัชเตะ เอี เตือง
 โอ แตะ ไก ควน ชโอว รพาวม, ไม โอ
 เปอะ ไก พะจาว ยุษ. ¹³ปเลือช เอี, โม
 เปะ ป อวต ก ชิง อี ไพรม อี, ปังเมอ
 เอ็ง โฮลช เปอะ เลียก ชติ เปือ ปัด ฮันม
 พะคริต รโตง เปอะ, นิง เอ็ง รโจะ ตี เปอะ
 รพาวม แตะ ไม อี.

¹⁴ไลลวง โฮลช เอะ อวต เฮน อวต
 ฮลอง ไม ปุ้ แตะ เอ็ง มัฮ เปือ พะคริต เซ,
 นิง เอ็ง เกือช อี โม ยิว ไม ปุย ตัง เมือง
 รโจะ แปน ปุย ตี มู. เอ็ง ฎ็อมช โอยจ
 ฆรุง รตา อี ปุ้ แตะ เปือ ยุม อี นิง เนะ
 ชอ้ง แตะ. ป มัฮ ฆรุง เซ เอ็ง มัฮ กัน
 เกลละ อี ยุ ปุ้ แตะ เซ. ¹⁵เอ็ง ละ ไปวช
 อี โกตโม ยุษ โม ยิว ป เกือช อี กัม โอเอือ
 โฮวาน เจือ เซ. เอ็ง มัฮ เกือช อี ปุย ลอ

เจือ เซ แปน ปุย เจือ โคระ ตี มู เบือ เกือฮ
 อี รโจะ ตี ไม โกะ แตะ ไอย. มัฮ เซ
 ป เกือฮ อี ปุย อาวต เฮน อาวต ฮลอง ไม
 ปุ แตะ เบือ อี. 16 ไลลวง เกละ ปุย ยุ ปุ
 แตะ เซ พะคริต เอ็ง ญื่อฮ ไอยจ อี เบือ
 ยุม แตะ นิง ไมะชาวแควง เซ. มัฮ โรฮ
 เบือ ไมะชาวแควง เซ ป รโจะ อี ปุย ลอ
 เจือ เซ แปน ตอก ปุย ตี โม่ว ฆี อี, ละ
 ช นัม อี เอัญ เคะ พะจาว. 17 พะคริต
 เอ็ง ฮอยจ ครอบ ไลลวง ช เกือฮ แตะ ปุย
 อาวต เฮน อาวต ฮลอง ละ ปุย เตือง ไอยจ
 อี. เอ็ง ครอบ อี ละ โม เปะ ปุย ดั่ง เมือง
 ป อาวต ชิง ฮา พะจาว. เอ็ง ครอบ โรฮ
 อี ละ โม ยิว ปุ ชติ ไม อี. 18 เอ็ง มัฮ เบือ
 พะคริต เซ ป โฮลฮ อะ เลียก เคะ เปือ
 เกอะ เบือ อี, นิง เรอิม ลปุ พะจาว ตี เซ
 อะ เตือง ลอ มู เยอะ, เตือง โม ยิว ไม
 ปุย ดั่ง เมือง.

19 เคียง มัฮ อี ตอก เซ, โม เปะ ญื่อ
 มัฮ เปอะ โตว เมือง โน่ง โน่ง ฮา ปุ แตะ
 ฆี อี. ญื่อ มัฮ เปอะ โตว ปุย โฮญุ ละ
 ปุ แตะ. เอ็ง มัฮ เปอะ เมือง ตี ไม ปุย
 ใน พะจาว. เอ็ง มัฮ เอ็น เปอะ ปุย ใน
 ญื่อ ยุ พะจาว เตือง ไอยจ เปอะ. 20 โม
 เปะ เอ็ง มัฮ เปอะ ตอก เกรอิง ญื่อ ยุ
 พะจาว. ค่อง ญื่อ เซ เอ็ง มัฮ ปุ โบลวง
 โม ปุ โฮว ฆรอล ปุ ดั่ง พะเยชู ไม โม ปุ
 ซิป ลปุ พะจาว เซ. ค่อง โรง อี เซ เอ็ง
 มัฮ เอ็น พะเยชู คริต. 21 เอ็ง มัฮ พะเยชู
 เซ ป เกือฮ โอเอ็ฮ นิง ญื่อ เซ รโจะ ไม
 ปุ แตะ ตอก เซ. เกือฮ โรฮ อี ฟวยจ ปุ ปุ

ฮอยจ ละ แปน อี วิฮัน ชงะ ชงอม ละ ช
 ทไว อี ละ พะจาว. 22 โม เปะ เอ็ง โฮลฮ
 เปอะ รโจะ ตี รพาม แตะ ไม พะคริต,
 ละ ช โก ตี อี โม เปะ ไม ปุย โฮญุ เตือง
 ไอยจ อี เกือฮ ฟวยจ ปุ ปุ, ละ ช แปน เปอะ
 วิฮัน อาวต พะจาว นิง เบือ ลปุ แตะ.

กัน ยุส ปาวโล ละ ช เรอิม แตะ ปุย ดั่ง เมือง

1 อี มัฮ ปาวโล. มัฮ ปุ คั่ง ปุย โตะ
3 คอก นิง รชอฮ แตะ ละ พะเยชู คริต
 ละ ช โก ปุ มัฮ อี ละ โม เปะ ปุย ดั่ง เมือง.
 ญื่อ ม ง่อต ไลลวง โอเอ็ฮ เอ็ง อฮ แตะ
 เซ, ไวออน ละ พะจาว ฆี อี.

2 โม เปะ ติน ช เอ็ง ฮมอง เปอะ ตอก
 เกือฮ พะจาว อี ยุส กัน เบือ กุนมุ่น ยุส อี
 ละ ช โก ปุ มัฮ อี ละ โม เปะ. 3 ไลลวง ปุ
 เมอะ พะจาว ออิง ไพรม อี เอ็ง เปลีส อี ละ
 อี. ตอก ปุ เอ็ง ไชฮ ชบรอย เยอะ ออิง
 ละ เปอะ เซ. 4 ดฮ เปอะ ลาว โฮ, ช ยง
 โรฮ เปอะ ตอก คาวใจ อี ไลลวง พะคริต
 ปุ เมอะ พะจาว ออิง ไพรม อี เซ ฆี อี.
 5 เจน ปุย ไพรม เมอ พะจาว รโงะ โตว
 ไลลวง เซ ละ ปุย. ปเลีย เอ็ บังเมอ
 รโงะ อี เบือ ลปุ แตะ ละ โม ปุ โฮว ฆรอล
 ลปุ ดั่ง แตะ, ไม โม ปุ ซิป ลปุ แตะ ปุ
 มัฮ โม ปุ ทไว ตี แตะ ละ อี เซ. 6 ไลลวง
 เมอะ อี ออิง ไพรม อี เซ เอ็ง มัฮ เอ็. ปุย
 ดั่ง เมือง โฮลฮ โรฮ รัป ตี ปุ ไมจ ปุ ญุก
 ยุส พะจาว ไม โม ยิว นิง เอ็ง รโจะ ตี อี
 แปน ปุย ตี โม่ว เบือ ไลลวง กัน ระ ไล

ยूस พะจาว. ปุ่ย ตั่ง เมือง เซ โฮลฮ โรซ
รโดง แตะ นิง ลปุง ชันญา ยूस พะจาว ละ
ปุ่ย เบื่อ พะเยซุ คริต.

7 อี เอ็จ โฮลฮ แปน กวนใจ ยूस พะจาว
ละ ช ครอฮ แตะ ไลลวง กัน ระ ไล ยूस
อี เซ. มัส โฮลฮ โยะ ครอฮ เบื่อ กุนมุ่น
เกือฮ พะจาว ละ แตะ ไม อัมนัด อี ป
รชอฮ กไน เยอะเซ. 8 อี มัส ปุ่ย ตัก นิง
แตะวะ ไล แตะ ฮา ปุ่ย ใน พะจาว เตือง
โอยจ อี. พะจาว ปังเมอ เกือฮ ลั้ง อี
โฮลฮ ซิป ไลลวง แตะ ละ ปุ่ย ตั่ง เมือง
เบื่อ กุนมุ่น ยूस แตะ เซ. มัส เกือฮ อี อี
ครอฮ ไลลวง ป ไมจ ป ญุก กุมปอ ยूस
พะคริต ป โฮฮ ฮา เกียฮ ง่อต ปุ่ย อี. 9 มัส
โรซ เกือฮ อี อี รโงะ ไลลวง ป เมาะ
แตะ อึง ไพรม อี เซ ละ ปุ่ย, เกือฮ ปุ่ย ยุง
ตอก มัส ตอก มอยฮ อี. เจน ปุ่ย ไพรม
พะจาว ป ยूस โอเอือ โครยญ เจือ เมาะ
อึง ป ช ยूस แตะ เซ ฮา ปุ่ย. 10 พะจาว
เอ็จ มัส ยूस อี ตอก เซ นิง ช เกือฮ อี โม
ฮัวนา เตปด่า, ไม โม ป ไก อัมนัด ป อาวต
นิง กังฮาว ยุง ตอก เปลือฮ แตะ กัมกิต วิไซ
ไมจ ยूस แตะ โครยญ เจือ ละ ปุ่ย ปลัฮเตะ
เบื่อ คริตซจัก ยूस แตะ. 11 โอเอือ เซ มัส
ยूस อี ตัม ป เอ็จ ง่อต แตะ อึง เนือม เจน
เตะ ขอ รอวาม ลั้ง. มัส เกือฮ อี ฟวยจ
เบื่อ พะเยซุ คริต จาว ยूस เอะ. 12 เคียง
รโงะ ตี เอะ รพาวม แตะ ไม พะเยซุ เซ
เบื่อ อึง เงอะ รพาวม แตะ นิง อี, เอะ
โฮลฮ เลียก ซไป เคะ พะจาว ไม รพาวม
กา แตะ โครยญ เจือ. 13 คัส มัส ตอก เซ

ออี ปัว โม เปะ โอ ไลจ รพาวม ฆี อวาม
ออี ป โชะ รโดง เปอะ. แจง ช ไก โรซ ป
มัส อี ละ โม เปะ เอ.

รพาวม ฮรัก ยूस พะคริต

14 มัส เซ ป นุ่ม อี ไววอน ละ พะจาว
ป มัส เปอะ เกอะ ฆี อี. 15 เอ็จ มัส เบื่อ
เปืออะ เกอะ เซ ป มอยฮ โม ป เจือ เตือง
โอยจ อี เซ ปุ่ย ตี ญืออะ ฆี อี, เตือง
ป อาวต นิง เมือง มะลอง, เตือง ป อาวต
ลั้ง นิง ปลัฮเตะ. 16 อี ปัว พะจาว เซ
เกือฮ อัมนัด ละ โม เปะ เบื่อ ลปุ แตะ
กุมปอ เนือม นิง รัง ซเปือ คี นัก ยूस อี,
ละ ช โฮลฮ เปอะ เรียง देंน ละ โตะ
รพาวม รโมยฮ เปอะ โครยญ เจือ. 17 อี
ปัว โรซ พะคริต โฮลฮ อาวต ลอป โตะ
รพาวม โม เปะ เบื่อ รพาวม เจือ เปอะ. อี
ปัว เกือฮ โม เปะ โฮลฮ รพาวม ฮรัก ยूस
อี แปน ตอก เนือม ตอน, ตอก แรฮ โตะ
ละ เปอะ, 18 เดือม โม เปะ ไม ปุ่ย ใน
พะจาว เตือง โอยจ อี ช ยุง ตี ไม ปุ่ แตะ
ไลลวง รพาวม ฮรัก ยूस พะคริต เซ. ช
เกียฮ คาวใจ เปอะ เมาะ เวือฮ ไม เมาะ
ลั้ง อี, ไม เมาะ ฮลาวง อี ไม เมาะ โตะ
อี รพาวม ฮรัก ยूस อี เซ. 19 ปัง โอ ไก
ป เกียฮ ยุง รพาวม ฮรัก ยूस พะคริต เตือง
โอยจ อี, อี ปัว ลั้ง เกือฮ โม เปะ โฮลฮ
ยุง เนือม รพาวม ฮรัก ยूस อี เซ, เดือม โม
เปะ ช กุมปอ นิง ป ไมจ ป ญุก ยूस พะจาว
โครยญ จัต โครยญ เจือ ฆี อี.

20 พะจาว แจง เกียฮ ยุษ อี โอเอ็ฮ เป็
อัมนัด แตะ ป รัชอช กไน เอะ เซ. เกียฮ
ยุษ อี โฮฮ แม ฮา เกียฮ ปัว เอะ อี นิง
แตะ. โฮฮ โรฮ ฮา เกียฮ แกต เอะ อี.
21 มัฮ เซ ป โฮลส พะจาว โยุตซัก แตะ
ฆ่า อี เป็ พะเยชู คริต ไม เป็ คริตซัก
ยุษ อี เต็อง โอยจ อี, เนอิม เจน เฮ็ ฮอยจ
เจน โคระ เข็ยง เฮ็ โอ ญะาะ ไก ลอยจ.
อาเมน.

ปุย ใน พะจาว เต็อง โอยจ อี มัฮ ปุย ตี โม่

1 เค็ยง มัฮ อี ตอก เซ, อี ปัว โม่ เปะ
4 เก็ฮ ป ยุษ ป อัส เปอะ โปง จีวิต
ปุย เอ็จ กอก พะจาว เอ็ญู เคะ แตะ. อี
ปัว เยอะ ตอก เซ นิง มัฮ แตะ ป คัง ปุย
โตะ คอก นิง รัชอช แตะ ละ พะโองจาว.
2 ไมจ เปอะ เก็ฮ ตี แตะ ตู เต็ยม. ไมจ
เปอะ โฮฮ รพาวม ปีกๆ ออนๆ ไม โฮฮ
เปอะ รพาวม ลัง แตะ โครยญู เจ็. ไมจ
เปอะ แญง ละ ปุ แตะ เป็ รพาวม ฮรัค
แตะ. 3 มัฮ ลปุ พะจาว ป เก็ฮ เปอะ
ไก รพาวม ตี โคฮ ไม ปุ แตะ ตอก เซ.
ไมจ เปอะ แด่น เนอิม โชะโกะ ฮรัคชา
นิง รพาวม ตี โคฮ เปอะ เซ ไม รพาวม
เฮน ฮลอง เปอะ ป เก็ฮ เปอะ เปน ปุย
ตี ซโปก โรม. 4 โกะ เนอิม พะคริต ไก
ตี โม่ โน่ง. ลปุ พะจาว ไก ตี โน่ง.
พะจาว เอ็จ กอก โม่ เปะ เอ็ญู เคะ แตะ ละ
ช เก็ฮ อี โม่ เปะ ไก ควน ซโอว รพาวม
ตี เจ็ โน่ง. 5 พะโองจาว ไก ตี โน่ง.

รพาวม เจ็ เนอิม ไก ตี โน่ง. บัปติชมา
ไก โรฮ ตี โน่ง. 6 พะจาว เป็อะ ปุย เต็อง
โอยจ อี ไก ตี โตน โน่ง. พะจาว เซ กุม
ปุย โครยญู โฆะ อี, รัชอช นิง อี โครยญู
โฆะ อี, อาวต กไน อี โครยญู โฆะ อี.

7 พะคริต เอ็จ ปละ ซัต โอเอ็ฮ ละ เอะ
โครยญู โฆะ โอะ เป็ กุนมุ่น ยุษ แตะ, ตี
ปุย ตี เจ็, ตี ปุย ตี เจ็, ตัม ปุก อี รพาวม
โกะ แตะ โฮฮ. 8 เอ็จ ตอก อัส พะทัม อี
เฮ็,

"*ญ็อม ฮาวก พะโองจาว ฮอยจ ก
ฮลาวง อี, เอ็จ เม็อะ โรวค โม ป ไป นิง
แตะ ฮอยจ ไม แตะ โฮวน. เอ็จ ปละ
ซัต โอเอ็ฮ ละ ปุย ไม อี โฮวน เจ็,*" อัส
เซ พะทัม.

9 ญ็อม อัส อี ฮาวก ฮอยจ ก ฮลาวง อี
เซ มัฮ อัส อี ไม เมอ? เอ็จ มัฮ อัส อี
ไม กัน จัมเปน พะโองจาว เล็ฮ อาวต นิง
ปลัฮตะ ก ตีก นิง เต็ยม แตะ เซ รกา.
10 ป เล็ฮ เซ เอ็จ มัฮ ตี ไม ป เอ็จ ฮาวก
เซ. เอ็จ ฮาวก เนอิม ฮลาวง ฮา มะลอง
นิง ช เก็ฮ อี ตี แตะ ปุน กุม โอเอ็ฮ
โครยญู เจ็. 11 เอ็จ มัฮ พะคริต เซ ป
ปละ ซัต โอเอ็ฮ ละ ปุย. เอ็จ ดุช อี เปน
ป โฮว ฮรอก ลปุง ตัง แตะ ละ ปุย ง่อน.
ดุช โรฮ อี เปน ป ซิป ลปุง แตะ ละ ปุย
ง่อน, ดุช อี เปน ป เก็ฮ ครอย ไลลวง
กัน ระ ไล ยุษ พะจาว ง่อน, ดุช อี เปน
ป เก็ฮ แลน แก ลุกซิก แตะ ไม ป เก็ฮ
เพ็ฮ ปุย ง่อน. 12 มัฮ ยุษ อี ตอก เซ
นิง ช เพ็ยง แตะ ปุย ใน พะจาว เก็ฮ อี

เกียฮ ยุษ กัน ละ แตะ, ไม ช เกียฮ อี โม
 ป มัฮ โกะ เนอิม พะคริต ตอน ึ่ง รพาวม
 เจือ แตะ ฮา ไพรม แตะ ปุ ปุ, ¹³เดอิม เอะ
 ช โฮลฮ เนอิม รพาวม ตี โดฮ แตะ ไม ปุ
 แตะ เบือ รพาวม เจือ เยอะ, ไม ช โฮลฮ
 แตะ ยุง ชโตฮ ไลลวง กวน พะจาว. เอะ
 ช โฮลฮ แปน ดอก ป ระ เอ็ง นัน ฮอน
 ฆ่า อี. ช โฮลฮ รณุง รเบริญ แตะ ดอก
 เอิน รณุง รเบริญ พะคริต, ¹⁴เดอิม เอะ
 โอ ญืออะ ช แปน ดอก กวนดู โตะ รพาวม
 แตะ. ญืออะ ช เปียน ไป เปียน มา โตว
 ตี แตะ ดอก รอวาม พุกเพียก ึ่ง แพต ก่า
 แตะ โฮ. ป เคียด เพอิก ปุย ไม รชุยจ อี
 ปุย ไลจ มัฮ ดอก ก่า เซ โฮ. ชาวป เกือฮ
 ปุย ไฆร ฮา ลปุง เนอิม ึ่ง ป เบิก แตะ อัส
 ละ ช จุ แตะ ปุย. เอะ ปังเมอ โอ ไมจ
 งอต ป อัส โม เซ. ¹⁵ฮา เซ ไมจ เอะ อัส
 ลปุง เนอิม ละ ปุ แตะ เบือ รพาวม ฮรัก.
 มัฮ ดอก เซ ดอก ช โฮลฮ เอะ แปน ปุย ระ
 ฮอน ปุ ปุ เบือ อี, เดอิม เอะ ช ดอก พะคริต
 ป มัฮ ดอก ไกญ ละ โม เอะ โครยญู เจือ
 โครยญู ย้ง. ¹⁶โอเอือฮ ป ไก ึ่ง โกะ
 เนอิม พะคริต เซ เอ็ง รโจะ ตี ไม ปุ แตะ
 เบือ พะคริต เซ. โอเอือฮ โครยญู เจือ เซ
 เอ็ง รติต ไม ปุ แตะ เบือ ลฆลอยจ อี เซ
 แปน ปุย ตี โม่ว. ญืออม รชอย โอเอือฮ
 ฮาวต ึ่ง อี โครยญู เจือ เซ ตัม โฆมกวน
 อี, ปุย ตี โม่ว เซ เกียฮ ระ ปุ ปุ, จลิน ปุ ปุ
 เบือ รพาวม ฮรัก.

ไลลวง จีวิต โคระ

¹⁷ลปุง เอือ อี รโจะ แจง แน ละ เปอะ
 เบือ มอยฮ พะโองจาว. ปุ ญืออะ ยุษ ดอก
 ยุษ โม ป โอ ยุง พะจาว อี. รพาวม โม เซ
 ฮาวต ลอป ึ่ง โอเอือฮ โอ ไก ป มัฮ ¹⁸ึ่ง
 ฮาวต ล้ง รพาวม รโม้ยฮ อี ก เพียก อี. โม
 เซ ชง ฮา จีวิต พะจาว ึ่ง งาว ึ่งญู อี
 ไม ลึง ลอป รพาวม อี. ¹⁹ญืออะ ยุง โตว
 โชะ กิจ ึ่ง ป ยุษ แตะ. ฆวต พลวย ตี
 แตะ ึ่ง กัน โอฮ พาวม แตะ ไม ปุ แตะ
 เตือง ประมะ ประโปวน. ยุง โตว เคราะ
 ยุษ แตะ กัน คีต กัน ตวยฮ โครยญู เจือ.

²⁰ญืออม เพอิก ปุย ไลลวง พะคริต ละ
 เปอะ แจง โอ อี เพอิก โม เปะ ยุษ โอเอือฮ
 ดอก เซ. ²¹อ่า เอ็ง แจง ึ่ง ฮมอง โม
 เปะ ไลลวง พะคริต เซ. เอ็ง โฮลฮ เปอะ
 เอียน ไลลวง อี ึ่ง เพอิก ปุย ลปุง เนอิม ป
 ไก ึ่ง พะเยชู คริต ละ เปอะ. ²²มัฮ เซ ป
 ไมจ เปอะ โปวฮ แเปฮ รพาวม ไพรม เปอะ
 เซ ฆ่า อี. เอ็ง มัฮ รพาวม ไพรม เปอะ เซ
 ป จุ โม เปะ เกือฮ ไลจ โลม ฆ่า กัมกยฮ
 ฆอก เปอะ เซ. ²³ไมจ เปอะ โอฮ รพาวม
 รโม้ยฮ โคระ แตะ โครยญู เจือ. ²⁴ไมจ
 เปอะ โอฮ จีวิต โคระ แตะ ป ยุษ พะจาว
 ละ เปอะ ดอก จีวิต โกะ อี โอฮ. จีวิต เซ
 มัฮ ป ซี ป ไช เนอิม ไม ป ชงะ ชงอม.

²⁵มัฮ เซ ป โอ เปอะ ญืออะ ไมจ จุ ปุ
 แตะ ฆ่า อี. ไมจ เปอะ ต้ง โคน ต้ง อัส

ป เนอิม ละ ปุ้ แตะ, นิง มัฮ โม เอะ ปุย ตี
 โม่ว ไม่ ปุ้ แตะ ใน พะคริต โครยญุ โฆะ
 แตะ. 26 ดัฮ เปอะ รอก พาวม โฮ ปุ้ เกือฮ
 ตี เปอะ ลอด ยุฮ มัป ฆ่า รพาวม รอก เปอะ
 เซ. ปุ้ เกือฮ ตี เปอะ รอก พาวม ฮอยจ
 ละ เลียก ฆงะ. 27 ไมจ เปอะ โดว เกือฮ
 คระ โบฮ ละ พี ระ. 28 ปุ้ โกย บระ ปอก
 แตะ โอเอือฮ ไมจ อี เคราะ แปะฮ. ฮา เซ
 ไมจ อี ญอม ยุฮ กัน ซีไซ นิง เรียง แด่น
 โกะ แตะ ไอฮ เดอิม ซ โฮลฮ เรอิม ปุ้ ตุก
 ปุ้ ญัก นิง อี.

29 ปุ้ ญืออะ โกว ลปุง ฆอก เกอ. ไมจ
 เปอะ โกว ลปุง ไมจ ปุ้ ลัมเปิง อี ไม่ ฮมอง
 ปุย อี, เดอิม ซ โก ปุ้ มัฮ ละ โม ปุ้ ฮมอง
 เซ, ไม่ ซ เกือฮ อี ตอน ฮมัน นิง ปุ้ เจือ
 แตะ. 30 ปุ้ ยุฮ โอเอือฮ ตอก ซ เกือฮ เปอะ
 ลปุง พะจาว ไลจ รพาวม. พะจาว เอือจ ไม
 อึง โม เปะ นิง ลปุง แตะ เซ. แปน ตอก
 แมจัม เกือฮ โม เปะ ยุง แจง แน ซ โก
 ฆงะ เกือฮ พะจาว เปอะ โปน ฮา ปุ้ โอ
 ไมจ โครยญุ เจือ. 31 รพาวม กุยจ วั,
 รพาวม ซวก, รพาวม ฮาวก, ลปุง ระ ฆะ
 โดวต, กัน บรุ้ เพือ ปุย, ไม่ รพาวม เกละ
 ยุ ปุย, โอเอือฮ โม เซ ปุ้ เกือฮ โก นิง เปอะ
 ตี เจือ เนอิม. 32 ไมจ เปอะ เลียก พาวม
 โฆะ ไร่ นิง ปุ้ แตะ. มัฮ เปือ พะคริต ปุ้
 โอ พะจาว ที โฆะ โระ โกลยจ โม เปะ ฆ่า
 อี. โม เปะ ไมจ เปอะ โดว ที โฆะ โระ
 โกลยจ ปุ้ แตะ ตอก เซ โรฮ.

จีวิต โคระ

1 เคียง มัฮ เปอะ กวน ฮรัก พะจาว
5 เยอ, ไมจ เปอะ ซาป เกือฮ ตี แตะ
 ตอก โรฮ โกะ อี. 2 ไมจ เปอะ ยุฮ โอเอือฮ
 ไม่ รพาวม ฮรัก แตะ ตอก ฮรัก พะคริต
 เอะ ไม่ โปง อี จีวิต แตะ รโดง เอะ.
 ญืออม ยุฮ อี ตอก เซ เอือจ มัฮ ทไว อี ตี
 แตะ ละ พะจาว, ไม่ มัฮ อี ปุ้ ฮอยจ ฮง่า
 ละ อี, ไม่ ปุ้ ปุก เนอิม รพาวม อี.

3 ไลลวง กัน เลน จุ ไม่ กัน ฆอก กัน
 เบร, ไม่ กัน ฆวต ไอฮ โฮฮ ฆวต ไอฮ วิฮ
 โอเอือฮ, กัน ตอก เซ ปัง มัฮ เมาะ อู เปอะ
 ลอก อี โปง โดว โม เปะ เพือฮ, นิง มัฮ
 เปอะ ปุย ใน พะจาว. 4 ปุ้ ญืออะ โกว ลปุง
 โฮละ ลปุง ฮลัน ไม่ ปุ้ ลัด ปุ้ ญวยฮ ปุ้
 โอ โก ปุ้ มัฮ ฮา. โอเอือฮ ตอก เซ โปง
 โดว โม เอะ. ฮา เซ ปุก ละ ญันตี เปอะ
 ไม่ พะจาว ฮา อี. 5 ไมจ เปอะ เกือฮ ตี
 แตะ ยุง แจง แน นิง ไล เอือ, โม ปุ้ พลวย
 แนฮ ตี แตะ นิง กัน เลน จุ ไม่ กัน ฆอก
 กัน เบร ตอก เซ, โก โดว ตี ปุย เนอิม ปุ้ ซ
 โฮลฮ รโดง แตะ นิง บันเมือง ยุฮ พะคริต
 ไม่ พะจาว. โม ปุ้ ฆวต ไอฮ โฮฮ ไอฮ
 วิฮ ปุ้ โรฮ ซ โฮลฮ อี. กัน ฆวต ไอฮ
 โฮฮ ไอฮ วิฮ เซ เอือจ เมาะ โรฮ กัน ไว ปุย
 ฮุป. 6 ปุ้ เกือฮ ปุย ปุ้ จุ เปอะ นิง ลปุง โอ
 โก ปุ้ มัฮ. เอือจ มัฮ ฆ่า ยุฮ ปุย กัน ตอก
 เซ ปุ้ ซ ฮอยจ รพาวม ฮาวก ยุฮ พะจาว ละ
 โม ปุ้ โอ เนอึง ปุ้ อ้อ แตะ ฆ่า อี. 7 มัฮ เซ

ป โธ เปอะ ไมจ เกือฮ ตี แตะ โฮมว ตี ไม
ปุย ตอก เซ ฆ่า อี.

๘ โฆะ โอ โม เปะ อาวต โรฮ เปอะ นิง
ก เฟียก อี. ปเลี้ย เฮี เอ็ง อาวต เปอะ ก
ชเปี้ย อี เบือ อาวต แตะ ใน พะโองจาว.
มัฮ เซ ป ไมจ เปอะ ยุฮ อ้อ โอเอือ ตอก
ปุย บลัฮ ลัก ก ชเปี้ย ฆ่า อี. ๙ โก ชเปี้ย
เนอิม เซ นา ออฮ กัน ไมจ กัน ญัก ไม กัน
ซี กัน ไช ไม ลปุง เนอิม โก โรฮ นา เซ.
10 ไมจ เปอะ ซาวป ตอก ช ยุง แตะ ป ปุก
รพาวม พะโองจาว. 11 ปุ ลเลี้ยก รไม ไม
โม ป ยุฮ กัน โอฮ พาวม แตะ บลัฮ ลัก ก
เฟียก อี. ฮา เซ ไมจ เปอะ เปลือ ที่ ม้อ
อี ป ฆอก ละ ปุย. 12 กัน ฆอก ยุฮ โม
เซ ก ไหลป อี, ปัง ม้อ เมาะ อู เยอะ ลอก
อี โน่ง, เอ็ง ปอ โรฮ โชะ กิจ เจอะ นิง.
13 กัน ออฮ กัน เอือ ญัก, ด้อ ปุย เปลือ ก
ชเปี้ย อี, ปุย ช โฮลช ยู ที่ ตอก ม้อ ตอก
มอยฮ อี ฆ่า อี. 14 กัน โครยญ เจือ ด้อ ปุย
เปลือ ที่ ละ ปุย โฮ, ช เกียฮ แปน โรฮ ป
ชเปี้ย ฆ่า อี. ม้อ เซ ป อ้อ ปุย ฆ่า อี ตอก
เฮี,

“ปะ ป ปุน โจอ เจอ, ไมจ เปอะ โปวะ,
โกฮ โอม แปะ เนอิม ลัก ยุม เปอะ, เคอิม
พะคริต ช โฮลช ชอด ชเปี้ย แตะ ละ
เปอะ,” อ้อ เซ.

15 เคียง ม้อ อี ตอก เซ, ไมจ เปอะ แชน
ป ยุฮ ป อ้อ แตะ ฆ่า อี. ปุ เกือฮ ตี เปอะ
ตอก ปุย งาว ปุย ใจญ. ไมจ เปอะ ยุฮ
ตอก ปุย ไมจ พันญา. 16 ปเลี้ย เฮี ม้อ
ญือม โฮวาน กัน ฆอก กัน เบร นิง. ม้อ

เซ ป ไมจ เปอะ อี เวลา ละ ช รชอฮ
แตะ ละ พะจาว ฆ่า อี โครยญ เวลา. 17 ปุ
ญือะ เกือฮ ตี เปอะ งาว ใจญ. ไมจ
เปอะ ซาวป ตอก ช ยุง แตะ ป ปุก รพาวม
พะจาว ละ โกะ เปอะ โอฮ โครยญ เจือ.
18 ปุ เกือฮ ตี เปอะ ญุยจ นิง ไปล อะงุน.
ช โก ตอก ช ใจญ เปอะ นิง โน่ง. ฮา
เซ ไมจ เปอะ เกือฮ ลอป ลปุ พะจาว นัม
แตะ. 19 ญือม อู รโต เปอะ ไม ปุ แตะ
ไมจ เปอะ อ้อ ไม รชอม เซีย ลีลาว, ไม
รชอม เซีย ไวออน, ไม รชอม เซีย ชตอก
รงอิม. ไมจ เปอะ เซีย ลีลาว พะโองจาว
ไม รพาวม ญันตี แตะ นิง. 20 ไมจ เปอะ
ญันตี ลอป ไม พะจาว ป ม้อ เปือะ เปอะ
นิง โอเอือ โครยญ เจือ เบือ มอยฮ พะเยชู
คริต จาว.

ไลลาวง รเมะ รโปวน

21 ไมจ เปอะ ญิง ญอม ละ ปุ แตะ เบือ
นัปที เปอะ พะคริต.

22 โม เปะ ป ม้อ ปรโปวน ญือะ ปุย
เยอ, ไมจ เปอะ เนอึง ป อ้อ ปรเมะ ญือะ
แตะ, ตอก เนอึง เปอะ ป อ้อ พะโองจาว
โรฮ. 23 ม้อ ปรเมะ ป ม้อ โกญุกอ
ละ ปรโปวน ญือะ แตะ, ตอก โรฮ ม้อ
พะคริต โกญุ ละ คริตชจัก โฮ. คริตชจัก
เซ เอ็ง ม้อ โกะ เนอิม พะคริต ป เกือฮ อี
โปน ม้อ ยุฮ อี เซ. 24 คริตชจัก เนอึง ป
อ้อ พะคริต ตอก ออฮ, โม ปรโปวน ไมจ
อี เนอึง ป อ้อ ปรเมะ ญือะ แตะ ตอก เซ
โรฮ นิง โอเอือ โครยญ เจือ.

25 พะคริต ฮรัก คริตซจัก ยุษ แตะ ดอก
 ออฮ, โม่ เปะ ป มัฮ ปรมะ เอ, โม่จ โรฮ
 เปอะ ฮรัก ปุย เญื่อะ แตะ ดอก เซ โรฮ.
 พะคริต มัฮ ฮรัก อี ปอ ปูน ยุม อี ดัง
 อี. 26 ลปุง พะจาว มัฮ ดอก รอวาม.*
 พะคริต เอ็จ รไซจ คริตซจัก ยุษ แตะ นิง
 อี ชงะ. พวยจ เซ ทไว อี ละ พะจาว,
 27 ละ ช โฮลย อี คริตซจัก ป ชงะ ชงอม
 เนอิม ละ โกะ แตะ ไอฮ. มัฮ เกือฮ อี
 แปน ป โม่จ ป ญัก ป โอ ไก ป วิต ป วัง
 นิง, โม่ โอ อี ลอก ป รแอม ตี เจือ เนอิม.
 28 ดอก โรฮ เซ ปรมะ โม่จ อี ฮรัก ปุย
 เญื่อะ แตะ ดอก ฮรัก อี โกะ แตะ ไอฮ. ป
 ฮรัก ปุย เญื่อะ แตะ เอ็จ มัฮ โรฮ ฮรัก อี
 โกะ แตะ ไอฮ. 29 ไก โดว ตี ปุย เนอิม
 ป เกละ ยู เนะ ชอ้ง โกะ แตะ ไอฮ แส.
 แจง ช แลน แก อี. ช โชะโกะ ฮรักซา
 นิง อี ดอก โรฮ โชะโกะ ฮรักซา พะคริต
 นิง คริตซจัก ยุษ แตะ โรฮ. 30 เอะ เตอ
 มัฮ โรฮ โอเอือฮ โฮวาน เจือ ป ไก นิง โกะ
 เนอิม พะคริต, ตี ปุย ตี เจือ, ตี ปุย ตี เจือ.
 31 พะทัม อัส อี ดอก เอี, "มัฮ เซ ป โม่จ
 ปรมะ ละ มะเปื่อะ แตะ นิง ติต รพาวม
 อี นิง ปโรพาน เญื่อะ แตะ หมี่ อี. ปุย
 ลอา เซ เอ็จ แปน เนะ ชอ้ง ตี." อัส เซ
 พะทัม. 32 ป อัส พะทัม เซ มัฮ ลปุง โคะ
 ป ระ โล. ตัม ป แกต อวี อี, อวี แกต มัฮ
 อัส อี โม่ ไลลวง พะคริต โม่ คริตซจัก ยุษ
 อี. 33 ดอก ออฮ ดอก เอือ ญัก, โม่ เปะ

โครยญ โม่ เปอะ โม่จ เปอะ ดัง โคน ดัง
 ฮรัก ปุย เญื่อะ แตะ, ดอก ฮรัก เปอะ โกะ
 แตะ ไอฮ โรฮ. โม่ ปโรพาน โม่จ โรฮ อี
 นัปที ปรมะ เญื่อะ แตะ.

ไลลวง มะเปื่อะ ปุย โม่ กวาน อี

1 โม่ เปะ ป มัฮ กวาน ปุย เยอ, โม่จ
6 เปอะ เนอึง ป อัส มะเปื่อะ แตะ, นิง
 มัฮ เปอะ ปุย ใน พะโอจจา. เอ็จ มัฮ เซ
 ป มัฮ ป ญัก ป ลอก เกอ. 2 เมอะ ป ไก นิง
 โกตโม ยุษ พะจาว, เอ็จ มัฮ คอ เอี ป ไก
 โม่ ลปุง ชันญา กา คอ โฮญ เตือง โอยจ
 อี. "โม่จ เปอะ นัปที มะเปื่อะ แตะ. 3 ดัส
 เปอะ ยุษ ดอก เซ, ช โฮลย เปอะ ฮาวต
 โม่จ ฮาวต มวน โม่ ช โฮลย เปอะ จีวิต
 ลัง เลือญ แตะ นิง ปลัฮเตะ เอี," อัส เซ
 พะจาว.

4 โม่ เปะ ป มัฮ มะเปื่อะ ปุย, ปุ ยุษ
 โอเอือฮ ดอก ช วัว อี รพาวม กวาน เปอะ.
 โม่จ เปอะ ง่อต ดอก ช เกือฮ เพอิก ตอม
 เปอะ กวาน แตะ, โม่ เกือฮ เปอะ ตี แตะ
 ปูน เตือย ตัม โปง อี ไลลวง พะโอจจา.

ไลลวง กวานใจ ปุย โม่ ปอเลียง อี

5 โม่ เปะ ป มัฮ กวานใจ ปุย เยอ, โม่จ
 เปอะ เนอึง ป อัส ปอเลียง แตะ นิง
 ปลัฮเตะ เอี, โม่ นัปที เปอะ, โม่ ฮอ เปอะ
 นิง โอ กัน ยุษ แตะ ช ญัก รพาวม อี. โม่จ
 เปอะ รชอฮ ละ อี โม่ รพาวม เนอิม แตะ

5:26* ตัม ลปุง กริก มัฮ อัส อี "รไซจ นิง รอวาม เบือ ลปุง พะจาว" โม่ คอ เอี. ปุย คาวใจ มัฮ
 ลปุง พะจาว เซ ป ดอก รอวาม หมี่ อี.

ดอก ไรษ รชอช เปอะ ละ พะคริต. 6 ปุ
 ยุช ญืออม ยุ ปุย เปอะ โน่ง ละ-ช เกือช
 เปอะ ปุย ลี แตะ. ไมจ เปอะ รชอช ละ อี
 ตัม ปุก อี รพาวม พะจาว ไม เตม รพาวม
 เปอะ นิง, ดอก กวนใจ ยุช พะคริต โส.
 7 ไมจ เปอะ ยุช กัน ไม ไมจ มวน รพาวม
 แตะ, ดอก รชอช เปอะ ละ พะโองจาว, มัช
 โตว รชอช เปอะ ละ ปุย โน่ง. 8 ไมจ
 เปอะ ไตม ไลลวง ช เกือช พะโองจาว
 ลังวัน ละ ปุ ยุช กัน ไมจ โครยญู โฆะ ปุย,
 เตือม โม ป มัช ครา เซ็ญู ปุย, เตือม โม ป
 โอ มัช.

9 โม เปะ ป มัช ปอเลียง ปุย เยอ, ไมจ
 ไรษ เปอะ ยุช ละ กวนใจ แตะ ตัม ไล เซ
 ไรษ. ปุ ญืออะ โกว ลปุง พระ ลปุง ชวก
 ละ. ไมจ เปอะ ไตม เอ็จ ไก ดิ ปอเลียง
 เปอะ นิง เมือง มะลอง. ปอเลียง ปะ ไม
 ปอเลียง กวนใจ ยุช เปอะ เซ เอ็จ มัช ดิ.
 ไก โตว ป ฮรัก ป จัง อี.

เครอ็จ ตััน เกือช พะจาว ละ ปุย

10 ลัก ก ลอยจ ลปุง เงอะ เอ็, ไมจ
 เปอะ เกือช ดิ แตะ ปุน เรียง แค้น แตะ
 เบือ พะโองจาว, ไม เบือ อัมนัด ระ ยุช
 อี. 11 ไมจ เปอะ จาวป เครอ็จ ตััน เกือช
 พะจาว ละ เปอะ เตือม จุม อี, เดอ็ม เปอะ
 โอ ช ไป นิง กัน รชยจ ซาตัน เปอะ.
 12 เอะ มัช โตว ป ตอชู ปุ แตะ ไม ปุย
 ปลัชตะ. มัช ตอชู เยอะ ปุ แตะ ไม พี
 ฆอก พี เบร ป ตัดเตียง โอเอ็ช นิง กังฮาว.
 มัช ไรษ ตอชู ปุ แตะ ไม อัมนัด อันนา

โอเอ็ช ป โอ ปุย เกือช ยุ นิง ัง แตะ,
 ไม โม ไกญูกอ พี บลัช ลัก ก เพ็ยก อี ป
 ตัดเตียง โอเอ็ช ปลัชตะ เอ็ โครยญู เจือ.
 13 มัช เซ ป ไมจ เปอะ โอช เครอ็จ ตััน
 เกือช พะจาว ละ เปอะ เตือม จุม อี ฆ่า อี.
 ฆงะ ช ฮอยจ ป กอยจ ป รวาม ละ เปอะ,
 ปัง โฮวน โอเอ็ช ฮอยจ ตอชู ไม เปอะ, ช
 เกือช อาวต ตอน อาวต ฮมัน เปอะ ฆ่า.
 ญืออม เอ็จ ฟวยจ ตอชู อี ไม เปอะ, โม เปะ
 ช ปุน อาวต ตอน อาวต ฮมัน ลัง เปอะ.

14 ดัช มัช ดอก เซ ไมจ เนอ็ม เปอะ
 อาวต ตอน อาวต ฮมัน. ไมจ เปอะ โอช
 ลปุง เนอ็ม แปน ดอก โมะฮุต เปอะ. โอช
 ไม กัน ซี กัน ไช แปน ดอก ลปี ไร เซ็ญู
 รน่าวก เปอะ. 15 กัน ครอช เปอะ ไลลวง
 กัน ระ ไล ยุช พะจาว ป เกือช ปุย ปุก ปอ
 ปุ แตะ ไม อี เซ, ไมจ เปอะ เกือช แปน
 ดอก เกป ละ ชวง เปอะ. 16 ไมจ เปอะ
 โอช ลอป รพาวม เจือ เปอะ แปน ดอก
 ความ เซ็ญู โกะ เปอะ, เดอ็ม เปอะ ช โฮลช
 ญืด ยุช ตี งอ โปยญู พี ฆอก เปอะ เซ นิง
 อี. 17 ไลลวง เกือช พะจาว เปอะ โปน มัป
 ไมจ เปอะ โอช แปน ดอก วอม ไร เซ็ญู
 ไกญู แตะ. ไมจ ไรษ เปอะ โกว ลอป
 วิจ ยุช ลปุง พะจาว. วิจ เซ เอ็จ มัช ลปุง
 พะจาว. 18 ไมจ เปอะ ไวออน บัว พะจาว
 เรอ็ม แตะ นิง โอเอ็ช โครยญู เจือ. เกือช
 ดิ เปอะ ปุน ไวออน โครยญู เวลา ตัม นัม
 ลปุง พะจาว เปอะ. มัช เซ ป ไมจ เปอะ
 เกือช ดิ แตะ ังฮ ชวง ไม ไวออน ลอป

เปอะ เพื่อ ปุ่ย ใน พะจาว โครยญุ โฆะ อี
 ฆ่า อี. ปุ่ เตื่อ นิ่ง ไววอน เปอะ เซ.

19 ไมจ โรธ เปอะ ไววอน เพื่อ อี เดอิม
 พะจาว ช เกือช อี เกียช ซิป ลปุง แตะ
 ละ ปุ่ย, เดอิม อี ช โฮลช อ้อ โอเอือ ไม
 รพาวม กา แตะ ฆ่า อี, ไม ช เกือช แตะ
 ปุ่ย ยุง ไลลวง ป เม่าะ พะจาว อึง ไพรม
 อี ป ม้อ กั้น ระ ไล ยุช อี เซ. 20 อี เอือ
 โฮลช แปน ป ซิป กัม นัม ปัก พะจาว นิ่ง
 ครอช เฮาะ ไลลวง กั้น ระ ไล ยุช อี เซ
 ละ ปุ่ย. ปเลี้ย เอือ ปังเมอ ลอก เกอะ เฮลิจ
 ฆ่า อี. ไมจ เปอะ ไววอน เพื่อ อี เดอิม ช
 เกียช อ้อ ไลลวง พะจาว เซ ไม รพาวม กา
 แตะ ตัม โชมกวน อี.

21 ปเลี้ย เอือ ทุคิโค ป ม้อ เอียกปุ่ ฮรัก
 เกอะ ไม ม้อ อี กวนใจ เนอิม รพาวม นิ่ง

กั้น พะจาว, ช ฮอยจ รโงะ ไลลวง อี
 ละ เปอะ โครยญุ เจือ, เดอิม โม เปะ ช ยุง
 ตอก ม้อ ตอก มอยช อี เอือ. 22 ม้อ เซ ป
 เกือช อี อี โฮว เคะ โม เปะ ฆ่า อี. ม้อ
 เกือช ฮะ รโงะ ไลลวง เอะ ละ เปอะ, ไม
 เกือช ฮะ เกาะโลม โรธ รพาวม โม เปะ.

23 โม เปะ ป ม้อ เอียกปุ่ อู ใน พะจาว
 เยอ, ปัว พะจาว เปือะ เอะ ไม พะเยชู คริต
 จาว เกือช ไมจ เปละ ลโลวง พาวม ละ
 เปอะ, ไม เกือช เปอะ อาวต ไม รพาวม
 ฮรัก เปอะ ปุ่ แตะ, ไม อาวต เปอะ ไม
 รพาวม เจือ เนอิม โรวะ แตะ เตืออง โอยจ
 เปอะ. 24 ปัว กุนมุ่น ยุช พะจาว อาวต ไม
 โม ป ฮรัก เนอิม พะเยชู คริต จาว ยุช เอะ
 ไม รพาวม ตอน ฮมัน แตะ โครยญุ โฆะ
 อี.

นังซี รโปะ ปาวโล ละ คริตซจัก เวียง ฟीलิปพอย

ปาวโล ไชฮ รโปะ นังซี ฟीलิปพอย เฮี ละ คริตซจัก โรง ป เกิด นิง ทวีป ยุโรป. มัฮ ปาวโล
 ไม ซีลา ไม ทิมอเทว ไม ลูกา ป ฮอยจ ครอย ไสลง พะเยซุ นา เซ รกา ปุย. ฅ็อม ไชฮ
 ปาวโล พะทัม ฟीलิปพอย เฮี ปุก ฅ็อม อาวต อี นิง คอก นิง เวียง โรม. เม่มัก อาม ปาวโล
 ไก โฮวน เจือ. ไก ป ครอย ไสลง พะจาอ ไม รพาม ขวต อวต เตะ โกะ เตะ ไม เตี เตะ
 ปาวโล งอน. ไก โรฮ ป เพอิก ไสลง โอ เนอิม ละ ปุย เวียง ฟीलิปพอย งอน. ปัง มัฮ ตอก เซ
 นังซี เฮี เกือฮ เอะ ยุ รพาม ไมจ มาน ยุฮ ปาวโล เบือ อัง เนอิม อี รพาม เตะ นิง พะเยซุ. ปัง
 อาวต ไม เม่มัก เตะ ปุน ฅันตี ลัง ไม อี.

โม ป เจือ นิง เวียง ฟीलิปพอย เซ เอ็จ รโปะ โอเอ็ฮ ละ ปาวโล ละ ซ เรอิม อี ฅ็อม อาวต อี
 ไม เม่มัก เตะ เซ. มัฮ เซ ป ไชฮ ปาวโล นังซี เฮี ฅี อี ละ ซ อู อี รพาม ฅันตี เตะ นิง
 โอเอ็ฮ รโปะ อี เซ. โนก ฮา เซ ปาวโล ขวต นุน รพาม โม ฟीलิปพอย เกือฮ โฮลฮ รพาม มาน
 เตะ, นิง โฮลฮ อี อาม เม่มัก เตะ ตอก โรฮ อาม ปาวโล อี โฮ. ปาวโล ซตอก อี เกือฮ โฮ
 รพาม ตอก รพาม พะเยซุ คริต. (2:5) เกือฮ อี อาวต ปุก ปอ ปุ เตะ ไม รพาม ปิกๆ ออนๆ
 เตะ. ปาวโล ขวต เกือฮ โม ฟीलิปพอย โดก ละ ไสลง โฮลฮ เตะ จีวิต โคระ เตะ เบือ กุนมุน
 ยุฮ พะเยซุ. มัฮ โดว เบือ ยุฮ อี ตัม โกตไม ยุฮ โม ยิว. นิง โปต 4 เอ็จ เนน โรฮ รพาม ไม
 มาน ไม ไมจ เปละ ลโลวง พาม ป โฮลฮ ปุย เบือ พะโอังจาอ.

ปาวโล เปลีส รพาม ฮรัก เตะ โม ฟीलิปพอย นิง นังซี รโปะ เตะ เฮี, ไม รพาม ไมจ มาน
 ยุฮ เตะ. ปาวโล เนน โรฮ ไสลง ไมจ ปุย ใน พะจาอ ไก รพาม ตี โดฮ ไม ปุ เตะ ไม ตอก
 ไมจ อี โอด ป โชะ เบือ ป ที เตะ.

¹ อี ป มัซ ปาวโล ไม ทิโมเทว ป
1 มัซ ดิ กวางใจ ยุษ พะเยชู คริต, ไชอ
 รโปะ นังซี ละ ปุย ใน พะจาว ป อवाद
 นิง เวียง ฟิลิปพอย เตื่อง โออยจ เปอะ, นิง
 รโจะ ดิ เปอะ รพาวม แตะ ไม พะเยชู
 คริต, เตื่อง โม ป กวด, เตื่อง โม ป เรอิม
 อี.

² ปัว พะจาว เปืออะ อะ ไม พะเยชู คริต
 จาว เกือช กุนมุ่น ไม ไมจ เปละ ลโลวง
 พาวม ละ เปอะ.

รชอม ไวออน ยุษ ปาวโล

³ อี โตก ละ โม เปะ ญือม ออช ญันดี
 ไม พะจาว เปือ เปอะ ญือม เซ, โครยญ
 โตก แตะ ละ เปอะ. ⁴ ญือม ไวออน เพือ
 เปอะ อี ไวออน ไม รพาวม ไมจ มวน
 แตะ โครยญ โฮน อี, ⁵ นิง ยุษ ดิ โม เปะ
 กัน ไม อี นิง ลลวง กัน ระ ไล ยุษ
 พะจาว เนอิม ซงะ เจือ โรง เปอะ ฮอยจ
 ละ ปเลีย. ⁶ อี เอ็ง แจง นิง ลลวง เฮ็.
 พะจาว ป ยุษ โรง กัน ไมจ กไน โม เปะ
 ซ ยุษ แนฮ อี ฮอยจ ละ ฟวยจ อี, ฮอยจ ละ
 ซงะ ซ ฮอยจ แม พะเยชู คริต.

⁷ โตะ รพาวม อี โตก แนฮ ละ โม เปะ.
 มัซ เซ ป ลัมเป็ง อี ง่อต ลลวง โม เปะ
 ดอก เซ ฆี อี. โม เปะ เอ็ง โฮลช เปอะ
 รโจะ ดิ รพาวม แตะ ไม อี นิง กัน เกือช
 พะจาว อี ยุษ เปือ กุนมุ่น ยุษ แตะ, เตื่อง
 ญือม อवाद เตอะ โตะ คอก เฮ็, ไม ญือม
 โฮลช โฮะ โฮว ครอย ลลวง กัน ระ ไล
 ยุษ พะจาว ละ ปุย ไม เกือช อะ เปน ป ตอน

ป ฮมัน ละ อี. ⁸ พะจาว ยุง อี อ้อ อี
 ป เนอิม ญือม อ้อ อะ ดิ แตะ ฮรัก ไดม
 เนอิม โม เปะ ตัม รพาวม รโมยฮ พะเยชู
 คริต เตอ.

⁹ รชอม ไวออน อี เพือ โม เปะ มัซ ดอก
 เฮ็, อี ปัว พะจาว เกือช โม เปะ โฮลช
 รพาวม ฮรัก โฮวน ฮา ไพรม แตะ ปู ปู,
 ไม เกือช เปอะ ยุง ป มัซ ป เนอิม ป แนม,
 ไม เกือช เปอะ เกือช รเตือช โอเอือช ดอก
 ปุก อี โครยญ เจือ, ¹⁰ เดอิม เปอะ ซ เกือช
 เสือก ป ดิก นิง ไมจ แตะ ฆี อี, ไม ซ
 เปน เปอะ ปุย ซงะ ซงอม, ไม โอ ปุย ไก
 ดอก เต เปอะ ญือม เต็ง ซงะ ซ ฮอยจ
 พะคริต. ¹¹ ซ เปน เปอะ ปุย กุมปอ นิง
 กัน ซี กัน ไช ป ไก เปือ พะเยชู คริต,
 ละ ซ เปน อี โญตซัก ละ พะจาว, ไม ซ
 โฮลช ปุย ลีลาว พะจาว เปือ อี.

ปาวโล ไอม ละ โฮลช พะคริต โญตซัก แตะ นิง

¹² เอียกปู, อี ฆวด เกือช โม เปะ ยุง
 ลลวง โอเอือช ป เกิด ละ อี เฮ็. เอ็ง เปน
 โรช ควน เกือช กัน ระ ไล ยุษ พะจาว
 พรุช แพร. ¹³ โม ป มอง ญัม นา เฮ็,
 ไม โม ปุย โฮญ เตื่อง โออยจ อี, เอ็ง ยุง ตี
 อवाद อี โตะ คอก เฮ็ นิง มัซ อะ กวางใจ
 ยุษ พะคริต. ¹⁴ ลลวง อवाद อี โตะ
 คอก เฮ็, โม เอียกปู อู เอ็ง โฮวน ลัก โฮลช
 แตะ รพาวม เรียง แตะ นิง พะโอังจาว
 เปือ อี. โม เซ เอ็ง โฮลช ครอย ลปุง

พะจาว ไม่ รพาวม กา แต่ะ ปุ่ๆ ไม่ โอ
แต่ะ เญื่อะ ฮลัด ฆ่า อี้.

15 เอ็จ โก โรธ ง่อน ป ครอฮ ไลลวง
พะคริต ไม่ ฆวต ตะ แต่ะ ปุ่ๆ ไม่ ฆวต
เก กัม ฮอน แต่ะ ปุ่ๆ. ปุ่ๆ ไฮญ โนก
ฮา โม เซ ครอฮ อี้ ไม่ รพาวม ไมจ มวน
แต่ะ. 16 โม ป เนอิม รพาวม เซ ครอฮ อี้
ไม่ รพาวม ฮรัก แต่ะ, นิง ยุง อี้ มัฮ พะจาว
ป มอป ไลลวง กัน ระ ไล ยุง แต่ะ ละ
อี้ ละ ช เกื่อฮ อี้ อี้ รโพ. 17 มู รกา
เซ ครอฮ โทว ไลลวง พะคริต ไม่ รพาวม
เนอิม แต่ะ. มัฮ ครอฮ อี้ ไม่ รพาวม ฆวต
อวต แต่ะ โกะ แต่ะ. มัฮ แกต อี้ อี้ ช
โฮว ละ ตุก รพาวม แต่ะ ฆ่า เญื่อม อวต
เตอะ โตะ คอก เอ็. 18 ปัง ยุง อี้ ตอก เซ
ญุก, อี้ มวน ลัง รพาวม เมอะ นิง. ปัง
ครอฮ อี้ ไม่ รพาวม โอ เนอิม แต่ะ ญุก,
ปัง ครอฮ อี้ ไม่ รพาวม เนอิม แต่ะ ญุก,
ตอก ออฮ ตอก เอ็ญ ญุก, เอ็จ โก ป ครอฮ
ไลลวง พะคริต เตอ. มัฮ เซ ควน มวน
รพาวม เมอะ ปเล็ย เอ็, ไม่ ช แปน ลอป อี้
รพาวม มวน เน ฮอยจ เข็ยง เอ็.

19 อี้ ยุง เงอะ ช พลวย ปุ่ๆ อี้ ฆ่า อี้ นิง
ไววอน โม เปะ เพื่อ เเยอะ ไม่ ช เรอิม ลุ่
พะเยชู คริต เตอะ. 20 ป ฆวต โอฮ เนอิม
อี้ โตะ รพาวม แต่ะ ไม่ ป รกวน เนอิม
เมอะ โฮลฮ โฮ เอ็จ มัฮ เอ็. ปเล็ย เอ็ ปัง
โอม เมอะ ญุก, ปัง ยุง เมอะ ญุก, อี้ ฆวต
เกื่อฮ ตี แต่ะ เก็ยฮ อ็ฮ ลัง ไม่ รพาวม กา
แต่ะ ตอก เอ็จ กอ อ็ฮ ลอป แต่ะ, เดอิม
พะคริต ช โฮลฮ โญตชก แต่ะ นิง โกะ

เนอิม อี้, ไม่ โอ เเยอะ ช โฮะ กิจ ฆ่า อี้.
21 ละ อี้ อี้, ดัฮ โอม มัฮ โอม ละ ช โฮลฮ
พะคริต โญตชก แต่ะ นิง. ดัฮ ยุง โฮ
โกะ โรธ เน. 22 ญันได่ ดัฮ อี้ โอม ละ
ช โฮลฮ ลัง แต่ะ ยุง กัน โก ป มัฮ โฮ,
อี้ ยุง โทว ป ช เลื่อก แต่ะ นิง ป ลอา เจื่อ
เซ. 23 อี้ แปน อวต ฆนะ ป ลอา เจื่อ
เซ. อี้ โก เนอิม รพาวม ฆวต โฮว อวต
ไม่ พะคริต. เซ ป ไมจ เน ฮา โอเอ็ฮ
ไฮญ เตื่อม โอยจ อี้. 24 เญื่อม ง่อต เตอะ,
อวต อี้ นิง เนะ ฮอ้ง แต่ะ นิง ปลัฮเตอะ
เอ็, ปังเมอ ระ ช โก ป มัฮ ละ โม เปะ.
25 อี้ แจง แน นิง ไลลวง เซ. เค็ยง มัฮ
อี้ ตอก เซ อี้ ยุง เงอะ ช โฮลฮ ลัง แต่ะ
อวต ไม่ โม เปะ เตื่อม โอยจ เปอะ ฆ่า
อี้. ช โฮลฮ เรอิม รพาวม เจื่อ เปอะ เกื่อฮ
จลีน ปุ่ๆ ไม่ ช เกื่อฮ เปอะ โฮลฮ รพาวม
ไมจ มวน แต่ะ. 26 เญื่อม เซ เญื่อม ฮอยจ
แม อี้ เคะ เปอะ, โม เปะ ช โก ตอก
ลี้ลาว เปอะ พะเยชู คริต เบื่อ เรอิม เปอะ
อี้ โฮวาน ฮา ไพรม แต่ะ ฆ่า อี้.

27 โฮฮ ฮา โอเอ็ฮ ไฮญ, ไมจ เปอะ
เกื่อฮ ป ยุง ป อ็ฮ เปอะ โปง ไม่ ไลลวง
กัน ระ ไล ยุง พะคริต, เดอิม อี้ ช ฮมอง
อวต ตอน ฮมัน เปอะ ไม่ รพาวม ตี โดฮ
แต่ะ. อี้ ปัง ฮอยจ เคะ เปอะ, ปัง โอ
โฮลฮ ฮอยจ เคะ เปอะ, ช ฮมอง ตอช
เปอะ ไม่ รพาวม ตี โดฮ แต่ะ ละ ช เกื่อฮ
เปอะ รพาวม เจื่อ แต่ะ นิง ไลลวง ระ
ไล ยุง พะคริต เซ แปน ป ตอน ป ฮมัน.
28 โม เปะ ฮลัด เปอะ โทว นิง โม ป ตอช

ไม่ เปอะ เซ ตี เจือ เนอิม. โอเอ็ช ไล เซ
 แปน ควน เปลีซ ที่ ไลลวง ตอก ซ ไลจ ซ
 โลม โม เซ โอฮ. โม เปะ ปังเมอ ซ โฮลช
 เปอะ โปน ป โอ ไมจ เบือ พะจาว ป เรอิม
 เปอะ เซ. ²⁹ พะจาว เอ็จ เกือช โม เปะ
 โฮลช รชอช ละ พะคริต. มัซ โตว เกือช
 อี โม เปะ เจือ ตะ ตี กระ โน่ง. มัซ โรช
 เกือช อี โม เปะ โฮลช โอด เม่มัก ตะ
 ละ ซ ไก ป มัซ อี ละ ตะ โรช. ³⁰ ปเล็ย
 เฮ็ โม เปะ ซ โฮลช เปอะ รโจะ ตี รพาวม
 ตะ ไม อี ึ่ง ตอชู เยอะ ไม ป โอ เนอิม.
 ไลลวง ตอชู อะ เฮ็ เอ็จ มัซ ตอก ปุ ตะ
 ไม ไลลวง ตอก ยุ โม เปะ ตอชู อี ไพรม
 อี โฮ, ไม ตอชู ลัง เอะ ฮอยจ ปเล็ย ตอก
 ฮมอง โม เปะ อี.

**ไมจ เปอะ โอช รพาวม ตอก
 รพาวม พะเยชู**

¹ กััน รโจะ เปอะ รพาวม ตะ ไม
2 พะคริต เซ เอ็จ เกือช โม เปะ ตอน
 รพาวม. รพาวม ฮรัก อี เอ็จ เกือช เกาะ
 โลม โรช รพาวม เปอะ. เอ็จ โฮลช เปอะ
 รโจะ ตี รพาวม ตะ ไม ลปู พะจาว. เอ็จ
 ไก รพาวม เล็ยก พาวม โชะ ึ่ง เปอะ ึ่ง
 ปุ ตะ. ² เค็ยง เอ็จ โฮลช เปอะ โอเอ็ช
 โม เซ, อี ปัว โม เปะ อาวต ปุก ปอ ปุ
 ตะ, ไม ไก เนอิม รพาวม ตี โดช เปอะ,
 ไม ฮรัก เว็อง เปอะ ปุ ตะ. ดัช เปอะ ยุช
 ตอก เซ อี ซ ไมจ มวน เนอิม รพาวม ฆ่า
 กุมปอ. ³ ปุ ที่ ตี เปอะ กวด. ปุ อวด ตี
 เปอะ เฮ็ยง. ไมจ แนช เปอะ ปีกๆ ออนๆ

ละ ปุ ตะ. ไมจ โรช เปอะ เม็ญ ปุช
 ไฮญ ระ ฮา โกะ ตะ. ⁴ ปุ ง่อต โอเอ็ช ป
 ไมจ ละ โกะ เปอะ โน่ง. ไมจ โรช เปอะ
 ง่อต ป ซ ไก ป มัซ ละ ปุช ไฮญ โรช.

⁵ ไมจ เปอะ โอช รพาวม ตอก รพาวม
 พะเยชู คริต. ⁶ ไพรม อี เอ็จ มัซ ตี ไม
 พะจาว, ปังเมอ โอ ฮลัก กอ อี มัซ ตะ ตี
 ไม พะจาว เซ. ⁷ เอ็จ ญอม โปวช โอยจ
 โญตซั๊ก ตะ, ญอม เกือช ตี ตะ แปน
 ตอก กวนใจ ปุช โจช ปุช. เกิด โรช แปน
 ปุช ปลัชตะ. ⁸ รฌง รเบรีญ อี ตอก โรช
 รฌง รเบรีญ ปุช ปลัชตะ. โฮช ฮา เซ
 เร็จ ลัง ตี ตะ ฮอยจ ละ ยุม ตะ ึ่ง
 เนอึง ตะ ป อัช พะจาว. ฌ็อม ยุม อี ยุม
 ึ่ง ไมะชาวแควง ตอก ป ตุด โฮ. ⁹ มัซ
 เซ ป วุช พะจาว อี ระ จอง อี ฮลาวง
 ฆ่า อี. เกือช อี ระ มอยช ฮา ปุช ไฮญ
 เต็อง โอยจ อี. ¹⁰ มัซ ยุช อี ตอก เซ
 ึ่ง ซ เกือช ตะ ปุช นุ่ม ัว พะเยชู ึ่ง
 นัปที อี, เต็อง ป อาวต เมือง มะลอง ไม ป
 อาวต ึ่ง ปลัชตะ ไม ป อาวต ฆริม ตะ
 โครยญ โฆะ ปุช, ¹¹ ไม ซ เกือช อี ปุช
 รโจะ มัซ เนอิม พะเยชู คริต พะโองจาว
 โครยญ โฆะ ปุช, ึ่ง ซ แปน อี โญตซั๊ก
 ละ พะจาว ป มัซ เปืออะ อี.

ไลลวง ซเป็ย ป รัง ลลึง ก เฟ็ยก

¹² โม เปะ ป ฮรัก เกอะ, ฌ็อม อาวต อี
 ไม เปอะ เอ็จ เนอึง เปอะ ป อัช ฮะ. ปเล็ย
 เฮ็ ฌ็อม โอ อี อาวต ไม เปอะ โฮว เปอะ
 ละ ไมจ ตะ เนอึง ป อัช ฮะ. เค็ยง เอ็จ

มัธ โม เปะ ปุย เอ็จ โปน มัป เปอ, ไมจ
เปอะ ยุส ตัม ป อัส พะจาว ไม รพาวม
สลัต เนอิม แตะ นิง, เดอิม ไลลวง โปน
เปอะ มัป เซ ช แปน ป กุม ป ปอ โครยญ
เจือ. 13 มัธ เนอิม พะจาว ป รชอช กใน
เปอะ. มัธ ป เกือช เปอะ ไก รพาวม ขวต
ยุส กัน ละ แตะ, ไม เกือช อี โม เปะ ปุน
ยุส ตัม ปุก อี รพาวม แตะ.

14 เมาะ ป ยุส เปอะ โครยญ เจือ, ป
ปุปี ฆ่า ดี เจือ เนอิม. ปุ เก ปุ เปอะ
นิง, 15 เดอิม เปอะ ช แปน ปุย ชงะ ชงอม
โตะ รพาวม, ไม โอ เปอะ ไก พิต โฉวะ
ติ กระ เนอิม. ดัช เปอะ ยุส ตอก เซ
ช แปน เปอะ กวน พะจาว ญัก ญะฉะ เต
อาวต ลลึง ป บวก ป โจวง นิง ปลัชตะ
เฮ. 16 ญือม ครอช เปอะ ลปุง ไก จีวิต
นิง ละ ปุย, เอ็จ ตอก โรช เปอะ ควน ฆปีย
รัง ลลึง ก เพียก ละ อี ตอก ชโมยญ โช.
ดัช เปอะ ยุส ตอก เซ, อี ช โฮลช รพาวม
มวน แตะ เปือ โม เปะ ญือม เติง ชงะ ช
ฮอยจ พะคริต. ช ที่ โอ กัน ยุส ฆ มัธ ป
รัม ฆ่า อี. 17 เมือ เตือง อี ฮันม อี ช ปัด
ตอก รอวาม อะงุน ทอก ปุย ราว โอเอือ
ทไว แตะ ละ พะจาว ญุง. เอ็จ มัธ โม
เปะ ป ทไว โอเอือ ละ พะจาว เปือ รพาวม
เจือ เปอะ. ดัช อี ช ฆุม เนอิม ตอก เซ
โฮ, อี มวน ลัง รพาวม นิง. มัธ มวน ดี
รพาวม เมอะ ไม โม เปะ. 18 โม เปะ ไมจ
โรช เปอะ เกือช ดี เปอะ มวน ดี รพาวม
ไม อี ตอก เซ โรช.

ไลลวง ทิโมเทว ไม เอปาโฟรดีทัต

19 อี ชโอว รพาวม ไม พะเยชู จาว นิง
โอ อี ญือะ เล็ญ ช โฮลช แตะ เกือช
ทิโมเทว ฮอยจ เคะ เปอะ. อี ขวต ฮมอง
ไลลวง โม เปะ นิง ช โฮลช แตะ ไมจ
มวน รพาวม เปือ อี. 20 มัธ ทิโมเทว
โน่ง ป ไก รพาวม ตอก รพาวม อี อี,
ไม เครอึง เนอิม อี นิง โม เปะ. 21 ปุย
โฮญ ดั่ง โคน ดั่ง ง่อต กัน โกะ แตะ
โน่ง. ขวต ง่อต โตว อี กัน ยุส พะเยชู
จาว. 22 โม เปะ เอ็จ ญุง เปอะ โอช ตอก
เปลือท ที่ ทิโมเทว รพาวม รโมยช แตะ ละ
เปอะ. ญุง โรช เปอะ ตอก ยุส อี กัน ไม
ออี อี นิง ครอช แตะ ไลลวง พะจาว ตอก
ยุส กวน กัน ไม เปือะ แตะ โฮ. 23 อี
ดัช เอ็จ ญุง ป ช เกิด ละ แตะ ญือม
ออช, ช เกือช ไกลจ โฮว เคะ เปอะ ญือม
เซ. 24 ญันได๋ อี ชโอว รพาวม ไม
พะโอจจาว นิง โอ อี ญือะ เล็ญ ช โฮลช
โกะ โอะ โฮว โอช เคะ เปอะ.

25 อี แกต โรช จัมเปน เกือช เชือก
เอปาโฟรดีทัต โฮว เคะ เปอะ. มัธ ป ยุส
ดี กัน ละ พะจาว ไม แปน ดี อี ตอก ตัน
ไม เยอะ โรช. เอ็จ มัธ ป ฮอยจ ฆรอ โม
เปะ ละ ชเรอิม แตะ อี. 26 เอ็จ ไก เนอิม
รพาวม ขวต ฆุ โม เปะ นิง ตุก รพาวม อี
นิง ฮมอง โม เปะ โฮะ อี. 27 โฮะ ลัมเลือ
เนอิม ชวง เฮ. ฆเป็ เนอิม ฆุม. พะจาว
ปังเมอ เลี้ยก พาวม นิง อี. เลี้ยก พาวม

โรย นิง อี ตี โรย, นิง โอ อี ช เกือช อี
 ตุก รพาวม โฮย ฮา เซ แม. 28 มัซ เซ ป
 โฮว อี ละ เรียง รพาวม แตะ นิง ช เกือช
 แตะ โฮว เคะ โม เปะ ฆี อี. มัซ ช เกือช
 โม เปะ โฮลช แม รพาวม ไมจ มวน แตะ
 นิง โฮลช แม เปอะ ยุ. รพาวม ตุก อี ช
 ไฆร โรย ฆี อี. 29 ไมจ เปอะ รัปคัม ไม
 รพาวม ไมจ มวน แตะ ใน พะโองจาว.
 ไมจ เปอะ นัปที เนอิม ปุย ตอก เซ เยอ.
 30 เอปาโฟรดีทัต เซ ฮลัก โทว กอ จีวิต
 แตะ นิง ช ยุช แตะ กัน ยุช พะคริต. ซเป
 เนอิม ยุม นิง ฮอยจ เรอิม อี อี รโดง โม
 เปะ, นิง โอ โม เปะ เกือช ฮอยจ เรอิม
 เมอะ. เซ ป ไมจ เปอะ นัปที ฆี อี.

กัน ซีไซเนอิม

1 เอียกปุ, ลัก ก ลอยจ อี เอี, ปัว
3 พะโองจาว เกือช รพาวม ไมจ มวน
 ละ เปอะ. อี ปึง ไชย โคระ ป เอ็จ ไชย
 ไพรม แตะ ละ เปอะ มัซ โทว ป โชะ เน,
 นิง มัซ อี ป ช เกือช โม เปะ โปน ฮา ป โอ
 ไมจ.

2 ไมจ เปอะ แฮน ตี แตะ ฮา โม ป ฆวต
 เอ็จ ฆวต ลัธ เนะ ชอ้ง ปุย. มัซ โม เซ ป
 มัซ โม เซอะ ออ. กัน ยุช อี เซ มัซ เนอิม
 กัน ฆอก กัน เบร. ไมจ เนอิม เปอะ แฮน
 ตี แตะ ฮา. 3 เอ็จ มัซ โม เอะ เอี ป เล็ยก
 นิง ริดกิต เนอิม, มัซ โทว โม เซ. เอะ
 เอ็จ นัปที พะจาว เบือ ลปุ พะจาว เซ, ไม
 อวต แตะ พะเยชู คริต โน้ง. เอะ อ้าง
 โทว รพาวม แตะ นิง ปซี ปชา ยุช ปุย นิง

เนะ ชอ้ง แตะ. 4 ดัธ ง่อต ตัม ปซี ปชา
 ป ยุช ปุย นิง เนะ ชอ้ง แตะ, อี ไก โรย
 โฮวาน เจือ ตอก ช เกือช อ้าง รพาวม แตะ
 นิง.

ดัธ ไก ป แกต ตี แตะ ปุน เป็ง ปซี
 ปชา ไลลวง กพริ ปุย ตอก เซ, อี โฮวาน
 แม ฮา โม เซ ตอก ช โฮลช โฮะ เป็ง
 เกอ. 5 เมือม ไก อาญู อู ชตะ ชงะ เอ,
 เอ็จ โฮลช เล็ยก นิง ริดกิต. อี มัซ โม
 อิชราเอน เนอิม. มัซ เจอ เป่นยามิน นิง
 อี. อี มัซ โม ฮีบรู เนอิม. จัตเจือ เยอะ
 มัซ โรย โม ฮีบรู. ไล ที เยอะ โกตไม
 ยุช โม ยิว อี เอ็จ มัซ โม ฟารีไซ เนอิม.
 6 อี เคง เนอิม ที เยอะ ปอ ปุน โคมเฮง
 แตะ คริตซัจก เอิน. เมอะ โฮลช ปุย แปน
 ปุย ซี ปุย ไช นิง เนอึง แตะ ลปุง ไก นิง
 โกตไม เยอ, ไก โทว ตี เจือ เนอิม ตอก
 โฮลช ปุย เตอ อี นิง อี.

7 โอเอ็ช ป ไก ป มัซ เนิ เมือม เซ, อี
 ปึงเมอ เม็ญ เมืออะ โอ เมืออะ ไก ป มัซ ละ
 แตะ ปเล็ย เอี, นิง ฆวต เกือช ตี แตะ ปุก
 รพาวม พะคริต. 8 มัซ โทว โอเอ็ช โม เซ
 โน้ง. โอเอ็ช ไฮญู เต็อง โออยจ อี อี เม็ญ
 โรย โฮะ โอ ไก ป มัซ ละ แตะ เฟือช,
 นิง แพป แตะ ไม โอเอ็ช ป ไก เนอิม ป
 มัซ. เอ็จ มัซ ตอก โฮลช ปุย ยุง ไลลวง
 พะเยชู คริต จาว ยุช อี ป ไก เนอิม ป
 มัซ เซ. โอเอ็ช ไฮญู เต็อง โออยจ อี อี
 เอ็จ ไปวช ฮู นิง ฆวต โฮย แตะ ไลลวง
 พะเยชู เซ. โอเอ็ช โม เซ อี เอ็จ เม็ญ
 เมืออะ ตอก ครัม รณช ละ แตะ ละ ช

เกือฮ ตี แตะ โฮลช พะคริต, ⁹ไม่ ช โฮลช
 รโจะ ตี เนอิม รพาวม แตะ ไม่ อี. อี
 ฅ็ืออะ ไก โตว รพาวม ซีไซ ยุช โกะ โอะ
 ไอฮ ปร โฮลช ปรุย เบือ เนอึง แตะ ปร อ้อ
 โกตไม. ปรเสี้ย เอี อี เอ็ง ไก รพาวม ซีไซ
 ปร โฮลช ปรุย เบือ เจือ แตะ พะคริต. ม้อ
 รพาวม ซีไซ เซ ปร ฮอยจ เนอิม นึง พะจาว
 ละ โม ปร ไก รพาวม เจือ. ¹⁰ออี อี ฆวต
 ยุง ที ปร ม้อ พะคริต ไม่ ฆวต ยุง เงอะ
 อมันต์ ปร เกือฮ อี โกะฮ ไออม เนอิม ลัก ยุม
 แตะ. ฆวต โอต ตี โรฮ ปร โชะ ไม่ อี
 ฮอยจ ละ ช ยุม โรฮ แตะ ตอก ยุม โกะ อี
 โรฮ. เซ โน่ง ปร ฆวต ไอฮ แสะ. ¹¹ตอก
 ออฮ ตอก เอือ ญัก, อี ซโอว รพาวม ไม่
 ช โฮลช โรฮ แตะ โกะฮ ไออม เนอิม ลัก ยุม
 แตะ ตอก โกะ อี โรฮ.

ปาวโล ตอ เนอิม ตอ แนม

¹²ออี ม้อ โตว อ้อ ตี แตะ เอ็ง โฮลช
 ไล เซ. อ้อ โตว ตี แตะ เอ็ง กุมปอ นึง
 โครยญู เจือ. อี ม้อ เกือฮ ตี แตะ โฮว
 แนฮ ลักกา แตะ ปรุ ปรุ เดอิม ช โฮลช ฆี อี
 นึง เอ็ง โฮลช พะเยชู คริต อี แปน คอง
 แตะ. ¹³เอียกปรุ, อี ม้อ โตว แกต ตี แตะ
 เอ็ง โฮลช โอเอือฮ เซ. ม้อ เอี ตี เจือ ปร ยุช
 ฮู. อี เอ็ง โฆง เบีย โอเอือฮ ปร ไก ลักเคะ
 แตะ, ไม่ ตัง รที แตะ ละ ช โฮว แตะ ละ
 ปร ไก ลักกา แตะ. ¹⁴ออี ตอ เนอิม ตอ
 แนม ละ ช เกือฮ ตี แตะ ฮอยจ ลัก ลอยจ
 กระ โฮว แตะ ละ ช โฮลช ลังวัน แตะ.
 พะจาว เอ็ง ม้อ กอก อี เอะ ฮาวก เคะ แตะ

ก ฮลาวง อี เบือ พะเยชู คริต ละ ช เกือฮ อี
 เอะ โฮลช ลังวัน แตะ เซ.

¹⁵โม เอะ ปร โอ ฅ็ืออะ ม้อ กานด์ โตะ
 รพาวม แตะ, โมจ ไก รพาวม ตอก เซ
 โครยญู โชะ แตะ. โม เปะ เอ ด้อ ไก
 ง่อน ปร โอ ตี ไก รพาวม ตอก เซ, พะจาว
 ช เกือฮ โรฮ ไลลวง เซ ชโตฮ ละ เปอะ.
¹⁶เอะ ปรัง เอ็ง ฮอยจ เมอะ ออฮ เมอะ เอือ
 ญัก, โมจ แนฮ โฮว ลักกา แตะ ปรุ ปรุ.

¹⁷เอียกปรุ, โมจ แนฮ เปอะ เอียน ตอก
 ยุช อี อี โครยญู โชะ เปอะ. เอะ เอ็ง
 แปน ปิม แตะ ละ เปอะ. ด้อ ไก ปร ยุช
 ตัม ปิม ยุช เอะ เซ, โมจ โรฮ เปอะ ยุช
 ตัม ปร ยุช โม เซ อี. ¹⁸ออี เอ็ง อ้อ ละ
 เปอะ โฮวน โฮน. ปรเสี้ย เอี อ้อ แม ละ
 เปอะ ไม่ โอก รบวต แตะ ตอก เอี, เอ็ง ไก
 โฮวน ปรุย ปร ตอชู ไลลวง โมะชามแควง
 ยุช พะคริต นึง ปร ยุช ปร อ้อ แตะ. ¹⁹ลัก
 ก ลอยจ อี โม เซ ม้อ ปร ช เลียก นึง มอ
 นโฮก. พะจาว ที โม เซ เอ็ง ม้อ เวียก
 โกะ อี ไอฮ. ม้อ ปร อาต ตี แตะ นึง ปร
 ลัง โชะ กิจ แตะ นึง. ม้อ ปร ง่อต โอเอือ
 เกว ไม่ ปรลัฮตะ เอี โน่ง โม เซ เยอ.
²⁰เอะ ตอก โตว โม เซ. เอะ ม้อ ปรุย
 ใน บันเมือง มะลอง. เอะ รกาน ปร ฮอยจ
 เรอิม แตะ เกือฮ โปน ม้อ เซ ฮอยจ เนอิม
 เมือง มะลอง. เอ็ง ม้อ พะเยชู คริต จาว
 ปร ช ฮอยจ เซ. ²¹ช ฮอยจ เปียน โกะ
 เนอิม ตู เตียม ปร เกียฮ ยุม เอะ เอี, เกือฮ
 อี ตอก เอิน โกะ เนอิม โกะ แตะ ปร อาวต
 ไม่ โญต ไม่ ชัก แตะ เซ. ช เปียน อี เบือ

อัมมันต์ และ ป ปุ่น เกือฮ อี โอเอือส โครยญู
เจือ อาวต ขริม อัมมันต์ ตัดเตียง และ เซ.

ลปุง ชตอก รเงอิม

¹เอี้ยกปู, อี ฮรัก เนอิม เมอะ โม่ เปะ
4 โม่ รกวาน เนอิม และ ยู เปอะ. เอ็จ
มัฮ โม่ เปะ ควน มวน รพาวม อี อี. อี
เอ็จ โฮลฮ เนอิม นา ตา และ เบือ โม่ เปะ.
โม่ เปะ ป ฮรัก เกอะ, เตียง มัฮ อี ตอก
เซ โม่จ เปอะ อาวต ตอน อาวต ฮมัน นัม
พะโองจาว ฆี อี.

²อี ฆวต ปัว ชตอก ออ ยูโอเต็ย โม่ ออ
ซุนทุเค เกือฮ อาวต ปุก ปอ ปู และ เบือ
พะโองจาว. ³ปะ ป มัฮ ป ยุฮ ตี กัน โม่
อี โม่ รพาวม เนอิม และ, อี ฆวต เกือฮ
ปะ เรอิม ปรโปวน โม่ เซ, นิง เอ็จ ยุฮ
เนอิม อี กัน โม่ เยอะ นิง ครอฮ อี โลลวง
กัน ระ โล ยุฮ พะจาว. มัฮ ยุฮ ตี อี โม่
เอ็ยก เคลเม โม่ เอ็ยกปู โฮญู ป ยุฮ ตี กัน
โม่ เยอะ เต็อง โอยจ อี. มอยฮ อี เอ็จ ไก
ตี นิง นังซี จีวิต ยุฮ พะจาว โม่ เซ เยอ.

⁴โม่จ เปอะ เกือฮ ตี และ โม่จ มวน
ลอป รพาวม เบือ พะโองจาว. ซ อ้อ
แม ละ เปอะ ตี โฮน, โม่จ เปอะ เกือฮ
ตี และ โม่จ มวน ลอป รพาวม. ⁵โม่จ
เปอะ เปลือส รพาวม ปีกๆ ออนๆ และ ละ
ปุย เต็อง โอยจ อี, นิง เอ็จ ซติ ซ ฮอยจ
พะโองจาว. ⁶ปู ตุก พาวม นิง โอเอือส ตี
เจือ เนอิม. โอเอือส ป ตุก เปอะ นิง โครยญู
เจือ, โม่จ เปอะ ปัว นิง พะจาว นิง รชอม
ไววอน และ โม่ รพาวม ญันตี และ นิง.

⁷โม่จ เปละ ลโลวง พาวม ป เกือฮ พะจาว
ละ เปอะ ป โฮฮ ฮา เกือฮ คาวใจ ปุย อี ซ
แลน แก ไปฮ นอก รพาวม โรมยฮ เปอะ
เบือ พะเยชู คริต ฆี อี.

⁸เอ็ยกปู, ลัก ก ลอยจ อี เอ็, โม่จ เปอะ
เกือฮ รพาวม เปอะ ง่อต โฉมม แนฮ ป มัฮ
ป เนอิม, โม่ โอเอือส ป ลัง นัปที ปุย, โม่ กัน
ซี กัน ซ, โม่ ป ชงะ ชงอม, โม่ โอเอือส ป
โปง โม่ ฮรัก ปุย และ. โม่จ เปอะ ง่อต
โฉมม โอเอือส ป ไก เนอิม ป มัฮ, โม่ โอเอือส
ป ตีก นิง โม่จ และ, โม่ โอเอือส ป โปง ปุย
ลีลาว. ⁹โอเอือส เมอะ ป เอ็จ โฮลฮ เปอะ
เฮ็ยน เนอิม นิง อี อี, เต็อง ป ฮมอง เปอะ
เพ็ก อี ละ และ, โม่ ยู เปอะ ปิม นิง กัน
ยุฮ ฮู, โม่จ โรฮ เปอะ ยุฮ ตัม เซ. พะจาว
ป เกือฮ อะ อาวต โม่ โม่จ เปละ ลโลวง
พาวม และ เซ ซ อาวต ฆี อี โม่ โม่ เปะ.

รชอม ญันตี ยุฮ ปาวโล

¹⁰เอ็ยกปู, อี ระ เนอิม รพาวม โม่จ
มวน เนอะ เบือ พะโองจาว, นิง เอ็จ ยู และ
เปลือส โม่ เปะ รพาวม ฮรัก โฉมม และ อี.
ปัง เอ็จ เล็ญู โอ เปอะ โฮลฮ เปลือส เน
อี, โฮน เอ็ เอ็จ เปลือส เนอิม เปอะ รพาวม
ฮรัก โฉมม และ อี เอ็. อี มัฮ โตว อ้อ
โม่ เปะ โอ ญืออะ ฮรัก โฉมม และ. บุน
เอ็จ ฟวยจ อี มัฮ เนอิม โอ เปอะ ไก ตอก
เกือฮ เปลือส เน. ¹¹ปัง อ้อ ตอก เซ, อี มัฮ
โตว อ้อ ฮะ นิง ตุก และ นิง โอเอือส. อี
ปัง โฮลฮ เมอะ ออฮ ญุก, ปัง โฮลฮ เมอะ

เอ็ส ญุก, เอ็จ ฆุง เก็อซ เคราะ ปอ ละ แตะ
 เมาะ เซ. ¹² อี เอ็จ โภย อาวต แตะ ไม้
 แคะ คัด แตะ. โภย โรส อาวต แตะ
 ไม้ ชัก เว็ยก โกวง โกะ แตะ. พะจาว
 เอ็จ เพ็ก อี นึง ไลลวง เอ็, ปัง อาวต
 ดอก ออซ ญุก, ปัง อาวต ดอก เอ็ส ญุก, อี
 เก็อซ เคราะ ปอ ละ แตะ เมาะ เซ. ปัง
 ชัก, ปัง ไปลญ ญะ, ปัง โฮวาน ป โฮลส,
 ปัง ญะเยะ ป โฮลส โฮะ, อี ปุน อาวต ไม้
 มวน แนส ไม้. ¹³ ปัง อาวต ดอก ออซ
 ญุก, ปัง อาวต ดอก เอ็ส ญุก, อี ปุน อาวต
 ไม้ โครยญ เจ็อ เบ็อ เรียง แด่น เก็อซ
 พะคริต ละ แตะ.

¹⁴ ปัง มัซ ดอก เซ ญุก, โม เปะ เอ็จ
 ไม้จ เนอิม กัน ฆุส เปอะ นึง เรอิม เปอะ
 อี นึง ไลลวง เม่มัก ลอก เกอะ เอ็.
¹⁵ โม เปะ ป อาวต เว็ง ฟีลิปพอย, เอ็จ ฆุง
 เปอะ ไอซ, ญะเยอม โฮว ครอซ โรง เงอะ
 ไลลวง พะจาว ไม้ โอก เกอะ ฮา จังวัต
 มาคะโดเน็ย, มัซ คริตซจัก โม เปะ โน่ง ป
 เรอิม อี อี. มัซ โม เปะ โน่ง ป ไก ชวน
 นึง กัน โฮลส อี มี่ ไม้ กัน ใจ เยอะ
 มี่. ¹⁶ ลไล อาวต อี ยวง เทชะโลนิเก
 ญะเยอม ตุก เกอะ นึง มี่, โม เปะ เอ็จ รโปะ
 เปอะ ละ อี ลอา ลอวย โฮน เอ็น. ¹⁷ อี
 มัซ ไตว ฮัน นึง ป เก็อซ ป กอยซ ฆุส ละ
 แตะ. อี มัซ ฆวต เก็อซ แปน ควน โฮลส

โม เปะ ลังวัน แตะ ตัม บันชี ฆุส พะจาว.
¹⁸ นังชี ไซส แอะ เอ็ มัซ นังชี ลั้งลอง
 นึง เอ็จ โฮลส โฮะ โอเอ็ส รโปะ เปอะ เน็
 โครยญ เจ็อ. เอ็จ โฮส เอ็จ วิส ฮา ลัมเป็ง
 อี. เค็ยง ตาว เอะปาโฟรดีทัต โอเอ็ส ป
 รโปะ เปอะ เน็ เซ, อี ญะเยอะ ไก ไตว ป
 วิต เน็ อี. โอเอ็ส เซ มัซ ดอก ป ซออย ฮงกี
 ทไว ฆุส ละ พะจาว. มัซ คอง ทไว ป ไม้จ
 ละ อี ป ฆุก เนอิม รพาวม อี. ¹⁹ เค็ยง มัซ
 อี ดอก เซ พะจาว ฆุส อี. ซ เก็อซ โอเอ็ส
 ป ตุก เปอะ นึง ละ เปอะ โครยญ เจ็อ,
 เนอิม นึง ป ไม้จ ป ฆุก ฆุมปอ ฆุส อี เบ็อ
 พะเยชู คริต. ²⁰ ปัว เก็อซ พะจาว เป็อะ
 อะ โฮลส ลอป โญตชัก แตะ โอ ญะเยอะ
 ไก ลอยจ. อาเมน.

ปาวโล รโปะ รชอม นัปที แตะ

²¹ อี ปัว รโปะ รชอม นัปที แตะ ละ ฆุส
 ใน พะจาว เบ็อ พะเยชู คริต โครยญ โฆะ
 อี. โม เอ็ยงฆุ เปอะ ใน พะจาว ป อาวต
 ไม้ อี นา เอ็ รโปะ รชอม นัปที แตะ ละ
 เปอะ. ²² ฆุส ใน พะจาว ป อาวต เว็ง
 เอ็ โครยญ โฆะ อี รโปะ รชอม นัปที แตะ
 ละ เปอะ, ระ ลัก มัซ แตะ รชอม ป อาวต
 ญะเยอะ กซัด ซีซา ป รโปะ ละ เปอะ เซ.

²³ ปัว ฆุนมุ่น ฆุส พะเยชู คริต จาว อาวต
 ไม้ เปอะ เต็อง โออยจ เปอะ.

นางชี รโปะ ปาวโล ละ คริตซจัก อาวตเมือง โคโลไซ

ปาวโล ไชอ รโปะ นางชี ยุส แตะ เฮี ละ คริตซจัก เมือง โคโลไซ, ป มัซ เมือง นิง จังวัต อาเซีย ซติ บุษ ไม เวียง เอเฟโซ. มัซ โทว ปาวโล ไชอ ป ครอซ ไลลวง พะจาว นิง เมือง โคโลไซ. ปัง มัซ ตอก เซ ปาวโล เอัจ ฮมอง ไลลวง รพาม เจือ โม โคโลไซ นิง โฮว ปุ โฮมา อี นิง, ไม อู อี ไลลวง อี ละ ปาวโล. เญือม เซ ปุก เญือม คัง ปุย อึง ปาวโล นิง เวียง โรม. ปาวโล ฮมอง ไลลวง ตอก ฮอยจ โม ป เพอิก ป โอ เนอิม นิง คริตซจัก โคโลไซ เซ. โม เซ เพอิก ปุย เกือฮ นัปที เตปค่า ไม คัต อี รัม โฮม ปอน โอเอือ โฮวาน เจือ เดอิม ซ เกือฮ ปุก รพาม พะจาว. ดาน โรฮ อี ไชอ รัตกิต ไม อี.

ปาวโล ซตอก รงเอือม โม ป เจือ เกือฮ อี โอ ง่อต ป อัส โม ป เพอิก ป โอ เนอิม ตอก เซ เพือฮ. เพอิก โรฮ ลปุง เนอิม ละ อี นิง มัซ อี ป ลัง เจือ ปุย โครยญุ คริตซจัก. ป ระ ไล นิง ป เพอิก อี มัซ เฮี. พะเยซุ คริต โน่ง ป ปูน เกือฮ ปุย โปน ป โอ ไมจ เจอ. โอเอือ ป ญอย ป ญัม ตอก เซ ป เกือฮ อี ปุย ที เซ มัซ ป ซ เกือฮ ปุย ซิง ฮา พะเยซุ โน่ง. ไก โทว ป มัซ ละ ซ เรอิม อี ปุย เพือฮ เอิน. พะจาว เอัจ ยุส ปลัฮเตะ เบือ พะเยซุ คริต. ปเล็ย เฮี เอัจ ปูน เกือฮ ปุย ปลัฮเตะ ปุก แม ปุ แตะ ไม โกะ แตะ เบือ พะเยซุ เซ โรฮ. มัซ เบือ รโจะ ดิ ปุย รพาม แตะ ไม พะเยซุ เซ โน่ง ตอก ซ โฮลฮ ปุย ปลัฮเตะ โปน มัป ยุส แตะ เบือ อี.

ฟวยจ เซ ปาวโล ไชอ ไลลวง ตอก ไมจ โม ป เจือ เซ เปลีส รพาม เจือ แตะ นิง ป ยุส ป อัส แตะ. "ไมจ เปอะ เกือฮ รพาม เปอะ ง่อต แนฮ โอเอือ ป ไก ลัก ก ฮลาวง อี. ไมจ โทว ง่อต ลอป โอเอือ ปลัฮเตะ เฮี. โม เปะ เอัจ ยุม เปอะ. จีวิต เปอะ ปเล็ย เฮี เอัจ อาวต ดิ ไม พะคริต ใน พะจาว," อัส เซ ปาวโล. (3:2-3)

ทุกิโค ป ตาว นางชี รโปะ ปาวโล เฮี ละ คริตซจัก เมือง โคโลไซ, โฮว ดิ นิง กระ ไม โอเนซิโม, ป มัซ กวานใจ เญืออะ ฟิเลโมน. พะทัม ฟิเลโมน อู โรฮ ไลลวง ปุย เซ.

¹ อี มัส ปาวโล. มัส ป โฮว ฆรอก
1 ลปุง ตัง พะเยซุ คริต ตัม ปุก อี
รพาวม พะจา. ไชย ดิ นั้งซี ไม่ ทีโมเทว
ป มัส เอียกนุ้ แตะ.

² รโปะ ละ ปุย ใน พะจา. ป อาวต เมือง
โคโลไซ. มัส โม ป มัส เอียกนุ้ เอะ นิง
ไก รพาวม เจือ แตะ เปือ รโจะ ดิ เปอะ
รพาวม แตะ ไม่ พะเยซุ คริต. ปัว พะจา
เปือเอะ เอะ เกือช กุนมุ่น ไม่ ไมจ เปละ
ลโลว พาวม ละ เปอะ.

ไลลวง ตอก ไวออน ปาวโล เพื่อ โมเอียกนุ้ แตะ

³ เญือม ไวออน เพื่อ โม เปะ, เอะ ญันดี
ลอป ไม่ พะจา. ป มัส เปือเอะ พะเยซุ คริต
จา. ยุช เอะ. ⁴ เอะ เอ็จ ฮมอง ไลลวง
ตอก เจือ โม เปะ พะเยซุ คริต ไม่ ตอก
ฮรัก เปอะ ปุย ใน พะจา. เตือง โอยจ อี.
มัส เซ ป ญันดี ไม่ พะจา. เปือ อี. ⁵ เญือม
ฮอยจ ลปุง เนือม ป มัส ไลลวง กัน ระ ไล
ยุช พะจา. ละ เปอะ เมือ โรง อี, เอ็จ ฮมอง
เปอะ ไลลวง ตอก เอ็จ โฮลส แตะ ฮโว
รพาวม ไม่ ป ษัญญา พะจา. อึง, ป แอรน
อี อึง ละ เปอะ นิง เมือง มะลอง. รพาวม
เจือ เปอะ ไม่ รพาวม ฮรัก เปอะ เอ็จ
ไก เปือ ฮโว รพาวม เปอะ นิง ไล เซ.
⁶ ไลลวง กัน ระ ไล ยุช พะจา. เซ เอ็จ มัส
ป พรุช แพร ฮอยจ ละ ปุย เล็ป เตะ เกือช
อี โฮลส ป ไมจ ป ญุก เปือ อี, ตอก โรช
ฮอยจ อี ลลึง โม เปะ. เอ็จ ติน มัส ตอก

เซ เนือม เญือม ฮมอง โรง เปอะ ไลลวง
กุนมุ่น ยุช พะจา. ไม่ โฮลส เปอะ ยุง ที
ไลลวง อี เซ. ⁷ โม เปะ เอ็จ ฮมอง เปอะ
ไลลวง เซ เนือม นิง เอ็พปฟรา ป ฮรัก
เกอะ ไม่ ป ยุช ดิ กัน ละ พะจา. ไม่ เยอะ.
เอ็พปฟรา เซ มัส กวนใจ เนือม รพาวม ยุช
พะคริต ละ ยุช แตะ กัน ฆรอก เอะ. ⁸ เอ็จ
รโจะ อี ละ เอะ ไลลวง รพาวม ฮรัก ป
เอ็จ เกือช ลปุง พะจา. ละ โม เปะ เซ.

⁹ มัส เซ ป ไวออน ลอป เอะ เพื่อ โม
เปะ ฆี อี, เนือม เญือม ฮมอง โรง เอะ
ไลลวง เปอะ. เอะ ปัว เกือช โม เปะ
ยุง เนือม ป ปุก รพาวม พะจา. ไม่ เกือช
เปอะ กุมปอ นิง กัมกิด วิไซ ไมจ, ไม่
เกือช คาวใจ เปอะ โอเอ็ช เปือ ลปุง พะจา.
¹⁰ ดัช เปอะ โฮลส ตอก เซ ช ปุน ยุช เปอะ
โอเอ็ช ตัม โปง อี จีวิต พะโองจา, ไม่ ช
ปุน ยุช ลอป เปอะ ป ปุก รพาวม อี. จีวิต
โม เปะ ช ไก เนือม เปลิ นิง กัน ไมจ
โครยญู เจือ ฆี อี, ไม่ ช จลีน เปอะ ปุๆ
นิง กัน ยุง แตะ ไลลวง พะจา. ¹¹ อี
ปัว เกือช โม เปะ โฮลส เรียง แด่น แตะ
โครยญู เจือ เปือ เรียง แด่น ป ฮอยจ เนือม
นิง อัมนัด คีนัก ยุช อี, เคือม โม เปะ ช ปุน
โอด โอเอ็ช โครยญู เจือ ไม่ รพาวม ลัง
ตะ. ¹² ดัช มัส ตอก เซ ช โฮลส เปอะ
ญันดี นิง เปือเอะ เกอะ ไม่ รพาวม ไมจ
มาน ตะ, นิง เกือช อี โม เปะ โปง ไม่
โฮลส เปอะ รโดง ตะ นิง โอเอ็ช แอรน
พะจา. อึง ละ ปุย ใน ตะ นิง บันเมือง
รัง ชเป็ย ยุช อี, ¹³ นิง เอ็จ เกือช อี เอะ

โปน ฮา อัมนัด บลัธ ลัก ก เฟียก อี, ไม่
 เฉาะ อี อะ เกือฮ อาวต นิง บันเมือง ยุช
 กวน ฮรัก แตะ. ¹⁴เอ็ง มัฮ เบือ กวน อี เซ
 ป โฮลฮ อะ โปน ฮา ป โอ ไมจ เบือ อี,
 ไม่ ยวก อี มัป ยุช อะ เตือง โอยจ อี.

ไลลวง พะคริต ไม่ กัน ยุช อี

¹⁵พะคริต เอ็ง มัฮ เอิน ฮุนฮัง พะจา
 ว ป โอ ปุย เกียฮ ยุ นิง ไร่ แตะ. มัฮ
 กวน โรง อี ป ระ ไล ฮา โอเอือฮ ยุช
 พะจา ว โครยญ เจือ. ¹⁶พะจา ว ยุช โอเอือฮ
 โครยญ เจือ เบือ พะคริต เซ, เตือง ป ไก
 นิง มะลอง ไม่ ป ไก นิง ปลัฮตะ, เตือง
 โอเอือฮ เกียฮ ยุ ปุย นิง ไร่ แตะ ไม่ ป
 โอ ปุย เกียฮ ยุ นิง ไร่ แตะ, เตือง อัมนัด
 อันนา ป ดัดเตียง โอเอือฮ, เตือง จาว เตือง
 ไน, เตปดู้ต เตปด่า, พี ชัง โอเอือฮ โครยญ
 เจือ. พะจา ว เอ็ง ยุช อี เบือ พะคริต เซ ไม่
 ยุช อี ละ ช ไก ป มัฮ อี ละ อี. ¹⁷พะคริต
 เซ เอ็ง ติน ไก กา โอเอือฮ เตือง โอยจ
 อี. โอเอือฮ เมาะ ป ยุช พะจา ว โครยญ
 เจือ เอ็ง โฮลฮ อาวต เบือง แตะ เบือ อี.
¹⁸เอ็ง มัฮ ไกญุ ละ คริตชจัก เตือง โอยจ
 อี ป มัฮ ตอก โกะ เนอิม อี เซ. เอ็ง มัฮ
 กาวะ งาว ฮัก งุน จีวิต ละ โกะ เนอิม แตะ
 เซ. เอ็ง มัฮ กวน โรง พะจา ว ป ไกฮ
 ไอม เนอิม ลัก ยุม แตะ กา ปุย ไฮญุ เตือง
 โอยจ อี, นิง ช โฮลฮ แตะ แปน ป รกา
 โอเอือฮ ไฮญุ โครยญ เจือ. ¹⁹เอ็ง มัฮ ป
 ปุก รพาวม พะจา ว, เมาะ ป ไก ไน จีวิต
 โกะ อี โครยญ เจือ, เอ็ง เกือฮ อี อาวต

นิง กวน แตะ เซ กุมปอ. ²⁰พะจา ว เอ็ง
 โตก ไลง โตะ รพาวม แตะ ละ ช เกือฮ
 แตะ โอเอือฮ โครยญ เจือ ปุก แม ปุ แตะ
 ไม่ โกะ แตะ เบือ กวน แตะ เซ. พะจา ว
 เกือฮ อี ปุก ปุ แตะ ไม่ โกะ แตะ, เตือง
 ป อาวต นิง ปลัฮตะ ไม่ ป อาวต เมือง
 มะลอง, เบือ ปัด ฮันม กวน แตะ เซ นิง
 ไมะชาวแควง.

²¹ไพรม อี โม เปะ ชไง เปอะ ฮา
 พะจา ว. เอ็ง ตอชูปะเปอะ ปุ แตะ ไม่ พะจา
 ว มัฮ ยุช เปอะ กัน ฆอก กัน เบร, ไม่ ง่อต
 แนฮ เปอะ โอเอือฮ ตอก เซ โตะ รพาวม
 แตะ. ²²ปลัฮเอี พะจา ว บังเมอ เอ็ง เกือฮ
 โม เปะ ปุก แม ปุ แตะ ไม่ โกะ แตะ
 เบือ ยุม กวน อี นิง เนะ ฮอ้ง แตะ ละ ช
 เกือฮ อี โม เปะ แปน ปุย ไน แตะ, ไม่
 แปน เปอะ ปุย ชงะ ชงอม, ไม่ โอ เปอะ
 ไก พิต ชองนา โกะ อี. ²³ปัง มัฮ ตอก
 เซ, โม เปะ ไมจ แนฮ เปอะ อาวต ตอน
 อาวต ฮมัน ตัม รพาวม เจือ แตะ, ไม่ โอ
 เปอะ ไมจ ละ ปาวฮ ควน ชโอว รพาวม
 แตะ นิง ไลลวง กัน ระ ไล ยุช พะจา ว ป
 เอ็ง ฮมอง เปอะ เซ. ไลลวง พะจา ว เซ
 เอ็ง มัฮ ป ครอยฮ ปุย ละ ปุย ปลัฮตะ เตือง
 โอยจ อี. อี ป มัฮ ปาวโล มัฮ กวนใจ ละ
 ครอยฮ แตะ ไลลวง เซ.

กัน ยุช ปาวโล ละ คริตชจัก

²⁴ปลัฮเอี อี ปัง โฮลฮ โอด ป โทะ
 ไก ลัง รพาวม ไมจ มวน เนอะ, นิง ช ไก
 ป มัฮ อี ละ โม เปะ. ญ็อม โอด อี ป

โซะ นิง เนะ ซอ้ง แตะ, อี๋ มัฮ เรอิม เมอะ
 โอด ป โชะ ไม่ พะคริต ป โอดิ ฟวยจ เซ
 เกือฮ ฟวยจ รโตง คริตซจัก ป ดอก โกะ
 เนอิม อี๋ เซ. ²⁵ พะจาว เอ็จ เกือฮ อี๋ แปน
 กวนใจ ละ คริตซจัก เซ. เอ็จ เกือฮ อี๋
 ยุฮ กัน เอ็ ละ ช ไก ป มัฮ อี๋ ละ โม เปะ.
 เอ็จ มัฮ เกือฮ อี๋ อี๋ ครอย ลิลวง แตะ เซ
 กุมปอ โครยญ เจือ. ²⁶ ลิลวง เอ็ มัฮ ป
 เมาะ พะจาว อี๋ง ฮา ปุย เจน ไพรม โฮวน
 เจน ปุย. ปเล็ย เอ็ บังเมอ เอ็จ เปลีส อี๋ ละ
 ปุย ใน แตะ. ²⁷ มัฮ เอ็ ป คิต พะจาว อี๋ง.
 มัฮ ช เกือฮ อี๋ ปุย ใน แตะ ยุง ลิลวง ป
 เมาะ แตะ อี๋ง. ลิลวง เมาะ อี๋ อี๋ง เซ
 มัฮ ป ระ งวยฮ ระ ตุง ละ ปุย ตัง เมือง
 ไม่ แปน อี๋ โญตซจัก ละ พะจาว. ลิลวง
 เซ เอ็จ มัฮ เอ็, พะคริต เอ็จ อาวต กไน โม
 เปะ. มัฮ เซ ป ช โฮลฮ เปอะ รโตง แตะ
 นิง โญตซจัก ยุฮ พะจาว ฆี๋ อี๋.

²⁸ เอะ ครอย ลิลวง พะคริต ละ ปุย.
 เอะ ซตอก รงอิม เมอะ ไม่ เพอิก ตอม
 แตะ ปุย เต็อง โออยจ อี๋ เปื่อ ซติ พันญา
 แตะ โครยญ เจือ, ละ ช เกือฮ ฮะ ปุย
 แปน ป ระ นั้น ฮอน นิง รพาวม รโมยฮ อี๋,
 ไม่ ทไว แตะ ละ พะจาว เปื่อ รโจะ ดิ อี๋
 รพาวม แตะ ไม่ พะคริต. ²⁹ มัฮ เซ ป ยุฮ
 อี๋ กัน ละ พะจาว ปอ โชะ ไมญุ โชะ ป
 แตะ ฆี๋ อี๋. มัฮ ปุน ยุฮ ฮู เปื่อ เรียง แด่น
 เกือฮ พะคริต เน็ ป รชอย กไน เยอะ เอ็.

¹ อี๋ ฆวต เกือฮ โม เปะ ยุง เมาะ เรียง
2 รพาวม อี๋ นิง โชะ ลอน ไดมม แตะ
 โม เปะ, ไม่ ปุย เมือง ลาวดีเซีย, ไม่ ปุย

ก ไฮญ ป โอดิ ยุง ป มัฮ อี๋ เต็อง โออยจ
 อี๋. ² อี๋ ฆวต เกือฮ เนอิม โม เปะ อาวต
 ไม่ ไมจ มวน รพาวม แตะ. ฆวต เกือฮ
 โม เปะ ไก รพาวม ดิ โดฮ ไม่ ปุ แตะ เปื่อ
 รพาวม ฮรัก, ไม่ โฮลฮ เปอะ อาวต ไม่
 ไฮญ รพาวม แตะ เปื่อ ยุง ที่ เปอะ ลิลวง
 เมาะ พะจาว อี๋ง ไพรม อี๋, นิง มัฮ อี๋ ป
 ระ งวยฮ ระ ตุง ละ เปอะ. ลิลวง เซ
 เอ็จ มัฮ พะคริต. ³ พะคริต เซ มัฮ แปน
 ไม่ ควน กัฮ กแจ ละ ช โปฮ แตะ ป ระ
 งวยฮ ระ ตุง แฮรน พะจาว อี๋ง ป มัฮ
 วิชา พันญา ไมจ ยุฮ อี๋, ไม่ ป ยุ ป ยุง อี๋
 โครยญ เจือ. ⁴ อี๋ ปัว ฮัฮ เอ็ ละ เปอะ, ปุ
 เกือฮ ปุย ปุน จู เปอะ นิง ลปุง ซอม ลปุง
 ญอ. ⁵ บัง โอด โกะ โอะ อาวต ไม่ เปอะ,
 รพาวม เมอะ อาวต แนฮ ไม่ เปอะ. อี๋
 มวน รพาวม นิง ยุ แตะ อาวต ตอน ฮมัน
 โม เปะ ไม่ รพาวม เจือ แตะ พะคริต, ไม่
 อาวต ปุก ปอ เปอะ ปุ แตะ.

จิวิต กุมปอ ใน พะคริต

⁶ เค็ยง เอ็จ รัป เปอะ พะเยชู คริต แปน
 พะโอองจาว ยุฮ แตะ, ไมจ เปอะ รโจะ ดิ
 แนฮ รพาวม เปอะ ไม่. ⁷ ไมจ เปอะ เกือฮ
 ดิ แตะ ดอก ป ไก แรฮ โด๊ะ นิง. เกือฮ ดิ
 เปอะ ดอก ป ยุฮ ญื่อะ แตะ นิง โฮ. เกือฮ
 รพาวม เจือ เปอะ ตอน แนฮ ปุๆ ดอก ป
 เอ็จ เพอิก ปุย ละ เปอะ โฮ. เกือฮ ดิ เปอะ
 ปุน ญันดี ลอป ไม่ โอเอ็ฮ.

⁸ ไมจ เปอะ แฮน ดิ แตะ. ปุ เกือฮ
 ปุย ปุน โฮมวต รพาวม รโมยฮ เปอะ เกือฮ

แปน ครา ตตะ, ข่า กัมกิต วิไซ ยุส ปุย
ปลัษตะเตะ ไม ลปุง จู ไล โอ ไก ป มัษ.
โอเอ็ช เซ มัษ ป ฮอยจ เนอ็ม นิง ลปุง
เพอิก ตอม ซิป ปุย ปลัษตะเตะ ละ ปุ ตตะ ข่า
พี ป ตัตเตียง โอเอ็ช กังฮาว. มัษ โทว ป
ฮอยจ เนอ็ม นิง พะคริต.

๑ เมาะ ป ไก นิง จีวิต พะจาว โครยญ
เจือ เอ็จ อาวต ตี นิง โกะ เนอ็ม พะคริต
เซ. 10 โม เปะ เอ็จ โฮลส เปอะ จีวิต ตตะ
กุมปอ เบือ รโจะ ตี เปอะ รพาวม ตตะ ไม
อี. พะคริต เซ มัษ ป ระ ไล ฮา โม เตปตุต
เตปด่า ไม พี ชัง โอเอ็ช โครยญ เจือ, เมาะ
ป ไก อัมนัด ไม ป ตัตเตียง โอเอ็ช. 11 โม
เปะ เอ็จ โฮลส เปอะ เล็ยก นิง ริดกิต ตี
เจือ เบือ รโจะ ตี เปอะ รพาวม ตตะ ไม
พะคริต เซ. มัษ โทว ริดกิต ยุส ปุย
ปลัษตะเตะ, มัษ ริดกิต ยุส พะคริต. เอ็จ มัษ
เซ ป เกือช ปุย โปน ฮา กัมกฤษ ออก ไก
นิง เนะ ชอ้ง เฮี ตตะ. 12 ญืออม รัป เปอะ
บับติชมา เอ็จ มัษ รมายจ ตี พะจาว เปอะ
ไม พะคริต. มัษ โรช โทส โอม ตี เปอะ
ไม อี โรช นิง บับติชมา เซ, เบือ รพาวม
เจือ เปอะ นิง อัมนัด พะจาว ป รชอช กไน
เปอะ. เอ็จ มัษ พะจาว ป เกือช อี โทส
โอม แม เนอ็ม ลัก ยุม ตตะ เซ.

13 โพรม อี โม เปะ เอ็จ มัษ เปอะ ตอก
ป ยุม ข่า มัป ยุส เปอะ, นิง มัษ เปอะ ปุย
ตั้ง เมือง โอ ยุง ไลลวง พะจาว. ปเล็ช
เฮี พะจาว บังเมอ เกือช เปอะ โทส โอม
แม ไม พะคริต. เอ็จ ยวก มัป กัษ ตุต
ยุส เอะ เตือง โอยจ อี. 14 นั่งซี ไลลวง

พิต โดวะ ยุส เอะ ป มัษ ตุต นัม ลอก เอะ
ตัม โทตไม, เอ็จ ตูเตือะ ลูลา โอยจ อี เน
ไม เอ็จ โจต อี นิง ไมะชาวแควง. 15 มัษ
เบือ ไมะชาวแควง เซ ป เป พะคริต อัมนัด
อันนา โม พี ชัง ไม โม ป ตัตเตียง โอเอ็ช
นิง กังฮาว โครยญ เจือ ข่า อี. เอ็จ เปลือ
โรช อี มัษ โม เซ ป ไป นิง ตตะ, ตอก
ตฮัน ป เอ็ญ ดาว โม ป ไป นิง ตตะ เกือช
ปุย ยู อี เตือง โอยจ อี โส.

16 ดัช มัษ ตอก เซ ปู เกือช ปุย ปุน
ตัตชิน เปอะ ไม เตี อี โม เปะ นิง ไลลวง
ป โชม ป ปอน เปอะ, ไม ป ญู เปอะ, ไม
ไลลวง ชงะ ที ปุย, ไม ชงะ ลลึง เค,
ไม ชงะ ลโละ ปุย. 17 โอเอ็ช โม เซ มัษ
ตอก ปุโรม โอเอ็ช ป ช ไก ลักกา ปุย. มัษ
ป ไทว ปุย จุบัน โน่ง. โอเอ็ช ป มัษ ป
เนอ็ม เซ เอ็จ มัษ พะคริต. 18 โม ป ขวต
เกือช ปุย เร็จ โฮช เร็จ วิช ตี ตตะ, ไม
เกือช ปุย นัปที เตปด่า, ไม อัช อี ตี ตตะ คี
นิง โฮลส ตตะ ยู บลอง โอเอ็ช, ไมจ เปอะ
โตว เกือช ปุย โม เซ ปุน ชะลู ป ไมจ ลัง
โฮลส เปอะ เซ ฮา เปอะ. ปุย ตอก เซ มัษ
ป ขวต โพรยช ตี ตตะ เตือง โอ อี ไก ไล
เพือช นิง ง่อต อี โอเอ็ช ตอก ปุย ปลัษตะเตะ.
19 โม เซ ญืออะ ตอน โทว รพาวม นิง เป็ง
ตตะ พะคริต ป มัษ ไทญู ละ คริตชจัก
เซ. พะคริต เซ แลน แก โกะ เนอ็ม ตตะ.
เล็ยง อี ไม เกือช อี ริดิต ตี เบือ ลขลอยจ อี
ไม ชนั๊ก อี แปน ตี โม่ว ละ ช เกือช อี ระ
ชอน ปุๆ ตัม ขวต เกือช พะจาว อี ระ.

ยุม ดิ โอม ดิ ไม่ พะคริต

²⁰ โม่ เปะ เอ็จ ยุม ดิ เปอะ ไม่ พะคริต. เอ็จ โปน เปอะ ฮา พี ช้ง ป ตัดเต็ยง โอเอ็ช นึง กังฮาว. ดัฮ มัฮ ตอก เซ, เมอญุ ยุช ลั้ง เปอะ ตอก ป อาวต ลั้ง บลัฮ ลัก ปลัฮเตะ เอ็? เมอญุ ขวต เนอ็ง ลั้ง เปอะ ลปุง ชตอก ปยุ ปลัฮเตะ เปอะ? ²¹ ตอก อัฮ อี เอ็ ละ เปอะ, “ปุ ไปญุ โอเอ็ช เซ. ปุ จิม เซ. ปุ ลอก โอเอ็ช เซิต เตอ,” มัฮ โอเอ็ช ตอก เซ ป อัฮ อี ละ เปอะ. ²² ปยุ ดัฮ โกว ลปุง ตอก เซ มัฮ โอยจ ป โอ ช โก ป มัฮ เพ็ฮ. ลปุง โม่ เซ มัฮ ลปุง เพ็ฮ ตอม ปยุ ปลัฮเตะ โน่ง. ²³ เม็อม เก็ฮ อี ปยุ นัปที เตปด่า ไม่ เก็ฮ อี เร็จ โฮย เร็จ วิช ดิ ตตะ, ไม่ โฆง อี ยุช ป โชะ ละ โกะ เนอ็ม ตตะ, ละ ง่อต ชโรว ปยุ อี ฮัง ช มัฮ ป โกว วิชา พันญา ไมจ นึง อี. ญันได่ โกว เนอ็ม โตว ป มัฮ ละ เก็ฮ อี ปยุ โปน ฮา กัมกฤษ ออก โกว นึง เนะ ฮอ้ง ตตะ.

¹ พะจาว เอ็จ เก็ฮ โม่ เปะ โกอ โอม **3** ดิ แม ไม่ พะคริต. มัฮ เซ ป ไมจ เปอะ ง่อต ไฉม โอเอ็ช ป โกว เม็อง มะลอง ฆ่า อี. มัฮ นา ก งาวม พะคริต นึง เบ็อง ตตะ ลวง ตอม พะจาว. ² ไมจ เปอะ เก็ฮ รพาวม เปอะ ง่อต แนฮ โอเอ็ช ป โกว ลัก ก ฮลาวง อี. ไมจ โตว ง่อต ลอป โอเอ็ช ปลัฮเตะ เอ็. ³ โม่ เปะ เอ็จ ยุม เปอะ. จีวิต เปอะ ปเล็ย เอ็ เอ็จ อาวต ดิ ไม่ พะคริต ใน พะจาว. ⁴ จีวิต เนอ็ม โม่ เปะ เอ เอ็จ มัฮ พะคริต. เม็อม ฮอยจ เปลัฮ อี

ดิ ตตะ ละ ปยุ, โม่ เปะ ช โฮลฮ โรฮ เปอะ เปลัฮ ดิ ดิ ตตะ ไม่ โกะ อี, ไม่ ช โฮลฮ เปอะ รโตง ตตะ นึง โญตชัก ยุช อี.

จีวิต ไพรม ไม่ จีวิต โคระ

⁵ ดัฮ มัฮ ตอก เซ, โม่ เปะ ไมจ เปอะ ยุช ยุม ไม่ รพาวม เปอะ ป เกว ลั้ง อี ไม่ ปลัฮเตะ เอ็. มัฮ ไลลวง กัน เลน จุ ดิ, ไม่ รพาวม ขวต ง่อต ป โฮละ ป ฮลัน, ไม่ กัมกฤษ ออก, ไม่ รไมจ ยุช กัน โฮส พาวม ตตะ, ไม่ รพาวม ขวต โฮส โฮส โฮส วิช โอเอ็ช. รพาวม ขวต โฮส โฮส เซ เอ็จ เมอะ โรฮ กัน ไว ฮุป. ⁶ เอ็จ มัฮ ฆ่า โอเอ็ช โม่ เซ ป ช ฮาวก รพาวม พะจาว ละ ป โอ เนอ็ง ป อัฮ ตตะ ฆ่า อี. ⁷ เอ็จ โกว ดิ โฮน ไพรม อี เม็อม รไม่ รมกั๊ก เปอะ ไม่ โอเอ็ช โม่ เซ. จีวิต เปอะ โฮว โรฮ ตัม โอเอ็ช โม่ เซ ฆ่า อี.

⁸ ปั้ง มัฮ ตอก เซ ปเล็ย เอ็ ไมจ เนอ็ม เปอะ โปวฮ โอเอ็ช โม่ เอ็ โครยญุ เจ็อ. ไลลวง รอก พาวม, ไม่ ฮาวก รพาวม, ไม่ ไลลวง เกละ ยุ ปยุ, ไม่ ลปุง ชะ ชม่อต เปอะ ปยุ, ไม่ ลปุง โฮละ ลปุง ฮลัน เต็อง โอยจ อี. ⁹ ปุ เม็อะ อัฮ ป โอ เนอ็ม ละ ปุ เปอะ นึง เอ็จ ละ เปอะ ปยุ ไพรม ไม่ ไลลวง ยุช อี. ¹⁰ เอ็จ โฮส เปอะ ปยุ โคระ. เอ็จ มัฮ ปยุ โคระ เซ ป ยุช ลอป พะจาว เก็ฮ โคระ ปุๆ, เก็ฮ อี ตอก ฮุปฮอย โกะ ตตะ, นึง ช เก็ฮ อี โม่ เปะ ยุง ไลลวง โกะ ตตะ กุมปอ. ¹¹ ดัฮ มัฮ ตอก เซ โม่ เอะ ปยุ ใน พะคริต เม็อะ

มัธ โทว ปุย ดั่ง เมือง ไม่ ปุย ยิว ละ ปุ
แตะ. ญื่อะ มัธ โทว ปุย เลี้ยก นิง ริดกิด
ไม่ ปุย โอ เลี้ยก. เอะ ญื่อะ มัธ โทว
ปุย เมือง ชาง ไม่ ปุย พริ, ญื่อะ มัธ โทว
ปุย แปน ครา เชิญ ปุย ไม่ ปุย โอ แปน
ครา เชิญ. เอัจ มัธ พะคริต ป ระ โล ฮา
โอเอ็ฮ โครยญู เจือ. เอัจ มัธ พะคริต ป
อาวต นิง ปุย โครยญู โฆะ อี.

12 โม่ เปะ มัธ เปอะ ปุย ใน พะจาว.
เอัจ ฮรัก โม่ เปะ ไม่ เลือก อี โม่ เปะ ละ ช
แปน เปอะ ปุย ยุฮ อี. มัธ เซ ป โม่จ เปอะ
ไอฮ รพาวม เลี้ยก พาวม โชะ ัง เปอะ นิง
ปุย, ไม่ ที เปอะ ดิ แตะ แตวะ, ไม่ ไอฮ
เปอะ รพาวม ปีกๆ ออนๆ แตะ ไม่ รพาวม
ลั้ง แตะ ฆวี อี. 13 โม่จ โรฮ เปอะ โอด
ปุ แตะ. ดัฮ กิ ป ยุฮ ป โอ ปุก ละ ปุ
แตะ, โม่จ โทว อี ที โชะ โระ โกลยจ ปุ
แตะ. โอ พะคริต ที โม่ เปะ โชะ ดอก
ออฮ, โม่ เปะ โม่จ เปอะ โทว โรฮ ที โชะ
โระ โกลยจ ปุ แตะ ดอก เซ โรฮ.

14 ป ระ โล ฮา โอเอ็ฮ ไฮญู, โม่จ เปอะ
ไอฮ รพาวม ฮรัก, นิง มัธ อี ป เกี้ยฮ รโจะ
โอเอ็ฮ โครยญู เจือ เกือฮ แปน ป กุม ป
ปอ. 15 ป มัธ โม่จ เปอะ ลโลวง พาวม
เกือฮ พะคริต ละ เปอะ เซ, โม่จ เปอะ
เกือฮ ตัดเตียง โอเอ็ฮ โตะ รพาวม เปอะ.
พะจาว เอัจ กอก โม่ เปะ ละ ช ไฮลฮ
เปอะ รโจะ ดิ แปน ปุย ดิ โม่ว่า, เดอิม เปอะ
ช ไฮลฮ โม่จ เปอะ ลโลวง พาวม แตะ
ดอก เซ. โม่จ โรฮ เปอะ ยุง ญันดี นิง
โอเอ็ฮ. 16 โม่จ เปอะ เกือฮ ลปุง พะคริต

อาวต รชอฮ กไน โตะ รพาวม เปอะ, นิง
มัธ อี ป ระ งวยฮ ระ ตุง ละ เปอะ. โม่จ
เปอะ เพอิก ตอม ไม่ ชตอก รเงอิม เปอะ
ปุ แตะ ไม่ วิชา พันญา โม่จ โครยญู เจือ.
โม่จ เปอะ เชีย ลีลาว พะจาว นิง รชอม
ลีลาว, ไม่ รชอม เชีย ไวออน, ไม่ รชอม
เซีย ชตอก รเงอิม. โม่จ เปอะ เชีย ไม่
อาวม เปอะ ญันดี แตะ นิง โตะ รพาวม
เปอะ. 17 เมอะ ป ยุฮ ป อ้อ เปอะ โครยญู
เจือ โม่จ เปอะ ยุฮ เบือ มอยฮ พะเยชู จาว.
โม่จ เปอะ ยุฮ ไม่ ญันดี เปอะ นิง พะจาว
ป มัธ เปอะ เอะ เบือ พะเยชู เซ.

ไลลวง ดอก โม่จ ปุย อาวต ไม่ ปุ แตะ

18 โม่ เปะ ป มัธ ปรีไปวน ญื่อะ ปุย
เยอ, โม่จ เปอะ เนอึง ป อ้อ ปรีเมะ ญื่อะ
แตะ, นิง มัธ อี ป โชมกวน ไม่ ปุย ใน
พะโอองจาว.

19 โม่ เปะ ป มัธ ปรีเมะ ญื่อะ ปุย เยอ,
โม่จ เปอะ ฮรัก ปุย ญื่อะ แตะ. โม่จ
เปอะ โทว โคมเฮง คา เคียน.

20 โม่ เปะ ป มัธ กวน ปุย เยอ, โม่จ
เปอะ เนอึง ป อ้อ มะเปืออะ แตะ นิง โอเอ็ฮ
โครยญู เจือ. เอัจ มัธ เซ ป ปุก รพาวม
พะโอองจาว.

21 โม่ เปะ ป มัธ มะเปืออะ ปุย, ปุ ยุฮ
โอเอ็ฮ ดอก ช วัว อี รพาวม กวน เปอะ
เดอิม โอ ช ไลจ รพาวม ฆวี อี.

22 โม่ เปะ ป มัธ กวนใจ ปุย เยอ,
โม่จ เปอะ เนอึง ป อ้อ ปอเลียง แตะ นิง

ปลั้ยเตะ เฮี นิง โอเอ็ฮ โครยญ เจือ. ปุ่ ยุช
 ญืออม ยุ่ ปุ่ย เปอะ โน่ง ละ ช เกือช เปอะ
 ปุ่ย ลี แตะ. ไมจ เปอะ ยุช ไม่ รพาวม
 เนอิม แตะ เปือ ฮลัด เปอะ นิง พะโองจาว.
 23 กััน ยุช เปอะ โครยญ เจือ ไมจ เปอะ ยุช
 ไม่ เตม รพาวม แตะ นิง, ตอก โรช รชอย
 เปอะ ละ พะโองจาว, มัฮ โตว รชอย เปอะ
 ละ ปุ่ย โน่ง. 24 ไมจ เปอะ ไตม ไลลวง
 ช เกือช พะโองจาว ลังวัน ละ เปอะ. เอ็จ
 มัฮ ช โยลย เปอะ ป แสรน อี อัง ละ ปุ่ย
 ใน แตะ, นิง รชอย เปอะ ละ พะคริต จาว.
 25 ปุ่ ยุช ปุ่ พิต เตอ, ปุ่ ออช ปุ่ เอ็ฮ ญุก,
 พะจาว ปังเมอ ช โรก ช แตน อี ละ อี ตัม
 ปุ่ พิต ยุช อี เซ. พะจาว ไก โตว ปุ่ ฮรัก
 ปุ่ จัง อี.

1 โม เปะ ปุ่ มัฮ ปอเลียง ปุ่ย เยอ, ไมจ
4 เปอะ ยุช ปุ่ เขรือม ละ กวนใจ ยุช
 แตะ, ไม่ ยุช เปอะ ปุ่ ปุก ปุ่ ลอก ละ
 อี. ไมจ เปอะ ง่อต โรช ไก ปอเลียง โกะ
 เปอะ นิง เมือง มะลอง โรช.

ลปุง ชตอก รงือม

2 ไมจ เปอะ ชปีต ชน่อง ไวออน. ไมจ
 เปอะ เกือช ตี แตะ ใจช ชวง ไม่ ไวออน
 แตะ ไม่ ญันดี แตะ นิง พะจาว. 3 ไมจ
 โรช เปอะ ไวออน เปือ เอะ เดอิม พะจาว
 ช โปช กระ ละ เอะ ละ ช ครอย เฮาะ
 ลปุง อี ไม่ รโฮงะ ลปุง โดะ ยุช พะคริต
 ละ ปุ่ย. เอ็จ มัฮ เปือ ครอย เฮาะ ลปุง เซ
 ปุ่ อาวต เตอะ โตะ คอก เฮี ฌี อี. 4 ไมจ
 โรช เปอะ ปัว พะจาว เกือช อี เก็ยช อัย

ไลลวง อี ชโตช ตอก ลัมเปิง เงอะ อัย.
 5 ไมจ เปอะ โกว ชติ พันญา แตะ ละ ช
 ยุช เปอะ ปุ่ ปุก ปุ่ ลอก ละ โม ปุ่ โอ เจือ.
 ไมจ เปอะ อี เวลา ละ ช รโฮงะ แตะ
 ไลลวง พะจาว ละ ปุ่ย ญืออม เครี ญืออม
 ตอม อี. 6 ไมจ เปอะ เกือช ลอป ลปุง เปอะ
 เปน ปุ่ ไมจ ปุ่ มวน ไม่ เกือช เปอะ ไก ปุ่
 มัฮ ละ ปุ่ย. เกือช ตี เปอะ เก็ยช โลยช
 ลปุง ปุ่ โฮมญ โอเอ็ฮ นิง เปอะ โครยญ
 โฆะ อี ตัม ปุก อี.

โม ปุ่ รโปะ รชอม นัปีตี แตะ

7 ทุคิโค ปุ่ มัฮ เอ็ยกปุ่ ฮรัก เกอะ ปุ่ ยุช
 กััน ไม่ รพาวม เนอิม แตะ, ไม่ เปน ตี อี
 กวนใจ ยุช พะโองจาว ไม่ เยอะ, ช รโฮงะ
 ไลลวง อี ละ เปอะ โครยญ เจือ. 8 มัฮ
 เซ ปุ่ เกือช อี อี โฮว เคะ เปอะ ฌี อี, นิง
 ช เกือช โม เปะ โยลย รพาวม มวน แตะ,
 ไม่ ช รโฮงะ อี ตอก อาวต ตอก โชม เอะ
 ละ เปอะ. 9 โอนะชิโม ปุ่ มัฮ เอ็ยกปุ่ ฮรัก
 เกอะ ไม่ มัฮ อี ปุ่ย เนอิม รพาวม, ปุ่ อาวต
 ไม่ โม เปะ ไพรม อี, ช โฮว โรช ไม่ อี.
 ปุ่ย ลอช เซ ช รโฮงะ ไลลวง ปุ่ เกิด ลัก
 เอ็ช ละ เปอะ โครยญ เจือ.

10 อะริชทาโค ปุ่ อาวต ตี โตะ คอก ไม่
 อี อี, รโปะ รชอม นัปีตี แตะ ละ เปอะ.
 มาระโก ปุ่ มัฮ กระ เมือต บ่าระนาบ่า
 รโปะ โรช รชอม นัปีตี แตะ ละ เปอะ.
 เอ็จ ฟวยจ รโปะ ปุ่ย รชอม แตะ ละ เปอะ
 นิง ไลลวง มาระโก เซ. คัย เอ็จ ฮอยจ
 เคะ เปอะ ไมจ เปอะ รัปคัม. 11 เยชู ปุ่

อัส ปุย ยูซโท ละ, รโปะ โรฮ รชอม นัปที
 แตะ ละ โม เปะ. มัส ปุย ลอวย เฮี โน่ง ป
 มัส โม ยิว ป ยูซ ดี กัน ไม อี นิง ครอส
 แตะ ไลลวง บันเมือง ยูซ พะจาว. เอ็จ
 โฮวาน เนอิม ตอก เรอิม อี อี อี.

¹²เอพัฟรา กวนใจ ยูซ พะเยชู คริต ป
 มัส ปุย ใน โม เปะ ดี ปุย, รโปะ โรฮ
 รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ. ไวออน เนอิม
 โรวะ ลอป เพื่อ โม เปะ เอพัฟรา เซ, ปัว
 ลอป เกือฮ โม เปะ อาวต ตอน อาวต ฮมัน
 นัม พะจาว, ไม เกือฮ เปอะ ระ ฮอน นิง
 รพาวม เปอะ ไม โอ เปอะ เอ็จเอะ ซองไซ
 นิง, ไม เกือฮ เปอะ ปุน ทไว ดี แตะ ละ
 ยูซ เปอะ ป ปุก รพาวม พะจาว. ¹³ออี ปุน
 ลัปลอง เงอะ มัส อี ปุย ยูซ เนอิม ยูซ แนม
 กัน นิง ไวออน อี เพื่อ โม เปะ, ไม ปุย
 เมือง ลาวดีเซีย, ไม ปุย เมือง เฮ็ยราโพลี
 โรฮ.

¹⁴มอ ลูกา ป ฮรัก เกอะ ไม เดมา รโปะ

โรฮ รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ. ¹⁵ปัว
 โม เปะ รโปะ รชอม นัปที เอะ เซ เกือฮ
 ฮอยจ ละ เอ็ยกปุ แตะ ย่าง ลาวดีเซีย.
 รโปะ โรฮ ละ ออ นุมฟา ไม คริตซจัก ป
 กอ โพรม นิง เอ็จเอะ อี.

¹⁶ดัส เปอะ เอ็จ ฟวยจ ลาว นังซี เอี
 ไมจ โรฮ เปอะ เกือฮ คริตซจัก เมือง
 ลาวดีเซีย ลาว โรฮ. นังซี รโปะ อี ละ
 ปุย เมือง ลาวดีเซีย เซ ไมจ โรฮ โม เปะ
 ลาว โรฮ.

¹⁷ไมจ เปอะ รโฮงะ ละ อาระคิโพ ตอก
 เอี, “กัน เกือฮ พะโองจาว เปอะ ยูซ นิง
 รชอส เปอะ ละ อี, ไมจ เปอะ ยูซ เนอิม
 เกือฮ ฟวยจ,” ไมจ เปอะ อัส เซ ละ.

¹⁸คิต เอี อี มัส ป ไชฮ อี นิง เตะ โกะ
 แตะ ไอฮ. อี ป มัส ปาวโล รโปะ รชอม
 นัปที แตะ ละ เปอะ. ปุ เบ็ย อาวต อี
 นิง เฮลิจ เอี โอะ. ปัว กุนมุ่น ยูซ พะจาว
 อาวต ไม โม เปะ.

นั้งซี รโปะ ปาวโล ละ คริตซจ๊ก เมือง เทศะโลนิเก (ป๊ปติ)

ฟ่วยจ อาวต ปาวโล นั้ง เวียง ฟิลิปพอย ญ่อม โฮว ครอบ อี ไลลวง พะจาว โชน ลอา นั้ง อี, ฮอยจ โรฮ นั้ง เมือง เทศะโลนิเก. ไก ปุย โฮวาน ป ฆวต ยุง ไลลวง พะเยซุ นั้ง เมือง เทศะโลนิเก เซ. โม ยิว ป โอ ฆวต เจือ พะเยซุ นา เซ วัว ป ยุส ปาวโล รพาม อี. ชาวป ตอก ซ ยุส แตะ ป โชะ ละ ปาวโล ฆ่า อี. ญ่อม โฮวาน ป โคมเฮง อี ตอก เซ, ปาวโล จัมแปน ตอ ฮา เมือง เทศะโลนิเก ฆ่า อี, ฮอยจ เมือง เบโรยา. กังคะ เอ ญ่อม เอัจ ลอด ปาวโล ฮอยจ นั้ง เวียง เอเทน เนอ, ปาวโล ควน ทิโมเทว โฮว เคะ โม ป อาวต นั้ง เมือง เทศะโลนิเก เซ, นั้ง ไฉม เนอิม ไฉม แนม แตะ โม เซ. ทิโมเทว เซ โฮว เนอิม. ฮอยจ แม เคะ ปาวโล ญ่อม อาวต อี นั้ง เวียง โครินโท, อุ ไลลวง ตอก มัฮ ตอก มอยฮ โม ป เจือ นั้ง เมือง เทศะโลนิเก ละ อี.

ญ่อม ฮมอง ปาวโล ไลลวง โม ป เจือ เซ, ปาวโล ไซฮ เอ็น นั้งซี เอี, รโปะ อี ละ คริตซจ๊ก นั้ง เมือง เทศะโลนิเก. ปาวโล ฆวต เกาะ โลม รพาม อี นั้ง โฮวาน ป โคมเฮง อี. ปาวโล อวาม รพาม ญันตี แตะ นั้ง พะจาว นั้ง ฮมอง แตะ ตอก อาวต โม ป เจือ นั้ง เมือง เทศะโลนิเก เซ ไม้ รพาม เจือ, ไม้ รพาม ฮรัก, ไม้ ซโหว แนฮ รพาม อี ไม้ พะเยซุ จาว. ญ่อม ไซฮ อี นั้งซี เอี, ปาวโล อุ รพาม ญันตี แตะ ละ คริตซจ๊ก เทศะโลนิเก เซ, ไม้ อุ โรฮ ไลลวง โกะ แตะ ญ่อม อาวต ดิ แตะ ไม้ อี, อุ ตอก แปน แตะ ปิม แตะ ละ อี นั้ง กัน ยุส แตะ เคื่อง โอยจ อี. ฟ่วยจ เซ ปาวโล ไซฮ ไลลวง ปันฮา ป เอัจ เกิด ลลึง อี. โม เซ ตุก รพาม นั้ง ไลลวง โม ปุย ใน พะจาว, ป เอัจ ยุม กา ฮอยจ แม พะเยซุ นั้ง ปลัฮตะ. ฮลัด โม เซ โอ ซ โฮลฮ ป ไม้จ ญ่อม ฮอยจ แม อี. ไก โรฮ ป ซองไซ นั้ง เวลา ซ ฮอยจ แม พะเยซุ. ปาวโล รโงะ ไลลวง เซ ละ อี. ซตอก โรฮ อี เกือฮ อาวต แนฮ ไม้ รพาม เจือ แตะ, ไม้ เกือฮ อี ยุส กัน ไม้จ ลไล รกวน อี ยุ ฮอยจ แม พะเยซุ เซ.

1 อี มัส ปาวโล. อาวต ติ ไม่ ซีลา
1 ไม่ ทิโมเทว. เอะ รโปะ นังซี ละ
 คริตซจัก เมือง เทชะโลนิเก. โม เปะ มัส
 เปอะ ปุย ใน พะจาว ป มัส เปื่อะ เอะ ไม่
 ใน พะเยชู คริต จาว โรฮ. ปัว กุนมุ่น
 ไม่ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม อาวต ไม่ โม
 เปะ.

**รพาวมเจือ โม ป อาวต นิง เมือง
 เทชะโลนิเก**

2 เอะ ญันตี ลอป ไม่ พะจาว เปื่อ โม
 เปะ โครยญุ โฆะ เปอะ. ญื่อม ไวออน
 เนอะ ไวออน ลอป เปื่อ โม เปะ. 3 ญื่อม
 ไวออน เนอะ ละ พะจาว ป มัส เปื่อะ เอะ,
 ไตม ลอป กัน ยุส โม เปะ เปื่อ รพาวม
 เจือ เปอะ, ไม่ ตอก รชอฮ เนอิม รชอฮ
 แนม เปอะ เปื่อ รพาวม ฮรัก แต่, ไม่ ตอก
 ปุน ไอฮ เปอะ รพาวม ลัง แต่ เปื่อ ซโอว
 รพาวม เปอะ ไม่ พะเยชู คริต จาว ยุส
 เอะ.

4 เอียกปุ, เอะ เอ็จ युง เงอะ ฮรัก พะจาว
 โม เปะ ไม่ เลือก อี โม เปะ เอ. 5 ไลลวง
 กัน ระ ไล ยุส พะจาว ป รโห่งะ เอะ ละ
 เปอะ, มัส โดว ลปุง ปลาว ปุย. มัส รโห่งะ
 ละ เปอะ ไม่ อัมนัด ไม่ ลปุง พะจาว. มัส
 ป เนอิม ป แนม ป แจง ป แน โครยญุ
 เจือ. โม เปะ เอ็จ युง เปอะ ไลลวง ป
 ยุส ป อัส เอะ ติ เจน อาวต เตอะ ลลึง
 เปอะ. เอะ เอ็จ युส ฮู ตอก เซ ละ ซ
 โก ป มัส อี ละ โม เปะ. 6 โม เปะ เอ็จ
 เอียน เนอิม เปอะ ไล ยุส เอะ ไม่ เอียน

โรฮ เปอะ พะโองจาว โรฮ. ปัง โฮลฮ
 เปอะ โอด ป โหะ ป ไชญุ ฆกี ลปุง รโห่งะ
 เอะ ละ เปอะ, เอ็จ ปุน ไอฮ เปอะ ลปุง เซ
 ไม่ ไมจ มวน รพาวม เกือฮ ลปุง พะจาว ละ
 เปอะ. 7 โม เปะ เอ็จ ปุน แปน เปอะ ปิม
 แต่ ละ โม ป เจือ เตือง โอยจ อี นิง จังวัต
 มาคะโดเนีย ไม่ จังวัต อะคาया. 8 ลปุง
 พะโองจาว เอ็จ พรุ เอื่อ เนอิม นิง โม เปะ,
 มัส โดว ฮอยจ นิง จังวัต มาคะโดเนีย ไม่
 จังวัต อะคาया โน่ง. ไลลวง เจือ โม เปะ
 พะจาว เอ็จ พรุ เอื่อ โครยญุ โดฮ. เอะ
 ญื่อะ จัมเปน โดว อัส โอเอ็ฮ ฆกี อี. 9 โม
 เซ รโห่งะ ไอฮ อี ไลลวง รโนฮ รซิง โม
 เปะ เอะ, ไม่ ไลลวง ละ โม เปะ ไว แต่
 ฮูป เอ็ญุ เปอะ เคะ พะจาว. มัส รโห่งะ
 อี ไลลวง รชอฮ โม เปะ ละ พะจาว เนอิม
 ป โอม ลอป เซ, 10 ไม่ ไลลวง รกวน โม
 เปะ กวน อี ป ซ ฮอยจ เนอิม เมือง มะลอง.
 พะจาว เอ็จ เกือฮ อี โกอฮ โอม แม เนอิม
 ลัก ยุม แต่. เอ็จ มัส พะเยชู เซ ป
 ซ เกือฮ เอะ โปน ฮา รพาวม ฮาก ยุส
 พะจาว ป ซ เปลีส อี ละ ปุย เข็ยง เอ็.

**กัน ยุส ปาวโล นิง เมือง
 เทชะโลนิเก**

1 เอียกปุ, เอ็จ युง เปอะ ไอฮ กัน โฮว
2 เอะ เคะ โม เปะ มัส โดว กัน โอ โก
 ป มัส. 2 โม เปะ เอ็จ युง เปอะ ตอก
 คัมตุง ปุย เอะ ไม่ โหะ ปุย นา เยอะ นิง
 เว็ยง ฟीलิปพอย กา ฮอยจ เคะ เปอะ เมือง
 เทชะโลนิเก. ปัง มัส ตอก เซ, พะจาว

เกือส ลั้ง อะ ไก รพาวม กา ละ ช รโองะ
 แตะ ไลลวง กัน ระ ไล ยุส อี ละ โม
 เปะ, เตือง โฮวาน ป คัด เวียน เนอะ ดอก
 เซ. ³เญ่อม ครอบ ไลลวง เซ ละ เปอะ
 อะ มัธ โดว ง่อต ป โกะ ละ โกะ แตะ, มัธ
 โดว ชาวป รชฺยจ ปุย โลจ. ⁴อะ เอ็จ อัส
 อะ ดอก ป เกือส พะจาว แตะ อัส นึง เอ็จ
 ลั้งลอง อี อะ, ไม่ มอป อี ไลลวง กัน ระ
 ไล ยุส แตะ ละ อะ. อะ ชาวป โดว อัส
 ดอก ช ปุก อี รพาวม ปุย ปลั้ตะ. มัธ
 ชาวต เกือส ปุก รพาวม พะจาว ป เกียส ยุง
 โอยจ โตะ รพาวม อะ เซ. ⁵โม เปะ เอ็จ
 ยุง เปอะ โอ อะ ฮอยจ เคะ เปอะ ไม่ อัส
 แตะ ลั้ง ชอม ละ เปอะ. มัธ โดว อัส
 โอเอ็ส นึง แกต ติ แตะ ไก ป โฮลย ป ปุน
 เปือ อี. พะจาว เอ็จ ยุง โอยจ อี โอเอ็ส
 ดอก เซ. ⁶ปั้ง มัธ อะ ป โฮว ฆรอล ลั้ง
 ตัง พะคริต, อะ ชาวป โดว โอฮ โญตซัก
 แตะ เนอิม นึง ปุย ปลั้ตะ, เนอิม นึง โม
 เปะ ญุก, เนอิม นึง ปุย โฮญ ญุก. ชาวป
 โดว ดวน ปุย นั้งที แตะ ติ ดี.

⁷อะ เอ็จ อาวต ลลึง โม เปะ ไม่ จวด
 ชุม แตะ ดอก มะ ปุย ป แลน แก กวน แตะ
 ไม่ รพาวม ฮรัก แตะ โฮ. ⁸ดอก โรฮ เซ,
 อะ ฮรัก เวือง เนอิม โม เปะ. มัธ โดว
 เกือส อะ ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว
 เซ ละ โม เปะ ติ เจือ โน่ง. มัธ โรฮ
 เกือส ละ เปอะ ไม่ จีวิต โกะ แตะ นึง ฮรัก
 ลั้งเลือ แตะ โม เปะ. ⁹เอ็ยกป, ติ่น ช ไตม
 ลั้ง เปอะ ดอก ยุส อะ กัน ปอ โชะ ไมญ
 แตะ. ลลิล ครอบ อะ ไลลวง กัน ระ ไล

ยุส พะจาว ละ โม เปะ, อะ ยุส กัน ไม่
 เตือง ชงะ รชาม นึง โอ เยอะ ช เกือส
 แปน ป ญัก ละ โม เปะ ติ ดี เนอิม.

¹⁰โม เปะ เอ็จ ยุง ที เปอะ โอฮ ป ยุส
 อะ อะ, ดอก โรฮ ยุง พะจาว อี. ป ยุส ป
 อัส อะ ลลึง โม เปะ ป เจือ มัธ ป ซี ป
 ไช ไม่ ป ปุก ป ลอก. ไก โดว ป ปุน
 เติ อะ นึง อี. ¹¹โม เปะ เอ็จ ยุง เปอะ
 ป ยุส อะ ละ แตะ ดอก ยุส เปืออะ ปุย ละ
 กวน แตะ โฮ. ¹²อะ เอ็จ ชดอก รเงอิม
 โม เปะ, เอ็จ เกาะ โลม รพาวม เปอะ, เอ็จ
 ดวน โม เปะ เกือส เปอะ ยุส โอเอ็ส ดอก
 ช ปุก อี รพาวม พะจาว, นึง เอ็จ กอก อี
 โม เปะ ฮอยจ นึง บั้งเมือง ยุส แตะ ละ ช
 โฮลย เปอะ อาวต นึง โญตซัก ยุส อี.

¹³มัธ เฮ็ ป ญันตี เลิง อะ ไม่ พะจาว
 เปือ อี. มัธ เคียง โอฮ โม เปะ ไลลวง
 พะจาว ป เอ็จ ฮมอง โม เปะ นึง อะ, โม
 เปะ รัป เปอะ โดว ดอก ลั้ง ปุย ปลั้ตะ.
 เอ็จ รัป เนอิม เปอะ ดอก ลั้ง พะจาว.
 เตอ มัธ เนอิม ลั้ง พะจาว เซ. มัธ เนอิม
 พะจาว ป ยุส กัน ลลึง โม เปะ ป เอ็จ เจือ
 เยอ.

¹⁴โม เปะ ป มัธ เอ็ยกป อุ, เอ็จ เกิด
 โรฮ ละ เปอะ ดอก เกิด อี ละ คริตซจัก
 นึง จังวัต ยูไต, ป มัธ ปุย ใน พะเยชู คริต.
 โอต โม เซ ป โชะ ป ไชญ เนอิม นึง
 โม ยิว ดอก ออฮ, โม เปะ เอ็จ โอต โรฮ
 เปอะ ป โชะ ป ไชญ เนอิม นึง ปุ ย่าง
 แตะ ดอก เซ โรฮ. ¹⁵โม ยิว เซ ยุส ยุม
 ไม่ พะเยชู จาว ไม่ โม ป ซีป ลั้ง พะจาว

โรฮ. คัมตุง โรฮ โม อะ. โม เซ ปุก
โตว รพาวม พะจาว เฟือฮ. มัฮ ป ตอชู ปุย
เตื่อง โอยจ อี. ¹⁶ไลลวง ป ช เกือฮ ปุย
โปน มัป, โม เซ ขวต คัด อะะ รัม รโฮงะ
อี ละ ปุย ดัง เมือง. โม เซ มัฮ ป ยุฮ
ลอป มัป ฮอยจ ปเลี้ย. เอ็จ นาวก มัป ยุฮ
อี. ปเลี้ย เอ็ รพาวม ฮาวก ยุฮ พะจาว เอ็จ
ฮอยจ ละ อี.

ปาวโล ขวต โฮว แมเคะ โม เทชะโลนิเก

¹⁷เอ็ยกป, ญ็อม รกัฮ อะะ ฮา โม เปะ
ติ เตะ อะ, มัฮ โตว รพาวม เมอะ ป รกัฮ
ฮา เปอะ, มัฮ โกะ โอะ โน่ง, อะะ ชขลอย
ลัมเลื่อ ลัง โม เปะ. ¹⁸อะะ รไม่จ เนอิม
โฮว เล็ม เคะ โม เปะ. อี ป มัฮ ปาวโล
เยอ ริ โฮว เล็ม เคะ โม เปะ ติ ลอา โฮน
ปังเมอ คัด ชาตัน เนอะ. ¹⁹มัฮ เมอ ป
ชโฮว รพาวม อะะ ไม่ อี? มัฮ เมอ ป ไมจ
รพาวม อะะ นิ่ง อี? มัฮ เมอ ป ช ปุน
อะะ นา ตา แตะ เบื่อ อี ชองนา พะเยชู จาว
ญ็อม ฮอยจ อี? โม มัฮ โม เปะ? ²⁰มัฮ
เนอิม เบื่อ โม เปะ ป โฮลฮ อะะ รพาวม
ไมจ มวน แตะ, ไม่ โฮลฮ อะะ โญตชัก
แตะ เบื่อ อี.

¹เค็ยง โอ ญ็ืออะ ปุน คัม รพาวม
3 ไดม แตะ โม เปะ อะ, อะะ ปาวต
รพาวม แตะ อาวต โน่ง ฆี นิ่ง เว็ยง
เอเทน. ²อะะ ดวน ทิโมเทว โฮว เคะ โม
เปะ. ทิโมเทว เซ มัฮ เอ็ยกป ป รชอฮ ติ
ไม่ อะะ ละ พะจาว นิ่ง ครอย แตะ ไลลวง

กัน ระ ไล ยุฮ พะคริต ละ ปุย. มัฮ เกือฮ
อี โฮว นิ่ง ช เกือฮ อะะ ดอน ยุฮ รพาวม
โม เปะ, ไม่ ชตอก รเงอิม อี โม เปะ, ³นึ่ง
โอ แตะ ช เกือฮ ปุย ลฮ ลโฮ ปอ ละ แตะ
พะจาว ฆี เมะม็ก อาวม แตะ. โม เปะ
เอ็จ ยุง เปอะ โฮฮ เมะม็ก ตอก เซ มัฮ ป
จัมเปน ไก ละ อะะ. ⁴ไลล อาวต อะะ ไม่
โม เปะ อะะ เอ็จ รโฮงะ อีจ ละ โม เปะ
ชโตฮ. “ไมจ โม อะะ โอด เมะม็ก แตะ,”
อัส เซ ละ เปอะ. เอ็จ เกิด เนอิม ตอก เซ.
โม เปะ เอ็จ ยุง โรฮ เปอะ โฮฮ. ⁵มัฮ ฆี
เซ, เค็ยง โอ ญ็ืออะ ปุน คัม รพาวม ไดม
แตะ, อี เอ็จ ดวน ทิโมเทว โฮว ละ ช
เกือฮ ติ แตะ ยุง รพาวม เจื่อ โม เปะ. ฮอ
นึ่ง ช ปุน ลอง พี ระ รพาวม โม เปะ. ฮอ
โรฮ นิ่ง โอ กัน ยุฮ แตะ ช ไก ป มัฮ ลลิ่ง
โม เปะ.

⁶ปเลี้ย เอ็ ทิโมเทว เอ็จ เอ็ญู ฮา โม เปะ
ฮอยจ เคะ อะะ. เอ็จ รโฮงะ โรฮ ไลลวง
รพาวม ฮรัก ไม่ รพาวม เจื่อ ยุฮ โม เปะ
เน. อัส โรฮ โม เปะ โตก ลอป ละ อะะ.
รไม่จ เปอะ ยุ อะะ ตอก รไม่จ อะะ ยุ โม
เปะ โรฮ, อัส เซ. ⁷เอ็ยกป, อะะ เอ็จ
โฮลฮ มวน รพาวม ลลิ่ง เมะม็ก ชัก กระ
แตะ เบื่อ รพาวม เจื่อ โม เปะ. ⁸ปเลี้ย
เอ็, ดัส โม เปะ อาวต ดอน ฮมัน ไม่
พะโอ่งจาว, อะะ มวน เนอิม โอม เบื่อ อี.
⁹อะะ ญันดี เนอิม ไม่ พะจาว เบื่อ โม เปะ
ฆี อี. ญ็อม วาวอน เนอะ ละ พะจาว
ที แตะ, อะะ ญันดี นิ่ง อี เบื่อ รพาวม ไมจ

มาน โฮลส และ เปือ โม เปะ. ¹⁰เอะ
ไววอน เลิง เตื่อง ชงะ รพาวม, ปัว โฮลส
ยุ นา โม เปะ ไม โฮลส และ บุ รพาวม
เจือ โม เปะ ป โอ ดิ กุม เกือช กุม.

¹¹เอะ ปัว พะจาว ยุช และ ป มัฮ เปือะ
เกอะ ไม พะเยชู จาว ยุช เอะ นัม กระ ละ
เอะ เกือช เอะ โฮลส ฮอยจ เคะ โม เปะ.

¹²เอะ ปัว พะโอัจจาว เกือช โม เปะ ฮรัก
เวือง ปุ และ โฮวาน ฮา ไพรม และ ปุ ปุ,
ไม ฮรัก โรส เปอะ ฮอยจ ละ ปุย โฮญ
โรส, เคอิม ช ดอก โรส รพาวม ฮรัก เอะ
โม เปะ. ¹³ดัฮ มัฮ ดอก เซ พะจาว ช

เกือช โม เปะ อาวต ไม ตอน รพาวม และ.
ญือม ช ฮอยจ พะเยชู จาว ไม ปุย ใน
และ เตื่อง โอยจ อี, โม เปะ ช อาวต เปอะ
ไม รพาวม ชงะ ชงอม และ, ไม มัฮ เปอะ
ปุย ญุก ญะ เด ชองนา พะจาว ป มัฮ
เปือะ เอะ ฆ่า อี.

จิวิต ปุย ป ปุก รพาวม พะจาว

¹โม เปะ ป มัฮ เอียกปู อู, ลัก ก ลอยจ
4 ลปุง เอะ เอี, ไมจ เปอะ เกือช ป ยุช
ป อ้อ และ แปน ป ปุก รพาวม พะจาว
โครยญ เจือ, ดอก ป เอ็จ เพอิก เอะ ละ
เปอะ โฮ. บุณ เอ็จ ฟวยจ อี เอ็จ ยุช เนอิม
เปอะ ดอก เซ. ปเล็ย เอี เอะ ฆวต ปัว
ไม ชดอก รงอิม และ โม เปะ เปือ อัมนัด
พะเยชู จาว, นิง ช เกือช และ โม เปะ ยุช
โฮวาน ฮา ไพรม และ ปุๆ. ²โม เปะ เอ็จ
ยุง เนอิม เปอะ ลปุง เพอิก ตอม เอะ อัง
ละ เปอะ เปือ อัมนัด พะเยชู จาว.

³มัฮ ดอก เอี ป ปุก รพาวม พะจาว. มัฮ
เกือช อี โม เปะ แปน ปุย ชงะ ชงอม ยุช
และ ไม เกือช เปอะ เวีย กัน เลน จุ ชู
เมีย. ⁴ไมจ เปอะ โอช ปรีโปวน ญือะ

โกะ และ โอช เตื่อง ไพ เตื่อง มัน โครยญ
โฆะ เปอะ ไม รพาวม ชงะ ชงอม และ,
ดอก ช แปน อี โญตชัก ละ เปอะ. ⁵ไมจ

โตว ยุช ตัม กัมกฤษ ฆอก และ ดอก ปุย
กพรี ป โอ ดิ ยุง พะจาว. ⁶ไมจ โตว ประ

รพาวม ปุ และ ไม ยุช ป พิต ละ เอียกปู
และ นิง ไลลวง ดอก เซ เพือช เอ็น, นิง ช

โรก พะโอัจจาว เวน ละ ป ยุช โอเอ็ช ดอก
เซ ฆ่า อี, ดอก เอ็จ โรฮงะ เอะ อัง ละ

เปอะ ชโตช ไพรม อี. ⁷พะจาว มัฮ โตว
กอก อี เอะ ละ ช เกือช อี เอะ ยุช กัน ฆอก

กัน เบร, เอ็จ มัฮ กอก อี เอะ ละ ช เกือช
อี เอะ แปน ปุย ชงะ ชงอม ยุช และ. ⁸ป

เลช อ้อ ก้อ เวือน เนอ มัฮ โตว เลช อี อ้อ
ก้อ อี เวือน ป อ้อ ปุย. มัฮ เลช อี อ้อ ก้อ อี

เวือน ป อ้อ พะจาว ป เกือช ลปุง ชงะ ชงอม
ยุช และ ละ โม เปะ.

ไล ฮรัก เวือง ปุย เอียกปู และ

⁹ไล ฮรัก เวือง ปุย เอียกปู และ เซ
จัมแปน โตว ปุย ไชช แปน ดัว นังซี เกือช

ฮอยจ ละ เปอะ. พะจาว เอ็จ เพอิก โม
เปะ เกือช โม เปะ ฮรัก เวือง ปุ และ.

¹⁰โม เปะ เอ็จ ยุช เนอิม เปอะ ดอก เซ
ละ เอียกปู และ โครยญ โฆะ อี นิง จังวัด

มาคะโดเนีย. บัง มัฮ ดอก เซ, เอะ ฆวต

ปัว ชตอก โม่ เปะ เกือฮ เปอะ ไก แนฮ
รพาวม ฮรัก โฮวาน ปุๆ.

11 โม่จ เปอะ ไก ปาวไม ยุฮ ละ ช
อาวต เฮน อาวต ฮลอง เปอะ ไม ปุ แตะ.
โม่จ โรฮ เปอะ ชาวป ยุฮ กัน นิง เตะ โกะ
แตะ ไอฮ. โม่จ เปอะ แค้น ยุฮ กัน ยุฮ
โกะ แตะ ตอก อ้อ เอะ อี ละ เปอะ ไพรม
อี, 12 เดอิม ปุย กพริ ช นัปที โม่ เปะ ฆี อี,
ไม โอ เปอะ ช จัมเปน เปิง ปุย ไฮญู นิง
เครอึง จาวป อาวป โชม เปอะ.

ไล ช ฮอยจ พะโองจาว

13 เอียกปุ, เอะ ฆวต เกือฮ โม่ เปะ ยุง
ไลลวง โม่ ป เอ็จ ยุม เซ* นิง ช เกือฮ
แตะ โม่ เปะ โอ ไก ตอก ตุก เปละ นั้น
พาวม, ตอก โม่ ป โอ ไก ตัว เปิง โฮ.
14 เอะ เอ็จ เจือ ยุม พะเยชู ไม โกอฮ โอม
แม อี. ตอก โรฮ เซ โม่ ป เอ็จ ยุม ไม
อึง อี รพาวม แตะ นิง พะเยชู เซ, เอะ เจือ
โรฮ ช เกือฮ พะจาว พะเยชู โรวก โม่ เซ
โฮว ไม แตะ โรฮ. 15 เอะ รโองะ ไล
เฮ็ ละ โม่ เปะ นิง ม้อ อี ลปุง พะโองจาว.
ชงะ ช ฮอยจ แม พะโองจาว เซ, โม่ เอะ
ป โอม ลั้ง เฮ็ โฮลฮ โตว โฮว รกา โม่
ป เอ็จ ยุม เซ. 16 เญือม เซ พะโองจาว
ช เลือ เนอิม มะลอง ไม รชอม ดวน แตะ
โอเอ็ฮ นิง ลเลาะ เรียง แตะ. ช ไก ไม
ลเลาะ ฮัวนา เตปด้า ติ ไม เซียง โตวต
ยุฮ พะจาว ติ. เมาะ ป ยุม ไม อึง อี
รพาวม แตะ นิง พะคริต ช โกอฮ โอม รกา.

4:13* ตัม ลปุง ไพรม "ยม" อ้อ อี เซ ม้อ อ้อ อี "ปุน โอจ" ไม.

17 เญือม เซ เอะ ป โอม ลั้ง เกอ พะจาว ช
รโจะ เอะ เกือฮ ฮาวก ติ ไม โม่ เซ นิง
ชุตรวู, เดอิม ช รโตฮ ยุ พะโองจาว นิง
กั้งฮาว. พวยจ เซ เอะ ช โฮลฮ อาวต
ลอป ไม พะโองจาว เซ. 18 ม้อ เซ ป โม่จ
เปอะ เกาะ โลม รพาวม ปุ แตะ เกือฮ โม่จ
มวน รพาวม เปือ ไลลวง เซ ฆี อี.

เอะ โม่จ เพรียง ติ แตะ นิง ช ฮอยจ พะเยชู

1 เอียกปุ, จัมเปน โตว ไชฮ รโปะ
5 นังซี ละ เปอะ นิง ไลลวง ชงะ ไม
เวลา ช เกิด โอเอ็ฮ ตอก เซ. 2 โม่ เปะ
เอ็จ ยุง เปอะ ไอฮ ชโตฮ ชต้อ ช ฮอยจ
ชงะ ยุฮ พะโองจาว ตอก ฮอยจ คะมุย เมือ
ก ชาวม อี โฮ. 3 ลไล อ้อ ปุย โม่จ เปละ
ลโลวง พาวม อาวต โม่จ อาวต มวน เนอ,
เญือม เซ ช ฮอยจ ป โตะ ป ตอง ละ จุบัน
ตัน ด่วน เอ็น, ตอก โชะ เต็ง เค็ รอาม
ปรโปวน โฮ. บัง ช ตอ โปน อี ปุ เกือฮ
โปน อี.

4 เอียกปุ, โม่ เปะ อาวต เปอะ โตว นิง ก
เพ็ยก อี. ม้อ เซ ป โอ ชงะ เซ ช ฮอยจ
พราวป ละ โม่ เปะ ฆี อี ตอก ฮอยจ คะมุย
โฮ. 5 โม่ เปะ ม้อ เปอะ ปุย บลัฮ ลัก ก
ชเป็ย อี. ม้อ เปอะ ปุย บลัฮ ลัก เมือ ก
ชงะ อี โครยญู โฆะ เปอะ. เอะ เอ ม้อ
โตว ปุย บลัฮ ลัก เมือ ก ชาวม อี, ม้อ โตว
ปุย บลัฮ ลัก ก เพ็ยก อี. 6 ด้อ ม้อ ตอก

เซ เอะ ไมจ โดว เกือฮ รพาวม แตะ ใจ
 ดอก ปุย ไฮญ. เอะ ไมจ เกือฮ ติ แตะ
 ใจฮ ชาว, ไม เปรียง ลอป ติ แตะ. 7 ป
 มั๊ก ลอน ใจ กอ ใจ เมื่อ ก ชาวม อี. โม
 ป กอ ญุ่ยจ กอ ญุ่ยจ โรฮ เมื่อ ก ชาวม อี.
 8 มัฮ เซ ป ไมจ โม เอะ ป มัฮ ปุย บลัฮ
 ลั๊ก เมื่อ ก ชงะ อี เปรียง ลอป ติ แตะ ฆี
 อี. ไมจ เอะ จาวป รพาวม เจือ แตะ ไม
 รพาวม ฮรัก แตะ เกือฮ แปน ดอก ควน
 เข็ญ รน่าวก แตะ. ไล ชโหว รพาวม ไม
 ช โปน แตะ มัป เซ ไมจ เกือฮ แปน ดอก
 วอม ไร เข็ญ ไกญ แตะ. 9 พะจาว มัฮ
 โดว เลือก อี เอะ ละ ช เกือฮ อี เอะ ย
 รพาวม ฮาวก แตะ. มัฮ เลือก อี เอะ ละ ช
 เกือฮ แตะ เอะ โปน ฮา ป โตะ ป ดอก เปือ
 พะเยชู คริต จาว ยุฮ เอะ. 10 มัฮ ป ยุม ดัง
 เอะ. ญืออม ฮอยจ แม อี, บัง ใจม เมอะ
 ญุก, บัง เอ็จ ยุม ญุก, เอะ ช โฮลฮ ใจม
 ติ ไม อี ฆี อี. 11 มัฮ เซ ป ไมจ เปอะ
 เกาะ โลม รพาวม ปุ แตะ ฆี อี. ไมจ ดัง
 โคน ดัง เกือฮ ปุ แตะ ตอน รพาวม 닝 ป
 ที่ แตะ ดอก ยุฮ เปอะ ปเสี่ย เฮ็.

ลปง ชดอก รงอิม

12 เอ็ยกป, เอะ ฆวต ปัว โม เปะ ้นปที
 โม ป ยุฮ กัน พะจาว ลลึง โม เปะ. เอ็จ
 มัฮ พะจาว ป เลือก โม เซ ละ ช เกือฮ
 อี แปน ป ้นม โม เปะ, ไม แปน อี ป
 ชดอก รงอิม โม เปะ. 13 ไมจ เปอะ
 ้นปที ไม ฮรัก เนอิม เปอะ เปือ กัน ยุฮ อี.
 ไมจ เปอะ เกือฮ ติ แตะ ปุก ปอ ปุ แตะ.

14 เอ็ยกป, เอะ ปัว โม เปะ ชดอก รงอิม
 โม ป เกละ. ป ชาว รพาวม ไมจ เปอะ
 เกือฮ รพาวม อี ตอน. ป ชุม เรียง ไมจ
 เปอะ เรอิม ชาย ตุ เตอิม. ไมจ เปอะ ลัง
 รพาวม ละ ปุย เตือง โอยจ อี. 15 ปุ เกือฮ
 ปุย โรก เวน ละ ปุ แตะ. ไมจ แนฮ เปอะ
 ชาวป ลอป ยุฮ ป ไมจ ละ ปุ แตะ, ไม ยุฮ
 โรฮ เปอะ ละ ปุย ไฮญ เตือง โอยจ อี.

16 ไมจ เปอะ เกือฮ ติ แตะ ไมจ มวน
 ลอป รพาวม. 17 ไมจ เปอะ ไวออน ลอป.
 18 ไมจ เปอะ เกือฮ ติ แตะ ญันตี ปีติ ไม
 โอเอ็ฮ โครยญ เจือ. เอ็จ มัฮ เซ ป
 ปุก รพาวม พะจาว ละ โม เปะ เอ, มัฮ
 เปือ รโจะ เปอะ รพาวม แตะ ไม พะเยชู
 คริต.

19 ปุ เกือฮ ญิต ลป พะจาว เยอ. 20 ปุ
 เพ็ยก แฮม ลปง พะจาว ป ฮีป ปุย ละ
 เปอะ. 21 ไมจ เปอะ ชาวป งอต ที่ แลน
 โอเอ็ฮ โครยญ เจือ. ป ไมจ อี เซ ไมจ
 เปอะ โชะโกะ ฮรักชา 닝. 22 ป ฆอก ป
 เบร ไมจ เปอะ เว็ โครยญ เจือ.

ลปง ้นปที

23 มัฮ พะจาว ป เกือฮ เอะ ฮาวต ไม
 ไมจ เปละ ลโลวง พาวม แตะ. ปัว พะจาว
 เซ เกือฮ โม เปะ แปน ปุย ชงะ ชงอม
 ยุฮ แตะ โครยญ เจือ. ปัว โรฮ แลน
 แก ลป เปอะ ไม รพาวม เปอะ ไม โกะ
 เนอิม เปอะ เตือง โอยจ อี, เตอิม เปอะ ช
 แปน ปุย ญุก ญะเต ญืออม ช ฮอยจ แม
 พะเยชู คริต จาว ยุฮ เอะ. 24 พะจาว ป

กอก โม่ เปะ เอ็ญ เคะ ตะ เซ มัฮ ป เนอิม
รพาวม. ซ ยุฮ เนอิม โอเอ็ฮ เซ ละ เปอะ.
เก็ฮ ฟวยจ โครยญ เจ็ฮ ซ่า อี.

25 เอ็ยกปุ, โม่จ เปอะ ไวออน เพ็ฮ เอะ.

26 โม่จ เปอะ เปลีส กัน นัปที เปอะ ปุ ตะ
ตอก เอ็ยกปุ ฮรั๊ก ตะ ไน พะจาว.* 27 อี

ตอม มวยญ ตะ ละ โม่ เปะ เบ็ฮ อัมนัด
พะโองจาว, เก็ฮ โม่ เปะ ลาว นังซี เอ็ ละ
โม่ เอ็ยกปุ ตะ เต็อง โอยจ อี.

28 ปัว กุนมุ่น ยุฮ พะเยชู คริต จาว ยุฮ
เอะ อาวต ไม่ โม่ เปะ.

5:26* นัง คอ 26 เซ ตัม ลปุง กริก อัส นัปที ปุ ตะ นัง พาชา ฮงัด ไม่ อี.

นั้งซี รโปะ ปาวโล ละ คริตชจกเมือง เทชะโลนิเก (ปป์ลอา)

พะทัม ลอา เทชะโลนิเก มัส ป ไชช ปาวโล ญ่อม อาวต ลัง อี นิง เวียง โครินโท, เมาะ คำว แลส เกิ ฟ่วยจ ไชช อี นั้งซี ตี เทชะโลนิเก. ญ่อม ฮมอง ปาวโล ตอก ชุกชก รพาม โม ป เจือ นิง เมือง เทชะโลนิเก เซ, นิง ไลลวง ช ฮอยจ แม พะเยชู จาว, ไชช นั้งซี เฮี ฌี อี. เอ็จ ไก ปุ่ย ง่อน ป เพอิก ป โอ เนอิม ละ ปุ่ย, อัส ฌงะ ยุช พะเยชู เอ็จ ฮอยจ เต็อง โอ ปุ่ย ฌง ฮอยจ อี. ปาวโล รโงะ ป เนอิม ละ ปุ่ย ฌี อี. เก็ช ปุ่ย ฌง จัมแปน ไก กัน ตอชู ปุ่ย ปุ่ แตะ ไม พะจาว กา ช ฮอยจ เนอิม พะเยชู เซ. จัมแปน โรช ปุ่ย ฌอก ไล เปลีส ตี แตะ ตี ปุ่ย, ป อัส ปุ่ย "ปุ่ย โฮช โกตไม" ไม, เคอิม พะเยชู ช ฮอยจ แม. "ปุ่ย โฮช โกตไม เซ ช แปน ฮัวนา ป ฌอก ป เบร โครยญู เจือ," อัส เซ. ช ตอชู ปุ่ แตะ ไม พะเยชู. พะเยชู ปังเมอ ช เก็ช อี ลอก ตุด ญ่อม ฮอยจ แตะ.

ปาวโล ชตอก โรช โม ป เจือ เก็ช อี ตอน นิง รพาม เจือ แตะ. ปัง เกิต เมะมัก ละ โฮวาน เจือ ตอก เซ, ไมจ แนช อี อาวต ตอน ฮมัน, ไม ฌุช กัน นิง เตชะ โกะ แตะ โฮช, ตอก ฌุช ปาวโล อี ญ่อม อาวต อี ไม อี. ไมจ โทว อี เตือ รพาม นิง ฌุช แตะ กัน ไมจ, อัส โรช เซ.

1 อี มัส ปาวโล. อาวต ดิ ไม ซีลา
1 ไม ทิโมเทว. เอะ รโปะะ นังซี ละ
 คริตซจัก เมือง เทอะโลนิก. โม เปะ มัส
 เปอะ ปุย ใน พะจาว ป มัส เปือะ เอะ ไม
 ใน พะเยชู คริต จาว โรส. 2 ปัว กุนมุ่น
 ไม ไมจ เปละ ลโลวง พาวม เนอิม นิง
 พะจาว ป มัส เปือะ เอะ ไม พะเยชู คริต
 จาว เกือส อาวต ไม โมเปะ.

พะเยชู ซ รเดือ ปุย เญือม ฮอยจ อี

3 เอียกปุ, ไมจ เอะ ญันตี ลอป ไม
 พะจาว นิง โตก ตะ ละ โม เปะ. เอ็จ
 มัส ป โขมกวน ตอก เซ นิง ระ รพาวม
 เจือ เปอะ ปุๆ, ไม ระ รพาวม ฮรัก เปอะ
 ปุ ตะ ปุๆ โครยญุ โฆะ เปอะ. 4 มัส เซ
 ป ลีลาว เอะ เปอะ ฆี อี ละ โม คริตซจัก
 โครยญุ ย่าง. เอะ ลี โม เปะ นิง ไก แนฮ
 รพาวม เจือ เปอะ ไม ปุน โอด เปอะ คัมตุง
 ปุย ตะ เตือง ไก เมะมัก เปอะ โฮวน
 เจือ.

5 เอ็จ ที นิง เซ มัส โล รเดือ พะจาว
 โอเอือ ป ซี ป ไช ฆี อี. โม เปะ ซ แปน
 เปอะ ปุย โปง ไม เลียก ตะ นิง บันเมือง
 ยุส อี เปือ โอด เปอะ เมะมัก ตะ ตอก
 เซ. 6 พะจาว ซ ยุส อี ตัม ซี ตัม ไช
 อี. ซ โรก เวน ละ โม ป คัมตุง โม เปะ
 เซ. 7 ซ เกือส โม เปะ โปน ดิ ฮา ป คัม
 ป ตุง ตะ ไม เอะ โรส. ซ ยุส อี ตอก
 เซ เญือม เปลือ พะเยชู ตี ตะ เนอิม เมือง
 มะลอง ไม เตปค้ำ ระ อัมนัด ยุส ตะ.

8 ซ ฮอยจ ไม งอ ระ รเอือป ละ ซ โรก อี
 เวน ละ โม ป โอ ดิ ยุง พะจาว, ไม โม
 ป โอ ญอม เจือ ลอวง พะเยชู คริต จาว
 ยุส เอะ. 9 ปุย โม เซ ซ ลอก ตุด ตะ
 โอ เญือะ ไก ลอยจ. ซ โฮลฮ ยุม ลอป.
 ซ โฮลฮ รกัฮ ลอป ฮา พะโอจจาว ไม รัง
 ซเปีย ไม อัมนัด ยุส อี. 10 พะเยชู เญือม ซ
 ฮอยจ อี ซ โฮลฮ รัป โญตซัก ตะ เนอิม
 นิง ปุย ยุส ตะ เตือง โอยจ อี. โม ป เจือ
 เยอ ซ ้นปที เนอิม อี โครยญุ โฆะ ตะ.
 โม เปะ ซ อาวต โรส เปอะ ไม โม เซ
 นิง เอ็จ เจือ เนอิม เปอะ ลปุง รโองะ เอะ
 ละ ตะ. 11 มัส เซ ป ไวออน ลอป เอะ
 ฆี อี เปือ โม เปะ เอ. เอะ ปัว พะจาว
 ยุส เอะ เกือส โม เปะ โปง ไม แปน ตะ
 ปุย กอก พะจาว เอ็ญุ เคะ ตะ. เอะ ปัว
 พะจาว เกือส โม เปะ โฮลฮ ป ไมจ ป
 ญัก ตัม ป ฆวต ไอฮ เปอะ โครยญุ เจือ,
 ไม เกือส กัน ยุส เปอะ เปือ รพาวม เจือ
 เปอะ เซ กุมปอ เปือ อัมนัด ยุส อี. 12 ดัฮ
 มัส ตอก เซ พะเยชู จาว ซ โฮลฮ โญตซัก
 ตะ เนอิม นิง โม เปะ. โม เปะ ซ โฮลฮ
 โรส เปอะ โญตซัก ตะ เนอิม นิง พะจาว.
 มัส ซ โฮลฮ เปอะ เปือ กุนมุ่น ยุส พะจาว
 ไม พะเยชู คริต จาว ที เอะ.

ปุย โฮฮ โกตไม

1 เอียกปุ, ลอวง ซ ฮอยจ พะเยชู คริต
2 จาว ยุส เอะ ไม ลอวง ซ โฮลฮ
 เอะ รโจะ ดิ ไม อี เซ, 2 เอะ ปัว โม เปะ
 โอ กลึง รพาวม นิง, ไม โอ เปอะ เตือต

เนือะ ฮอน ใจ นิง, นิง แกต ปุย ชงะ ยุส
 พะโองจาจ เซ เอ็จ ฮอยจ. บัง มัฮ ลาลวง
 แกต ปุย ลปุ พะจาจ อ้อ ละ แตะ ญุก, นิง
 ลาลวง ลปุง รโองะ ปุย ญุก, นิง ลาลวง
 นังซี โคะ ปุย เอะ รโปะ ญุก, ๓ ปุ เกือฮ ปุย
 ปุน จุ เปอะ นิง ลาลวง โอเอ็ฮ เซ ตี เจือ
 เนอิม. ชงะ เซ เกียฮ ฮอยจ โดว กา ช
 ไก กัน ดอชู ปุย ปุ แตะ ไม้ พะจาจ ลัก ก
 ลอยจ อี. กา ช เปลือฮ ปุย โฮฮ โกตไม
 ตี แตะ ละ ปุย ปุ โรฮ เกียฮ ฮอยจ. ปุย
 เซ มัฮ ปุย นัม โลจ นิง มอ นโฮก. ๔ ปุย
 เซ ช ดอชู ปุ แตะ ไม้ พะจาจ ไม้ โอเอ็ฮ
 ไฮญ เมาะ ป ที่ ปุย โครยญู เจือ. ช อวต
 ตี แตะ ระ ฮา โอเอ็ฮ โม เซ เต็อง โอยจ
 อี, ช เคียด โรฮ เส็ยก งาวม โตะ วิฮัน
 ยุส พะจาจ ไม้ ช อ้อ เอ็น อี ตี แตะ มัฮ
 พะจาจ.

๕ ญืออม อวต ลั้ง อี ไม้ โม เปะ เอ อี
 เอ็จ รโองะ โอเอ็ฮ เซ ละ โม เปะ. โอ
 โน่ง เปอะ ญืออะ ไตม เมอ? ๖ ปเล็ฮ เฮ็
 ปุย เซ ไก ลั้ง ป คัดคัง. ตี เกือฮ โดว อี
 เปลือฮ ตี แตะ. โม เปะ เอ็จ ยุง เปอะ โอฮ
 ป มัฮ ป คัดคัง อี เซ. ญืออม เต็ง เวลา
 ยุส อี ปุย โฮฮ โกตไม เซ ช เปลือฮ โอฮ ตี
 แตะ. ๗ ปเล็ฮ เฮ็ กัน โฮฮ โกตไม เซ ประ
 ยุส อี ก ไหลป อี. ป คัดคัง อี เซ ช คัดคัง
 อี ฮอยจ ละ ช ดุย พะจาจ แตะ. ๘ เค็ยง เซ
 ปุย โฮฮ โกตไม เซ ช เปลือฮ โอฮ ตี แตะ.
 พะเยชู จาว บังเมอ ช ยุส ยุม ไม้ อี นิง
 รพาวม โอก ฮา มวยญู แตะ. ช ยุส โลจ
 ไม้ อี ญืออม ฮอยจ เปลือฮ อี ตี แตะ นิง รัง

ชเป็ย ยุส แตะ. ๙ ปุย โฮฮ โกตไม เซ มัฮ
 ชาตัน ป เกือฮ อี ฮอยจ เจอ. ช ฮอยจ ไม้
 อัมนัด ชัมคัน ยุส อี โครยญู เจือ ปอ งอิต
 ปุย นิง ละ ช จุ แตะ ปุย. ๑๐ ปุย เซ ช
 ปุน จุ โม ป มัฮ ปุย นัม ดุส มอ นโฮก นิง
 กัน ฆอก ยุส แตะ โครยญู เจือ. โม เซ ช
 โลจ นิง โอ แตะ รัปคัม ไม้ โอ แตะ ฮรัก
 ลปุง เนอิม. มัฮ เซ ป โอ อี เกียฮ โปน มัป
 ฆี อี. ๑๑ ญืออม มัฮ อี ดอก เซ พะจาจ ช
 เกือฮ โอเอ็ฮ ปุน จุ อี ฆี อี เกือฮ อี เจือ ป
 โอ เนอิม. ๑๒ กังเคะ เอ โม เซ ช ลอก กัน
 รเต็ฮ ฆี โอ แตะ เจือ ลปุง เนอิม เซ. มัฮ
 ฆี เกือฮ อี ตี แตะ มวน รพาวม นิง มัป
 ยุส แตะ.

พะจาจ เลือก ปุย เกือฮ โปน มัป

๑๓ โม เปะ ป มัฮ เอ็ยกปุ อู, พะโองจาจ
 เอ็จ ฮรัก โม เปะ. โชมกวน เนอิม เอะ
 ญันตี ลอป ไม้ พะจาจ เปือ โม เปะ, นิง
 เลือก พะจาจ โม เปะ เนอิม เมือ โรง อี ละ
 ช เกือฮ อี โม เปะ โปน มัป ยุส เปอะ. มัฮ
 เกือฮ อี โม เปะ แปน ปุย ชงะ ชงอม ยุส
 แตะ เปือ ลปุ แตะ. มัฮ โรฮ เปือ เจือ เปอะ
 ลปุง เนอิม. ๑๔ เอ็จ กอก โม เปะ ฮอยจ
 นิง รัง ชเป็ย ยุส พะเยชู คริต จาว ยุส
 เอะ, เปือ ลาลวง กัน ระ โล ยุส พะจาจ ป
 ครอย เอะ ละ เปอะ. ๑๕ เอ็ยกปุ, มัฮ เซ ป
 ไมจ โม เปะ อวต ไม้ ตอน รพาวม แตะ
 ฆี อี. ไมจ เปอะ ไตม แนฮ อัง ป เพอิก

ป ตอม เอะ ละ เปอะ, นิง ลปุง เงอะ ญัก,
 นิง นังซี ไชอ แอะ ญัก.

16-17 ปเสี้ย เอี ปัว พะเยชู คริต จาว ุช
 เอะ, ไม พะจาว ป มัฮ เปือะ เอะ, เกือฮ
 โม เปะ อาวต ไม ไมจ มวน รพาวม แตะ.
 ไม เกือฮ รพาวม โม เปะ ตอน, ไม เกือฮ
 เปอะ ปุน ุช กัน ไมจ, ไม เกียฮ อัฮ เปอะ
 ลปุง ไมจ มวน โครยญ เจือ. เอัจ มัฮ ป
 ฮรัก เวือง เอะ. มัฮ โรฮ ป เกือฮ เอะ ไมจ
 มวน ลอป รพาวม เปือ กุนมุ่น ุช แตะ, ไม
 เกือฮ อี เอะ ซโอว เนอิม รพาวม ไม ป
 ษัญญา แตะ อึง.

ไมจ เปอะ ไววอน เปือ เอะ

1 เอียกป, ลัก ก ลอยจ ลปุง เงอะ เอี,
3 ไมจ เปอะ ไววอน เปือ เอะ นิง ซ
 เกือฮ แตะ ลปุง พะโอองจาว พรุฮ แพร, ไม
 ไก โยุต ไก ชัก อี ตอก ไก อี ลลึง โม
 เปะ โรฮ. 2 ไมจ โรฮ เปอะ ไววอน ปัว
 พะจาว เกือฮ เอะ โปน ฮา ปุย ปาโล ไม
 ปุย ฆอก ปุย เบร, นิง โอ ปุย เจือ ลปุง
 พะจาว โครยญ โฆะ แตะ. 3 พะโอองจาว
 มัฮ ป เนอิม รพาวม. ซ เกือฮ โม เปะ
 ตอน รพาวม นิง ป เจือ แตะ. ซ เซ็ญ
 โม เปะ ฮา พี ฆอก พี เบร เซ. 4 เอะ
 ไชญ รพาวม นิง โม เปะ เปือ พะโอองจาว.
 ซโอว รพาวม นิง เอัจ ุช โม เปะ อี ตอก
 ดวน เอะ เปอะ ุช, ไม ซ ุช ลัง เปอะ
 ไฮวน ปุๆ. 5 ปัว พะโอองจาว นัม รพาวม

โม เปะ เกือฮ เปอะ อาวต ไม รพาวม ฮรัก
 ุช พะจาว ไม รพาวม ลัง ุช พะคริต.

ปุย ไมจ อี ุช กัน

6 เอียกป, เอะ ดวน โม เปะ เปือ อัมนัด
 พะเยชู คริต จาว เกือฮ โม เปะ วุต ตี แตะ
 ฮา เอียกป แตะ ป โอ ฆวต ุช กัน, ไม โอ
 อี ญอม ุช ตัม ป เพอิก ป ตอม เอะ ละ
 แตะ. 7 โม เปะ เอัจ ุช เปอะ โอฮ ไมจ
 แตะ ุช ตอก ุช เอะ อี. ญือม อาวต ลัง
 เอะ ไม โม เปะ เอ, เอะ เกือฮ โตว ตี แตะ
 เกละ. 8 เอะ โชม เยือ โตว ป โชม ป โอฮ
 ุช ปุย ตี ชวง. เอะ เอัจ ุช กัน ปอ แตก
 ลโอฮ โฆลฮ ลฮึง แตะ เตือง เมือ ชงะ
 เมือ ก ชาวม อี, นิง โอ ซ เกือฮ เปน ป
 ญัก ละ โม เปะ ตี ตี เนอิม. 9 มัฮ โตว โอ
 อี ลัง ละ เอะ ละ ซ โยลฮ โยะ ป โชม ป
 โอฮ แตะ เนอิม นิง ปุย. มัฮ ฆวต เกือฮ ตี
 แตะ เปน ปีม แตะ ละ โม เปะ นิง ซ เกือฮ
 แตะ โม เปะ ุช โรฮ ตอก เอะ. 10 ญือม
 อาวต ลัง เอะ ไม โม เปะ เอ, เอะ อัฮ อึง
 ละ เปอะ ตอก เอี, “เมอะ ป โอ ญอม ุช
 กัน ปุ เกือฮ โชม,” อัฮ เซ ละ เปอะ.

11 เอะ มัฮ อัฮ เซ ฆ่า เอัจ ฮมอง แตะ
 ไก ป เกละ ลลึง โม เปะ งอน. มัฮ ป
 ไฮว ชาวป ุชชัก ลุงลึง กัน ุช ปุย ไม โอ
 อี ุช กัน เปือฮ. 12 เอะ ดวน เนอะ ไม
 ซตอก แตะ ปุย ตอก เซ เปือ พะเยชู คริต
 จาว ตอก เอี. ไมจ อี ุช กัน ไม อาวต อี

ดัม ปุก อี โล และ ไม โชม อี อวป ยุช โกะ และ ไอฮ, อัส เซ. 13 โม เปะ ป มัส เอียกปฺ อู, ปุ เกือฮ ตี เปอะ เตือ รพาวม นิง ยุช และ กัน ไมจ.

14 ดัส ไก ป โอ เนอึง ป อัส เอะ นิง นังซี เฮี เยอ, ป ออฮ ป เอือ ญุก, ไมจ เปอะ ไตม อึง ปุย เซ, ไมจ เปอะ โตว โฮมว ตี ไม, เดอิม ซ โชะ กิจ ฆี อี. 15 ปุ ชาวป ตอก ซ รเจ เปอะ ไม. ไมจ เปอะ ซตอก รเงอิม ตอก ยุช เปอะ ละ เอียกปฺ และ โรฮ.

ลปุง นัปที

16 มัส พะโอองจาว ป เกือฮ เอะ อวต ไม

ไมจ เปละ ลโลวง พาวม และ. ปัว ไมจ เปละ ลโลวง พาวม เนอิม นิง พะโอองจาว เซ เกือฮ อวต ลอป ไม โม เปะ โครยญู เจือ. ปัว โรฮ พะโอองจาว อวต ไม โม เปะ โครยญู โฆะ เปอะ.

17 คิต เฮี มัส รชอม นัปที ยุช อี ป มัส ปาวโล ป ไชฮ ไอฮ นิง เตะ โกะ และ. เอือ มัส เฮี ตอก ไม เยอะ นังซี นิง อี โครยญู ปิป เปอ. อี ไชฮ ตอกเฮี.

18 ปัว กุนมนุณ ยุช พะเยชู คริต จาว ยุช เอะ อวต ไม โม เปะ โครยญู โฆะ เปอะ.

นั้งซีร โปะ ปาวโล ละ ทิโมเทว (ป้ปติ)

ทิโมเทว มัซ ปุย นุ่ม เญื่อม โฮว คี อี ไม้ ปาวโล นิง ช ครอช อี ไลลวง พะจา. (ก.ก. 16:1-3) มะ อี มัซ โม ยิว. เปื่อะ อี มัซ โม กรีก. ทิโมเทว กอ โฮว คี ไม้ ปาวโล, ยุช โรช กัน ฆรอปาวโล โฮวน โดช, นิง มัซ อี ป ยุช คี กัน ยุช พะจา. ฟ่วยจ พลวย ปุย ปาวโล ฮา คอก นิง เวียง โรม เมอ, ปาวโล โฮว แม โฮวน โดช. คี โฮน อี เกือช ทิโมเทว อาวต นิง เวียง เอเฟโซ. เญื่อม อาวต ทิโมเทว นิง เวียง เอเฟโซ เซ, ปาวโล ไชช รโปะ นั้งซี เฮี ละ อี.

นั้งซี เฮี ป รกา นิง อี มัซ ไลลวง ชตอก ปาวโล ทิโมเทว นิง ช เกือช อี แชน คี แตะ ฮา ลปุง โอ เนอิม ป เพอิก ปุย ง่อน. โม เซ เพอิก ปุย นิง ไลลวง ไมจ ปุย ชาวป ป ยุ ป ยุง แตะ ดัง โน่ง ฮา ปุย ไฮญ, นิง เมญู อี โอเอือช อาวต นิง ปลัชตะ เฮี มัซ ป โอ ไมจ. ดวน โรช ปุย เอือป ป ปอน แตะ โฮวน เจือ, ไม้ คัด อี ปุย โอ เญื่อะ โอ เอือญ ละ ปุ แตะ, มัซ โอเอือช โม เซ ป อัส อี มัซ ป ปุก รพาม พะจา เยอ.

ฟ่วยจ เซ ปาวโล รโงะ โรช ไลลวง ตอก ไมจ ปุย ไก พุน่ม นิง คริตซจัก, ไม้ ตอก ไมจ ปุย ยุช เญื่อม ไวออน อี ไม้ ปุ แตะ. อุ โรช ตอก มัซ ตอก มอยช โม ป กวต ไม้ โม ป เรอิม อี. ลัก ก ลอยจ อี ปาวโล ชตอก รงอิม ทิโมเทว เกือช แปน กวนใจ เนอิม รพาม ยุช พะเยชู คริต. เพอิก โรช อี เกือช ยุง กัน ลัง ยุช แตะ ละ ช เรอิม อี โม ป เจือ โครยญ โมะ อี.

¹ อี มัซ ปาวโล. มัซ ป โฮว ฆรอป
1 ลปุง ดั่ง พะเยชู คริต ตัม ป ดวน
พะจา ป เกือช เอะ โปน มัป ยุช ฮู เซ.
มัช โรช ตัม ป ดวน พะเยชู คริต ป มัซ ตัว
เปิง โม เอะ.

² รโปะ นั้งซี ละ ทิโมเทว ป ตอก เนอิม
กวน แตะ เปือ รพาม เจือ เซ.

ปัว กุนมุ่น ไม้ กัม ฮรัก กัม แพง ไม้
ไมจ เปละ ลโลวง พาม ป ฮอยจ เนอิม
นิง พะจา ป มัซ เปื่อะ เอะ, ไม้ เนอิม นิง
พะเยชู คริต จาว ยุช เอะ อาวต ไม้ เปื่อะ.

ไลลวง โม ป เพอิก ป โอ เนอิม ละ
ปุย

³ เญื่อม โฮว อี นิง จังวัต มาคะโดเนีย,

อวี เอ็จ ชตอก ปะ เกือฮ อาวต ลั้ง นึง เวียง
เอเฟโซ, เดอิม ปะ ช เกียฮ คัด ปุย นา
เช ง่อน รัม เพอิก ป โอ เนอิม ละ ปุย.
4 ไมจ โรฮ เปอะ ชตอก โอ เญื่อะ เกือฮ
ชโอว รพาวม ไม เจีย จัก ปุย ไพรม, ไม
มอยฮ จัตเจือ ไพรม ปุย โฮวน เจน ปุย.
โอเอือฮ ตอก เซ มัฮ ป เกือฮ ปุย ไก รพาวม
ชองไซ นึง โน่ง. ไก โตว ป มัฮ ละ ช
เกือฮ แตะ อะะ ยุง รพาวม รโมยฮ พะจาว.
รพาวม พะจาว เซ ปุย ช ยุง อี เปือ รพาวม
เจือ แตะ. 5 ป ชตอก อวี ปะ ยุฮ ตอก เซ
ฌวี อี, มัฮ ฌวต เกือฮ ปุย อาวต ไม รพาวม
ฮรัก ป ไก เปือ รพาวม ชงะ ชงอม, ไม
รพาวม ป โอ รโจฮ โอฮ ตี แตะ, ไม
รพาวม เจือ เนอิม โรวะ. 6 เอ็จ ไก ง่อน ป
ลเตือฮ ฮา โอเอือฮ โม เซ เปือ โฮวน ลอน
ป อัส อี ละ ปุ แตะ นึง ลปุง โอ ไก ป มัฮ,
ปอ ไฆร อี ฮา ลปุง เนอิม. 7 โม เซ ฌวต
เพอิก โกตไม ยุฮ พะจาว ละ ปุย. เคียด
อัส เนอิม อัส แนม อี ละ ปุย, โม โกะ อี
ปังเมอ โอ ยุง ป อัส โกะ แตะ เซ โอฮ.

8 โกตไม ยุฮ พะจาว เยอ, ดัส ปุย โกว
ดั้ม ปุก อี ลี แตะ, อะะ ยุง เงอะ มัฮ อี ป
ไมจ เจอ. 9 อะะ ไมจ ไตม ออิง ตอก เอี,
โกตไม ยุฮ พะจาว เซ มัฮ โตว ยุฮ อี ละ
ปุย ซี ปุย ไซ. มัฮ ยุฮ อี ละ ปุย พิต ปุย
โฆวะ ไม ปุย ลิง รพาวม. มัฮ ยุฮ อี ละ
ป โอ ฮลัด นึง พะจาว, ไม ปุย คัม มัป,
ไม โม ป รแอม โตะ รพาวม, ไม โม ป
พามัด พะจาว. มัฮ ยุฮ อี ละ ป ยุฮ ยุม
ไม มะเปืออะ แตะ, ไม โม ป ยุฮ ยุม ไม ปุย

ไฮญ. 10 ยุฮ โรฮ อี ละ โม ป เลน จ
ชู เมีย, ไม โม ประเมะ โตะ ประเมะ โอฮ ปุ
แตะ, ไม ป บระ โฮมวต ปุย, ไม ป จุ ปุย
โลจ, ไม ป แปน พิญัน โอ เนอิม, ไม ป
ยุฮ โอเอือฮ ไฮญ ป โอ ปุก ตัม ลปุง เนอิม.
11 เอ็จ มัฮ ลปุง เนอิม เซ ป มัฮ ลีลวง กัน
ระ ลีล ยุฮ พะจาว ป มอป อี อวี ครอฮ ละ
ปุย. พะจาว เซ มัฮ ป อาวต ไม โญุต ไม
ซัก ยุฮ แตะ ป โปง ปุย ลีลาว ลอป.

ปาวโล ญันดี ไม พะเยชู

12 อวี ญันดี ไม พะเยชู คริต จาว ยุฮ
อะะ, ป เกือฮ อวี ไก เรียง แदन ละ ช ยุฮ
แตะ กัน ละ อี, นึง เม็ญ อี อวี มัฮ ปุย
เนอิม รพาวม, ไม ดุฮ อี อวี แปน ปุย โฮลฮ
รชอฮ ละ แตะ. 13 ไพรม อี อวี มัฮ ปุย
เพียก แอม พะจาว, ไม คัมตุง เงอะ ปุย
ไน อี, ไม พามัด เตอะ พะจาว. ปัง มัฮ
ตอก เซ, พะจาว เลียก พาวม ลั้ง นึง อวี
นึง ยุฮ อวี โอเอือฮ เซ นึง งาว ใจญ แตะ,
เญือม โอ แตะ ตี เจือ. 14 พะโอังจาว
เกือฮ กุนมุ่น ยุฮ แตะ ละ อวี โฮฮ วิฮ เอิน.
เกือฮ โรฮ รพาวม เจือ ไม รพาวม ฮรัก
เน. โอเอือฮ เซ มัฮ ป โฮลฮ อะะ เปือ รโจะ
ตี รพาวม แตะ ไม พะเยชู คริต.

15 ลปุง เอี มัฮ ลปุง เนอิม แนม. ไมจ
ปุย รัป โอฮ ฮอยจ โตะ รพาวม แตะ ไม
เจือ เนอิม แตะ. พะเยชู คริต เอ็จ ฮอยจ
นึง ปลัฮเตะ ละ ช เกือฮ อี ปุย มัป โปน มัป
ยุฮ แตะ. มัฮ อวี เอี ป มัฮ ปุย มัป โฮฮ ฮา

ปุย ไฮญู เตื่อง โอยจ อี. ¹⁶ พะจาว เลี้ยก พาวม นึง อี ละ ช เกือฮ แต่ะ พะเยซุ คริต ไฮลย เปลีส รพาวม ลั้ง แต่ะ ละ ปุย นึง จีวิต อี กุมปอ. มัฮ เกือฮ อี อี ป มัฮ ปุย มัป ไฮฮ ฮา ปุย ไฮญู เซ แปน ควน เกือฮ ปุย ไฮญู ยุง ที่ ไลลวง แต่ะ เปื่อ อี. เอ็จ มัฮ โม ป ช เจื่อ พะคริต ป ช ไฮลย จีวิต โอ แญาะ ไก ลอยจ แต่ะ เซ, ป ช ยุง ที่ ไลลวง พะจาว เปื่อ อี อี. ¹⁷ พะจาว มัฮ กซัต ตัดเตียง โอเอ็ฮ โอ แญาะ ไก ลอยจ. มัฮ ป โอม ลอป, ป โอ ปุย เก็ฮฮ ยู นึง ไร่ แต่ะ. ไมจ ปุย ลีลาว พะจาว ติ โตน เซ เกือฮ ลอป ไก โญตซก โอ แญาะ ไก ลอยจ. อาเมน.

¹⁸ ทิโมเทอ ป มัฮ กวน เนอะ, ลปุง ซตอก เอ็ อี เอ็จ มอป ละ ปะ. เอ็จ ตอก ลปุง อัส ปุย อีจ ป ช ฮอยจ ละ ปะ เนอิม ไพรม อี ไฮ. ไมจ เปอะ เกือฮ ลปุง เซ แปน ควน เรียง รพาวม เปอะ ละ ช รูป เนอิม รูป แนม แต่ะ. ¹⁹ ไมจ เปอะ ไฮะโกะ ฮรั๊กซา นึง รพาวม เจื่อ เปอะ. ปุ เกือฮ รพาวม เปอะ ไก ตอก ช เก็ฮฮ รโจฮ ไฮฮ ติ แต่ะ. ไก ง่อน ป โอ เครอ็จ นึง รพาวม รโจฮ ไฮฮ ติ แต่ะ ตอก เซ. รพาวม เจื่อ อี เซ ลอด แปน ป ไลจ เยื่อ ซ่า อี. ²⁰ โม ป ยุฮ ตอก เซ มัฮ ฮูเมนาโย ติ, ไม อะเลกซันดอ ติ. ปุย ลอา เซ อี เอ็จ มอป ละ ซาดัน เดอิม ช ยุง โอ แต่ะ แญื่อะ ไมจ พามัต พะจาว ซ่า อี.

ไลลวง ไวออน ปุย

¹ กา โอเอ็ฮ ไฮญู แญู, อี ฆวด เกือฮ **2** ปุย ไวออน ละ พะจาว. เกือฮ ปัว โอเอ็ฮ นึง อี, เกือฮ อี เพื่อ ปุย ไฮญู นึง รชอม ไวออน แต่ะ. เกือฮ โรฮ อี ญันตี ไม พะจาว รโดง ปุย เตื่อง โอยจ อี. ² ไมจ อี ไวออน เพื่อ โม กซัต กซวง ไม โม จาวไน เตื่อง โอยจ อี, เดอิม อะเซ ช ไฮลย อาวต เฮน อาวต ฮลอง, ไม โอ อี ไก ป ช ซุกซก ละ โม อะเซ, ไม ช ไฮลย อะเซ ไฮฮ จีวิต พะจาว กุมปอ, ไม ยุฮ ป ปุก ป ลอก โครยญู เจื่อ. ³ มัฮ โอเอ็ฮ ตอก เซ ป มัฮ ป ไมจ เจอ. มัฮ ป ปุก รพาวม พะจาว ป เกือฮ อะเซ โปน มัป. ⁴ พะจาว ฆวด เกือฮ ปุย ยุง ป มัฮ ลปุง เนอิม โครยญู ไฮอะ อี, ไม ฆวด เกือฮ อี โปน มัป ยุฮ แต่ะ. ⁵ พะจาว ไก ติ โตน ไนง. ป มัฮ ปุย ซันะ พะจาว ไม ปุย ไก โรฮ ติ ไนง. มัฮ พะเยซุ คริต. เอ็จ มัฮ ป ฮอยจ เกิด แปน ปุย ปลัฮเตะ ไพรม อี ไฮ. ⁶ พะเยซุ เซ โปง ติ แต่ะ แปน ควน ไตฮ มัป ยุฮ ปุย เตื่อง โอยจ อี. เอ็จ มัฮ เซ ตอก เปลีส ที่ พะจาว ตอก ฆวด เกือฮ แต่ะ ปุย โปน มัป ยุฮ แต่ะ. มัฮ เปลีส อี ตัม เวลา ปุก อี รพาวม โกะ แต่ะ. ⁷ มัฮ เซ ป ดุฮ อี อี แปน ป ไฮว ครอย ไลลวง แต่ะ ละ ปุย, ไม เกือฮ อี อี แปน ป ไฮว ฆรอลปุง ดัง แต่ะ. อี อัส โดว ป โอ เนอิม ละ เปอะ. โนก ฮา เซ เกือฮ โรฮ อี แปน ป

เพื่อก ไลลวง รพาวม เจือ เนอิม ละ ปุย ดัง
เมือง.

⁸ อี ฆวต เกือฮ โม ปรเมะ ไวออน
โครยญ โดฮ ไม่ รพาวม ชงะ ชงอม แตะ,
ไม่ โอ อี ไก รพาวม รอก ไม่ ไลลวง รเจ
รไซญ แตะ ไม่ ปุย.

⁹ โม ปรโปวน ดอก โรฮ เซ, ฆวต เกือฮ
โรฮ ไอฮ เครอิง เมาะ เคราะ เมาะ ชอม
อี ตัม ปุก อี ไล แตะ. ไมจ โตว อี แ่งฮ
ซัว ลอน ตี แตะ นิง ฮัก คี ลอน แตะ, ไม่
ไอฮ แตะ ฮนัง เบล ไคร มี่ โฮวน, ไม่
ฮนัง แกว ระ งามยฮ, ไม่ ไอฮ แตะ ไค ลปี
คี ลอน. ¹⁰ ฮา เซ ไมจ อี แ่งฮ ซัว ตี แตะ
นิง กัน ยุฮ แตะ ป ไมจ ละ ปุย. มัฮ กัน
ดอก เซ ป โปง ไม่ ปรโปวน ป อฮ ตี แตะ
ที พะจาว.

¹¹ ญูอม โพรม ปุย, ปรโปวน ไมจ อี
ญูอม เฮียน ไม่ อาวต โฆย แตะ ไม่
รพาวม ปีกๆ ออนๆ แตะ. ¹² อี ญูอม
โตว เกือฮ โม ปรโปวน เพื่อก ตอม ปุย, ไม่
ตัดเตียง อี โม ปรเมะ. ไมจ อี อาวต โฆย.
¹³ พะจาว ยุฮ อาตัม รกา. ฟวยจ เซ ยุฮ
แม ฮาวา. ¹⁴ มัฮ โตว อาตัม ป โฮลฮ
ชาตัน จุ ไลจ เจอ. มัฮ ปรโปวน ป โฮลฮ
อี จุ อุ. ลอด แปน ปุย พิต ฆ่า อี. ¹⁵ ปัง
มัฮ ดอก เซ ปรโปวน ดัฮ อาวต แนฮ ไม่
รพาวม เจือ แตะ, ไม่ รพาวม ฮรัก แตะ,
ไม่ รพาวม ชงะ ชงอม, ไม่ ปุก อี ไล แตะ,
ช โปน โรฮ อี มัป เปอ นิง มัฮ อี ป เกิด
กวน เนอิม นิง อี.

โม ป กวต ยุฮ ปุย ใน พะจาว

¹ ลปุง เฮี มัฮ ลปุง เนอิม. ดัฮ ไก ป
3 ไก รพาวม ฆวต ยุฮ กัน นิง กัน แลน
แก แตะ ปุย ใน พะจาว เอ็ง มัฮ ฆวต ยุฮ
อี กัน ไมจ. ² โม ป มัฮ ป แลน แก ปุย
ใน พะจาว เซ, ไมจ อี แปน ปุย โอ ปุย ไก
คระ เตี นิง ป ยุฮ ป อฮ อี นิง โอเอือ ไล
เฮี. ไมจ อี แปน ปรเมะ ญูเอะ ปรโปวน
ตี โน่ง. ไมจ อี แปน ปุย ง่อต ป รติญ
ไล. ไมจ อี แปน ปุย ปุน เตียง ไอฮ
รพาวม แตะ ไม่ ปุก อี ไล แตะ. ไมจ อี
ฆวต ยุ แคก เลือ. ไมจ อี แปน ป เกียฮ
เพื่อก ตอม ปุย. ³ ไมจ โตว อี แปน ปุย มัค
ไปล อะงุน ไม่ รเจ รไซญ แตะ ไม่ ปุย.
ไมจ อี แปน ปุย ปีกๆ ออนๆ ไม่ ฆวต อาวต
เฮน อาวต ฮลอง แตะ ไม่ ปุย. ไมจ โตว
อี แปน ปุย ฮรัก ลอน มี่. ⁴ ไมจ อี ปุน
เตียง ไอฮ ญูเอะ มา แตะ ไม่ เพื่อก ตอม อี
กวน แตะ เกือฮ เนอึง ป อฮ แตะ ไม่ นัปที
แตะ. ⁵ ปุย ดัฮ โอ เกียฮ เตียง ไอฮ ญูเอะ
โกะ แตะ, ช เกียฮ แลน แก คริตซัจก ยุฮ
พะจาว ดอก เมอ? ⁶ ป เจือ โคระ พะจาว
ไมจ โตว ปุย เกือฮ แปน ป กวต เดอิม โอ
ช เกียฮ ฮุน ฆ่า อี, ไม่ ช ลอก อี ตุด แตะ
ดอก ลอก พี ระ อี โฮ. ⁷ โนก ฮา เซ ไมจ
อี แปน ปุย โฮลฮ ปุย กพริ นัปที, เดอิม ปุย
โอ ช โฮลฮ โฮว โบ ลปุง ลอก, ไม่ โอ อี
ช เลียก นิง แฮวะ ยุฮ พี ระ เซ.

ไลลวง โม ป เรอิม ป กวต

8 โม ป เรอิม โม ป กวต เซ ไมจ โรช อี แปน ปุย ปุก ไล แตะ ตอก เซ โรช. ไมจ โทว อี แปน ปุย ไล โกะ ไล เอียง, ไมจ โทว อี ญัม ญู แตะ ไปล อะงุน ไม ขวต ไอช ลอน แตะ ละะ มี่. 9 ไมจ อี อาวต ตอน อาวต ฮมัน ตัม ลปุง เนอิม นิง ไลลวง รพาวม เจือ เอะ, ไม โอ อี ไก รพาวม รโจช ไอช ติ แตะ นิง ติ เจือ เนอิม. 10 ไมจ เปอะ แลน กัน ยุช อี ฮัม. ฟวยจ แลน เปอะ ดัช กัน ยุช อี ไมจ โช, เดอิม เปอะ ไมจ ดุช แปน ป เรอิม โม ป กวต.

11 โม ป รไปวน นิง อี ไมจ โรช อี แปน ปุย ปุก ไล แตะ. ไมจ โทว อี บรุ เพือ ปุย. ไมจ โรช อี ง่อต ป รติญู ไล ไม แปน อี ปุย ซีไซ นิง โอเอือช โครยญู เจือ.

12 ป เรอิม ป กวต เซ ไมจ อี แปน ป รเมะ ญืออะ ป รไปวน ติ โน่ง. ไมจ อี ปุน เตียง ไอช กวน แตะ ไม ญืออะ ม่า แตะ ตัม ปุก อี ไล แตะ. 13 ป ปุน ยุช กัน เอือ ไมจๆ เจอ, ซ โฮลช โญตซั๊ก แตะ เปือ อี. ซ โฮลช โรช รพาวม กา แตะ เปือ ออิง แตะ รพาวม แตะ นิง พะเยชู คริต.

ลปุง โด๊ะ ระ ไล ยุช พะจาว

14 อี แกต ติ แตะ โอ ญืออะ เล็ญู ซ โฮลช ฮอยจ เคะ เปอะ. ป ซัยช แอะ นังซี เอือ ละ เปอะ ฆ่า อี มัช ตอก เอือ. 15 ดัช ตอ เล็ญู ซ โฮลช ฮอยจ เคะ เปอะ โช, นังซี

รโปะ โอะ เอือ ซ เกือช ปะ ยุง ตอก ไมจ ปุย ใน พะจาว ยุช อัส โอเอือช. ปุย ใน พะจาว เซ เอือจ มัช คริตซัจก ยุช พะจาว ป โอม ลอป. เอือจ มัช คริตซัจก เซ ป ไปญู ลปุง เนอิม ยุช พะจาว เกือช อาวต ตอน อาวต ฮมัน. 16 ลปุง โด๊ะ นิง ไลลวง รพาวม เจือ เอะ มัช เนอิม ป ระ ไล. ไก โทว ป ปุน เก ยอ. เอือจ มัช ตอก เอือ.

พะโอังจาว เปลือช ติ แตะ แปน เนะ ฮอ้ง ปุย ปลัชตะ.

ลปุง พะจาว เปลือช ที อี ละ ปุย มัช อี ปุย โอ ไก พิต ติ เจือ เนอิม.

โม เตปด่า พะจาว โฮลช ยุ อี.

ปุย ครอย ไลลวง อี ละ ปุย โครยญู เมือง.

ปุย ปลัชตะ ออิง รพาวม แตะ นิง อี.

พะจาว เกือช อี ฮาวก รัป โญตซั๊ก แตะ นิง เมือง มะลอง.

ป เพือก ป โอ เนอิม

1 ลปุง พะจาว อัส ซ โดช อี ตอก เอือ, 4 เขียง เอือ ซ ไก ง่อน ป ซ ละ ไปวย รพาวม เจือ เนอิม แตะ. ซ เนอึง ป อัส พี จุ ปุย ไลจ ไม ซ ยุช อี ตัม ลปุง เพือก ตอม พี ฆอก พี เบร แตะ. 2 ลปุง เพือก ปุย ตอก เซ มัช ป ฮอยจ เนอิม นิง กัน ไล โกะ ไล เอียง ยุช โม ป กอ จุ ปุย ไลจ. รพาวม ยุง ไอช ติ แตะ ยุช โม เซ เอือจ กุก ลอง ตอก เนะ ปุย ป ลอก ไร ซงาวง โช. 3 ปุย โม เซ ซ คัด ปุย โอ ญืออะ โอ

เอิญ ละ ปุ้ แตะ. คัต โรฮ ปุย รัม ปอน
โอเอ็ฮ งอน. ญันได่ ละ โม ป เจือ ไม่
ป เอ็จ ยุง ลปุง เนอิม, พะจาว เอ็จ มัฮ ยุฮ
อี โอเอ็ฮ โม เซ ละ ปอน ปุย อี, ดัฮ เอ็จ
ญันดี่ ไม่ พะจาว นิง อี โฮ. ⁴ โอเอ็ฮ เมาะ
ป ยุฮ พะจาว โครยญู เจือ มัฮ ดี ป ไมจ.
ไมจ โดว ปุย เม็ญู มัฮ ป โอ ไมจ ติ เจือ
เนอิม, ปังเมอ ไมจ ปุย โชม โอฮ ไม่ ญันดี่
แตะ ไม่ พะจาว นิง โครยญู เจือ. ⁵ มัฮ
ลปุง พะจาว ไม่ รชอม ไวออน ปุย ป เกือฮ
โอเอ็ฮ เซ แปน ป ปุก รพาวม พะจาว.

กวนใจ ไมจ ยุฮ พะเยชู คริต

⁶ ดัฮ เปอะ ซึป ลปุง ชตอก รเงอิม เอ็ ละ
โม เอ็ยกปุ้ แตะ ใน พะจาว, ซ แปน เปอะ
กวนใจ ไมจ ยุฮ พะเยชู คริต. รพาวม
รโมยฮ เปอะ ซ จลิน ปุๆ เปือ ไลลวง
รพาวม เจือ เปอะ, ไม่ รชอม เพอิก ตอม
ปุย เปอะ ป เอ็จ ปุน ยุฮ เปอะ เซ. ⁷ ปุ
เกือฮ ติ เปอะ ฆวต งอต เจ็ย โอ เกว ไม่
ไลลวง พะจาว นิง โอ อี ไก ป มัฮ เพือฮ.
ไมจ เปอะ เพอิก ติ แตะ นิง กัน ฆวต โอฮ
แตะ จีวิต พะจาว. ⁸ กัน เพอิก ปุย ติ แตะ
นิง เนะ ซอ้ง แตะ ไก โรฮ ญ็ยะ ป มัฮ
อี. กัน เพอิก ปุย ติ แตะ นิง กัน ฆวต โอฮ
แตะ จีวิต พะจาว เซ, ปังเมอ ไก ป มัฮ
โครยญู เจือ, นิง มัฮ อี ป เกือฮ ปุย โฮลฮ
ป ชันญา พะจาว อีจ, เต็อง จีวิต เอ็ ฮอยจ
ละ จีวิต ลักกา ปุย.

⁹ ลปุง เซ มัฮ ลปุง เนอิม แนม. ไมจ
ปุย รัป โอฮ ฮอยจ โตะ รพาวม แตะ ไม่

เจือ เนอิม แตะ. ¹⁰ เอ็จ มัฮ เปือ เซ ป
ตอชูลอป อะ ฆกี อี ไม่ ป โอ ไมจ เจอ,
ไม่ ยุฮ เนอิม ยุฮ แนม แตะ กัน นิง เอ็จ
ชโอว รพาวม เมอะ ไม่ พะจาว ป โอไม
ลอป. พะจาว เซ มัฮ ป เกือฮ ปุย โปน มัป
โครยญู โฆะ ปุย. อี มัฮ ระ ลัก อัฮ ฮะ
ไม่ โม ป ไก รพาวม เจือ นิง อี.

¹¹ ไมจ เปอะ ชตอก รเงอิม ปุย ไม่ เพอิก
เปอะ โอเอ็ฮ เอ็ ละ อี. ¹² ปุ เกือฮ ปุย
ปุน เพ็ยก เปอะ นิง มัฮ เปอะ ปุย นุม อาญ.
ไมจ เปอะ แปน ปิม แตะ ละ โม ป เจือ
นิง ลปุง เปอะ, ไม่ กัน ยุฮ เปอะ, ไม่ นิง
รพาวม ฮรัก เปอะ, ไม่ รพาวม เจือ เปอะ,
ไม่ รพาวม ชงะ ชงอม เปอะ. ¹³ กา
เข็ยง ฮอยจ อี ไมจ เปอะ ซปีต ชน่อง ลาว
พะทัม ละ ปุย, ไม่ ชตอก รเงอิม เปอะ ปุย,
ไม่ เพอิก ตอม เปอะ ปุย. ¹⁴ ปุ ชลัฮ ซโลง
นิง โอเอ็ฮ ป ปละ ป ซีต พะจาว ละ เปอะ.
เอ็จ มัฮ ป โฮลฮ เปอะ ญ็อม อัฮ ปุย อีจ
ไลลวง อี ละ เปอะ ไม่ ยอง โม ป กวต
เตะ แตะ ราว เปอะ.

¹⁵ ไมจ เปอะ ยุฮ ลอป ตัม ป ชตอก อี
เปอะ เอ็. ไมจ เปอะ มอป เนอิม ติ แตะ
ละ กัน เซ, เดอิม ปุย เต็อง โออยจ อี ซ เก็ยฮ
ยุ ตอก จลิน เปอะ ปุ ปุ. ¹⁶ ไมจ เปอะ
แฮน โกะ แตะ ไม่ แฮน เปอะ ตอก เพอิก
ตอก ตอม แตะ ปุย. ดัฮ เปอะ ยุฮ ลอป
โอเอ็ฮ ตอก เซ, ซ แปน ควน เรอิม เปอะ
โกะ แตะ ไม่ โม ป งอต ป อัฮ เปอะ เซ
เกือฮ โปน ฮา ป โอ ไมจ.

ไลลวง ไมจ มุข ละ โม ป ที

5 ¹เมือม ซดอก เปอะ ปุย ปุ เตี ปรมะ กวด आयु อุ. ฮา เซ ไมจ เปอะ อัส ไมจ อัส มวน ละ อี ดอก อัส เปอะ ละ เปือะ โกะ แตะ โฮ. ไมจ เปอะ เม็ญู ปรมะ นุม आयु ดอก ปุ เลือ โกะ เปอะ โฮ. ²ปรไปวน กวด आयุ ไมจ เปอะ เม็ญู ดอก มะ แตะ. ปรไปวน นุม ไมจ เปอะ เม็ญู ดอก ปุ เลือ แตะ ไม รพาวม ชงะ ชงอม แตะ.

³โม แมฮัง ดัส โอ ไก ป ปุน แลน แก โฮ, ไมจ ปุย ใน พะจาว แลน แก. ⁴ดัส มัส แมฮัง ไก ลัง กวน, กวน โชะ อี ญุก, ไมจ โม เซ ง่อต ดอก ซ เรอิม แตะ. โม เซ ไมจ อี ง่อต ดอก ซ มุข แตะ กัน ปุก รพาวม พะจาว ละ กระจะ เมือต โกะ แตะ รกา. ดัส เรอิม อี โฮ เอ็จ มัส โรฮ โรก อี กุนมุน มุข มะเปือะ แตะ. มัส เซ ป ปุก รพาวม พะจาว เยอ. ⁵ปรไปวน ป มัส แมฮัง เนอิม ไม โอ อี ไก ป แลน แก เยอ, มัส ซโอว รพาวม อี ไม พะจาว ไม ไวออน เล็ง อี ปัว โอเอ็ฮ นิง พะจาว เต็อง ชงะ รชาม. ⁶แมฮัง ป พลวย ตี แตะ ชาวป ป มวน โน่ง เอ็จ เมาะ ป ยุม เต็อง โอิม ลัง แตะ. ⁷ไมจ เปอะ ซดอก รงอิม นิง ไลลวง เอ็ เดอิม โอ ซ ไก ป โฮลย เตี ฆ่า อี. ⁸ดัส ไก ป โอ ญอม แลน แก โม โกะ เนะ กระจะ เมือต แตะ, ปุย เซ เอ็จ เมาะ ป ไปวส รพาวม เจือ แตะ. เอ็จ ซไร

ฮา โม ป โอ ตี เจือ. อี ระ ลัก อัส ฮะ ไม มะเปือะ กระจะ เมือต ซติ โกะ อี โอฮ.

⁹แมฮัง ดัส आयु อี โอ ตี ฮอยจ ลแมลย เนอิม, ไม เอ็จ โอฮ อี ปุย เมืออะ แตะ โฮวาน ฮา ตี ปุย, ปุ ตี โจต อัง มอยฮ อี นิง นังซี ทะเป็ยน แมฮัง. ¹⁰แมฮัง ซ โจต เปอะ มอยฮ อี นิง นังซี ทะเป็ยน เซ ไมจ อี แปน ปุย ไก มอยฮ นิง มุข แตะ กัน ไมจ ละ ปุย. ไมจ อี แปน ปรไปวน เอ็จ ปุน เพอิก ตอม กวน แตะ ไมจๆ, ไม ปุน รัปคัม อี แคก เลือ, ไม เอ็จ โฮลย อี รวยจ ชวง ปุย ใน พะจาว, ไม แปน อี ป เรอิม โม ป อาวต ไม เมะมัก แตะ, ไม ปุน เกือฮ อี ตี แตะ มุข กัน ไมจ โครยญู เจือ.

¹¹ปุ โจต อัง มอยฮ แมฮัง นุม ลัง आयु อุ. โม เซ ดัส รพาวม อี ซิง ฮา พะคริต โฮ, ตีน ซ ฆวต โอฮ แม ปุย เมืออะ แตะ ฆ่า อี. ¹²พิต ฆ่า อี ละ พะจาว นิง โอ แตะ มุข ตัม ป ชันญา แตะ อัง ชองนา พะจาว ไพรม อี. ¹³โนก ฮา เซ โม ป นุม เซ ตีน ซ ลอด แปน ปุย เกละ ฆ่า อี นิง โฮว เล็ม ลอป แตะ เมืออะ เอ็ เมืออะ เซ. โฮฮ ฮา เซ ซ ชาวป โฮว โบ ลปุง ลอก ปุย. ชาวป โรฮ เกว ไม กัน ลอก ปุย โฮญู, ไม ชาวป แตะ อุ โอเอ็ฮ ป โอ แตะ ลัง อุ. ¹⁴มัส เซ ป ฆวต เกือฮ อี โม แมฮัง นุม आयु เอ็ญู ละ ปรมะ โคระ เมืออะ แตะ ฆ่า อี ดัส แปน โฮ, ฆวต เกือฮ ไก กวน. เกือฮ โรฮ แลน แก เมืออะ มา แตะ ไม อี, เดอิม โม ป ตอชู ไม พะจาว โอ ซ โฮลย เพ็ยก แยม เอะ ฆ่า อี. ¹⁵ออี

อัส เซ นิง เอ็ง ไก อี ง่อน แมฮัง ป ลเตืออ
ติ แตะ ฮา พะจาว, เอ็ง โฮว ฟวด ชาตัน.

16 ป รไปวน ป เจือ พะจาว, ดัส ไก
แมฮัง ป มัส กระจา เมื่อต อี, ไมจ อี แลน
ไอฮ เดอิม โอ ซ แปน ป ญัก ละ คริตซจัก,
เดอิม คริตซจัก เซ ซ โฮลล แลน แมฮัง ป
โอ ไก ป แลน แก เซ นิง.

17 ป กวด ป เกียฮ แลน แก เนอิม ปุย
ใน พะจาว ไมจ ปุย เปลีส กัม นัปที แตะ
ละ ลอา เตะ ปุย ไฮญ. อี มัส ระ ลัก
อัส ฮะ ไม โม่ ป กวด ป แदन ซตอก
รเงอิม ปุย ไม ป กอ เพอิก ตอม แตะ ปุย.

18 พะทัม อัส เอี, "ไมจ เปอะ ไตว จาว/
กอก นิง รุม ไมวาก รที บิน อี เฮงาเซ." อัส
เซ. อัส โรฮ อี ตอก เอี ตี เจือ, "ป ยุฮ กัน
โซมกวน ไม โฮลล อี จังลา แตะ." อัส เซ.

19 ปู ง่อต ลปุง ฟอง ปุย ป กวด เตอ ตัม โอ
ฮอยจ ไม พิญัน ยุฮ แตะ ลอา ลอวย ปุย.

20 ดัส ไก ป กวด ป พิต เนอิม ปุย ฮู ไมจ
เปอะ อัส ละ อี ซองนา ปุย เดอิม ปุย ไฮญ
ซ ฮลัด ซวี.

21 อี ดวน ปะ ซองนา พะจาว ไม
ซองนา พะเยฮู คริต ไม ซองนา โม่ เตปด่า
ซงะ ซงอม, เกือฮ ปะ ยุฮ ตัม ลปุง ซตอก
ออี เปอะ เอี ไม เซอิม รพาวม เปอะ ละ
ปุย นิง ป ยุฮ ป อัส เปอะ โครยญู เจือ. ปู
ฮรัก ป ฮรัก จัง ป จัง เปอะ.

22 ปู พรารป ลอน ละ ซ ย่อง เปอะ เตะ

5:23* ตัม ลปุง กริก อัส "ไววน" ไม ลปุง เอี. มัส ไตว ตอก ไปล โภยฮ ปุย. เรียง ไตว เปอฮน
แอนโภยฮน นิง อี.

แตะ ราว ปุย ละ ซ ดุฮ เปอะ แปน ป ยุฮ
กัน ละ พะจาว. ปู ลเลียง รไม ไม โม่ ป
ยุฮ มัป เปือฮ เอิน. ไมจ เปอะ โชะ โกะ
ฮรักชา นิง แตะ เดอิม เปอะ ซ แปน ปุย
ซงะ ซงอม.

23 ปู ญืออะ ญู รอวาม ตี กระจา โน่ง.
ไมจ โรฮ เปอะ ไอฮ ไม รอวาม อะงุน
ญือยะ* ละ ซ แปน อี เอือ ละ เวียก ดู
เปอะ นิง มัส เปอะ ปุย กอ โชะ.

24 มัป ยุฮ ปุย ง่อน อี มัส ป เอ็ง ที ละ
ปุย. เอ็ง ที นิง มัป เซ ซ ลอก อี กัน รเตือ
ยุฮ พะจาว. มัป ยุฮ ปุย ง่อน อี ตี เกียฮ ยุ
ไตว ปเลียง, บังเมอ ซ ยุ เขียง เอี. 25 ตอก
โรฮ เซ กัน ไมจ ยุฮ ปุย ที โรฮ ละ ปุย
โรฮ. บัง มัส กัน โอ ตี ที ละ ปุย เกียฮ
ไซลป ลอป ไตว โรฮ.

1 โม่ ป มัส กวนใจ ปุย, ไมจ อี นัปที

6 ปอเลียง แตะ นิง โอเอือ โครยญู เจือ,
เดอิม ปุย โอ ซ เกียฮ เพียก แฮม มอยฮ
พะจาว ไม ลปุง เพอิก ตอม อะะ ปุย ซวี
ออี. 2 กวนใจ ป มัส โรฮ ปอเลียง อี ปุย ไก
รพาวม เจือ, ไมจ ไตว อี เกละ ยุ ปอเลียง
แตะ เซ, นิง เอ็ง มัส อี เอือกปู ปู แตะ ใน
พะจาว. ฮา เซ ไมจ อี โฮว ละ แदन แตะ
รฮอส ละ อี, ละ ซ แปน อี กุน ละ ปอเลียง
ฮรัก แตะ ป มัส ป เจือ ตอก โกะ อี เซ
โรฮ. ปะ ไมจ เปอะ เพอิก ตอม โอเอือ ลอ
เซ ละ ปุย ไม ซตอก ซโตฮ เปอะ ละ อี.

ไลลวง ป ขวต กอย ลอน

³ ป ออช ป เอ็ช ญุก ดัช เพ็ช ไลลวง ไฮญ ละ ฟูย, ไม่ ยุช อี ป โอ โปง ไม่ ลุง เนอิม ยุช พะเยชู คริต จาว ที เอะ, ไม่ โอ อี โปง ลุง เพ็ช ฟูย นิง ไลลวง จีวิต ฟูย ใน พะจาว, ⁴ ฟูย เซ มัช ป อวต ตี แต่ะ ไม่ โอ อี ยุง โอเอ็ช เฟือช. มัช ป มาว ไม่ ขวต เก แต่ะ ฟูย. ขวต ซาวป โรช ตอก ซ รเจ แต่ะ นิง ลุง ญอย ญัม. โอเอ็ช เซ เก็ช เปน รพาวม กุยจ วัว ละ ฟูย, เปน รกัช ลเ็ชอ ฮา ปู แต่ะ, เปน อัส ป โชะ ป ไชญ ละ ปู แต่ะ ฆ่า อี, ไม่ เกือช ฟูย ซองไซ นิง ปู แต่ะ. ⁵ เปน โรช เก ปู แต่ะ โอ เก็ช ลอยจ. โอเอ็ช ไล เซ ติน มัช ไล ยุช ฟูย ฆอก ฟูย เบร โตะ รพาวม ไม่ โอ อี ญื่อะ ยุง ป มัช ลุง เนอิม. โม เซ มัช แกต อี กระ ยุช พะจาว มัช กระ ซ โยลช แต่ะ เปน ป กอย เบือ อี.

⁶ ดัช ง่อต ที โช, กัน ขวต ไฮช ฟูย จีวิต พะจาว เซ เกือช เนอิม ฟูย เปน ป กอย ละ แลน พะจาว อี, ดัช ปุน เกือช โอเอ็ช ยุช แต่ะ เซ ปอ นิง รพาวม แต่ะ. ⁷ เอะ ญื่อม เกิด นิง ปลัชเตะ เฮ็ แจง โอ เกิด ไม่ โอเอ็ช ตี เจือ เนอิม. ญื่อม โอก ฮา ปลัชเตะ แจง โรช โอ ซ เก็ช โรวก โอเอ็ช ไม่ แต่ะ. ⁸ ดัช เอะ ไก ป โชม ป ไฮช ไม่ เกรอึง จาวป เกรอึง ฟูต แต่ะ โช, ไมจ เอะ เกือช ปอ นิง รพาวม แต่ะ. ⁹ โม ป ขวต กอย ซ ฮอยจ นิง ลัก ลอง รพาวม แต่ะ. ป ขวต ไฮช โอเอ็ช โฮวน เจือ ตอก

เซ เอ็ช มัช ป งาว. ซ เปน ตอก ป ววยช ฮวาะ ละ โกะ แต่ะ ไฮช. ซ ฮอยจ ละ กระ ไลจ กระ โลม แต่ะ. ¹⁰ รพาวม ฮรัก ฟูย ม่า มัช แรช ป ฆอก ป เบร โครยญ เจือ. เอ็ช ไก โรช ง่อน ป ขวต ไฮช ลอน ม่า ปอ ไชร อี ฮา รพาวม เจือ แต่ะ, อวต ลอป ไม่ รพาวม ตุก แต่ะ ฆ่า อี. เอ็ช มัช ยุช อี ไฮช ป โชะ ละ โกะ แต่ะ.

ลุง ซตอก ปาวโล ทิโมเทอ

¹¹ ปะ ป มัช ฟูย เอ็ช เลือก พะจาว อึง, ไมจ เปอะ ทอเนาะ โน่ง ตี แต่ะ ฮา โอเอ็ช โม เซ โครยญ เจือ. ไมจ เปอะ เรียง รพาวม นิง ขวต ไฮช เปอะ รพาวม ซี่ไซ แต่ะ, ไม่ ขวต ไฮช เปอะ จีวิต พะจาว, ไม่ รพาวม เจือ, ไม่ รพาวม ฮรัก, ไม่ รพาวม ลั้ง, ไม่ รพาวม ปีกๆ ออนๆ แต่ะ. ¹² นิง ไลลวง รพาวม เจือ เปอะ เซ ไมจ เปอะ นัต เนอิม นัต แนม ตอก ป ลลัช ตอ ไฮ. ไมจ เปอะ ซโอว พาวม ไม่ จีวิต โอ ญื่อะ ไก ลอยจ เปอะ. พะจาว เอ็ช กอก ปะ เอ็ช เอะ แต่ะ ละ ซ โยลช เปอะ จีวิต เซ. ปะ เอ็ช โรฮงะ เปอะ รพาวม เจือ แต่ะ เซ ซองนา ฟูย โฮวน ไม่ รพาวม กา เปอะ. ¹³ ปเล็ย เฮ็ อี ดวน ปะ ยุช โอเอ็ช ไล เฮ็ ซองนา พะจาว ป เกือช จีวิต ละ โอเอ็ช โครยญ เจือ, ไม่ ซองนา พะเยชู คริต ป โรฮงะ ไลลวง โกะ แต่ะ ซองนา โพนทีโอ ปีลัด ไม่ รพาวม กา แต่ะ. ¹⁴ ไมจ เปอะ ยุช ดัม ป ซตอก พะจาว เปอะ ยุช. ปู เกือช แพก อี ตี เจือ เนอิม, เคอิม ฟูย โอ ซ เก็ช

เติ เปอะ เนอิม ปเล็ย ฮอยจ ละ ช ฮอยจ แม
 พะเยซุ คริต จาว ยุส เอะ. ¹⁵ พะจาว ช
 เกือฮ อี ฮอยจ เปลีส ติ แตะ ละ ปุย เญือม
 เต็ง เวลา ปุก อี รพาวม แตะ. มัฮ พะจาว
 โน่ง ป โปง ปุย ลีลาว นิง มัฮ อี ป ปุน
 ตัดเตียง โอเอือช โครยญ เจือ. มัฮ กซัด
 ปุน เตียง โม กซัด เตือง โออยจ อี. มัฮ
 จาวใน ปุน เตียง โม จาวใน เตือง โออยจ
 อี. ¹⁶ มัฮ พะจาว เซ โน่ง ป โอม ลอป
 เปอ. มัฮ ป อาวต ก ซเป็ย โอ ปุย เกียฮ
 ฮอยจ นิง ติ ดี เนอิม. ไก โดว ป เอ็จ
 โฮลฮ ยุ อุ. ป เกียฮ ยุ อุ ปุ โรฮ ไก.
 ไมจ พะจาว เซ โฮลฮ โญตซัก ไม อัมนัด
 อันนา โอ เญาะ ไก ลอยจ. อาเมน.

¹⁷ ไมจ เปอะ ซตอก โม ป กอย นิง
 ปลัฮตะ เอ็ เกือฮ โอ เกียฮ ฮุน, ไม เกือฮ
 เปอะ โอ ซโอว รพาวม ไม คาวคอง โอ
 แจง โอ แน แตะ เซ. ฮา เซ ไมจ อี ซโอว
 รพาวม ไม พะจาว ป เกือฮ โอเอือช ละ เอะ
 โครยญ เจือ ไม รพาวม ซเป็ยฮ แตะ, ไม

เกือฮ อี เอะ โฮลฮ รพาวม มวน แตะ นิง.
¹⁸ ไมจ เปอะ ซตอก เกือฮ ยุส กัน ไมจ
 ไม เกือฮ ติ แตะ กอย เนอิม นิง กัน ไมจ
 ยุส แตะ เซ. ไมจ เปอะ เกือฮ อาวต ไม
 รพาวม ซเป็ยฮ แตะ ไม ปุน เกือฮ กอยฮ
 แตะ โอเอือช ละ ปุย โฮญ. ¹⁹ ดัฮ ยุส อี
 ตอก เซ ซ โฮลฮ แฮรน อึง คาวคอง ไม
 ละ โกะ แตะ, ป ช แปน ลักกัน ตอน ละ
 อี ฮอยจ ละ เข็ยง เอ็. มัฮ ตอก เซ ตอก
 ซ โฮลฮ อี รัป จีวิต ป มัฮ จีวิต เนอิม แตะ
 เซ.

²⁰ ทิโมเทว, ไมจ เปอะ โชะโกะ ฮรักซา
 เนอิม นิง โอเอือช ป มอป พะจาว ละ เปอะ.
 ไมจ เปอะ ละ เว็ย ลปุง โอ ไก ป มัฮ. เอ็จ
 ไก ง่อน ป อัฮ ติ แตะ ยุง โอเอือช เตือง โอ
 แตะ ยุง เนอิม อี. ฮอยจ เก ปุ แตะ ไม ปุย.
 ไมจ เปอะ โดว ง่อต ป อัฮ โม เซ. ²¹ เอ็จ
 ไก ง่อน ป อัฮ ติ แตะ ยุง โอเอือช ตอก เซ ป
 ลอด ไฆร ฮา รพาวม เจือ แตะ ฆี อี.

ปัว กุนมุ่น ยุส พะจาว อาวต ไม โม เปะ
 เตือง โออยจ เปอะ.

นังซี รโปะ ปาวโล ละ ทิโมเทว (ปป์ ลอ)

นังซี รโปะ ปาวโล ละ ทิโมเทว ปป์ ลอ เฮ, มัฮ ป ไชย ปาวโล ญีอม อาวต เตะ นิง คอก โชน รเคะ นิง อี. เอ็ง มัฮ ญีอม ซคิ ซ ยุช ปุย ยุม ไม่ อี. นังซี เฮี ระ ลัก มัฮ เตะ ลปุง ซตอก เกว ไม่ จีวิต ทิโมเทว ไอฮ. ทิโมเทว มัฮ ป เรอิม ปาวโล ไม่ มัฮ เตะ ปุย บุษ ลั้ง. ป เนน ปาวโล โฮวน ฮา ป ไชญ มัฮ ไลลวง ไมจ ทิโมเทว โอต เม่มัก เตะ. ปาวโล ซตอก ทิโมเทว เกือฮ อี อาวต ตอน อาวต ฮมัน นิง กัน รชอฮ เตะ ละ พะจา, ไม่ เกือฮ อี โชะโกะ ฮรักซา นิง ลปุง เนอิม ป เอ็ง ฮมอง เตะ โครยญ เจือ, เคอิม ซ เกียฮ เพอิก ปุย ไชญ นิง ไลลวง พะเยชู คริต ตัม ปุก อี ไล เตะ. ปัง โฮวน ป คัม ป ตุง, ไมจ ทิโมเทว ยุช เนฮ กัน ยุช เตะ ไม่ รพาวม เนอิม เตะ.

ปาวโล ซตอก โรฮ อี เกือฮ แอน คิ เตะ ฮา ลปุง ไอฮ พาวม เตะ ป โอ โก ป มัฮ, นิง โก อี ง่อน ป ขวต รเจ หมี่ ลปุง ญอย ญัม ตอก เซ. กัน รเจ ตอก เซ มัฮ ป ซ เกือฮ ปุย ซิง ฮา พะจา ไนง, อ้อ เซ.

โนก ฮา เซ ปาวโล เกือฮ ทิโมเทว โตก ละ ตอก แปน โกะ เตะ ปิม เตะ นิง จีวิต โกะ เตะ ไอฮ, ไม่ เกือฮ อี ไตม ไลลวง รพาวม เจือ, ไม่ รพาวม ลั้ง, ไม่ ตอก ไมจ อี โอต ป โชะ ละ ซ แปน อี กวนใจ เนอิม รพาวม ยุช พะเยชู.

พะทัม ลอ ทิโมเทว 2:15 มัฮ คอ ชัมคัน ละ ซ เกือฮ อี กวนใจ ยุช พะเยชู ยุช ลอป ป ปุก รพาวม พะจา. โป้ต 4 คอ 2 มัฮ โรฮ คอ ซตอก รงอิม ชัมคัน นิง ไล ตอก เซ โรฮ.

¹ อี มัส ปาวโล. มัส ป โฮว ฆร
1 ลปุง ตัง พะเยชู คริต ตัม ปุก อี
 รพาวม พะจาว. เอัจ เกือฮ อี โฮว ฆร
 ไลลวง จีวิต ป ษันญา ตตะ อีง ละ เอะ
 เบือ รโจะ ตี เอะ รพาวม ตตะ ไม พะเยชู
 คริต.

² รโปะ นังซี ละ ทิโมเทว ป ดอก กวน
 ฮรัก ตตะ. ปัว กุนมุ่น ไม กัม ฮรัก กัม
 แปง, ไม ไมจ เปละ ลโลวง พาวม ป ฮอยจ
 เนอิม นิง พะจาว ป มัส เปือะ เอะ, ไม
 เนอิม นิง พะเยชู คริต จาว ยุฮ เอะ อาวต
 ไม เปือะ.

ปาวโล ญันดี ไม พะจาว

³ ญือม โดก ลอป ตตะ ละ ปะ นิง
 รชอม ไวออน ตตะ เตือง ฆงะ รชาม,
 อี ญันดี ไม พะจาว เปือ ปะ. อี เอัจ
 รชอฮ เนอิม ละ พะจาว เซ ไม รพาวม โอ
 รโจฮ ไอฮ ตี ตตะ ดอก จัตเจือ ไพรม ตตะ
 โรฮ. ⁴ ญือม โดก ละ ญือม โอท รหวต
 ปะ โฮ, อี ฆวต ยุ ลัมเลือ ปะ ฆี, เดอิม
 อี ฆ โฮลฮ อาวต ไม รพาวม ไมจ มวน
 ตตะ กุมปอ. ⁵ อี โดก ละ รพาวม เจือ
 เนอิม โรวะ เปือะ. มัส รพาวม เจือ ดอก
 รพาวม เจือ โลอี ป มัส เปือะ เนอิม เปือะ,
 ไม รพาวม เจือ ญินแค ป มัส มะ เปือะ. อี
 แจง นิง ไก โรฮ รพาวม เจือ ปะ ดอก เซ

โรฮ. ⁶ มัส เซ ป ฆตอก อี ปะ ฆี อี
 ตอก เอี, โอเอือ ป ปละ ป ฆีต พะจาว ละ
 เปือะ ญือม ย่อง อี ตตะ ตตะ รว เปือะ,
 ไมจ เปือะ แพรฮ เกือฮ รัง ปุ ปุ ตอก งอ
 โฮ. ⁷ รพาวม โคะระ ป เกือฮ พะจาว ละ
 เอะ เซ มัส โดว ป เกือฮ เอะ ฮลัต นิง
 ปุย. มัส ป เกือฮ เอะ อาวต ไม อัมนัด ไม
 รพาวม ฮรัก, ไม เกือฮ อี เอะ ปุน เตียง
 โฮฮ รพาวม ตตะ.

⁸ ดัส มัส ตอก เซ ปุ โชะ กิจ นิง ฆ แปน
 เปือะ ฆกี ฟีญัน ละ พะโอจาว ยุฮ เอะ เอ.
 ปุ โรฮ โชะ กิจ ฆี อาวต อี โตะ คอก นิง
 รชอฮ ตตะ ละ อี. ฮา เซ ไมจ เปือะ ญือม
 โอต เม่มัก ตตะ ดอก โอต โรฮ ปุย โฮญ
 อี เปือ ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ พะจาว, ไม
 เปิง เปือะ อัมนัด ระ ยุฮ พะจาว. ⁹ พะจาว
 เอัจ เกือฮ เอะ ปอน มัป ไม กอก อี เอะ
 แปน ปุย ใน ตตะ. มัส โดว เปือ กัน ไมจ
 ยุฮ เอะ, มัส เปือ รพาวม โคะ อี ไม กุนมุ่น
 ยุฮ อี. กุนมุ่น เซ เอัจ เกือฮ อี ละ เอะ
 เนอิม เจน ตตะ ฆอ รวาม ลัง เปือ พะเยชู
 คริต. ¹⁰ ปเลือ เอี เอัจ เกือฮ เอะ ยุง ที
 อี นิง ฮอยจ เปลือ พะเยชู คริต ตี ตตะ ละ
 ปุย. เอัจ มัส ป เกือฮ เอะ ปอน มัป ยุฮ ฮ.
 พะเยชู เซ เอัจ เกือฮ อัมนัด ลักยม ไฆร,
 ไม เอัจ เปลือ ที อี จีวิต โอ ญือะ เกือฮ ยุม
 ละ ปุย เปือ ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ พะจาว.
¹¹ ไลลวง กัน ระ ไล ยุฮ พะจาว เซ, เอัจ

ดูฮ อี แปน ป ครอฮ อี ละ ปุย, ไม แปน ป โฮว ฆรอล ปุง ตัง อี ไม เกือฮ อี อี แปน ป เพอิก ตอม ปุย. 12 มัฮ เซ ป โฮลฮ อี โอด โอเอือฮ ตอก เฮี ฆี อี. อี ปังเมอ โอ โชะ กิจ นิง. อี ยุง เงอะ พะโองจาว ป อึง แตะ รพาวม แตะ นิง อี เซ. แจง นิง ช ปุน โชะโกะ ฮร์กซา อี นิง ป มอป อี ละ อี เซ ฮอยจ ละ ชงะ ช รเตือฮ อี ปุย เซ.

13 ไมจ เปอะ ยุฮ ตัม ลปุง เนอิม ป เพอิก อี ละ เปอะ ป แปน ลักทัน ละ จีวัต เปอะ เซ. ไมจ เปอะ อาวต นัม รพาวม เจือ ไม รพาวม ฮร์ก ป โฮลฮ เอะ เปือ รโจะ ดิ รพาวม แตะ ไม พะเยชู คริต. 14 ไมจ เปอะ โชะโกะ ฮร์กซา เนอิม นิง โอเอือฮ ระไล ป มอป อี ละ เปอะ เปือ อัมนัด ลปุง พะจาว ป อาวต กไน เอะ เซ.

15 ปะ ตีน ช ยุง เปอะ ละ โปวฮ โม ป อาวต นิง จังวัต อาเซือฮ อี เตือง โอยจ อี เตือง ฟุเกโล ไม เฮโมเกเน.

16 อี ปัว พะจาว เสือก พาวม โชะ ไร่ นิง เปืออะ โอนซิโฟโร, นิง เกือฮ อี อี โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน แตะ โฮวน โอน. โชะ กิจ โตว นิง อี ลอก อี เฮลิจ เจอ.

17 เดอิม มัฮ ฮอยจ อี นิง เวียง โรม ปุย เซ โฮว ชาวป เอิน อี ฮอยจ ละ ยุ แตะ.

18 ปะ เอ็จ ยุง เปอะ โอฮ เมอะ เรอิม อี อี เปืออม อาวต เตอะ นิง เวียง เอเฟโซ โฮ. ปัว พะโองจาว เสือก พาวม โชะ ไร่ นิง

ปุย เซ เปืออม เอ็จ เติง ชงะ รเตือฮ อี ปุย.

ตฮัน เนอิม รพาวม ยุฮ พะเยชู คริต

1 ปะ ป มัฮ กวน เนอะ, มัฮ เซ ป ไมจ **2** เปอะ เกือฮ ดิ แตะ ปุน เรียง แदन แตะ เปือ กุนมุ่น โฮลฮ เอะ, นิง รโจะ ดิ แตะ รพาวม แตะ ไม พะเยชู คริต ฆี อี. 2 ลปุง เพอิก ตอม ฮมอง เปอะ อัฮ อี อี ชองนา ปุย โฮวน เซ, ไมจ เปอะ มอป ละ ปุย เนอิม รพาวม ป ช เกือฮ ซิป แม โรฮ อี ละ ปุย โฮญ. 3 ไมจ เปอะ ญอม โอด เม่มัก แตะ ตอก โรฮ โอด ปุย โฮญ อี, ตอก ตฮัน เนอิม รพาวม ยุฮ พะเยชู คริต. 4 โม ป แปน ตฮัน แจง โอ อี เปืออะ ช เกือฮ ดิ แตะ เกว ไม กัน นิง เปืออะ นิง มา แตะ, นิง ฆวต ยุฮ อี ป ปุก รพาวม ฮัวนา ยุฮ แตะ. 5 โม ป แคน กิลา, ดัฮ โอ แคน อี ตัม ปุก อี ไล แตะ โฮ, ช โฮลฮ โตว อี ลังวัน แตะ. 6 โม ป ชมา ลโลวง โอเอือฮ ไม ยุฮ อี กัน โชะ นิง, ลัง โฮลฮ โชม อี รกา ปุย ป ชมา แตะ เซ. 7 ไมจ เปอะ งอต ที่ ป อัฮ อี ละ เปอะ เซ นิง ช เรอิม พะโองจาว เปอะ เกือฮ เปอะ คาวใจ โครยญ เจือ.

8 ไมจ เปอะ เกือฮ ดิ แตะ โตก ละ พะเยชู คริต ป มัฮ จัตเจือ กชัต ด่าวิต. พะจาว เอ็จ เกือฮ อี โกอ โอม แม เนอิม

ลัก ยุม แตะ ตัม ไลลวง กัน ระ ไล ยุษ
 พะจาว ป ครอบ อี ละ ปุย. ⁹ อี มัฮ โอด
 เตอะ เมะมัก แตะ เบือ ครอบ แตะ ไลลวง
 เซ ปอ ลอก แตะ เฮลิจ ดอก ป ตุด โฮ.
 ลปุง พะจาว บังเมอ โอ ไก ป ปุน โจก อีง
 นิง เฮลิจ เจอ. ¹⁰ มัฮ เซ ป ญอม อี โอด
 โอเอือ โครยญ เจือ ซ่า อี เบือ โม ป เลือก
 พะจาว อีง เซ. มัฮ โอด เตอะ นิง ซ เกือช
 แตะ โม เซ โปน โรฮ มัป เบือ พะเยชู คริต
 โรฮ, ไม ซ โฮลฮ อี โยตซัก โอ ญะเย ไก
 ลอยจ. ¹¹ ลปุง เฮี มัฮ ป เนือม ป แนม,

เอะ ดัฮ โฮลฮ ยุม ดิ ไม พะเยชู โฮ,
 ซ โฮลฮ โรฮ โอม ดิ ไม.

¹² ดัฮ เอะ อาวด ตอน แนฮ ไม รพาวม
 เจือ แตะ,

เอะ ซ โฮลฮ โรฮ ตัดเตียง ดิ โอเอือ ไม.
 ดัฮ เอะ เมาะ ยุง แตะ โกะ อี โฮ,
 ซ อัย โรฮ ดิ แตะ โอ ยุง เอะ โรฮ.

¹³ ปัง โอ เอะ เนือม รพาวม ละ,

พะโอัง เนือม แนฮ ลั้ง รพาวม ละ เอะ,
 นิง โอ โกะ อี เกือช แปน ป โอ เนือม
 รพาวม ละ โกะ แตะ.

ไมจ ซาวป ดอก ซ ปุก แตะ

รพาวม พะจาว

¹⁴ ไมจ แนฮ เปอะ เกือช ปุย ไตม
 ไลลวง เซ. ไมจ โรฮ เปอะ ซดอก รงเอือม

ปุย ซองนา พะจาว เกือช โอ เก ปุ แตะ
 นิง ลปุง ญอย ญัม. โอเอือ ไล เซ ไก
 ไตว ป มัฮ. มัฮ ดอก ซ ไลจ โลม โม ป
 ฮมอง ซ่า อี โน่ง. ¹⁵ ไมจ เปอะ ซาวป
 เนือม ซาวป แนม ดอก ซ ปุก แตะ รพาวม
 พะจาว โครยญ เจือ, เดือม เปอะ ซ แปน ป
 ยุษ กัน โอ โฮลฮ โฮะ กิจ นิง กัน ยุษ แตะ
 เซ. ไมจ เปอะ ซาวป ดอก ซ เกือช เพือก
 แตะ ไม โกว แตะ ลปุง เนือม ยุษ พะจาว
 ตัม ปุก อี ไล แตะ. ¹⁶ ไมจ เปอะ แนฮ ดิ
 แตะ ฮา ลปุง โอฮ พาวม แตะ ป โอ ไก
 ป มัฮ. ลปุง ดอก เซ มัฮ ป เกือช ปุย ซิง
 ฮา พะจาว โน่ง. ¹⁷ รชอม เพือก ดอก เซ
 มัฮ ดอก เบราะ ราก ป ฮา เนะ ปุย ปุ ปุ.
 ป เพือก ดอก เซ ลอา ปุย อี มัฮ ฮูเมนาโย
 ไม ฟิเลโท. ¹⁸ ปุย ลอา เซ เอือจ ไฆร ฮา
 คะ ลปุง เนือม ไม ซุกซัก อี ยุษ รพาวม
 เจือ ปุย งอน, นิง อัย อี ปุย เอือจ พวยจ โกอ
 โอม แม เนือม ลัก ยุม แตะ. ¹⁹ ลักทัน ยุษ
 พะจาว อีง ปังเมอ มัฮ ป ตอน เนือม. นิง
 เอือจ ลัปลอง อี นิง ลปุง โฮฮ แตะ อีง ดอก
 เฮี,

"พะโอังจาว ยุง ป มัฮ ปุย ใน แตะ," อัย
 เซ.

อัย โรฮ เฮี ดิ มายญ, "ป อัย ดิ แตะ มัฮ
 ปุย ใน พะจาว ไมจ อี ละ โปวฮ ป ดอก ป
 เบร," อัย เซ.

20 ใน ญื่อะ ระ ญื่อะ คี ติน ช ไก โดง
 เตื่อง กลอง เชื่อม นึง โฮวาน เจือ. ง่อน อี
 ยุษ ปุย นึง ไคร ม้า. ง่อน อี ยุษ อี นึง
 โคะ ไม่ เตะ ตอง. ง่อน อี โกว ปุย ละ
 โอเอือ ระ ไล ละ ช ปุณ อี นา ตา แตะ นึง.
 ง่อน อี โกว อี ละ โอเอือ ทัมมด้า. 21 ปุย
 ดัธ เกือธ ตี แตะ ชงะ ฮา ป ขอก ป เบร
 โครยญู เจือ โฮ, ช แปน ตอก กลอง เชื่อม
 โฮลธ ปุย นา ตา แตะ นึง. ช แปน ป ระ
 ไล ไม่ ไก เนอิม ป มัธ อี ละ กุม ญื่อะ เซ,
 ตอก ป เอือ เพรียง อี อึง ละ ช โกว อี นึง
 กัน ไมจ โครยญู เจือ.

22 ไมจ เปอะ แอน เวีย กัมกฤษ ขอก ป
 กอ ไก ไม่ ปุย นุม อาญู โฮ. ไมจ เปอะ
 เรียง รพาวม นึง ขวต ไอฮ เปอะ รพาวม
 ซีไซ แตะ, ไม่ รพาวม เจือ, ไม่ รพาวม
 ฮรัก, ไม่ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม แตะ.
 ไมจ เปอะ มัธ ตี ไม่ โม ป ปัว พะโองจาว
 เรอิม แตะ ไม่ รพาวม ชงะ ชงอม แตะ.
 23 ปุ เกว ไม่ กัน เก ป งาว โต ป งาว
 ปุ แตะ, กัน ตอก เซ มัธ ป โอ ช ไก ป
 มัธ เพือฮ. เอือ ยุง เปอะ กัน ตอก เซ ช
 ลอด แปน รเจ รไชญู. 24 กวนใจ ยุษ
 พะโองจาว ไมจ โตว อี รเจ รไชญู. ไมจ
 อี แปน ปุย ไมจ รพาวม ละ ปุย เตื่อง โอยจ
 อี. ไมจ อี เกียฮ เพือก ปุย ไม่ รพาวม
 ลัง แตะ. 25 ไมจ อี เกียฮ ชตอก รงอิม
 โม ป เก กัม ฮอน แตะ ไม่ รพาวม ปีกๆ

ออนๆ แตะ. เมื่อ เตื่อง อี พะจาว ช โปฮ
 ละคร ละ อี ละ ช เฉาะ อี โกะ ลโปลธ อี
 พาวม แตะ, ฮอยจ ละ ยุง อี ลปุง เนอิม ยุง.
 26 โม เซ มัธ ป ปุณ พี ระ นึง แหวะ ยุษ
 แตะ เกือธ อี ยุษ ตัม รพาวม แตะ. ดัธ เอือ
 ยุง ลปุง เนอิม โฮ, ช ยุง แม คิง แตะ ฆี อี
 ไม่ ช โปน อี แหวะ ยุษ พี เซ.

เวลา ลัก ก ลอยจ อี

1 ไมจ เปอะ เกือธ ตี แตะ คาวใจ ไล
3 เอือ. เวลา ลัก ก ลอยจ อี ช เกิด ป ญัก
 เนอิม นึง ละ ปุย. 2 ปุย ช ขวต งอต โกะ
 แตะ โน่ง. ช ขวต ไอฮ ลอน ม้า. ช
 ชาวป อวต ตี แตะ. ช เกียฮ ฮุน. ฮลัด
 โตว นึง ช อัส แตะ ป โชะ ป ไชญู ละ
 ปุย. ญื่อะ ช เนอึง โตว ป อัส มะเปืออะ
 แตะ. ช ยุง โตว ญันตี นึง โอเอือ. ช
 นัปที โตว โอเอือ ตี เจือ เนอิม. 3 ช ขอก
 รพาวม, เลียก พาวม โตว นึง ปุ แตะ,
 ชาวป บรุ เพือ ปุย, แปน ปุย โฮะ ปุย ฮอน,
 ชวก โฮฮ ชวก วิฮ, ช เกละ ยุ ป ไมจ, 4 ช
 แปน ป โชะ โชม ปุ โฮมว แตะ, ช ลู โฮฮ
 ลู วิฮ, ช ที ตี แตะ คี, ช ฮรัก ป มวน ฮา
 ฮรัก แตะ พะจาว. 5 ไลลวง ที อี พะจาว
 ช มัธ ไลลวง กพริ อี โน่ง. ไลลวง ลปุง
 เนอิม ป มัธ อัมนัด ระ ยุษ พะจาว เซ,
 ญูอม โตว ไอฮ อี กไน แตะ. ปุย ตอก เซ
 ไมจ เปอะ ทอนาะ โน่ง ตี แตะ ฮา.

6 ปุย ดอก เซ เอ็จ ไก โรฮ ง่อน ป
 ชาวป เลียก เญื่อะ ปรโปวน เยื่อ รพาวม
 ไม่ นาวก รพาวม อี นิง มัป, ไม่ เกือฮ อี
 กัมกฤษ ขอก โบว รพาวม แตะ. ปุย โม
 เซ โฮลฮ กุม รพาวม ปรโปวน ดอก เซ.
 7 ปรโปวน ดอก เซ ไก ลอป รพาวม ขวต
 ฮมอง เพอ็ก ปุย แตะ, ปังเมอ โอ เกือฮ ยุง
 ลปุง เนอ็ม ยุฮ พะจาว ตี ชวง. 8 ยุฮ ยันเน
 ไม่ ยัมบะเร* เญื่อม ตอชู อี ไม่ ไอ โมเซ
 ดอก ออฮ, ปรเมะ โม เซ ตอชู โรฮ ไม่
 ลปุง เนอ็ม ดอก เซ โรฮ. มัฮ ป ไอ เกือฮ
 ง่อต โอเอ็ฮ เพือฮ. รพาวม เจื่อ อี มัฮ เยื่อ
 ป เค็ป. 9 กัณ ยุฮ โม เซ ช อวต ตี เตะ
 โน่ง. ปุย เตื่อง โอยจ อี ช ยุ เมะเกะ งาว อี
 ดอก ยุ ปุย งาว ยันเน ไม่ ยัมบะเร เซ โรฮ.

ลปุง ชดอก ปาวโล ลัก ก ลอยจ อี

10 ปะ เอ็จ ยุง ที เปอะ ดอก เพอ็ก อี
 ปุย ไม่ กัณ ยุฮ ฮ, ไม่ ยุง เปอะ ป ระ
 ขวต โอฮ แะะ นิง จีวิต แตะ. เอ็จ
 ยุง โรฮ เปอะ รพาวม เจื่อ อี อี ไม่ ลั้ง
 รพาวม เมอะ ไม่ รพาวม ฮรัก เกอะ, ไม่
 ดอก อวต เตอะ ไม่ รพาวม ตอน ฮมัน
 แตะ, 11 ไม่ ดอก โอต อี คัมตุง ปุย แตะ,

3:8* ยันเน ไม่ ยัมบะเร เซ ไก ไทว มอยฮ นิง พะทัม ไพรม. โม ยิว ปังเมอ คาวใจ อี มัฮ ป
 ไทว อัมมันต์ พี เญื่อม ตอชู อี ไม่ ไอ โมเซ ไม่ อาโรน. (2 โมเซ 7:8-8:8)

ไม่ เมะมัก แตะ โฮวน เจื่อ. เอ็จ ยุง
 เปอะ โครยญู เจื่อ ป เกิด ละ อี นิง
 ย่าง อันทีโอเค็บ ไม่ ย่าง อีโคนีโอน ไม่
 ย่าง ลุชทา, ดอก โคมเฮง ลัมเลื่อ ปุย อี
 เซ. พะโอ่งจาว ปังเมอ เกือฮ อี โปน ฮา
 โอเอ็ฮ ดอก เซ เตื่อง โอยจ อี. 12 เมะเกะ ป
 ขวต โอฮ เนอ็ม จีวิต พะจาว เปื่อ รโจะ ตี
 อี รพาวม แตะ ไม่ พะเยชู คริต, ช ไก ตี
 ป โคมเฮง ฮก อี. 13 ปุย ขอก ปุย เบร ไม่
 ปุย โอ เนอ็ม รพาวม ช ขอก แนฮ ปุ ปุ.
 ช จุ ปุย โลจ. ปุย ช โฮลฮ โรฮ จุ โกะ
 อี โลจ. 14 ปะ ปังเมอ ไมจ เปอะ อวต
 แนฮ นัม ลปุง เนอ็ม เพอ็ก ปุย ละ เปอะ
 ป เอ็จ เจื่อ เนอ็ม เปอะ เซ. ปะ เอ็จ ยุง
 เปอะ โอฮ ป เพอ็ก ละ แตะ เซ. 15 ตีน
 ช ไทม โรฮ เปอะ ยุง แตะ พะทัม เนอ็ม
 เญื่อม มัฮ ลั้ง เปอะ กวนตุ โฮ. พะทัม
 เซ มัฮ ป ชัมคัณ ป เกือฮ เพอ็ก ปะ เกือฮ
 โฮลฮ กัมกิต วิไซ ไมจ แตะ, ฮอยจ ละ
 โปน เปอะ มัป เปื่อ เจื่อ เปอะ พะเยชู คริต.
 16 พะทัม เตื่อง โอยจ อี พะจาว เอ็จ เกือฮ
 อี ละ ปุย ตัม รพาวม โกะ แตะ โอฮ. เอ็จ
 ไก เนอ็ม ป มัฮ ละ เพอ็ก แตะ ปุย, ไม่
 รโงะงะ อี ป พิต ยุฮ ปุย, ไม่ เกือฮ เมะเกะ
 อี รพาวม ปุย เกือฮ ไมจ, ไม่ เพ็รียง อี ปุย

ละ ช ยุส อี กัน ซี กัน ไช, ¹⁷ ละ ช เกือฮ อี
 ปุย ใน พะจาว กุมปอ โอเอือ โตะ รพาวม,
 ไม่ เกือฮ อี โอ โก ป วิต นิง ตี เจือ เนอิม,
 ละ ช โฮลย อี ยุส กัน ไมจ โครยญู เจือ.

¹ มัฮ พะเยชู คริต ป ช รเตือส ปุย เตืออง
4 โอยจ อี เตืออง ป ยุม ไม่ ป โอม.
 เมือม ง่อต ไลลวง ช ฮอยจ อี ตอก เซ, ไม่
 ไลลวง ช ตัดเตือยง อี ปุย, อี ฆวต ดวน ปะ
 ชองนา พะจาว ไม่ ชองนา พะเยชู คริต
 ตอก เฮ. ² ไมจ เปอะ ครอย แนฮ ลปุง
 อี, ไมจ เปอะ ชปีต ชน่อง ครอย เมือม
 เคริ ดอม อี. เมือม โอ อี เคริ ดอม ไมจ
 โรฮ เปอะ ครอย. ไมจ เปอะ อ้อ ชโตฮ
 ละ ปุย. ไมจ เปอะ ชตอก รเงอิม ปุย,
 ไม่ ชาวป เปอะ ตอก ช นุน แตะ รพาวม
 อี. ไมจ เปอะ เพอิก ไม่ ลั้ง รพาวม แตะ
 โครยญู เจือ. ³ เอือจ ช เติง เวลา เมือม
 โอ ปุย ช ญอม ง่อต เพอิก ปุย ลปุง เนอิม
 ละ แตะ. เมือม เซ ปุย ช ฆวต ยุส โอเอือส
 ตัม รพาวม โกะ แตะ โน่ง, ไม่ ช ชาวป
 รโจะ คู ละ โกะ แตะ โฮวน ปุย, นิง ฆวต
 โฮฮ อี คู เพอิก โอเอือส ละ แตะ ตัม ป ฆวต
 ฮมอง โกะ แตะ. ⁴ ช ลเตือฮ ตี แตะ ฮา
 ง่อต แตะ ลปุง เนอิม ละ ช โฮว ง่อต แตะ
 เจือ จัก ปุย ฮา อี. ⁵ ปะ บังเมอ ไมจ เปอะ
 อาวต แนฮ ไม่ รพาวม ตอน ฮมัน แตะ.
 ไมจ เปอะ ญอม โอด เม่มัก แตะ. ไมจ
 เปอะ ครอย ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว

ละ ปุย. กัน เกือฮ พะจาว เปอะ ยุส เซ
 ไมจ เปอะ ยุส เกือฮ ฟวยจ โครยญู เจือ.

⁶ ไลลวง อี นิง อี, อี ตอก โอเอือส ป
 ทไว ปุย ละ พะจาว. เอือจ เติง เวลา ทไว
 ปุย อี. เอือจ เติง เวลา ช โอก อี ฮา
 ปลัฮตะเอ. ⁷ อี เอือจ ลลัฮ ตอ เมอะ โก
 เรียง แदन แตะ. อี เอือจ ฮอยจ ลัก ก
 ลอยจ กระ ตอ แตะ. อี เอือจ อาวต ตอน
 ฮมัน แนฮ ไม่ รพาวม เจือ แตะ. ⁸ ปเลือย
 เฮ เอือจ โก ลั้งวัน แฮรณ พะจาว อึง รโตง
 อี อี. มัฮ ลั้งวัน รโตง กัน ซี กัน ไช ป
 ตอก วอม คี โฮ, ป ช เกือฮ พะโฮงจาว ละ
 อี ชงะ ช ฮอยจ อี, นิง มัฮ อี ป รเตือส
 โอเอือส ตัม ซี อี. มัฮ โตว ช เกือฮ อี ละ อี
 โน่ง. ช เกือฮ โรฮ อี ละ โม ป ฮรัก แตะ
 ไม่ ป รกวน อี ฮอยจ เปลือฮ ตี แตะ เตืออง
 โอยจ อี.

รชอม ดวน ลัก ก ลอยจ อี

⁹ ไมจ เปอะ ชาวป ตอก ช เกือฮ โกลจ
 ฮอยจ แตะ เคะ อี. ¹⁰ เตือมา เอือจ โคะ
 ฮรัก ปลัฮตะเอ เฮ, เปน ละ โปวฮ อี อี ฆ่า
 อี, ลอด โฮว เมือง เทชะโลนิเก. เครเซน
 เอือจ โฮว จังวัต กะลาเทือย. ตีโต เอือจ โฮว
 โรฮ นิง จังวัต ดาลามาเทือย. ¹¹ มัฮ ลูกา
 โน่ง ป อาวต ไม่ อี อี. ไมจ เปอะ โฮว
 ชาวป มาระโก, โรวก ไม่ เปอะ ฮอยจ เคะ
 อี นา เฮ, นิง มัฮ อี ปุย เกือฮ เรอิม เนอิม

อวี นึง กัน ยุส ฮู. ¹² อวี เอ็จ เกือฮ ทุคิโค
โฮว นึง เวียง เอเฟโซ. ¹³ ลปี ซโอว
ละ อวี นึง ญื่อะ คาโพ ย่าง โตรอ๊ด โฮ,
ญื่อม ฮอยจ เปอะ ไมจ เปอะ โรวก ไม
แตะ. โรวก โรฮ ไม นังซี. ระ ลัก ฆวด
โฮส แตะ นังซี ไชฮ นึง ฮัก นึง อี.

¹⁴ อะเลกซันเด่อ ป มัฮ จัง เคื่อง แตม
ไร ชครัก เซ เอ็จ โชะ เนอิม คัมตุง อี อวี
อี. พระโองจาว ซ โรก อี ละ อี ตัม ป เอ็จ
ยุส อี เซ. ¹⁵ ไมจ โรฮ เปอะ แชน ตี
แตะ ฮา, นึง มัฮ อี ป ตอซูลัมเลื่อ ป อัส ป
มวญญ เอะ.

¹⁶ ญื่อม โฮลฮ อวี กัฮ ตี แตะ โฮน รกา
อี, ไก โตว ตี ปุย เนอิม ป พาวม ตี ไม อวี
ละ ซ เรอิม แตะ กัฮ อวี อี. ละ ไปวฮ
ตี อวี. ปัว พระจาว โอ เม็ญ แปน ป พิต
ละ อี. ¹⁷ พระโองจาว ปังเมอ อวต ไม
เยอะ. เกือฮ อวี ไก เรียง แด่น ละ ซ ปุน
ครอฮ แตะ ไลลวง พระจาว โครยญู เจื่อ,

ละ ซ เกือฮ ปุย ตัง เมือง ฮมอง เตื่อง โอยจ
อี. พระจาว เอ็จ เกือฮ อวี ไปน ฮา มวญญ
รเวีย ซิงโต. ¹⁸ พระโองจาว แจง ซ เกือฮ
อี อวี ไปน ฮา ป ฆอก โครยญู เจื่อ. ซ นัม
อวี ฮอยจ ไมจ ฮอยจ มวน นึง บันเมือง ยุส
แตะ นึง เมือง มะลอง. ไมจ ปุย เกือฮ
พระจาว ไก โญุต ไก ชัก โอ ญื่อะ ไก
ลอยจ. อาเมน.

¹⁹ อวี รโปะ รชอม นัปที แตะ
ละ พริชคีลา ไม อะคูลา ไม ญื่อะ
โอเนซีโฟโร. ²⁰ อาราซโท อวต ลั้ง นึง
เวียง โครินโท. อวี เอ็จ ละ โตรฟีโม นึง
ย่าง มีเลโท นึง โอ อี กอ. ²¹ ไมจ เปอะ
ชาวป เกือฮ ตี แตะ ฮอยจ เคะ อวี กา เต็ง
เมือ โฆยญู ดัส แปน โฮ. ยูบูโล ไม พูเด
ไม ลีโน ไม คลาวเตีย ไม เอียกปู ไฮญู
ญื่อะ ใน พระจาว, รโปะ รชอม นัปที แตะ
ละ เปอะ. ²² ปัว พระโองจาว กุม รพาวม
รโมยฮ เปอะ. ปัว กุนมุ่น ยุส พระจาว อวต
ไม โม เปะ เตื่อง โอยจ เปอะ.

นังซีรโปะปาวโลละติโต

ติโต มัซ ปุย ตัง เมือง ป เจือ พะเยซุ, มัซ โรย ป ยุส ตี กัน ละ พะจาว ไม่ ปาวโล ไม่ ปุ โฮมา ไฮญ อี. ตี โชน อี ปาวโล เกือช ตีโต อาวต นิง เกาะ คเรเท, ป มัซ เกาะ ระ อาวต บักปาน ปลัธ รพาม ตี โคย. ตีโต อาวต นิง เกาะ เซ ละ ช แลน แก แตะ คริตซจัก นิง อี. นังซี เฮี ไก ลอวย เจือ ป ขวต เนน ปาวโล นิง อี.

(1) ปาวโล ยุง ตอก มัซ ตอก มอยซ โม คเรเท. โฮวาน ลัก มัซ แตะ ปุย โอ ปุก โล แตะ. มัซ เซ ป ขวต เกือช อี ตีโต โตก ละ โลลวง จีวิต โม ป ช แปน พุئم คริตซจัก มวี อี. ปาวโล ขวต เกือช ตีโต เลือก ปุย ไมจ โล โน่ง ละ ช แปน อี พุئم คริตซจัก.

(2) ปาวโล เพอิก โรย ตีโต เกือช ยุง ตอก ช ไมจ แตะ เพอิก ปุย ใน คริตซจัก, ตอก โม ปรเมะ กวต อาญ, ไม่ โม ปรโปวน กวต อาญ, (ป ไมจ อี ลอด เพอิก ปรโปวน นุม อาญ นิง อี), ไม่ ตอก ไมจ อี เพอิก โม ปรเมะ นุม, ไม่ โม ป แปน กวนใจ ปุย.

(3) ลัก ก ลอยจ อี ปาวโล ชตอก รงอิม ตีโต เกว ไม่ ป ยุส ป อัย ปุย ใน พะจาว, นิง โลลวง ไมจ อี อาวต เฮน อาวต ฮลอง ไม่ ปุ แตะ, ไม่ ตอก ไมจ อี แชน ตี แตะ ฮา กัน รเจ รไชญ แตะ, ไม่ เวีย อี กัน รกัช ปุย ฮา ปุ แตะ แปน มู แปน มู แตะ.

นังซี เฮี มัซ ป ไชช ปาวโล. ติน ช มัซ ไชช อี ญ็อม เอ็จ ฟายจ พลาย ปุย อี ฮา แปน แตะ ป ตุต นิง เวียง โรม, ตัม แกต ปุย อี โฮ.

ลปฺง นัปที

¹ อี มัซ ปาวโล, มัซ กวนใจ ยุษ
1 พะจา. มัซ โรส ป โฮว ฆรอล ลปฺง
 ดัง พะเยชู คริต ละ ซ เรอิม แตะ โม ป
 เอ็จ เล็อก พะจา อัง, เก็ช ตอน ฮมัน
 นิง รพาวม เจ็อ แตะ, ไม เก็ช โรส ยุง
 ที ลปฺง เนอิม ป เก็ช ปุย โฮลช จีวิต
 พะจา เซ. ² โอเอ็ช เซ มัซ ไก อี เบ็
 ชโอว รพาวม ปุย ไม ซ โฮลช แตะ จีวิต
 โอ แญาะ ไก ลอยจ, ป ชันญา พะจา อัง
 เนอิม เจน ตะ ฆอ รอวาม ลัง. พะจา เซ
 มัซ โดว ป เก็ช อัส ป โอ เนอิม. ³ ญ็อม
 เอ็จ เต็ง เวลา ยุษ อี พะจา เอ็จ เก็ช ปุย
 ยุง ที ลปฺง แตะ เซ เบ็ กัน เก็ช อี อี
 ครอย ละ ปุย. อี ครอย เฮาะ ตัม ป ดวน
 พะจา แตะ ครอย, พะจา เซ เอ็จ มัซ ป
 เก็ช เอะ โปน มัป ยุษ แตะ.

⁴ นังซี เฮ็ รโปะ ละ ติโต ป มัซ เนอิม
 กวน แตะ นิง ไก รพาวม เจ็อ อี ดอก เอะ
 โรส. ปัว กุนมุ่น ไม ไมจ เปละ ลโลว
 พาวม ป ฮอยจ เนอิม นิง พะจา ป มัซ
 เบ็อะ เอะ, ไม พะเยชู คริต ป เก็ช เอะ
 โปน มัป เซ อวต ไม เปอะ.

ไลลวง ป กวต

⁵ มัซ เฮ็ ป ละ อี ปะ ซ่า อี นิง เกาะ
 คเรเท เยอ. มัซ เก็ช ปะ เพ็ริง ป โอ ติ
 ไมจ เก็ช ไมจ, ไม เก็ช เปอะ ดุส ป กวต
 ละ ปุย ใน พะจา โครยญ ย่าง. ไมจ

เปอะ ไตม ดอก เอ็จ อัส อี อัง ละ เปอะ.
⁶ โม ป มัซ ป กวต เตอ ไมจ อี เปน ปุย
 โอ ปุย ไก กระ เต นิง ป ยุษ ป อัส อี นิง
 โอเอ็ช ไล เอ็. ไมจ อี เปน ปะมะ ญ็อะ
 ปะโปวณ ติ โนง. กวน อี ไมจ อี อวต
 ไม รพาวม เจ็อ แตะ ไม โอ อี มอยช ปุย
 โฮะ ปุย ฮอน ไม โอ อี กอ เลช. ⁷ โม ป
 กวต เซ เอ็จ มัซ พะจา ป มอป กัน ละ อี.
 มัซ เซ ป ไมจ อี เปน ปุย โอ ปุย ไก กระ
 เต นิง ซ่า อี. ไมจ โดว อี เปน ปุย ที ติ
 แตะ คี. ไมจ โดว อี เปน ปุย ฮิน รพาวม.
 ไมจ โดว อี เปน ปุย มัก ไปล อะงุน.
 ไมจ โดว อี เปน ปุย กอ รเจ รไชญ ไม
 ปุย. ไมจ โดว อี ฮัน ลอน นิง ละ นิง มี่.
⁸ ไมจ อี ฆวต ยุ แคก ยุ เล็อ. ไมจ อี เปน
 ปุย ฮรัก ป ไมจ. ไมจ อี เปน ปุย ปุน
 เต็ยง โอฮ รพาวม แตะ. ไมจ อี เปน ปุย
 เนอิม รพาวม ไม ซี แตะ. ไมจ อี เปน ปุย
 ปุน ทโว เนอิม ติ แตะ ละ พะจา. ไมจ อี
 เปน ปุย ปุก ไล แตะ โครยญ เจ็อ. ⁹ ไมจ
 อี เปน ปุย อวต ตอน อวต ฮมัน ตัม ลปฺง
 เนอิม ยุษ พะจา, เตอิม ซ เก็ช เพ็ริก ลปฺง
 เนอิม เซ ซ่า อี ละ ปุย ซโตช, ไม ซ เก็ช
 รโฮงะ ที อี ละ โม ป เก กัมฮอน ลปฺง
 เนอิม เซ.

ไมจ ชดอก รงอิม ปุย โอ ไมจ

¹⁰ เอ็จ โฮวน ป เลช เต็ยง ป อัส พะจา,
 ไม อัส อี โอเอ็ช ป โอ ไก ป มัซ ฮา, ไม
 รชยจ อี ปุย ไลจ เจอ. โฮวน ลัก มัซ
 แตะ โม ป เนน ลัง พิตี นิง ซาซนา ยิว ป

ยฺฮ ดอก เซ. 11 โม่ เซ ฮาวก เญื่อะ ป
ออส, ชุกซัก ยฺฮ รพาวม เญื่อะ เซ ปอ โลจ
อี. เพอิก ป โอ ปฺย ลัมเปิง เพอิก นิง ฮัน
อี นิง และ นิง ม่า เญื่อะๆ ญฺๆ. มัฮ เซ ป
ไมจ เปอะ คัด ปฺย โม่ เซ โอ เญื่อะ เกื่อฮ
เพอิก ปฺย ฆ่า อี. 12 ไก โม่ คเรเท ติ ปฺย
ป รโองะ โอเอื่อ ตัม ซี อี ติ มวยญ. อัส
เฮ, “ปฺย เมือง คเรเท มัฮ ป อัส ลอป ป โอ
เนอิม. มัฮ โรฮ ดอก โกะ พริ ซาก, มัฮ
ปฺย เกละ ไม่ กละ แตะ,” อัส ไอฮ เซ ละ
ปฺย เมือง โกะ แตะ ปฺย เซ. 13 ป อัส ป
มวยญ ปฺย เซ มัฮ ป เนอิม. มัฮ เซ ป ไมจ
เปอะ อัส เรียง ละ ปฺย ป ยฺฮ ป โอ ปฺก เซ
ฆ่า อี, เดอิม ซ ไก รพาวม เจื่อ ดอก ปฺก อี
ฆ่า อี, 14 เดอิม โอ เญื่อะ ซ เจื่อ เจื่อ โอ
เนอิม จัก โม่ ยิว เซ, ไม่ โอ อี เญื่อะ ซ เจื่อ
ลปฺง เพอิก ตอม ยฺฮ โม่ ป โอ ฆวด ไอฮ
ลปฺง เนอิม เซ. 15 ละ โม่ ป ชงะ โตะ
รพาวม, โอเอื่อ โครยญ เจื่อ มัฮ ติ ป ชงะ
ละ อี. โม่ ป โอ เจื่อ พะจาว ไม่ โม่ ป
รแอม โตะ รพาวม เมอ, ไก โดว ป ชงะ
ละ อี ติ เจื่อ เนอิม. รพาวม รโมยฮ อี
ไม่ รพาวม ยฺง อี ไอฮ ติ แตะ เอ็จ รแอม
ตี. 16 โม่ เซ เคียด อัส ติ แตะ ยฺง พะจาว,
ปังเมอ ที่ โรฮ นิง กั้น ยฺฮ อี โอ อี ยฺง
เนอิม. โม่ เซ ปฺน ยฺฮ โดว กั้น ไมจ ติ เจื่อ
เนอิม, นิง ฆอก รพาวม อี ไม่ โอ อี ฆวด
เนอิม ป อัส พะจาว.

ป ไมจ ปฺย เพอิก ละ ปฺ แตะ

1 ปะ ไมจ เปอะ เพอิก ปฺย เกื่อฮ ยฺฮ อี
2 ตัม โปง อี ลปฺง เพอิก ตอม พะจาว.
2 ไมจ เปอะ เพอิก ละ โม่ ปฺรเมะ เอ็จ
กวด อาญู เกื่อฮ เปน ปฺย ง่อต ป รติญ
โล. เกื่อฮ เปน ปฺย อัส ป เนอิม ไตม ป
ซี. เกื่อฮ ปฺน เตียง ไอฮ รพาวม แตะ, ไม่
เกื่อฮ อี ติ แตะ ตอน ฮมัน นิง รพาวม เจื่อ
แตะ, ไม่ อาวด อี ไม่ รพาวม ฮรัก แตะ,
ไม่ ไอฮ อี รพาวม ลัง แตะ.

3 ละ โม่ ปฺรโปวน เอ็จ กวด อาญู อู,
ไมจ โรฮ เปอะ เพอิก ละ อี ดอก เซ โรฮ.
กั้น ยฺฮ อี โครยญ เจื่อ ไมจ อี ยฺฮ ไม่ นปฺที่
เนอิม แตะ พะจาว. ไมจ โดว อี เปน ป
ชาวป บรุ เพื่อ ปฺย. ไมจ โดว อี เปน
ปฺย มัก ไปล อะงุน. ฮา เซ ไมจ อี เปน
ปฺย เกียฮ เพอิก โลลวง ป ไมจ ป ญฺก ละ
ปฺย, 4 เดอิม ซ เกียฮ เพอิก โม่ ปฺรโปวน นุม
อาญู เกื่อฮ ฮรัก ปฺย เญื่อะ แตะ ไม่ กวน
แตะ. 5 ไมจ โรฮ อี เพอิก เกื่อฮ เปน ปฺย
ปฺน เตียง ไอฮ รพาวม แตะ, ไม่ เปน แตะ
ปฺย ชงะ ชงอม โตะ รพาวม. เกื่อฮ โรฮ
เปน ปฺย ยฺฮ กั้น นิง เญื่อะ นิง ม่า แตะ,
เกื่อฮ ฮรัก กวน เมื่อต แตะ, ไม่ เนอิม อี ป
อัส ปฺรเมะ เญื่อะ แตะ, เดอิม ปฺย โอ ซ ไก
กระ เพียก แฮม ลปฺง พะจาว ฆ่า.

๖ ละ โม ปรเมะ นุม อาญ, ไมจ โธษ เปอะ ชตอก รงเอิม เกือส แปน ปุย ปุน เตียง ไอฮ รพาวม แตะ โธษ. 7 ปะ ไมจ เปอะ เกือส ตี แตะ แปน ปิม แตะ นิง กัน ยุส เปอะ ป ไมจ โครยญ เจือ. ญืออม เพือก ตอม เปอะ ปุย ไมจ เปอะ เพือก เนอิม เพือก โธระ. ๘ ไมจ เปอะ เกือส ลปุง เพือก ตอม เปอะ แปน ป ปุก ป ลอก, เตอิม ปุย โอ ช ไก ตอก เตี ฮิส วิส ฆอก เปอะ. คัส เปอะ ยุส ตอก เซ โม ป เก กัมฮอน เปอะ ช โชะ กิจ ไฆส นิง โอ แตะ ไก กระ ช เกียส เพียก แฮม อะ.

๙ ไมจ เปอะ ชตอก รงเอิม โม ป มัส กวนใจ ปุย, เกือส เนอึง ป อัส ปอเลียง แตะ, ไม เกือส ยุส ป ปุก รพาวม อี โครยญ เจือ. ปุ เกือส เก อี. 10 ปุ เกือส เมาะ ลโลม โอเอือ. เกือส เปลีส รพาวม เนอิม แตะ ไม ฮี แตะ โครยญ เจือ, ละ ช รโพ อี ลปุง เพือก ตอม พะจาว ป เกือส อะ โปน มัป เซ.

11 พะจาว เอ็จ เปลีส กุนมุ่น ยุส แตะ ละ ช เกือส แตะ ปุย โปน มัป โครยญ โฆะ แตะ. 12 กุนมุ่น เซ มัส ป เพือก อะ, นิง ช เกือส อี อะ ละ โปวส ป ฆอก ป เบร, ไม กัมกุยส ฆอก แตะ ตี เจน อาวต แตะ นิง ปลัตะอะ เอี, ไม ช เกือส อี อะ แปน ปุย ปุน เตียง ไอฮ รพาวม แตะ, ไม อาวต ไม รพาวม ฮีไซ แตะ, ไม เกือส ตี แตะ ฆวต ไอฮ เนอิม จีวิต พะจาว. 13 กุนมุ่น เซ มัส โธษ ป เกือส อะ รกวน ชงะ ไมจ มวน ยุส พะจาว เซ ไม ชโอว รพาวม แตะ

นิง. มัส ญืออม ช ฮอยจ เปลีส พะจาว ป ตีก นิง ระ แตะ เซ ตี แตะ, ไม รัง ชเปีย คีนัก ยุส แตะ. มัส เนอิม พะเยชู คริต ป เกือส อะ โปน มัป ป ช ฮอยจ เซ. 14 มัส ป โปง จีวิต แตะ ฆรอก อะ นิง ช เกือส อี อะ โปน ฮา ป ฆอก ป เบร โครยญ เจือ. มัส เกือส อี อะ แปน ปุย ชงะ ชงอม ละ โกะ แตะ ไอฮ, ไม เกือส อี อะ แปน ปุย เรียง รพาวม ละ ยุส แตะ กัน ไมจ.

15 ไมจ เปอะ เพือก ตอม โอเอือ โล เซ ละ ปุย. ญืออม ชตอก รงเอิม เปอะ ปุย ไม คัด เปอะ โอ ญืออะ ยุส โอเอือ โอ ปุก เกอ, ไมจ เปอะ ยุส ไม อัมนัด เกือส พะจาว ละ เปอะ. ปุ เกือส ปุย พามัด เปอะ นิง.

เกือส ปุย ยุส ลอป กัน ไมจ

1 ไมจ เปอะ ชตอก รงเอิม ปุย เกือส 3 ญอม อาวต ฆรีม, ไม เนอึง อี ป อัส ป มวยญ โม จาวไน ไม โม ป ไก อัมนัด. เกือส เพรียง ตี แตะ ละ ช ยุส แตะ กัน ฮีไซ โครยญ เจือ. 2 ไมจ เปอะ ชตอก โอ อัส ลปุง ฆอก ละ ปุย. ปุ เกือส รเจ รไซญ ไม ปุย. เกือส แปน ปุย จวต ชุม. เกือส เปลีส รพาวม ปีกๆ ออนๆ แตะ ละ ปุย เตือง โอยจ อี.

๓ ไพรม อี อะ มัส โธษ ปุย งาว ปุย ใจญ ตอก เซ. เนอึง โดว โธษ ป อัส พะจาว ไม โลจ นิง จู โอเอือ แตะ. แปน โธษ ครา กัมกุยส ฆอก แตะ นิง ชาวป แตะ ยุส ป มวน โฮวน เจือ. จีวิต เตอะ นาวก นิง รพาวม กุยจ วั ไม รพาวม

ชอก. ปุย ไฮญู เกละ ยุ อะะ ฆ่า อี. อะะ เกละ โรส ยุ ปุย ไฮญู. ⁴พะจาว ป เกือส อะะ โปน มั๊ป เซ บั้งเมอ เปลีส กัม ฮรั๊ก กัม แปร แต่ ละ อะะ นิง เลียก พาวม อี นิง อะะ. ⁵เอ็จ เกือส เนอิม อะะ โปน มั๊ป ยุส แต่ะ. เอ็จ พัก อะะ ชงะ ละ ช เกือส อี อะะ เกิด โคระ. มั๊ส เกือส อี อะะ แปน ปุย โคระ เบื่อ ลปุ แต่ะ. มั๊ส โทว เบื่อ กัน ซี กัน ไช ยุส อะะ ไอส. มั๊ส เบื่อ เลียก พาวม พะจาว นิง อะะ. ⁶ลปุ ป เกือส พะจาว ละ อะะ เซ เอ็จ กุมปอ ละ อะะ โครยญู เจือ, เบื่อ พะเยชู คริต ป เกือส อะะ โปน มั๊ป เซ. ⁷พะเยชู เซ เกือส อะะ แปน ปุย ซีไช ละ แต่ะ เบื่อ กุนมุ่น ยุส แต่ะ, เดอิม อะะ ช โฮลส จีวิต โอ แญาะ ไก ลอยจ ป แสรน อี อ้าง ละ อะะ เซ. เอ็จ มั๊ส เซ ป ชโอว รพาวม อะะ ไม่ เยอ. ⁸ป อัส ฮะ เซ มั๊ส ลปุง เนอิม แนม. ไลลวง เซ อี ฆวต เกือส ปะ ครอย ชโตส นิง ช เกือส แต่ะ โม ป เอ็จ เจือ พะจาว เรียง รพาวม ละ ช ยุส ลอป แต่ะ กัน ไมจ. โอเอ็ส ดอก เซ มั๊ส ป ไมจ. มั๊ส ป ช ไก ป มั๊ส ละ ปุย.

⁹ไมจ เปอะ แขน เวีย ไลลวง เก เปอะ ปุ แต่ะ นิง โอเอ็ส โอ ไก ป มั๊ส, ไม่ ไลลวง มอยฮ จัตเจือ ไพรม ปุย โฮวน เจน ปุย. ไมจ โรส เปอะ เวีย ไลลวง รเจ รไชญู ไม่ ไลลวง เก ปุย ปุ แต่ะ เบื่อ คอ โกตไม ยุส พะจาว. โอเอ็ส ดอก เซ มั๊ส โอเอ็ส ไอส พาวม แต่ะ ไม่ โอ อี ไก ป มั๊ส ละ

ปุย. ¹⁰ดั๊ส ไก ป ชาวป รกั๊ส โม ป เจือ ฮา ปุ แต่ะ แปน มู แปน มู แต่ะ, ไมจ เปอะ ชดอก รงเอ็ม ลอา ลอวย โฮน. ดั๊ส เปอะ เอ็จ พวยจ ชดอก โฮ, ดั๊ส ลั้ง โอ เนอึง ป อัส เปอะ, ไมจ เปอะ เวีย ปุย เซ. ¹¹ปะ เอ็จ युง เปอะ ไอส รพาวม ปุย ดอก เซ, เอ็จ มั๊ส ไฆร อี ฮา ลปุง เนอิม. มั๊ป ยุส อี รโจย ไอส โกะ อี.

รชอม ดวน ลัก ก ลอยจ อี

¹²ออี ช เกือส ปุย ฮอยจ เคะ เปอะ ติ ปุย. ดั๊ส โอ มั๊ส อาราเทมา มั๊ส ทูคิโค. ดั๊ส เอ็จ ฮอยจ เคะ เปอะ ไมจ เปอะ เอ็ญู रिป เคะ อี นิง ยวง นิโคโพลี. อี ตะ อาวต นา เซ ติ เจน เมื่อ โฆยญู. ¹³ไมจ เปอะ เรอิม เนอิม เซนา ป มั๊ส ทไน มวยญู ไม่ อะโพนโล นิง คระ โฮว อี. ปุ เกือส ไก ป วิต ป วัง ละ ติ เจือ เนอิม. ¹⁴เมอะ ป มั๊ส มู ติ ไม่ อะะ ไมจ เปอะ เกือส เพรียง ติ แต่ะ ละ ช ยุส ลอป แต่ะ กัน ไมจ. ไมจ โทว อี อาวต ปลาว งาวม เร็, เดอิม ช โฮลส โอเอ็ส ป จัมเปน ละ โกะ แต่ะ.

¹⁵เมอะ ป อาวต ไม่ อี อี รโปะ รชอม นั๊ปที แต่ะ ละ เปอะ เตือง โออยจ แต่ะ. ไมจ ปะ ซีป ลปุง นั๊ปที ยุส อะะ ละ โม ป ฮรั๊ก อะะ เบื่อ รพาวม เจือ แต่ะ พะจาว โครยญู โฆะ อี.

ปัว กุนมุ่น ยุส พะจาว อาวต ไม่ โม เปะ โครยญู โฆะ เปอะ.

นังซี รโปะ ปาวโล ละ ฟิเลโมน

ฟิเลโมน มัส ปุย กอย ป เจือ โรธ พะเยชู ตี ปุย. ติน ช มัส ชมาชิก นิง คริตชจัก โคโลไซ ตี ปุย. ฟิเลโมน เซ ไก กานใจ ยุษ ตี ปุย. มอยฮ อี มัส โอนซิโม. ชไม เซ โฮวาน ปุย ป มัส ครา ปุย ป ยุษ กัน ละ ปอเลียง แตะ. มัส โตว กานใจ ยุษ กัน ละ ช โฮลฮ อี มาี เคิ แตะ. จัมเปน อาวต ลอป ไม่ ปอเลียง แตะ. จัมเปน ยุษ กัน ดาน ปอเลียง แตะ ยุษ โครยญู เจือ. ป มัส โอนซิโม เซ ไก รพาม ชวต ตอ ฮา ปอเลียง แตะ. กัง เคะ เอ ตอ เนอิม ฮา อี ฮอยจ ก ชง อี. ฮอยจ เอ็น นิง เวียง โรม. ญูอม เซ ปุก ญูอม อาวต ลัง ปาวโล โตะ คอก นิง เวียง โรม นิง ครอย แตะ ไลลวง พะจาว ละ ปุย. โอนซิโม เซ รโตช ยุ ปาวโล นิง เวียง โรม เซ. รโฮงะ โรธ ปาวโล ไลลวง พะเยชู ละ, ลอด เจือ พะเยชู มาี อี.

นังซี ฟิเลโมน เฮี มัส นังซี รโปะ ปาวโล ละ ช ปัว อี ฟิเลโมน ปุก แม ปุ แตะ ไม่ กานใจ ตอ ฮา แตะ เซ. ปาวโล ดาน โอนซิโม เซ เอญู อาวต แม ไม่ ปอเลียง แตะ คอก ไพรม อี. ปาวโล ปัว ฟิเลโมน เซ รัปคัม โอนซิโม ไม่ ยาก พิต ยุษ อี ละ อี. ปัว โรธ อี เมญู โอนซิโม เซ มัส เอียกปู แตะ นิง มัส อี ป เจือ โรธ พะเยชู คอก โกะ อี เซ โรธ.

¹ อี มัส ปาวโล. มัส ป อาวต โตะ คอก นิง รชอย แตะ ละ พะเยชู คริต. ชอย ตี นังซี ไม่ ทิโมเทว ป มัส โรธ เอียกปู แตะ ใน พะจาว.

รโปะ ละ ฟิเลโมน ป มัส ปุโฮมว ฮรัก เกอะ ป ยุษ ตี กัน ละ พะจาว ไม่ เอะ.

² รโปะ โรธ ละ คริตชจัก ป กอ ไพรม ญูเอะ เปะ, ไม่ ออดุ อับเพีย, ไม่ อาระคิโพ ป มัส ตี คฮัน ยุษ พะจาว ไม่ เอะ.

³ ปัว พะจาว เปือะ เอะ ไม่ พะเยชู คริต จาว เกือช กุนมุ่น ละ เปือะ ไม่ ไมจ เปละ ลโลวง พาม.

รพาม ฮรัก ไม่ รพาม เจือ ยุษ
ฟิเลโมน

⁴ ญูอม โตก เกอะ ละ ปะ อี ญันตี ลอป ไม่ พะจาว ยุษ แตะ เบือ อี ไม่ ไวออน ลอป แตะ เพื่อ เปือะ, ⁵ นิง เอ็จ ฮมอง เงอะ คอก ฮรัก เนอิม เปือะ ปุย ใน พะจาว เตือง

โอยจ อี, ไม่ ตอก เอ็จ โก เนอ็ม รพาวม
 เจือ เปอะ พะเยชู จาว. 6 อี ปัว พะจาว
 เกือฮ กััน รโจะ เอะ รพาวม แตะ ไม่ ปุ
 แตะ, แปน ควน เกือฮ โม เปะ ยุง ไลลวง
 ป โฮลฮ เอะ เปือ รโจะ ดี เอะ รพาวม แตะ
 ไม่ พะคริต โฮวน ฮา ไพรม แตะ ปุ ปุ.
 7 เอ็ยก, รพาวม ฮรัก ยุช ปะ เซ, เอ็จ แปน
 เนอ็ม ควน เกือฮ อี โฮลฮ รพาวม ไมจ
 มวน แตะ, ไม่ แปน เนอ็ม ควน เกาะ โลม
 รพาวม อี, นิง เกือฮ ปะ ปุย ใน พะจาว
 โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน แตะ เตือง โอยจ
 อี.

ปาวโล ปัว โอเอ็ฮ รโดง โอนะชิโม

8 เค็ยง มัฮ อี ตอก เซ อี ป มัฮ เอ็ยกปุ
 เปอะ ใน พะคริต เตอ, เอ็จ โก เนอ็ม
 รพาวม กา เยอะ, ปอ โรวต เตอะ ดวน ปะ
 ยุช ป ลัมเบ็ง เปอะ ยุช เซ. 9 เมือต ง่อต
 ตัม รพาวม ฮรัก ปังเมอ โอ ฮวต ดวน ปะ
 ตอก เซ. ฮวต ปัว ปะ ยุช ฮา อี. อี ป
 มัฮ ปาวโล ป เอ็จ มัฮ ตะ กวต ไม โฮลฮ
 ปุย คัง เงอะ โตะ คอก นิง รชอฮ แตะ ละ
 พะเยชู คริต, อี ปัว นิง เปอะ ตอก เอ็.
 10 อี ปัว นิง เปอะ รโดง โอนะชิโม ป มัฮ
 กวน เนอะ ใน พะคริต. ลโล อวต เตอะ
 โตะ คอก เอ็ อี โฮลฮ แปน ตอก เปืออะ อี
 เปือ รพาวม เจือ อี. 11 ไพรม อี โอนะชิโม
 เซ แปน โตว ป โกว ละ เปอะ. ปเล็ย เอ็
 เอ็จ เก็ยฮ แปน เนอ็ม ป โกว ละ เปอะ, ไม่
 แปน โรฮ อี ป โกว ละ อี โรฮ.

12 ปเล็ย เอ็ อี เกือฮ โอนะชิโม เอ็ เอ็ญ
 เคะ เปอะ. เอ็จ เมอะ เอ็น เกือฮ ฮะ
 โกญ พาวม แตะ ละ เปอะ โรฮ. 13 ดี
 เจน อวต เตอะ โตะ คอก นิง ครอฮ เฮอะ
 ไลลวง กััน ระ ไล ยุช พะจาว, อี ฮวต
 เกือฮ อวต ไม่ แตะ นา เอ็ ละ ช โฮลฮ อี
 เรอ็ม อี รโดง ปะ. 14 ตอก ออฮ ตอก เอ็ฮ
 ญุก, อี ฮวต ยุช โตว โอเอ็ฮ โนก ฮา มัฮ
 อี รชอม ปะ, เดอ็ม กััน ไมจ ป ยุช เปอะ
 ละ อี เซ ช แปน ป โอก ฮา รพาวม โกะ
 เปอะ โอฮ, มัฮ โตว ยุช เปอะ นิง คัันป ปุย
 แตะ. 15 กััน ตอ โอนะชิโม ฮา เปอะ ดี วัง
 เซ, เมือ เตือง อี มัฮ ตอ อี นิง ช โฮลฮ อี
 แม อวต ลอป ไม่ เปอะ ยุง. 16 ปเล็ย
 เอ็ ญืออะ มัฮ โตว กวนใจ ยุช เปอะ โนง.
 ระ แม ไล ฮา กวนใจ เปอะ. เอ็จ แปน
 เอ็น เอ็ยกปุ ฮรัก เปอะ ใน พะคริต. อี
 ฮรัก เนอ็ม เมอะ ปุย เซ. ปะ ตึน ช
 โฮว เปอะ ละ ฮรัก แตะ นิง มัฮ อี กวนใจ
 เปอะ, ไม่ เอ็จ แปน แม อี เอ็ยกปุ เปอะ ใน
 พะโองจาว.

17 เค็ยง มัฮ อี ตอก เซ, ดัฮ เปอะ เม็ญ
 อี มัฮ ปุโฮมว แตะ นิง รพาวม เจือ ดี ไม่
 เปอะ โฮ, ไมจ โรฮ เปอะ รัปคัม โอนะชิโม
 เซ ฆ่า, ตอก ช รัปคัม เปอะ อี โรฮ.
 18 ดัฮ ยุช ป พิต ละ เปอะ ตอก ออฮ ตอก
 เอ็ฮ ญุก, ไม่ โก ป ลัง เกือฮ อี ละ เปอะ,
 ไมจ เปอะ โฮมญ นิง อี เอ็. 19 คิต เอ็
 มัฮ ป โฮฮ อี นิง เตะ โกะ แตะ โอฮ. อี
 ป มัฮ ปาวโล ญอม โรก ละ เปอะ เตือง
 โอยจ อี. ตอก ออฮ ตอก เอ็ฮ ญุก, ตึน

โอ ซ จัมเปน อู ละ เปอะ ไลลวง รมะ โกะ
 เปอะ นิง อี นิง ไลลวง จีวิต เปอะ เซ.
 20 เอียก, คัฮ มัฮ ตอก เซ ปัว เปอะ เรอิม
 อี นิง ไล เอี เปื่อ พะโองจาว. ปัว เปอะ
 เกือฮ รพาวม อี ไมจ มวน นิง มัฮ เปอะ
 เอียกปฺ อู ใน พะคริต. 21 อี แจง นิง ซ
 ยุฮ เปอะ ตัม ป ปัว อี เปอะ ยุฮ เซ. แจง
 โรฮ นิง ซ ยุฮ เปอะ โฮฮ แม ฮา ปัว อี อี
 เซ. มัฮ เซ ป ไชฮ อี นังซี เอี ละ เปอะ
 ฌี อี.

22 โนก ฮา เซ ไมจ เปอะ แฮรป เตียป
 ฮอง ไอจ ละ อี ดิ ฮอง, นิง ซโอว รพาวม
 เมอะ ไม ซ โทต พะจาว อี ฮอยจ เคะ

เปอะ ตัม ป ปัว โม เปะ นิง รชอม ไววอน
 แตะ.

ป รโปะ รชอม นัปที แตะ

23 เอพฺปรา ป อาวต ดิ ไม อี โตะ คอก
 เปื่อ พะเยชู คริต รโปะ รชอม นัปที แตะ
 ละ เปอะ.

24 มาระโก ไม อะริชทาโค ไม เคมา
 ไม ลูกา ป ยุฮ ดิ กัน ไม อี รโปะ โรฮ
 รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ.

25 ปัว กุนมุ่น ยุฮ พะเยชู คริต จาว อาวต
 ไม โม เปะ เตือง โอยจ เปอะ.

นังซี รโปะ ปุย ละ โมปเจือ โน โมฮับรู

นังซี รโปะ ปุย ละ โมปเจือ พะเยซุ ลลึง โมฮับรู เฮ้, ไก โตว ป ยุง ป ไชฮ แห. ลลึง โมฮับรู เฮ้ เอ็ง ไก งอน ป ซองไซ รพาม ไม่ ฆวด แม ที แตะ ซาซนา ยิว ตอก ไพรม แตะ. ป ไชฮ พะทัม เฮ้ ซาป ตอก ซ นุน แตะ รพาม อี เกือฮ อาวต ตอน อาวต ฮมัน. เพอิก ปุย เกือฮ ยุง มัฮ พะเยซุ เซ คาน เปลีส พะจา ว ลปุง เนอิม นิง ป ระ ฮา โอเอือฮ ไฮญ โครยญ เจือ. ป ไชฮ พะทัม เฮ้ ไก ลอวย เจือ ป เนน อี.

(1) พะเยซุ มัฮ กาน พะจา ว ป โอม ลอป. เอ็ง ยุง เนอึง แตะ ป อัส พะจา ว โครยญ เจือ เบือ โอต อี ป ไชฮ ปอ ยุม อี. มัฮ เนอิม ป ระ ฮา โมป ชิปลุง พะจา ว ไม่ โมเตปค่า, ไม่ ระ โรฮ อี ฮา โอ โมเซ ป นัปที โม ยิว เซ.

(2) พะจา ว เอ็ง รโฮงะ ไลลวง มัฮ พะเยซุ ชตุ ระ ป ระ ไล ฮา โม ชตุ เจน พะทัม ไพรม เตือง โอยจ อี.

(3) เอ็ง มัฮ เบือ พะเยซุ ป โฮลฮ โมป เจือ โปน ฮา มัป, โปน โรฮ ฮา รพาม ฮลัต เตือง แตะ, ไม่ ลัก ยุม แตะ. พะเยซุ เกือฮ เนอิม ปุย โปน ฮา ป โอ ไมจ โครยญ เจือ นิง มัฮ อี ชตุ ระ. ไลลวง กัน ยุช ชตุ นิง พะทัม ไพรม ป เกว ไม่ กัน ทไว อี โอเอือฮ ตัม โกตไม เซ, มัฮ ตอก ปุโรม โอเอือฮ ป เนอิม ป ไก นิง พะเยซุ. ปเลี้ย เฮ้ โมป เจือ พะเยซุ เญือะ โฮลฮ โตว โกว ปซี ปซา ไพรม เซ.

ป ไชฮ พะทัม ฮับรู เฮ้ เญือม เกือฮ อี ปุย โตก ละ โมป ยิว ไพรม ป อาวต ไม่ รพาม เจือ แตะ ตอก ป อู อี นิง โปต 11 เซ, มัฮ โรฮ ฆวด เกือฮ อี ป ลาว นังซี เฮ้ อาวต ตอน ฮมัน ฮอยจ ชลอยจ ซลียง. ฆวด เกือฮ อี แก แนฮ พะเยซุ ไม่ โอต อี ป ไชฮ โครยญ เจือ ป ช เกิด ละ แตะ. (โปต 12) ลัก ก ลอยจ อี ชตอก รงอิม ปุย เกือฮ อาวต ไม่ จีวิต ชงะ ชงอม แตะ, ไม่ เกือฮ อี ลีลาว พะจา ว ไม่ รโฮงะ อี รพาม เจือ แตะ ละ ปุย.

ลุ่ม พะจาว ฮอยจ ละ ปุย เบื่อ กวน อี

¹เจเน ปุย ไพรม พะจาว เกือฮ โม ป
1 ซิป ลุ่ม แตะ อ้อ โอเอ็ฮ ละ จัตเจือ
ไพรม เอะ ตัง แตะ. อ้อ อี ละ อี โฮวาน
เจือ โฮวาน ย้ง โฮวาน โฮน. ²เจเน ปุย ลัก
ก ลอยจ อี เอ็ ปังเมอ เกือฮ กวน แตะ อ้อ อี
ละ เอะ ตัง โกะ แตะ. พะจาว เอ็จ เกือฮ
กวน แตะ เซ ยุฮ ปลัฮตะ ไม ปลัฮ มะลอง
ไม โอเอ็ฮ นิง อี โครยญู เจือ พะจาว
เอ็จ เลือก กวน แตะ เซ ละ ซ เกือฮ อี แปน
ป กุม โอเอ็ฮ เต็อง โออยจ อี ลัก ก ลอยจ
ออี. ³กวน อี เซ รณินญู รัง ซเป็ย ยุฮ พะจาว
นิง. เอ็จ ตอก เอ็น พะจาว โครยญู เจือ.
มัฮ ป เกือฮ โอเอ็ฮ ปลัฮตะ ปลัฮ มะลอง
โครยญู เจือ อาวต ตอน อาวต ฮมัน ตัม
ไล แตะ เบื่อ ลุ่ม ไก อัมนัด ยุฮ แตะ.
ญืออม เอ็จ ฟวยจ พัก อี มัป ยุฮ ปุย, โฮลฮ
งาวม ลวง ดอม พะจาว ป ตีก นิง ระ
อัมนัด แตะ นิง เมือง มะลอง.

กวน พะจาว ระ ไล ฮา โม เตปด่า

⁴พะจาว เอ็จ เกือฮ กวน แตะ เซ แปน
ป ระ ไล ฮา โม เตปด่า, ตอก โรฮ เกือฮ
ออี มอยฮ อี ระ ฮา มอยฮ เตปด่า เซ โรฮ.
⁵พะจาว เอ็จ อ้อ เอ็ ละ กวน แตะ, "ปะ
มัฮ เปอะ กวน อี. ซงะ เนาะ เอ็ อี เอ็จ
แปน เบื่อ เปอะ." อ้อ เซ ละ อี. พะจาว
อ้อ โทว อี ตอก เซ ละ โม เตปด่า ตี ตี
เนอิม. ปุ โรฮ อ้อ อี ละ เตปด่า ตอก เอ็,

"ออี ซ แปน เบื่อ ปุย เซ. ปุย เซ ซ แปน
โรฮ กวน อี." ป อ้อ อี เซ มัฮ โทว อ้อ อี
ไม ไลลวง เตปด่า. มัฮ อ้อ อี ไม ไลลวง
กวน แตะ.

⁶ญืออม ซ เกือฮ พะจาว กวน โรง แตะ
ฮอยจ เกิด นิง ปลัฮตะ, อ้อ โรฮ เอ็,
"เตปด่า พะจาว เต็อง โออยจ อี ไมจ อี นุ่ม
ไว ปุย เซ." อ้อ เซ. ⁷มัฮ เอ็ ป อ้อ พะจาว
นิง ไลลวง เตปด่า ยุฮ แตะ, "พะจาว เกือฮ
เตปด่า ยุฮ แตะ แปน ตอก กวี โฮ. เกือฮ
โรฮ กวน ใจ ยุฮ แตะ ตอก รเอ็ฮป งอ." อ้อ
เซ. ⁸ไลลวง กวน แตะ พะจาว ปังเมอ
อ้อ อี ละ อี ตอก เอ็, "โอ พะจาว, ปะ
ซ ตัดเต็ยง ลอป เปอะ ปุย โอ ญูอะ ไก
ลอยจ. ปะ ซ ตัดเต็ยง เปอะ บันเมือง ยุฮ
แตะ ตัม ซี ตัม ซอ อี. ⁹ปะ ฮรัก เปอะ
กัน ซี กัน ซอ. เกละ เปอะ ยุ กัน บัวก
กัน โจวง. ออี ป มัฮ พะจาว ยุฮ เปอะ
เอ็จ เลือก ปะ ไม เกือฮ รพาวม ไมจ มวน
ละ เปอะ นิง โฮลฮ เปอะ โญตซั๊ก ระ ฮา
โญตซั๊ก โฮลฮ ปุ โฮมา เปอะ." อ้อ เซ.
¹⁰อ้อ โรฮ เอ็ ตี เจือ, "โอ พะจาว, เมื่อ
โรง อี โฆะ โอ ปะ ยุฮ เปอะ ปลัฮตะ.
ปลัฮ มะลอง เอ็จ มัฮ โรฮ ป ยุฮ ปะ นิง
ตะ โกะ เปอะ โอฮ. ¹¹ตะ ไม มะลอง
เซ ซ ไฆร. ปะ ปังเมอ ซ อาวต แนฮ ล้ง
เปอะ. โอเอ็ฮ โม เซ ซ ไพรม ตอก เครอ็จ
จาวป ปุย โฮ. ¹²ปะ ซ ตูปเต็ยป เปอะ
ตอก ลปี โฮ. ซ ลโปลฮ เปอะ ตอก เครอ็จ
เซอิก โฮ. ปะ ปังเมอ ซ ตอก แนฮ เปอะ

ไพรม และ. เคิ เนอิม ยุส เปอะ ไก โดว
ลอยจ ไม่." อัส เซ.

13 พะจาว ไก โดว ญืออม อัส อี ละ
เตปด่า ตอก เฮี ดิ ชวง, "ไมจ เปอะ งวม
ลวง ดอม อวี ฮอยจ ละ เกือช ษะ ป รูป ไม่
เปอะ ฮาวต ขริม ชวง เปอะ." อัส โดว อี
ละ อี ตอก เซ. มัส กวน อี โน่ง ป อัส
อี ละ อี ตอก เซ. 14 ดัส มัส ตอก เซ โม
เตปด่า เซ มัส ปุย? มัส ลปู ป รชอย ละ
พะจาว. มัส ป ดวน พะจาว ฮอยจ เรอิม
โม ป ช โปน มัป, โม มัส อี?

กัน โปน ปุย มัป มัส กัน ระ ไล

1 มัส เซ ป โฮว เอะ ละ ไมจ และ
2 เครอิ่ง นิง ลปุง เนอิม ป เอ็จ ฮมอง
และ ฆ่า อี, เคอิม เอะ โอ ช โฮย ฮา.
2 ลปุง พะจาว ป ซิป เตปด่า ละ ปุย โฆะ
โอ เอ็จ มัส ป เนอิม. เมาะ ป โอ ยุส ตัม
ลปุง เซ, ไม่ โอ อี เนอิ่ง ป อัส อี, โฮลช ตุด
ฆ่า อี ตัม โชมกวน อี ไม่ กัน ยุส โกะ อี.
3 ดัส มัส ตอก เซ โฮ, ดัส เอะ โอ เครอิ่ง
นิง ไลลวง เกือช พะจาว เอะ โปน มัป ป
มัช ไลลวง ป ติก นิง ระ ไล และ เซ โฮ,
เอะ ช เกียช โปน ฮา ตุด และ ตอก เมอ?
มัช พะโองจาว โฮส ป ครอช ไลลวง เกือช
พะจาว ปุย โปน มัป กา ครอช ปุย โฮญ
อี. โม ป ฮมอง ลปุง อี เซ เอ็จ ลัปลอง มัส
อี ป เนอิม ละ เอะ. 4 ญืออม เซ พะจาว
เกือช โรช ปุย ฆง มัส อี ป เนอิม นิง เปลีส
อี ป ชัมคัน ไม่ อัมนัด ระ และ ปอ เงอิต

ปุย นิง, ไม่ ยุส อี ป ชัมคัน โฮญ โฮวน
เจือ. เกือช โรช ป ปละ ป ซิต และ ละ
ปุย เปือ ลปู และ โฮวน เจือ ตัม รพาวม
โกะ และ.

พะเยชู มัส ป นัม ปุย เกือช อี โปน ป โอ ไมจ

5 พะจาว เกือช โดว โม เตปด่า แปน ป
ดัตเตียง ปลั้เตะ โคระ ป ช ไก เข็ยง เฮี.
เอ็จ มัส ไลลวง ปลั้เตะ เซ ป อัส เอะ ละ
เปอะ เฮี. 6 พะทัม เอ็จ อัส อี ตอก เฮี
ติ โดช, "โอ พะจาว, ปุย ปลั้เตะ มัส ปุย
ตอก เมอ แล? เกียช ดอย บุย เปอะ ละ
ป แตวะ ไล ตอก เอะ เมอ? เกียช แลน
แก บุย เปอะ ปุย ปลั้เตะ เมอ? 7 ปะ เอ็จ
เกือช เปอะ แปน ป เตียม ฮา โม เตปด่า ติ
เตะ โน่ง. เอ็จ เกือช เปอะ โฮลช โญตชก
ไม่ ไก นา ไก ตา และ ตอก โปง อี ไม่ ป
โฮลช กชัต โฮ. 8 เอ็จ เกือช โรช เปอะ
ปุน ดัตเตียง โอเอ็ช ยุส เปอะ โครยญ
เจือ." อัส เซ พะทัม. พะทัม เซ อัส พะจาว
เกือช ปุย ปุน ดัตเตียง โอเอ็ช โครยญ เจือ.
ไก โดว ติ เจือ เนอิม ป โอ อี ช โฮลช
ดัตเตียง. ปลีส เฮี เอะ ปังเมอ โอ ติ ยุ ปุน
ดัตเตียง อี โอเอ็ช โครยญ เจือ. 9 ปัง มัส
ตอก เซ, เอะ เอ็จ โฮลช ยุ พะเยชู ป เกือช
พะจาว แปน ป เตียม ฮา โม เตปด่า ติ เตะ
โน่ง เซ, ละ ช เกียช ฆุม อี ดัง ปุย เตือง
โฮยจ อี เปือ กุนมุ่น ยุส พะจาว. ปลีส เฮี
เอะ ฆง เงอะ โฮลช อี โญตชก และ ไม่
โฮลช ปุย นัปที ตอก กชัต โฮ, นิง เอ็จ

โฮลส อี อวาม ป โชะ ฮอยจ ละ ยุม แตะ
ตอก เซ.

¹⁰ พะจาว ป ยุส โอเอ็ส โครยญ เจือ ไม่
โชะโกะ ฮร์กซา อี นิง, เอ็จ ปุก เนอ็ม ตอก
เก็ฮ อี พะเยชู โฮลส ป กุม ป ปอ โครยญ
เจือ เบือ อวาม อี ป โชะ ตอก เซ, นิง ซ
เก็ฮ อี โม กวน แตะ โฮวาน ปุย โฮลส ดิ
โญตซั๊ก แตะ เบือ อี. พะเยชู เซ มัฮ ป
นัม ปุย โม เซ ฮอยจ ละ โปน อี ป โอ ไมจ
โครยญ เจือ. ¹¹ เอ็จ พัก ปุย เก็ฮ แปน
ป ชงะ ชงอม ละ พะจาว. โม ป โฮลส
ແปน ป ชงะ เซ ไม่ ป พัก ปุย เก็ฮ ชงะ เซ
เอ็จ มัฮ ดิ เปืออะ อี. มัฮ เซ ป โอ พะเยชู
โชะ กิจ นิง อัส แตะ เอ็ยกปฺ แตะ ไม่ ฆ่า
อี. ¹² เอ็จ อัส อี ตอก เอ็, "โอ พะจาว,
อวี ซ รโฮงะ ไลลวง ปะ ละ โม เอ็ยกปฺ
ແตะ. อวี ซ เซ็ย ลีลาว ปะ ชองนา โม ป
โพรม เต็อง มู อี," อัส เซ. ¹³ อัส โรฮ
อี ตอก เอ็ ดิ คอ, "อวี ซ อวีง รพาวม แตะ
นิง พะจาว," อัส เซ. อัส แม อี ตอก เอ็,
"อวี อวต นา เอ็ ไม่ โม กวน แตะ ป เก็ฮ
พะจาว เน็," อัส เซ พะเยชู.

¹⁴ ป อัส อี กวน แตะ ไม่ เซ มัฮ ปุย
ปลัฮเตะ, ไก เนะ ไก ฮนัม. มัฮ เซ ป
เก็ฮ พะเยชู ดิ แตะ เกิต แปน ปุย ปลัฮเตะ
ตอก ปุย โม เซ ฆ่า อี. มัฮ ยุส อี ตอก
เซ ละ ซ โฮลส แตะ ยุส ไลจ ไม่ พี ระ
ป ไก อัมนัด ปุน เก็ฮ ปุย ยุม เซ. มัฮ
ยุส อี ไลจ ไม่ อี เบือ ยุม โกะ แตะ นิง
ไมะซาแควง. ¹⁵ โม ป มัฮ ครา เซ็ญ พี
ฆ่า ฮลัด อี นิง ซ ยุม แตะ ล่อยญ เจน แตะ

เซ, พะเยชู เอ็จ เก็ฮ อี โปน ฮา โอเอ็ส
ตอก เซ. ¹⁶ เอ็จ ที ละ เปอะ นิง เซ โอ อี
มัฮ ไลลวง เรอ็ม อี โม เตปด่า. มัฮ เรอ็ม
อี โม ป มัฮ จัตเจือ อัปราชัม, ตอก อัส
พะทัม อี โฮ. ¹⁷ มัฮ ฆ่า เซ ป ไมจ อี เก็ฮ
ติ แตะ แปน ตอก โม เอ็ยกปฺ แตะ นิง
โอเอ็ส โครยญ เจือ, เดอ็ม ซ โฮลส แปน
ซตุ ระ ป เนอ็ม รพาวม ไม่ ป เล็ยก พาวม
นิง ปุย นิง กัน รชอฮ อี ละ พะจาว, เดอ็ม
พะจาว ซ โฮลส ยวก มัป กัส ตุด ยุส ปุย
เบือ อี. ¹⁸ มัฮ ฆ่า เอ็จ อวาม โกะ อี ป โชะ
ไม่ ลอง พี ระ รพาวม อี, เซ ป ปุน เรอ็ม อี
โม ป ลอง โอเอ็ส รพาวม อี ฆ่า อี.

พะเยชู มัฮ ป ระ ไล ฮา โอ โมเซ

¹ โม เปะ ป มัฮ เอ็ยกปฺ ใน พะจาว
3 เยอ, พะจาว เอ็จ กอก โรฮ โม เปะ
เอ็ญ เคะ แตะ. มัฮ ฆ่า เซ ป ไมจ เปอะ
โตก ลอป ละ พะเยชู ป มัฮ ป โฮว ฆร
ลปง ดั่ง พะจาว, ไม่ แปน อี ซตุ ระ ยุส
เอะ. เอ็จ มัฮ ป เจือ ไม่ อวีง เอะ รพาวม
ແตะ นิง เซ. ² มัฮ ป เนอ็ม รพาวม ละ
พะจาว ป เล็อก แตะ ละ ซ ยุส แตะ กัน
เซ, ตอก โรฮ เนอ็ม รพาวม โอ โมเซ นิง
กัน ยุส แตะ ละ โม อิซราเอน ป มัฮ ปุย
ใน เญืออะ ยุส พะจาว. ³ ป ยุส เญืออะ แจง
โฮลส อี โญตซั๊ก ระ ฮา เญืออะ ยุส อี เซ.
ตอก โรฮ เซ พะเยชู แจง โฮลส อี โญตซั๊ก
ระ เนอ็ม ฮา โอ โมเซ เซ แม. ⁴ เญืออะ
โครยญ ลัง เอ็จ แจง ไก ป ยุส อี. ป
ยุส โอเอ็ส โครยญ เจือ ปังเมอ มัฮ พะจาว.

⁵ ไอ โมเช มัธ ปุย เนอิม รพาวม ละ ยุษ
 แตะ กัน ลลิ่ง โม อิชราเอน, ป มัธ ปุย ใน
 ญื่อะ ยุษ พะจาา. ไอ โมเช มัธ กวางใจ
 ยุษ พะจาา. รโองะ อัง โอเอือ ป ช เปลือช
 พะจาา เขียง เอี. ⁶ พะคริต บังเมอ มัธ
 เอิน กวาง พะจาา. มัธ ป อาวต ไม เนอิม
 รพาวม แตะ. มัธ ป ระ ฮา ปุย เตือง โอยจ
 อี นิง ญื่อะ ยุษ พะจาา. ดัธ อะะ อาวต
 แนฮ ไม รพาวม กา แตะ ไม ชโหว แนฮ
 รพาวม ไม ป ชันญา พะจาา อัง ละ แตะ,
 อะะ มัธ โรฮ ปุย ใน ญื่อะ ยุษ พะจาา เซ
 โรฮ.

**อะะ ช โหลช ลโลละ อาวต เฮน
 อาวต ฮลอง ไม พะจาา**

⁷ มัธ เซ ป อัส ลป พะจาา ซำ อี ดอก
 เอี, "ชงะ เนาะ เอี ดัธ เปอะ ฮมอง เขียง
 พะจาา, ⁸ ปุ เกือฮ ตี เปอะ ลิง รพาวม ดอก
 ญื่ออม เลฮ โม จัตเจือ ไพรม เปอะ เตียง ป
 อัส พะจาา ไพรม อี. ปุ ยุษ ดอก ยุษ ปุย
 ไพรม อี ดอก ญื่ออม ลอง อี แลน รพาวม
 พะจาา นิง ลัน เวือฮ โฮ. ⁹ พะจาา อัส
 เอี, จัตเจือ ไพรม เปอะ เซ เอ็ง โหลช ย
 กัน ระ ไล ยุษ อี นา เซ รปาน เนอิม.
 บัง ย อี ลอง ลัง แลน รพาวม อี. ¹⁰ มัธ
 เซ ป รอก พาวม อี นิง โม เซ ซำ อี. อี
 เอ็ง อัส อะะ ดอก เอี, 'โม เอี เนอิม ไทว
 รพาวม ละ อี. เกือฮ ไทว ตี แตะ ยง
 คระ ไครง ยุษ อี ตี ชาง.' ¹¹ อี ชันญา
 ซำ อี ไม รพาวม รอก แตะ ดอก เอี, โม
 เอี ญื่อะ ช โหลช ไทว เลียก ลโลละ อาวต

เฮน อาวต ฮลอง นิง นาตี ป เพรียง อี
 อัง เซ, อัส เซ พะจาา.

¹² เอียกปุ, ไมจ เปอะ แอน โอ เกือฮ ไก
 ลลิ่ง แตะ ปุย อาวต ไม รพาวม ขอก
 แตะ, ไม โอ อี เจือ ปอ ลเตือฮ แตะ ฮา
 พะจาา ป โอม ลอป เซ. ¹³ ฮา เซ ไมจ
 เปอะ ชดอก รงอิม ปุ แตะ ไครยญ ชงะ,
 เดอิม มัป โอ ช โหลช จุ โม เปะ เกือฮ
 เปอะ อาวต ไม ลิง รพาวม แตะ ตี ปุย
 เนอิม. ตี เจน มัธ ลัง อี "ชงะ เนาะ เอี"
 ดอก อัส พะทัม อี ละ เปอะ เซ, ไมจ แนฮ
 เปอะ ยุษ ดอก เซ ละ ปุ แตะ. ¹⁴ ดัธ
 อะะ อาวต ตอน ฮมัน นัม ตัว เป็ง แตะ
 ดอก ญื่ออม เจือ โรง แตะ ฮอยจ ชลอยจ
 ชเลียง โฮ, อะะ เอ็ง ไก โรฮ รโตง ซำ นิง
 กัน ยุษ พะคริต. ¹⁵ มัธ เอี ป อัส พะทัม
 เมอ, "ชงะ เนาะ เอี ดัธ เปอะ ฮมอง เขียง
 พะจาา, ปุ เกือฮ ตี เปอะ ลิง รพาวม ดอก
 ญื่ออม เลฮ โม จัตเจือ เปอะ เตียง ป อัส
 พะจาา ไพรม อี," อัส เซ พะทัม.

¹⁶ มัธ ปุย ป ฮมอง เขียง พะจาา ไม เลฮ
 แตะ เตียง ป อัส อี? มัธ โม ป นัม โอ
 โมเช โอก ฮา เมือง อียิป เตือง โอยจ อี, โม
 มัธ อี? ¹⁷ มัธ ปุย ป รอก พาวม พะจาา
 นิง รปาน เนอิม เมอ? มัธ โม ป ยุษ ป
 พิต ละ อี เซ, โม มัธ อี? โม เซ ยุม เอีย
 ยุม โฮ นิง ลัน เวือฮ เซ ซำ อี. ¹⁸ พะจาา
 ชันญา อัง อี ดอก เอี, "โม เอี ญื่อะ ช
 โหลช ไทว เลียก ลโลละ อาวต เฮน อาวต
 ฮลอง นิง นาตี ป เพรียง อี อัง เซ, อัส
 เซ. ญื่ออม ชันญา อี อัง ดอก เซ มัธ อัส

อี ละ ปุย? มัซ อัส อี ละ โม ปร เลอเตียง ปร
อัส แตะ, โม มัซ อี? ¹⁹เหมือม มัซ อี ดอก
เซ เอะ ยุง เงอะ ปร โอ โม เซ โฮลย เลียก
ฆ่า อี มัซ ฆ่า โอ อี ญอม เจือ ปร อัส อี.

¹พะจาว เอ็ง ชันญา ออิง ช เกือช
4 แตะ เอะ เลียก ลโลละ อาวต เฮน
อาวต ฮลอง ไม่ แตะ. คัส มัซ ดอก เซ
ไมจ เอะ แชน เนอิม ตี แตะ, ฮอ นิง ช ไก
อี งอน ลลิ่ง โม เปะ ปร โอ ช โฮลย เลียก
อาวต เฮน อาวต ฮลอง ไม่ อี. ²เอะ เอ็ง
ชมอง เงอะ ไลลวง กัน ระ ไล ยุช พะจาว
ดอก โรช ชมอง โม เซ อี. โม เซ บัง
ชมอง อี บังเมอ โอ ไก ปร มัซ ละ อี, นิง โอ
อี รัปคัม ไม่ รพาวม เจือ แตะ. ³โม เอะ
ปร ไก รพาวม เจือ เยอ โฮลย เนอิม เลียก
ลโลละ อาวต เฮน อาวต ฮลอง ไม่ พะจาว
เปือ อี. เอ็ง ดอก เนอิม อัส อี เอี, "อวี
ชันญา ฆ่า อี ไม่ รพาวม รอก แตะ, โม
เอี เญือะ ช โฮลย โดว เลียก ลโลละ อาวต
เฮน อาวต ฮลอง นิง นาตี ปร เปรียง อวี
ออิง เซ," อัส เซ พะจาว. บัง เอ็ง ฟวยจ
กัน ยุช อี เนอิม เญือม ยุช โรง อี ปรลัชตะ,
อัส ลัง อี ดอก เซ. ⁴ไลลวง ชงะ อาแลช
นิง อี เซ พะทัม เอ็ง อัส อี ดอก เอี ตี โดช,
"ชงะ อาแลช เซ พะจาว เอ็ง ฟวยจ กัน
ยุช อี. ลโลละ นิง อี," อัส เซ. ⁵ไลลวง
เซ บังเมอ เอ็ง อัส แม อี ตี โอน ดอก เอี,
"โม เอี เญือะ ช โฮลย โดว เลียก ลโลละ
อาวต เฮน อาวต ฮลอง นิง นาตี ปร เปรียง
อวี ออิง เซ," อัส เซ.

⁶โม ปร ชมอง โรง ไลลวง กัน ระ ไล
ยุช พะจาว โฮลย โดว เลียก อาวต เฮน
อาวต ฮลอง ไม่ พะจาว, ฆ่า โอ อี เนอึง
ปร อัส พะจาว. บัง มัซ ดอก เซ ไก ลัง
งอน ปร โฮลย เลียก อาวต เฮน อาวต ฮลอง
ไม่ พะจาว. ⁷ไลลวง เซ เอ็ง ที่ นิง ปร
อัส พะจาว เญือม อัส อี ช ไก ลัง ตี เวลา.
เวลา กัมโลต อัส อี เซ มัซ ลัง ตี ไม่
เหมือม อัส อี "ชงะ เนาะ เอี" ไม่ ไพรม
อี. ฟวยจ เซ แม โฮวน เนอิม, พะจาว โกว
แม ดัก ดอย คำวิต ละ ช อัส แตะ ไลลวง
ชงะ เซ, ดอก อัส อี นิง พะทัม เอ็ง อัส ฮะ
เนาะ โอ.

"ชงะ เนาะ เอี คัส เปอะ ชมอง เซียง
พะจาว ปร เกือช ตี เปอะ ลิง รพาวม," อัส
เซ.

⁸มัซ ปุน เกือช เนอิม ยะโฮชอะ ปุย
เลียก ลโลละ อาวต เฮน อาวต ฮลอง ไม่
พะจาว, พะจาว ติน โอ เญือะ ช อัส แม
ไลลวง ช ไก ลัง เวลา ช เลียก ลโลละ ปุย
ไม่ พะจาว ตี เวลา แม. ⁹เคียง มัซ อี ดอก
เซ ไก ลัง เวลา เลียก ลโลละ อาวต เฮน
อาวต ฮลอง ปุย ไม่ พะจาว, ดอก เญือม
ลโลละ พะจาว ชงะ อาแลช เซ. ¹⁰ปร
ออส ปร เอือ ญุก, ปร เลียก ลโลละ อาวต เฮน
อาวต ฮลอง ไม่ พะจาว, เอ็ง ฟวยจ กัน ยุช
โกะ อี. ช โฮลย ลโลละ ฆ่า อี, ดอก โรช
ฟวยจ กัน ยุช พะจาว ไม่ โฮลย อี ลโลละ
โรช. ¹¹คัส มัซ ดอก เซ ไมจ เอะ เรียง
รพาวม ละ ช เลียก ลโลละ อาวต เฮน อาวต
ฮลอง แตะ ไม่ พะจาว. โม เอะ ไมจ โดว

เลข เตียง ป อัส พะจาว ละ แตะ ตี ตี เนอิม ตอก เลข โม เซ อี, ไม่ โอ อี โฮลย เลียก หม่า อี.

12 ลปุง พะจาว มัส ป ไก จีวิต นิง. มัส ป เกียช รชอช กไน โตะ รพาวม ปุย. มัส ป ลอม ฮา วิจ ลไล ลอม. ลลอน ฮอยจ ละ รพาวม ปุย ไม่ ลปอ อี. โปต ฮอยจ ละ ลขลอยจ ไม่ ขัว โตะ ชอ้ง ปุย. มัส ป เจ็จ โร กัมกฤษ ปุย ไม่ ป คิต อี โตะ รพาวม โตะ แตะ. 13 ไก โดว ป ไหลป ฮา ไร่ พะจาว ตี เจื่อ เนอิม. โอเอ็ช โครยญ เจื่อ พะจาว ยุ ตี อี. ไก โดว ตี เจื่อ เนอิม ป เกียช เมาะ ปุย ฮา อี. เอ็จ มัส พะจาว เซ ป ช โฮลย เอะ รโฮงะ ไลลวง โกะ แตะ ละ โครยญ เจื่อ โครยญ โฆะ แตะ.

พะเยชู มัส ชตุ ระ ยุช เอะ

14 เอะ เอ็จ ไก ชตุ ระ ยุช ฮู ป เอ็จ พามะลอง ฮอยจ เคะ พะจาว. มัส พะเยชู กวน พะจาว เซ. เค็ยง มัส อี ตอก เซ ไมจ เอะ ฮาวต ตอน ฮาวต ฮมัน ดัม รพาวม เจื่อ แตะ, ตอก เอ็จ อัส ฮะ ตี แตะ เจื่อ เซ. 15 ชตุ ยุช เอะ เซ มัส โดว ป โอ เกียช เลียก พาวม โชะ ไร่ นิง เอะ ญื่อม ฮาวต เตอะ ไม่ ชุม โกะ ลป พาวม แตะ. เอ็จ มัส ป ฮาวม ลอง โอเอ็ช รพาวม แตะ ตอก เอะ โครยญ เจื่อ, ปังเมอ โอ ยุช ป พิต ป โฆวะ หม่า อี ตี เจื่อ เนอิม. 16 ญื่อม มัส อี ตอก เซ ไมจ เอะ ฮาวต ไม่ รพาวม กา แตะ ละ ช เลียก แตะ เคะ พะจาว, นา ก ไก กุนมุ่น ยุช อี. มัส นา เซ นา ก ช ยุ เอะ เลียก

พาวม พะจาว นิง แตะ, ไม่ นา ก ช โฮลย โชะ กุนมุ่น ละ ช เรอิม อี เอะ ญื่อม ตุก เกอะ นิง.

1 ชตุ ระ โครยญ โฆะ อี มัส ป เลือก 5 พะจาว เนอิม นิง ปุย ใน แตะ ละ ช ดุช อี แปน ป รชอช ละ แตะ รโดง ปุย โม เซ. ชตุ เซ มัส ป ทไว โอเอ็ช ละ พะจาว ไม่ มอก อี ตอง ทไว ชัตชิง ละ โดช แตะ ปุย ฮา มัส ยุช อี. 2 มัส ป ปุน ฮาวต ไม่ รพาวม ลั้ง แตะ ละ โม ป งาว ป ไร่ญู ไม่ โม ป พิต ป โฆวะ, นิง มัส โรช โกะ อี ป กอ ยุช ป พิต ตอก ปุย โฮญู โรช. 3 มัส หม่า เซ ป จัมเปน อี มอก ตอง ทไว ชัตชิง รโดง โกะ แตะ, ตอก โรช ทไว อี รโดง ปุย โฮญู โรช.

4 ไก โดว ป เกียช เลือก โฮช โกะ แตะ แปน ชตุ ระ ฮา. มัส พะจาว โน่ง ป เลือก ปุย แปน ชตุ ระ ฮา, ตอก โรช ญื่อม เลือก อี ฮาโรน โฮ. 5 ตอก โรช เซ พะคริต เลือก โดว โฮช ตี แตะ แปน ชตุ ระ. มัส พะจาว ป เกือช โญุตชัก ตอก เซ ละ อี. พะจาว อัส เอ็ ละ อี, "ปะ มัส เปอะ กวน ฮี. ชงะ เนาะ เอ็ ฮี เอ็จ แปน เปื่อะ เปอะ." อัส เซ ละ อี. 6 อัส โรช อี ละ อี ตอก เอ็ ตี โดช, "ปะ ช แปน เปอะ ชตุ โอ ญูวะ ไก ลอยจ, ตอก ไลลวง ชตุ มาละคีชเดัก." อัส เซ ละ อี.

7 ญื่อม ฮาวต ลั้ง พะเยชู นิง ปลัชตะ เอ็, ไวออน เร็ยง ไม่ ปัว แตะ โอเอ็ช นิง พะจาว ปอ โอ ก รหวต แตะ. มัส พะจาว เซ โน่ง ป ปุน เกือช อี โปน ฮา ยุม แตะ.

พะจาว ง่อต ป อ้อ อี นิง ม้อ อี ป ญอม
เนอึง ป อ้อ พะจาว เซ โครยญ เจือ. ⁸ ปัง
ม้อ โกะ อี กวน พะจาว, ญอม ลั้ง โอด
ป โชชะ นิง ขวต เนอึง แตะ ป อ้อ พะจาว
โครยญ เจือ. ⁹ ญืออม เอ็ง ฟวยจ เนอึง
อี ป อ้อ พะจาว กุมปอ โครยญ เจือ, ลอด
แปน ป เกียช เกือช ปุย โปน มัป, ไม่ แปน
อี กาวะ งาว ฮัก งุน จีวิต โอ ญูอะ ไก
ลอยจ ละ โม ป เนอึง ป อ้อ แตะ เตือง
โอยจ อี. ¹⁰ พะจาว ดุช อี แปน ชตุ ระ ฆี
อี ตอก ไลลวง ชตุ มาละคีชเค็ก.

ไมจ โดว ปุย ไชร ฮา ละคร พะจาว

¹¹ ไลลวง ชตุ เซ โฮวาน ลั้ง ตอก ขวต
อ้อ ฮะ ละ เปอะ. ม้อ โอ ญืออะ ยุง ตอก
ช อาทิป๋อ แตะ ละ เปอะ นิง ญัก ลอน ช
คาว โอเอือส ใจ เปอะ. ¹² โม เปะ เอ็ง ลั้ง
เกียช เพอิก เปอะ ปุย ปเลี้ย เอี. ปัง ม้อ
ตอก เซ จัมแปน ลั้ง ปุย ไฮญ เพอิก โกะ
เปอะ, ตอก ญืออม เพอิก โรง ปุย กวนดู นิง
ไลลวง พะจาว โฮ. โม เปะ เอ็ง ลั้ง เกียช
ปอน เปอะ โอเอือส ป ปอน ป ระ. เมือต
แลน โม เปะ จัมแปน ลั้ง เปอะ โอฮ รอวาม
ต้อช ตอก กวนงัก โฮ. ¹³ ป จัมแปน ลั้ง
ญู รอวาม ต้อช ม้อ ลั้ง กวนดู, นิง โอ อี
ติ เกียช แกต เกียช รเน ป ปุก ไม่ ป พิต.
¹⁴ ป โชม ป ปอน ไฮญ ม้อ ป ปุก ละ ป
เอ็ง ระ. ปุก ละ ป เอ็ง กอ เพอิก ติ แตะ
ละ ช เกือช อี ติ แตะ เกียช ยุง ป ไมจ ไม่
ป ฆอก.

¹ ญืออม ม้อ อี ตอก เซ ไมจ เอะ โฮว
6 แนฮ ลักกา แตะ ฮอยจ ละ ยุง แตะ
ลปุง เพอิก ตอม ป ปุก ละ ป เอ็ง ระ
ไน พะคริต. ญืออะ ไมจ โดว อ้อ ลอป
ไลลวง ป อ้อ ปุย ละ เปอะ เมือ โรง อี,
ตอก ไลลวง เฉาะ ปุย รพวาม แตะ ฮา กัน
ป นัม ปุย ฮอยจ ละ ยุม อี, ไม่ ไลลวง
ตอก เจือ ปุย พะจาว, ² ไม่ ไลลวง รัป
ปุย บัปติชมา, ไม่ ไลลวง ย่อง ปุย เตะ
แตะ ราว ป เจือ โคระ, ไม่ ไลลวง เกือช
พะจาว ป ยุม โกะ โฮม แม, ไม่ กัน รเตือ
อี ปุย เกือช อี ลอก ตุด โอ ญูอะ ไก ลอยจ.
³ เอะ ไมจ โฮว แนฮ ลักกา แตะ. เอะ ช
โฮว เนอิม เมอะ ตอก เซ, ด้อ พะจาว โปต
เอะ โฮว โฮ.

⁴ โม ป เอ็ง ไชร ฮา ละคร พะจาว ช
เกียช เกือช แม เฉาะ โกะ ลโปลฮ พวาม
แตะ ติ โฮน แม ตอก เมอ? ไพรม อี เอ็ง
โฮลฮ อาวต นิง ชเปี้ย ยุช พะจาว. เอ็ง
อวาม โรช อี ญือะๆ เมอะ ญิม ป ปละ
ป ซีต ฮอยจ เนอิม เมือง มะลอง. เอ็ง
โฮลฮ อี รโดง แตะ นิง ลป พะจาว. ⁵ เอ็ง
ยุง โอฮ อี นิง โกะ แตะ ม้อ ลปุง พะจาว ป
ไมจ เจอ. เอ็ง อวาม โรช อัมนัด พะจาว
ป ช เปลือช อี ละ ปุย เจน โคระ เขียง
เอี. ⁶ ปุย ตอก เซ ด้อ ไชร ลั้ง ฮา ละคร
พะจาว โฮ, ญืออะ เกียช แปน โดว เกือช
อี เฉาะ โกะ ลโปลฮ พวาม แตะ ติ โฮน
แม, นิง เอ็ง เมอะ อี ป เคิง โคระ แม กวน
พะจาว นิง ไมะชาวแควง, ไม่ โชชะ อี นา

อี ซองนา ปุย เตื่อง โอยจ อี.

7 ปลัฮเตะ ป ควต รอาม เฮละ รวี ริง
 และ ไม เกือฮ อี ป ซมา ลโลวง ปุย กวยฮ,
 ละ ช ไก ป มัฮ อี ละ ป มอก มา ฆุช
 ซิจ เจอ, พะจาว ช ปือ มุ่น ละ อี. 8 คัฮ
 ปลัฮเตะ กวยฮ กัด ไม ไรป ริง โน่ง, ไก
 โตว ป มัฮ เพือฮ. เตะ ตอก เซ เอ็จ ซติ
 ไม ช โฮลฮ พะจาว ชะ. ลัก ก ลอยจ อี ช
 ลอก งอ.

9 โม เปะ ป ฮรัก เกอะ, ปัง อัฮ ฮะ ตอก
 เซ เอะ แจง ริง โอ โม เปะ ช ลอก โอเอ็ฮ
 ตอก เซ. เอะ ฆุง เงอะ เอ็จ โฮลฮ โม
 เปะ ป ไมจ ฮา ป โฮลฮ โม เซ เยอ, ริง
 มัฮ เปอะ ปุย เอ็จ โปน ฮา มัป ฆุช เปอะ.
 10 พะจาว ตอก โตว ปุย โอ ฆุง กุนมุ่น ฆุช
 ปุย ละ และ. ช เบ็ย โตว กัน ฆุช โม
 เปะ ละ และ. รพาวม ฮรัก เปอะ ป เป็ฮ
 เปอะ ละ อี ริง เรอิม เปอะ เอ็ยกปุ และ ใน
 พะจาว, ไม เรอิม ลั้ง เปอะ ฮอยจ ปเล็ฮ ปุ
 โรฮ เบ็ย อี. 11 เอะ ฆวต เกือฮ ลัมเล็ฮ โม
 เปะ โครยญ โฆะ เปอะ เร็ยง รพาวม ละ
 ฆุช เปอะ กัน ไมจ ตอก เซ ฮอยจ ซลอยจ
 ซลั้ง, เดอิม เปอะ ช โฮลฮ เนอิม ป
 รกวน และ โฮลฮ เซ. 12 เอะ ฆวต เกือฮ
 โตว โม เปะ เปน ปุย เกละ. มัฮ ฆวต
 เกือฮ เปอะ เอ็ยง ตอก ฆุช โม ป ไก เนอิม
 รพาวม เจือ อี, ไม ฮาวต อี ไม รพาวม ลั้ง
 และ. มัฮ เซ ป โฮลฮ อี ป แฮรน พะจาว
 อีจ ตัม ป เอ็จ ชันญา อี อีจ ละ และ เซ
 ฆ่า อี.

ลปุง ชันญา ฆุช พะจาว

13 พะจาว ญือม ชันญา อี อีจ โอเอ็ฮ
 ละ อัปราชัม, โท อีจ รชอม และ ละ อี
 ละ ช ฆุช อี ตัม ป ชันญา และ อีจ เซ.
 ญือม โท อี อีจ รชอม และ ละ อี ตอก
 เซ, มัฮ ลัปลอง อี ริง มอยฮ โกะ และ ริง
 โอ ป ระ ไล ฮา โกะ อี ไก. 14 อัฮ เอ็,
 "อวี ชันญา อีจ ช เกือฮ ป ไมจ ป ญัก ละ
 เปอะ ไม ช เกือฮ จัดเจือ เปอะ พรุฮ แพร
 โฮวน," อัฮ เซ ละ อี. 15 อัปราชัม โฮลฮ
 เนอิม ป ชันญา พะจาว อีจ ละ และ ริง
 ปุน มง อี ป ชันญา พะจาว ละ และ เซ
 ไม รพาวม ลั้ง และ.

16 ปุย ปลัฮเตะ ญือม โท อี อีจ รชอม
 และ, กอ เกือฮ ป ระ มอยฮ ฮา โกะ และ
 ลัปลอง อี ละ และ. ญือม ฆุช อี ตอก
 เซ มัฮ โอ อี ญูอะ ช เกือฮ ปุย ไก กระ
 เก็ยฮ กัฮ เก็ยฮ เก. 17 พะจาว มัฮ โรฮ
 ฆวต เกือฮ อี ชโตฮ ละ โม ป ช โฮลฮ ป
 ชันญา และ อีจ เซ, เกือฮ อี ฆุง แจง แน
 โอ โกะ และ ช เบ็ยง รพาวม และ. มัฮ
 เซ ป ชันญา อี อีจ ไม โท อี อีจ รชอม
 และ ฆ่า อี. 18 มัฮ ฆ่า ป ลอา เจือ เซ, ป
 ฆุง แจง แน เอะ โอ พะจาว ช เบ็ยง ไป
 เบ็ยง มา ป อัฮ และ ฆ่า อี. พะจาว แจง
 โอ อี ช เก็ยฮ อัฮ ป โอ เนอิม เมอ. โม เอะ
 ป โอฮ พะจาว เปน ตัว เป็ง และ โฮลฮ
 รพาวม เร็ยง และ ฆ่า อี, ริง ระ พาวม
 และ ไม ช โฮลฮ และ ป ชันญา พะจาว
 อีจ ละ และ ป ช ไก เข็ยง เอ็. โอเอ็ฮ

ตอก เซ แปน ควน ซโหว รพาวม เอะ ไม่.
 19 ควน ซโหว รพาวม เมอะ ไม่ เซ มัซ ป
 ตอน ยุส รพาวม รโม้ยฮ เอะ. มัซ ป แจง
 ป แน. ควน ซโหว รพาวม เอะ เซ ไก นิง
 พากัง นิง เมือง มะลอง กไน ฮอง ตีก นิง
 ซัมคัน แต่ะ นิง อี. 20 พะเยซุ เอ็ง โฮว กา
 เยอะ เลียก กไน ฮอง เซ รโดง เอะ. เอ็ง
 โฮลช แปน ชตุ ระ โอ เญาะ ไก ลอยจ
 ตอก ไลลวง ชตุ มาละคีชด่ก โห.

ไลลวง มาละคีชด่ก ป มัซ ชตุ โหะ

1 มาละคีชด่ก เซ มัซ กซัด เมือง
7 ซาเลม ไพรม อี. มัซ โรช ชตุ รชอย
 ละ พะจาว ป ตีก นิง ฮลาวง แต่ะ. เญ้อม
 เอัญ อั้งราฮัม เนอิม โฮว ตอชู แต่ะ ไม่
 กซัด ปาวน ปุย เซ ไม่ เป อี โม กซัด เซ,
 รโดช ยุ มาละคีชด่ก. มาละคีชด่ก เซ
 ปิช มุ่น ละ อี. 2 โอเอ็ช เมาะ ป โฮลช
 อั้งราฮัม พา เล็ช กาว ปุ่น เอ็ง เก็ช อี ละ
 ชตุ เซ ตี ปุ่น. มอยฮ มาละคีชด่ก เซ มัซ
 อั้ง อี กซัด อาวต ไม่ กัน ซี กัน ไช ไม่.
 อั้ง โรช กซัด อาวต ไม่ ป เฮน ป ฮลอง
 ไม่ อี ตี ตัม ความไม มอยฮ เมือง ซาเลม
 เซ. 3 ไก โดว ป ยุง มะเป็อะ อี ไม่ จัตเจ็
 ไพรม อี ตี ปุย เนอิม. ชงะ เกิด อี ไม่
 ชงะ ยุม อี ปุ โรช ไก ป ยุง. ตอก โรช
 กวน พะจาว. แปน ลอป ชตุ โอ เญาะ ไก
 ลอยจ.

4 ง่อต แลน เมอะ เมาะ ระ ไล อี เซ.
 อั้งราฮัม ป มัซ จัตเจ็ ไพรม เอะ เซ, เมาะ

ป โฮลช อี เญ้อม โฮว รูป แต่ะ เซ พา
 เล็ช กาว ปุ่น, เอ็ง เก็ช อี ละ ปุย เซ ตี
 ปุ่น. 5 ตัม โกตไม ยุส พะจาว โม ชตุ
 ป มัซ จัตเจ็ เลวี ลัง โฮลช คาวคอง ยุส
 โม อิชราเอน. ใน กาว ปุ่น ลัง โฮลช อี
 ตี ปุ่น. ปั้ง มัซ โม ป เก็ช เซ จัตเจ็
 อั้งราฮัม ตอก โม เอ็ชกปู แต่ะ ป มัซ ชตุ
 เซ, โฮลช ลัง เก็ช คาวคอง ยุส แต่ะ ละ
 อี. 6 มาละคีชด่ก เซ มัซ โดว จัตเจ็ เลวี,
 ปั้งเมอ โฮลช ลัง โอเอ็ช ยุส อั้งราฮัม, กาว
 ปุ่น โฮลช อี ตี ปุ่น. ปิช โรช มุ่น ละ
 อั้งราฮัม ป มัซ ป ฮอยจ ลปุง ชันญา ยุส
 พะจาว ละ เซ. 7 ป ปิช มุ่น ละ ปุย แจง
 มัซ อี ป ระ ไล ฮา ป โฮลช มุ่น ยุส อี
 เซ. 8 โม ชตุ โฮญ นิง อี, ป โฮลช ปุย
 กาว ปุ่น ทไว ปุย ละ อี ตี ปุ่น, ชตุ โม เซ
 มัซ ตี ป เก็ช ยุม. ชตุ มาละคีชด่ก เซ
 ตัม ป อั้ง พะทัม, ปั้งเมอ มัซ ป โอม ลอป.
 ป โฮลช อั้งราฮัม กาว ปุ่น เซ ทไว อี ละ
 มาละคีชด่ก เซ ตี ปุ่น โรช. 9 เญ้อม เก็ช
 อั้งราฮัม โอเอ็ช ยุส แต่ะ ละ อี ตอก เซ,
 เอ็ง เมาะ โรช เก็ช เลวี อี ละ อี ตี โรช.
 กังเคะ เอ จัตเจ็ เลวี เซ เอ็ง มัซ ป ลัง รัป
 โอเอ็ช ป ทไว ปุย โฮญ. ป โฮลช อี กาว
 ปุ่น ทไว อี ละ อี ตี ปุ่น. 10 เญ้อม เซ เยอ
 เลวี ตี เกิด โดว. อาวต ลัง นิง เนะ นิง
 ฮันม จัตเจ็ แต่ะ ป มัซ อั้งราฮัม เซ เญ้อม
 รโดช อี ยุ มาละคีชด่ก เซ.

11 พะจาว เก็ช โกตไม ยุส แต่ะ ละ
 โม อิชราเอน ตัม ไลลวง ชตุ โม เลวี เซ.
 กัน ยุส ชตุ โม เลวี เซ, มัซ เอ็ง มัซ อี

ป กุม ป ปอ โครยญ เจือ, ญื่อะ จัมแปน
 โดว ไก ชตุ ไฮญญ ละ ปุย. ญื่อะ จัมแปน
 โดว ไก ชตุ ตัม ไลลวง มาละคีชเด็ก ดั่ง
 ชตุ ไลลวง อาโรน เนอ. ¹²ญื่อม เปียน
 อี ไลลวง ชตุ เซ, จัมแปน โรฮ อี เปียน
 ไลลวง โกตไม ยุส แตะะ โรฮ. ¹³ญื่อม
 อัส ฮะ ไลลวง เซ มัส อัส ฮะ ไม ไลลวง
 พะโองจาว. พะโองจาว เซ มัส โดว ปุย
 เกิด นิง เจอ เลวี. มัส เจอ โน่ง แตะะ. ไก
 โดว ตี ชวง ญื่อม รชอช ปุย เจอ เซ ละ
 แปน อี ชตุ แฮรป แตะะ คัน ทไว โอเอือ ละ
 พะจาว ตี ตี เนอิม. ¹⁴เอ็จ ที ละ ปุย มัส
 พะโองจาว เซ ปุย เกิด เนอิม นิง เจอ ยุด่า.
 โอ โมเซ ญื่อม อัส อี ไลลวง ชตุ โส, อัส
 โดว ชตุ ช ไก เนอิม นิง เจอ เซ เพือฮ.

ชตุ โคระ ตอก มาละคีชเด็ก

¹⁵ไลลวง เซ โฮว ละ ที แตะะ นิง เอ็.
 เอ็จ ไก ชตุ โคระ ตี ป ตอก มาละคีชเด็ก
 โฮ. ¹⁶มัส โดว โฮลฮ อี แปน ชตุ ตัม
 โกตไม ป เกว ไม จัตเจือ ปุย. มัส แปน อี
 ชตุ เปือ อัมนัด ระ แตะะ, นิง มัส แตะะ ป ไก
 จีวิต โอ ญูอะ ไก ลอยจ. ¹⁷พะทัม เอ็จ
 อัส เอ็, "ปะ ช แปน เปอะ ชตุ โอ ญูอะ ไก
 ลอยจ ตอก ไลลวง ชตุ มาละคีชเด็ก," อัส
 เซ.

¹⁸โกตไม ป ไก ไพรม อี เซ พะจาว
 ญื่อะ เกือช โดว ปุย โกว อี, นิง โอ อี
 เกือช เรอิม ปุย ไม โอ อี ไก ป มัส.
¹⁹โกตไม ยุส โอ โมเซ เซ ไก โดว อัมนัด
 ละ ช เกือช เกือช แตะะ ปุย แปน ปุย ไมจ

กุมปอ ละ พะจาว. ป โฮลฮ เอะ ปเล็ย เอ็
 มัส ป ไมจ แม ฮา เซ. มัส โฮลฮ โฮะ
 ชโอว รพาวม ไม ป ชันญา พะจาว อัง
 ละ แตะะ. มัส เปือ เซ ป โฮลฮ เอะ เล็ยก
 ชติ ไม พะจาว ฆ่า อี.

²⁰ญื่อม ดุช อี ปุย ไฮญญ แปน ชตุ, ดุช
 โดว อี ไม ลปุง ชันญา แตะะ. ²¹พะจาว
 ปังเมอ ดุช พะเยชู แปน ชตุ ไม ลปุง
 ชันญา แตะะ, มัส อัส อี ละ อี ตอก เอ็,
 "พะจาว เอ็จ ชันญา อัง อี ไม โอ อี ช
 เปียน รพาวม แตะะ. ปะ ช แปน เปอะ ชตุ
 โอ ญูอะ ไก ลอยจ." อัส เซ ละ อี. ²²เอ็จ
 ที นิง พะทัม ตี คอ เซ มัส ลปุง ชันญา
 โคระ ป ลปลอง พะเยชู เซ ป ไมจ ฮา ลปุง
 ชันญา ไพรม เซ.

²³ไก แม ตี เจือ ตอก ดั่ง อี. ชตุ ไฮญญ
 เซ ไก ไม ปุ แตะะ โฮวาน ปุย. โฮลฮ
 โดว ยุส ลอป กัน แตะะ นิง เอ็จ ยุม อี ปุ
 ปุ. ²⁴พะเยชู ปังเมอ มัส ป โอิม ลอป.
 กัน แปน อี ชตุ เซ โฮลฮ แปน ลอป อี โอ
 ญูอะ ไก ลอยจ. ²⁵มัส เซ ป เกือช เรอิม
 ลอป อี โม ป ฮอยจ เคะ พะจาว เปือ โกะ
 แตะะ เซ, เกือช โปน ป โอ ไมจ โครยญ
 เจือ ฆ่า อี, นิง มัส อี ป โอิม ลอป ละ ช ปัว
 แตะะ โอเอือ นิง พะจาว รโตง อี.

²⁶ดัส มัส ตอก เซ พะเยชู มัส ชตุ ระ ป
 โปง เนอิม แปน แตะะ ชตุ ละ เอะ. มัส ป
 ชงะ ชงอม. มัส ป โอ ไก พิต โฉวะ นิง
 ตี เจือ เนอิม. จีวิต อี มัส ป ดั่ง โน่ง ฮา
 จีวิต ปุย มัส. พะจาว เอ็จ ยวก อี เกือช
 อาวต นิง เมือง มะลอง ก ตีก นิง ฮลาวง

แต่. 27 ดอก โดว ชตุ ระ ไฮญ. จัมเปน โดว ดอง ทไว โอเอ็ช ละ พะจาว เบือ มัป ยุส โกะ แต่ะ รกา ไม เบือ มัป ยุส ปุย ไฮญ โครยญ ช่งะ. ญ็อม ทไว อี โกะ แต่ะ ละ พะจาว เอ็จ มัช โตช อี ปุย ฮา มัป ยุส อี. ทไว อี ตี โฮน โน่ง, ฟวยจ ไม เช. 28 ตัม โกตไม ยุส โอ โมเช พะจาว ดุช ปุย เก็ช แปน ชตุ ระ เต็อง มัช อี ป ไก พิต ไก โฉวะ. ตัม ลปุง ชันญา แต่ะ อั้ง ป ไก รเคะ โกตไม เช, พะจาว ปั้งเมอ ดุช กวน แต่ะ แปน ชตุ ระ. พะจาว เก็ช อี แปน ปุย ญุก ญะวะ เตี โอ ญะวะ ไก ลอยจ.

พะเยชู มัช ชตุ ระ ยุส เอะ

1 ไลลวง โอเอ็ช ป อัส ฮะ เช เอ็จ 8 รโจะ นัง เอ็. เอะ เอ็จ ไก ชตุ ระ ดอก เช ยุส ฮุ. มัช ป งาวม ลวง ดอม พะจาว ป ตีก นัง ระ อัมนัด แต่ะ นัง เมือง มะลอง. 2 มัช ป ยุส กัน นัง พากัง ชัมคัน ป มัช พากัง เนอิม ยุส พะจาว. มัช โดว พากัง ยุส ปุย ปลัชเตะ. 3 ชตุ ระ โครยญ โฆะ อี มัช ตี ป ดุช พะจาว ละ ช ทไว อี โอเอ็ช, ไม มอก อี ดอง ชัตซิง ละ แต่ะ. ชตุ ระ ยุส เอะ ไมจ โรช อี ไก ป ทไว โรช.

4 มัช อาวต อี นัง ปลัชเตะ ติน โอ ช ไฮลช แปน ชตุ เพ็ช, นัง เอ็จ ไก ชตุ ทไว โอเอ็ช ตัม โกตไม ยุส โอ โมเช. 5 กัน รชอช โม เช นัง พากัง เช, มัช ดอก ปุโรม ไม ฮุป ฮอย โอเอ็ช ป ไก เนอิม นัง

เมือง มะลอง. เอ็จ ดอก โรช อัส พะจาว อี ละ โอ โมเช ญ็อม ช กัง อี พากัง ไพรม อี โช. อัส เอ็ ละ อี,

"ไมจ เปอะ ยุส เก็ช ดอก ฮุป เปลีส อี ละ เปอะ นัง บลาวง เช โครยญ เจ็. ปุ เก็ช แพก เพ็ช เอ็น." อัส เช พะจาว.

6 ปล็ย เอ็ กัน รชอช พะเยชู ละ พะจาว ปั้งเมอ ไมจ แม ฮา กัน ยุส ชตุ โม เช, ดอก โรช ไมจ ลปุง ชันญา โคระ, ป แปน พะเยชู ปุย ชนะ นัง อี เช ฮา ลปุง ชันญา ไพรม, นัง มัช โอเอ็ช ป ชันญา โคระ อี เช ป ไมจ ฮา ป ชันญา ไพรม อี.

7 มัช โอ ลปุง ชันญา ไพรม เช ไก ป วิต ป วัง นัง, ญ็อะ จัมเปน โดว ไก ลปุง ชันญา โคระ ฆี อี. 8 พะจาว ปั้งเมอ เตี ลั้ง กัน พิต ยุส ปุย ใน แต่ะ. อัส เอ็ ฆี อี, "ช ฮอยจ เวลา ญ็อม ช เก็ช อี ลปุง ชันญา โคระ ละ โม อิชราเอน ไม โม ยุด่า. 9 ช ดอก โดว ลปุง ชันญา เก็ช ฮะ ละ จัตเจ็อ ไพรม อี ญ็อม โดวอ อี เตะ อี ละ ช ดาว เยอะ โอก ฮา เมือง อียิป โช. โม เช ยุส เนอิม โดว อี ตัม ลปุง ชันญา อี ไม แต่ะ นัง รพาวม เนอิม แต่ะ. มัช เช ป โอ อี ญ็อะ เครอั้ง นัง โม เช ฆี อี." อัส เช พะจาว.

10 "มัช ดอก เอ็ ลปุง ชันญา โคระ ช เก็ช อี ละ โม อิชราเอน. เม็ยง เอ็ อี ช อั้ง โกตไม ยุส แต่ะ โตะ รพาวม รโมยอ อี. ช ไชช แอะ กใน โตะ รพาวม อี. อี ช แปน พะจาว ยุส โม เช. โม เช

ช แปน โรส ปุย ใน อี. 11 โม เซ ญื่อ
 ช โฮลส โตว เพอิก โม ครอบ เมือต แตะ
 ไม่ ปุยวง แตะ เกือช ยง ป มัธ พะโองจาว,
 นิง ช ยง อี ป มัธ อี โครยญ โฆะ แตะ,
 เนอิม นิง ปุย ตุ ปุย เตียม ฮอยจ ละ ป ระ ป
 คาว. 12 อี ช เลือก พาวม โชะ ึ่ง นิง โม
 ป ยุส ป พิต. ไลลวง ป พิต ป โฆวะ ยุส
 อี เซ อี ญื่อ ช ที โตว ละ อี." อัส เซ.

13 ญื่อม อู พะจาว ลอก ลุง ชันญา
 โคระ เซ, พะจาว เอ็ง มัธ อัส อี ลุง
 ชันญา ไพรม เซ เอ็ง โปน กัมโลต.
 โอเอือส ป เอ็ง โปน กัมโลต ไม่ เอ็ง ไพรม
 ลอน อี เซ เอ็ง มัธ นัม ไพร.

**ไลลวง รชอย ชตุ ละ พะจาว นิง
 ปลัยเตะ**

1 กัน ไว ปุย พะจาว ตัม ลุง ชันญา
9 ไพรม เซ ไก โรส แปน คัก แปน ไล
 แตะ. นา ก ไว ปุย พะจาว เซ มัธ ปุย
 ปลัยเตะ ป ยุส ฮู. 2 ปุย กัง พากัง นิง
 อี. พากัง เซ ไก ลอา ฮอง. ฮอง กพริ
 อี อัส ฮอง ชัมคัน ไม่ อี. กไน ฮอง เซ
 ไก ออม นิง ไม่ โตะ อาวต คโนมปัง ทไว
 ปุย ละ พะจาว. 3 ฮอง ลอา เซ รชุน นิง
 พากัง ชัมคัน ตี ปลัย. ฮอง กไน นิง อี เซ
 อัส ฮอง ตีก นิง ชัมคัน แตะ ไม่ อี. 4 ไก
 คัน ไคร ก ดอง ปุย ป ชอยย ฮงี นิง.
 ไก โรส ฮิต อัส นิง ไคร นิง. มัธ ฮิต
 ลุง ชันญา ยุส พะจาว. กไน ฮิต เซ ไก
 โดง ไคร อาวต มานา นิง ไม่ โคะ ชี ยุส
 อาโรน ป เตีย กัก ชุก ฮละ ไพรม อี โส,

ไม่ ชโมะ ลอา แปน ป ไชส พะจาว ลุง
 ชันญา แตะ นิง. 5 ราว ฮิต เซ ไก ฮู
 เตปด่า ไก โพรยง นิง ลอา, ไม่ ริง ซเปีย
 ยุส พะจาว. กัง โพรยง แตะ ราว รเดือป
 ฮิต เซ. มัธ นา เซ นา ก ยวก พะจาว
 มัป ยุส ปุย. โอเอือส ไล เซ เกียช อาทิไป
 ชโตส โตว ละ เปอะ ฮอยจ โตะ จวยช
 โตะ แงน ปลัย เอี.

6 ญื่อม เอ็ง พวยจ เปรียง อี อัง โอเอือส
 ดอก เซ เยอ, โม ชตุ เลือก โตะ พากัง
 ฮอง กพริ อี เซ โครยญ ชงะ ละ ช ยุส อี
 กัน ตัม ไล ยุส แตะ. 7 มัธ ชตุ ระ โน่ง
 ป โฮลส เลือก โตะ ฮอง กไน นิง อี เซ.
 เลือก ตี เนอิม ตี โชน โน่ง. ญื่อม เลือก
 อี นา เซ โรวก ฮันม ชัดชิ่ง ทไว แตะ ละ
 พะจาว รโตง โกะ แตะ ไม่ รโตง มัป โคะ
 ยุส ปุย นิง โอ อี ยง. 8 โอเอือส ไล เซ
 เอ็ง ไก ละ ช โฮลส ลุง พะจาว เพอิก อะ
 นิง. มัธ เกือช อี อะ ยง ดอก เอี. ตี
 เจน ไก ลัง พากัง ไพรม เซ ตี ไก โตว
 ครอบ เลือก ปุย นิง ฮอง ตีก นิง ชัมคัน แตะ
 เซ. 9 โอเอือส ไล เซ มัธ แปน อี ไม่ เจน
 ปลัย เอี. มัธ เกือช อี ปุย ยง โอ โอเอือส
 ทไว ปุย ละ พะจาว, ไม่ ชัดชิ่ง มอก ปุย
 ดอง ละ อี เซ, เกียช เกือช รพาวม ป ไว เซ
 ชงะ ชงอม ละ พะจาว, 10 นิง มัธ อี ป เกว
 ไม่ ป โชม ป ปอน ไม่ ปชี ปชา เกือช ปุย ตี
 แตะ ชงะ โน่ง. มัธ ปชี ปชา ไลลวง กพริ
 ปุย ป เกือช พะจาว ปุย ไกอ จุบัน ตี เจน กา
 เมียง เติง เวลา ยุส โคระ พะจาว โอเอือส
 โครยญ เจือ.

ฮันม พะคริต ระ เนอิม อัมนัด

¹¹ พะคริต เอ็ง ฮอยจ แปน ชตุ ระ ละ ช เกือฮ อี ป ไมจ ป ญุก ละ อะ. พากัง นาก รชอฮ อี ระ ไล ฮา ป ไพรหม อี ไม ไมจ อี ฮา อี. มัฮ โตว พากัง ยุช ปุย ปลัฮเตะ. มัฮ โตว โอเอือ โก นิง ปลัฮเตะ เอี. ¹² ญือม เลียก พะคริต นิง พากัง เซ ไม ลอด อี เลียก นิง ฮอง ตีก นิง ชัมคัน เตะ เซ, เอ็ง เลียก ตี โชน โน่ง. ฟวยจ ไม เซ. ญือม เลียก อี โรวก โตว ฮันม ปี ไม ฮันม กวน โมวก ละ ช ทไว เตะ ละ พะจาว. มัฮ เลียก อี ไม ฮันม โกะ เตะ ไอฮ ละ ช โฮลฮ เตะ เกือฮ อะ โปน มัป. กัน เกือฮ อี ปุย โปน มัป เซ เอ็ง แปน ป ฟวยจ โอ ญูอะ โก ลอยจ. ¹³ ฮันม ปี ไม ฮันม โมวก โปก ไม จะ กวน โมวก ตอง อี เซ, โม ชตุ ชพรอด อี นิง ปุย ละ ช เกือฮ อี ชงะ ไล ตัม ริด ที อี เซ. ¹⁴ คัฮ มัฮ ดอก เซ ฮันม พะคริต โม ระ เนอิม ฮา เซ อัมนัด อี? พะคริต เซ ทไว ตี เตะ ละ พะจาว เปือ ลุ พะจาว ป ไอม ลอป เซ. เอ็ง แปน ควน ยวก พะจาว มัป ละ ปุย. กัน ทไว อี ตี เตะ เซ มัฮ ป กุม ป ปอ โครยญ เจือ. ฮันม อี เกียฮ เกือฮ รพาวม รโมยฮ อะ ชงะ ฮา กัน ป นัม ปุย ฮอยจ ละ ยุม, เดอิม อะ ช โฮลฮ รชอฮ ละ พะจาว ป ไอม ลอป เซ.

¹⁵ มัฮ เซ ป โฮลฮ พะคริต แปน ปุย

ชนะ นิง ลปุง ชันญา โคระ ยุช พะจาว ฆี อี. มัฮ ยุช อี ดอก เซ นิง ช เกือฮ อี โม ป กอก พะจาว เอีญุ เคะ เตะ โฮลฮ ป ไมจ ป ญุก โอ ญูอะ โก ลอยจ, ตัม ป ชันญา พะจาว อึง ละ อี, นิง ยุม โกะ อี ละ ช โตฮ เตะ ปุย เกือฮ โปน ฮา พิต โฆวะ ยุช อี, ญือม อาวค ลัง อี ฆริม ลวัง บังคัป ลปุง ชันญา ไพรหม เซ.

¹⁶ คัฮ ปุย ไชฮ อึง นังซี พิไนกัม* โฮ, นังซี เซ โฮลฮ โตว ปุย โกว กา เขียง แจง ยุม ป ไชฮ อี เซ. ¹⁷ นังซี เซ โก โตว ป มัฮ ญือม ไอม ลัง ป ไชฮ อี เซ. มัฮ ฟวยจ ยุม อี ช โฮลฮ ปุย โกว เยอ. ¹⁸ ดอก โรฮ เซ ลปุง ชันญา ไพรหม เซ, คัฮ โอ โกว ฮันม โฮ, เกียฮ แปน โตว โรฮ ป โกว. ¹⁹ เมือ โรง อี ไอ โมเซ รโฮงะ ป ชดอก พะจาว อึง ละ ปุย ตัม ป โก อี นิง โกตไม. ฟวยจ เซ ตุย ฮันม กวน โมวก ไม รอาม, โกว โคะ ฮุไซป, เวือน อี นิง ฮัก แกะ ชครัก ละ ช ชพรอด อี ฮันม เซ นิง นังซี โกตไม ไม นิง ปุย เตือง โอยจ อี. ²⁰ อัฮ เอี ไม อี, "เฮี มัฮ ฮันม ป ตอน ยุช ลปุง ชันญา พะจาว ละ เปอะ. มัฮ เกือฮ อี โม เปะ ยุช ตัม ลปุง ชันญา เซ," อัฮ เซ ละ อี. ²¹ ฟวยจ เซ ไอ โมเซ ชพรอด โรฮ ฮันม เซ นิง พากัง ไม นิง เครอึง ป โกว ชตุ ละ ช รชอฮ เตะ ละ พะจาว โครยญ เจือ. ²² ตัม ป เนอิม นิง อี ตัม โกตไม เซ โอเอือ ฮเปี มัฮ โครยญ เจือ พะจาว เมีญุ

9:16* นังซี พิไนกัม เซ มัฮ นังซี ไลลาวง รฆุ ปุย อึง คาวคอง เตะ กา ยุม เตะ. คัฮ โกะ อี เอ็ง ยุม โฮ, ไมจ ปุย ยุช ตัม ป ไชฮ อี อึง เซ.

อี มัธ ป ชงะ เปือ ฮันม. คัธ ฮันม โอ ปัด โอ, โก โตว ตอก ยวก พะจาว มัป กัธ พะจาว ตุต ละ ปุย.

พะคริต เกียฮ ยวก มัป ยุช ปุย

23 พากัง ไม โอเอือส ป โก นิง อี เซ มัธ ฮุป ฮอย ป เนอิม ป โก นิง เมือง มะลอง. โอเอือส โม เซ จัมเปน ปุย ไมจ เกือส ชงะ เปือ ฮันม ชัดซิง ทไว แตะ เซ. โอเอือส ป เนอิม ป โก นิง เมือง มะลอง เซ, ปังเมอ ไมจ อี โกว คอง ทไว ป ไมจ เนอิม ฮา เซ แม. 24 พะคริต มัธ โตว เลียก อี นิง ฮอง ชัมคัน ยุช ปุย ปลัฮตะ ป โกว ปุย ตัง ป เนอิม เซ. มัธ เลียก อี เคะ พะจาว นิง เมือง มะลอง ฆรอก เอะ, อาวต เอิน ซองนา พะจาว ละ เรอิม แตะ เอะ. 25 ชตุ ระ ยุช โม อิชราเอน เลียก นิง ฮอง ชัมคัน เซ ไม ฮันม ชัดซิง ทไว แตะ เซ โครยญ เนอิม. พะคริต ปังเมอ โอ เลียก ทไว ตี แตะ โฮวาน โฮน ตอก เซ. 26 มัธ มัธ อี ตอก เซ ติน ช จัมเปน อี อวาม ป โชะ โฮวาน โฮน เนอิม ญือม ยุช พะจาว ปลัฮตะ เมือ โรง อี ฮอยจ ปเลีย. ปังเมอ โอ มัธ ตอก เซ. พะคริต มัธ ฮอยจ ทไว อี ตี แตะ แปน ความ ยวก พะจาว มัป ยุช ปุย ญือม เอ็จ ช โอยจ ชงะ ปลัฮตะ เอ็. ฮอยจ ตี โฮน โน่ง, ฟวยจ ไม เซ. 27 ปุย เตือง โอยจ อี จัมเปน อี ยุม ตี โฮน. ฟวยจ เซ ช โฮลส พะจาว รเตือ. 28 ตอก โรส เซ, พะคริต เอ็จ ทไว ตี แตะ ละ พะจาว ตี โฮน โน่ง

ละ ช ยวก อี ไปวส มัป ยุช ปุย โฮวาน. ช ฮอยจ แม ตี โฮน. มัธ โตว ช ฮอยจ อี ละ ยวก แตะ มัป. มัธ ฮอยจ อี ละ ช เกือส แตะ โม ป รกวน แตะ ฮอยจ เซ โปน ป โอ ไมจ โครยญ เจือ.

1 โกตไม ยุช โอ โมเซ มัธ ตอก **10** อี ปุโรม ป ไมจ ป ญุก ป ช โก เจน ลักกา เอะ. ตอก เนอิม โตว ป โก เมือง มะลอง. มัธ เซ ป แจง โอ ป ตอง ปุย ทไว โครยญ เค โครยญ เนอิม ตัม โกตไม เซ ช เกียฮ เกือส โม ป ฮอยจ เคะ พะจาว แปน ปุย กุมปอ ฆ่า อี. 2 โม ป ไว พะจาว เซ, มัธ โฮลส เนอิม อี แปน ปุย ชงะ ฮา มัป ยุช แตะ ติน โอ ญืออะ ช อวาม พิต แตะ. ติน ช เลิก อี ฆ่า อี ตอง แตะ ทไว โอเอือส เซ. 3 ปังเมอ โอ มัธ ตอก เซ. ป ตอง ปุย ทไว เซ มัธ เมาะ เกือส อี ดอย ละ ป พิต ยุช แตะ โครยญ เค โครยญ เนอิม. 4 ฮันม โมวก โปก ไม ฮันม ปี เซ แจง โอ อี ปุน ยวก ไปวส มัป ยุช ปุย ตี ชวง.

5 ญือม ฮอยจ โรง พะคริต นิง ปลัฮตะ, อัฮ เอ็ ละ พะจาว ฆ่า อี, "ปะ ฆวต ไอฮ เปอะ โตว โอเอือส ทไว ปุย ละ แตะ ไม ชัดซิง มอก ปุย ตอง ทไว ละ เปอะ. ปะ เอ็จ เพรียง เปอะ อัง เนะ ฮอง ละ อี. 6 กัน มอก ปุย ตอง ชัดซิง เตือง โมว่า อี, ไม กัน ทไว ปุย ชัดซิง ละ ช ยวก ปะ มัป ยุช อี ปุก โตว รพวาม เปอะ. 7 ญือม เซ อี อัฮ เอ็, 'โอ พะจาว, อี อาวต นา เอ็ ละ ช

ยฺหฺ และ ตัม ปุก อี รพาวม เปอะ. เอ็จ ตอก
โรฮ ไชฮ ปุย อัง ไลลวง อี นึง นังซี
โกตไม ยฺหฺ เปอะ โฮ." อัส เซ.

๘เมื่อ โรง อี เอ็จ อัส อี ตอก เอ็, "ปะ
ฆวต โอฮ เปอะ โตว ป ทไว ปุย ไม ชัดซิง
มอก อี ตอง ทไว. มัส โตว ป ปุก รพาวม
เปอะ. ชัดซิง ตอง ปุย นึง คัน ทไว ไม
โอเอ็ฮ ทไว ปุย ละ ยวก ปะ มัป ยฺหฺ อี, มัส
โตว ป ฆวต โอฮ เปอะ ตี ตี เนอิม." บัง
ตอง ปุย ทไว โอเอ็ฮ โม เซ ตัม โกตไม
ญุก, พะคริต อัส ลัง อี ตอก เซ. ๙ฟวยจ
เซ อัส แม เอ็, "โอ พะจาว, อี อาวต นา
เอ็ ละ ช ยฺหฺ และ ตัม ปุก อี รพาวม เปอะ."
อัส เซ. มัส เซ ป ละ ไปวส พะจาว ไล
ตอง ปุย ทไว โอเอ็ฮ เซ ฆ่า อี. เก็ฮ
ไล ทไว พะคริต ตี และ เซ อาวต ดัง อี.
๑๐เอะ เอ็จ โฮลส เปน ปุย ชงะ ฮา มัป
เป็ฮ ยฺหฺ พะเยชู คริต อี ตัม ป ปุก อี รพาวม
พะจาว. มัส เก็ฮ อี เอะ ชงะ นึง ทไว
อี โกะ และ ตี โฮน เซ โน่ง. ฟวยจ ไม
เซ.

๑๑โม ชตุ โครยญ โฆะ อี ชง ยฺหฺ กัน
ยฺหฺ และ โครยญ ชงะ, มอก ตอง ทไว
ลอป โอเอ็ฮ ตอก ป กอ ยฺหฺ ไพรม และ. ป
ทไว อี เซ บังเมอ โอ ปุน ยวก ไปวส มัป
ยฺหฺ ปุย. ๑๒พะคริต บังเมอ ทไว ตี และ
แปน ควน ยวก มัป ตี โฮน โน่ง. โฮลส
ปุย โกว ลอป โอ ญะ ไก ลอยจ. ฟวยจ
เซ งาวม ลวง ดอม พะจาว. ๑๓ปเส็ย มอ
อี นา เซ ฮอยจ ละ ช เก็ฮ พะจาว ป รูป
ไม อี อาวต ฆริม ชวง อี. ๑๔ดัส มัส ตอก

เซ กัน ทไว อี ตี และ ตี โฮน โน่ง เซ, ปุน
เก็ฮ โม ป ชงะ ชงอม ยฺหฺ และ เซ เปน
ปุย ญุก ญะ เดิ โอ ญะ ไก ลอยจ เป็
อี.

๑๕ลป พะจาว เอ็จ ลปลอง โรฮ ไลลวง
เอ็ ละ เอะ. มัส อัส อี ตอก เอ็,

๑๖ "เอ็ยง เอ็ อี ช เก็ฮ ลปง ชันญา ละ
อี ตอก เอ็. อี ช อัง โกตไม ยฺหฺ และ
โตะ รพาวม รโมยฮ อี. ช ไชฮ แะ กใน
โตะ รพาวม อี, อัส เซ พะจาว."

๑๗อัส โรฮ อี ตอก เอ็ ตี มวยญ,
"ไลลวง ป พิต ป โฆวะ ยฺหฺ อี ไม ป ฆอก
ป เบร ยฺหฺ อี อี ญะ ช ที โตว ละ อี," อัส
เซ. ๑๘ดัส พะจาว เอ็จ ยวก ละ อี ตอก เซ
ญะ จัมเปน โตว ทไว แม โอเอ็ฮ ละ ช
เก็ฮ และ พะจาว ยวก มัป ละ และ.

ไมจ เอะ เล็ยก ชติ ไม พะจาว

๑๙เอ็ยกป, ดัส มัส ตอก เซ ฮันม พะเยชู
เอ็จ เก็ฮ เอะ แรป เล็ยก โตะ ฮอง ตีก
นิง ชัมคัน และ เซ ไม รพาวม กา และ.
๒๐พะเยชู เอ็จ ไปฮ กระ โคระ ละ เอะ,
มัค กระ นา ก โฮลส เอะ จีวิต และ นึง.
มัค กระ เล็ยก พา พากัง ชัมคัน เซ. พากัง
เซ เอ็จ มัส เอ็น เนะ ฮอง โกะ อี. ๒๑เอะ
เอ็จ ไก ชตุ ระ ยฺหฺ ฮ, ป เปน ไกญุกอ ละ
ปุย ใน ญะ ยฺหฺ พะจาว. ๒๒เค็ยง มัส
อี ตอก เซ, ไมจ เอะ เล็ยก ชติ ไม พะจาว
ไม รพาวม เนอิม และ, ไม รพาวม เจ็
แจง แน และ. ไมจ เล็ยก ไม รพาวม
ชงะ ชงอม โอ รโจฮ โอฮ ตี และ, ไม

โกะ เนอิม ป เอ็จ พัก แตะ ชงะ นึง รอวาม ชงะ ชงอม. ²³ ไมจ เอะ อาวต ตอน อาวต ฮมัน, ไม ซโอว รพวาม แตะ ไม ป ชันญา พะจาว ออึง ละ แตะ ตอก อ้อ ฮะ ตี แตะ เจือ เซ. พะจาว ป ชันญา ออึง โอเอ็ฮ ละ ปุย เซ, ม้อ ป ปุ่น ออึง ปุย รพวาม แตะ นึง. ²⁴ ไมจ เอะ ไก รพวาม นึง ปุ แตะ, ละ ซ เรอิม ซอ รพวาม ปุ แตะ เกือฮ เป็ลือ รพวาม ฮรัก ละ ปุย, ไม ยุฮ แตะ กัน ไมจ. ²⁵ ไมจ โทว เอะ ซลัฮ นึง ไลลวง กอ โพรหม แตะ ไม ปุ แตะ ตอก ซลัฮ ปุย ง่อน. ฮา เซ ไมจ เอะ ซตอก ปุ แตะ เกือฮ ปุ แตะ ไมจ มวน รพวาม. เจืออม ง่อต เปอะ ไลลวง เอ็จ ซติ ซ ฮอยจ ชงะ ยุฮ พะโอังจาว, ไมจ เปอะ โฮว ละ ยุฮ แตะ ตอก เซ ละ ปุ แตะ.

²⁶เอะ เจืออม เอ็จ ยุง ลปุง เนอิม, ด้อ โฆง แนฮ ยุฮ ป พิต โฮ, เจืออะ ไก โทว ความ ยวก ม้อ ละ เอะ เอ. ²⁷ด้อ โฆง แนฮ ยุฮ ป พิต ตอก เซ โฮ, ไก ลัง ตี โน่ง กระ โบฮ ละ เอะ เอ. ไมจ รใจจ เนอิม นึง. ม้อ กัน รเต็ฮ ไม งอ ระ ป ซ โลจ ยุฮ โม ป เลฮ เต็ยง ป อ้อ พะจาว. ²⁸ป เลฮ เต็ยง ป อ้อ โกตไม ยุฮ โอ โมเซ, ด้อ ไก พิญัน ยู ลอา ลอวย ปุย, เจืออะ ไก โทว ตอก เก็ยฮ แตะวะ ตุต อี. เอ็จ ลอก ตุต แตะ ฮอยจ ละ ยุม แตะ. ²⁹ด้อ ม้อ ตอก เซ ป พามัต กวน พะจาว, ไม พลิส บิน อี ฮันม ป เกือฮ ลปุง ชันญา ยุฮ พะจาว ตอน, ป เกือฮ ปุย ชงะ เซ, ไม เพ็ยก แฮม อี ลปุ พะจาว ป เกือฮ กุนมุ่น ละ แตะ เซ, ตีน ซ

ระ เนอิม ฮา เซ ตุต อี. ³⁰เอะ ยุง เงอะ ม้อ อี พะจาว ป อ้อ เอ็, "ม้อ อี ป ซ รเต็ฮ ปุย เกือฮ ลอก ตุต แตะ. ม้อ อี ป ซ โกรก เวน ละ ปุย," อ้อ เซ. อ้อ แม อี ตอก เอ็, "พะจาว ซ รเต็ฮ โอเอ็ฮ ละ ปุย ใน แตะ." อ้อ เซ. ³¹กัน อวาม ปุย เตะ พะจาว ป โออม ลอป นึง กัน รเต็ฮ ยุฮ อี, ม้อ เนอิม ป ฮลัด ปุย นึง.

³²ไมจ เปอะ ไตม ตอก ม้อ ตอก มอยฮ แตะ เจืออม ที โรง เปอะ. เจืออม เซ เยอ พวยจ ซอด ซเป็ย พะจาว นึง เปอะ, โม เปอะ โอต เปอะ เม่มัก แตะ โฮวน เจือ, บังเมอ โอ เปอะ ไป นึง. ³³ไก ตี ตี เล็ฮ เจืออม เพ็ยก แฮม ปุย เปอะ, ไม คัมตุง อี โม เปอะ ซองนา ปุย เต็อง โอยจ อี. ตี ตี เล็ฮ อี ญอม เปอะ แปน มู ตี ไม โม ป ลอก ป โชะ ตอก เซ. ³⁴โม เปอะ เล็ยก พวาม เปอะ นึง โม ป คัง ปุย ออึง โตะ คอก. เจืออม ลู ปุย ตุย คาวคอง เปอะ, โม เปอะ ญอม เปอะ เกือฮ ไม รพวาม ไมจ มวน แตะ, นึง ยุง เปอะ ไก คาวคอง ไมจ ฮา เซ ป โอ เจืออะ เก็ยฮ โลจ เก็ยฮ ไฆร.

³⁵ด้อ ม้อ ตอก เซ ปุ โปวฮ รพวาม อาวต ตอน ฮมัน เปอะ นัม พะจาว เซ, นึง ซ โฮลฮ เปอะ ลังวัน ระ แตะ เป็อ อี. ³⁶ไมจ เปอะ อาวต ไม รพวาม ลัง แตะ เคอิม เปอะ ซ ปุ่น ยุฮ ป ปุก รพวาม พะจาว, ไม ซ โฮลฮ เปอะ ป ชันญา อี ออึง ละ แตะ. ³⁷เอ็จ ตอก อ้อ พะทัม อี เอ็, "ไก ลัง ตี เตะ โน่ง. ป ซ ฮอยจ เซ ซ ฮอยจ เนอิม. ซ มอง โทว อี เล็ญ. ³⁸ปุย

ใน อี ป อาวต ไม่ รพาวม ซีไซ และ ซ
ไก จีวิต เบือ รพาวม เจือ และ. ดัย ไก
ป แม ลัก เคะ และ, ปุย เซ ซ ปุก โตว
รพาวม เมอะ เพือฮ เอ็น." อัส เซ. ³⁹อะ
มัธ โตว ป แม ลัก เคะ และ ฮอยจ ละ ซ
โลจ ซ โลม และ. อะ มัธ ป ไก รพาวม
เจือ ฮอยจ ละ โฮลส โฮะ จีวิต และ.

โลลวง รพาวมเจือ

11 ¹รพาวม เจือ มัธ ป เกือฮ ปุย แจง
แน นิง ซ โฮลส และ ป ซโอว
รพาวม และ ไม่ เซ. มัธ ป เกือฮ ปุย ยุง
ซโตส ไก โอเอือส ป โอ ปุย เกือฮ ยู นิง ไร่
และ. ²มัธ เบือ รพาวม เจือ อี เซ ป โฮลส
ปุย ไพรม แปน ปุย ปุก รพาวม พะจาว เบือ
อี.

³มัธ รพาวม เจือ เยอะ ป เกือฮ อะ ยุง
เกิต ปลัฮเตะ ปลัฮ มะลอง ไม่ โอเอือส นิง อี
โครยญู เจือ เบือ ลปุง พะจาว. เอือท ที่ นิง
เซ มัธ โอเอือส ป เกือฮ ยู ปุย นิง ไร่ และ
ป เกิต เบือ โอเอือส โอ ปุย เกือฮ ยู นิง ไร่
และ

⁴มัธ เบือ รพาวม เจือ อี ป ทไว เฮเบน
โอเอือส ไมจ ละ พะจาว ฮา ป ทไว คายิน
ละ อี. โฮลส พะจาว เม็ญู มัธ ปุย ซี ปุย
ไซ เบือ รพาวม เจือ อี เซ, นิง ปุก ป ทไว
อี เซ รพาวม พะจาว. ปิง เอือจ ยุม, เฮเบน
ลปุง ลัง ละ อะ เบือ ไก รพาวม เจือ อี.

⁵มัธ เบือ รพาวม เจือ อี ป โฮลส พะจาว
ดย ฮะโนก ฮา ปลัฮเตะ เตือง โอ อี โฮลส

ยม เมอ. ปิง ซาวป ปุย อี, ยู โตว อี นิง เอือจ
ดย พะจาว อี. พะทัม อัส ฮะโนก มัธ ปุย
ปุก รพาวม พะจาว เนือม กา ดย พะจาว อี
ลัง. ⁶ปุย ดัย โอ ไก รพาวม เจือ, เกือฮ
ปุก โตว รพาวม พะจาว. ป ฮอยจ เคะ
พะจาว ไมจ อี เจือ ไก พะจาว, ไม่ ไมจ
อี เจือ ซ เกือฮ อี ลังวัน ละ โม ป ซาวป ยู
และ.

⁷มัธ เบือ รพาวม เจือ อี ป งอต โนฮา
ลปุง ซตอก พะจาว และ, นิง โลลวง
โอเอือส โอ อี เกือฮ ยู นิง ไร่ และ ป ซ
เกิต ลักกา และ. เนือง ป อัส พะจาว ละ
และ เซ. ยุส โล่ง ละ ซ โฮลส และ
โปน ฮา รอาม, เตือง โกะ เตือง เมืออะ
และ. เมือม ยุส อี ตอก เซ มัธ เกือฮ อี
ปุย ปลัฮเตะ ลอก ตุด และ เตือง โออยจ อี.
โกะ อี โฮลส พะจาว เม็ญู มัธ ปุย ซี ปุย
ไซ เบือ รพาวม เจือ อี.

⁸อัปราชัม, เมือม กอก พะจาว อี โอก
โฮว ฮอยจ เมือง ป ชันญา พะจาว อึง ละ
อี เซ, เนือง ป อัส พะจาว ละ และ เบือ
รพาวม เจือ และ. มัธ เบือ รพาวม เจือ อี
เซ ป โอก อี ฆ่า อี ฮา เมือง โกะ และ เซ,
เตือง โอ และ ยุง นา ก ซ โฮว และ. ⁹มัธ
เบือ รพาวม เจือ อี เซ ป โฮลส อี แปน
ปุย ตัง เมือง ตัง ต่าว นิง เมือง ป ชันญา
พะจาว อึง ละ และ เซ ฆ่า อี. อาวต
นิง พากัง ตอก โรฮ ยิซฮัก ไม่ ยาโคป ป
โฮลส โรฮ ลปุง ชันญา ตี เซ เนือม นิง
พะจาว โรฮ. ¹⁰อัปราชัม เซ กัมลัง รกวาน
ยู เมือง ป ตอน ป ฮมัน เนือม. ป และ

ป แนต เมือง เซ ไม ป ยุช ฮู เอ็จ มัซ
พะจาว.

11 มัซ เบือ รพาวม เจือ อี ป โฮลช ลั้ง
ซารา กวน แตะ, เต็อง เอ็จ กวด เน็อม
แตะ, ไม มัซ แตะ ปุย โอ เก็ยช ไก กวน.
ซารา เจือ มัซ พะจาว ป ชันญา อั้ง โอเอ็ช
ละ แตะ เซ ป เน็อม รพาวม. 12 อั้งราฮัม
ปัง เอ็จ เมาะ ป ยุม, โฮลช ลั้ง จัตเจือ แตะ
โฮวาน เมาะ ซโมยญ นึง มะลอง. โฮวาน
ปอ โอ ปุย ญือะ เก็ยช เม็ญ ตอก โฮมจ
ไก นึง เกาะ โฮ. มัซ ตี ป เกิด เน็อม นึง
จัตเจือ ปุย ตี เซ เต็อง โอยจ อี.

13 ปุย โม เซ อาวต ไม รพาวม เจือ แตะ
ฮอยจ ละ ซงะ ยุม แตะ เต็อง โอยจ อี. ตี
โฮลช โตว อี ป ชันญา พะจาว อั้ง ละ
แตะ เซ. โม เซ ปังเมอ เอ็จ ซวน อี
เน็อม ก ซิง อี, ไม เอ็จ แจง แน อี นึง
ซ โฮลช เน็อม แตะ โอเอ็ช เซ. ญืออม
อาวต อี นึง ปลั้ตะเซ เอ็ โชะ กิจ โตว นึง
อั้ง แตะ ตี แตะ มัซ ปุย ตัง เมือง, ไม
โอ แตะ ไก ญือะ อาวต คราว โฮม นึง
ปลั้ตะเซ เอ็. 14 โม ป อั้ง โอเอ็ช ตอก เซ
มัซ เก็ยช อี ที ละ ปุย มัซ แตะ ป ซาวป
ยุ เมือง ป ซ โฮลช แตะ แปน เมือง โกะ
แตะ. 15 ซฆลอย โตว เมือง ไพรม ป โอก
แตะ ฮา เซ. มัซ ซฆลอย เน็อม อี ติน
ซ ไก ตอก ซ เก็ยช แม อี ฮอยจ นึง อี.
16 ญันไค เมือง โคระ ป ซาวป อี ยุ เซ
ไมจ แม ฮา เมือง ไพรม ป โอก อี ฮา เซ.
มัซ เมือง มะลอง ป ซาวป อี เซ. ญืออม
อั้ง โม เซ พะจาว ยุช แตะ ละ อี, พะจาว

โชะ กิจ โตว ฆ่า อี นึง เอ็จ ยุช อี อั้ง
เมือง ละ อี ตี โคช.

17 มัซ เบือ รพาวม เจือ อี ป ทไว
อั้งราฮัม ยิชฮัก ป มัซ กวน แตะ เซ ละ
พะจาว ญืออม ลอง พะจาว รพาวม อี โฮ.
ปัง มัซ อั้งราฮัม ป โฮลช รัป ลปุง ชันญา
ยุช พะจาว, ญูอม ลั้ง ทไว กวน ตี แตะ เซ
ละ พะจาว. 18 พะจาว เอ็จ อั้ง อั้ง อี ละ
อี ตอก เอ็, "จัตเจือ เปอะ ซ เกิด เน็อม นึง
ยิชฮัก เอ็," อั้ง เซ ละ อี. 19 อั้งราฮัม เจือ
เน็อม ซ เก็ยช พะจาว ยิชฮัก โกช โฮม แม
เน็อม ลัก ยุม แตะ. ปัง โอ มัซ ยุม เน็อม อี
เอ็จ เมาะ โรช โกช โฮม ยิชฮัก เน็อม ลัก
ยม แตะ ละ อี.

20 มัซ เบือ รพาวม เจือ อี ป ปิช ยิชฮัก
มุน ละ ยาโคป ไม เอชาว ไม รโงะ อี
อั้ง โอเอ็ช ป ซ ไก ลักกา อี.

21 มัซ เบือ รพาวม เจือ อี ป ปิช ยาโคป
มุน ละ กวน โยเซป เต็อง ลอา อี กา ยุม
แตะ. ญุม ราว เป็อง โคะ ฆิ แตะ ไม
ไววอน แตะ ละ พะจาว.

22 มัซ เบือ รพาวม เจือ อี ป อู โยเซป
ไลลวง ซ โอก โม อิชราเอน ฮา เมือง อียิป
ญืออม เอ็จ ซ ยุม แตะ ฆ่า อี. ซตอก อั้ง
ปุย นึง ไลลวง ซ ไมจ อี ยุช ไม ซอ้ง
แตะ.

23 มัซ เบือ รพาวม เจือ อี ป เมาะ
มะเป็อะ โอ โมเซ กวน แตะ ลอวย เค ฆ่า
อี. ยุ มัซ อี กวนคฺ ไมจ เน็อม. ฮลัด โตว
นึง ซ เลช แตะ เต็อง ป อั้ง กซัต เซ.

24 มัธ เบื่อ รพาวม เจือ อี, ไอ โม่เซ
 ญื่อม เอ็จ ระ อี ญูอม โดว เกือฮ ปุย อัส
 แตะ มัธ กวน โชะ กซัด เมือง อียิป. 25 ฮา
 ซ เกือฮ อี ตี แตะ มวน รพาวม นิง ป ออก
 ป เบร จุบัน เซ, ญูอม โอด ตี ป โชะ ไม่
 ปุย ใน พะจาว ฮา อี. 26 เอ็จ มัธ เม็ญ
 อี กัน โอด แตะ เพียก แฮม ปุย แตะ เบื่อ
 พะคริต ป ซ ฮอยจ เซ, โม่จ ฮา ซ โฮลฮ
 แตะ คาวคอง โม่จ เมือง อียิป เตือง โอยจ
 อี, นิง ง่อต อี ไลลวง ซ โฮลฮ แตะ ลังวัน
 ลักกา แตะ. 27 มัธ เบื่อ รพาวม เจือ อี
 ป โอก ไอ โม่เซ ฮา เมือง อียิป เตือง โอ
 แตะ ฮลัด นิง ฮาวก รพาวม กซัด ละ แตะ.
 เอ็จ มัธ ฮาวต อี ไม่ รพาวม ตอน แตะ, นิง
 เมาะ อี ป โฮลฮ ยุ พะจาว ป โอ ปุย เกียฮ
 ยุ นิง ไร่ แตะ. 28 มัธ เบื่อ รพาวม เจือ อี
 ป เกือฮ ไอ โม่เซ ปุย ไก ไล โชม เลียง
 ฌาว ฌา อี. เกือฮ โรฮ ปุย ซพรอด ฮันม
 นิง มะรเวือะ ญื่อะ แตะ โครยญ ญื่อะ,
 เดอิม เตปด่า ป ซาวป ยุฮ ยุม ไม่ ปุย เซ โอ
 ซ ยุฮ ยุม ไม่ กวน โรง โม่ อิชราเอน ตี ตี
 เนอิม.

29 มัธ เบื่อ รพาวม เจือ อี ป โฮลฮ โม่
 อิชราเอน เตือง ปลัฮ รอวม ซครัก ดอก
 โฮว ปุย นิง เตะ ซออฮ โฮ. ญื่อม ริ โม่
 อียิป เตือง ดอก เซ ปังเมอ ร่มม ฌา อี เตือง
 โอยจ อี.

30 มัธ เบื่อ รพาวม เจือ อี ป ลเลอิม ยุฮ
 ฌรุง เวียง ยะริโค เตือง โอยจ อี, ฟวยจ
 โฮว ญูแก โม่ อิชราเอน อี ฮาแลฮ ซงะ
 เซ.

31 มัธ เบื่อ รพาวม เจือ อี ป โอ ราฮัป ป
 มัธ มอ จัง คีต เซ ยุม ตี ไม่ โม่ ป โอ เนอึง
 ป อัส พะจาว ฌา อี. มัธ เบื่อ รัปคัม อี ป
 เลียป เมือง แตะ เซ โม่จจ.

32 โฮวาน ลัง ป เกียฮ อัส ฮา, ปังเมอ โอ
 ไก เวลา ละ ซ อัส แตะ ละ เปอะ, ดอก
 ไลลวง คีตโอน ไม่ บ่ารัก, ไม่ ซิมโซน ไม่
 ยิปทา, ไม่ ด่าวิต ไม่ ซามูเอน ไม่ โม่ ป
 ซิป ลุง พะจาว. 33 มัธ เบื่อ รพาวม เจือ
 อี ป เป ปุย โม่ เซ ญื่อม รูป แตะ ไม่
 ปุย เมือง โฮญ ฌา อี. โฮลฮ ตัดเตียง
 บันเมือง ไม่ รพาวม ซิไซ แตะ. เอ็จ
 โฮลฮ เนอิม ป ฌันญา พะจาว อึง ละ
 แตะ. เอ็จ ปุน โฮมวด รชญิป มวยญู รเวีย
 ซิงโต. 34 เอ็จ ญื่อต ยุฮ งอ ระ. โปน
 โรฮ ยุฮ ปุย ยุม ไม่ แตะ นิง วิจ. ญื่อม
 ฌุม เรียง อี พะจาว เกือฮ แม เรียง แด่น
 ละ อี. โฮลฮ เรียง แด่น แตะ ไม่ ซติ
 พันญา ละ ซ รูป แตะ ไม่ ปุย. โม่ ตฮัน
 ตัง เมือง ไป นิง อี. แดก ฟุง โอยจ ยุฮ
 อี. 35 โม่ ปรโปวน โฮลฮ ยุ โกอฮ โอม
 กวน แตะ เนอิม ลัก ยุม แตะ เบื่อ รพาวม
 เจือ อี. ปุย ง่อน อี ญูอม โดว เกือฮ ปุย
 พลวย แตะ. ญูอม โอด ป โชะ ฮอยจ
 ละ ยุม แตะ, เดอิม ซ โฮลฮ โกอฮ โอม แม
 ละ จีวิต ป โม่จ ฮา จีวิต ไพรม แตะ เซ.
 36 ง่อน อี โฮลฮ ปุย เพียก แฮม ไม่ โฮลฮ
 ปุย เพียต ปุฮ ง่อน อี ลอก เฮลิจ, ฮาวต
 โตะ คอก. 37 ง่อน อี โฮลฮ ปุย แล่น นิง
 ซโม่. ง่อน อี โฮลฮ ปุย เลือ ดุด เลือ
 ลอ. ปุย ยุฮ ยุม ไม่ อี นิง วิจ ง่อน. ง่อน

อี คอ ไป คอ มา ไม โสธส แตะ จาวป ฮัก
 ปี ฮัก แกะ ตัง เครอึง แตะ, ตุก ญัก ฮัก
 ฮัญ. ปุย คัมตุง อี, ยุช ป โชะ ป ไชญ
 ละ อี. ³⁸ โม เซ โปง โสธส แตะ อาวต
 ก ไมจ อี ฮา ปลัฮตะเฮี. เอัจ โสธส ตอ
 ไป คอ มา โตะ เพระด่าวก ไม นิง บลาวง,
 แปน ปุย โอ ไก ญื่อะ อาวต คราว โชม.
 โสธส เป็ง โตะ ทัม ไม โตะ เตะ เกือฮ อี
 แปน ก อาวต แตะ.

³⁹ โม เซ โสธส เนอิม มอยฮ ไมจ แตะ
 เบือ รพาวม เจือ แตะ. บังเมอ โอ ดิ โสธส
 ป ชันญา พะจาว อึง ละ แตะ, ⁴⁰ นิง
 โอ พะจาว ช เกือฮ โน่ง ละ อี โนก เอะ.
 พะจาว ช เกือฮ ป ไมจ ฮา เซ แม ละ เอะ
 ตัม ป เอัจ ง่อต แตะ อึง. มัฮ เกือฮ อี
 ปุย โม เซ โสธส ดิ ป กุม ป ปอ ไม เอะ
 โครยญ เจือ.

พะจาว มัฮ เปือะ เอะ

12 ¹เคียง เอัจ โฮวาน ป ปุน แปน ชกิ
 พิณัน เบือ รพาวม เจือ แตะ ป
 อาวต รวิต รเวียง เอะ ตอก เซ, ไมจ เอะ
 ไปวฮ โอยจ ป แจ ป เจ็ญ แตะ ไม ป พิต
 ป โฉวะ ป เยือ ติต รพาวม เอะ เซ, เดอิม
 เอะ ช เกียฮ ตอ เนอิม ตอ แนม ตอก ป
 ลลัฮ ตอ โฮ. เอะ ไมจ ชัน ดิ แตะ ตอ
 แนฮ ลักกา แตะ ปุๆ ฮอยจ ละ ลอยจ กระ
 ตอ แตะ. ² ไมจ เอะ แก แนฮ พะเยชู นิง
 มัฮ อี ป นัม รพาวม เจือ เอะ เนอิม เมือ
 โรง อี ฮอยจ ละ เกือฮ อี รพาวม เจือ เอะ
 กุมปอ โครยญ เจือ. เอัจ ปุน โอต ป โชะ

นิง ไมะชาวแควง. ง่อต โดว ไลลวง ช
 โชะ กิจ แตะ นิง เค็ง ปุย แตะ ตอก เซ, นิง
 ง่อต อี รพาวม ไมจ มวน ป ช ไก ลักกา
 แตะ. ปเลี้ย เฮี โสธส งาวม ลวง ดอม ก
 งาวม คีนัก ยุช พะจาว. ³ ไมจ เปอะ ง่อต
 ไลลวง ญอม อี โอต คัมตุง ปุย มัป แตะ,
 เดอิม โม เปะ โอ ช ไลจ รพาวม, ไม โอ
 เปอะ ช โฮย ฮา รพาวม เจือ แตะ.

⁴ญื่อม ตอชู เปอะ ไม ป โอ ไมจ เซ, ดิ
 โสธส เปอะ โดว ตอชู ปอ ยุช ปุย ยุม ไม
 แตะ. ⁵ โม เปะ อัม เอัจ เบี้ย เปอะ ลปุง
 ชตอก พะจาว ละ โม เปะ ป มัฮ กวน แตะ
 ญื่อม อัส อี ตอก เฮี โฮ, "กวน, ญื่อม ปุช
 เฟียด พะจาว เปอะ ปุ แกต มัฮ ป แตะวะ
 ไล. ญื่อม บวยจ อี ละ เปอะ ปุ ไลจ
 รพาวม ฆี. ⁶ พะจาว ฮรัก ป ออฮ บวยจ
 เฟียด ปุย เซ. เมอะ ป เม็ญ อี มัฮ กวน
 แตะ เฟียด ตี อี." อัส เซ.

⁷ พะจาว มัฮ ยุช อี ละ เปอะ ตอก ยุช
 เปือะ ละ กวน แตะ. มัฮ เซ ป ไมจ เปอะ
 โอต ฆี อี นิง มัฮ อี ควน เพอิก พะจาว
 เปอะ. อัม ไก กวน โอ เปือะ อี เพอิก เฟียด
 เตอ? ติน โอ ช ไก. ⁸ เมอะ ป มัฮ กวน
 พะจาว อาวม ตี อี เฟียด พะจาว แตะ. โม
 เปะ คัส เปอะ โอ อาวม กัน เพอิก เฟียด
 พะจาว แตะ เฟือฮ โฮ, ติน โอ เปอะ ช
 มัฮ เนอิม กวน อี. มัฮ เปอะ กวน โอ ไก
 เปือะ. ⁹ เปือะ เอะ นิง ปลัฮตะเฮี, ญื่อม
 เฟียด อี เอะ, เอะ นัปที โรฮ ฆี อี. คัส
 มัฮ ตอก เซ ป มัฮ เปือะ เอะ ตัม รพาวม
 เจือ เยอะ เซ, ไมจ เอะ โฮว ละ นัปที แตะ

เดอิม เอะ ช โฮลส จีวิต เนอิม แตะ, โม่
ไมจ อี? ¹⁰เปืออะ เอะ นิง ปลั้ตะเตะ เฮี
เพียต เอะ เญือม มัฮ ลั้ง เอะ กวนคุด คัม
แกต อี ปุก ละ ตะตะ. พะจาว บั้งเมอ เพียต
เอะ ละ ช ไก เนอิม ป มัฮ อี ละ เอะ, นิง
ช เกือฮ อี เอะ โฮลส แปน ปุย ชงะ ชงอม
ตอก ชงะ ชงอม โกะ ตะตะ. ¹¹เญือม
อวาม เอะ บวยจ เพียต ปุย ตะตะ มัฮ โตว ป
มวน เพือฮ. มัฮ ป โชะ. กัง เคะ เอ, ละ
โม่ ป ยุง คิง ตะตะ เปือ อี, กัน เพียต ตอก เซ
บั้งเมอ มัฮ ป เกือฮ ปุย โฮลส รพวาม เฮน
ฮลอง แปน ลั้งวัน ตะตะ. โฮลส โรฮ จีวิต
ซีไซ ตะตะ โม่ อี.

ลปุง ชตอก รงอิม

¹²ดัฮ มัฮ ตอก เซ ตะตะ ตูโต เปอะ เซ
ไมจ เปอะ ยวก. มะฆราวง ชุม เปอะ
เซ ไมจ เปอะ เกือฮ ไก แม เรียง แด่น.
¹³ไมจ เปอะ โฮว แนฮ นิง กระจี, เดอิม
ชวง โชะ เปอะ เซ ช โฮ ไมจ โม่ โอ อี ช
ลลิต คาโด.

¹⁴ไมจ เปอะ ชาวป เกือฮ ตี ตะตะ อวต
ปุก ปอ ปุ ตะตะ โม่ ปุย เตือง โอยจ อี. ไมจ
โรฮ เปอะ ชาวป ตอก ช โฮลส เปอะ จีวิต
ชงะ ชงอม ตะตะ. ดัฮ ปุย โอ ยุฮ ตอก เซ
ไก โตว ตี ปุย เนอิม ป ช โฮลส ยุ พะจาว.
¹⁵ไมจ เปอะ แชน โอ เกือฮ ไก ลลึง
เปอะ ตี ปุย เนอิม ป ลเตือฮ ตี ตะตะ ฮา
กุนมุ่น ยุฮ พะจาว. ไมจ โรฮ เปอะ แชน
โอ เกือฮ ไก ปุย ป ตอก โคะ ป ออป ป
ชอง ลลึง เปอะ. ดัฮ โคะ ตอก เซ กายฮ

ลลึง เปอะ, ช แปน ป ญัก ละ เปอะ.
โฮวน ป ช โลจ ฆ่า อี. ¹⁶ไมจ เปอะ แชน
โอ เกือฮ ไก ป เลน จุ โม่ โอ เม็ญู ป อ้อ
พะจาว ละ ตะตะ ตอก เอชาว โฮ. เอชาว
เซ รตุ โลลวง มัฮ ตะตะ เอียก ระ ละ ช
โฮลส ตะตะ อวป โตะฮงา ตี รโซม โน่ง.
¹⁷โม่ เปะ ตีน ช ยุง เปอะ โอฮ ตอก ไกลส
อี. กัง เคะ เอ บั้ง ฆวต เกือฮ เปืออะ ตะตะ
ปือ มุ่น ละ ตะตะ, บั้งเมอ โอ โฮลส อี. บั้ง
ชาวป ตอก ช เกือฮ รแม่ ตะตะ ป ยุฮ ไพรม
ตะตะ เซ ปอ ร่า รบวต ตะตะ, เญืออะ โฮลส
โตว รแม่ อี.

¹⁸โม่ เปะ ตอก เปอะ โตว โม่ อิชราเอน
โฆะ. โม่ อิชราเอน เซ ฮอยจ ละ บลาวง
ซีไน นา ก ระ รเอือป งอ. ยุ ชุตรวู เพียก,
เพียก เอ็น ปอ ฮลัด ปุย นิง. อวาม ก่า ระ
ก่า กอ โม่ อี. ¹⁹ฮมอง โรฮ เซียง โตวต
ระ โม่ ลเลอะ พะจาว เนอิม มะลอง. ปุย
โฮวน เซ เญือม ฮมอง อี ลเลอะ เซ, ปัว
เนอิม ปัว แนม ตี ตะตะ โอ เญืออะ โฮลส
ฮมอง แม อี ตี มวยญู เนอิม. ²⁰ลปุง
ชตอก อี เซ ปุน งอต ปุน ฮมอง โตว อี.
ลเลอะ เซ มัฮ อ้อ อี ตอก เฮี, "บั้ง มัฮ
ชัดชิ่ง ญัก, ป ออฮ ป เอือ ญัก, ป ฮวาก
ฮอยจ นิง ชวง บลาวง เฮี ไมจ ปุย แล่น
นิง ชโม่ เกือฮ ยุม," อ้อ เซ. ²¹ป ยุ ป
ฮมอง โม่ เซ มัฮ ป ฮลัด ลัมเลือ ปุย นิง
ปอ อ้อ โอ โม่เซ เฮี, "อ่า ฮลัด เตอะ ปอ
รกุส ตะตะ เอ็น," อ้อ เซ. โม่ เปะ บั้งเมอ
โอ เปอะ ฮอยจ ละ โอเอือส ป โฮลส เปอะ ย

นึ่ง ไ่ง่ ไปญู นึ่ง เตะ แตะ ตอก ฮอยจ โม
อิชราเอน ละ บลาวง ซี่โน เซ.

22 เอ็จ มัฮ ฮอยจ เปอะ ละ เมือง ซี่โยน.
เมือง ซี่โยน เซ เอ็จ มัฮ เมือง ยุช พะจาว
ป โอม ลอป. มัฮ โรฮ เยรูซาเลม เมือง
มะลอง นา ก ไก เตปด่า โฮวาน ปอ โอ
ปุย เญื่อะ โออยจ เม็ญ. 23 มัฮ โรฮ ฮอยจ
เปอะ นึ่ง กัน โพรม ไมจ มวน ยุช โม ป
เม็ญ พะจาว มัฮ ตอก กวน โรง แตะ โฮ,
ป เอ็จ ไชฮ พะจาว มอยฮ อี นึ่ง เมือง
มะลอง. เอ็จ มัฮ ฮอยจ เปอะ เคะ พะจาว
ป รเต็ฮ โอเอ็ฮ ละ ปุย เต็อง โออยจ อี. มัฮ
โรฮ ฮอยจ เปอะ ละ ก อาวต ลปู โม ป
ซี ป ไช ป เอ็จ โฮลฮ แปน ปุย กุมปอ
โครยญู เจ็อ. 24 มัฮ โรฮ ฮอยจ เปอะ เคะ
พะเยชู ป แปน ปุย ชนะ นึ่ง ลปุง ชันญา
โคระ เซ นา ก ไก ฮันม ชพรอด อี นึ่ง.
ฮันม อี เซ มัฮ ฮันม ป กอก ปัว ป ไมจ ละ
ปุย. ตอก โตว เซียง ฮันม เฮเบน.

25 ไมจ เปอะ โตว โอ ญอม ง่อต ลปุง
พะเยชู ป ซิป ปุย ละ เปอะ เซ. ป โอ
ญอม ง่อต ลปุง พะจาว ป ซิป โอ โมเซ ละ
ตะ นึ่ง ปลัฮตะ เอ็ โมะ, โปน โตว ตุด
ตะ. ดัฮ เอะ ลเต็ฮ ฮา ป ลปุง ไม้ ตะ
เน็ฮม นึ่ง เมือง มะลอง โฮ, เอะ โฮว ละ
โอ ตะ ช โปน ตุด ตะ ซ่า. 26 เญ็อม
เซ ลเลาะ พะจาว ระ ปอ ดุงเต็ยง อี ยุช
ตะ. เจน ปเล็ย เอ็ เอ็จ ชันญา อัง อี ตอก
เอ็, "เซียง เอ็ ช ไก แม ตี โฮน. อี มัฮ
โตว ช เก็ฮตะ เตะ ดุงเต็ยง ไน่ง. ช เก็ฮตะ
โรฮ ดุงเต็ยง ฮอยจ ละ มะลอง ตี." อัส เซ.

27 เญ็อม อัส อี ช ไก แม ตี โฮน เซ, เอ็จ
ที นึ่ง เซ ช ดุงเต็ยง พะจาว ยุช โอเอ็ฮ ป
ยุช ตะ โครยญู เจ็อ ละ ช เก็ฮตะ อี ไชร.
ฟวยจ เซ มัฮ โอเอ็ฮ ป โอ เก็ฮตะ ดุงเต็ยง
ไน่ง ป ช อาวต ตอน ฮมัน ลั้ง เงอ.

28 เค็ยง มัฮ อี ตอก เซ ไมจ เอะ ญันตี
ไม้ พะจาว, นึ่ง เอ็จ โฮลฮ เอะ บันเมือง ป
โอ เก็ฮตะ ดุงเต็ยง เซ แปน คอง ตะ. ไมจ
เอะ ไว เน็ฮม พะจาว ตอก ปุก อี รพาวม
อี, ไม้ นัปที เน็ฮม ตะ ไม้ ฮลัด ตะ นึ่ง.
29 พะจาว ที เอะ เซ มัฮ ป ตอก งอ ป ฮะ
ล่อยญู ยุช โอเอ็ฮ โฮ. มัฮ เซ ป ไมจ เอะ
ฮลัด นึ่ง ซ่า อี.

ไมจ ยุช ป ปุก รพาวม พะจาว

1 ไมจ แนฮ เปอะ ฮรัก เว็อง ป
13 ตะ ตอก เอ็ยกปู เล็ฮ ตี เว็ยก ตะ
โฮ. 2 ปู เบ็ย ไมจ เปอะ รัปคัม โม แคก
เล็ฮ ไมจๆ เจอ. เอ็จ ไก ง่อน ป ยุช ตอก
เซ โพรม อี, ป โฮลฮ รัปคัม โม เตปด่า
เต็อง โอ ตะ ยุง มัฮ อี โม เตปด่า. 3 ไมจ
เปอะ โตก ละ โม ป อาวต โตะ คอก, แปน
โรฮ ไม้ อาวต โม โกะ เปอะ โตะ คอก
ไม้ โม เซ โรฮ. ไมจ เปอะ โตก ละ โม
ป อาวม ป โชะ, แปน โรฮ ไม้ อาวม โกะ
เปอะ ป โชะ ตอก โม เซ โรฮ.

4 กัน อาวต เปอะ ไม้ ปุย เญื่อะ ตะ
ไมจ เปอะ เก็ฮตะ แปน ป ไก โญุด ไก ชัก.
รมะ รโปวน เซ ไมจ โตว อี บระ รพาวม
ปู ตะ นึ่ง กัน เลน จ. โม ป เลน จ ตอก

เซ ไม โม ป ยุธ กัน ไอฮ พาวม แตะ ไม
ปรไปวน โอ ไมจ ไล, พะจาว ช รเตือ อี
เกือฮ ลอก ตุต แตะ. ⁵ ไมจ เปอะ เกือฮ
รพาวม แตะ ชง ฮา กัน ฮรัก ลอน แตะ
มี้. โอเอือ ป ไก ยุธ เปอะ ไมจ เปอะ
เกือฮ ปอ นิง รพาวม แตะ, นิง เอือ อ้อ
พะจาว อี ตอก เอือ, "อวี ช ละ ไน่ง ไตว
โม เปะ. อวี ช ละ ไปวฮ ไตว โม เปะ ตี
ชวง," อ้อ เซ.

⁶ ไมจ เอะ อาวต ไม รพาวม เจือ ตอน
ฮมัน แตะ ฆ่า อี, ไม อ้อ แตะ เอือ ตอก อ้อ
พะทัม อี, "พะจาว ม้อ ป เรือม อวี. อวี ช
ฮลัด ไตว นิง โอเอือ อี. ปุย แจง โอ อี ช
เกือฮ ยุธ ป ไชะ เนี ฆ่า อี," ไมจ เอะ อ้อ
ตอก เซ.

⁷ ไมจ เปอะ ไตก ละ โม พุนัม ยุธ เปอะ
ป กอ รโงะ ละปง พะจาว ละ เปอะ โอ.
ไมจ เปอะ ง่อต ไลลวง กัน ไมจ กัน ญุก
ยุธ อี นิง ปล้อเตะ เอือ. ไมจ เปอะ เกือฮ
รพาวม เจือ แตะ ตอก รพาวม เจือ ปุย โม
เซ โรฮ. ⁸ ไชะ เนี ญุก, เนาะ เอือ ญุก,
เขียง เอือ โอ ญะวะ ไก ลอยจ ญุก, พะเยชู
คริต ม้อ ป ตอก แนฮ ไพรม แตะ.

⁹ ปุ เกือฮ ละปง เพือก ตอม ไโคระ ป ดัง
เจือ เซ ปุน นัม รพาวม เปอะ โอ กฮา กระจ
ปุก กระจ ลอก. ไมจ เปอะ เกือฮ รพาวม
รโมยฮ แตะ อาวต ตอน อาวต ฮมัน เบือ
กุนมุ่น ยุธ พะจาว. ไล คัด ปุย ปุ แตะ รัม
โซม รัม ปอน โอเอือ เซ, ม้อ ไตว ป ไก ป
ม้อ ละ ปุย. โม ป ชาวป ยุธ ตัม ไล เซ
โฮลฮ ไตว ป ไมจ นิง อี ตี ชวง.

¹⁰ โม ชตุ ป รชอฮ นิง พากัง ยุธ
พะจาว, ลัง ปอน ไตว ไตอะ ป มอก ปุย ตอง
ทไว ละ พะจาว นิง คัน ยุธ เอะ ป ม้อ โม
ยิว. ¹¹ ชตุ ระ เซ โรวก ฮันม ชัดชิ่ง ทไว
แตะ เซ เลียก ไตอะ ฮอง ตีก นิง ชัมคัน
แตะ เซ, ละ ช ทไว อี เปน ควน ยวก
ม้อป ยุธ ปุย. ตัว ชัดชิ่ง ทไว อี เซ ตอง
ปุย กพริ ไคะ ก อาวต โม อิชราเอน เซ.
¹² ม้อ เซ ป ยุม พะเยชู ฆ่า อี กพริ ฆรุง
เวียง เซ, นิง ช เกือฮ แตะ ปุย ชงะ ฮา
ม้อป ยุธ อี เบือ ฮันม ไคะ แตะ. ¹³ ด้อ ม้อ
ตอก เซ, ไมจ เอะ โอ ก โฮว เคะ อี กพริ
ไคะ เซ, ไม ญอม โอต ตี พามัด คู่แควน
ปุย แตะ ไม อี ฆ่า อี, ¹⁴ นิง โอ ย่วง ช
ไก ลอป ละ เอะ นิง ปล้อเตะ เอือ. เอะ ม้อ
รกวาน ยุ ย่วง ไโคระ ป ช ไก ลักกา แตะ
เขียง เอือ.

¹⁵ ด้อ ม้อ ตอก เซ, ไมจ เอะ ลีลาว ลอป
พะจาว, ไม รโงะ เจือ แตะ พะเยชู ละ
ปุย, เกือฮ เปน ป ทไว แตะ ละ พะจาว
เบือ พะเยชู เซ. ¹⁶ ปุ เบือ ไมจ เปอะ ยุธ
กัน ไมจ ละ ปุ แตะ, ไม เรือม เปอะ ปุ
แตะ นิง คาวคอง ยุธ เปอะ. ม้อ กัน ตอก
เซ ป ม้อ ป ทไว ป ปุก รพาวม พะจาว.

¹⁷ ไมจ เปอะ เนือง ป อ้อ โม พุนัม ยุธ
เปอะ ไม ยุธ เปอะ ตัม ป ชตอก อี โม
เปะ ยุธ. โม เซ ม้อ ป แลน แก ไชะ ไคะ
ฮรักชา ลอป นิง รพาวม รโมยฮ โม เปะ,
นิง ช ไมจ อี รโงะ ไลลวง กัน ยุธ แตะ
เซ ละ พะจาว ไโครยญ เจือ. ด้อ โม เปะ
เนือง ป อ้อ อี, โม เซ ช โฮลฮ ยุธ กัน

ยฺฮ และ ไม รพาวม ไมจ มวน และ. ดัฮ
เปอะ โอ เนอึง โฮ, ซ จัมเปน ยฺฮ อี ไม ตก
รพาวม และ. ดัฮ ยฺฮ อี ตก เซ มัฮ โตว
ป ไมจ ละ โม เปะ ซ่า อี.

18 ไมจ เปอะ ไวออน เพื่อ อะ. อะ
เอ็จ แจง นึง โอ รพาวม และ รโจฮ ไอฮ
ติ และ นึง ขวต ยฺฮ ลอป และ ป ปุก ป
ลอก เกอ. 19 อี ขวต ปัว ลัมเลื่อ โม เปะ
ไวออน เพื่อ และ, เคอิม พะจาว ซ เกือฮ
อี่ ไกลจ โฮลฮ เอ็ญ แม เคะ เปอะ.

20-21 พะเยชู จาว ยฺฮ อะ มัฮ ป ตีก นึง
ระ และ, มัฮ ป เกียฮ แลน แก เนอิม แกะ
ยฺฮ และ. ลปุง ชันญา โอ เญาะ เกียฮ
ลอยจ ยฺฮ พะจาว เอ็จ ตอน เปื่อ ปัด ฮันม
พะเยชู เซ. พะจาว เอ็จ เกือฮ อี โกอ
โฮม แม เนอิม ลัก ยุม และ. มัฮ พะจาว
ป เกือฮ อะ อาวต ไม ไมจ เปละ ลโลวง
พาวม และ. ปัว พะจาว เซ เกือฮ โม เปะ
โฮลฮ ป ไมจ ป ญุก โครยญู เจื่อ ละ ซ
กุม ซ ปอ โตะ รพาวม เปอะ, เคอิม เปอะ ซ
ปุ่น ยฺฮ ป ปุก รพาวม อี. ปัว โรฮ พะจาว
เซ ยฺฮ กัน กใน โม อะ, ละ ซ ปุ่น ยฺฮ อะ
ป ปุก รพาวม อี โครยญู เจื่อ เปื่อ พะเยชู

คริต. ปัว พะคริต โฮลฮ ลอป โญด ซัก
และ เนอิม ปเล็ย ฮอยจ เข็ยง เฮ็ โอ เญาะ
ไก ลอยจ. อามน.

ลปุง ลัก ก ลอยจ อี

22 เอ็ยกป, อี ปัว โม เปะ ง่อต ไดม
ลปุง ซตอก รงอิม เอ็จ อัส ฮะ ละ เปอะ
เฮ็. ไมจ เปอะ ง่อต ไม รพาวม ลัง และ.
นังซี โฮฮ รโปะ ละ เปอะ เฮ็ ลัง ลัมเลื่อ
โตว โรฮ.

23 อี ขวต เกือฮ โม เปะ ยุง เอ็จ โอก
ทิมเทว ป มัฮ เอ็ยกป อะ ฮา คอก. ดัฮ
เตือน ฮอยจ เคะ อี กา โฮว เยอะ เคะ โม
เปะ, อี ซ เกือฮ โรฮ โฮว ไม และ เคะ
เปอะ.

24 อี ขวต รโปะ รชอม นัปที และ ละ
โม พูนัม ยฺฮ เปอะ ไม ปุย ใน พะจาว เตือง
โอยจ อี. โม เอ็ยกป เปอะ ใน พะจาว ป
อาวต เมือง อิตาลี รโปะ โรฮ รชอม นัปที
และ ละ เปอะ.

25 ปัว กุนมุ่น ยฺฮ พะจาว อาวต ไม โม
เปะ เตือง โอยจ เปอะ. อามน.

นังซี รโปะ ยาโคโบ

นังซี รโปะ ยาโคโบ มัซ ลปุง ซตอก รงอิม โฮวน เจือ โฮวน ไล ป ไชย ยาโคโบ รโปะ ละ "ปุย ใน พะจาว ป อาวต เฮีย อาวต ไฮ เคื่อง กาว ลอา เจอ อี." ญ็อม เพอิก อี ปุย นิง ไลลวง กัมกิต วิไซ ไมจ, ยาโคโบ แพป โรฮ อี ไม โอเอ็ฮ โฮวน เจือ, นิง ซ นัม แตะ รพาม ปุย ใน พะจาว เกือฮ ยุซ ป ปุก รพาม พะจาว. ยาโคโบ เกือฮ โม ป ลาว นังซี เฮี ยุง ตอก ลัง ง่อต ปุย ใน พะจาว, ไลลวง ป ตุก ไม ป กอย, ไม ไลลวง กัน ลอง รพาม ปุย, ไม ไลลวง กัน ไมจ กัน ญุก, ไม ไลลวง ฮรัก ป ฮรัก จัง ป จัง แตะ, ไม ไลลวง รพาม เจือ เนอิม, ไม ไลลวง โกว ปุย คัก แตะ, ไม ไลลวง กัมกิต วิไซ ป เล็ฮ เนอิม มะลอง, ไม ไลลวง รเจ รไชญ ปุย ไม ปุ แตะ, ไม ไลลวง กัน อวต ปุย ตี แตะ, ไม ไลลวง กัน ตัดชิน ปุย ปุ แตะ, ไม ไลลวง ลัง รพาม แตะ ไม กัน ไวออน.

นังซี ไชย ยาโคโบ เฮี เนน ไลลวง ไมจ ปุย เปลีส รพาม เจือ แตะ นิง กัน ยุซ แตะ. รพาม เจือ ปลาว มัซ ไทว ป ปุก รพาม พะจาว. ปิง โอ ยาโคโบ เฮี อัส ตี แตะ มัซ ปุ พะเยซุ, ปุย แกต อี มัซ เนอิม ปุ อี. (กะลาเทีย 1:19) มัซ โรฮ ป นัม กัน โพรม นิง เวียง เยรูซาเลม. (กันไกญุกอ โปต 15)

---

1 อี มัธ ยาโคบ. มัธ กวนใจ ยุษ
1 พะจาว ไม่ กวนใจ ยุษ พะเยซุ คริต
 จาว. อี ไชฮ รโปะ นังซี ละ โม เปะ ป
 มัธ ปุย ใน พะจาว, ป อาวต เฮีย อาวต ไฮ
 เตื่อง กาว ลอา เจอ อี. โม เปอะ กอ ตี โม
 เปะ เตื่อง โอยจ เปอะ?

ไล รพาวม ลั้ง ไม่ รพาวม เจือ

2 โม เปะ ป มัธ เอียกปุ ใน พะจาว เยอ,
 ดัฮ ไก ป ลอง รพาวม เปอะ ยั้ง ออฮ ยั้ง
 เอือญุก, ไมจ เปอะ โบว นิง รพาวม และ
 แปน ป ไมจ ป มวน โครยญู เจือ. 3 โม
 เปะ เอ็จ ยุง เปอะ กัน ลอง รพาวม เจือ
 เปอะ เซ มัธ ป เกือฮ เปอะ ไก รพาวม ลั้ง
 ละ ช ปุน โอด เปอะ โอเอือฮ. 4 ไมจ เปอะ
 โอด แนฮ ฮอยจ ชลอยจ ซลียง เดือม
 เปอะ ช แปน ปุย ญุก ญูอะ เต กุมปอ
 โครยญู เจือ, ไม่ โอ และ ไก ป วิต ป
 วัง นิง ตี เจือ เนือม. 5 ดัฮ ไก งอน ปุย
 วิต กัมกิต วิไซ ใน โม เปะ เอ, ไมจ อี
 ปัว นิง พะจาว เดือม พะจาว ช เกือฮ ละ
 อี. พะจาว เซ มัธ ป ซเปือฮ รพาวม ละ
 ปุย เตื่อง โอยจ อี. เต โดว ป ปัว นิง และ
 ตี ชวง เนือม. 6 ป ปัว เซ ปังเมอ ไมจ
 อี ปัว ไม่ รพาวม เจือ และ. ไมจ โดว อี
 ซองไซ รพาวม นิง. ป ซองไซ รพาวม เซ
 มัธ ดอก อี ญือม พุกเพียก รออวม นิง ปลัฮ
 รออวม ญือม ระ ก้า ไฮ. 7 ปุย ซองไซ
 รพาวม ดอก เซ ไมจ โดว อี แกต ตี และ

ช ไฮลฮ โอเอือฮ เนือม พะจาว. 8 ปุย ดอก
 เซ มัธ ปุย ลอา รพาวม. ไก โดว ดอก
 ตอน รพาวม นิง ป ยุษ ป อัส และ เปือฮ
 เอ็น.

ป กอย ช ไลจ ช โลม

9 โม ป มัธ เอียกปุ ตูเตียม ไมจ อี ญันตี
 นิง เอ็จ วุช พะจาว และ ระ จอง และ
 ฮลาวง. 10 โม ป กอย ไมจ โรฮ อี ญันตี
 นิง เกือฮ พะจาว และ อวาม มัธ และ ปุย
 ตู ปุย เตียม. โม ป กอย เซ ติน ช อัส ช
 ไฆร ดอก เตีย โรป ไฮ. 11 ญือม เอ็จ
 ฮาวก ชงะ เอ เรียง โชะ กอยจ ละ, โรป
 เซ ตูไต ซออฮ ฮอยจ ละ อัส เตีย อี. ไฆร
 ตี ฮุน ฮัง ไมจ อี เซ. โม ป กอย ช ดอก
 โรฮ เซ. ช ไฆร โรฮ ลไล ยุษ อี กัน ยุษ
 โกะ และ ไฮฮ.

ไลลวง กัน ลอง รพาวม ปุย

12 เมอะ ป ปุน โอด กัน ลอง รพาวม
 และ ช ไฮลฮ รพาวม ไมจ มวน และ เปือ
 อี. ดัฮ เอ็จ ปุน โอด อี ไฮ, ช ไฮลฮ
 วอม จีวิต แปน ลั้งวัน และ. มัธ ป ชันญา
 พะจาว อัง ละ โม ป ฮรัก และ.

13 ปุย ดัฮ ฮอยจ ป ลอง รพาวม อี ละ ช
 เกือฮ อี ยุษ ป พิต, ไมจ โดว อี อัส มัธ ลอง
 พะจาว รพาวม และ. แจง โอ อี ช ไก ป
 ปุน ลอง รพาวม พะจาว เกือฮ อี ยุษ ป พิต
 เตอ. โกะ อี ปุ โรฮ ลอง รพาวม ปุย เกือฮ

ยฺห ๑๒ พิต. 14 กั้น ลอง รพาวม ๑ เกือช ๑ย
 ยฺห ๑๒ พิต มัธ ดอก เอี. รพาวม ๑ย รชฺยจ
 ไอศ ตี แตะ ยฺห ๑๒ พิต, ไม จู อี ไอศ ตี
 แตะ หนึ่ง รไมจ อี ยฺห ๑๒ ฆอก. 15 รพาวม
 รไมจ ยฺห ๑๒ ฆอก เซ แพป ไม ๑ แอง
 รพาวม รไมจ ฆอก เซ ๑งเมอ มัธ มั๑ ๑
 เกิด หนึ่ง อี. มั๑ เซ ๑เื่อม เอีจ ๑น ฮอน อี,
 มัธ ๑๒ ยฺม ยฺห ๑๒.

16 โม เปะ ๑ มัธ เอียก๑ ๑รัก เกอ, ๑
 จู ไอศ โกะ เปอะ. 17 โอเอีช ๑ ไมจ ๑
 ๑ก ๑๒ ๑ละ ๑ ๑ชิต พะจาว ละ เอะ เซ,
 มัธ ๑๒ ฮอยจ เนอิม เมือง มะลอง โครยญ
 เจือ. มัธ เลือ อี เนอิม หนึ่ง พะจาว ๑ ยฺห
 ควน ๑เปีย ๑ อาวต หนึ่ง มะลอง เตือง โอยจ
 อี. พะจาว เซ มัธ โดว ๑ เปียน ๑ เปียน
 มา รพาวม แตะ ดอก ๑โรม โฮ. 18 เอีจ
 เกือช เอะ เกิด แปน กวน แตะ เปือ ๑ง
 เนอิม ยฺห แตะ ตัม รพาวม โกะ แตะ ไอศ.
 มัธ เกือช อี เอะ แปน ดอก ๑ เปลิ โรง ยฺห
 แตะ, กา เปลิ โอเอีช โฮญ โครยญ เจือ.

ไมจ เอะ ยฺห ตัม ๑ง ฮมอง แตะ

19 โม เปะ ๑ มัธ เอียก๑ ๑รัก เกอ, ไมจ
 เปอะ เกือช ตี แตะ ยฺง โอเอีช ไล เอี.
 ไมจ เปอะ เกือช ตี แตะ แปน ๑ย ไกลจ
 ฮมอง โอเอีช โครยญ โฆะ เปอะ. ไมจ
 เปอะ ง่อต ๑น โอเอีช ๑ อัธ แตะ โครยญ
 โฆะ เปอะ. ไมจ เปอะ เกือช ตี แตะ
 ๑น ๑ ฮาวก รพาวม โครยญ โฆะ เปอะ.

20 รพาวม ฮาวก ยฺห ๑ย ๑ลัธเตะ แจง โอ
 อี ๑ ๑น ยฺห ตัม ๑ ๑ก อี รพาวม พะจาว.
 21 มัธ เซ ๑ ไมจ เปอะ ๑วอ ไล โอ ไมจ
 ยฺห เปอะ ไม กั้น ฆอก กั้น เบร โครยญ
 เจือ ๑ม อี. ไมจ เปอะ ๑ยอม ๑ป ๑ง
 พะจาว หนึ่ง รพาวม ๑ีกๆ ออนๆ แตะ. ๑ง
 เซ เอีจ ๑มา พะจาว อีจ โตะ รพาวม เปอะ
 ละ ๑ เกือช อี โม เปะ ๑น ฮา มั๑.

22 ไมจ เปอะ ยฺห ตัม ๑ อัธ อี ละ เปอะ
 เซ. ไมจ เปอะ โดว โกว ฮมอง ฮยวค แตะ
 ๑นง, เคอิม โอ ๑ แปน จู เปอะ ไอศ โกะ
 แตะ. 23 ดัธ ไก ๑ เอีจ ฮมอง ๑ง อัธ
 พะจาว เซ, ไม โอ อี ยฺห ตัม ๑ ฮมอง แตะ
 เซ, มัธ ดอก อี ๑ แก ตี แตะ โตะ ๑แฆล
 โฮ. 24 ๑ยจ แก อี ตี แตะ เซ, โฮว เอิน
 ฮา อี. เปีย เอิน อี ดอก มัธ ดอก มอยฮ โกะ
 แตะ เซ. 25 พะทัม มัธ ๑ โอ ไก โฆวะ
 หนึ่ง. มัธ เนอิม ๑ เกือช ๑ย ๑น ฮา แปน
 แตะ ครา เซีญ โอเอีช โครยญ เจือ. โม ๑
 แลน เนอิม พะทัม เซ, ไม ยฺห ๑ล ๑ อี ตัม ๑
 อัธ พะทัม เซ ไม โอ อี ๑ลัธ หนึ่ง, ๑ย เซ ๑
 โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน แตะ เปือ กั้น ยฺห
 แตะ.

26 ดัธ ไก ๑ แกต ตี แตะ ๑น ที่ เนอิม
 พะจาว, ดัธ โอ ๑น เตียง ดัก ดอย แตะ
 โฮ, มัธ จู อี ไอศ ตี แตะ. ไลลวง ๑ ที่
 อี เซ ไก โดว ๑ มัธ ละ อี. 27 ละ ง่อต
 พะจาว ๑ มัธ เปือเอะ เอะ อี เซ, ไล ที่ เนอิม
 ๑ย พะจาว ไม รพาวม ๑งะ ๑งอม แตะ มัธ

ตอก เอี. มัธ กัณ โฮว แลน แก โม กวน
 ดอย ไม แมฮัง แมไม เญือม อาวต อี ไม
 เมะมัก แตะ, ไม ปุน แชน อี ตี แตะ ฮา ป
 ฆอก ป เบท นิง ปลัฮตะ เอี โครยญ เจือ.

ไล ฮรัก ป ฮรัก จัง ป จัง แตะ

¹เอียกปุ, เคียง เจือ เปอะ พะเยชู คริต
2 ป มัธ พะโองจาว ยุส อะ, ป อาวต ไม
 โญต ชัก แตะ เซ, ไมจ เปอะ โตว ฮรัก ป
 ฮรัก จัง ป จัง แตะ. ² อี ซ แพล ละ เปอะ
 ตี เจือ. มัธ ไก อี ตี ปุย ป เสียก นา ก
 โพรม เปอะ ไม จาวป แตะ ไดม ไคร ไม
 นุง ย่อง อี ตี แตะ นิง เครอึง ไมจ เจอ, ดัฮ
 ปุย ตุก ปุย ญัก เสียก โรฮ เคะ เปอะ ไม
 จาวป แตะ เครอึง ชู เครอึง ญู แตะ โฮ,
³ ดัฮ เปอะ ที ป นุง ย่อง ตี แตะ นิง เครอึง
 ไมจ เซ, ไม เกือฮ แตะ งาวม ก ไมจ ก
 มวน อี, เตือม ดวน เปอะ ปุย ตุก ปุย ญัก เซ
 ชุง เยือ นา เซ งอน, ไม ดวน แตะ งาวม
 โบ ก พรอก เปอะ ชวง แตะ งอน, ⁴ ไม
 เปะ ดัฮ เปอะ ยุส ตอก เซ โฮ, ไม มัธ ฮรัก
 เปอะ ป ฮรัก จัง เปอะ ป จัง แตะ? เอีจ มัธ
 รเตือ เปอะ โอเอือ นิง กัม คิต บวก แตะ.
 ไม มัธ อี?

⁵ ไม เปะ ป มัธ เอียกปุ ฮรัก เกอ, งอต
 แลน เมอะ. พะจาว เอีจ เสือก ป ตุก ป
 ญัก นิง ปลัฮตะ เอี เกือฮ อี แปน ปุย กอย
 นิง รพาวม เจือ แตะ, ไม เกือฮ อี โฮลฮ ป
 ไมจ ป ญัก ป แหรน แตะ อีจ นิง บันเมือง

ยุส แตะ, ป เอีจ ชันญา อี อีจ ละ โม ป
 ฮรัก แตะ เซ, ไม มัธ อี? ⁶ ไม เปะ บังเมอ
 เอีจ นัมญุก เปอะ ป ตุก ป ญัก. มัธ ปุย
 ป โคมเฮง ไม เปะ เอ, ไม บัว อี ตาว เปอะ
 ฮอยจ นิง ชัน เเนอ? ไม มัธ ไม ป กอย เซ?
⁷ เอีจ มัธ ไม ป กอย เซ ป พลิส บิน มอยฮ
 พะเยชู ป มัธ มอยฮ ตีก นิง ไมจ แตะ ป
 อัส ปุย ละ เปอะ เซ, ไม มัธ อี?

⁸ คอ โกตไม นิง พะทัม ป ระ ไล อี ฮา
 คอ โฮญ เอีจ มัธ เอี, "ไมจ เปอะ ฮรัก ปุ
 ย่าง แตะ ตอก ฮรัก เปอะ โกะ แตะ โฮฮ
 โรฮ." อัส เซ. ไม เปะ ดัฮ เปอะ ปุน ยุส
 ตัม คอ เซ เอีจ ปุก เนอิม ป ยุส เปอะ. ⁹ ไม
 เปะ ดัฮ เปอะ ฮรัก ป ฮรัก จัง ป จัง แตะ
 โฮ, เอีจ มัธ ยุส เปอะ ป พิต. เอีจ ที นิง
 โกตไม ยุส พะจาว มัธ เปอะ ป ตุด เตอ.
¹⁰ บัง ไก ป ปุน ยุส ตัม โกตไม ยุส พะจาว
 โฮวน คอ เยอ, บัง พิต ลัง ตี คอ โน่ง,
 เอีจ มอยฮ โรฮ พิต โกตไม เตือม โอยจ อี.
¹¹ พะจาว เอีจ อัส อี ตอก เอี, "ปุ/เลน จู อู,
 ปุ/ยุส ยุม ไม ปุย," อัส โรฮ เซ. ปะ บัง
 โอ เปอะ เลน จู, ดัฮ เปอะ ยุส ยุม ไม ปุย
 มัธ ลัง เปอะ ป พิต โกตไม.

¹² โกตไม โคระ ยุส พะจาว ไก โรฮ ตี
 เจือ. มัธ โกตไม ป เกือฮ ปุย โปน ฮา
 แปน แตะ ครา เซ็ญู โอเอือ. ไม เปะ
 ไมจ เปอะ เกือฮ ป ยุส ป อัส เปอะ แปน ป
 ปุก ไล แตะ ฆา อี, นิง ซ โฮลฮ พะจาว
 รเตือ เปอะ ตัม โกตไม โคระ ยุส อี เซ.

13 พะจาว ดัซ รเดือฮ โอเอือช, ซ เลียก พาวม โดว นิง ป โอ เลียก พาวม นิง ปุย. ป เลียก พาวม นิง ปุย แจง โอ อี ซ ฮลัด ญือม รเดือช พะจาว ปุย.

รพาวม เจือ ปลาว ไก โดว ป มัฮ

14 เอียกปุ, ดัซ ไก ป อฮ ตี แตะ ไก รพาวม เจือ เยอ, ดัซ โอ ยุช อี ตัม รพาวม เจือ แตะ เซ, เมอ ซ แปน อี ละ อี? รพาวม เจือ ดอก เซ อัม ซ เกียฮ เกือช อี โปน มัป เปอะ? เกียฮ โดว อี. 15 ดัซ ไก โม เอียกปุ เปอะ, พรเมะ ญุก, พรโปวน ญุก, ป โอ ไก เครอิง จาวป อาวป โชม, 16 ดัซ เปอะ โอ ญอม เกือช ป ตุก อี นิง ละ อี, “เอือญ ไมจ เอือญ มวน ไม ชัก เวียก ไกวง โกะ เปอะ,” บัง อฮ เปอะ เซ ละ, เมอ ซ แปน อี ละ อี? 17 ไลลวง รพาวม เจือ มัฮ โรช ดอก เซ. รพาวม เจือ ปลาว, ดัซ โอ ไก ไม ยุช โฮ, เอือจ ดอก โรช ป ยุม โฮ โอ อี ไก ป มัฮ ฮา.

18 ปุย ง่อน อี ติน ซ อฮ อี ดอก เฮี, “ปะ อาวต เปอะ ไม รพาวม เจือ แตะ. อี ซ อาวต ไม ยุช แตะ. เปลือช แลน รพาวม เจือ ป โอ ไก ไม ยุช นิ. อี ซ เปลือช รพาวม เจือ แตะ ละ เปอะ นิง กัน ยุช แตะ,” อฮ เซ ละ ปุ แตะ. 19 โม เปะ เอือจ เจือ เปอะ ไก พะจาว ตี โน่ง. เอือจ ไมจ

โรช ดอก เซ. โม พี เจือ โรช อี, บังเมอ เจือ อี ไม รกุช รเดือช แตะ.

20 ปะ ป มัฮ ปุย งาว ปุย ใจญ, รพาวม เจือ โอ ไก ไม ยุช เซ, อัม มัฮ โอ เปอะ ตี ยุง ซโตฮ มัฮ อี ป โอ ไก ป มัฮ ฮา? 21 อัปราชัม ป มัฮ จัตเจือ ไพรม เอะ, พะจาว โฮลช อฮ ปุย ซี ปุย ไช ละ อี เปือ เมอ? โม มัฮ เปือ กัน ยุช อี ญือม ทไว อี ยิชัก ป มัฮ กวน แตะ ราว คัน ซโมะ โฮ? 22 โม ที ละ เปอะ? รพาวม เจือ อี ไก ไม ยุช. รพาวม เจือ อี เอือจ กุมปอ เปือ กัน ยุช อี. 23 ญือม ยุช อี ดอก เซ เอือจ ปุก เนอิม ดอก อฮ พะทัม อี. “อัปราชัม เจือ ป อฮ พะจาว ละ แตะ. พะจาว เมือญ อี แปน ปุย ซี ปุย ไช ละ แตะ เปือ รพาวม เจือ อี เซ.” พะจาว อฮ โรช อี มัฮ ปุ โฮมว แตะ. 24 เอือจ ที ละ เปอะ นิง เซ, พะจาว เกือช ปุย แปน ปุย ซี ปุย ไช ละ แตะ เปือ กัน ยุช อี, มัฮ โดว เปือ รพาวม เจือ อี โน่ง.

25 ดอก โรช เซ, ราฮัป ป มัฮ มอจัง คีต เซ โฮลช โรช พะจาว เมือญ มัฮ ปุย ซี ปุย ไช ละ แตะ เปือ กัน ยุช อี. กัน ยุช อี เซ มัฮ รัปคัม อี โม ป ชาวป เลียป แลน โอเอือช เมือง แตะ, ไม เกือช อี บระ เอือญ กระ โฮญ. 26 โกะ เนอิม โอ ญืออะ ไก รพาวม เอือจ มัฮ ยุม อี. รพาวม เจือ โอ ไก ไม ยุช เซ มัฮ ป โอ ไก ป มัฮ, ดอก โรช ป ยุม เซ โรช.

โลลาวง ดัก ปุย

3 ¹เอี้ยกปุ, อัส แม ละ เปอะ. ปุ เกือช ตี เปอะ ขวต แปน คู โฮวาน ปุย. ชงะ รเด็ช พะจาว โอเอ็ช ฮี, โม ป เพอิก ปุย ตอก อะ เอี ช โฮลช พะจาว โฮมญู หม่า อี ชโตช ฮา ปุย โฮญู. ²โม อะ เอ ติน ช ไก แนช เญือม พิต เตอะ โครยญู โฆะ แตะ. ดัส ไก ป โอ ยุช ป พิต นิง ป อัส ป มายญู แตะ, ปุย เซ เอ็จ มัส ปุย ญุก เญอะ เต. มัส ป ปุ่น เตียง โอช โกะ แตะ โครยญู เจือ.

³อะ ดัส เกือช บรอง เกียต ไร นิง ช เกือช อะ เนอึง ป อัส แตะ, ช ปุ่น ตัดเตียง โรช หม่า อี เตือง โม่ว อี. ⁴ช อัส แม ละ เปอะ ตี เจือ, เกือช โม เปะ ง่อต. ชปาว รอวาม มัส โรช ป ระ. โฮว เบือ เรียง ก่า, ป คัป อี เซ ปังเมอ เกียช เกือช ลัง อี โฮว ตัม กระ ขวต เกือช แตะ โฮว เบือ ชมะ แตะเซ. ⁵ดัก เอ็ มัส โรช ป แตะว ตอก เซ โรช. เกียช ระ โรช อวต ตี แตะ. ง่อต แลน เมอะ, งอ เญ็ยะ อา เกียช อะ ยุช พริ แปน ฮรารวม อี. ⁶ดัก เอ็ ตอก โรช งอ โฮ. มัส ป นาวก นิง ป ขอก ป เบร. เกียช ใจ โรช ยุช โกะ เนอิม ปุย เตือง โม่ว อี. ดัก เซ มัส งอ ป เกียช อะ ยุช จีวิต ปุย เตือง เจน อี. มัส งอ ติน ติต เนอิม มอ นโฮก.

⁷ป มัส ชัตซิง ไชม ไล่ ไม่ ชโฮยญู ชโฮป, ไม่ โอเอ็ช อวต นิง ปลัช รอวาม

โครยญู เจือ เยอ, ปุย เอ็จ ปุ่น เตียง อี. เอ็จ ไก ง่อน ป ฮอยญู ยุช ฮู. ⁸ดัก เกอ ปังเมอ โอ ไก ป ปุ่น เตียง ตี ตี เนอิม. มัส ป ขอก ป เบร โอ ไก เญือม อวต ไมจ. นาวก นิง ปิต ขอก ปอ ยุม อี ยุช ปุย.

⁹อะ โกว ดัก แตะ ละ ลีลาว แตะ พะโอังจาว ไม่ เปืออะ แตะ. ดัก ตี เซ อะ ปังเมอ โกว แม ละ ชะ แตะ ปุย ป ยุช พะจาว ตอก ฮุป ฮอย โกะ แตะ. ¹⁰รชอม ลีลาว พะจาว ไม่ รชอม ชะ ขอก โอก เนอิม โตะ มายญู ตี เซ. เอ็ยกปุ, อะ ไมจ โทว เกือช แปน ตอก เซ. ¹¹รอวาม ปลัช ฮี, อัม เกียช โอก ตี รอวาม ไมจ นิง ไม่ รอวาม โอ ไมจ? ¹²เอ็ยกปุ, โคะ เม อัม ช เกียช เกิด เปลิ กาวก นิง? โคะ อะงุน อัม ช เกียช เกิด เปลิ เม นิง? ตอก โรช เซ, รอวาม เออิม เกียช เปียน โทว ตี แตะ แปน รอวาม งา.

กัมกิต วิไซ ไมจ

¹³มัส ปุย ป ไก กัมกิต วิไซ ไมจ ไม่ ยุง แตะ โอเอ็ช ใน เปอะ? ไมจ ปุย เซ เปลีส ละ ปุย นิง กัน ยุช แตะ ไม่ ชลิต ชโลม ไมจ แตะ, นิง รพาวม ปีกๆ ออนๆ แตะ ไม่ ชติ พันญา แตะ. ¹⁴ดัส เปอะ อวต ไม่ รพาวม กุยจ วัว แตะ ไม่ ลเล็ยก เปอะ นิง โอเอ็ช ยุช ปุย, ไม่ ขวต แปน เปอะ ป ระ ฮา ปุย, ปุก โทว ละ อวต เปอะ ตี แตะ นิง. เอ็จ มัส ตอชู เปอะ ไม่ ลปุง เนอิม.

15 กัมกิต วิไซ ตอก เซ เยอ มัส โดว ป เลือ
 เนอิม เมือง มะลอง. มัส กัมกิต วิไซ ป เกว
 ไม่ ปลั้เตะ เอี. มัส ป เกว ไม่ กัมกฤษ
 ออก โตะ รพาวม ปุย. มัส กัมกิต พี ชาตัน.
 16 อาวต รพาวม ลเลียง นิง โอเอือช ยุช ปุย
 ไม่ รพาวม ขวต แปน ป ระ ฮา ปุย เซ นา
 ออช, ป ออก ป เบร โครยญ เจือ ไม่ กั้น
 ชุกชัก อาวต โรช นา เซ.

17 กัมกิต วิไซ ป เลือ เนอิม เมือง
 มะลอง, ป รกา นิง อี, บังเมอ มัส ป ชงะ
 ชงอม. ฟวยจ เซ มัส ป เฮน ป ฮลอง, มัส
 รพาวม ปีกๆ ออนๆ, ไม่ โอ อี ไอฮ โล
 แตะ. มัส รพาวม เลียง พาวม นิง ปุย, ไม่
 รพาวม ขวต ยุช กั้น ไมจ. มัส โดว ฮรัก
 ป ฮรัก จัง ป จัง แตะ. มัส โดว ปุย โล
 โกะ โล เอียง. 18 โม ป ชาวป เกือช ปุย
 ปุก ปอ ปุ แตะ ไม่ รพาวม เฮน ฮลอง แตะ,
 มัส ตอก ป ชมา โนง ป ไมจ โฮ. กัง เคะ
 เอ มัส รพาวม ซีไซ ป มัส เปลิ ป เกิด นิง
 อี.

กั้น รไม่ รมีก ไม่ ปลั้เตะ

1 ไลลวง รเจ รไซญ เปอะ ไม่ ปุ แตะ
4 มัส ฮอยจ อี เนอิม ก เมอ? โม มัส
 ฮอยจ อี เนอิม นิง กัมกฤษ ออก ป ตอช ปุ
 แตะ กใน เนะ ชอ้ง เปอะ เซ? 2 โม เปะ
 ขวต ไอฮ เปอะ โอเอือช บังเมอ โอ เปอะ
 ไก ตอก โฮลช. แปน ขวต ยุช เปอะ ยุม
 ไม่ ปุย ซี. โม เปะ ลเลียง เปอะ นิง

โอเอือช บังเมอ โอ เปอะ โฮลช. แปน รเจ
 รไซญ เปอะ ไม่ ปุ แตะ ซี อี. โม เปะ
 ไก เปอะ โดว ตอก โฮลช ซี โอ เปอะ ปัว
 นิง พะจา. 3 โม เปะ เอือช ปัว เปอะ บังเมอ
 โอ เปอะ โฮลช, มัส ซี โดมะ ปัว เปอะ
 นิง รไม่จ เปอะ เลียง กัมกฤษ เนะ ชอ้ง
 แตะ นิง.

4 โม เปะ ป มัส ปุย โอ เนอิม รพาวม
 เมอ, เจือม รไม่ รมีก เปอะ ไม่ ปลั้เตะ
 เอี เอือช มัส ตอช เปอะ ปุ แตะ ไม่ พะจา,
 โม เปอะ ยุง? ดัส ไก ป ขวต รไม่ รมีก
 ตี แตะ ไม่ ปลั้เตะ เอี เอือช มัส ตอช อี
 ปุ แตะ ไม่ พะจา. 5 "รพาวม รไม่ยช /
 เกือช พะจา อาวต นิง เอะ เซ มัส ป เรียง
 ลอน ขวต ไอฮ โอเอือช," อัส เซ พะทัม. ป
 อัส พะทัม เซ อัม มัส แกต เปอะ อัส โอเอือช
 โอ ไก ป มัส? 6 กุนมุ่น ยุช พะจา บังเมอ
 เรียง แม ฮา รพาวม ขวต ไอฮ เอะ เซ.
 มัส เซ ป อัส พะทัม ซี อี ตอก เอี, "พะจา
 ช ตอช ไม่ โม ป อวต ตี แตะ. ช เกือช
 กุนมุ่น ละ ป ปีกๆ ออนๆ" อัส เซ พะทัม.

7 มัส เซ ป ไมจ โม เปะ โฮก ลปุง เนอึง
 ป อัส พะจา ซี อี. ไมจ เปอะ ตอช ปุ
 แตะ ไม่ พี ระ เคอิม ช ตอ ฮา เปอะ. 8 โม
 เปะ ไมจ เปอะ เลียง ชติ ไม่ พะจา เคอิม
 พะจา ช อาวต โรช ชติ ไม่ เปอะ. โม
 เปะ ป มัส ปุย มัป เปอ, ไมจ เปอะ รไซจ
 แตะ แตะ ชงะ. โม เปะ ป ลอา รพาวม
 เมอ, ไมจ เปอะ รไซจ รพาวม แตะ เกือช

ช่งะ ชงอม. ⁹ ไมจ เปอะ เกือส ตี แตะ ตุก เปละ นั้น พาวม ไม เยื่อม แตะ ฆี่ มัป ยุส เปอะ. ฮา ซ ญวยฮ เปอะ ไมจ เปอะ เกือส ตี แตะ ตุก รพาวม ฮา. ไมจ เปอะ เกือส ตี แตะ โชะ รพาวม นิง ฮา ซ เกือส เปอะ ตี แตะ ไมจ เปละ มวน พาวม. ¹⁰ โม เปะ ไมจ เปอะ เร็จ ตี แตะ ชองนา พะจาว, เดอิม พะจาว ซ ย่อง โม เปะ ลัก ก ฮลาวง อี.

ปุญเื้อะ โฮว โบ ลปุง ลอก ปุ เปอะ

¹¹ โม เปะ ป มัฮ อียกปุ อู, ปุญเื้อะ โฮว โบ ลปุง ลอก ปุ เปอะ. โม ป โฮว โบ อียกปุ แตะ ญุก, ไม ป ตัดชิน ไม เต อี ญุก, ปุย เซ มัฮ โรฮ โฮว อี โบ โกตไม ยุส พะจาว ไม ตัดชิน อี ไม เต อี โกตไม เซ โรฮ. โม เปะ ดัฮ เปอะ ตัดชิน โกตไม ยุส พะจาว โฮ, เอ็จ มัฮ โอ เปอะ ยุส ตัม โกตไม เซ. มัฮ เกือส เปอะ ตี แตะ แปน ป ตัดชิน โอเอ็ฮ. ¹² มัฮ พะจาว โน่ง ป ดั่ง โกตไม ละ ปุย ไม ป เกียฮ รเต็ฮ ตัดชิน อี โอเอ็ฮ ละ อี. มัฮ พะจาว ตี เซ โน่ง ป เกียฮ เกือส ปุย โปน ตุต แตะ ไม เกียฮ เกือส อี ปุย ลอก ตุต แตะ. ปะ อัฮ เปอะ ตี แตะ มัฮ ปุย? เกียฮ ตัดชิน โน่ง เปอะ ปุย โฮญ เมอ?

¹³ ซ อัฮ แม ละ เปอะ ตี เจ็อ. โม เปะ กอ อัฮ เปอะ ตอก เฮ็, “ดัฮ โอ มัฮ เนาะ เฮ็ มัฮ ช่ง่าวป, เอะ ซ เล็ยก โตะ เว็ยง เซ. ซ

อาวต เตอะ นา เซ เมาะ ตี เนอิม. ซ กาโค เยอะ. แจง ซ โฮลฮ กัมโฮ อี,” อัฮ เปอะ เซ โม เปะ เอ. ¹⁴ โม เปะ ปังเมอ โอ เปอะ ยุง ไลลวง โอเอ็ฮ ป ซ เกิด ช่ง่าวป. จีวิต โม เปะ มัฮ ตอก เมอ? จีวิต เปอะ เซ มัฮ ตอก พาวง โกลง โฮ. ปลัฮ ตี เตะ โน่ง. ฟวยจ เซ ไฆร เอ็น. ¹⁵ ฮา เซ โม เปะ ไมจ เปอะ อัฮ ตอก เฮ็, “ดัฮ ปุก รพาวม พะโอ่งจาว ละ ซ เกือส ลัก อี เอะ โอมน โฮ, ซ ยุส กัน ตอก เฮ็ ตอก เซ.” ไมจ เปอะ อัฮ ตอก เซ. ¹⁶ โม เปะ ปล็ย เฮ็ เกียฮ ฮุน เปอะ นิง วุฮ เปอะ ตี แตะ ระ. ไลลวง เกียฮ ฮุน เปอะ เซ มัฮ ป พิต โครยญู เจ็อ. ¹⁷ ป เอ็จ ยุง ตอก ซ ยุส แตะ กัน ไมจ, ดัฮ โอ ยุส อี ตัม เซ โฮ, แปน โรฮ มัป ละ โกะ อี โอฮ ฆี่ อี.

ป กอย ไม บ่วง แตะ ซ โฮลฮ เม่มัก

¹ ปล็ย เฮ็ ซ อัฮ ละ โม เปะ ป กอย. **5** ไมจ เปอะ เยื่อม ไม แจง จัฮ แตะ นิง เม่มัก ป ซ เกิด ละ แตะ. ² คาวคอง เปอะ เซ เอ็จ ไลจ เอ็จ ฮรัม. เครอ็ง เซอิก เปอะ เอ็จ ฮู เอ็จ ม่าวต. ³ โคร มี่ ยุส เปอะ เอ็จ โรฮ โอยจ เอ็น. โรฮ โคร มี่ ยุส เปอะ เซ ซ รโจฮ โม เปะ, ซ ฮะ ยุส เนะ เปอะ ตอก งอ โฮ. โม เปะ รโจะ เปอะ ออ็ง คอง ระ งวยฮ ยุส แตะ ฮอยจ ละ เวลา ลัก ก ลอยจ อี. ⁴ โม เปะ บ่วง เปอะ นิง โอ

เปอะ เกือฮ จังลา ป มั๊ก เฮงาะ ยุฮ แตะ.
 โม่ ป มั๊ก เฮงาะ ยุฮ เปอะ รักเรี นิง โอ อี
 โฮลฮ จัง แตะ. จังลา โอ เปอะ เกือฮ เซ
 เอ็จ รโจฮ โม่ เปะ ไอฮ. เซ็ยง โม่ ป มั๊ก
 เซ เอ็จ เล็ยก โตะ ฮยวาก พะจาว กุม ตัน
 มะลอง. ⁵ โม่ เปะ เอ็จ ชนุก ชัน เปอะ
 โครยญ เจือ นิง ปลัฮตะ เอ็ ไม โฮลฮ
 เปอะ โชม ญุก กุก ญีม. เอ็จ เล็ยง เปอะ
 อั้ง ตี แตะ เนะ โกลยญ ตอก คอง เล็ยง
 ปุย ละ ช มอก แตะ โฮ. ชงะ มอก ปุย อี
 เซ เอ็จ ช เต็ง. ⁶ โม่ เปะ เอ็จ ญวต เปอะ
 พิต ละ ป โอ ไก พิต. เอ็จ ยุฮ โรฮ เปอะ
 ยุม ไม, เต็อง โอ อี ตอชฺช ไม เปอะ.

ไล รพาวม ลั้ง

⁷ โม่ เปะ ป มัฮ เอ็ยกปฺ อู, ไมจ เปอะ
 ไอฮ รพาวม ลั้ง แตะ ฮอยจ ละ เวลา ช
 ฮอยจ พะโอังจาว. ไมจ เปอะ ง่อต ไลลวง
 โม่ ป ชมา ลโลวาง โอเอ็ฮ. ป ชมา ลโลวาง
 โอเอ็ฮ เซ มอง เปลิ ป ระ งวยฮ ยุฮ แตะ
 นิง ปลัฮตะ เอ็. ตฺย รพาวม ลั้ง แตะ
 เนอิม ญ็อม เตอิม เฮละ โรง ฮอยจ ละ
 โอยจ รอวาม เฮละ. ⁸ โม่ เปะ ไมจ โรฮ
 เปอะ ตฺย รพาวม ลั้ง แตะ ตอก เซ โรฮ.
 ไมจ เปอะ เกือฮ รพาวม แตะ ตอน ฮมัน
 นิง เอ็จ ชติ เนอิม ช ฮอยจ แม พะโอังจาว.
⁹ โม่ เปะ ป มัฮ เอ็ยกปฺ อู, ไมจ เปอะ ไตว
 ปุปี ไม เต็ เปอะ ปุ แตะ, เตอิม เปอะ โอ

ช ลอก กัน รเต็ฮ ฆี. พะโอังจาว ป ช
 ตัตชิน โอเอ็ฮ เซ เอ็จ ชติ ช ฮอยจ อี.

¹⁰ เอ็ยกปฺ, ไมจ เปอะ เกือฮ ตี แตะ โตก
 ละ โม่ ป ซิป ลปฺง พะจาว โม่. ไมจ
 เปอะ เฮ็ยง โอต โม่ เซ เม่มัก แตะ ไม
 ไอฮ อี รพาวม ลั้ง แตะ. ¹¹ โม่ ป ปุ
 โอต โอเอ็ฮ เอ็จ โฮลฮ รพาวม ไมจ มวน
 แตะ เบือ อี, เอะ โทย อฮ แตะ ตอก เซ.
 โม่ เปะ เอ็จ ฮมอง เปอะ ไลลวง โอต โยป
 เม่มัก แตะ. เอ็จ ยง เปอะ ตอก เปลิฮ
 พะจาว รพาวม เล็ยก พาวม โชะ ไร่ แตะ
 ละ อี ลัก ก ลอยจ อี, นิง มัฮ พะจาว เซ
 ป กุมปอ นิง รพาวม เล็ยก พาวม โชะ ไร่
 แตะ นิง ปุย.

¹² โม่ เปะ ป มัฮ เอ็ยกปฺ อู, ป ระ ไล นิง
 อี มัฮ เอ็. ปุ เกือฮ ตี เปอะ คัม ออย คัม
 เอ็ฮ นิง ลปฺง ชันญา เปอะ เฟือฮ เอ็น. ปุ
 ปัว โอเอ็ฮ ฮาวต เมือง มะลอง ไม โอเอ็ฮ
 ฮาวต นิง ปลัฮตะ เอ็ ยุฮ ป โชะ ละ เปอะ
 ฆี อี ตี เจือ เนอิม. ดัฮ มัฮ อี, ไมจ อฮ มัฮ
 อี. ดัฮ โอ มัฮ อี, ไมจ อฮ โอ มัฮ อี, เตอิม
 เปอะ โอ ช ลอก กัน รเต็ฮ ยุฮ พะจาว.

ไลลวง กัน ไวออน

¹³ อัม ไก ง่อน ป โอต เม่มัก แตะ ใน
 โม่ เปะ เอ? ดัฮ ไก โฮ ไมจ ปุย เซ
 ไวออน. อัม ไก ง่อน ป ฮาวต ไม ไมจ
 มวน รพาวม แตะ? ดัฮ ไก โฮ ไมจ ปุย
 เซ เซ็ย ลีลาว พะจาว. ¹⁴ อัม ไก ป โชะ

นึ่ง ง่อน ใน เปอะ? ดัฮ ไก โฮ ไมจ ปุย
 เซ กอก โม ป กวต ใน คริตซจัก ยุช ตตะ,
 เกือฮ โม ป กวต เซ ไวออน เพือ อี. เกือฮ
 ตา ลออยฮ นึ่ง อี เบือ มอยฮ พะโองจาว.
 15 กัน ไวออน ไม รพาวม เจือ ตตะ เซ ซ
 เกือฮ ปุย โชะ เซ โปน ป โชะ อวาม ตตะ.
 พะโองจาว ซ เกือฮ อี โฮ. ดัฮ มัฮ ยุช อี
 ป พิต โฮ, พะจาว ซ ยวก มัป กัฮ ดุด ยุช
 อี. 16 มัฮ เซ ป ไมจ โม เปะ รโองะ พิต
 โฉวะ ยุช ตตะ ละ ปุ ตตะ ฆ่า อี. ไมจ
 เปอะ ไวออน เพือ ปุ ตตะ เดอิม โม เปะ
 ซ โฮ ป โชะ นึ่ง ฆ่า. กัน ไวออน เนอิม
 โรวะ ยุช ปุย ซึ ปุย ไช ระ เนอิม อัมนัด.
 แจง ซ ไก ป มัฮ อี.

17 เอลียา มัฮ โรฮ ปุย ตอก เอะ โรฮ.

ไวออน เนอิม โรวะ ปัว พริ โอ เฮละ.
 ฟวยจ เซ ญืออะ เฮละ โตว เนอิม นึ่ง
 ปลัฮตะ ลอวย เนอิม ไปล แลฮ เค.
 18 ฟวยจ เซ ไวออน แม ตี โชน. พริ เซ
 เฮละ เนอิม. ปลัฮตะ เซ กวยฮ แม โอเอือ
 นึ่ง ฆ่า อี ตอก ไพรม ตตะ.

19 โม เปะ ป มัฮ เอียกปุ อู, ดัฮ ไก ง่อน
 ปุย ใน เปอะ ป โอ โฮว ตัม ลปุง เนอิม ยุช
 พะจาว, ดัฮ ไก ป เกือฮ อี แม แม เคะ ลปุง
 เนอิม เซ, 20 ปุย เซ ไมจ อี ยุง แจง แน
 ตอก เอี, ป ปุน เกือฮ ป โฮว กระ พิต เซ
 แม โฮว กระ ปุก เกอ, เอ็จ มัฮ เรอิม อี ลป
 อี เกือฮ โปน ฮา ยุม. ญืออม ยุช อี ตอก เซ
 เอ็จ มัฮ เกือฮ อี พะจาว ยวก มัป โฮวาน ยุช
 ปุย เซ ฆ่า อี.

นั้งชี รโปะเปโตร (บับติ)

นั้งชี ป ไชอ เปโตร บับติ เฮี มัซ รโปะ อี ละ คริสเตียน ป มัซ "ปุย เลือก พะจาว อัง" ตัม ป อัย เปโตร เฮี. โม ป รัป นั้งชี เฮี มัซ ป อาวต นิง พอน จังวัต ป มัซ ลวง ก ล่าง นิง เมือง เตอก อัย ปุย ปลีเย เฮี. ปาวไม ระ ยุษ เปโตร มัซ ขวต เกาะโลม อี โม ป ลาว นั้งชี เฮี, นิง กัมล้ง โอต อี เมะมัก แตะ โฮวน เจือ อี เจือ แตะ พะเยชู.

เปโตร ขวต เกือช โม ป ลาว นั้งชี เฮี โตก ละ โลลวง กัน ระ โล ป เกว ไม่ พะเยชู คริต, นิง มัซ อี ป โฮลช ปุย ควน ซโฮว รพามm แตะ นิง. มัซ โลลวง ตอก ยุม พะเยชู นิง โมะชาวแควง, ไม่ โลลวง ตอก โทช โอม อี, ไม่ โลลวง ซ ฮอยจ แม อี, เอ็จ มัซ เซ ป ระ เกือช ปุย โฮลช ควน ซโฮว รพามm แตะ เซ. เค็ยง มัซ อี ตอก เซ ปุย ใน พะจาว โมจ อี ญอม โอต เมะมัก ป จัมเปน ไก นิง ปลัชเตะ เฮี ไม่ รพามm ล้ง แตะ. โมจ อี ยุง มัซ อี ควน ลอง รพามm เจือ แตะ, เมะเนอิม อี ไม่ โอ อี เนอิม. โมจ โรช อี ง่อต ล้งวัน ป ซ เกือช พะจาว ละ แตะ ชงะ ซ ฮอยจ ปลีช พะเยชู ตี แตะ นิง ปลัชเตะ.

โนก ฮา เกาะ โลม อี รพามm ปุย, เปโตร ซตอก รเงอิม โรช ปุย เกือช ไก จีวิต ป โปง ไม่ ปุย ใน พะเยชู คริต. "เอ็จ มัซ พะเยชู ป โอต ป โชะ ตัง โม เปะ เอ, ไม่ ละ อี อัง ปิม โมจ แตะ ละ เปอะ, ละ ซ เกือช อี โม เปะ เฮ็ยน ป ยุษ โกะ แตะ," อัย เซ.

¹ อี มัส เปโตร, มัส ป โฮว พรอ ลุง
1 ตั้ง พะเยชู คริต. รโปะ นังซี ละ
 ปุย เลือก พะจาว อึง, ป มัส โม ป อาวต
 เฮีย อาวต ไฮ นึง จังวัต โพนโท ไม่ จังวัต
 กะลาเทีย ไม่ จังวัต คัพพาโดเกีย ไม่ จังวัต
 อาเซีย ไม่ จังวัต บิทุเนีย. ² พะจาว ป มัส
 เปือะ เอะ เอ็ง เลือก โม เปะ ตัม รพาวม
 โกะ และ ไอฮ. ลุง พะจาว เอ็ง รไซจ
 โม เปะ เกือฮ แปน ปุย ใน พะจาว ละ ซ
 เกือฮ อี โม เปะ เนอิง ป อัส พะเยชู คริต.
 มัส เกือฮ อี โม เปะ ชงะ ชงอม เปือ ฮันม
 พะเยชู เซ. ปัว กุนมุ่น ไม่ ไมจ เปละ
 ลโลวง พาวม อาวต ไม่เปอะ กุมปอ.

ไลลวง ซโอว รพาวม นึง พะจาว

³ ไมจ เอะ ลีลาว พะจาว ป มัส เปือะ
 พะเยชู คริต จาว ยุฮ เอะ. เอ็ง เกือฮ
 เอะ เกิด โคระ เปือ เกือฮ อี พะเยชู คริต
 โกอ โอม เนอิม ลัก ยุม และ นึง เลียก
 พาวม ลัมเลือ อี นึง เอะ. มัส เปือ โกอ
 โอม พะเยชู เซ ป เกือฮ เอะ ไก ลัก ซโอว
 รพาวม ป โอ เปือะ เกียฮ ไชร ฌี อี.
⁴ พะจาว ซ เกือฮ ป ไมจ ป ญัก ป แอรน
 และ อึง นึง เมือง มะลอง ละ โม เปะ.
 โอเอือ เซ มัส ป โอ เกียฮ ฮรัม เกียฮ
 ซออิม, มัส ป โอ เกียฮ รแอม ไม่ ป โอ
 เกียฮ อัส เกียฮ ลอน. ⁵ พะจาว โชะโกะ
 ฮรักชา อึง นึง โม เปะ นึง อัมนัด และ
 เปือ รพาวม เจือ เปอะ, ฮอยจ ละ ซ เปลือ

พะจาว ไลลวง เกือฮ และ ปุย โปน มัป
 ชงะ ลอยจ โอเอือ, ตอก เอ็ง เพรียง และ
 อึง เซ. ⁶ มัส เซ ป โฮลย โม เปะ อาวต
 ไม่ ไมจ มวน รพาวม และ ฌี อี. ปเลีย
 เฮี ปัง จัมเปน เปอะ โอด กัน ลอง โอเอือ
 รพาวม เปอะ โฮวน เจือ เซ ติ วัง ฮัม,
 โฮลย ลัง เปอะ รพาวม ไมจ มวน และ
 นึง. ⁷ โอเอือ ป ลอง รพาวม เปอะ เซ
 มัส ลอง อี แลน มัส รพาวม เจือ เปอะ เซ
 ป เนอิม ไม่ ป โอ เนอิม. รพาวม เจือ
 โม เปะ เซ มัส ป ระ ไล ฮา ใคร. ใคร
 เซ มัส ป เกียฮ ลวยจ เกียฮ ใน. ปุย
 ปังเมอ ลอง ลัง อี นึง งอ เดอิม ซ ยุง มัส
 อี ใคร ไมจ. ตอก โรฮ เซ, รพาวม เจือ
 โม เปะ ไมจ โรฮ พะจาว ลอง, เดอิม ซ ที่
 มัส ป เนอิม, เดอิม พะจาว ซ โฮลย ลีลาว
 รพาวม เจือ เปอะ เซ, ไม่ เกือฮ เปอะ ไก
 โญตชัก ฌืออม ฮอยจ เปลือ พะเยชู คริต ติ
 และ. ⁸ โม เปะ เอ็ง ฮรัก เปอะ พะเยชู
 เตือง โอ และ ติ โฮลย ย. ปเลีย เฮี โม
 เปะ เอ็ง อึง เปอะ รพาวม และ นึง เตือง
 โอ และ โฮลย ย. มัส เซ ป โฮลย โม
 เปะ รพาวม ไมจ มวน และ เปือ อี โฮฮ
 ฮา เกียฮ อัส ปุย อี. ⁹ มัส เปือ รพาวม
 เจือ เปอะ เซ ป โฮลย เปอะ ป รไมจ และ
 โฮลย เซ เปือ อี. เอ็ง มัส โฮลย รพาวม
 รโมยฮ เปอะ โปน ฮา ป โอ ไมจ.

¹⁰ ไลลวง เกือฮ พะจาว ปุย โปน ฮา
 ป โอ ไมจ เซ, โม ป ซิป ลุง พะจาว

โฆะ เอ็ง ชาวป ไชมญ ฮมอง อี ซโตซ
 รชอยจ. โม เซ รโห่ง อึง ไลลวง กุนมุ่น
 ยุษ พะจาว ป ช เกือฮ อี ละ โม เปะ
 เซ. ¹¹ มัฮ ชาวป อี ไชมญ ไลลวง ป เอ็ง
 รโห่ง ลปุ พะคริต ป อาวต นิง แตะ เซ
 ละ แตะ, ญ้อม อ้อ อี อึง ไลลวง กัน ช
 โอด พะคริต ป โหะ, 'ไม' ไลลวง ช โฮลฮ
 อี โญตซก แตะ กังคะ. โม เซ ฆวต ยุง
 เวลา ช เกิด พะคริต เซ 'ไม' โอเอือ ป ช
 เกิด ละ อี. ¹² พะจาว เกือฮ โม ป ซิป ลปุง
 แตะ เซ ยุง โอ ป อ้อ อี เซ ช เกิด เจน
 โกะ อี เซ, บังเมอ เอ็ง เกิด เจน โม เปะ เอี.
 โม ป ครอบ ไลลวง กัน ระ ไล ยุษ พะจาว
 ละ เปอะ เจน ปเลือ เอี, เอ็ง มัฮ รโห่ง
 อี ไลลวง ติ เซ ละ เปอะ เปือ อัมนัด ลปุ
 พะจาว ป เลือ เนอิม เมือง มะลอง. โอเอือ
 ไล เซ โม เตปด่า ฆวต ยู ฆวต ฮมอง โรฮ
 อี.

ไลลวง จีวิต ช่งะ ชงอม

¹³ มัฮ เซ ป 'ไมจ เปอะ เพรียง แนฮ
 รพาวม รโมยฮ แตะ ฆ่า อี. 'ไมจ เปอะ
 เกือฮ ติ แตะ ใจฮ ชวง, 'ไม' เกือฮ เปอะ
 ติ แตะ อุนใจ 'ไม' กุนมุ่น ป ช โฮลฮ
 เปอะ เนอิม นิง พะจาว, ญ้อม ฮอยจ เปลือ
 พะเยชู คริต ติ แตะ. ¹⁴ 'ไมจ เปอะ เนอึง
 ป อ้อ พะจาว. ปุ' เกือฮ ซลิต ซโลม เปอะ
 เกี ลวง กัมกฤษ ไพรม เปอะ ดอก ญ้อม
 โอ เปอะ ติ ยุง ป มัฮ ลปุง เนอิม โฮ,

¹⁵ พะจาว ป เลือก โม เปะ เซ มัฮ ป ช่งะ
 ชงอม. 'โม เปะ 'ไมจ โรฮ เปอะ แปน ปุย
 ช่งะ ชงอม ดอก เซ ฮอยจ ละ ป ยุษ ป
 อ้อ เปอะ โครยญ เจือ. ¹⁶ พะจาว เอ็ง อ้อ
 อี นิง พะทัม ดอก เอี, "อี่ มัฮ ปุย ช่งะ
 ชงอม. 'โม เปะ 'ไมจ โรฮ เปอะ แปน ปุย
 ช่งะ ชงอม ดอก เซ โรฮ," อ้อ เซ.

¹⁷ ญ้อม ไวออน เปอะ เอ็ง อ้อ เปอะ
 เปือ ละ พะจาว. เอ็ง มัฮ พะจาว เซ
 ป ช รเตือ ปุย ตัม กัน ยุษ อี เตือง ไพ
 เตือง มั่น 'ไม' โอ อี ไก ป ฮรัก ป จัง.
 มัฮ เซ ป 'ไมจ เปอะ ฮลัด นิง พะจาว เซ
 ฆ่า อี ติ เจน 'โม เปอะ นิง ปลัฮตะ เอี.
¹⁸ 'โม เปะ เอ็ง ยุง เปอะ โดฮ พะจาว แตะ
 ฮา จีวิต ไพรม เปอะ ป เฮียน เปอะ เนอิม
 นิง จัตเจือ ไพรม แตะ ป โอ ไก ป มัฮ
 เซ. มัฮ โตว โดฮ อี 'โม เปะ นิง ไคร
 นิง ม่า ป เกือฮ ลวยจ เกือฮ ใน. ¹⁹ มัฮ
 โดฮ อี 'โม เปะ นิง ฮันม ระ งามฮ ป มัฮ
 ฮันม พะคริต. พะคริต เซ เอ็ง มัฮ ดอก
 อี กวน แกะ 'ไมจ โด้วง โกวง ฮยวก โฮ.
²⁰ พะจาว เอ็ง เลือก อึง อี เนอิม กา เข็ยง
 ยุษ แตะ ปลัฮตะ ลัง, บังเมอ เปลือ อี เจน
 ลัก ก ลอยจ โอเอือ เอี ละ ช เรอิม แตะ
 'โม เปะ. ²¹ 'โม เปะ เอ็ง อึง เปอะ รพาวม
 แตะ นิง พะจาว เปือ พะเยชู เซ. พะจาว
 เอ็ง เกือฮ อี โกฮ 'โม เปอะ เนอิม ลัก ยุม แตะ
 'ไม' เกือฮ อี ไก โญต ไก ซก. มัฮ เซ ป
 ไก รพาวม เจือ 'โม เปะ 'ไม' ซโอว รพาวม

เปอะ นิง พะจาว ฆ่า อี.

22 เคียง โฮลส โม เปะ แปน ปุย ชงะ ชงอม เบือ เนอึง เปอะ ป อ้อ ลปุง เนอิม, ไม เอ็ง โฮลส เปอะ รพาวม ฮรัก เนอิม โรวะ เปอะ เอียกปู แต่ะ ใน พะจาว, ไมจ เนอิม เปอะ ฮรัก เว็อง ปู แต่ะ ฮอยจ โตะ รพาวม รโม้ยฮ เปอะ เต็อง โอยจ อี. 23 โม เปะ เอ็ง โฮลส เปอะ เกิด โคระ เบือ ลปุง พะจาว, ม้อ ลปุง ไก จีวิต นิง, ม้อ ป โอ เกียฮ ลอยจ. ม้อ โตว เกิด เปอะ เนอิม นิง เปื่อะ ป เกียฮ ยุม, ม้อ เกิด เปอะ เนอิม นิง เปื่อะ โอ เกียฮ ยุม. 24 พะทัม เอ็ง อ้อ เอี,

"นะ ชอ้ง ปุย เต็อง โอยจ อี ม้อ ตอก ไรป โฮ. โยุตซัก อี ตอก โรฮ เต็ย ไรป. ไรป เซ ตูไต ซออฮ. เต็ย อี อ้อ. 25 ลปุง พะจาว บังเมอ ไก ลอป โอ ญะวะ ไก ลอยจ." อ้อ เซ พะทัม. เอ็ง ม้อ ลปุง เซ ป ม้อ ไลลวง กัน ระ ไล ยุส พะจาว ป เอ็ง ครอย ปุย ละ โม เปะ เอ.

ไลลวง ด่อง ซโมะ ไม ปุย เลือก พะจาว อึง

1 ม้อ เซ ป ไมจ เปอะ ละ ไปวส ป 2 ฆอก ป เบร ไม กัน จุ ไล เปอะ ปุย ฆ่า อี. ปุ ญื่อะ แปน ปุย ไล โกะ ไล เอียง เงอ. ไปวส แปะฮ รพาวม กุยจ วัว ไม ลปุง พามัด ตู่แควน เปอะ ปุย เยอ. 2 ไมจ เปอะ ฆวต ไอฮ รออาม ตีฮ ซโน ตอก กวนงัก

เกิด โคระ โฮ. ม้อ อ้อ ฮะ ไม ไลลวง รออาม ตีฮ ละ รพาวม รโม้ยฮ เปอะ. ม้อ เซ ป ซ ไกลจ ฮอน เปอะ เบือ อี ฮอยจ ละ ไปน เปอะ ป โอ ไมจ โครยญู เจือ, 3 นิง เอ็ง ยุง เปอะ เมาะ ม้อ พะโอังจาว ป ไมจ ตอก โฮลส ปุย จิม ป ญีม ละ แต่ะ โฮ.

4 โม เปะ ไมจ เปอะ เอ็ญู เคะ พะโอังจาว ป ม้อ ตอก ซโมะ ไก จีวิต นิง. ด่อง ซโมะ เซ ม้อ ป เอ็ง ไปวส ปุย. พะจาว บังเมอ โชวต แม อี นิง ม้อ อี ป ระ งวยฮ ระ ตุง ละ อี. 5 โม เปะ ม้อ โรฮ เปอะ ตอก ซโมะ ไก จีวิต นิง โรฮ. ไมจ เปอะ เอ็ญู เคะ พะโอังจาว เกือฮ โฮลส รโจะ โก โม เปะ เกือฮ แปน วิอัน อาวต ลปุง พะจาว นิง. โม เปะ ซ โฮลส เปอะ แปน ซตุ ชงะ ชงอม ละ ซ ทไว แต่ะ โอเอือ ป เกว ไม รพาวม รโม้ยฮ แต่ะ, ตอก ปุก อี รพาวม พะจาว เบือ พะเยซุ คริต. 6 พะทัม อ้อ อี ตอก เอี,

"ออี เอ็ง โชวต ด่อง ซโมะ ระ งวยฮ ระ ตุง ตี. ออี เอ็ง เกือฮ แปน ด่อง โรง นิง เมือง ซีโยน. เมาะ ป อึง รพาวม แต่ะ นิง อี ซ โฮลส โตว โชะ กิจ ปญู ึง." อ้อ เซ. 7 ด่อง ซโมะ เซ ม้อ เนอิม ป ระ งวยฮ ระ ตุง ละ โม เปะ ป เจือ. ละ ป โอ เจือ บังเมอ ม้อ ตอก อ้อ พะทัม อี,

"ด่อง ไปวส ป ยุส ญื่อะ อา เอ็ง โชวต พะจาว แปน ด่อง โรง," อ้อ เซ.

⁸ อ้อ แม อี ดอก เฮี ติ โดย, "ด๋อง ซโมะ เซ ม้อ ปร เกือช ปุย โคะ ชดอช. เอ็จ ม้อ โรย ปร เกือช ปุย ลลว," อ้อ เซ. โม เซ ม้อ โคะ ชดอช อี นิง โอ อี เจือ ลปุง พะจาว. เอ็จ ม้อ ปร ลัง ละ อี ดอก เซ.

⁹ โม เปะ ดอก เปอะ โดว เซ. โม เปะ เอ็จ ม้อ เปอะ ปุย เลือก พะจาว, ม้อ เปอะ ชดอช กชัต, ม้อ เปอะ ปุย ชงะ ชงอม ติ เมือง, ม้อ เปอะ ปุย ใน พะจาว. พะจาว เอ็จ เลือก โม เปะ ละ ช เกือช อี โม เปะ ครอบ ไลลวง กัน ชัมคัน ยุช แตะ. เอ็จ กอก โม เปะ โอก เนอิม ลัก เพ็ยก เอ็ญ เล็ยก ลัก ซเป็ย คีนัก ยุช แตะ. ¹⁰ ไพรม อี โม เปะ ม้อ เปอะ โดว ปุย ใน พะจาว. ปรเล็ย เฮี เอ็จ ม้อ เปอะ ปุย ใน อี. ไพรม อี ติ โฮลส โดว พะจาว เล็ยก พาวม นิง เปอะ. ปรเล็ย เฮี เอ็จ โฮลส เล็ยก พาวม นิง เปอะ.

กวนใจ ยุช พะจาว

¹¹ โม เปะ ปร ม้อ ปร ฮรัก เกอะ, โม เปะ ม้อ เปอะ ดอก ปุย ตัง เมือง ตัง ด่าว ละ ปุย. ดอก โรย เปอะ ปร โอ ไก ญื่อะ อาวต คราว โชม นิง ปรลัชตะ เฮี. อี ปัว โม เปะ โอ เนอึง ปร อ้อ กัมกุษช ออก ปร ไก โตะ รพาวม เปอะ, นิง ม้อ กัมกุษช ออก เปอะ เซ ปร รุป ปุ แตะ ไม่ รพาวม รโม้ยช เปอะ. ¹² โมจ เปอะ เกือช ปร ยุช ปร อ้อ แตะ เปน ปร ปุก ปร ลอก ลลึง โม ปร โอ

เจือ. ด้อ ไก ปร เต โม เปะ ไม่ อ้อ อี โม เปะ ยุช ปร ออก เกอ, โม เซ ช ยุ ลัง ม้อ กัน ยุช โม เปะ เซ ปร ไมจ. ชงะ ช รเตือ พะโอจาว ปุย, โม เซ ช โฮลส ลัง ลีลาว พะจาว เปือ โม เปะ.

¹³ โมจ เปอะ ญอม อาวต ฮริม ปร ระ ปร คาว นิง บันเมือง อาวต แตะ เปือ พะโอจาว. บัง ม้อ กชัต ปร ดีก นิง ระ แตะ ญุก, ¹⁴ บัง ม้อ โม จาวใน ปร ดวน อี ฮอยจ ละ ช เกือช อี โม ปร ยุช กัน พิต ลอก ดุต แตะ, ไม่ เกือช อี ลีลาว โม ปร ยุช กัน โมจ ญุก. ¹⁵ รพาวม พะจาว ม้อ ดอก เฮี. ม้อ ขวต เกือช อี โม เปะ ยุช กัน โมจ ละ ช เกือช อี โม ปร อ้อ โอเอ็ช นิง งาว ใจญู แตะ เซ ดุต ดัก ฆี อี. ¹⁶ พะจาว เอ็จ เกือช โม เปะ โปน ฮา เปน แตะ ครา เซ็ญู โอเอ็ช. โมจ เปอะ อาวต ตัม เซ, บังเมอ โอ เปอะ โมจ เกือช เปน ควน โรวต แตะ ยุช ปร ออก ปร เวร ฆี อี. โมจ เปอะ ญอม เปน กวนใจ ยุช พะจาว. ¹⁷ โมจ เปอะ นัปรที่ ปุย เตือจ อี. โมจ เปอะ ฮรัก โม เอ็ยกปุ แตะ ใน พะจาว. โมจ เปอะ ฮลัด นิง พะจาว. โมจ เปอะ นัปรที่ กชัต ยุช แตะ.

¹⁸ โม เปะ ปร ม้อ กวนใจ ปุย เยอ, โมจ เปอะ เนอึง ปร อ้อ ปอเล็ยง แตะ ไม่ นัปรที่ เนอิม เปอะ. ม้อ โดว เนอึง เปอะ ปร อ้อ ปอเล็ยง ฮรัก แตะ ไม่ โมจ รพาวม แตะ โน่ง. โมจ โรย เปอะ เนอึง ไม่ ปร อ้อ

ปอเลียง ซาก และ โรส. ¹⁹ ดัซ เปอะ ปูน
โอด ป โชะ ยุส ปุย ละ แตะ เตือง โอ
เปอะ ยุส ป พิต, นิง ขวต ปุก เปอะ รพาวม
พะจาว, ซ แปน เนอิม ป ไมจ ละ เปอะ
ซกั อี. ²⁰ บัง ปูน โอด เปอะ กัน เพียต
ปุย แตะ, ดัซ มัซ โอด เปอะ นิง ยุส แตะ
ป พิต โส, แจง โอ อี แปน กุน ละ เปอะ.
ดัซ เปอะ ปูน โอด ป โชะ เตือง ยุส แตะ
ป ปุก เอัจ มัซ เนอิม ป ปุก รพาวม พะจาว.
²¹ พะจาว เอัจ มัซ เลือก อี โม เปะ ละ ซ
เกือซ อี โม เปะ ยุส ดอก เซ. เอัจ มัซ
พะคริต ป โอด ป โชะ ดั่ง เปอะ, ไม ละ อี
ออิง ปิม ไมจ แตะ ละ โม เปะ, ละ ซ เกือซ
อี โม เปะ เฮียน ป ยุส โกะ แตะ.

²² โกะ อี เซ มัซ ป โอ ยุส มัป ติ ชวง.
โก โดว ป ฮมอง อัส อี ป โอ เนอิม ติ โฮน
เนอิม. ²³ บัง อัส ปุย ลปุง ขอก ละ, โรก
โดว อี นิง ลปุง ขอก. เฌื่อม ยุส ปุย ป
โชะ ละ อี, อัส โดว ติ แตะ ซ โรก อี นิง
ป โชะ ละ ปุย. มัซ ละ อี ออิง ไม พะจาว
นิง มัซ พะจาว ป รเตือ โอเอือส ดัม ซี อี.
²⁴ พะคริต เอัจ รัป มัป ยุส โม เอะ นิง โกะ
แตะ โอฮ นิง ไมะซาวแควง, ละ ซ เกือซ
อี เอะ ยุม แปซ ละ มัป เซ, ไม ซ โสลส แม
โอม ละ ยุส แตะ กัน ซีไซ. โม เปะ เอัจ
ไฮ ป โชะ นิง เปอะ เบือ เบราะ อาม อี
เซ. ²⁵ โม เปะ เอัจ ดอก เปอะ แกะ ไชร
ฮา กระ ไฮ. ปเลี้ย เฮี โม เปะ เอัจ เอือญ
เปอะ เคะ พะโองจาว. มัซ ป เกือซ แลน

แก โชะ โกะ ฮรักซา เนอิม นิง โม เปะ,
ไม เกือซ นัม อี โม เปะ ฮอยจ ละ รพาวม
รโมยฮ เปอะ.

ไลลวง รเมะ รโปวน

¹ ดอก โรส เซ, โม เปะ ป มัซ
3 ปรโปวน เฌือะ ปุย เยอ, ไมจ เปอะ
เนอึง ป อัส ปรเมะ เฌือะ แตะ. ดัซ เปอะ
ยุส ดอก เซ, บัง โก ง่อน ป โอ ปรเมะ
เฌือะ อี ติ เจือ ลปุง พะจาว ลลึง เปอะ,
กัง เคะ เอ ซ โสลส เอือญ เคะ พะจาว เบือ
กัน ไมจ ยุส โม เปะ ยุง. จัมเปน เปอะ
โดว อัส โอเอือส ละ ติ มวยญ เนอิม. ² ติ
ซ ยุ โอฮ อี นิง ซลิต ซโลม ไมจ เปอะ ไม
ไล นัปที เนอิม เปอะ พะจาว. ³ โม เปะ
ดัซ เปอะ ขวต เกือซ ติ แตะ ไมจ ละ ปุย
กัน โดว แงฮ ไฮส แงฮ วิส ติ เปอะ ไม ยุส
เปอะ ฮัก แตะ คี. กัน โดว ง่อด ไลลวง
เกลอิม ฮนัง ลัง เบล. กัน โดว นุง ย่อง
ติ เปอะ นิง เครอึง คี เครอึง นัก. ⁴ ฮา
เซ กัน แงฮ เปอะ ติ แตะ เซ เกือซ มัซ
ไลลวง รพาวม รโมยฮ เปอะ. ไมจ เปอะ
แกงฮ ติ แตะ นิง รพาวม จวต ชุม แตะ ไม
ปุก เปอะ ไล แตะ. มัซ เซ ป ติก นิง ไมจ
แตะ ละ แลน พะจาว อี. มัซ ป โอ เกือซ
ไพรม เกือซ ไลจ. ⁵ โม ปรโปวน ป นัปที
เนอิม พะจาว ไม ออิง อี รพาวม แตะ นิง อี
เจน โชะ โอ, เอัจ แกงฮ โรส ติ แตะ ดอก
เซ, ไม เนอึง อี ป อัส ปรเมะ เฌือะ แตะ.

⁶ ซารา ยุษ โรฮ อี ดอก เซ. เนอึง ป อ้อ อ้อปราฮัม, อ้อ โรฮ ไน ละ อี. ค้อ โม เปะ ยุษ กัน ไมจ ไม โอ เปอะ เกือฮ ติ แตะ ฮลัด เต็ง นิง โอเอือฮ, เอือ ม้อ โรฮ เปอะ กวน รไปวน ซารา เซ โรฮ.

⁷ ดอก โรฮ เซ, โม เปะ ป ม้อ พรเมะ เอืออะ ปุย เยอ, ไมจ โรฮ เปอะ เกือฮ ติ แตะ ยุง รพาวม พรไปวน เอืออะ แตะ ไม นัปที เปอะ. ไมจ เปอะ ง่อต แตะวะ เรียง พรไปวน เอืออะ เปอะ เซ ฮา โกะ เปอะ, นิง ช โฮลฮ โรฮ อี จีวิต โปต พะจาว ละ แตะ ดอก ปะ โรฮ. ไมจ เปอะ ยุษ ดอก เซ เดอิม โอ ช ไก ป คัด ป คัง กัน ไวออน เปอะ.

จีวิต ปุย ใน พะจาว

⁸ ลัก ก ลอยจ อี เอี, ไมจ เปอะ เมอรอิม ฮยวก บริญู ไร่ ไม ปุ แตะ. ไมจ เปอะ ฮรัก ปุ แตะ ดอก ป ม้อ เอือยกปุ เลือฮ ติ เวียก โฮ. ไมจ เปอะ เลียก พาวม โชะ ไร่ นิง ปุ แตะ ไม ญิง ญอม เปอะ ละ ปุ แตะ. ⁹ ค้อ ไก ป ยุษ ป ออก ละ เปอะ ปุ โรก ละ อี นิง ป ออก. ค้อ ปุย อ้อ ลปุง ออก ละ เปอะ ปุ ลเดือฮ โรก ละ อี นิง ลปุง ออก. ฮา เซ ไมจ เปอะ ปิส มุ่น ละ. ค้อ เปอะ ยุษ ดอก เซ ช โฮลฮ เนอิม เปอะ กุนมุ่น ป ชันญา พะจาว อึง ละ แตะ เปือ อี. พะจาว เอือ ม้อ เลือก อี โม เปะ ละ ช

เกือฮ อี โม เปะ ยุษ ดอก เซ. ¹⁰ พะทัม เอือ อ้อ อี ดอก เอี,

"ค้อ ไก ป ฮวต ฮาวต ไมจ ฮาวต มวน ไม ไมจ ป ยุ เคะระ ป ฮมอง แตะ, ไมจ อี โอ เอืออะ อ้อ ป ออก ป เบร. ไมจ อี เคะระ แปย จุ แตะ ปุย. ¹¹ ไมจ อี ลเดือฮ ติ แตะ ฮา กัน พิต. ไมจ อี ยุษ กัน ไมจ. ไมจ อี ฮาป แนฮ ดอก ช ฮาวต เฮน ฮาวต ฮลอง แตะ ไม ปุย. ¹² พะโอังจาว แลน แก ลอป โม ป ชี ป ไช. ง่อต ลอป โรฮ รชอม ไวออน อี. โม ป ยุษ ป ออก ป เบร พะโอังจาว ปังเมอ ช ตอชู ไม อี," อ้อ เซ พะทัม.

¹³ ค้อ เปอะ แदन รพาวม ละ ยุษ แตะ กัน ไมจ, ติน โอ ช ไก ป ช ยุษ ป โชะ ละ เปอะ. ¹⁴ ค้อ ปุย ยุษ ป โชะ ละ เปอะ เปือ ยุษ เปอะ กัน ไมจ, ช โฮลฮ เปอะ รพาวม ไมจ มวน แตะ เปือ อี. ปุ ฮลัด นิง โม เซ. ปุ โรฮ ตุก รพาวม ฆี. ¹⁵ ไมจ เปอะ นัปที เนอิม พะคริต ฮอยจ โตะ รพาวม เปอะ. เกือฮ แปน ป กุม รพาวม เปอะ. ไมจ เปอะ เพรียง แนฮ ติ แตะ เดอิม เปอะ ช เกียฮ โลยฮ เอือม โฮมญู ปุย เปอะ นิง ไลลวง ตัว เปิง เปอะ ป ฮาวต กไน เปอะ เซ. ¹⁶ ปังเมอ ไมจ เปอะ โลยฮ ไม รพาวม ปีกๆ ออนๆ แตะ ไม รพาวม นัปที เปอะ ปุย. ไมจ เปอะ ยุษ แนฮ ดอก โอ รพาวม เปอะ ช ไก ดอก รโจฮ โฮฮ ติ แตะ. ค้อ ไก ป เพียก แฮม เปอะ เตือง ม้อ

เปอะ ปุย ไมจ ซลิต ซโลม เบื่อ ฟวด เปอะ
พะคริต เตอ, โม เซ ซ โฮลส โชะ กิจ
ไซส ซ่า ป อัส โกะ แตะ เซ. 17 ดัส มัส
ป ปุก รพาวม พะจาว, อวาม เปอะ ป โชะ
เบื่อ ยุส เปอะ กัน ไมจ เซ, ไมจ ละ เปอะ
ฮา ซ อวาม เปอะ ป โชะ ซ่า ยุส เปอะ กัน
พิต.

18 พะคริต เอ็จ ยุม ติ โฮน โน่ง ซ่า มัส
ยุส ปุย เตอจ ออยจ อี. พะโองจาว ป ซงะ
ซงอม เซ เอ็จ ยุม ซรอ ปุย ซอก ปุย เบร
ละ ซ นัม อี เอะ ฮอยจ เคะ พะจาว. โฮลส
ปุย ยุส ยุม ไม เนะ ซอ้ง อี. ลปุ อี ปังเมอ
โอม ลั้ง. 19 ลปุ อี เซ โฮว ครอส โอเอ็ช
ละ โม ลปุ อาวต โตะ คอก. 20 โม ลปุ
อาวต โตะ คอก เซ มัส ลปุ โม ป โอ เนอึง
ป อัส พะจาว เจน โนฮา. ติ เจน ยุส โนฮา
โล่ง เซ พะจาว อาวต แนอ ไม รพาวม ลั้ง
ตะ. 21 เป็อม เลอึป รอวาม ปลั้ตะ เซ
ไก ซตะ ปุย โน่ง ป เก็ช พะจาว อี โปน
ฮา ยุม ตะ เบื่อ รอวาม เซ. 21 ปลั้
เฮ็ รอวาม เซ แพป โรส ไม โลลวง คอก
เก็ช พะจาว ปุย โปน มัส เบื่อ รัป อี
บับติซมา โรส. มัส โตว โล รไซจ อี ป
รแอม นิง เนะ ซอ้ง เปอะ. มัส โล ปุน
อาวต เปอะ ซองนา พะจาว ไม รพาวม โอ
รโจย โอย ติ ตะ. ป โปน โม เปะ เบื่อ อี
เซ มัส เบื่อ เอ็จ โกย โอม แม พะเยซุ เนอิม
ลัก ยุม ตะ. 22 ปลั้ เฮ็ เอ็จ ฮาวก เมือง
มะลอง อาวต ลวง คอม พะจาว. มัส ป

ดัตเตียง โม เตปด่า ไม โอเอ็ช ป ไก อัมนัด
อันนา เมือง มะลอง เตอจ ออยจ อี.

ไมจ เก็ช พะจาว กุม จีวิต ตะ

1 เป็อม งอด คอก เอ็จ โฮลส พะคริต
4 โอต ป โชะ นิง เนะ ซอ้ง ตะ, โม
เปะ ไมจ โรส เปอะ เรียง รพาวม ละ ซ
โอย เปอะ รพาวม คอก เซ โรส. ปุย ดัส
เอ็จ โอต ป โชะ นิง เนะ ซอ้ง ตะ คอก
เซ เปื่อะ ไก โตว รพาวม ซวด ยุส มัส.
2 เข็ม เฮ็ โม เปะ ไมจ เปอะ เก็ช พะจาว
กุม จีวิต เปอะ ตัม รพาวม อี. ไมจ เปอะ
โตว เก็ช กัมกุยช ซอก ตะ กุม. 3 เอ็จ
เคราะ อี ยุส เปอะ ตัม ป กอ ยุส โม ป โอ
เจ็ อี เซ. ไพรม อี โม เปะ กอ ยุส เปอะ
ป พังไฮะ. อาวต เปอะ ไม กัมกุยช ซอก
ตะ, ไม ญุ่ยจ เซอะ เงาะ ไปล เปอะ ไม
ปุ ตะ, พลวย เปอะ ติ ตะ นิง ป ซอก
โฮย ซอก วิส, ไม ไว เปอะ ฮุป ป มัส กัน
โอ ปุก ละ พะจาว. 4 ปลั้ เฮ็ โม ป โอ
เจ็ เงอิต นิง โอ โม เปะ เปื่อะ พาวม ติ
ไม ตะ นิง กัน ซอก โฮย ซอก วิส เซ.
เพ็ยก แสม โม เปะ ซ่า อี. 5 โม เซ ซ ลอก
กัน รเต็ช ยุส พะจาว. พะจาว เอ็จ เพ็รียง
ออึง ติ ตะ ละ ซ รเต็ช ตะ ปุย เตอจ ป
โอม ไม ป ยุม. 6 มัส ซ่า เซ ป เอ็จ ไก ป
ครอส โลลวง กัน ระ โล ยุส พะจาว ละ
โม ป เอ็จ ยุม เซ ซ่า อี. เป็อม อาวต ลั้ง
โม เซ นิง ปลั้ตะ เฮ็, พะจาว เอ็จ รเต็ช อี

นึ่ง เนะ ชอ้ง อี ตอก รเต็ช แตะ ปุย ไฮญ
เต็อง โอยจ อี, เดอิม ลปุ อี ช โอม ตอก
โอม พะจาว โรอ.

ไมจ เปอะ แปน กวนใจ เนอิม รพาวม

7 ลัก ก ลอยจ โอเอ็ช เอ็จ ชติ. มัช เซ
ป ไมจ เปอะ เกือช ติ แตะ ปุน เต็ยง ไอส
รพาวม แตะ ฆ่า อี. ไมจ เปอะ เกือช ติ
แตะ ใจช ชวง ละ ช ไวออน แตะ. 8 ป
ระ ไล ฮา โอเอ็ช ไฮญ, ไมจ เปอะ ฮรัก
เนอิม ปุ แตะ. รพาวม ฮรัก เซ ปัง โฮวน
พิต โฌวะ ยุช ปุย ละ, ที่ โตว อี พิต ละ
แตะ. 9 ไมจ เปอะ ญอม รัปคัม เอ็ยง ปุ
แตะ ไม้ แคน เลือ นึ่ง ญืออะ แตะ. ปุ
ปุปี ฆ่า. 10 เอะ เอ็จ โฮลช โอเอ็ช ป ปละ
ป ชีต พะจาว ละ แตะ ตัง โน้ง ฮา ปุ
แตะ. ไมจ เปอะ โกว ป ปละ ป ชีต อี ละ
เปอะ เซ ละ ช โกว ป มัช อี ละ ปุย ไฮญ,
ตอก กวนใจ เนอิม รพาวม นึ่ง ไปญู แตะ
โอเอ็ช ระ ไล ยุช พะจาว. 11 ดัช โกว ป
ช อัส โอเอ็ช ละ ปุย, ไมจ อี อัส ตอก อัส
แตะ ลปุง พะจาว. ดัช โกว ป ฆวด เรอิม
ปุย ไฮญ, ไมจ อี เรอิม นึ่ง เร็ยง แदन ป
โฮลช แตะ เนอิม นึ่ง พะจาว. ดัช เปอะ
ยุช ตอก เซ ช แปน โญตซัก ละ พะจาว
เปือ พะเยชู คริต. พะจาว เซ โปง เนอิม อี
โฮลช รัป ลปุง ลีลาว ไม้ อัมนัด โญตซัก

แตะ โครยญู เจือ โอ ญะอะ โกว ลอยจ.
อาเมน.

ไลลวง โอด ป โชะ นึ่ง มัช แตะ คริตเต็ยน

12 โม เปะ ป มัช ป ฮรัก เกอะ, ญือม
ฮอยจ ป โชะ ป ไฮญ ละ เปอะ ละ ช ลอง
อี รพาวม เปอะ ตอก งอ โฮ, ปุ เจอิต ฆ่า.
ปุ โคะ มัช ป ตัง เจือ ลอน. 13 ฮา เซ ไมจ
เปอะ ญันดี ไม้ โฮลช แตะ โอด ติ ป โชะ
ไม้ พะคริต, เดอิม เปอะ ช โฮลช รพาวม
ไมจ มวน แตะ กุมปอ ญือม ช เปลือ อี
โญตซัก แตะ ละ ปุย. 14 ดัช ปุย เป็ยง
แฮม เปอะ นึ่ง มัช เปอะ ปุย ใน พะคริต
ช โฮลช เปอะ รพาวม ไมจ มวน แตะ เปือ
อี, นึ่ง เอ็จ อวต ลปุ พะจาว โกว โญต โกว
ซัก เซ นึ่ง เปอะ. 15 ปุย ใน โม เปะ ปุ
เกือช โกว ป ลอก ป โชะ ฆ่า ยุช แตะ ยุม
ไม้ ปุย ญุก, ฆ่า แปน แตะ คะมุย ญุก, ฆ่า
ยุช แตะ กัน ฆอก ไฮญ ญุก, ไม้ ฆ่า เล็ยง
ซุกซัก แตะ กัน ยุช ปุย ญุก. ปุ เกือช โกว
ติ ดี เนอิม. 16 ดัช มัช โฮลช เปอะ โอด ป
โชะ นึ่ง มัช แตะ คริตเต็ยน โฮ, ปังเมอ โอ
เปอะ ไมจ โชะ กิจ ฆ่า. ฮา เซ ไมจ แนช
เปอะ ลีลาว พะจาว เปือ โฮลช แตะ มอยช
คริตเต็ยน เซ.

17 เอ็จ เต็ง เวลา รเต็ช พะจาว ปุย. มัช
ปุย ใน พะจาว ป ช โฮลช อี รเต็ช รกา
เยอ. ดัช รเต็ช โอเอ็ช ละ เอะ รกา ตอก

เซ โส, ละ โม ป โอ ญอม เจือ ไลลวง กัน
ระ ไล ยุส พะจาว ช แปน ตอก เมอ ลัก ก
ลอยจ อี? ¹⁸ พะทัม อัส เอี,

“โม ป ซี ป ไช เอีจ ญัก ละ อี ช โปน อี
ตุต เตอ. โม ป โอ นัปที พะจาว ไม่ โม
ป คัม มัป แจง โอ อี ช ไก ตอก โปน ตุต
แตะ.” อัส เซ.

¹⁹ ดัส มัส ตอก เซ, โม ป โอลอ โอด ป
โซะ ตัม ปุก อี รพาวม พะจาว, โมจ ลั้ง อี
ยุส กัน โมจ. โมจ อี อีจ รพาวม แตะ
นึ่ง พะจาว ป ชัง แตะ เกิด เซ, นึ่ง มัส
พะจาว เซ ป ยุส ลอป ตัม ป อัส แตะ อีจ.

โมจ แลน แกะ ยุส พะจาว

¹ อี ฆวด ปัว ชตอก รง่อิม โม ป กวด
5 ลลิ่ง โม เปะ ป เจือ, นึ่ง มัส โรส
โกะ แตะ ป กวด ติ ปุย, ไม่ เอีจ ปุน แปน
แตะ ชกัพีญัน นึ่ง ไลลวง กัน ยุม พะคริต
นึ่ง โมะชาวแควง เซ. มัส โรส ป ช
โอลอ รโดง แตะ นึ่ง โญตชัก ป ช เป็ลือ
พะจาว เขียง เอี. ฆวด ปัว อัส ละ เปอะ
ตอก เอี, ² โม แกะ เกือส พะจาว เปอะ
แลน เซ โมจ เปอะ โซะโกะ ฮร์กชา นึ่ง
โมจๆ. ปุ ยุส นึ่ง คนัป ปุย เปอะ. โมจ
เปอะ ยุส ไม่ เตม รพาวม แตะ นึ่ง, ตัม
รพาวม ฆวด เกือส พะจาว เปอะ ยุส. โมจ
เปอะ โดว ยุส นึ่ง ฆวด โอลอ เปอะ จัง ลา
แตะ. โมจ เปอะ ยุส ไม่ รพาวม เนอิม

แตะ. ³ ปุ แปน ปุย ระ ตาก ชาก ชฮาว
ละ โม ป แลน แก เปอะ เซ. โมจ เปอะ
เกือส ติ แตะ แปน ปิม แตะ ละ โม แกะ
เซ. ⁴ ดัส เปอะ ยุส ตอก เซ, ญือม เอีจ
ฮอยจ พะโองจาว ป มัส ป เลียง แกะ ติก
นึ่ง ระ แตะ เซ, โม เปะ ช โอลอ เปอะ
วอม คี ไก โญต ไก ชัก ป โอ เกือส ลีป
แปน ลังวัน แตะ.

⁵ ตอก โรส เซ, โม เปะ ป โอ มัส ป กวด
เตอ, โมจ โรส เปอะ เนอึง ป อัส โม ป
กวด ยุส แตะ. โม เปะ เตือง โอยจ เปอะ
โมจ เปอะ ญิง ญอม ละ ปุ แตะ ไม่ เรอิม
ชวย ตุ เตอิม เปอะ ปุ แตะ. พะทัม อัส เอี,
“พะจาว ช ตอชु ไม่ โม ป ฮวด ติ แตะ.
ช เกือส กุนมุ่น ละ ป ปีกๆ ฮอนๆ.” อัส เซ.

⁶ มัส เซ ป โมจ เปอะ เกือส ติ แตะ ญิง
ญอม ตุ เตียม ฮาวต ฮร์ม อัมนัด ระ ยุส
พะจาว ฆวี อี. ดัส เอีจ เติง เวลา ยุส โส,
ช วุส โม เปะ ระ จอง โม เปะ ฮลาวง ฆวี
อี. ⁷ โอเอือส ป ตุก เปละ นัน พาวม เปอะ
นึ่ง เซ โมจ เปอะ ละ อีจ ไม่ พะจาว, นึ่ง
เครอึง แนฮ พะจาว นึ่ง เปอะ.

⁸ โมจ เปอะ เกือส ติ แตะ โงฮ ชาง.
โมจ เปอะ โซะโกะ ฮร์กชา นึ่ง แตะ. พี
ระ ป ฆวด ยุส โลจ ไม่ โม เปะ เซ โฮว
ไป โฮว มา ตอก รเวีย ชิงโต ฮาวม โส,
ละ ช ชาวป อี เกียต กุก ป ปุน แตะ.
⁹ โมจ เปอะ ตอชु ปุ แตะ ไม่ พี ระ เซ, ไม่
เกือส เปอะ ติ แตะ ดอน ฮมัน นึ่ง รพาวม

เจือ และ. โม เอียกปู เปอะ ใน พะจาว
 เลี๊ป ปลั๊ตเตะ เฮี กัมลั้ง ลอก โรฮ ปร โชะ
 ตอก ลอก โม เปะ อี เฮี โรฮ. ¹⁰ พะจาว
 ปร อาวต ไม่ กุนมุ่น โครยญ เจือ, เอ็จ เลือก
 โม เปะ ละ ช โฮลส เปอะ รโดง และ
 นิง โญตซัก โอ เญื่อะ ไก ลอยจ ยุฮ อี,
 เปื่อ อาวต เปอะ ใน พะคริต. เญื่อม เอ็จ
 ฟวยจ โฮลส เปอะ โอด ปร โชะ ตี เตะ เอ,
 พะจาว ช เกือฮ โม เปะ อาวต ตอน อาวต
 ฮมัน, ช เกือฮ โม เปะ แจง แน นิง รพาวม
 เจือ และ. ช บุ เรียง แด่น ละ เปอะ.
 มัฮ ช เกือฮ อี โม เปะ กุมปอ นิง โอเอ็ฮ
 โครยญ เจือ. ¹¹ ปัว เกือฮ พะจาว ไก ลอป
 อัมนัด โครยญ เจือ โอ เญาะ ไก ลอยจ.
 อาเมน.

¹² มัฮ ซึลา ปร เรอิม อี เญื่อม ไชฮ

รโปะ นั้งซี ปิป แดวะ เฮี ละ เปอะ. ซึลา
 เซ ตัม ปร ยุ อี อี, อี เม็ญญ เญื่อะ มัฮ
 เอ็ยกปู เนอิม รพาวม ตี ปุย. อี เอ็จ ชตอก
 รงอิม โม เปะ ไม่ รโฮงะ แจง แน ละ
 เปอะ ตอก เฮี. เอ็จ มัฮ โลลวง กุนมุ่น ปร
 ไชฮ อี เฮี ปร มัฮ กุนมุ่น เนอิม ยุฮ พะจาว.
 ไมจ เปอะ อาวต ตอน ฮมัน ตัม กุนมุ่น เซ.
¹³ คริตซจัก นิง เมือง บ่าบีโลน มัฮ โรฮ ปร
 เลือก พะจาว อัง ตอก เลือก อี โม เปะ
 โรฮ, รโปะ รชอม นัปที และ ละ เปอะ.
 มาระโก ปร มัฮ ตอก กวน อี รโปะ โรฮ
 รชอม นัปที และ ละ เปอะ โรฮ. ¹⁴ ไมจ
 เปอะ เปลีส กัน นัปที เปอะ ปุ และ ตอก
 เอ็ยกปู ฮรัก และ ใน พะจาว.* ปัว ไมจ
 เปละ ลโลลวง พาวม อาวต ไม่ โม เปะ ปร
 มัฮ ปุย ใน พะคริต โครยญ โวะเปอะ.

5:14* นิง คอ 14 เซ ตัม สปรุ กริก อัส นัปที ปุ และ นิง ปชา ฮงัก ไม อี.

นังซีร โปะเปโตร (บับลอลา)

นังซี ไชย เปโตร บับ ลอลา เฮ้, มัส ป รโปะ อี ละ ปุย ใน พะจาว โหวน โดช. ปาวไม ระ ไล นิง อี มัส ขวต ตอซุ อี ไม ลปุง เพอิก ตอม ยุส โม ป เพอิก ป โอ เนอิม, ไม กัน ขอก ป เกิด ซกี ลปุง เพอิก ตอม ตอก เซ. เปโตร ซตอก ปุย เกือช ยุง ไมจ แตะ ตอซุ ไม กัน โอ ปุก เฮ้ เบือ ยุง เนอิม แตะ พะจาว ไม พะเยซุ คริต จาว. มัส โม ป เอ็จ ยุ พะเยซุ นิง ัง แตะ, ไม ป เอ็จ ฮมอง ป อัส อี นิง ฮยวก แตะ ป โรวก ไลลวง ตอก ยุง เนอิม ปุย พะจาว เซ ละ โม ป เจือ เซ. ไมจ ปุย ไตม เนอิม ป อัส โม เซ ซกี อี, อัส เซ.

เปโตร ตุก รพาวม นิง โม ป ฮอยจ เพอิก ตอก ซ เกือช แตะ ปุย ซองไซ นิง ไลลวง ซ ฮอยจ แม พะเยซุ. ปัง โอ พะเยซุ ตี ฮอยจ, มัส โทว เบ็ย อี ลปุง ซันญา แตะ. "มัส ป ลั้ง รพาวม ละ เปอะ. ขวต เกือช โทว ปุย ยุม ตี ตี เนอิม. มัส ขวต เกือช อี ลเคือช ตี แตะ ฮา มัป ยุส แตะ โครยญุ โฆะ แตะ," อัส เซ เปโตร. กัน โอ พะเยซุ ตี ฮอยจ เซ มัส กวน โฮลช ปุย ลเคือช ตี แตะ ฮา มัป ยุส แตะ เคอิม โอ ซ ยุม ลอป นิง มอ นโฮก.

¹ อี มัส ซีมอน เปโตร, มัส กวนใจ
1 ยุส พะเยซุ คริต ไม มัส แตะ ป โฮว
ขรอก ลปุง ตัง อี. รโปะ นังซี เฮ้ ละ โม
ป เอ็จ โฮลช โรช รพาวม เจือ เนอิม โรวะ
แตะ ตอก เอะ โรช, เบือ กัน ซี กัน ไช ยุส
พะจาว ไม พะเยซุ คริต ป เกือช เอะ ปอน
มัป เซ.

² ปัว กุนมุ่น ไม ไมจ เปละ ลโลวง
พาวม อาวต ไม เปอะ กุมปอ, นิง เอ็จ ยุง
เปอะ พะจาว ไม พะเยซุ จาว ยุส เอะ.

พะจาว เอ็จ เลือก เอะ

³ พะจาว เอ็จ เลือก เอะ ละ ซ โฮลช
โฮะ รโดง แตะ นิง โยุตซัก ยุส อี ไม ป
ไมจ ป ญุก ยุส อี. เอ็จ เกือช โอเอ็ช ละ
เอะ เบือ อัมนัด แตะ โครยญุ เจือ, นิง ซ
เกือช อี เอะ โฮลช จีวิต ตอก จีวิต พะจาว
เบือ ยุง เอะ พะจาว เซ. ⁴ มัส โรช เบือ
โอเอ็ช ไล เซ ป เกือช พะจาว ลปุง ซันญา
ระ งวยช ระ ดุง ละ เอะ ซกี อี. ลปุง
ซันญา เซ มัส ป เกือช โม เปะ โฮลช

รพาวม รโมยฮ พะจาว ไม เกือฮ เปอะ
โปน ป ขอก ป เบร ป ไก นิง ปลัฮเตะ เฮี
ซำ กัมกฤษ ขอก ปุย.

⁵ มัฮ เซ ป ไมจ เปอะ เรียง รพาวม ละ
ช ยุส ตตะ ตอก เฮี ซำ อี. ไมจ เปอะ
เกือฮ รพาวม เจือ เปอะ ไก ไม กัน ไมจ
กัน ญุก. กัน ไมจ กัน ญุก ยุส เปอะ
เซ ไมจ โรฮ อี ไก ไม ยุง เปอะ ไลลวง
พะจาว. ⁶ กัน ยุง เปอะ ไลลวง พะจาว
เซ ไมจ โรฮ อี ไก ไม ปุน เตียง เปอะ
ไอฮ รพาวม ตตะ. ไล ปุน เตียง เปอะ
ไอฮ รพาวม ตตะ เซ ไมจ โรฮ อี ไก ไม
รพาวม ปุน โอต เปอะ โอเอือฮ. รพาวม ปุน
โอต เปอะ โอเอือฮ เซ ไมจ โรฮ อี ไก ไม
กัน ไอฮ เปอะ จีวิท พะจาว. ⁷ กัน ไอฮ
เปอะ จีวิท พะจาว เซ ไมจ โรฮ อี ไก ไม
กัน เลียก พาวม นิง เอียกปู ตตะ. กัน
เลียก พาวม เปอะ นิง เอียกปู ตตะ เซ ไมจ
โรฮ อี ไก ไม รพาวม ฮรัก. ⁸ คัฮ โอเอือฮ
โม เซ เอ็จ ไก เนอิม นิง เปอะ โครยญ
เจือ โฮ, กัน ยุส เปอะ แจง ช ไก ป มัฮ อี.
ไลลวง ยุง เปอะ พะเยชู คริต จาว เซ แจง
โอ อี ช มัฮ ป ปลาว เยอ. ⁹ คัฮ ไก ป โอ
ไก โอเอือฮ โม เซ นิง เงอ, เอ็จ มัฮ ปุย จัก
งั โตะ รพาวม. เอ็จ มัฮ โรฮ เบีย อี พัก
พะจาว มัป ไพรม ยุส ตตะ เซ ชงะ.

¹⁰ เอียกปู, พะจาว เอ็จ เลือก โม เปะ.
เอ็จ เกือฮ โม เปะ เปน ปุย ไน ตตะ. มัฮ
เซ ป ไมจ เปอะ แคน เนอิม แคน นนม ละ
ช เกือฮ เปอะ ตี ตตะ โปง ไม เอ็จ เลือก อี
โม เปะ ซำ อี. คัฮ เปอะ ยุส ตอก เซ แจง

โอ เปอะ ช ไชร ซำ อี ฮา ลปุง เนอิม เมอ.
¹¹ โม เปะ ช โฮลฮ เปอะ เลียก ไมจ เลียก
มวน นิง บันเมือง โอ เญาะ ไก ลอยจ ยุส
พะเยชู คริต จาว ป เกือฮ เอะ โปน มัป เซ
เบือ อี.

¹² เคียง มัฮ อี ตอก เซ, ปัง เอ็จ ยุง เปอะ
ลปุง เนอิม เซ ไม เอ็จ ตอน โรฮ รพาวม
เปอะ นิง, อี ไก แนฮ ลัง รพาวม ขวด
ชตอก โม เปะ เกือฮ ไตม ลอป โอเอือฮ ไล
เซ. ¹³ ตี เจน โอโม ลัง เงอะ อี แกต ตี
ตตะ ปุก ละ ชตอก รงอิม ตตะ โม เปะ
เกือฮ โม เปะ โดก ละ โอเอือฮ เซ. ¹⁴ อี
ยุง เงอะ โอ อี เญาะ ช เล็ญ ช จัมเปน อี
ละ โกะ เนอิม ตตะ เฮี, ตอก เอ็จ รโฮงะ
ชโตฮ พะเยชู คริต จาว อี เน โฮ. ¹⁵ มัฮ
เซ ป เรียง รพาวม อี ละ ช เกือฮ ตตะ โม
เปะ ไก ตอก ไตม ลอป เปอะ โอเอือฮ ไล เฮี
เคะ ยุม อี ซำ อี.

ไลลวง รัง ซเป็ย ยุส พะเยชู คริต

¹⁶ เญาอม รโฮงะ เอะ ไลลวง อัมนัด ระ
ยุส พะเยชู คริต จาว ยุส เอะ ละ เปอะ ไม
ไลลวง ช ฮอยจ แม อี, เอะ มัฮ โดว จัก
เจีย เบ็ก ปุย ไอฮ นิง เอ็ยง นิง ยุง โกะ
ตตะ ละ เปอะ. มัฮ รโฮงะ ละ เปอะ นิง
เอ็จ โฮลฮ โฮะ ยู รัง ซเป็ย คี นัก ยุส อี
นิง ัง ตตะ. ¹⁷ เญาอม โอกลเลาะ เนอิม
นิง ซเป็ย ตีก นิง คี นัก ตตะ เซ, เอะ อาวต
โรฮ นา เซ. พะจาว ป มัฮ เปือะ อี เกือฮ
อี ไก โญต ไก ชัก ไม อัฮ อี เฮี, “ปุย เฮี
มัฮ กวน ฮรัก เกอะ. ปุก เนอิม รพาวม

เมอะ," อัส เซ. ¹⁸เอะ เอ็ง โฮลส ฮมอง
 ึ่ง ฮยาก แตะ ลเลาะ เซ. ปุก ญ็อม
 อาวตเอะ ไม้ อี ึ่ง บลาวง ชัมคัน เซ.

¹⁹มัช เซ ป โฮว เอะ ละ แจง แตะ ึ่ง
 มัส ป อัส โม ป ซิป ลปุง พะจาว โฆะ เซ ป
 เนอิม ฆ่า อี. มัส โรฮ เซ ป ไมจ โม เปะ
 งอต ที ป อัส โม เซ ฆ่า อี. ป อัส อี เซ
 มัส ดอก ออม รัง ลลึง ก เพียก อี ฮอยจ
 ละ ปวยฮ พร. ญ็อม เซ ซ ซอด ซเปีย ละ
 โตะ รพาวม เปอะ ดอก ญ็อม โอก ซฆรัง
 ะ โฮ. ²⁰ไล ระ ฮา โอเอ็ฮ ไฮญ ึ่ง อี
 มัส เอ. ไมจ เปอะ เกือฮ ตี แตะ ไคม อัง
 ดอก เอ. ลปุง พะจาว ซิป ปุย ึ่ง พะทัม
 โฆะ ไก โดว ป เกียฮ ยุง ความไม อี ึ่ง
 โกะ แตะ โอฮ. ²¹ลปุง พะจาว ป ซิป ปุย
 เซ มัส โดว ป เบ็ก ปุย โอฮ คัม รพาวม
 โกะ แตะ. ญ็อม ซิป อี ลปุง ฮอยจ เนอิม
 ึ่ง พะจาว ละ ปุย, เอ็ง มัส ลปุง พะจาว ป
 นัม รพาวม อี เกือฮ อี ยุง ดอก ซ อัส แตะ
 โอเอ็ฮ อี.

โม ปเพอิก ลปุง โอ เนอิม

¹โม ป อัส ตี แตะ มัส ป ซิป ลปุง
2 พะจาว ติน ซ เกิด โรฮ ลลึง โม เปะ
 ดอก เกิด อี ลลึง โม อิชราเอน ไพรม
 อี. โม เซ ซ บระ เพอิก ปุย ึ่ง ลปุง
 เพอิก ตอม โอ เนอิม ป ซ ไลจ ยุช รพาวม
 เจือ ปุย. โม เซ ญ็อะ ญอม โดว เกือฮ
 พะโอังจาว ป เอ็ง โดฮ อี ฮา มัป ยุช อี เซ
 แปน กุม แตะ. มัส เซ ป ซ ฮอยจ พราวป
 กัน ไลจ กัน โลม ละ อี ฆ่า อี จุบัน ดัน

ควัน เอิน. ²ซ ไก โฮวาน ป ซ โฮว ไม้
 อี ึ่ง กระ ฆอก ยุช อี. ปุย ไฮญ ซ เพียก
 แอม กระ ยุช พะเยซุ ฆ่า กัน ฆอก ยุช โม
 เซ. ³โม เซ ซ ซาวป เบ็ก ป ซ เพอิก ซ
 ตอม แตะ ละ โม เปะ ึ่ง ซ ฆาด ริ แตะ
 โอเอ็ฮ ยุช โม เปะ. พะจาว ป ซ ตัดซิน
 เกือฮ อี ลอก ตุด เซ เอ็ง เล็ญ เพรียง อี
 อัง ตี แตะ. พะจาว ป ซ ยุช ไลจ ไม้ อี
 เซ โอจ โดว ตี ซวง.

⁴โม เตปค่า ป คัม มัป โฮ, พะจาว ฮลัก
 โดว กอ อี. เอ็ง ไปวฮ อี ึ่ง มอ นโฮก.
 คัง อัง อี โตะ ครุช ก เพียก อี, ฮอยจ
 ละ เต็ง ซงะ ซ รเค็ฮ พะจาว โอเอ็ฮ.
⁵พะจาว ฮลัก โดว โรฮ กอ ปุย ฆอก ปุย
 เบร ึ่ง ปลัฮตะ โฆะ, เอ็ง เกือฮ รอาม
 ฮอยจ เลอ็ป อี เค็ง โอยจ อี. มัส โนฮา
 ป ครอฮ ไลลวง กัน ซี กัน ซา เซ, ไม้
 ปุย ไฮญ ฮาแลฮ ปุย โนง ป เกือฮ อี โปน
 ฮา ยุม แตะ เซ. ⁶พะจาว เกือฮ โรฮ ปุย
 เมือง ซาโด่ม ไม้ เมือง โกโมรา ลอก ตุด
 แตะ. เกือฮ อี ฮะ ล้อยญ ึ่ง งอ ละ ซ
 เกือฮ อี ปุย ฆอก ปุย เบร ยุง ฮลัก ฆ่า อี.
⁷พะจาว บังเมอ เรอิม โลค ป มัส ปุย ซีไซ
 ละ แตะ เซ เกือฮ โปน ฮา ยุม แตะ. โลค
 เซ ตุก เนอิม รพาวม ึ่ง ยุ แตะ ยุช ปุย
 ปาโล เมือง เซ กัน คีต กัน ดวยฮ. ⁸ญ็อม
 อาวต อี ลลึง ปุย ฆอก ไล เซ, ยุ ฮมอง
 ลอป ยุช อี ป คีต ป ดวยฮ. ตุก เนอิม ตุก
 นาม รพาวม ฆ่า อี โครยญ ซงะ. ⁹เอ็ง
 ที ึ่ง เซ ยุง พะโอังจาว ดอก ซ เกียฮ เกือฮ

แต่ โม ป นัปที แต่ โปน ฮา โอเอ็ช ป ช
 ลอง รพาวม อี. ยุง โรย ดอก ช เก็ช คัง
 แต่ อัง โม ป ยุษ ป ขอก ป เบร เก็ช
 ลอก ตุด แต่, ฮอยจ ละ ชงะ รเต็ช อี ปุย
 เต็อง โอยจ อี.

โม ป เพ็ช ป โอ เนอิม ช ลอก ตุด แต่

10 ป ระ ตุด ฮา ปุย ไฮญ มัช โม ป ยุษ
 แนช ตัม กัมกุษช ขอก แต่, โม โม ป
 พลิส ปิน อัมนัด ระ ยุษ พะจาว. โม เซ
 มัช ป ลวง ลู ป อัส ปุย. อวต ตี แต่ ระ.
 โรวต พามัด โม เตปค้ำ ป อวต นิง รัง
 ซปัย เมือง มะลอง. 11 ปัง มัช เตปค้ำ ป
 ระ เรียง โม ระ อัมนัด อี ฮา โม เซ, โกว
 โทว ลปุง พามัด ดอก เซ ตี ชวง ละ ช ฟอง
 อี ปุย โม เซ ชองนา พะโอังจาว. 12 โม
 เซ มัช ดอก อี ชัดชิ่ง ป โอ โก กัม คิต ป
 ไฮลช ปุย ไฮมาต มอก ปอน ไฮ. มัช ป
 พามัด โอเอ็ช ป โอ แต่ คาวใจ. ช ยุม
 โรย ฆ่า อี ดอก ยุม ชัดชิ่ง เซ ไฮ.

13 ช ลอก ป ขอก โกวต ยุษ โม โกะ
 แต่ ป ขอก เซ โรย. ปัง มัช เมื่อ ก
 ชงะ อี ยุษ แนช อี ตัม กัมกุษช ขอก แต่.
 มัช โอเอ็ช ดอก เซ ป อัส อี มัช ป มวน.
 เญ็อม โชม ตี อี โม โม เปะ เอ, มัช โรย ป
 เก็ช โม เปะ โลจ มอยช นิง อวต แนช อี
 โม รพาวม ฆวต ชาวป แต่ จุ ปุย. 14 ัง
 อี ฆวต แก แนช ปรีป่วน ขอก โล. ชัก
 เต็อ โทว นิง ยุษ แต่ มัป ตี ชวง. ชาวป
 แนช รหุยจ โม ป โอ ตอน รพาวม เก็ช

โลจ. เฮ็ยง ลอน นิง ฆวต ไฮช อี โอเอ็ช
 ไฮช ฮา โล แต่. มัช ป ช ลอก ป โอยจ
 นิง โชะ แต่ เนอิม นิง พะจาว. 15 โม
 เซ เอ็จ โฆง ละ กระ ซี กระ ไฮ เซ, ไฮว
 ไป ไฮว มา ฆ่า อี นิง กระ โอ ปุก โอ
 ลอก. เอ็จ มัช ไฮว อี กระ ไฮว ปิละอัม
 กวน เปโอัน. ปิละอัม เซ มัช ฮรัก อี
 ม่า ช ไฮลช แต่ นิง ยุษ แต่ กัน พิต.
 16 เญ็อม เซ โก ป บวยจ ละ นิง ยุษ อี กัน
 พิต เซ. มัช บรัง โอ เก็ช ลปุง เซ, ป
 ไฮลช อัส โอเอ็ช ละ อี นิง ลปุง ปุย, ป คัด
 อี ฮา กัน เงาะ บ่า ตะ อี ยุษ เซ, เต็อง มัช
 โรย อี ป ซิป ลปุง พะจาว.

17 โม เซ มัช ดอก เต็อะ โกลง เอ็จ ไฮจ
 ซอช ไฮ. ดอก โรย ชุตรวู แทต ก่า ระ
 ไฮ. พะจาว เอ็จ ยุษ อัง เบ็อง อี ละ อี นิง
 ก เพ็ช คัน อี. 18 โม เซ ชาวป แนช อวต
 ตี แต่ นิง ลปุง โอ โก ลักกัน, โม ชาวป
 อี จุ ปุย นิง กัมกุษช ขอก แต่, ละ ช รหุยจ
 แต่ โม ป เคอิม โปน ฮา ป ขอก ยุษ แต่
 เก็ช โลจ. 19 โม เซ ชันญา อัง ช เก็ช
 แต่ ปุย โปน แปน แต่ ครา เซ็ญ โอเอ็ช.
 โม โกะ อี ปังเมอ แปน ครา เซ็ญ กัน คีต
 กัน ตวยช. ปุย ดัช อวต ฆริม อัมนัด ออช
 จัมแปน แปน ครา เซ็ญ เซ. 20 ปุย, ปัง
 เอ็จ โปน อี ป ขอก ป เบร นิง ปลัชเตะ เอ็
 เป็อ ยุง แต่ โลลวง พะเยชู คริต จาว ป
 เก็ช ปุย โปน มัป ตี ไฮน, ดัช เอ็ญ แม
 เคะ ป ขอก ดอก เซ แม, โม อวต แม
 แต่ ฆริม อัมนัด อี, ลัก ก ลอยจ อี ช เซ็ป
 แม ละ อี ฮา เมื่อ โรง อี. 21 มัช โอ อี

ยุง กระ ซี กระ ไช เซ เพือช, ช ฉัก แพน
 เดียก ละ อี ฮา ยุง แตะ ไม้ แม แม แตะ
 ฮา ลปุง ชตอก ชงะ ชงอม ป เกือช พะจาว
 ละ อี. ²² ลปุง อ้อ ปุย ไพรม อี เอ็ง ที หนึ่ง
 ป เกิด ละ โม เซ ม้อ อี ป เนอิม. ม้อ อ้อ
 อี ตอก เอ้, “เซาะ ติน กอ ขวต โชม แม ป
 เอ็ง ฮาว แตะ.” ไม้ อ้อ โรช อี เอ้, “เล็จ
 ป เอ็ง ฟวยจ ฮาวม ปุย ติน กอ ขวต คุกคัก
 แม หนึ่ง บิญ,” อ้อ เซ.

ไลลวง ช ฮอยจ แม พะโองจาว

¹ โม เปะ ป ฮรัก เกอะ, เอ็ง ม้อ ลดา
3 โชน เตือง เอ้ ไชช อี รโปะ หนึ่งชี ละ
 เปอะ. เตือง ลดา โชน อี เอ้, อี ม้อ ขวต
 ชอ รพาวม โม เปะ เกือช โตก ละ ป เอ็ง
 ฮมอง ไพรม เปอะ, ละ ช เกือช ฮะ โม เปะ
 ฮาวต ลอป ไม้ รพาวม เนอิม แตะ. ² อี
 ม้อ ขวต เกือช โม เปะ ไตม ลปุง อ้อ โม ป
 ซีป ลปุง พะจาว อีจ ละ ปุย โฆะ. เกือช
 โรช เปอะ ไตม ลปุง ชตอก พะโองจาว ป
 เกือช เปอะ โปน มัป เซ, ตัม ป เอ็ง เพอิก
 โม ป โฮว ฆรอล ลปุง ตัง อี เซ ละ เปอะ.

³ กา โอเอ้อ ฮอญู ไมจ เปอะ ยุง ไล
 เอ้, ญืออม ช ลอยจ โอเอ้อ ปลัชตะ เอ้, ช
 ฮอยจ โม ป เกือช กัมกฤษ ออก แตะ โปว
 รพาวม แตะ หนึ่ง. โม เซ ช ไล้ ญววยช
 ป ที โม เปะ. ⁴ ช อ้อ เอ้ ละ เปอะ,
 “พะโองจาว เอ็ง ชันญา อีจ ช ฮอยจ แม
 แตะ, โม ชันญา อี? ตัว เซ, ยู โทว ฮอยจ
 อี ตี ชวง เมอ. เคียง ยุม จัตเจือ ไพรม เอะ
 ฮอยจ ปเลี้ย, โอเอ้อ ตอก แนช ลัง ไพรม

แตะ เนอิม ญืออม ไก โรง ปลัชตะ ลัง,” ช
 อ้อ เซ ละ เปอะ. ⁵ โม เซ ม้อ โฆง อี เกือช
 ตี แตะ โอ งอต ไล เอ้, โฆะ ลัง พะจาว
 เกือช ปลัชตะ ไม้ ปลัช มะลอง ไก เบือ
 ลปุง แตะ. ปลัชตะ เซ ม้อ โอก อี ฮา โตะ
 รอวาม ไม้ ไก รอวาม รวิต อี เบือ ลปุง
 พะจาว โรช. ⁶ พะจาว โกว โรช รอวาม
 เซ ละ ยุช แตะ ไลจ ไม้ ปลัชตะ ไพรม
 อี ญืออม เกือช อี เลือป ปลัชตะ โฆะ โช.
⁷ ปลัชตะ ไม้ ปลัช มะลอง ป ไก ปเลี้ย เอ้,
 ม้อ โชะโกะ ฮรักชา พะจาว หนึ่ง เบือ ลปุง
 แตะ ตอก เซ โรช ฮอยจ ละ ชงะ ช ฮะ
 ล่อยญู อี. ม้อ โชะโกะ อี หนึ่ง ฮอยจ ละ
 ชงะ รเดือช อี ปุย ฆอก ปุย เบร ละ ช เกือช
 อี ไลจ โลม.

⁸ โม เปะ ป ฮรัก เกอะ, ไมจ เปอะ โทว
 เบี้ย ไล เอ้. ละ งอต พะโองจาว อี, ตี
 ชงะ ไม้ ตี เบือน เนอิม ม้อ ป ตอก ปุ้ แตะ
 ละ อี. ม้อ ป บิญู ละ อี เมาะ เล็ญู เมาะ
 กลอยช อี. ⁹ พะโองจาว ม้อ โทว ป ชลัช
 หนึ่ง ช ยุช แตะ ตัม ป ชันญา แตะ อีจ ตอก
 แกต ปุย อี งอน. ม้อ ป ลัง รพาวม ละ
 เปอะ. ขวต เกือช โทว ปุย ยุม ตี ตี เนอิม.
 ม้อ ขวต เกือช อี ลเดือช ตี แตะ ฮา มัป ยุช
 แตะ โครยญู โฆะ แตะ.

¹⁰ ชงะ ยุช พะโองจาว ช ฮอยจ ตอก
 ฮอยจ คะมุข โช. ญืออม เซ ช ไก เขียง
 ระ เขียง เรียง หนึ่ง. มะลอง ช บรูก
 ไฆร ไม้ เขียง เซ. ตะ ไม้ ชโมะ ร้อง
 โอเอ้อ ช ลวยจ ช ไน หนึ่ง เรียง กอยจ

แต่. ปลั้ตะ ไม โอะเอ็ช ป ไก นิง อี ช
อะ ล่อยญ เต็อง โอยจ อี.

¹¹เค็ยง เอ็จ ยุง เปอะ ช ไลจ โอยจ
โอะเอ็ช ตอก เซ, โม่ เปะ ไมจ เปอะ แปน
ปุย ตอก เมอ ซ้า? ไมจ เปอะ แปน ปุย
ซงะ ซงอม ไม ขวต โอย เนอ็ม แต่ จีวิต
พะจาว. ¹²ไมจ เปอะ รกวาน ซงะ ยุด
พะจาว ฮอยจ ไม แด่น เปอะ ยุด โอะเอ็ช
ตอก ซ เก็ช อี ไกลจ ฮอยจ. ซงะ เซ มัช
เนอ็ม ซงะ เม็อม ซ อะ พะจาว ยุด ปลั้
มะลอง, ไม เม็อม ซ ลวยจ เตะ ไม ซโมะ
ร้อง โอะเอ็ช นิง เร็ยง กอยจ แต่. ¹³ปั้ง
มัช ตอก เซ, พะจาว เอ็จ ซันญา อัง ซ
ไก ปลั้ตะ โคระ ไม ปลั้ มะลอง โคระ.
นา เซ มัช นา ก อาวต กัน ซี้ กัน ไช นิง
โน่ง. มัช โอะเอ็ช เซ ป รกวาน อะ ฮอยจ
เจอ.

¹⁴โม่ เปะ ป ฮรั๊ก เกอะ, ลไล รกวาน
เปอะ ซงะ เซ ฮอยจ เจอ, ไมจ เปอะ เก็ช
ติ แต่ แด่น รพาวม ละ ซ แปน แต่ ปุย
ซงะ ซงอม, ไม โอะ เปอะ ไก พิต โฉวะ
ยุด ซองนา พะจาว. เก็ช ติ เปอะ อาวต
แนฮ ไม รพาวม เฮน ฮลอง แต่. ¹⁵ไมจ
เปอะ ง่อต ที. กัน อาวต พะจาว ไม
รพาวม ลั้ง แต่ เซ, มัช ละ ซ เรอ็ม อี ปุย

เก็ช โปน มัป ยุด แต่. ไลลวง เซ มัช
โรช ตอก ป ไชช ปาวโล ป มัช ปุ ฮรั๊ก
เกอะ ใน พะจาว รโปะ ละ เปอะ โรช.
มัช ไชช อี ตัม ซติ พันญา ไมจ เก็ช
พะจาว ละ อี. ¹⁶เม็อม ไชช อี ไลลวง เซ
โครยญ โอน, เอ็จ มัช โล ติ ไม ป ไชช
ออีเอ็. นังซี รโปะ อี เซ ไก ป ญัก คาวใจ
นิง ง่อน. โม่ ป งาว ป ใจญ ไม โม่ ป
โอะ ตอน รพาวม, โบว ป อ้อ อี เซ ตอก โอะ
อี ปุก ความไม อี, ตอก โรช กอ โบว อี
พะทัม ไฮญ พิต โรช. โม่ เซ ช ไลจ โลม
ซ้า ป ยุด โกะ แต่ เซ.

¹⁷โม่ เปะ ป ฮรั๊ก เกอะ, โม่ เปะ เอ็จ ยุง
เปอะ เนอ็ม กา เกิด อี โอะเอ็ช โล เซ. มัช
เซ ป ไมจ เปอะ แชน ติ แต่ ซ้า อี, เคอ็ม
โม่ ป ซอก โล เซ โอะ ซ ปุน รชุยจ เปอะ
เก็ช โฮว คะ พิต, ไม โอะ อี ช ปุน เก็ช
เปอะ โฮย ฮา รพาวม ตอน ฮมัน เปอะ เซ.
¹⁸ไมจ เปอะ เก็ช ติ แต่ จเลน ปุ ปุ นิง
ไลลวง ยุง แต่ พะเยชู คริต จาว ป เก็ช
อะ โปน มัป ยุด แต่ เซ, ไม ไลลวง
กุนมุ่น ยุด อี. ปัว เก็ช พะโองจาว ไก
โญต ไก ซัก เนอ็ม ปเล็ย เอ็ ฮอยจ เข็ยง
เอ็ โอะ ญะ ไก ลอยจ. อามน.

นั้งซี รโปะ โยฮัน (ปป์ ตี)

นั้งซี รโปะ โยฮัน ปป์ ตี เฮ็ ไก ลอา เจือ ป เนน อี. (1) มัซ ฆวด เกือช อี ปุ่ย รโจะ ตี รพามม แตะ ไม่ พะจาา, ไม่ พะเยชู คริต ป มัซ กาน พะจาา เซ. (2) มัซ ชตอก รง่อิม อี ปุ่ย เกือช แอน ตี แตะ ฮา ลปุง เพือก ตอม โอ เนอิม, นิง มัซ อี ป ช ไลจ ยุช กัน รโจะ ตี ปุ่ย รพามม แตะ ไม่ พะจาา เซ. เจน โยฮัน เซ กัน เพือก ปุ่ย ลปุง โอ เนอิม เซ มัซ เกิต อี เนอิม นิง ไลลวง อัส ปุ่ย โอเอือส ทัมมค้ำ ป ไก นิง ปลัชตะ เฮ็ มัซ ป โอ ไมจ โครยญู เจือ. โม เซ อัส พะเยชู ป มัซ กาน พะจาา เซ โอ เกือช แปน เนอิม ปุ่ย ปลัชตะ ฆ่า อี. คัส ไอช เนอิม เนะ ชอ้ง แตะ ตอก ปุ่ย ปลัชตะ เกือช แปน โทว พะจาา, อัส อี ตอก เซ โม เซ เยอ.

โม ป เพือก โอเอือส ตอก เซ อัส โม ป โปน เนอิม มัป เซ โอ เญือะ ไก รพามม นิง โอเอือส ปลัชตะ เฮ็ เพือช เอิน. อัส โรช ไลลวง พะจาา โอ เกว ไม่ ไลลวง จีวิต ชงะ ชงอม, ไม่ โอ ปุ่ย จัมแปน ฮรัก เอียกปู แตะ. กัน เพือก ป โอ เนอิม ตอก เซ ช เกือช ไลจ ยุช คริตชจัก. มัซ เซ ป จัมแปน โยฮัน ตอชู ไม่ กัน เซ ฆ่า อี.

โยฮัน เนน ไลลวง มัซ เนอิม พะเยชู ปุ่ย ปลัชตะ เนอิม. โยฮัน เอ็จ โฮลช ยุ, โฮลช ฮมอง, ไม่ โฮลช ไปญู อี นิง ตะ ตะ. เอ็จ ที นิง เซ. เมาะ ป อัส ตี แตะ เจือ พะเยชู ไมจ โรช อี ฮรัก ปู แตะ โรช, นิง มัซ อี เอียกปู ปู แตะ เมือ พะจาา. นั้งซี รโปะ โยฮัน เฮ็ เนน โรช ไลลวง ตอก เกือช ยุง เนอิม ปุ่ย เอ็จ ไก จีวิต โอ เญือะ ไก ลอยจ นิง ตะ.

ป มัซ ลปุง จีวิต

¹ นั้งซี ป ไชอ อะะ รโปะ ละ เปอะ เฮ็,
1 มัซ ไลลวง ป เกว ไม่ ลปุง จีวิต. ป มัซ ลปุง จีวิต เซ เอ็จ ตีน ไก เนอิม เมือ โรง อี. อะะ เอ็จ โฮลช ยุ นิง ไร่ ตะ. เอ็จ

โฮลช ฮมอง นิง ฮยวก ตะ. เอ็จ โฮลช แลน ที ไม่ เอ็จ โฮลช เอิน ไปญู นิง ตะ ตะ. ² จีวิต เซ พะจาา เอ็จ เปลือส ที อี ละ ปุ่ย. อะะ เอ็จ โฮลช ยุ. มัซ เซ ป ปุน รโฮงะ ที ไลลวง อี ละ ปุ่ย ฆ่า อี. อะะ รโฮงะ ไลลวง จีวิต โอ เญือะ ไก ลอยจ ละ โม เปะ. จีวิต เซ อาวด ไม่ เปือะ

เกอะ ไพรม อี. ปเล็ย เฮ็ เอ็จ เปลีส อี ละ
 เอะ. ³เมาะ ป โฮลธ เอะ ยุ ฮมอง เงอ เอ็จ
 รโองะ โรธ โธะ ละ โม เปะ โรธ, นิง ช
 เกือฮ ฮะ โม เปะ โฮลธ รโจะ ติ รพาวม
 แตะ ไม เอะ โรธ. เอะ เต็อง โอยจ เจอะ
 รโจะ ติ เนอิม รพาวม แตะ ไม เป็อะ เกอะ
 ไม กวน อี ป มัฮ พะเยชู คริต. ⁴เอะ เอ็จ
 ไชฮ รโปะ ไลลวง เฮ็ ละ ช โฮลธ ติ เอะ
 รพาวม ไมจ มวน แตะ กุมปอ.

พะจาว มัฮ ป ซเป็ย

⁵ไลลวง ป ฮมอง เอะ เนอิม พะโองจาว
 เซ, เอะ ฮวต ซิป โรธ ละ โม เปะ ดอก เฮ็,
 พะจาว มัฮ ป ซเป็ย. ไก โตว ป เฟ็ยง นิง
 เฟือฮ เอ็น. ⁶ดัฮ เอะ อัฮ ติ แตะ รโจะ ติ
 รพาวม แตะ ไม พะจาว ไม ยุส ลัง แตะ
 กัน เฟ็ยง โฮ, กัน ยุส เอะ ไม ป อัฮ ฮะ
 แปน ป โอ เนอิม ซำ อี เต็อง ลอา เจ็อ อี.
⁷ดัฮ เอะ ยุส กัน ซเป็ย, ดอก โรธ อวต
 พะเยชู นิง ก ซเป็ย อี โฮ, เอะ เอ็จ โฮลธ
 รโจะ ติ รพาวม แตะ ไม ปุ แตะ เป็อ อี.
 ฮันม พะเยชู ป มัฮ กวน พะจาว เซ รไชจ
 เอะ ชงะ ฮา มัป ยุส ฮู ซำ อี เต็อง โอยจ อี.

⁸ดัฮ เอะ อัฮ ติ แตะ โอ ไก มัป ยุส โฮ,
 แปน จุ ไอฮ โกะ แตะ. มัฮ โอ ลปุง เนอิม
 อวต นิง เอะ เฟือฮ. ⁹พะจาว มัฮ ป เนอิม
 รพาวม. มัฮ ป ซิป ไช. ดัฮ เอะ รโองะ
 มัป ยุส แตะ ละ โฮ, พะจาว ช ยวก อี ละ
 เอะ เต็อง โอยจ อี มัป เซ. ช รไชจ ป พิต
 ป โดมวะ ยุส เอะ เกือฮ ชงะ โครยญ เจ็อ.

¹⁰ดัฮ เอะ อัฮ ติ แตะ โอ ยุส มัป โฮ, เอ็จ
 เมาะ โรธ อัฮ ฮะ พะจาว อัฮ ป โอ เนอิม
 ซำ อี. ลปุง อี อวต โตว ซำ อี กไน เอะ.

พะเยชู มัฮ ป โฮว ฮรอ ลปุง ดัง เอะ

¹โม เปะ ป มัฮ กวน เนอะ, อี ไชฮ
2 รโปะ ไลลวง เฮ็ ละ โม เปะ นิง ช
 เกือฮ แตะ โม เปะ โอ ยุส มัป. ดัฮ ตอ ไก
 ป โคะ ยุส มัป เปอ, ป ออฮ ป เอ็ฮ ญุก, เอะ
 เอ็จ ไก ป ปัว นิง เป็อะ เกอะ รโตง เงอะ ติ
 ปุย. เอ็จ มัฮ พะเยชู คริต ปุย ซิป ปุย ไช เซ
 ป ปัว รโตง เอะ เซ. ²เอ็จ มัฮ เป็อ พะเยชู
 เซ ป โฮลธ พะจาว ยวก มัป ยุส เอะ เป็อ
 อี. มัฮ โตว ยวก อี มัป ยุส เอะ โน่ง. มัฮ
 โรธ ยวก อี มัป ยุส ปุย เต็อง ปลัฮตะ อี
 โรธ.

³ดัฮ เอะ ยุส ตัม ป ซตอก อี อัง โฮ,
 เอ็จ แจง นิง เซ มัฮ เอะ ปุย ฆง เนอิม
 พะเยชู ซำ อี. ⁴ปุย ดัฮ อัฮ ติ แตะ ฆง
 พะเยชู โฮ, ดัฮ โอ ยุส อี ตัม ป ซตอก อี
 อัง โฮ, มัฮ อัฮ อี ป โอ เนอิม. มัฮ โอ ลปุง
 เนอิม อวต นิง อี เฟือฮ. ⁵ป ออฮ ป เอ็ฮ
 ญุก, ป ยุส ตัม ป อัฮ อี เซ, รพาวม ฮรัก ยุส
 พะจาว เอ็จ กุม เอ็จ ปอ นิง ปุย เซ. เอ็จ ที
 นิง เซ มัฮ เอะ ป อวต ไน พะจาว ซำ อี.
⁶ปุย ดัฮ อัฮ ติ แตะ อวต ไน พะจาว, ยุส
 พะเยชู ตอก ออฮ ไมจ โรธ อี ยุส ตอก เซ
 โรธ.

ไล ฮรัก เอียกปู แตะ

7 โม่ เปะ ปุ ฮรัก เกอะ, ไลลวง ไชฮ อี ละ เปอะ เฮี มัฮ โดว ไลลวง โคระ. เอ็จ มัฮ ปุ ชตอก พะจาว อัง เน็ฮิม ไพรหม อี. มัฮ ปุ อาวต ไม้ โม่ เปะ เน็ฮิม เมือ โรง อี. ปุ ชตอก อี อัง ไพรหม อี เซ มัฮ ปุ เอ็จ กอ ฮมอง เปอะ. 8 อี ปังเมอ ไชฮ แม ปุ โคระ ละ เปอะ ติ เจือ. มัฮ โคระ อี ซำ เอ็จ ซ ไชร เพียก, นิง เอ็จ รณินญ ซเปีย เน็ฮิม ละ ปุย. ลปุง ชตอก โคระ เซ โม่ เปะ เอ็จ ยู ที เปอะ นิง พะเยชู ไม้ นิง โกะ เปอะ โยฮ มัฮ อี ปุ เน็ฮิม.

9 ปุย คัฮ อัฮ ติ แตะ อาวต ก ซเปีย อี ไม้ เกละ ลัง อี ยู เอียกปู แตะ มัฮ อาวต ลัง อี ก เพียก อี. 10 ปุ ฮรัก เอียกปู แตะ เอ็จ มัฮ ปุย เซ ปุ อาวต ก ซเปีย อี. จีวิต ปุย เซ ไก โดว ติ เจือ เน็ฮิม ตอก ซ แปน อี ควน โคะ ชดุช ปุย ไฮญญู. 11 ปุ เกละ ยู เอียกปู แตะ ปังเมอ มัฮ ปุ อาวต นา ก เพียก อี. ยู โดว คะ ซ ไฮว แตะ นิง ไฮว อี ก เพียก อี. มัฮ ซำ เพียก เซ ปุ เมอะ เอิน อี ปุ จัก ไร่ ซำ อี.

12 โม่ เปะ ปุ มัฮ กวน เนอะ, อี ไชฮ รโปะ นังซี เฮี ละ เปอะ นิง เอ็จ ยวก พะจาว มัป ยุช เปอะ เปือ พะเยชู.

13 โม่ เปะ ปุ เอ็จ มัฮ เปือะ ละ ปุย เยอ, อี ไชฮ รโปะ นังซี เฮี ละ เปอะ นิง เอ็จ ยุง ที เน็ฮิม เปอะ พะโองจาว ปุ ติณ ไก เน็ฮิม เมือ โรง อี.

โม่ เปะ ปุ บุษ ลัง เกอ, อี ไชฮ รโปะ นังซี เฮี ละ เปอะ นิง เอ็จ เป เปอะ พี ออก พี เบร เซ.

โม่ เปะ ปุ มัฮ กวน เนอ, อี เอ็จ ไชฮ รโปะ นังซี เฮี ละ เปอะ นิง เอ็จ ยุง ที เน็ฮิม เปอะ ปุ มัฮ เปือะ แตะ.

14 โม่ เปะ ปุ เอ็จ มัฮ เปือะ ละ ปุย เยอ, อี ไชฮ รโปะ นังซี เฮี ละ เปอะ นิง เอ็จ ยุง ที เน็ฮิม เปอะ พะโองจาว ปุ ติณ ไก เน็ฮิม เมือ โรง อี.

โม่ เปะ ปุ บุษ ลัง เกอ, อี ไชฮ รโปะ นังซี เฮี ละ เปอะ นิง มัฮ เปอะ โม่ ปุ ระ เรียง. ลปุง พะจาว เอ็จ อาวต กใน โม่ เปะ ไม้ เอ็จ เป เปอะ พี ออก พี เบร เซ.

ปุ ฮรัก ปลัฮตะเอ

15 ปุ ฮรัก ปลัฮตะเอ ไม้ โอเอ็ฮ เกว ไม้ อี. คัม ไก ปุ ฮรัก ลัง ปลัฮตะเอ ปุย เซ เอ็จ มัฮ โอ อี ฮรัก เปือะ เกอะ. 16 ปุ มัฮ กัมกุยฮ ออก รไม่จ ปุย ยุช ไม้ โอเอ็ฮ ปุ ลเล็ยก ไร่ ปุย นิง ไม้ โอเอ็ฮ ปุ ฮวต อาวต ปุย โครยญู เจือ, มัฮ โอเอ็ฮ โม่ เซ ปุ เกว ไม้ ปลัฮตะเอ. โอเอ็ฮ โม่ เซ มัฮ โดว ปุ ฮอยจ เน็ฮิม นิง เปือะ เกอะ. มัฮ ปุ ฮอยจ เน็ฮิม นิง ปลัฮตะเอ โครยญู เจือ. 17 ปลัฮตะเอ เฮี ไม้ โอเอ็ฮ ปุ รไม่จ ปุย โยฮ นิง อี เอ็จ ซ ไชร. ปุ ยุช คัม รพาวม พะจาว ปังเมอ ซ โอม ลอป โอ ญูอะ ไก ลอยจ.

ป ตอซุ ไม่ พะคริต

18 โม่ เปะ ป มัซ กวน เนอะ, ปเลี้ย เฮี เอ็ง มัซ เวลา ลัก ก ลอยจ อี. โม่ เปะ เอ็ง ฮมอง เปอะ ช ไก อี ติ ปุ่ย ป ช ฮอยจ ตอซุ ปุ้ แตะ ไม่ พะคริต เตอ. ปเลี้ย เฮี เอ็ง โฮวาน ป ตอซุ ไม่ พะคริต เตอ. มัซ เซ ป ยุง อะ มัซ อี ญ็อม ช ลอยจ โอเอ็ฮ ฆ่า อี. 19 โม่ เซ เอ็ง โอ ก ฮา อะ เนิง โอ แตะ มัซ ปุ่ย บลัซ ลัก อะ. มัซ มัซ เนอิม อี ปุ่ย บลัซ ลัก อะ ตีน ช ฮาวต ลอป ไม่ อะ. เอ็ง ที เนิง เซ โอ โม่ เซ มัซ เนอิม ปุ่ย บลัซ ลัก อะ เอ.

20 พะจาว เอ็ง ดุซ ลปู้ แตะ เนิง โม่ เปะ. มัซ เซ ป ยุง เปอะ ลปุง เนอิม ฆ่า อี เต็อง โออยจ เปอะ. 21 อี มัซ โตว ไชฮ รโปะ นังซี ฮอยจ ละ โม่ เปะ ฆ่า โอ โม่ เปะ ยุง ลปุง เนอิม. เอ็ง ยุง เปอะ ลปุง เนอิม เซ ไม่ ยุง เปอะ โอ ลปุง จู ไล เก็ยฮ ฮอยจ เนอิม เนิง ลปุง เนอิม เซ. 22 มัซ ปุ่ย ป มัซ ป จู ปุ่ย เยอ? เอ็ง มัซ โม่ ป อัฮ พะเยซุ โอ มัซ เนอิม พะคริต, โม่ มัซ อี? ป โอ ญอม รัปคัม เป็อะ เกอะ ไม่ กวน อี เอ็ง มัซ ปุ่ย เซ ป มัซ ป ตอซุ ไม่ พะคริต เตอ. 23 ป โอ รัปคัม กวน อี มัซ โรฮ โอ อี รัปคัม เป็อะ อี. ป รัปคัม กวน อี เอ็ง มัซ โรฮ รัปคัม อี เป็อะ อี โรฮ.

24 ลปุง ฮมอง เปอะ เนอิม เมือ โรง อี เซ ไมจ เปอะ เก็ฮฮ ฮาวต แนฮ โตะ รพาวม แตะ. ดัซ ลปุง ฮมอง เปอะ เนอิม เมือ โรง อี เซ ฮาวต แนฮ โตะ รพาวม เปอะ โฮ,

เอ็ง มัซ รโจะ ติ เปอะ รพาวม แตะ ไม่ กวน อี เซ ไม่ เป็อะ อี โรฮ. 25 เอ็ง มัซ เฮี ลปุง ชันญา พะเยซุ อัง ละ อะ เอ. มัซ เก็ฮฮ อี อะ โฮลฮ จีวัต โอ ญะวะ ไก ลอยจ-ตะ.

26 ป เอ็ง ไชฮ อี ละ เปอะ เซ มัซ ไลลวง ป เกว ไม่ โม่ ป ฮวต รหุยจ เปอะ ไพร ฮา กระ. 27 ไลลวง โม่ เปะ เนิง อี, พะจาว เอ็ง ดุซ ลปู้ แตะ เนิง เปอะ. เค็ยง เอ็ง ฮาวต ลปู้ เซ กไน โม่ เปะ เอ, ญ็อะ จัมเปน โตว ปุ่ย โฮญ เพอิก เปอะ ฆ่า อี. ลปู้ พะจาว เซ เอ็ง เพอิก โม่ เปะ เก็ฮฮ ยุง โอเอ็ฮ โครยญู เจือ. ป เพอิก อี ละ โม่ เปะ เซ มัซ ป เนอิม ป แนม. มัซ โตว ป โอ เนอิม. มัซ เซ ป ไมจ เปอะ เนอึง ป อัฮ อี ละ เปอะ ไม่ รโจะ แนฮ เปอะ รพาวม แตะ ไม่ พะคริต ฆ่า อี.

28 โม่ เปะ ป มัซ กวน เนอะ, ไมจ เนอิม เปอะ รโจะ รพาวม แตะ ไม่ พะคริต เซ เคอิม อะ ช ไก รพาวม กา ญ็อม ฮอยจ เปลีส อี ติ แตะ ละ ปุ่ย ไม่ โอ แตะ ช โชะ กิจ ป็ญู ไร่ ญ็อม ฮอยจ อี. 29 โม่ เปะ เอ็ง ยุง เปอะ มัซ พะคริต ป ซี ป ไช เยอ. ไมจ โรฮ เปอะ ยุง ตอก เฮี, เมอะ ป ยุซ กัน ซี กัน ไช ตัม ปุก อี รพาวม พะจาว เอ็ง มัซ โรฮ กวน พะจาว โครยญู โฆะ อี.

อะ มัซ กวน พะจาว

1 ง่อต แลน เมอะ เมอะ ระ รพาวม
3 ฮรัค เป็อะ เกอะ อะ เซ. มัซ ฮรัค อี อะ ปอ เอ็น เก็ฮฮ อี อะ มอยฮ กวน

แต่: เอะ เอ เอ็ง มัธ เนอิม ดอก เซ. ปุย
ปลั้ชเตะ ยุง โคว ป มัธ พะจาว. มัธ เซ
ป โอ อี ยุง ป มัธ เอะ ฆ่า อี. ² โม เปะ
ป ฮรั๊ก เกอะ, ปลั้ช เอี โม เอะ เอ็ง โฮลส
แปน กวน พะจาว. ดอก ช มัธ ช แปน
แต่ะ เขียง เอี, เอะ บังเมอ โอ ติ ยุง ชโตส
โครยญ เจือ. เอ็ง ยุง เงอะ เมอะ เอี, ญ้อม
ฮอยจ ปลั้ช พะคริต ติ แต่ะ, เอะ ช ดอก
โรส โกะ อี. ญ้อม เซ เอะ ช โฮลส ย
ดอก มัธ ดอก มอยฮ อี ตัม เนอิม อี โครยญ
เจือ. ³ เมอะ ป ชโอว รพาวม ไม่ ไล เซ
โครยญ โฆะ อี, เกือฮ แนฮ ติ แต่ะ ชงะ
ชงอม ฆ่า อี ดอก ชงะ ชงอม พะเยชู โรส.

⁴ เมอะ ป ยุช มัป เปอ เอ็ง มัธ ยุช อี ป
พิต โกตโม ยุช พะจาว. มัป เซ เอ็ง มัธ
กัน พิต โกตโม ยุช พะจาว. ⁵ โม เปะ เอ็ง
ยุง เปอะ ฮอยจ ปลั้ช พะเยชู ติ แต่ะ ละ ช
ยวก อี ไปวฮ มัป ยุช ปุย. โกะ อี มัธ ป โอ
ไก มัป นิง เพือฮ เอิน. ⁶ เมอะ ป รโจะ ติ
รพาวม แต่ะ ไม่ อี ยุช เลอะ ยุช ลัน โคว
มัป. เมอะ ป ยุช เลอะ ยุช ลัน มัป เซ มัธ
ป โอ ติ ย พะเยชู, ไม่ โอ อี ติ ยุง ป มัธ
ออี.

⁷ โม เปะ ป มัธ กวน เนอะ, ปุ เกือฮ ปุย
ปุน จุ เปอะ. ป ยุช กัน ซี กัน ไช ตัม ปุก
ออี รพาวม พะจาว เอ็ง มัธ ปุย เซ ปุย ซี ปุย
ไช เยอ, ดอก โรส ซี ไช พะเยชู เซ โรส.
⁸ ป ยุช เลอะ ยุช ลัน มัป เปอ, มัธ ลัง ปุย
บลั้ช ลัก พี ระ, นิง มัธ พี ระ เซ ป ยุช มัป
เนอิม เมือ โรง อี. กวน พะจาว เอ็ง ฮอยจ

ละ ช ยุช แต่ะ ไลจ ไม่ กัน ยุช พี ระ. มัธ
เซ ป ปลั้ช อี ติ แต่ะ ละ ปุย ฆ่า อี. ⁹ เมอะ
ป เอ็ง เกิด แปน กวน พะจาว ยุช เลอะ ยุช
ลัน โคว มัป. เอ็ง เกิด โคระ เบือ ฮาวต
จิวิต พะจาว กใน อี. มัธ เซ ป โอ อี ปุน
ยุช เลอะ ยุช ลัน มัป ฆ่า อี นิง มัธ พะจาว
เปืออะ อี. ¹⁰ มัธ ฆ่า เอี ป ยุง ปุย ป มัธ
กวน พะจาว ฆ่า อี ไม่ กวน พี ระ ฮา.
เมอะ ป โอ ยุช กัน ซี กัน ไช ไม่ โอ อี
ฮรั๊ก เอียกปุ แต่ะ มัธ โคว กวน พะจาว.

ไมจ เอะ ฮรั๊ก เอียกปุ แต่ะ

¹¹ เอ็ง มัธ เอี ป ฮมอง โม เปะ เนอิม
เมือ โรง อี โฆะ โอ. ไมจ เอะ ฮรั๊ก เวือง
ปุ แต่ะ. ¹² ไมจ โคว เอะ ยุช ดอก คายิน
ป ยุช ยุม ไม่ ปุ เลือ แต่ะ โฮ. คายิน เซ
มัธ ปุย บลั้ช ลัก พี ออก พี เบร เซ. มัธ ฆ่า
เมอ ป ยุช อี ยุม ไม่ อี ฆ่า อี? มัธ ฆ่า ยุช
โกะ อี กัน โอ ปุก, ไม่ ฆ่า ยุช ปุ อี เซ กัน
ปุก กัน ลอก. ไม่ มัธ อี?

¹³ เอียกปุ, ดัฮ ปุย ปลั้ชเตะ เอี เกละ ย
เปอะ ปุ เกือฮ ติ เปอะ เงอิต ฆ่า. ¹⁴ เอะ
เอ็ง ยุง เงอะ โอก แต่ะ ฮา ลัก ยุม แต่ะ,
ไม่ เอ็ง เลียก ลัก โอม แต่ะ นิง ฮรั๊ก เกอะ
โม เอียกปุ แต่ะ. โม ป โอ ไก รพาวม ฮรั๊ก
เกอ มัธ ป ฮาวต ลัง ลัก ยุม. ¹⁵ ป เกละ
ย เอียกปุ แต่ะ เอ็ง เมอะ โรส ป ยุช ยุม
ไม่ ปุย. โม เปะ เอ็ง ยุง เปอะ โม ป ไก
รพาวม ฮาวต ยุช ยุม ไม่ ปุย ไก โคว จีวิต
โอ ญะ ไก ลอยจ นิง เพือฮ.

16 พะเยชู เอ็ง โปง จีวิต แตะ รโคง เอะ. มัซ เซ ป ยุง เอะ ป มัซ รพาวม ฮรัก เปือ อี. เคียง มัซ อี ดอก เซ ไมจ โรฮ เอะ โปง จีวิต แตะ รโคง เอียกปู แตะ โรฮ. 17 โม ป ไก คาวคอง ยุช นิง ปลั้ตะเตะ เฮี, ไม่ ยุ อี อาวต เอียกปู แตะ ไม่ แควะ คัด แตะ, ดัซ เกือฮ รพาวม แตะ เฟียก ไม่ โอ แตะ เรอิม เอียกปู แควะ คัด แตะ เซ, ปุย เซ อัม เกียฮ อัส รพาวม ฮรัก ยุช พะจาว ไก นิง แตะ? 18 โม เปะ ป มัซ กวน เนอะ, ไมจ โดว เอะ ฮรัก ปู แตะ นิง ดัก คอย แตะ โน่ง. รพาวม ฮรัก ยุช เอะ ไมจ อี เปน ป เนอิม. ไมจ เปลีส นิง กัน ยุช แตะ.

19 ดัซ เอะ ฮรัก ปู แตะ ดอก เซ, เอะ ยุง อาวต แตะ บลัซ ลัก ลุง เนอิม ซำ อี. เอะ ซ โฮลฮ โรฮ รพาวม เรียง แตะ ซำ เจือม อาวต แตะ ซองนา พะจาว. 20 ดัซ ไก เจือม รโจฮ รพาวม เอะ โอฮ ตี แตะ, เอะ ยุง ลั้ง เงอะ มัซ พะจาว ป ระ มม ฮา รพาวม เอะ, นิง มัซ อี ป ยุง โอเอือ โครยญ เจือ.

21 โม เปะ ป ฮรัก เกอะ, ดัซ รพาวม เอะ โอ รโจฮ โอฮ ตี แตะ, เอะ เกียฮ เลียก เคะ พะจาว ซำ อี ไม่ รพาวม กา แตะ. 22 เอะ ปัว ออฮ นิง พะจาว ซ โฮลฮ เซ, นิง ยุช แตะ ตัม ป ชตอก อี อัง ไม่ ยุช แตะ โอเอือ ตัม ปุก อี รพาวม อี. 23 ป ชตอก อี อัง ละ เอะ เซ เอ็ง มัซ เฮี, ไมจ เอะ อัง รพาวม แตะ นิง พะเยชู คริต ป มัซ กวน พะจาว เซ, ไม่ ฮรัก เวือง ปู แตะ ตัม ลุง ชตอก อี อัง ละ เอะ. 24 ป ยุช

ตัม ลุง ชตอก พะจาว อัง เอ็ง มัซ ปุย อาวต ใน พะจาว. พะจาว อาวต โรฮ กใน ปุย เซ โรฮ. พะจาว เอ็ง เกือฮ ลุง แตะ ละ เอะ. มัซ เซ ป แจง ยุง เอะ อาวต พะจาว โตะ กใน แตะ ซำ อี.

ป มัซ เนอิม ลุง พะจาว ไม่ ป โอ เนอิม อี

1 โม เปะ ป ฮรัก เกอะ, บัง อัส ปุย 4 ตี แตะ ลุง เปือ ลุง พะจาว ปู เจือ โครยญ โฆะ อี. เอ็ง โฮวน ป โคะ ตี แตะ มัซ ป ซิป ลุง พะจาว ป โฮว ไป โฮว มา นิง ปลั้ตะเตะ เฮี. มัซ เซ ป ไมจ เปอะ ซาวป งอด ที แลน มัซ เนอิม อี ลุง พะจาว ไม่ โอ อี มัซ ซำ อี. 2 มัซ ดอก เฮี ดอก ซ เกียฮ ยุง เปอะ ป มัซ เนอิม ลุง พะจาว ไม่ โอ อี มัซ ซำ อี. เมอะ ป ญอม รโงงะ ฮอยจ เปน เนอิม พะเยชู คริต ปุย ปลั้ตะเตะ เอ, เอ็ง มัซ ปุย เซ ป ลุง เปือ ลุง ป ฮอยจ เนอิม นิง พะจาว. 3 โม ป โอ ญอม รโงงะ โลลวง พะเยชู ดอก เซ, มัซ ป โอ ไก ลุง ฮอยจ เนอิม พะจาว นิง. เอ็ง มัซ ลุง อาวต นิง ปุย โม เซ ป มัซ ลุง คอช ปู แตะ ไม่ พะคริต เตอ. โม เปะ เอ็ง ฮมอง เปอะ ซ ฮอยจ ลุง เซ. ปลีส เฮี เอ็ง ฮอยจ อาวต นิง ปลั้ตะเตะ.

4 โม เปะ ป มัซ กวน เนอะ, เอ็ง มัซ เปอะ ปุย บลัซ ลัก พะจาว. โม เปะ เอ็ง เป เปอะ โม ป โอ เนอิม เซ นิง ระ อัมนัด ลุง อาวต กใน โม เปะ เซ ฮา ลุง อาวต กใน โม ป มัซ บลัซ ลัก ปลั้ตะเตะ. 5 โม

เซ มัซ ปุย บลัซ ลัก ปลัซเตะ. ลปุง อี เกว
ไม่ ไลลวง ปลัซเตะ. มัซ เซ ป ง่อต ปุย
ปลัซเตะ ป อัส อี ฆี อี. ⁶เอะ เอ มัซ ปุย
บลัซ ลัก พะจาว. โม่ ป ยุง เนอิม ป มัซ
พะจาว ง่อต โรส ป อัส เอะ. โม่ ป โอ
มัซ บลัซ ลัก พะจาว ง่อต โดว ป อัส เอะ.
มัซ เซ ป ยุง เอะ ป มัซ เนอิม ลปุ พะจาว ป
อาวต ไม่ ลปุง เนอิม ไม่ ลปุ ป อาวต ไม่
ลปุง โอ เนอิม ฆี อี.

พะจาว มัซ รพาวม ฮรัก

⁷โม่ เปะ ป ฮรัก เกอะ, ไมจ เอะ ฮรัก
เวือง ปุ แตะ นิง มัซ รพาวม ฮรัก เซ ป
ฮอยจ เนอิม นิง พะจาว. เมาะ ป ไก
รพาวม ฮรัก เกอ เอ็ง มัซ โม่ เซ ป มัซ
เนอิม กวน พะจาว. เอ็ง มัซ ยุง อี ป มัซ
พะจาว. ⁸พะจาว มัซ รพาวม ฮรัก. เมาะ
ป โอ ไก รพาวม ฮรัก เกอ มัซ ป โอ ยุง
พะจาว. ⁹พะจาว เอ็ง เกือฮ กวน ติ แตะ
เซ ฮอยจ อาวต นิง ปลัซเตะ นิง ช เกือฮ
แตะ เอะ โฮลฮ จีวิต เปือ อี. เอ็ง มัซ ดอก
เซ ดอก เปลีส พะจาว รพาวม ฮรัก แตะ
ละ เอะ นิง อี. ¹⁰รพาวม ฮรัก เซ เอ็ง
มัซ เฮี, มัซ โดว เอะ ป ฮรัก พะจาว. มัซ
พะจาว ป ฮรัก เอะ เอ. เอ็ง เกือฮ กวน
แตะ ฮอยจ ละ ช โฮลฮ อี ยวก มัป ยุช เอะ
เปือ กวน แตะ เซ. ¹¹โม่ เปะ ป ฮรัก
เกอะ, คัส พะจาว เอ็ง ฮรัก เอะ ดอก เซ,
ไมจ โรส เอะ ฮรัก เวือง ปุ แตะ ฆี อี.
¹²ไก โดว ติ ปุย เนอิม ป โฮลฮ ยุ พะจาว.
คัส โม่ เอะ ฮรัก เวือง ปุ แตะ, พะจาว

ปังเมอ อาวต โตะ กไน เอะ. รพาวม ฮรัก
อี เอ็ง กุม เอ็ง ปอ โรส ฆี อี นิง เอะ.

¹³พะจาว เอ็ง เกือฮ ลปุ แตะ ละ เอะ.
มัซ ฆี เซ ป แจง ยุง เอะ อาวต แตะ ฆี อี
ไน พะจาว เยอ. พะจาว แจง โรส อาวต
อี กไน เอะ เอ. ¹⁴เปืออะ เกอะ เอ็ง เกือฮ
กวน แตะ ฮอยจ เกือฮ ปุย ปลัซเตะ โปน
มัป ยุช แตะ. เอะ เอ็ง โฮลฮ ยุ. ปุน
รโงะ โรส ฆี อี ละ ปุย. ¹⁵เมาะ ป
ญอม รโงะ มัซ พะเยชู กวน พะจาว ละ
ปุย เยอ, พะจาว อาวต กไน ปุย เซ. ปุย
เซ อาวต โรส ไน พะจาว.

¹⁶เอะ เอ็ง ยุง เงอะ ฮรัก พะจาว แตะ.
เอะ อึง โรส รพาวม แตะ นิง รพาวม
ฮรัก อี เซ. พะจาว มัซ รพาวม ฮรัก. ป
ไก รพาวม ฮรัก เกอ เอ็ง มัซ อาวต อี ไน
พะจาว. พะจาว อาวต โรส กไน ปุย เซ
โรส. ¹⁷พะจาว ฆวด เกือฮ เอะ อาวต ไม่
รพาวม ฮรัก กุมปอ ยุช แตะ, ละ ช เกือฮ
แตะ เอะ อาวต ไม่ รพาวม กา แตะ ชงะ
รเดือฮ อี โอเอือ. ป โฮลฮ เอะ รพาวม
กา แตะ เปือ อี, มัซ เปือ เอ็ง โฮลฮ เอะ
จีวิต แตะ นิง ปลัซเตะ เฮี ป ดอก เอ็น จีวิต
พะเยชู โรส. ¹⁸ป อาวต ไม่ รพาวม ฮรัก
ยุช พะจาว ไก โดว ดอก ฮลัด เต็ง นิง
โอเอือ. รพาวม ฮรัก กุมปอ เซ เอ็ง ปุน
เกือฮ ป ฮลัด ป เต็ง ปุย นิง ฆะร โครยญ
เจือ. ป ฮลัด ลัง นิง โอเอือ ฮี, มัซ โอ อี
ติ กุมปอ นิง รพาวม ฮรัก. ไลลวง ฮลัด อี
เซ มัซ ฮลัด อี นิง ช รเดือฮ พะจาว แตะ.

19 มัส เปือ ฮรัก พะจาว เอะ รกา. มัส เซ ป ไก รพาวม ฮรัก เอะ เปือ อี. 20 ปุย ปึง อัส ติ แตะ ฮรัก พะจาว, ดัส เกละ ลั้ง ยุ เอียกปู แตะ, ปุย เซ มัส ป อัส ป โอ เนอิม. ป โอ ฮรัก เอียกปู โฮลส แตะ ยุ นิง ไร่ แตะ, แจง โอ อี ซ เกียฮ ฮรัก พะจาว ป โอ แตะ เกียฮ ยุ นิง ไร่ แตะ เซ. 21 ลปุง ชตอก พะคริต อึง ละ เอะ เอ เอ็จ มัส เอี, “ป ฮรัก พะจาว เยอ ไมจ โรฮ อี ฮรัก เอียกปู แตะ,” อัส เซ.

ลปุง พิณัน ละ กวน พะจาว

1 เมาะ ป เจือ เนอิม มัส พะเยชู 5 พะคริต เตอ, โม เซ เอ็จ มัส กวน พะจาว โครยญู โมะ แตะ. ปุย ดัส ฮรัก ป มัส เปือะ ปุย โฮ, แจง โรฮ ซ ฮรัก ป มัส กวน อี. 2 เจืออม ฮรัก เอะ พะจาว ไม่ ยุช ตัม ลปุง ชตอก อี อึง ละ แตะ, ไมจ โรฮ เอะ ฮรัก โม ป มัส กวน อี โรฮ, เดอิม ซ ยุง ฮรัก แตะ พะจาว. 3 เอ็จ มัส เอี ป มัส รพาวม ฮรัก เอะ พะจาว. เอ็จ มัส ยุช ฮ ตัม ลปุง ชตอก อี อึง. ลปุง ชตอก อี เซ มัส โดว ป ญัก ลอน ละ เอะ. 4 โม ป เกิด เนอิม นิง พะจาว เกียฮ เป อี โครยญู เจือ โอเอ็ช ป เกว ไม่ ปลัฮตะ เอี. เอ็จ มัส เปือ รพาวม เจือ เยอะ เอี ป เป เอะ เปือ อี. 5 มัส ปุย ป เกียฮ เป โอเอ็ช ป เกว ไม่ ปลัฮตะ เอ? มัส ป เอ็จ เจือ เนอิม มัส พะเยชู กวน พะจาว โน่ง ป เกียฮ เป เยอ.

6 เอ็จ มัส พะเยชู คริต ป ฮอยจ เจอ. มัส ฮอยจ อี ไม่ รออาม ไม่ ฮันม เปน ป

ซั่มคัน. กัน ฮอยจ อี เซ มัส โดว เกว ไม่ รออาม โน่ง. มัส เกว ไม่ รออาม ไม่ ฮันม โรฮ. 7 ลปุง พะจาว ปุน ลปลอง มัส โลลวง เอี ป เนอิม, นิง มัส อี ลปุง ป อาวต ไม่ ลปุง เนอิม. 8 พิณัน ยุช พะเยชู ไก ลอวย เจือ ไม่ ปุ แตะ. มัส ลปุง พะจาว ติ. มัส รออาม ติ. มัส ฮันม ติ. พิณัน ลอวย เจือ เซ เอ็จ มัส โล ติ ป อัส อี. 9 เอะ กอ โอฮ ลปุง พิณัน ยุช ปุย ปลัฮตะ เปน ลักทัน แตะ. ลปุง พิณัน รโฮงะ พะจาว ละ เอะ เซ, ปึงเมอ มัส ป ระ โล ฮา เซ แม. 10 ป อึง รพาวม แตะ นิง กวน พะจาว เอ็จ ไก ลปุง พิณัน เซ นิง โกะ อี โอฮ. ป โอ ญอม เจือ พะจาว เอ็จ เมาะ โรฮ อัส อี พะจาว อัส ป โอ เนอิม, นิง โอ อี เจือ ลปุง พิณัน รโฮงะ พะจาว นิง โลลวง กวน แตะ. 11 เอ็จ มัส เอี ป อัส พิณัน ยุช อี เซ, พะจาว เอ็จ เกือฮ เอะ ไก จีวิต โอ ญะเอะ ไก ลอยจ. จีวิต เซ ไก นิง กวน อี เซ. 12 ป ไก กวน พะจาว เซ นิง เงอ เอ็จ ไก โรฮ จีวิต. ป โอ ไก กวน พะจาว เซ นิง เงอ ไก โดว โรฮ จีวิต.

ลปุง ชตอก ลัก ก ลอยจ อี

13 เมาะ ป ไชฮ อี รโปะ ละ โม เปะ ป อึง รพาวม แตะ นิง กวน พะจาว เอี, มัส ไชฮ แอะ นิง ขวด เกือฮ แตะ โม เปะ ยุง แจง แน เอ็จ ไก จีวิต โอ ญะเอะ ไก ลอยจ แตะ. 14 ดัส เอะ ปัว โอเอ็ช ตัม ปุก อี รพาวม พะจาว, พะจาว ซ ง่อต อี เน. มัส เซ ป โรวค เอะ เลียก เคะ พะจาว ฆี อี

ไม้ รพาวม ตอน ฮมัน แต่ะ. 15 เคียง ยุง
เงอะ ง่อต พะจาว ป ปัว แต่ะ ดอก เซ, เอะ
ยุง โรฮ โฮะ ซ โฮลฮ แต่ะ ป ปัว แต่ะ นึ่ง
โครยญ เจือ โรฮ.

16 คัส ปุย ยู ยุฮ เอียกปู แต่ะ มัป ดอก
ออส ดอก เอือ ญุก, ไมจ อี ปัว นึ่ง พะจาว
รโตง อี. พะจาว ซ โปต ลัง จีวิต ละ อี
ซวี อี. อี มัฮ โตว อี ลาลวง มัป ปอ ยุฮ
พะจาว ยุม ไม ปุย. มัป ปอ ยุฮ พะจาว ยุม
ไม ปุย เอ็จ ไก. อี มัฮ โตว เกือฮ ปุย
ไววอน รโตง ป ยุฮ มัป ดอก เซ. 17 กัน
โอ ปุก รพาวม พะจาว มัฮ ตี มัป โครยญ
เจือ. มัป ป โอ ปอ ยุฮ พะจาว ยุม ไม ปุย
ปังเมอ ไก โรฮ.

18 เอะ เอ็จ ยุง เงอะ โม ป เอ็จ เกิด เนอิม

นึ่ง พะจาว ยุฮ เลอะ ยุฮ ลีน โตว มัป,
นึ่ง โชะโกะ ฮรักชา กวน พะจาว นึ่ง. พี
ซอก พี เบร เซ เอ็อะ ปุน ยุฮ โตว โลจ ไม
อี ซวี อี. 19 เอะ เอ็จ ยุง เงอะ มัฮ แต่ะ ปุย
บลัฮ ลัก พะจาว, ไม ยุง แต่ะ มัฮ โอเอือ
ปลัฮเตะ เอ็ ป อาวต ซริม อมันต พี ซอก
พี เบร เซ เค็อง โอยจ อี. 20 เอะ เอ็จ ยุง
เงอะ เอ็จ ฮอยจ กวน พะจาว ละ ซ เกือฮ
อี เอะ เกือฮ ยุง ป มัฮ พะจาว เนอิม. เอะ
เอ็จ อาวต โรฮ ใน พะจาว เนอิม เซ, เปือ
อาวต แต่ะ ใน พะเยชู คริต ป มัฮ กวน
พะจาว เซ. เอ็จ มัฮ เซ ป มัฮ พะจาว
เนอิม, ไม จีวิต โอ เอ็อะ ไก ลอยจ เจอ.

21 โม เปะ ป มัฮ กวน เนอะ, ไมจ เปอะ
แฮน ทอนาะ ตี แต่ะ ฮา โอเอือ ป ที ปุย
ตั้ง พะจาว เนอิม โครยญ เจือ.

นังซี รโปะ โยฮัน (ป๊ป ลอ)

นังซี รโปะ โยฮัน ป๊ป ลอ เอี มัฮ ป ไชย โยฮัน เญือม แปน อี "ป กาด". ไชย อี ละ "ปรโปวน ป เลือก พะจาอ อ้าง". เญือม อ้อ อี "ปรโปวน" ดอก เซ ติน ช มัฮ อ้อ อี ไม่ คริตซจัก ตี โคส. เญือม อ้อ อี "โม กวน อี" เซ, ติน ช มัฮ อ้อ อี ไม่ โม ซมาชิก คริตซจัก เซ.

พะทัม เอี มัฮ พะทัม เียง ฮา พะทัม ไฮญ. โยฮัน ซดอก รเงอิม ปุย เกือฮ อี ฮรัก ปุ แตะ, ไม่ เกือฮ อี แอน ตี แตะ ฮา ป ฮอยจ เพือก ป โอ เนอิม ละ แตะ. โยฮัน ซวาท เกือฮ ปุย ฮาวต นัม ลุง เนอิม ป ฮมอง ไพรม แตะ.

ไล ลุง เนอิม

¹ อี ป มัฮ ป กาด เตอ ไชย รโปะ นังซี ละ ปะ ป มัฮ ปรโปวน เลือก พะจาอ อ้าง ไม่ กวน เปอะ ป ฮรัก เนอิม เมอะ. มัฮ ไทว อี โน่ง ป ฮรัก เกอ. โม ป ยุง ลุง เนอิม ฮรัก โอยจ โรฮ โม เปะ. ² เอะ ฮรัก เกอะ โม เปะ เปือ ลุง เนอิม ป ฮาวต กไน โม เอะ เซ. ลุง เนอิม เซ ซ ฮาวต ลอป ไม่ เอะ.

³ ปัว พะจาอ เปือเอะ เอะ ไม่ พะเยชู คริต ป มัฮ กวน เปือเอะ เกอะ เซ, เกือฮ กุนมุ่น ไม่ กัม ฮรัก กัม แปน ไม่ ไมจ เปละ ลโลวง พาวม ละ โม เอะ เปือ ลุง เนอิม ไม่

รพาวม ฮรัก ยุฮ อี.

⁴ อี เอ็ง โฮลฮ ยุ ฮาวต กวน ปะ ตัม ลุง เนอิม งอน ดอก ป เอ็ง ซดอก เปือเอะ เกอะ อ้าง ละ เอะ. มวน เนอิม รพาวม ซ่า. ⁵ ปเลี้ย เอี อี ซวาท อ้อ โอเอือ ละ เปอะ ตี เจือ. ปุ แกต มัฮ ไลลวง ลุง ซดอก โคระ ป ไชย อี รโปะ ละ เปอะ เอี. เอ็ง มัฮ ลุง ซดอก ป โฮลฮ เอะ เนอิม เมือ โรง อี. เอ็ง มัฮ เอี, ไมจ เอะ ฮรัก เวือง ปุ แตะ. ⁶ รพาวม ฮรัก เซ เอ็ง มัฮ ยุฮ เอะ อี ตัม ลุง ซดอก พะจาอ อ้าง. ป ซดอก อี อ้าง เซ มัฮ ป เอ็ง ฮมอง เปอะ เนอิม เมือ โรง อี. เอ็ง มัฮ เอี, ไมจ เปอะ เกือฮ รพาวม ฮรัก แปน ป ระ ไล นัง จีวิต เปอะ.

7 เอ็จ โหวน ป โหว ไป โหว มา ึ่ง
 ปลั้เตะ เฮี ละ ช ซาาป แตะ จุ ปรุย. ปรุย
 โม่ เซ มัฮ ป โอ ญอม รโองะ ฮอยจ แปน
 เนอิม พะเยชู คริต ปรุย ปลั้เตะ. ปรุย ดอก
 เซ มัฮ เนอิม ป จุ ปรุย. มัฮ โรฮ ป ดอกชู
 ปรุ แตะ ไม้ พะคริต. 8 มัฮ เซ ป ไม้จ
 เปอะ แอน โชน ตี แตะ ฆ่า อี้, เดอิม กัน
 ยุฮ เปอะ โอ ซ แปน ป ไลจ ป ไหลร โอฮ
 พาวม แตะ ฆ่า, เดอิม โม่ เปะ ช โฮลฮ
 ลังวัน แตะ กุมปอ. 9 โม่ ป ฆวต บุ ฆวต
 เพือ ลปุง เพืออีก ตอม พะคริต ไม้ โอ อี้
 ญอม อาวต นัม ลปุง อี้ เซ มัฮ ป โอ ไก
 พะจาว ึ่ง. ป อาวต นัม ลปุง เพืออีก ตอม
 พะคริต เซ, ปรุย เซ เอ็จ ไก เปือะ เกอะ ึ่ง
 ไม้ กวน อี้. 10 ดัฮ ปรุย ฮอยจ เคะ เปอะ,
 ดัฮ ลปุง เพืออีก ตอม อี้ เซ โอ ดอก ลปุง

เพืออีก ตอม พะคริต ละ เปอะ โฮ, ปรุ รัปคัม
 ปรุย เซ ึ่ง เอือะ เปอะ. ปรุ ปัว พะจาว ปือ
 มุ่น ละ. 11 ป ปัว พะจาว ปือ มุ่น ละ อี้ เอ็จ
 เมอะ โรฮ ยุฮ ตี อี้ กัน ฆอก ยุฮ อี้ เซ.

ลปุง ลัก ก ลอยจ อี้

12 อี้ โหวน ลัง ป ฆวต อัส ละ เปอะ.
 ปังเมอ โอ ฆวต ไชฮ ละ เปอะ ึ่ง นังซี.
 อี้ ไก รพาวม ฆวต ฮอยจ เคะ เปอะ.
 ฆวต อู ตี เอิน ไม้ โกะ เปอะ เดอิม โม่ เอะ
 เตือง โอยจ เจอะ ช โฮลฮ รพาวม ไม้จ
 มวน แตะ กุมปอ.

13 โม่ ป มัฮ กวน ปรุ เปอะ เซ ป เอ็จ
 เลือก โรฮ พะจาว อี้ ึ่ง รโปะ รชอม นัปที
 แตะ ละ เปอะ.

นั้งซี รโปะ โยฮัน (บับ ลอวย)

นั้งซี รโปะ โยฮัน บับ ลอวย เฮี มัฮ โรฮ ป ไชฮ โยฮัน ป มัฮ "ป กวด" เซ โรฮ, ไชฮ อี ละ คริตชเตียน ตี ปุย ป มอยฮ กาโย. กาโย เซ กอ รัปคัม โม ป โฮว ครอฮ ไลลวง พะเยชู. โยฮัน ลี กาโย เซ เปือ กัณ ไมจ ยุฮ อี, นั้ง รัปคัม อี ปุย. โยฮัน ชตอก โรฮ กาโย เกือฮ แอน ตี แตะ ฮา ปุย ฆอก ไล ตี ปุย ป มอยฮ ตีโอเตรเฟ.

กัณ ไมจ ยุฮ กาโย

¹ อี ป มัฮ ป กวด เตอ, ไชฮ รโปะ นั้งซี ละ กาโย ป ฮรัค แตะ เปือ ลปุง เนอิม.

² ปะ ป มัฮ ปุโฮมว ฮรัค เกอะ, อี บัว พะจาว เกือฮ ปะ ไมจ ป ยุ เคราะ ป ฮมอง โครยญ เจือ. บัว โรฮ เกือฮ เปอะ อาวต ไม กอ บ้าง แตะ ตอก โรฮ เอ็จ อาวต รพาวม เปอะ ไม บวยฮ บ้าง แตะ. ³ ญือม ฮอยจ เอ็ยกปู เออะ ง่อน, เอ็จ รโงะงะ ไลลวง อาวต ลอป ปะ ไม เนอึง แตะ ป อัส ลปุง เนอิม ไม รพาวม เนอิม แตะ, อี มวน เนอิม รพาวม ฆี. ⁴ โก โทว ป เกือฮ รพาวม อี ไมจ มวน โฮฮ ฮา เอ็เยอ, มัฮ ฮมอง เงอะ อัส ปุย กวน แตะ อาวต ไม เนอึง แตะ ป อัส ลปุง เนอิม เซ.

มัฮ เซ ป มวน เนอิม ยุฮ รพาวม เมอ.

⁵ ปะ ป มัฮ ปุโฮมว ฮรัค เกอะ, กัณ รัปคัม เปอะ เอ็ยกปู แตะ ใน พะจาว เยอ, เต็อง โม ป เอ็จ กอ ยุ เปอะ, เต็อง โม ป โอ เปอะ ตี ยุ ตี ชวง ง่อน, เอ็จ มัฮ ยุฮ เปอะ ไม รพาวม เนอิม แตะ. ⁶ โม เซ เอ็จ รโงะงะ ไลลวง ตอก ฮรัค ปะ ปุย ใน พะจาว ละ คริตชจัก นา เอ็. อี ฆวต บัว ปะ เรอิม โม เซ นั้ง กระ โฮว อี ตอก โปง อี ไม มัฮ อี ป ยุฮ กัณ ละ พะจาว. ⁷ โม เซ มัฮ โอก โฮว อี ละ ช รชอฮ แตะ ละ พะเยชู. โฮลฮ โทว รัป โอเอ็ฮ เนอิม นั้ง โม ป โอ เจือ ตี เจือ เนอิม. ⁸ มัฮ เซ ป ไมจ โม เออะ เรอิม ปุย ตอก เซ ฆี อี, เคอิม เออะ ช โฮลฮ ยุฮ ตี กัณ ไม อี เปือ ลปุง เนอิม.

ไล ฆอก ยุส ดีโอเตรเฟ

⁹ อี เอ็ง ไชย รโปะ นังซี ละ คริตซจัก อาวต เปอะ เซ. ดีโอเตรเฟ ป ฆวต แปน ป ระ ฮา ปุย เซ, ปังเมอ โอ ฆวต ง่อต ป อัส เอะ เพือฮ. ¹⁰ อี ดัส เอ็ง ฮอยจ โฮ อี ช รโองะ ซโตย ไลลวง ป ยุส ป อัส อี เซ. เอ็ง บรุ เพือ เอะ ไม อัส อี ลปุง ฆอก ละ เอะ โฮวน เจือ. ดี ปอ โตว นิง รพวม อี เมอะ เซ. โฮย ฮา เซ โกะ อี ญอม โตว รัปคัม เอียกปู แตะ ญือม ฮอยจ อี. คัต โรย โม ป ฆวต รัปคัม เอียกปู แตะ เซ ไม อี. ชาวป โครย อี โอก ฮา คริตซจัก ฆี อี.

ไล ไมจ ยุส เดเมตรีโอ

¹¹ ปะ ป มัส ปุโฮมา ฮรัก เกอะ, ปุ เอียน โม ป ยุส กัน ฆอก กัน เบร เยอ. ไมจ เปอะ เอียน โม ป ยุส กัน ไมจ. ป ยุส กัน ไมจ เจอ เอ็ง มัส ปุย บลัซ ลัก พะจา.ว.

ป ยุส กัน โอ ไมจ เจอ มัส ป โอ ดี ยุง ป มัส พะจา.ว. ¹² ไลลวง เดเมตรีโอ เยอ ปุย เตือง โอยจ อี อัส ดี อี มัส ปุย ไมจ ไล. จีวิต อี เอ็ง โฮว โรย ตัม ลปุง เนอิม. เอะ เอ็ง ปุน แปน โรย พิญัน อี ตอก เซ โรย. ลปุง พิญัน ยุส เอะ เซ โม เปะ เอ็ง ยุง เปอะ มัส อี ป เนอิม.

ลปุง นัปที

¹³ อี โฮวน ลัง ป ฆวต อัส ละ เปอะ, ปังเมอ โอ ฆวต ไชย ละ เปอะ นิง นังซี. ¹⁴ ดีน โอ ญืออะ ซ เล็ญ ซ โฮลย อี ฮอยจ เคะ เปอะ. ญือม เซ เอะ ซ โฮลย อู ดี เอิน ไม ปู แตะ.

¹⁵ ปัว ปะ โฮลย อาวต ไม ไมจ เปละ ลโลวง พวม แตะ. โม ป มัส ปุโฮมา เปอะ นา เอี รโปะ โรย รชอม นัปที แตะ ละ เปอะ. ปัว ปะ รโองะ รชอม นัปที เอะ ละ โม ป มัส ปุโฮมา เยอะ นา เซ โรย โครยญ โฆะ อี.

นังซี รโปะ ยูค้ำ

นังซี รโปะ ยูค้ำ เฮี มัซ ไชช อี ละ ช เกือช อี ปุย แชน ตี แตะ ฮา โม ป ฮอยจ เพอิก ป โอ เนอิม ละ โม ป เจือ. โม ป เพอิก ป โอ เนอิม เซ อัส ตี แตะ มัซ ป เจือ โรช, ปังเมอ โอ ยุง เนอิม ป มัซ จีวิต พะจาว. ไลลวง ป ไก นิง พะทัม ยูค้ำ เฮี ตอก ปุย ไลลวง ป ไก นิง ลอา เปโตร โปต ลอา โฮ. ยูค้ำ ชตอก รงอิม ปุย เกือช อี "เรอิม ตอชู ไม่ ลปุง เพอิก ตอม โอ เนอิม". ไลลวง รพาวม เจือ เซ พะจาว เอ็ง เกือช อี ละ ปุย ไน แตะ ตี โฮน โน่ง, เอ็ง กุมปอ เมาะ เซ. ไมจ โตว ปุย ไปๆ มากๆ นิง รพาวม เจือ แตะ หม่า อี, อัส เซ.

ปุย คาวใจ มัซ ยูค้ำ เฮี ปุ พะเยชู จาว ตี ปุย. โกะ อี อวต โตว ตี แตะ นิง มัซ แตะ ปุ เลือ พะโองจาว. อัส ตี แตะ มัซ กวนใจ ยุช อี, ปังเมอ อัส ตี แตะ มัซ ปุ ยาโคโป.

¹ อี มัซ ยูค้ำ. มัซ กวนใจ ยุช พะเยชู คริต, มัซ โรช ปุ ยาโคโป. รโปะ นังซี ละ โม เปะ นิง เอ็ง กอก พะจาว เปอะ เอัญ เคะ แตะ. พะจาว ป มัซ เปืออะ เอะ เซ ฮรัก เนอิม โม เปะ. มัซ พะเยชู คริต ป ไชะ โกะ ฮรักชา นิง เปอะ.

² ปัว พะจาว เลือก พาวม ไชะ ไร่ นิง โม เปะ, ไม่ เกือช อี ไมจ เปละ ลโลวง พาวม ไม่ รพาวม ฮรัก ละ เปอะ กุมปอ.

โม ป เพอิก ป โอ เนอิม

³ โม เปะ ป มัซ เอียกปุ ฮรัก เกอะ, อี เอ็ง ตะ ไชช รโปะ นังซี ละ เปอะ นิง

ไลลวง ตอก โฮลช เอะ โปน ตี มัป ไม่ ปุ แตะ. อี ปังเมอ จัมเปน ไชช พราวป ไลลวง โฮญ ละ เปอะ ละ ช ปัว แตะ โม เปะ เรอิม ตอชู ไม่ ลปุง เพอิก ตอม โอ เนอิม, เดอิม ไลลวง รพาวม เจือ เอะ เซ โอ ช โลจ. ไลลวง ตอก เจือ เอะ พะจาว เซ, พะจาว เอ็ง เกือช อี ละ ปุย ไน แตะ ตี โฮน โน่ง, เอ็ง กุมปอ เมาะ เซ. ⁴ ปเลีย เฮี เอ็ง ไก งอน ป บระ เลือก ลลึง เอะ เอ. โม เซ ไหว ไลลวง กุนมุ่น ยุช พะจาว เกือช อี แปน ควน เกียช ยุช แตะ กัน เลน จู. พะเยชู คริต ป มัซ พะจาว ตี โตน ป มัซ กุม เอะ เซ, โม เซ ญอม โตว โฮช อี แปน กุม แตะ. พะทัม เอ็ง เลืออ อัส อี อัง

ไลลวง ตุต ป ช ฮอยจ ละ โม เซ.

⁵ โม เปะ ตีน ช เอ็จ ยุง เปอะ โอเอ็ฮ ลอ เอ็. อี ปังเมอ ฆวต เก็ฮส เปอะ โดก แนฮ ละ ตอก เก็ฮส พะจาว โม อิศราเอน โปน ฮา เมือง อีฮิป เต็อง โออยจ แตะ. กัง ตะ เอ ปังเมอ ยุส ยุม ไม โม ป โอ เจ็ฮ แตะ. ⁶ ไมจ โรฮ เปอะ โดก ละ โม เตปด่า ป โอ ญอม อาวต ตัม กัน เก็ฮส พะจาว แตะ อาวต, ไม ละ โปวฮ อี เบ็อง อาวต ไพรม แตะ ป โชมกวน ไม โกะ อี เซ. เตปด่า โม เซ ช ลอก โรฮ ตุต ฆี อี. พะจาว เอ็จ คัง อัง อี ก เพ็ยก อี, รเม็ยก อี นึง โมะ เฮลัจ โอ ญ็อะ เก็ฮส ฆัฮ, ฮอยจ ละ ชงะ ช รเต็ฮ อี เก็ฮส ลอก ตุต แตะ. ⁷ ไมจ โรฮ เปอะ โดก ละ เมือง ชโด่ม ไม เมือง โกโมรา ไม ย่วง ชติ ไม อี. ปุย เมือง โม เซ ยุส โรฮ กัน คีต กัน ดวยฮ โฮฮ วิฮ. มาว ไม ยุส แตะ กัน โออยจ นึง ฆอก แตะ. พะจาว เอ็จ เก็ฮส โม เซ ลอก ตุต แตะ ตอก โรฮ โม เตปด่า เซ โรฮ. แปน ความ เก็ฮส อี ปุย ยุง ช ไก กัน ลอก ปุย ตุต แตะ นึง งอ โอ ญ็อะ เก็ฮส ญัต.

⁸ โม ป อาวต ลลึง เอะ ปเล็ย เอ็ ตอก โรฮ เซ. ป คีต ป งอต อี ตอก ป รโมะ รมาว โฮ. เก็ฮส โกะ เนอิม แตะ ไลจ ฆี ยุส แตะ ป ฆอก ป เบร. พามัต โรฮ อัมนัด ระ ยุส พะจาว ไม อี, ไม เพ็ยก แแฮม อี โม เตปดุต เตปด่า. ป อาวต ไม รัง ชเป็ย เซ. ⁹ ปัง มัฮ ฮันนา เตปด่า ระ ป มัฮ มีคาเอน เซ อัส โดว ป เกิน ตอก เซ ตี ชวง. มีคาเอน เซ ญ็อม เก อี ปุ แตะ ไม พี ระ นึง ไลลวง ป ช โฮลฮ โกะ

เนอิม โอ โมเซ โฮ, โกว โดว ลปุง พามัต ละ พี ระ เซ. อัส อี เมาะ เอ็ โน่ง, "ปัว พะจาว คัต เปอะ โอ ญ็อะ อัส." อัส เซ ละ อี. ¹⁰ ปุย โม เซ ปังเมอ โรวต เพ็ยก แแฮม ป โอ แตะ คาวใจ. กัน คาวใจ อี โอเอ็ฮ อี, มัฮ คาวใจ อี ตอก ไล ยุส ชัตซิง ป โอ เก็ฮส คีต เก็ฮส งอต โอเอ็ฮ โฮ. กัน ตอก เซ มัฮ ป ช ไลจ ยุส โกะ อี โฮฮ.

¹¹ ช ลอก ป โออยจ นึง โชะ แตะ ฆี อี. เอ็จ มัฮ ยุส อี ตัม กัน ยุส คายิน. เอ็จ พลวย ตี แตะ ยุส กัน พิต นึง ฮัน แตะ นึง ละ นึง ม้า ตอก ยุส บิละอัม อี โฮ. โม เซ มัฮ นัม ไลจ โลม ตอก ไลจ โลม โครา นึง เลฮ อี เต็ยง ป อัส พะจาว โฮ.

¹² ญ็อม รโจะ ตี อี โชม ไม โม เปะ นึง กัน เล็ยง เปอะ ปุ แตะ, โม เซ มัฮ ป เก็ฮส กัน เล็ยง เปอะ ปุ แตะ เซ รแอม ละ พะจาว, ตอก เครอ็ง ลอก ป รแอม โฮ. โม เซ โชม เนอิม โชม แนม ไม โอ แตะ ฮลัต ฮอ นึง โอเอ็ฮ ตี เจ็ฮ เนอิม. งอต มวยญ โกะ แตะ โน่ง. ปุย ตอก เซ มัฮ ตอก ชุตรวู ทาต ก้า โฮ. แปน โดว เฮละ ตี ชวง. มัฮ โรฮ ตอก อี โคะ โอ ไก เปลิ ญ็อม ลัง เปลิ แตะ, ตอก โรฮ โคะ เอ็จ ฆลอลฮ, เอ็จ ยุม ลอป เนอิม. ¹³ มัฮ โรฮ ตอก รอวม เร็ยง พุกเพ็ยก นึง ปลัฮ รอวม โฮ. กัน ฆอก ยุส อี โอก แนฮ ตอก แม่ รอวม โฮ. ตอก โรฮ ชโมยญ ตอ โอ ไก ก อาวต โฮ. พะจาว เอ็จ ยุส อัง เบ็อง ก อาวต อี โอ ญ็อะ ไก ลอยจ นา ก เพ็ยก ตัน อี.

14 เนอิม เจน อาดัม ฮอยจ ละ เจน ฮะโนก เกอ, ไก อาแลส เจน ปุย. ฮะโนก เซ มัส ปุย เจน อาแลส นิง อี. เอ็จ อัส อัง ไลลวง ปุย โม เซ ตอก เฮ็,

“งอต แลน, พระโองจาว ซ ฮอยจ ไม่ เตปด่า ชงะ ชงอม ยุษ และ แปน ฮมกัน แปน แชน และ. 15 มัส ซ ฮอยจ อี ละ ซ รเต็ช และ ปุย เต็อง โอยจ อี. ซ เก็ช ปุย ออก ปุย เबर ลอก ตุด และ ฆ่า กัน ออก กัน เबर ป ยุษ อี ฆ่า รพาวม ออก รพาวม เबर และ เซ, ไม่ ฆ่า ลปุง ออก ลปุง เबर ป ไกอ อี ละ พามัต และ พระจาว นิง,” อัส เซ ฮะโนก เกอ.

16 ปุย โม เซ มัส ป กอ ปุปี ลอป. ฆวด เต็ ลอป โอยเอ็ช. ฆวด ยุษ แนฮ อี ตัม กัมกุษฮ ออก ยุษ โกะ และ. อาต แนฮ โกะ และ ไม่ อี. เค็ยต ลี ปุย นิง ฆวด โอย อี ป ไมจ ละ โกะ และ.

ลปุง ฮตอก รเงอิม

17 โม เปะ ป มัส เอ็ยกปุ ฮรัก เกอะ, ไมจ เปอะ ไตม ป อัส โม ป โฮว ฆรอก ลปุง คัง พระเยชู คริต จาว ยุษ เอะ อัง ละ เปอะ.

18 มัส อัส อี ละ เปอะ ตอก เฮ็, “ลัก ก ลอยจ โอยเอ็ช ปลัชเตะ เฮ็ ซ ฮอยจ โม ป เพ็ยก แสม เปอะ. มัส โม ป ซ ยุษ ตัม กัมกุษฮ ออก โกะ และ โน่ง,” อัส เซ ละ เปอะ. 19 เอ็จ มัส โม ป ออก เซ ป ชาวป รกัฮ ปุย ฮา ปุ และ. มัส โม ป เก็ช กัมกุษฮ ออก โกะ และ โบว รพาวม และ. โม เซ ไก ไทว ลปุ พระจาว นิง.

20 โม เปะ ป มัส เอ็ยกปุ ฮรัก เกอะ, โม เปะ บังเมอ ไมจ เปอะ เก็ช ตี และ ตอน ปุ ปุ นิง รพาวม เจ็ช และ, นิง มัส อี ป ตัก นิง ชัมคัน และ. ไมจ เปอะ ไววอน ตัม นัม ลปุ พระจาว เปอะ. 21 ลไล มอง เปอะ ชงะ ซ เป็ลีส พระเยชู คริต จาว กัม ฮรัก กัม แปง และ ละ เปอะ เซ, ไมจ เปอะ เก็ช ตี และ อาวต แนฮ นัม รพาวม ฮรัก ยุษ พระจาว, ฮอยจ ละ ซ เก็ช อี จีวัต โอยเอ็ช ไก ลอยจ ละ เปอะ. 22 ไมจ เปอะ เล็ยก พาวม นิง โม ป ไก ลัง รพาวม ฮองไซ. 23 ไมจ เปอะ ซใจ เรอิม เก็ช โอย ฮา โตะ งอ. ปุย โยญ นิง อี ไมจ โรฮ เปอะ เล็ยก พาวม นิง, บังเมอ ไมจ โรฮ เปอะ เรอิม ไม่ รพาวม ฮลัต และ นิง กัน ออก ยุษ อี เซ. ไมจ เปอะ เกลชะยु กัน ออก ยุษ อี ฮอยจ ละ เคร็จ เซอิก อี ป ลอก ป รแอม เป็อ กัมกุษฮ ออก ยุษ อี เซ.

รชอม ไววอน ลัก ก ลอยจ อี

24 พระจาว เอ็จ ปุน โชะโกะ ฮรักชา นิง โม เปะ, เก็ช ไทว โม เปะ ฆล้า. เอ็จ ปุน เก็ช โม เปะ อาวต ปอด อาวต ปิญ ฮอยจ ละ ชงะ ซ โฮลฮ เปอะ อาวต ฮองนา พระจาว นิง รัง ฆเป็ย คี นัก ยุษ อี ไม่ รพาวม ไมจ มาน และ. 25 พระจาว เซ มัส พระจาว ตี โตน โน่ง. มัส ป เก็ช เอะ โปน มัป เป็อ พระเยชู คริต จาว ยุษ เอะ. ปัว พระจาว เซ โฮลฮ โญุดซัค และ ไม่ รัง ฆเป็ย คี นัก ไม่ อัมนัด อันนา โครยญ เจ็ช, เนอิม เจน ไพรม ฮอยจ ปล็ย, ฮอยจ ละ เม็ยง เฮ็ โอยเอ็ช ไก ลอยจ. อาเมน.

พะทม รโองะ พะทม รโองะ ป ไชย โยฮัน

เมื่อม ไชย โยฮัน พะทม รโองะ เอี. ปุก เวลา ลอก ปุย ใน พะจาา ป ไชย โฮวาน เจือ, นิง โคมเฮง ลัมเลือ ปุย อี. โยฮัน ไฉม เนอิม โม ป เจือ พะเยชู เซ ฆี อี. โยฮัน เนน ไลลวง ตอก ไชลย ปุย ชโหว รพาวม นิง ลปุง ชันญา ยุช พะเยชู. นุน โรย รพาวม ปุย ละ ช เกือฮ อี อาวต ตอน อาวต ฮมัน เมื่อม ไก ป คัม ป ตุง อี โฮวาน เจือ เซ.

นังซี เอี มัย ไลลวง ป เปลีส พะเยชู ละ โยฮัน โฮวาน คัก โฮวาน ไล. ไกว ลปุง แพป ป เกียช คาวใจ โม ป เจือ โน่ง. โม ป โอ เจือ ติน โอ ช เกียช คาวใจ อี. เปน ลปุง โคะ ละ อี. ป ระ ไล นิง อี อัย เลาะ ลัน อี, ปังมอ ไกว ไลลวง ดัง ฮา ปุ แต่ะ นิง แพป อี โม โอเอือ โฮวาน เจือ. โม ป เพอิก พะทม รโองะ เอี ตี ความไม อี ดัง ฮา ปุ แต่ะ งอน นิง ไลลวง ป ญอย นิง อี. ปัง มัย ตอก เซ ป ระ ไล นิง อี เอ็จ ชโตย. เอ็จ มัย ตอก เอี, ลัก ก ลอยจ อี พะจาา ช เป โม ป ตอชู โม แต่ะ, เต็อง ปุย, เต็อง ชาตัน, เต็อง โอยจ อี. ช เป อี เบือ พะเยชู โครยญู เจือ. เมื่อม เอ็จ ฟวยจ เกือฮ อี โม ป โอ โมจ เซ ลอก ตุด แต่ะ, ปุย ใน พะจาา ป เนอิม รพาวม ช ไชลย ยุ ปลัฮเตะ โคระ โม ปลัฮ มะลอง โคระ. พะจาา ช เกือฮ ลังวัน โมจ ละ โม ป ฮรัก แต่ะ. มัย เซ ป เปน คาน ไชลย ปุย ใน พะจาา รพาวม ตอน ฮมัน แต่ะ โครยญู เจน ปุย ฆี อี.

¹ นังซี เอี มัย ไลลวง ป รโองะ
1 พะเยชู คริต ละ ปุย. มัย ป เกือฮ พะจาา ละ อี ละ ช เกือฮ อี โม กวนใจ ยุช พะจาา ยุง โอเอือ ป โอ เมื่อะ เล็ญู ช เกิด ลักกา ปุย. พะเยชู เซ เกือฮ เตปด่า ยุช แต่ะ ฮอยจ เปลีส ไลลวง เซ ละ โยฮัน ป มัย กวนใจ ยุช แต่ะ เซ. ² เมาะ ป ไชลย โยฮัน เซ ยุ ฮมอง เกอ, ป เกว โม ไลลวง

ลปุง พะจาา โม ลปุง รโองะ พะเยชู คริต ละ อี เซ, โยฮัน เอ็จ รโองะ โอยจ อี ละ ปุย นิง นังซี เอี. ³ โม ป ลาว นังซี เอี, โม โม ป งอต ลปุง รโองะ ป ช เกิด ลักกา ปุย เอี, คัย ยุช อี ตัม ป ไชย ปุย อัง นิง อี, ช ไชลย เนอิม รพาวม โมจ รพาวม มวน แต่ะ เบือ อี, นิง เอ็จ ชติ ช เต็ง เวลา ช เกิด โอเอือ เซ.

รชอม นัปที ป ฮอยจ ละ คริตชจก อาแลส ย่าง

⁴ อี ป มัซ โยฮัน เนอ ไชฮ รโปะ นังซี ละ คริตชจก ป อาวต นิง จังวัต อาเซีย เตื่อง อาแลส คริตชจก อี.

ปัว โม เปะ โฮลฮ กุนมุ่น ไม ไมจ เปละ ลโลวง พาวม เนอิม นิง พะจาว. พะจาว เซ มัซ ป ไก ปล็ย เฮี, ตีน ไก โรฮ เนอิม ไพรม อี. เขียง เฮี ช ฮอยจ แม. ปัว โรฮ เนอิม นิง ลปู เตื่อง อาแลส อี ป อาวต ลักกา ก งาวม พะจาว. ⁵ ปัว โรฮ เนอิม นิง พะเยชู คริต ป มัซ ชกิ พิญัน เนอิม รพาวม ยุช พะจาว. เอ็จ มัซ ป ไกฮ โอม โรง เนอิม ลักยุม แตะ รกา ปุย. มัซ โรฮ กชัต ป ตัดเตียง โม กชัต นิง ปลัฮเตะ เฮี เตื่อง โอยจ อี.

พะเยชู เซ มัซ ป ฮรัก เอะ. เอ็จ เกือฮ เอะ โปน มัป ยุช ฮู เตื่อง โอยจ อี เป็อ ปัด ฮันม แตะ ตัง เอะ. ⁶ เอ็จ ฮเคระ เอะ เกือฮ เอะ แปน ปุย ใน บันเมือง ยุช แตะ, ไม เกือฮ อี เอะ แปน ฮตุ รชอย ละ พะจาว ป มัซ เป็อะ แตะ. ปัว พะเยชู เซ โฮลฮ โญุตชก ไม อัมนัด อันนา แตะ เนอิม ปล็ย เฮี ฮอยจ เขียง เฮี โอ แญะ ไก ลอยจ. อาเมน.

⁷ แก แลน เมอะ, เอ็จ ช ฮอยจ ไม ฮตุรวู. ปุย ช โฮลฮ ฮู อี โครยญู โนะ ปุย. บัง มัซ โม ป บวก อี เซ ช โฮลฮ ตี โรฮ ฮู อี. ปุย โครยญู จัต โครยญู เจ็อ

นิง ปลัฮเตะ เฮี ช เย็อม เนอิม เย็อม แนม ซ่า อี, ช แปน เนอิม ตอก เซ. อาเมน.

⁸ พะโอจาว ป มัซ พะจาว ตีก นิง ระ อัมนัด แตะ อัส เฮี, “ออี มัซ ตัว ‘ก’ ไม ตัว ‘ฉ’,” อัส เซ. พะโอจาว เซ มัซ ป ไก ปล็ย เฮี, ตีน ไก โรฮ เนอิม ไพรม อี. เขียง เฮี ช ฮอยจ แม.

ปยุ ปฮมอง โยฮัน

⁹ อี ป มัซ โยฮัน เนอ มัซ โรฮ เอ็ยกปู ไม โม เปะ. มัซ ป ลอก ตี ป โชะ ไม โม เปะ. มัซ ตี โรฮ ปุย ใน บันเมือง ยุช พะจาว. โอด ตี โรฮ เม่มัก แตะ ไม เปอะ ไม รพาวม ลัง แตะ, นิง รโจะ ตี รพาวม แตะ ไม พะเยชู. ปุย เอ็จ คัง อี นิง เกอะ ป อัส ปุย เกอะ พัดไม ไม, นิง ครอย อี ลปุง พะจาว ไม ลปุง รโหณะ พะเยชู คริต ละ ปุย. ¹⁰ ไก ตี โฮน เย็อม นัม เอ็น ลปู พะจาว เยอะ. ปุก ชงะ วัน ติต. เย็อม เซ อี ฮมอง ลอยฮ เขียง ป อัส โอเอ็ฮ ลัก เคะ แตะ, ตอก เขียง ไตวต โฮ. ¹¹ อัส เฮี เน, “โอเอ็ฮ ช โฮลฮ เปอะ ฮู เฮี ไมจ เปอะ ไชฮ อัง แปน นังซี. ไมจ เปอะ รโปะ ละ คริตชจก เตื่อง อาแลส อี เซ. รโปะ ละ คริตชจก ป อาวต นิง เวียง เอเฟโซ ไม ย่าง ชมูรนา, ย่าง เพอกาโม, ย่าง ทัวทีรา, ย่าง ซาระเค่, ย่าง ฟีละเค่นเฟ็ย, ไม ย่าง ลาวตีเข็ย,” อัส เซ เน.

¹² อี แมซี นิง ขาวค ฮู แตะ ป รโหณะ โอเอ็ฮ ละ แตะ เซ. เย็อม เอ็จ แมซี

เยอะ ยุ ออม ฮลาวง นิง อาแลฮ, มัฮ ไคร.
 13 ลลึง ออม เซ ไก ปุย นิง ตี ปุย, ฮุนฮัง
 อี ตอก ปุย ปลัฮเตะ โฮ. จาวป ลิปี ดา
 ฮอยจ นิง ชวง แตะ. จาวป ไคร นิง
 ร่นาวก แตะ ตอก โมะะ ฮุด ระ โฮ. 14 ฮัก
 ไกญ อี ปัญ ตอก ฮัก แกะ. ปัญ ตอก
 เตีย เปลาะ โฮ. ings อี รัง ตอก รเอฮิป งอ.
 15 ชวง อี ตอฮ ตอก โร ซเง็ โล ปุย นิง
 งอ ป เอ็จ ฟวยจ ญี ปุย โฮ. เซียง อี ตอก
 ลอยฮ รอวาม ระ นิง จี โฮ. 16 ไปญ
 ซโมยญ อาแลฮ โนง นิง เตะ ดอม แตะ.
 เนฮิม โตะ มวยญ อี โอก วิจ ลไล ลอม นิง
 ตี. นา อี รณินญ ตอก ซเงะ ญีอม เรียง
 โฮะ กอยจ โฮ.

17 ญีอม ยุ อู ตอก เซ อี เบฮ เอิน โบ
 ชวง อี ตอก ป ยุม โฮ. ญีอม เซ ปุย เซ
 พรอก เตะ ดอม แตะ ราว อี, อฮ เอ็ เน,
 “ปุ ฮลัต นิง โอเอ็ฮ อี. อี มัฮ ป รกา ไม่
 ป รเคะ. 18 อี มัฮ ป โอม ลอป. อี
 ปัง เอ็จ ยุม ตี โฮน, แลน เมอะ, ปล็ฮ เอ็
 โอม ลัง เอะ. ซ โอม ฮอยจ เซียง เอ็ โอ
 ญีอะ ไก ลอยจ. อี ไปญ ควน กัฮ กแจ
 อัมนัด ลัก ยุม ไม่ เมือง ป ยุม.

19 “เมอะ ป โฮลฮ เปอะ ยุ เต็อง โอยจ
 อี, ไมจ เปอะ โฮฮ อีจ ลิลวง อี, เต็อง
 โอเอ็ฮ ป กัมลั้ง เกิด ปล็ฮ เอ็, ไม่ โอเอ็ฮ
 ป ซ เกิด เซียง เอ็. 20 ลิลวง ลปุง โตะ
 ป เกว ไม่ ซโมยญ อาแลฮ โนง ป เอ็จ ยุ
 เปอะ นิง เตะ ดอม อี เซ, ไม่ ออม ฮลาวง
 อาแลฮ ป มัฮ ไคร เซ, ซ โรมัน ละ เปอะ
 ตอก แพป แตะ. ซโมยญ อาแลฮ โนง เซ

มัฮ โม เตปตา ยุส คริตซจัก เต็อง อาแลฮ
 อี. ออม ฮลาวง อาแลฮ เซ มัฮ โรฮ
 คริตซจัก เต็อง อาแลฮ อี เซ,” อฮ เซ.

นังซี รโปะ ละ คริตซจัก เวียง เอเฟโซ

1 พระโองจาว เซ อฮ เอ็ เน, “ไมจ
2 เปอะ โฮฮ รโปะ นังซี ละ เตปตา ยุส
 คริตซจัก เวียง เอเฟโซ ตอก เอ็, ป ไปญ
 ซโมยญ อาแลฮ โนง นิง เตะ ดอม แตะ,
 ไม่ โฮว อี ลลึง ออม ฮลาวง อาแลฮ ป
 มัฮ ไคร เซ, อฮ อี ละ เปอะ ตอก เอ็, 2 อี
 เอ็จ ยุง ลิลวง โม เปะ โครยญ เจ็. ยุง
 โรฮ ตอก ยุส เปอะ กัน ปอ โฮะ ไมญ โฮะ
 ปี แตะ. เอ็จ ยุง โรฮ โฮะ ตอก โอต โม
 เปะ โอเอ็ฮ ไม่ รพาวม ลั้ง แตะ, ไม่ โอ
 เปอะ ปุน ยุ ปุน ฮมอง ปุย ฆอก ปุย เบร. โม
 เปะ เอ็จ ลอง เปอะ แลน ป อฮ ตี แตะ มัฮ
 ป โฮว ฆรอก ลปุง ตัง พะเยชู เต็อง โอ แตะ
 มัฮ ฮา. เอ็จ ยุง เปอะ มัฮ โม เซ ป จุ ปุย.
 3 อี ยุง เอะ เอ็จ โฮลฮ โม เปะ รพาวม
 ลั้ง แตะ, ไม่ เอ็จ ปุน โอต เปอะ เมะมัก
 แตะ เบ็ ที่ เปอะ อี อี, ไม่ โอ เปอะ โลจ
 รพาวม นิง.

4 “ออี ปังเมอ ไก โรฮ ตอก ซ จัมเปน เต
 โม เปะ นิง อี. ปล็ฮ เอ็ โม เปะ ญีอะ
 ฮรัก เปอะ โตว อี ตอก ฮรัก เปอะ อี
 ไพรม อี. 5 ไมจ เปอะ เก็ฮ ตี แตะ โตก
 ละ ตอก ฮรัก เปอะ อี ไพรม อี ป เอ็จ ละ
 ไปวฮ เปอะ เซ. ไมจ เปอะ เอะาะ โกะ
 ลไปลฮ พาวม แตะ. ไมจ เปอะ ยุส ตอก

ญีอม เจือ โรง แตะ. ดัซ เปอะ โอ เฉาะ
โกะ ลโปลธ พาวม แตะ โฮ, อี ซ ฮอยจ
เคะ เปอะ. ซ ดุย ออม ยุส เปอะ โอก ฮา
เป็อง อี. ⁶ บัง มัซ ดอก เซ, มัซ กัน เฮี ป
เอ็จ ยุส โม เปะ ป ไมจ นิง อี. มัซ เกละ
เปอะ ยุ ไล ยุส โม นิโคลาว* ดอก เกละ
อียุ โรธ.

⁷ “โม ป ไก ฮยวก เกอ ไมจ อี ง่อต ป
อัส ลปู พะจาว ละ คริตซจัก เต็อง โอยจ
อี. โม ป เป ป โอ ไมจ เจอ, อี ซ เก็อซ
โฮลธ โฮม เปลิ โคะ จีวิต ป ไก นิง รปิม
ยุส พะจาว,” อัส เซ พะโองจาว.

นังซี รโปะ ละ คริตซจัก ย่าง ชมูรนา

⁸ พะโองจาว เซ อัส แม เฮี เนิ, “ไมจ
เปอะ โฮซ รโปะ นังซี ละ เตปค่า ยุส
คริตซจัก ย่าง ชมูรนา ดอก เฮี, ป มัซ ป
รกา ไม่ ป รเคะ, มัซ ป เอ็จ ยุม ตี โฮน ไม่
โกซ โฮม แม อี เซ. อัส อี ละ เปอะ ดอก
เฮี, ⁹ อี เอ็จ ยุง เงอะ เม่มัก โอด เปอะ
ไม่ ดอก ตุก ดอก ญัก เปอะ, ญันได้ เอ็จ
กอย เปอะ. อี เอ็จ ยุง เงอะ ดอก เพ็ยก
แสม ปุย เปอะ. โม เซ มัซ ป อัส ตี แตะ
มัซ โม ยิว เต็อง โอ แตะ มัซ เน็อม. มัซ
โม ป อาวต ลั้ง ใน ซาดัน. ¹⁰ โม เปะ
ไมจ เปอะ โดว ฮลัด นิง ป โฮะ ป โฮญ ป
ซ โฮลธ เปอะ โอด เซ. ง่อต แลน, พี ระ
ซ ดุย โม เปะ โตะ คอก ง่อน นิง ซ ลอง

อี แลน รพาวม เปอะ. ซ โฮลธ เปอะ โอด
เม่มัก แตะ กาว ซงะ โน่ง. ดอก ออซ
ดอก เอ็ช ญัก, โม เปะ ไมจ แนซ เปอะ
แปน ปุย เน็อม รพาวม ละ อี ฮอยจ ละ
ซงะ ยุม เปอะ. อี ซ เก็อซ โม เปะ โฮลธ
จีวิต แปน ลั้งวัน เปอะ ป ดอก วอม คี โฮ
เป็อ อี.

¹¹ “โม ป ไก ฮยวก เกอ ไมจ อี ง่อต ป
อัส ลปู พะจาว ละ คริตซจัก เต็อง โอยจ อี.
โม ป เป ป โอ ไมจ เจอ เอ็จ โปน อี ยุม
โฮน ลอานิง อี เซ,” อัส เซ พะโองจาว.

นังซี รโปะ ละ คริตซจัก ย่าง เพอกาโม

¹² พะโองจาว เซ อัส แม เฮี เนิ, “ไมจ
เปอะ โฮซ รโปะ นังซี ละ เตปค่า ยุส
คริตซจัก ย่าง เพอกาโม ดอก เฮี, ¹³ ป
อาวต ไม่ วิจ ลไล ลอม เซ อัส อี ละ เปอะ
ดอก เฮี, อี เอ็จ ยุง เงอะ มัซ ก อาวต เปอะ
เซ นา ก งาวม ซาดัน เนอ. บัง มัซ ดอก
เซ โม เปะ ตอน แนซ ลั้ง รพาวม เปอะ
นิง เจือ แตะ อี. ญีอม ยุส ปุย ยุม ไม่
อันทีพา, ป มัซ ซกิ พีญัน เน็อม ยุส อี นิง
ย่าง เปอะ นา ก อาวต ซาดัน เซ, โม เปะ
เม่าะ เปอะ โดว เจือ แตะ อี อี.

¹⁴ “อียู บังเมอ ไก ลั้ง ลอานิง เจือ ป
จัมแปน เต็ โม เปะ นิง อี. ปุย ใน โม
เปะ บังเมอ ไก ง่อน ป ที ตัม ไลลาวง ป
เพ็ก คอม ปิละอัม ปุย. ปิละอัม เซ มัซ ป

2:8* นิโคลาว เซ มัซ ปุย ตี มู. โม เฮี เพ็ก ปุย, อัส โรธ กัน พิต ป ยุส ปุย นิง เนะ ฮอง แตะ โอ
แปน ป ตี. มัซ ลักตี ป ซุกซัก ยุส รพาวม โม ป เจือ เจน เซ.

เพือก ปาลัก เกือฮ อี ยุง ดอก ซ เกือฮ แตะ
 โม่ อิชราเอน ยุฮ ป พิต ละ พะจาว. มัฮ
 จ อี โชม ป ตัน ปุย ละ ฮูป ไม่ เกือฮ อี
 ยุฮ กัน โอฮ พาวม แตะ ไม่ พรโปวน โอ
 ไมจ. 15 ดอก โรฮ เซ ปุย ใน โม่ เปะ ไก
 โรฮ ง่อน ป ที ตัม ไลลวง ป เพือก ตอม
 โม่ นิโคลาว ปุย เยอ. 16 ดัฮ มัฮ ดอก เซ
 โฮ, ไมจ เปอะ เฉาะ โกะ ลโปลฮ พาวม
 แตะ. ตัม โอ เปอะ เฉาะ โกะ ลโปลฮ
 พาวม แตะ อี ซ ฮอยจ พราวป เคะ เปอะ.
 ซ รูป ปุ แตะ ไม่ โม่ ป ยุฮ ป ฆอก เซ นิง
 วิจ ไก นิง มวยญ แตะ.

17 “โม่ ป ไก ฮยวก เกอ ไมจ อี ง่อต ป
 อัส ลป พะจาว ละ คริตซจัก เตือง โออยจ
 อี. โม่ ป เป ป โอ ไมจ เจอ อี ซ เกือฮ
 โม่ เซ โฮลฮ โชม มานา เมอะ แตะ อิง.
 ซ เกือฮ ซโม่ะ ปิญ ละ. ซโม่ะ เซ ไก
 มอยฮ โคระ ป ไชฮ ปุย นิง. มอยฮ เซ
 ไก โดว ป ยุง โนก ฮา ป รัป เซ,” อัส เซ
 พะโองจาว.

นังซี รโปะ ละ คริตซจัก ย่าง ท้าวทีรา

18 พะโองจาว อัส แม เฮ เน, “ไมจ เปอะ
 ไชฮ รโปะ นังซี ละ เตปด่า ยุฮ คริตซจัก
 ย่าง ท้าวทีรา ดอก เฮ, ป มัฮ กวน พะจาว ป
 ไก ไร่ ดอก รเออปป งอ เซ, ไม่ ดอฮ ชวง
 อี ดอก ไร ซเงี ญี ปุย ฟวยจ โล อี นิง งอ
 โฮ, อัส อี ละ เปอะ ดอก เฮ, 19 อี เอ็จ ยุง
 เงอะ กัน ยุฮ เปอะ ไม่ รพาวม ฮรัก เปอะ
 ไม่ รพาวม เจือ เปอะ อี อี. ยุง โรฮ โฮะ

ดอก รชอฮ เปอะ ละ อี อี ไม่ รพาวม ลัง
 แตะ. ปเล็ย เฮ อี ยุง เงอะ โฮวาน กัน ยุฮ
 เปอะ ฮา ไพรม แตะ.

20 “อี ปังเมอ ไก โรฮ ลัง ง่อน ดอก ซ
 จัมเปน เต โม่ เปะ นิง อี, นิง ญอม ลัง
 เปอะ ง่อต ลปง อีซาเบน ป มัฮ พรโปวน ป
 อัส ตี แตะ ซิป ลปง พะจาว เซ. พรโปวน
 เซ รชุยจ กวนใจ ยุฮ อี เกือฮ อี ยุฮ กัน
 โอฮ พาวม แตะ ไม่ พรโปวน โอ ไมจ, ไม่
 เกือฮ อี โชม ป ตัน ปุย ละ ฮูป. 21 อี เอ็จ
 เล็ญ ดวน เนอะ พรโปวน เซ เกือฮ เฉาะ
 โกะ ลโปลฮ พาวม แตะ, ปังเมอ โอ ญอม
 เฉาะ ตี แตะ ฮา กัน โอฮ พาวม ยุฮ แตะ
 เซ. 22 เคียง มัฮ อี ดอก เซ อี ซ เกือฮ
 พรโปวน เซ ลอก ป โชะ ฆ่า อี. ซ เกือฮ
 โชะ เนอิม โชะ แนม ปอ โอ อี ญื่อะ ปุน
 โกอ, เตือง โกะ อี เตือง โม่ ป เลน จู ไม่
 อี เซ. โม่ เซ ดัส โอ เฉาะ โกะ ลโปลฮ
 พาวม แตะ ฮา กัน ฆอก ยุฮ แตะ เซ, อี
 ซ ยุฮ เนอิม ละ อี ดอก เซ ปเล็ย เฮ เอ็น.
 23 โม่ ป มัฮ กวน พรโปวน เซ อี ซ ยุฮ
 โรฮ ยุม ไม่. ญื่อม เซ คริตซจัก เตือง
 โออยจ อี ซ ยุง มัฮ อี ป ยุง โดะ รพาวม
 รโมยฮ ปุย โครยญ โฆะ อี ฆ่า อี. อี ซ
 โรก ซ แตน โอเอ็ฮ ละ โม่ เปะ ตัม กัน ยุฮ
 เปอะ โครยญ โฆะ ปุย. 24 อี อัส โอเอ็ฮ
 ละ โม่ เปะ ป อาวต นิง ย่าง ท้าวทีรา, มัฮ
 อัส ฮะ ละ โม่ เปะ ป โอ ตี ยุฮ ตัม ลปง
 เพือก ตอม พรโปวน เซ, ไม่ โอ เปอะ ตี ยุง
 ป อัส ปุย ไม่ ‘ลปง โดะ ยุฮ ซาดัน,’ ดอก
 อัส โม่ เซ อี ไม่ อี. อี ญื่อะ ซ เกือฮ โดว

รบุยช ไฮญ ละ เปอะ, ²⁵ โนก ฮา ไลลวง
ไมจ เปอะ อาวต ตอน อาวต ฮมัน ไม ป
เอ็จ ไฮลช เปอะ เซ, ฮอยจ ละ ฮอยจ แม
อ๊.

²⁶⁻²⁷ “เมอะ ป เป ป โอ ไมจ เจอ, ไม
ยฺช แนช อี ตัม ป ปุก รพาวม อี ฮอยจ
ชลอยจ ซลียง เกอ, อี ช เกือช ปฺย เซ
แปน ปฺย ไก อัมนัด ปฺน ตัดเตียง เมือง ปฺย
โครยญ โดช, ดอก อัมนัด ไฮลช อี เนอิม
นิง เปือะ แตะ โรช. ปฺย โม เซ ช ไฮลช
ตัดเตียง เมือง ปฺย ไม คอน ไร, ดอก ปฺย
ปฺย โดง เตะ เกือช มะ บลวย โฮ. ²⁸ อี
ช เกือช โรช ซพรง ซะ ละ ปฺย โม เซ.
²⁹ โม ป ไก ฮยวก เกอ ไมจ อี ง่อต ป อัส
ลฺพ พะจาว ละ คริตชจก เตือง โอยจ อี,”
อัส เซ พะโองจาว.

นังซี รโปะ ละ คริตชจก ย่าง ซาระเค่

¹ พะโองจาว อัส แม เฮ เนิ, “ไมจ
3 เปอะ ไฮช รโปะ นังซี ละ เตปด่า ยฺช
คริตชจก ย่าง ซาระเค่ ดอก เฮ, ป อาวต
ไม ลฺพ เตือง อาแลช ยฺช พะจาว, ไม
ชโมยญ อาแลช โนง เซ, อัส อี ละ เปอะ
ดอก เฮ, อี เอ็จ ยฺง เกอะ กัน ยฺช เปอะ.
โม เปะ มอยช เปอะ ป โอม ลั้ง, บังเมอ
เอ็จ ยฺม เปอะ. ² ไมจ เปอะ โปะ แปช.
โอเอ็ช ป เอ็จ ซเป็ ยฺม นิง เปอะ เซ ไมจ
เปอะ ซอ เกือช โกช, เคอิม โอ ช ยฺม ลอป.
ออี ยฺ โดว กุมปอ กัน ยฺช โม เปะ ซองนา
พะจาว ยฺช แตะ ตี ชวง. ³ ไมจ เปอะ

เกือช ตี แตะ โดก ละ ไลลวง ดอก เพอิก
ปฺย เปอะ ป เอ็จ ฮมอง เปอะ เมื่อ โรง อี
ไฮ. ไมจ เปอะ ยฺช ตัม เซ. ไมจ เปอะ
เมอะ โกะ ลโปลช พาวม แตะ. ดัส เปอะ
โอ เพรียง ตี แตะ อี ช บระ ฮอยจ เคะ
เปอะ ดอก ฮอยจ คะมฺย ไฮ. โม เปะ ช ยฺง
เปอะ โดว เวลา ช ฮอยจ อี.

⁴ “ปฺย ใน โม เปะ บังเมอ ไก โรช ลั้ง
ลอา ลววย ปฺย นิง ย่าง ซาระเค่ เฮ ป โอ
ตี รแอม ยฺช เครอิง เซอิก แตะ. โม เซ ช
ไฮลช ไฮว ไม อี. ช ไฮลช จาวป เครอิง
ปิญ รฮอยจ. เอ็จ โปง อี ไฮลช โอเอ็ช
ดอก เซ. ⁵ โม ป เป ป โอ ไมจ เจอ ช
ไฮลช จาวป เครอิง ปิญ รฮอยจ ดอก เซ
โรช โครยญ โฆะ อี. อี ช โลป โดว
มอยช อี โอก ฮา นังซี จีวิต ยฺช แตะ. อี
ช รโงษะ มัส ปฺย เซ ปฺย ใน แตะ ซองนา
เปือะ เกอะ ไม ซองนา โม เตปด่า ยฺช อี.
⁶ โม ป ไก ฮยวก เกอ ไมจ อี ง่อต ป อัส
ลฺพ พะจาว ละ คริตชจก เตือง โอยจ อี,”
อัส เซ พะโองจาว.

นังซี รโปะ ละ คริตชจก ย่าง พีละเค่นเพ็ย

⁷ พะโองจาว อัส แม เฮ เนิ, “ไมจ เปอะ
ไฮช รโปะ นังซี ละ เตปด่า ยฺช คริตชจก
ย่าง พีละเค่นเพ็ย ดอก เฮ, ป มัส ปฺย ชงะ
ชงอม ไม เนอิม รพาวม อี, มัส ป ไปญ
ควน กัส กแจ ยฺช ด่าวัด. รเวือะ โปช อี
เซ ไก โดว ป เก็ช ชอง. รเวือะ ชอง
ออี ไก โดว โรช ป เก็ช โปช. อัส อี ละ

เปอะ ตอก เอี, ๘ อี เอัจ ยุง เงอะ กัน ยุช
 เปอะ. ยุง โรช โหะ แตะะ เรียง เปอะ.
 ปัง มัฮ ตอก เซ เอัจ ปุ่น ยุช เปอะ ตัม ป
 ดวน อี แตะะ ไม โอะ เปอะ เมาะ ยุง แตะะ
 อี. อี ช เกือช รเวือะ โบช ลักกา เปอะ.
 ไก โทว ป ปุ่น ชอง รเวือะ เซ ฮา เปอะ.
 ๙ ง่อต แลน, โม ป อาวต ลัง ใน ชาตัน ไม
 อัส อี ตี แตะะ มัฮ โม ยิว เตือง โอะ แตะะ มัฮ
 เนอิม เมอ, เอัจ มัฮ โม ป อัส ป โอะ เนอิม.
 อี ช เกือช โม เซ เอัจญ ไว โม เปะ โบ
 ชวง เปอะ. ช เกือช ยุง อี ฮรัก อี โม
 เปะ เอ. 10 ช ไก ตี โฮน เญือม ช ฮอยจ
 เมะมัก ละ ช ลอง อี รพาวม ปุย เลีป เตะะ
 เตือง โอยจ อี. อี ช เกือช โม เปะ โปน
 ฮา โอะเอือช เซ, นิง เอัจ ปุ่น อาวต เปอะ ไม
 รพาวม ลัง แตะะ ตัม ป เอัจ ดวน อี เปอะ
 ยุช เซ.

11 “เญือะ เลีญ โทว อี ช ฮอยจ เจอะ.
 โอะเอือช ไมจ ป เอัจ โหลฮ เปอะ เซ ไมจ
 เปอะ โหะโกะ ฮรักชา นิง ไมจๆ, เคอิม โอะ
 ช ไก ป ปุ่น ลู ดุย ลังวัน ไมจ ยุช เปอะ
 ฮา เปอะ. 12 โม ป เป ป โอะ ไมจ เจอ
 อี ช เกือช แปน ค่อง วิฮัน ยุช พะจาว ยุช
 แตะะ. ปุย โม เซ เญาะ ช โอก โทว ฮา
 วิฮัน เซ เฟือช เอิน. อี ช ไชฮ อีจ
 มอยฮ พะจาว ยุช แตะะ ไม มอยฮ เวียง ยุช
 พะจาว ยุช แตะะ นิง โกะ อี. เอัจ มัฮ มอยฮ
 เวียง เยรูชาเลม โคระ ป ช เกือช พะจาว

ยุช อี เลือ เนอิม เมือง มะลอง. อี ช
 ไชฮ อีจ มอยฮ โคระ แตะะ นิง ปุย โม เซ
 โรช. 13 โม ป ไก ฮยวก เกอ ไมจ อี ง่อต
 ป อัส ลปู พะจาว ละ คริตชจัก เตือง โอยจ
 อี,” อัส เซ พะโองจาว.

**นังซี รโปะ ละ คริตชจัก ย่าง
 ลาวตีเซี่ย**

14 พะโองจาว อัส แม เอี เน, “ไมจ เปอะ
 ไชฮ รโปะ นังซี ละ เตปด่า ยุช คริตชจัก
 ย่าง ลาวตีเซี่ย ตอก เอี, ป มัฮ ป อาเมน*
 ไม ป เนอิม รพาวม ไม มัฮ อี ชกิ ฟีญัน
 รโองะ ป เนอิม ละ ปุย, ป มัฮ โรช กาวะ
 งาว ฮัก งุน โอะเอือช ป ยุช พะจาว โครยญ
 เจือ, อัส อี ละ เปอะ ตอก เอี, 15 อี เอัจ ยุง
 เงอะ กัน ยุช เปอะ. อี ยุง เงอะ ไลลวง
 เปอะ. กอยจ ปู เปอะ กอยจ. ฮลอง ปู
 เปอะ ฮลอง. ดัส มัฮ กอยจ ฆวต เกือช
 โม เปะ กอยจ เนอิม. ดัส มัฮ ฮลอง ฆวต
 เกือช โม เปะ ฮลอง เนอิม. 16 โม เปะ ดัส
 เปอะ โอะ กอยจ เนอิม โอะ ฮลอง เนอิม, อี
 ช เบี้ยก โปวฮ โม เปะ นิง โอะ เปอะ ไก
 ป มัฮ เน. 17 โม เปะ อัส เปอะ ตี แตะะ
 มัฮ ป กอย, อัส เปอะ ตี แตะะ โหวน คาว
 โหวน คอง ยุช, อัส เปอะ ตี แตะะ โอะ ไก
 ป ตุก ป นัน นิง, ปังเมอ โอะ เปอะ ยุง มัฮ
 แตะะ ปุย เกียก ชู ฮอยจ นะ ไม โหะไชญ
 ไปลญ เอือป เปอะ. มัฮ เปอะ ปุย ตุก ปุย

3:14* “อาเมน” อัส อี เซ มัฮ อัส อี ไม ป ตอน ป ฮมัน ป โอะ เญือะ เกียช เปียน. เญือม อัส
 ปุย อี เญือม ไวออน แตะะ มัฮ อัส อี, “เกือช แปน ลอป ตอก เซ,” มัฮ อัส อี เซ. เอัจ มัฮ ลปู
 ฮีบรู ไพรม อี.

ญัก. จัก ไร่ เปอะ ไม อาวต ขาวง เปอะ.
 18 มัฮ เซ ป ชตอก รเวอิม อี โม เปะ ข่า
 อี, ไมจ เปอะ รวี ไคร ชโน นิง อี เดอิม
 เปอะ ช แปน ปุย กอย เนอิม เบือ อี. ไมจ
 โรส เปอะ รวี เครอึง ปิญ รชอยจ นิง อี
 ละ ช จาวป ช ฟุต เปอะ, เดอิม เปอะ โอ
 ญื่อะ ช โฮลส อาวต ขาวง, ไม โอ แตะ
 ญื่อะ โฮลส โชะ กิจ. ไมจ โรส เปอะ รวี
 ตา เยือ นิง ไร่ แตะ เดอิม เปอะ ช เกียช ย
 แม โอเอือ.

19 “ออี ฮรัก ป ออส บวยจ เพียต ปุย เซ.
 มัฮ เซ ป ไมจ เปอะ เครอึง รใจจ นิง ข่า
 อี. ไมจ เปอะ ฌาะ โกะ ลโปลส พาวม
 แตะ. 20 ง่อต แลน, อี ชุง โบ รเวือะ
 ลขุช ฮ. ฌาะ ป ฮมอง ลเลาะ อี อี ด้อ
 โปฮ รเวือะ เน, อี ช เลียก เคะ ปุย เซ, ช
 โชม ตี ไม ปุย เซ. ปุย เซ ช โชม ตี โรส
 ไม อี.

21 “โม ป เป ป โอ ไมจ เจอ ช โฮลส
 งาวม ตี ไม อี นิง ก งาวม ตี ยช ฮ, ตอก
 โรส เป อี ป โอ ไมจ โรส, ไม โฮลส
 โชะ งาวม ตี ไม เปือะ เกอะ นิง ก งาวม ตี
 ยช อี โรส. 22 โม ป ไก ฮยวก เกอ ไมจ
 อี ง่อต ป อฮ ลปู พะจาว ละ คริตชจัก เตือง
 โอยจ อี,” อฮ เซ พะโอองจาว.

โยฮัน โฮลส ย เมือง มะลอง

1 ฟวยจ เซ อี แก เยอะ โอเอือ. ชวน
 4 โบฮ รเวือะ เมือง มะลอง ละ แตะ.
 ญื่อม เซ อี ฮมอง แม ลเลาะ ฮมอง แตะ
 เมือ โรง อี ป ตอก เซียง โตวต เซ โฮ. อฮ

เฮี เน, “ฮาวก นา เฮี เมอะ. อี ช เปลือช
 ละ เปอะ โอเอือ ป ช เกิด ละ ปุย เซียง
 เฮี,” อฮ เซ เน. 2 ญื่อม เซ นัม เอิน ลปู
 พะจาว เยอะ. อี โฮลส ย ก งาวม ตี
 นิง เมือง มะลอง ตี. ไก ป งาวม นิง ตี.
 3 นา อี รฌิญ ชเปีย นิง ตอก แกว รัง ชงา
 โฮ ไม แกว ชครัก. ไกช รยง นิง รวิต
 รเวียง ก งาวม อี เซ ตอก แกว ชงา กวต
 โฮ. 4 รวิต รเวียง ก งาวม ตี เซ ไก แม ก
 งาวม ตี นิง ง่า โรส ปาวน โดฮ. งาวม ป
 ระ ป คาว นิง ง่า โรส ปาวน ปุย. จาวป
 เครอึง ปิญ รชอยจ. จาวป วอม ไคร
 ไครยญ โชะ อี. 5 โอ ก ปลุก ปลัก เนอิม
 ปรี นิง, เนอิม โอฮ พาวม แตะ, เนอิม ก
 งาวม ตี เซ. ลักกา ก งาวม ตี เซ ไก ป
 รัง นิง อาแลฮ, ตอก รเอือป งอ นิง รัง ฮ
 โฮ. ป รัง เซ เอือจ มัฮ ลปู เตือง อาแลฮ ยช
 พะจาว เซ. 6 ลักกา ก งาวม ตี เซ ไก ป
 ตอก ปลัฮ รอวม นิง. ชงอม ตอก แกว
 รชอง โฮ.

ไก ปุย ตัง เจือ นิง ปาวน ปุย. ไก ไร่
 เลือป โกะ อี เตือง ลักเคะ ลักกา อี. ปุย
 ตัง เจือ เซ อาวต รวิต รเวียง ก งาวม ตี
 เซ เตือง ปาวน ลวง อี. 7 ตี อี ตอก รเวียง
 ชิงโต. ตี อี ตอก โมวก. ตี อี นา อี
 ตอก นา ปุย. ตี อี ตอก กลัง ลอง โปว โฮ.
 8 ปุย ตัง เจือ เซ ตีๆ ไก โพรยจ แลฮๆ.
 ไก ไร่ เลือป โกะ อี เตือง ลวง ราว ลวง
 ฮริม โพรยจ อี เซ. โม เซ เซีย แนฮ เตือง
 ชงะ รชาม, อฮ อี ตอก เฮี,

“พะโองจาว ป มัฮ พะจาว ตัก นิง ระ อัมมันต์ แตะ. มัฮ ป ติน ไก เนอิม โฆะ ลัง. มัฮ โรฮ ป ไก ปเลี้ย. มัฮ โรฮ ป ช ฮอยจ เขียง เฮ. มัฮ ป ชงะ ชงอม, มัฮ ป ชงะ ชงอม, มัฮ ป ชงะ ชงอม,” อ้อ เลาะ อ้อ ลัน อี ดอก เซ.

9 ป งาวม นา ก งาวม คี เซ มัฮ ป ติน ไก ลอป โอ แญาะ ไก ลอยจ. 10 ญีอม ลีลาว ปุย ตัง เจือ อี เซ, ไม่ ปัว อี โฮลช โญตซัก แตะ ไม่ ญันตี อี ไม่ ญีอม ออย, 11 ญีอม เซ เยอ โม ป ระ ป คาว ง่า โรฮ ปาวน ปุย เซ นุ่ม ปอ จิ ไกญ แตะ ตะ ลักกา ป งาวม นา ก งาวม คี อี เซ. ไว ป ติน ไก ลอป โอ แญาะ ไก ลอยจ เซ, ไม่ ปอยจ อี ออิง วอม คี แตะ ลักกา นา ก งาวม อี เซ. 11 อ้อ เฮ ไม่ อี นิง รชอม เซีย แตะ.

“พะโองจาว ป มัฮ พะจาว ยุส อะ, โปง ประ รัป ลปุง ลีลาว ไม่ โญตซัก ไม่ อัมมันต์ นิง มัฮ ประ ป ยุส โอเอ็ช โครยญู เจือ. โอเอ็ช เซ เตือง โออยจ อี เอ็จ เกิด ไก ไม่ อาวต อี ตัม ปุก อี รพาวม ประ,” อ้อ เซ.

นังซี ติต ทา อาแลฮ

5 1 ญีอม เซ อี ยู นังซี นิง ตะ ดอม ป งาวม นา ก งาวม คี อี เซ ตี ปอ. เอ็จ ไก ตัว นังซี นิง เตือง กพร กใน อี. ไก โรฮ ทา ติต ปุย นิง อาแลฮ โดฮ ละ ช เกือฮ อี รบิต. 2 อี ยู เตปด่า ระ อัมมันต์ ตี, ครอย อี นิง ลเลาะ รโปยญู แตะ, อ้อ

เฮ, “มัฮ ปุย ป ช โปง ไม่ เต แตะ ทา เซ ไม่ โลฮ อี นังซี เซ?” อ้อ เซ. 3 ปุย เมือง มะลอง ญุก, ปุย ปลัฮตะ ญุก, ปุย เมือง ป ยุม ญุก, ไก โดว ป ปุน โลฮ นังซี เซ ตี ตี เนอิม. ไก โดว ป โฮลช แลน กใน อี. 4 อี เยอม เนอิม เยอม แนม ฆ่า โอ อี ไก ป โปง ไม่ โลฮ แตะ นังซี เซ ไม่ แลน อี ตี ปุย เนอิม. 5 ป ระ ป คาว เซ ตี ปุย อี อ้อ เฮ เน, “ปุ เยอม, มอง แลน, รเวีย ชิงโต ป มัฮ เจอ ยุค่า ไม่ มัฮ โรฮ อี จัตเจือ ต่าวิต เซ, เอ็จ ปุน เต อี ทา อาแลฮ เซ ไม่ โลฮ อี นังซี เซ นิง เอ็จ มัฮ อี ป เป โอเอ็ช โครยญู เจือ,” อ้อ เซ.

6 ญีอม เซ อี ยู ชุง กวน แกะ นิง บักบ่วน ก งาวม คี เซ. ปุย ตัง เจือ ปาวน ปุย เซ ไม่ โม ป ระ ป คาว เซ อาวต โรฮ รวิต รเวียง อี. กวน แกะ เซ ดอก แกะ เอ็จ ยุส ปุย ยุม ไม่ ตี โฮน โฮ. ไก โด้วง อาแลฮ. ไก ไร่ อาแลฮ. ไร่ เตือง อาแลฮ อี เซ มัฮ ลป เตือง อาแลฮ ยุส พะจาว ป ดวน อี โฮว เล็ป ตะ. 7 กวน แกะ เซ เลียก ดุย นังซี ปอ เซ เนอิม นิง ตะ ดอม ป งาวม นา ก งาวม คี อี เซ. 8 ญีอม เอ็จ ฟวยจ ดุย อี นังซี เซ, ปุย ตัง เจือ ปาวน ปุย เซ, ไม่ ป ระ ป คาว ง่า โรฮ ปาวน ปุย เซ นุ่ม ไว ปอ จิ ไกญ แตะ ตะ ลักกา กวน แกะ เซ. โม เซ ไปญู ฟิน ไม่ ชโลวง โคร นาวก นิง ป ฮอยฮ ฮง่า โครยญู โฆะ อี. ป ฮอยฮ ฮง่า เซ มัฮ รชอม ไวออน ยุส ปุย ใน พะจาว. 9 โม เซ เซีย นิง รชอม เซีย โคระ. อ้อ อี ดอก เฮ,

“ปะ เอ็จ โปง เปอะ ดุย แตะ นังซี ปอ
เซ ไม่ เต แตะ ทา อี เซ, นิง เอ็จ ยุส ปุย
ยุม ไม่ เปอะ ไม่ เอ็จ รวี เปอะ ปุย โครยญ
เจือ, โครยญ ปชา, โครยญ เมือง, โครยญ
ประเทศ นิง ฮันม แตะ ละ ช ทไว เปอะ ละ
พะจาว. ¹⁰เอ็จ ซกระ เปอะ แปน ปุย ใน
บั้นเมือง ยุส แตะ ละ ช เกือฮ เปอะ แปน
ซตุ รซอฮ ละ พะจาว ยุส เออะ. โม่ เซ ช
โฮลฮ แปน ป ดัดเตียง ปุย นิง ปลัฮตะ,”
อัส เซ.

¹¹เญือม เซ อี แก แม เยอะ โอเอือ.
ฮมอง เซียง เตปด่า โหวน อาวต รวิต
รเวียง ก งาวม คี เซ ไม่ ปุย ดั่ง เจือ เซ ไม่
โม่ ป ระ ป คาว เซ. โม่ เตปด่า เซ ไก
แปน แชน แปน ลัน แตะ ปอ โอ ปุย เกียฮ
โอยจ เม็ญ. ¹²เตปด่า โหวน เซ เซียง นิง
ลเลาะ รโปยญ แตะ, อัส เอ็,

“กวน แกะ ป เอ็จ ยุส ปุย ยุม ไม่ เซ โปง
อี โฮลฮ อัมนัด อานา ไม่ คาวคอง ไมจ
ไม่ พันญา พาญวง แตะ. โปง อี โฮลฮ
แปน ป ระ ป คาว ไม่ โฮลฮ อี โญตซัก
แตะ. โปง ปุย นัปที ไม่ ลีลาว แตะ,” อัส
เซ.

¹³เญือม เซ เมอะ ป ยุส พะจาว โครยญ
เจือ ป อาวต นิง เมือง มะลอง ญุก, นิง
ปลัฮตะ ญุก, นิง เมือง ป ยุม ญุก, นิง
ปลัฮ รอาม ญุก, เตือง โอยจ อี อี ฮมอง
อัส อี ตอก เอ็,

“ป งาวม นา ก งาวม คี อี เซ ไม่ กวน
แกะ เซ โปง ไม่ โฮลฮ ปุย นัปที แตะ ไม่
ลีลาว แตะ. โปง โรฮ อี โฮลฮ โญตซัก

แตะ ไม่ อัมนัด แตะ เนอิม ปลีฮ ฮอยจ
เซียง เอ็ โอ เญาะ ไก ลอยจ,” อัส เซ.

¹⁴ปุย ดั่ง เจือ ปาวน ปุย เซ อัส เอ็,
“อาเมน,” อัส เซ. เญือม เซ โม่ ป ระ ป
คาว เซ นุ่ม ไว ปอ จิ ไกญ แตะ ตะ.

กวน แกะ เต ทา อาแลฮ

¹เญือม เซ อี ยุ เต กวน แกะ เซ ทา
6 อาแลฮ เซ ตี. อี ฮมอง ลเลาะ ปุย
ดั่ง เจือ เซ ตี ปุย. ลเลาะ อี เซ ตอก เนอิม
บริ โฮ. อัส เอ็, “โอก เม็ฮ,” ฮมอง อัส อี
เซ. ²เญือม เซ อี แก เยอะ. ชวน บรอง
ปิญ นิง ตี ตัว. ป บุก บรอง เซ เยอ ไปญ
ทะนุ. ไก ป เกือฮ วอม คี ละ ตี. ป บุก
บรอง เซ โอก โฮว ไป โฮว มา, เปลีส มัส
แตะ ปุย เป ปุย นิง ซเป เนอิม อี.

³เญือม เซ กวน แกะ เซ เต แม ทา
อาแลฮ เซ ตี แม. แปน ลอา เตือง เซ.
อี ฮมอง ลเลาะ ปุย ดั่ง เจือ เซ ตี ปุย แม.
อัส โรฮ เอ็, “โอก เม็ฮ,” ฮมอง อัส อี เซ.

⁴โอก แม บรอง ซครัก นิง ตี ตัว. ป บุก
บรอง เซ โฮลฮ อัมนัด ละ ช ปุน เกือฮ อี
ปุย ปลัฮตะ รูป ปุ แตะ นิง ซ เกือฮ อี ปุย
ยุส ยุม ไม่ ปุ แตะ. ไก ป เกือฮ วิจ ระ ละ
ตี.

⁵เญือม เซ กวน แกะ เซ เต แม ทา
อาแลฮ เซ ตี แม. แปน ลอวย เตือง เซ.
อี ฮมอง ลเลาะ ปุย ดั่ง เจือ เซ ตี ปุย แม.
“โอก เม็ฮ,” ฮมอง อัส อี เซ. อี แก แม
เยอะ. โอก แม บรอง ลอง นิง ตี ตัว. ป

บุก บรอง เซ ไปญ ลุ่น. ⁶ อี ฮมอง เซียง
โอเอือ ตอก ป โอก เนอิม ลลึง ปุย ตัง
เจือ ปาวน ปุย เซ, อ้อ เฮี, “เฮงาะ ตี ลิต
ตี แทป, เฮงาะ บ่าระลี ลอวย ลิต ตี แทป.
ลอลยฮ ไม่ รอวาม อะงุน ปุ ยุฮ ไลจ ไม่
เฟือฮ เอิน,”* อ้อ เซ.

⁷ ญือม เซ กวน แกะ เซ เต แม ทา
อาแลฮ เซ ตี แม. แปน ปาวน เตือง เซ.
อี ฮมอง ลเลาะ ปุย ตัง เจือ เซ ตี ปุย แม.
“โอก เมือ,” อ้อ โรฮ อี ตอก เซ. ⁸ อี แก
เยอะ. โอก แม บรอง ซเงี ฮาวต นึง ตี ตัว.
ป บุก บรอง เซ มอยฮ อี ม้อ ยุม. เมือง ป
ยม ฮอยจ ตี ไม่ อี. ปุย ปลัฮเตะ พา เลือ
ปาวน โม เซ โฮลฮ อัมนัด ละ ซ ยุฮ แตะ
ยม ไม่ อี ตี ปุ่น. ซ ยุฮ ยุม ไม่ อี นึง
วิจ ่งอน, นึง ไปลญ เอือป ่งอน, นึง พาญัต
่งอน, นึง โกะ พริ ปลัฮเตะ ่งอน.

⁹ ญือม เซ กวน แกะ เซ เต แม ทา
อาแลฮ เซ ตี แม. แปน พอน เตือง เซ.
อี แก ฮริม คัน ทไว นึง มะลอง. ชวน
ลปุ โม ป โฮลฮ ปุย ยุฮ ยุม ไม่ นึง ครอฮ
อี ลปุจ พะจาว ละ ปุย, ไม่ แปน อี ซกิ
พีญัน ยุฮ พะจาว ไม่ รพาวม เนอิม แตะ.
¹⁰ โม เซ อ้อ เฮี เรียง, “โอ พะโองจาว, ป
ตีก นึง ระ อัมนัด แตะ. ปะ เอ็จ ม้อ เปอะ
ป ซงะ ซงอม ไม่ เนอิม รพาวม เปอะ. ซ
เล็ญ ลั้ง เมอะ เมอ ซ รเตือ รตุม เปอะ ไม่
โรก เปอะ เวน ละ ปุย ปลัฮเตะ ซกี ยุฮ อี
ยม ไม่ เอะ เอ?” อ้อ เซ. ¹¹ พะจาว เกือฮ

ลปิ ตา ปิญ รฮอยจ ละ โม เซ โครยญ
โฆะ อี. ดวน อี มอง แม อี ตี เตะ, ฮอยจ
ละ ยุฮ ปุย ยุม ไม่ โม ปุโฮมว ป แปน ตี อี
กวนใจ ไม่, ป ม้อ โม เอือกปุ อี เซ. เกือฮ
อี มอง อี ฮอยจ ละ ยุม ตี โม ป ลั้ง ยุฮ ปุย
ยม ไม่, ตอก โรฮ ยุฮ ปุย ยุม ไม่ โม โกะ
อี โรฮ.

¹² ญือม เซ อี ชวน เต แม กวน แกะ
ทา อาแลฮ เซ ตี แม. แปน แลฮ เตือง เซ.
ญือม เซ เรียง ลัมเลือ ดุงเตียง เตะ นึง.
ซงะ เป็ยน ตี แตะ ลอง เอิน ตอก พา ลอง
โฮ. เค เป็ยน โรฮ ตี แตะ ซครัก เอิน ตอก
ฮันม เตือง โมว อี. ¹³ ซโมยญ ตี มะลอง
เซ ดุฮ ฮอยจ ลั้ง เตะ, ตอก ดุฮ เปลิ เม โอ
ตี ตีม นึง ปุฮ กี่ แตะ โฮ. ¹⁴ มะลอง ปอ
ตี แตะ ตอก ปอ ปุย นั้งซี โฮ, ฮอยจ ละ
ไซร อี. โม มอยจ ไม่ เกาะ โครยญ โคฮ
โฮ ฉะาะ ลัก ฮาวต แตะ.

¹⁵ โม กซัด นึง ปลัฮเตะ เฮี, ไม่ โม
จาวไน ไม่ โม ฮัวนา ตฮัน, ไม่ โม ป
กอย ไม่ โม ป ระ อัมนัด, ไม่ โม ป ม้อ
กวนใจ ปุย ไม่ ปุย โอ ม้อ กวนใจ ปุย, โม
เซ ซาวป เมอะ ตี แตะ โตะ ทัม ไม่ เข็ยป
ซโมะ โตะ ร้อง นึง บลาวง โครยญ โฆะ
แตะ. ¹⁶ โม เซ อ้อ เฮี ละ บลาวง ไม่
ซโมะ ร้อง, “ปัว เปอะ รเคือป ราว แตะ
เกือฮ เอะ ไซลป ฮา ัง ป งาวม นา ก
งาวม คี อี เซ, ไม่ โปน ฮา รพาวม ฮาวก
ยุฮ กวน แกะ เซ. ¹⁷ เอ็จ ฮอยจ ซงะ

6:6* กัน ไปลญ เอือป โฮน เฮี ซ โชะ ลอน ละ โม ป ตุก. ปัง ไก ป โชะ รอวาม อะงุน ไม่
ลอลยฮ, โม ป ตุก ปังเมอ โอ ปุ่น รวี อี.

ซั่มคััน เปลีส พะจาว รพาวม ฮาวก แตะ.
มัช ปุย ป ช ปุณ อาวต ลััง ซองนา อี?" อัส
เซ โม่ เซ.

เตปด่า ดุช อึง ทา นึง แด่ โม่ กวนใจ พะจาว

¹ พวยจ เซ อี ยุ เตปด่า ปาวน, ชุง นึง
7 โจง ปลั้ชตะ เตือง ปาวน โจง อี. โม่
เตปด่า เซ ฮัม กั นึง ปลั้ชตะ เฮี เตือง
ปาวน ลวง อี. เกือฮ โตว อี บึง นึง
ปลั้ชตะ เฮี, โม่ นึง ปลั้ช รอวาม, โม่ ละ
โคะ เอาะ โอเอือ. ² อี ยุ แม เตปด่า ตี,
ฮอยจ เนอิม ลัก โอก ชงะ, ไปญ ทา ยุช
พะจาว ป มัช พะจาว โอม ลอป เซ. อัส
อี นึง ลเลาะ รไปญญ แตะ ละ เตปด่า เตือง
ปาวน อี ป โฮลฮ อัมนัด ละ ช ยุช แตะ
ไลจ โม่ ปลั้ชตะ โม่ ปลั้ช รอวาม. ³ อัส
อี ตอก เฮี, "ปุ ยุช ไลจ โม่ ปลั้ชตะ ญุก,
ละ ปลั้ช รอวาม ญุก, ละ โคะ เอาะ ญุก,
กา เขียง พวยจ ดุช เอาะ อึง ทา นึง แด่ โม่
กวนใจ ยุช พะจาว ที เอาะ," อัส เซ. ⁴ โม่
ป ไก ทา นึง แด่ อี เซ อี ฮมอง เมาะ ไก
อี. โม่ อิชราเอน โครยญ เจอ อี เมญู อี
ไก ตี แชน ไปล ปาวน ฮมกีน ไปล ปาวน
เปือน ปุย.

⁵ เจอ ยุด่า ไก ตี ฮมกีน ไปล ลอา เปือน
ป ไก ทา นึง แด่ อี. เจอ รูเบ่น ไก โรช
ตี ฮมกีน ไปล ลอา เปือน ปุย. เจอ กัด ไก
โรช ตี ฮมกีน ไปล ลอา เปือน ปุย. ⁶ เจอ
อาเชอ ไก โรช ตี ฮมกีน ไปล ลอา เปือน

ปุย. เจอ นัปทาลี ไก โรช ตี ฮมกีน ไปล
ลอา เปือน ปุย. เจอ มะนาเซ ไก โรช ตี
ฮมกีน ไปล ลอา เปือน ปุย. ⁷ เจอ ซิเมโอน
ไก โรช ตี ฮมกีน ไปล ลอา เปือน ปุย.
เจอ เลวี ไก โรช ตี ฮมกีน ไปล ลอา เปือน
ปุย. เจอ ยิซาคัน ไก โรช ตี ฮมกีน ไปล
ลอา เปือน ปุย. ⁸ เจอ ชะบูลุน ไก โรช ตี
ฮมกีน ไปล ลอา เปือน ปุย. เจอ โยเซป
ไก โรช ตี ฮมกีน ไปล ลอา เปือน ปุย.
เจอ เบ่นยามิน ไก โรช ตี ฮมกีน ไปล ลอา
เปือน ปุย ตอก เซ โรช.

ปุย โฮวาน จาวป เครอึง ปิญ รฮอยจ

⁹ พวยจ เซ อี แก เยอะ โอเอือ. ชวน
ปุย โฮวาน ปอ โอ แตะ เมือะ โอยจ
เมญู. มัช ปุย โครยญ เมือง, โครยญ
เจือ, โครยญ ปะเทต, โครยญ ปชา. จาวป
เครอึง ปิญ รฮอยจ. ไปญ ฮละ ตัน โม่ อี.
ชุง ลักกา ก งาวม คี โม่ ลักกา กวน แกะ
เซ. ¹⁰ อัส เฮี นึง ลเลาะ รไปญญ แตะ,

"อัมนัด ป เกือฮ ปุย-โปน ป โอ โม่จ ไก
โม่ พะจาว ยุช เอาะ ป งาวม นา ก งาวม คี
อี เซ โม่ กวน แกะ เซ," อัส เซ.

¹¹ โม่ เตปด่า เตือง โอยจ อี ชุง รวิต
รเวียง ก งาวม คี เซ, โม่ รวิต รเวียง ป ระ
ป คาว ง่า โรช ปาวน ปุย โม่ ปุย ดัง เจือ
ปาวน ปุย เซ. เมือม เซ โม่ เตปด่า เซ นุ่ม
ปอ จิ ไกญญ แตะ ตะ ลักกา ก งาวม คี เซ
ละ ช ไว แตะ พะจาว. ¹² อัส อี ตอก เฮี,

“อาเมน. รชอม ลีลาว, ไม่ โยุต ไม่ ชัก, ไม่ พันญา พาญวง, ไม่ รชอม ญันดี, ไม่ อัมนัด อันนา, ไม่ ระ เรียง ระ แด่น, มัซ ป โปง ไม่ พะจาว ยุษ อะะ เนอิม ปเสีย ฮอยจ เขียง เฮี โอ ญูอะ ไก ลอยจ. อาเมน,” อัส เซ.

13 โม่ ป ระ ป คาว เซ ไฮสมญ อี นิง อี ดิ ปุย. อัส เฮี, “โม่ ป จาวป ลปี ดา ปญู เซ มัซ ปุย? มัซ ฮอยจ อี เนอิม ก เมอ?” อัส เซ เน.

14 อี โลยฮ ละ อี ตอก เฮี, “จาวไน, อี ยุง ไทว. ปะ ยุง เปอะ ไอฮ,” อัส เซ ละ.

ปุย เซ อัส แม อี เน ตอก เฮี, “โม่ เฮี มัซ ป โอก เนอิม เม่มัก โฮน ระ เนอิม อี เซ. เอัจ มัซ ชัก อี ลปี ดา แตะ เซ นิง ฮันม กวน แกะ เซ, มัซ เซ ป ปญู รฮอยจ อี ฆี อี. 15 มัซ เซ ป โยลฮ อี อาวต ฆี อี ลักกา ก งาวม คี พะจาว, ไม่ โยลฮ อี รชอย ละ อี นิง วิฮัน ยุษ อี เคื่อง ชงะ ระฮาวม. ป งาวม นา ก งาวม คี อี เซ ช พรัง อี นิง พากัง ยุษ แตะ.

16 “โม่ เซ ญูอะ ช วิต ไทว ป โชม ป ไอฮ ฆี อี ดิ ชวง. ญูอะ ไก ไทว โชะ กอยจ ฮรวน บริ ละ, 17 นิง มัซ กวน แกะ ป อาวต บักบ่วน ก งาวม คี เซ ป แลน แก โชะโกะ ฮร์กชา นิง โม่ เซ ตอก ป เสียง แกะ โฮ. ช ดาว อี ฮอยจ ละ รฮาวม ปล้าฮ ไก จีวิต นิง. พะจาว ช บัวต รหวต อี โครยญู ฌ็ย,” อัส เซ.

กวน แกะ เต แม ทา ดิ

1 พวยจ เซ กวน แกะ เซ เต แม ทา ดิ 8 แม. แปน อาแลฮ เคื่อง เซ. ญูอม เซ โอเอ็ฮ นิง เมือง มะลอง โฆย เอ็น เมาะ บลัฮ ชัวโมง.

2 อี ยู เตปด่า อาแลฮ ป ชุง ลักกา พะจาว. ไก ป เกือฮ ไทวต ละ อาแลฮ.

3 ไก แม เตปด่า ดิ เสียง ชุง โบ คัน ทไว เซ. ไปญู ชโลวง ไคร. ไก ป เกือฮ ป ฮอยฮ ฮงกี ละ โหวน, ละ ช รไม่ อี ไม่ รชอม ไวออน ปุย ใน พะจาว โครยญู โฆะ อี, ทไว อี ละ พะจาว ราว คัน ไคร ป อาวต ลักกา ก งาวม คี เซ. 4 มัซ ป ฮอยฮ ฮงกี เซ ไม่ รชอม ไวออน ปุย ใน พะจาว เซ ฮาวก เนอิม นิง ตะ เตปด่า ป ชุง ชองนา พะจาว เซ. 5 ญูอม เซ เตปด่า เซ ไปญู โรวก ชโลวง เซ, ดุย ดุฮ งอ ไตะ อี เนอิม นิง คัน ทไว เซ เกือฮ นาวก. พวยจ เซ นั๊ก อี นิง ปลัฮตะ. โอก เนอิม บริ นิง ฆี อี ไม่ ลอยฮ โอเอ็ฮ เนอิม ไอฮ พาวม แตะ. ปลุกปลัก ดุงเค็ยง ตะ นิง ไม่ อี.

โม่ เตปด่า ป้าง ไทวต ยุษ แตะ

6 ญูอม เซ เตปด่า อาแลฮ เซ เพรียง ดิ ตะ ละ ช ป้าง ตะ ไทวต ยุษ แตะ โครยญู โฆะ อี.

7 เตปด่า ดิ อี เซ ป้าง ไทวต ยุษ แตะ. ญูอม เซ เยอ ร้า แพร ไม่ งอ รไม่ ไม่

ฮันม นิง ฮอยจ นิง ปลัฮเตะ. ปลัฮเตะ พา เล็ฮ ลอวย, ฮะ ตี เตะ. โคะ เอาะ พา เล็ฮ ลอวย, ฮะ โรฮ ตี เตะ. ไรป ชงา ฮะ เต็อง โอยจ อี.

⁸เตปด่า ตี อี แม, ป้าง โรฮ โตวต ยุฮ ตะ. แปน ลออา เต็อง เซ. ไก โอเอ็ฮ ตี เจ็อ ตอก โม ฮลาวง โฮ, ฮาวก งอ นิง. ไก ป นั๊ก โตะ ปลัฮ รอวาม. ปลัฮ รอวาม เซ พา เล็ฮ ลอวย แปน ฮันม ตี เตะ. ⁹เมาะ ป ไก รพวาม โตะ ปลัฮ รอวาม พา เล็ฮ ลอวย, ยุม ตี เตะ. โม ชปาว รอวาม พา เล็ฮ ลอวย, ไลจ โรฮ ตี เตะ.

¹⁰เตปด่า ตี อี แม, ป้าง โรฮ โตวต ยุฮ ตะ. แปน ลอวย เต็อง เซ. ไก ชโมยญ ระ ตี, รเอ็ฮป ตอก ฮี โฮ, ดุช เน็ฮม มะลอง. โกลง โครยญ โกลง พา เล็ฮ ลอวย, ชโมยญ ระ ตี โนง เซ ดุช นิง อี ตี เตะ. ดุช โรฮ นิง เต็อะ โกลง ตอก เซ โรฮ. ¹¹มอยฮ ชโมยญ ระ เซ มัฮ เย็ฮ ฮอง. รอวาม พา เล็ฮ ลอวย, ฮอง ฮี อี ตี เตะ. โฮวาน ป ยุม ฮี ญ ตะ รอวาม เซ นิง ฮอง รอวาม เซ ละ ตะ.

¹²เตปด่า ตี อี แม, ป้าง โรฮ โตวต ยุฮ ตะ. แปน ปาวน เต็อง เซ. ชงะ ไม่ เค็ ไม่ ชโมยญ พา เล็ฮ ลอวย, ไลจ ตี เตะ. พา เล็ฮ ลอวย, มัฮ เก็ฮฮ อี เฟ็ยก ตี ปุน. เม็ฮ ชงะ อี พา เล็ฮ ลอวย, เฟ็ยก โรฮ ตี ปุน. เม็ฮ ก ชวาม อี ฮเป็ย เค็ ไม่ ชโมยญ พา เล็ฮ ลอวย, เฟ็ยก โรฮ ตี เตะ.

¹³ฟวยจ เซ อี แก โอเอ็ฮ, ชวน โปว กลัง ลอง ตี ตัว นิง กังฮาว ก ฮลาวง อี. ฮมอง ฮัฮ อี เอ็ นิง ลเลาะ รโปยญ ตะ, “เมะมັก, เมะมັก, เมะมັก ลอน ละ ปุย นิง ปลัฮเตะ ฮี เซ็ยง โตวต ยุฮ เตปด่า ลอวย ป ช ป้าง ลัง โตวต ยุฮ ตะ เซ,” ฮัฮ เซ.

โตะ ครุช โอ ไก ก นั้น

¹เตปด่า ตี อี แม ป้าง โรฮ โตวต **9** ยุฮ ตะ, แปน พอน เต็อง เซ. อี ยุ ชโมยญ ตี โนง, เอ็จ มัฮ ชโมยญ ดุช เน็ฮม มะลอง ฮอยจ ลัง เตะ. ไก ป เก็ฮฮ ควน กัฮ กแจ โตะ ครุช โอ ไก ก นั้น ละ. ²ชโมยญ เซ โปฮ โตะ ครุช โอ ไก ก นั้น เซ. เม็ฮต เอ็จ โปฮ อี โอก เอ็น มั๊ต โอเอ็ฮ นิง ตอก มั๊ต งอ ญ็อม โตก ปุย โฮ. ชงะ กังฮาว เฟ็ยก เอ็น ฮี มั๊ต โอก เน็ฮม โตะ ครุช เซ. ³เน็ฮม นิง มั๊ต โอเอ็ฮ เซ โอก ชดู โฮวาน นิง, เล็ฮ ฮอยจ นิง ปลัฮเตะ. ไก ป เก็ฮฮ ฮันนัต ยุฮ ป โชะ ละ ปุย ละ, ตอก ปิต ดอโกก โฮ. ⁴ไก ป คัต โอ ยุช ไลจ ไม่ ไรป นิง ปลัฮเตะ ไม่ พัก ญ็อ ไม่ โคะ เอาะ นิง อี. มัฮ เก็ฮฮ อี ยุช ป โชะ ละ ปุย ป โอ ไก ทา ยุช พะจาว นิง แด่ อี โนง. ⁵เก็ฮฮ โตว อี ยุช ยุม ไม่ โม เซ. มัฮ เก็ฮฮ อี คา โม ป โอ ไก ทา นิง แด่ อี เซ พอน เค็ เอ็น, ตอก เก็ฮฮ ดอโกก ปุย อวาม ป โชะ ญ็อม ตาวต อี ปุย โฮ. ⁶ปุย ญ็อม เซ ช ชวาว ตอก ช ยุม ตะ บังเมอ โอ ช โฮลฮ ยุม. ช ฮวต ยุม บังเมอ โอ ช เก็ฮฮ ยุม.

7 ชดู โหวน เซ ฮุนฮัง อี ดอก บรอง บุก
 ปุย ญ็อม โหว รูป แตะ เซ็ก โฮ. นิง
 ไกญ อี ไก ป ดอก วอม ไคร นิง. นา
 อี ดอก นา ปุย. 8 ฮาก อี ดอก ฮาก
 ปรไปวาน โฮ. เบียง อี ดอก เบียง รเวีย
 ซิงโต. 9 รน่าวก อี ไก ป ฆ็ญ ดอก โร
 ฆ็ญ รน่าวก ตฮัน โฮ. ลอยฮ โพรยจ อี
 ดอก ลอยฮ เลาะ โหวน เมื่อะ บรอง ญ็อม
 ตอ อี โหว รูป เซ็ก โฮ. 10 ไก รญ็ นิง
 ชตะ อี ดอก ดอกไกก โฮ. นิง ชตะ อี เซ
 ไก อัมนัด เกียฮ ยุส ป โหชะ ละ ปุย พอน เค
 เอิน. 11 ไก กซัด ตัดเตียง ตี. มฮ เตปด่า
 กุม โตะ ครุส โอ ไก ก นัน เซ. นิง ลปุง
 ฮีบรู เยอ มอยฮ กซัด เซ มฮ อะบัตโด่น.
 นิง ลปุง กริก ปุย อฮ อะโพนลูนไอ* ละ
 อี. 12 เอ็จ ฟวยจ ตี เจื่อ เม่มัก เกอ. ซ ไก
 ลัง ลอา เจื่อ เม่มัก ป ซ ฮอยจ เจอ.

13 เตปด่า ตี อี แม ป้าง โรฮ โตวต ยุส
 แตะ. แปน แลฮ เต็อง เซ. อี ฮมอง
 เซียง ป โอ ก เนอิม นิง โต่วง เต็อง ปาวน
 อี ป ไก นิง โจง คัน ไคร ป ไก ลักกา
 พะจาว เซ. 14 เซียง เซ อฮ อี ละ เตปด่า
 ตี เซ ป ไปญ โตวต เซ ดอก เอ็, “กฮ แปฮ
 เมิส เตปด่า เต็อง ปาวน อี ป ปุก พะจาว
 อัง โบ โกลง ระ ป มฮ โกลง ยุพะเรตี
 เซ,” อฮ เซ ละ อี. 15 พลวย เนอิม อี เต็อง
 ปาวน อี เซ. เตปด่า ปาวน เซ เอ็จ เพรียง
 อัง ตี แตะ ละ ซ ยุส แตะ ยุม ไม่ ปุย
 งอน. ญ็อม เต็ง เวลา พัด พะจาว อัง

ซัวโง อี, ไม่ ซงะ เค เนอิม อี ละ อี, ปุย
 ปล้อตะ, พา เล็ฮ ลอวย, ซ ยุส ยุม ไม่ อี ตี
 ตะ. 16 โม ตฮัน บุก บรอง เกอ ไก ลอ
 รอย ลัน. อี ฮมอง เกอะ ไก อี เมาะ เซ
 เยอ.

17 อี เอ็จ ยุ บลอง เกอะ บรอง ไม่ ป บุก
 ดอก เอ็, ป บุก เซ ไก ควน ฆ็ญ รน่าวก,
 ซี อี ดอก งอ, ไม่ ซี นัมเงิน ดอก แกว
 มาฮานิน, ไม่ ซเง็ ดอก มัด โฮ. ไกญ
 บรอง เซ ดอก ไกญ รเวีย ซิงโต. เนอิม
 โตะ มวยญ อี โอ ก งอ นิง ไม่ ม้าตี ไม่
 รเอ็ป มัด. 18 ป โหชะ ลอวย เจื่อ เซ พา
 ปุย ปล้อตะ เล็ฮ ลอวย, ยุส ยุม ไม่ อี ตี
 ตะ. ยุส ยุม ไม่ อี นิง งอ ไม่ ม้าตี ไม่
 รเอ็ป มัด ป โอ ก เนอิม โตะ มวยญ บรอง
 เซ. 19 อัมนัด บรอง เซ ไก นิง มวยญ
 อี ไม่ ชตะ อี. ชตะ อี ไก ไกญ ดอก
 ซโฮยญ โฮ. เกียฮ โกว ชตะ แตะ เซ ละ
 ซ ยุส แตะ ป โหชะ ละ ปุย.

20 ปุย เมาะ ป คัง ลัง อี นิง ปล้อตะ เอ็,
 ป โอ ตี ยุม นิง ป โหชะ ลอวย เจื่อ เซ, ที
 ลัง พี ไม่ ไว ลัง ฮูป ยุส ปุย นิง ไคร, นิง
 ม้า, นิง โร ซเง็, นิง ซโมะ, ไม่ นิง โคะ
 นิง เอาะ. ฮูป เซ มฮ ป โอ เกียฮ ยุ เกียฮ
 ฮมอง โอเอ็ฮ, ไม่ โอ อี เกียฮ โฮว เกียฮ
 เอ็ญ. โม เซ เมาะ โตว ลัง รพาวม แตะ
 ฮา ที แตะ โอเอ็ฮ ป ยุส แตะ นิง ตะ โคะ
 แตะ โอฮ ดอก เซ. 21 โม เซ ตี ไกลฮ
 โตว ลัง นิง ยุส แตะ ยุม ไม่ ปุย, ไม่ โกว

9:11* ฮับัดโด่น ไม่ อะโพนลูนไอ เซ เอ็จ มฮ ตี ความไม อี. มฮ อฮ อี “ป ยุส ไลจ ไม่ โอเอ็ฮ”
 ไม่.

แต่ อัมนัด พี, ไม่ ยุช แต่ โอเอ็ช ไอช
พวาม แต่ ไม่ ปรโปวน โอ ไมจ, ไม่ กัน
บระ กัน ปอก แต่ ลั้ง.

เตปด่า ระ เรียง ระ แदन

10 ¹อ๊อ ยู แม เตปด่า ระ เรียง ระ
แदन เล็ช เนอ็ม มะลอง ตี. โกะ อี
ไชลป นึง ชุตรวู, โกอช รยุง ราว ไกญ อี.
นา อี รัง ตอก ชงะ. รเว็อง อี ไม่ ชวง อี
ตอก ด่อง งอ. ²ไปญ นั้งซี ปอ แดวะ ตี.
นั้งซี เช เอ็จ ไชลช. ชวง ลัก ดอม อี โจช
ราว ปลัช รอวาม. ชวง ลัก วิ อี โจช โปก.
³อ๊อ เรียง โอเอ็ช นึง ลเลาะ รโปยญ แต่
ตอก อวาม รเว็ย ชิงโต โฮ. ฟวยจ เช
เนอ็ม บรี นึง อาแลช เตะ. ⁴เญ็อม เอ็จ
ฟวยจ เนอ็ม บรี อาแลช เตะ เช, อ๊อ ริ ไชช
ป ฮมอง แต่ เช แปน ตัว นั้งซี. อ๊อ
ปั้งเมอ ฮมอง เช็ยง เนอ็ม มะลอง อ๊อ เอ็
เนิ, “โอเอ็ช ป อ๊อ เนอ็ม บรี อาแลช เตะ
เช, ไตม อั้ง นึง โกะ เปอะ ไอช, คัน โตว
ไชช แปน นั้งซี,” อ๊อ เช เนิ.

⁵เตปด่า ยู อ๊อ ป โจช ราว ปลัช รอวาม
บลัช ไม่ โปก บลัช เช, ยวก เตะ ดอม
แต่ ลัก มะลอง. ⁶โท อั้ง รชอม แต่
เบ็อ มอยช พะจาว ป ไอม ลอป โอ เญ็อะ
ไก ลอยจ, มัช ป ยุช ปลัชเตะ ไม่ ปลัช
มะลอง ไม่ ปลัช รอวาม ไม่ โอเอ็ช อวาท
นึง อี โครยญ เจ็อ. โท อั้ง อี ตอก เอ็,
“เญาะ ไก โตว มง โล้ว โง้ย แอด นึง อี.
⁷เญ็อม ปั้ง เตปด่า รเคะ ใน อาแลช เช
โตวต ยุช แต่, แปน กัน ป เมอะ พะจาว

อั้ง ช ฟวยจ เญ็อม เช. เอ็จ มัช ป ชันญา
อ๊อ อั้ง ละ กวนใจ ยุช แต่ ป มัช โม ป ซึป
ลั้ง แต่ โฆะ,” อ๊อ เช.

⁸เญ็อม เช เช็ยง ฮมอง เงอะ ป โอก
เนอ็ม มะลอง เช, อ๊อ แม เอ็ เนิ, “โฮว ดุย
นั้งซี ป เอ็จ ไชลช เช ป อวาท นึง เตะ
เตปด่า ป ชุง นึง ปลัช รอวาม ไม่ นึง โปก
เช,” อ๊อ เช เนิ.

⁹อ๊อ โฮว เนอ็ม เมอะ เคะ เตปด่า เช, ปัว
นั้งซี ปอ แดวะ เช นึง. เตปด่า เช อ๊อ เอ็
เนิ, “ดุย โชม เม็ช. ช เก็ช โตะ เว็ยก
เปอะ ชอง ปั้งเมอ ช เก็ช โตะ มวยญ
เปอะ เด ตอก โกะ แส โฮ,” อ๊อ เช เนิ.
¹⁰อ๊อ ดุย เนอ็ม โชม นั้งซี ปอ แดวะ อวาท
นึง เตะ เตปด่า เช. โตะ มวยญ เญ็อะ
เด เนอ็ม ตอก โกะ แส โฮ. เญ็อม เอ็จ
ฟวยจ โบลวต เตอะ อวาม ชอง อี ฮอยจ
โตะ เว็ยก แต่. ¹¹เญ็อม เช อ๊อ ไก ป
ดวน เนอะ ตอก เอ็, “ไมจ เปอะ รโหณะ
ไลลวง ป ช เกิด ลักกา ปุย, มัช ไลลวง ปุย
โฮวาน เจ็อ, โฮวาน ปะเทต, โฮวาน ปชา, ไม่
ไลลวง โม กซัด,” อ๊อ เช เนิ.

ชกิ พิณัน ยุช พะจาว ลอา ปุย

11 ¹ฟวยจ เช ไก ป เก็ช โคะ รแนต
เนิ ตอก โคะ ชิ โฮ, อ๊อ เอ็ เนิ,
“โกช แนต วิฮัน ยุช พะจาว ไม่ คัน ทไว
นึง อี. ไมจ โรช เปอะ เม็ญ เมอะ ไก โม
ป ไว พะจาว โตะ วิฮัน เช โรช. ²ลวง
กพรี อี กัน โตว แนต, นึง เอ็จ โปง พะจาว
อ๊อ ละ ปุย คั้ง เมือง. ปุย คั้ง เมือง เช ช

พลีส บิน เวียง เยรูซาเลม เซ รปาน โธล
 ลอา เค. ³ อี ซ เกือฮ อัมนัด ละ ซกิ พิณัน
 ยุส แตะ ลอา ปุย, เกือฮ เกียฮ ซิป ลปุง
 แตะ ละ ปุย ตี เปือน ไปล ลอา รอย ไม่
 ลแหลส ซงะ. ซ เกือฮ จาวป เครอิง ฮี
 ฆัน ไม่อี," อ้อ เซ. ⁴ ปุย ลอา เซ ม้อ โคะ
 กาวก ลอา โคะ ไม่ ออม ฮลาวง ลอา, ซง
 ลักกา พระโองจาว ป กุม ปลัฮตะ เอี. ⁵ ค้อ
 ไก ป ริ ยุส ป โชะ ละ ปุย ลอา เซ, ซ โอก
 งอ เนอิม โตะ มวยญ อี ละ ซ เกือฮ อี โม
 ป ฆวต ยุส ป โชะ ละ แตะ เซ ฮะ ล้อยญ.
 ม้อ ตอก เซ ตอก ซ ยุม โม ป ริ ยุส ป โชะ
 ละ อี เซ. ⁶ ซกิ พิณัน ลอา ปุย เซ ไก
 อัมนัด ละ ซ เกือฮ แตะ พริ โอ เฮละ ตี
 เจน ซิป อี ลปุง พระจาว ละ ปุย. ไก โธล
 อัมนัด ละ ซ เกือฮ แตะ รอวม แปน ฮันม
 โครยญ โดฮ. ไก โธล อัมนัด ละ ซ เกือฮ
 แตะ ป โชะ โครยญ เจือ ฮอยจ ละ ปุย
 ปลัฮตะ, ตอก ฮา ไม่ พันญัต โอเอือ, ตัม
 รพาวม แตะ โครยญ ฆวต อี ละ แตะ.

⁷ เญือม เอ็ง ฟวยจ ซิป อี ลปุง พระจาว
 ละ ปุย เยอ, โกะ พริ โอก เนอิม โตะ ครุฮ
 โอ ไก ก นัน เซ ซ รูป ปุ และ ไม่ พิณัน
 ลอา เซ. ซ เป อี, ซ ยุส ยุม ไม่ อี. ⁸ โกะ
 เนอิม ปุย ลอา เซ ซ อาวต เอีย ตัม กง
 กไน เวียง ระ เซ. เอ็ง ม้อ เวียง ก เคิง
 ปุย พระโองจาว ยุส แตะ นิง มะชาวแควง.
 เวียง เซ ปุย เอ็ง แพป โธล อี ไม่ เมือง
 ซอโค่ม ไม่ เมือง อียิป. ⁹ ปุย โครยญ
 เจือ, โครยญ เมือง, โครยญ ปชา, โครยญ
 ประเทศ ซ แก ที โกะ ป ยุม เซ ลอวย ซงะ

ไม่ ปลัฮ. ซ คัด ปุย รัม รมอยจ อี. ¹⁰ ปุย
 อาวต นิง ปลัฮตะ เอี ซ มาก ฆาว คาว
 เปือ, ซ เลียง ปุ และ ไม่ ไมจ เปละ มวน
 พาวม แตะ นิง เอ็ง ยุม ป ซิป ลปุง พระจาว
 ลอา เซ. ซ พรัก ซ กัม ปุ และ ฆี อี. ม้อ
 ยุส อี ตอก เซ ฆี ยุส ปุย ลอา เซ ป โชะ
 ละ ปุย ปลัฮตะ.

¹¹ เญือม เอ็ง โปน อี ฮา ลอวย ซงะ ไม่
 ปลัฮ ฮา, พระจาว เกือฮ แม ปุย ลอา เซ
 เกียฮ รพาวม. ไก แม จีวิต ตอก ไพรม
 แตะ. ปุย ลอา เซ โกฮ ซง เอิน. โม
 ป โฮลย ยุ อู ฮลัต เนอิม ฮลัต แนม ฆี อี
 โครยญ โฆะ แตะ. ¹² เญือม เซ ปุย ลอา
 เซ ฮมอง ลเลาะ ระ เนอิม มะลอง, "ฮาวก
 ฮอยจ นา เอี," อ้อ เซ ละ อี. ลไล แก โม
 ป คัม ป ตุง แตะ เซ, ปุย ลอา เซ โฮลย
 ฮาวก ฮอยจ เมือง มะลอง ไม่ ฮุดรวู.

¹³ เญือม เซ เรียง เนอิม ดุงเตียง ตะ นิง
 จุบัน เอิน. เวียง เซ เยอ พา เลือ กาว ปุน,
 โลจ ตี ปุน. ป ยุม ฆี ดุงเตียง ตะ เซ ไก
 อาแลฮ เปือน ปุย. เมาะ ป คัง ลัง อี เซ
 ฮลัต เติง. ลีลาว พระจาว เมือง มะลอง ฆี
 อี.

เตปด่า ป้าง โดวต โฮน อาแลฮ

¹⁴ เอ็ง ฟวยจ ลอา เจือ เม่มัก เกอ. มอง
 แสนๆ. เม่มัก ตี เจือ อี แม เอ็ง ซติ ซ
 ฮอยจ อี. ซ แปน ลอวย เตือง เซ.

¹⁵ เญือม เซ เตปด่า ตี อี ป้าง แม โดวต
 ยุส แตะ. แปน อาแลฮ เตือง เซ. โอก

เซียง ปุย เนอิม นิง เมือง มะลอง โฮวาน.
อัส เฮี นิง ลลาระ รโปยญุ แตะ,

“อัมนัด ตัดเตียง บันเมือง นิง ปลั้ตะ
เตื่อง โอยจ อี เอ็ง เปียน อี แปน อัมนัด
ยุษ พะจาว กุม อะะ ไม พะคริต ยุษ อี.
ช โฮลส ตัดเตียง ลอป อี โอ เญาะ ไก
ลอยจ,” อัส เซ. ¹⁶เญือม เซ โม ป ระ
ป คาว ง่า โรฮ ปาวน ปุย เซ ป งาวม นา
ก งาวม คี อี ลักกา พะจาว เซ, นุ่ม ไว
พะจาว ปอ จิ ไกญุ แตะ เตะ. ¹⁷อัส เฮี,

“โอ พะโองจาว ป มัฮ พะจาว ป ตีก นิง
ระ อัมนัด แตะ, ปะ มัฮ เปอะ ป ติน ไก
เนอิม โฆะ ฮอยจ ละ ปลี๊ยะ เฮี. อะะ ญันตี
ไม ปะ นิง เอ็ง เติง เวลา โฮลส เปอะ
ตัดเตียง ปลั้ตะ นิง อัมนัด ระ ยุษ แตะ
เนอิม ปลี๊ยะ เฮี. ¹⁸ปุย ดั่ง เมือง ฮาวก
รพาวม เนอิม ฮาวก รพาวม แนม นิง เอ็ง
เติง เวลา เปลีส เปอะ รพาวม ฮาวก แตะ,
ไม ช โฮลส เปอะ รเตือ โม ป ยุม เกือฮ อี
ลอก ดุต แตะ. เอ็ง เติง โรฮ เวลา เกือฮ
เปอะ ลังวัน ละ โม กวนใจ เปอะ ป มัฮ โม
ป ซิป ลปุง เปอะ เซ. ช เกือฮ โรฮ เปอะ
ลังวัน ละ ปุย ใน แตะ, เมอะ ป นัปที เนอิม
อี ปะ เตื่อง โอยจ อี, เตื่อง ป ระ ป แตะ.
เอ็ง เติง โรฮ เวลา ละ ช ยุษ เปอะ ไลจ
ไม โม ป ยุษ ไลจ ไม โอเอือ นิง ปลั้ตะ
เฮี,” อัส เซ.

¹⁹วิฮัน ยุษ พะจาว นิง เมือง มะลอง เอ็ง
โบฮ. โตะ วิฮัน เซ ปุย ยุ ฮิต ลปุง ชันญา
ยุษ พะจาว นิง อี. เญือม เซ ไก ปลุก ปลัก
เนอิม บริ นิง, ลอยฮ เนอิม โอฮ พาวม

แตะ. ดุง เตียง เตะ นิง ไม รวี เนอิม รวี
แนม แพร นิง.

ปรโปวน ตี ปุย ไม เจือก ระ

¹เญือม เซ ไก ป ชัมคัน ระ ไล
12 นิง มะลอง. ไก ปรโปวน ตี ปุย.
จาวป ฟุต ซงะ. เคี มัฮ ป อาวต อหริม ชวง
อี. นิง ไกญุ อี ไก ชโมยญุ นิง กาว โรฮ
ลลา โนง แปน วอม คี ยุษ อี. ²ปรโปวน
เซ เอ็ง โรวก. ครวก รัก นิง โชะ ช
อาวต แตะ.

³ไก แม ป ชัมคัน นิง ตี เจือ นิง มะลอง
เงอ. ไก เจือก ระ นิง ตี ตัว, ชครัก.
ไก ไกญุ อาแลฮ. ไก โด้วง กาว. นิง
ไกญุ อี เซ ไก วอม คี นิง อาแลฮ. ⁴พา
ชโมยญุ เลือ ลอวย, รูรี อี นิง ชตะ แตะ,
เกือฮ อี ดุช ฮอยจ นิง ปลั้ตะ ตี ปุน. ป
มัฮ เจือก เซ, ชุง ลักกา ปรโปวน ช ไก
กวน เซ ละ ช กุก อี กวน อี เญือม เอ็ง
เกิต อี. ⁵ปรโปวน เซ เกิต กวน รมะะ ตี.
มัฮ ป ช ตัดเตียง ปุย นิง คอน ไร โครยญุ
เมือง ปุย. ไก ป ดุย พราวป โรวก กวน อี
เซ ฮอยจ ละ พะจาว นา ก งาวม คี อี เซ.
⁶ปรโปวน เซ ดอ ฮอยจ ก แอรป ก เตียง
พะจาว ละ แตะ นิง ลัน เวือฮ ตี โดฮ, นิง
ช แลน แก พะจาว อี นา เซ ตี เปือน ปร
ลลา รอย ไม ลแมลส ซงะ.

กัน รูป เตปด่า ปุ แตะ นิง มะลอง

⁷เญือม เซ เกิต กัน รูป เตปด่า ปุ แตะ

นึ่ง มะลอง. มีคาเอน ไม่ เตปด่า ยุส อี โหว รูป ฟู และ ไม่ เจือก เซ. เจือก เซ ไม่ เตปด่า ยุส อี รูป โรฮ ฟู และ ไม่ มีคาเอน ไม่ เตปด่า ยุส อี โรฮ. ⁸เจือก เซ ไม่ โม ลุกนอง อี ไป. ญื่อะ ไก โดว เบื่อง ก อาวต อี นึ่ง เมือง มะลอง ฆ่า อี. ⁹เจือก ระ เซ เอ็จ มัซ ซโอยญุ ไพรม, มัซ ป อัส ฟูย พี ระ ไม่, ไม่ อัส อี ซาดัน ไม่. มัซ ป จู ฟูย เตื่อง ปลัซเตะ อี. เอ็จ ไก ป น้าก ฮอยจ นึ่ง ปลัซเตะ ไม่ เตปด่า ยุส อี เตื่อง โอยจ อี.

¹⁰ญื่อม เซ อี ฮมอง เซียง เนอิม นึ่ง มะลอง, อัส เฮ เน นึ่ง ลเลาะ รโปยญุ และ,

“ปลึย เฮ มัซ เวลา เป พะจาว ป โอ ไมจ โครยญุ เจือ. ปลึย เฮ มัซ เวลา โฮลฮ อี แปน กซัด ละ ซ ตัดเตียง อี โอเอือ นึ่ง อัมนัด ยุส และ โครยญุ เจือ. มัซ โรฮ ญื่อม เปลีส พะคริต เลือก อี เซ อัมนัด ระ ยุส และ ละ ฟูย. ป นอป แนฮ เอียกฟู เอะ พิต ไม่ รโจฮ อี ละ พะจาว เตื่อง ฆงะ รซาวม เมอ, เอ็จ ไก ป น้าก โปวฮ ฮอยจ นึ่ง ปลัซเตะ. ¹¹โม เอียกฟู เอะ เอ็จ เป อี ป นอป อี พิต เซ, มัซ เบือ ฮันม กวน แกะ เซ ไม่ เบือ ลฟูง เนอิม รโหณะ อี ละ ฟูย ป เป อี เบือ อี. บึง จัมเปน ฟูม เบือ ป เจือ และ, โม เซ ฮลัก โดว ลัง กอ จีวิต และ. ¹²เมือง มะลอง ไม่ ป อาวต นึ่ง อี, ไมจ เปอะ เกือฮ ตี และ

ไมจ มวน รพาวม. บึงเมอ ซ เมะมัก เนอิม ละ ปลัซเตะ ไม่ ปลัซ รอวาม นึ่ง เอ็จ เลือ พิ ระ เคะ เปอะ, ไม่ ฮาวก รพาวม เนอิม ฮาวก รพาวม แนม และ นึ่ง เอ็จ ฟูง อี เจียง ฆงะ และ,” อัส เซ.

เจือก อี ปรโปวน เซ

¹³ญื่อม เอ็จ ฟูง เจือก เซ น้าก ฟูย และ ฮอยจ ปลัซเตะ เอ, อี เอิน ปรโปวน เกิด กวน รมะ นึ่ง เซ ฆ่า อี. ¹⁴บึงเมอ ไก ป เกือฮ โพรยจ กลัง ลอง ละ ปรโปวน เซ เตื่อง ลอาก บลัซ อี, นึ่ง ซ เกือฮ อี โปว ฮอยจ นึ่ง เบื่อง ก อาวต และ นึ่ง ลัน เวือฮ, ละ ซ เกือฮ อี โปน ฮา ซโอยญุ เซ. พะจาว ซ แลน แก อี นา เซ ลอวย เนอิม ไม่ บลัซ. ¹⁵ซโอยญุ เซ เกือฮ รอวาม โอก เนอิม โตะ มวยญุ และ ตอก โกหลง โฮ, เกือฮ อี บัด โฮว ลัก อาวต ปรโปวน เซ ละ ซ เกือฮ และ รอวาม เซ โรวก ปรโปวน เซ. ¹⁶ปลัซเตะ บึงเมอ เรอิม ปรโปวน เซ. อัง มวยญุ และ ละ ซ ดวต และ รอวาม ป บัด โอก เนอิม โตะ มวยญุ เจือก เซ. ¹⁷เจือก เซ ฮาวก รพาวม ละ ปรโปวน เซ. โอก โฮว ละ ซ รูป และ ฟู และ ไม่ จัตเจือ ปรโปวน เซ เมาะ ป คัง ลัง อี เซ. โม จัตเจือ อี เซ มัซ ป ยุส คัม ป อัส พะจาว อัง, ไม่ แปน อี ฟีญัน เนอิม รพาวม ยุส พะเยฮู. เจือก เซ ลโล๊ะ ฟูง เซียง รอง ปลัซ รอวาม.

โกะ พริ ป โอก เนอิม ปลัซ รอาม

13 ¹ญ็อม เซ อี ยู โอก โกะ พริ เนอิม ปลัซ รอาม เซ ตี ตัว. ไก โด้วง กาว. ไกญ อี ไก อาแลฮ. โด้วง อี เซ ไก วอม คี นิง เตื่อง กาว อี. นิง ไกญ อี เซ ไก ป ไชฮ ปุย นิง. มัซ โอยจ ลปุง พามัต พะจาว. ²โกะ พริ ยู อุ เซ ตอก รเวีย พรุยฮ โฮ. ชวง อี ตอก ชวง เครีฮ โฮ. มวยญ อี ตอก มวยญ รเวีย ซิงโต โฮ. เจือก เซ เกือฮ อัมนัด ระ แตะ ละ อี ไม่ เกือฮ อี ตัดเตียง ปุย ดัง โกะ แตะ. ³ไกญ โกะ พริ เซ ตี อี เบราะ ระ, ตอก เบราะ ป เอ็จ มอก ปุย ปอ ยุม อี โฮ. เบราะ อี เซ ปังเมอ เอ็จ โฮ. ปุย ตี ปลัซเตะ เงอิต เนอิม ซำ อี. ฟวด เอิน โกะ พริ เซ ซำ อี. ⁴ปุย โม เซ นุ่ม ไว เจือก เซ นิง เกือฮ อี อัมนัด แตะ ละ โกะ พริ เซ. ไว โรฮ โกะ พริ เซ. อัส เฮ็ ละ ปุ แตะ, “มัซ ปุย ป ช บริญู ไม่ โกะ พริ เฮ็ เยอ? มัซ ปุย ป ช ปุน ตอซุ ไม่ เยอ?” อัส เซ.

⁵โกะ พริ เซ โฮลฮ อัมนัด แตะ ละ ช ปุน อัส แตะ ลปุง ฮลาวง ไม่ ลปุง พามัต พะจาว. โฮลฮ โรฮ อัมนัด แตะ ละ ช ตัดเตียง แตะ ปุย ปลัซเตะ รปาวน โรฮ ลอา เค. ⁶โกะ พริ เซ อัส ลปุง พามัต คู่ แควน พะจาว. มัซ พามัต อี มอยฮ พะจาว ไม่ ก อาวต อี ไม่ โม ป อาวต นิง เมือง มะลอง เคื่อง โอยจ อี. ⁷โฮลฮ รูป ปุ แตะ ไม่ ปุย ใน พะจาว. โฮลฮ เป็ อี. โฮลฮ โรฮ อัมนัด ละ ช ตัด ช เตียง อี ปุย

โครยญ เจือ ปุย, โครยญ เมือง, โครยญ ปชา, โครยญ ประเทศ. ⁸ปุย อาวต นิง ปลัซเตะ ช ไว ตี โกะ พริ เซ, โนก ฮา โม ป เอ็จ โจต พะจาว อีจ มอยฮ อี นิง นังซี้ จีวิต ยุช กวน แกะ เซ, เนอิม กา ยุช แตะ ปลัซเตะ ลัง. กวน แกะ เซ เอ็จ มัซ ป ยุช ปุย ยุม ไม่ ไพรม อี.

⁹ป ไก ฮยวก เกอ ไมจ อี ง่อต. ¹⁰ญ็อม รูป อี ปุ แตะ โม ป ลัง โฮลฮ ปุย โฮมวต แปน ครา ช โฮลฮ เนอิม แปน ครา. โม ป ลัง ยุม นิง วิจ เจอ, ช ยุม เนอิม นิง วิจ. มัซ โอเอ็ฮ ไล เซ ป ไมจ ปุย ใน พะจาว โฮฮ รพาวม ลัง แตะ ไม่ รพาวม เจือ แตะ ซำ อี.

โกะ พริ ป โอก เนอิม ปลัซเตะ

¹¹ฟวยจ เซ อี ยู แม โกะ พริ โอก เนอิม ปลัซเตะ ตี ตัว. ไก โด้วง ลอา ตอก โด้วง แกะ โฮ. ลปุง อี ปังเมอ ตอก เจือก เซ. ¹²โกว โรฮ อัมนัด ยุช โกะ พริ ไพรม เซ ละ ช ยุช แตะ กัน รโตง อี. คนป ปลัซเตะ ไม่ โม ป อาวต นิง อี ไว โกะ พริ ไพรม เซ ป เอ็จ โฮ เบราะ ระ อี เซ. ¹³โกะ พริ รเค็เซ เซ เกือฮ ยุช โรฮ ป ชัมคัน ปอ เงอิต ปุย นิง, ตอก เกือฮ อี งอ เล็ฮ เนอิม มะลอง ฮอยจ นิง ปลัซเตะ ซองนา ปุย. ¹⁴มัซ ซาวป อี จู ป อาวต นิง ปลัซเตะ เฮ็ นิง ป ชัมคัน ยุช แตะ ป โฮลฮ อี ยุช ซองนา โกะ พริ ไพรม เซ. ดวน ปุย ยุช ฮุป โกะ พริ ไพรม เซ ป เอ็จ มอก ปุย นิง วิจ ป ไอม ลัง เซ. ¹⁵ไก โรฮ

อัมมันต์ ปอ เกียฮ เกือฮ แตะ ฮุปล โกะ พริ
เซ เกียฮ รพาวม ไม ช เกือฮ แตะ ฮุปล โกะ
พริ เซ เกียฮ ลปุง. เกือฮ โรฮ ปุย ยุฮ
ยุม ไม โม ป โอ ญอม ไว ฮุปล ยุฮ อี เซ.
16 ปุย เตือง โอยจ อี, เตือง ป ระ ป แตะ,
ไม ป ตุก ป กอย, ไม กวนใจ ปุย ไม ป โอ
มัส กวนใจ ปุย, เกือฮ โรฮ อี ไก ควน ไม
นิง เตะ ดอม อี. ดัส โอ ไก นิง เตะ อี
เกือฮ อี ไก นิง แด่ อี. 17 เกือฮ โตว ปุย
ปุน โชะ ปุน รวี โอเอือฮ ตี ตี โนก ฮา ป ไก
ควน ไม เซ นิง เงอ. ควน ไม อี เซ ดัส
โอ มัส มอยฮ อี มัส เลก ยุฮ โกะ พริ เซ.

18 มัส เซ ป ไมจ ปุย โกว กัมกิต วิไซ
ไมจ ยุฮ แตะ ละ ง่อต แตะ ไลลวง เซ ฆี
อี. เมาะ ป เกียฮ ง่อต โอเอือฮ โตะ รพาวม
แตะ ไมจ อี ง่อต ที่ ไลลวง เลก ยุฮ โกะ
พริ เซ, นิง มัส อี เลก ยุฮ ปุย ตี ปุย. เลก
ยุฮ ปุย เซ เยอ มัส แลฮ รอย ไม ลแหลฮ
โรฮ แลฮ.

ปุย ตี แชน ไปล ปาวน ฮมกีน ไปล ปาวน เปือน

14 ¹ฟวยจ เซ อี แก โอเอือฮ. ชวน
กวน แกะ เซ ชุง นิง บลาวง
ซีโยน. ป อาวต ไม อี ไก ตี แชน ไปล
ปาวน ฮมกีน ไปล ปาวน เปือน ปุย. ปุย
โฮวน เซ ไก มอยฮ กวน แกะ ไม มอยฮ
เปือะ กวน แกะ เซ นิง แด่ อี. ²อวี ฮมอง
เซียง โอเอือฮ เนือม มะลอง ตอก ลอยฮ

14:4* นิง พระกัม โฮวน โดฮ กัน โอ ปุย เนือม รพาวม ละ พะจาว กอ แพป โรฮ อี ไม กัน เลน จ.

รอาวม ระ โฮ, ตอก โรฮ ชันน เนือม บรี
โฮ. เซียง ป ฮมอง เงอะ เซ ตอก เซียง พิน
เตียต ปุย โฮวน โฮ. ³โม ป ไปญ พิน เซ
เซียง นิง รชอม เซีย โคระ ของนา ก งาวม
คี ไม ของนา ปุย ตัง เจือ ปาวน ปุย เซ ไม
ของนา โม ป ระ ป คาว. ไก โตว ป เกียฮ
เซียง นิง รชอม เซีย โคระ เซ โนก ฮา ปุย ตี
แชน ไปล ปาวน ฮมกีน ไปล ปาวน เปือน
ปุย เซ. โม เซ มัส ปุย เอ็จ โตฮ พะจาว
โอก ฮา ปุย ปลัฮเตะ. ⁴ปุย โม เซ มัส ป
เกือฮ ตี แตะ ชงะ ชงอม. มัส โม ป โอ
ยุ ปุ แตะ ไม ปรโปวน เฟือฮ เอ็น.* โฮว
กวน แกะ เซ ลัก ออฮ, ปุย โม เซ ฟวด อี
ลัก เตฮ. โม เซ มัส ปุย เอ็จ โตฮ พะจาว
โอก ฮา ปุย ปลัฮเตะ. มัส โรฮ ตอก เงอะ
เคราะ โรง ทไว ปุย ละ พะจาว ไม ละ
กวน แกะ เซ. ⁵ไก โตว เฟือฮ เอ็น ญืออม
อัส อี ป โอ เนือม, นิง มัส อี ปุย โอ ไก พิต
โฒวะ ยุฮ.

ป อัส โม เตปด่า ลอวย

⁶อวี ยู เตปด่า ตี แม โปว บักบ่วน
มะลอง. มัส ป ช ครอย ไลลวง กัน ระ
ไล โอ ญะวะ ไก ลอยจ ยุฮ พะจาว ละ ปุย
โครยญ เมือง, โครยญ เจือ ปุย, โครยญ
ปชา, โครยญ ปะเทต ป อาวต นิง ปลัฮเตะ
เฮ็. ⁷อัส อี นิง ลเลาะ รไปญญ แตะ ตอก
เฮ็, “ไมจ เปอะ ฮลัด นิง พะจาว, ไมจ

เปอะ ทไว โยุตซัก ละ, นิง เอ็จ เต็ง เวลา
ช รเต็ช อี ปุย. ไมจ เปอะ นุ่ม ไว พะจาว
ป ยุษ ปลั้ชเตะ ไม มะลอง ไม ปลั้ช รอวาม
ไม เตื่อะ โกลง โครยญ โดช,” อ้อ เซ.

⁸ พวยจ เซ ไก แม เตปด่า ตี, อ้อ เอ็,
“บ่าปีโลน ป ม้อ เวียง ระ ป คนป ปุย
โครยญ เจือ ปุย ญ ไปล อะงุน ป ม้อ กัน
บ้อช ม่อยญ ฮอยญ เร็ ยุษ แตะ เซ, เอ็จ
ไลจ เนอิม ไลจ แนม,” อ้อ เซ.

⁹ พวยจ เซ ไก แม เตปด่า ตี อ้อ อี ดอก
เอ็ เรียง, “ด้อ ไก ป ไว โกะ พริ เซ ไม
ฮูป อี, ไม ไอย อี ควน ไม ยุษ โกะ พริ เซ
นิง แด่ แตะ ญุก, นิง เตะ แตะ ญุก, ¹⁰ ปุย
เซ จัมเปน อี ลอก รพาวม ฮาวก ยุษ พะจาว
ป ดอก ไปล อะงุน ตีก นิง เรียง แตะ เซ.
ม้อ ป เรช อี นิง จอก รพาวม ฮาวก ยุษ
แตะ. ปุย เซ ช โฮลช อวาม ป โชะ นิง งอ
รเออิป ไม มัด ชองนา เตปด่า ชงะ ชงอม
ยุษ พะจาว ไม กวน แกะ เซ. ¹¹ ม้อตี
งอ ก โฮลช อี โอด ป โชะ เซ ช ฮาวก
เล็ง, ไก โทว ญือม เอ็ชด อี โอ ญูาะ ไก
ลอยจ. โม ป ไว โกะ พริ เซ ไม ฮูป อี
ไม ญูอม อี รัป ไอย มอยช อี นิง แตะ, ช
ไก โทว ญือม อวาท ไมจ อวาท มวน อี
เต็อง เมือ ก ชงะ เมือ ก ซาวม อี,” อ้อ เซ
เตปด่า เซ. ¹² ม้อ ซ่า โอเอ็ช ไล เซ ป
ไมจ ปุย ใน พะจาว ไอย รพาวม ลั้ง แตะ
ซ่า อี. โม ปุย ใน พะจาว เซ เอ็จ ม้อ ป
ยุษ ตัม ป อ้อ พะจาว ออึง ไม เจือ อี พะเยช
ไม รพาวม เนอิม แตะ.

¹³ ญือม เซ อี ฮมอง เซียง เนอิม เมือง
มะลอง. อ้อ เอ็ เน, “โจต ออึง ดอก เอ็.
ฮอม เอ็ โฮว ไป นา เยอ เมาะ ป ยุม ใน
พะโอังจาว เยอ โฮลช เนอิม รพาวม ไมจ
มวน แตะ,” อ้อ เซ. ลปุ พะจาว อ้อ เอ็,
“ม้อ เนอิม ดอก เซ, นิง ช โฮลช อี ลโล๊ะ
กัน ยุษ แตะ. กัน เมาะ เอ็จ โฮลช อี ยุษ
เซ โฮว ฟวด โรช โกะ อี,” อ้อ เซ.

โม ป ไปญ ร่มัก

¹⁴ อี แก แม โอเอ็ช. ชวน ชุตรวู
ปญ. ไก ป งวาม นิง ตี, ดอก ป ม้อ
กวน ปุย ปลั้ชเตะ โฮ. จาวป วอม ไคร
นิง ไกญ แตะ. เตะ อี ไปญ ร่มัก ลอม
ระ ตี. ¹⁵ โอก แม เตปด่า ตี เนอิม โตะ
วิอัน. อ้อ เอ็ ละ ป งวาม นิง ชุตรวู เซ
เรียง, “กอยช แปช ร่มัก เปอะ เซ. ม้อ
แปช. เอ็จ เคราะ เฮงาะ ปลั้ชเตะ เอ. เอ็จ
เต็ง เวลา ม้อ เกอ,” อ้อ เซ ละ อี. ¹⁶ ป
งวาม นิง ชุตรวู เซ กอยช เนอิม ร่มัก แตะ
นิง ปลั้ชเตะ ซ่า อี. ม้อ เนอิม ปลั้ชเตะ เซ
ดอก ม้อ ปุย เฮงาะ โฮ.

¹⁷ พวยจ เซ โอก แม เตปด่า เนอิม โตะ
วิอัน นิง เมือง มะลอง ตี แม. ไปญ โรช
ร่มัก ลอม ตี. ¹⁸ โอก โรช เนอิม โตะ คัน
ทไว ตี แม เตปด่า เยอ. ไก อัมนัด ละ
ช กุม แตะ งอ. อ้อ เอ็ ละ ป ไปญ ร่มัก
ลอม เซ เรียง, “กอยช แปช ร่มัก เปอะ เซ.
เกป แปช เปลิ อะงุน ปลั้ชเตะ เซ นิง เอ็จ
ตีม อี,” อ้อ เซ. ¹⁹ เตปด่า เซ กอยช เนอิม

ร่มัก และะ นิง ปลัฮเตะ. เปฮ รโจะ เพลิ
อะงุน ปลัฮเตะ. นั๊ก อี นิง โตะ ก บิน
อะงุน ระ ยุฮ พะจา. นา เซ มัฮ นา ก
เปลือฮ พะจา รพาวม ฮาวก และะ. ²⁰ ไก ป
บิน กพร เวียง เซ นิง ควน บิน อี เซ. โอก
ฮนั้ม เนอิม โตะ ก บิน อี เซ ฮาวก เบริยง
ไม โมะ ปุก รบุม บรอง. ปัด เอิน ดอก
โกลง โฮ, โฮว คำว ลอวย รอย กิลเมต.

เตปด่า พะจา อาแลฮ

15 ¹ อี ยู แม ป ชัมคัน นิง มะลอง ดิ
เจือ แม, มัฮ ป ระ เนอิม ไล, ปอ
เงอิต ปุย นิง, ไก เตปด่า อาแลฮ, มัฮ ป กุม
เมะมัก โชะ ลอน อาแลฮ เจือ. รพาวม
ฮาวก ยุฮ พะจา ช ลอยจ นิง เมะมัก
อาแลฮ เจือ เซ. ² อี ยู แม โอเอือ ป ดอก
ปลัฮ รอวาม. ชงอม ดอก แกว รฮอง รไม
ไม งอ โฮ. โม ป เป โกะ พร เซ ไม ฮุป อี
ไม โอ อี ญอม โฮส เลก มอยฮ อี, ชุง โบ
ปลัฮ รอวาม ป ดอก แกว รฮอง เซ, ไปญ
พิน เกือฮ พะจา ละ และะ. ³ โม เซ เซีย
นิง รชอม เซีย ยุฮ โอ โมเซ ป มัฮ กวนใจ
ยุฮ พะจา เซ, ไม รชอม เซีย ยุฮ กวน
แกะ เซ. อ้อเฮี,

“โอ พะโอังจา, ป มัฮ พะจา ป ดิก
นิง ระ อัมนัด และะ, กัน ยุฮ เปอะ มัฮ ป
ระ เนอิม ไล ปอ เงอิต ปุย นิง. โอ
พะโอังจา, ปะ มัฮ เปอะ กซัด ดัดเตียง ปุย
โครยญ เมือง โครยญ ปะเทต. ป ยุฮ ป
อ้อ เปอะ โครยญ เจือ มัฮ ป ซี ป ไช ไม ป
เนอิม ป แนม. ⁴ โอ พะโอังจา, มัฮ ปุย ป

โอ ช ฮลัต นิง ปะ อา? มัฮ ปุย ป โอ ช
ลีลาว มอยฮ ปะ อา? มัฮ ปะ โน่ง ป มัฮ
ปุย ชงะ ชงอม. ปุย โครยญ เจือ ปุย ช
ฮอยจ นุ่ม ไว ปะ นิง ยุ ที่ ปุย เตือง โอยจ อี
กัน ซี กัน ไช ยุฮ เปอะ,” อ้อ เซ.

⁵ ฟวยจ เซ อี ยู โบฮ รเวือะ วิฮัน ป มัฮ
พากัง ยุฮ พะจา นิง เมือง มะลอง. พากัง
เซ มัฮ นา ก ลัปลอง พะจา ลปง ชันญา
และะ อีง ละ ปุย. ⁶ เตปด่า อาแลฮ, ป
กุม เมะมัก โชะ ลอน อาแลฮ เจือ เซ, โอก
เนอิม โตะ วิฮัน เซ. จาป เกรอึง พา
ปัญ รฮอยจ. จาป ไคร นิง รน่าวก และะ
ดอก โมะฮุด ระ. ⁷ ปุย ตัง เจือ ปาวน ปุย
เซ ดิ ปุย อี, ดุย ชโลวง ไคร อาแลฮ ป
นาวก นิง รพาวม ฮาวก ยุฮ พะจา โอม
ลอป โอ ญะเก ไก ลอยจ เซ. เกือฮ อี ละ
เตปด่า อาแลฮ เซ. ⁸ วิฮัน เซ นาวก นิง
มำิต งอ เปือ อัมนัด ไม รัง ชเปีย คี นัก ยุฮ
พะจา. ไก ไทว ป ปุ่น เลียก โตะ วิฮัน
เซ กา เขียง ฟวยจ โอยจ อวาม ปุย เมะมัก
อาแลฮ เจือ ป ไปญ เตปด่า อาแลฮ เซ.

ชโลวง อาวต รพาวม ฮาวก ยุฮ พะจา

16 ¹ ฟวยจ เซ อี ฮมอง ลเลาะ ระ
เซียง โอก เนอิม โตะ วิฮัน เซ.
อ้อ เฮี ละ เตปด่า อาแลฮ เซ, “โฮว โทก
แปฮ ชโลวง อาวต รพาวม ฮาวก ยุฮ
พะจา เซ ฮอยจ นิง ปลัฮเตะ เตือง อาแลฮ
อี,” อ้อ เซ.

²เตปด่า รกา เซ โฮว โทก เนอิม ซโลวง
ยฺฮ แตะ นิง ปลัฮตะ. โม ป ไก ควน ไม
ยฺฮ โกะ พริ เซ นิง, ไม โม ป ไว ฮฺป อี,
ลวต โฮลฮ เบราะ ระ เบราะ ออก ฆี อี.

³เตปด่า ดิ อี แม, แปน ลอา เตือง
เซ, โทก โรฮ ซโลวง ยฺฮ แตะ นิง ปลัฮ
รอาวม. ปลัฮ รอาวม เซ ลอด แปน ตอก
ฮนัม ปฺย ป เอ็จ ยฺม โฮ. โอเอ็ฮ เมาะ ป
ไก รพาวม ป อาวต โตะ รอาวม เซ ยฺม
โอยจ.

⁴เตปด่า ดิ อี แม, แปน ลอวย เตือง
เซ, โทก โรฮ ซโลวง ยฺฮ แตะ นิง โกลง
โครยญ โกลง ไม นิง เตือะ โกลง โครยญ
โดฮ. รอาวม เซ ลอด แปน ฮนัม. ⁵ออี
โฮลฮ ฮมอง อฮ เตปด่า ป กุม รอาวม เซ
ตอก เอ็,

“โอ พะโอัจจาว, ปะ มฮ เปอะ ปฺย ชงะ
ชงอม. มฮ เปอะ ป ดิน ไก เนอิม โฆะ ลัง
ฮอยจ ละ ปเล็ย. ญือม รเต็ฮ เปอะ ปฺย นิง
โอเอ็ฮ ตอก เอ็ เอ็จ ที ฆี อี มฮ เปอะ ปฺย
ยฺฮ ป ปุก ป ลอก เกอ.

⁶“โม เซ เอ็จ มอก ปฺย ใน เปอะ ไม โม
ป ฮิป ลปฺง เปอะ เกือฮ ฮนัม อี ปัด. ปะ
เกือฮ เปอะ โฮลฮ ญ ฮนัม ฆี อี โม เซ
เยอ. เอ็จ โปง ไม โฮลฮ แตะ โอเอ็ฮ ตอก
เซ,” อฮ เซ.

⁷ฟวยจ เซ ออี ฮมอง ลเลาะ โอก เนอิม
โตะ คัน ทไว เซ, อฮ เอ็, “เนอิม ตอก เซ.
โอ พะโอัจจาว, ป มฮ พะจาว ป ติก นิง ระ
อัมนัด แตะ, กัน รเต็ฮ รตุม เปอะ โอเอ็ฮ
มฮ ป ปุก ป ลอก ป เนอิม ป แนม,” อฮ เซ.

⁸เตปด่า ดิ อี แม, แปน ปาวน เตือง เซ,
โทก โรฮ ซโลวง ยฺฮ แตะ นิง ชงะ เกือฮ
อี เรียง กอยจ ฮา ไพรม แตะ ละ ช ปฺน
ฮล็ก อี ปฺย. ⁹ปฺย ปลัฮตะ เกลึ เอ็น
นิง เรียง ลอน โชะ กอยจ ละ แตะ. ชะ
พะจาว ป ไก อัมนัด ปฺน กุม เมะม็ก เซ ฆี
อี. ดิ เมาะ โตว ลัง โกะ, ดิ ลโปลฮ โตว
ลัง พาวม แตะ ละ ช ลีลาว แตะ พะจาว,
โม เซเยอ.

¹⁰เตปด่า ดิ อี แม, แปน พอน เตือง เซ,
โทก โรฮ ซโลวง ยฺฮ แตะ นิง เบือง ก
งาวม คี ยฺฮ โกะ พริ เซ. บันเมือง ยฺฮ
อี เฟ็ยง เอ็น ฆี อี. ปฺย นิง บันเมือง ยฺฮ
อี เซ คริต เบ็ยง เต็ยง รญี แตะ นิง โชะ
ลอน ป อาวม แตะ. ¹¹ชะ โรฮ พะจาว
เมือง มะลอง ฆี อาวม แตะ ป โชะ เก็ยด
เกือ ไม เบราะ แตะ. เมาะ โตว ลัง โกะ,
ลโปลฮ โตว ลัง พาวม แตะ ฮา กัน ยฺฮ
แตะ เซ ลัง, โม เซเยอ.

¹²เตปด่า ดิ อี แม, แปน แลฮ เตือง
เซ, โทก โรฮ ซโลวง ยฺฮ แตะ นิง โกลง
ยฺพะเรตี ระ เซ. โกลง ยฺพะเรตี เซ โฮจ
เอ็น ฆี อี ละ ช เฟ็รียง อี กระ ละ โม
กชัด ป โอก เนอิม ลัก โอก ชงะ เซ.

¹³ญือม เซ ออี ยฺ พี ออก ลอวย ตัว, ปิม
ฮัง อี ตอก บัก โฮ, โอก เนอิม โตะ มวยญ
เงือก เซ ดิ, เนอิม โตะ มวยญ โกะ พริ
ดิ, เนอิม โตะ มวยญ ปฺย ฮิป ลปฺง พะจาว
โอ เนอิม ดิ. ¹⁴พี โม เซ มฮ ดิ ป เก็ยฮ
ยฺฮ ป ชัมคัน. โอก โฮว เคะ โม กชัด

ลึบ เตะ. เกือฮ อี รโจะ โพรม ตี ละ ช
รูป แตะ ปุ แตะ ไม พะจาว นิง ชงะ ระ
ไล ยุช พะจาว ป ตัก นิง ระ อัมนัด แตะ.
15-16 โม พี เช เกือฮ โม กซัด รโจะ โพรม
ติ ตี โดฮ นา ก อ้อ โม ฮับรู ฮารมาคะโด่น
ไม.

“มอง แลน เมือ. อี ช ฮอยจ เจอะ ดอก
ฮอยจ คะมุข โฮ. ตีน ช ไก ง่อน ป ปุ่น
โชะโกะ นิง เครอึง จาวป เครอึง ฟุต แตะ
ละ โอ แตะ ช โฮลฮ โฮว ฮาวง ไม โอ
แตะ ช โชะ กิจ ชองนา ปุย. โม ป ปุ่น
อาวต ไม ใจฮ ชวง แตะ ดอก เซ ช โฮลฮ
เนอิม รพาวม ไมจ มวน แตะ เบือ อี,” อ้อ
เซ พะโองจาว เยอ.

17 เตปด่า ตี อี แม, แปน อาแลฮ เตือง
เซ, โทก โรฮ ชโลวง ยุช แตะ นิง กัง ฮาว.
โอท ลเลาะ ระ เซียง เนอิม ก งาวม คี โตะ
วิฮัน เซ, “เอือจ ฟวยจ,” อ้อ เซ. 18 ฟวยจ
เซ โอท ปลุก ปลัก เนอิม บริ นิง, ลอยฮ
เนอิม โอฮ พาวม แตะ. ดุงเคียง เตะ นิง
ไม อี เรียง. เคียง ไก ปุย นิง ปล้อเตะ เอี
ฮอยจ ปลือย ไก โดว ญือม เรียง ดุงเคียง
เตะ เมอะ เซ ตี ชวง. 19 เวียง ระ เซ
ลเชือฮ เลือ ลอวย. เวียง อาวต ปุย ตัง
เมือง ไลจ ตี โรฮ. เวียง บ่าปัลโลน ระ
เซ พะจาว ไคม โรฮ อี. เกือฮ อี ญ
จอก รพาวม ฮาวก เรียง ยุช แตะ เซ เกือฮ
โอยจ. 20 เกาะ เมอะ ไก อี ไชร ตี. โม
มอยจ ญืออะ ไก โดว ป ชวน เพือฮ. 21 รำ

แพร ระ โนง นิง เนอิม มะลอง ดุช ราว
ปุย. แพร ตีๆ โนง เซ นัมนัก อี พามัน อี
เมอะ รฮอน กิโล. ปุย เตือง โอยจ อี ชะ
พะจาว ฆำ เมะมัก ป เกิด นิง รำ แพร เซ,
นิง ม้อ อี เมะมัก โชะ ลอน.

มอ จัง คีต ระ

17 ¹ญือม เซ เตปด่า ใน อาแลฮ เซ
ตี อี ป ไปญ ชโลวง ยุช แตะ เซ
ฮอยจ เคะ อี. อ้อ เอี เน, “เอือญ นา
เอี เมอะ, อี ช เปลือย ละ เปอะ ดอก ช
รเคือช พะจาว มอ จัง คีต ระ* ป งาวม ราว
โกลง โฮวน เซ. ²โม กซัด นิง ปล้อเตะ
เอ เอือจ เลน จู ไม อี. เมอะ ป อาวต นิง
ปล้อเตะ ญุยจ โรฮ นิง ไปล อะงุน บือฮ
มอญญ ฮอยญ เรี ยุช อี เซ,” อ้อ เซ.

³ญือม เซ ลปุ พะจาว ญม เอิน รพาวม
เมอะ. เตปด่า เซ โรวท อี ฮอยจ นิง ล่าน
ติ โดฮ. อี ยู ปรีไปวน นา เซ ตี ปุย
งาวม ราว โกะ พรี ชครัก ลอง ตี, โกะ
พรี เซ ไก มอยฮ ป ไชฮ ปุย นิง ลึบ โกะ
อี. ม้อ โอยจ ลปุง พามัด พะจาว. ไก
ไกญ อาแลฮ. ไก โด่วง กาว. ⁴ปรีไปวน
เซ จาวป เครอึง ซี ชูวัน ไม เครอึง ชครัก
ลอง. แงฮ ฆัว ตี แตะ นิง เครอึง ไคร
เคือฮ มำ ไม แกว ระ งวยฮ ไม แกว ตอม
ฮอย. ไปญ จอก ไคร ป นาวก นิง ป คีต
ป ตวยฮ, ไม ป ฆอก ป เบร ป ไก ฆำ กัน

17:1* มอ จัง คีต เอี ม้อ อ้อ อี ไม เมือง บ่าปัลโลน. ม้อ เมือง ป จัมแปน ลอก กัน รเคือช ยุช
พะจาว ฆำ กัน ฆอก ยุช อี.

บ้ำฮ ม่อยญ ฮอยญ เร็ ฆุช แตะ เซ. ⁵ นิ่ง
แต่ ปรโปวาน เซ เอ็จ ไซช ฟูย อัง รชอม ป
ม้อ ลปุง โคะ ละ ง่อต ฟูย นิ่ง. ม้อ อ้อ อี
ตอก เอ็, “เวียง บ่าบีโลน ระ เอ็ ม้อ มะ มอ
จ้ง คีต ไม่ มะ ป คีต ป ตวยช นิ่ง ปลั้ตะ
เอ็ เต็อง โอยจ อี,” อ้อ อี ตอก เซ. ⁶ อี ฆุ
ญ่ยจ ปรโปวาน เซ นิ่ง ฮันม ฟูย ใน พะจาว
ไม่ ฮันม โม ป ญอม ฆุม เบ็อ แปน แตะ
พีญัน ฆุช พะเยชู ไม่ รพาวม เนอิม แตะ.

ญ็อม แก เยอะ ปรโปวาน เซ อี เงอิต
ลัม เลือ เอ็น ฆ่า. ⁷ เตปด่า เซ โฮมญ อี,
“เมอญ เงอิต เนอิม เงอิต แนม เปอะ ฆ่า
อี? อี ช รโหณะ ละ เปอะ ไลลวง ลปุง
โคะ ป เกว ไม่ ไลลวง ปรโปวาน เซ, ไม่
ไลลวง ลปุง โคะ ป เกว ไม่ โกะ พรี ป ฆุก
อี เซ, ป ไก ไกญ อาแลช ไม่ โด่วง กาว
เซ. ⁸ โกะ พรี โฮลช เปอะ ฆุ เซ ม้อ ป ไก
ไพรม อี. ปล็ย เอ็ ญ็อะ ไก โดว, บังเมอ
ช ฮอยจ แม. ช โอก เนอิม โคะ ครุช
โอ ไก ก นัน เซ ละ ช ไลจ ช โลม แตะ.
โม ป อาวต นิ่ง ปลั้ตะ เอ, ป โอ พะจาว
โจต มอยช อี นิ่ง นังชี่ จีวิต เนอิม ญ็อม
ฆุช โรง แตะ ปลั้ตะ เอ, ญ็อม โฮลช อี
ฆุ โกะ พรี เซ ช เงอิต เนอิม ฆ่า อี. โกะ
พรี เซ ม้อ ป ไก ไพรม อี. ปล็ย เอ็ ญ็อะ
ไก โดว. เข็ยง เอ็ ช ฮอยจ แม. ม้อ เซ ป
ช เงอิต ฟูย ฆ่า อี.

⁹ “ม้อ โอเอ็ช ไล เอ็ ป ไมจ ฟูย ง่อต ที
ไม่ ไกว แตะ กัมกิต วิไซ ไมจ ฆุช แตะ
ฆ่า อี. ไกญ อาแลช อี เซ ม้อ อ้อ อี ไม่
บลาวง อาแลช โดช นา ก งาวม ปรโปวาน

เซ. อ้อ โรช อี ไม่ กชัต อาแลช ฟูย.
¹⁰ พอน ฟูย อี ญ็อะ โฮลช โดว ตัตเต็ยง
เม็อง แตะ. ตี อี กัมล้ง ตัตเต็ยง ล้ง ปล็ย
เอ็. ตี อี ตี ฮอยจ โดว. ด้อ เอ็จ ฮอยจ
โฮ ช โฮลช ตัตเต็ยง ตี ตะ โน่ง. ¹¹ โกะ
พรี ป ไก ไพรม โฆะ โฮ, ป โอ ญ็อะ ไก
ปล็ย เอ็, เอ็จ ม้อ ชตะ เต็อง เซ, บังเมอ
ม้อ ล้ง มู ตี ไม่ กชัต อาแลช ฟูย เซ. ช
ฮอยจ โรช ละ ช ไลจ ช โลม แตะ.

¹² “โด่วง กาว ฆุ เปอะ เซ ม้อ กชัต กาว
ฟูย ป โอ ตี โฮลช ตัตเต็ยง บันเม็อง แตะ.
ช โฮลช ตัตเต็ยง ตี ไม่ โกะ พรี เซ ตี
ชัวโมง. ¹³ โม กชัต เซ ไก รพาวม ตี
โดช, ช มอป อัมนัด แตะ ละ โกะ พรี เซ
ละ ช เก็ช อี เก็ช อ้อ ดั่ง โกะ แตะ.
¹⁴ กชัต โม เซ ช รูป ฟู แตะ ไม่ กวน แกะ
ฆุช พะจาว. กวน แกะ เซ ไม่ โม ป อาวต
ไม่ อี ช เป โม เซ, นิ่ง ม้อ กวน แกะ เซ
จาวโน ปุน เต็ยง โม จาวโน เต็อง โอยจ
อี, ไม่ ม้อ อี กชัต ปุน เต็ยง กชัต เต็อง
โอยจ อี. โม ป อาวต ไม่ อี เซ ม้อ โม
ป เนอิม รพาวม. กวน แกะ เซ เอ็จ เล็อก
อั้ง อี ไม่ กอก อี เอ็ญุ เคะ แตะ,” อ้อ เซ
เตปด่า เซ.

¹⁵ เตปด่า เซ อ้อ แม เอ็ เน, “โกลง
โฮวาน ฆุ เปอะ นา ก งาวม มอ จ้ง คีต เซ
ม้อ แพป อี ไม่ ฟูย โฮวาน เจ็อ, โฮวาน เม็อง,
โฮวาน ปะเทต, ไม่ โฮวาน ปชา. ¹⁶ โด่วง
กาว ฆุ เปอะ เซ ไม่ โกะ พรี เซ ช เกลชะ
ฆุ มอ จ้ง คีต เซ. ช ดุย โอเอ็ช ฮา อี
โครยญ เจ็อ, ไม่ ช เก็ช อี อาวต ฆาวง.

ช กุก โรธ โดะ อี, ไม ช ตอง อี นิง งอ
 เกือส อี ฮะ ล่อยญู เตื่อง โอยจ อี. 17 มัซ
 ช ยุส อี ตอก เซ นิง เอ็จ โบว พะจาว
 รพาวม อี เกือส อี ยุส อี ตัม ปุก อี รพาวม
 แตะ. เกือส อี ไก รพาวม ตี โดซ. เกือส
 อี มอป อัมนัด ละ ช ตัดเต็ยง อี บันเมือง
 ยุส แตะ ละ โกะ พรี เซ, ฮอยจ ละ เกิด
 โอเอ็ช ตอก อัส พะจาว อี ช เกิด โครยญู
 เจือ. 18 ปรโปวน โฮลส เปอะ ยุ เซ มัซ อัส
 อี ไม เว็ยง ระ เซ, มัซ ป ปุน ตัดเต็ยง โม
 กซัต ปลัซตะ เอ็ เตื่อง โอยจ อี,” อัส เซ
 เตปด่า เซ.

เว็ยง บ่าบีโลน โลจ โลม

1 พวยจ เซ เยอ อี ยู แม เลือ
18 เตปด่า เน็อม มะลอง ตี, อาวต ไม
 อัมนัด ระ แตะ. รัง ซเป็ย คี นัก ยุส อี
 ซเป็ย ยุส ปลัซตะ. 2 ครอบ อี นิง ลเลาะ
 รโปยญู แตะ ตอก เอ็, “เว็ยง บ่าบีโลน ระ
 เซ เอ็จ โลจ เน็อม โลจ แนม. ปล็ย เอ็
 เอ็จ มัซ นา ก อาวต พี ฆอก โครยญู ตัว
 อี. มัซ นาตี อาวต เป็อก. มัซ นา ก
 รโจะ ไชม โอ ซัด ไม ไชม เกละ ปุย
 ยู โครยญู เจือ. 3 ปุย โครยญู เมือง เอ็จ
 ญู ไปล อะงุน บ้าฮ ม่อยญู ฮอยญู เร็ ยุส
 เว็ยง ระ เซ เตื่อง โอยจ แตะ. โม กซัต
 นิง ปลัซตะ เอ เอ็จ เลน จู ไม เว็ยง ระ เซ
 โรธ. โม ป กาโค นิง ปลัซตะ เอ็ เยอ เอ็จ
 โฮลส แปน ป กอย เป็อ บรี เว็ยง ระ เซ ไจ
 แตะ ม้า,” อัส เซ เตปด่า เซ.

4 อี ฮมอง แม เซ็ยง เน็อม มะลอง แม,
 อัส เอ็, “โม เปะ ป มัซ ปุย ใน อี อี, ไมจ
 เปอะ โอ ก แปะ ฮา เว็ยง ระ เซ, ปุ เล็ยง
 รโจะ ตี ไม มัป ยุส อี เด็อม เปอะ โอ ช
 อาวม ตี เม่มัก ไม อี. 5 มัป ยุส อี เซ เอ็จ
 รชุก รเซ็ยง เบ็ยง ไม มะลอง. พะจาว
 เอ็จ ไตม อี พิต โดวะ ยุส อี. 6 เกือส อี
 ละ ปุย ตอก ออส, ไมจ เปอะ เกือส แม ละ
 โกะ อี ตอก เซ โรธ. ไมจ เปอะ รอก ละ
 อี ลอา ตะ กัน ยุส โกะ อี. จอก รไม อี
 รอวม ซอง ละ โม เปะ, ไมจ โรธ เปอะ
 รไม ละ โกะ อี เกือส เร็ยง ซอง ฮา เซ
 ลอา ตะ แม. 7 ไล อาวต อี ตี แตะ คี
 ไม บรี อี ไจ แตะ ม้า ตอก ออส, ไมจ
 เปอะ เกือส อาวม ป โชะ ป ไชญู ไม เกือส
 อี โฮลส ตุก เปละ นัน พาวม เมอะ เซ
 โรธ. เว็ยง ระ เซ อาวต ตี แตะ. อัส เอ็
 โดะ รพาวม แตะ, ‘ออี เอ็จ งาวม ตัดเต็ยง
 โอเอ็ช ตอก กซัต รโปวน โฮ. อี มัซ โดว
 แม ฮัง. ญะ ช โฮลส โดว ตุก รพาวม
 ตี ครอบ เน็อม,’ อัส เซ. 8 มัซ เซ ป ช ฮอยจ
 พรอวป เม่มัก โชะ ลอน โฮวน เจือ ละ อี
 ฆ่า อี ใน ตี ซงะ โน่ง. มัซ พันญัต ฆอก
 ไม ไปลญู เอ็ป ไม ตุก เปละ นัน พาวม ป
 ช ฮอยจ ละ อี. ช ฮะ ช ล่อยญู โอยจ โรธ
 นิง งอ, นิง มัซ พะจาว ป รเต็ช อี เซ ป ระ
 เน็อม อัมนัด,” อัส เซ เซ็ยง ฮมอง อี เซ.

9 “โม กซัต นิง ปลัซตะ เอ็ เยอ, ป เลน
 จู ไม เว็ยง ระ เซ ไม ยุส ตี อี ฮิส ไม
 โอเอ็ช นิง อี, ญ็อม ชวน อี ม้าค งอ ฮะ อี
 เซ ช เย็อม เน็อม เย็อม แนม ฆ่า อี. 10 ช

ซุง ก ซิง อี นิง ฮลัด ตตะ นิง เม่มัก ลอก อี เซ. ซ อ้อ เอี, 'โชะ ไชญ เนอิม ป เกิด ละ เวียง บ่าปีโลน ป มัฮ เวียง ระ เวียง คี เซ. เอัจ ฮอยจ พรารูป เนอิม กัน รเดือ รตุม ละ เปอะ ใน ตี ชั่วโมง โน่ง,' ซ อ้อ เซ ละ เวียง เซ.

11 "โม ป กาโค นิง ปลัฮตะ เอี เยอ, ซ เยอมน เนอิม เยอมน แนม ซ่า อี นิง ฮลัด ตตะ กอ เวียง เซ, นิง โอ อี เอื้ออะ ไก ป ซ รวี ป โชะ ป นาวง ตตะ. 12 ป โชะ ป นาวง อี เซ มัฮ ใคร ไม่ มี่, ไม่ แกว ไมจ ระ งวยฮ, ไม่ แกว ตอม ฮอย, ไม่ พา แนน ไมจ, ไม่ พา ซี่ ชูวัน ไม่ เครอึง ไตญ ปุย นิง กอย ซตุ, ไม่ พา ซครัก ลอง ไม่ โคะ ซออย ฮง่า โครยญ เจือ, ไม่ โอเอือฮ ยุส ปุย นิง พลุก ซัง โครยญ เจือ, ไม่ โอเอือฮ ยุส ปุย นิง โคะ ระ งวยฮ, ไม่ ไร ซเงี ไม่ ไร เฮลัจ, ไม่ ซโมะ พรุยฮ โครยญ เจือ. 13 โนก ฮา เซ มัฮ โรฮ รไป โฮวง ไม่ ป ซออย ฮง่า, ไม่ เตียน ทูป ไม่ โมตญอป ไม่ กัมยัน, ไม่ ไปล อะงุน ไม่ ลอยฮ, ไม่ เอียง เล ไมจ เก ไม่ เฮงาะ, ไม่ ครัก ไม่ โมวก, ไม่ แกะ ไม่ บรอง ไม่ เลาะ, ไม่ โม ป มัฮ ครา ปุย. จีวิต ปุย โชะ ตี อี โม เซ เยอ.

14 "โม ปอกา อ้อ เอี ละ เวียง เซ, 'เปลี โคะ เปลี เอาะ ป ลเลียง รพาวม เปอะ นิง เซ เอัจ ไพร ฮา เปอะ, ไม่ โอเอือฮ ป มัฮ ป ญีม ป เออิม ไม่ ป คี ป นัก ละ เปอะ เอัจ ไพร ตี ฮา เปอะ. แญาะ ซ โฮลฮ เปอะ ไตว ยุเพือฮ,' อ้อ เซ. 15 โม ปอกา ป กอย

นิง โชะ ตตะ โอเอือฮ ละ เวียง เซ เยอ, ซ ซุง ก ซิง อี นิง ฮลัด ตตะ นิง เม่มัก ลอก อี เซ. ซ เยอมน เนอิม เยอมน แนม ไม่ ตุก รพาวม ตตะ. 16 ซ อ้อ เอี,

" 'โชะ ไชญ เนอิม. เวียง ระ เซ ไพรม อี เอัจ โฮลฮ จาวป ฟุต เครอึง พา แนน ไมจ ไม่ เครอึง ซี่ ชูวัน ไม่ เครอึง ซครัก ลอง ไม่ แกง ฮัว อี ตี ตตะ นิง เครอึง ใคร เครอึง มี่ ไม่ แกว ระ งวยฮ ไม่ แกว ตอม ฮอย โอเอือฮ. 17 คาวคอง ระ งวยฮ อี เซ เอัจ ไลจ โอยจ ใน ตี ชั่วโมง โน่ง,' อ้อ เซ ละ ปุ ตตะ.

"โม กุม ซปาว รอาม โครยญ โชะ อี ไม่ โม ป โฮว นิง ซปาว เซ, ไม่ โม ป ยุส กัน นิง อี ไม่ โม ป ริ ป ฮา โอเอือฮ กระ ปลัฮ รอาม เซ, ซุง ตี ก ซิง อี. 18 ลไล แก อี มัด งอ ฮะ เวียง เซ เยอ, อ้อ เอี เวียง, 'เวียง เมอ ป ซ คี ซ นัก เมาะ เวียง ระ เอี เยอ? แจง โอ อี ไก,' อ้อ เซ. 19 โม เซ กาวป ครวย รก่า นิง ไกญ ตตะ ซ่า อี. เยอมน เนอิม เยอมน แนม นิง ตุก รพาวม ตตะ. อ้อ เอี, 'โชะ ไชญ เนอิม, เวียง ระ เซ. มัฮ นา ก โฮลฮ กุม ซปาว นิง ปลัฮ รอาม แปน ป กอย เบือ คาวคอง ยุส อี. ใน ตี ชั่วโมง โน่ง เอัจ ไลจ โอยจ โอเอือฮ นิง เวียง ระ เซ,' อ้อ เซ.

20 "เมือง มะลอง ไม่ ปุย ใน พะจาว, ไม่ โม ป โฮว ฆรอล ปุง ตัง พะเยฮู ไม่ โม ป ซิป ลุง พะจาว เยอ, โม เปะ ไมจ เปอะ เกือฮ ตี ตตะ ไมจ เปละ มวน พาวม นิง

เอ็จ รเต็ช พะจาว เวียง ระ เซ รโดง โม เปะ,” อัส เซ.

²¹ ฟวายจ เซ เตปด่า ระ เรียง ระ แด่น ตี อี ยวก ซโมะ ระ ตี โม่ว ดอก ซโมะ คริต ปุย เองาะ โฮ. เตือน อี โตะ ปลัช รอาม, อัส เอ็, “เวียง บ่าบีโลน ระ เซ ซ โฮลช โรช ปุย เตือน พรารป เกือช ไชร ลอป ดอก เซ โรช. แเงาะ ซ ไก โดว ปุย ซ โฮลช แม ยู เวียง เซ,” อัส เซ.

²² เตปด่า เซ อัส เอ็ ละ เวียง เซ, “เซียง พิน เตียด ปุย โม่ เซียง โม ป จอยะ เซียง ลเบ็ย ป้าง โม่เซียง เป็ เซียง กาย เญื่อะ ไก โดว ป ซ ฮมอง แม เนอ็ม นิง เปอะ เพือช เอ็น. โม่ ป โม่จ พันญา ละ ยุช แตะ กัน ดอก เอ็ ดอก เซ ปุ โรช เญื่อะ ไก กโน เปอะ. เซียง โม่ ปุย แพง แเงาะ ซ ไก โดว ป ฮมอง เนอ็ม นิง เปอะ เพือช เอ็น. ²³ รัง ออม นิง เปอะ ปุ โรช เญื่อะ ซ ไก เพือช. เญื่อะ ซ ฮมอง โดว ปุย เซียง รโอช รອງ เญื่อม เญื่อะ เญื่อม เอ็ญู ปุย นิง กโน เปอะ. โม่ ปอกา ยุช เปอะ ไพรม อี เอ็จ แปน ป ระ ไกญู ติญู มอยช นิง ปลัชตะ เอ็. เอ็จ โกว เปอะ อมนัด พิ ละ ซ จู เปอะ ปุย โครยญู เมือง.

²⁴ “นิง เวียง เซ ปุย เอ็จ ยู ฮนัม ปุย ใน พะจาว โม่ ฮนัม โม่ ป ซิป ลปุง พะจาว นิง อี, โม่ ฮนัม โม่ ป ยุช ปุย ยุม โม่ นิง ปลัชตะ เอ็ เตือง โอยจ อี. มัส เซ ป ลอก เวียง เซ ตุด แตะ ซ่า อี,” อัส เซ ละ เวียง ระ เซ เตปด่า เซ.

รชอม ลีลาว ปุย พะจาว

¹ ฟวายจ เซ อี ฮมอง เซียง ระ ดอก
19 ลละาะ ปุย โฮวาน นิง เมือง มะลอง. อัส เอ็, “ฮาลลูลยา. อมนัด เกือช ปุย โปน ป โอ โม่จ โม่ โญดซัค โม่ อมนัด อานา โครยญู เจือ ไก โม่ พะจาว ยุช เออะ. ² กัน รเต็ช ยุช อี มัส ป ซิป ป ซา โม่ ป ปุก ป ลอก โครยญู เจือ. มอ จัง คีต ระ เซ ป เกือช ปุย ปลัชตะ ยุช ป คีต ป ตวยช ซ่า กัน บ่าช มอยญู ฮอยญู เร็ ยุช อี เซ เอ็จ ตัดชิน อี เกือช อี ลอก ตุด แตะ. พะจาว เอ็จ โรก เวน ละ ปโรไปวน เซ รโดง ฮนัม กวนใจ ยุช แตะ,” อัส เซ เซียง ฮมอง เงอะ เซ.

³ ปุย โฮวาน เซ อัส แม เอ็ เรียง, “ฮาลลูลยา. ม้าต งอ ฮะ เวียง เซ ซ ฮาก ลอป โอ แเงาะ ไก ลอยจ,” อัส เซ.

⁴ โม่ ป ระ ป คาว ง่า โรช ปาวน ปุย เซ, โม่ ปุย ตัง เจือ ปาวน ปุย เซ, นุ่ม ปอ จิ ไกญู แตะ ตะ ไว พะจาว ป งาวม นา ก งาวม คี อี เซ. อัส เอ็, “ฮามิน, ฮาลลูลยา,” อัส เซ.

⁵ เญื่อม เซ โอก เซียง เนอ็ม ก งาวม คี อี เซ. อัส เอ็, “โม่ เปะ เมาะ ป มัส กวนใจ ปุย โจช ยุช พะจาว, โม่ โม่ ป นัปที เนอ็ม อี เตือง ป ระ ป แตะ, โม่จ เปอะ ลีลาว พะจาว ยุช เออะ,” อัส เซ.

กัน โฮมญู ยุช กวน แกะ

⁶ ฟวายจ เซ อี ฮมอง แม เซียง ดอก

ลเลาะ ปุย โหวน โย, ดอก โรย ลอยช
 รอวาม นิง จี ระ โย, ไม่ ดอก โรย
 ชนัน ลอยช เนอิม บริ โย. บรุก อัส เฮ้,
 “ฮาเลลูยา. พระโองจาว ยุษ อะะ ป มัส
 พระจาว ป ตีก นิง ระ อัมนัด แตะ, เอ็ง
 ปุ่น แปน กซัด ตัดเตียง โอเอ็ช เตือง โอยจ
 อี. 7 ไมจ อะะ ญันตี ปีติ ไม่ ลีลาว ไม่
 ทไว แตะ โญตซก ละ, นิง เอ็ง เติง เวลา
 โชมญ กวน แกะ เซ. ป เกร็ช ยุษ อี เอ็ง
 ฟวยจ แ่งอ ชัว อี ตี แตะ. 8 พระจาว เอ็ง
 เกือช อี โฮลช จาวป เกร็ช พา แนน ไมจ,
 เกร็ช รโหช ปัญ รชอยจ. เกร็ช พา
 แนน ไมจ อี เซ มัส กัน ชี กัน ไช ยุษ ปุย
 ใน พระจาว เตือง โอยจ อี,” อัส เซ.

9 ญีอม เซ เตปด่า เซ อัส เฮ้ เน, “ไมจ
 เปอะ ไชช อีง ดอก เฮ้, ‘โม ป โฮลช
 พระจาว กอก ชอยจ นิง กัน โชมญ กวน
 แกะ เซ, เอ็ง โฮลช รพาวม ไมจ มวน แตะ
 เปือ อี,’ ” อัส เซ. เตปด่า เซ อัส แม เฮ้
 เน, “ลปุง เซ เยอ มัส ลปุง เนอิม แนม ยุษ
 พระจาว,” อัส เซ.

10 ญีอม เซ อี ทุม ปอ จิ ไกญ แตะ
 ตะ ริ ไว เตปด่า เซ โบ ชวง อี. เตปด่า
 เซ อัส เฮ้ เน, “ปุ ไว อี อี. อี มัส
 โรย กวนใจ ยุษ พระจาว ดอก ปะ ไม่ ดอก
 โม เอ็ชกปู เปอะ ป แปน เนอิม พิญัน ยุษ
 พระเยช. ไมจ เปอะ ทุม ไว พระจาว โน่ง,”
 อัส เซ เน. ป ตีก นิง ระ โล แตะ นิง ป
 อัส โม ป ชีป ลปุง พระจาว เอ็ง มัส ลปุง
 พิญัน ป อู ชอยจ ละ พระเยช.

ป บุก บรอง ปัญ โหว รูป เชก

11 ฟวยจ เซ อี ยุ โบช โตะ มะลอง.
 ชวน บรอง ปัญ นิง ตี ตัว. ป บุก บรอง
 เซ มอยช อี มัส “ป เนอิม รพาวม” ไม่ “ป
 ชี ป ไช.” โหว รูป ไม่ รเต็ช รตุม แตะ
 โอเอ็ช ตัม ป ปุก ป ลอก. 12 ชลอง ึ่ง อี
 ดอก รเอ็ชป งอ โย. นิง ไกญ อี ไกวอม
 ตี นิง โหวน. ป บุก บรอง เซ เอ็ง ไชช
 พระจาว มอยช อี นิง โกะ อี ตี. ไก โตว ป
 ยุง มอยช อี เซ โนก ฮา โกะ อี. 13 จาวป
 ลปี ดา ชีต นิง ฮันม. ป บุก บรอง เซ ตัม ป
 อัส ปุย ละ อี มอยช อี มัส “ลปุง พระจาว.”
 14 โม ตันน นิง เมือง มะลอง โหว ฟวด อี.
 บุก โรย บรอง ปัญ. จาวป เกร็ช พา
 แนน ไมจ, ชงะ ชงอม, ปัญ รชอยจ. 15 ป
 อัส ปุย “ลปุง พระจาว” ละ เซ โอก วิจ ลอม
 เนอิม โตะ มวยญ อี นิง ช เป อี เมือง ปุย
 นิง อี โครยญ เมือง. ช ตัดเตียง ปุย นิง
 คอน ไร. ช เกือช รพาวม ฮาวก เรียง ยุษ
 พระจาว ป ตีก นิง ระ อัมนัด แตะ โอก ละ
 ปุย, ดอก โอก รอวาม อะงุน เนอิม ควน
 บิน ปุย อี ญีอม บิน ปุย อี โย. 16 ไก โรย
 มอยช นิง ลปี อี ไม่ นิง รเว็อง อี ตี. มอยช
 อี เซ มัส “กซัด ยุษ โม กซัด เตือง โอยจ อี,
 ไม่ จาวใน ยุษ โม จาวใน เตือง โอยจ อี,”
 อัส เซ.

17 ฟวยจ เซ อี ยุ เตปด่า ตี ชุง นิง ชงะ.
 เตืออะ อัส เฮ้ ละ ไชม ไปว นิง กังฮาว เตือง
 โอยจ อี นิง ลเลาะ รโปยญ แตะ, “เอ็ญ
 รโจะ รเจอิม นิง กัน เล็ยง ระ ยุษ พระจาว

เฮี. 18 ซ เกือฮ โม เปะ กุก โตะ โม กซัด, โม โตะ โม แก ตฮัน, โม โตะ โม ป ระ เรียง ระ แด่น, โม โตะ บรอง โม โตะ โม ป บุก บรอง เซ, โม โตะ ปุย เตือง ป มัฮ करा โม ป โอ มัฮ करा, เตือง ป ระ ป แดวะ เตือง โอยจ อี," อฮ เซ ละ ไชม โม เซ.

19 ญือม เซ อี ยู โกะ พริ เซ โม โม กซัด นิง ปลัฮเตะ เฮี โม โม ตฮัน ยุฮ อี. รโจะ ละ ซ รูป แตะ ปุ แตะ โม ป บุก บรอง เซ โม โม ตฮัน ยุฮ อี. 20 ป บุก บรอง ปัญ เซ โฮมวต โกะ พริ เซ โม ป ซิป ลปุง พะจาว โอ เนอิม ตี ปุย เซ. เอัจ มัฮ ปุย เซ ป ยุฮ ป ซัมคัน ซองนา โกะ พริ เซ. มัฮ ป จู โม ป ไว ฮูป โกะ พริ เซ โม โม ป ไก ควน โม ยุฮ โกะ พริ เซ นิง, เบือ ป ซัมคัน ยุฮ แตะ เซ. ปุย ลอา เซ ไก ป ไปวส โตะ ตุง งอ รเออิป โม มัด เตือง โอม อี. 21 ตฮัน ยุฮ อี เซ ยุม โอยจ นิง วิจ โอก เนอิม โตะ มวยญู ป บุก บรอง เซ. โม ไชม โฮลส กุก โตะ โม เซ ปอ ซัก ปอ เตือ แตะ เตือง โอยจ อี.

เตปด่า ปุก คัง ซาดัน ตี เบือน เนอิม

1 พวยจ เซ อี ยู เตปด่า เลือ เนอิม **20** มะลอง ตี. ไปญู โมะ เฮลิจ ระ ตี เซน โม ควน กัฮ กแจ โตะ ครุฮ โอ ไก ก นัน เซ. 2 เตปด่า เซ โฮมวต เจือก ป อฮ ปุย ซโอยญู ไพรม โม เซ. เอัจ มัฮ ป อฮ ปุย พี ระ ละ อี โม ซาดัน. ปุก

นั๊ก อี โตะ ครุฮ โอ ไก ก นัน เซ. ซอง อัจ อี เกือฮ ตอน. คัง อี โตะ เซ ตี เบือน เนอิม, 3 นิง โอ อี ญืออะ ซ เกือฮ ปุน จู ปุย โครยญู เมือง ใน ตี เจน เบือน เนอิม เซ. กัง เคะ เอ จัมเปน ลัง อี พลวย ตี เตะ.

4 พวยจ เซ อี ยู ก งาวม คี โฮวาน โดฮ. พะจาว เกือฮ โม ป งาวม นิง อี เปน ป ปุน รเตือ โอเอือ. โม ป กิต ปุย ไกญู อี เบือ เปน อี ซกิ พีญัน ยุฮ พะเยซุ โม เบือ ลปุง พะจาว, อี โฮลส ยู ลปู อี. มัฮ ป โอ ไว โกะ พริ เซ โม ฮูป อี. มัฮ ป โอ ญูอม โอฮ ควน โม ยุฮ โกะ พริ เซ นิง แด่ แตะ โม นิง เตะ แตะ, โม เซ เยอ. โม เซ โกอ โอม แม, โฮลส ตัดเตียง ตี โอเอือ โม พะคริต ตี เบือน เนอิม. 5 เอัจ มัฮ เฮี ไลลวง โกอ โอม ปุย เนอิม ลัก ยุม แตะ คัก รกา นิง อี. กา เขียง ลอยจ ตี เบือน เนอิม เซ โม ป ยุม โฮญู นิง อี ปิงเมอ โอ ตี โฮลส โกอ โอม. 6 โม ป โกอ โอม เนอิม ลัก ยุม แตะ คัก รกา อี เซ โฮลส รพาวม โมจ มวน แตะ เบือ อี, โม โฮลส อี เปน ปุย ชงะ ชงอม ละ พะจาว. เอัจ มัฮ ไปน อี ยุม โฮน ลอา นิง อี เซ. ซ โฮลส เปน ซตุ รชอย ละ พะจาว โม ละ พะคริต. ซ โฮลส ตัดเตียง ตี โอเอือ โม อี ตี เบือน เนอิม.

ซาดัน ซ ไป นิง พะเยซุ

7 ญือม เอัจ ไปน อี ฮา ตี เบือน เนอิม เซ, ซ ไก ป พลวย ซาดัน ฮา ก ไลญู อี เซ. 8 ซ โอก ละ ซ จู แตะ ปุย โครยญู

เมือง เลียป ปลัซเตะ เฮี, เคื่อง เมือง โกก ไม่
เมือง มาโกก, นิง ช เกือฮ อี รโจะ ละ ช
รูป อี เชิก. ปุย โม เซ โฮวาน ลัมเลือ เอิน,
ตอก โฮมจ นิง เกาะ โฮ. ๙ โม เซ โฮ
นิง ปลัซเตะ เลียป อี, ฮอยจ รวิต นา ก อาวต
ปุย ใน พะจาว ไม่ เวียง ฮรัก พะจาว เซ.
ญือม เซ เยอ, เลือ เอิน งอ ยุช พะจาว ละ
เนือม มะลอง ปอ ฮะ ล่อยญู อี เอิน. 10 พี
ระ ป กอ จุ ปุย เซ เอ็จ โก ป ไปวฮ โตะ
ตุง งอ รเอือป ไม่ มัด เซ. นา เซ เอ็จ มัด
นา ก อาวต โกะ พริ เซ ไม่ ป ซิป ลปุง
พะจาว โอ เนือม ตี ปุย เซ. โม เซ ช
โฮลฮ อวาม ป โชะ เคื่อง ชงะ ระชวาม โอ
ญูอะ โก ลอยจ.

กััน รเคือส ลัก ก ลอยจ อี

11 ฟวยจ เซ อี ยู ก งวาม คี, ระ ปญู.
ยู โรฮ ไม่ ป งวาม นิง อี. ญือม
เซ ปลัซเตะ ไม่ ปลัซ มะลอง ไพร เอิน.
ญูอะ โก โทว ป ยู เตะ ไม่ มะลอง เซ.
12 อี ยู โม ป ยุม เคื่อง ป ระ ป แดวะ,
ชุง ลักกา ก งวาม คี เซ. นังซี นังฮา ยุช
พะจาว เซ เอ็จ ไหลฮ. โก แม นังซี ตี
ปอ. ไหลฮ โรฮ. มัด นังซี จีวิต. โม
ป เอ็จ ยุม เคื่อง โอยจ อี ลอก กััน รเคือส,
คัม โอเอ็ช ไชฮ ปุย อัง นิง นังซี เซ คัม ป
ยุช ป อัย อี โครยญู เจือ. 13 ปลัซ รอวาม
รแม่ม ป ยุม อาวต นิง แดวะ. อัมนัด ลัก ยุม
ไม่ เมือง ป ยุม รแม่ม โรฮ ป ยุม อาวต นิง
แดวะ โรฮ. ปุย เคื่อง โอยจ อี เอ็จ ลอก กััน
รเคือส คัม ป ยุช ป อัย แดวะ โครยญู โวะ

อี. 14 อัมนัด ลัก ยุม ไม่ เมือง ป ยุม เอ็จ
โก ป ไปวฮ โตะ ตุง งอ. เอ็จ มัด ตุง งอ
เซ ป มัด ยุม โฮน ลอา เยอ. 15 ป ออช ป
เอ็ช ญูก, ป โอ พะจาว โจต อัง มอยฮ อี
นิง นังซี จีวิต เซ, เอ็จ โฮลฮ พะจาว ไปวฮ
โตะ ตุง งอ เซ เคื่อง โอยจ อี.

ปลัซเตะ โคระ ไม่ ปลัซ มะลอง โคระ

1 ฟวยจ เซ อี ยู ปลัซเตะ โคระ
21 ไม่ ปลัซ มะลอง โคระ, นิง เอ็จ
ไพร มะลอง ไพรม ไม่ ปลัซเตะ ไพรม
เซ. ปลัซ รอวาม ปุ โรฮ ญืออะ โก. 2 อี
โฮลฮ ยู เวียง ชงะ ชงอม ยุช พะจาว, มัด
เวียง เยรชวาลेम โคระ ป กัมลั้ง เลือ เนือม
เมือง มะลอง. มัด เลือ อี เนือม นิง
พะจาว. เอ็จ ฟวยจ แฮรป เตียป อี อัง.
เอ็จ แงฮ ฆัว อี ตอก ป เคือช ช เอ็ญู ละ
ปรเมะ ญืออะ แดวะ โฮ. 3 อี ฮมอง ลเลาะ
ระ เซียง โอก เนือม ก งวาม คี เซ, อัย เฮี,
“ปเล็ย เฮี พะจาว เอ็จ ฮอยจ อาวต ไม่ ปุย.
เอ็จ เกือฮ ตี แดวะ อาวต ตี ไม่ อี. โม เซ ช
แปน ปุย ใน อี. พะจาว ช อาวต ลลั้ง อี.
ช แปน พะจาว ยุช อี. 4 พะจาว ช บัวต
รวาด นิง ัง อี โครยญู เม็ย. ไลลวง
ยม ปุย ญืออะ ช โก โทว เพือฮ เอิน. ตุก
เปละ นัน พวาม ไม่ เยือมๆ ญือตๆ ปุ โรฮ
ญืออะ ช โก. ป โชะ ป กระ นิง อี ปุ โรฮ
ช โก, นิง เอ็จ ไพร ไลลวง ป โก ไพรม
เซ.

⁵ ญี้อม เซ ป งาวม นาก งาวม คี เซ อัส
เฮี, “ปเส็ย เฮี อี ช ยุช โอเอือ กือช โคระ
เดือง โอยจ อี,” อัส เซ. อัส โรช เฮี เน,
“ไซช อึง เมือ. ลปุง เฮี มัส ป เนอิม ป
แนม. ปุน อึง ปุย รพาวม แตะ นิง,” อัส
เซ.

⁶ อัส แมเฮี เน, “เอ็จ ฟวยจ. อี มัส ตัว
‘ก’ ไม่ ตัว ‘ณ’. มัส เมือ โรง อี ไม่ ลัก ก
ลอยจ อี. ดัส ไก ป ขวต ญ รอาม อี ช
เกือช ญ เยือ รอาม จีวิต ป ปัด โอก เนอิม
รอาม ปลือช ไก จีวิต นิง. ⁷ ป เป ป โอ
ไมจ เจอ ช โฮลช โอเอือ โม เฮี แปน คอง
แตะ. อี ช แปน พะจาว ยุช อี. ปุย เซ
ช แปน กวน เนอะ. ⁸ โม ป สลัด นิง ปุย
ไม่ โม ป โอ เจือ เยอ, ไม่ โม ป โอ เนอิม
รพาวม ละ พะจาว, ไม่ โม ป ยุช ยุม ไม่
ปุย, ไม่ โม ป เลน จู, ไม่ โม ป ไกว อัมนัด
พี, ไม่ โม ป ไว ฮูป, ไม่ โม ป อัส ป โอ
เนอิม เดือง โอยจ อี, รโดง อี เอ็จ มัส ดุง
งอ รเอือป ไม่ มัด. เฮี ป มัส ยุม โฮน ลอ
เยอ,” อัส เซ.

เวียง เยรูซาเลม โคระ

⁹ ฟวยจ เซ เตปด้า ตี อี ใน โม เตปด้า
อาแลส ป ไปญ ชโลวง นาก นิง เม่มัก
อาแลส เจือ ป ช ไก ลัก ลอยจ อี เซ เอ็ญ
เคะ อี. อัส เฮี เน, “เอ็ญ นา เฮี, อี
ช เกือช ปะ ยู ป เครีช ป ช เอ็ญ ละ ป
มัส กวน แกะ เซ,” อัส เซ. ¹⁰ เตปด้า เซ
ดาว อี เปือ ลปุง พะจาว ฮอยจ เปือง โม
ฮลาวง ตี โคช. เป็ลือช เวียง ชงะ ชงอม

ยุช พะจาว เซ เน ป มัส เวียง เยรูซาเลม ป
กัมลั่ง เลือ เนอิม เมือง มะลอง. มัส เลือ
อี เนอิม นิง พะจาว. ¹¹ เวียง เซ ไก รัง
ชเป็ย ยุช พะจาว นิง, ดอช เอ็น ดอก แกว
ระ งวยช, ดอก แกว รัง ชงา โฮ, ชงอม
ดอก แกว รฮอง. ¹² ไก ขรุง ระ ฮลาวง.
ไก โตะ รเวือะ นิง กาว โรช ลอา โตะ.
โตะ รเวือะ เซ โครยญ โตะ อี อาวต
เตปด้า นิง ตี ตี. มอง โตะ รเวือะ เซ.
รเวือะ เซ ไก มอยช เจอ โม อิชราเอน นิง
เดือง กาว โรช ลอา เจอ อี โครยญ โตะ,
ตี โตะ ตี เจอ. ¹³ ลวง ลัก โอก ชงะ ไก
รเวือะ ลอวย โตะ. ลวง ลัก ล่าวง อี ไก
โรช รเวือะ ลอวย โตะ. ลวง ลัก เซอ
อี ไก โรช รเวือะ ลอวย โตะ. ลวง ลัก
เล็ยก ชงะ อี ไก โรช รเวือะ ลอวย โตะ
โรช. ¹⁴ ขรุง เวียง เซ ไก อี ราว ชโมะ
ระ ปาวน เลียม กาว ลอา กอน. ชโมะ เซ
ไก มอยช โม ป โฮว ขรอ ลปุง ตัง กวน
แกะ เซ นิง เดือง กาว ลอา ปุย อี.

¹⁵ เตปด้า ป อู ไม่ อี เซ ไก โคะ
รแนต ไคร ยุช ละ ช แนต อี เวียง เซ นิง,
ไม่ รเวือะ อี ไม่ ขรุง อี. ¹⁶ เวียง เซ พัด
โมน ปาวน เลียม. ลวง ลั่ง อี บริญ ไม่
ลวง เจียง อี. เตปด้า เซ แนต เวียง เซ นิง
โคะ รแนต ยุช แตะ. ลวง ลั่ง อี ไม่ ลวง
เจียง อี ไม่ ฮลาวง เตียม อี เมอะ ปู แตะ.
ไก ลอา เปือน ไปล ปาวน รอย กิโลเมต
เมอะ ปู แตะ เดือง ลอวย ลวง อี เซ.
¹⁷ เตปด้า เซ แนต ขรุง เซ. ไก ตี รอย
ไม่ รปาวน โรช ปาวน รนฮ. รนฮ ไกว

เตปด่า เซ มัธ โรธ ตอก รนธ โกว ปุย
 โรธ. 18 ขรุง เวียง เซ ยุธ อี นิง แกว รัง
 ซงา. เวียง เซ ยุธ อี นิง ญอด ไคร ซงอม
 ตอก ซแมล โฮ. 19 ซโมะ โกว อี ขรุง
 เวียง เซ ปดัป ปด่า อี นิง แกว ระ งวยช
 เตื่อง โอยจ อี. ตี อี มัธ แกว รัง ซงา. ตี
 อี แม มัธ แกว มาฮานิน. ตี อี มัธ แกว
 ตอง เนะ. ตี อี มัธ แกว ซงา กวด. 20 ตี
 อี มัธ แกว พรุยช. ตี อี มัธ แกว ซครัก.
 ตี อี มัธ แกว ซลอง ไร่ แมว. ตี อี มัธ
 แกว ซเงี. ตี อี มัธ แกว เกาะ นัม ฟิง. ตี
 อี มัธ แกว ซงา จัว. ตี อี มัธ แกว ซึ นัม
 เจิน. ตี อี มัธ แกว ซึ ซัวน. 21 แปน กาว
 โรธ ลอา เตื่อง เซ. รเวือะ กาว โรธ ลอา
 โตะ เซ มัธ แกว ปิญ. รเวือะ ตี ตี เซ ยุธ
 อี นิง แกว ตอม ฮอย ตี ตี เตื่อง กาว โรธ
 ลอา โตะ อี เซ. กอง เวียง เซ มัธ ญอด
 ไคร, รธอง ตอก ซแมล โฮ.

22 อี ยุ โดว วิธัน กไน เวียง เซ, นิง
 อาวต ลอป พะจาว ป ตีก นิง ระ อัมนัด
 แตะ เซ ไม้ กวน แกะ เซ นิง เวียง เซ.
 มัธ เซ ป โอ อี ญือะ จัมเปน ไก วิธัน นิง
 ฆ่า อี. 23 ปุย เวียง เซ ญือะ จัมเปน โดว
 อี โกว รัง ซงะ ไม้ รัง เค นิง, นิง รณินญ
 เลิง รัง ซเป็ย ยุธ พะจาว นิง. กวน แกะ
 เซ มัธ โรธ ควน ซเป็ย นิง อี. 24 ปุย
 โครยญ เมือง ซ โฮลช โฮว ซไป นิง รัง
 ซเป็ย เวียง เซ. โม กซัด นิง ปลัชตะ
 เอ ซ โฮว เลียก ไม้ โญตซัก ยุธ แตะ นิง
 เวียง เซ โรธ. 25 ไก โดว ซงะ ญืออม
 ซอง ปุย รเวือะ นิง เวียง เซ. นา เซ เยอ

เมื่อ ก ซาวม นิง อี ปุ โรธ ไก. 26 โอเอือ
 ป ไม้จ ป ญูก ไม้ โอเอือ ป โฮลช ปุย
 โญตซัก แตะ นิง โครยญ เมือง ปุย, ซ
 โรวค อี ฮอยจ นา เซ. 27 โอเอือ ป โอ
 ซงะ ซงอม ปังเมอ โอ ซ เกือช อี เลียก นิง
 เวียง เซ. โม ป ยุธ ป คีต ป ตวยช ไม้
 โม ป อัส ป โอ เนอิม เมอ, ปุ โรธ ซ โฮลช
 เลียก นิง อี ตี ตี เนอิม. มัธ โม ป โจต
 พะจาว อีจ มอยช อี นิง นังซี จีวิต ยุธ
 กวน แกะ เซ โน่ง ป ซ โฮลช เลียก นิง อี.

โกลง รอาม จีวิต ไม้ โคะ จีวิต

1 ญืออม เซ เตปด่า เซ เกือช อี
22 โฮลช ยุ โกลง รอาม จีวิต.
 ซงอม ตอก แกว รธอง โฮ. ปัด โอก เนอิม
 ก งาวม คี ยุธ พะจาว ไม้ ก งาวม กวน
 แกะ เซ, 2 ปัด เลือช ซงะ กอง นิง เวียง เซ.
 เข็ยง โกลง เตื่อง ลอา กบลัช อี ไก โคะ
 จีวิต นิง โฮวาน. โคะ โม เซ เปลิ ตี เนอิม
 กาว โรธ ลอา เจือ. เปลิ โครยญ เค ตี เค
 ตี เจือ. ฮละ โคะ เซ โฮ ยุธ ป โชะ นิง
 ปุย โครยญ เมือง. 3 นิง เวียง เซ โอเอือ
 ป ลอก รธอม ซะ ยุธ พะจาว นิง อี ญือะ
 ซ ไก โดว ตี เจือ เนอิม. ก งาวม คี ยุธ
 พะจาว เยอ ไม้ ก งาวม กวน แกะ เซ ซ
 อาวต นา เซ. โม กวนใจ ยุธ อี ซ นัปที
 เนอิม อี. 4 ญืออม เซ ซ โฮลช เนอิม ยุ นา
 อี. มอยช พะจาว ซ ไก นิง แค่อี โครยญ
 โฆะ อี. 5 เมื่อ ก ซาวม อี ปุ ญือะ ซ ไก.
 ญือะ จัมเปน โดว โกว รัง ออม ไม้ รัง
 ซงะ นิง ซ มัธ พะจาว รัง ซเป็ย ละ อี.

โม เซ เยอ ซ โหลฮ ตัดเตียง ลอป โอเอือ
โอ เญาะ ไก ลอยจ ตอก กซัด โฮ.

พะเยชู ซ ฮอยจ แม

⁶เตปด่า เซ อัส แม เฮ เนิ, “ลปุง เฮ มัส
ป เนอิม ป แนม. ปุน อึง ปุย รพาวม ตะ
นิง. พะจาว ป มัส ป กุม รพาวม รโมยฮ
โม ป ซิป ลปุง ตะ เซ, เอ็จ ดวน เตปด่า
ยฮ ตะ เปลือ ลิลวง ป โอ เญือะ เล็ญู ซ
เกิต เซ ละ โม กวนใจ ยฮ ตะ,” อัส เซ.

⁷พะเยชู อัส เฮ เนิ, “มอง แลน, เญือะ
เล็ญู โตว อี ซ ฮอยจ เจอ. เมาะ ป ยฮ
ดัม ลปุง รโหงะ ป ไก นิง นังซี ลิลวง ป
ซ เกิต ลักกา ปุย เฮ, เอ็จ โหลฮ รพาวม
ไมจ มวน ตะ เปือ อี,” อัส เซ.

⁸อี ป มัส โยฮัน เนอ เอ็จ โหลฮ ย
โฮลฮ ฮมอง โอเอือ ลี เซ เต็อง โอยจ
อี. เญือม เอ็จ ฟวยจ ย ฟวยจ ฮมอง เงอะ
โอเอือ ลี เซ เยอ, อี นุ่ม ปอ จิ ไกญ
ตตะ ตะ โบ ชวง เตปด่า เซ ละ ซ ไว
ตตะ เตปด่า เซ นิง มัส อี ป เปลือ โอเอือ
ลี เซ เนิ. ⁹เตปด่า เซ บังเมอ อัส เฮ เนิ,
“ป วอ อี อี. อี ไม่ ปะ มัส ดิ กวนใจ
ยฮ พะจาว. มัส ป ยฮ ดิ กัน ละ พะจาว
ตอก โม เอ็ยกปฺ เปอะ ป มัส โรฮ โม ป ซิป
ลปุง พะจาว ไม่ โม ป ยฮ ดัม ลปุง ไก นิง
นังซี เฮ เต็อง โอยจ อี. ไมจ เปอะ นุ่ม ไว
พะจาว โน่ง,” อัส เซ เนิ.

¹⁰อัส แม เฮ เนิ, “ลปุง รโหงะ ป เกว
ไม่ โอเอือ ป ซ เกิต ลักกา ปุย นิง นังซี ดิ

ปิป เฮ, ปุ เมาะ ปุ ลโลม, นิง เอ็จ ซ เต็ง
เวลา ซ เกิต อี. ¹¹โม ป ยฮ ป ออก ป
เบร เกือฮ แนฮ ยฮ ป ออก ป เบร แนฮ.
โม ป รแอม โตะ รพาวม เกือฮ แนฮ แปน
ป รแอม แนฮ. โม ป ยฮ กัน ซี กัน ซิ,
เกือฮ แนฮ ยฮ กัน ซี กัน ซิ แนฮ. โม ป
ซงะ ซงอม เกือฮ แนฮ แปน ปุย ซงะ ซงอม
แนฮ,” อัส เซ.

¹²พะเยชู อัส เฮ, “มอง แลน, เญือะ
เล็ญู โตว อี ซ ฮอยจ เจอ. อี ซ ฮอยจ
ไม่ ลังวัน ยฮ ตะ. ซ จัด เตอะ ละ ปุย
ดัม ป ยฮ ป อัส อี โครยญู โฆะ อี. ¹³ออี
มัส ตัว ‘ก’ ไม่ ตัว ‘ฅ’. มัส ป รกา อี ไม่
ป รเคะ. มัส เมือ โรง อี ไม่ ลัก ก ลอยจ
ออี.

¹⁴“โม ป ซัก เครอ็จ จาวป เครอ็จ พุด
ตตะ ซงะ ซ โหลฮ รพาวม ไมจ มวน ตตะ
เปือ อี, นิง ซ โหลฮ อี รโตง ตตะ นิง โคะ
จิวิต เซ, ไม่ ซ โหลฮ อี เล็ยก นิง เว็ง เซ
คระ โตะ รเวือะ. ¹⁵กพรวิ เว็ง เซ ไก
เซาะ นิง ไม่ โม ป ไกว อัมนัด พิ, ไม่ โม
ป เลน จุ, ไม่ โม ป ยฮ ยุม ไม่ ปุย, ไม่ โม
ป ไว ฮูป, ไม่ โม ป มวน รพาวม นิง อัส
ตตะ ป โอ เนอิม, ไม่ กอ จุ ตตะ ปุย.

¹⁶“ออี ป มัส เยชู เยอ เอ็จ ดวน เตปด่า
ยฮ ตะ โฮว รโหงะ โอเอือ ลี เฮ ละ
ปะ ละ ซ เกือฮ อี ฮอยจ ละ โม คริตซจัก
โครยญู โตฮ. เอ็จ มัส อี เฮ ป มัส จัดเจือ
กซัด ต้าวิต ป อัส ปุย อึง โฮ. อี มัส
โรฮ ซมรัง ซะ รัง เนอิม รัง แนม,” อัส เซ
พะเยชู.

17 ลปู่ พะจาว โม ปเครีช ช เญื่อะ เซ
อัส เฮี ละ พะโองจาว, “ปัว เปอะ ฮอยจ
แปฮ โอะ,” อัส เซ ละ อี. เมอะ ป ฮมอง
ลปู่ ไล เฮี โมจ โรช อี อัส เฮี, “ปัว เปอะ
ฮอยจ แปฮ โอะ,” โมจ โรช อี อัส ตอก
เซ.

เมอะ ป ขวต ญ รอวม โมจ อี ฮอยจ
ละ. เมอะ ป ไก รพวม ขวต ญ อู, ญ เยื่อ
เมือ รอวม จีวัต เซ.

18 โม ป ฮมอง ลปู่ รโหณะ ไลลวง ป
ช เกิด ลักกา ปุย ป ไก นิง นังซี เฮี, อี
ชตอก รงอิม เมอะ ตอก เฮี, คัส ไก ป เพื่อ
ลปู่ ป ไก นิง นังซี เฮี, พะจาว ช เพื่อ
โรช เมะมัก ละ อี คัม ป เอ็จ ไชฮ อี อัง

นิง นังซี เฮี โรช. 19 คัส ไก ป ลิต ลปู่
รโหณะ ป ช เกิด ลักกา ปุย นิง นังซี เฮี,
พะจาว ช ลิต โรช รโตง อี นิง โคะ จีวัต
เซ, โม รโตง อี นิง เวียง ชงะ ชงอม ยุช
พะจาว เซ คัม ป เอ็จ ไชฮ อี อัง ไลลวง
อี นิง นังซี เฮี.

20 พะโอง ป มัส ชกิ พิณัน เนอิม ยุช
พะจาว นิง โอเอือ ไล เฮี อัส เฮี, “เญื่อะ
เล็ญ ไทว อี ช ฮอยจ เจอ. มัส เนอิม ตอก
เซ,” อัส เซ.

อาเมน, ฮอยจ เนอิม โอะ, พะเยชู จาว.

21 ปัว กุนมุ่น ยุช พะเยชู จาว อาวต โม
โม ป มัส ปุย ใน พะจาว เตือง โอยจ อี.
อาเมน.